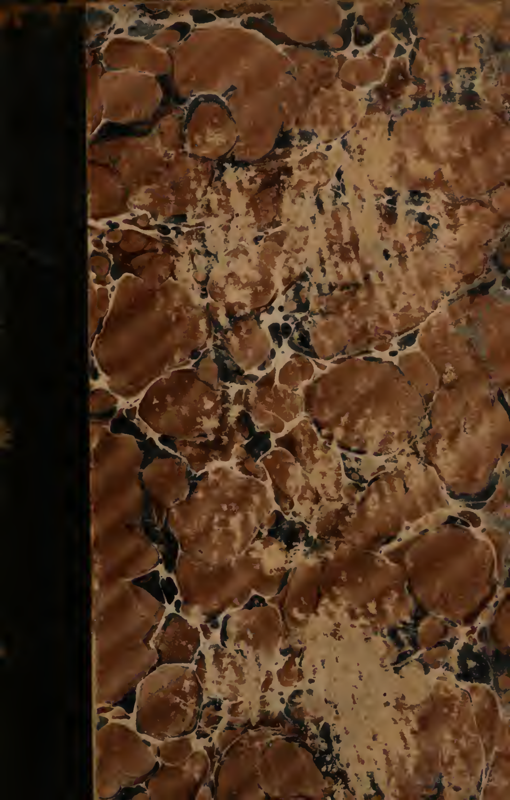

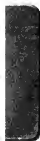

1.5 — 53

HERODOTI HISTORIAE.

RECENSUIT

HENRICUS STEIN.

TOMUS II.

BEROLINI
APUD WEIDMANNOS
A. MDCCCLXXI.

HERODOTI HISTORIAE.

RECENSUIT

HENRICUS STEIN.

TOMUS II.

BEROLINI
APUD WEIDMANNOS
A. MDCCCLXXI.

E

Οἱ δὲ ἐν τῇ Εὐρώπῃ τῶν Περσέων καταλειφθέντες ὑπὸ Δαρείου, τῶν ὁ Μεγάβαζος ἦρχε, πρώτους μὲν Περινθίους Ἑλλησποντίων οὐ βουλομένους ὑπηκόους εἶναι Δαρείου κατεστρέψαντο, περιεφθέντας πρότερον καὶ ὑπὸ Παιόνων τρηχέως. οἱ γὰρ ὦν ἀπὸ Στρυμόνος Παίονες χρήσαντος τοῦ θεοῦ στρατεύεσθαι ἐπὶ Περινθίους, καὶ ἢν μὲν ἀντικατιζόμενοι ἐπικαλέσωνταί σφεας οἱ Περίνθιοι ὀνομαστὶ βώσαντες, τοὺς δὲ ἐπιχειρέειν, ἢν δὲ μὴ ἐπιβώσωνται, μὴ ἐπιχειρέειν, ἐποίεον οἱ Παίονες ταῦτα. ἀντικατιζομένων δὲ τῶν Περινθίων ἐν τῷ προαστείῳ, ἐνθαῦτα μουνομαχίη τριφασίη ἐκ προκλήσιός σφι ἐγένετο· καὶ γὰρ ἄνδρα ἀνδρὶ καὶ ἵππον ἵππῳ συνέβαλον καὶ κύνα κυνί. νικώντων δὲ τὰ δύο τῶν Περινθίων, ὡς ἐπαιώνιζον κεχαρηκότες, συνεβάλοντο οἱ Παίονες τὸ χρηστήριον αὐτὸ τοῦτο εἶναι καὶ εἶπάν κου παρὰ σφίσι αὐτοῖσι "νῦν ἂν εἴη ὁ χρησμὸς ἐπιτελεόμενος ἡμῖν, νῦν ἡμέτερον ἔργον." οὕτω τοῖσι Περινθίοισι παιωνίσασι ἐπιχειρέουσι οἱ Παίονες, καὶ πολλόν τε ἐκράτησαν καὶ ἔλιπόν 1

ὅτι Μεγάβαζος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ Πέρινθον κατεστρέψαντο περὶ τοῦ Περινθίων τε καὶ Παιόνων πολέμου

---

16 sq. Eustathius Il. p. 359

E | ΤΕΡΨΙΧΌΡΗ *B*, τερψιχόρη:· πέμπτη *P*, τερψιχόρη | ἡροδότου ἱστοριῶν πέμπτη *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΕΜΠΤΗ. ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ· *z*

2. μεγάβυζος *d* ‖ 3. δαρείω *r* ‖ 4. καὶ om. *C* ‖ τρηχέως post πρότερον *Apr.* ‖ 5. οἱ γὰρ ὦν] ὡς γὰρ οἱ *r* ‖ στρυμῶνος *C* ‖ παιόνες *AB* ‖ 6. ἢν] εἰ *d* ‖ 7. ἐπικαλέσονταί *B*, ἐπικαλέονταί *r* ‖ 9. ἐποίευν *r* ‖ παιόνες *AB* ‖ ἀντιζομένων *Pz* ‖ 11. προκλήσεώς *P*, προκλήσεως *d*, προκλήσεός *z* ‖ σφι om. *ABCd* ‖ 12. συνέβαλλον *dz* ‖ νικόντων *z* ‖ 13. συνεβάλλοντο *dz* ‖ 14. παιόνε *AB* ‖ 15. παράσφιν *r* ‖ αὐτοῖσι *z* ‖ 16. τὸ ἔργον *Pz* ‖ 17. παιόνες *AB*

2 σφεων ὀλίγους. τὰ μὲν δὴ ἀπὸ Παιόνων πρότερον γενόμενα ὧδε ἐγένετο· τότε δὲ ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίης γινομένων τῶν Περινθίων οἱ Πέρσαι τε καὶ ὁ Μεγάβαζος ἐπεκράτησαν πλήθεϊ. ὡς δὲ ἐχειρώθη ἡ Πέρινθος, ἤλαυνε Μεγάβαζος τὸν στρατὸν διὰ τῆς Θρηίκης, πᾶσαν πόλιν καὶ πᾶν ἔθνος τῶν ταύτῃ οἰκημένων ἡμερούμενος βασιλέι. ταῦτα γάρ οἱ ἐνετέταλτο ἐκ Δαρείου, Θρηίκην καταστρέφεσθαι.

3 Θρηίκων δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι μετά γε Ἰνδοὺς πάντων ἀνθρώπων· εἰ δὲ ὑπ' ἑνὸς ἄρχοιτο ἢ φρονέοι κατὰ τὠυτό, ἄμαχόν τ' ἂν εἴη καὶ πολλῷ κράτιστον πάντων ἐθνέων κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν. ἀλλὰ γὰρ τοῦτο ἄπορόν σφι καὶ ἀμήχανον μή κοτε ἐγγένηται, εἰσὶ δὴ κατὰ τοῦτο ἀσθενέες. οὐνόματα δ' ἔχουσι πολλὰ κατὰ χώρας ἕκαστοι, νόμοισι δὲ οὗτοι παραπλησίοισι πάντες χρέωνται κατὰ πάντα, πλὴν Γετέων καὶ

4 Τραυσῶν καὶ τῶν κατύπερθε Κρηστωναίων οἰκεόντων. τούτων δὲ τὰ μὲν Γέται οἱ ἀθανατίζοντες ποιεῦσι, εἴρηταί μοι· Τραυσοὶ δὲ τὰ μὲν ἄλλα πάντα κατὰ ταὐτὰ τοῖσι ἄλλοισι Θρήιξι ἐπιτελέουσι, κατὰ δὲ τὸν γινόμενόν σφι καὶ ἀπογινόμενον ποιεῦσι τοιάδε. τὸν μὲν γενόμενον περιιζόμενοι οἱ προσήκοντες ὀλοφύρονται, ὅσα μιν δεῖ ἐπείτε ἐγένετο ἀναπλῆσαι κακά, ἀνηγεόμενοι τὰ ἀνθρωπήια πάντα πάθεα· τὸν

περὶ τῶν καθ' ἕκαστον Θράκιον ἔθνος νομίμων τε καὶ ἐθῶν ὅτι Τραυσοὶ ἐπὶ μὲν γενομένῳ ἀνθρώπῳ θρηνοῦσιν, ἐπὶ δὲ τελευτήσαντι γελῶσι καὶ χαίρουσιν

8 sq. Eustathius Dion. 323. — 17. Τραυσοὶ - p. 3, 2 εὐδαιμονίῃ Stobaeus floril. CXX 33. — 19. (Sextus Empir. Pyrrhon. Hyp. III 232)

1. σφεας (ων supra) d ‖ τὰ] ταῦτα C ‖ παιώνων d ‖ 2. ὧιδε P ‖ 3. μεγάβυζος d ‖ 4. πλήθει AB ‖ ἐπεγειρώθη C ‖ ἡ om. ABCd ‖ 5. μεγάβυζος τὸν στρατὸν d, τὸν στρατὸν ὁ μεγάβαζος Prz ‖ θρήικης AB, θρήκης r ‖ 6. βασιλεῖ ABr, βασιλέι Δαρείῳ z ‖ 7. ἐνετέταλτο ABC: ἐντέταλτο ‖ θρήικην ABr ‖ 8. θρηικῶν AB, θρηκῶν r ‖ γε om. ABCd ‖ 9. ὑφενὸς A, ὑφ' ἑνὸς BCd ‖ ἄρχοιατο r ‖ φρονέει d, φρονέοιτο z ‖ ταὐτὸ C ‖ 12. ἐγγένηται Prz: ἐν γένηται ‖ 13. δὲ πολλὰ ἔχουσι Prz ‖ 14. χρέονται P ‖ πάντα] πάντα εἶναι r ‖ 15. κρηστωναίων rz: κρηστωνέων ‖ ἐόντων r ‖ τουτέων z ‖ 17. τραυσὶ d ‖ ἄλλοισι om. r ‖ 18. θρήιξιν r: θρηιξὶ ABCP, θρηξὶ dz, Θρῃξὶν Stob. ‖ ἐπιτελέουσιν AB ‖ τὸ r ‖ γινόμενον σφίσι ABd. Stob. ‖ 19. ποιέουσι r ‖ τάδε rz ‖ τὸ r ‖ γενόμενον ACPd. Sext.: γινόμενον Brz. Stob. ‖ 20. ἐπεί τ' r. Stob. ‖ 21. ἀπηγεόμενοι Bekkerus ‖ ἀνθρώπινα d ‖ πάθεα πάντα r ‖ δὲ r

δ' ἀπογενόμενον παίζοντές τε καὶ ἡδόμενοι γῇ κρύπτουσι, ἐπι-
λέγοντες ὅσων κακῶν ἐξαπαλλαχθεὶς ἐστὶ ἐν πάσῃ εὐδαι-
μονίῃ. οἱ δὲ κατύπερθε Κρηστωναίων ποιεῦσι τοιάδε. ἔχει 5
γυναῖκας ἕκαστος πολλάς· ἐπεὰν ὦν τις αὐτῶν ἀποθάνῃ,
κρίσις γίνεται μεγάλη τῶν γυναικῶν καὶ φίλων σπουδαὶ ἰσχυ-
ραὶ περὶ τοῦδε, ἥτις αὐτέων ἐφιλέετο μάλιστα ὑπὸ τοῦ ἀν-
δρός· ἣ δ' ἂν κριθῇ καὶ τιμηθῇ, ἐγκωμιασθεῖσα ὑπό τε ἀν-
δρῶν καὶ γυναικῶν σφάζεται ἐς τὸν τάφον ὑπὸ τοῦ οἰκηιοτάτου
ἑωυτῆς, σφαχθεῖσα δὲ συνθάπτεται τῷ ἀνδρί. αἱ δὲ ἄλλαι
συμφορὴν μεγάλην ποιεῦνται· ὄνειδος γάρ σφι τοῦτο μέ-
γιστον γίνεται.

Τῶν δὲ δὴ ἄλλων Θρηίκων ἐστὶ ὅδε νόμος. πωλεῦσι τὰ 6
τέκνα ἐπ' ἐξαγωγῇ· τὰς δὲ παρθένους οὐ φυλάσσουσι, ἀλλ'
ἐῶσι τοῖσι αὐταὶ βούλονται ἀνδράσι μίσγεσθαι· τὰς δὲ γυ-
ναῖκας ἰσχυρῶς φυλάσσουσι, καὶ ὠνέονται τὰς γυναῖκας παρὰ
τῶν γονέων χρημάτων μεγάλων. καὶ τὸ μὲν ἐστίχθαι εὐγενὲς
κέκριται, τὸ δὲ ἄστικτον ἀγεννές. ἀργὸν εἶναι κάλλιστον, γῆς
δὲ ἐργάτην ἀτιμότατον· τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου καὶ ληιστύος
κάλλιστον. οὗτοι μέν σφεων οἱ ἐπιφανέστατοι νόμοι εἰσί, 7
θεοὺς δὲ σέβονται μούνους τούσδε, Ἄρεα καὶ Διόνυσον καὶ
Ἄρτεμιν. οἱ δὲ βασιλέες αὐτῶν, πάρεξ τῶν ἄλλων πολιητέων,
σέβονται Ἑρμέην μάλιστα θεῶν καὶ ὀμνύουσι μοῦνον τοῦ-
τον, καὶ λέγουσι γεγονέναι ἀπὸ Ἑρμέω ἑωυτούς. ταφαὶ δὲ 8
τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτῶν εἰσὶ αἵδε. τρεῖς μὲν ἡμέρας προτιθεῖσι

οἱ ὑπὲρ Κρηστῶνας οἰκοῦντες   περὶ τῶν ἄλλων Θρᾳκῶν

3. Stobaeus floril. CXXIII 12. — 16—19. (Eustathius Il. p. 933. Dion. 322.) — 17—19. idem Od. p. 1457

1. ἀπογινόμενον *rz*. Stob. ‖ καλύπτουσι *z* ‖ 2. ἐξαλλαπαχθεὶς *r* ‖ ἔστι *ABCz* ‖ 3. ὕπερθεν Stob. ‖ κρηστωναίων *rz*: κρηστωνέων ceteri, Κριστωνέων Stob. ‖ τάδε *Prz* ‖ 4. αὐτῶν *P*: αὐτέων ‖ 6. ἐφίλετο *z* ‖ 8. ἐπὶ *z* ‖ οἰκηϊωτάτου *Ppr. d*, οἰκειοτάτου *r* ‖ 10. μέγιστον τοῦτο *r* ‖ 12. θρηικῶν *AB*, θρηκῶν *dr* ‖ ἔστι *ABPz*, ἔστιν *d* ‖ ὧδε *d*, ὅδε ὁ *Cr* ‖ 13. δὲ om. *r* ‖ 14. οἷσι *Pdz*, οἷς reliqui ‖ δὲ om. *r* ‖ 15. καὶ om. *r* ‖ 16. καὶ om. *r* ‖ 17. τὸ δ' *CB*, τόδ' *z* ‖ ἀγενές *rz* ‖ 18. τὸ ζῆν] ζῆν δὲ Eust. utrobique ‖ 19. μὲν σφέων *B* ‖ 20. μόνους *d* ‖ 21. βασιλῆες *z* ‖ αὐτέων *rz* ‖ πολιτέων *r* ‖ 22. ἑρμῆν *L*(ibri) ‖ 24. τοῖς *r* ‖ αὐτέων *rz* ‖ αἶδε *ABr* ‖ προτιθεῖσι *r*: προτιθέασι

τὸν νεκρόν, καὶ παντοῖα σφάξαντες ἱρήια εὐωχέονται, προκλαύσαντες πρῶτον· ἔπειτα δὲ θάπτουσι κατακαύσαντες ἢ ἄλλως γῇ κρύψαντες, χῶμα δὲ χέαντες ἀγῶνα τιθεῖσι παντοῖον, ἐν τῷ τὰ μέγιστα ἄεθλα τίθεται κατὰ λόγον μουνομαχίης. ταφαὶ μὲν δὴ Θρηίκων εἰσὶ αἵδε.

9 Τὸ δὲ πρὸς βορέω τῆς χώρης ἔτι ταύτης οὐδεὶς ἔχει φράσαι τὸ ἀτρεκές, οἵτινές εἰσι ἄνθρωποι οἰκέοντες αὐτήν, ἀλλὰ τὰ πέρην ἤδη τοῦ Ἴστρου ἔρημος χώρη φαίνεται ἐοῦσα καὶ ἄπειρος. μούνους δὲ δύναμαι πυθέσθαι οἰκέοντας πέρην τοῦ Ἴστρου ἀνθρώπους τοῖσι οὔνομα εἶναι Σιγύννας, ἐσθῆτι δὲ χρεωμένους Μηδικῇ. τοὺς δὲ ἵππους αὐτῶν εἶναι λασίους ἅπαν τὸ σῶμα ἐπὶ πέντε δακτύλους τὸ βάθος τῶν τριχῶν, σμικροὺς δὲ καὶ σιμοὺς καὶ ἀδυνάτους ἄνδρας φέρειν, ζευγνυμένους δὲ ὑπ᾽ ἅρματα εἶναι ὀξυτάτους· ἁρματηλατέειν δὲ πρὸς ταῦτα τοὺς ἐπιχωρίους. κατήκειν δὲ τούτων τοὺς οὔρους ἀγχοῦ Ἐνετῶν τῶν ἐν τῷ Ἀδρίῃ. εἶναι δὲ Μήδων σφέας ἀποίκους λέγουσι. ὅκως δὲ οὗτοι Μήδων ἄποικοι γεγόνασι, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω ἐπιφράσασθαι, γένοιτο δ᾽ ἂν πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. σιγύννας δ᾽ ὦν καλέουσι Λίγυες οἱ ἄνω ὑπὲρ Μασσαλίης οἰκέοντες τοὺς καπήλους, Κύπριοι δὲ τὰ
10 δόρατα. ὡς δὲ Θρήικες λέγουσι, μέλισσαι κατέχουσι τὰ πέρην τοῦ Ἴστρου, καὶ ὑπὸ τουτέων οὐκ εἶναι διελθεῖν τὸ προσωτέρω. ἐμοὶ μέν νυν ταῦτα λέγοντες δοκέουσι λέγειν οὐκ οἰκότα· τὰ γὰρ ζῷα ταῦτα φαίνεται εἶναι δύσριγα· ἀλλά μοι τὰ ὑπὸ τὴν ἄρκτον ἀοίκητα δοκέει εἶναι διὰ τὰ ψύχεα. ταῦτα

περὶ τῶν πέραν τοῦ Ἴστρου οἰκούντων Σιγυννῶν

13. Zosimus histor. IV 20. — 20. Schol. Plat. p. 384 Bekk.

1. εὐωχοῦνται *d* ‖ 3. κατακρύψαντες *r* ‖ 4. ἆθλα *ABd* ‖ 5. δὴ om. *r* ‖ θρηικῶν *ABP*, θρηκῶν *dr*, Θρηκῶν *z* ‖ αἵδε *Prz*: αὗται ‖ 6. ἔτι τῆς χώρης *Prz* ‖ 7. ἀνθρώπων *Prz* ‖ οἱ οἰκέοντες *z* ‖ 8. τὰ et ἤδη om. *ABCd* ‖ ἐρῆμος *CPd* ‖ οὖσα *A* ‖ 10. τοῖσι δὲ οὔνομα *r* ‖ σιγύννας *B*[2]*Ppr. r*: σιγύννα *AB*[1], σιγύνας *CPcorr. dz* ‖ 11. δὲ om. *Prz* ‖ χρεομένους *P* ‖ αὐτέων *rz* ‖ 12. ἐπὶ] καὶ ἐς *r* ‖ 13. μικροὺς *L* ‖ 14. ὑφάρματα *AB*[1] ‖ ὠκυτάτους *rz* ‖ 15. δὲ πρὸς] πρὸς *r* ‖ τουτέων *z* ‖ 18. ἐπιφράσαι *r* ‖ 19. σιγύνας *CPdz* ‖ 21. θρῆικες *AB*, θρῆκες *dr* ‖ 22. ὑπὸ *Pr*: ὑπὲρ ‖ τούτων *r* ‖ τῶι *B* ‖ προσωτέρωι *AB* ‖ 23. εἰκότα *dz* ‖ 24. ζῶια *AC*: ζῷα ‖ εἶναι om. *C*

μέν νυν τῆς χώρης ταύτης πέρι λέγεται· τὰ παραθαλάσσια δ' ὦν αὐτῆς Μεγάβαζος Περσέων κατήκοα ἐποίεε.

Δαρεῖος δὲ ὡς διαβὰς τάχιστα τὸν Ἑλλήσποντον ἀπίκετο 11 ἐς Σάρδις, ἐμνήσθη τῆς ἐξ Ἱστιαίου τε τοῦ Μιλησίου εὐεργεσίης καὶ τῆς παραινέσιος τοῦ Μυτιληναίου Κώεω, μεταπεμψάμενος δέ σφεας ἐς Σάρδις ἐδίδου αὐτοῖσι αἵρεσιν. ὁ μὲν δὴ Ἱστιαῖος, ἅτε τυραννεύων τῆς Μιλήτου, τυραννίδος μὲν οὐδεμιῆς προσεχρήιζε, αἰτέει δὲ Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν, βουλόμενος ἐν αὐτῇ πόλιν κτίσαι. οὗτος μὲν δὴ ταύτην αἱρέεται, ὁ δὲ Κώης, οἷά τε οὐ τύραννος δημότης τε ἐών, αἰτέει Μυτιλήνης τυραννεῦσαι. τελεωθέντων δὲ ἀμφοτέροισι, οὗτοι 12 μὲν κατὰ τὰ εἵλοντο ἐτράποντο, Δαρεῖον δὲ συνήνεικε πρῆγμα τοιόνδε ἰδόμενον ἐπιθυμῆσαι ἐντείλασθαι Μεγαβάζῳ Παίονας ἑλόντα ἀνασπάστους ποιῆσαι ἐς τὴν Ἀσίην ἐκ τῆς Εὐρώπης. ἦν Πίγρης καὶ Μαντύης ἄνδρες Παίονες, οἳ ἐπείτε Δαρεῖος διέβη ἐς τὴν Ἀσίην, αὐτοὶ ἐθέλοντες Παιόνων τυραννεύειν ἀπικνέονται ἐς Σάρδις, ἅμα ἀγόμενοι ἀδελφεὴν μεγάλην τε καὶ εὐειδέα. φυλάξαντες δὲ Δαρεῖον προκατιζόμενον ἐς τὸ προάστειον τὸ τῶν Λυδῶν ἐποίησαν τοιόνδε. σκευάσαντες τὴν ἀδελφεὴν ὡς εἶχον ἄριστα, ἐπ' ὕδωρ ἔπεμπον ἄγγος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσαν καὶ ἐκ τοῦ βραχίονος ἵππον ἐπέλκουσαν καὶ κλώθουσαν λίνον. ὡς δὲ παρεξήιε ἡ γυνή, ἐπιμελὲς τῷ Δαρείῳ ἐγένετο· οὔτε γὰρ Περσικὰ ἦν οὔτε Λύδια τὰ ποιεύ-

περὶ ὧν ἔπραξεν Δαρεῖος ἐν Σάρδεσιν ἀφικόμενος τίνος ἕνεκεν Παίονας Δαρεῖος μετέστησεν εἰς τὴν Ἀσίαν

---

18. Λέξεις. — 22. ὡς - 23 ἐγένετο Antonius Mon. p. 818 Tittm. Suidas v. ἐπιμέλεον

2. μεγάβυζος *d* ‖ κατοίκοα *z* ‖ ἐποίησε *r* ‖ 4. σάρδεις *d* ‖ ιστιαίου *AB*, ἰστιαίου *d* ‖ τε τοῦ μιλησίου om. *r* ‖ 5. παραινέσεως *d* ‖ μυτιληναίου *AB*: μιτυληναίου ‖ 6. σάρδεις *d* ‖ 7. ιστιαιος *AB*, ἰστίαιος *C* 'constanter', ἰστίαιος *d* ‖ 8. οὐδὲ μιῆς *r* ‖ προσέχρηιζε *ACP*, προσέχρηζε *Bz*, προσέχρηζεν *dr* ‖ αἰτέειν *r* ‖ τῶν (?) ἠδωνῶν *C*, τὴν ἠδωνίδα *r* ‖ 9. πόλιν ἐν αὐτῇ *r* ‖ οὐ] οὔτε *r* ‖ 10. αἴτεε *r* ‖ 11. μυτιλήνης *AB*: μιτυλήνης ‖ 12. κατὰ τὰ *Prz*: κατὰ ‖ δαρεῖος *C*, δαρείω *d* ‖ πρᾶγμα *Prz* ‖ 13. τοιοῦτον *d* ‖ παιόνας *ABCP* ‖ 14. ἐκ τῆς εὐρώπης ἐς τὴν ἀσίην *Prz* ‖ 15. τίγρης *r* ‖ μαστύης *Pz*, μαστίης *so* ‖ παιόνες *ABCP* ‖ 16. διέβη] διέβη ἐκ τῆς Εὐρώπης *z* ‖ 17. σάρδεις *d* ‖ 19. τὸ τῶν] τῶν *r* ‖ 22. κλῶσαν *A*[1]*BCd*, κλώσασαν *A*[2] ‖ λῖνον *dz* ‖ παρεξηῖε *B*, παρεξήει *r*, παρεξῄει Suid. ‖ ἐπιμέλεον Suid. ‖ 23. λυδικὰ *r*

μενα ἐκ τῆς γυναικός, οὔτε πρὸς τῶν ἐκ τῆς Ἀσίης οὐδαμῶν.
ἐπιμελὲς δὲ ὥς οἱ ἐγένετο, τῶν δορυφόρων τινὰς πέμπει
κελεύων φυλάξαι ὅ τι χρήσεται τῷ ἵππῳ ἡ γυνή. οἱ μὲν δὴ
ὄπισθε εἵποντο· ἡ δὲ ἐπείτε ἀπίκετο ἐπὶ τὸν ποταμόν, ἦρσε
τὸν ἵππον, ἄρσασα δὲ καὶ τὸ ἄγγος τοῦ ὕδατος ἐμπλησαμένη
τὴν αὐτὴν ὁδὸν παρεξήιε, φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
καὶ ἐπέλκουσα ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν ἵππον καὶ στρέφουσα
13 τὸν ἄτρακτον. θωυμάζων δὲ ὁ Δαρεῖος τά τε ἤκουσε ἐκ τῶν
κατασκόπων καὶ τὰ αὐτὸς ὥρα, ἄγειν αὐτὴν ἐκέλευσε ἑωυτῷ
ἐς ὄψιν. ὡς δὲ ἄχθη, παρῆσαν καὶ οἱ ἀδελφεοὶ αὐτῆς οὔ κῃ
πρόσω σκοπιὴν ἔχοντες τούτων. εἰρωτέοντος δὲ τοῦ Δαρείου
ὁποδαπὴ εἴη, ἔφασαν οἱ νεηνίσκοι εἶναι Παίονες καὶ ἐκείνην
εἶναι σφέων ἀδελφεήν. ὁ δ' ἀμείβετο, τίνες δὲ οἱ Παίονες
ἄνθρωποί εἰσι καὶ κοῦ γῆς οἰκημένοι, καὶ τί κεῖνοι ἐθέλοντες
ἔλθοιεν ἐς Σάρδις. οἱ δέ οἱ ἔφραζον ὡς ἔλθοιεν μὲν ἐκείνῳ
δώσοντες σφέας αὐτούς, εἴη δὲ ἡ Παιονίη ἐπὶ τῷ Στρυμόνι
ποταμῷ πεπολισμένη, ὁ δὲ Στρυμὼν οὐ πρόσω τοῦ Ἑλλησ-
πόντου, εἴησαν δὲ Τευκρῶν τῶν ἐκ Τροίης ἄποικοι. οἱ μὲν
δὴ ταῦτα ἕκαστα ἔλεγον, ὁ δὲ εἰρώτα εἰ καὶ πᾶσαι αὐτόθι αἱ
γυναῖκες εἴησαν οὕτω ἐργάτιδες. οἱ δὲ καὶ τοῦτο ἔφασαν
προθύμως οὕτω ἔχειν· αὐτοῦ γὰρ ὧν τούτου εἵνεκα καὶ
14 ἐποιέετο. ἐνθαῦτα Δαρεῖος γράφει γράμματα Μεγαβάζῳ, τὸν
ἔλιπε ἐν τῇ Θρηίκῃ στρατηγόν, ἐντελλόμενος ἐξαναστῆσαι ἐξ

---

2. ἐπιμελὲς - 3 γυνή Suidas ibidem. — 4 sq. Eustathius Il. p. 707. — 16 sqq. ibidem p. 359

1. τῆς ἄλλης Ἀσίης P ‖ 2. δ' *Prz* ‖ πέμπει ante τῶν δορυφόρων Suid., πέμπειν *r* ‖ 3. κελεύων φυλάξαι] γνῶναι Suid. ‖ χρήσαιτο *Prz*. Suid. ‖ 4. ὄπισθεν *L* ‖ ἦργε *r*[1] ‖ 6. παρεξήιε *AB*, παρεξήει *r* ‖ 8. θωμάζων *ABCd* ‖ 9. ἐκέλευε *Prz* ‖ 10. ἐς ὄψιν ἐλθεῖν *d* ‖ οὔ κη *ABCd*, οὐχὶ *r*. οὐκὶ Wesseling ‖ 11. πρόσσω *r* ‖ σκοπὴν *d* ‖ τουτέων *ABCdz* ‖ εἰρωτέοντος *Pd*: εἰρωτῶντος *ABr*, ἠρωτέωντος *C*, εἰρωτέωντος *z* ‖ 12. ποδαπὴ *Prz*. ὁκοδαπὴ Bekkerus ‖ νεανίσκοι *r* ‖ παιόνες *ABCP* ‖ ἐκείνων *d* ‖ 13. εἶναί σφεων *ABd* ‖ δδ' *z* ‖ παιονες *AB*, παιόνες *Cd* ‖ 14. ποῦ *d* ‖ τί] τί δὴ *z* ‖ 15. σάρδεις *d* ‖ δέ οἱ] δὲ *dr* ‖ ἔφασαν *d* ‖ 16. στρυμῶνι *C* ‖ 18. ἦϊσαν *C* ‖ τεύκρων *r* ‖ ἐκ] ἐκ τῆς *d* ‖ 19. αὖτὰ *A*, αὖ τὰ *B*, αὐτὰ *Cd* ‖ ἠρώτα *CPz* ‖ 20. εἴησαν ante αὐτόθι *Prz* ‖ ἐργάτιδες οὕτω *Ppr*. ‖ 21. καὶ om. *ABCd* ‖ 22. μεγαβύζῳ *d*, πρὸς μεγάβαζον *Prz* ‖ 23. θρήκη *r*

ἠθέων Παίονας καὶ παρ' ἑωυτὸν ἀγαγεῖν καὶ αὐτοὺς καὶ τὰ
τέκνα τε καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν. αὐτίκα δὲ ἱππεὺς ἔθεε φέρων
τὴν ἀγγελίην ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, περαιωθεὶς δὲ διδοῖ τὸ
βυβλίον τῷ Μεγαβάζῳ. ὁ δὲ ἐπιλεξάμενος καὶ λαβὼν ἡγε-
μόνας ἐκ τῆς Θρηίκης ἐστρατεύετο ἐπὶ τὴν Παιονίην. πυθό- 15
μενοι δὲ οἱ Παίονες τοὺς Πέρσας ἐπὶ σφέας ἰέναι, ἁλισθέντες
ἐξεστρατεύσαντο πρὸς θαλάσσης, δοκέοντες ταύτῃ ἐπιχειρή-
σειν τοὺς Πέρσας ἐσβαλόντας. οἱ μὲν δὴ Παίονες ἦσαν
ἕτοιμοι τὸν Μεγαβάζου στρατὸν ἐπιόντα ἐρύκειν· οἱ δὲ Πέρ-
σαι πυθόμενοι συναλίσθαι τοὺς Παίονας καὶ τὴν πρὸς θαλάσ-
σης ἐσβολὴν φυλάσσοντας, ἔχοντες ἡγεμόνας τὴν ἄνω ὁδὸν
τράπονται, λαθόντες δὲ τοὺς Παίονας ἐσπίπτουσι ἐς τὰς πό-
λιας αὐτῶν ἐούσας ἀνδρῶν ἐρήμους· οἷα δὲ κεινῇσι ἐπιπε-
σόντες εὐπετέως κατέσχον. οἱ δὲ Παίονες ὡς ἐπύθοντο ἐχο-
μένας τὰς πόλιας, αὐτίκα διασκεδασθέντες κατ' ἑωυτοὺς
ἕκαστοι ἐτράποντο καὶ παρεδίδοσαν σφέας αὐτοὺς τοῖσι Πέρ-
σῃσι. οὕτω δὴ Παιόνων Σιριοπαίονές τε καὶ Παιόπλαι καὶ
οἱ μέχρι τῆς Πρασιάδος λίμνης ἐξ ἠθέων ἐξαναστάντες ἤγοντο
ἐς τὴν Ἀσίην. οἱ δὲ περί τε Πάγγαιον ὄρος [καὶ Δόβηρας 16
καὶ Ἀγριᾶνας καὶ Ὀδομάντους] καὶ αὐτὴν τὴν λίμνην τὴν
Πρασιάδα οὐκ ἐχειρώθησαν ἀρχὴν ὑπὸ Μεγαβάζου· ἐπειρήθη
δὲ καὶ τοὺς ἐν τῇ λίμνῃ κατοικημένους ἐξαιρέειν ὧδε. ἴκρια
ἐπὶ σταυρῶν ὑψηλῶν ἐζευγμένα ἐν μέσῃ ἑστήκεε τῇ λίμνῃ,

περὶ τῶν ἐν τῇ Πρασιάδι λίμνῃ κατοικούντων Παιόνων καὶ τῆς αὐτῶν διαίτης

---

1. παιόνας *ABCP* ‖ τὰ om. *Prz* ‖ τε om. *B¹d* ‖ 2. τὰς om. *Prz* ‖ αὐτέων *rz* ‖ 3. βυβλίον *A*: βιβλίον ‖ 4. τῷ om. *AB* ‖ μεγαβύζῳ *r* ‖ δ' *A* ‖ ἡγεμόνα *r* ‖ 5. θρήικης *AB* ‖ ἐστρατοπεδεύετο *r* ‖ Μαιονίην *z* ‖ 6. παιόνες *ABCP* ‖ 7. ἐξεστράτευσαν τὸ *AB*, ἐστρατεύσαντο *C* ‖ 8. ἐμβάλλοντας *ABC*, ἐμβάλοντας *d* ‖ παιόνες *ABCP* ‖ 9. ἑτοῖμοι *CPd* ‖ τὸν] τοῦ *B* ‖ μεγαβύζου *d* ‖ 10. συναλισθέντας *z* ‖ παιόνας *ABCP* ‖ 12. παιόνας *ABCP* ‖ ἐπεισπίπτουσι *r* ‖ 13. αὐτέων *rz* ‖ κοινῇσι *r* ‖ ἐπεισπεσόντες *r* ‖ 15. καθεωυτοὺς *A*, καθ' ἑωυτοὺς *B*, κατ' ἑαυτοὺς *d* ‖ 16. παρεδίδωσαν σφέας *B*, παρεδίδοσάν σφεας *z* ‖ ἑωυτοὺς *ABCdz* ‖ 17. Σιριοπαίονές Holsten: σειροπαιόνες *ABCP*, σειροπαίονές *dz*, σιροπαίονές *r* ‖ παιόπλαι τε καὶ *d* ‖ 19. περί τε *ABCd*: περὶ τὸ ‖ παγγεον *B*, πάγαιον *d* ‖ οὔρος *CPdz* ‖ καὶ Δόβηρας — Ὀδομάντους separavi ‖ 20. ἀγριάνας *d*, ἀγριᾶννας *r* ‖ ὀδομάντους *C* ‖ 21. ἀρχὴν om. *r¹* ‖ μεγαβύζου *d* ‖ 22. ἴκρια *ABP*: ἰκρία ‖ 23. ἐπὶ om. *d* ‖ ἐν μέσῃ post ἑστήκεε *z* ‖ ἔστηκε *r*

ἔσοδον ἐκ τῆς ἠπείρου στεινὴν ἔχοντα μιῇ γεφύρῃ. τοὺς δὲ σταυροὺς τοὺς ὑπεστεῶτας τοῖσι ἰκρίοισι τὸ μέν κου ἀρχαῖον ἔστησαν κοινῇ πάντες οἱ πολιῆται, μετὰ δὲ νόμῳ χρεώμενοι ἱστᾶσι τοιῷδε. κομίζοντες ἐξ ὄρεος τῷ οὔνομά ἐστι Ὄρβηλος, κατὰ γυναῖκα ἑκάστην ὁ γαμέων τρεῖς σταυροὺς ὑπίστησι· ἄγεται δὲ ἕκαστος συχνὰς γυναῖκας. οἰκέουσι δὲ τοιοῦτον τρόπον, κρατέων ἕκαστος ἐπὶ τῶν ἰκρίων καλύβης τε ἐν τῇ διαιτᾶται καὶ θύρης καταπακτῆς διὰ τῶν ἰκρίων κάτω φερούσης ἐς τὴν λίμνην. τὰ δὲ νήπια παιδία δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτῳ, μὴ κατακυλισθῇ δειμαίνοντες. τοῖσι δὲ ἵπποισι καὶ τοῖσι ὑποζυγίοισι παρέχουσι χόρτον ἰχθῦς· τῶν δὲ πλῆθός ἐστι τοσοῦτο ὥστε, ὅταν τὴν θύρην τὴν καταπακτὴν ἀνακλίνῃ, κατίει σχοίνῳ σπυρίδα κεινὴν ἐς τὴν λίμνην, καὶ οὐ πολλόν τινα χρόνον ἐπισχὼν ἀνασπᾷ πλήρεα ἰχθύων. τῶν δὲ ἰχθύων ἐστὶ γένεα δύο, τοὺς καλέουσι πάπρακάς τε καὶ τίλωνας.

17 Παιόνων μὲν δὴ οἱ χειρωθέντες ἤγοντο ἐς τὴν Ἀσίην. Μεγάβαζος δὲ ὡς ἐχειρώσατο τοὺς Παίονας, πέμπει ἀγγέλους ἐς Μακεδονίην ἄνδρας ἑπτὰ Πέρσας, οἳ μετ' αὐτὸν ἐκεῖνον ἦσαν δοκιμώτατοι ἐν τῷ στρατοπέδῳ· ἐπέμποντο δὲ οὗτοι παρὰ Ἀμύντην αἰτήσοντες γῆν τε καὶ ὕδωρ Δαρείῳ βασιλέι. ἔστι δὲ ἐκ τῆς Πρασιάδος λίμνης σύντομος κάρτα ἐς τὴν Μακεδονίην· πρῶτον μὲν γὰρ ἔχεται τῆς λίμνης τὸ μέταλλον ἐξ οὗ ὕστερον τούτων τάλαντον ἀργυρίου Ἀλεξάνδρῳ ἡμέρης ἑκάστης ἐφοίτα, μετὰ δὲ τὸ μέταλλον Δύσωρον κα-

περὶ τῶν ἀπὸ Μεγαβάζου πεμφθέντων πρέσβεων πρὸς Ἀμύνταν καὶ ὧν ἔπραξαν

---

24. (Suidas v. Δύσωρον)

1. ἔσον *d*[1] ‖ 2. σταυροὺς τούτους ὑπεστεῶτας *r* ‖ τὸ] τοῦτο *r* ‖ 3. χρεόμενοι *P* ‖ 4. οὔρεος *CPdz* ‖ ὄρβιλος *C*, ὄρβιλλος *Pd* ‖ 6. συχνὰς] πολλὰς *Prz* ‖ τοῦτον τὸν τρόπον *r* ‖ 7. τε om. *r* ‖ ἐν ᾗ *L* ‖ 8. καταρρακτῆς Reiske, καταπηκτῆς Wesseling. quid si κατεπακτῆς? ‖ 9. τοῦ παιδὸς *r* ‖ 10. κατακλυσθῇ *d* ‖ δ' *AB*, om. *d* ‖ 12. τοσοῦτο *AB*: τοσοῦτον ‖ 13. κατίει *B*, κατήει *C* ‖ σχοινίῳ *r* ‖ πυρίδα *d* ‖ κενὴν *AB*, κοινὴν *d* ‖ 17. μεγάβυζος *B*[1]*d* ‖ παιόνας *ABC* ‖ 19. κεῖνον ἦσαν *z* ‖ δοκιμώτατοι post στρατοπέδῳ *r* ‖ δὴ *d* ‖ 20. παρὰ *AB*: παρὰ τὸν *d*, παρ' reliqui ‖ 21. βασιλεῖ *ABr* ‖ ἐκ τῆς om. *r* ‖ 22. πρῶτα *Prz* ‖ 23. τουτέων *z*

λεόμενον ὄρος ὑπερβάντα εἶναι ἐν Μακεδονίῃ. οἱ ὦν Πέρσαι 18
οἱ πεμφθέντες οὗτοι παρὰ τὸν Ἀμύντην ὡς ἀπίκοντο, αἴτεον
ἐλθόντες ἐς ὄψιν τὴν Ἀμύντεω Δαρείῳ βασιλέι γῆν τε καὶ
ὕδωρ. ὁ δὲ ταῦτά τε ἐδίδου καί σφεας ἐπὶ ξείνια καλέει,
παρασκευασάμενος δὲ δεῖπνον μεγαλοπρεπὲς ἐδέκετο τοὺς
Πέρσας φιλοφρόνως. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγίνοντο, διαπίνοντες
εἶπαν οἱ Πέρσαι τάδε. "ξεῖνε Μακεδών, ἡμῖν νόμος ἐστὶ
τοῖσι Πέρσῃσι, ἐπεὰν δεῖπνον προτιθώμεθα μέγα, τότε καὶ
τὰς παλλακὰς καὶ τὰς κουριδίας γυναῖκας ἐσάγεσθαι παρέ-
δρους. σύ νυν, ἐπεί περ προθύμως μὲν ἐδέξαο μεγάλως δὲ
ξεινίζεις, διδοῖς δὲ βασιλέι Δαρείῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ, ἕπεο
νόμῳ τῷ ἡμετέρῳ." εἶπε πρὸς ταῦτα Ἀμύντης "ὦ Πέρσαι,
νόμος μὲν ἡμῖν γε ἐστὶ οὐκ οὗτος, ἀλλὰ κεχωρίσθαι ἄνδρας
γυναικῶν· ἐπείτε δὲ ὑμεῖς ἐόντες δεσπόται προσχρηίζετε
τούτων, παρέσται ὑμῖν καὶ ταῦτα." εἴπας τοσαῦτα ὁ Ἀμύντης
μετεπέμπετο τὰς γυναῖκας· αἱ δ' ἐπείτε καλεόμεναι ἦλθον,
ἐπεξῆς ἀντίαι ἵζοντο τοῖσι Πέρσῃσι. ἐνθαῦτα οἱ Πέρσαι ἰδό-
μενοι γυναῖκας εὐμόρφους ἔλεγον πρὸς Ἀμύντην φάμενοι τὸ
ποιηθὲν τοῦτο οὐδὲν εἶναι σοφόν· κρέσσον γὰρ εἶναι ἀρχῆθεν
μὴ ἐλθεῖν τὰς γυναῖκας ἢ ἐλθούσας καὶ μὴ παριζομένας ἀν-
τίας ἵζεσθαι ἀλγηδόνας σφίσι ὀφθαλμῶν. ἀναγκαζόμενος δὲ
ὁ Ἀμύντης ἐκέλευε παρίζειν· πειθομενέων δὲ τῶν γυναικῶν,
αὐτίκα οἱ Πέρσαι μαστῶν τε ἅπτοντο οἷα πλεόνως οἰνωμένοι,
καί κού τις καὶ φιλέειν ἐπειρᾶτο. Ἀμύντης μὲν δὴ ταῦτα 19
ὁρέων ἀτρέμας εἶχε, καίπερ δυσφορέων, οἷα ὑπερδειμαίνων

---

21. Longinus περὶ ὕψους 4. (Eustathius Il. p. 433)

1. οὖρος *CPdz* ‖ 3. βασιλεῖ *AB*, om. *r* ‖ τε om. *dz* ‖ 4. ξείνια *ABd*: ξεινία *C*, ξεινίαι *P*, ξεινίας *r*, ξεινίᾳ *z* ‖ ἐκάλεε *z* ‖ 5. δὲ om. *r* ‖ 6. ἐγένοντο *dz* ‖ 9. παλακὰς *C* ‖ κουρίδας *C* ‖ 10. συν//υν *A*, σὺ νῦν *Bdr* ‖ 11. ἐξείνισας *r* ‖ Δαρείῳ δὲ βασιλέϊ διδοῖς *z* ‖ δὲ] τε *r* ‖ βασιλει *AB*, βασιλεῖ *Pdr* ‖ 13. γε ἔστιν *d*, γέ ἐστι *z* ‖ οὐχ *ABd* ‖ οὕτως *r* ‖ 14. προσχρήιζετε *A*, προσχρήιζεται *B*, προσχρῄζετε *drz*, προσχίζετε *C* ‖ 15. τουτέων *rz* ‖ παρέσται μὲν καὶ τάδε *r* ‖ 16. μετεπέμψατο *r* ‖ αἱδ' *z* ‖ 17. ἀντία *Cdz* ‖ ἰδόμενοι οἱ πέρσαι *r* ‖ 19. εἶναι om. *C* ‖ 20. παρεζομένας *ABCd* ‖ ἀντία *r* ‖ 21. ἀλγηδόνα *r* ‖ σφίσιν *Cd*, σφι *Prz* ‖ ἀναγκαζομέν$\overset{\text{ς}}{\text{ω}}$ *B* ‖ 23. αὐτίκα] ἀντία *d* ‖ μασθῶν *d* ‖ πλεύνως *Cdz* ‖ οἰνώμενοι *dr* ‖ 24. κοῦ *r* ‖ δὴ om. *C*

τοὺς Πέρσας· Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Ἀμύντεω παρεὼν τε καὶ ὁρέων ταῦτα, ἅτε νέος τε ἐὼν καὶ κακῶν ἀπαθής, οὐδαμῶς ἔτι κατέχειν οἷός τε ἦν, ὥστε δὲ βαρέως φέρων εἶπε πρὸς Ἀμύντην τάδε. "ὦ πάτερ, σὺ μὲν εἶκε τῇ ἡλικίῃ ἀπιών τε ἀναπαύεο, μηδὲ λιπάρεε τῇ πόσι· ἐγὼ δὲ προσμένων αὐτοῦ τῇδε πάντα τὰ ἐπιτήδεα παρέξω τοῖσι ξείνοισι." πρὸς ταῦτα συνιεὶς Ἀμύντης ὅτι νεώτερα πρήγματα πρήξειν μέλλοι ὁ Ἀλέξανδρος, λέγει "ὦ παῖ, σχεδὸν γάρ σευ ἀνακαιομένου συνίημι τοὺς λόγους, ὅτι ἐθέλεις ἐμὲ ἐκπέμψας ποιέειν τι νεώτερον· ἐγὼ ὦν σευ χρηίζω μηδὲν νεοχμῶσαι κατ' ἄνδρας τούτους, ἵνα μὴ ἐξεργάσῃ ἡμέας, ἀλλὰ ἀνέχευ ὁρέων τὰ
20 ποιεύμενα· ἀμφὶ δὲ ἀπόδῳ τῇ ἐμῇ πείσομαί τοι." ὡς δὲ ὁ Ἀμύντης χρηίσας τούτων οἰχώκεε, λέγει ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς τοὺς Πέρσας "γυναικῶν τουτέων, ὦ ξεῖνοι, ἔστι ὑμῖν πολλὴ εὐπετείη, καὶ εἰ πάσῃσι βούλεσθε μίσγεσθαι καὶ ὁκόσῃσι ὦν αὐτέων. τούτου μὲν πέρι αὐτοὶ ἀποσημανέετε· νῦν δέ, σχεδὸν γὰρ ἤδη τῆς κοίτης ὥρη προσέρχεται ὑμῖν καὶ καλῶς ἔχοντας ὑμέας ὁρέω μέθης, γυναῖκας ταύτας, εἰ ὑμῖν φίλον ἐστί, ἄπετε λούσασθαι, λουσαμένας δὲ ὀπίσω προσδέκεσθε." εἴπας ταῦτα, συνέπαινοι γὰρ ἦσαν οἱ Πέρσαι, γυναῖκας μὲν ἐξελθούσας ἀπέπεμπε ἐς τὴν γυναικηίην, αὐτὸς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἴσους τῇσι γυναιξὶ ἀριθμὸν ἄνδρας λειογενείους τῇ τῶν γυναικῶν ἐσθῆτι σκευάσας καὶ ἐγχειρίδια δοὺς παρῆγε ἔσω, παράγων δὲ τούτους ἔλεγε τοῖσι Πέρσῃσι τάδε.

10. Λέξεις. — 20. συνέπαινοι - Πέρσαι Suidas v. συνέπαινοι

2. ὁρῶν *AB* ‖ νέος ὢν *Pr* ‖ 3. τ' *z* ‖ 4. ἀμύντεα *r* ‖ σὺ μὲν ὦ πάτερ *Prz* ‖ 5. πόσει *CPdrz* ‖ 6. τῆι δὲ *AB* ‖ ἐπιτίδια *B* ‖ 7. συν εἰς (sic) *z* ‖ ὁ ἀμύντης *r* ‖ πρήσσειν *ABCd* ‖ μέλλει *dz* ‖ ὁ om. *Pdrz* ‖ 8. γὰρ σεῦ *Bd* ‖ ἀνακαιομένους *d*, ἀναγομένου *r* ‖ 10. χρήιζω *AP*, χρῄζω *z* ‖ κατ'] πρὸς *z* ‖ 12. τοι om. *r* ‖ ὁ om. *Prz* ‖ 13. χρήσας *ABdr*, χρήισας *CP*, χρῄσας *z* ‖ τουτέων *Cz*, τοῦτον *d* ‖ οἰχώκε[α] *r* ‖ ἔλεγε *Pz*, ἔλεγεν *r* ‖ 14. ἔστι ὑμῖν πολλὴ *ABC*: ἐστὶν ὑμῖν πολλὴ *d*, πολλή ἐστι ὑμῖν *P*, πολλή ἐστιν ἐν ὑμῖν *r*, πολλή ἐστι ἐν ὑμῖν *z* ‖ 15. καὶ κἀπάσῃσι (ῃν) *r* ‖ μίγνυσθαι *r* ‖ 16. ἀποσημάνετε ‖ 18. ὁρέω *Cdz*: ὁρῶ ‖ 19. ἄφετε *L* ‖ προσδέκεσθαι *Apr. BC* ‖ 20. ἔσαν *z* ‖ 21. ἐσελθούσας *r* ‖ 22. ἀριθμὸν post ἴσους *r* ‖ 24. ἦγε *ABCd* ‖ ἔσω *P*: εἴσω

"ὦ Πέρσαι, οἴκατε πανδαισίῃ τελέῃ ἱστιῆσθαι· τά τε γὰρ
ἄλλα ὅσα εἴχομεν, καὶ πρὸς τὰ οἷά τε ἦν ἐξευρόντας παρέχειν,
πάντα ὑμῖν πάρεστι, καὶ δὴ καὶ τόδε τὸ πάντων μέγιστον,
τάς τε ἑωυτῶν μητέρας καὶ τὰς ἀδελφεὰς ἐπιδαψιλευόμεθα
ὑμῖν, ὡς παντελέως μάθητε τιμώμενοι πρὸς ἡμέων
τῶν περ ἐστὲ ἄξιοι, πρὸς δὲ καὶ βασιλέι τῷ πέμψαντι ἀπαγγείλητε
ὡς ἀνὴρ Ἕλλην Μακεδόνων ὕπαρχος εὖ ὑμέας
ἐδέξατο καὶ τραπέζῃ καὶ κοίτῃ." ταῦτα εἴπας ὁ Ἀλέξανδρος
παρίζει Πέρσῃ ἀνδρὶ ἄνδρα Μακεδόνα ὡς γυναῖκα τῷ λόγῳ·
οἱ δέ, ἐπείτε σφέων οἱ Πέρσαι ψαύειν ἐπειρῶντο, διεργάζοντο
αὐτούς. καὶ οὗτοι μὲν τούτῳ τῷ μόρῳ διεφθάρησαν, καὶ 21
αὐτοὶ καὶ ἡ θεραπηίη αὐτῶν· εἵπετο γὰρ δή σφι καὶ ὀχήματα
καὶ θεράποντες καὶ ἡ πᾶσα πολλὴ παρασκευή· πάντα
δὴ ταῦτα ἅμα πᾶσι ἐκείνοισι ἠφάνιστο. μετὰ δὲ χρόνῳ οὐ
πολλῷ ὕστερον ζήτησις τῶν ἀνδρῶν τούτων μεγάλη ἐκ τῶν
Περσέων ἐγίνετο, καί σφεας Ἀλέξανδρος κατέλαβε σοφίῃ,
χρήματα τε δοὺς πολλὰ καὶ τὴν ἑωυτοῦ ἀδελφεὴν τῇ οὔνομα
ἦν Γυγαίη· δοὺς δὲ ταῦτα κατέλαβε ὁ Ἀλέξανρδος Βουβάρῃ
ἀνδρὶ Πέρσῃ, τῶν διζημένων τοὺς ἀπολομένους τῷ στρατηγῷ.
ὁ μέν νυν τῶν Περσέων τούτων θάνατος οὕτω καταλαμφθεὶς 22
ἐσιγήθη. Ἕλληνας δὲ εἶναι τούτους τοὺς ἀπὸ
Περδίκκεω γεγονότας, κατά περ αὐτοὶ λέγουσι, αὐτός τε οὕτω

ὅτι οἱ Μακεδόνες Ἕλληνές εἰσιν

4. τάς τε - 5 ἡμέων Suidas v. ἐπιδαψιλευόμενος. — τάς τε - 5 ὑμῖν Antonius Mon. v. ἐπιδαψιλευσάμενος. — 16. καὶ σφεας - 17. ἀδελφεὴν (Suidas v. κατέλαβεν). — 22. αὐτός - p. 12, 2 ἀποδέξω Lexicon Vindob. p. 133

1. ἠστιῆσθαι *AB¹C*, εἰστιῆσθαι *B^m Pdrz* || 2. ἔχομεν *z* || οἷόν *r* || 3. τὸ om. *r* || 4. τε om. *Pr* || ἑωυτῶν et τὰς om. Anton. Suid. || ἐπιδαψιλεύμεθα *ABCd*, ἐπιδαψιλευόμεθ' Suid., ἐπιδαψιλευσάμεθα Anton. fuit fortasse ἐπιδεδαψιλεύμεθα || 5. παντελῶς Anton. Suid. || μάθετε *ABd* || τιμεώμενοι *Cdz*, τιμεόμενοι *P* || 6. βασιλεῖ *ABr* || 7. μακεδόνων sr. Reiske: μακεδὼν *C*, μακεδὼν ceteri || ἡμέας *dz* || 8. ὁ ἀλέξανδρος *ABd*: ἀλέξανδρος || 9. τῷ λόγῳ ὡς γυναῖκα *Ppr*. || 12. αὐτέων *rz* || 13. πᾶσι om. *ABCd* || 14. κείνοισι *z* || ἠφανίζετο *ABCd* || 15. τουτέων *rz* || 16. ἐγένετο *C*, ἐγένετο *dz* || 17. τε om. Suid. || 18. γνοὺς *d* || 19. διζομένων *d* || τῷ στρατηγῷ Valckenaer: τῶν στρατηγῶν || 20. τουτέων *rz* || καταλαμφεὶς *r* || 21. τούτους εἶναι *Prz* || τοὺς om. *r* || 22. περδίκεω *d*

τυγχάνω ἐπιστάμενος καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι ἀποδέξω ὡς εἰσὶ Ἕλληνες, πρὸς δὲ καὶ οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ διέποντες ἀγῶνα Ἑλληνοδίκαι οὕτω ἔγνωσαν εἶναι. Ἀλεξάνδρου γὰρ ἀεθλεύειν ἑλομένου καὶ καταβάντος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, οἱ ἀντιθευσόμενοι Ἑλλήνων ἐξεῖργόν μιν, φάμενοι οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι τὸν ἀγῶνα ἀλλὰ Ἑλλήνων· Ἀλέξανδρος δὲ ἐπειδὴ ἀπέδεξε ὡς εἴη Ἀργεῖος, ἐκρίθη τε εἶναι Ἕλλην καὶ ἀγωνιζόμενος στάδιον συνεξέπιπτε τῷ πρώτῳ.

23 Ταῦτα μέν νυν οὕτω κῃ ἐγένετο. Μεγάβαζος δὲ ἄγων τοὺς Παίονας ἀπίκετο ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον· ἐνθεῦτεν διαπεραιωθεὶς ἀπίκετο ἐς τὰς Σάρδις. ἅτε δὲ τειχέοντος ἤδη Ἱστιαίου τοῦ Μιλησίου τὴν παρὰ Δαρείου αἰτήσας ἔτυχε μισθὸν δωρεὴν φυλακῆς τῆς σχεδίης, ἐόντος δὲ τοῦ χώρου τούτου παρὰ Στρυμόνα ποταμὸν τῷ οὔνομά ἐστι Μύρκινος, μαθὼν ὁ Μεγάβαζος τὸ ποιεύμενον ἐκ τοῦ Ἱστιαίου, ὡς ἦλθε τάχιστα ἐς τὰς Σάρδις ἄγων τοὺς Παίονας, ἔλεγε Δαρείῳ τάδε. "ὦ βασιλεῦ, κοῖόν τι χρῆμα ἐποίησας, ἀνδρὶ Ἕλληνι δεινῷ τε καὶ σοφῷ δοὺς ἐγκτίσασθαι πόλιν ἐν Θρηίκῃ, ἵνα ἴδη τε ναυπηγήσιμός ἐστι ἄφθονος καὶ πολλοὶ κωπέες καὶ μέταλλα ἀργύρεα, ὅμιλός τε πολλὸς μὲν Ἕλλην περιοικέει πολλὸς δὲ βάρβαρος, οἳ προστάτεω ἐπιλαβόμενοι ποιήσουσι τοῦτο τὸ ἂν κεῖνος ἐξηγέηται καὶ ἡμέρης καὶ νυκτός. σύ νυν τοῦτον τὸν ἄνδρα παῦσον ταῦτα ποιεῦντα, ἵνα μὴ οἰκηίῳ πολέμῳ συνέχῃ. τρόπῳ δὲ ἠπίῳ μεταπεμψάμενος παῦσον· ἐπεὰν δὲ αὐτὸν περιλάβῃς, ποιέειν ὅκως μηκέτι κεῖνος ἐς

4. Pollux III 144

1. δὴ καὶ om. Lex. Vind. ‖ 2. ἐν om. *ABCd* ‖ 3. ἑλλήνων *r* ‖ 4. βουλομένου γὰρ ἀλεξάνδρου ἀεθλεύειν *ABCd* ‖ 6. ἀγωνιστέον *drz* ‖ 7. δὲ] μὲν δὴ *r* ‖ ἐκρίθη Ἕλλην εἶναι καὶ ἀγωνισάμενος *r* ‖ 8. τῷ τρόπῳ *d* ‖ 9. νυν om. *d* ‖ μεγάβυζος *d* ‖ 10. παιόνας *ABCP* ‖ ἐς τὸν *r* ‖ ἐνθεῦτεν δὲ *r*, καὶ ἐνθεῦτεν *qz* ‖ 11. τὰς om. *rz* ‖ σάρδεις *d* ‖ δὲ] δὴ *C* ‖ 12. ἱστιαίου *d* ut fere ‖ 14. στρυμῶνα *C* ‖ μύρκιννος *Cd* ‖ 15. μαθὼν δὲ *rz* ‖ μεγάβυζος *d* ‖ 16. σάρδεις *d* ‖ παιόνας *ABCP* ‖ 17. οἷόν τι *rz* ‖ 18. ἐγκτήσασθαι *r* ‖ θρήικη *AB*, θρήκη *r* ‖ ἵνα τε ναυπηγήσιμός ἐστιν ἴδη *r* ‖ 20. μεγάλα ἀργύρια *Ppr. r* ‖ 22. ἐκεῖνος *dz* ‖ ἐξηγέεται *dr* ‖ σὺ νῦν *d*, σὺ τοίνυν *z* ‖ 23. τὸν ἄνδρα τοῦτον *r* ‖ 24. συνέχῃ *AB*: συνέχεαι *CPdr*, συνέχηαι *z* ‖ ἠπίῳ *d*

Ἕλληνας ἀπίξεται.” ταῦτα λέγων ὁ Μεγάβαζος εὐπετέως 24
ἔπειθε Δαρεῖον ὡς εὖ προορέων τὸ μέλλον γίνεσθαι. μετὰ
δὲ πέμψας ἄγγελον ἐς τὴν Μύρκινον ὁ Δαρεῖος ἔλεγε τάδε.
“Ἱστιαῖε, βασιλεὺς Δαρεῖος τάδε λέγει. ἐγὼ φροντίζων εὑρί-
σκω ἐμοί τε καὶ τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι εἶναι οὐδένα σεῦ ἄνδρα
εὐνοέστερον· τοῦτο δὲ οὐ λόγοισι ἀλλ' ἔργοισι οἶδα μαθών. νῦν
ὦν, ἐπινοέω γὰρ πρήγματα μεγάλα κατεργάσασθαι, ἀπικνέο
μοι πάντως, ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερθέωμαι.” τούτοισι τοῖσι ἔπεσι
πιστεύσας ὁ Ἱστιαῖος, καὶ ἅμα μέγα ποιεύμενος βασιλέος
σύμβουλος γενέσθαι, ἀπίκετο ἐς τὰς Σάρδις· ἀπικομένῳ δέ
οἱ ἔλεγε Δαρεῖος τάδε. “Ἱστιαῖε, ἐγώ σε μετεπεμψάμην
τῶνδε εἵνεκεν. ἐπείτε τάχιστα ἐνόστησα ἀπὸ Σκυθέων καὶ
σύ μοι ἐγένεο ἐξ ὀφθαλμῶν, οὐδέν κω ἄλλο χρῆμα οὕτω ἐν
βραχέι ἐπεζήτησα ὡς σὲ ἰδεῖν τε καὶ ἐς λόγους μοι ἀπικέσθαι,
ἐγνωκὼς ὅτι κτημάτων πάντων ἐστὶ τιμιώτατον ἀνὴρ φίλος
συνετός τε καὶ εὔνοος, τά τοι ἐγὼ καὶ ἀμφότερα συνειδὼς
ἔχω μαρτυρέειν ἐς πρήγματα τὰ ἐμά. νῦν ὦν, εὖ γὰρ ἐποί-
ησας ἀπικόμενος, τάδε τοι ἐγὼ προτείνομαι· Μίλητον μὲν
ἔα καὶ τὴν νεόκτιστον ἐν Θρηίκῃ πόλιν, σὺ δέ μοι ἑπόμενος
ἐς Σοῦσα ἔχε τά περ ἂν ἐγὼ ἔχω, ἐμός τε σύσσιτος ἐὼν καὶ
σύμβουλος.” ταῦτα Δαρεῖος εἴπας, καὶ καταστήσας Ἀρτα- 25
φρένεα ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ ὁμοπάτριον ὕπαρχον εἶναι Σαρδίων,
ἀπήλαυνε ἐς Σοῦσα ἅμα ἀγόμενος Ἱστιαῖον, Ὀτάνεα δὲ ἀπο-
δέξας στρατηγὸν εἶναι τῶν παραθαλασσίων ἀνδρῶν· τοῦ
τὸν πατέρα Σισάμνην βασιλεὺς Καμβύσης γενόμενον τῶν

ἐκ ποίας αἰτίας Δαρεῖος ἐκώλυσεν Ἱστιαῖον τειχίσαι Μύρκινον ποίᾳ
ποινῇ Καμβύσης ὑπέβαλε Σισάμνην ἐπὶ χρήμασι παραδικάσαντα

1. ἀπίξηται z ‖ μεγάβυζος d ‖ 2. τὸν δαρεῖον r ‖ προορῶν ABr ‖ 3. ἄγγελον πέμψας ὁ Δαρεῖος ἐς τὴν μύρκινον Prz ‖ μύρκιννον d ‖ 4. ἱστίαιε ABC, ἱστίαιε d ‖ 5. οὐδένα εἶναι Prz ‖ 7. ἀπίκεό μοι ABC, ἀπικνεό μοι r ‖ 8. τοιαῦτα d ‖ 9. ἱστίαιος ABC ut fere, ἱστίαιος d item constanter ‖ βασιλέως C, βασιλῆος z ‖ 10. τὰς om. z ‖ σάρδεις d ‖ ἀποικομένῳ r ‖ 11. οἱ om. ABCd ‖ 12. εἵνεκα ABCd ‖ 13. πρῆγμα r ‖ 14. βραχεῖ ABr ‖ ἰδέειν L ‖ μου C ‖ 16. τε καὶ om. r ‖ 19. νεόκτηστον B ‖ θρηικηι AB, θρήκη r ‖ 20. σύμβουλος ἐὼν καὶ σύσσιτος d ‖ 21. καταστησάμενο qz ‖ ἀρταφρένεας ABC: ἀρταφέρνεα ‖ 22. ἐς ἀδελφεὸν d ‖ ἑαυτοῦ C ‖ 24. εἶναι στρατηγὸν ABCd ‖ 25. σισάμην C

βασιληίων δικαστέων, ὅτι ἐπὶ χρήμασι δίκην ἄδικον ἐδίκασε, σφάξας ἀπέδειρε πᾶσαν τὴν ἀνθρωπέην, σπαδίξας δὲ αὐτοῦ τὸ δέρμα ἱμάντας ἐξ αὐτοῦ ἔταμε καὶ ἐνέτεινε τὸν θρόνον ἐς τὸν ἵζων ἐδίκαζε· ἐντανύσας δὲ ὁ Καμβύσης ἀπέδεξε δικα-
26 στὴν εἶναι ἀντὶ τοῦ Σισάμνεω, τὸν ἀποκτείνας ἀπέδειρε, τὸν παῖδα τοῦ Σισάμνεω, ἐντειλάμενός οἱ μεμνῆσθαι ἐν τῷ κατίζων θρόνῳ δικάζει. οὗτος ὦν ὁ Ὀτάνης, ὁ ἐγκατιζόμενος ἐς τοῦτον τὸν θρόνον, τότε διάδοχος γενόμενος Μεγαβάζῳ τῆς στρατηγίης, Βυζαντίους τε εἷλε καὶ Καλχηδονίους, εἷλε δὲ Ἄντανδρον τὴν ἐν τῇ Τρῳάδι γῇ, εἷλε δὲ Λαμπώνιον, λαβὼν δὲ παρὰ Λεσβίων νέας εἷλε Λῆμνόν τε καὶ Ἴμβρον,
27 ἀμφοτέρας ἔτι τότε ὑπὸ Πελασγῶν οἰκεομένας. οἱ μὲν δὴ Λήμνιοι καὶ ἐμαχέσαντο εὖ καὶ ἀμυνόμενοι ἀνὰ χρόνον ἐκακώθησαν, τοῖσι δὲ περιεοῦσι αὐτῶν οἱ Πέρσαι ὕπαρχον ἐπιστᾶσι Λυκάρητον τὸν Μαιανδρίου τοῦ βασιλεύσαντος Σάμου ἀδελφεόν. οὗτος ὁ Λυκάρητος ἄρχων ἐν Λήμνῳ τελευτᾷ. αἰτίη δὲ τούτου ἥδε. πάντας ἠνδραποδίζετο καὶ κατεστρέφετο τοὺς μὲν λιποστρατίης ἐπὶ Σκύθας αἰτιώμενος, τοὺς δὲ σίνεσθαι τὸν Δαρείου στρατὸν τὸν ἀπὸ Σκυθέων ὀπίσω ἀποκομιζόμενον.

28 Οὗτος δὲ τοσαῦτα ἐξεργάσατο στρατηγήσας. μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον ἄνεσις κακῶν ἦν· καὶ ἤρχετο τὸ δεύτερον ἐκ Νάξου τε καὶ Μιλήτου Ἴωσι γίνεσθαι κακά. τοῦτο μὲν γὰρ ἡ Νάξος εὐδαιμονίῃ τῶν νήσων προέφερε, τοῦτο δὲ κατὰ τὸν

τίνας τῶν πόλεων Ὀτάνης ὑπέταξε Δαρείῳ διάδοχος Μεγαβάζου γενόμενος   περὶ Λυκαρήτου τοῦ Λημνίων ὑπάρχου

2. σφάξας – ἀνθρωπέην Eustathius Il. p. 374. — Pollux II 5. — Λέξεις. — 11 sq. Eustathius Il. p. 357. Dion. 347

1. δικαστῶν r ‖ 2. ἀνθρωπῆην Pollux, ἀνθρωπείην Eust., ἀνθρωπηίην L ‖ 3. ἔταμε] ἐνέτεινε z ‖ 5. σισάμεω C ‖ 7. ὁ post Ὀτάνης om. r ‖ 8. μεγαβάζω τῆς στρατηγίας d ‖ 9. τε] δὲ C ‖ χαλκηδονίους d ‖ 10. ἄτανδρον r ‖ τὴν ἐν om. d ‖ τρωάδι ABrz ‖ 13. εὖ om. r ‖ 14. αὐτέων rz ‖ 17. ἥδε AB ‖ 18. λιποστρατιῇ r, λειποστρατίης z ‖ 19. σίνασθαι ? ‖ τὸν om. ABCd ‖ 21. δὲ] μέν νυν Prz ‖ 22. ἄνεσις de la Barre: ἄνεος C, ἄνεως ceteri ‖ 24. ἡ' ἦν r ‖ νάξιος Apr P

αὐτὸν χρόνον ἡ Μίλητος αὐτή τε ἑωυτῆς μάλιστα δὴ τότε ἀκμάσασα καὶ δὴ καὶ τῆς Ἰωνίης ἦν πρόσχημα, κατύπερθε δὲ τούτων ἐπὶ δύο γενεὰς ἀνδρῶν νοσήσασα ἐς τὰ μάλιστα στάσι, μέχρι οὗ μιν Πάριοι κατήρτισαν· τούτους γὰρ καταρτιστῆρας ἐκ πάντων Ἑλλήνων εἵλοντο οἱ Μιλήσιοι. κατήλλαξαν 29 δέ σφεας ὧδε Πάριοι. ὡς ἀπίκοντο αὐτῶν ἄνδρες οἱ ἄριστοι ἐς τὴν Μίλητον, ὥρων γὰρ δή σφεας δεινῶς οἰκοφθορημένους, ἔφασαν αὐτῶν βούλεσθαι διεξελθεῖν τὴν χώρην. ποιεῦντες δὲ ταῦτα καὶ διεξιόντες πᾶσαν τὴν Μιλησίην, ὅκως τινὰ ἴδοιεν ἐν ἀνεστηκυίῃ τῇ χώρῃ ἀγρὸν εὖ ἐξεργασμένον, ἀπεγράφοντο τὸ οὔνομα τοῦ δεσπότεω τοῦ ἀγροῦ. διεξελάσαντες δὲ πᾶσαν τὴν χώρην καὶ σπανίους εὑρόντες τούτους, ὡς τάχιστα κατέβησαν ἐς τὸ ἄστυ, ἁλίην ποιησάμενοι ἀπέδεξαν τούτους μὲν τὴν πόλιν νέμειν τῶν εὗρον τοὺς ἀγροὺς εὖ ἐξεργασμένους· δοκέειν γὰρ ἔφασαν καὶ τῶν δημοσίων οὕτω δή σφεας ἐπιμελήσεσθαι ὥσπερ τῶν σφετέρων· τοὺς δὲ ἄλλους Μιλησίους τοὺς πρὶν στασιάζοντας τούτων ἔταξαν πείθεσθαι.

Πάριοι μέν νυν Μιλησίους οὕτω κατήρτισαν. τότε 30 δὲ ἐκ τουτέων τῶν πολίων ὧδε ἤρχετο κακὰ γίνεσθαι τῇ Ἰωνίῃ. ἐκ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου, φυγόντες δὲ ἀπίκοντο ἐς Μίλητον. τῆς δὲ Μιλήτου ἐτύγχανε ἐπίτροπος ἐὼν Ἀρισταγόρης ὁ Μολπαγόρεω, γαμβρός τε ἐὼν καὶ ἀνεψιὸς Ἱστιαίου τοῦ Λυσαγόρεω, τὸν ὁ Δαρεῖος ἐν Σούσοισι κατεῖχε· ὁ γὰρ Ἱστιαῖος τύραννος ἦν Μιλήτου

ἐκ ποίας αἰτίας κατὰ Ναξίων τε καὶ τῶν ἄλλων Ἰώνων Πέρσαι ἐστράτευσαν περὶ Ἀρισταγόρου Μιλησίων ἐπιτρόπου

4. Pollux I 153. — 20. ἐκ - δήμου Suidas v. παχεῖς. — Λέξεις. Pollux III 109.

3. τουτέων *rz* ‖ 4. στάσει *Pdrz* ‖ μέχρις *r* ‖ κατηρτίσαντο *rz* ‖ γὰρ] δὲ *CP* ‖ καταρτισθῆρας *d* ‖ 5. ἐκ om. editio Bekkeri ‖ πάντων τῶν *Prz* ‖ 6. ὧδε *P* ‖ οἱ πάριοι *r* ‖ αὐτέων *z* ‖ οἱ om. *Prdz* ‖ 7. ὥρεων *C*, ὥρεον *Pdz* ‖ δὴ om. *r* ‖ 8. αὐτέων *rz*, αὐτ᾽ *C* ‖ διεξελθόντες *r* ‖ 9. τὴν μιλησίην πᾶσαν *r* ‖ 10. ἐν ἀνεστηκυίῃ Reiske : ἀνεστηκυίῃ ‖ ἐπεξεργασμένον *d* ‖ ἀπεγράφετο *L* ‖ 11. τοὔνομα *Prz* ‖ 13. καὶ ἁλίην *d* ‖ 14. τῶν] καὶ τῶν *z* ‖ 17. τούτοις *z* ‖ 18. οὕτω μιλησίους *Prz* ‖ 19. ὧδε *P* ‖ 20. ἐκ Νάξου post παχέων Suid. ‖ 23. ὁ om. *ABCd* ‖ 24. σούσοις *d* ‖ τῆς μιλήτου *r*

καὶ ἐτύγχανε τοῦτον τὸν χρόνον ἐὼν ἐν Σούσοισι, ὅτε οἱ
Νάξιοι ἦλθον ξεῖνοι πρὶν ἐόντες τῷ Ἱστιαίῳ. ἀπικόμενοι
δὲ οἱ Νάξιοι ἐς τὴν Μίλητον ἐδέοντο τοῦ Ἀρισταγόρεω, εἴ
κως αὐτοῖσι παράσχοι δύναμίν τινα καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν
ἑωυτῶν. ὁ δὲ ἐπιλεξάμενος ὡς, ἢν δι' αὐτοῦ κατέλθωσι ἐς
τὴν πόλιν, ἄρξει τῆς Νάξου, σκῆψιν δὲ ποιεύμενος τὴν ξει-
νίην τὴν Ἱστιαίου, τόνδε σφι λόγον προσέφερε. "αὐτὸς μὲν
ὑμῖν οὐ φερέγγυός εἰμι δύναμιν παρασχεῖν τοσαύτην ὥστε
κατάγειν ἀεκόντων τῶν τὴν πόλιν ἐχόντων Ναξίων· πυνθά-
νομαι γὰρ ὀκτακισχιλίην ἀσπίδα Ναξίοισι εἶναι καὶ πλοῖα
μακρὰ πολλά· μηχανήσομαι δὲ πᾶσαν σπουδὴν ποιεύμενος.
ἐπινοέω δὲ τῇδε. Ἀρταφρένης μοι τυγχάνει ἐὼν φίλος· ὁ δὲ
Ἀρταφρένης ὑμῖν Ὑστάσπεος μέν ἐστι παῖς, Δαρείου δὲ τοῦ
βασιλέος ἀδελφεός, τῶν δ' ἐπιθαλασσίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ
ἄρχει πάντων, ἔχων στρατιήν τε πολλὴν καὶ πολλὰς νέας.
τοῦτον ὦν δοκέω τὸν ἄνδρα ποιήσειν τῶν ἂν χρηίζωμεν."
ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Νάξιοι προσέθεσαν τῷ Ἀρισταγόρῃ
πρήσσειν τῇ δύναιτο ἄριστα, καὶ ὑπίσχεσθαι δῶρα ἐκέλευον
καὶ δαπάνην τῇ στρατιῇ ὡς αὐτοὶ διαλύσοντες, ἐλπίδας πολ-
λὰς ἔχοντες, ὅταν ἐπιφανέωσι ἐς τὴν Νάξον, πάντα ποιήσειν
τοὺς Ναξίους τὰ ἂν αὐτοὶ κελεύωσι, ὣς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους
νησιώτας. τῶν γὰρ νήσων τουτέων τῶν Κυκλάδων οὐδεμία
31 κω ἦν ὑπὸ Δαρείῳ. ἀπικόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐς τὰς
Σάρδις λέγει πρὸς τὸν Ἀρταφρένεα ὡς Νάξος εἴη νῆσος με-
γάθεϊ μὲν οὐ μεγάλη, ἄλλως δὲ καλή τε καὶ ἀγαθὴ καὶ ἀγ-

---

5. ὁ δὲ - 6 Νάξου Suidas v. ἐπιλεξάμενος. — 7. αὐτὸς - 9 κατάγειν idem v. φερέγγυος. — 8. Λέξεις. — 24. - p. 17, 1 Eustathius Dion. 525

4. αὐτοῖς *r* ‖ κατέλθη *d* ‖ 5. αὑτοῦ *ABCd*. Suid.: ἑαυτοῦ ‖ 7. τὴν om. *ABCd* ‖ τὸν δέ σφι *r* ‖ τὸν λόγον *ABCd* ‖ προέφερε *r* ‖ 8. παρασχεῖν τοσαύτην *AB(C)d*. Suid.: τοσαύτην παρασχεῖν ‖ 12. ἀρταφέρνης *drz* ‖ 13. ἀρταφέρνης *drz* ‖ ὑμῖν om. *Prz* ‖ ὑστάσπεω *Ppr. r* ‖ πάϊς *z* ‖ 14. βασιλέως *Ad*, βασιλῆος *z* ‖ 15. πολλὴν] πολλήν τε *r* ‖ 16. χρῄιζωμεν *ABCP*, χρήζωμεν *z*, χρηΐζομεν *r*, χρήζομεν *d* ‖ 17. προσέθεντο *z*. an προέθεσαν? ‖ 18. ᾗ *L* ‖ ὑποσχέσθαι *r* ‖ 21. ὡς *drz* ‖ 22. οὐδὲ μία *ABdr*, οὐδεμίη *z* ‖ 24. σάρδεις *d* ‖ ἀρταφέρνεα *dz* ‖ νῆσος om. *ABCd* ‖ μεγάθει *AB* ‖ 25. δὲ om. *r*

χοῦ Ἰωνίης, χρήματα δὲ ἔνι πολλὰ καὶ ἀνδράποδα. "σὺ ὦν ἐπὶ ταύτην τὴν χώρην στρατηλάτεε, κατάγων ἐς αὐτὴν τοὺς φυγάδας ἐξ αὐτῆς. καί τοι ταῦτα ποιήσαντι τοῦτο μέν ἐστί ἕτοιμα παρ' ἐμοὶ χρήματα μεγάλα πάρεξ τῶν ἀναισιμωμάτων τῇ στρατιῇ (ταῦτα μὲν γὰρ δίκαιον ἡμέας τοὺς ἄγοντας παρέχειν ἐστί), τοῦτο δὲ νήσους βασιλέι προσκτήσεαι αὐτήν τε Νάξον καὶ τὰς ἐκ ταύτης ἠρτημένας, Πάρον καὶ Ἄνδρον καὶ ἄλλας τὰς Κυκλάδας καλευμένας. ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεόμενος εὐπετέως ἐπιθήσεαι Εὐβοίῃ, νήσῳ μεγάλῃ τε καὶ εὐδαίμονι καὶ οὐκ ἐλάσσονι Κύπρου καὶ κάρτα εὐπετέι αἱρεθῆναι. ἀποχρῶσι δὲ ἑκατὸν νέες ταύτας πάσας χειρώσασθαι." ὁ δὲ ἀμείβετο αὐτὸν τοῖσιδε. "σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλέος ἐξηγητὴς γίνεαι πρηγμάτων ἀγαθῶν, καὶ ταῦτα εὖ παραινέεις πάντα, πλὴν τῶν νεῶν τοῦ ἀριθμοῦ· ἀντὶ δὲ ἑκατὸν νεῶν διηκόσιαί τοι ἕτοιμοι ἔσονται ἅμα τῷ ἔαρι. δεῖ δὲ τούτοισι καὶ αὐτὸν βασιλέα συνέπαινον γίνεσθαι." ὁ μὲν δὴ Ἀρισταγόρης 32
ὡς ταῦτα ἤκουσε, περιχαρὴς ἐὼν ἀπήιε ἐς Μίλητον. ὁ δὲ Ἀρταφρένης, ὥς οἱ πέμψαντι ἐς Σοῦσα καὶ ὑπερθέντι τὰ ἐκ τοῦ Ἀρισταγόρεω λεγόμενα συνέπαινος καὶ αὐτὸς Δαρεῖος ἐγένετο, παρεσκευάσατο μὲν διηκοσίας τριήρεας, πολλὸν δὲ κάρτα ὅμιλον Περσέων τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων, στρατηγὸν δὲ τούτων ἀπέδεξε Μεγαβάτην ἄνδρα Πέρσην τῶν

περὶ Μεγαβάτου καὶ τῆς πρὸς Ἀρισταγόραν διαφορᾶς

---

15. δεῖ - 16 γίνεσθαι Suidas v. συνέπαινοι. — 18. ὁ δὲ - 20 τριήρεας idem v. ὑπερθέντι

1. δ' ἔχει *Prz* ‖ 3. ἐξ αὐτῶν *C* ‖ μὲν ἔστι *ABP*, μέν ἐστι *rz* ‖ 4. ἑτοῖμα *CPdz* ‖ μεγάλα χρήματα *r* ‖ ἀναισιμωτάτων *dz* ‖ 5. δίκαια *Prz* ‖ 6. ἐστί om. *Prz* ‖ βασιλέι post προσκτήσεαι *Prz*, βασιλεῖ *ABr* ‖ προσκτήσεται *Apr. d*, προσκτήσαιε *r* ‖ 7. Πάρον τε καὶ *z* ‖ 8. καλεομένας *r* ‖ ὁρμεόμενος *P*: ὁρμώμεος *ABr*, ὁρμεώμενος *Cdz* ‖ 10. καὶ οὐκ] οὐκ *Prz* ‖ εὐπετέη *A*, εὐπετέη *B*, εὐπετεῖ *r* ‖ 11. χειρωθῆναι *z* ‖ 12. τοῖσδε *L* ‖ τοῦ *d* ‖ βασιλῆος *z* ‖ 14. ἀν δὲ *C*, ἀντὶ γὰρ *Pr*, ἀντὶ γὰρ τῶν *z* ‖ 15. ἑτοῖμοι *CPdz* ‖ τῷ om. *d* ‖ τούτοισι om. Suid. ‖ 16. αὐτὸν] τὸν *Pdz* ‖ βασιλῆα *z* ‖ 17. ἀπήιει *P*, ἀπήει *r*, ἀπῄει *z* ‖ 18. ἀρταφέρνης *dz*. Suid. ‖ ὑπερθέντε *d* ‖ 20. ἐγίνετο *Pr* ‖ μὲν διηκοσίας] ἑβδομήκοντα Suid. ‖ τριήρεις *Pr* ‖ 22. τουτέων *rz*

Ἀχαιμενιδέων, ἑωυτοῦ τε καὶ Δαρείου ἀνεψιόν, τοῦ Παυσανίης ὁ Κλεομβρότου Λακεδαιμόνιος, εἰ δὴ ἀληθής γε ἐστὶ ὁ λόγος, ὑστέρῳ χρόνῳ τούτων ἡρμόσατο θυγατέρα, ἔρωτα σχὼν τῆς Ἑλλάδος τύραννος γενέσθαι. ἀποδέξας δὲ Μεγαβάτην στρατηγὸν Ἀρταφρένης ἀπέστειλε τὸν στρατὸν παρὰ τὸν Ἀριστα-
33 γόρεα. παραλαβὼν δὲ ὁ Μεγαβάτης ἐκ τῆς Μιλήτου τόν τε Ἀρισταγόρεα καὶ τὴν Ἰάδα στρατιὴν καὶ τοὺς Ναξίους ἔπλεε πρόφασιν ἐπ' Ἑλλησπόντου, ἐπείτε δὲ ἐγένετο ἐν Χίῳ, ἔσχε τὰς νέας ἐς Καύκασα, ὡς ἐνθεῦτεν βορέῃ ἀνέμῳ ἐς τὴν Νάξον διαβάλοι. καὶ (οὐ γὰρ ἔδεε τούτῳ τῷ στόλῳ Ναξίους ἀπολέσθαι) πρῆγμα τοιόνδε συνηνείχθη γενέσθαι. περιιόντος Μεγαβάτεω τὰς ἐπὶ τῶν νεῶν φυλακάς, ἐπὶ νεὸς Μυνδίης ἔτυχε οὐδεὶς φυλάσσων· ὁ δὲ δεινόν τι ποιησάμενος ἐκέλευσε τοὺς δορυφόρους ἐξευρόντας τὸν ἄρχοντα ταύτης τῆς νεός, τῷ οὔνομα ἦν Σκύλαξ, τοῦτον δῆσαι διὰ θαλαμίης διελόντας τῆς νεὸς κατὰ τοῦτο, ἔξω μὲν κεφαλὴν ποιεῦντας ἔσω δὲ τὸ σῶμα. δεθέντος δὲ τοῦ Σκύλακος, ἐξαγγέλλει τις τῷ Ἀρισταγόρῃ ὅτι τὸν ξεῖνόν οἱ τὸν Μύνδιον Μεγαβάτης δήσας λυμαίνοιτο. ὁ δ' ἐλθὼν παραιτέετο τὸν Πέρσην, τυγχάνων δὲ οὐδενὸς τῶν ἐδέετο, αὐτὸς ἐλθὼν ἔλυσε. πυθόμενος δὲ κάρτα δεινὸν ἐποιήσατο ὁ Μεγαβάτης καὶ ἐσπέρχετο τῷ Ἀρισταγόρῃ. ὁ δὲ εἶπε "σοὶ δὲ καὶ τούτοισι τοῖσι πρήγμασι τί ἐστι; οὐ σὲ ἀπέστειλε Ἀρταφρένης ἐμέο πείθεσθαι καὶ πλέειν τῇ ἂν ἐγὼ κελεύω; τί πολλὰ πρήσσεις;" ταῦτα εἶπε ὁ Ἀρισταγόρης. ὁ δὲ θυμωθεὶς τούτοισι, ὡς νὺξ ἐγένετο,

5. Eustathius Il. p. 234. — 15. τοῦτον - 17 σῶμα Suidas v. θαλαμίδιοι κῶπαι. — 19. ὁ δ' - 20 ἔλυσε Schol. Arist. Vesp. 1257. Suidas v. παραιτεῖτο

2. κλεομβρότεω *r* ‖ ἐστὶ om. *z* ‖ 3. τοῦτον *d*, τουτέων *z* ‖ θυγατρί *d* 5. ἀρταφέρνης *dz* ‖ ἀρισταγόρεα *Prz*. Eust.: ἀρισταγόρην ‖ 6. τόν τε ἀρισταγόρην ἐκ μιλήτου *ABCd* ‖ 8. πρόφασιν μὲν Naber ‖ δὴ *d* ‖ ἐγίνετο *Prz* 9. ἐν *C* ‖ καύκασον *Psz* ‖ 11. συνενείχθη *CP* ‖ 12. νεὼς *d* ‖ 13. οὐδεὶς ἔτυχε *r* ‖ 14. νεὼς *d* ‖ 15. τῷ - 16 νεὸς om. *d* ‖ διὰ om. Suid. διέλκοντας? ‖ 19. δὲ Schol. Arist. Suid. ‖ παρῃτεῖτο eidem ‖ 20. ὧν eidem ‖ ἐλθὼν om. eidem ‖ 21. ἐπέρχετο *d* ‖ 22. σοὶ] σὺ *Cr* ‖ 23. οὐ σὲ *AB*, οὐδὲ *dz* ‖ ἀρταφέρνης *dz* ‖ 24. ὁ post εἶπε om. *Prz*

ἔπεμπε ἐς Νάξον πλοίῳ ἄνδρας φράσοντας τοῖσι Ναξίοισι πάντα τὰ παρεόντα σφι πρήγματα. οἱ γὰρ ὦν Νάξιοι οὐδὲν 34
πάντως προσεδέκοντο ἐπὶ σφέας τὸν στόλον τοῦτον ὁρμήσεσθαι. ἐπεὶ μέντοι ἐπύθοντο, αὐτίκα μὲν ἐσηνείκαντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ τεῖχος, παρεσκευάσαντο δὲ ὡς πολιορκησόμενοι καὶ σῖτα καὶ ποτά, καὶ τὸ τεῖχος ἐσάξαντο. καὶ οὗτοι μὲν παρεσκευάζοντο ὡς παρεσομένου σφι πολέμου· οἱ δ' ἐπείτε διέβαλον ἐκ τῆς Χίου τὰς νέας ἐς τὴν Νάξον, πρὸς πεφραγμένους προσεφέροντο καὶ ἐπολιόρκεον μῆνας τέσσερας. ὡς δὲ τά τε ἔχοντες ἦλθον χρήματα οἱ Πέρσαι, ταῦτα κατεδεδαπάνητό σφι, καὶ αὐτῷ τῷ Ἀρισταγόρῃ προσαναισίμωτο πολλά, τοῦ πλεῦνός τε ἐδέετο ἡ πολιορκίη, ἐνθαῦτα τείχεα τοῖσι φυγάσι τῶν Ναξίων οἰκοδομήσαντες ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν ἤπειρον, κακῶς πρήσσοντες. Ἀρισταγόρης δὲ οὐκ εἶχε 35
τὴν ὑπόσχεσιν τῷ Ἀρταφρένεϊ ἐκτελέσαι· ἅμα δὲ ἐπίεζέ μιν ἡ δαπάνη τῆς στρατιῆς ἀπαιτεομένη, ἀρρώδεέ τε τοῦ στρατοῦ πρήξαντος κακῶς καὶ Μεγαβάτῃ διαβεβλημένος, ἐδόκεέ τε τὴν βασιληίην τῆς Μιλήτου ἀπαιρεθήσεσθαι. ἀρρωδέων δὲ τούτων ἕκαστα ἐβουλεύετο ἀπόστασιν· συνέπιπτε γὰρ καὶ τὸν ἐστιγμένον τὴν κεφαλὴν ἀπῖχθαι ἐκ Σούσων παρὰ Ἱστιαίου, σημαίνοντα ἀπίστασθαι Ἀρισταγόρην ἀπὸ βασιλέος. ὁ γὰρ Ἱστιαῖος βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρῃ σημῆναι ἀποστῆναι ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχε ἀσφαλέως σημῆναι ὥστε φυλασσομένων τῶν ὁδῶν, ὁ δὲ τῶν δούλων τὸν πιστότατον

ἀπόστασις Ἀρισταγόρου ἀπὸ Δαρείου — τίνι τρόπῳ Ἱστιαῖος εἰσηγήσατο Ἀρισταγόρᾳ τὴν ἀπόστασιν

12 sq. Suidas v. πλεῦνος — 22 sqq. (Aeneas Tact. 31)

1. φράσσοντας *BC* ‖ 2. οἱ] οὐ *d* ‖ 4. ἐσενείκαντο *Cdz* ‖ 6. σιτία *qz* ‖ τὸ om. *z* ‖ ἐφράξαντο Hoeger ‖ 7 παρεσκευάδατο *CPdz* ‖ δὲ *d* ‖ 8. διέβαλλον *C* ‖ 9. τέσσαρας *C* ‖ 10. ἦγον *d* ‖ κατεδεδαπάνητό *ABz*: καταδεδαπάνητό *r*, κατεδαπάνητό *CP*, καταδαπάνητό *d* ‖ 13. ἀπαλλάσσαντο *A*, ἀπηλλάσσοντο Suid. ‖ 15. ἀρταφέρνῃ *d*, Ἀρταφέρνεϊ *z* ‖ ἐκπληρῶσαι *dz* 16. ἀπαιτευμένη *r* ‖ 18. ἀφαιρεθήσεσθαι *r*, ἀπαιρήσεσθαι *CPz* ‖ 19. τε τουτέων *z* ‖ 20. σουσέων *L* ‖ παρ' *Pz* ‖ 21. βασιλῆος *z* ‖ 22. τῷ om. *B* ‖ 23. σημῆναι ὥστε om. *d* ‖ 24. φυλασσομένων *d*

ἀποξυρήσας τὴν κεφαλὴν ἔστιξε καὶ ἀνέμεινε ἀναφῦναι τὰς τρίχας, ὡς δὲ ἀνέφυσαν τάχιστα, ἀπέπεμπε ἐς Μίλητον ἐντειλάμενος αὐτῷ ἄλλο μὲν οὐδέν, ἐπεὰν δὲ ἀπίκηται ἐς Μίλητον, κελεύειν Ἀρισταγόρην ξυρήσαντά μιν τὰς τρίχας κατιδέσθαι ἐς τὴν κεφαλήν· τὰ δὲ στίγματα ἐσήμαινε, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἀπόστασιν. ταῦτα δὲ ὁ Ἱστιαῖος ἐποίεε συμφορὴν ποιεύμενος μεγάλην τὴν ἑωυτοῦ κατοχὴν τὴν ἐν Σούσοισι· ἀποστάσιος ὦν γινομένης πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετήσεσθαι ἐπὶ θάλασσαν, μὴ δὲ νεώτερόν τι ποιεύσης τῆς Μιλήτου οὐδαμὰ ἐς αὐτὴν ἥξειν ἔτι ἐλογίζετο.

36 Ἱστιαῖος μέν νυν ταῦτα διανοεύμενος ἀπέπεμπε τὸν ἄγγελον, Ἀρισταγόρῃ δὲ συνέπιπτε τοῦ αὐτοῦ χρόνου πάντα ταῦτα συνελθόντα. ἐβουλεύετο ὦν μετὰ τῶν στασιωτέων, ἐκφήνας τήν τε ἑωυτοῦ γνώμην καὶ τὰ παρὰ τοῦ Ἱστιαίου ἀπιγμένα. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι πάντες γνώμην κατὰ τώυτὸ ἐξεφέροντο, κελεύοντες ἀπίστασθαι· Ἑκαταῖος δ' ὁ λογοποιὸς πρῶτα μὲν οὐκ ἔα πόλεμον βασιλέι τῶν Περσέων ἀναιρέεσθαι, καταλέγων τά τε ἔθνεα πάντα τῶν ἦρχε Δαρεῖος καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ. ἐπείτε δὲ οὐκ ἔπειθε, δεύτερα συνεβούλευε ποιέειν ὅκως ναυκρατέες τῆς θαλάσσης ἔσονται. ἄλλως μέν νυν οὐδαμῶς ἔφη λέγων ἐνορᾶν ἐσόμενον τοῦτο (ἐπίστασθαι γὰρ τὴν δύναμιν τῶν Μιλησίων ἐοῦσαν ἀσθενέα), εἰ δὲ τὰ χρήματα καταιρεθείη τὰ ἐκ τοῦ ἱροῦ τοῦ ἐν Βραγχίδῃσι, τὰ Κροῖσος ὁ Λυδὸς ἀνέθηκε, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας ἐπικρατήσειν τῆς θαλάσσης, καὶ οὕτω αὐτούς τε ἕξειν χρήμασι χρᾶσθαι καὶ τοὺς πολεμίους οὐ συλήσειν αὐτά. τὰ δὲ χρήματα ἦν ταῦτα μεγάλα, ὡς δεδήλωταί μοι ἐν τῷ πρώτῳ τῶν

περὶ Ἑκαταίου τοῦ λογοποιοῦ

---

1. ἔστηξε *Apr. B* ‖ 2. ἐντειλάμενος - 3 Μίλητον om. *d* ‖ 3. ἐπεὰν *Pz*: ἐπὴν ‖ 5. τὰ στίγματα δὲ ἐσήμηνε *d* ‖ καὶ om. *d* ‖ 6. ἐποίησε *B*[1] ‖ 8. γενομένης *d* ‖ 10. οὐδαμᾶ *drz* ‖ ἐλογίζετο ἔτι *d* ‖ 12. ταῦτα πάντα *d* 15. τοῦτο *Apr.*, ταὐτὸ *C* ‖ 16. δ' om. *C*, δὲ *d* ‖ 17. βασιλεῖ *ABr* ‖ 20. ναυκρατέες Bekkerus: ναυκράτεες ‖ 25. οὕτω *z*: οὕτως ‖ 26. συλλήσειν *z* ‖ 27. προτέρῳ *qz*

λόγων. αὕτη μὲν δὴ οὐκ ἐνίκα ἡ γνώμη, ἐδόκεε δὲ ὅμως
ἀπίστασθαι, ἕνα τε αὐτῶν πλώσαντα ἐς Μυοῦντα ἐς τὸ στρα-
τόπεδον τὸ ἀπὸ τῆς Νάξου ἀπελθόν, ἐὸν ἐνθαῦτα, συλλαμ-
βάνειν πειρᾶσθαι τοὺς ἐπὶ τῶν νεῶν ἐπιπλέοντας στρατηγούς.
ἀποπεμφθέντος δὲ Ἰητραγόρεω κατ' αὐτὸ τοῦτο καὶ συλλα- 37
βόντος δόλῳ Ὀλίατον Ἰβανώλλιος Μυλασσέα καὶ Ἱστιαῖον
Τύμνεω Τερμερέα καὶ Κώην Ἐρξάνδρου, τῷ Δαρεῖος Μυτι-
λήνην ἐδωρήσατο, καὶ Ἀρισταγόρην Ἡρακλείδεω Κυμαῖον
καὶ ἄλλους συχνούς, οὕτω δὴ ἐκ τοῦ ἐμφανέος ὁ Ἀρισταγόρης
ἀπεστήκεε, πᾶν ἐπὶ Δαρείῳ μηχανεόμενος. καὶ πρῶτα μὲν
λόγῳ μετεὶς τὴν τυραννίδα ἰσονομίην ἐποίεε τῇ Μιλήτῳ, ὡς
ἂν ἑκόντες αὐτῷ οἱ Μιλήσιοι συναπισταίατο, μετὰ δὲ καὶ ἐν
τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ τὠυτὸ τοῦτο ἐποίεε, τοὺς μὲν ἐξελαύνων τῶν
τυράννων, τοὺς δ' ἔλαβε τυράννους ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν συμ-
πλευσασέων ἐπὶ Νάξον, τούτους δὲ φίλα βουλόμενος ποιέεσθαι
τῇσι πόλισι ἐξεδίδου, ἄλλον ἐς ἄλλην πόλιν παραδιδούς, ὅθεν
εἴη ἕκαστος. Κώην μέν νυν Μυτιληναῖοι ἐπείτε τάχιστα 38
παρέλαβον, ἐξαγαγόντες κατέλευσαν, Κυμαῖοι δὲ τὸν σφέτε-
ρον αὐτῶν ἀπῆκαν· ὡς δὲ καὶ ἄλλοι οἱ πλεῦνες ἀπίεσαν.
τυράννων μέν νυν κατάπαυσις ἐγίνετο ἀνὰ τὰς πόλιας, Ἀρι-
σταγόρης δὲ ὁ Μιλήσιος ὡς τοὺς τυράννους κατέπαυσε, στρα-
τηγοὺς ἐν ἑκάστῃ τῶν πολίων κελεύσας ἑκάστους καταστῆ-
σαι, δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγί-
νετο· ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινός οἱ μεγάλης ἐξευρεθῆναι.
Τῆς δὲ Σπάρτης Ἀναξανδρίδης μὲν ὁ Λέοντος οὐκέτι 39

ὅτι Ἀρισταγόρας τοὺς τῶν Ἰώνων τυράννους κατέλυσεν   Ἀρισταγόρας ἀποστὰς Δαρείου τὴν Λακεδαιμονίων προσαγαγέσθαι συμμαχίαν ἐπειράσθη   περὶ Ἀναξανδρίδου τοῦ Λακεδαιμονίων βασιλέως καὶ Κλεομένους τοῦ αὐτοῦ παιδός

---

2. αὐτέων *z* ‖ 3. ἐὼν *d* ‖ 5. ἀποπεφθέντος *AB* ‖ 6. ἰβανώλλιος *ABC*: ἰβανώλιος *Prz*, ἰβανόλιος *d* ‖ Μυλασέα Bekkerus ‖ 7. τερμενέα *z* ‖ ἐξάνδρου *r* ‖ μυτιλήνην *AB*: μιτυλήνην ‖ 10. μηχανώμενος *L* ‖ 12. συναπιστέατο *Cpr. dz* ‖ 13. ταὐτὸ *C* ‖ 15. δὲ φίλα] δ' ἔλαβε *d* ‖ 17. μυτιληναῖοι *AB*: μιτυληναῖοι ‖ 18. κατέλαβον *d* ‖ 19. αὐτέων *z* ‖ ἀφῆκαν *d* ‖ ὡς *Pdz* ‖ καὶ ὥλλοι ? ‖ πλεῦνες] πλεῦνες αὐτῶν *z* ‖ ἀπήεσαν *d* ‖ 20. ἐγένετο *z*

περιεὼν ἐβασίλευε ἀλλὰ ἐτετελευτήκεε, Κλεομένης δὲ ὁ Ἀνα-
ξανδρίδεω εἶχε τὴν βασιληίην, οὐ κατ' ἀνδραγαθίην σχὼν
ἀλλὰ κατὰ γένος. Ἀναξανδρίδῃ γὰρ ἔχοντι γυναῖκα ἀδελφεῆς
ἑωυτοῦ θυγατέρα, καὶ ἐούσης ταύτης οἱ καταθυμίης, παῖδες
οὐκ ἐγίνοντο. τούτου δὲ τοιούτου ἐόντος, οἱ ἔφοροι εἶπαν
ἐπικαλεσάμενοι αὐτὸν "εἴ τοι σὺ σεωυτοῦ μὴ προορᾷς, ἀλλ'
ἡμῖν τοῦτ' ἐστὶ οὐ περιοπτέον, γένος τὸ Εὐρυσθένεος γενέ-
σθαι ἐξίτηλον. σύ νυν τὴν μὲν ἔχεις γυναῖκα, ἐπείτε τοι οὐ
τίκτει, ἔξεο, ἄλλην δὲ γῆμον· καὶ ποιέων ταῦτα Σπαρτιή-
τῃσι ἁδήσεις." ὁ δ' ἀμείβετο φὰς τούτων οὐδέτερα ποιήσειν,
ἐκείνους τε οὐ καλῶς συμβουλεύειν παραινέοντας, τὴν ἔχει
γυναῖκα ἐοῦσαν ἀναμάρτητον ἑωυτῷ, ταύτην ἀπέντα ἄλλην
40 ἐσαγαγέσθαι· οὐδέ σφι πείσεσθαι. πρὸς ταῦτα οἱ ἔφοροι καὶ
οἱ γέροντες βουλευσάμενοι προσέφερον Ἀναξανδρίδῃ τάδε.
"ἐπεὶ τοίνυν τοι περιεχόμενόν σε ὁρέομεν τῆς ἔχεις γυναι-
κός, σὺ δὲ ταῦτα ποίεε, καὶ μὴ ἀντίβαινε τούτοισι, ἵνα μή τι
ἀλλοῖον περὶ σεῦ Σπαρτιῆται βουλεύσωνται. γυναικὸς μὲν
τῆς ἔχεις οὐ προσδεόμεθά σευ τῆς ἐξέσιος· σὺ δὲ ταύτῃ τε
πάντα ὅσα νῦν παρέχεις πάρεχε καὶ ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἐσά-
γαγε γυναῖκα τεκνοποιόν." ταῦτά κῃ λεγόντων συνεχώρησε
ὁ Ἀναξανδρίδης, μετὰ δὲ γυναῖκας ἔχων δύο διξὰς ἱστίας
41 οἴκεε, ποιέων οὐδαμῶς Σπαρτιητικά. χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ
διελθόντος ἡ ἐσύστερον ἐπελθοῦσα γυνὴ τίκτει τὸν δὴ Κλεο-
μένεα τοῦτον. καὶ αὕτη τε ἔπεδρον βασιλέα Σπαρτιήτῃσι
ἀπέφαινε, καὶ ἡ προτέρη γυνὴ τὸν πρότερον χρόνον ἄτοκος
ἐοῦσα τότε κως ἐκύησε, συντυχίῃ ταύτῃ χρησαμένη. ἔχου-

4. **Eustathius Il. p. 149. — 18. idem Od. p. 1667. — 24. Λέξεις. — 25. Pollux III 49**

2. οὐ κατὰ *z*, οὐκ *d* ‖ 5. οἱ *d* ‖ 6. εἴη τοι σὺ *C*, εἴ τι σύ γε *z* ‖ 7. τοῦτ' ἐστι *B*, τοῦτ' ἐστιν *r* ‖ Εὐρυσθέος *z* ‖ 8. τοι] οἱ *d* ‖ 9. ἔξεο Schaefer: ἐκσέο sive ἐκ σέο codices, ἐκ σέο, ἄπες *z*. ἔξες Eltz ‖ γῆμαι *d* ‖ 10. τουτέων *z* ‖ 14. συμβουλευσάμενοι *dz* ‖ 15. ὁρέομεν *P*: ὁρῶμεν *ABr*, ὁρέωμεν *Cdz* ‖
αι
17. οἱ Σπαρτιῆται *z* ‖ 18. ἐξέσιος *C* ‖ 19. γυναῖκα ἐσάγαγε *d* ‖ 22. οὐδαμᾶ *z* ‖ 23. ὕστερον ἐπεσελθοῦσα ? ‖ 24. ἔφεδρον *L* ‖ 25. ἀπέφηνε ?

σαν δὲ αὐτὴν ἀληθέι λόγῳ οἱ τῆς ἐπελθούσης γυναικὸς οἰκήιοι πυθόμενοι ὤχλεον, φάμενοι αὐτὴν κομπέειν ἄλλως βουλομένην ὑποβαλέσθαι. δεινὰ δὲ ποιεύντων αὐτῶν, τοῦ χρόνου συντάμνοντος, ὑπ' ἀπιστίης οἱ ἔφοροι τίκτουσαν τὴν γυναῖκα περιιζόμενοι ἐφύλαξαν. ἡ δὲ ὡς ἔτεκε Δωριέα, ἰθέως ἴσχει Λεωνίδην, καὶ μετὰ τοῦτον ἰθέως ἴσχει Κλεόμβροτον· οἱ δὲ καὶ διδύμους λέγουσι Κλεόμβροτον καὶ Λεωνίδην γενέσθαι. ἡ δὲ Κλεομένεα τεκοῦσα καὶ [τὸ] δεύτερον ἐπελθοῦσα γυνή, ἐοῦσα θυγάτηρ Πρινητάδεω τοῦ Δημαρμένου, οὐκέτι ἔτικτε τὸ δεύτερον. ὁ μὲν δὴ Κλεομένης, ὡς λέγεται, ἦν τε 42
οὐ φρενήρης ἀκρομανής τε, ὁ δὲ Δωριεὺς ἦν τῶν ἡλίκων πάντων πρῶτος, εὖ τε ἐπίστατο κατ' ἀνδραγαθίην αὐτὸς σχήσων τὴν βασιληίην. ὥστε ὦν οὕτω φρονέων, ἐπειδὴ ὅ τε Ἀναξανδρίδης ἀπέθανε καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι χρεώμενοι τῷ νόμῳ ἐστήσαντο βασιλέα τὸν πρεσβύτατον Κλεομένεα, ὁ Δωριεὺς δεινόν τε ποιεύμενος καὶ οὐκ ἀξιῶν ὑπὸ Κλεομένεος βασιλεύεσθαι, αἰτήσας λεὼν Σπαρτιήτας ἦγε ἐς ἀποικίην, οὔτε τῷ ἐν Δελφοῖσι χρηστηρίῳ χρησάμενος ἐς ἥντινα γῆν κτίσων ἴῃ, οὔτε ποιήσας οὐδὲν τῶν νομιζομένων· οἷα δὲ βαρέως φέρων, ἀπίει ἐς τὴν Λιβύην τὰ πλοῖα· κατηγέοντο δέ οἱ ἄνδρες Θηραῖοι. ἀπικόμενος δὲ ἐς Λιβύην οἴκισε χῶρον κάλλιστον τῶν Λιβύων παρὰ Κίνυπα ποταμόν. ἐξελασθεὶς δὲ ἐνθεῦτεν τρίτῳ ἔτεϊ ὑπὸ Μακέων τε καὶ Λιβύων καὶ Καρχηδονίων ἀπίκετο ἐς Πελοπόννησον. ἐνθαῦτα δέ οἱ Ἀν- 43

περὶ Δωριέος καὶ Λεωνίδου καὶ Κλεομβρότου τῶν Ἀναξανδρίδου παίδων   περὶ τῆς Δωριέως ἀποικίας εἰς τὴν Σικελίαν καὶ ὅσα πράξας ἐτελεύτησεν

11. Pollux VI 125. (Bekkeri Anecd. p. 372)

2. κομπεύειν *C* ‖ 3. δὲ om. *Apr.* ‖ αὐτέων *z* ‖ 4. τὴν om. *A¹* ‖ 5. περιεφύλαξαν *d* ‖ 7. τε καὶ *s* ‖ 8. τὸ seclusi ‖ 9. Περινητάδεω *z* ‖ 12. ἠπίστατο Lhardy ‖ 14. χρεόμενοι *P*, om. *r* ‖ 15. βασιλῆα *z* ‖ 16. τε] τι *Cd*. Naber ‖ 17. λαὸν *rz*, ληὸν reliqui ‖ ἄγε *CPdz* ‖ 19. εἴη *d* ‖ νομιζομένων· οἷα δὲ *s*: νομιζομένων οἷα ‖ 20. ἀπήιει *C*, ἀπήει *d* ‖ 21. Θηβαῖοι *B²Prz* ‖ δ' ἐς *Prz* ‖ Λιβύην correxi: κύνιπα *d*, τὴν κίνυπα *r*, κίνυπα reliqui ‖ οἴκησε *CPdz* ‖ 22. Κίνυπα ποταμόν supplevi: ποταμόν ‖ ἐξελασθεὶς *Pr*: ἐξελαθεὶς ‖ 23. τε καὶ] τε Niebuhr. ni forte ἄλλων periit ‖ 24. πελοπόνησον *d*

τιχάρης ἀνὴρ Ἐλεώνιος συνεβούλευσε ἐκ τῶν Λαΐου χρη-
σμῶν Ἡρακλείην τὴν ἐν Σικελίῃ κτίζειν, φὰς τὴν Ἔρυκος
χώρην πᾶσαν εἶναι Ἡρακλειδέων αὐτοῦ Ἡρακλέος κτησα-
μένου. ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα ἐς Δελφοὺς οἴχετο χρησόμενος
τῷ χρηστηρίῳ, εἰ αἱρέει ἐπ᾽ ἣν στέλλεται χώρην· ἡ δὲ
Πυθίη οἱ χρᾷ αἱρήσειν. παραλαβὼν δὲ Δωριεὺς τὸν στόλον
44 τὸν καὶ ἐς Λιβύην ἦγε, ἐκομίζετο παρὰ τὴν Ἰταλίην. τὸν
χρόνον δὲ τοῦτον, ὡς λέγουσι Συβαρῖται, σφέας τε αὐτοὺς
καὶ Τῆλυν τὸν ἑωυτῶν βασιλέα ἐπὶ Κρότωνα μέλλειν στρα-
τεύεσθαι, τοὺς δὲ Κροτωνιήτας περιδεέας γενομένους δεη-
θῆναι Δωριέος σφίσι τιμωρῆσαι καὶ τυχεῖν δεηθέντας· συ-
στρατεύεσθαί τε δὴ ἐπὶ Σύβαριν Δωριέα καὶ συνελεῖν τὴν
Σύβαριν. ταῦτα μέν νυν Συβαρῖται λέγουσι ποιῆσαι Δωριέα
τε καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ, Κροτωνιῆται δὲ οὐδένα σφίσι φασὶ
ξεῖνον προσεπιλαβέσθαι τοῦ πρὸς Συβαρίτας πολέμου εἰ μὴ
Καλλίην τῶν Ἰαμιδέων μάντιν Ἠλεῖον μοῦνον, καὶ τοῦτον
τρόπῳ τοιῷδε. παρὰ Τήλυος τοῦ Συβαριτέων τυράννου
ἀποδράντα ἀπικέσθαι παρὰ σφέας, ἐπείτε οἱ τὰ ἱρὰ οὐ προ-
45 εχώρεε χρηστὰ θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνα. ταῦτα δὲ οὗτοι λέ-
γουσι. μαρτύρια δὲ τούτων ἑκάτεροι ἀποδεικνύουσι τάδε,
Συβαρῖται μὲν τέμενός τε καὶ νηὸν ἐόντα παρὰ τὸν ξηρὸν
Κρᾶθιν, τὸν ἱδρύσασθαι συνελόντα τὴν πόλιν Δωριέα λέ-
γουσι Ἀθηναίῃ ἐπωνύμῳ Κραθίῃ· τοῦτο δὲ αὐτοῦ Δωριέος
τὸν θάνατον μαρτύριον μέγιστον ποιεῦνται, ὅτι παρὰ τὰ με-
μαντευμένα ποιέων διεφθάρη· εἰ γὰρ δὴ μὴ παρέπρηξε

περὶ Καλλίου τοῦ μάντεως

1. συνεβούλευσέ οἱ z || 2. ἠρακλείην *Pr*: ἠράκλειαν *ABCd*, ἠρακληΐην z. fortasse Ἡρακλέην γῆν ἐν || Σικελίαι *ABP*, σικελία *d* || κτίζειν] χρήιζειν *C* || 3. ἡρακληϊδέων z || κτισαμένου *d* || 6. ὁ Δωριεὺς z || 8. αὐτοὺς z || 9. τῶν *B* || βασιλῆα z || 10. γινομένους *C* || 11. δωριέως *ABr* || 12. καὶ συνελεῖν - 13 Δωριέα om. *C* || 14. ἑωϋτοῦ z || 16. ἀμιδέων *r* || ηλεῖον *A*, ἠλεῖον *BP* || 18. ἀποδράσαντα *d* || προσεχώρεε *drz* || 19. δὲ Wesseling: δὲ οὐχ *ABr*, δὲ οὐκ reliqui. δὲ ὧν de la Barre, δ᾽ αὖ Bekkerus || 20. τουτέων z || 22. Κρᾶθιν Wesseling: κράστιν || 23. Κραθίῃ Wesseling: κρατίστη *d*, κραστίῃ ceteri || δωριέως *AB*

μηδέν, ἐπ' ὃ δὲ ἐστάλη ἐποίεε, εἷλε ἂν τὴν Ἐρυκίνην χώρην καὶ ἑλὼν κατέσχε, οὐδ' ἂν αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὴ διεφθάρη. οἱ δ' αὖ Κροτωνιῆται ἀποδεικνῦσι Καλλίῃ μὲν τῷ Ἠλείῳ ἐξαίρετα ἐν γῇ τῇ Κροτωνιήτιδι πολλὰ δοθέντα, τὰ καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι ἐνέμοντο οἱ Καλλίεω ἀπόγονοι, Δωριέι δὲ καὶ τοῖσι Δωριέος ἀπογόνοισι οὐδέν. καίτοι εἰ συνεπελάβετό γε τοῦ Συβαριτικοῦ πολέμου Δωριεύς, δοθῆναι ἂν οἱ πολλαπλήσια ἢ Καλλίῃ. ταῦτα μέν νυν ἑκάτεροι αὐτῶν μαρτύρια ἀποφαίνονται, καὶ πάρεστι, ὁκοτέροισί τις πείθεται αὐτῶν, τούτοισι προσχωρέειν. συνέπλεον δὲ Δωριέι καὶ ἄλ- 46
λοι συγκτίσται Σπαρτιητέων, Θεσσαλὸς καὶ Παραιβάτης καὶ Κελέης καὶ Εὐρυλέων· οἳ ἐπείτε ἀπίκοντο παντὶ στόλῳ ἐς τὴν Σικελίην, ἀπέθανον μάχῃ ἑσσωθέντες ὑπό τε Φοινίκων καὶ Ἐγεσταίων· μοῦνος δὲ Εὐρυλέων τῶν συγκτιστέων περιεγένετο τούτου τοῦ πάθεος. συλλαβὼν δὲ οὗτος τῆς στρατιῆς τοὺς περιγενομένους ἔσχε Μινώην τὴν Σελινουσίων ἀποικίην, καὶ συνελευθέρου Σελινουσίους τοῦ μουνάρχου Πειθαγόρεω. μετὰ δὲ ὡς τοῦτον κατεῖλε, αὐτὸς τυραννίδι ἐπεχείρησε Σελινοῦντος καὶ ἐμουνάρχησε χρόνον ἐπ' ὀλίγον· οἱ γάρ μιν Σελινούσιοι ἐπαναστάντες ἀπέκτειναν καταφυγόντα ἐπὶ Διὸς ἀγοραίου βωμόν.

Συνέσπετο δὲ Δωριέι καὶ συναπέθανε Φίλιππος ὁ Βου- 47
ταχίδεω Κροτωνιήτης ἀνήρ, ὃς ἁρμοσάμενος Τήλυος τοῦ Συβαρίτεω θυγατέρα ἔφυγε ἐκ Κρότωνος, ψευσθεὶς δὲ τοῦ γάμου οἴχετο πλέων ἐς Κυρήνην, ἐκ ταύτης δὲ ὁρμεόμενος συνέσπετο οἰκηίῃ τε τριήρεϊ καὶ οἰκηίῃ ἀνδρῶν δαπάνῃ, ἐὼν

11. Pollux IX 6. — 20 sq. (Hesychius v. ἀγοραίου). Eustathius Il. p. 45. Od. p. 1434. — 22 sqq. idem Il. p. 383

1. ἐπ' ὃ *P'r*: ἐπῶι *AB*, ἐπ' ὧι *C*, ἐπ' ᾧ *P'''z*, ἐπ' ὧ *d* ‖ 4. ἠλείωι *P* 5. τὰ om. *C* ‖ δωριεῖ et δωριέως *AB* ‖ 7. γε om. *z* ‖ πολλαπλάσια *Pdz* 8. 10. αὐτέων *z* ‖ προσχωρεῖν *ABdr* ‖ δωριεῖ *AB* ‖ 12. κελαίης *d* 14. Αἰγεσταίων *Ccorr. Prz* ‖ δέ γε *z* ‖ 17. συνελευθέρους *B* ‖ μονάρχου *r* ‖ πειθαγόρεωι *B*, πυθαγόρεω *dz* ‖ 20. ἀπέκτεινον *d* ‖ 22. δωριεῖ *AB* ‖ 25. ὁρμεόμενος *P*: ὁρμώμενος *ABr*, ὁρμεώμενος *Cdz* ‖ 26. συνέπετο *r* ‖ τριήρει *ABC*

τε Ὀλυμπιονίκης καὶ κάλλιστος Ἑλλήνων τῶν κατ᾽ ἑωυτόν. διὰ δὲ τὸ ἑωυτοῦ κάλλος ἠνείκατο παρὰ Ἐγεσταίων τὰ οὐδεὶς ἄλλος· ἐπὶ γὰρ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἡρώιον ἱδρυσάμενοι θυσίῃσι αὐτὸν ἱλάσκονται.

48 Δωριεὺς μέν νυν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτελεύτησε· εἰ δὲ ἠνέσχετο βασιλευόμενος ὑπὸ Κλεομένεος καὶ κατέμενε ἐν Σπάρτῃ, ἐβασίλευε ἂν Λακεδαίμονος· οὐ γάρ τινα πολλὸν χρόνον ἦρξε ὁ Κλεομένης, ἀλλ᾽ ἀπέθανε ἄπαις, θυγατέρα μούνην λιπών, τῇ οὔνομα ἦν Γοργώ.

49 Ἀπικνέεται δὲ ὦν ὁ Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου τύραννος ἐς τὴν Σπάρτην Κλεομένεος ἔχοντος τὴν ἀρχήν· τῷ δὴ ἐς λόγους ἤιε, ὡς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, ἔχων χάλκεον πίνακα ἐν τῷ γῆς ἁπάσης περίοδος ἐνετέτμητο καὶ θάλασσά τε πᾶσα καὶ ποταμοὶ πάντες. ἀπικνεόμενος δὲ ἐς λόγους ὁ Ἀρισταγόρης ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τάδε. "Κλεόμενες, σπουδὴν μὲν τὴν ἐμὴν μὴ θωυμάσῃς τῆς ἐνθαῦτα ἀπίξιος· τὰ γὰρ κατήκοντα ἐστὶ τοιαῦτα. Ἰώνων παῖδας δούλους εἶναι ἀντ᾽ ἐλευθέρων ὄνειδος καὶ ἄλγος μέγιστον μὲν αὐτοῖσι ἡμῖν, ἔτι δὲ τῶν λοιπῶν ὑμῖν, ὅσῳ προέστατε τῆς Ἑλλάδος. νῦν ὦν πρὸς θεῶν τῶν Ἑλληνίων ῥύσασθε Ἴωνας ἐκ δουλοσύνης ἄνδρας ὁμαίμονας. εὐπετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα οἷά τε χωρέειν ἐστί· οὔτε γὰρ οἱ βάρβαροι ἄλκιμοί εἰσι, ὑμεῖς τε τὰ ἐς τὸν πόλεμον ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκετε ἀρετῆς πέρι, ἥ τε μάχη αὐτῶν ἐστι τοιήδε, τόξα καὶ αἰχμὴ βραχέα· ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας καὶ κυρβασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι. οὕτω εὐπετέες χειρωθῆναί εἰσι. ἔστι δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι τὴν ἤπειρον ἐκείνην νεμομένοισι ὅσα οὐδὲ τοῖσι

τίνα λέγων Ἀρισταγόρας πρὸς Κλεομένην ἐπειρᾶτο πείθειν αὐτῷ βοηθῆσαι κατὰ Περσῶν

---

2. ἐνείκατο *CPdz* ‖ αἰγεσταίων *Prz* ‖ 3. ἡρῶιον *ABP*, ἡρῶον *dr*, ἱρῶον *C*, ἡρῷον *z* ‖ 4. ἱλάσκοντο *r* ‖ 7. ἐβασίλευσε Krueger ‖ 10. δ᾽ *rz* ‖ 15. τοιάδε *z* ‖ 16. θωυμάσῃς *P*: θωμάσῃς *ABC*, θωμάσῃς *r*, θαυμάσῃς *d*, θωϋμάσῃς *z* ‖ τὰ κατήκοντα γὰρ *z* ‖ 17. ἔστι *P* ‖ 18. ὑμῖν *A¹Ppr.* ‖ 19. προεστέατε *z* ‖ 20. ἐκ τῆς *z* ‖ 21. χωρέειν οἷά τε *z* ‖ 24. αὐτῶν ἔστι *Pr*, αὐτέων, ἔστι *z* ‖ 25. κυρβασιὰς *r*

συνάπασι ἄλλοισι, ἀπὸ χρυσοῦ ἀρξαμένοισι, ἄργυρος καὶ χαλκὸς καὶ ἐσθὴς ποικίλη καὶ ὑποζύγιά τε καὶ ἀνδράποδα· τὰ θυμῷ βουλόμενοι αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. κατοίκηνται δὲ ἀλλήλων ἐχόμενοι ὡς ἐγὼ φράσω, Ἰώνων μὲν τῶνδε οἵδε Λυδοί, οἰκέοντές τε χώρην ἀγαθὴν καὶ πολυαργυρώτατοι ἐόντες." δεικνὺς δὲ ἔλεγε ταῦτα ἐς τῆς γῆς τὴν περίοδον, τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πίνακι ἐντετμημένην. "Λυδῶν δέ" ἔφη λέγων ὁ Ἀρισταγόρης "οἵδε ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς τὴν ἠῶ, πολυπροβατώτατοί τε ἐόντες πάντων τῶν ἐγὼ οἶδα καὶ πολυκαρπότατοι. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τοὺς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν. τούτοισι δὲ πρόσουροι Κίλικες, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν τήνδε, ἐν τῇ ἥδε Κύπρος νῆσος κέεται· οἳ πεντακόσια τάλαντα βασιλέι τὸν ἐπέτειον φόρον ἐπιτελεῦσι. Κιλίκων δὲ τῶνδε ἔχονται Ἀρμένιοι οἵδε, καὶ οὗτοι ἐόντες πολυπρόβατοι, Ἀρμενίων δὲ Ματιηνοὶ χώρην τήνδε ἔχοντες. ἔχεται δὲ τούτων γῆ ἥδε Κισσίη, ἐν τῇ δὴ παρὰ ποταμὸν τόνδε Χοάσπην κείμενά ἐστι τὰ Σοῦσα ταῦτα, ἔνθα βασιλεύς τε μέγας δίαιταν ποιέεται, καὶ τῶν χρημάτων οἱ θησαυροὶ ἐνθαῦτά εἰσι· ἑλόντες δὲ ταύτην τὴν πόλιν θαρσέοντες ἤδη τῷ Διὶ πλούτου πέρι ἐρίζετε. ἀλλὰ περὶ μὲν χώρης ἄρα οὐ πολλῆς οὐδὲ οὕτω χρηστῆς καὶ οὔρων σμικρῶν χρεὸν ἐστι ὑμέας μάχας ἀναβάλλεσθαι πρός τε Μεσσηνίους ἐόντας ἰσοπαλέας καὶ Ἀρκάδας τε καὶ Ἀργείους, τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν οὔτε ἀργύρου, τῶν πέρι καί τινα ἐνάγει προθυμίη μαχόμενον ἀποθνήσκειν· παρέχον δὲ τῆς Ἀσίης

περὶ τῆς ἀπὸ θαλάσσης εἰς τὰ Περσῶν βασίλεια ἀνόδου

---

10. Καππαδόκαι - 11 καλέομεν Eustathius Dion. 772. — 19 sq. ibidem 1073. — 20. ἀλλὰ - 22 Μεσσηνίους Lexicon Vindob. p. 4

1. σὺν ἅπασι z ‖ ἀρξάμενοι r ‖ 3. ἔχοιται B ‖ 4. οἶδε ABC ‖ 5. πολυαργυρότατοι AB ‖ 6. ἐς τὴν τῆς γῆς περίοδον z ‖ 8. οἶδε ABC ‖ πολυπροβατότατοι ABd ‖ 9. ἁπάντων Pz ‖ πολυκαρπώτατοι d ‖ 10. καππαδοκίαι r ‖ συνορίους C ‖ 12. ἐν ᾗ L ‖ 13. βασιλεῖ ABr ‖ 14. ἔχοντ' z ‖ 17. Χοάσπια z ‖ 19. ἐνθαῦτα εἰσὶ BPd ‖ θαρρέοντες Pr ‖ 21. χρεὼν dz. Lex. Vind. ‖ 22. ἡμᾶς Lex. Vind. ‖ μεσηνίους d ‖ 25. παρέχω B^1, παρεὸν A'''sz

πάσης ἄρχειν εὐπετέως, ἄλλο τι αἱρήσεσθε;" Ἀρισταγόρης μὲν ταῦτα ἔλεξε, Κλεομένης δὲ ἀμείβετο τοῖσιδε. "ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀναβάλλομαί τοι ἐς τρίτην ἡμέρην ὑποκρινέεσθαι."

50 τότε μὲν ἐς τοσοῦτον ἤλασαν· ἐπείτε δὲ ἡ κυρίη ἡμέρη ἐγένετο τῆς ὑποκρίσιος καὶ ἦλθον ἐς τὸ συγκείμενον, εἴρετο ὁ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόρην ὁκοσέων ἡμερέων ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἰώνων ὁδὸς εἴη παρὰ βασιλέα. ὁ δὲ Ἀρισταγόρης τἆλλα ἐὼν σοφὸς καὶ διαβάλλων ἐκεῖνον εὖ ἐν τούτῳ ἐσφάλη· χρεὸν γάρ μιν μὴ λέγειν τὸ ἐόν, βουλόμενόν γε Σπαρτιήτας ἐξαγαγεῖν ἐς τὴν Ἀσίην, λέγει δ' ὦν τριῶν μηνῶν φὰς εἶναι τὴν ἄνοδον. ὁ δὲ ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον τὸν ὁ Ἀρισταγόρης ὥρμητο λέγειν περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπε "ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀπαλλάσσεο ἐκ Σπάρτης πρὸ δύντος ἡλίου· οὐδένα γὰρ λόγον εὐεπέα λέγεις Λακεδαιμονίοισι, ἐθέλων σφέας ἀπὸ

51 θαλάσσης τριῶν μηνῶν ὁδὸν ἀγαγεῖν." ὁ μὲν δὴ Κλεομένης ταῦτα εἴπας ἤιε ἐς τὰ οἰκία, ὁ δὲ Ἀρισταγόρης λαβὼν ἱκετηρίην ἤιε ἐς τοῦ Κλεομένεος, ἐσελθὼν δὲ ἔσω ἅτε ἱκετεύων ἐπακοῦσαι ἐκέλευε τὸν Κλεομένεα ἀποπέμψαντα τὸ παιδίον· προσεστήκεε γὰρ δὴ τῷ Κλεομένεϊ ἡ θυγάτηρ, τῇ οὔνομα ἦν Γοργώ· τοῦτο δέ οἱ καὶ μοῦνον τέκνον ἐτύγχανε ἐὸν ἐτέων ὀκτὼ ἢ ἐννέα ἡλικίην. Κλεομένης δὲ λέγειν μιν ἐκέλευε τὰ βούλεται μηδὲ ἐπισχεῖν τοῦ παιδίου εἵνεκα. ἐνθαῦτα δὴ ὁ Ἀρισταγόρης ἄρχετο ἐκ δέκα ταλάντων ὑπισχνεόμενος, ἤν οἱ ἐπιτελέσῃ τῶν ἐδέετο. ἀνανεύοντος δὲ τοῦ Κλεομένεος προέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων ὁ Ἀρισταγόρης, ἐς ὃ πεντήκοντά τε τάλαντα ὑπεδέδεκτο καὶ τὸ παιδίον ηὐδάξατο "πάτερ, διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος, ἢν μὴ ἀποστὰς ἴῃς." ὅ τε δὴ Κλεομένης ἡσθεὶς τοῦ παιδίου τῇ παραινέσι ἤιε ἐς ἕτερον

1. αἱρήσεσθαι B^1 || 2. τοῖσδε *L* || 3. ἀποκρινέεσθαι *L* || 5. ἀποκρίσιος *L* || 6. ὁκόσεων *d* || 7. ἰωνίων *B* || βασιλῆα *z* || 9. χρεὼν *dz* || 10. λέγειν ἐς *z* || δὲ ὧν *d* || 14. εὐπετέα *dr* || 17. ἐκ *d* || εἴσω *L* || 18. ἐπακούσας *qz* || κλεομένην *d* || ἀποπέμψαι *z* || 19. προεστήκεε *dz* || κλεομένει *ABr* || 21. λέγει *r* || 22. μηδ' *A*, μὴ δ' *B* || 23. ἄρχεται *r* || ὑπισχεόμενος *C* || 24. ἐπιτελέσαι *Cd* || 25. ἐσοῦ *AB*, ἐσοῦσα *C*, ἐς οὗ reliqui || 26. ὑποδέδεκτο *AB* || 27. διαφθορέει *B*, διαφθαρέει *Cd* || 28. παραινέσει *L*

οἴκημα, καὶ ὁ Ἀρισταγόρης ἀπαλλάσσετο τὸ παράπαν ἐκ τῆς Σπάρτης, οὐδέ οἱ ἐξεγένετο ἐπὶ πλέον ἔτι σημῆναι περὶ τῆς ἀνόδου τῆς παρὰ βασιλέα.

Ἔχει γὰρ ἀμφὶ τῇ ὁδῷ ταύτῃ ὧδε. σταθμοί τε πανταχῇ 52
εἰσι βασιλήιοι καὶ καταλύσιες κάλλισται, διὰ οἰκεομένης τε ἡ ὁδὸς ἅπασα καὶ ἀσφαλέος. διὰ μέν γε Λυδίης καὶ Φρυγίης σταθμοὶ τείνοντες εἴκοσί εἰσι, παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἐνενήκοντα καὶ ἥμισυ. ἐκδέκεται δὲ ἐκ τῆς Φρυγίης ὁ Ἅλυς ποταμός, ἐπ' ᾧ πύλαι τε ἔπεισι, τὰς διεξελάσαι πᾶσα ἀνάγκη καὶ οὕτω διεκπερᾶν τὸν ποταμόν, καὶ φυλακτήριον μέγα ἐπ' αὐτῷ. διαβάντι δὲ ἐς τὴν Καππαδοκίην καὶ ταύτῃ πορευομένῳ μέχρι οὔρων τῶν Κιλικίων σταθμοὶ δυῶν δέοντές εἰσι τριήκοντα, παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἑκατόν. ἐπὶ δὲ τοῖσι τούτων οὔροισι διξάς τε πύλας διεξελᾷς καὶ διξὰ φυλακτήρια παραμείψεαι· ταῦτα δὲ διεξελάσαντι καὶ διὰ τῆς Κιλικίης ὁδὸν ποιευμένῳ τρεῖς εἰσι σταθμοί, παρασάγγαι δὲ πεντεκαίδεκα καὶ ἥμισυ. οὖρος δὲ Κιλικίης καὶ τῆς Ἀρμενίης ἐστὶ ποταμὸς νηυσιπέρητος, τῷ οὔνομα Εὐφρήτης. ἐν δὲ τῇ Ἀρμενίῃ σταθμοὶ μέν εἰσι καταγωγέων πεντεκαίδεκα, παρασάγγαι δὲ ἓξ καὶ πεντήκοντα καὶ ἥμισυ, καὶ φυλακτήριον ἐν αὐτοῖσι. ἐκ δὲ ταύτης [τῆς Ἀρμενίης] ἐσβάλλοντι ἐς τὴν Ματιηνὴν γῆν σταθμοί εἰσι τέσσερες καὶ τριήκοντα, παρασάγγαι δὲ ἑπτὰ καὶ τριήκοντα καὶ ἑκατόν. ποταμοὶ δὲ νηυσιπέρητοι τέσσερες διὰ ταύτης ῥέουσι, τοὺς πᾶσα ἀνάγκη διαπορθμεῦσαί ἐστι, πρῶτος μὲν Τίγρης, μετὰ δὲ δεύτερός

4. Λέξεις. — 25. - p. 30, 2 Eustathius Dion. 976

3. βασιλῆα z ‖ 4. ὧιδε *CP* ‖ 5. εἰσὶ *L* ‖ 6. λυδίας *d* ‖ 7. στείνοντες *C* ‖ τέσσαρες *d* ‖ 8. ἐννενήκοντα z ‖ δὲ *ABd*: δ' ‖ 13. τέσσαρες *d* ‖ 14. οὔρεσι *d* ‖ 16. εἰσὶ *drz* ‖ 17. ἐστι *AB* ‖ 18. νηυσὶ περητὸς *L* ‖ εὐφράτης *ABr* ‖ 21. ἐκ δὲ - 22 εἰσι τέσσερες antehac infra legebantur p. 30, 5 post τριηκοσίας casu aliquo devecta, quae autem idem casus omnino abstulerat novem verba καὶ τριήκοντα - ἑκατόν primus supplevit de la Barre ‖ τῆς Ἀρμενίης separavi ‖ ἐσβάλλοντι *r*: ἐσβάλλοντες *A*, ἐσβάλλοντος reliqui ‖ 22. μαντιηνὴν *Apr*. ‖ 24. νηυσὶ περητοὶ *L* ‖ 25. τίγρης *A*[2]*d*: πίγρης *A*[1]*BCPz*, τίγρις *r*

τε καὶ τρίτος ὡυτὸς ὀνομαζόμενος, οὐκ ὡυτὸς ἐὼν ποταμὸς οὐδὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥέων· ὁ μὲν γὰρ πρότερος αὐτῶν καταλεχθεὶς ἐξ Ἀρμενίων ῥέει, ὁ δ' ὕστερος ἐκ Ματιηνῶν· ὁ δὲ τέταρτος τῶν ποταμῶν οὔνομα ἔχει Γύνδης, τὸν Κῦρος διέλαβέ κοτε ἐς διώρυχας ἑξήκοντα καὶ τριηκοσίας. ἐκ δὲ ταύτης ἐς τὴν Κισσίην χώρην μεταβαίνοντι ἕνδεκα σταθμοί, παρασάγγαι δὲ δύο καὶ τεσσεράκοντα καὶ ἥμισύ ἐστι ἐπὶ ποταμὸν Χοάσπην, ἐόντα καὶ τοῦτον νηυσιπέρητον· ἐπ' ᾧ Σοῦσα πόλις πεπόλισται. οὗτοι οἱ πάντες σταθμοί εἰσι ἕν-
53 δεκα καὶ ἑκατόν. καταγωγαὶ μέν νυν σταθμῶν τοσαῦταί εἰσι ἐκ Σαρδίων ἐς Σοῦσα ἀναβαίνοντι. εἰ δὲ ὀρθῶς μεμέτρηται ἡ ὁδὸς ἡ βασιληίη τοῖσι παρασάγγησι καὶ ὁ παρασάγγης δύναται τριήκοντα στάδια, ὥσπερ οὗτός γε δύναται ταῦτα, ἐκ Σαρδίων στάδιά ἐστι ἐς τὰ βασιλήια τὰ Μεμνόνια καλεόμενα πεντακόσια καὶ τρισχίλια καὶ μύρια, παρασαγγέων ἐόντων πεντήκοντα καὶ τετρακοσίων. πεντήκοντα δὲ καὶ ἑκατὸν στάδια ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ διεξιοῦσι ἀναισιμοῦνται ἡμέραι
54 ἀπαρτὶ ἐνενήκοντα. οὕτω τῷ Μιλησίῳ Ἀρισταγόρῃ εἴπαντι πρὸς Κλεομένεα τὸν Λακεδαιμόνιον εἶναι τριῶν μηνῶν τὴν ἄνοδον τὴν παρὰ βασιλέα ὀρθῶς εἴρητο. εἰ δέ τις τὸ ἀτρεκέστερον τούτων ἔτι δίζηται, ἐγὼ καὶ τοῦτο σημανέω· τὴν γὰρ ἐξ Ἐφέσου ἐς Σάρδις ὁδὸν δεῖ προσλογίσασθαι ταύτῃ. καὶ δὴ λέγω σταδίους εἶναι τοὺς πάντας ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἑλληνικῆς μέχρι Σούσων (τοῦτο γὰρ Μεμνόνειον ἄστυ καλέεται) τεσσεράκοντα καὶ τετρακισχιλίους καὶ μυρίους· οἱ γὰρ ἐξ

ἀπὸ Σάρδεων εἰς τὰ βασίλεια στάδιοι α͵γφ, παρασάγγαι υν ἀνύονται δὲ ἡμερῶν q   ἀπὸ Ἐφέσου εἰς τὰ βασίλεια στάδιοι α͵δμ

1. bis ωυτὸς *AB*, ὡὑτὸς *P*, ὡυτὸς *dr*, ὡϋτὸς *z* ‖ τρίτος Ζάβατος ὀνομαζόμενος J. C. Weissenborn, cum idem nomen post ὀνομαζόμενος instauraret Bobrik ‖ 2. πρότερον *d* ‖ αὐτέων *rz* ‖ 3. ὕστερος scripsi: ὕστερον ‖ ματιηνῶν *Apr.* ‖ 4. Γύνδην Krueger ‖ 7. τεσσαράκοντα *dr* ‖ ἥμισυ ἐστὶ *Pdz* 8. νηυσὶ περητόν *L* ‖ 9. σταθμοὶ εἰσὶ *P* ‖ 10. τοσαῦται εἰσὶ *P* ‖ 14. στάδιά ἐστι εἰσι *C*, στάδια ἐστὶ *Pr* ‖ μεμνόνεια *Pcorr.* *dz* ‖ 18. ἐννενήκοντα *rz* ‖ 20. βασιλῆα *z* ‖ 21. τουτέων *z* ‖ 22. εἰς σάρδεις *d* ‖ 24. μεμνόνιον *r* ‖ κέκληται *d*[2] ‖ 25. τεσσαράκοντα *dr*

Ἐφέσου ἐς Σάρδις εἰσὶ τεσσεράκοντα καὶ πεντακόσιοι στάδιοι, καὶ οὕτω τρισὶ ἡμέρῃσι μηκύνεται ἡ τρίμηνος ὁδός.

Ἀπελαυνόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐκ τῆς Σπάρτης ἤιε 55
ἐς τὰς Ἀθήνας γενομένας τυράννων ὧδε ἐλευθέρας. ἐπεὶ Ἵππαρχον τὸν Πεισιστράτου, Ἱππίεω δὲ τοῦ τυράννου ἀδελφεόν, ἰδόντα ὄψιν ἐνυπνίου [τῷ ἑωυτοῦ πάθεϊ] ἐναργεστάτην κτείνουσι Ἀριστογείτων καὶ Ἁρμόδιος, γένος ἐόντες τὰ ἀνέκαθεν Γεφυραῖοι, μετὰ ταῦτα ἐτυραννεύοντο Ἀθηναῖοι ἐπ' ἔτεα τέσσερα οὐδὲν ἧσσον ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ. ἡ 56
μέν νυν ὄψις τοῦ Ἱππάρχου ἐνυπνίου ἦν ἥδε. ἐν τῇ προτέρῃ νυκτὶ τῶν Παναθηναίων ἐδόκεε ὁ Ἵππαρχος ἄνδρα οἱ ἐπιστάντα μέγαν καὶ εὐειδέα αἰνίσσεσθαι τάδε τὰ ἔπεα.

τλῆθι λέων ἄτλητα παθὼν τετληότι θυμῷ·
οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσει.

ταῦτα δέ, ὡς ἡμέρη ἐγένετο τάχιστα, φανερὸς ἦν ὑπερτιθέμενος ὀνειροπόλοισι· μετὰ δὲ ἀπειπάμενος τὴν ὄψιν ἔπεμπε τὴν πομπήν, ἐν τῇ δὴ τελευτᾷ.

Οἱ δὲ Γεφυραῖοι, τῶν ἦσαν οἱ φονέες οἱ Ἱππάρχου, ὡς 57
μὲν αὐτοὶ λέγουσι, ἐγεγόνεσαν ἐξ Ἐρετρίης τὴν ἀρχήν, ὡς δὲ ἐγὼ ἀναπυνθανόμενος εὑρίσκω, ἦσαν Φοίνικες τῶν σὺν Κάδμῳ ἀπικομένων Φοινίκων ἐς γῆν τὴν νῦν Βοιωτίην καλεομένην, οἴκεον δὲ τῆς χώρης ταύτης ἀπολαχόντες τὴν Ταναγρικὴν μοῖραν. ἐνθεῦτεν δὲ Καδμείων πρότερον ἐξαναστάντων ὑπ' Ἀργείων, οἱ Γεφυραῖοι οὗτοι δεύτερα ὑπὸ Βοιωτῶν ἐξαναστάντες ἐτράποντο ἐπ' Ἀθηνέων. Ἀθηναῖοι

ἀπὸ Ἐφέσου εἰς Σάρδεις στάδιοι φμ̅ ὅτι Ἀρισταγόρας ἀπελαθεὶς ἐκ τῆς Σπάρτης εἰς Ἀθήνας παρεγένετο περὶ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος καὶ τῆς Ἱππάρχου τυραννίδος τε καὶ τελευτῆς

7 sq. Plutarchus mor. p. 860. — 10. ἐν τῇ - 14 ἀποτίσει Stobaeus phys. I 3, 51. — 17 sqq. Plutarchus mor. p 860

1. σάρδεις *d* ‖ τεσσαράκοντα *r* ‖ 4. ὧδε τυράννων *z* ‖ 6. τῷ ἑωυτοῦ πάθεϊ seclusi ‖ πάθει *ABdr* ‖ 7. τε καὶ ? ‖ τὰ om. *C* ‖ 9. προτοῦ *AB* 10. ἧδε *AB* ‖ προτέρα *d* ‖ 11. οἱ om. *Apr*. ‖ 13. λέον *Pr* ‖ 14. ἀδικων *AB*, ἀδίκων *Cd* ‖ ἀποτίνει Stob. ‖ 18. ἔσαν *z* ‖ οἱ Ἵππαρχοι *d*, Ἱππάρχου sine οἱ *z* ‖ 20. ἔσαν *z* ‖ 23. μοίρην *z* ‖ 25. ἀθηναίων *Cdrz*

δέ σφεας ἐπὶ ῥητοῖσι ἐδέξαντο σφέων αὐτῶν εἶναι πολιήτας, πολλῶν τεῶν καὶ οὐκ ἀξιαπηγήτων ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι.

58 οἱ δὲ Φοίνικες οὗτοι οἱ σὺν Κάδμῳ ἀπικόμενοι, τῶν ἦσαν οἱ Γεφυραῖοι, ἄλλα τε πολλὰ οἰκήσαντες ταύτην τὴν χώρην ἐσήγαγον διδασκάλια ἐς τοὺς Ἕλληνας καὶ δὴ καὶ γράμματα, οὐκ ἐόντα πρὶν Ἕλλησι ὡς ἐμοὶ δοκέειν, πρῶτα μὲν τοῖσι καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες· μετὰ δὲ χρόνου προβαίνοντος ἅμα τῇ φωνῇ μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων. περιοίκεον δέ σφεας τὰ πολλὰ τῶν χωρίων τοῦτον τὸν χρόνον Ἑλλήνων Ἴωνες, οἳ παραλαβόντες διδαχῇ παρὰ τῶν Φοινίκων τὰ γράμματα, μεταρρυθμίσαντές σφεων ὀλίγα ἐχρέωντο, χρεώμενοι δὲ ἐφάτισαν, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔφερε, ἐσαγαγόντων Φοινίκων ἐς τὴν Ἑλλάδα, Φοινικήια κεκλῆσθαι. καὶ τὰς βύβλους διφθέρας καλέουσι ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ οἱ Ἴωνες, ὅτι κοτὲ ἐν σπάνι βύβλων ἐχρέωντο διφθέρῃσι αἰγέῃσί τε καὶ οἰέῃσι· ἔτι δὲ καὶ τὸ κατ' ἐμὲ πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἐς τοιαύτας διφθέρας γράφουσι. εἶδον δὲ καὶ αὐτὸς Καδμήια γράμματα ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Ἰσμηνίου ἐν Θήβῃσι τῇσι Βοιωτῶν, ἐπὶ τρίποσί τισι ἐγκεκολαμμένα, τὰ πολλὰ ὅμοια ἐόντα τοῖσι Ἰωνικοῖσι. ὁ μὲν δὴ εἷς τῶν τριπόδων ἐπίγραμμα ἔχει

ὅτι Φοίνικες πρῶτοι τὰ γράμματα εἰς Ἕλληνας ἤγαγον περὶ τῶν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος τριπόδων (*B*)

1. Suidas v. γεφυρίς. — 12 sq. Clemens Alex. Strom. I p. 362 Pott. Bekkeri Anecd. p. 782. — 13 sq. Pollux VII 211

1. ἐδέξατο *A* ‖ πολίτας (η) *A* ‖ 2. τεῶν *AB*: τε ὧν *dr*, τέων *CPz* 3. ἔσαν *z* ‖ 5. διδασκαλεῖα *ABr* ‖ 6. οὐκ *Apr.* ‖ ἐῶντα *AB*, ἐόντων *d* δοκέει *Prz* ‖ 7. χρέονται *P* ‖ 8. μετέβαλλον *ABd* ‖ 9. χωρίων Wesseling: χωρῶν *AB*, χωρέων *Cd*, χώρων *Prz* ‖ 11. μεταρυθμίσαντες *AB*, μεταρυθμήσαντές *r* ‖ σφέων *ABd* ‖ ἐχρέοντο *P* ‖ 12. χρεόμενοι *Apr. P* ‖ 14. βίβλους *Pdrz* ‖ οἱ om. *Cdz* ‖ 15. σπᾶνι *r*, σπάνει *CPdz* ‖ βίβλων *Pdrz* ἐχρέοντο *P* ‖ αἰγαίῃσι *C*, αἰγίησι *d*, αἰγείῃσι *z* ‖ 17. ἴδον *Prz* ‖ καδμεῖα *AB* ‖ 18. ἰσμινίου *AB* ‖ 19. τοῖσι *z* ‖ τρίποσι τρισὶ Dobree ‖ ἐγκεκολλαμμένα *d* ‖ 20. ὁμοῖα *CPdz*

Ἀμφιτρύων μ' ἀνέθηκεν ἐὼν ἀπὸ Τηλεβοάων.

ταῦτα ἡλικίην εἴη ἂν κατὰ Λάιον τὸν Λαβδάκου τοῦ Πολυδώρου τοῦ Κάδμου. ἕτερος δὲ τρίπους ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ λέγει 60

Σκαῖος πυγμαχέων με ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι
νικήσας ἀνέθηκε τεῒν περικαλλὲς ἄγαλμα.

Σκαῖος δ' ἂν εἴη ὁ Ἱπποκόωντος, εἰ δὴ οὗτός γε ἐστὶ ὁ ἀναθεὶς καὶ μὴ ἄλλος τὠυτὸ οὔνομα ἔχων τῷ Ἱπποκόωντος, ἡλικίην κατὰ Οἰδίπουν τὸν Λαΐου. τρίτος δὲ τρίπους λέγει 61
καὶ οὗτος ἐν ἑξαμέτρῳ

Λαοδάμας τρίποδ' αὐτὸς ἐυσκόπῳ Ἀπόλλωνι
μουναρχέων ἀνέθηκε τεῒν περικαλλὲς ἄγαλμα.

ἐπὶ τούτου δὴ τοῦ Λαοδάμαντος τοῦ Ἐτεοκλέος μουναρχέοντος ἐξανιστέαται Καδμεῖοι ὑπ' Ἀργείων καὶ τράπονται ἐς τοὺς Ἐγχελέας. οἱ δὲ Γεφυραῖοι ὑπολειφθέντες ὕστερον ὑπὸ Βοιωτῶν ἀναχωρέουσι ἐς Ἀθήνας· καί σφι ἱρά ἐστι ἐν Ἀθήνῃσι ἱδρυμένα, τῶν οὐδὲν μέτα τοῖσι λοιποῖσι Ἀθηναίοισι, ἄλλα τε κεχωρισμένα τῶν ἄλλων ἱρῶν καὶ δὴ καὶ Ἀχαιίης Δήμητρος ἱρόν τε καὶ ὄργια.

Ἡ μὲν δὴ ὄψις τοῦ Ἱππάρχου ἐνυπνίου καὶ οἱ Γε- 62
φυραῖοι ὅθεν ἐγεγόνεσαν, τῶν ἦσαν οἱ Ἱππάρχου φονέες, ἀπήγηταί μοι· δεῖ δὲ πρὸς τούτοισι ἔτι ἀναλαβεῖν τὸν κατ' ἀρχὰς ἤια λέξων λόγον, ὡς τυράννων ἐλευθερώθησαν Ἀθηναῖοι. Ἱππίεω τυραννεύοντος καὶ ἐμπικραινομένου

πῶς Ἀθηναῖοι τῆς Ἱππίου τυραννίδος ἠλευθερώθησαν καὶ περὶ τῶν Ἀλκμεωνιδῶν

1. Ἀμφιτρύων - Τηλεβοάων (Bekkeri Anecd. p. 784. Crameri Anecd. Oxon. IV p. 320). — 5. νικήσας - ἄγαλμα (Suidas v. τεῒν)

1. ἀνέθηκε λαβὼν Bekk. et Cram. An., ἀνέθηκε λεὼ (*gentis*) Valla, ἀνέθηκε νέων Bentley, ἀνέθηκεν ἰὼν Bergler, ἀνέθηκ' ἀνιὼν vel ἀνέθηκεν ἐόντ' Valckenaer, ἀνέθηκεν ἑλὼν Meineke: nec his improbabilius ἀνέθηκε θεῷ ‖ 2. ἂν εἴη *Pz* ‖ 4. σκαιὸς *drz* ‖ παγμαχέων *r* ‖ 5. τεῒν *Pr*. Suid.: τέϊν ‖ 6. σκαιὸς *Adrz*, σκεὸς *B* ‖ γέ ἐστι *AB*, γ' ἐστὶ *rz* ‖ 7. ὄνομα *Pd* ‖ τοῦ *z* ‖ 9. ἑξαμέτρῳ τόνῳ ? ‖ 10. αὐτὸς Schweighaeuser: αὐτὸν. an αὐτόθ' ? ‖ 11. τέϊν *ABdz* ‖ 12. δὲ *C* ‖ 13. ἐξανισταίατο *z* ‖ τρέπονται *L* ‖ 14 Ἐγχελέας L. Dindorf: ἐγχέλεας ‖ 18. ἀχαιῆς *r* ‖ 20. ἔσαν *r* ‖ Ἵππαρχοι *d* ‖ 21. δὲ *Psz*: δή. an δὲ δὴ ? ‖ 22. καταρχὰς *Pd* ‖ 23. Ἀθηναῖοι om. *B*, οἱ Ἀθηναῖοι *z*

Ἀθηναίοισι διὰ τὸν Ἱππάρχου θάνατον, Ἀλκμεωνίδαι γένος ἐόντες Ἀθηναῖοι καὶ φεύγοντες Πεισιστρατίδας, ἐπείτε σφι ἅμα τοῖσι ἄλλοισι Ἀθηναίων φυγάσι πειρωμένοισι κατὰ τὸ ἰσχυρὸν οὐ προεχώρεε κάτοδος, ἀλλὰ προσέπταιον μεγάλως πειρώμενοι κατιέναι τε καὶ ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, Λειψύδριον τὸ ὑπὲρ Παιονίης τειχίσαντες, ἐνθαῦτα οἱ Ἀλκμεωνίδαι πᾶν ἐπὶ τοῖσι Πεισιστρατίδῃσι μηχανεόμενοι παρ' Ἀμφικτυόνων τὸν νηὸν μισθοῦνται τὸν ἐν Δελφοῖσι, τὸν νῦν ἐόντα τότε δὲ οὔκω, τοῦτον ἐξοικοδομῆσαι. οἷα δὲ χρημάτων εὖ ἥκοντες καὶ ἐόντες ἄνδρες δόκιμοι ἀνέκαθεν ἔτι, τόν τε νηὸν ἐξεργάσαντο τοῦ παραδείγματος κάλλιον τά τε ἄλλα καὶ συγκειμένου σφι πωρίνου λίθου ποιέειν τὸν νηόν, Παρίου τὰ
63 ἔμπροσθε αὐτοῦ ἐξεποίησαν. ὡς ὦν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι λέγουσι, οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐν Δελφοῖσι κατήμενοι ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρήμασι, ὅκως ἔλθοιεν Σπαρτιητέων ἄνδρες εἴτε ἰδίῳ στόλῳ εἴτε δημοσίῳ χρησόμενοι, προφέρειν σφι τὰς Ἀθήνας ἐλευθεροῦν. Λακεδαιμόνιοι δέ, ὥς σφι αἰεὶ τὠυτὸ πρόφαντον ἐγίνετο, πέμπουσι Ἀγχιμόλιον τὸν Ἀστέρος, ἐόντα τῶν ἀστῶν ἄνδρα δόκιμον, σὺν στρατῷ ἐξελῶντα Πεισιστρατίδας ἐξ Ἀθηνέων ὅμως καὶ ξεινίους σφι ἐόντας τὰ μάλιστα· τὰ γὰρ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν· πέμπουσι δὲ τούτους κατὰ θάλασσαν πλοίοισι. ὁ μὲν δὴ προσσχὼν ἐς Φάληρον τὴν στρατιὴν ἀπέβησε, οἱ δὲ Πεισιστρατίδαι προπυνθανόμενοι ταῦτα ἐπεκαλέοντο ἐκ Θεσσαλίης ἐπικουρίην· ἐπεποίητο γάρ σφι συμμαχίη πρὸς αὐ-

ὅτι Ἀλκμεωνίδαι τὸν ἐν Δελφοῖς ναὸν ἔκτισαν

14—16. Plutarchus mor. p. 860

1. ἀλκμαιονίδαι *dr*, Ἀλκμαιωνίδαι *z* ‖ 2. ὄντες *d* ‖ 4. ἡ κάτοδος Schaefer ‖ 5. λειψύδριον *C*: λιψύδριον ‖ 6. παιωνίης *d* ‖ ἀλκμαιονίδαι *r*, ἀλκμαιωνίδαι *dz* ‖ 7. τῆσι *d* ‖ μηχανώμενοι *L* ‖ 9. οὔκου *d* ‖ 11. συγκείμενά σφισι *d* ‖ 13. ἔμπροσθεν *L* ‖ αὐτοῦ om. *P* ‖ Ἀθηναῖοι] Λακεδαιμόνιοι Schweighaeuser ‖ 17. ἀεὶ *r* ‖ 18. ἐγένετο *CPdz* ‖ 19. ἐξελῶντα *A²Pcorr. rz*: ἐξελόντα ‖ 20. ἀθηνέων *ABPcorr*: ἀθηναίων ‖ ξενίους *d*. ξείνους Schaefer ‖ ταμάλιστα *Pdz* ‖ 23. προσσχὼν *AB*: προσχὼν 24. θεσσαλονίης *d*

τούς. Θεσσαλοὶ δέ σφι δεομένοισι ἀπέπεμψαν κοινῇ γνώμῃ χρεώμενοι χιλίην τε ἵππον καὶ τὸν βασιλέα τὸν σφέτερον Κινέην ἄνδρα Κονιαῖον· τοὺς ἐπείτε ἔσχον συμμάχους οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐμηχανέοντο τοιάδε. κείραντες τῶν Φαληρέων τὸ πεδίον καὶ ἱππάσιμον ποιήσαντες τοῦτον τὸν χῶρον ἐπῆκαν τῷ στρατοπέδῳ τὴν ἵππον· ἐμπεσοῦσα δὲ διέφθειρε ἄλλους τε πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων καὶ δὴ καὶ τὸν Ἀγχιμόλιον· τοὺς δὲ περιγενομένους αὐτῶν ἐς τὰς νέας κατεῖρξαν. ὁ μὲν δὴ πρῶτος στόλος ἐκ Λακεδαίμονος οὕτω ἀπήλλαξε, καὶ Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ τῆς Ἀττικῆς Ἀλωπεκῆσι, ἀγχοῦ τοῦ Ἡρακλείου τοῦ ἐν Κυνοσάργεϊ. μετὰ δὲ Λακεδαι- 64
μόνιοι μέζω στόλον στείλαντες ἀπέπεμψαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, στρατηγὸν τῆς στρατιῆς ἀποδέξαντες βασιλέα Κλεομένεα τὸν Ἀναξανδρίδεω, οὐκέτι κατὰ θάλασσαν στείλαντες ἀλλὰ κατ' ἤπειρον· τοῖσι ἐσβαλοῦσι ἐς τὴν Ἀττικὴν χώρην ἡ τῶν Θεσσαλῶν ἵππος πρώτη προσέμιξε καὶ οὐ μετὰ πολλὸν ἐτράπετο, καί σφεων ἔπεσον ὑπὲρ τεσσεράκοντα ἄνδρας· οἱ δὲ περιγενόμενοι ἀπαλλάσσοντο ὡς εἶχον εὐθὺς ἐπὶ Θεσσαλίης. Κλεομένης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὸ ἄστυ ἅμα Ἀθηναίων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι ἐπολιόρκεε τοὺς τυράννους ἀπεργμένους ἐν τῷ Πελασγικῷ τείχεϊ. καὶ οὐδέν τι πάντως 65
ἂν ἐξεῖλον τοὺς Πεισιστρατίδας οἱ Λακεδαιμόνιοι· οὔτε γὰρ ἐπέδρην ἐπενόεον ποιήσασθαι, οἵ τε Πεισιστρατίδαι σίτοισι καὶ ποτοῖσι εὖ παρεσκευάδατο· πολιορκήσαντές τε ἂν ἡμέρας ὀλίγας ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Σπάρτην. νῦν δὲ συντυχίη τοῖσι μὲν κακὴ ἐπεγένετο, τοῖσι δὲ ἡ αὐτὴ αὕτη σύμμαχος· ὑπεκτιθέμενοι γὰρ ἔξω τῆς χώρης οἱ παῖδες τῶν Πεισιστρατιδέων ἥλωσαν. τοῦτο δὲ ὡς ἐγένετο, πάντα αὐτῶν τὰ πρήγματα

---

2. χρεόμενοι *P*. || βασιλῆα *z* || 3. Κυτιναῖον ? || 4. ἐμηχανέατοτοιάδε *P*, ἐμηχανέατο τοιάδε ceteri. fortasse ἐμεμηχανέατο τοιάδε || 8. αὐτέων *z* || κατέρξαν *CPdz* || 9. οὕτω *z*: οὕτως || 10. ἀλωπεκῆισι *CPz* || 11. ἡρακληΐου *Cdz* || κυνοσάργει *ABr* || 13. βασιλῆα *z* || 15. τοῖσι δέ *z* || εἰς *d* || 16. Θεσσαλέων *z* || πολὺ *L* || 17. ἄνδρες *ABdz* || 18. εὐθὺς scripsi: ἰθὺς *L*. ἰθὺ coni. Wesseling || 19. ἅμ' *AB* || 20. ἐπολιόρκε *P* || 21. πελαργικῷ *r* || τείχει *ABr* || πάντας *d* || 23. ἐπ' ἕδρην *z* || σιτοῖσι *dz* || 26. ἐγένετο *d* || 28. πάντῃ αὐτέων *z*

συνετετάρακτο, παρέστησαν δὲ ἐπὶ μισθῷ τοῖσι τέκνοισι, ἐπ' οἷσι ἐβούλοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ὥστε ἐν πέντε ἡμέρῃσι ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς Ἀττικῆς. μετὰ δὲ ἐξεχώρησαν ἐς Σίγειον τὸ ἐπὶ τῷ Σκαμάνδρῳ, ἄρξαντες μὲν Ἀθηναίων ἐπ' ἔτεα ἓξ τε καὶ τριήκοντα, ἐόντες δὲ καὶ οὗτοι ἀνέκαθεν Πύλιοί τε καὶ Νηλεῖδαι, ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον τε καὶ Μέλανθον, οἳ πρότερον ἐπήλυδες ἐόντες ἐγένοντο Ἀθηναίων βασιλέες. ἐπὶ τούτου δὲ καὶ τὠυτὸ οὔνομα ἀπεμνημόνευσε Ἱπποκράτης τῷ παιδὶ θέσθαι τὸν Πεισίστρατον, ἐπὶ τοῦ Νέστορος Πεισιστράτου ποιεύμενος τὴν ἐπωνυμίην.

Οὕτω μὲν Ἀθηναῖοι τυράννων ἀπαλλάχθησαν· ὅσα δὲ ἐλευθερωθέντες ἔρξαν ἢ ἔπαθον ἀξιόχρεα ἀπηγήσιος, πρὶν ἢ Ἰωνίην τε ἀποστῆναι ἀπὸ Δαρείου καὶ Ἀρισταγόρεα τὸν Μιλήσιον ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας χρηίσαι σφέων βοηθέειν, ταῦτα πρῶτα φράσω.

66 Ἀθῆναι, ἐοῦσαι καὶ πρὶν μεγάλαι, τότε ἀπαλλαχθεῖσαι τυράννων ἐγίνοντο μέζονες· ἐν δὲ αὐτῇσι δύο ἄνδρες ἐδυνάστευον, Κλεισθένης τε ἀνὴρ Ἀλκμεωνίδης, ὅς περ δὴ λόγον ἔχει τὴν Πυθίην ἀναπεῖσαι, καὶ Ἰσαγόρης Τισάνδρου οἰκίης μὲν ἐὼν δοκίμου, ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν οὐκ ἔχω φράσαι· θύουσι δὲ οἱ συγγενέες αὐτοῦ Διὶ Καρίῳ. οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐστασίασαν περὶ δυνάμιος, ἑσσούμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν δῆμον προσεταιρίζεται. μετὰ δὲ τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους δεκαφύλους ἐποίησε, τῶν Ἴωνος παίδων Γελέοντος

ὅτι Πεισίστρατος Ἱπποκράτους παῖς γέγονεν   περὶ ὧν Ἀθηναῖοι τῶν τυράννων ἐλευθερωθέντες ἔπραξαν μέχρι τῆς τῶν Ἰώνων ἀπὸ Δαρείου ἀποστάσεως καὶ τῆς Ἀρισταγόρου ἀφίξεως   περὶ ὧν ἔπραξεν ὁ Ἀθηναῖος Κλεισθένης καὶ Ἰσαγόρας   ὅτι Κλεισθένης τὰς δέκα φυλὰς κατέστησεν

4. Schol. Arist. Vesp. 502. Lysist. 619. — 5 sqq. Eustathius Od. p. 1474. — 19. Ἰσαγόρης - 21 Καρίῳ Plutarchus mor. p. 860. — 23 sqq. Pausanias I 5, 1

3. σίγιον *ABd* ‖ τὸ] τῷ *r* ‖ 4. τε om. *dz* ‖ 5. πύλειοί *d* ‖ 6. αὐτέων *z* ‖ 8. βασιλῆες *z* ‖ 11. ἀπηλλάχθησαν *z* ‖ 12. ἔρξαν *d* ‖ ἀξιόχρεω *z* ‖ 13. ἢ om. *CPdz* ‖ 14. χρῆισαι σφέων *P*, χρῆσαι σφέων *Crz*, χρῆσαί σφεων *ABd* ‖ 17. ἐγένοντο *Asz* ‖ αὐτοῖσι *z* ‖ 18. ἀλκμαιονίδης *r*, ἀλκμαιωνίδης *z* ‖ 19. ἀναπεῖσαι τὴν πυθίην *d* ‖ ὁ Τισάνδρου *z*. Plut. ‖ 20. ἐὼν] ἦν Plut. ‖ 24. ἐποίησαν *d* ‖ γε. λέοντος *P*

καὶ Αἰγικόρεος καὶ Ἀργάδεω καὶ Ὅπλητος ἀπαλλάξας τὰς ἐπωνυμίας, ἐξευρὼν δὲ ἑτέρων ἡρώων ἐπωνυμίας ἐπιχωρίων, πάρεξ Αἴαντος· τοῦτον δὲ ἅτε ἀστυγείτονα καὶ σύμμαχον, ξεῖνον ἐόντα, προσέθετο.

Ταῦτα δέ, δοκέειν ἐμοί, ἐμιμέετο ὁ Κλεισθένης οὗτος 67 τὸν ἑωυτοῦ μητροπάτορα Κλεισθένεα τὸν Σικυῶνος τύραννον. Κλεισθένης γὰρ Ἀργείοισι πολεμήσας τοῦτο μὲν ῥαψῳδοὺς ἔπαυσε ἐν Σικυῶνι ἀγωνίζεσθαι τῶν Ὁμηρείων ἐπέων εἵνεκα, ὅτι Ἀργεῖοί τε καὶ Ἄργος τὰ πολλὰ πάντα ὑμνέαται· τοῦτο δέ, ἡρώιον γὰρ ἦν καὶ ἔστι ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορῇ τῶν Σικυωνίων Ἀδρήστου τοῦ Ταλαοῦ, τοῦτον ἐπεθύμησε ὁ Κλεισθένης ἐόντα Ἀργεῖον ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρης. ἐλθὼν δὲ ἐς Δελφοὺς ἐχρηστηριάζετο εἰ ἐκβάλοι τὸν Ἄδρηστον· ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾷ φᾶσα Ἄδρηστον μὲν εἶναι Σικυωνίων βασιλέα, ἐκεῖνον δὲ λευστῆρα. ἐπεὶ δὲ ὁ θεὸς τοῦτό γε οὐ παρεδίδου, ἀπελθὼν ὀπίσω ἐφρόντιζε μηχανὴν τῇ αὐτὸς ὁ Ἄδρηστος ἀπαλλάξεται. ὡς δέ οἱ ἐξευρῆσθαι ἐδόκεε, πέμψας ἐς Θήβας τὰς Βοιωτίας ἔφη θέλειν ἐπαγαγέσθαι Μελάνιππον τὸν Ἀσταχοῦ· οἱ δὲ Θηβαῖοι ἔδοσαν. ἐπαγαγόμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν Μελάνιππον τέμενός οἱ ἀπέδεξε ἐν αὐτῷ τῷ πρυτανηίῳ καί μιν ἵδρυσε ἐνθαῦτα ἐν τῷ ἰσχυροτάτῳ. ἐπηγάγετο δὲ τὸν Μελάνιππον ὁ Κλεισθένης (καὶ γὰρ τοῦτο δεῖ ἀπηγήσασθαι) ὡς ἔχθιστον ἐόντα Ἀδρήστῳ, ὅς τόν τε ἀδελφεόν οἱ Μηκιστέα ἀπεκτόνεε καὶ τὸν γαμβρὸν

περὶ Κλεισθένους τοῦ Σικυωνίου καὶ Ἀδράστου καὶ Μελανίππου Θηβαίου

6—9. Eustathius Il. p. 288. — 9. ibidem p. 234. — 24. ἀπεκτόνεε - p. 38, 1 Τυδέα Lexicon Vindob. p. 10

1. αἰγικορέος *A*[2] ‖ ἀργάδεωι *A*, ἀρκάδεω *C* ‖ ὅπλητος *AB*, ὁπλητος *d*, ὁπλῆτος *r* ‖ 2. ἐπιχωρίων δ' ἑτέρων ἡρώων ἐπωνυμίας ἐξευρὼν *z* ‖ 4. προσέθεντο *z* ‖ 8. ὁμηρίων *C*, Ὁμήρου Eust. ‖ 9. ὅτε *r*, διότι Eust. ‖ πάντα] πάντων *z*, om. Eust. ‖ ὑμνοῦνται Eust. p. 288. ‖ 10. ἡρῷιον *ABCP*, ἡρῷον *drz* ‖ 12. ἐόντα om. *d* ‖ ἐκβάλλῃ Dobree ‖ 14. δέ γε *z* ‖ χρῇ οἱ *Pz* ‖ 15. βασιλῆα *dz* ‖ κεῖνον ? ‖ 16. ἐβουλεύετο *z* ‖ 17. ἀπαλλάσσεται *B* ‖ 18. βοιοτίας *B* ‖ ἐλθεῖν *Ppr. r* ‖ 19. ὀστακοῦ *ABCd* ‖ 21. τῷ πρυτανείῳ - ἐν τῷ om. *B* ‖ 23. δεῖ] δὴ *r* ‖ 24. ἀπέκτονε Lex. Vind.

Τυδέα. ἐπείτε δέ οἱ τὸ τέμενος ἀπέδεξε, θυσίας τε καὶ ὁρτὰς Ἀδρήστου ἀπελόμενος ἔδωκε τῷ Μελανίππῳ. οἱ δὲ Σικυώνιοι ἐώθεσαν μεγαλωστὶ κάρτα τιμᾶν τὸν Ἄδρηστον· ἡ γὰρ χώρη ἦν αὕτη Πολύβου, ὁ δὲ Ἄδρηστος ἦν Πολύβου θυγατριδέος, ἄπαις δὲ Πόλυβος τελευτῶν διδοῖ Ἀδρήστῳ τὴν ἀρχήν. τά τε δὴ ἄλλα οἱ Σικυώνιοι ἐτίμων τὸν Ἄδρηστον καὶ δὴ πρὸς τὰ πάθεα αὐτοῦ τραγικοῖσι χοροῖσι ἐγέραιρον, τὸν μὲν Διόνυσον οὐ τιμῶντες, τὸν δὲ Ἄδρηστον. Κλεισθένης δὲ χοροὺς μὲν τῷ Διονύσῳ ἀπέδωκε, τὴν δὲ ἄλλην
68 θυσίην Μελανίππῳ. ταῦτα μὲν ἐς Ἄδρηστόν οἱ ἐπεποίητο, φυλὰς δὲ τὰς Δωριέων, ἵνα δὴ μὴ αἱ αὐταὶ ἔωσι τοῖσι Σικυωνίοισι καὶ τοῖσι Ἀργείοισι, μετέβαλε ἐς ἄλλα οὐνόματα. ἔνθα καὶ πλεῖστον κατεγέλασε τῶν Σικυωνίων· ἐπὶ γὰρ ὑός τε καὶ ὄνου τὰς ἐπωνυμίας μετατιθεὶς αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε, πλὴν τῆς ἑωυτοῦ φυλῆς· ταύτῃ δὲ τὸ οὔνομα ἀπὸ τῆς ἑωυτοῦ ἀρχῆς ἔθετο. οὗτοι μὲν δὴ Ἀρχέλαοι ἐκαλέοντο, ἕτεροι δὲ Ὑᾶται, ἄλλοι δὲ Ὀνεᾶται, ἕτεροι δὲ Χοιρεᾶται. τούτοισι τοῖσι οὐνόμασι τῶν φυλέων ἐχρέωντο οἱ Σικυώνιοι καὶ ἐπὶ Κλεισθένεος ἄρχοντος καὶ ἐκείνου τεθνεῶτος ἔτι ἐπ' ἔτεα ἑξήκοντα· μετέπειτα μέντοι λόγον σφίσι δόντες μετέβαλον ἐς τοὺς Ὑλλέας καὶ Παμφύλους καὶ Δυμανάτας, τετάρτους δὲ αὐτοῖσι προσέθεντο ἐπὶ τοῦ Ἀδρήστου παιδὸς Αἰγιαλέος τὴν ἐπωνυμίην ποιεύμενοι κεκλῆσθαι Αἰγιαλέας.

69 Ταῦτα μέν νυν ὁ Σικυώνιος Κλεισθένης ἐπεποιήκεε· ὁ δὲ δὴ Ἀθηναῖος Κλεισθένης ἐὼν τοῦ Σικυωνίου τούτου θυγατριδέος καὶ τὸ οὔνομα ἐπὶ τούτου ἔχων, δοκέειν ἐμοὶ καὶ

2. οἱ δὲ - 6 ἀρχήν Schol. Pind. Nem. IX 30

1. ὁρτὰς *AB* ‖ 3. εἰώθεισαν Schol. Pind., ἐώθασι *z* ‖ μεγάλωστι *AB*, μεγάλως τι *r*, om. Schol. Pind. ‖ 4. αὕτη ἦν Schol. Pind. ‖ 5. θυγατριδεός *AB* ‖ ὁ Πόλυβος Schol. Pind. ‖ τὴν χώρην Schol. Pind. ‖ 8. τιμέωντες *Cz*, τιμέοντες *Pd* ‖ 10. τῷ Μελανίππῳ *z* ‖ 11. μὴ αὐταὶ *C* ‖ ἔωσι *d* ‖ Σικυωνίοισι καὶ τοῖσι om. *B* ‖ 12. μετέβαλλε εἰς *r* ‖ ὀνόματα *AB* ‖ 13. πλεῖστα *d* ‖ 14. ὄνου] χοίρου καὶ ὄνου Schaefer, ὄνου καὶ χοίρου H. Sauppe ‖ μετατεθεὶς *qz* ‖ 15. ἐπέθηκεν *AB* ‖ τοὔνομα *z* ‖ 17. χοιροιᾶται *C* ‖ 18. ὀνόμασι *AB* ‖ ἐχρέοντο *P* ‖ 20. μετέβαλλον *d* ‖ 22. αἰγιαλέως *d* ‖ 25. θυγατριδεὸς *ABPz* ‖ 26. τοῦτο *z*

οὗτος ὑπεριδὼν Ἴωνας, ἵνα μὴ σφίσι αἱ αὐταὶ ἔωσι φυλαὶ
καὶ Ἴωσι, τὸν ὁμώνυμον Κλεισθένεα ἐμιμήσατο. ὡς γὰρ
δὴ τὸν Ἀθηναίων δῆμον πρότερον ἀπωσμένον τότε πάντων
πρὸς τὴν ἑωυτοῦ μοῖραν προσεθήκατο, τὰς φυλὰς μετωνό-
μασε καὶ ἐποίησε πλεῦνας ἐξ ἐλασσόνων· δέκα τε δὴ φυλάρ-
χους ἀντὶ τεσσέρων ἐποίησε, δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατέ-
νεμε ἐς τὰς φυλάς· ἦν τε τὸν δῆμον προσθέμενος πολλῷ
κατύπερθε τῶν ἀντιστασιωτέων. ἐν τῷ μέρεϊ δὲ ἑσσού- 70
μενος ὁ Ἰσαγόρης ἀντιτεχνᾶται τάδε. ἐπικαλέεται Κλεο-
μένεα τὸν Λακεδαιμόνιον γενόμενον ἑωυτῷ ξεῖνον ἀπὸ τῆς
Πεισιστρατιδέων πολιορκίης· τὸν δὲ Κλεομένεα εἶχε αἰτίη
φοιτᾶν παρὰ τοῦ Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα. τὰ μὲν δὴ πρῶτα
πέμπων ὁ Κλεομένης ἐς τὰς Ἀθήνας κήρυκα ἐξέβαλλε Κλει-
σθένεα καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων, τοὺς
ἐναγέας ἐπιλέγων· ταῦτα δὲ πέμπων ἔλεγε ἐκ διδαχῆς τοῦ
Ἰσαγόρεω. οἱ μὲν γὰρ Ἀλκμεωνίδαι καὶ οἱ συστασιῶται
αὐτῶν εἶχον αἰτίην τοῦ φόνου τούτου, αὐτὸς δὲ οὐ μετεῖχε
οὐδ᾽ οἱ φίλοι αὐτοῦ. οἱ δ᾽ ἐναγέες Ἀθηναίων ὧδε ὠνομά- 71
σθησαν. ἦν Κύλων τῶν Ἀθηναίων ἀνὴρ Ὀλυμπιονίκης.
οὗτος ἐπὶ τυραννίδι ἐκόμησε, προσποιησάμενος δὲ ἑταιρηίην
τῶν ἡλικιωτέων καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν ἐπειρήθη, οὐ δυ-
νάμενος δὲ ἐπικρατῆσαι ἱκέτης ἵζετο πρὸς τὸ ἄγαλμα. τούτους
ἀνιστᾶσι μὲν οἱ πρυτάνιες τῶν ναυκράρων, οἵ περ ἔνεμον
τότε τὰς Ἀθήνας, ὑπεγγύους πλὴν θανάτου· φονεῦσαι δὲ

περὶ Κύλωνος καὶ τῶν ἐναγῶν τῶν Ἀθήνῃσι

12. Plutarchus mor. p. 860. — 20. Eustathius Il. p. 165. — προσποιησάμενος - 21 ἡλικιωτέων Thomas M. p. 304. — 23. Harpocratio v. ναυκραρικά. Photius ac Suidas v. ναυκραρία

1. μὴ σφισι *L* ‖ ἐῶσι *d* ‖ 3. δὴ om. *Cd* ‖ πάντων κύριον *A*² marg., πάντα *s*. πάντων, τότε Schaefer: nisi quid periit post πάντων velut μεταδιδούς ‖ 4. μοίρην *z* ‖ 6. τεσσάρων *r* ‖ κατένειμε? ‖ 8. μέρει *ABr* ‖ 9. τάδε om. *C* ‖ 11. δὴ *z* ‖ 13. ἐξέβαλε *dz* ‖ 16. ἀλκμαιωνίδαι *Bdr*, Ἀλκμαιωνίδαι *z* ‖ 17. αὐτέων *z* ‖ 18. αὐτοῦ *z* ‖ δὲ *d* ‖ ὧδε *C* ('constanter') *P* ‖ 20. ἐκόμισε *ds* ‖ 22. τὤγαλμα *CPdz* ‖ 23. ἀνιστέασι *L* ‖ πρυτάνεις *d*, πρυτάνις ceteri ‖ ἐνέμοντο *sz* ‖ 24. ὑπεγγυίους *C*

αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμεωνίδας. ταῦτα πρὸ τῆς Πεισιστρά-
72 του ἡλικίης ἐγένετο. Κλεομένης δὲ ὡς πέμπων ἐξέβαλλε
Κλεισθένεα καὶ τοὺς ἐναγέας, Κλεισθένης μὲν αὐτὸς ὑπεξ-
έσχε· μετὰ δὲ οὐδὲν ἧσσον παρῆν ἐς τὰς Ἀθήνας ὁ Κλεο-
μένης οὐ σὺν μεγάλῃ χειρί, ἀπικόμενος δὲ ἀγηλατέει ἑπτα-
κόσια ἐπίστια Ἀθηναίων, τά οἱ ὑπέθετο ὁ Ἰσαγόρης. ταῦτα
δὲ ποιήσας δεύτερα τὴν βουλὴν καταλύειν ἐπειρᾶτο, τριηκο-
σίοισι δὲ τοῖσι Ἰσαγόρεω στασιώτῃσι τὰς ἀρχὰς ἐνεχείριζε.
ἀντισταθείσης δὲ τῆς βουλῆς καὶ οὐ βουλομένης πείθεσθαι,
ὅ τε Κλεομένης καὶ ὁ Ἰσαγόρης καὶ οἱ στασιῶται αὐτοῦ κατα-
λαμβάνουσι τὴν ἀκρόπολιν. Ἀθηναίων δὲ οἱ λοιποὶ τὰ αὐτὰ
φρονήσαντες ἐπολιόρκεον αὐτοὺς ἡμέρας δύο· τῇ δὲ τρίτῃ
ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται ἐκ τῆς χώρης ὅσοι ἦσαν αὐτῶν Λακε-
δαιμόνιοι. ἐπετελέετο δὲ τῷ Κλεομένεϊ ἡ φήμη. ὡς γὰρ
ἀνέβη ἐς τὴν ἀκρόπολιν μέλλων δὴ αὐτὴν κατασχήσειν, ἤιε
ἐς τὸ ἄδυτον τῆς θεοῦ ὡς προσερέων· ἡ δὲ ἱρείη ἐξαναστᾶσα
ἐκ τοῦ θρόνου, πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν ἀμεῖψαι, εἶπε "ὦ
ξεῖνε Λακεδαιμόνιε, πάλιν χώρεε μηδὲ ἔσιθι ἐς τὸ ἱρόν· οὐ
γὰρ θεμιτὸν Δωριεῦσι παριέναι ἐνθαῦτα." ὁ δὲ εἶπε "ὦ γύ-
ναι, ἀλλ' οὐ Δωριεύς εἰμι ἀλλ' Ἀχαιός." ὁ μὲν δὴ τῇ κλεη-
δόνι οὐδὲν χρεώμενος ἐπεχείρησέ τε καὶ τότε πάλιν ἐξέπιπτε
μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων· τοὺς δὲ ἄλλους Ἀθηναῖοι κατέ-
δησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, ἐν δὲ αὐτοῖσι καὶ Τιμησίθεον τὸν
Δελφόν, τοῦ ἔργα χειρῶν τε καὶ λήματος ἔχοιμ' ἂν μέγιστα
73 καταλέξαι. οὗτοι μέν νυν δεδεμένοι ἐτελεύτησαν. Ἀθηναῖοι
δὲ μετὰ ταῦτα Κλεισθένεα καὶ τὰ ἑπτακόσια ἐπίστια τὰ
διωχθέντα ὑπὸ Κλεομένεος μεταπεμψάμενοι πέμπουσι ἀγγέ-

5. σὺν-6 Ἀθηναίων Suidas v. ἀγηλατεῖν. — Antonius Mon. p. 814. — 5 sq. Λέξεις. — 6. Eustathius Od. p. 1562. — 24. Λέξεις

1. ἀλκμαιονίδας *d*, ἀλκμαιωνίδας *rz* ‖ 2. ἐξέβαλε *dz* ‖ 4. εἰς *d* ‖ 5. ὁ δὲ σὺν μεγάλῃ Suid. ‖ δὲ om. Suid. ‖ 10. αὐτοῦ *z* ‖ 12. αὐτοὺς om. *Pr* ‖ 13. ἔσαν *z* ‖ αὐτέων *z*, om. *d* ‖ 14. κλεομένει *Ar*, κλεομένῃ *B* ‖ 16. τῆς] τοῦ *Pd* ‖ προερέων *B*[1] ‖ 17. αὐτῶν *B* ‖ 18. χώρει *L* ‖ μὴ δὲ codices, μὴ δ' *z* ‖ εἴσιθι *Cd*, ἔσιθ' *z* ‖ 19. δοριεῦσι *B* ‖ 21. χρεόμενος *P* ‖ 24. Δελφόν Palmerius: ἀδελφεόν ‖ λήμματος *ABdz*

λους ἐς Σάρδις, συμμαχίην βουλόμενοι ποιήσασθαι πρὸς
Πέρσας· ἠπιστέατο γὰρ σφίσι [πρὸς] Λακεδαιμονίους τε καὶ
Κλεομένεα ἐκπεπολεμῶσθαι. ἀπικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων
ἐς τὰς Σάρδις καὶ λεγόντων τὰ ἐντεταλμένα, Ἀρταφρένης ὁ
Ὑστάσπεος Σαρδίων ὕπαρχος ἐπειρώτα τίνες ἐόντες ἄν-
θρωποι καὶ κοῦ γῆς οἰκημένοι δεοίατο Περσέων σύμμαχοι
γενέσθαι, πυθόμενος δὲ πρὸς τῶν ἀγγέλων ἀπεκορύφου σφι
τάδε. εἰ μὲν διδοῦσι βασιλέι Δαρείῳ Ἀθηναῖοι γῆν τε καὶ
ὕδωρ, ὁ δὲ συμμαχίην σφι συνετίθετο, εἰ δὲ μὴ διδοῦσι,
ἀπαλλάσσεσθαι αὐτοὺς ἐκέλευε. οἱ δὲ ἄγγελοι ἐπὶ σφέων
αὐτῶν βαλόμενοι διδόναι ἔφασαν, βουλόμενοι τὴν συμμαχίην
ποιήσασθαι. οὗτοι μὲν δὴ ἀπελθόντες ἐς τὴν ἑωυτῶν αἰτίας 74
μεγάλας εἶχον. Κλεομένης δὲ ἐπιστάμενος περιυβρίσθαι ἔπεσι
καὶ ἔργοισι ὑπ' Ἀθηναίων συνέλεγε ἐκ πάσης Πελοποννήσου
στρατόν, οὐ φράζων ἐς τὸ συλλέγει, τίσασθαί τε ἐθέλων τὸν
δῆμον τῶν Ἀθηναίων καὶ Ἰσαγόρην βουλόμενος τύραννον
καταστῆσαι· συνεξῆλθε γάρ οἱ οὗτος ἐκ τῆς ἀκροπόλιος.
Κλεομένης τε δὴ στόλῳ μεγάλῳ ἐσέβαλε ἐς Ἐλευσῖνα, καὶ
οἱ Βοιωτοὶ ἀπὸ συνθήματος Οἰνόην αἱρέουσι καὶ Ὑσιὰς δή-
μους τοὺς ἐσχάτους τῆς Ἀττικῆς, Χαλκιδέες τε ἐπὶ τὰ ἕτερα
ἐσίνοντο ἐπιόντες χώρους τῆς Ἀττικῆς. Ἀθηναῖοι δέ, καίπερ
ἀμφιβολίῃ ἐχόμενοι, Βοιωτῶν μὲν καὶ Χαλκιδέων ἐσύστερον
ἔμελλον μνήμην ποιήσεσθαι, Πελοποννησίοισι δὲ ἐοῦσι ἐν
Ἐλευσῖνι ἀντία ἔθεντο τὰ ὅπλα. μελλόντων δὲ συνάψειν τὰ 75
στρατόπεδα ἐς μάχην, Κορίνθιοι μὲν πρῶτοι σφίσι αὐτοῖσι
δόντες λόγον ὡς οὐ ποιέοιεν τὰ δίκαια μετεβάλλοντό τε καὶ

---

4. Ἀρταφρένης - 5 Σαρδίων et 7 ἀπεκορύφου - 10 ἐκέλευε Suidas v. ἀπεκορύφου. — 19 sqq. Schol. Aristid. p. 118 sq. Dind.

1. σάρδεις *d* ‖ 2. σφίσι scripsi: σφι ‖ πρὸς damnavit Schweighaeuser ‖ 4. σάρδεις *d* ‖ ἀρταφέρνης *dz*. Suid. ‖ 5. ἐπηρώτα *CPz* ‖ 6. κοῦ scripsi: πῆ *s*, ποῖ ceteri. κῇ Bekkerus ‖ οἰκεόμενοι *z* ‖ 8. βασιλεῖ *ABPdr*. Suid. ‖ 9. διδῶσι *r* ‖ 11. αὐτέων *z* ‖ βαλλόμενοι *Adz* ‖ 13. ἔχον *z* ‖ 14. πελοπονήσου *r* ‖ 16. τὸν Ἀθηναῖον *AB*. malim τὸν Ἀθηναίων ‖ Ἰσαγόρεα *z* ‖ 18. ἐς τὴν *z* ‖ 19. ὑσίας *B²r* ‖ 20. τῆς om. *P* ‖ 22. ἐς ὕστερον *C* ‖ 23. ποιήσασθαι *sz* ‖ πελοποννήσιοι *A¹Bpr*., πελοπονησίοισι *r* ‖ 24. τὰ om. *d* ‖ 25. πρῶτά σφι *z* ‖ 26. ποιοῖεν *L* ‖ μετέβαλλόν τε *Pz*

ἀπαλλάσσοντο, μετὰ δὲ Δημάρητος ὁ Ἀρίστωνος. ἐὼν καὶ
οὗτος βασιλεὺς Σπαρτιητέων καὶ συνεξαγαγών τε τὴν στρα-
τιὴν ἐκ Λακεδαίμονος καὶ οὐκ ἐὼν διάφορος ἐν τῷ πρόσθε
χρόνῳ Κλεομένεϊ. ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς διχοστασίης ἐτέθη
νόμος ἐν Σπάρτῃ μὴ ἐξεῖναι ἕπεσθαι ἀμφοτέρους τοὺς βα-
σιλέας ἐξιούσης στρατιῆς· τέως γὰρ ἀμφότεροι εἵποντο·
παραλυομένου δὲ τούτων τοῦ ἑτέρου καταλείπεσθαι καὶ τῶν
Τυνδαριδέων τὸν ἕτερον· πρὸ τοῦ γὰρ δὴ καὶ οὗτοι ἀμφό-
76 τεροι ἐπίκλητοί σφι ἐόντες εἵποντο. τότε δὴ ἐν τῇ Ἐλευ-
σῖνι ὁρέοντες οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων τούς τε βασιλέας τῶν
Λακεδαιμονίων οὐκ ὁμολογέοντας καὶ Κορινθίους ἐκλιπόντας
τὴν τάξιν, οἴχοντο καὶ αὐτοὶ ἀπαλλασσόμενοι, τέταρτον δὴ
τοῦτο ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἀπικόμενοι Δωριέες, δίς τε ἐπὶ πο-
λέμῳ ἐσβαλόντες καὶ δὶς ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ πλήθεος τοῦ Ἀθη-
ναίων, πρῶτον μὲν ὅτε καὶ Μέγαρα κατοίκισαν (οὗτος ὁ στό-
λος ἐπὶ Κόδρου βασιλεύοντος Ἀθηναίων ὀρθῶς ἂν καλέοιτο),
δεύτερον δὲ καὶ τρίτον ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδέων ἐξέλασιν
ὁρμηθέντες ἐκ Σπάρτης ἀπίκοντο, τέταρτον δὲ τότε ὅτε ἐς
Ἐλευσῖνα Κλεομένης ἄγων Πελοποννησίους ἐσέβαλε· οὕτω
τέταρτον τότε Δωριέες ἐσέβαλον ἐς Ἀθήνας.

77 Διαλυθέντος ὦν τοῦ στόλου τούτου ἀκλεῶς, ἐνθαῦτα
Ἀθηναῖοι τίνυσθαι βουλόμενοι πρῶτα στρατιὴν ποιεῦνται
ἐπὶ Χαλκιδέας. Βοιωτοὶ δὲ τοῖσι Χαλκιδεῦσι βοηθέουσι ἐπὶ
τὸν Εὔριπον. Ἀθηναίοισι δὲ ἰδοῦσι τοὺς βοηθοὺς ἔδοξε
πρότερον τοῖσι Βοιωτοῖσι ἢ τοῖσι Χαλκιδεῦσι ἐπιχειρέειν.
συμβάλλουσί τε δὴ τοῖσι Βοιωτοῖσι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πολλῷ

ὅτι Βοιωτοὺς καὶ Χαλκιδεῖς ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ νικήσαντες Ἀθηναῖοι οὓς ἐζώγρησαν ἐν πέδαις εἶχον (*B*)

---

1. δημάριτος *B* ‖ 2. συνεξαγαγόν *B* ‖ 3. ἐῶν *ABd* ‖ διάφθορος *z* ‖ πρόσθεν *L* ‖ 4. κλεομένει *AB* ‖ 5. βασιλῆας *z* ‖ 6. τῆς στρατιῆς *sz* ‖ 7. παραλυομένων *ABr* ‖ τουτέων *z* ‖ 8. ἀμφότεροι om. *d* ‖ 10. ὁρέοντες *Pd*: ὁρῶντες *ABr*, ὁρέωντες *Cz* ‖ βασιλῆας *z* ‖ 12. αὐτοὶ] αὐτοὶ οὐκ *C* ‖ 14. τῶν ἀθηναίων *sz* ‖ 16. ἂν] πρῶτος ἂν Naber ‖ 19. πελοποννησίους *r* ‖ 22. τίννυσθαι *rz* ‖ στρατιὴν *ABd*, στρατείην *Pr* ‖ 23. βοηθοὺς *r*: βοιωτοὺς ‖ 26 sq. βοιοτοῖσι *B*

ἐκράτησαν, κάρτα δὲ πολλοὺς φονεύσαντες ἑπτακοσίους αὐτῶν ἐζώγρησαν. τῆς δὲ αὐτῆς ταύτης ἡμέρης οἱ Ἀθηναῖοι διαβάντες ἐς τὴν Εὔβοιαν συμβάλλουσι καὶ τοῖσι Χαλκιδεῦσι, νικήσαντες δὲ καὶ τούτους τετρακισχιλίους κληρούχους ἐπὶ τῶν ἱπποβοτέων τῇ χώρῃ λείπουσι· οἱ δὲ ἱπποβόται ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων. ὅσους δὲ καὶ τούτων ἐζώγρησαν, ἅμα τοῖσι Βοιωτῶν ἐζωγρημένοισι εἶχον ἐν φυλακῇ [ἐς πέδας] δήσαντες· χρόνῳ δὲ ἔλυσάν σφεας δίμνεως ἀποτιμησάμενοι. τὰς δὲ πέδας αὐτῶν, ἐν τῇσι ἐδεδέατο, ἀνεκρέμασαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν· αἵ περ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν περιεοῦσαι, κρεμάμεναι ἐκ τειχέων περιπεφλευσμένων πυρὶ ὑπὸ τοῦ Μήδου, ἀντίον δὲ τοῦ μεγάρου τοῦ πρὸς ἑσπέρην τετραμμένου. καὶ τῶν λύτρων τὴν δεκάτην ἀνέθηκαν ποιησάμενοι τέθριππον χάλκεον· τὸ δὲ ἀριστερῆς χειρὸς ἕστηκε πρῶτον ἐσιόντι ἐς τὰ προπύλαια τὰ ἐν τῇ ἀκροπόλι· ἐπιγέγραπται δέ οἱ τάδε.

ἔθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων δαμάσαντες
παῖδες Ἀθηναίων ἔργμασιν ἐν πολέμου,
δεσμῷ ἐν ἀχλυόεντι σιδηρέῳ ἔσβεσαν ὕβριν·
τῶν ἵππους δεκάτην Παλλάδι τάσδ' ἔθεσαν.

Ἀθηναῖοι μέν νυν ηὔξηντο. δηλοῖ δὲ οὐ κατ' ἓν μοῦνον 78
ἀλλὰ πανταχῇ ἡ ἰσηγορίη ὡς ἔστι χρῆμα σπουδαῖον, εἰ καὶ Ἀθηναῖοι τυραννευόμενοι μὲν οὐδαμῶν τῶν σφεας περιοικεόντων ἦσαν τὰ πολέμια ἀμείνους, ἀπαλλαχθέντες δὲ τυράννων

---

4. Λέξεις. — 8. Pollux IX 56. — 17. ἔθνεα - 20 ἔθεσαν (Diodori exc. Vatic. p. 37. Anthologia Pal. VI 343). — ἔθνεα - 18 Ἀθηναίων (Aristides II p. 512 Dind.). — 21. δηλοῖ - 22 σπουδαῖον Stobaeus floril. XLIII 38

1. αὐτέων *B^2rz* ‖ 2. οἱ om. *C* ‖ 5. ἱπποβατέων *Cdrz* ‖ δ' *Prz* ‖ ἱπποβάται *Bpr*. *Cdrz* ‖ 6. τουτέων *rz* ‖ 8. ἐς πέδας seclusi., ἐν πέδαις *A^2r* ‖ δὲ] δὲ ὕστερον *z* ‖ διμναίας *r*, διμνέως reliqui, δίμνεως Poll. ‖ 9. αὐτέων *rz* ‖ 10. ἔσαν *z* ‖ περιοῦσαι *A^1* ‖ 13. ποιήσαντες *r* ‖ 14. χερὸς *z* ‖ πρῶτα *Prz* ‖ 15. ἐσιόντα *r* ‖ ἀκροπόλει *CPdr*, ἀκροπόλεϊ *z* ‖ 18. ἔργμασιν *d* ‖ ἐκ *AB^1Cd*. Anthol. ‖ 19. ἀγνυνθέντι *AB*. Anthol., ἀγνυθέντι *Cd*. ἀγνυόεντι Hecker ‖ ἔσβεσεν Anthol. ‖ 20. ὧν Diod. ‖ τᾶσδ' *AB* ‖ 21. εὔξαντο *d* ‖ καθὲν *ABP*, καθ' ἓν *dr*. Stob. ‖ μόνον *d* ‖ 22. ἀλλ' ἀπανταχῇ *r* ‖ ἡ ἰσαγορίη *d*, ἐν ἰσηγορίῃ *C* ‖ 23. σφεας *A*: σφέας ‖ 24. ἔσαν *z*

μακρῷ πρῶτοι ἐγένοντο. δηλοῖ ὦν ταῦτα ὅτι κατεχόμενοι μὲν
ἐθελοκάκεον ὡς δεσπότῃ ἐργαζόμενοι, ἐλευθερωθέντων δὲ
αὐτὸς ἕκαστος ἑωυτῷ προεθυμέετο κατεργάζεσθαι.
79 Οὗτοι μέν νυν ταῦτα ἔπρησσον. Θηβαῖοι δὲ μετὰ ταῦτα
ἐς θεὸν ἔπεμπον, βουλόμενοι τίσασθαι Ἀθηναίους. ἡ δὲ
Πυθίη ἀπὸ σφέων μὲν αὐτῶν οὐκ ἔφη αὐτοῖσι εἶναι τίσιν, ἐς
πολύφημον δὲ ἐξενείκαντας ἐκέλευε τῶν ἄγχιστα δέεσθαι.
ἀπελθόντων ὦν τῶν θεοπρόπων, ἐξέφερον τὸ χρηστήριον ἁλίην
ποιησάμενοι· ὡς ἐπυνθάνοντο δὲ λεγόντων αὐτῶν τῶν ἄγ-
χιστα δέεσθαι, εἶπαν οἱ Θηβαῖοι ἀκούσαντες τούτων "οὐκῶν
ἄγχιστα ἡμέων οἰκέουσι Ταναγραῖοί τε καὶ Κορωναῖοι καὶ
Θεσπιέες; καὶ οὗτοί γε ἅμα ἡμῖν αἰεὶ μαχόμενοι προθύμως
συνδιαφέρουσι τὸν πόλεμον· τί δεῖ τούτων γε δέεσθαι; ἀλλὰ
80 μᾶλλον μὴ οὐ τοῦτο ᾖ τὸ χρηστήριον." τοιαῦτα ἐπιλεγομέ-
νων εἶπε δή κοτε μαθών τις "ἐγώ μοι δοκέω συνιέναι τὸ θέλει
λέγειν ἡμῖν τὸ μαντήιον. Ἀσωποῦ λέγονται γενέσθαι θυγα-
τέρες Θήβη τε καὶ Αἴγινα· τουτέων ἀδελφεῶν ἐουσέων, δο-
κέω ἡμῖν Αἰγινητέων δέεσθαι τὸν θεὸν χρῆσαι τιμωρητήρων
γενέσθαι." καὶ οὐ γάρ τις ταύτης ἀμείνων γνώμη ἐδόκεε
φαίνεσθαι, αὐτίκα πέμψαντες ἐδέοντο Αἰγινητέων ἐπικαλεό-
μενοι κατὰ τὸ χρηστήριόν σφι βοηθέειν, ὡς ἐόντων ἀγ-
χιστέων· οἱ δέ σφι αἰτέουσι ἐπικουρίην τοὺς Αἰακίδας συμ-
81 πέμπειν ἔφασαν. πειρησαμένων δὲ τῶν Θηβαίων κατὰ τὴν
συμμαχίην τῶν Αἰακιδέων καὶ τρηχέως περιεφθέντων ὑπὸ
τῶν Ἀθηναίων, αὖτις οἱ Θηβαῖοι πέμψαντες τοὺς μὲν Αἰακί-
δας σφι ἀπεδίδοσαν, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἐδέοντο. Αἰγινῆται δὲ

βουλὴ Θηβαίων περὶ τῆς κατὰ Ἀθηναίων μάχης — περὶ τῆς Αἰγινητῶν πρὸς Θηβαίους κατὰ Ἀθηναίων συμμαχίας

3. προεθυμέετο *AB*: προθυμέετο *CPdr*, προὐθυμέετο *z* ‖ 6. αὐτέων *dr*, αὐτέων *z* ‖ 7. ἐξενείκαντες *B*[1] ‖ 8. δὲ ὦν *r* ‖ 9. αὐτέων *rz* ‖ τῶν om. *Apr*. ‖ 10. ἀθηναῖοι *d*[1] ‖ τουτέων *rz* ‖ 11. ἡμῶν *d* ‖ 12. θεσπίεες *C*, θεσπιεῖς *r* ‖ οὗτοι τέ γε *C* ‖ ἀεὶ *AB* ‖ 14. τοιαῦτα δὴ *B*[2]*Prz* ‖ 15. συνεῖναι τὸ ἐθέλει *Prz* ‖ 16. χρηστήριον *Prz* ‖ 17. οὐσέων *Pr* ‖ 19. γνώμη ταύτης ἀμείνων *Prz* ‖ 21. σφίσι ? ‖ ὄντων ἀγχίστων *ABCd* ‖ 22. συμπείθειν *ABpr. Cd* ‖ 25. αὖθις *L* ‖ ἀθηναῖοι *r*[1]

εὐδαιμονίῃ τε μεγάλῃ ἐπαερθέντες καὶ ἔχθρης παλαιῆς ἀναμνησθέντες ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους, τότε Θηβαίων δεηθέντων πόλεμον ἀκήρυκτον Ἀθηναίοισι ἐπέφερον· ἐπικειμένων γὰρ αὐτῶν Βοιωτοῖσι, ἐπιπλώσαντες μακρῇσι νηυσὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν κατὰ μὲν ἔσυραν Φάληρον κατὰ δὲ τῆς ἄλλης παραλίης πολλοὺς δήμους, ποιεῦντες δὲ ταῦτα μεγάλως Ἀθηναίους ἐσικνέοντο.

Ἡ δὲ ἔχθρη ἡ προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους ἐκ τῶν 82
Αἰγινητέων ἐγένετο ἐξ ἀρχῆς τοιῆσδε. Ἐπιδαυρίοισι ἡ γῆ καρπὸν οὐδένα ἀνεδίδου. περὶ ταύτης ὦν τῆς συμφορῆς οἱ Ἐπιδαύριοι ἐχρέωντο ἐν Δελφοῖσι· ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευε Δαμίης τε καὶ Αὐξησίης ἀγάλματα ἱδρύσασθαι καί σφι ἱδρυσαμένοισι ἄμεινον συνοίσεσθαι. ἐπειρώτεον ὦν οἱ Ἐπιδαύριοι κότερα χαλκοῦ ποιέωνται τὰ ἀγάλματα ἢ λίθου· ἡ δὲ Πυθίη οὐδέτερα τούτων ἔα, ἀλλὰ ξύλου ἡμέρης ἐλαίης. ἐδέοντο ὦν οἱ Ἐπιδαύριοι Ἀθηναίων ἐλαίην σφι δοῦναι ταμέσθαι, ἱρωτάτας δὴ κείνας νομίζοντες εἶναι. λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι ἦσαν ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατὰ χρόνον κεῖνον ἢ ἐν Ἀθήνῃσι. οἱ δὲ ἐπὶ τοῖσιδε δώσειν ἔφασαν ἐπ' ᾧ ἀπάξουσι ἔτεος ἑκάστου τῇ Ἀθηναίῃ τε τῇ πολιάδι ἱρὰ καὶ τῷ Ἐρεχθέι. καταινέσαντες δὲ ἐπὶ τούτοισι οἱ Ἐπιδαύριοι τῶν τε ἐδέοντο ἔτυχον καὶ ἀγάλματα ἐκ τῶν ἐλαιέων τουτέων ποιησάμενοι ἱδρύσαντο· καὶ ἥ τε γῆ σφι ἔφερε καρπὸν καὶ

τίς ἡ Αἰγινητῶν πρὸς Ἀθηναίους ἔχθρα

---

12 sqq. Pausanias II 30, 4. (Schol. Aristid. p. 598 sq.)

1. τε] τῇ *r* ‖ ἐπαρθέντες *L* ‖ 2. ἐούσης *qz* ‖ ἐς] om. *C*, πρὸς *z* ‖ ἀθηναίοισι ἀκήρυκτον *d* ‖ 4. αὐτέων *rz* ‖ 6. ποιέοντες *Pr* ‖ 7. ἐσικνέοντο A^1B^1: ἐσίνοντο A^2, ἐσινέοντο ceteri ‖ 8. προσοφειλομένη πρὸς ἀθηναίους ἐκ τῆς αἰγινητέων *r* ‖ 9. τοιῆδε AB^1Cd ‖ 10. ἐδίδου AB^1C, ἐπεδίδου *d*, ἀπεδίδου *z* ‖ 11. ἐχρέοντο *Pr* ‖ 12. Ταμίας Schol. Arist. ‖ σφισι *ABC* ‖ 13. ἐπειρώτεον B^2dr: ἐπειρώτων AB^1, ἐπηρώτεον *Pz*, ἐπηρώτεων *C* ‖ ὦν om. AB^1Cd ‖ 14. ποιέωνται *AB*: ποιέονται ‖ τὰ ἀγάλματα om. *r* ‖ 15. οὐδέτερον B^2r ‖ 17. ἱροτάτας *Ppr.* (ut videtur) *r* ‖ 18. ἐλαίης ἂν *r pr.*, ἐλαῖαι ἔσαν *z* ‖ κατὰ χρόνον ἐκεῖνον *AB*, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον *z* ‖ 19. ἐν om. *Prz* ‖ ἀθήναις *ABCd* ‖ τοῖσδε *L* ‖ 20. τε om. *r* ‖ 21. ἐρεχθεῖ *AB* ‖ δ' ἐπὶ *Pz*, δὲ sine ἐπὶ *r* ‖ 22. ἐλαιῶν *r* ‖ 23. καρπὸν om. AB^1Cd

83 Ἀθηναίοισι ἐπετέλεον τὰ συνέθεντο. τοῦτον δ' ἔτι τὸν χρόνον καὶ πρὸ τοῦ Αἰγινῆται Ἐπιδαυρίων ἤκουον τά τε ἄλλα καὶ δίκας διαβαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ' ἀλλήλων οἱ Αἰγινῆται· τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε νέας τε πηξάμενοι καὶ ἀγνωμοσύνῃ χρησάμενοι ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν Ἐπιδαυρίων. ἅτε δὴ ἐόντες διάφοροι ἐδηλέοντο αὐτούς, ὥστε δὴ θαλασσοκράτορες ἐόντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ἀγάλματα ταῦτα τῆς τε Δαμίης καὶ τῆς Αὐξησίης ὑπαιρέονται αὐτῶν, καί σφεα ἐκόμισάν τε καὶ ἱδρύσαντο τῆς σφετέρης χώρης ἐς τὴν μεσόγαιαν, τῇ Οἴῃ μέν ἐστι οὔνομα, στάδια δὲ μάλιστά κῃ ἀπὸ τῆς πόλιος ὡς εἴκοσι ἀπέχει. ἱδρυσάμενοι δὲ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ θυσίῃσί τε σφέα καὶ χοροῖσι γυναικηίοισι κερτομίοισι ἱλάσκοντο, χορηγῶν ἀποδεικνυμένων ἑκατέρῃ τῶν δαιμόνων δέκα ἀνδρῶν· κακῶς δὲ ἠγόρευον οἱ χοροὶ ἄνδρα μὲν οὐδένα, τὰς δὲ ἐπιχωρίας γυναῖκας. ἦσαν δὲ καὶ τοῖσι Ἐπιδαυρίοισι αἱ αὐταὶ ἱρουργίαι· εἰσὶ δέ σφι καὶ ἄρρητοι ἱρουρ-
84 γίαι. κλεφθέντων δὲ τῶνδε τῶν ἀγαλμάτων οἱ Ἐπιδαύριοι τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰ συνέθεντο οὐκ ἐπετέλεον. πέμψαντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἐμήνιον τοῖσι Ἐπιδαυρίοισι· οἱ δὲ ἀπέφαινον λόγῳ ὡς οὐκ ἀδικέοιεν· ὅσον μὲν γὰρ χρόνον εἶχον τὰ ἀγάλματα ἐν τῇ χώρῃ, ἐπιτελέειν τὰ συνέθεντο, ἐπεὶ δὲ ἐστερῆσθαι αὐτῶν, οὐ δίκαιον εἶναι ἀποφέρειν ἔτι, ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας αὐτὰ Αἰγινήτας πρήσσεσθαι ἐκέλευον. πρὸς ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ἐς Αἴγιναν πέμψαντες ἀπαίτεον τὰ ἀγάλματα· οἱ δὲ Αἰγινῆται ἔφασαν σφίσι τε καὶ Ἀθηναίοισι εἶναι οὐδὲν

6. Eustathius Il. p. 70

1. δέ τι *Prz* ‖ 2. καὶ] ὡς καὶ ? ‖ προτοῦ *AB*, τὸν πρὸ τούτου *Prz* ‖ 4. παρὰ *d* ‖ τότε δὲ *ABCd* ‖ νῆας *L* ‖ 6. δὲ$^{\eta}$ *P*, δὲ B^2*dr* ‖ ὄντες *r* ‖ δηλέοντο Eust. (P) ‖ 7. δὴ om. AB^1d ‖ 8. τῆς δαμίης τε καὶ αὐξησίης AB^1d ‖ αὐτέων *rz* ‖ 9. ἐκομίσαντο καὶ *ABCd*, ἐκομίσαντό τε καὶ *z* ‖ 11. ὡς] εἰς *q*, ἐς *z* ‖ 12. τέ σφεα *L* ‖ κερτομίοισι *ABd*: κερτομίῃσι *C*, κερτόμοισι *Prz* ‖ 13. ἱλάσκονται *d* ‖ ἑκατέρῃσι *r* ‖ 14. καθὼς *C* ‖ 15. δ' *ABd* ‖ ἔσαν *z* ‖ 16. αὗται αἱ *Pr*, αἱ τοιαῦται *qz* ‖ ἱοργίαι *ABC*, ἱερουργίαι *d* ‖ εἰσὶ - ἱρουργίαι om. *d* ‖ σφι] σφισι *A*, om. *r* ‖ ἱοργίαι *ABC* ‖ 17. τῶνδε om. P^1*r* ‖ 18. ξυνέθεντο *Prz* ‖ οὐκ ἐπιτέλεον *r*. οὐκέτι ἐτέλεον Schweighaeuser, οὐκέτι ἐπετέλεον Fr. Palm ‖ 19. ἐμήνυον *rz* ‖ 20. ἀδικοῖεν *L* ‖ εἶχον χρόνον *d* ‖ 22. αὐτέων *z* ‖ δίκαιοι Bekkerus ‖ 23. αὐτὰς *d* ‖ οἱ om. *Prz*

πρῆγμα. Ἀθηναῖοι μέν νυν λέγουσι μετὰ τὴν ἀπαίτησιν 85
ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μιῇ τῶν ἀστῶν τούτους οἳ ἀποπεμ-
φθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἴγιναν τὰ ἀγάλ-
ματα ταῦτα ὡς σφετέρων ξύλων ἐόντα ἐπειρῶντο ἐκ τῶν
βάθρων ἐξανασπᾶν, ἵνα σφέα ἀνακομίσωνται· οὐ δυναμένους
δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ αὐτῶν κρατῆσαι, περιβαλόντας σχοινία
ἕλκειν τὰ ἀγάλματα, καί σφι ἕλκουσι βροντήν τε καὶ ἅμα
τῇ βροντῇ σεισμὸν ἐπιγενέσθαι· τοὺς δὲ τριηρίτας τοὺς
ἕλκοντας ὑπὸ τούτων ἀλλοφρονῆσαι, παθόντας δὲ τοῦτο
κτείνειν ἀλλήλους ἅτε πολεμίους, ἐς ὃ ἐκ πάντων ἕνα λει-
φθέντα ἀνακομισθῆναι αὐτὸν ἐς Φάληρον. Ἀθηναῖοι μὲν 86
οὕτω γενέσθαι λέγουσι, Αἰγινῆται δὲ οὐ μιῇ νηὶ ἀπικέσθαι
Ἀθηναίους· μίαν μὲν γὰρ καὶ ὀλίγῳ πλεῦνας μιῆς, καὶ εἰ
σφίσι μὴ ἔτυχον ἐοῦσαι νέες, ἀπαμύνεσθαι ἂν εὐπετέως·
ἀλλὰ πολλῇσι νηυσὶ ἐπιπλέειν σφίσι ἐπὶ τὴν χώρην, αὐτοὶ
δέ σφι εἶξαι καὶ οὐ ναυμαχῆσαι. οὐκ ἔχουσι δὲ τοῦτο διασημῆναι
ἀτρεκέως, οὔτε εἰ ἥσσονες συγγινωσκόμενοι εἶναι τῇ
ναυμαχίῃ κατὰ τοῦτο εἶξαν, οὔτε εἰ βουλόμενοι ποιῆσαι οἷόν
τι καὶ ἐποίησαν. Ἀθηναίους μέν νυν, ἐπείτε σφι οὐδεὶς ἐς
μάχην κατίστατο, ἀποβάντας ἀπὸ τῶν νεῶν τράπεσθαι πρὸς
τὰ ἀγάλματα, οὐ δυναμένους δὲ ἀνασπάσαι ἐκ τῶν βάθρων
αὐτὰ οὕτω δὴ περιβαλομένους σχοινία ἕλκειν, ἐς ὃ ἑλκόμενα
τὰ ἀγάλματα ἀμφότερα τὠυτὸ ποιῆσαι, ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ
λέγοντες, ἄλλῳ δέ τεῳ· ἐς γούνατα γάρ σφι αὐτὰ πεσεῖν,
καὶ τὸν ἀπὸ τούτου χρόνον διατελέειν οὕτω ἔχοντα. Ἀθη-
ναίους μὲν δὴ ταῦτα ποιέειν· σφέας δὲ Αἰγινῆται λέγουσι

9 sq. Eustathius Od. p. 1661

2. τριήρει *ABr* ‖ μιῇ] νιῇ B^1, νιῇ B^3, νηι r^1 ‖ τούτους] τουτέων B^2r^1. seclusit Krueger ‖ πεμφθέντες *r* ‖ 4. πειρᾶν AB^1Cd ‖ 5. σφε *r* ‖ 6. τῷ om. *r* ‖ αὐτῶι *C*, αὐτέων *Prz* ‖ 8. τριηρείτας *r* ‖ 9. τουτέων *rz* ‖ 10. ἐσὸ *AB* ‖ 11. ἀθηναῖοι μέν νυν οὕτω λέγουσι γενέσθαι *Prz* ‖ 12. νηὶ μιῇ *z* ‖ 13. μίην *z* ‖ εἰ σφίσι scripsi: εἴ σφι ‖ 14. νέες *rz*: νῆες ‖ ἀπαμύνασθαι *r* ‖ 15. δέ σφισι *ABd* ‖ 16. διαναυμαχῆσαι B^2r ‖ 17. ἔσσονες *z* ‖ 20. καθίστατο *r* ‖ νηῶν *ABd* ‖ τρέπεσθαι *ABCd*, τραπέσθαι *z* ‖ 21. οὐ δυναμένους – 23 ἀγάλματα om. *d* ‖ ἀνασπᾶσαι *Pz* ‖ 22. περιβαλλομένους *Csz* ‖ ἐσοῦ *ABr*, ἐς οὗ reliqui ‖ 24. δὲ δή ? ‖ γούνατα *r*: γόνατα ‖ πεσέειν *L* ‖ 25. οὕτως *ABPd*

πυθομένους τοὺς Ἀθηναίους ὡς μέλλοιεν ἐπὶ σφέας στρατεύεσθαι, ἑτοίμους Ἀργείους ποιέεσθαι. τούς τε δὴ Ἀθηναίους ἀποβεβάναι ἐς τὴν Αἰγιναίην, καὶ ἥκειν βοηθέοντας σφίσι τοὺς Ἀργείους καὶ λαθεῖν τε ἐξ Ἐπιδαύρου διαβάντας ἐς τὴν νῆσον καὶ οὐ προακηκοόσι τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπιπεσεῖν ὑποταμομένους τὸ ἀπὸ τῶν νεῶν, ἅμα τε ἐν τούτῳ τὴν
87 βροντήν τε γενέσθαι καὶ τὸν σεισμὸν αὐτοῖσι. λέγεται μέν
νυν ὑπ' Ἀργείων τε καὶ Αἰγινητέων τάδε, ὁμολογέεται δὲ καὶ ὑπ' Ἀθηναίων ἕνα μοῦνον τὸν ἀποσωθέντα αὐτῶν ἐς τὴν Ἀττικὴν γενέσθαι· πλὴν Ἀργεῖοι μὲν λέγουσι αὐτῶν τὸ Ἀττικὸν στρατόπεδον διαφθειράντων τὸν ἕνα τοῦτον περιγενέσθαι, Ἀθηναῖοι δὲ τοῦ δαιμονίου· περιγενέσθαι μέντοι οὐδὲ τοῦτον τὸν ἕνα, ἀλλ' ἀπολέσθαι τρόπῳ τοιῷδε. κομισθεὶς ἄρα ἐς τὰς Ἀθήνας ἀπήγγελλε τὸ πάθος· πυθομένας δὲ τὰς γυναῖκας τῶν ἐπ' Αἴγιναν στρατευσαμένων ἀνδρῶν, δεινόν τι ποιησαμένας κεῖνον μοῦνον ἐξ ἁπάντων σωθῆναι, πέριξ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον λαβούσας καὶ κεντεύσας τῇσι περόνῃσι τῶν ἱματίων εἰρωτᾶν ἑκάστην αὐτέων ὅκου εἴη ὁ ἑωυτῆς ἀνήρ. καὶ τοῦτον μὲν οὕτω διαφθαρῆναι, Ἀθηναίοισι δὲ ἔτι τοῦ πάθεος δεινότερόν τι δόξαι εἶναι τὸ τῶν γυναικῶν ἔργον. ἄλλῳ μὲν δὴ οὐκ ἔχειν ὅτεῳ ζημιώσωσι τὰς γυναῖκας, τὴν δὲ ἐσθῆτα μετέβαλον αὐτέων ἐς τὴν Ἰάδα· ἐφόρεον γὰρ δὴ πρὸ τοῦ αἱ τῶν Ἀθηναίων γυναῖκες ἐσθῆτα Δωρίδα, τῇ Κορινθίῃ παραπλησιωτάτην· μετέβαλον ὦν ἐς τὸν λίνεον
88 κιθῶνα, ἵνα δὴ περόνῃσι μὴ χρέωνται. ἔστι δὲ ἀληθέι λόγῳ
χρεωμένοισι οὐκ Ἰὰς αὕτη ἡ ἐσθὴς τὸ παλαιὸν ἀλλὰ Κάειρα, ἐπεὶ ἥ γε Ἑλληνικὴ ἐσθὴς πᾶσα ἡ ἀρχαίη τῶν γυναι-

24—27. Eustathius Il. p. 567. — 27. ibidem p. 456

1. ἐπί σφεας *d* ‖ 2. δὴ om. *d* ‖ 3. αἰγινέην *sz* ‖ ἥκειν] παρεῖναι *B²Prz* ‖ βοηθέοντας σφίσι *AB*: βοηθέοντάς σφισι *d*, βοηθέοντάς σφι reliqui ‖ 4. ἐπιδαυρίου *C* ‖ 5. ἐπιπεσέειν *Prz* ‖ 9. αὐτέων *rz* ‖ 10. αὐτέων *z* ‖ 11. τουτέων *z* ‖ 13. ἀλλὰ *d* ‖ 14. γὰρ *B²Prz* ‖ ἀπήγγειλε *Cdz* ‖ πυθομένας δὲ om. *B²r* ‖ 15. τὰς δὲ *B²r* ‖ ἀνδρῶν om. *r* ‖ 17. καὶ om. *r* ‖ κεντεούσας *B²* ‖ 18. ἠρωτᾶν ἑκάστη *C* ‖ ὄκη *Pz*, ὄκῃ *r* ‖ 20. τι om. *r* ‖ 21. ζημιώσουσι *z* ‖ 22. μετέβαλλον *C* ‖ 24. κορινθίων *z* ‖ μετέβαλλον *C* ‖ 25. χιτῶνα *r* ‖ 26. χρεομένοισι *P* ‖ ἀληθεῖ *AB*, ἀληθεία *r*[1]

κῶν ἡ αὐτὴ ἦν τὴν νῦν Δωρίδα καλέομεν. τοῖσι δὲ Ἀργείοισι
καὶ τοῖσι Αἰγινήτῃσι καὶ πρὸς ταῦτα ἔτι τόδε ποιῆσαι νόμον
εἶναι παρὰ σφίσι ἑκατέροισι τὰς περόνας ἡμιολίας ποιέεσθαι
τοῦ τότε κατεστεῶτος μέτρου, καὶ ἐς τὸ ἱρὸν τῶν θεῶν του-
τέων περόνας μάλιστα ἀνατιθέναι τὰς γυναῖκας, Ἀττικὸν δὲ
μήτε τι ἄλλο προσφέρειν πρὸς τὸ ἱρὸν μήτε κέραμον, ἀλλ'
ἐκ χυτρίδων ἐπιχωριέων νόμον τὸ λοιπὸν αὐτόθι εἶναι πίνειν.
Ἀργείων μέν νυν καὶ Αἰγινητέων αἱ γυναῖκες ἐκ τόσου 89
κατ' ἔριν τὴν Ἀθηναίων περόνας ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐφόρεον μέ-
ζονας ἢ πρὸ τοῦ, τῆς δὲ ἔχθρης τῆς πρὸς Αἰγινήτας ἐξ Ἀθη-
ναίων γενομένης ἀρχὴ κατὰ τὰ εἴρηται ἐγένετο. τότε δὴ
Θηβαίων ἐπικαλεομένων, προθύμως τῶν περὶ τὰ ἀγάλματα
γενομένων ἀναμιμνησκόμενοι οἱ Αἰγινῆται ἐβοήθεον τοῖσι
Βοιωτοῖσι. Αἰγινῆταί τε δὴ ἐδήίουν τῆς Ἀττικῆς τὰ παρα-
θαλάσσια, καὶ Ἀθηναίοισι ὁρμημένοισι ἐπ' Αἰγινήτας στρα-
τεύεσθαι ἦλθε μαντήιον ἐκ Δελφῶν, ἐπισχόντας ἀπὸ τοῦ
Αἰγινητέων ἀδικίου τριήκοντα ἔτεα, τῷ ἑνὶ καὶ τριηκοστῷ
Αἰακῷ τέμενος ἀποδέξαντας ἄρχεσθαι τοῦ πρὸς Αἰγινήτας
πολέμου, καί σφι χωρήσειν τὰ βούλονται· ἢν δὲ αὐτίκα
ἐπιστρατεύωνται, πολλὰ μέν σφεας ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ χρόνου
πείσεσθαι πολλὰ δὲ καὶ ποιήσειν, τέλος μέντοι καταστρέψε-
σθαι. ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, τῷ μὲν
Αἰακῷ τέμενος ἀπέδεξαν τοῦτο τὸ νῦν ἐπὶ τῆς ἀγορῆς ἵδρυ-
ται, τριήκοντα δὲ ἔτεα οὐκ ἀνέσχοντο ἀκούσαντες ὅκως χρεὸν
εἴη ἐπισχεῖν πεπονθότας ὑπ' Αἰγινητέων ἀνάρσια. ἐς τιμω- 90
ρίην δὲ παρασκευαζομένοισι αὐτοῖσι ἐκ Λακεδαιμονίων πρῆγμα

5—7. Athenaeus XI p. 502. — 7. Pollux VI 100

2. ποιῆσαι. νόμον z. suspicor fuisse δόξαι (vel ἔδοξε) ποιῆσαι νόμον ‖ 3. παρά σφισι *P*, παρά σφισιν *C*, παρά σφιν *r*, παρά σφι z ‖ περώνας *B*1 ‖ 5. μάλιστα post γυναῖκας *r* ‖ ἀντιθέναι *C* ‖ 7. χυτρίων Poll. ‖ ἐπιχωρίων *rz*. Athen. Poll. ‖ 8. ἐκ τόσου Krueger: ἔκ τε τόσου ‖ 9. τὴν *ABr*: τῶν ‖ 10. ἐξ ἀθηναίων *ABCd*: ἀθηναίοισι ‖ 11. δέ *P*m ‖ 14. τε] δὲ *d*, τε om. *C*(*q*?)z ‖ ἐδήιουν *ABCP*, ἐδήουν *d*, ἐδήευν *r*, ἐδῄουν z ‖ 15. ὡρμεωμένοισι z ‖ αἰγίνης *r* ‖ 17. αἰκίου *P*r*r*, ἀδικίου ἐν ἄλλοις *P*m, αἰκίου *s*z ‖ 21. μέντοι] μὲν *AB* ‖ καταστρέψασθαι *Br* ‖ 22. ἄκουσαν z ‖ 23. ἀπεδέξαντο z ‖ 24. χρεὸν *AB*: χρεὼν ‖ 25. ὑπ'] πρὸς *r* ‖ 26. αὐτοῖσι om. *C*

ἐγειρόμενον ἐμπόδιον ἐγένετο. πυθόμενοι γὰρ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐκ τῶν Ἀλκμεωνιδέων ἐς τὴν Πυθίην μεμηχανημένα καὶ τὰ ἐκ τῆς Πυθίης ἐπὶ σφέας τε καὶ τοὺς Πεισιστρατίδας συμφορὴν ἐποιεῦντο διπλῆν, ὅτι τε ἄνδρας ξείνους σφίσι ἐόντας ἐξεληλάκεσαν ἐκ τῆς ἐκείνων, καὶ ὅτι ταῦτα ποιήσασι χάρις οὐδεμία ἐφαίνετο πρὸς Ἀθηναίων. ἔτι τε πρὸς τούτοισι ἐνῆγόν σφεας οἱ χρησμοὶ λέγοντες πολλά τε καὶ ἀνάρσια ἔσεσθαι αὐτοῖσι ἐξ Ἀθηναίων, τῶν πρότερον μὲν ἦσαν ἀδαέες, τότε δὲ Κλεομένεος κομίσαντος ἐς Σπάρτην ἐξέμαθον. ἐκτήσατο δὲ ὁ Κλεομένης ἐκ τῆς Ἀθηναίων ἀκροπόλιος τοὺς χρησμούς, τοὺς ἔκτηντο μὲν πρότερον οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐξελαυνόμενοι δὲ ἔλιπον ἐν τῷ ἱρῷ, καταλει-
91 φθέντας δὲ ὁ Κλεομένης ἀνέλαβε. τότε δὲ ὡς ἀνέλαβον οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς χρησμοὺς καὶ τοὺς Ἀθηναίους ὥρων αὐξομένους καὶ οὐδαμῶς ἑτοίμους ἐόντας πείθεσθαι σφίσι, νόῳ λαβόντες ὡς ἐλεύθερον μὲν ἐὸν τὸ γένος τὸ Ἀττικὸν ἰσόρροπον τῷ ἑωυτῶν γίνοιτο, κατεχόμενον δὲ ὑπὸ τυραννίδος ἀσθενὲς καὶ πειθαρχέεσθαι ἕτοιμον· μαθόντες δὲ τούτων ἕκαστα μετεπέμποντο Ἱππίην τὸν Πεισιστράτου ἀπὸ Σιγείου τοῦ ἐν Ἑλλησπόντῳ [ἐς ὃ καταφεύγουσι οἱ Πεισιστρατίδαι]. ἐπείτε δέ σφι Ἱππίης καλεόμενος ἧκε, μεταπεμψάμενοι καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ἀγγέλους ἔλεγόν σφι Σπαρτιῆται τάδε. "ἄνδρες σύμμαχοι, συγγινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς· ἐπαερθέντες γὰρ κιβδήλοισι μαντηίοισι

βουλὴ Λακεδαιμονίων περὶ τοῦ καταγαγεῖν Ἱππίαν εἰς Ἀθήνας

23. - p. 51, 4 Plutarchus mor. p. 860

1. ἐγειρόμενον] γενόμενον *Pr* ‖ οἱ λακεδαιμόνιοι *r* ‖ 2. ἀλκμαιονιδέων *r*, Ἀλκμαιωνιδέων *z* ‖ 4. δε *C* ‖ σφισι *AB*, σφισιν *Cd*, σφι reliqui ‖ 6. οὐδεμίη *z* ‖ δὲ? Krueger ‖ πρὸς] πρὸς τῶν *z* ‖ 8. ἔσαν *z* ‖ 11. ἐκέκτηντο *AB* ‖ πρότερον μὲν *z*, πρότερον sine μὲν *q* ‖ 14. ἐώρων *dz*, ἑώρεον *P*, ἐσώρεων *C*, om. *r* ‖ 15. πείθεσθαι σφίσι *Cq*: πείθεσθαί σφισι *ABdr*, πείθεσθαι σφι *Pz* ‖ 17. ἰσόρροπον ἂν? ‖ γίνοιτο *AB*: γένοιτο *CPd*, ἂν γίνοιτο *r*, ἂν γένοιτο *z* ‖ 18 ἀσθενέες *d* ‖ ἑτοῖμον vulgo ‖ δὲ om. *B*²*Prz* ‖ τουτέων *z* ‖ 20. σιγίου *AB* ‖ ἐς ὃ — Πεισιστρατίδαι damnavit Wesseling ‖ 21. δέ om. *r* ‖ 22. ἔλεγόν σφισι *ABPd*, ἔλεγον σφίσι *C* ‖ 23. αὐτοῖσι *z* ‖ 24. ἐπαρθέντες *L*

ἄνδρας ξείνους ἐόντας ἡμῖν τὰ μάλιστα καὶ ἀναδεκομένους ὑποχειρίας παρέξειν τὰς Ἀθήνας, τούτους ἐκ τῆς πατρίδος ἐξηλάσαμεν, καὶ ἔπειτα ποιήσαντες ταῦτα δήμῳ ἀχαρίστῳ παρεδώκαμεν τὴν πόλιν, ὃς ἐπείτε δι' ἡμέας ἐλευθερωθεὶς ἀνέκυψε, ἡμέας μὲν καὶ τὸν βασιλέα ἡμέων περιυβρίσας ἐξέβαλε, δόξαν δὲ φύσας αὐξάνεται, ὥστε ἐκμεμαθήκασι μάλιστα μὲν οἱ περίοικοι αὐτῶν Βοιωτοὶ καὶ Χαλκιδέες, τάχα δέ τις καὶ ἄλλος ἐκμαθήσεται ἁμαρτών. ἐπείτε δὲ ἐκεῖνα ποιήσαντες ἡμάρτομεν, νῦν πειρησόμεθά σφεας ἅμα ὑμῖν ἀπικόμενοι τίσασθαι· αὐτοῦ γὰρ τούτου εἵνεκεν τόνδε τε Ἱππίην μετεπεμψάμεθα καὶ ὑμέας ἀπὸ τῶν πολίων, ἵνα κοινῷ τε λόγῳ καὶ κοινῷ στόλῳ ἐσαγαγόντες αὐτὸν ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποδῶμεν τὰ καὶ ἀπειλόμεθα."

Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον, τῶν δὲ συμμάχων τὸ πλῆθος οὐκ 92
ἐνεδέκετο τοὺς λόγους. οἱ μέν νυν ἄλλοι ἡσυχίην ἦγον, Κορίνθιος δὲ Σωκλέης ἔλεξε τάδε. "ἦ δὴ ὅ τε οὐρανὸς ἔσται a)
ἔνερθε τῆς γῆς καὶ ἡ γῆ μετέωρος ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἄνθρωποι νομὸν ἐν θαλάσσῃ ἕξουσι καὶ ἰχθύες τὸν πρότερον ἄνθρωποι, ὅτε γε ὑμεῖς ὦ Λακεδαιμόνιοι ἰσοκρατίας καταλύοντες τυραννίδας ἐς τὰς πόλις κατάγειν παρασκευάζεσθε, τοῦ οὔτε ἀδικώτερόν ἐστι οὐδὲν κατ' ἀνθρώπους οὔτε μιαιφονώτερον. εἰ γὰρ δὴ τοῦτό γε δοκέει ὑμῖν εἶναι χρηστὸν ὥστε τυραννεύεσθαι τὰς πόλις, αὐτοὶ πρῶτοι τύραννον κα-

a) συμβουλὴ Σωκλέους Κορινθίου περὶ τοῦ μὴ καταγαγεῖν Ἱππίαν εἰς Ἀθήνας

1. ἀναδεκομένους - 2 Ἀθήνας Thomas M. p. 373. — 16. ἡ - 17 οὐρανοῦ Eustathius Il. p. 695

3. ταῦτα om. $P^d r$ ‖ 4. παρεδώκαμεν τὴν πόλιν *Prz*. (Plut.): τὴν πόλιν παρεδώκαμεν ‖ 5. βασιλῆα *z* ‖ ἡμῶν *ABd* ‖ 7. αὐτέων *z* ‖ 8. ἐκμεμαθήσεται *C* ‖ ἐπεὶ δὲ *z* ‖ 9. πειρησόμεθα σφέας *ABd*. πειρησόμεθα σφεα Eltz ‖ 10. ἀκεόμενοι sine τίσασθαι *B²r*. Eltz ‖ γὰρ δὴ τοῦδε εἵνεκε *z* ‖ τε *Prz*: τὸν ‖ 12. εἰσαγαγόντες *d* ‖ 13. καὶ om. *Pz* ‖ ἀπελόμεθα *CPdz* ‖ 16. σωσικλέης *B²Prz* ‖ ἔλεγε *r* ‖ ἔνερθε ἔσται *ABCd* ‖ 18. οἱ ἄνθρωποι *z* ‖ οἱ ἰχθύες *sz* ‖ 19. γε om. *z* ‖ καταλύσαντες *r* ‖ 20. πόλεις *Cd*, πόλιας *Prz* ‖ 21. ἔστιν οὐδὲν *C*, ἐστὶν οὐδὲν *d*. οὐδὲν ἐστι *Prz* ‖ 22. γε om. *d* ‖ δοκέοι *z* ‖ 23. πόλεις *Cd*, πόλιας *Prz*

ταστησάμενοι παρὰ σφίσι αὐτοῖσι οὕτω καὶ τοῖσι ἄλλοισι δίζησθε κατιστάναι· νῦν δὲ αὐτοὶ τυράννων ἄπειροι ἐόντες, καὶ φυλάσσοντες τοῦτο δεινότατα ἐν τῇ Σπάρτῃ μὴ γενέσθαι, παραχρᾶσθε ἐς τοὺς συμμάχους. εἰ δὲ αὐτοῦ ἔμπειροι ἔατε κατά περ ἡμεῖς, εἴχετε ἂν περὶ αὐτοῦ γνώμας ἀμείνονας
β) συμβαλέσθαι ἤ περ νῦν. Κορινθίοισι γὰρ ἦν πόλιος κατάστασις τοιήδε. ἦν ὀλιγαρχίη, καὶ οὗτοι Βακχιάδαι καλεόμενοι ἔνεμον τὴν πόλιν, ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων. Ἀμφίονι δὲ ἐόντι τούτων τῶν ἀνδρῶν γίνεται θυγάτηρ χωλή· οὔνομα δέ οἱ ἦν Λάβδα. ταύτην Βακχιαδέων γὰρ οὐδεὶς ἤθελε γῆμαι, ἴσχει Ἠετίων ὁ Ἐχεκράτεος, δήμου μὲν ἐὼν ἐκ Πέτρης, ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν Λαπίθης τε καὶ Καινείδης. ἐκ δέ οἱ ταύτης τῆς γυναικὸς οὐδ' ἐξ ἄλλης παῖδες ἐγίνοντο. ἐστάλη ὦν ἐς Δελφοὺς περὶ γόνου. ἐσιόντα δὲ αὐτὸν ἰθέως ἡ Πυθίη προσαγορεύει τοῖσιδε τοῖσι ἔπεσι.

Ἠετίων, οὔτις σε τίει πολύτιτον ἐόντα.
Λάβδα κύει, τέξει δ' ὀλοοίτροχον· ἐν δὲ πεσεῖται
ἀνδράσι μουνάρχοισι, δικαιώσει δὲ Κόρινθον.

ταῦτα χρησθέντα τῷ Ἠετίωνι ἐξαγγέλλεταί κως τοῖσι Βακχιάδῃσι, τοῖσι τὸ μὲν πρότερον γενόμενον χρηστήριον ἐς Κόρινθον ἦν ἄσημον, φέρον τε ἐς τὠυτὸ καὶ τὸ τοῦ Ἠετίωνος καὶ λέγον ὧδε.

αἰετὸς ἐν πέτρῃσι κύει, τέξει δὲ λέοντα
καρτερὸν ὠμηστήν· πολλῶν δ' ὑπὸ γούνατα λύσει.

τίνες ἦσαν οἱ ἐν Κορίνθῳ λεγόμενοι Βακχιάδαι — περὶ τῆς Κυψέλου γονῆς τε καὶ τυραννίδος

16. Ἠετίων – 17 ὀλοοίτροχον (Oenomaus apud Euseb. praep. ev. V 29)

1. παρά σφισι *B* ‖ 2. δίζεσθε *Prz* ‖ καταστάναι *Apr.* ‖ ἄπειροι ἐόντες τυράννων *Prz* ‖ 3. δεινότατα τοῦτο *Prz* ‖ 4. παραχρῆσθε *ABd* ‖ ξυμμάχους *d* ‖ αὐτοὶ *Cr* ‖ 5. ἀμείνους *C* ‖ 6. συμβάλλεσθαι *Prz* ‖ 7. τοιῇδε *AB* ‖ 9. τουτέων *Cdz* ‖ 11. ἐχεκράτευς *AB*[1]*Cd* ‖ ἐκ πέτρης ἐὼν *Prz* ‖ 12. ἀνέκαθε *P* ‖ λαμπίθης *C* ‖ καινείδης *A*[2]*BPcorr. dz*: καινίδης ‖ 13. ἐγένοντο *qz* ‖ 15. τοῖσιδε *sz*: τοισίδε *r*, τοῖσδε reliqui ‖ 16. οὔ τί *r* τίει om. *d* ‖ 17. κυεῖ *P* ‖ δ' ὀλοοίτροχον Oenomaus: δὲ ὀλότροχον *B*[1], δὲ ὀλοίτροχον *r*, δὲ ὀλοίτροχον reliqui ‖ 19. χρησθέντι *C* ‖ πως *d* ‖ 20. ἐς κόρινθον χρηστήριον *ABCd* ‖ 21. ἄσιμον *B* ‖ 22. ὠιδε *P* ‖ 24. ὠμιστήν *d*

ταῦτά νυν εὖ φράζεσθε, Κορίνθιοι, οἳ περὶ καλὴν
Πειρήνην οἰκεῖτε καὶ ὀφρυόεντα Κόρινθον.

τοῦτο μὲν δὴ τοῖσι Βακχιάδῃσι πρότερον γενόμενον ἦν γ) ἀτέκμαρτον· τότε δὲ τὸ Ἠετίωνι γενόμενον ὡς ἐπύθοντο, αὐτίκα καὶ τὸ πρότερον συνῆκαν ἐὸν συνῳδὸν τῷ Ἠετίωνος. συνέντες δὲ καὶ τοῦτο εἶχον ἐν ἡσυχίῃ, ἐθέλοντες τὸν μέλλοντα Ἠετίωνι γίνεσθαι γόνον διαφθεῖραι. ὡς δ' ἔτεκε ἡ γυνὴ τάχιστα, πέμπουσι σφέων αὐτῶν δέκα ἐς τὸν δῆμον ἐν τῷ κατοίκητο ὁ Ἠετίων ἀποκτενέοντας τὸ παιδίον. ἀπικόμενοι δὲ οὗτοι ἐς τὴν Πέτρην καὶ παρελθόντες ἐς τὴν αὐλὴν τὴν Ἠετίωνος αἴτεον τὸ παιδίον· ἡ δὲ Λάβδα εἰδυῖά τε οὐδὲν τῶν εἵνεκα ἐκεῖνοι ἀπικοίατο, καὶ δοκέουσά σφεας φιλοφροσύνης τοῦ πατρὸς εἵνεκα αἰτέειν, φέρουσα ἐνεχείρισε αὐτῶν ἑνί. τοῖσι δὲ ἄρα ἐβεβούλευτο κατ' ὁδὸν τὸν πρῶτον αὐτῶν λαβόντα τὸ παιδίον προσουδίσαι. ἐπεὶ ὦν ἔδωκε φέρουσα ἡ Λάβδα, τὸν λαβόντα τῶν ἀνδρῶν θείῃ τύχῃ προσεγέλασε τὸ παιδίον, καὶ τὸν φρασθέντα τοῦτο οἶκτός τις ἴσχει ἀποκτεῖναι, κατοικτείρας δὲ παραδιδοῖ τῷ δευτέρῳ, ὁ δὲ τῷ τρίτῳ. οὕτω δὲ διεξῆλθε διὰ πάντων τῶν δέκα παραδιδόμενον, οὐδενὸς βουλομένου διεργάσασθαι. ἀποδόντες ὦν ὀπίσω τῇ τεκούσῃ τὸ παιδίον καὶ ἐξελθόντες ἔξω, ἑστεῶτες ἐπὶ τῶν θυρέων ἀλλήλων ἅπτοντο καταιτιώμενοι, καὶ μάλιστα τοῦ πρώτου λαβόντος, ὅτι οὐκ ἐποίησε κατὰ τὰ δεδογμένα, ἐς ὃ δή σφι χρόνου ἐγγινομένου ἔδοξε αὖτις παρελθόντας πάντας τοῦ φόνου μετίσχειν. ἔδει δὲ ἐκ τοῦ Ἠετίωνος δ) γόνου Κορίνθῳ κακὰ ἀναβλαστεῖν. ἡ Λάβδα γὰρ πάντα

15 sq. Eustathius Il. p. 650. — 22. ἀλλήλων - καταιτιώμενοι Thomas M. p. 219

1. νῦν *d*, νυ *P* ‖ φράζεσθαι *B* ‖ 2. οἰκέετε *r* ‖ 3. δὴ om. *ABCd* ‖ 4. τὸ *AB*: τῷ ‖ 5. συνῆκαν συνῳδὸν ἐὸν *r* ‖ 6. θέλοντες *r* ‖ 7. γενέσθαι *dz* ‖ δὲ *d* ‖ 8. αὐτέων *Cdrz* ‖ 9. ὁ om. *Prz* ‖ 10. ἐς om. *B*[1] ‖ 11. τὴν ἠετίωνος *ABr*: τοῦ ἠετίωνος ‖ εἰδοῖά (υια) *A*, εἰδοῖά *B* ‖ 13. εἵνεκεν *Pr* ‖ αὐτέων *rz* ‖ 14. αὐτέων *Cdz* ‖ 15. τὸ παιδίον om. *r* ‖ ἐπεὰν *d*, ἐπείτε *rz* ‖ 16. τῷ λαβόντι Eust. ‖ 19. οὕτω δὴ *z* ‖ 20. διεξεργάσασθαι *C* ‖ ὦν] τ' οὖν *d* ‖ 22. θυρῶν *r* ‖ 24 ἐσὸ *AB* ‖ ἐγγενομένου ? ‖ αὖθις πάντας παρελθόντας *r*

ταῦτα ἤκουε ἑστεῶσα πρὸς αὐτῆσι τῇσι θύρῃσι· δείσασα δὲ μή σφι μεταδόξῃ καὶ τὸ δεύτερον λαβόντες τὸ παιδίον ἀποκτείνωσι, φέρουσα καταχρύπτει ἐς τὸ ἀφραστότατόν οἱ ἐφαίνετο εἶναι, ἐς κυψέλην, ἐπισταμένη ὡς εἰ ὑποστρέψαντες ἐς ζήτησιν ἀπικνεοίατο πάντα ἐρευνήσειν μέλλοιεν· τὰ δὴ καὶ ἐγίνετο. ἐλθοῦσι δὲ καὶ διζημένοισι αὐτοῖσι ὡς οὐκ ἐφαίνετο, ἐδόκεε ἀπαλλάσσεσθαι καὶ λέγειν πρὸς τοὺς ἀποπέμψαντας ὡς πάντα ποιήσειαν τὰ ἐκεῖνοι ἐνετείλαντο.
(ε οἱ μὲν δὴ ἀπελθόντες ἔλεγον ταῦτα. Ἠετίωνι δὲ μετὰ ταῦτα ὁ παῖς ηὐξάνετο, καί οἱ διαφυγόντι τοῦτον τὸν κίνδυνον ἀπὸ τῆς κυψέλης ἐπωνυμίην Κύψελος οὔνομα ἐτέθη. ἀνδρωθέντι δὲ καὶ μαντευομένῳ Κυψέλῳ ἐγένετο ἀμφιδέξιον χρηστήριον ἐν Δελφοῖσι, τῷ πίσυνος γενόμενος ἐπεχείρησέ τε καὶ ἔσχε Κόρινθον. ὁ δὲ χρησμὸς ὅδε ἦν.

ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ ὃς ἐμὸν δόμον ἐσκαταβαίνει,
Κύψελος Ἠετίδης, βασιλεὺς κλειτοῖο Κορίνθου,
αὐτὸς καὶ παῖδες, παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες.

τὸ μὲν δὴ χρηστήριον τοῦτο ἦν, τυραννεύσας δὲ ὁ Κύψελος τοιοῦτος δή τις ἦν ἀνήρ· πολλοὺς μὲν Κορινθίων ἐδίωξε, πολλοὺς δὲ χρημάτων ἀπεστέρησε, πολλῷ δέ τι πλείστους
(ζ τῆς ψυχῆς. ἄρξαντος δὲ τούτου ἐπὶ τριήκοντα ἔτεα καὶ διαπλέξαντος τὸν βίον εὖ, διάδοχός οἱ τῆς τυραννίδος ὁ παῖς Περίανδρος γίνεται. ὁ τοίνυν Περίανδρος κατ' ἀρχὰς μὲν

περὶ Περιάνδρου τοῦ Κυψέλου

12. Erotianus p. 43 Klein. — 15. ὄλβιος - 17 καὶ παῖδες (Dio Chrys. XXXVII p. 103 R.). — ὄλβιος - 16 Κορίνθου (Oenomaus apud Euseb. praep. ev. V 35)

1. αὐτῆσι om. *Prz* ‖ 2. δέ σφι μή τι *d* ‖ 3. κατακρύβει $AB^{1}Cpr.$, κατακρύβη *Ccorr.* ‖ ἀφάστατον *C* ‖ 5. ἀπικνέοιντο *ABd*, ἀπικνέοιτο *Ccorr.*, ἀπικέοιτο *Cpr.*, ἀπίκοιντο *Pr*, ἀπικοίατο *qz* ‖ 6. ἃ *d* ‖ ἐγένετο *s* ‖ ἐσελθοῦσι $B^{2}Prz$ ‖ δὲ] γὰρ *Prz* ‖ 7. ἐδόκεε] ἐδώκατε *C* ‖ 10. πάϊς *z* ‖ αὐξάνετο $B^{2}r$ ‖ 12. μαντευομένῳ] κρυπτομένῳ $B^{2}r$ ‖ κυψέλλω *d* ‖ 13. ἐπεχείρισέ *z* ‖ 15. εἰσαφικάνει Dio ‖ 16. Αἰακίδης Oenom. ‖ κλειτοῖο *ABd* Dio: κλεινοῖο reliqui cum Oenomao ‖ 18. τοῦτο om. B^{1} ‖ δὴ *AB* ‖ κύψελλος *d* ‖ 19. ἦν ἀνὴρ *ACd*: ἀνήρ B^{1}, ἀνὴρ ἐγένετο B^{2} *Prz* ‖ κορινθίους *d* ‖ 20. δέ τι Krueger: ὅ ἔτι *Prz*, δὲ *ABd* ‖ 21. διαπλεύσαντος *dz* ‖ 23. καταρχὰς *ABPdz*

ἦν ἠπιώτερος τοῦ πατρός, ἐπείτε δὲ ὡμίλησε δι' ἀγγέλων Θρασυβούλῳ τῷ Μιλήτου τυράννῳ, πολλῷ ἔτι ἐγένετο Κυψέλου μιαιφονώτερος. πέμψας γὰρ παρὰ Θρασύβουλον κήρυκα ἐπυνθάνετο ὅντινα ἂν τρόπον ἀσφαλέστατον καταστησάμενος τῶν πρηγμάτων κάλλιστα τὴν πόλιν ἐπιτροπεύοι. Θρασύβουλος δὲ τὸν ἐλθόντα παρὰ τοῦ Περιάνδρου ἐξῆγε ἔξω τοῦ ἄστεος, ἐσβὰς δὲ ἐς ἄρουραν ἐσπαρμένην ἅμα τε διεξήιε τὸ λήιον ἐπειρωτέων τε καὶ ἀναποδίζων τὸν κήρυκα κατὰ τὴν ἀπὸ Κορίνθου ἄπιξιν, καὶ ἐκόλουε αἰεὶ ὅκως τινὰ ἴδοι τῶν ἀσταχύων ὑπερέχοντα, κολούων δὲ ἔρριπτε, ἐς ὃ τοῦ ληίου τὸ κάλλιστόν τε καὶ βαθύτατον διέφθειρε τρόπῳ τοιούτῳ· διεξελθὼν δὲ τὸ χωρίον καὶ ὑποθέμενος ἔπος οὐδὲν ἀποπέμπει τὸν κήρυκα. νοστήσαντος δὲ τοῦ κήρυκος ἐς τὴν Κόρινθον ἦν πρόθυμος πυνθάνεσθαι τὴν ὑποθήκην ὁ Περίανδρος· ὁ δὲ οὐδέν οἱ ἔφη Θρασύβουλον ὑποθέσθαι, θωυμάζειν τε αὐτοῦ παρ' οἷόν μιν ἄνδρα ἀποπέμψειε, ὡς παραπλῆγά τε καὶ τῶν ἑωυτοῦ σινάμωρον, ἀπηγεόμενος τά περ πρὸς Θρασυβούλου ὀπώπεε. Περίανδρος δὲ συνιεὶς τὸ ποιηθὲν καὶ νόῳ ἴσχων η) ὥς οἱ ὑπετίθετο Θρασύβουλος τοὺς ὑπειρόχους τῶν ἀστῶν φονεύειν, ἐνθαῦτα δὴ πᾶσαν κακότητα ἐξέφαινε ἐς τοὺς πολιήτας. ὅσα γὰρ Κύψελος ἀπέλιπε κτείνων τε καὶ διώκων, Περίανδρός σφεα ἀπετέλεε, μιῇ δὲ ἡμέρῃ ἀπέδυσε πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας διὰ τὴν ἑωυτοῦ γυναῖκα Μέλισσαν. πέμψαντι γάρ οἱ ἐς Θεσπρωτοὺς ἐπ' Ἀχέροντα ποταμὸν ἀγγέλους ἐπὶ τὸ νεκυομαντήιον παρακαταθήκης

περὶ Θρασυβούλου τοῦ Μιλήτου τυράννου

8. ἐπειρωτέων - κήρυκα Antonius Mon. p. 200. — Bekkeri Anecd. p. 83. Suidas v. ἀναποδίζειν. — 17. Λέξεις. — 24. Eustathius Od. p. 1667

2. τυράννων *A* ‖ 4. ἂν om. *rz* ‖ ἀσφαλέστερον *Pz* ‖ 8. ἐπειρωτῶν *L*, ἐπερωτῶν Anton. ‖ 9. ἀεὶ *AB* ‖ τινὰς *Prz* ‖ 10. ὑπερέχοντας τῶν ἄλλων *Prz* ‖ ἐσὸ *AB* ‖ 15. θωμάζειν *ABCd* ‖ ἑαυτοῦ *d* ‖ 17. συνάμορον *z* ‖ περ om. *r* ‖ 18. συνεὶς *d* ‖ σχὼν *Ppr. r* ‖ 21. ἀπέλειπε *B* ‖ 22. σφε *r* ‖ ἀπετέλεσε *Prz*

πέρι ξεινικῆς οὔτε σημανέειν ἔφη ἡ Μέλισσα ἐπιφανεῖσα οὔτε κατερέειν ἐν τῷ κέεται χώρῳ ἡ παρακαταθήκη· ῥιγοῦν τε γὰρ καὶ εἶναι γυμνή· τῶν γάρ οἱ συγκατέθαψε ἱματίων ὄφελος εἶναι οὐδὲν οὐ κατακαυθέντων· μαρτύριον δέ οἱ εἶναι ὡς ἀληθέα ταῦτα λέγει, ὅτι ἐπὶ ψυχρὸν τὸν ἰπνὸν Περίανδρος τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε. ταῦτα δὲ ὡς ὀπίσω ἀπηγγέλθη τῷ Περιάνδρῳ, πιστὸν γάρ οἱ ἦν τὸ συμβόλαιον ὃς νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη, ἰθέως δὴ μετὰ τὴν ἀγγελίην κήρυγμα ἐποιήσατο ἐς τὸ Ἥραιον ἐξιέναι πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας. αἱ μὲν δὴ ὡς ἐς ὁρτὴν ἤισαν κόσμῳ τῷ καλλίστῳ χρεώμεναι, ὁ δ᾽ ὑποστήσας τοὺς δορυφόρους ἀπέδυσέ σφεας πάσας ὁμοίως, τάς τε ἐλευθέρας καὶ τὰς ἀμφιπόλους, συμφορήσας δὲ ἐς ὄρυγμα Μελίσσῃ ἐπευχόμενος κατέκαιε. ταῦτα δέ οἱ ποιήσαντι καὶ τὸ δεύτερον πέμψαντι ἔφρασε τὸ εἴδωλον τὸ Μελίσσης ἐς τὸν κατέθηκε χῶρον τοῦ ξείνου τὴν παρακαταθήκην. τοιοῦτο μὲν ὑμῖν ἐστι ἡ τυραννίς, ὦ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τοιούτων ἔργων. ἡμέας δὲ τοὺς Κορινθίους τό τε αὐτίκα θῶυμα μέγα εἶχε ὅτε ὑμέας εἴδομεν μεταπεμπομένους Ἱππίην, νῦν τε δὴ καὶ μεζόνως θωυμάζομεν λέγοντας ταῦτα, ἐπιμαρτυρόμεθά τε ἐπικαλεόμενοι ὑμῖν θεοὺς τοὺς Ἑλληνίους μὴ κατιστάναι τυραννίδας ἐς τὰς πόλις. οὔκων παύσεσθε ἀλλὰ πειρήσεσθε παρὰ τὸ δίκαιον κατάγοντες Ἱππίην· ἴστε ὑμῖν Κορινθίους γε οὐ συναινέοντας."

93 Σωκλέης μὲν ἀπὸ Κορίνθου πρεσβεύων ἔλεξε τάδε, Ἱππίης δὲ αὐτὸν ἀμείβετο τοὺς αὐτοὺς ἐπικαλέσας θεοὺς

12. τάς τε – ἀμφιπόλους Eustathius Il. p. 394

3. εἱμάτων *Pr* ‖ 4. κατακαυσθέντων *ACPcorr.* ‖ 5. ἶπνον *AB*, ὑπνὸν *r* ‖ 6. ὡς *r* ‖ 7. νεκρᾷ *z* ‖ 8. κήρυκα *C* ‖ 9. ἥραιον *ABPcorr.* : ἡραῖον ‖ 10. ἤεσαν *r* ‖ χρεόμεναι *P* ‖ 12. τάς τε *ABd*: τάς τ᾽ reliqui, καὶ τὰς Eust. ‖ 14. ἔφραζε *Pr* ‖ 16. τοιοῦτον *Cdr* ‖ μὲν ὑμῖν ἐστι *AB*, μὲν ὑμῖν ἐστὶν *d*, μέν ἐστι ὑμῖν *rz* ‖ 17. τοιοῦτον ἔργον *z* ‖ τοὺς] αὐτοὺς τοὺς *z* ‖ 18. θῶμα *ABCd* ‖ ὅτι *Pdz* ‖ 19. θωμάζομεν *ABC*, θαυμάζομεν *d* ‖ λέγοντες *r* ‖ 21. πόλιας *Prz*, πόλεις *d* ‖ οὔκων *Br*: οὐκῶν vel οὐκ ὦν ‖ 22. παύσεσθε *r*: ἢν μὴ παύσεσθε *AB*, ἢν μὴ παύσησθε ceteri ‖ πειρήσησθε *Pcorr. dz* ‖ καταγαγόντες *r* ‖ 23. τε *AB*[1] ‖ 24. σωκλῆς *AB*[1]*Cd*, σωσικλέης reliqui ‖ 25. θεοὺς ἐπικαλέσας *ABCd*

ἐκείνῳ, ἣ μὲν Κορινθίους μάλιστα πάντων ἐπιποθήσειν Πεισιστρατίδας, ὅταν σφι ἥκωσι ἡμέραι αἱ κύριαι ἀνιᾶσθαι ὑπ' Ἀθηναίων. Ἱππίης μὲν τούτοισι ἀμείψατο οἷα τοὺς χρησμοὺς ἀτρεκέστατα ἀνδρῶν ἐξεπιστάμενος· οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων τέως μὲν εἶχον ἐν ἡσυχίῃ σφέας αὐτούς, ἐπείτε δὲ Σωκλέος ἤκουσαν εἴπαντος ἐλευθέρως, ἅπας τις αὐτῶν φωνὴν ῥήξας αἱρέετο τοῦ Κορινθίου τὴν γνώμην, Λακεδαιμονίοισί τε ἐπεμαρτυρέοντο μὴ ποιέειν μηδὲν νεώτερον περὶ πόλιν Ἑλλάδα.

Οὕτω μὲν ταῦτα ἐπαύσθη. Ἱππίῃ δὲ ἐνθεῦτεν ἀπελαυ- 94
νομένῳ ἐδίδου μὲν Ἀμύντης ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς Ἀνθεμοῦντα, ἐδίδοσαν δὲ Θεσσαλοὶ Ἰωλκόν. ὁ δὲ τούτων μὲν οὐδέτερα αἱρέετο, ἀνεχώρεε δὲ ὀπίσω ἐς Σίγειον, τὸ εἷλε Πεισίστρατος αἰχμῇ παρὰ Μυτιληναίων, κρατήσας δὲ αὐτοῦ κατέστησε τύραννον εἶναι παῖδα τὸν ἑωυτοῦ νόθον Ἡγησίστρατον, γεγονότα ἐξ Ἀργείης γυναικός, ὃς οὐκ ἀμαχητὶ εἶχε τὰ παρέλαβε παρὰ Πεισιστράτου· ἐπολέμεον γὰρ ἔκ τε Ἀχιλληίου πόλιος ὁρμεόμενοι καὶ Σιγείου ἐπὶ χρόνον συχνὸν Μυτιληναῖοί τε καὶ Ἀθηναῖοι, οἱ μὲν ἀπαιτέοντες τὴν χώρην, Ἀθηναῖοι δὲ οὔτε συγγινωσκόμενοι ἀποδεικνύντες τε λόγῳ οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρης ἢ οὐ καὶ σφίσι καὶ τοῖσι ἄλλοισι, ὅσοι Ἑλλήνων συνεπρήξαντο Μενέλεῳ τὰς Ἑλένης ἁρπαγάς. πολεμεόντων δέ σφεων παντοῖα 95
καὶ ἄλλα ἐγένετο ἐν τῇσι μάχῃσι, ἐν δὲ δὴ καὶ Ἀλκαῖος ὁ

ὅτι ἀναχωρήσας Ἱππίας ἐκ Σπάρτης εἰς τὸ Σίγειον παρεγένετο περὶ Ἀλκαίου τοῦ μελοποιοῦ

---

1. κείνῳ *Prz* ‖ μὴν *r* ‖ 2. ὑπὸ *d* ‖ 3. οἷά τε *r* ‖ 5. ξυμμάχων *dz* ‖ αὐτοὺς *z* ‖ 6. σωκλέος AB^1Cd: σωσικλέος ‖ ἐλευθερῶσαι. πᾶς AB^1Cd ‖ αὐτέων *sz* ‖ 8. τ' *ABd* ‖ ἐπεμαρτύροντο *d*. Reiske ‖ 9. ἑλληνίδα B^2Prz ‖ 10. τοῦτο *ABCd* ‖ ἐπαύθη *d* ‖ 11. ἐδίδου μὲν om. *C* ‖ ὁ μακεδὼν ἀνθεμοῦντα *r* ‖ 12. τουτέων *z* ‖ 13. οὐδέτερον *r* ‖ σίγιον *ABCd* ‖ 14. μυτιληναίων AB^1: μιτυληναίων ‖ 16. ὄντα *Prz* ‖ 18. ἀχιλλείου *ABr* ‖ ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *ABr*, ὁρμεώμενοι *Cdz* ‖ σιγίου *ABCd* ‖ χρόνον ἐπὶ *z* ‖ 19. μυτιληναῖοί *AB*: μιτυληναῖοί ‖ 20. ἀποδεικνύντες τε λόγῳ om. *r* ‖ ἀποδεικνύοτες *Apr*. B^1 ‖ 21. μέτρον *r* ‖ καί σφισι *Cd*, καί σφι *r* ‖ 22. τοῖσι ἄλλοισι Ελλησι, ὅσοι *z* ‖ συνεπράξαντο *Prz*. συνεξεπρήξαντο Krueger ‖ Μενελάῳ *z* ‖ 24. καὶ ἄλλα πολλὰ παντοῖα ἐγίνετο τῇσι μάχῃσι *z*

ποιητὴς συμβολῆς γενομένης καὶ νικώντων Ἀθηναίων αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει, τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι, καί σφεα ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον τὸ ἐν Σιγείῳ. ταῦτα δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλεϊ ποιήσας ἐπιτιθεῖ ἐς Μυτιλήνην, ἐξαγγελλόμενος τὸ ἑωυτοῦ πάθος Μελανίππῳ ἀνδρὶ ἑταίρῳ. Μυτιληναίους δὲ καὶ Ἀθηναίους κατήλλαξε Περίανδρος ὁ Κυψέλου· τούτῳ γὰρ διαιτητῇ ἐπετράποντο· κατήλλαξε δὲ
96 ὧδε, νέμεσθαι ἑκατέρους τὴν ἔχουσι. Σίγειον μέν νυν οὕτω ἐγένετο ὑπ' Ἀθηναίοισι. Ἱππίης δὲ ἐπείτε ἀπίκετο ἐκ τῆς Λακεδαίμονος ἐς τὴν Ἀσίην, πᾶν χρῆμα ἐκίνεε, διαβάλλων τε τοὺς Ἀθηναίους πρὸς τὸν Ἀρταφρένεα καὶ ποιέων ἅπαντα ὅκως αἱ Ἀθῆναι γενοίατο ὑπ' ἑωυτῷ τε καὶ Δαρείῳ. Ἱππίης τε δὴ ταῦτα ἔπρησσε, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι πυθόμενοι ταῦτα πέμπουσι ἐς Σάρδις ἀγγέλους, οὐκ ἐῶντες τοὺς Πέρσας πείθεσθαι Ἀθηναίων τοῖσι φυγάσι. ὁ δὲ Ἀρταφρένης ἐκέλευέ σφεας, εἰ βουλοίατο σόοι εἶναι, καταδέκεσθαι ὀπίσω Ἱππίην. οὔκων δὴ ἐνεδέκοντο τοὺς λόγους ἀποφερομένους οἱ Ἀθηναῖοι· οὐκ ἐνδεκομένοισι δέ σφι ἐδέδοκτο ἐκ τοῦ φανεροῦ τοῖσι Πέρσῃσι πολεμίους εἶναι.

97 Νομίζουσι δὴ ταῦτα καὶ διαβεβλημένοισι ἐς τοὺς Πέρσας, ἐν τούτῳ δὴ τῷ καιρῷ ὁ Μιλήσιος Ἀρισταγόρης ὑπὸ Κλεομένεος τοῦ Λακεδαιμονίου ἐξελασθεὶς ἐκ τῆς Σπάρτης ἀπίκετο ἐς Ἀθήνας· αὕτη γὰρ ἡ πόλις τῶν λοιπέων ἐδυνάστευε μέγιστον. ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ τὸν δῆμον ὁ Ἀρισταγόρης ταὐτὰ ἔλεγε τὰ καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ

ἄφιξις Ἱππίου πρὸς Ἀρταφρένην ἐπανάληψις εἰς τὰ κατὰ Ἀρι-
σταγόραν Μιλήσιον τίσιν Ἀρισταγόρας ἔπεισεν Ἀθηναίους αὐτῷ
βοηθῆσαι καὶ τὸν πρὸς Δαρεῖον ἀνελέσθαι πόλεμον

1. συμβουλῆς *Apr.* ‖ 3. σφε' *Pz*, σφε *r* ‖ σιγίωι *ABCd* ‖ 4. μέλει *ABP* ‖ μυτιλήνην *AB*: μιτυλήνην ‖ ἐξαγγελόμενος *d* ‖ 5. ἑτάρῳ *z* ‖ μυτιληναίους *AB*: μιτυληναίους ‖ 6. κυψέλλου *dz* ‖ 8. ὧδε *P* ‖ ἀμφοτέρους *Prz* ‖ σίγιον *ABCd* ‖ 9. τῆς om. *Prz* ‖ 11. τούς τε *Prz* ‖ ἀρταφέρνεα *dz* ‖ 12. ὅπως ἀθηναῖοι *r* ‖ τε καὶ] καὶ *z* ‖ 14. σάρδεις *d* ‖ ἐῶντας *Cdz*, ἐόντες *r* ‖ 15. ἀρταφέρνης *dz* ‖ ἐκέλευε σφέας *d*, ἐκέλευσέ σφεας *ABC* ‖ 16. σόοι *ABr*: σῶοι *CP*, σῶοι *dz* ‖ 17. οἱ ἀθηναῖοι *ABd*: ἀθηναῖοι ‖ 18. σφισι *d* ‖ δέδοκτο *CPd* ‖ 20. δὲ *ABd* ‖ 21. ἐν om. *r* ‖ 22. ἐξελασθεὶς *ACP*: ἐξελαθεὶς ‖ τῆς om. *ABd* ‖ 23. ἐς τὰς ἀθήνας *r* ‖ ἡ om. *r* ‖ 24. ταὐτὰ Schweighaeuser: ταῦτα

Ἀσίῃ καὶ τοῦ πολέμου τοῦ Περσικοῦ, ὡς οὔτε ἀσπίδα οὔτε δόρυ νομίζουσι εὐπετέες τε χειρωθῆναι εἴησαν. ταῦτά τε δὴ ἔλεγε καὶ πρὸς τοῖσι τάδε, ὡς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰσὶ ἄποικοι, καὶ οἰκός σφεας εἴη ῥύεσθαι δυναμένους μέγα· καὶ οὐδὲν ὅ τι οὐχ ὑπίσχετο οἷα κάρτα δεόμενος, ἐς ὃ ἀνέπεισέ σφεας. πολλοὺς γὰρ οἶκε εἶναι εὐπετέστερον διαβάλλειν ἢ ἕνα, εἰ Κλεομένεα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον μοῦνον οὐχ οἷός τε ἐγένετο διαβάλλειν, τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων ἐποίησε τοῦτο. Ἀθηναῖοι μὲν δὴ ἀναπεισθέντες ἐψηφίσαντο εἴκοσι νέας ἀποστεῖλαι βοηθοὺς Ἴωσι, στρατηγὸν ἀποδέξαντες αὐτῶν εἶναι Μελάνθιον ἄνδρα τῶν ἀστῶν ἐόντα τὰ πάντα δόκιμον· αὗται δὲ αἱ νέες ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροισι.

Ἀρισταγόρης δὲ προπλώσας καὶ ἀπικόμενος ἐς τὴν Μί- 98
λητον, ἐξευρὼν βούλευμα ἀπ' οὗ Ἴωσι μὲν οὐδεμία ἔμελλε ὠφελίη ἔσεσθαι, οὐδ' ὦν οὐδὲ τούτου εἵνεκα ἐποίεε ἀλλ' ὅκως βασιλέα Δαρεῖον λυπήσειε, ἔπεμψε ἐς τὴν Φρυγίην ἄνδρα ἐπὶ τοὺς Παίονας τοὺς ἀπὸ Στρυμόνος ποταμοῦ αἰχμαλώτους γενομένους ὑπὸ Μεγαβάζου, οἰκέοντας δὲ τῆς Φρυγίης χῶρόν τε καὶ κώμην ἐπ' ἑωυτῶν· ὃς ἐπειδὴ ἀπίκετο ἐς τοὺς Παίονας, ἔλεγε τάδε. "ἄνδρες Παίονες, ἔπεμψέ με Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου τύραννος σωτηρίην ὑποθησόμενον ὑμῖν, ἤν περ βούλησθε πείθεσθαι. νῦν γὰρ Ἰωνίη πᾶσα ἀπέστηκε

πρεσβεία Ἀρισταγόρου πρὸς τοὺς ἐν τῇ Φρυγίᾳ μετοικισθέντας Παίονας εἰσηγουμένη φυγήν

---

12 sq. Eustathius Il. p. 522. — 21. ἔπεμψε - 23 πείθεσθαι Lexicon Vindob. p. 184

1. καὶ τοῦ περσικοῦ πολέμου z ‖ 2. εὐπετέως A^1B^1d ‖ 3. τοῖσι] τούτοισι r ‖ 4. οἰκός σφας *r*, εἰκός σφι z ‖ 5. ὑπέσχετο *CPpr.*, ὑπέσχετο *d* ‖ 6. ἔοικε *r* ‖ 7. ἢ - 8 διαβάλλειν om. *d* ‖ 8. διαβαλεῖν *Pr*, μεταβαλέειν z ‖ 11. αὐτῶν *C* ‖ Μηλάνθιον z ‖ 12. ἀρχαὶ κακῶν *Prz*, μέγα κακὸν *d* ‖ 15. μὲν om. *r* ‖ ἔμελλε οὐδεμία *P*, ἔμελλε οὐδεμίη *Cdz* ‖ 16. ὠφελείη *dr*, ὠφέλεια z ‖ οὐδὲ ὦν *r* ‖ τοῦτο *C* ‖ εἵνεκεν ἐποίησεν ἀλλὰ *r* ‖ 17. βασιλῆα z ‖ τὴν om. *ABC* ‖ 18. παιόνας *ABCP* itemque infra ‖ στρυμῶνος *C* ‖ 19. δὲ om. *Ppr. r* ‖ 20. ἐπεί τε ἀπίκετο *r* ‖ 21. ἔπεμψεν sine με Lex. Vind. ‖ 22. ὁ om. *ABd*. Lex. Vind. ‖ ὑμῖν ὑποθησόμενον *Prz*, ὑποθησόμενον ἡμῖν Lex. Vind. ‖ 23. βούλεσθε *Ad*. Lex. Vind., βούλεσθαι *B* ‖ πείσεσθαι *C*. Lex. Vind.

ἀπὸ βασιλέος, καὶ ὑμῖν παρέχει σώζεσθαι ἐπὶ τὴν ὑμετέρην αὐτῶν· μέχρι μὲν θαλάσσης αὐτοῖσι ὑμῖν, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου ἡμῖν ἤδη μελήσει." ταῦτα δὲ ἀκούσαντες οἱ Παίονες χάρτα τε ἀσπαστὸν ἐποιήσαντο καὶ ἀναλαβόντες παῖδας καὶ γυναῖκας ἀπεδίδρησκον ἐπὶ θάλασσαν, οἱ δέ τινες αὐτῶν καὶ κατέμειναν ἀρρωδήσαντες αὐτοῦ. ἐπείτε δὲ οἱ Παίονες ἀπίκοντο ἐπὶ θάλασσαν, ἐνθεῦτεν ἐς Χίον διέβησαν. ἐόντων δὲ ἤδη ἐν Χίῳ, κατὰ πόδας ἐληλύθεε Περσέων ἵππος πολλὴ διώκουσα τοὺς Παίονας. ὡς δὲ οὐ κατέλαβον, ἐπηγγέλλοντο ἐς τὴν Χίον τοῖσι Παίοσι ὅκως ἂν ὀπίσω ἀπέλθοιεν. οἱ δὲ Παίονες τοὺς λόγους οὐκ ἐνεδέκοντο, ἀλλ' ἐκ Χίου μὲν Χῖοί σφεας ἐς Λέσβον ἤγαγον, Λέσβιοι δὲ ἐς Δορίσκον ἐκόμισαν, ἐνθεῦτεν δὲ πεζῇ κομιζόμενοι ἀπίκοντο ἐς Παιονίην.

99 Ἀρισταγόρης δέ, ἐπειδὴ οἵ τε Ἀθηναῖοι ἀπίκοντο εἴκοσι νηυσί, ἅμα ἀγόμενοι Ἐρετριέων πέντε τριήρεας, οἳ οὐ τὴν Ἀθηναίων χάριν ἐστρατεύοντο ἀλλὰ τὴν αὐτῶν Μιλησίων, ὀφειλόμενά σφι ἀποδιδόντες· οἱ γὰρ δὴ Μιλήσιοι πρότερον τοῖσι Ἐρετριεῦσι τὸν πρὸς Χαλκιδέας πόλεμον συνδιήνεικαν, ὅτε περ καὶ Χαλκιδεῦσι ἀντία Ἐρετριέων καὶ Μιλησίων Σάμιοι ἐβοήθεον· οὗτοι ὦν ἐπείτε σφι ἀπίκοντο καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι παρῆσαν, ἐποιέετο στρατηίην ὁ Ἀρισταγόρης ἐς Σάρδις. αὐτὸς μὲν δὴ οὐκ ἐστρατεύετο ἀλλ' ἔμενε ἐν Μιλήτῳ, στρατηγοὺς δὲ ἄλλους ἀπέδεξε Μιλησίων εἶναι, τόν ἑωυτοῦ τε ἀδελφεὸν Χαροπῖνον καὶ τῶν ἀστῶν ἄλλον

100 Ἑρμόφαντον. ἀπικόμενοι δὲ τῷ στόλῳ τούτῳ Ἴωνες ἐς Ἔφεσον πλοῖα μὲν κατέλιπον ἐν Κορησῷ τῆς Ἐφεσίης,

φυγὴ Παιόνων ἐπιστράτευσις Ἀρισταγόρου κατὰ Σάρδεων

1. βασιλέως *B*, βασιλῆος *z* ‖ 2. αὐτέων *z* ‖ 4. καὶ om. *r* ‖ τέκνα καὶ *r*, παῖδάς τε καὶ *z* ‖ 5. ἀπεδίδρασκον *r* ‖ αὐτέων *z* ‖ καὶ om. *C* ‖ 6. ἀρρωδήσαντες *P* ‖ ἀπικέατο *CPdz* ‖ 9. ἐπηγγέλοντο *d* ‖ 11. ἐδέκοντο *r* ‖ Χῖοι σφέας *Bd* ‖ 12. δωρίσκον *d* ‖ 13. ἀπικέατο *CPdz* ‖ 14. ἀπικέατο *CPz*, ἀπικοίατο *d* ‖ 15. ναυσὶ *d* ‖ 16. αὐτέων *z* ‖ 18. συνήνεικαν *ABCd*, συνδιένεικαν *z* ‖ 20. ἀπικέατο *CPd*, ἀπικοίατο *z* ‖ οἱ om. *C* ‖ 22. σάρδεις *d* ‖ 23. ἐν μιλήτῳ ἔμενε *ABCd* ‖ 24. τε om. *Prz* ‖ τῶν ἀστῶν ἄλλον *ABCd*: τῶν ἄλλων ἀστῶν ‖ 26. κορησσῷ *ABP*: κορήσσῳ *C*, κορήσῳ *dz*, κορησσῷ *r*

αὐτοὶ δὲ ἀνέβαινον χειρὶ πολλῇ, ποιεύμενοι Ἐφεσίους ἡγε-
μόνας τῆς ὁδοῦ. πορευόμενοι δὲ παρὰ ποταμὸν Καΰστριον,
ἐνθεῦτεν ἐπείτε ὑπερβάντες τὸν Τμῶλον ἀπίκοντο, αἱρέουσι
Σάρδις οὐδενός σφι ἀντιωθέντος, αἱρέουσι δὲ χωρὶς τῆς
ἀκροπόλιος τἆλλα πάντα· τὴν δὲ ἀκρόπολιν ἐρρύετο αὐτὸς
Ἀρταφρένης ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγην. τὸ δὲ μὴ 101
λεηλατῆσαι ἑλόντας σφέας τὴν πόλιν ἔσχε τόδε. ἦσαν ἐν
τῇσι Σάρδισι οἰκίαι αἱ μὲν πλεῦνες καλάμιναι, ὅσαι δ' αὐ-
τέων καὶ πλίνθιναι ἦσαν, καλάμου εἶχον τὰς ὀροφάς. του-
τέων δὴ μίαν τῶν τις στρατιωτέων ὡς ἐνέπρησε, αὐτίκα ἀπ'
οἰκίης ἐπ' οἰκίην ἰὸν τὸ πῦρ ἐπενέμετο τὸ ἄστυ πᾶν. καιο-
μένου δὲ τοῦ ἄστεος οἱ Λυδοί τε καὶ ὅσοι Περσέων ἐνῆσαν
ἐν τῇ πόλι, ἀπολαμφθέντες πάντοθεν ὥστε τὰ περιέσχατα
νεμομένου τοῦ πυρός, καὶ οὐκ ἔχοντες ἐξήλυσιν ἐκ τοῦ
ἄστεος, συνέρρεον ἔς τε τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Πακτωλὸν
ποταμόν, ὅς σφι ψῆγμα χρυσοῦ καταφορέων ἐκ τοῦ Τμώλου
διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς ῥέει καὶ ἔπειτα ἐς τὸν Ἕρμον ποτα-
μὸν ἐκδιδοῖ, ὁ δὲ ἐς θάλασσαν· ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν Πακτωλὸν
καὶ ἐς τὴν ἀγορὴν ἀθροιζόμενοι οἵ τε Λυδοὶ καὶ οἱ Πέρσαι
ἠναγκάζοντο ἀμύνεσθαι. οἱ δὲ Ἴωνες ὁρέοντες τοὺς μὲν
ἀμυνομένους τῶν πολεμίων τοὺς δὲ σὺν πλήθεϊ πολλῷ προσ-
φερομένους, ἐξανεχώρησαν δείσαντες πρὸς τὸ ὄρος τὸν
Τμῶλον καλεόμενον, ἐνθεῦτεν δὲ ὑπὸ νύκτα ἀπαλλάσσοντο
ἐπὶ τὰς νέας.

ὅτι ἥλωσαν Σάρδις ὑπὸ τοῦ Ἀρισταγόρου στρατοῦ
περὶ τοῦ Πακτωλοῦ ποταμοῦ καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ ψήγματος

---

16. ψῆγμα - Τμώλου et 17. ἐς - 18 ἐκδιδοῖ Eustathius Dion. 830

2. τῆς ὁδοῦ om. *Prz* || 4. σάρδεις et ἀντισθέντος *d* || 5. τὰ ἄλλα *r* || ἐρρύετο *APcorr. rz*: ἐρύετο *Ppr. C*, ἐρρύατο *Bd* || 6. ἀρταφέρνης *dz* || ἀνδρῶν δύναμιν *ABCd* || 7. ἐλθόντας *r* || ἔσαν *z* || 8. καλάμιοι *r* || 9. καὶ om. *r* || ἔσαν *z* || καλάμους *ABCd* || 10. μίην *z* || ἐπ' *d* || 11. ἐς *Prz* || ἰὸν] ἐπιὸν *d*, om. *r* || ἅπαν *z* || 12. τε om. *d* || 13. πόλει *Pdr* || λαμφθέντες *C* || 14. ἔχοντες Reiske: ἔχοντος || 15. τε om. *ABCd* || 16. καταφέρων Eust. || 18. Πακτωλὸν] ποταμὸν *Prz* || 20. ὁρῶντες *AB*, ὁρέωντες *Cz* || 21. τῶν πολεμίων ἀμυνομένους *sz* || σὺν πλήθει *AB*, συμπλήθεϊ *C* || 22. οὖρος *CPdz* || τὸ *z*

102 Καὶ Σάρδιες μὲν ἐνεπρήσθησαν, ἐν δὲ αὐτῇσι καὶ ἱρὸν ἐπιχωρίης θεοῦ Κυβήβης· τὸ σκηπτόμενοι οἱ Πέρσαι ὕστερον ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἕλλησι ἱρά. τότε δὲ οἱ Πέρσαι οἱ ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ νομοὺς ἔχοντες, προπυνθανόμενοι ταῦτα, συνηλίζοντο καὶ ἐβοήθεον τοῖσι Λυδοῖσι. καί κως ἐν μὲν Σάρδισι οὐκέτι ἐόντας τοὺς Ἴωνας εὑρίσκουσι, ἑπόμενοι δὲ κατὰ στίβον αἱρέουσι αὐτοὺς ἐν Ἐφέσῳ. καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ Ἴωνες, συμβαλόντες δὲ πολλὸν ἑσσώθησαν. καὶ πολλοὺς αὐτῶν οἱ Πέρσαι φονεύουσι ἄλλους τε ὀνομαστούς, ἐν δὲ δὴ καὶ Εὐαλκίδην στρατηγέοντα Ἐρετριέων, στεφανηφόρους τε ἀγῶνας ἀναραιρηκότα καὶ ὑπὸ Σιμωνίδεω τοῦ Κηίου πολλὰ αἰνεθέντα· οἳ δὲ αὐτῶν ἀπέφυγον τὴν μάχην, ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ τὰς πόλιας.

103 Τότε μὲν δὴ οὕτω ἠγωνίσαντο. μετὰ δὲ Ἀθηναῖοι μὲν τὸ παράπαν ἀπολιπόντες τοὺς Ἴωνας, ἐπικαλεομένου σφέας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρισταγόρεω, οὐκ ἔφασαν τιμωρήσειν σφι· Ἴωνες δὲ τῆς Ἀθηναίων συμμαχίης στερηθέντες, οὕτω γάρ σφι ὑπῆρχε πεποιημένα ἐς Δαρεῖον, οὐδὲν δὴ ἧσσον τὸν πρὸς βασιλέα πόλεμον ἐσκευάζοντο. πλώσαντες δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον Βυζάντιόν τε καὶ τὰς ἄλλας πόλιας πάσας τὰς ταύτῃ ὑπ' ἑωυτοῖσι ἐποιήσαντο, ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον Καρίης τὴν πολλὴν προσεκτήσαντο σφίσι σύμμαχον εἶναι· καὶ γὰρ τὴν Καῦνον πρότερον οὐ βουλο-

συμβολὴ Ἰώνων καὶ Περσῶν ἐν Ἐφέσῳ καὶ ἧττα Ἰώνων ὅτι Ἀθηναῖοι ἀπέλιπον τὴν Ἰώνων συμμαχίαν τίνας ὑφ' ἑαυτοῖς Ἴωνες ἐποιήσαντο τὸν πρὸς Δαρεῖον πόλεμον ἑλόμενοι

1. αἱ δὲ σάρδις *AB*¹*C*, αἱ δὲ σάρδεις *d* ‖ μὲν om. *ABCd* ‖ 2. κυβλίβης *r* ‖ τῶι *ABCcorr.* ‖ οἱ om. *ABC* ‖ 3. ἀντεμπίπρασαν *B*, ἀντενεπίπρασαν *C*, ἀντενέπρησαν *d* ‖ 4. νόμους *C* ‖ 5. συνηυλίζοντο *ABCd* ‖ 8. οἱ om. *d* ‖ ἐσώθησαν *C*, ἐσσώθησαν *d* ‖ 9. αὐτέων *ABCdz* ‖ ὀνομαστούς τε ἄλλους *z* ‖ 10. εὐελκίδην *ABCd*, εὐαλκίδεα *sz* ‖ 11. ἀραιρηκότα *r*, ἀναιρρηκότα *z* ‖ 12. αἱρεθέντα *r* ‖ αὐτέων *Cdz* ‖ αὐτίκα ἀπέφυγον *Prz* ‖ 14. οἱ ἀθηναῖοι *r* ‖ μὲν om. *r* ‖ 15. ἐπικαλεομένου Gronovius: ἐπικαλεομένους ‖ 16. ἀρισταγόρεωι *B* ‖ 17. σφι correxi: σφίσι. an σφι ἔτι? ‖ 18. δὴ om. *Pz* ‖ 19. πρὸς] πρὸς τὸν *z* ‖ ἐσκευάδατο *Cd* ‖ 20. πόλις *ABC'*, πόλεις *d* ‖ ἁπάσας *z* ‖ 21. τὰς om. *Cd* ‖ 22. πολλὴν] πόλιν *C*

μένην συμμαχέειν, ὡς ἐνέπρησαν τὰς Σάρδις, τότε σφι καὶ αὐτὴ προσεγένετο. Κύπριοι δὲ ἐθελονταί σφι πάντες προσε- 104
γένοντο πλὴν Ἀμαθουσίων· ἀπέστησαν γὰρ καὶ οὗτοι ὧδε ἀπὸ Μήδων. ἦν Ὀνήσιλος Γόργου μὲν τοῦ Σαλαμινίων βασιλέος ἀδελφεὸς νεώτερος, Χέρσιος δὲ τοῦ Σιριώμου τοῦ Εὐέλθοντος παῖς. οὗτος ὡνὴρ πολλάκις μὲν καὶ πρότερον τὸν Γόργον παρηγορέετο ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλέος, τότε δέ, ὡς καὶ τοὺς Ἴωνας ἐπύθετο ἀπεστάναι, πάγχυ ἐπικείμενος ἐνῆγε· ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε τὸν Γόργον, ἐνθαῦτά μιν φυλάξας ἐξελθόντα τὸ ἄστυ τὸ Σαλαμινίων ὁ Ὀνήσιλος ἅμα τοῖσι ἑωυτοῦ στασιώτῃσι ἀπεκλήισε τῶν πυλέων. Γόργος μὲν δὴ στερηθεὶς τῆς πόλιος ἔφευγε ἐς Μήδους, Ὀνήσιλος δὲ ἦρχε Σαλαμῖνος καὶ ἀνέπειθε πάντας Κυπρίους συναπίστασθαι. τοὺς μὲν δὴ ἄλλους ἀνέπεισε, Ἀμαθουσίους δὲ οὐ βουλομένους οἱ πείθεσθαι ἐπολιόρκεε προσκατήμενος.

Ὀνήσιλος μέν νυν ἐπολιόρκεε Ἀμαθοῦντα. βασιλέι δὲ 105
Δαρείῳ ὡς ἐξαγγέλθη Σάρδις ἁλούσας ἐμπρησθῆναι ὑπό τε Ἀθηναίων καὶ Ἰώνων, τὸν δὲ ἡγεμόνα γενέσθαι τῆς συλλογῆς ὥστε ταῦτα συνυφανθῆναι τὸν Μιλήσιον Ἀρισταγόρην, πρῶτα μὲν λέγεται αὐτόν, ὡς ἐπύθετο ταῦτα, Ἰώνων οὐδένα λόγον ποιησάμενον, εὖ εἰδότα ὡς οὗτοί γε οὐ καταπροΐξονται ἀποστάντες, εἴρεσθαι οἵτινες εἶεν οἱ Ἀθηναῖοι, μετὰ δὲ πυθόμενον αἰτῆσαι τὸ τόξον, λαβόντα δὲ καὶ ἐπιθέντα ὀιστὸν ἄνω πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀπεῖναι, καί μιν ἐς τὸν ἠέρα βάλλοντα εἰπεῖν "ὦ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι," εἴπαντα

αἰτία τῆς Κύπρου ἀποστάσεως ἐποίησεν καὶ εἶπεν πρὸς Ἱστιαῖον — Σάρδεων ἁλουσῶν τίνα Δαρεῖος

23—25. Eustathius Il. p. 248

1. σάρδεις *d* ‖ 2. σφισι *r* ‖ ἐθελοντί *r*[1] ‖ 3. ὧδε *P*, om. *r*[1] ‖ 4. ὀνήσιλος *C*, ὀνήσιμος *d*[1] ‖ βασιλῆος *z* ‖ 6. εὐελθόντος *C* ‖ πάϊς *z* ‖ ωνὴρ *AB*, ὁνὴρ *Cdr*, ὡνὴρ *Pz* ‖ 7. παρηγορέατο *dz* ‖ δ' *Prz* ‖ 9. γόγον *A*[1]*B*[1], λόγον *Cd* ‖ 10. ὀνήσιμος *d*[1] ‖ 11. στρατιώτῃσι *Ppr*. *r*[1] ‖ ἀπέκλησε *B*, ἀπέκλεισε *Cd* ‖ δὴ om. *r* ‖ 12. ὀνησῖλος *d* ‖ 15. οἱ *d* ‖ προσκατήμενος – 16 ἐπολιόρκεε om. *B*[1]*C* ‖ 16. ὀνησῖλος *d* ‖ βασιλεῖ *ABdr* ‖ 17. σάρδεις *d* ‖ ἐμπρησθῆναι *Prz*: ἐμπεπρῆσθαι ‖ 22. οἱ om. *d* ‖ 24. πρὸς] ἐς *Prz*. (Eust.) ‖ ἀφεῖναι *Ppr*. *r* ‖ εἰς *d* ‖ βάλοντα *r*, βαλόντα *sz* (Eust.) ‖ 25. ἐκγενέσθω *qz*, γενέσθαι Eust.

δὲ ταῦτα προστάξαι ἑνὶ τῶν θεραπόντων δείπνου προκειμένου
αὐτῷ ἐς τρὶς ἑκάστοτε εἰπεῖν "δέσποτα, μέμνεο τῶν Ἀθη-
106 ναίων." προστάξας δὲ ταῦτα εἶπε, καλέσας ἐς ὄψιν Ἱστιαῖον
τὸν Μιλήσιον, τὸν ὁ Δαρεῖος κατεῖχε χρόνον ἤδη πολλόν,
"πυνθάνομαι Ἱστιαῖε ἐπίτροπον τὸν σόν, τῷ σὺ Μίλητον
ἐπέτρεψας, νεώτερα ἐς ἐμὲ πεποιηκέναι πρήγματα· ἄνδρας
γάρ μοι ἐκ τῆς ἑτέρης ἠπείρου ἐπαγαγών, καὶ Ἴωνας σὺν
αὐτοῖσι τοὺς δώσοντας ἐμοὶ δίκην τῶν ἐποίησαν, τούτους
ἀναγνώσας ἅμα ἐκείνοισι ἕπεσθαι, Σαρδίων με ἀπεστέρησε.
νῦν ὦν κῶς τοι ταῦτα φαίνεται ἔχειν καλῶς; κῶς δὲ ἄνευ
τῶν σῶν βουλευμάτων τοιοῦτόν τι ἐπρήχθη; ὅρα μὴ ἐξ
ὑστέρης σεωυτὸν ἐν αἰτίῃ σχῇς." εἶπε πρὸς ταῦτα Ἱστιαῖος
"βασιλεῦ, κοῖον ἐφθέγξαο ἔπος, ἐμὲ βουλεῦσαι πρῆγμα ἐκ τοῦ
σοί τι ἢ μέγα ἢ σμικρὸν ἔμελλε λυπηρὸν ἀνασχήσειν; τί δ'
ἂν ἐπιδιζήμενος ποιέοιμι ταῦτα, τεῦ δὲ ἐνδεὴς ἐών; τῷ πάρα
μὲν πάντα ὅσα περ σοί, πάντων δὲ πρὸς σέο βουλευμάτων
ἐπακούειν ἀξιεῦμαι. ἀλλ' εἴπερ τι τοιοῦτον οἷον σὺ εἴρηκας
πρήσσει ὁ ἐμὸς ἐπίτροπος, ἴσθι αὐτὸν ἐπ' ἑωυτοῦ βαλλό-
μενον πεποιηκέναι. ἀρχὴν δὲ ἔγωγε οὐδὲ ἐνδέκομαι τὸν
λόγον, ὅκως τι Μιλήσιοι καὶ ὁ ἐμὸς ἐπίτροπος νεώτερον
πρήσσουσι περὶ πρήγματα τὰ σά. εἰ δ' ἄρα τι τοιοῦτο
ποιεῦσι καὶ σὺ τὸ ἐὸν ἀκήκοας ὦ βασιλεῦ, μάθε οἷον πρῆγμα
ἐργάσαο ἐμὲ ἀπὸ θαλάσσης ἀνάσπαστον ποιήσας. Ἴωνες
γὰρ οἴκασι ἐμεῦ ἐξ ὀφθαλμῶν σφι γενομένου ποιῆσαι τῶν
πάλαι ἵμερον εἶχον· ἐμέο δ' ἂν ἐόντος ἐν Ἰωνίῃ οὐδεμία
πόλις ὑπεκίνησε. νῦν ὦν ὡς τάχος ἄπες με πορευθῆναι ἐς

---

5. πυνθάνομαι – 6 πρήγματα Lexicon Vindob. p. 127

3. ιστίαιον *AB* itemque infra, ἱστίαιον *C* 'constanter', ἱστίαιε *d* item constanter ‖ 4. δὴ *ABCd* ‖ 5. Ἱστιαῖε om. *d* ‖ 6. πεποιηκέναι ἐς ἐμὲ *r* ‖ 9. ἀπεστέρηκε *r* ‖ 10. κῶς τοιαῦτα φαίνεται *d*, κῶς τοι φαίνεται ταῦτα *rz* ‖ δὲ *ABd*: δ' ‖ 11. τούτων *P*[r]*r*, γρ. τοιοῦτό *P*[m] ‖ 12. σεαυτὸν *AB* ‖ ἀναιτίῃ *d* ‖ ἔχῃς *AB*[1]*Cd* ‖ ὁ Ἱστιαῖος *z* ‖ 14. ἢ μέγα] μέγα *d* ‖ μικρὸν *d* ‖ λυπηρὸν ἔμελλεν *r* ‖ δὲ *r* ‖ 15. ἐπιδειζήμενος *B* ‖ ποιοῖμι *AB*[1]*Cd* ‖ 18. πρήσσειν *r* ‖ ἐπ' om. *d* ‖ βαλόμενον *CP* ‖ 19. πεπρηχέναι *Prz* ‖ 21. ἆρά *AB* ‖ ποιεῦσι τοιοῦτο *r* ‖ 25. οὐδεμίῃ *dz* ‖ 26. ἄφες με *ABCd*, με ἄφες reliqui

Ἰωνίην, ἵνα τοι κεῖνά τε πάντα καταρτίσω ἐς τὠυτὸ καὶ τὸν Μιλήτου ἐπίτροπον τοῦτον τὸν ταῦτα μηχανησάμενον ἐγχειρίθετον παραδῶ. ταῦτα δὲ κατὰ νόον τὸν σὸν ποιήσας, θεοὺς ἐπόμνυμι τοὺς βασιληίους μὴ μὲν πρότερον ἐκδύσασθαι τὸν ἔχων κιθῶνα καταβήσομαι ἐς Ἰωνίην, πρὶν ἄν τοι Σαρδὼ νῆσον τὴν μεγίστην δασμοφόρον ποιήσω." Ἱστιαῖος 107
μὲν λέγων ταῦτα διέβαλλε, Δαρεῖος δὲ ἐπείθετο καί μιν ἀπίει, ἐντειλάμενος, ἐπεὰν τὰ ὑπέσχετό οἱ ἐπιτελέα ποιήσῃ, παραγίνεσθαί οἱ ὀπίσω ἐς τὰ Σοῦσα.

Ἐν ᾧ δὲ ἡ ἀγγελίη τε περὶ τῶν Σαρδίων παρὰ βασιλέα 108
ἀνήιε καὶ Δαρεῖος τὰ περὶ τὸ τόξον ποιήσας Ἱστιαίῳ ἐς λόγους ἦλθε καὶ Ἱστιαῖος μεμετιμένος ὑπὸ Δαρείου ἐκομίζετο ἐπὶ θάλασσαν, ἐν τούτῳ παντὶ τῷ χρόνῳ ἐγίνετο τάδε. πολιορκέοντι τῷ Σαλαμινίῳ Ὀνησίλῳ Ἀμαθουσίους ἐξαγγέλλεται νηυσὶ στρατιὴν πολλὴν ἄγοντα Περσικὴν Ἀρτόβιον ἄνδρα Πέρσην προσδόκιμον ἐς τὴν Κύπρον εἶναι· πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Ὀνήσιλος κήρυκας διέπεμπε ἐς τὴν Ἰωνίην ἐπικαλεύμενός σφεας, Ἴωνες δὲ οὐκ ἐς μακρὴν βουλευσάμενοι ἧκον πολλῷ στόλῳ. Ἴωνές τε δὴ παρῆσαν ἐς τὴν Κύπρον καὶ οἱ Πέρσαι νηυσὶ διαβάντες ἐκ τῆς Κιλικίης ἤισαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα πεζῇ· τῇσι δὲ νηυσὶ οἱ Φοίνικες περιέπλεον τὴν ἄκρην αἳ καλεῦνται Κληῖδες τῆς Κύπρου. τούτου δὲ 109
τοιούτου γινομένου, ἔλεξαν οἱ τύραννοι τῆς Κύπρου συγκαλέσαντες τῶν Ἰώνων τοὺς στρατηγούς, "ἄνδρες Ἴωνες, αἵρεσιν

περὶ τῶν μετὰ τὴν Σαρδίων ἅλωσιν μέχρι τῆς Ἱστιαίου ἀφέσεως πραχθέντων

---

22. (Hesychius v. Κλεῖδες). — 24. ἄνδρες - p. 66, 2 Φοίνιξι Lexicon Vindob. p. 154

1. τοι] τε *d* ‖ ἐκεῖνά *r* ‖ καταρτίσω *r*. Reiske: καταρτήσω ‖ 2. ἐγχειρήθετον *d* ‖ 4. ἐκδύσεσθαι Naber ‖ 5. ἔχω *dz* ‖ χιτῶνα *r* ‖ σοι *ABd* ‖ 7 μὲν δὴ λέγων *r* ‖ διέβαλε *z* ‖ 8. ἀπήιει *C* ‖ ὑπέσχετο ἐντελέα *d* ‖ 9. οἱ om. *ABCd* ‖ 10. τε περὶ om. *AB*¹*Cd* ‖ βασιλεῖ *r*, βασιλῆα *z* ‖ 12. μεμετιμένος *Pcorr. z*: μεμετειμένος *ABC*, μεμετημένος *Ppr. dr* ‖ 13. τούτῳ τῷ παντὶ *d* ‖ 17. ὁ om. *ABCd* ‖ ὀνησῖλος *d* ‖ ἐπικαλεόμενός σφεας *ACd*, ἐπικαλεόμενος σφέας *B* ‖ 20. ἤισαν *AB*, ἤεσαν *d*, ἴεσαν *r* ‖ 21. περιέπλωον *Prz* ‖ 22. καλέονται *CPz* ‖ κληῗδες *Pdz*, κληΐδες *C*, κλῇιδες *AB*, κλῇδες *r* ‖ δὲ] δὲ τοῦ *C* ‖ 23. γενομένου *d*

ὑμῖν δίδομεν ἡμεῖς οἱ Κύπριοι ὁκοτέροισι βούλεσθε προσφέ-
ρεσθαι, ἢ Πέρσῃσι ἢ Φοίνιξι. εἰ μὲν γὰρ πεζῇ βούλεσθε
ταχθέντες Περσέων διαπειρᾶσθαι, ὥρη ἂν εἴη ὑμῖν ἐκβάντας
ἐκ τῶν νεῶν τάσσεσθαι πεζῇ, ἡμέας δὲ ἐς τὰς νέας ἐσβαίνειν
τὰς ὑμετέρας Φοίνιξι ἀνταγωνιευμένους· εἰ δὲ Φοινίκων μᾶλ-
λον βούλεσθε διαπειρᾶσθαι, ποιέειν χρεόν ἐστι ὑμέας, ὁκό-
τερα ἂν δὴ τούτων ἕλησθε, ὅκως τὸ κατ' ὑμέας ἔσται ἥ τε
Ἰωνίη καὶ ἡ Κύπρος ἐλευθέρη." εἶπαν Ἴωνες πρὸς ταῦτα
"ἡμέας δὲ ἀπέπεμψε τὸ κοινὸν τῶν Ἰώνων φυλάξοντας τὴν
θάλασσαν, ἀλλ' οὐκ ἵνα Κυπρίοισι τὰς νέας παραδόντες αὐτοὶ
πεζῇ Πέρσῃσι προσφερώμεθα. ἡμεῖς μέν νυν ἐπ' οὗ ἐτά-
χθημεν, ταύτῃ πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί· ὑμέας δὲ χρεόν
ἐστι ἀναμνησθέντας οἷα ἐπάσχετε δουλεύοντες πρὸς τῶν
110 Μήδων, γίνεσθαι ἄνδρας ἀγαθούς." Ἴωνες μὲν τούτοισι
ἀμείψαντο· μετὰ δὲ ἡκόντων ἐς τὸ πεδίον τὸ Σαλαμινίων
τῶν Περσέων, διέτασσον οἱ βασιλέες τῶν Κυπρίων, τοὺς μὲν
ἄλλους Κυπρίους κατὰ τοὺς ἄλλους στρατιώτας ἀντιτάσ-
σοντες, Σαλαμινίων δὲ καὶ Σολίων ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον
ἀντέτασσον Πέρσῃσι· Ἀρτυβίῳ δὲ τῷ στρατηγῷ τῶν Περ-
111 σέων ἐθελοντὴς ἀντετάσσετο Ὀνήσιλος. ἤλαυνε δὲ ἵππον ὁ
Ἀρτύβιος δεδιδαγμένον πρὸς ὁπλίτην ἵστασθαι ὀρθόν. πυ-
θόμενος ὦν ταῦτα ὁ Ὀνήσιλος, ἦν γάρ οἱ ὑπασπιστὴς γένος
μὲν Κὰρ τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος καὶ ἄλλως λήματος
πλέος, εἶπε πρὸς τοῦτον "πυνθάνομαι τὸν Ἀρτυβίου ἵππον

20 sqq. Eustathius Dion. 374

1. οἱ Κύπριοι om. Lex. Vind. ‖ ὁποτέροις προσφέρεσθε Lex. Vind. ‖ 2. ἢ - Φοίνιξι om. r ‖ ἢ *AB* bis, ἢ prius om. z ‖ βούλεσθαι *B* ‖ 3. ἂν] γὰρ ἂν *d* ‖ ὑμῖν εἴη *r* ‖ 4. ἐμβαίνειν z ‖ 5. ἀνταγωνιουμένους *Prz* ‖ 6. βούλεσθαι *A* ‖ χρεὼν *dz* ‖ ὀκότερ' ἂν *Prz* ‖ 7. τουτέων ἕλοισθε z ‖ ἡμέας z ‖ ἥ τε ἰωνίηι κύπρος *C* ‖ 8. οἱ Ἴωνες z ‖ 9. δὲ om. *Prz* ‖ τὰ κοινὰ *r* ‖ φυλάξαντας *Cr*, φυλάσσοντας z ‖ 10. οὐχ *L* ‖ παραδοθέντες *C* ‖ 11. -πέρσῃσι πεζῇ *Prz* ‖ προσφερόμεθα *r* ‖ ὅκου *Prz* ‖ 12. χρηστοὶ γενέσθαι *Prz* ‖ χρεὼν *dz* ‖ 15. παιδίον *d* ‖ 16. βασιλῆες z ‖ 17. Κυπρίους] κυπρίους κατὰ τοὺς ἄλλους κυπρίους *C* ‖ 18. σολιέων B^2r ‖ ἀποδέξαντες B^2r ‖ 20. ἐθελοντὶ *r* ‖ ὀνήσιλος *C*, ὀνησῖλος *d*, uterque constanter ‖ 21. ἀντιτάσσεσθαι *Prz*, ἀνίστασθαι Eust. ‖ 22. γένος μὲν κὰρ τὰ δὲ *ABCcorr.*: γενόμενος κάρτα δὲ *Cpr.*, γενόμενος μὲν καὶ τὰ *Psz*, γενόμενος μὲν τὰ *r*, τὰ *d* ceteris omissis ‖ 23. λήμματος *dz* ‖ 24. πλέως *ABd*

ἱστάμενον ὀρθὸν καὶ ποσὶ καὶ στόματι κατεργάζεσθαι πρὸς τὸν ἂν προσενειχθῇ. σὺ ὦν βουλευσάμενος εἰπὲ αὐτίκα ὁκότερον βούλεαι φυλάξας πλῆξαι, εἴτε τὸν ἵππον εἴτε αὐτὸν Ἀρτύβιον." εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὀπάων αὐτοῦ "ὦ βασιλεῦ, ἕτοιμος μὲν ἐγώ εἰμι ποιέειν καὶ ἀμφότερα καὶ τὸ ἕτερον αὐτῶν, καὶ πάντως τὸ ἂν σὺ ἐπιτάσσῃς· ὡς μέντοι ἔμοιγε δοκέει εἶναι τοῖσι σοῖσι πρήγμασι προσφερέστερον, φράσω. βασιλέα μὲν καὶ στρατηγὸν χρεὸν εἶναί φημι βασιλέι τε καὶ στρατηγῷ προσφέρεσθαι. ἤν τε γὰρ κατέλῃς ἄνδρα στρατηγόν, μέγα τοι γίνεται, καὶ δεύτερα, ἢν σὲ ἐκεῖνος, τὸ μὴ γένοιτο, ὑπὸ ἀξιοχρέου καὶ ἀποθανεῖν ἡμίσεα συμφορή· ἡμέας δὲ τοὺς ὑπηρέτας ἑτέροισί τε ὑπηρέτῃσι προσφέρεσθαι καὶ πρὸς ἵππον· τοῦ σὺ τὰς μηχανὰς μηδὲν φοβηθῇς· ἐγὼ γάρ τοι ὑποδέκομαι μή μιν ἀνδρὸς ἔτι γε μηδενὸς στήσεσθαι ἐναντίον." ταῦτα εἶπε, καὶ μεταυτίκα συνέμισγε τὰ στρατόπεδα 112
πεζῇ καὶ νηυσί. νηυσὶ μέν νυν Ἴωνες ἄκροι γενόμενοι ταύτην τὴν ἡμέρην ὑπερεβάλλοντο τοὺς Φοίνικας, καὶ τούτων Σάμιοι ἠρίστευσαν· πεζῇ δέ, ὡς συνῆλθε τὰ στρατόπεδα, συμπεσόντα ἐμάχοντο. κατὰ δὲ τοὺς στρατηγοὺς ἀμφοτέρους τάδε ἐγίνετο. ὡς προσεφέρετο πρὸς τὸν Ὀνήσιλον ὁ Ἀρτύβιος ἐπὶ τοῦ ἵππου κατήμενος, ὁ Ὀνήσιλος κατὰ τὰ συνεθήκατο τῷ ὑπασπιστῇ παίει προσφερόμενον αὐτὸν τὸν Ἀρτύβιον· ἐπιβαλόντος δὲ τοῦ ἵππου τοὺς πόδας ἐπὶ τὴν Ὀνησίλου ἀσπίδα, ἐνθαῦτα ὁ Κὰρ δρεπάνῳ πλήξας ἀπαράσσει τοῦ ἵππου τοὺς πόδας. Ἀρτύβιος μὲν δὴ ὁ στρα- 113

Περσῶν καὶ Κυπρίων πεζομαχία καὶ Ἰώνων πρὸς Φοίνικας ναυμαχία

7. (Photius v. προσφερέστερον)

2. προσενειχθῇ *ABz*: προσενεχθῇ ‖ αὐτίκα εἰπὲ *Prz* ‖ 5. ἑτοῖμος *L* ‖ 6. αὐτέων *z* ‖ ἐπιτάσσῃς σὺ *Pz*, ἐπιτάσῃς *r* ‖ ἐμοίγε *B* ‖ 7. σοῖσι om. *C* ‖ προφερέστερον *s*, προσφερέστατον *z*. fortasse προσφορέστερον ‖ 8. βασιλῆα *z* ‖ χρεὼν *dz* ‖ βασιλεῖ *ABr* ‖ 9. τε om. *ABCd* ‖ 10. σοι *d* ‖ δεύτερον *ABCd* ‖ 11. ὑπὸ *ABC*: ὑπ' ‖ ἀξιόχρεω *L* ‖ συμφορῇ *d* ‖ 12. ὑπηρέτοισι *d* ‖ 13. γὰρ δή τοι *z* ‖ 15. ταῦτ' εἶπε καὶ μετὰ αὐτίκα *r* ‖ 16. νυν om. *r* ‖ 17. ὑπερεβάλλοντο *Bd* ‖ τουτέων *z* ‖ 18. συνῆλθον *r* ‖ 21. κατὰ τὰ *Pr*: κατὰ ‖ 22. συνεθήκατο *C*: ξυνεθήκατο ‖ αὐτὸν om. *r* ‖ 23. τὴν] τὴν τοῦ *AB* ‖ 24. Κὰρ] ὀπάων *sr*

τηγὸς τῶν Περσέων ὁμοῦ τῷ ἵππῳ πίπτει αὐτοῦ ταύτῃ· μαχομένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων, Στησήνωρ τύραννος ἐὼν Κουρίου προδιδοῖ ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν περὶ ἑωυτὸν οὐ σμικρήν· οἱ δὲ Κουριέες οὗτοι λέγονται εἶναι Ἀργείων ἄποικοι· προδόντων δὲ τῶν Κουριέων αὐτίκα καὶ τὰ Σαλαμινίων πολεμιστήρια ἅρματα τὠυτὸ τοῖσι Κουριεῦσι ἐποίεε. γινομένων δὲ τούτων κατυπέρτεροι ἦσαν οἱ Πέρσαι τῶν Κυπρίων. τετραμμένου δὲ τοῦ στρατοπέδου ἄλλοι τε ἔπεσον πολλοὶ καὶ δὴ καὶ Ὀνήσιλός τε ὁ Χέρσιος, ὅς περ τὴν Κυπρίων ἀπόστασιν ἔπρηξε, καὶ ὁ Σολίων βασιλεὺς Ἀριστόκυπρος ὁ Φιλοκύπρου, Φιλοκύπρου δὲ τούτου τὸν Σόλων ὁ Ἀθηναῖος ἀπικόμενος ἐς Κύπρον ἐν ἔπεσι αἴνεσε τυράννων
114 μάλιστα. Ὀνησίλου μέν νυν Ἀμαθούσιοι, ὅτι σφέας ἐπολιόρκησε, ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν ἐκόμισαν ἐς Ἀμαθοῦντα καί μιν ἀνεκρέμασαν ὑπὲρ τῶν πυλέων· κρεμαμένης δὲ τῆς κεφαλῆς καὶ ἤδη ἐούσης κοίλης, ἑσμὸς μελισσέων ἐσδὺς ἐς αὐτὴν κηρίων μιν ἐνέπλησε. τούτου δὲ γενομένου τοιούτου, ἐχρέωντο γὰρ περὶ αὐτῆς οἱ Ἀμαθούσιοι, ἐμαντεύθη σφι τὴν μὲν κεφαλὴν κατελόντας θάψαι, Ὀνησίλῳ δὲ θύειν ὡς ἥρωϊ ἀνὰ πᾶν ἔτος, καί σφι ποιεῦσι ταῦτα ἄμεινον συνοίσεσθαι.
115 Ἀμαθούσιοι μέν νυν ἐποίευν ταῦτα καὶ τὸ μέχρι ἐμεῦ· Ἴωνες δὲ οἱ ἐν Κύπρῳ ναυμαχήσαντες ἐπείτε ἔμαθον τὰ πρήγματα τὰ Ὀνησίλου διεφθαρμένα καὶ τὰς πόλις τῶν Κυπρίων πολιορκευμένας τὰς ἄλλας πλὴν Σαλαμῖνος, ταύτην δὲ Γόργῳ τῷ προτέρῳ βασιλέϊ τοὺς Σαλαμινίους παραδόντας,

Ὀνησίλου θάνατος καὶ ὅτι Ἀμαθούσιοι αὐτῷ ὡς ἥρωϊ θύουσιν ἐκ μαντείας

3. Stephanus Byz. v. Κούριον

2. στησίνωρ *d* ‖ 3. κορίου *d* ‖ ἀνδρῶν om. *d* ‖ αὐτὸν *AB*¹*d* ‖ 4. μικρήν *z* ‖ δὲ] δὲ καὶ *C* ‖ 5. τὰ] τῶν *d* ‖ 6. ἐποίεον *Pr* ‖ 7. τουτέων *z* ‖ οἱ πέρσαι ἦσαν *d*, ἔσαν οἱ Πέρσαι *z* ‖ 10. σολιέων *r* ‖ 15. ἀπεκρέμασαν *Psz* ‖ 16. οὔσης ἤδη *Prz* ‖ 17. μιν] μὲν *C* ‖ 18. ἐχρέοντο *P* ‖ 19. μὲν om. *Ps* ‖ Ὀνησίλεῳ *z* ‖ 20. ἄμεινον - 21 ταῦτα om. *C* ‖ 21. νυν om. *ABd* ‖ μέχρις *z* ‖ 22. Ἴωνες - ναυμαχήσαντες om. *d* ‖ οἱ om. *C* ‖ 23. τὰ post πρήγματα om. *ABCd* ‖ πόλεις *Cd*, πόλιας *Prz* ‖ 24. πολιορκεομένας *r* ‖ 25. βασιλεῖ *ABr* ‖ παραδιδόντας *z* ‖ . — μαντείας] μαντίας *A*

αὐτίκα μαθόντες οἱ Ἴωνες ταῦτα ἀπέπλεον ἐς τὴν Ἰωνίην. τῶν δὲ ἐν Κύπρῳ πολίων ἀντέσχε χρόνον ἐπὶ πλεῖστον πολιορκευμένη Σόλοι, τὴν πέριξ ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος πέμπτῳ μηνὶ εἷλον οἱ Πέρσαι.

Κύπριοι μὲν δὴ ἐνιαυτὸν ἐλεύθεροι γενόμενοι αὖτις ἐκ 116
νέης κατεδεδούλωντο. Δαυρίσης δὲ ἔχων Δαρείου θυγατέρα καὶ Ὑμαίης τε καὶ Ὀτάνης ἄλλοι Πέρσαι στρατηγοί, ἔχοντες καὶ οὗτοι Δαρείου θυγατέρας, ἐπιδιώξαντες τοὺς ἐς Σάρδις στρατευσαμένους Ἰώνων καὶ ἐσαράξαντές σφεας ἐς τὰς νέας, τῇ μάχῃ ὡς ἐπεκράτησαν, τὸ ἐνθεῦτεν ἐπιδιελόμενοι τὰς πόλις ἐπόρθεον. Δαυρίσης μὲν τραπόμενος 117
πρὸς τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλις εἷλε μὲν Δάρδανον, εἷλε δὲ Ἄβυδόν τε καὶ Περκώτην καὶ Λάμψακον καὶ Παισόν. ταύτας μὲν ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ αἵρεε, ἀπὸ δὲ Παισοῦ ἐλαύνοντί οἱ ἐπὶ Πάριον πόλιν ἦλθε ἀγγελίη τοὺς Κᾶρας τὠυτὸ Ἴωσι φρονήσαντας ἀπεστάναι ἀπὸ Περσέων. ἀποστρέψας ὦν ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου ἤλαυνε τὸν στρατὸν ἐπὶ τὴν Καρίην. καί 118
κως ταῦτα τοῖσι Καρσὶ ἐξαγγέλθη πρότερον ἢ τὸν Δαυρίσην ἀπικέσθαι· πυθόμενοι δὲ οἱ Κᾶρες συνελέγοντο ἐπὶ Λευκάς τε στήλας καλεομένας καὶ ποταμὸν Μαρσύην, ὃς ῥέων ἐκ τῆς Ἰδριάδος χώρης ἐς τὸν Μαίανδρον ἐκδιδοῖ. συλλεχθέντων δὲ τῶν Καρῶν ἐνθαῦτα ἐγίνοντο βουλαὶ ἄλλαι τε πολλαὶ καὶ ἀρίστη γε δοκέουσα εἶναι ἐμοὶ Πιξωδάρου τοῦ Μαυσώλου ἀνδρὸς Κινδυέος, ὃς τοῦ Κιλίκων βασιλέος Συεννέσιος εἶχε θυγατέρα· τούτου τοῦ ἀνδρὸς ἡ γνώμη ἔφερε

Κύπρος πάλιν βασιλεῖ ἐδουλώθη — τίνας τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ καὶ Ἰώνων τε καὶ Αἰολέων πόλεων ἔλαβον οἱ Περσῶν στρατηγοί

1. ἀπέπλωον B^2Prz ‖ 2. χρόνον ἀντέσχε r ‖ 3. πολιορκεομένη B^2r ‖ σόλη d ‖ 6. κατεδούλωντο A^1, καταδεδούλωντο d ‖ 7. ὑμαίης ABr: ὑμέης ‖ ἄλλοι AB^1 (C?) d: καὶ ἄλλοι ‖ 8. ἐς σάρδις Pz: ἐν σάρδισι ‖ 9. ἐσαράξαντες σφέας AB ‖ 11. πόλιας Prz, πόλεις d ‖ 12. πόλιας B^2Prz, πόλεις d ‖ 13. περκώπην Ppr. ‖ πεσόν r ‖ 14. ἡμέρης ἑκάστης B^2Prz ‖ 15. ἦλθέ οἱ ABCd ‖ κάρας d et hic et infra ‖ 18. ἢ] πρὶν ἢ Prz ‖ 21. ἰδριάδος AB. ἰδριάδος P, ἰδρυάδος z ‖ 22. γίνονται A^1, ἐγένοντο z ‖ 23. πιξωδάρου Prz, πιξόδάρου d ‖ 24. κινδύεος d. Κυινδέος Bekkerus cum Meinekio ‖ βασιλῆος z ‖ συεννέσιος d

διαβάντας τὸν Μαίανδρον τοὺς Κᾶρας καὶ κατὰ νώτου ἔχοντας τὸν ποταμὸν οὕτω συμβάλλειν, ἵνα μὴ ἔχοντες ὀπίσω φεύγειν οἱ Κᾶρες αὐτοῦ τε μένειν ἀναγκαζόμενοι γινοίατο ἔτι ἀμείνονες τῆς φύσιος. αὕτη μέν νυν οὐκ ἐνίκα ἡ γνώμη, ἀλλὰ τοῖσι Πέρσῃσι κατὰ νώτου γίνεσθαι τὸν Μαίανδρον μᾶλλον ἢ σφίσι, δηλαδὴ ἢν φυγὴ τῶν Περσέων γένηται καὶ ἑσσωθέωσι τῇ συμβολῇ, ὡς οὐκ ἀπονοστήσουσι ἐς τὸν ποτα-
119 μὸν ἐσπίπτοντες. μετὰ δὲ παρεόντων καὶ διαβάντων τὸν Μαίανδρον τῶν Περσέων, ἐνθαῦτα ἐπὶ τῷ Μαρσύῃ ποταμῷ συνέβαλόν τε τοῖσι Πέρσῃσι οἱ Κᾶρες καὶ μάχην ἐμαχέσαντο ἰσχυρὴν καὶ ἐπὶ χρόνον πολλόν, τέλος δὲ ἑσσώθησαν διὰ πλῆθος. Περσέων μὲν δὴ ἔπεσον ἄνδρες ἐς δισχιλίους, Καρῶν δὲ ἐς μυρίους. ἐνθεῦτεν δὲ οἱ διαφυγόντες αὐτῶν κατειλήθησαν ἐς Λάβραυνδα ἐς Διὸς στρατίου ἱρόν, μέγα τε καὶ ἅγιον ἄλσος πλατανίστων. μοῦνοι δὲ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν Κᾶρές εἰσι οἳ Διὶ στρατίῳ θυσίας ἀνάγουσι. κατειληθέντες δὲ ὦν οὗτοι ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο περὶ σωτηρίης, ὁκότερα ἢ παραδόντες σφέας αὐτοὺς Πέρσῃσι ἢ ἐκλιπόντες τὸ παράπαν
120 τὴν Ἀσίην ἄμεινον πρήξουσι. βουλευομένοισι δέ σφι ταῦτα παραγίνονται βοηθέοντες Μιλήσιοί τε καὶ οἱ τούτων σύμμαχοι· ἐνθαῦτα δὲ τὰ μὲν πρότερον οἱ Κᾶρες ἐβουλεύοντο μετῆκαν, οἱ δὲ αὖτις πολεμέειν ἐξ ἀρχῆς ἀρτέοντο. καὶ ἐπιοῦσί τε τοῖσι Πέρσῃσι συμβάλλουσι καὶ μαχεσάμενοι ἐπὶ πλέον ἢ πρότερον ἑσσώθησαν· πεσόντων δὲ τῶν πάντων

περὶ τῆς Περσῶν πρὸς τοὺς Κᾶρας μάχης

16. Διὶ – ἀνάγουσι Eustathius Il. p. 189

2. ξυμβάλλειν *CPdz* ‖ μήτε ? ‖ 3. γενοίατο *B²Prz* ‖ 6. μᾶλλον om. *r* ‖ ἢ σφισι *ABd* ‖ ἢν] ἵνα ἢν *B²Prz* ‖ 7. ἑσσωθέουσι *d* ‖ ἀπονοστήσωσι (ου) *C* ‖ 8. τῶν περσέων τὸν μαίανδρον *r* ‖ 10. συνεβάλοντό τε *svz* ‖ 12. ἄνδρες χίλιοι *C*, δισχίλιοι sine ἄνδρες ἐς *r* ‖ 13. δὲ μύριοι *r* ‖ αὐτῶν *AB*: αὐτέων * ‖ 14. λάβραυνδα *AB¹*: λάβρανδα *Cdz*, λάβρυνδα *B²Pr* ‖ 15. ἴσμεν *ABC* ‖ 17. δὲ ὦν *AB*: τῶν *C*, τ᾽ ὦν *d*, ὧν reliqui ‖ ἢ *A* ‖ 18. σφεας *A* ‖ ἑωϋτοὺς *z* ‖ Πέρσῃσι om. *r* ‖ ἢ *A* ‖ 19. πρήξωσι (ου) *C* ‖ 20. τούτων ξύμμαχοι *CPdz*, σύμμαχοι αὐτέων *r* ‖ 21. δὲ] μὲν δὴ *B* ‖ ἃ ἐβουλεύοντο *r* ‖ 22. πολεμεῖν *L* ‖ 23. ξυμβάλλουσι *CPd* ‖ ἐπιπλέον *A*, ἐπὶ πλεῦν *r* ‖ 24. τῶν πάντων om. *Prz*

πολλῶν μάλιστα Μιλήσιοι ἐπλήγησαν. μετὰ δὲ τοῦτο τὸ 121
τρῶμα ἀνέλαβόν τε καὶ ἀνεμαχέσαντο οἱ Κᾶρες· πυθόμενοι
γὰρ ὡς στρατεύεσθαι ὁρμέαται οἱ Πέρσαι ἐπὶ τὰς πόλις
σφέων, ἐλόχησαν τὴν ἐν Πηδάσῳ ὁδόν, ἐς τὴν ἐμπεσόντες
οἱ Πέρσαι νυκτὸς διεφθάρησαν καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ στρατηγοὶ
αὐτῶν, Δαυρίσης καὶ Ἀμόργης καὶ Σισιμάκης· σὺν δέ σφι
ἀπέθανε καὶ Μύρσος ὁ Γύγεω. τοῦ δὲ λόχου τούτου ἡγεμὼν
ἦν Ἡρακλείδης Ἰβανώλλιος ἀνὴρ Μυλασσεύς.

Οὗτοι μέν νυν τῶν Περσέων οὕτω διεφθάρησαν· Ὑμαίης 122
δὲ καὶ αὐτὸς ἐὼν τῶν ἐπιδιωξάντων τοὺς ἐς Σάρδις στρατευ-
σαμένους Ἰώνων, τραπόμενος ἐς τὴν Προποντίδα εἷλε Κίον
τὴν Μυσίην· ταύτην δὲ ἐξελών, ὡς ἐπύθετο τὸν Ἑλλήσπον-
τον ἐκλελοιπέναι Δαυρίσην καὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ Καρίης,
καταλιπὼν τὴν Προποντίδα ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἦγε τὸν
στρατόν, καὶ εἷλε μὲν Αἰολέας πάντας ὅσοι τὴν Ἰλιάδα νέ-
μονται, εἷλε δὲ Γέργιθας τοὺς ὑπολειφθέντας τῶν ἀρχαίων
Τευκρῶν· αὐτός τε Ὑμαίης αἱρέων ταῦτα τὰ ἔθνεα νούσῳ
τελευτᾷ ἐν τῇ Τρῳάδι. οὗτος μὲν δὴ οὕτω ἐτελεύτησε, 123
Ἀρταφρένης δὲ ὁ Σαρδίων ὕπαρχος καὶ Ὀτάνης ὁ τρίτος
στρατηγὸς ἐτάχθησαν ἐπὶ τὴν Ἰωνίην καὶ τὴν προσεχέα
Αἰολίδα στρατεύεσθαι. Ἰωνίης μέν νυν Κλαζομενὰς αἱρέ-
ουσι, Αἰολέων δὲ Κύμην.

Ἀλισκομενέων δὲ τῶν πολίων, ἦν γὰρ ὡς διέδεξε Ἀρι- 124

3. Eustathius Il. p. 234

1. μιλησίων μάλιστα *Prz* ‖ 2. ἐμαχέσαντο *r* ‖ 3. ὡρμέατο *d* ‖ πόλιας *rz*, πόλεις *d* ‖ 4. ἐλοχήσαντο *z* ‖ ἐν Πηδάσῳ H. Stephanus: ἐν πιδάσωι *AB*[1], ἐμπιδάσωι *C*, ἐπὶ δαύσῳ *d*, ἐπὶ δάσωι *Pz*, ἐπὶ λασοῖσιν *r* (voluitne ἐπὶ λασίοισι ?), ἐπὶ λασοῖσι *B*[2]. '*in via: quae in Mylassa fert*' Valla, ἐπὶ Μυλάσοισι Wesseling, ἐπὶ Λάτμῳ Reiske. suspicor in Ω fuisse ΕΠΙΔΑΣΩΙ corruptum ex ΕΠΙ ΠΗΔΑΣΩΝ, illud autem in X ita refictum Ε[N]ΠΙΔΑΣΩΙ ‖ ἐσπεσόντες *r* ‖ 6. αὐτέων *rz* ‖ λαυρίσης *AB* ‖ ἁρμόγης *B*[2]*r* ‖ σισαμάκης *Pz*, σισαμάγκης *B*[2]*r* ‖ 7. Μύρσης *z* ‖ τούτου δὲ τοῦ λόγου *r* ‖ 8. ἰβανώλλιος *AB*[1]: ἰβαλλώνιος *C*, ἰβαννώλος *d*, ἰβανώλιος *Pz*, ἰβανολαῖος *B*[2], εἰβανώλαιος *r* ‖ 9. ὑμαίης *ABr*: ὑμέης ‖ 10. σάρδεις *dr* ‖ 11. κῖον *Cz* ‖ 13. λαυρίσην *AB* ‖ 16. ἀπολειφθέντας *r* ‖ 17. αὐτὸς μὲν *Prz* ‖ ὑμαίης *ABr*: ὑμέης ‖ 18. ἐτελεύτησεν *r* ‖ Τρῳάδι *z*: τρωάδι ‖ οὕτως *ABr* ‖ 19. ἀρταφέρνης *dz* ‖ 20. ἐτάχθησαν om. *r* ‖ 23. ἀλισκομένων *Prz* ‖ γὰρ] γὰρ δὴ *z* ‖ διέδοξε *qz*

σταγόρης ὁ Μιλήσιος ψυχὴν οὐκ ἄκρος. ὃς ταράξας τὴν
Ἰωνίην καὶ ἐγκερασάμενος πρήγματα μεγάλα δρησμὸν ἐβού-
λευε ὁρέων ταῦτα· πρὸς δέ οἱ καὶ ἀδύνατα ἐφάνη βασιλέα
Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι· πρὸς ταῦτα δὴ ὦν συγκαλέσας τοὺς
συστασιώτας ἐβουλεύετο, λέγων ὡς ἄμεινον σφίσι εἴη κρη-
σφύγετόν τι ὑπάρχον εἶναι, ἢν ἄρα ἐξωθέωνται ἐκ τῆς Μιλή-
του, εἴτε δὴ ὦν ἐς Σαρδὼ ἐκ τοῦ τόπου τούτου ἄγοι ἐς ἀποι-
κίην, εἴτε ἐς Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν, τὴν Ἱστιαῖος ἐτείχεε
παρὰ Δαρείου δωρεὴν λαβών. ταῦτα ἐπειρώτα ὁ Ἀρισ-
125 ταγόρης. Ἑκαταίου μέν νυν τοῦ Ἡγησάνδρου, ἀνδρὸς λογο-
ποιοῦ, τουτέων μὲν ἐς οὐδετέρην στέλλειν ἔφερε ἡ γνώμη,
ἐν Λέρῳ δὲ τῇ νήσῳ τεῖχος οἰκοδομησάμενον ἡσυχίην ἄγειν,
ἢν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς Μιλήτου· ἔπειτα δὲ ἐκ ταύτης ὁρμεό-
126 μενον κατελεύσεσθαι ἐς τὴν Μίλητον. ταῦτα μὲν δὴ Ἑκα-
ταῖος συνεβούλευε, αὐτῷ δὲ Ἀρισταγόρῃ ἡ πλείστη γνώμη
ἦν ἐς τὴν Μύρκινον ἀπάγειν. τὴν μὲν δὴ Μίλητον ἐπιτράπει
Πυθαγόρῃ ἀνδρὶ τῶν ἀστῶν δοκίμῳ, αὐτὸς δὲ παραλαβὼν
πάντα τὸν βουλόμενον ἔπλεε ἐς τὴν Θρηίκην, καὶ ἔσχε τὴν
χώρην ἐπ᾽ ἣν ἐστάλη· ἐκ δὲ ταύτης ὁρμεόμενος ἀπόλλυται
ὑπὸ Θρηίκων αὐτός τε ὁ Ἀρισταγόρης καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ.
πόλιν περικατήμενος καὶ βουλομένων τῶν Θρηίκων ὑπο-
σπόνδων ἐξιέναι.

Ἀρισταγόρου φυγὴ καὶ τελευτή

5. Λέξεις

2. μεγάλα πρήγματα *r* ‖ 3. ὁρῶν *AB* ‖ ἐφαίνετο βασιλῆα *z* ‖ 5. ἄμεινον σφίσι *C*: ἄμεινόν σφισι *AB*, ἄμεινόν σφισιν *r*, ἄμεινόν σφι *Pdz* ‖ 6. εἶναι om. *C* ‖ ἆρα *AB* ‖ 7. ἄγει *dz* ‖ 8. ιστίαιος *AB*, ἱστίαιος *C*, ἱστίαιος *d* ‖ ἐτείχισε *r* ‖ 9. ἐπηρώτα *Cz* ‖ 11. τουτέων *z*: τούτων *ABCP*, τοῦτον *d*, τούτου *r* ‖ 13. ὁρμεόμενον *P*: ὁρμώμενον *ABr*, ὁρμεώμενον *Cdz* ‖ 14. εκάταιος *AB* ‖ 15. πλείστη ἡ ? ‖ 16. ἀπαγεῖν *r* ‖ ἐπιτρέπει *L* ‖ 18. θρήκην *r* ‖ 19. ὁρμεόμενος *P*: ὁρμώμενος *ABr*, ὁρμεώμενος *Cdz* ‖ 20. θρηικῶν *AB*, θρηκῶν *r* ‖ 21. θρηικῶν *AB*, θρηκῶν *r*

ΧΧΗΗ | ΗΡΟΔΟΤΟΥ Ε̅ *A*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Ε̅ | ΧΧΗΗ *B*, Ἡροδότου ἱστοριῶν ε΄. *C*, ἡροδότου ἱστοριῶν πέμπτη :· *P*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν πέμπτης *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΕΜΠΤΗ· *z*

Ζ

Ἀρισταγόρης μέν νυν Ἰωνίην ἀποστήσας οὕτω τελευτᾷ. 1 Ἱστιαῖος δὲ ὁ Μιλήτου τύραννος μεμετιμένος ὑπὸ Δαρείου παρῆν ἐς Σάρδις· ἀπιγμένον δὲ αὐτὸν ἐκ τῶν Σούσων εἴρετο Ἀρταφρένης ὁ Σαρδίων ὕπαρχος κατὰ κοῖόν τι δοκέοι Ἴωνας ἀπεστάναι. ὁ δὲ οὔτε εἰδέναι ἔφη ἐθώμαζέ τε τὸ γεγονός, ὡς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρεόντων πρηγμάτων ἐπιστάμενος. ὁ δὲ Ἀρταφρένης ὁρέων αὐτὸν τεχνάζοντα εἶπε, εἰδὼς τὴν ἀτρεκείην τῆς ἀποστάσιος, "οὕτω τοι Ἱστιαῖε ἔχει κατὰ ταῦτα τὰ πρήγματα· τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔρραψας μὲν σύ, ὑπεδήσατο δὲ Ἀρισταγόρης." Ἀρταφρένης μὲν ταῦτα ἐς 2 τὴν ἀπόστασιν ἔχοντα εἶπε. Ἱστιαῖος δὲ δείσας ὡς συνιέντα Ἀρταφρένεα ὑπὸ τὴν πρώτην ἐπελθοῦσαν νύκτα ἀπέδρη ἐπὶ θάλασσαν, βασιλέα Δαρεῖον ἐξηπατηκώς· ὃς Σαρδὼ νῆσον τὴν μεγίστην ὑποδεξάμενος κατεργάσασθαι ὑπέδυνε τῶν Ἰώνων τὴν ἡγεμονίην τοῦ πρὸς Δαρεῖον πολέμου. διαβὰς δὲ ἐς Χίον ἐδέθη ὑπὸ Χίων, καταγνωσθεὶς πρὸς αὐτῶν νεώτερα πρήσσειν πρήγματα ἐς αὐτοὺς ἐκ Δαρείου. μαθόντες μέντοι

9. (Diogenianus Cent. VIII 49). Gregorius Naz. Stel. II p. 93 ibique Nonnus p. 162 Mont.

ΕΡΑΤΩ ς A, ΕΡΑΤΩ B, ἐρατὼ ς' C, ἐρατώ :· ἕκτη :· P, ἐρατώ. R, ἐρατὼ | ἡροδότου ἱστοριῶν ἕκτη : d, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΚΤΗ· ΕΡΑΤΩ· z

1. οὕτως ἐτελεύτα B² marg. R || 2. ιστίαιος AB, ἱστίαιος C, ἱστίαιος d, itemque fere eidem || μεμετιμένος ABC Pcorr. z : μεμετημένος Rd || 3. σάρδεις d || ἤρετο ABC || 4. ἀρταφέρνης dz || δοκέει dz || 5. ἐθώμαζέ ABCd || 7. ἀρταφέρνης dz || ὁρῶν R || 8. ἀτρεκίην z || 9. ἔρραψε μὲν Ἱστιαῖος Diogen. ceterique testes || 10. ὑπεδύσατο Diogen. Greg. || δὲ ὁ dz || ἀρταφέρνης dz || 11. ἔχοντα] εἶχον d' || 12. ἀρταφέρνεα dz || 13. βασιλῆα z || σαρδῶ A, σαρδὼν R || νῆσων PR || 14. ὑποδεξόμενος R || κατεργάσεσθαι P || 16. ὑπ' αὐτῶν PR, ὑπ' αὐτέων z || 17. ἑωυτοὺς Rz

οἱ Χῖοι τὸν πάντα λόγον, ὡς πολέμιος εἴη βασιλέι, ἔλυσαν
3 αὐτόν. ἐνθαῦτα δὴ εἰρωτεόμενος ὑπὸ τῶν Ἰώνων ὁ Ἱστιαῖος κατ' ὅ τι προθύμως οὕτω ἐπέστειλε τῷ Ἀρισταγόρῃ ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλέος καὶ κακὸν τοσοῦτον εἴη Ἴωνας ἐξεργασμένος, τὴν μὲν γενομένην αὐτοῖσι αἰτίην οὐ μάλα ἐξέφαινε, ὁ δὲ ἔλεγέ σφι ὡς βασιλεὺς Δαρεῖος ἐβουλεύσατο Φοίνικας μὲν ἐξαναστήσας ἐν τῇ Ἰωνίῃ κατοικίσαι, Ἴωνας δὲ ἐν τῇ Φοινίκῃ, καὶ τούτων εἵνεκα ἐπιστείλειε. οὐδέν τι πάντως ταῦτα βασιλέος βουλευσαμένου ἐδειμάτου τοὺς Ἴωνας.

4 Μετὰ δὲ ὁ Ἱστιαῖος δι' ἀγγέλου ποιεύμενος Ἑρμίππου ἀνδρὸς Ἀταρνείτεω τοῖσι ἐν Σάρδισι ἐοῦσι Περσέων ἔπεμπε βυβλία, ὡς προλελεσχηνευμένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. ὁ δὲ Ἕρμιππος πρὸς τοὺς μὲν ἀπεπέμφθη οὐ διδοῖ, φέρων δὲ ἐνεχείρισε τὰ βυβλία Ἀρταφρένεϊ· ὁ δὲ μαθὼν ἅπαν τὸ γινόμενον ἐκέλευε τὸν Ἕρμιππον τὰ μὲν παρὰ τοῦ Ἱστιαίου δοῦναι φέροντα τοῖσί περ ἔφερε, τὰ δὲ ἀμοιβαῖα τὰ παρὰ τῶν Περσέων ἀντιπεμπόμενα Ἱστιαίῳ ἑωυτῷ δοῦναι. τούτων δὲ γενομένων φανερῶν ἀπέκτεινε ἐνθαῦτα πολλοὺς Περσέων ὁ Ἀρταφρένης.

5 Περὶ Σάρδις μὲν δὴ ἐγίνετο ταραχή. Ἱστιαῖον δὲ ταύτης ἀποσφαλέντα τῆς ἐλπίδος Χῖοι κατῆγον ἐς Μίλητον, αὐτοῦ Ἱστιαίου δεηθέντος. οἱ δὲ Μιλήσιοι, ἄσμενοι ἀπαλλαχθέντες καὶ Ἀρισταγόρεω, οὐδαμῶς πρόθυμοι ἦσαν ἄλλον τύραννον δέκεσθαι ἐς τὴν χώρην, οἷα ἐλευθερίης γευσάμενοι. καὶ δὴ νυκτὸς γὰρ ἐούσης βίῃ ἐπειρᾶτο κατιὼν ὁ Ἱστιαῖος ἐς τὴν Μίλητον, τιτρώσκεται τὸν μηρὸν ὑπό τευ τῶν Μιλησίων. ὁ μὲν δὴ ὡς ἀπωστὸς τῆς ἑωυτοῦ γίνεται, ἀπικνέεται ὀπίσω

1. βασιλεῖ *AB* ‖ 2. δὲ *P^r R* ‖ εἰρωτεόμενος *Pd*: εἰρωτώμενος *ABR*, εἰρωτεώμενος *Cz* ‖ 3. κατ' ὅτι *AB*, κατότι ceteri ‖ οὕτως *Rd* ‖ 4. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ ἐξεργασάμενος *R* ‖ 5. ἐν αὐτοῖσιν *R* ‖ ἐξέφαινεν *ABRd* ‖ 6. σφιν *ABR* ‖ 7. ἰωνίᾳ *d* ‖ τῇ om. *R* ‖ 8. τουτέων *z* ‖ ἕνεκα *P* ‖ οὐδέ *CPz* ‖ 9. βασιλῆος *z* ‖ Ἴωνας] ἕλληνας *C* ‖ 11. ἀταρνίτεω *ABCd*, ἀρτανείτεω *R* ‖ 12. βυβλία *ABC*: βιβλία ‖ προλελεσχηνευμένω *R* ‖ 13. πρὸς οὓς *ABCd* ‖ 14. βυβλία *ABC*: βιβλία ‖ ἀρταφρένηι *AB*, ἀρταφέρνη *d*, Ἀρταφέρνεϊ *z* ‖ πᾶν *ABCd* ‖ 17. τουτέων *z* ‖ 19. ἀρταφέρνης *dz* ‖ 20. σάρδεις *d* ‖ ἐγένετο *dz* ‖ ἀποσφαλέντα ταύτης *A* ‖ 21. κατήγαγον *R* ‖ 23. ἀρισταγόρηι *C* ‖ ἔσαν *z* ‖ 24. οἷά τε *R* ‖ 27. ἐκ τῆς *Prz* ‖ γένετο *d*

ἐς τὴν Χίον· ἐνθεῦτεν δέ, οὐ γὰρ ἔπειθε τοὺς Χίους ὥστε
ἑωυτῷ δοῦναι νέας, διέβη ἐς Μυτιλήνην καὶ ἔπεισε Λεσβίους
δοῦναί οἱ νέας. οἱ δὲ πληρώσαντες ὀκτὼ τριήρεας ἔπλεον
ἅμα Ἱστιαίῳ ἐς Βυζάντιον, ἐνθαῦτα δὲ ἱζόμενοι τὰς ἐκ τοῦ
Πόντου ἐκπλεούσας τῶν νεῶν ἐλάμβανον, πλὴν ἢ ὅσοι αὐτῶν
Ἱστιαίῳ ἔφασαν ἕτοιμοι εἶναι πείθεσθαι.
Ἱστιαῖος μέν νυν καὶ Μυτιληναῖοι ἐποίευν ταῦτα. ἐπὶ 6
δὲ Μίλητον αὐτὴν ναυτικὸς πολλὸς καὶ πεζὸς ἦν στρατὸς
προσδόκιμος· συστραφέντες γὰρ οἱ στρατηγοὶ τῶν Περσέων
καὶ ἓν ποιήσαντες στρατόπεδον ἤλαυνον ἐπὶ τὴν Μίλητον,
τἆλλα πολίσματα περὶ ἐλάσσονος ποιησάμενοι. τοῦ δὲ ναυ-
τικοῦ Φοίνικες μὲν ἦσαν προθυμότατοι, συνεστρατεύοντο δὲ
καὶ Κύπριοι νεωστὶ κατεστραμμένοι καὶ Κίλικές τε καὶ
Αἰγύπτιοι. οἱ μὲν δὴ ἐπὶ τὴν Μίλητον καὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην 7
ἐστρατεύοντο, Ἴωνες δὲ πυνθανόμενοι ταῦτα ἔπεμπον προ-
βούλους σφέων αὐτῶν ἐς Πανιώνιον. ἀπικομένοισι δὲ τού-
τοισι ἐς τοῦτον τὸν χῶρον καὶ βουλευομένοισι ἔδοξε πεζὸν
μὲν στρατὸν μὴ συλλέγειν ἀντίξοον Πέρσῃσι, ἀλλὰ τὰ τείχεα
ῥύεσθαι αὐτοὺς Μιλησίους, τὸ δὲ ναυτικὸν πληροῦν ὑπολιπο-
μένους μηδεμίαν τῶν νεῶν, πληρώσαντας δὲ συλλέγεσθαι
τὴν ταχίστην ἐς Λάδην προναυμαχήσοντας τῆς Μιλήτου.
ἡ δὲ Λάδη ἐστὶ νῆσος σμικρὴ ἐπὶ τῇ πόλι τῇ Μιλησίων
κειμένη. μετὰ δὲ ταῦτα πεπληρωμένῃσι τῇσι νηυσὶ παρῆσαν 8
οἱ Ἴωνες, σὺν δέ σφι καὶ Αἰολέων ὅσοι Λέσβον νέμονται.

παρασκευὴ τοῦ τῶν Ἰώνων ναυτικοῦ πρὸς τὴν Περσῶν ἔφοδον

18. Suidas v. ἀντίξοον

1. χῖον *Rd* ‖ 2. μυτιλήνην *AB*: μιτυλήνην ‖ 5. ἐκπλωούσας *PRz* ‖ ἢ om. *qz* ‖ αὐτῶι *AB*, αὐτῷ *d*, αὐτέων *Rz* ‖ 6. ἑτοιμοι *AB*: ἑτοῖμοι πείσεσθαι *AB¹C* ‖ 7. μυτιληναῖοι *A*: μυτιληνέοι *B*, μιτυληναῖοι ceteri ‖ τοιαῦτα *d* ‖ 11. ποιησάμενοι post ναυτικοῦ iterat *d* ‖ 12. ἔσαν *z* ‖ 13. τε om. *ABCd* ‖ 14. τὴν Μίλητον καὶ om. *d* ‖ 15. ἐστράτευον *AB¹C* ‖ προβόλους *Apr. Rd* ‖ 16. σφων *A*, σφῶν *B* ‖ αὐτέων *Rz* ‖ 18. μὲν om. *R* ‖ μηδένα *B¹PRz* ‖ ἀλλὰ τείχεα ῥύεσθαι *R*, ἀλλ' ἐκ τείχεος ὡς δυνατὸν ῥύεσθαι *sz* ‖ 19. ὑπολειπομένους *Rdz* ‖ 20. μηδεμίην *z* ‖ 21. προναυμαχήσαντας *d* ‖ τῆς om. *Prz* ‖ 22. ἐστι *R* ‖ μικρὴ *L* ‖ πόλι *sz*: πόλει ‖ τῇ] τῶν *d* ‖ 24. ὅσοι τὴν Λέσβον scripsi: οἳ λέσβον *B²PᵐR*, ὅσοι τὴν αἰολίδα γῆν reliqui

ἐτάσσοντο δὲ ὧδε. τὸ μὲν πρὸς τὴν ἠῶ εἶχον κέρας αὐτοὶ Μιλήσιοι, νέας παρεχόμενοι ὀγδώκοντα· εἴχοντο δὲ τούτων Πριηνέες δυώδεκα νηυσὶ καὶ Μυήσιοι τρισὶ νηυσί, Μυησίων δὲ Τήιοι εἴχοντο ἑπτακαίδεκα νηυσί, Τηίων δὲ εἴχοντο Χῖοι ἑκατὸν νηυσί· πρὸς δὲ τούτοισι Ἐρυθραῖοί τε ἐτάσσοντο καὶ Φωκαέες, Ἐρυθραῖοι μὲν ὀκτὼ νέας παρεχόμενοι, Φωκαέες δὲ τρεῖς· Φωκαέων δὲ εἴχοντο Λέσβιοι νηυσὶ ἑβδομήκοντα· τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο ἔχοντες τὸ πρὸς ἑσπέρην κέρας Σάμιοι ἑξήκοντα νηυσί. πάντων δὲ τούτων ὁ σύμπας ἀριθμὸς
9 ἐγένετο τρεῖς καὶ πεντήκοντα καὶ τριηκόσιαι τριήρεες. αὗται μὲν Ἰώνων ἦσαν, τῶν δὲ βαρβάρων τὸ πλῆθος τῶν νεῶν ἦσαν ἑξακόσιαι. ὡς δὲ καὶ αὗται ἀπίκατο πρὸς τὴν Μιλησίην καὶ ὁ πεζός σφι ἅπας παρῆν, ἐνθαῦτα οἱ Περσέων στρατηγοὶ πυθόμενοι τὸ πλῆθος τῶν Ἰάδων νεῶν καταρρώδησαν μὴ οὐ δυνατοὶ γένωνται ὑπερβαλέσθαι, καὶ οὕτω οὔτε τὴν Μίλητον οἷοί τε ἔωσι ἐξελεῖν μὴ οὐκ ἐόντες ναυκράτορες, πρός τε Δαρείου κινδυνεύσωσι κακόν τι λαβεῖν. ταῦτα ἐπιλεγόμενοι, συλλέξαντες τῶν Ἰώνων τοὺς τυράννους, οἳ ὑπ' Ἀρισταγόρεω μὲν τοῦ Μιλησίου καταλυθέντες τῶν ἀρχέων ἔφευγον ἐς Μήδους, ἐτύγχανον δὲ τότε συστρατευόμενοι ἐπὶ τὴν Μίλητον, τούτων τῶν ἀνδρῶν τοὺς παρεόντας συγκαλέσαντες ἔλεγόν σφι τάδε. "ἄνδρες Ἴωνες, νῦν τις ὑμέων εὖ ποιήσας φανήτω τὸν βασιλέος οἶκον· τοὺς γὰρ ἑωυτοῦ ἕκαστος ὑμέων πολιήτας πειράσθω ἀποσχίζων ἀπὸ τοῦ λοιποῦ συμμαχικοῦ. προϊσχόμενοι δὲ ἐπαγγείλασθε τάδε, ὡς πείσονταί τε ἄχαρι οὐδὲν διὰ τὴν ἀπόστασιν, οὐδέ σφι οὔτε τὰ ἱρὰ οὔτε τὰ ἴδια

1. ὡιδε *P* ‖ ἠῶ *R*: ἕω ‖ 2. εἶχον *d* ‖ τουτέων *Rdz* ‖ 3. ναυσὶ *d* ‖ καὶ Μυήσιοι - 4 ἑπτακαίδεκα νηυσί om. *R* ‖ καὶ Μυήσιοι] μυήσι τε *g*, Μυῆσί τε *z* ‖ Μυούσιοι et Μυουσίων H. Stephanus ‖ Μυησίων - 4 ἑπτακαίδεκα νηυσί om. *d* ‖ 5. πρὸς δὲ τούτοισι om. *A*¹ ‖ ἐταράσσοντο *C* ‖ 6. φωκέες *AB*¹*Cd* ‖ φωκέες *AB*¹*Cd* ‖ 7. φωκέων *AB*¹*Cd* ‖ ἔχοντο *z* ‖ 9. πασέων δὲ τουτέων *B*²*PRz* ‖ 11. ἔσαν *z* ‖ 12. αὗται *sz*: αὗται *R*, αυταὶ *AB*. αὗταὶ *CPd* ‖ ἀπίκοντο *Pdz* ‖ τὴν om. *d* ‖ 15. οὕτως *ABd* ‖ 16. ναυκράτηρες *R* ‖ 18. συλλέξαντες] ἔλεξαν συλλέξαντες *ABCd* ‖ ἀπ᾽ *R* ‖ 19. ἀρχαίων *Cdz* ‖ 21. τουτέων *z* ‖ ξυγκαλέσαντες *Cdz* ‖ 22. σφιν *AB*, om. *PRz* ‖ 23. βασιλῆος *z* ‖ ἑωυτοῦ *B*²*PRz*: αὐτέων ‖ 24. ἀποσχίζειν *R* ‖ ξυμμαχικοῦ *d* ‖ 25. ἐπαγγέλλεσθε *B*²*R* ‖ πειρήσονται *C* ‖ 26. σφιν *AB*

ἐμπεπρήσεται, οὐδὲ βιαιότερον ἕξουσι οὐδὲν ἢ πρότερον εἶχον. εἰ δὲ ταῦτα μὲν οὐ ποιήσουσι, οἱ δὲ πάντως διὰ μάχης ἐλεύσονται, τάδε ἤδη σφι λέγετε ἐπηρεάζοντες, τά περ σφέας κατέξει, ὡς ἑσσωθέντες τῇ μάχῃ ἐξανδραποδιεῦνται, καὶ ὡς σφεων τοὺς παῖδας ἐκτομίας ποιήσομεν, τὰς δὲ παρθένους ἀνασπάστους ἐς Βάκτρα, καὶ ὡς τὴν χώρην ἄλλοισι παραδώσομεν." οἱ μὲν δὴ ἔλεγον τάδε. τῶν δὲ Ἰώνων οἱ 10 τύραννοι διέπεμπον νυκτὸς ἕκαστος ἐς τοὺς ἑωυτοῦ ἐξαγγελλόμενος. οἱ δὲ Ἴωνες, ἐς τοὺς καὶ ἀπίκοντο αὗται αἱ ἀγγελίαι, ἀγνωμοσύνῃ τε διεχρέωντο καὶ οὐ προσίεντο τὴν προδοσίην· ἑωυτοῖσι δὲ ἕκαστοι ἐδόκεον μούνοισι ταῦτα τοὺς Πέρσας ἐξαγγέλλεσθαι.

Ταῦτα μέν νυν ἰθέως ἀπικομένων ἐς τὴν Μίλητον τῶν 11 Περσέων ἐγίνετο· μετὰ δὲ τῶν Ἰώνων συλλεχθέντων ἐς τὴν Λάδην ἐγίνοντο ἀγοραί, καὶ δή κού σφι καὶ ἄλλοι ἠγορόωντο, ἐν δὲ δὴ καὶ ὁ Φωκαεὺς στρατηγὸς Διονύσιος λέγων τάδε. "ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα, ἄνδρες Ἴωνες, ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι, καὶ τούτοισι ὡς δρηπέτῃσι· νῦν ὦν ὑμεῖς ἢν μὲν βούλησθε ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι, τὸ παραχρῆμα μὲν πόνος ὑμῖν ἔσται, οἷοί τε δὲ ἔσεσθε ὑπερβαλόμενοι τοὺς ἐναντίους εἶναι ἐλεύθεροι· εἰ δὲ μαλακίῃ τε καὶ ἀταξίῃ διαχρήσησθε, οὐδεμίαν ὑμέων ἔχω ἐλπίδα μὴ

ὅτι Διονυσίῳ τῷ Φωκαεῖ ἐπέτρεψαν Ἴωνες τὴν ἑαυτῶν στρατηγίαν

17. ἐπὶ – 21 ἐναντίους (Longinus, περὶ ὕψους 22

1. ἐμπεπρήσεται ABP^{m}: ἐμπρήσεται $P^{1}Rdz$, ἐμπρήσσεται C ‖ 2. οὐ] μὴ PRz ‖ ποιήσωσιν R ‖ 3. τά δέ P ‖ ἤδη om. PRz ‖ ἐπιρεάζοντες A, πηρεάζον τες Rz ‖ πέρ σφεας L ‖ 4. κατάξει ὡς ἐσσωθέοντες R ‖ 5. ὡς σφέων PRz ‖ ποιήσωμεν z ‖ 7. παραδῶμεν Cd ‖ ταῦτα PRz ‖ 8. ἐξαγγελλομένους $Apr.$ $Bpr.$ ‖ 9. ἐς οὓς $ABCd$ ‖ ἀπίκονται P ‖ 10. ἀγνομοσύνῃ B ‖ διεχρέοντο P ‖ προσοδίην C ‖ 11. ἑαυτοῖσι ABd ‖ δὲ] τε Prz ‖ 15. ἐγίνονται A^{1}, ἐγίνονταί A^{2} ‖ ἠγορῶντο AB^{1} ‖ 16. ὁ om. R ‖ φοκαεὺς B, φωκεὺς d ‖ 17. τῆς ἀκμῆς z ‖ ὑμῖν $Ppr.$ ‖ 18. ἢ εἶναι] εἶναι Long. ‖ δρηπέτοισι d ‖ 19. ὦν] ἂν B^{1} ‖ ὑμεῖς R. Long.: ὑμέες CPz, ἡμεῖς AB, ἡμέες d ‖ ταλαιπωρίην δέκεσθαι $ABCd$ ‖ 20. τοπαραχρῆμα P, τὸ παράπαν χρῆμα d, παραχρῆμα Long. ‖ ἔσται om. Long. ‖ οἷόν τε $Apr.$ ‖ 21. ὑπερβαλλόμενοι Rdz, ὑπερβαλέσθαι Long. ‖ τοὺς πολεμίους Long. ‖ 22. διαχρήσησθε ABC: διαχρήσεσθε ‖ οὐδὲ μίαν d, οὐδεμίην z

οὐ δώσειν ὑμέας δίκην βασιλέι τῆς ἀποστάσιος. ἀλλ' ἐμοί τε
πείθεσθε καὶ ἐμοὶ ὑμέας αὐτοὺς ἐπιτρέψατε· καὶ ὑμῖν ἐγώ,
θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων, ὑποδέκομαι ἢ οὐ συμμίξειν τοὺς πο-
12 λεμίους ἢ συμμίσγοντας πολλὸν ἐλασσωθήσεσθαι." ταῦτα
ἀκούσαντες οἱ Ἴωνες ἐπιτράπουσι σφέας αὐτοὺς τῷ Διονυσίῳ.
ὁ δὲ ἀνάγων ἑκάστοτε ἐπὶ κέρας τὰς νέας, ὅκως τοῖσι ἐρέ-
τῃσι χρήσαιτο διέκπλοον ποιεύμενος τῇσι νηυσὶ δι' ἀλλη-
λέων καὶ τοὺς ἐπιβάτας ὁπλίσειε, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρης τὰς
νέας ἔχεσκε ἐπ' ἀγκυρέων, παρεῖχέ τε τοῖσι Ἴωσι πόνον δι'
ἡμέρης. μέχρι μέν νυν ἡμερέων ἑπτὰ ἐπείθοντό τε καὶ
ἐποίευν τὸ κελευόμενον· τῇ δὲ ἐπὶ ταύτῃσι οἱ Ἴωνες, οἷα
ἀπαθέες ἐόντες πόνων τοιούτων τετρυμένοι τε ταλαιπωρίῃσί
τε καὶ ἡλίῳ, ἔλεξαν πρὸς ἑωυτοὺς τάδε. "τίνα δαιμόνων
παραβάντες τάδε ἀναπίμπλαμεν; οἵτινες παραφρονήσαντες
καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου ἀνδρὶ Φωκαέι ἀλαζόνι, παρε-
χομένῳ νέας τρεῖς, ἐπιτρέψαντες ἡμέας αὐτοὺς ἔχομεν. ὁ δὲ
παραλαβὼν ἡμέας λυμαίνεται λύμῃσι ἀνηκέστοισι, καὶ δὴ
πολλοὶ μὲν ἡμέων ἐς νούσους πεπτώκασι, πολλοὶ δὲ ἐπίδοξοι
τὠυτὸ τοῦτο πείσεσθαί εἰσι, πρό τε τούτων τῶν κακῶν ἡμῖν
γε κρέσσον καὶ ὅ τι ὦν ἄλλο παθεῖν ἐστι, καὶ τὴν μέλλουσαν
δουληίην ὑπομεῖναι ἥτις ἔσται, μᾶλλον ἢ τῇ παρεούσῃ συνέ-
χεσθαι. φέρετε, τοῦ λοιποῦ μὴ πειθώμεθα αὐτοῦ." ταῦτα
ἔλεξαν, καὶ μετὰ ταῦτα αὐτίκα πείθεσθαι οὐδεὶς ἤθελε, ἀλλ'
οἷα στρατιὴ σκηνάς τε πηξάμενοι ἐν τῇ νήσῳ ἐσκιητροφέοντο
καὶ ἐσβαίνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐς τὰς νέας οὐδ' ἀναπειρᾶσθαι.
13 μαθόντες δὲ ταῦτα τὰ γινόμενα ἐκ τῶν Ἰώνων οἱ στρατηγοὶ
τῶν Σαμίων ἐνθαῦτα δὴ παρ' Αἰάκεος τοῦ Συλοσῶντος κεί-
νους τοὺς πρότερον ἔπεμπε λόγους ὁ Αἰάκης κελευόντων τῶν
Περσέων, δεόμενός σφεων ἐκλιπεῖν τὴν Ἰώνων συμμαχίην·

1. βασιλεῖ *ABP*, τῷ βασιλέι z ‖ 3. ἶσα *R* ‖ 4. ἐλασσώσεσθαι B^2*Pz*, ἐλασσῶσθαι *R* ‖ 5. ἐπιτρέπουσι *L* ‖ 10. τε om. *R* ‖ 13. ἠελίῳ z ‖ 15. ἐκ τοῦ νόου om. *d* ‖ ἀνδρὶ δὲ *d* ‖ φωκαεῖ *AB* ‖ 16. ἡμέρας *R* ‖ ἑωϋτοὺς z ‖ 18. νόσους *AB* ‖ δ' *AB* ‖ 19. εἰσι om. *PRz* ‖ 20. ὅτι ὦν *R*, ὁτιοῦν z, ὁτιῶν reliqui ‖ παθεῖν ἐστι *ABd*: παθέειν ἐστί ‖ 22. αὐτῷ z ‖ 24. στρατιῇ B^2*R* ‖ 26. τὰ om. B^2*R* ‖ 27. παρὰ *R* ‖ 28. ὁ om. *PRz* ‖ 29. δεόμενος σφέων *ABR* ‖ ξυμμαχίην *CPd*

οἱ Σάμιοι ὧν ὁρέοντες ἐοῦσαν ἅμα μὲν ἀταξίην πολλὴν ἐκ τῶν Ἰώνων ἐδέκοντο τοὺς λόγους, ἅμα δὲ κατεφαίνετό σφι εἶναι ἀδύνατα τὰ βασιλέος πρήγματα ὑπερβαλέσθαι, εὖ δὲ ἐπιστάμενοι ὡς εἰ καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλοίατο [τὸν Δαρεῖον], ἄλλο σφι παρέσται πενταπλήσιον· προφάσιος ὧν ἐπιλαβόμενοι, ἐπείτε τάχιστα εἶδον τοὺς Ἴωνας οὐ βουλομένους εἶναι χρηστούς, ἐν κέρδεϊ ἐποιεῦντο περιποιῆσαι τά τε ἱρὰ τὰ σφέτερα καὶ τὰ ἴδια. ὁ δὲ Αἰάκης, παρ' ὅτευ τοὺς λόγους ἐδέκοντο οἱ Σάμιοι, παῖς μὲν ἦν Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος, τύραννος δὲ ἐὼν Σάμου ὑπὸ τοῦ Μιλησίου Ἀρισταγόρεω ἀπεστέρητο τὴν ἀρχὴν κατά περ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης τύραννοι. τότε ὧν ἐπεὶ ἐπέπλεον οἱ Φοίνικες, οἱ Ἴωνες ἀν- 14
τανῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας ἐπὶ κέρας. ὡς δὲ καὶ ἀγχοῦ ἐγίνοντο καὶ συνέμισγον ἀλλήλοισι, τὸ ἐνθεῦτεν οὐκ ἔχω ἀτρεκέως συγγράψαι οἵτινες τῶν Ἰώνων ἐγίνοντο ἄνδρες κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ ἐν τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ· ἀλλήλους γὰρ καταιτιῶνται. λέγονται δὲ Σάμιοι ἐνθαῦτα, κατὰ τὰ συγκείμενα πρὸς τὸν Αἰάκεα, ἀειράμενοι τὰ ἱστία ἀποπλῶσαι ἐκ τῆς τάξιος ἐς τὴν Σάμον, πλὴν ἕνδεκα νεῶν· τουτέων δὲ οἱ τριήραρχοι παρέμενον καὶ ἐναυμάχεον ἀνηκουστήσαντες τοῖσι στρατηγοῖσι· καί σφι τὸ κοινὸν τῶν Σαμίων ἔδωκε διὰ τοῦτο τὸ πρῆγμα ἐν στήλῃ ἀναγραφῆναι πατρόθεν ὡς ἀνδράσι ἀγαθοῖσι γενομένοισι, καὶ ἔστι αὕτη ἡ στήλη ἐν τῇ ἀγορῇ.

ναυμαχίη Ἰώνων καὶ Φοινίκων καὶ φυγή

τῶν πλειόνων Ἰώνων ἀπόστασις

20. καὶ - 21 στρατηγοῖσι Suidas v. ἀνηκούστησεν

1. ὁρέοντες *Pd*: ὁρῶντες *ABR*, ὁρέωντες *Cz* ‖ ἅμα μὲν ἐοῦσαν *PRz* ‖ 2. σφιν *AB* ‖ 3. ἀδύνατον *PRz* ‖ βασιλῆος z ‖ εὖ τε *Rz*, εὖτε *P* ‖ 4. τὸν Δαρεῖον damnabat Wesseling. *Darii* Valla, τοῦ Δαρείου Reiske, τὸ Δαρείου Eltz ‖ 5. τετραπλήσιον *d* ‖ 6. οὐ βουλομένους] ἀρνευμένους *R* ‖ 7. κέρδει *AB* ‖ 8. παρου *AB*[1], παρ' οὗ *Cd* ‖ 9. οἱ Σάμιοι om. *PRz* ‖ ἦν om. *R* ‖ 10. ἄκεος *R* ‖ 11. ἰωνίας *d* ‖ 12. ἐπέπλωον *B*[2]*R* ‖ ἀντανήγαγον *AB*[1]*d* ‖ 14. ἐγένοντο *sz* ‖ τοενθεῦτεν *P* ‖ 15. ξυγγράψαι *Cd* ‖ ἐγένοντο *Rz* ‖ 17. ἐνθεῦτεν *B*, om. *R* ‖ ξυγκείμενα *CP* ‖ 18. αἱράμενοι *R* ‖ 19. εἰς *R* ‖ δέκα *B*[2]*P*pr. *R* ‖ 20. ἔμενον *PRz* ‖ καὶ ἐναυμάχεον] οἱ δὲ ἐμάχοντο Suid. ‖ 21. τῶν] τὸ *R* ‖ ἔδοχε *B*[1], ἐδόκεε *B*[2]*R* ‖ διὰ - 22 ἐν om. *R* ‖ 23. γινομένοισι *AB*[1]*Cd*

ἰδόμενοι δὲ καὶ Λέσβιοι τοὺς προσεχέας φεύγοντας τὠυτὸ ἐποίευν τοῖσι Σαμίοισι· ὣς δὲ καὶ οἱ πλεῦνες τῶν Ἰώνων ἐποίευν
15 τὰ αὐτὰ ταῦτα. τῶν δὲ παραμεινάντων ἐν τῇ ναυμαχίῃ περιέφθησαν τρηχύτατα Χῖοι ὡς ἀποδεικνύμενοί τε ἔργα λαμπρὰ καὶ οὐκ ἐθελοκακέοντες. παρείχοντο μὲν γάρ, ὥσπερ καὶ πρότερον εἰρέθη, νέας ἑκατόν, καὶ ἐπ' ἑκάστης αὐτέων ἄνδρας τεσσεράκοντα τῶν ἀστῶν λογάδας ἐπιβατεύοντας· ὁρέοντες δὲ τοὺς πολλοὺς τῶν συμμάχων προδιδόντας οὐκ ἐδικαίευν γίνεσθαι τοῖσι κακοῖσι αὐτῶν ὅμοιοι, ἀλλὰ μετ' ὀλίγων συμμάχων μεμουνωμένοι διεκπλέοντες ἐναυμάχεον, ἐς ὃ τῶν πολεμίων ἑλόντες νέας συχνὰς ἀπέβαλον τῶν σφε-
16 τερέων τὰς πλεῦνας. Χῖοι μὲν δὴ τῇσι λοιπῇσι τῶν νεῶν ἀποφεύγουσι ἐς τὴν ἑωυτῶν· ὅσοισι δὲ τῶν Χίων ἀδύνατοι ἦσαν αἱ νέες ὑπὸ τρωμάτων, οὗτοι δὲ ὡς ἐδιώκοντο καταφυγγάνουσι πρὸς τὴν Μυκάλην. νέας μὲν δὴ αὐτοῦ ταύτῃ ἐποκείλαντες κατέλιπον, οἱ δὲ πεζῇ ἐκομίζοντο διὰ τῆς ἠπείρου. ἐπειδὴ δὲ ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἐφεσίην κομιζόμενοι οἱ Χῖοι, νυκτός τε γὰρ ἀπίκατο ἐς αὐτὴν καὶ ἐόντων τῇσι γυναιξὶ αὐτόθι θεσμοφορίων, ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἐφέσιοι, οὔτε προακηκοότες ὡς εἶχε περὶ τῶν Χίων ἰδόντες τε στρατὸν ἐς τὴν χώρην ἐσβεβληκότα, πάγχυ σφέας καταδόξαντες εἶναι κλῶπας καὶ ἰέναι ἐπὶ τὰς γυναῖκας, ἐξεβοήθεον πανδημεὶ καὶ ἔκτεινον τοὺς Χίους.
17 Οὗτοι μὲν τοίνυν τοιαύτῃσι περιέπιπτον τύχῃσι· Διο-

φυγὴ Διονυσίου

15. Stephanus Byz. v. Μυκάλη. — νέας ~ 16 κατέλιπον Lexicon Vindob. p. 94.

1. τὸ αὐτὸ $ABCd$ || 2. ως AB, ὡς d || 5. οἱ παρείχοντο μὲν ὥσπερ PRz || 6. ἠρέθη C, ἐρρήθη Pz || 7. τεσσαράκοντα R || 8. ὁρέοντας d, ὁρέωντες Cz || ξυμμάχων Cd || 9. ἐδικαίουν AB^1 || γενέσθαι B^2PRz || αὐτέων z || ὁμοῖοι $CPdz$ || 10. ξυμμάχων $CPdz$ || διεκπλώοντες B^2PRz || 11. ἀπέβαλλον C || σφετέρων $ABCd$, σφετέρων νεῶν reliqui || 14. ἔσαν z || αὐτοὶ $ABCd$ || καταφεύγουσι AB^1Cd || 17. ἐπεὶ δὲ PRz || 18. τε γὰρ scripsi: τε || ἀπίκατο ABR: ἀπικέατο || 19. θεσμοφορίων. ἐνθαῦτα L || 20. ὅπως z || ἰδόντες] οὐδὲν R || τε om. AB^1 || 21. πάγχυ σφεας $ABPd$ || καταδόξαντας z || 24. μὲν τοίνυν d, μέν τοί νυν AC: μέν νυν

νύσιος δὲ ὁ Φωκαεὺς ἐπείτε ἔμαθε τῶν Ἰώνων τὰ πρή-
γματα διεφθαρμένα, νέας ἑλὼν τρεῖς τῶν πολεμίων ἀπέπλεε
ἐς μὲν Φώκαιαν οὐκέτι, εὖ εἰδὼς ὡς ἀνδραποδιεῖται σὺν τῇ
ἄλλῃ Ἰωνίῃ· ὁ δὲ ἰθέως ὡς εἶχε ἔπλεε ἐς Φοινίκην, γαύ-
λους δὲ ἐνθαῦτα καταδύσας καὶ χρήματα λαβὼν πολλὰ ἔπλεε
ἐς Σικελίην, ὁρμεόμενος δὲ ἐνθεῦτεν ληιστὴς κατεστήκεε
Ἑλλήνων μὲν οὐδενός, Καρχηδονίων δὲ καὶ Τυρσηνῶν.

Οἱ δὲ Πέρσαι ἐπείτε τῇ ναυμαχίῃ ἐνίκων τοὺς Ἴωνας, 18
τὴν Μίλητον πολιορκέοντες ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης καὶ ὑπο-
ρύσσοντες τὰ τείχεα καὶ παντοίας μηχανὰς προσφέροντες,
αἱρέουσι κατ᾽ ἄκρης ἕκτῳ ἔτεϊ ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος τῆς Ἀρι-
σταγόρεω καὶ ἠνδραποδίσαντο τὴν πόλιν, ὥστε συμπεσεῖν
τὸ πάθος τῷ χρηστηρίῳ τῷ ἐς Μίλητον γενομένῳ. χρεω- 19
μένοισι γὰρ Ἀργείοισι ἐν Δελφοῖσι περὶ σωτηρίης τῆς πό-
λιος τῆς σφετέρης ἐχρήσθη ἐπίκοινον χρηστήριον, τὸ μὲν
ἐς αὐτοὺς τοὺς Ἀργείους φέρον, τὴν δὲ παρενθήκην ἔχρησε
ἐς Μιλησίους. τὸ μέν νυν ἐς τοὺς Ἀργείους ἔχον, ἐπεὰν
κατὰ τοῦτο γένωμαι τοῦ λόγου, τότε μνησθήσομαι· τὰ δὲ
τοῖσι Μιλησίοισι οὐ παρεοῦσι ἔχρησε, ἔχει ὧδε.

καὶ τότε δή, Μίλητε κακῶν ἐπιμήχανε ἔργων,
πολλοῖσιν δεῖπνόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρα γενήσῃ,
σαὶ δ᾽ ἄλοχοι πολλοῖσι πόδας νίψουσι κομήταις,
νηοῦ δ᾽ ἡμετέρου Διδύμοις ἄλλοισι μελήσει.

Μιλήτου πολιορκία καὶ ἅλωσις καὶ μετανάστασις παρὰ τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν

---

4. γαύλους - 5 καταδύσας Antonius Mon. et Suidas v. γαῦλος. — 20. καὶ - 23 μελήσει Tzetzes Chiliad. VIII 1003 sqq.

3. φωκέαν *C* ‖ 4. γαύλους *R*. (Suid.): γαυλοὺς ‖ 5. ἐνταῦθα Anton. et Suid. ‖ καταλύσας B^2R ‖ ἔπλωε B^2 ‖ 6. ὁρμεόμενος *P*: ὁρμεώμενος *ABR*, ὁρμεώμενος *Cdz* ‖ ληστὴς *d*, ληστὴς *z* ‖ κατέστηκεν *R* ‖ 7. καλχηδονίων *R* ‖ τυρρηνῶν AB^1, τυρηνῶν *Cd* ‖ 9. καὶ ante ὑπορύσσοντες om *R* ‖ 11. κατάκρης *ABP*, κατάκρος *R* ‖ ἐν τῷ ἕκτῳ *R* ‖ ἔτει *ABR* ‖ 12. συμπεσεῖν AB^1: συμπεσέειν B^2R, ξυμπεσεῖν *Pdz*, ξυμπεσέειν *C* ‖ 13. χρεομένοισι *P* ‖ 14. σωτηρίας τῆς πόλεως *d* ‖ 16. αὐτοὺς om. *C* ‖ φέρον - 17 Ἀργείους om. B^1 ‖ 17. νυν om. *C* ‖ τοὺς] αὐτοὺς *ACd* ‖ ἔχων *B* ‖ 19. ὧδε *P* ‖ 21. πολλοῖσιν *BP*: πολλοῖσι ‖ γενήσει A^1B ‖ 22. κομίταις *d* ‖ 23. ναοῦ *R*

τότε δὴ ταῦτα τοὺς Μιλησίους κατελάμβανε, ὁκότε ἄνδρες
μὲν οἱ πλεῦνες ἐκτείνοντο ὑπὸ τῶν Περσέων ἐόντων κομη-
τέων, γυναῖκες δὲ καὶ τέκνα ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ἐγίνοντο,
ἱρὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμοισι καὶ ὁ νηός τε καὶ τὸ χρηστήριον συ-
ληθέντα ἐνεπίμπρατο. τῶν δ' ἐν τῷ ἱρῷ τούτῳ χρημάτων
20 πολλάκις μνήμην ἑτέρωθι τοῦ λόγου ἐποιησάμην. ἐνθεῦτεν
οἱ ζωγρηθέντες τῶν Μιλησίων ἤγοντο ἐς Σοῦσα. βασιλεὺς
δέ σφεας Δαρεῖος κακὸν οὐδὲν ἄλλο ποιήσας κατοίκισε ἐπὶ
τῇ Ἐρυθρῇ καλεομένῃ θαλάσσῃ ἐν Ἄμπῃ πόλι, παρ' ἣν
Τίγρης ποταμὸς παραρρέων ἐς θάλασσαν ἐξίει. τῆς δὲ Μι-
λησίων χώρης αὐτοὶ μὲν οἱ Πέρσαι εἶχον τὰ περὶ τὴν πόλιν
καὶ τὸ πεδίον, τὰ δὲ ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσὶ Πηδασεῦσι
ἐκτῆσθαι.

21 Παθοῦσι δὲ ταῦτα Μιλησίοισι πρὸς Περσέων οὐκ ἀπέ-
δοσαν τὴν ὁμοίην Συβαρῖται, οἳ Λᾶόν τε καὶ Σκίδρον οἴκεον
τῆς πόλιος ἀπεστερημένοι. Συβάριος γὰρ ἁλούσης ὑπὸ Κρο-
τωνιητέων Μιλήσιοι πάντες ἡβηδὸν ἀπεκείραντο τὰς κεφαλὰς
καὶ πένθος μέγα προσεθήκαντο· πόλιες γὰρ αὗται μάλιστα
δὴ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν ἀλλήλῃσι ἐξεινώθησαν. οὐδὲν ὁμοίως
καὶ Ἀθηναῖοι· Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ δῆλον ἐποίησαν ὑπερα-
χθεσθέντες τῇ Μιλήτου ἁλώσι τῇ τε ἄλλῃ πολλαχῇ, καὶ δὴ
καὶ ποιήσαντι Φρυνίχῳ δρᾶμα Μιλήτου ἅλωσιν καὶ διδάξαντι
ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θέητρον, καὶ ἐζημίωσάν μιν ὡς ἀνα-

ὅτι βαρέως ἠγάγοντο Μιλησίων πάθος οἱ Ἀθηναῖοι ὡς καὶ Φρύνι-
χον ζημιῶσαι ποιήσαντα περὶ αὐτῶν δρᾶμα

9. (Hippolytus) αἱρέσ. ἐλεγχ. V 21 p. 212 Gotting. Stephanus Byz. v. Ἄμπη. — 11. εἶχον - 12 Καρσί Eustathius Od. p. 1636. — 21. καὶ δὴ - 23 θέητρον (Longinus) περὶ ὕψους 24

1. ὅτε γε *R*, ὁπότε ceteri ‖ 4. ἱερὸν *z* ‖ καὶ om. *PRz* ‖ τε om. *d* ‖ καὶ] κατὰ *z* ‖ συληφθέντα *C* ‖ 5. ἐνεπίμπραντο *P* ‖ δὲ *d* ‖ 6. ἑτέροθι *R* ‖ 9. καλεομένῃ om. *ABCd* ‖ Ἄμῃ Hippol. ‖ πόλει *C*, πόλλει *R* ‖ 10. τίγρης *ABCsz*: τίγρις ‖ παραρέων *AB* ‖ ἐξήει *Cd* ‖ μιλησίης *R* ‖ 12. δ' Eust. ‖ ὑπὲρ ἄκρια *R* ‖ Καρσί πῃ δασεῦσι *z* ‖ 13. κεκτῆσθαι *d* ‖ 14. μιλήσιοι *C* ‖ 15. λαὸν *R*, λάον ceteri ‖ 18. προεθήκαντο *Bcorr. Pz* ‖ 19. ἀλλήλοισι *Apr. B¹Ppr. R* ‖ 20. ὑπεραχθέντες *R* ‖ 21. ἁλώσει *L* ‖ 22. καὶ ποιήσαντι et καὶ om. Long. ‖ 23. τε om. Long. ‖ ἔπεσαν τὸ θέητρον *z*, ἔπεσον οἱ θεώμενοι Long.

μνήσαντα οἰκήια κακὰ χιλίῃσι δραχμῇσι, καὶ ἐπέταξαν μηδένα χρᾶσθαι τούτῳ τῷ δράματι.

Μίλητος μέν νυν Μιλησίων ἠρήμωτο. Σαμίων δὲ τοῖσί 22
τι ἔχουσι τὸ μὲν ἐς τοὺς Μήδους ἐκ τῶν στρατηγῶν τῶν σφετέρων ποιηθὲν οὐδαμῶς ἤρεσκε, ἐδόκεε δὲ μετὰ τὴν ναυμαχίην αὐτίκα βουλευομένοισι, πρὶν ἤ σφι ἐς τὴν χώρην ἀπικέσθαι τὸν τύραννον Αἰάκεα, ἐς ἀποικίην ἐκπλέειν μηδὲ μένοντας Μήδοισί τε καὶ Αἰάκεϊ δουλεύειν. Ζαγκλαῖοι γὰρ οἱ ἀπὸ Σικελίης τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον πέμποντες ἐς τὴν Ἰωνίην ἀγγέλους ἐπεκαλέοντο τοὺς Ἴωνας ἐς Καλὴν ἀκτήν, βουλόμενοι αὐτόθι πόλιν κτίσαι Ἰώνων. ἡ δὲ Καλὴ αὕτη ἀκτὴ καλεομένη ἔστι μὲν Σικελῶν, πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικελίης. τούτων ὦν ἐπικαλεομένων οἱ Σάμιοι μοῦνοι Ἰώνων ἐστάλησαν, σὺν δέ σφι Μιλησίων οἱ ἐκπεφευγότες· ἐν ᾧ τοιόνδε δή τι συνήνειχε γενέσθαι. Σάμιοι γὰρ 23
κομιζόμενοι ἐς Σικελίην ἐγίνοντο ἐν Λοκροῖσι τοῖσι Ἐπιζεφυρίοισι, καὶ Ζαγκλαῖοι αὐτοί τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν, τῷ οὔνομα ἦν Σκύθης, περικατέατο πόλιν τῶν Σικελῶν ἐξελεῖν βουλόμενοι. μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Ῥηγίου τύραννος Ἀναξίλεως, τότε ἐὼν διάφορος τοῖσι Ζαγκλαίοισι, συμμίξας τοῖσι Σαμίοισι ἀναπείθει ὡς χρεὸν εἴη Καλὴν μὲν ἀκτήν, ἐπ' ἣν ἔπλεον, ἐᾶν χαίρειν, τὴν δὲ Ζάγκλην σχεῖν ἐοῦσαν ἔρημον ἀνδρῶν. πειθομένων δὲ τῶν Σαμίων καὶ σχόντων τὴν Ζάγκλην, ἐνθαῦτα οἱ Ζαγκλαῖοι, ὡς ἐπύθοντο ἐχομένην τὴν πόλιν ἑωυτῶν, ἐβοήθεον αὐτῇ καὶ ἐπεκαλέοντο Ἱπποκράτεα

περὶ τῆς Σαμίων ἐν Ζάγκλῃ μετοικησίας

---

20. τότε - 21 Σαμίοισι Lexicon Vindob. p. 52

3. ἐρήμωτο *PR* ‖ τοῖσι τὲ ἔχουσι *R* ‖ 6. πρινὴ *AB* ‖ σφιν *AB* ‖ 7. αἰάκει *AB*, αἰάκεσι *qz* ‖ 11. ἀκτὴ αὔτη *R* ‖ 12. ἐστὶ *R* ‖ τυρρηνίην *AB*[1], τυραννίην *C* ‖ 13. τουτέων *z* ‖ ἐπικαλεσαμένων *Cd* ‖ 14. ἴωνες *PRz* ‖ ξὺν *C* ‖ δέ σφισι *R* ‖ πεφευγότες *A* ‖ 15. ἐν ᾧ om. *R* ‖ τοιόνδε δέ τι *d*, τοιόνδε τι *R* ‖ ξυνήνεικε *CPdz* ‖ γὰρ] τε *B*²*R*. fortasse τε γὰρ ‖ 16. ἐγένοντο *AB*¹*dz* ‖ ἐν] ἐπὶ *z* ‖ ἐπιζεφύροισι *R* ‖ 17. αὐτέων *z* ‖ 18. περιεκαθέατο *L* ‖ 19. ἀναξίλεος *R* ‖ 20. τότε] δστε *Rz*, ὥστε *P*. Reiske ‖ ξυμμίξας *Cd* ‖ 21. χρεὼν *Rdz* ‖ 22. ἐοῦσαν - 23 ἀνδρῶν om. *C* ‖ ἐρῆμον *P*, ἐρήμην *z* ‖ 25. ἑωυτῶν om. *R*

τὸν Γέλης τύραννον· ἦν γὰρ δή σφι οὗτος σύμμαχος. ἐπείτε
δὲ αὐτοῖσι καὶ ὁ Ἱπποκράτης σὺν τῇ στρατιῇ ἧκε βοηθέων,
Σκύθην μὲν τὸν μούναρχον τῶν Ζαγκλαίων ὡς ἀποβαλόντα
τὴν πόλιν ὁ Ἱπποκράτης πεδήσας καὶ τὸν ἀδελφεὸν αὐτοῦ
Πυθογένεα ἐς Ἴνυκα πόλιν ἀπέπεμψε, τοὺς δὲ λοιποὺς Ζαγ-
κλαίους κοινολογησάμενος τοῖσι Σαμίοισι καὶ ὅρκους δοὺς
καὶ δεξάμενος προέδωκε. μισθὸς δέ οἱ ἦν εἰρημένος ὅδε ὑπὸ
τῶν Σαμίων, πάντων τῶν ἐπίπλων καὶ ἀνδραπόδων τὰ ἡμί-
σεα μεταλαβεῖν τῶν ἐν τῇ πόλι, τὰ δ' ἐπὶ τῶν ἀγρῶν πάντα
Ἱπποκράτεα λαγχάνειν. τοὺς μὲν δὴ πλεῦνας τῶν Ζαγ-
κλαίων αὐτὸς ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ εἶχε δήσας, τοὺς δὲ κο-
ρυφαίους αὐτῶν τριηκοσίους ἔδωκε τοῖσι Σαμίοισι κατασφά-
24 ξαι· οὐ μέντοι οἵ γε Σάμιοι ἐποίησαν ταῦτα. Σκύθης δὲ
ὁ τῶν Ζαγκλαίων μούναρχος ἐκ τῆς Ἴνυκος ἐκδιδρήσκει ἐς
Ἱμέρην, ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην καὶ ἀνέβη παρὰ
βασιλέα Δαρεῖον· καί μιν ἐνόμισε Δαρεῖος πάντων ἀνδρῶν
δικαιότατον εἶναι, ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος παρ' ἑωυτὸν ἀνέβησαν.
καὶ γὰρ παραιτησάμενος βασιλέα ἐς Σικελίην ἀπίκετο καὶ
αὖτις ἐκ τῆς Σικελίης ὀπίσω παρὰ βασιλέα, ἐς ὃ γήραϊ μέγα
ὄλβιος ἐὼν ἐτελεύτησε ἐν Πέρσῃσι. Σάμιοι δὲ ἀπαλλαχθέν-
τες Μήδων ἀπονητὶ πόλιν καλλίστην Ζάγκλην περιεβεβλέατο.
25 Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίην τὴν ὑπὲρ Μιλήτου γενομένην
Φοίνικες κελευσάντων Περσέων κατῆγον ἐς Σάμον Αἰάκεα

περὶ Σκύθου Ζαγκλαίου καὶ τῆς εἰς Πέρσας αὐτοῦ φυγῆς

---

5. Stephanus Byz. v. Ἴνυκτον. — 8. πάντων - 9 πόλι Lexicon Vindob. p. 121. — 13—20. (Aelianus var. hist. VIII 17). — 18. παραιτησάμενος - ἀπίκετο Lexicon Vindob. p. 148

1. ξύμμαχος *Cd* ‖ 2. ὁ om. *R* ‖ ξὺν *CPd* ‖ 3. ὡς om. *AB*¹*Cd* ‖ ἀποβάλλοντα *C* ‖ 4. ὁ om. *Apr.* ‖ ἑωυτοῦ z ‖ 5. Ἴνυκα scripsi: Ἴνυκον *L.* Ἡρόδοτος δὲ Ἴνυκτος (?, Ἴνυκα Valckenaer) αὐτήν φησιν ἀπὸ τοῦ Ἴνυξ, ἔοικε δ' ἐσφάλθαι Steph. ‖ 6. ὅρκον *Pz* ‖ 9. λαβεῖν *B*²*PRz* ‖ πόλι z: πόλει ‖ δὲ *Rd* ‖ 10. Ἱπποκράτεϊ z ‖ 12. αὐτέων z ‖ 13. οἵ om. *Bpr.* ‖ Σκύθης δὲ om. *C* ‖ 14. ἐκ τῆς om. *AB*¹*Cd* ‖ ἰνύκου *s* ‖ 15. πέρην *R* ‖ τὴν om. *AB*¹*Cd* ‖ 16. βασιλῆα z ‖ δικαιότατον ἀνδρῶν *R* ‖ 18. παραιτισάμενος *B* ‖ βασιλῆα z ‖ 19. βασιλῆα z ‖ τῆς om. *R* ‖ γήραι *ABCP*, γήρα *Rd*, γήρα z ‖ 20. ἐν om. *R* ‖ 21. ἀπονητεὶ *AB* ‖ περιεβεβλήατο *ABCd*, περιεβαλέατο reliqui

τὸν Συλοσῶντος ὡς πολλοῦ τε ἄξιον γενόμενον σφίσι καὶ με-
γάλα κατεργασάμενον· καὶ Σαμίοισι μούνοισι τῶν ἀποστάν-
των ἀπὸ Δαρείου διὰ τὴν ἔκλειψιν τῶν νεῶν τὴν ἐν τῇ ναυ-
μαχίῃ οὔτε ἡ πόλις οὔτε τὰ ἱρὰ ἐνεπρήσθη. Μιλήτου δὲ
ἁλούσης αὐτίκα Καρίην ἔσχον οἱ Πέρσαι, τὰς μὲν ἐθελοντὴν
τῶν πολίων ὑποκυψάσας, τὰς δὲ ἀνάγκῃ προσηγάγοντο.

Ταῦτα μὲν δὴ οὕτω ἐγίνετο. Ἱστιαίῳ δὲ τῷ Μιλησίῳ 26
ἐόντι περὶ Βυζάντιον καὶ συλλαμβάνοντι τὰς Ἰώνων ὁλκάδας
ἐκπλεούσας ἐκ τοῦ Πόντου ἐξαγγέλλεται τὰ περὶ τὴν Μίλη-
τον γενόμενα. τὰ μὲν δὴ περὶ Ἑλλήσποντον ἔχοντα πρή-
γματα ἐπιτράπει Βισάλτῃ Ἀπολλοφάνεος παιδὶ Ἀβυδηνῷ,
αὐτὸς δὲ ἔχων Λεσβίους ἐς Χίον ἔπλεε, καὶ Χίων φρουρῇ οὐ
προσιεμένῃ μιν συνέβαλε ἐν Κοίλοισι καλεομένοισι τῆς Χίης
χώρης. τούτων τε δὴ ἐφόνευσε συχνούς, καὶ τῶν λοιπῶν
Χίων, οἷα δὴ κεκακωμένων ἐκ τῆς ναυμαχίης, ὁ Ἱστιαῖος
ἔχων τοὺς Λεσβίους ἐπεκράτησε, ἐκ Πολίχνης τῆς Χίων ὁρ-
μεόμενος. φιλέει δέ κως προσημαίνειν, εὖτ' ἂν μέλλῃ με- 27
γάλα κακὰ ἢ πόλι ἢ ἔθνεϊ ἔσεσθαι· καὶ γὰρ Χίοισι πρὸ τού-
των σημήια μεγάλα ἐγένετο. τοῦτο μέν σφι πέμψασι ἐς
Δελφοὺς χορὸν νεηνιέων ἑκατὸν δύο μοῦνοι τούτων ἀπενό-
στησαν, τοὺς δὲ ὀκτώ τε καὶ ἐνενήκοντα αὐτῶν λοιμὸς ὑπο-
λαβὼν ἀπήνεικε· τοῦτο δὲ ἐν τῇ πόλι τὸν αὐτὸν τοῦτον
χρόνον, ὀλίγον πρὸ τῆς ναυμαχίης, παισὶ γράμματα διδασκο-

περὶ ὧν Ἱστιαῖος εἰς Χίους ἔπραξεν

---

17. φιλέει - 18 ἔσεσθαι Stobaeus floril. XLIII 39

1. γενόμενόν σφισι *Cd* ‖ 3. τὴν ἐν Reiske: τῶν ἐν. nisi praestat nudum ἐν ‖ 5. αὐτίκα] καὶ *R*, αὐτίκα καὶ *B*² fortasse recte ‖ Καρίαν *z* ‖ ἐθελοντὴν *AB*¹: ἐθελοντῆν *C*, ἐθελοντὶ *B*²*Pz*, ἐθελοντιῇ *R*, ἐθελοντὰς *d* ‖ 6. πόλεων ἀποκυψάσας *d* ‖ προηγάγοντο *R* ‖ 7. οὕτως ἐγένετο *R* ‖ 8. ξυλλαμβάνοντι *Cd* ‖ 9. ἐκπλωούσας *R* ‖ τὴν om. *ABCd* ‖ 11. ἐπιτρέπει *ABCd* ‖ βυσάλτῃ *d* ‖ ἀβυδηνῶι *B*, ἀβυδινῷ *R* ‖ 12. χῖον *d* ‖ φρουρὴ οὐ προσιεμένη *z* ‖ 13. κοίλῃσι καλεομένῃσι *d* ‖ 14. δὴ om. *d* ‖ ἐφόνευε *R* ‖ 15. δὴ om. *ABCd* ‖ ναυμαχίης - 16 Πολίχνης τῆς om. *C* ‖ 16. πολίσχνης τῶν χίων *R* ‖ ὁρμεόμενος *P*: ὁρμώμενος *ABR*, ὁρμεώμενος *Cdz* ‖ 17. πῶς *d* ‖ μέλλει *d* ‖ 18. κακὰ ἢ *PRdz*. Stob.: κακὰ ‖ πόλει *CPd*. Stob. ‖ ἔθνει *AB*. Stob. ‖ 20. νεηνίων *d* ‖ τουτέων *z* ‖ 21. ἐννενήκοντα *dz* ‖ αὐτῶν *R*: αὐτέων ‖ ἀπολαβὼν *z* ‖ 22. πόλι *z*: πόλει

μένοισι ἐνέπεσε ἡ στέγη, ὥστε ἀπ᾽ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι παίδων εἷς μοῦνος ἀπέφυγε. ταῦτα μέν σφι σημήια ὁ θεὸς προέδεξε, μετὰ δὲ ταῦτα ἡ ναυμαχίη ὑπολαβοῦσα ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε, ἐπὶ δὲ τῇ ναυμαχίῃ ἐπεγένετο Ἱστιαῖος Λεσβίους ἄγων· κεκακωμένων δὲ τῶν Χίων, καταστροφὴν εὐπετέως αὐτῶν ἐποιήσατο.

28 Ἐνθεῦτεν δὲ ὁ Ἱστιαῖος ἐστρατεύετο ἐπὶ Θάσον ἄγων Ἰώνων καὶ Αἰολέων συχνούς. περικατημένῳ δέ οἱ Θάσον ἦλθε ἀγγελίη ὡς οἱ Φοίνικες ἀναπλέουσι ἐκ τῆς Μιλήτου ἐπὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην. πυθόμενος δὲ ταῦτα Θάσον μὲν ἀπόρθητον λείπει, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Λέσβον ἠπείγετο ἄγων πᾶσαν τὴν στρατιήν. ἐκ Λέσβου δὲ λιμαινούσης οἱ τῆς στρατιῆς πέρην διαβαίνει, ἐκ τοῦ Ἀταρνέος ὡς ἀμήσων τὸν σῖτον τόν τε ἐνθεῦτεν καὶ τὸν ἐκ Καΐκου πεδίου τὸν τῶν Μυσῶν. ἐν δὲ τούτοισι τοῖσι χωρίοισι ἐτύγχανε ἐὼν Ἅρπαγος ἀνὴρ Πέρσης στρατηγὸς στρατιῆς οὐκ ὀλίγης· ὅς οἱ ἀποβάντι συμβαλὼν αὐτόν τε Ἱστιαῖον ζωγρίῃ ἔλαβε καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ τὸν πλέω διέφθειρε· ἐζωγρήθη δὲ ὁ Ἱστιαῖος
29 ὧδε. ὡς ἐμάχοντο οἱ Ἕλληνες τοῖσι Πέρσῃσι ἐν τῇ Μαλήνῃ τῆς Ἀταρνείτιδος χώρης, οἱ μὲν συνέστασαν χρόνον ἐπὶ πολλόν, ἡ δὲ ἵππος ὕστερον ὁρμηθεῖσα ἐπιπίπτει τοῖσι Ἕλλησι. τό τε δὴ ἔργον τῆς ἵππου τοῦτο ἐγένετο, καὶ τετραμμένων τῶν Ἑλλήνων ὁ Ἱστιαῖος ἐλπίζων οὐκ ἀπολέεσθαι ὑπὸ βασιλέος διὰ τὴν παρεοῦσαν ἁμαρτάδα φιλοψυχίην τοιήνδε τινὰ ἀναιρέεται. ὡς φεύγων τε κατελαμβάνετο ὑπὸ ἀνδρὸς Πέρ-

---

3. Etymologicum M. p. 687 32. — 13. Harpocratio v. Ἀταρνεύς. — 17—19. Suidas v. ζωγρίη. — 25. ὡς - p. 87, 3 Μιλήσιος ibidem. — ὡς - p. 87, 1 συγκεντηθήσεσθαι idem v. καταιρεόμενος

1. ἔπεσεν *R* ‖ ἀπ᾽ om. *R* ‖ 2. προσέδεξε *R*, προσέδειξε *z* ‖ 3. ναυμαχίηι *B* ‖ ὑποβαλοῦσα *d* ‖ 5. καὶ κεκακωμένων *R* ‖ εὐθέως *d* ‖ 6. αὐτέων *ABdz* ‖ ἐποιήσαντο *AB¹d* ‖ 7. ἄγων - 8 Θάσον om. *R* ‖ 9. ἀναπλώουσι *PRz* ‖ 12. ἐς λέσβον *C* ‖ λιμαινούσης Reiske: δειμαινούσης ‖ οἱ *d* ‖ 13. ἐκ] ἐς *B²Rz* ‖ 14. τὸν τῶν] τῶν *CPdz* ‖ 17. ξυμβαλὼν *Cd* ‖ 18. πλέον *d* ‖ 19. ὧιδε *P* ‖ μεγαλήνηι *B²* ‖ 20. ἀταρνείτιδος *d*, ἀταρνίτιδος *AB*, ἀταρνίδος *R* ‖ συνέστησαν *R* ‖ 22. τότε δὴ *CPd* ‖ 23. ἀπολέσθαι *R* ‖ βασιλέως *P*, βασιλῆος *z* ‖ 25. ὡς δὲ Suidas loco posteriori ‖ τε om. Suid. ‖ ὑπ᾽ *PRz* ‖ πέρσεων *B*

σεω καὶ ὡς καταιρεόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ ἔμελλε συγκεντηθήσε-
σθαι, Περσίδα γλῶσσαν μετεὶς καταμηνύει ἑωυτὸν ὡς εἴη
Ἱστιαῖος ὁ Μιλήσιος. εἰ μέν νυν, ὡς ἐζωγρήθη, ἄχθη ἀγό- 30
μενος παρὰ βασιλέα Δαρεῖον, ὁ δὲ οὔτ᾽ ἂν ἔπαθε κακὸν οὐδὲν
δοκέειν ἐμοί, ἀπῆκέ τ᾽ ἂν αὐτῷ τὴν αἰτίην· νῦν δέ μιν αὐ-
τῶν τε τούτων εἵνεκα καὶ ἵνα μὴ διαφυγὼν αὖτις μέγας
παρὰ βασιλέι γένηται, Ἀρταφρένης τε ὁ Σαρδίων ὕπαρχος
καὶ ὁ λαβὼν Ἅρπαγος, ὡς ἀπίκετο ἀγόμενος ἐς Σάρδις, τὸ
μὲν αὐτοῦ σῶμα αὐτοῦ ταύτῃ ἀνεσταύρωσαν, τὴν δὲ κεφαλὴν
ταριχεύσαντες ἀνήνεικαν παρὰ βασιλέα Δαρεῖον ἐς Σοῦσα.
Δαρεῖος δὲ πυθόμενος ταῦτα καὶ ἐπαιτιησάμενος τοὺς ταῦτα
ποιήσαντας ὅτι μιν οὐ ζώοντα ἀνήγαγον ἐς ὄψιν τὴν ἑωυτοῦ,
τὴν κεφαλὴν τὴν Ἱστιαίου λούσαντάς τε καὶ περιστείλαντας
εὖ ἐνετείλατο θάψαι ὡς ἀνδρὸς μεγάλως ἑωυτῷ τε καὶ Πέρ-
σῃσι εὐεργέτεω.

Τὰ μὲν περὶ Ἱστιαῖον οὕτω ἔσχε. ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς 31
ὁ Περσέων χειμερίσας περὶ Μίλητον, τῷ δευτέρῳ ἔτεϊ ὡς
ἀνέπλωσε, αἱρέει εὐπετέως τὰς νήσους τὰς πρὸς τῇ ἠπείρῳ
κειμένας, Χίον καὶ Λέσβον καὶ Τένεδον. ὅκως δὲ λάβοι τινὰ
τῶν νήσων, ὡς ἑκάστην αἱρέοντες οἱ βάρβαροι ἐσαγήνευον
τοὺς ἀνθρώπους· σαγηνεύουσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον. ἀνὴρ
ἀνδρὸς ἁψάμενος τῆς χειρὸς ἐκ θαλάσσης τῆς βορηίης ἐπὶ
τὴν νοτίην διήκουσι, καὶ ἔπειτα διὰ πάσης τῆς νήσου διέρ-
χονται ἐκθηρεύοντες τοὺς ἀνθρώπους. αἵρεον δὲ καὶ τὰς ἐν
τῇ ἠπείρῳ πόλιας τὰς Ἰάδας κατὰ ταὐτά, πλὴν οὐκ ἐσαγή-
νευον τοὺς ἀνθρώπους· οὐ γὰρ οἷά τ᾽ ἦν. ἐνθαῦτα Περσέων 32

περὶ ὧν ἔλαβεν πόλεων ὁ ναυτικὸς τῶν Περσῶν στρατὸς καὶ τίνι τρόπῳ σαγηνεύουσι τοὺς ἀνθρώπους

---

2. μετιεὶς *R* ‖ 3. ὁ om. *AB*¹*C*. Suid. ‖ ἄχθει z. ἀνήχθη Bredovius ‖ 4. βασιλῆα z ‖ ὅδε *R* ‖ 5. ἀπῆκέ τ᾽ *R*: ἀφῆκέ τ᾽ ‖ αὐτέων τε τουτέων z ‖ 7. βασιλεῖ *AB* ‖ ἀρταφέρνης *dz* ‖ 8. ἀγόμενος ἀπίκετο *R* ‖ ἐς τὰς σάρδις *R*, ἐς σάρδεις *d* ‖ 9. αὐτοῦ om. *d*, ταύτῃ om. *R* ‖ 10. βασιλῆα z ‖ 12. ζῶντα *R*, ζώοντα z ‖ 14. εὖ] om. *R*, εὐπρεπῶς z ‖ 16. οὕτω z: οὕτως ‖ 17. χειμερήσας *d* ‖ τὰ περὶ *C* ‖ ἔτει *AB* ‖ 19. χῖον *Rdz* ‖ 21. τόνδε] τοῦτον *PRz* ‖ 23. διήκουσαν *ABCd* ‖ 25. τῇ om. z ‖ ταυτά *ABd*: τὰ αὐτά ‖ 26. τε *R*

οἱ στρατηγοὶ οὐκ ἐψεύσαντο τὰς ἀπειλὰς τὰς ἐπηπείλησαν τοῖσι Ἴωσι στρατοπεδευομένοισι ἐναντία σφίσι. ὡς γὰρ δὴ ἐπεκράτησαν τῶν πολίων, παῖδάς τε τοὺς εὐειδεστάτους ἐκλεγόμενοι ἐξέταμνον καὶ ἐποίευν ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους καὶ παρθένους τὰς καλλιστευούσας ἀνασπάστους· παρὰ βασιλέα· ταῦτά τε δὴ ἐποίευν καὶ τὰς πόλιας ἐνεπίμπρασαν αὐτοῖσι τοῖσι ἱροῖσι. οὕτω τε τὸ τρίτον Ἴωνες κατεδουλώθησαν, πρῶτον μὲν ὑπὸ Λυδῶν, δὶς δὲ ἐπεξῆς τότε ὑπὸ Περσέων.

33 Ἀπὸ δὲ Ἰωνίης ἀπαλλασσόμενος ὁ ναυτικὸς στρατὸς τὰ ἐπ' ἀριστερὰ ἐσπλέοντι τοῦ Ἑλλησπόντου αἵρεε πάντα· τὰ γὰρ ἐπὶ δεξιὰ αὐτοῖσι τοῖσι Πέρσῃσι ὑποχείρια ἦν γεγονότα κατ' ἤπειρον. εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ αἵδε τοῦ Ἑλλησπόντου, Χερσόνησός τε, ἐν τῇ πόλιες συχναὶ ἔνεισι, καὶ Πέρινθος καὶ τὰ τείχεα τὰ ἐπὶ Θρηίκης καὶ Σηλυμβρίη τε καὶ Βυζάντιον. Βυζάντιοι μέν νυν καὶ οἱ πέρηθε Καλχηδόνιοι οὐδ' ὑπέμειναν ἐπιπλέοντας τοὺς Φοίνικας, ἀλλ' οἴχοντο ἀπολιπόντες τὴν σφετέρην ἔσω ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον, καὶ ἐνθαῦτα πόλιν Μεσαμβρίην οἴκησαν. οἱ δὲ Φοίνικες κατακαύσαντες ταύτας τὰς χώρας τὰς καταλεχθείσας τράπονται ἐπί τε Προκόννησον καὶ Ἀρτάκην, πυρὶ δὲ καὶ ταύτας νείμαντες ἔπλεον αὖτις ἐς τὴν Χερσόνησον ἐξαιρήσοντες τὰς ἐπιλοίπους τῶν πολίων, ὅσας πρότερον προσσχόντες οὐ κατέσυραν. ἐπὶ δὲ Κύζικον οὐδὲ ἔπλωσαν ἀρχήν· αὐτοὶ γὰρ Κυζικηνοὶ ἔτι πρότερον τοῦ Φοινίκων ἐσπλόου τούτου

14 sqq. (Eustathius Dion. 803)

1. ἀπειλὰς] κεφαλὰς *C* ‖ ἐπηπειλήσαντο *AC*, ἐπιπειλήσαντο *B* ‖ 4. ἐποίεον *R* ‖ ἀντὶ] ἀντὶ τοῦ Valckenaer ‖ εἶναι ἐνόρχας *PR*, ἐνόρχων, εἶναι *z* ‖ 5. βασιλῆα *z* ‖ 6. τε om. *Ppr. R* ‖ 7. τοῖσι om. Bekkerus ‖ τε] δὲ *PR*, δὴ *z* ‖ 8. ἑξῆς *ABCd* ‖ τότε videtur supra post τρίτον sedem habuisse ‖ 11. ἐπιδεξιὰ *BCd*, ἐπιδέξια *z* ‖ τοῖσι om. *ABCd* ‖ 12. δὲ αἱ *ACd*: δὲ //// *B*, δὲ *PRz* ‖ αἴδε *AB* ‖ 13. συχναὶ εἰσι *PR*, πολέες εἰσί ‖ 14. θρήικης *R* ‖ σηλυ//βρίη *B*, σηλυβρίη *Pz*, συληβρίη *R* ‖ 15. βυξάντειον *R* ‖ βυζάντειοι *R* ‖ καὶ om. *C* ‖ πέρηθεν *B²sz* ‖ καλχηδόνιοι *R*: χαλκηδόνιοι ‖ 16. οὐδὲ *R* ‖ ὑποπλέοντας *C* ‖ οἴχοντο] οἴχοντο φεύγοντες *z* ‖ 17. σφετέρην] πόλιν *PRz* ‖ εἴσω *ABd* ‖ 18. θηλυμβρίην *AB¹Cd* fortasse vere ‖ οἴκησαν *AB*, ᾤκησαν *d* ‖ 19. καταλαύσαντες *C* ‖ καταλειφθείσας *AB¹Cd* ‖ τράπωνται *d* ‖ 20. τε om. *R* ‖ προκόνησον *Cd*, Προικόννησον *z* ‖ 21. ἔπλωον *R* ‖ χερόνησον *C* ‖ 22. ὑπολοίπους *d* ‖ πρότερον om. *PRz* ‖ προσχόντες *L* ‖ 23. τὴν ἀρχὴν *z* 24. ἔσπλου τούτου *Pz*, τούτου ἔσπλου *B²R*, ἔσπλου reliqui

ἐγεγόνεσαν ὑπὸ βασιλέι, Οἰβάρεϊ τῷ Μεγαβάζου ὁμολογήσαντες τῷ ἐν Δασκυλείῳ ὑπάρχῳ. τῆς δὲ Χερσονήσου, πλὴν 34
Καρδίης πόλιος, τὰς ἄλλας πάσας ἐχειρώσαντο οἱ Φοίνικες. ἐτυράννευε δὲ αὐτέων μέχρι τότε Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος τοῦ Στησαγόρεω, κτησαμένου τὴν ἀρχὴν ταύτην πρότερον Μιλτιάδεω τοῦ Κυψέλου τρόπῳ τοιῷδε. εἶχον Δόλογκοι Θρήικες τὴν Χερσόνησον ταύτην. οὗτοι ὦν οἱ Δόλογκοι πιεσθέντες πολέμῳ ὑπὸ Ἀψινθίων ἐς Δελφοὺς ἔπεμψαν τοὺς βασιλέας περὶ τοῦ πολέμου χρησομένους. ἡ δὲ Πυθίη σφι ἀνεῖλε οἰκιστὴν ἐπάγεσθαι ἐπὶ τὴν χώρην τοῦτον ὃς ἄν σφεας ἀπιόντας ἐκ τοῦ ἱροῦ πρῶτος ἐπὶ ξείνια καλέσῃ. ἰόντες δὲ οἱ Δόλογκοι τὴν ἱρὴν ὁδὸν διὰ Φωκέων τε καὶ Βοιωτῶν ἤισαν· καί σφεας ὡς οὐδεὶς ἐκάλεε, ἐκτράπονται ἐπ' Ἀθηνέων. ἐν δὲ τῇσι Ἀθήνῃσι τηνικαῦτα εἶχε μὲν τὸ πᾶν 35
κράτος Πεισίστρατος, ἀτὰρ ἐδυνάστευέ γε καὶ Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου ἐὼν οἰκίης τεθριπποτρόφου, τὰ μὲν ἀνέκαθεν ἀπ' Αἰακοῦ τε καὶ Αἰγίνης γεγονώς, τὰ δὲ νεώτερα Ἀθηναῖος, Φιλαίου τοῦ Αἴαντος παιδὸς γενομένου πρώτου τῆς οἰκίης ταύτης Ἀθηναίου. οὗτος ὁ Μιλτιάδης κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι τοῖσι ἑωυτοῦ, ὁρέων τοὺς Δολόγκους παριόντας ἐσθῆτα ἔχοντας οὐκ ἐγχωρίην καὶ αἰχμὰς προσεβώσατο καί σφι προσελθοῦσι ἐπηγγείλατο καταγωγὴν καὶ ξείνια. οἱ δὲ δεξάμενοι καὶ ξεινισθέντες ὑπ' αὐτοῦ ἐξέφαινον πᾶν τὸ μαντήιον, ἐκφήναντες δὲ ἐδέοντο αὐτοῦ τῷ θεῷ μιν πείθεσθαι. Μιλτιάδεα δὲ ἀκούσαντα παραυτίκα ἔπεισε ὁ λόγος οἷα ἀχθό-

ὅτι Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος τύραννος ἦν Χερσονήσου   τίνι τρόπῳ Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου παρέλαβε τὴν τυραννίδα Χερσονήσου

Eustathius Il. p. 234

1. ἐγεγόνεσαν ὑπὸ βασιλέι om. *R* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ οἰβάρει *ABPdz* ‖ μεγαβύζου *d* ‖ 2. Δασκυλίῳ z ‖ 3. κραδίης *d* ‖ 4. αὐτῶν *ABCd* ‖ 5. στησαγόρεω om. *dPb* ‖ κτησαμένου – 6 τοῦ om. *db* ‖ 6. Κυψέλλου z ‖ θρήικες *AB*, θρῆκες *R* ‖ 7. τὴν ἀρχὴν τῆς Χερσονήσου ταύτην z ‖ χερόνησον *C* ‖ 8. βασιλῆας z ‖ 13. ἤισαν *AB*[1] ‖ ἐκτρέπονται *ABCd* ‖ ἀθηναίων *BPpr. dz* ‖ 15. ἐδυνάστευέ γε Reiske ('aut γε aut τε'): ἐδυνάστευέ τε *ABCd*, ἐδυνάστευε reliqui ‖ 16. Κυψέλλου z ‖ ἰὼν *d* ‖ 17. αἰγινήτης *C* ‖ 18. φιλέου *PRd* ‖ πρώτης ταύτης τῆς οἰκίης *R* ‖ 20. ὁρῶν *ABCd* ‖ 21. οὐκ ἐγχωρίην ἔχοντας z ‖ 22. προελθοῦσι *R* ‖ 23. πᾶν] πᾶν οἱ *B²R* ‖ 25. μιλτιάδεα *ABCdz*. Eust.: μιλτιάδην ‖ ὁ om *R*

μενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ καὶ βουλόμενον ἐκποδὼν εἶναι. αὐτίκα δὲ ἐστάλη ἐς Δελφούς, ἐπειρησόμενος τὸ χρηστήριον εἰ ποιοίη τά περ αὐτοῦ οἱ Δόλογκοι προσεδέοντο.
36 κελευούσης δὲ καὶ τῆς Πυθίης, οὕτω δὴ Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου, Ὀλύμπια ἀναραιρηκὼς πρότερον τούτων τεθρίππῳ, τότε παραλαβὼν Ἀθηναίων πάντα τὸν βουλόμενον μετέχειν τοῦ στόλου ἔπλεε ἅμα τοῖσι Δολόγκοισι, καὶ ἔσχε τὴν χώρην· καί μιν οἱ ἐπαγαγόμενοι τύραννον κατεστήσαντο. ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀπετείχισε τὸν ἰσθμὸν τῆς Χερσονήσου ἐκ Καρδίης πόλιος ἐς Πακτύην, ἵνα μὴ ἔχοιεν σφέας οἱ Ἀψίνθιοι δηλέεσθαι ἐσβάλλοντες ἐς τὴν χώρην. εἰσὶ δὲ οὗτοι στάδιοι ἓξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἰσθμοῦ· ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσόνησος ἔσω πᾶσα ἐστὶ σταδίων εἴκοσι καὶ τετρακοσίων
37 τὸ μῆκος. ἀποτειχίσας ὦν τὸν αὐχένα τῆς Χερσονήσου ὁ Μιλτιάδης καὶ τοὺς Ἀψινθίους τρόπῳ τοιούτῳ ὠσάμενος, τῶν λοιπῶν πρώτοισι ἐπολέμησε Λαμψακηνοῖσι· καί μιν οἱ Λαμψακηνοὶ λοχήσαντες αἱρέουσι ζωγρίῃ. ἦν δὲ ὁ Μιλτιάδης Κροίσῳ τῷ Λυδῷ ἐν γνώμῃ γεγονώς· πυθόμενος ὦν ὁ Κροῖσος ταῦτα, πέμπων προηγόρευε τοῖσι Λαμψακηνοῖσι μετιέναι Μιλτιάδεα· εἰ δὲ μή, σφέας πίτυος τρόπον ἀπείλεε ἐκτρίψειν. πλανωμένων δὲ τῶν Λαμψακηνῶν ἐν τοῖσι λόγοισι τὸ θέλει τὸ ἔπος εἶναι τό σφι ἀπείλησε ὁ Κροῖσος, πίτυος τρόπον ἐκτρίψειν, μόγις κοτὲ μαθὼν τῶν τις πρεσβυτέρων εἶπε τὸ ἐόν, ὅτι πίτυς μούνη πάντων δενδρέων ἐκ-

περὶ ὧν ἔπραξεν Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου παραλαβὼν τὴν τυραννίδα

5. Lexicon Vindob. p. 6. — 24 sq. Eustathius Il. p. 42

1. ἐκποδῶν *AB*, ἐκ ποδῶν *CP* ‖ 3. ποιοῖ *R*, ποι εἴη *d*. ποιῇ Dobree, ποιέῃ Dindorf ‖ αὐτοὶ *R* ‖ προσεδέκοντο *d* ‖ 4. δὲ] δὴ *AB*[1] ‖ Κυψέλλου *z* ‖ 5. ἀνηιρηκὼς *ABCP*, ἀνῃρηκὼς Lex. Vind. *z*, ἀνηρηκὼς *d*, ἀναιρηκὼς *R* ‖ τουτέων *z* ‖ 7. ἔσχε *z* ‖ 8. ἐπαγόμενοι *Rz* ‖ κατέστησαν *R* ‖ 9. ἐπετείχισε *ABCd* ‖ 10. ἔχοιέν σφεας *R* ‖ δηλήσασθαι ἐκβαλόντες *C* ‖ 12. ἀπὸ - ἰσθμοῦ om. *B*[1] ‖ τούτου om. *R* ‖ 13. εἴσω *ABCd* ‖ πᾶσά ἐστι *Rz* ‖ 15. τοιῷδε *Pdz*, τούτῳ *R* ‖ 17. οἱ λοχήσαντες *z* ‖ 20. μιλτιάδην *R* ‖ 21. ἐκτρίψας *C* ‖ πλανωμένων - 23 ἐκτρίψειν om. *qz* ‖ 22. τὸ ἔπος] ἔπος *R* ‖ 24. μόνη *d* ‖ πάντων δενδρέων *CR*: πάντων δένδρων *AB*. Eust., δενδρέων πάντων *Pdz*

κοπεῖσα βλαστὸν οὐδένα μετίει ἀλλὰ πανώλεθρος ἐξαπόλ-
λυται. δείσαντες ὦν οἱ Λαμψακηνοὶ Κροῖσον, λύσαντες
μετῆκαν Μιλτιάδεα. οὗτος μὲν δὴ διὰ Κροῖσον ἐκφεύγει, 38
μετὰ δὲ τελευτᾷ ἄπαις, τὴν ἀρχήν τε καὶ τὰ χρήματα παρα-
δοὺς Στησαγόρῃ τῷ Κίμωνος ἀδελφεοῦ παιδὶ ὁμομητρίου.
καί οἱ τελευτήσαντι Χερσονησῖται θύουσι ὡς νόμος οἰκιστῇ,
καὶ ἀγῶνα ἱππικόν τε καὶ γυμνικὸν ἐπιστᾶσι, ἐν τῷ Λαμψα-
κηνῶν οὐδενὶ ἐγγίνεται ἀγωνίζεσθαι. πολέμου δὲ ἐόντος
πρὸς Λαμψακηνοὺς καὶ Στησαγόρεα κατέλαβε ἀποθανεῖν
ἄπαιδα, πληγέντα τὴν κεφαλὴν πελέκεϊ ἐν τῷ πρυτανηίῳ
πρὸς ἀνδρὸς αὐτομόλου μὲν τῷ λόγῳ πολεμίου δὲ καὶ ὑπο-
θερμοτέρου τῷ ἔργῳ. τελευτήσαντος δὲ καὶ Στησαγόρεω 39
τρόπῳ τοιῷδε, ἐνθαῦτα Μιλτιάδεα τὸν Κίμωνος, Στησαγόρεω
δὲ τοῦ τελευτήσαντος ἀδελφεόν, καταλαμψόμενον τὰ πρή-
γματα ἐπὶ Χερσονήσου ἀποστέλλουσι τριήρεϊ οἱ Πεισιστρατί-
δαι, οἵ μιν καὶ ἐν Ἀθήνῃσι ἐποίευν εὖ ὡς οὐ συνειδότες
δῆθεν τοῦ πατρὸς [Κίμωνος] αὐτοῦ τὸν θάνατον, τὸν ἐγὼ ἐν
ἄλλῳ λόγῳ σημανέω ὡς ἐγένετο. Μιλτιάδης δὲ ἀπικόμενος
ἐς τὴν Χερσόνησον εἶχε κατ' οἴκους, τὸν ἀδελφεὸν Στησα-
γόρεα δηλαδὴ ἐπιτιμέων. οἱ δὲ Χερσονησῖται πυνθανόμενοι
ταῦτα συνελέχθησαν ἀπὸ πασέων τῶν πολίων οἱ δυναστεύ-
οντες πάντοθεν, κοινῷ δὲ στόλῳ ἀπικόμενοι ὡς συλλυπη-
θησόμενοι ἐδέθησαν ὑπ' αὐτοῦ. Μιλτιάδης τε δὴ ἴσχει τὴν
Χερσόνησον, πενταχοσίους βόσκων ἐπικούρους, καὶ γαμέει
Ὀλόρου τοῦ Θρηίκων βασιλέος τὴν θυγατέρα Ἡγησιπύλην.

περὶ Στησαγόρου τοῦ Κίμωνος ὅτι Στησαγόρας ἀδελφόπαις ἦν Μιλτιάδου τοῦ Κυψέλου περὶ Μιλτιάδου τοῦ Κίμωνος πῶς τῆς Χερσονησιτῶν τυραννίδος ἐκράτησε Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος

---

1. μετήιει *C*, μετῄει *d* ‖ πανώλεθρος *R*. Eust. : πανωλέθρως ‖ 3 μιλ-τιάδην *R* ‖ 4. μετὰ δὲ ταῦτα *PRz* ‖ ὁ παῖς *d* ‖ τε om. *ABCd* ‖ 6. χε-ρονησῖται *C*, χερσοννησῖται *P* ‖ ὁ νόμος *z* ‖ 7. ἐπιστῶσι *d* ‖ 8. ἐκγίνεται B^2 ‖ ὄντος AB^1Cd ‖ 9. στησαγόρην κατελάμβανεν *R* ‖ 10. πελέκει *AB* ‖ τῷ om. *z* ‖ 12. καὶ om. *d* ‖ 14. καταλαψόμενον B^2d ‖ 15. ἐπὶ] τὰ ἐπὶ ? ‖ τριήρει *AB* ‖ 17. Κίμωνος seclusi ‖ αὐτοῦ κίμωνος *R* ‖ 19. κατοίκου *AB*, κατ' οἴκου *Cd* ‖ 23. ἐδεήθησαν *C* ‖ ὑπ' et δὴ om. *R* ‖ 25. θρηκῶν *R* ‖ βασιλῆος *z* ‖ τὴν om. *R*

10 Οὗτος δὲ ὁ Κίμωνος Μιλτιάδης νεωστὶ μὲν ἐληλύθεε ἐς τὴν Χερσόνησον, κατελάμβανε δέ μιν ἐλθόντα ἄλλα τῶν καταλαβόντων πρηγμάτων χαλεπώτερα. τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτεϊ πρὸ τούτων Σκύθας ἐκφεύγει· Σκύθαι γὰρ οἱ νομάδες ἐρεθισθέντες ὑπὸ βασιλέος Δαρείου συνεστράφησαν καὶ ἤλασαν μέχρι τῆς Χερσονήσου ταύτης. τούτους ἐπιόντας οὐκ ὑπομείνας ὁ Μιλτιάδης ἔφευγε Χερσόνησον, ἐς ὃ οἵ τε Σκύθαι ἀπαλλάχθησαν καὶ ἐκεῖνον Δόλογκοι κατήγαγον ὀπίσω. ταῦτα μὲν δὴ τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον ἐγεγόνεε τῶν τότε μιν

41 κατεχόντων. τότε δὲ πυνθανόμενος εἶναι τοὺς Φοίνικας ἐν Τενέδῳ, πληρώσας τριήρεας πέντε χρημάτων τῶν παρεόντων ἀπέπλεε ἐς τὰς Ἀθήνας. καὶ ὥσπερ ὡρμήθη ἐκ Καρδίης πόλιος, ἔπλεε διὰ τοῦ Μέλανος κόλπου· παραμείβετό τε τὴν Χερσόνησον καὶ οἱ Φοίνικές οἱ περιπίπτουσι τῇσι νηυσί. αὐτὸς μὲν δὴ Μιλτιάδης σὺν τῇσι τέσσερσι τῶν νεῶν καταφεύγει ἐς Ἴμβρον, τὴν δέ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖλον διώκοντες οἱ Φοίνικες. τῆς δὲ νεὸς ταύτης ἔτυχε τῶν Μιλτιάδεω παίδων ὁ πρεσβύτατος ἄρχων Μητίοχος, οὐκ ἐκ τῆς Ὀλόρου τοῦ Θρήικος ἐὼν θυγατρὸς ἀλλ' ἐξ ἄλλης· καὶ τοῦτον ἅμα τῇ νηὶ εἷλον οἱ Φοίνικες, καί μιν πυθόμενοι ὡς εἴη Μιλτιάδεω παῖς ἀνήγαγον παρὰ βασιλέα, δοκέοντες χάριτα μεγάλην καταθήσεσθαι, ὅτι δὴ Μιλτιάδης γνώμην ἀπεδέξατο ἐν τοῖσι Ἴωσι πείθεσθαι κελεύων τοῖσι Σκύθῃσι, ὅτε οἱ Σκύθαι προσεδέοντο λύσαντας τὴν σχεδίην ἀποπλέειν ἐς τὴν ἑωυτῶν.

φυγὴ Μιλτιάδου εἰς Ἀθήνας   ὅτι Μητίοχον Μιλτιάδου Φοίνικες λαβόντες ἀνήγαγον πρὸς βασιλέα, ὁ δὲ ἐτίμησεν

---

16 sqq. Marcellinus vita Thucyd. 12

1. δὴ Krueger ‖ ἐληλύθε *AB*, ἐληλύθεν *Cd* ‖ 3. καταλαβόντων *ABC*: καταλαμβανόντων *d*, κατεχόντων *PRz* ‖ 4. πρὸ τούτων complevi: τούτων codices, τουτέων z ‖ ἔφευγε *R* ‖ ἐρετιθέντες *R* ‖ 5. βασιλῆος z ‖ 6. τῆς om. *PRz* ‖ χερονήσου *C* ‖ οὐχ *ABRd* ‖ 7. χερσόνησον *PRz*: ἀπὸ χερσονήσου *AB*, om. *Cd* ‖ 8. ἀπηλλάχθησαν *ABd* ‖ καὶ ἐκεῖνον οἱ *C*, καί μιν οἱ *R* ‖ 9. ἔτει *AB* ‖ 10. δὴ z ‖ 11. χρημάτων τριήρεας πέντε z ‖ 12. ὁρμήθη *AB* ‖ 13. παρημείβετό *ABCd* ‖ 15. τέσσερσι *Pz*: τέσσαρσι ‖ καταφεύγει – 16 νεῶν om. *R* ‖ 17. νεὼς *d* ‖ 18. μιτίοχος *d* ‖ 19. θρηκὸς *R*, θρηκῶν *B*[2] ‖ 21. βασιλῆα z ‖ 24. λύσαντες *R*

Δαρεῖος δέ, ὡς οἱ Φοίνικες Μητίοχον τὸν Μιλτιάδεω ἀνήγαγον, ἐποίησε κακὸν μὲν οὐδὲν Μητίοχον, ἀγαθὰ δὲ συχνά· καὶ γὰρ οἶκον καὶ κτῆσιν ἔδωκε καὶ Περσίδα γυναῖκα, ἐκ τῆς οἱ τέκνα ἐγένετο τὰ ἐς Πέρσας κεκοσμέαται. Μιλτιάδης δὲ ἐξ Ἴμβρου ἀπικνέεται ἐς τὰς Ἀθήνας.

Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκ τῶν Περσέων οὐδὲν ἐπὶ πλέον 42
ἐγένετο τούτων ἐς νεῖκος φέρον Ἴωσι, ἀλλὰ τάδε μὲν χρήσιμα χάρτα τοῖσι Ἴωσι ἐγένετο τούτου τοῦ ἔτεος. Ἀρταφρένης ὁ Σαρδίων ὕπαρχος μεταπεμψάμενος ἀγγέλους ἐκ τῶν πολίων συνθήκας σφίσι αὐτοῖσι τοὺς Ἴωνας ἠνάγκασε ποιέεσθαι, ἵνα δοσίδικοι εἶεν καὶ μὴ ἀλλήλους φέροιέν τε καὶ ἄγοιεν. ταῦτά τε ἠνάγκασε ποιέειν, καὶ τὰς χώρας μετρήσας σφέων κατὰ παρασάγγας, τοὺς καλέουσι οἱ Πέρσαι τὰ τριήκοντα στάδια, κατὰ δὴ τούτους μετρήσας φόρους ἔταξε ἑκάστοισι, οἳ κατὰ χώρην διατελέουσι ἔχοντες ἐκ τούτου τοῦ χρόνου αἰεὶ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ὡς ἐτάχθησαν ἐξ Ἀρταφρένεος· ἐτάχθησαν δὲ σχεδὸν κατὰ ταὐτὰ τὰ καὶ πρότερον εἶχον. καί σφι ταῦτα μὲν εἰρηναῖα ἦν. ἅμα δὲ τῷ ἔαρι, τῶν ἄλλων 43
καταλελυμένων στρατηγῶν ἐκ βασιλέος, Μαρδόνιος ὁ Γωβρύεω κατέβαινε ἐπὶ θάλασσαν, στρατὸν πολλὸν μὲν χάρτα πεζὸν ἅμα ἀγόμενος πολλὸν δὲ ναυτικόν, ἡλικίην τε νέος ἐὼν καὶ νεωστὶ γεγαμηκὼς βασιλέος Δαρείου θυγατέρα Ἀρτοζώστρην· ἄγων δὲ τὸν στρατὸν τοῦτον ὁ Μαρδόνιος ἐπείτε ἐγένετο ἐν τῇ Κιλικίῃ, αὐτὸς μὲν ἐπιβὰς ἐπὶ νεὸς ἐκομίζετο ἅμα τῇσι ἄλλῃσι νηυσί, στρατιὴν δὲ τὴν πεζὴν ἄλλοι ἡγε-

περὶ τοῦ φόρου ὃν ἔταξεν Ἀρταφρένης Ἴωσιν περὶ Μαρδονίου τοῦ πεμφθέντος ἐπὶ Ἐρέτρειαν καὶ Ἀθήνας καὶ ὧν ἔπραξεν

1. μιτίοχον *d* ‖ 2. μὲν κακὸν *C* ‖ μιτίογον *d* ‖ 3. ἐξ ἧς *ABCd* ‖ 6. ἐπὶ πλέον *Cd*, ἐπιπλέον *AB*: ἔτι πλέον ‖ 7. τουτέων *z* ‖ χάρτα χρήσιμα *ABd* ‖ 8. ἀρταφέρνης *dz* ‖ 9. ὁ] δὲ ὁ *AB¹Cd* ‖ 10. πολεμίων *P*ʳ*Rz*, ἐν ἄλλοις πολίων *P*ᵐ ‖ 11. ποιέεσθαι - 12 ἠνάγκασε om. *R* ‖ ποιήσασθαι *z* ‖ δωσίδικοι *s* ‖ 12. χώράς σφεων μετρήσας *P*, χώρας σφέων μετρήσας *Rz* ‖ 16. καὶ ἔτι *PRz* ‖ ἀρταφέρνεος *dz* ‖ 17. κατὰ αὐτὰ *R* ‖ τὰ καὶ] καὶ? ‖ 19. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ γοβρύεω *d*: γωβρύεω ‖ 21. δὲ] τε *Rd* ‖ ἡλικίη *R* ‖ 22. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ ἀρταζώστρην *B²C* ‖ 23. ὁ μαρδόνιος τοῦτον *P* ‖ 24. ἐγίνετο *R* ‖ νεὼς *Rd* ‖ 25. ἄλλῃσι om. *R* ‖ νευσὶ *R*

μόνες ἦγον ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον. ὡς δὲ παραπλέων τὴν Ἀσίην ἀπίκετο ὁ Μαρδόνιος ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐνθαῦτα μέγιστον θῶυμα ἐρέω τοῖσι μὴ ἀποδεκομένοισι Ἑλλήνων Περσέων τοῖσι ἑπτὰ Ὀτάνεα γνώμην ἀποδέξασθαι ὡς χρεὸν εἴη δημοκρατέεσθαι Πέρσας· τοὺς γὰρ τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας πάντας ὁ Μαρδόνιος δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλιας. ταῦτα δὲ ποιήσας ἠπείγετο ἐς τὸν Ἑλλήσποντον. ὡς δὲ συνελέχθη μὲν χρῆμα πολλὸν νεῶν συνελέχθη δὲ καὶ πεζὸς στρατὸς πολλός, διαβάντες τῇσι νηυσὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐπορεύοντο διὰ τῆς Εὐρώπης, ἐπορεύοντο δὲ ἐπί τε Ἐρέ-
44 τριαν καὶ Ἀθήνας. αὗται μὲν ὦν σφι πρόσχημα ἦσαν τοῦ στόλου· ἀτὰρ ἐν νόῳ ἔχοντες ὅσας ἂν πλείστας δύνωνται καταστρέφεσθαι τῶν Ἑλληνίδων πολίων, τοῦτο μὲν δὴ τῇσι νηυσὶ Θασίους οὐδὲ χεῖρας ἀνταειραμένους κατεστρέψαντο, τοῦτο δὲ τῷ πεζῷ Μακεδόνας πρὸς τοῖσι ὑπάρχουσι δούλους προσεκτήσαντο· τὰ γὰρ ἐντὸς Μακεδόνων ἔθνεα πάντα σφι ἦν ἤδη ὑποχείρια γεγονότα. ἐκ μὲν δὴ Θάσου διαβαλόντες πέρην ὑπὸ τὴν ἤπειρον ἐκομίζοντο μέχρι Ἀκάνθου, ἐκ δὲ Ἀκάνθου ὁρμεόμενοι τὸν Ἄθων περιέβαλλον. ἐπιπεσὼν δέ σφι περιπλέουσι βορέης ἄνεμος μέγας τε καὶ ἄπορος κάρτα τρηχέως περιέσπε, πλήθεϊ πολλὰς τῶν νεῶν ἐκβάλλων πρὸς τὸν Ἄθων. λέγεται γὰρ τριηκοσίας μὲν τῶν νεῶν τὰς διαφθαρείσας εἶναι, ὑπὲρ δὲ δύο μυριάδας ἀνθρώπων. ὥστε γὰρ θηριωδεστάτης ἐούσης τῆς θαλάσσης ταύτης τῆς περὶ τὸν Ἄθων, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθείροντο ἁρπαζόμενοι,

Θασίων καταστροφή

ὅτι περὶ τὸν Ἄθω ὁ ναυτικὸς στρατὸς Μαρδονίου διεφθάρη

24 sq. Eustathius Il. p. 294

3. θῶμα *CRd* ‖ 4. χρεὼν *dz* ‖ 8. πολλὸν *B*[2]: πολλῶν ‖ 9. πολλὸς στρατός *ABCd* ‖ 10. ἐρέτρειαν *ABC* ‖ 11. ἔσαν *z* ‖ 12. δύνωνται *B*[2]*PR*: δύναιντο ‖ 13. ἑλληνίων *Pd* ‖ 16. πάντα σφι *AB* ‖ 17. ἤδη ἦν *PRz* ‖ διαλαβόντας *B*[2] ‖ 19. ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμεόμενοι *ABR*, ὁρμεώμενοι *Cdz* ‖ ἄθω περιέβαλον *R* ‖ 20. βορρῆς *AB*, βορῆς reliqui ‖ 21. περίεσπε *CR*, περιέσπεε *A* ‖ πλήθει *AB* ‖ ἐκβαλὼν *R* ‖ 22. γὰρ] κατὰ *R* ‖ 25. ἁρπαζόμενοι διεφθείροντο *d*

οἱ δὲ πρὸς τὰς πέτρας ἀρασσόμενοι· οἳ δὲ αὐτῶν νέειν οὐκ ἐπιστέατο καὶ κατὰ τοῦτο διεφθείροντο, οἱ δὲ ῥίγεϊ. ὁ μὲν 45 δὴ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω ἔπρησσε, Μαρδονίῳ δὲ καὶ τῷ πεζῷ στρατοπεδευομένῳ ἐν Μακεδονίῃ νυκτὸς Βρύγοι Θρήικες ἐπεχείρησαν· καί σφεων πολλοὺς φονεύουσι οἱ Βρύγοι, Μαρδόνιον δὲ αὐτὸν τρωματίζουσι. οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοὶ δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων· οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανέστη ἐκ τῶν χωρέων τουτέων Μαρδόνιος πρὶν ἤ σφεας ὑποχειρίους ἐποιήσατο. τούτους μέντοι καταστρεψάμενος ἀπῆγε τὴν στρατιὴν ὀπίσω, ἅτε τῷ πεζῷ τε προσπταίσας πρὸς τοὺς Βρύγους καὶ τῷ ναυτικῷ μεγάλως περὶ Ἄθων. οὗτος μέν νυν ὁ στόλος αἰσχρῶς ἀγωνισάμενος ἀπαλλάχθη ἐς τὴν Ἀσίην.

Δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ τούτων ὁ Δαρεῖος πρῶτα μὲν Θασίους, 46 διαβληθέντας ὑπὸ τῶν ἀστυγειτόνων ὡς ἀπόστασιν μηχανῴατο, πέμψας ἄγγελον ἐκέλευέ σφεας τὸ τεῖχος περιαιρέειν καὶ τὰς νέας ἐς Ἄβδηρα κομίζειν. οἱ γὰρ δὴ Θάσιοι, οἷα ὑπὸ Ἱστιαίου τε τοῦ Μιλησίου πολιορκηθέντες καὶ προσόδων ἐουσέων μεγαλέων, ἐχρέωντο τοῖσι χρήμασι νέας τε ναυπηγεύμενοι μακρὰς καὶ τεῖχος ἰσχυρότερον περιβαλλόμενοι. ἡ δὲ πρόσοδός σφι ἐγίνετο ἔκ τε τῆς ἠπείρου καὶ ἀπὸ τῶν μετάλλων. ἐκ μέν γε τῶν ἐκ Σκαπτησύλης τῶν χρυσέων

ὅτι Μαρδονίῳ καὶ τῷ πεζῷ ἐν Μακεδονίᾳ Βρύγοι ἐπιθέμενοι πολλοὺς ἀνεῖλον, εἶτα ἐδουλώθησαν   ὑποστροφὴ Μαρδονίου εἰς τὴν Ἀσίαν   περὶ ὧν ἐπέταξεν Δαρεῖος Θασίοις   περὶ τῶν ἐν Σκαπτησύλῃ χρυσῶν μετάλλων

19 sqq. Eustathius Dion. 517

1. οἱ δὲ - ἀρασσόμενοι infra post διεφθείροντο collocat *R* ‖ οἳ δὲ Reiske: οἱ δὲ ‖ αὐτέων *Rz* ‖ νεῖν *AB*¹*Cd* ‖ 2. ἠπιστέατο *AB* ‖ οἱ δὲ ῥίγει *AB*, ὁ δὲ ῥίγεϊ *C* ‖ 4. πεζῷ] πεζῷ στρατῷ *z* ‖ θρῆκες *R* ‖ 5. καὶ σφέων *B* ‖ 6. μαρδόνιόν τε *R* ‖ μέντοι] μὲν *R* ‖ 8. τουτέων om. *A*¹ ‖ ἢ σφέας *Bz* ‖ 11. περὶ τὸν Ἄθων *z* ‖ 12. οὕτως *d*, καὶ οὗτος *C* ‖ ἀπηλλάχθη *PRz* ‖ 14. ἔτει *AB* ‖ τουτέων *Rz* ‖ 15. μηχανοίατο *L* ‖ 16. τότε? ‖ 17. οἷα] οἱ *AB*¹*Cd* ‖ 18. τε om. *BR* ‖ μιλησίου οὐ *B*² ‖ 19. μεγαλέων *PR*: μεγάλων ‖ ἐχρέοντο *CP* ‖ ναῦς *L* ‖ 20. ἰσχυρότερον] ἰσχυρότερον ὑψηλὸν *B* ‖ 21. τε om. *d* ‖ 22. ἐκ σκαπτησύλης *AB*¹: ἐκ σκαπτῆς ὕλης *B*²*CPd*, ἐν σκαπτησύλῃ *R*, ἐν Σκαπτῇ ὕλῃ *z* ‖ χρυσίων *R* ‖ . — περὶ ὧν supplevi: περὶ

μετάλλων τὸ ἐπίπαν ὀγδώκοντα τάλαντα προσήιε, ἐκ δὲ τῶν ἐν αὐτῇ Θάσῳ ἐλάσσω μὲν τούτων, συχνὰ δὲ οὕτω ὥστε τὸ ἐπίπαν Θασίοισι ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι προσήιε ἀπό τε τῆς ἠπείρου καὶ τῶν μετάλλων ἔτεος ἑκάστου διηκόσια τάλαντα, ὅτε δὲ τὸ πλεῖστον προσῆλθε, τριηκόσια.

47 εἶδον δὲ καὶ αὐτὸς τὰ μέταλλα ταῦτα, καὶ μακρῷ ἦν αὐτῶν θωυμασιώτατα τὰ οἱ Φοίνικες ἀνεῦρον οἱ μετὰ Θάσου κτίσαντες τὴν νῆσον ταύτην, ἥτις νῦν ἀπὸ τοῦ Θάσου τούτου τοῦ Φοίνικος τὸ οὔνομα ἔσχε. τὰ δὲ μέταλλα τὰ Φοινικικὰ ταῦτα ἐστὶ τῆς Θάσου μεταξὺ Αἰνύρων τε χώρου καλεομένου καὶ Κοινύρων, ἀντίον δὲ Σαμοθρηίκης, ὄρος μέγα ἀνεστραμμένον ἐν τῇ ζητήσι. τοῦτο μέν νυν ἐστὶ τοιοῦτον. οἱ δὲ Θάσιοι τῷ βασιλέι κελεύσαντι καὶ τὸ τεῖχος τὸ σφέτερον κατεῖλον καὶ τὰς νέας τὰς πάσας ἐκόμισαν ἐς Ἄβδηρα.

48 Μετὰ δὲ τοῦτο ἀπεπειρᾶτο ὁ Δαρεῖος τῶν Ἑλλήνων ὅ τι ἐν νόῳ ἔχοιεν, κότερα πολεμέειν ἑωυτῷ ἢ παραδιδόναι σφέας αὐτούς. διέπεμπε ὦν κήρυκας ἄλλους ἄλλῃ τάξας ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, κελεύων αἰτέειν βασιλέι γῆν τε καὶ ὕδωρ. τούτους μὲν δὴ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἔπεμπε, ἄλλους δὲ κήρυκας διέπεμπε ἐς τὰς ἑωυτοῦ δασμοφόρους πόλιας τὰς παραθαλασσίους, κελεύων νέας τε μακρὰς καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα ποιέεσθαι. οὗτοί τε δὴ παρεσκευάζοντο ταῦτα, καὶ τοῖσι ἥκουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα κήρυξι πολλοὶ μὲν ἠπειρωτέων ἔδοσαν τὰ προΐσχετο αἰτέων ὁ Πέρσης, πάντες δὲ νησιῶται ἐς

πόθεν ἐκλήθη Θάσος — περὶ τῆς εἰς Ἕλληνας Δαρείου τῶν κηρύκων πομπῆς καὶ τῆς τοῦ πολέμου παρασκευῆς

---

1. τὸ ἐπείπαν *C*, τοεπίπαν *Pz* ‖ προσήιει *C*, προσήει *Adz*, προσείη *B* ‖ 2. τουτέων *Rz* ‖ οὕτως *R* ‖ τοεπίπαν *Pz* ‖ 3. προσήιει *C*, προσήει *Adz*, προσείη *B*[1], προσείης *B*[2] ‖ 5. προσῆλθε τὸ πλεῖστον *ABd* ‖ 6. αὐτέων *z* ‖ θωυμασιώτατα *B*[2]: θωμασιώτατα *R*, θαυμασιώτατα ceteri ‖ 7. κτήσαντες *d* ‖ 8. ἐπὶ *P*[1]*R*, γρ. ἀπὸ *P*[m] ‖ τοὔνομα *z* ‖ ἔσκε *z*. an ἔσχηκε? ni forte supra νῦν abiciendum ‖ 9. φοινικὰ *sz* ‖ ταῦτα ἔστι *PR*, ταῦτά ἐστι *z* ‖ 10. κονύρων *Ppr. R* ‖ σαμοθρήκης *R* ‖ 11. ἀνεστρεμμένον *B*[1] ‖ τῇ om. *PRz* ‖ ζητήσει *L* ‖ 12. ἔστι *Prz* ‖ τοιοῦτο *CPz* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 13. τὰς πάσας] πάσας *PRz* ‖ 16. νῶι *AB*, νῷ *d* ‖ πότερά *d* ‖ πολεμεῖν *AB*, πολεμοῖεν *d* ‖ 17. ἑωϋτούς *sz* ‖ οὖν *d* ‖ 18. βασιλεῖ *AB* ‖ 20. ἑαυτοῦ *d* ‖ 21. δὲ] δέ οἱ *Cd* ‖ ἐς τοὺς *Pz*: ἐς οὓς

τοὺς ἀπικοίατο αἰτήσοντες. οἵ τε δὴ ἄλλοι νησιῶται διδοῦσι γῆν τε καὶ ὕδωρ Δαρείῳ καὶ δὴ καὶ Αἰγινῆται. ποιήσασι δέ σφι ταῦτα ἰθέως Ἀθηναῖοι ἐπεκέατο, δοκέοντές τε ἐπὶ σφίσι ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας δεδωκέναι ὡς ἅμα τῷ Πέρσῃ ἐπὶ σφέας στρατεύωνται, καὶ ἄσμενοι προφάσιος ἐπελάβοντο, φοιτέοντές τε ἐς τὴν Σπάρτην κατηγόρεον τῶν Αἰγινητέων τὰ πεποιήκοιεν προδόντες τὴν Ἑλλάδα. πρὸς ταύτην δὲ τὴν 50 κατηγορίην Κλεομένης ὁ Ἀναξανδρίδεω βασιλεὺς ἐὼν Σπαρτιητέων διέβη ἐς Αἴγιναν, βουλόμενος συλλαβεῖν Αἰγινητέων τοὺς αἰτιωτάτους. ὡς δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων, ἄλλοι τε δὴ ἐγίνοντο αὐτῷ ἀντίξοοι τῶν Αἰγινητέων, ἐν δὲ δὴ καὶ Κριὸς ὁ Πολυκρίτου μάλιστα, ὃς οὐκ ἔφη αὐτὸν οὐδένα ἄξειν χαίροντα Αἰγινητέων· ἄνευ γάρ μιν Σπαρτιητέων τοῦ κοινοῦ ποιέειν ταῦτα, ὑπ' Ἀθηναίων ἀναγνωσθέντα χρήμασι· ἅμα γὰρ ἄν μιν τῷ ἑτέρῳ βασιλέι ἐλθόντα συλλαμβάνειν. ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημαρήτου. Κλεομένης δὲ ἀπελαυνόμενος ἐκ τῆς Αἰγίνης εἴρετο τὸν Κριὸν ὅ τι οἱ εἴη τὸ οὔνομα· ὁ δέ οἱ τὸ ἐὸν ἔφρασε. ὁ δὲ Κλεομένης πρὸς αὐτὸν ἔφη "ἤ δὴ νῦν καταχαλκοῦ ὦ κριὲ τὰ κέρεα, ὡς συνοισόμενος μεγάλῳ κακῷ."

Ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ τοῦτον τὸν χρόνον ὑπομένων Δημά- 51
ρητος ὁ Ἀρίστωνος διέβαλλε τὸν Κλεομένεα, ἐὼν βασιλεὺς καὶ οὗτος Σπαρτιητέων, οἰκίης δὲ τῆς ὑποδεεστέρης, κατ'

ὅτι Αἰγινήταις Ἀθηναῖοι ἐπέθεντο δεδωκόσιν γῆν καὶ ὕδωρ βασιλεῖ
ὅτι διέβη Κλεομένης εἰς Αἴγιναν βουλόμενος συλλαβεῖν τοὺς αἰτίους τοῦ μηδισμοῦ
περὶ τῆς Δημαρήτου καὶ Κλεομένους διαφορᾶς

3. ἐπὶ - 4 Αἰγινήτας Eustathius Od. p. 1856. — 19. ἤ δὴ - 20 κακῷ idem Dion. 511

3. σφισι *ABC* ‖ τε om. *Pz* ‖ 4. ἔχοντας *Pz*. Eust.: ἔχοντες *R*, ἐπέχοντας reliqui ‖ 5. στρατεύονται *Rd* ‖ ἐλάβοντο *d* ‖ 6. φοιτῶντές *AB* ‖ τὴν om. *R* ‖ τῶν om. *PRz* ‖ 7. πεποιήκεε *d* ‖ 8. βασιλεύων *ABCd* ‖ 10. τοὺς αἰτιωτάτους - 11 Αἰγινητέων om. *R* ‖ συλλαμβάνειν *B²Pz* ‖ ἄλλο *d* ‖ 11. αὐτῷ ἐγίνοντο *Pz* ‖ ἀντάξιοι *d* ‖ 14. ἀπὸ *R* ‖ 15. βασιλεῖ *AB* ‖ 18. τὸ om. *R* ‖ δέ οἱ] δὲ *PRz* ‖ 19. ἔφρασέ οἱ *Pz* ‖ ἤ δὴ *d*: ἤδη ‖ καταχαλκοῦ *Rdz* ‖ 20. κέρατα et μεγάλῳ κακῷ συνοισόμενος Eust. ‖ 22. διέβαλλε *PR*: διέβαλε ‖ ἐὼν om. *R* ‖ 23. κατ' - p. 98, 1 ὑποδεεστέρης om. *d* ‖ . — βουλόμενος συλλαβεῖν supplevi: συλλαβεῖν

ἄλλο μὲν οὐδὲν ὑποδεεστέρης (ἀπὸ γὰρ τοῦ αὐτοῦ γεγόνασι), κατὰ πρεσβυγενείην δέ κως τετίμηται μᾶλλον ἡ Εὐρυσθέ-
52 νεος. Λακεδαιμόνιοι γὰρ ὁμολογέοντες οὐδενὶ ποιητῇ λέγουσι αὐτὸν Ἀριστόδημον τὸν Ἀριστομάχου τοῦ Κλεοδαίου τοῦ Ὕλλου βασιλεύοντα ἀγαγεῖν σφέας ἐς ταύτην τὴν χώρην τὴν νῦν ἐκτέαται, ἀλλ' οὐ τοὺς Ἀριστοδήμου παῖδας. μετὰ δὲ χρόνον οὐ πολλὸν Ἀριστοδήμῳ τεκεῖν τὴν γυναῖκα, τῇ οὔνομα εἶναι Ἀργείην· θυγατέρα δὲ αὐτὴν λέγουσι εἶναι Αὐτεσίωνος τοῦ Τισαμενοῦ τοῦ Θερσάνδρου τοῦ Πολυνείκεος· ταύτην δὴ τεκεῖν δίδυμα, ἐπιδόντα δὲ τὸν Ἀριστόδημον τὰ τέκνα νούσῳ τελευτᾶν. Λακεδαιμονίους δὲ τοὺς τότε ἐόντας βουλεῦσαι κατὰ νόμον βασιλέα τῶν παίδων τὸν πρεσβύτερον ποιήσασθαι. οὔκων δὴ σφεας ἔχειν ὁκότερον ἕλωνται ὥστε καὶ ὁμοίων καὶ ἴσων ἐόντων· οὐ δυναμένους δὲ γνῶναι, ἢ καὶ πρὸ τούτου, ἐπειρωτᾶν τὴν τεκοῦσαν. τὴν δὲ οὐδὲ αὐτὴν φάναι διαγινώσκειν. εἰδυῖαν μὲν καὶ τὸ κάρτα λέγειν ταῦτα, βουλομένην δὲ εἴ κως ἀμφότεροι γενοίατο βασιλέες. τοὺς ὦν δὴ Λακεδαιμονίους ἀπορέειν, ἀπορέοντας δὲ πέμπειν ἐς Δελφοὺς ἐπειρησομένους ὅ τι χρήσωνται τῷ πρήγματι. τὴν δὲ Πυθίην κελεύειν σφέας ἀμφότερα τὰ παιδία ἡγήσασθαι βασιλέας, τιμᾶν δὲ μᾶλλον τὸν γεραίτερον. τὴν μὲν δὴ Πυθίην ταῦτά σφι ἀνελεῖν, τοῖσι δὲ Λακεδαιμονίοισι ἀπορέουσι οὐδὲν ἧσσον ὅκως ἐξεύρωσι αὐτῶν τὸν πρεσβύτερον, ὑποθέσθαι ἄνδρα Μεσσήνιον τῷ οὔνομα εἶναι Πανίτην· ὑποθέσθαι δὲ τοῦτον τὸν Πανίτην τάδε τοῖσι Λακεδαιμονίοισι, φυλάξαι τὴν γειναμένην ὁκότερον τῶν παίδων πρότερον λούει καὶ σιτίζει·

περὶ Ἀριστοδήμου καὶ τῶν αὐτοῦ παίδων καὶ ἐκ ποίας αἰτίας δύο βασιλεύουσι ἐν Σπάρτῃ

---

2. πως *ABd* ‖ τετίμητο *d* ‖ 8. εἶναι] ἦν *R* ‖ ἀργίνην *R*, ἀργείνην *B*², Ἀργείειν *z* ‖ 10. δὴ *ABCd*: δὲ ‖ τὸν om. *ABd* ‖ 11. νόσῳ *d* ‖ τότε] τότε ἐν τέλεϊ ? ‖ 12. βασιλῆα *z* ‖ 13. ἕλονται *dz* ‖ 14. ἴσων] ἴσων ἀμφοτέρων *z* ‖ 15. ἐπηρωτᾶν *C* ‖ οὐδ' *ABd* ‖ 16. εἰδῖα *R* ‖ 17. δὲ οἰκὸς ὡς *R* ‖ βασιλῆες *z* ‖ δὴ om. *d* ‖ 19 ἐπηρησομένους *C* ‖ χρήσονται *Cdz* ‖ πράγματι *d* ‖ 20. σφέας κελεύειν *ABd* ‖ βασιλῆας *z* ‖ 21. πρεσβύτερον *ABCd* ‖ 23. αὐτέων *z* ‖ 24. μεσήνιον *R* ‖ 26. παιδίων *R*

καὶ ἢν μὲν κατὰ ταὐτὰ φαίνηται αἰεὶ ποιεῦσα, τοὺς δὲ πᾶν ἕξειν ὅσον τι καὶ δίζηνται καὶ θέλουσι ἐξευρεῖν, ἢν δὲ πλανᾶται καὶ ἐκείνη ἐναλλὰξ ποιεῦσα, δῆλά σφι ἔσεσθαι ὡς οὐδὲ ἐκείνη πλέον οὐδὲν οἶδε, ἐπ᾽ ἄλλην τε τραπέσθαι σφέας ὁδόν. ἐνθαῦτα δὴ τοὺς Σπαρτιήτας κατὰ τὰς τοῦ Μεσσηνίου ὑποθήκας φυλάξαντας τὴν μητέρα τῶν Ἀριστοδήμου παίδων λαβεῖν κατὰ ταὐτὰ τιμῶσαν τὸν πρότερον καὶ σίτοισι καὶ λουτροῖσι, οὐκ εἰδυῖαν τῶν εἵνεκεν ἐφυλάσσετο. λαβόντας δὲ τὸ παιδίον τὸ τιμώμενον πρὸς τῆς γειναμένης ὡς ἐὸν πρότερον τρέφειν ἐν τῷ δημοσίῳ· καί οἱ οὔνομα τεθῆναι Εὐρυσθένεα, τῷ δὲ Προκλέα. τούτους ἀνδρωθέντας αὐτούς τε ἀδελφεοὺς ἐόντας λέγουσι διαφόρους εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς ζόης ἀλλήλοισι, καὶ τοὺς ἀπὸ τούτων γενομένους ὡσαύτως διατελέειν.

Ταῦτα μὲν Λακεδαιμόνιοι λέγουσι μοῦνοι Ἑλλήνων· 53
τάδε δὲ κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπ᾽ Ἑλλήνων ἐγὼ γράφω, τούτους τοὺς Δωριέων βασιλέας μέχρι μὲν δὴ Περσέος τοῦ Δανάης, τοῦ θεοῦ ἀπεόντος, καταλεγομένους ὀρθῶς ὑπ᾽ Ἑλλήνων καὶ ἀποδεικνυμένους ὡς εἰσὶ Ἕλληνες· ἤδη γὰρ τηνικαῦτα ἐς Ἕλληνας οὗτοι ἐτέλεον. ἔλεξα δὲ μέχρι Περσέος τοῦδε εἵνεκα, ἀλλ᾽ οὐκ ἀνέκαθεν ἔτι ἔλαβον, ὅτι οὐκ ἔπεστι ἐπωνυμίη Περσέι οὐδεμία πατρὸς θνητοῦ, ὥσπερ Ἡρακλέι Ἀμφιτρύων. ἤδη ὦν ὀρθῷ λόγῳ χρεωμένῳ μέχρι

21. οὐκ ἔπεστι – 23 Ἀμφιτρύων Eustathius Il. p. 989

1. κατὰ τὰ αὐτὰ φαίνεται *R* ‖ ἀεὶ *ABR* ‖ ποιέουσα *R* ‖ 3. καὶ ἐναλλὰξ *d* ‖ οὐδ᾽ *ABd* ‖ 4. οἶδεν *ABCR*, εἶδε *z* ‖ τραπέσθαι σφέας *C*: τράπεσθαι σφέας *ABd*, σφεας τραπέσθαι *Rz*, σφέας τράπεσθαι *P* ‖ 5. μεσηνίου *R* ‖ 8. εἰδυίην *z* ‖ λαβόντα *C*, λαβόντες *z* ‖ 9. γιναμένης *C* ‖ 10. τὲ θεῖναι *R* ‖ 11. δὲ] δὲ νεωτέρῳ *B*²*Rz* ‖ 12. ζώης *Apr.* *C*, ζόης αὐτέων *z* ‖ 13. γεινομένους *Ad*, γινομένους *B* ‖ 15. Λακεδαιμόνιοι μὲν ταῦτα *z* ‖ 16. κατὰ ταὐτὰ λεγόμενα *C*, κατὰ λεγόμενα *R*, καταλεγόμενα *sz* ‖ ὑπὸ ἑλλήνων *R*, ὑπ᾽ ἀλλήλων *Cd* ‖ 16. γράφω· τούτους *PRz*: γράφω· τούτους γὰρ δὴ ‖ 17. βασιλῆας *z* ‖ δὴ om. *PRz* ‖ περσέως *d* ‖ 18. τοὺς καταλεγομένους *ABCd* ‖ ὑπὸ *R* ‖ 20. ἔλεξα δὴ *AB*, ἔλεξαν δὲ *C*, ἔλεξα μὴ δὲ *d* ‖ περσέως *d* ‖ 21. οὐκ ἔστιν Eust. ‖ 22. περσεῖ *AB*, τῷ Περσεῖ Eust. ‖ οὐδὲ μία *ABR*, οὐδεμίη *z* ‖ 23. ἡρακλεῖ *ABR* ‖ τῷ Ἡρακλεῖ Eust. ‖ χρεομένωι *P*

Περσέος ὀρθῶς εἴρηταί μοι· ἀπὸ δὲ Δανάης τῆς Ἀκρισίου
καταλέγοντι τοὺς ἄνω αἰεὶ πατέρας αὐτῶν φαινοίατο ἂν
54 ἐόντες οἱ τῶν Δωριέων ἡγεμόνες Αἰγύπτιοι ἰθαγενέες. ταῦτα
μέν νυν κατὰ τὰ Ἕλληνες λέγουσι γεγενεηλόγηται· ὡς δὲ
ὁ παρὰ Περσέων λόγος λέγεται, αὐτὸς ὁ Περσεὺς ἐὼν Ἀσ-
σύριος ἐγένετο Ἕλλην, ἀλλ' οὐχ οἱ Περσέος πρόγονοι· τοὺς
δὲ Ἀκρισίου γε πατέρας ὁμολογέοντας κατ' οἰκηιότητα Περ-
σέι οὐδέν, τούτους δὲ εἶναι, κατά περ Ἕλληνες λέγουσι,
Αἰγυπτίους.
55 Καὶ ταῦτα μέν νυν περὶ τούτων εἰρήσθω. ὅ τι δὲ ἐόντες
Αἰγύπτιοι καὶ ὅ τι ἀποδεξάμενοι ἔλαβον τὰς Δωριέων βασι-
ληίας, ἄλλοισι γὰρ περὶ αὐτῶν εἴρηται, ἐάσομεν αὐτά· τὰ
56 δὲ ἄλλοι οὐ κατελάβοντο, τούτων μνήμην ποιήσομαι. γέρεά
τε δὴ τάδε τοῖσι βασιλεῦσι Σπαρτιῆται δεδώκασι, ἱρωσύνας
δύο, Διός τε Λακεδαίμονος καὶ Διὸς οὐρανίου, καὶ πόλεμον
ἐκφέρειν ἐπ' ἣν ἂν βούλωνται χώρην, τούτου δὲ μηδένα εἶναι
Σπαρτιητέων διακωλυτήν, εἰ δὲ μή, αὐτὸν ἐν τῷ ἄγεϊ ἐνέ-
χεσθαι. στρατευομένων δὲ πρώτους ἰέναι τοὺς βασιλέας,
ὑστάτους δὲ ἀπιέναι. ἑκατὸν δὲ ἄνδρας λογάδας ἐπὶ στρα-
τιῆς φυλάσσειν αὐτούς· προβάτοισι δὲ χρᾶσθαι ἐν τῇσι
ἐξοδίῃσι ὁκόσοισι ἂν ὦν ἐθέλωσι, τῶν δὲ θυομένων πάντων
57 τὰ δέρματά τε καὶ τὰ νῶτα λαμβάνειν σφέας. ταῦτα μὲν τὰ

περὶ τῶν ἀπονεμηθεισῶν τιμῶν τοῖς Λακεδαιμονίων βασιλεῦσιν

1—3. Plutarchus mor. p. 857. — 3. Λέξεις. — 21 sq. Eust. Il. p. 682

1. περσέως *d*, τοῦ περσέος *PRz* ‖ δαμίης *d* ‖ 2. καταλέγονται *R*, om. *d* ‖ ἀεὶ *AB* ‖ αὐτέων *Rz*, αὐτοῦ *d* ‖ φαινεοίατο *d* ‖ 5. παρὰ om. *PRz* ‖ 6. οἱ] οὐδ' οἱ *C* ‖ περσέως *d* ‖ τούς γε ἀκρισίου πατέρας *R* ‖ 7. οἰκηότητα *R* ‖ περσεῖ *AB* ‖ 8. λέγουσιν ἕλληνες *R* ‖ 10. νυν om. *R* ‖ τουτέων *z* ‖ ὅτι δὲ *z* ‖ 11. καὶ ὅτι *ABRz* ‖ 12. αὐτέων *z* ‖ εἰρέαται *AB*, εἰρέατο *d* ‖ αὐτά] ταῦτα *d* ‖ 13. τουτέων *Rz* ‖ γέρεα δὲ δὴ *R* ‖ 14. ἱερωσύνας *Asz*, ἱροσύνας *R* ‖ 15. πόλεμόν γε *Rz* ‖ 16. ἂν] ἐὰν *R* ‖ 17. αὐτὸν . . . Fr. Bresler. forsitan fuerit αὐτόν τε καὶ τὸ γένος ἐκείνου ‖ 18. στρατευομένους *B²P¹R* ‖ βασιλῆας *z* ‖ 19. λογγάδας sine ἄνδρας *R* ‖ στρατιῇ *R*. στρατηίης Reiske ‖ 20. χρῆσθαι *ABCd* ‖ 21. ἐξοδίοισι *sz*. ἐξοδηίῃσι ? ‖ ὦν om. *PRz* ‖ ἁπάντων *PRz*

ἐμπολέμια, τὰ δὲ ἄλλα τὰ εἰρηναῖα κατὰ τάδε σφι δέδοται. ἦν θυσίη τις δημοτελὴς ποιέηται, πρώτους ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἵζειν τοὺς βασιλέας, καὶ ἀπὸ τούτων πρῶτον ἄρχεσθαι διπλήσια νέμοντας ἑκατέρῳ τὰ πάντα ἢ τοῖσι ἄλλοισι δαιτυμόνεσι· καὶ σπονδαρχίας εἶναι τούτων καὶ τῶν τυθέντων τὰ δέρματα. νεομηνίας δὲ πάσας καὶ ἑβδόμας ἱσταμένου τοῦ μηνὸς δίδοσθαι ἐκ τοῦ δημοσίου ἱρήιον τέλεον ἑκατέρῳ ἐς Ἀπόλλωνος καὶ μέδιμνον ἀλφίτων καὶ οἴνου τετάρτην Λακωνικήν, καὶ ἐν τοῖσι ἀγῶσι πᾶσι προεδρίας ἐξαιρέτους. καὶ προξείνους ἀποδεικνύναι τούτοισι προσκεῖσθαι τοὺς ἂν ἐθέλωσι τῶν ἀστῶν, καὶ Πυθίους αἱρέεσθαι δύο ἑκάτερον. οἱ δὲ Πύθιοι εἰσὶ θεοπρόποι ἐς Δελφούς, σιτεόμενοι μετὰ τῶν βασιλέων τὰ δημόσια. μὴ ἐλθοῦσι δὲ τοῖσι βασιλεῦσι ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἀποπέμπεσθαί σφι ἐς τὰ οἰκία ἀλφίτων τε δύο χοίνικας ἑκατέρῳ καὶ οἴνου κοτύλην, παρεοῦσι δὲ διπλήσια πάντα δίδοσθαι· τὠυτὸ δὲ τοῦτο καὶ πρὸς ἰδιωτέων κληθέντας ἐπὶ δεῖπνον τιμᾶσθαι. τὰς δὲ μαντηίας τὰς γινομένας τούτους φυλάσσειν, συνειδέναι δὲ καὶ τοὺς Πυθίους. δικάζειν δὲ μούνους τοὺς βασιλέας τοσάδε μοῦνα, πατρούχου τε παρθένου πέρι, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν, ἢν μή περ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ, καὶ ὁδῶν δημοσιέων πέρι. καὶ ἤν τις θετὸν παῖδα ποιέεσθαι ἐθέλῃ, βασιλέων ἐναντίον ποιέεσθαι. καὶ παρίζειν βουλεύουσι τοῖσι γέρουσι, ἐοῦσι δυῶν δέουσι τριήκοντα· ἢν δὲ μὴ ἔλθωσι, τοὺς μάλιστά σφι τῶν γερόντων προσήκοντας

---

2 sq. ibidem et Od. p. 1576. — 3 sq. idem Il. p. 72. — 10 sq. ibidem p. 405. — Λέξεις. — 12. Eustathius Il. p. 55

1. ἐνπολέμια *C* ‖ εἰρημένα *R* ‖ 2. θυσίη *PR*: θυσίην ‖ τις] τε *C* ‖ δημοτελὴς *B²PRz*: δημοτελῆ ‖ ποιῆται *ABCd* ‖ ἐπὶ τῷ δείπνῳ Eust. utrobique. ‖ 3. βασιλῆας *z* ‖ τουτέων *z* ‖ πρώτων Reiske ‖ 4. τὰ om. *R* ‖ δαιτυμόνεσσι *AB* ‖ 5. τουτέων *z* ‖ τυθέντων] τυθέντων προβάτων *B²Rz* ‖ 6. δὲ] δὲ ἀνὰ *Psvz*, τ' ἀνὰ *B²* ‖ καὶ ἑβδόμας om. *R* ‖ 7. τέλειον *L* ‖ 8. ἀπόλλωνα *R* ‖ ἀποδεικνύειν Eust. ‖ προσκεῖσθαι *CPz*: προκεῖσθαι ‖ θέλωσι *R*. Eust. ‖ 11. δύω *Ccorr.* ‖ 12. βασιλήων *z* ‖ 13. βασιλῆσι *z* ‖ 14. οἰκήια *d* ‖ ἀλφίων *R* ‖ δύω *Ccorr.* ‖ 15. διπλήσια om. *d* ‖ 18. μόνους *d* ‖ 19. βασιλῆας *z* ‖ 21. θεῶν *d* ‖ 22. θέλῃ *R* ‖ βασιλήων *z* ‖ 23. δυῶν *z*

ἔχειν τὰ τῶν βασιλέων γέρεα, δύο ψήφους τιθεμένους, τρίτην δὲ τὴν ἑωυτῶν.

58 Ταῦτα μὲν ζῶσι τοῖσι βασιλεῦσι δέδοται ἐκ τοῦ κοινοῦ τῶν Σπαρτιητέων, ἀποθανοῦσι δὲ τάδε. ἱππέες περιαγγέλλουσι τὸ γεγονὸς κατὰ πᾶσαν τὴν Λακωνικήν, κατὰ δὲ τὴν πόλιν γυναῖκες περιιοῦσαι λέβητας κροτέουσι. ἐπεὰν ὦν τοῦτο γίνηται τοιοῦτο, ἀνάγκη ἐξ οἰκίης ἑκάστης ἐλευθέρους δύο καταμιαίνεσθαι, ἄνδρα τε καὶ γυναῖκα· μὴ ποιήσασι δὲ τοῦτο ζημίαι μεγάλαι ἐπικέαται. νόμος δὲ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι κατὰ τῶν βασιλέων τοὺς θανάτους ἐστὶ ὡυτὸς καὶ τοῖσι βαρβάροισι τοῖσι ἐν τῇ Ἀσίῃ· τῶν γὰρ ὦν βαρβάρων οἱ πλεῦνες τῷ αὐτῷ νόμῳ χρέωνται κατὰ τοὺς θανάτους τῶν βασιλέων. ἐπεὰν γὰρ ἀποθάνῃ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων, ἐκ πάσης δεῖ Λακεδαίμονος, χωρὶς Σπαρτιητέων, ἀριθμῷ τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς ἐς τὸ κῆδος ἰέναι. τούτων ὦν καὶ τῶν εἱλωτέων καὶ αὐτῶν Σπαρτιητέων ἐπεὰν συλλεχθέωσι ἐς τὠυτὸ πολλαὶ χιλιάδες σύμμιγα τῇσι γυναιξί, κόπτονταί τε τὰ μέτωπα προθύμως καὶ οἰμωγῇ διαχρέωνται ἀπλέτῳ, φάμενοι τὸν ὕστατον αἰεὶ ἀπογενόμενον τῶν βασιλέων, τοῦτον δὴ γενέσθαι ἄριστον. ὃς δ᾽ ἂν ἐν πολέμῳ τῶν βασιλέων ἀποθάνῃ, τούτῳ δὲ εἴδωλον σκευάσαντες ἐν κλίνῃ εὖ ἐστρωμένῃ ἐκφέρουσι. ἐπεὰν δὲ θάψωσι, ἀγορὴ δέκα ἡμερέων οὐχ ἵσταταί σφι οὐδ᾽ ἀρχαιρεσίη συνίζει, ἀλλὰ πενθέουσι ταύτας τὰς ἡμέρας.

59 Συμφέρονται δὲ ἄλλο οὗτοι τόδε τοῖσι Πέρσῃσι. ἐπεὰν ἀποθανόντος τοῦ βασιλέος ἄλλος ἐνίστηται βασιλεύς, οὗτος

6. (Schol. Theocrit. II 36). — 23. Λέξεις

1. βασιλήων z ‖ 4. τῶν] τοῦ AB^1d ‖ 6. λέβητας PRz ‖ 7. γένηται C, γένηται (ι) P ‖ τοιοῦτον R ‖ 8. ad καταμιαίνεσθαι A^2 marg. addit εστίαν ‖ 10. βασιλήων z ‖ ἔστι $ABPz$ ‖ ωυτὸς AB, ὡϋτὸς P, ὠϋτὸς Rdz ‖ 11. ὦν om. PRz ‖ 12. τώυτῶι P, τωϋτῶ R, τ᾽ωϋτῳ z ‖ χρέονται P ‖ βασιλήων z ‖ 14. χώρης A^2 marg. ‖ 15. ἀναμασθοὺς qz ‖ εἶναι R ‖ τουτέων z ‖ 16. καὶ αὐτῶν Σπαρτιητέων om. R ‖ αὐτέων z ‖ 17. τοῖσι R ‖ 18. διαχρέονται P ‖ 19. ἀεὶ AB ‖ βασιλήων z ‖ 21. τούτου Reiske ‖ 22. ἐπεὰν δὲ θάψωσι om. A^1 ‖ 23. οὐδὲ R ‖ 25. οὗτοι om. $ABCd$ ‖ τόγε C ‖ 26. τοῦ – ἐνίστηται om. R ‖ βασιλῆος z ‖ ἐνίσταται C, ἀνίστηται d

ὁ ἐσιὼν ἐλευθεροῖ ὅστις τι Σπαρτιητέων τῷ βασιλέι ἢ τῷ δημοσίῳ ὤφειλε· ἐν δ' αὖ Πέρσῃσι ὁ κατιστάμενος βασιλεὺς τὸν προοφειλόμενον φόρον μετίει τῇσι πόλισι πάσῃσι. συμ- 60
φέρονται δὲ καὶ τάδε Αἰγυπτίοισι Λακεδαιμόνιοι. οἱ κήρυκες αὐτῶν καὶ αὐληταὶ καὶ μάγειροι ἐκδέκονται τὰς πατρωίας τέχνας, καὶ αὐλητής τε αὐλητέω γίνεται καὶ μάγειρος μαγείρου καὶ κῆρυξ κήρυκος· οὐ κατὰ λαμπροφωνίην ἐπιτιθέμενοι ἄλλοι σφέας παρακληίουσι, ἀλλὰ κατὰ τὰ πάτρια ἐπιτελέουσι.

Ταῦτα μὲν δὴ οὕτω γίνεται. τότε δὲ τὸν Κλεομένεα 61
ἐόντα ἐν τῇ Αἰγίνῃ καὶ κοινὰ τῇ Ἑλλάδι ἀγαθὰ προεργαζόμενον ὁ Δημάρητος διέβαλε, οὐκ Αἰγινητέων οὕτω κηδόμενος ὡς φθόνῳ καὶ ἄγῃ χρεώμενος. Κλεομένης δὲ νοστήσας ἀπ' Αἰγίνης ἐβούλευε τὸν Δημάρητον παῦσαι τῆς βασιληίης, διὰ πρῆγμα τοιόνδε ἐπίβασιν ἐς αὐτὸν ποιεύμενος. Ἀρίστωνι βασιλεύοντι ἐν Σπάρτῃ καὶ γήμαντι γυναῖκας δύο παῖδες οὐκ ἐγίνοντο. καὶ οὐ γὰρ συνεγινώσκετο αὐτὸς τούτων εἶναι αἴτιος, γαμέει τρίτην γυναῖκα· ὧδε δὲ γαμέει. ἦν οἱ φίλος τῶν Σπαρτιητέων ἀνήρ, τῷ προσεκέετο τῶν ἀστῶν μάλιστα ὁ Ἀρίστων. τούτῳ τῷ ἀνδρὶ ἐτύγχανε ἐοῦσα γυνὴ καλλίστη μακρῷ τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν, καὶ ταῦτα μέντοι καλλίστη ἐξ αἰσχίστης γενομένη. ἐοῦσαν γάρ μιν τὸ εἶδος φλαύρην ἡ τροφὸς αὐτῆς, οἷα ἀνθρώπων τε ὀλβίων θυγα-

περὶ Ἀρίστωνος τοῦ Λακεδαιμονίων βασιλέως καὶ τῆς ἐξ ἀμορφίας εἰς εὐμορφίαν μεταβαλούσης κόρης

---

6 sq. Eustathius Il. p. 808. 538. Od. p. 1425. 1481. — 13. Bekkeri Anecd. p. 326. Etymol. M. p. 9, 1. Suidas v. ἄγη

1. εἰσιὼν *ABd* ‖ τι om. *Ppr.* *R* ‖ 2. ἐν τε αὖ *R* ‖ 3. προσοφειλόμενον *AB*[1]*Cd* ‖ μετήιει *C* ‖ πάσῃσι τῇσι πόλισι *z* ‖ 5. αὐτέων *z* ‖ ἐκδέχονται *d* ‖ πατρώιας *P*, πατρώας *CRd*, πατρῴας *z* ‖ 8. ἀλλ' οἱ *C* ‖ παρακλήιουσι *P*, παρακλῄουσι *Rd*, παρακλείουσι *C*, παρακλῄουσι *z* ‖ 10. δὲ] δὴ *R* ‖ 11. ἐν τῇ ἑλλάδι *ABC*, ἐν τῇ αἰγίνῃ *d* ‖ προεργαζόμενον Eltz : προσεργαζόμενον ‖ 13. φόνῳ *R* ‖ ἄγηι *Pcorr.* et testes : ἄγει *B*[2]*Ppr.* (?) *R*, ἄτηι *AB*[1]*dz*, αὕτη *C* ‖ χρεόμενος *P* ‖ 16. βασιλεύοντί τε *R*, βουλεύοντι *d* ‖ ἐν σπάρτῃ *Rz* : ἐς σπάρτην ‖ 17. οὐ om. *d* ‖ τούτου *z* ‖ 18. γαμέει τὴν τρίτην *Ad*, γαμέει //// τρίτην *B*, τρίτην γαμέει *C* ‖ ὧιδε *P* ‖ 19. προσεκέατο *ABCd* ‖ 22. αἰσχίνης *d*

τέρα καὶ δυσειδέα ἐοῦσαν, πρὸς δὲ καὶ ὁρέουσα τοὺς γονέας συμφορὴν τὸ εἶδος αὐτῆς ποιευμένους, ταῦτα ἕκαστα μαθοῦσα ἐπιφράζεται τοιάδε. ἐφόρεε αὐτὴν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην ἐς τὸ τῆς Ἑλένης ἱρόν. τὸ δ' ἐστὶ ἐν τῇ Θεράπνῃ καλεομένῃ ὕπερθε τοῦ Φοιβηίου ἱροῦ. ὅκως δὲ ἐνείκειε ἡ τροφός, πρός τε τὤγαλμα ἵστα καὶ ἐλίσσετο τὴν θεὸν ἀπαλλάξαι τῆς δυσμορφίης τὸ παιδίον. καὶ δή κοτε ἀπιούσῃ ἐκ τοῦ ἱροῦ τῇ τροφῷ γυναῖκα λέγεται ἐπιφανῆναι, ἐπιφανεῖσαν δὲ ἐπείρεσθαί μιν ὅ τι φέρει ἐν τῇ ἀγκάλῃ, καὶ τὴν φράσαι ὡς παιδίον φορέει, τὴν δὲ κελεῦσαί οἱ δέξαι, τὴν δὲ οὐ φάναι· ἀπειρῆσθαι γάρ οἱ ἐκ τῶν γειναμένων μηδενὶ ἐπιδεικνύναι· τὴν δὲ πάντως ἑωυτῇ κελεύειν ἐπιδέξαι. ὁρέουσαν δὲ τὴν γυναῖκα περὶ πολλοῦ ποιευμένην ἰδέσθαι, οὕτω δὴ τὴν τροφὸν δέξαι τὸ παιδίον· τὴν δὲ καταψῶσαν τοῦ παιδίου τὴν κεφαλὴν εἶπαι ὡς καλλιστεύσει πασέων τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν. ἀπὸ μὲν δὴ ταύτης τῆς ἡμέρης μεταπεσεῖν τὸ εἶδος. γαμέει δὲ δή μιν ἐς γάμου ὥρην ἀπικομένην Ἄγητος ὁ Ἀλ-
62 κείδεω, οὗτος δὴ ὁ τοῦ Ἀρίστωνος φίλος. τὸν δὲ Ἀρίστωνα ἔκνιζε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύτης ὁ ἔρως· μηχανᾶται δὴ τοιάδε. αὐτός τε τῷ ἑταίρῳ, τοῦ ἦν ἡ γυνὴ αὕτη, ὑποδέκεται δωτίνην δώσειν τῶν ἑωυτοῦ πάντων ἕν, τὸ ἂν αὐτὸς ἐκεῖνος ἕληται, καὶ τὸν ἑταῖρον ἑωυτῷ ἐκέλευε ὡσαύτως τὴν ὁμοίην διδόναι. ὁ δὲ οὐδὲν φοβηθεὶς ἀμφὶ τῇ γυναικί, ὁρέων ἐοῦσαν καὶ Ἀρίστωνι γυναῖκα, καταινέει ταῦτα· ἐπὶ τούτοισι δὲ ὅρκους ἐπήλασαν. μετὰ δὲ αὐτός τε ὁ Ἀρίστων ἔδωκε τοῦτο, ὅ τι δὴ ἦν, τὸ εἵλετο τῶν κειμηλίων τῶν Ἀρίστωνος ὁ Ἄγη-

14. Λέξεις. — 19. Λέξεις. — 25. Eustathius Il. p. 70

1. ὁρῶσα AB^1Cd ‖ 3. ἡμέραν ABd ‖ 4. τό δέ ἐστιν d, τό, ἐστιν z ‖ καλευμένῃ z ‖ 5. ὅπως δὲ R, ὅκως τε C ‖ ἐνέκειεν R, ἐνέκεεν d ‖ πρὸς τὸ ἄγαλμα R ‖ 7. ιεροῦ A ‖ 8. ἐπιφανῆσαν B ‖ 10. φέρει $ABCd$ ‖ δεῖξαι L ‖ 12. ἐπιδεῖξαι L ‖ ὁρῶσαν B^2PRz, ὁρῶσα reliqui ‖ 14. δεῖξαι L ‖ ψῶσαν gloss. ‖ 15. εἰπεῖν d, εἶπεν C ‖ 16. μεταπεσέειν L ‖ 17. δὴ om. PRz ‖ ἀλκείδεω C, ἀλκίδεω R ‖ 18. δὴ] δὲ R ‖ 19. ὁ om. $ABCd$ ‖ τοιάδε AB ‖ 20. ἑτέρωι B ‖ ἦν post γυνὴ AB, post αὕτη d ‖ ὑπεδέκετο Pz, ὑποδέκετο B^2R ‖ 21. ἕν τι, τὸ z ‖ 22. ἕλοιτο d ‖ ἑωυτοῦ C ‖ 23. ἐοῦσαν post γυναῖκα $ABCd$ ‖ 25. ἐπήλασε R ‖ 26. ὁ ἄγιτος B, om. R

τος, καὶ αὐτὸς τὴν ὁμοίην ζητέων φέρεσθαι παρ' ἐκείνου, ἐν-
θαῦτα δὴ τοῦ ἑταίρου τὴν γυναῖκα ἐπειρᾶτο ἀπάγεσθαι. ὁ
δὲ πλὴν τούτου μούνου τὰ ἄλλα ἔφη καταινέσαι· ἀναγκαζό-
μενος μέντοι τῷ τε ὅρκῳ καὶ τῆς ἀπάτης τῇ παραγωγῇ
ἀπίει ἀπάγεσθαι. οὕτω μὲν δὴ τὴν τρίτην ἐσηγάγετο γυ- 63
ναῖκα ὁ Ἀρίστων, τὴν δευτέρην ἀποπεμψάμενος. ἐν δέ οἱ
χρόνῳ ἐλάσσονι καὶ οὐ πληρώσασα τοὺς δέκα μῆνας ἡ γυνὴ
αὕτη τίκτει τοῦτον δὴ τὸν Δημάρητον. καί τίς οἱ τῶν οἰ-
κετέων ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων ἐξαγγέλλει ὥς
οἱ παῖς γέγονε. ὁ δὲ ἐπιστάμενός τε τὸν χρόνον τῷ ἠγάγετο
τὴν γυναῖκα καὶ ἐπὶ δακτύλων συμβαλλόμενος τοὺς μῆνας,
εἶπε ἀπομόσας "οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη." τοῦτο ἤκουσαν μὲν οἱ
ἔφοροι, πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποιήσαντο τὸ παραυτίκα. ὁ
δὲ παῖς ηὔξετο, καὶ τῷ Ἀρίστωνι τὸ εἰρημένον μετέμελε·
παῖδα γὰρ τὸν Δημάρητον ἐς τὰ μάλιστά οἱ ἐνόμισε εἶναι.
Δημάρητον δὲ αὐτῷ οὔνομα ἔθετο διὰ τόδε. πρότερον τού-
των πανδημεὶ Σπαρτιῆται Ἀρίστωνι, ὡς ἀνδρὶ εὐδοκιμέοντι
διὰ πάντων δὴ τῶν βασιλέων τῶν ἐν Σπάρτῃ γενομένων,
ἀρὴν ἐποιήσαντο παῖδα γενέσθαι. διὰ τοῦτο μέν οἱ τὸ οὔ- 64
νομα Δημάρητος ἐτέθη· χρόνου δὲ προϊόντος Ἀρίστων μὲν
ἀπέθανε, Δημάρητος δὲ ἔσχε τὴν βασιληίην. ἔδεε δέ, ὡς
οἶκε, ἀνάπυστα γενόμενα ταῦτα καταπαῦσαι Δημάρητον τῆς
βασιληίης διὰ τὰ.. Κλεομένεϊ διεβλήθη μεγάλως πρότερόν
τε ὁ Δημάρητος ἀπαγαγὼν τὴν στρατιὴν ἐξ Ἐλευσῖνος, καὶ
δὴ καὶ τότε ἐπ' Αἰγινητέων τοὺς μηδίσαντας διαβάντος

19 sq. Eustathius Od. p. 1567. Il. p. 1116. — 19. ἀρὴν - γενέσθαι Thomas M. p. 52

1. ζητῶν *R* ‖ 3. μόνου *Rd* ‖ τἄλλα *z* ‖ 4. τε om. *R* ‖ 5. ἀπίησι *ABCd* ‖ δὴ om. *R* ‖ 6. δευτέραν *z* ‖ 8. δὴ om. *PRz* ‖ 10. τῷ] ἐξότου *AB*, ἐξ ὅτου *Cd* ‖ 11. ἐπὶ δακτύλῳ *z* ‖ συμβαλόμενος *AB*, συμβαλλεόμενος *z* ‖ 12. ἀπομώσας *z* ‖ 13. τοπαραυτίκα *Pdz*, παραυτίκα *BR* ‖ ὅ τε παῖς *R* ‖ 14. εὔξετο *ABCd* ‖ μετέμελλε *AB* ‖ 15. μάλιστα ἐνόμισέ οἱ *R* ‖ 16. οὔνομα ἔθετο αὐτῷ *ABCd* ‖ τοῦτον *B*, τουτέων *z* ‖ 17. ἀρίστωνι om. *R* ‖ 18. βασιλήων τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ *z* ‖ 19. ἀρετὴν *C* ‖ 21. ἔδεεν ὡς οἱ καὶ *R*, ἔδεε δὲ ὡς ἔοικε ceteri ‖ 22. ἀνάπτυστα *d* ‖ παῦσαι *R* ‖ 23. διὰ τὰ, *C*, διὰ τὸ *R*, διὰ τὰ reliqui. δι' ἃ Bekkerus. expleverim διὰ τοιήνδε αἰτίην.

65 Κλεομένεος. ὁρμηθεὶς ὢν ἀποτίνυσθαι ὁ Κλεομένης συντίθεται Λευτυχίδῃ τῷ Μενάρεος τοῦ Ἄγιος, ἐόντι οἰκίης τῆς αὐτῆς Δημαρήτῳ, ἐπ' ᾧ τε, ἤν αὐτὸν καταστήσῃ βασιλέα ἀντὶ Δημαρήτου, ἕψεταί οἱ ἐπ' Αἰγινήτας. ὁ δὲ Λευτυχίδης ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημαρήτῳ μάλιστα γεγονὼς διὰ πρῆγμα τοιόνδε. ἁρμοσαμένου Λευτυχίδεω Πέρκαλον τὴν Χίλωνος τοῦ Δημαρμένου θυγατέρα, ὁ Δημάρητος ἐπιβουλεύσας ἀποστερέει Λευτυχίδεα τοῦ γάμου, φθάσας αὐτὸς τὴν Πέρκαλον ἁρπάσας καὶ σχὼν γυναῖκα. κατὰ τοῦτο μὲν τῷ Λευτυχίδῃ ἡ ἔχθρη ἡ ἐς τὸν Δημάρητον ἐγεγόνεε, τότε δὲ ἐκ τῆς Κλεομένεος προθυμίης ὁ Λευτυχίδης κατόμνυται Δημαρήτῳ, φὰς αὐτὸν οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύειν Σπαρτιητέων οὐκ ἐόντα παῖδα Ἀρίστωνος. μετὰ δὲ τὴν κατωμοσίην ἐδίωκε ἀνασώζων ἐκεῖνο τὸ ἔπος, τὸ εἶπε Ἀρίστων τότε ὅτε οἱ ἐξήγγειλε ὁ οἰκέτης παῖδα γεγονέναι, ὁ δὲ συμβαλόμενος τοὺς μῆνας ἀπώμοσε, φὰς οὐκ ἑωυτοῦ μιν εἶναι. τούτου δὴ ἐπιβατεύων τοῦ ῥήματος ὁ Λευτυχίδης ἀπέφαινε τὸν Δημάρητον οὔτε ἐξ Ἀρίστωνος γεγονότα οὔτε ἱκνευμένως βασιλεύοντα Σπάρτης, τοὺς ἐφόρους μάρτυρας παρεχόμενος κείνους οἳ τότε ἐτύγχανον
66 πάρεδροί τε ἐόντες καὶ ἀκούσαντες ταῦτα Ἀρίστωνος. τέλος δὲ ἐόντων περὶ αὐτῶν νεικέων, ἔδοξε Σπαρτιήτῃσι ἐπείρεσθαι τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι εἰ Ἀρίστωνος εἴη παῖς ὁ Δημάρητος. ἀνοίστου δὲ γενομένου ἐκ προνοίης τῆς Κλεομένεος ἐς τὴν Πυθίην, ἐνθαῦτα προσποιέεται Κλεομένης Κόβωνα τὸν Ἀριστοφάντου, ἄνδρα ἐν Δελφοῖσι δυναστεύοντα μέγιστον, ὁ δὲ Κόβων Περίαλλαν τὴν πρόμαντιν ἀναπείθει,

12. Λέξεις. — 13. μετὰ - ἐδίωκε Eustathius Od. p. 1660

1. ἀποτίννυσθαι *L* ‖ 2. ἄγιος *Rd* ‖ ὄντι *R* ‖ τῆς αὐτῆς οἰκίης *ABCd* ‖ 3. βασιλῆα *z* ‖ 5. μάλιστα τῶι δημαρήτωι *ABCd* ‖ πρᾶγμα τοιόνδε *P*, τοιόνδε πρῆγμα *ABCd* ‖ 6. ἁρμοσμένου *R* ‖ 7. ἀποστερεῖ *L* ‖ 8. λευτυχίδην *R* ‖ 10. ἡ om. *ABCd* ‖ κλεομένης *R* ‖ 11. κατώμνυται *z* ‖ δημαρήτου *PRz* ‖ 12. οὐκ ἱκνεομένως *d*, οὐκὶ κνεομένως *R*, οὐχ ἱκνευμένως gloss., οὐκ ἐκνεομένως Suid. ‖ 13. κατομοσίην *R* ‖ 14. ἐξήγγελλε *d* ‖ 15. συμβαλλόμενος *Rd*, συμβαλλεόμενος *z* ‖ 16. μιν om. *ABCd* ‖ 17. οὔτ' *R* ‖ 18. ἱκνευμένως *R* ‖ 19. ἐκείνους *CPz* ‖ ἔτυχον *R* ‖ 21. αὐτέων *z* ‖ ἐπήρεσθαι *C* ‖ 22. εἰ] εἰ ἄρα *z* ‖ 23. ὁ om. *R* ‖ ἀνοίστου *B*[2]: ἀνωΐστου ‖ 26. περιάλλαν *B*[1], περίαλαν *d*, περίαλλον *R*. Lobeck

τὰ Κλεομένης ἐβούλετο λέγεσθαι, λέγειν. οὕτω δὴ ἡ Πυθίη ἐπειρωτεόντων τῶν θεοπρόπων ἔκρινε μὴ Ἀρίστωνος εἶναι Δημάρητον παῖδα. ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ ἀνάπυστα ἐγένετο ταῦτα, καὶ Κόβων τε ἔφυγε ἐκ Δελφῶν καὶ Περίαλλα ἡ πρόμαντις ἐπαύσθη τῆς τιμῆς.

Κατὰ μὲν δὴ Δημαρήτου τὴν κατάπαυσιν τῆς βασιληίης 67
οὕτω ἐγένετο, ἔφυγε δὲ Δημάρητος ἐκ Σπάρτης ἐς Μήδους ἐκ τοιοῦδε ὀνείδεος. μετὰ τῆς βασιληίης τὴν κατάπαυσιν ὁ Δημάρητος ἦρχε αἱρεθεὶς ἀρχήν. ἦσαν μὲν δὴ γυμνοπαιδίαι, θεωμένου δὲ τοῦ Δημαρήτου ὁ Λευτυχίδης γεγονὼς ἤδη αὐτὸς βασιλεὺς ἀντ' ἐκείνου, πέμψας τὸν θεράποντα ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ εἰρώτα τὸν Δημάρητον ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν. ὁ δὲ ἀλγήσας τῷ ἐπειρωτήματι εἶπε φὰς αὐτὸς μὲν ἀμφοτέρων ἤδη πεπειρῆσθαι, κεῖνον δὲ οὔ, τὴν μέντοι ἐπειρώτησιν ταύτην ἄρξειν Λακεδαιμονίοισι ἢ μυρίης κακότητος ἢ μυρίης εὐδαιμονίης. ταῦτα δὲ εἴπας καὶ κατακαλυψάμενος ἤιε ἐκ τοῦ θεήτρου ἐς τὰ ἑωυτοῦ οἰκία, αὐτίκα δὲ παρασκευασάμενος ἔθυε τῷ Διὶ βοῦν, θύσας δὲ τὴν μητέρα ἐκάλεσε. ἀπικομένῃ δὲ τῇ μητρὶ ἐσθεὶς ἐς τὰς 68
χεῖράς οἱ τῶν σπλάγχνων κατικέτευε, λέγων τοιάδε. "ὦ μῆτερ, θεῶν σε τῶν τε ἄλλων καταπτόμενος ἱκετεύω καὶ τοῦ ἑρκείου Διὸς τοῦδε, φράσαι μοι τὴν ἀληθείην, τίς μευ ἐστὶ πατὴρ ὀρθῷ λόγῳ. Λευτυχίδης μὲν γὰρ ἔφη ἐν τοῖσι νείκεσι λέγων κυέουσάν σε ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς οὕτω

ἐκ ποίας αἰτίας Δημάρατος ἔφυγεν εἰς Μήδους

9. Eustathius Il. p. 522. (235). — Λέξεις. — 12 sq. (Eustathius Il. p. 235). — Λέξεις

1. ἃ *ABCd* ‖ ἐβουλεύετο *z* ‖ οὕτω δὴ] τοῦτο *R* ‖ 2. ἐπειρωτώντων *L* ‖ 3. ἀνάπειστα *qz* ‖ 4. περιάλλα *B*², περίαλλα *d*, περίαλλος *s* ‖ 5. ἐπαύθη *d* ‖ 6. δὴ om. *B*¹*d* ‖ τὴν δημαρήτου κατάπαυσιν *PRz* ‖ 7. ἔφευγε *PRz* ‖ 9. εἰς ἀρχὴν Eust. ‖ μὲν δὴ] μὲν *Apr.*, δὲ *R* ‖ 10. θεομένου *sz* ‖ 11. αὐτὸς βασιλεὺς *Pcorr. Rz*: βασιλεὺς *CPpr. d*, βασιλεὺς αὐτὸς *AB* ‖ 12. ἠρώτα *CPz* ‖ 13. ἐπειρωτήματι *R*: ἐπερωτήματι ‖ 14. ἐκεῖνον *ABCd* ‖ 17. ἤι *Apr.* ‖ 18. βοῦν post ἔθυε *ABd*, βῶν *z* ‖ 19. ἐς om. *d* ‖ 20. τοιάδε λέγων *ABd*, τρία δὲ λέγων *C* ‖ 22. ἑρκίου *d* ‖ ἀληθηίην *z* ‖ μεῦ ἐστι *R*, μεῦ ἔστι *d* ‖ 23. τοῖς *AB* ‖ 24. οὕτως ἐλθεῖν *ABd*, ἐλθεῖν οὕτω *R*

ἐλθεῖν παρὰ Ἀρίστωνα· οἱ δὲ καὶ τὸν ματαιότερον λόγον λέγοντες φασί σε ἐλθεῖν παρὰ τῶν οἰκετέων τὸν ὀνοφορβόν, καὶ ἐμὲ ἐκείνου εἶναι παῖδα. ἐγώ σε ὦν μετέρχομαι τῶν θεῶν εἰπεῖν τὠληθές· οὔτε γάρ, εἴ περ πεποίηκάς τι τῶν λεγομένων, μούνη δὴ πεποίηκας, μετὰ πολλέων δέ· ὅ τε λόγος πολλὸς ἐν Σπάρτῃ ὡς Ἀρίστωνι σπέρμα παιδοποιὸν
69 οὐκ ἐνῆν· τεκεῖν γὰρ ἂν οἱ καὶ τὰς προτέρας γυναῖκας." ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα ἔλεγε, ἡ δὲ ἀμείβετο τοῖσιδε. "ὦ παῖ, ἐπείτε με λιτῇσι μετέρχεαι εἰπεῖν τὴν ἀληθείην, πᾶν ἐς σὲ κατειρήσεται τὠληθές. ὥς με ἠγάγετο Ἀρίστων ἐς ἑωυτοῦ, νυκτὶ τρίτῃ ἀπὸ τῆς πρώτης ἦλθέ μοι φάσμα εἰδόμενον Ἀρίστωνι, συνευνηθὲν δὲ τοὺς στεφάνους τοὺς εἶχε ἐμοὶ περιετίθεε. καὶ τὸ μὲν οἰχώκεε, ἧκε δὲ μετὰ ταῦτα Ἀρίστων. ὡς δέ με εἶδε ἔχουσαν στεφάνους, εἰρώτα τίς εἴη μοι ὁ δούς· ἐγὼ δὲ ἐφάμην ἐκεῖνον, ὁ δὲ οὐκ ὑπεδέκετο. ἐγὼ δὲ κατωμνύμην φαμένη αὐτὸν οὐ καλῶς ποιέειν ἀπαρνεόμενον· ὀλίγῳ γάρ τι πρότερον ἐλθόντα καὶ συνευνηθέντα δοῦναί μοι τοὺς στεφάνους. ὁρέων δέ με κατομνυμένην ὁ Ἀρίστων ἔμαθε ὡς θεῖον εἴη τὸ πρῆγμα. καὶ τοῦτο μὲν οἱ στέφανοι ἐφάνησαν ἐόντες ἐκ τοῦ ἡρωίου τοῦ παρὰ τῇσι θύρῃσι τῇσι αὐλείῃσι ἱδρυμένου, τὸ καλέουσι Ἀστροβάκου· τοῦτο δὲ οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν τοῦτον ἥρωα ἀναίρεον εἶναι. οὕτω ὦ παῖ ἔχεις πᾶν, ὅσον τι καὶ βούλεαι πυθέσθαι· ἢ γὰρ ἐκ τοῦ ἥρωος τούτου γέγονας, καί τοι πατήρ ἐστι Ἀστρόβακος ὁ ἥρως, ἢ Ἀρίστων· ἐν γάρ σε τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι. τῇ δέ σευ μάλιστα κατάπτονται οἱ ἐχθροί, λέγοντες ὡς αὐτὸς ὁ Ἀρίστων, ὅτε αὐτῷ σὺ ἠγγέλθης γεγενημένος, πολλῶν ἀκουόντων οὐ

2. σε ἐσελθεῖν z ‖ 3. εἶναι ἐκείνου Prz ‖ ὧν σε R, οὖν d, δέ σε ὧν z ‖ τῶν] πρὸς z ‖ 4. τὸ ἀληθές Rd ‖ 5. δὴ] δὲ C, γρ. δὲ P[m] ‖ πολλῶν R ‖ 6. ἐν Σπάρτῃ om. R ‖ 8. ἠμείβετο ABCd ‖ τοῖσδε L ‖ 9. ἀληθηΐην z ‖ εἰς L ‖ 12. οὓς εἶχε ἐμοὶ περιετίθει L ‖ 13. ὁ ἀρίστων R ‖ 14. ἠρώτα CPz ‖ εἴη ὅ μοι PRz ‖ 16. ποιέειν καλῶς ABd ‖ ἀπαρνευόμενον R ‖ ὀλίγον sz ‖ 19. πρᾶγμα P ‖ 20. ἡρώου L ‖ αὐλῆσιν R ‖ 21. ἀστραβάκου R ‖ 22. ἀναίρετο R ‖ οὕτω δὴ z ‖ ἔχει z ‖ 23. ἐβούλεο R ‖ 24. σοι ABCd ‖ ἀστράβακος R ‖ 26. αὐτὸς ὁ om. R, ὁ om. d ‖ 27. αὐτῶν R ‖ σὺ om. PRz ‖ γενόμενος PRz

φήσειέ σε ἑωυτοῦ εἶναι (τὸν χρόνον γάρ, τοὺς δέκα μῆνας, οὐδέκω ἐξήκειν), ἀιδρείῃ τῶν τοιούτων κεῖνος τοῦτο ἀπέρριψε τὸ ἔπος. τίκτουσι γὰρ γυναῖκες καὶ ἐννεάμηνα καὶ ἑπτάμηνα, καὶ οὐ πᾶσαι δέκα μῆνας ἐκτελέσασαι· ἐγὼ δὲ σὲ ὦ παῖ ἑπτάμηνον ἔτεκον. ἔγνω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρίστων οὐ μετὰ πολλὸν χρόνον ὡς ἀνοίῃ τὸ ἔπος ἐκβάλοι τοῦτο. λόγους δὲ ἄλλους περὶ γενέσιος τῆς σεωυτοῦ μὴ δέκεο· τὰ γὰρ ἀληθέστατα πάντα ἀκήκοας. ἐκ δὲ ὀνοφορβῶν αὐτῷ τε Λευτυχίδῃ καὶ τοῖσι ταῦτα λέγουσι τίκτοιεν αἱ γυναῖκες παῖδας." ἡ μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγε, ὁ δὲ πυθόμενός τε τὰ ἐβούλετο καὶ 70
ἐπόδια λαβὼν ἐπορεύετο ἐς Ἦλιν, τῷ λόγῳ φὰς ὡς ἐς Δελφοὺς χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ πορεύεται. Λακεδαιμόνιοι δὲ ὑποτοπηθέντες Δημάρητον δρησμῷ ἐπιχειρέειν ἐδίωκον. καί κως ἔφθη ἐς Ζάκυνθον διαβὰς ὁ Δημάρητος ἐκ τῆς Ἤλιδος· ἐπιδιαβάντες δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι αὐτοῦ τε ἅπτοντο καὶ τοὺς θεράποντας αὐτοῦ ἀπαιρέονται. μετὰ δέ, οὐ γὰρ ἐξεδίδοσαν αὐτὸν οἱ Ζακύνθιοι, ἐνθεῦτεν διαβαίνει ἐς τὴν Ἀσίην παρὰ βασιλέα Δαρεῖον. ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε αὐτὸν μεγαλωστὶ καὶ γῆν τε καὶ πόλιας ἔδωκε. οὕτω ἀπίκετο ἐς τὴν Ἀσίην Δημάρητος καὶ τοιαύτῃ χρησάμενος τύχῃ, ἄλλα τε Λακεδαιμονίοισι συχνὰ ἔργοισί τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθείς, ἐν δὲ δὴ καὶ Ὀλυμπιάδα σφι ἀνελόμενος τεθρίππῳ προσέβαλε, μοῦνος τοῦτο πάντων δὴ τῶν γενομένων βασιλέων ἐν Σπάρτῃ ποιήσας.

Λευτυχίδης δὲ ὁ Μενάρεος Δημαρήτου καταπαυσθέντος 71
διεδέξατο τὴν βασιληίην, καί οἱ γίνεται παῖς Ζευξίδημος,

21. (Bekkeri Anecd. p. 6)

1. φησί σε *R* ‖ 2. οὐδέκα *d* ‖ ἀϊδρίῃ *d*, ἀϊδρηίῃ *z* ‖ 5. ἔτεκον ἑπτάμηνον *d* ‖ αὐτὸς ὁ] αὐτὸς *PR*, ὁ αὐτὸς *z* ‖ 6. πολὺν *ABd* ‖ ἀνοίῃ Valckenaer ‖ ἐκβάλλοι *Rz* ‖ τοῦτο post ἀνοίῃ *ABd* ‖ 7. ἑωυτοῦ *R* ‖ δέκετο *C*, κήδεο *d* ‖ 8. πάντα om. *ABCd* ‖ 9. αἱ om. *R* ‖ 11. ἤλιν *AB*[1], ἦλιν *B*[2]*PR* ‖ φήσας *R* ‖ 12. πορεύεσθαι *R* ‖ 13. δρασμῷ *d* ‖ 14. ζάκινθον *d* ‖ 15. ἤλιδος *AB*[1], ἦλιδος *B*[2]*PR* ‖ ἐπιβάντες *ABCd* ‖ ἅπτονται *PRz* ‖ 16. τοὺς θέροντας αὐτὸν *R* ‖ ἀπαιρέοντο *Cd* ‖ οὐ] οὐδὲ *z* ‖ 17. ζακίνθιοι *d* ‖ 18. βασιλῆα *z* ‖ τε om. *R* ‖ μεγάλως *R* ‖ 19. πόλεις *R* ‖ 22. ὀλυμπιάδας *R*, ὀλυμπιά *z* ‖ 23. προσέλαβε *B*[2]*P*pr. *R* ‖ γενομένων βασιλέων γενομένων *R* ‖ βασιλήων *z* ‖ 24. ἐν om. *B* ‖ 25. καταπαυθέντος *d* ‖ 26. πάϊς *z*

τὸν δὴ Κυνίσκον μετεξέτεροι Σπαρτιητέων ἐκάλεον. οὗτος
ὁ Ζευξίδημος οὐκ ἐβασίλευσε Σπάρτης· πρὸ Λευτυχίδεω γὰρ
τελευτᾷ, λιπὼν παῖδα Ἀρχίδημον. Λευτυχίδης δὲ στερη-
θεὶς Ζευξιδήμου γαμέει δευτέρην γυναῖκα Εὐρυδάμην τὴν
ἐοῦσαν Μενίου ἀδελφεὴν Διακτορίδεω δὲ θυγατέρα, ἐκ τῆς
οἱ ἔρσεν μὲν γίνεται οὐδέν, θυγάτηρ δὲ Λαμπιτώ, τὴν Ἀρ-
72 χίδημος ὁ Ζευξιδήμου γαμέει δόντος αὐτῷ Λευτυχίδεω. οὐ
μὲν οὐδὲ Λευτυχίδης κατεγήρα ἐν Σπάρτῃ, ἀλλὰ τίσιν
τοιήνδε τινὰ Δημαρήτῳ ἐξέτισε. ἐστρατήγησε Λακεδαι-
μονίοισι ἐς Θεσσαλίην, παρεὸν δέ οἱ πάντα ὑποχείρια ποιή-
σασθαι ἐδωροδόκησε ἀργύριον πολλόν. ἐπ' αὐτοφώρῳ δὲ
ἁλοὺς αὐτοῦ ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἐπικατήμενος χειρίδι πλέῃ
ἀργυρίου, ἔφυγε ἐκ Σπάρτης ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθείς, καὶ
τὰ οἰκία οἱ κατεσκάφη· ἔφυγε δὲ ἐς Τεγέην καὶ ἐτελεύτησε
73 ἐν ταύτῃ. ταῦτα μὲν δὴ ἐγένετο χρόνῳ ὕστερον· τότε δὲ
ὡς τῷ Κλεομένεϊ ὡδώθη τὸ ἐς τὸν Δημάρητον πρῆγμα,
αὐτίκα παραλαβὼν Λευτυχίδεα ἤιε ἐπὶ τοὺς Αἰγινήτας, δει-
νόν τινά σφι ἔγκοτον διὰ τὸν προπηλακισμὸν ἔχων. οὕτω δὴ
οὔτε οἱ Αἰγινῆται, ἀμφοτέρων τῶν βασιλέων ἡκόντων ἐπ'
αὐτούς, ἐδικαίευν ἔτι ἀντιβαίνειν, ἐκεῖνοί τε ἐπιλεξάμενοι ἄν-
δρας δέκα Αἰγινητέων τοὺς πλείστου ἀξίους καὶ πλούτῳ καὶ
γένεϊ ἦγον καὶ ἄλλους καὶ δὴ καὶ Κριόν τε τὸν Πολυκρίτου
καὶ Κάσαμβον τὸν Ἀριστοκράτεος, οἵ περ εἶχον μέγιστον
κράτος· ἀγαγόντες δέ σφεας ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν παραθή-
κην κατατίθενται ἐς τοὺς ἐχθίστους Αἰγινήτῃσι Ἀθηναίους.

περὶ τῆς Λεωτυχίδου τελευτῆς   περὶ ὧν Κλεομένης εἰς Αἰγινήτας ἔπραξεν

24. παραθήκην - 25 Ἀθηναίους Thomas M. p. 313

1. Κυνίσκον post Σπαρτιητέων z ‖ ἐκάλουν *d* ‖ 2. Λευτυχίδεω - 3 Ἀρχίδημον om. *R* ‖ λευτίδεω *B*[1] ‖ 3. καταλιπὼν *B*[2]*sv* ‖ περιθεὶς *d* ‖ 4. τὴν om. *B*[2]*PRz* ‖ 5. μενίου μὲν *B*[2]*PRz* ‖ διακτορίω *R* ‖ 9. τοιῆνδέ τινα *AB* ‖ δημαρίτωι *A* ‖ 10. ὑποχείρια πάντα *PRz* ‖ 11. πολύ *L* ‖ 12. ἀλοὺς *A*, ληφθεὶς *d* ‖ χειρίδι πλέῃ Wesseling: χειρὶ διπλῇ ‖ 14. οἱ] οὐ *C* ‖ ἐς τεγαίην *d*, ἐν τεγέῃ *R* ‖ 16. ὡδώθη *ABR*: εὐωδώθη *C*, εὐοδώθη *d*, εὐωδώθη *P*, ὡρθώθη *s* ‖ εἰς *d* ‖ 17. λευτυχίδην *PR* ‖ ἤι *Apr.* ‖ ἐπὶ] ἐς *d* ‖ 18. οὕτωι *B* ‖ 19. βασιλήων z ‖ 20. ἐδίκευν *R* ‖ 21. καὶ πλούτῳ] πλούτω *R* ‖ 22. γένει *AB* ‖ καὶ ἄλλους] ἄλλους τε z ‖ 23. ἔσχον z ‖ 25. παρατίθενται *ABCd*. Thom.

Μετὰ δὲ ταῦτα Κλεομένεα ἐπάιστον γενόμενον κακοτε- 74
χνήσαντα ἐς Δημάρητον δεῖμα ἔλαβε Σπαρτιητέων, καὶ ὑπεξέσχε ἐς Θεσσαλίην. ἐνθεῦτεν δὲ ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀρκαδίην νεώτερα ἔπρησσε πρήγματα, συνιστὰς τοὺς Ἀρκάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ, ἄλλους τε ὅρκους προσάγων σφι ἦ μὲν ἕψεσθαί σφεας αὐτῷ τῇ ἂν ἐξηγέηται, καὶ δὴ καὶ ἐς Νώνακριν πόλιν πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεστεῶτας ἀγινέων ἐξορκοῦν τὸ Στυγὸς ὕδωρ. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ πόλι λέγεται εἶναι τῶν Ἀρκάδων τὸ Στυγὸς ὕδωρ, καὶ δὴ καὶ ἔστι τοιόνδε τι· ὕδωρ ὀλίγον φαινόμενον ἐκ πέτρης στάζει ἐς ἄγκος, τὸ δὲ ἄγκος αἱμασιῆς τις περιθέει κύκλος. ἡ δὲ Νώνακρις, ἐν τῇ ἡ πηγὴ αὕτη τυγχάνει ἐοῦσα, πόλις ἐστὶ τῆς Ἀρκαδίης πρὸς
Φενεῷ. μαθόντες δὲ Κλεομένεα Λακεδαιμόνιοι ταῦτα πρήσ- 75
σοντα, κατῆγον αὐτὸν δείσαντες ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι ἐς Σπάρτην τοῖσι καὶ πρότερον ἦρχε. κατελθόντα δὲ αὐτὸν αὐτίκα ὑπέλαβε μανίη νοῦσος, ἐόντα καὶ πρότερον ὑπομαργότερον· ὅκως γάρ τεῳ ἐντύχοι Σπαρτιητέων, ἐνέχραυε ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον. ποιέοντα δὲ αὐτὸν ταῦτα καὶ παραφρονήσαντα ἔδησαν οἱ προσήκοντες ἐν ξύλῳ· ὁ δὲ δεθεὶς τὸν φύλακον μουνωθέντα ἰδὼν τῶν ἄλλων αἰτέει μάχαιραν· οὐ βουλομένου δὲ τὰ πρῶτα τοῦ φυλάκου διδόναι ἀπείλεε τά

περὶ τῆς Κλεομένους φυγῆς τε καὶ καθόδου καὶ μανίας καὶ τελευτῆς: περὶ τοῦ λεγομένου Στυγὸς ὕδατος

2. δεῖμα - 4 πρήγματα Suid. v. ὑπεξέσχεν. — 3. ἐνθεῦτεν - 5 προσάγων et 6 καὶ δὴ - 8 ὕδωρ Porphyrius apud Stobaeum phys. I 41, 51. — 8—11. Eustathius Il. p. 301. — 13. Suidas v. Φενεός. Eustathius Il. p. 985. — 16. ἐόντα - 19 σκῆπτρον Suidas v. ἐνέχραυε. — 17. ἐνέχραυε - 18 σκῆπτρον Eustathius Il. p. 579. 1063. Od. p. 1434

2. καὶ om. *C* ‖ 3. δὲ om. Suid. ‖ 5. σφιν *AB* ‖ μὴν *AC*, μεν B^1d ‖ 6. σφέας *Rd* ‖ ᾗι *AB*, ᾗ *d* ‖ ἐξηγῆται *L* ‖ δὴ καὶ] δὴ *C* ‖ 7. προθύμως *R* ‖ προεστῶτας *R*. Porph. ‖ ἀγινεῖν Porph. ‖ ἐξορκοῦν A^2 Reiske: ἐξόρκου A^1B^1, ἐξώρκου *d*, ἐξορκῶν reliqui et Porph. ‖ 8. ἐν δὲ - 9 ὕδωρ om. *C*. ‖ πόλι *z*: πόλει ‖ λέγεται] λέγεταί τε B^2 ‖ 9. τῶν AB^1d: ὑπ' B^2Pcorr. *Rz*. ὑπὸ τῶν Wesseling ‖ καὶ δὴ - 10 ὕδωρ om. B^1 ‖ 10. ἄγγος A^2Rdz ‖ 11. ἄγγος *Rdz* ‖ 13. φενεώ *dz* ‖ λακεδαιμόνιοι κλεομένεα *PRz* ‖ 14. δήσαντες *z* ‖. αὐτὸν om. *R* ‖ 16. μανίηι *C*, μανίης B^2PRz ‖ καὶ πρότερον om. Suid. ‖ 17. τεῳ om. Suid. ‖ ἐντύχηι *C* ‖ ἐνέχρανεν *d*, ἐνέχραεν Eust. ‖ ἐς om. Suid. ‖ 18. τῷ σκήπτρῳ Suid. ‖ ποιέοντα *ABPd*: ποιεῦντα ‖ δὴ *R* ‖ 20. αἴτεε *PRz* ‖ 21. τά] τοῦ *R* ‖ τοῦ φυλάκου τὰ πρῶτα *ABCd*

μιν αὖτις ποιήσει, ἐς ὃ δείσας τὰς ἀπειλὰς ὁ φύλακος (ἦν γὰρ τῶν τις εἱλωτέων) διδοῖ οἱ μάχαιραν. Κλεομένης δὲ παραλαβὼν τὸν σίδηρον ἄρχετο ἐκ τῶν κνημέων ἑωυτὸν λωβώμενος· ἐπιτάμνων γὰρ κατὰ μῆκος τὰς σάρκας προέβαινε ἐκ τῶν κνημέων ἐς τοὺς μηρούς, ἐκ δὲ τῶν μηρῶν ἔς τε τὰ ἰσχία καὶ τὰς λαπάρας, ἐς ὃ ἐς τὴν γαστέρα ἀπίκετο, καὶ ταύτην καταχορδεύων ἀπέθανε τρόπῳ τοιούτῳ, ὡς μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι Ἑλλήνων, ὅτι τὴν Πυθίην ἀνέγνωσε τὰ περὶ Δημάρητον λέγειν γενόμενα, ὡς δὲ Ἀθηναῖοι μοῦνοι λέγουσι, διότι ἐς Ἐλευσῖνα ἐσβαλὼν ἔκειρε τὸ τέμενος τῶν θεῶν, ὡς δὲ Ἀργεῖοι, ὅτι ἐξ ἱροῦ αὐτῶν τοῦ Ἄργου Ἀργείων τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς μάχης καταγινέων κατέκοπτε καὶ
76 αὐτὸ τὸ ἄλσος ἐν ἀλογίῃ ἔχων ἐνέπρησε. Κλεομένεϊ γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι ἐχρήσθη Ἄργος αἱρήσειν· ἐπείτε δὲ Σπαρτιήτας ἄγων ἀπίκετο ἐπὶ ποταμὸν Ἐρασῖνον, ὃς λέγεται ῥέειν ἐκ τῆς Στυμφαλίδος λίμνης· τὴν γὰρ δὴ λίμνην ταύτην ἐς χάσμα ἀφανὲς ἐκδιδοῦσαν ἀναφαίνεσθαι ἐν Ἄργεϊ, τὸ ἐνθεῦτεν δὲ τὸ ὕδωρ ἤδη τοῦτο ὑπ' Ἀργείων Ἐρασῖνον καλέεσθαι· ἀπικόμενος δ' ὦν ὁ Κλεομένης ἐπὶ τὸν ποταμὸν τοῦτον ἐσφαγιάζετο αὐτῷ· καὶ οὐ γὰρ ἐκαλλιέρεε οὐδαμῶς διαβαίνειν μιν, ἄγασθαι μὲν ἔφη τοῦ Ἐρασίνου οὐ προδιδόντος τοὺς πολιήτας, Ἀργείους μέντοι οὐδ' ὣς χαιρήσειν. μετὰ

περὶ τοῦ Κλεομένους καὶ Λακεδαιμονίων πρὸς Ἀργείους πολέμου

4—7. Longinus περὶ ὕψους 31. — 7. Eustathius Il. p. 907. — Λέξεις

1. αὖτις *CPz*: λυθεὶς *B*[2], αὖθις reliqui ‖ ποιήσει Schweighaeuser: ποιήσειε et ποιήσειεν ‖ ἐσὸ *AB* ‖ ἦν γὰρ om. *d* ‖ 2. οἱ om. *AB*[1]*Cd* ‖ 3. ἑωυτῷ *R* ‖ 4. προέβαινε *P*, προέβαινεν *R*: προύβαινε ‖ 5. τε om. *PRz* ‖ 6. ἐσὸ *AB* ‖ ἐς om. *d* ‖ ἐσαπίκετο *d* ‖ 7. χορδεύων gloss. ‖ τοιῷδε *d* ‖ 8. διότι *R* ‖ πυθίαν *d* ‖ ἀνέγνω *R* ‖ ἐς τὰ *PRz* ‖ 9. δημαρήτου *AB*[1]*d*, δημάριτον *B*[2] ‖ λέγειν γενόμενα *AB*: λέγειν γινόμενα *Cd*, γενόμενα λέγειν *PRz*. 'aut τὰ περὶ Δημαρήτου λεγόμενα λέγειν aut τὰ περὶ Δημάρητον γενόμενα ποιέειν' Reiske ‖ μοῦνοι om. *ABCd* ‖ 11. αὐτέων *z* ‖ 13. ἐν ἀλογίᾳ ἔχων *d*, ἐν ἀπορίῃ σχὼν *B*[2]*R* ‖ κλεομένει *AB* ‖ 15. δὴ *AB*[1] ‖ ἐρασεινὸν *B*[2] ‖ 16. τυμφαλίδος *B*, στυμφηλίης *R* ‖ 17. ἄργει *AB* ‖ 18. τὸ|τὸ δὲ *R* ‖ ἐρασεινὸν *B*[2] ‖ 19. ὁ om. *PRz* ‖ 20. ἐκαλλιέρρεεν οὐδαμῶς *Rd*, οὐδαμῶς ἐκαλλιέρρεε *z* ‖ 21. ἀγᾶσθαι *R* ‖ ἐρασεινοῦ *B*[2] ‖ 22. μετὰ ταῦτα δὲ *R*

δὲ ταῦτα ἐξαναχωρήσας τὴν στρατιὴν κατῆγαγε ἐς Θυρέην,
σφαγιασάμενος δὲ τῇ θαλάσσῃ ταῦρον πλοίοισί σφεας ἤγαγε
ἔς τε τὴν Τιρυνθίην χώρην καὶ Ναυπλίην. Ἀργεῖοι δὲ ἐβοή- 77
θεον πυνθανόμενοι ταῦτα ἐπὶ θάλασσαν· ὡς δὲ ἀγχοῦ μὲν
ἐγίνοντο τῆς Τίρυνθος, χώρῳ δὲ ἐν τούτῳ τῷ κέεται Ἡσίπεια
οὔνομα, μεταίχμιον οὐ μέγα ἀπολιπόντες ἵζοντο ἀντίοι τοῖσι
Λακεδαιμονίοισι. ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἀργεῖοι τὴν μὲν ἐκ τοῦ
φανεροῦ μάχην οὐκ ἐφοβέοντο, ἀλλὰ μὴ δόλῳ αἱρεθέωσι·
καὶ γὰρ δή σφι ἐς τοῦτο τὸ πρῆγμα εἶχε τὸ χρηστήριον τὸ
ἐπίκοινα ἔχρησε ἡ Πυθίη τούτοισί τε καὶ Μιλησίοισι, λέ-
γον ὧδε.

ἀλλ' ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενα νικήσασα
ἐξελάσῃ καὶ κῦδος ἐν Ἀργείοισιν ἄρηται,
πολλὰς Ἀργείων ἀμφιδρυφέας τότε θήσει.
ὥς ποτέ τις ἐρέει καὶ ἐπεσσομένων ἀνθρώπων
"δεινὸς ὄφις τριέλικτος ἀπώλετο δουρὶ δαμασθείς."

ταῦτα δὴ πάντα συνελθόντα τοῖσι Ἀργείοισι φόβον παρεῖχε.
καὶ δή σφι πρὸς ταῦτα ἔδοξε τῷ κήρυκι τῶν πολεμίων χρᾶ-
σθαι, δόξαν δέ σφι ἐποίευν τοιόνδε· ὅκως ὁ Σπαρτιήτης
κῆρυξ προσημαίνοι τι Λακεδαιμονίοισι, ἐποίευν καὶ οἱ Ἀρ-
γεῖοι τὠυτὸ τοῦτο. μαθὼν δὲ ὁ Κλεομένης ποιεῦντας τοὺς 78
Ἀργείους ὁκοῖόν τι ὁ σφέτερος κῆρυξ σημήνειε, παραγγέλ-
λει σφι, ὅταν σημήνῃ ὁ κῆρυξ ποιέεσθαι ἄριστον, τότε ἀνα-
λαβόντας τὰ ὅπλα χωρέειν ἐς τοὺς Ἀργείους. ταῦτα καὶ
ἐγένετο ἐπιτελέα ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων· ἄριστον γὰρ ποιευ-
μένοισι τοῖσι Ἀργείοισι ἐκ τοῦ κηρύγματος ἐπεκέατο, καὶ

---

2. Eustathius Il. p. 1227. — 12. ἀλλ' - 14 θήσει Pausanias II 20. (Suidas v. Τελέσιλλα)

1. ταῦτα δὲ *R* ‖ κατῆγε *CPdz* ‖ 3. τε om. *R* ‖ τυρινθίην *AB* ‖ δὲ *ABd*: δ' ‖ 5. ησίπεια *A*, ///σίπεια *B*, ἡ σίπεια *CPz*, ἡ σηπεία *d*, σήπεια *R* ‖ 6. τοὔνομα *z* ‖ ἀντίον *AB*[1]*Cd* ‖ 8. αἱρεθῶσι *R* ‖ 10 ἐπὶ κοινῇ *R* ‖ καὶ] καὶ τοῖσι *z* ‖ 11. ὧδε *P*, οὕτω *z* ‖ 12. ἄρρενα Paus. ‖ 15. ἐπ' ἐσσομένων *z* ‖ 16. τριέληκτος *R*, ἀέλικτος *AB*[1]*Cd* ‖ 20. προσημαίνει *R* ‖ οἱ om. *C* ‖ 22. σημήνει *d* ‖ παραγγέλει *d*, παραγγέλεῖ *R* ‖ 23. σημαίνῃ *d* ‖ 25. ἐγίνετο *B*[2]*R*

πολλοὺς μὲν ἐφόνευσαν αὐτῶν, πολλῷ δ᾽ ἔτι πλεῦνας ἐς τὸ
79 ἄλσος τοῦ Ἄργου καταφυγόντας περιιζόμενοι ἐφύλασσον. ἐν-
θεῦτεν δὲ ὁ Κλεομένης ἐποίεε τοιόνδε. ἔχων αὐτομόλους
ἄνδρας καὶ πυνθανόμενος τούτων, ἐξεκάλεε πέμπων κήρυκα
ὀνομαστὶ λέγων τῶν Ἀργείων τοὺς ἐν τῷ ἱρῷ ἀπεργμένους,
ἐξεκάλεε δὲ φὰς αὐτῶν ἔχειν τὰ ἄποινα. ἄποινα δέ ἐστι
Πελοποννησίοισι δύο μνέαι τεταγμέναι κατ᾽ ἄνδρα αἰχμάλω-
τον ἐκτίνειν. κατὰ πεντήκοντα δὴ ὦν τῶν Ἀργείων ὡς ἑκά-
στους ἐκκαλεύμενος ὁ Κλεομένης ἔκτεινε. ταῦτα δέ κως γι-
νόμενα ἐλελήθεε τοὺς λοιποὺς τοὺς ἐν τῷ τεμένεϊ· ἅτε γὰρ
πυκνοῦ ἐόντος τοῦ ἄλσεος, οὐκ ὥρων οἱ ἐντὸς τοὺς ἐκτὸς ὅ τι
ἔπρησσον, πρίν γε δὴ αὐτῶν τις ἀναβὰς ἐπὶ δένδρος κατεῖδε
80 τὸ ποιεύμενον. οὔκων δὴ ἔτι καλεόμενοι ἐξήισαν. ἐνθαῦτα
δὴ ὁ Κλεομένης ἐκέλευε πάντα τινὰ τῶν εἱλωτέων περινέειν
ὕλῃ τὸ ἄλσος, τῶν δὲ πειθομένων ἐνέπρησε τὸ ἄλσος. καιο-
μένου δὲ ἤδη ἐπείρετο τῶν τινα αὐτομόλων τίνος εἴη θεῶν
τὸ ἄλσος· ὁ δὲ ἔφη Ἄργου εἶναι. ὁ δὲ ὡς ἤκουσε, ἀναστε-
νάξας μέγα εἶπε "ὦ Ἄπολλον χρηστήριε, ἦ μεγάλως με
ἠπάτηκας φάμενος Ἄργος αἱρήσειν· συμβάλλομαι δ᾽ ἐξή-
81 κειν μοι τὸ χρηστήριον." μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κλεομένης τὴν
μὲν πλέω στρατιὴν ἀπῆκε ἀπιέναι ἐς Σπάρτην, χιλίους δὲ
αὐτὸς λαβὼν τοὺς ἀριστέας ἤιε ἐς τὸ Ἥραιον θύσων· βου-
λόμενον δὲ αὐτὸν θύειν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ὁ ἱρεὺς ἀπηγόρευε,
φὰς οὐκ ὅσιον εἶναι ξείνῳ αὐτόθι θύειν. ὁ δὲ Κλεομένης τὸν
ἱρέα ἐκέλευε τοὺς εἵλωτας ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ἀπάγοντας μαστι-
γῶσαι, καὶ αὐτὸς ἔθυσε· ποιήσας δὲ ταῦτα ἀπήιε ἐς τὴν

---

1. αὐτέων *z* ‖ δ᾽ ἔτι *Pz*: δέ τι *R*, δὲ ceteri ‖ 2. περιεζόμενοι *A*B^1*Cd* ‖ 4. πυνθανομένους B^1*C* ‖ τούτων *PR*: τουτέων ‖ 5. τῶν Ἀργείων post ἀπεργμένους *z* ‖ ἱερῷι *A* ‖ 6. δὲ σφέας *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ 7. πελοπονησίοισι *d* ‖ 8. κτίνειν *R* ‖ δὴ] δ᾽ *qz*, om. *d* ‖ ἑκάστου *R* ‖ 9. ἐκκαλεόμενος *PRz* ‖ ἀπέκτεινε *z* ‖ γενόμενα *d* ‖ 10. τοὺς πολλοὺς λοιποὺς *d* ‖ τεμένει *AB* ‖ 12. αὐτέων *z* ‖ δένδρον *d*, δένδρου *sz* ‖ κατίδε *AB* ‖ 13. ἐξήιεσαν *P*, ἐξή-εσαν ceteri ‖ 14. περινεῖν *R* ‖ 15. τῶν - ἄλσος om. *B* ‖ πυθομένων *R* ‖ 16. τινα om. *z* ‖ 17. δ᾽ ἔφη *ABd* ‖ 18. ἦ om *ABCd* ‖ 19. με αἱρήσειν *z* ‖ ξυμβάλλομαι *Pd* ‖ δὲ *Rd* ‖ 21. ἐν σπάρτη *R* ‖ 22. αὐτέων *z* ‖ ἡραῖον *Rz* ‖ 23. ἱ///ρεὺς *A*, ἱερεὺς *d* ‖ 24. φάσκων *R* ‖ 25. ἱ///ρέα *A* ‖ ἐκέλευσε *R* ‖ ἀπαγαγόντας *CPdz*

Σπάρτην. νοστήσαντα δέ μιν ὑπῆγον οἱ ἐχθροὶ ὑπὸ τοὺς 82
ἐφόρους, φάμενοί μιν δωροδοκήσαντα οὐκ ἑλεῖν τὸ Ἄργος, παρεὸν εὐπετέως μιν ἑλεῖν. ὁ δέ σφι ἔλεξε, οὔτε εἰ ψευδόμενος οὔτε εἰ ἀληθέα λέγων, ἔχω σαφηνέως εἶπαι, ἔλεξε δ' ὦν φάμενος, ἐπείτε δὴ τὸ τοῦ Ἄργου ἱρὸν εἷλε, δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι τὸν τοῦ θεοῦ χρησμόν· πρὸς ὧν ταῦτα οὐ δικαιοῦν πειρᾶν τῆς πόλιος, πρίν γε δὴ ἱροῖσι χρήσηται καὶ μάθῃ εἴτε οἱ ὁ θεὸς παραδιδοῖ εἴτε οἱ ἐμποδὼν ἕστηκε· καλλιερευμένῳ δὲ ἐν τῷ Ἡραίῳ ἐκ τοῦ ἀγάλματος τῶν στηθέων φλόγα πυρὸς ἐκλάμψαι, μαθεῖν δὲ αὐτὸς οὕτω τὴν ἀτρεκείην, ὅτι οὐκ αἱρέει τὸ Ἄργος. εἰ μὲν γὰρ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀγάλματος ἐξέλαμψε, αἱρέειν ἂν κατ' ἄκρης τὴ πόλιν, ἐκ τῶν στηθέων δὲ λάμψαντος πᾶν οἱ πεποιῆσθαι ὅσον ὁ θεὸς ἐβούλετο γενέσθαι. ταῦτα δὲ λέγων πιστά τε καὶ οἰκότα ἐδόκεε Σπαρτιήτῃσι λέγειν, καὶ διέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας.

Ἄργος δὲ ἀνδρῶν ἐχηρώθη οὕτω ὥστε οἱ δοῦλοι αὐτῶν 83
ἔσχον πάντα τὰ πρήγματα ἄρχοντές τε καὶ διέποντες, ἐς ὃ ἐπήβησαν οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες. ἔπειτά σφεας οὗτοι ἀνακτώμενοι ὀπίσω ἐς ἑωυτοὺς τὸ Ἄργος ἐξέβαλον· ἐξωθεύμενοι δὲ οἱ δοῦλοι μάχῃ ἔσχον Τίρυνθα. τέως μὲν δή σφι ἦν ἄρθμια ἐς ἀλλήλους, ἔπειτα δὲ ἐς τοὺς δούλους ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος, γένος ἐὼν Φιγαλεὺς ἀπ' Ἀρκαδίης· οὗτος τοὺς δούλους ἀνέγνωσε ἐπιθέσθαι τοῖσι δεσπότῃσι. ἐκ τούτου δὴ πόλεμός σφι ἦν ἐπὶ χρόνον συχνόν, ἐς ὃ δὴ μόγις οἱ Ἀργεῖοι ἐπεκράτησαν.

9 sq. Eustathius Il. p. 513. — 17 sqq. idem Dion. 364. — 22. Λέξεις

2. ἑλεῖν *R*: ἑλέειν ‖ 3. μιν αὐτὸ *z* ‖ 4. σαφηνεω *R*, σαφηναίως *d* ‖ 5. εἰπεῖν *PR*, εἶπεν *C* ‖ 6. εἷλε *Pcorr. Rz*: εἶλον ‖ τὸν χρησμὸν τοῦ θεοῦ *Pz* ‖ 7. δικαιεῦν *dz* ‖ 8. χρήσεται *d* ‖ οἱ ἐμποδὼν] ἐμποδὼν *Cd*, ἐμποδῶν *AB* ‖ 9. ἠρέω *R* ‖ 11. αὐτοὺς *R* ‖ ἀτρεκίην *AB*, ἀτρεκτήην *z* ‖ ὅτι, ὡς *PRz* ‖ 12. κατάκρης *d* ‖ 13. δὲ στηθέων *ABCd* ‖ ἐκλάμψαντος *PRz* ‖ 14. δὲ om. *ABCd* ‖ 15. εἰκότα *d* ‖ ἀπέφυγε *PRz* ‖ 17. ἐγειρώθη *CRdz* ‖ αὐτέων *Rz* ‖ 18. τε om. *ABCd* ‖ ἐσὸ *AB* ‖ 19. ἐπήβησαν *v*: ἀπέβησαν *d*, ἐπέβησαν ceteri ‖ ἀπολλομένων *d* ‖ ἔπειτα σφέας *AB*, ἐπεί τε σφέας *R* ‖ οὕτω *ABC*, αὐτοὶ *R* ‖ 20. ἔξω θεύμενοι *R* ‖ 22. εἰς *AB* ‖ 23. φιγαλεὺς *B*²*R*: φυγασεὺς *d*, φιγασεὺς reliqui ‖ 25. ἐσὸ *AB* ‖ δὲ *Rz*

84 Ἀργεῖοι μέν νυν διὰ ταῦτα Κλεομένεά φασι μανέντα ἀπολέσθαι κακῶς· αὐτοὶ δὲ Σπαρτιῆταί φασι ἐκ δαιμονίου μὲν οὐδενὸς μανῆναι Κλεομένεα, Σκύθῃσι δὲ ὁμιλήσαντά μιν ἀκρητοπότην γενέσθαι καὶ ἐκ τούτου μανῆναι. Σκύθας γὰρ τοὺς νομάδας, ἐπείτε σφι Δαρεῖον ἐμβαλεῖν ἐς τὴν χώρην, μετὰ ταῦτα μεμονέναι μιν τίσασθαι, πέμψαντας δὲ ἐς Σπάρτην συμμαχίην τε ποιέεσθαι καὶ συντίθεσθαι ὡς χρεὸν εἴη αὐτοὺς μὲν τοὺς Σκύθας παρὰ Φᾶσιν ποταμὸν πειρᾶν ἐς τὴν Μηδικὴν ἐσβάλλειν, σφέας δὲ τοὺς Σπαρτιήτας κελεύειν ἐξ Ἐφέσου ὁρμεομένους ἀναβαίνειν καὶ ἔπειτα ἐς τὠυτὸ ἀπαντᾶν. Κλεομένεα δὲ λέγουσι ἡκόντων τῶν Σκυθέων ἐπὶ ταῦτα ὁμιλέειν σφι μεζόνως, ὁμιλέοντα δὲ μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου μαθεῖν τὴν ἀκρητοποσίην παρ' αὐτῶν· ἐκ τούτου δὲ μανῆναί μιν νομίζουσι Σπαρτιῆται. ἔκ τε τόσου, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπεὰν ζωρότερον βούλωνται πιεῖν, "ἐπισκύθισον" λέγουσι. οὕτω δὴ Σπαρτιῆται τὰ περὶ Κλεομένεα λέγουσι· ἐμοὶ δὲ δοκέει τίσιν ταύτην ὁ Κλεομένης Δημαρήτῳ ἐκτῖσαι.

85 Τελευτήσαντος δὲ Κλεομένεος ὡς ἐπύθοντο Αἰγινῆται, ἔπεμπον ἐς Σπάρτην ἀγγέλους καταβωσομένους Λευτυχίδεω περὶ τῶν ἐν Ἀθήνῃσι ὁμήρων ἐχομένων. Λακεδαιμόνιοι δὲ δικαστήριον συναγαγόντες ἔγνωσαν περιυβρίσθαι Αἰγινήτας ὑπὸ Λευτυχίδεω, καί μιν κατέκριναν ἔκδοτον ἄγεσθαι ἐς Αἴγιναν ἀντὶ τῶν ἐν Ἀθήνῃσι ἐχομένων ἀνδρῶν. μελλόντων δὲ ἄγειν τῶν Αἰγινητέων τὸν Λευτυχίδεα, εἶπέ σφι Θεασίδης

ὅτι Λακεδαιμόνιοι ἐκδεδώκασι Λευτυχίδην τοῖς Αἰγινήταις

3 sq. Eusthathius Od. p. 1398. — 4. Pollux VI 24. — 12—14. Athenaeus X p. 427 b. — 15. ἐπεὰν - λέγουσι Eustathius Il. p. 746

1. κλεομένεα φασὶ *Pd* ‖ 3. Σκύθῃσι - 4 μανῆναι om. *d* ‖ 4. ἀκρητοπώτην *AB* ‖ 5. ἐκβαλεῖν *C*, ἐσβαλεῖν *dz* ‖ 6. μεμηνέναι A^1B^1Cdz ‖ μὲν *d* ‖ 7. χρεὼν *dz* ‖ 9. ἐσβαλεῖν B^2PRz ‖ 10. ὁρμεομένους *P*: ὁρμωμένους *ABR*, ὁρμεωμένους *Cdz* ‖ ἀπατᾶν B^1R ‖ 12. μειζόνως *ABR* ‖ ἱκνευμένου *R* ‖ 13. αὐτέων *z* ‖ μανῆναί μιν om. *C*, μιν om. *ABd* ‖ 14. ἐκ τοσούτου *R*, ἔκ τε τοῦ *dz* ‖ 15. ἐπὰν Eust. ‖ πιεῖν Athen. Eust.: πιέειν *ABCd*, πίνειν *PRz* ‖ ἐπισκυθίσαι Athen. ‖ 17. ὁ om. *R* ‖ ἐκτίσαι *d*, ἐκτίσασθαι *qz* ‖ 21. περιϋβρίσθαι *C* ‖ 24. θεαρίδης B^2, θεασίης *C*

ὁ Λεωπρέπεος, ἐὼν ἐν Σπάρτῃ δόκιμος ἀνήρ, "τί βουλεύεσθε ποιέειν, ἄνδρες Αἰγινῆται; τὸν βασιλέα τῶν Σπαρτιητέων ἔκδοτον γενόμενον ὑπὸ τῶν πολιητέων ἄγειν; εἰ νῦν ὀργῇ χρεώμενοι ἔγνωσαν οὕτω Σπαρτιῆται, ὅκως ἐξ ὑστέρης μή τι ὑμῖν, ἢν ταῦτα πρήσσητε, πανώλεθρον κακὸν ἐς τὴν χώρην ἐμβάλωσι." ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Αἰγινῆται ἔσχοντο τῆς ἀγωγῆς, ὁμολογίῃ δὲ ἐχρήσαντο τοιῇδε, ἐπισπόμενον Λευτυχίδεα ἐς Ἀθήνας ἀποδοῦναι Αἰγινήτῃσι τοὺς ἄνδρας. ὡς 86
δὲ ἀπικόμενος Λευτυχίδης ἐς τὰς Ἀθήνας ἀπαίτεε τὴν παραθήκην, οἱ δ' Ἀθηναῖοι προφάσιας εἷλκον οὐ βουλόμενοι ἀποδοῦναι, φάντες δύο σφέας ἐόντας βασιλέας παραθέσθαι καὶ οὐ δικαιοῦν τῷ ἑτέρῳ ἄνευ τοῦ ἑτέρου ἀποδιδόναι· οὐ φαμένων δὲ ἀποδώσειν τῶν Ἀθηναίων, ἔλεξέ σφι Λευτυχίδης τάδε. "ὦ Ἀθηναῖοι, ποιέετε μὲν ὁκότερα βούλεσθε αὐτοί· α)
καὶ γὰρ ἀποδιδόντες ποιέετε ὅσια, καὶ μὴ ἀποδιδόντες τὰ ἐναντία τούτων· ὁκοῖον μέντοι τι ἐν τῇ Σπάρτῃ συνηνείχθη γενέσθαι περὶ παρακαταθήκης, βούλομαι ὑμῖν εἶπαι. λέγομεν ἡμεῖς οἱ Σπαρτιῆται γενέσθαι ἐν τῇ Λακεδαίμονι κατὰ τρίτην γενεὴν τὴν ἀπ' ἐμέο Γλαῦκον Ἐπικύδεος παῖδα. τοῦτον τὸν ἄνδρα φαμὲν τά τε ἄλλα πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα, καὶ δὴ καὶ ἀκούειν ἄριστα δικαιοσύνης πέρι πάντων ὅσοι τὴν Λακεδαίμονα τοῦτον τὸν χρόνον οἴκεον. συνενειχθῆναι δέ οἱ

περὶ ὧν εἶπεν Λεωτυχίδης πρὸς Ἀθηναίους διὰ τοὺς παρατεθέντας αὐτοῖς Αἰγινήτας — περὶ Γλαύκου Λακεδαιμονίου καὶ τῆς δοθείσης αὐτῷ παρακαταθήκης

---

13. ἔλεξε – p. 118, 4 ἀπολαῦσαι et p. 118, 10 ἔδοξε – 11 σέ et 16 χρόνου – 19 διεθέετο et 25 οἱ μὲν – p. 119, 19 ἀποδιδόναι Stobaeus floril. XXVII 14

1. ἐν τῇ dz ‖ ἀνὴρ δόκιμος R ‖ βουλεύεσθε ARd: βουλεύεσθαι B, βούλεσθε CPz ‖ 2. ποιεῖν ἄνδρες αἰγινῆται d, ὦ ἄνδρες αἰγινῆται ποιήσειν R ‖ βασιλῆα z ‖ 4. χρεόμενοι P ‖ τὴν ὅκως R ‖ 5. ποιήσητε R ‖ 6. ἐμβάλωσι ABd: ἐκβάλωσι C, ἐσβάλωσι reliqui ‖ 7. ἐπισπόμενοι C, ἐπισπομένοισι d, ἐπισπώμενον sz ‖ 9. ὁ λευτυχίδης R ‖ παραθήκην B²R ‖ 10. οἱ δ' ABC: οἱ δὲ d, οἱ reliqui ‖ 11. βασιλῆας z ‖ 12. δίκαιον R ‖ 16. τουτέων z ‖ μέν τι ἐν C, μὲν τοῖσιν ἐν d ‖ 17. παραθήκης B²R. Stob. ‖ εἶπε C ‖ 18. τῇ om. Stob. ‖ 19. Ἐπικυδέος Stob., Ἐπικυδείδεος z ‖ 21. δὴ καὶ] δὴ R ‖ περὶ R ‖ ὅσοι παρὰ Λακεδαίμονας Stob. ‖ 22. συνενεχθῆναι AB¹d. Stob.

ἐν χρόνῳ ἱκνευμένῳ τάδε λέγομεν. ἄνδρα Μιλήσιον ἀπικόμενον ἐς Σπάρτην βούλεσθαί οἱ ἐλθεῖν ἐς λόγους προϊσχόμενον τοιάδε. ʽεἰμὶ μὲν Μιλήσιος, ἥκω δὲ τῆς σῆς Γλαῦκε βουλόμενος δικαιοσύνης ἀπολαῦσαι. ὡς γὰρ δὴ ἀνὰ πᾶσαν μὲν τὴν ἄλλην Ἑλλάδα, ἐν δὲ καὶ περὶ Ἰωνίην τῆς σῆς δικαιοσύνης ἦν λόγος πολλός, ἐμεωυτῷ λόγους ἐδίδουν καὶ ὅτι ἐπικίνδυνός ἐστι αἰεί κοτε ἡ Ἰωνίη, ἡ δὲ Πελοπόννησος ἀσφαλέως ἱδρυμένη, καὶ διότι χρήματα οὐδαμὰ τοὺς αὐτούς ἐστι ὁρᾶν ἔχοντας. ταῦτά τε ὦν ἐπιλεγομένῳ καὶ βουλευομένῳ ἔδοξέ μοι τὰ ἡμίσεα πάσης τῆς οὐσίης ἐξαργυρώσαντα θέσθαι παρὰ σέ, εὖ ἐξεπισταμένῳ ὥς μοι κείμενα ἔσται παρὰ σοὶ σόα. σὺ δή μοι καὶ τὰ χρήματα δέξαι καὶ τάδε τὰ σύμβολα σῶζε λαβών· ὃς δ' ἂν ἔχων ταῦτα ἀπαιτέῃ, τούτῳ
β) ἀποδοῦναι.ʼ ὁ μὲν δὴ ἀπὸ Μιλήτου ἥκων ξεῖνος τοσαῦτα ἔλεξε, Γλαῦκος δὲ ἐδέξατο τὴν παρακαταθήκην ἐπὶ τῷ εἰρημένῳ λόγῳ. χρόνου δὲ πολλοῦ διελθόντος ἦλθον ἐς Σπάρτην τούτου τοῦ παραθεμένου τὰ χρήματα οἱ παῖδες, ἐλθόντες δὲ ἐς λόγους τῷ Γλαύκῳ καὶ ἀποδεικνύντες τὰ σύμβολα ἀπαίτεον τὰ χρήματα· ὁ δὲ διωθέετο ἀντυποκρινόμενος τοιάδε. ʽοὔτε μέμνημαι τὸ πρῆγμα οὔτε με περιφέρει οὐδὲν εἰδέναι τούτων τῶν ὑμεῖς λέγετε, βούλομαί τε ἀναμνησθεὶς ποιέειν πᾶν τὸ δίκαιον· καὶ γὰρ εἰ ἔλαβον, ὀρθῶς ἀποδοῦναι, καὶ εἴ γε ἀρχὴν μὴ ἔλαβον, νόμοισι τοῖσι Ἑλλήνων χρήσομαι ἐς ὑμέας. ταῦτα ὦν ὑμῖν ἀναβάλλομαι κυρώσειν ἐς τέταρ-
γ) τον μῆνα ἀπὸ τοῦδε.ʼ οἱ μὲν δὴ Μιλήσιοι συμφορὴν ποιησάμενοι ἀπαλλάσσοντο ὡς ἀπεστερημένοι τῶν χρημάτων, Γλαῦκος δὲ ἐπορεύετο ἐς Δελφοὺς χρησόμενος τῷ χρη-

1. ἱκνευομένωι *A*, ἱκνευ///μένωι *B*, ἱκνεομένωι *C* ‖ λεγόμενα *Cd* ‖ 2. οἱ om. *ABCd* ‖ 4. δικαιοσύνης βουλόμενος *PRz* ‖ 5. ἄλλην om. *d* ‖ καὶ om. *C* ‖ 7. ἀεὶ *ABR* ‖ 8. ἀσφαλέος *R* ‖ οὐδαμᾶ *Rdz* ‖ 10. πάσης om. Stob. ‖ 11. σὲ *R*. Stob.: σοὶ ‖ εὖ - 12 σοὶ om. *B* ‖ ἐπισταμένω *R* ‖ ἔσται κείμενα *R* ‖ 12. σῶα *CPdz* ‖ δή μοι] δὲ *R* ‖ 13. ἀπαιτέει *ABCd* ‖ 15. παραθήκην *B*[2]*R* ‖ 16. πολλοῦ om. Stob. ‖ ἐς τὴν *CPdz* ‖ 17. τούτου om. Stob. ‖ 18. καὶ - σύμβολα om. Stob. ‖ ἀποδεικνύοντες *R* ‖ 19. ἀνθυποκρινόμενος *d* ‖ 20. οὐδέ με Bekkerus ‖ 21. τουτέων *z* ‖ τῶν *R*: ὧν ‖ τε om. *R* ‖ 25. ποιεύμενοι *PRz* ‖ 26. ὡς - χρημάτων om. Stob. ‖ ἀποστερημένοι *R* ‖ 27. δ' Stob.

στηρίῳ. ἐπειρωτέοντα δὲ αὐτὸν τὸ χρηστήριον εἰ ὅρκῳ τὰ χρήματα ληίσηται, ἡ Πυθίη μετέρχεται τοῖσιδε τοῖσι ἔπεσι.

Γλαῦκ' Ἐπικυδείδη, τὸ μὲν αὐτίκα κέρδιον οὕτω
ὅρκῳ νικῆσαι καὶ χρήματα ληίσσασθαι.
ὄμνυ, ἐπεὶ θάνατός γε καὶ εὔορκον μένει ἄνδρα.
ἀλλ' ὅρκου πάις ἐστίν, ἀνώνυμος, οὐδ' ἔπι χεῖρες
οὐδὲ πόδες· κραιπνὸς δὲ μετέρχεται, εἰς ὅ κε πᾶσαν
συμμάρψας ὀλέσῃ γενεὴν καὶ οἶκον ἅπαντα.
ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.

ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος συγγνώμην τὸν θεὸν παραιτέετο αὐτῷ ἴσχειν τῶν ῥηθέντων. ἡ δὲ Πυθίη ἔφη τὸ πειρηθῆναι τοῦ θεοῦ καὶ τὸ ποιῆσαι ἴσον δύνασθαι. Γλαῦκος μὲν δὴ δ)
μεταπεμψάμενος τοὺς Μιλησίους ξείνους ἀποδιδοῖ σφι τὰ χρήματα· τοῦ δὲ εἵνεκα ὁ λόγος ὅδε ὦ Ἀθηναῖοι ὡρμήθη λέγεσθαι ἐς ὑμέας, εἰρήσεται. Γλαύκου νῦν οὔτε τι ἀπόγονόν ἐστι οὐδὲν οὔτ' ἱστίη οὐδεμία νομιζομένη εἶναι Γλαύκου, ἐκτέτριπταί τε πρόρριζος ἐκ Σπάρτης. οὕτω ἀγαθὸν μηδὲ διανοέεσθαι περὶ παρακαταθήκης ἄλλο γε ἢ ἀπαιτεόντων ἀποδιδόναι."

Λευτυχίδης μὲν εἴπας ταῦτα, ὥς οἱ οὐδὲ οὕτω ἐσήκουον 87
οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπαλλάσσετο· οἱ δὲ Αἰγινῆται, πρὶν τῶν προτέρων ἀδικημάτων δοῦναι δίκας, τῶν ἐς Ἀθηναίους ὕβρισαν

3 αὐτίκα - 4 νικῆσαι Eustathius Il. p. 414. — 5. Schol. Iuvenal. XIII 199 (Dio Chrys. LXXIV p. 400 R.). — 6. ἀλλ' - 8 ἅπαντα Eustathius ibidem. — 9. ἀνδρὸς - ἀμείνων Schol. Plat. p. 398. (Pausanias VIII 7). — 11. τὸ πειρηθῆναι - 12 δύνασθαι Clemens Al. strom. VI p. 749 P. — 17. Eustathius ibidem

1. ἐπειρωτῶντα *L* ‖ τὸ χρηστήριον om. Stob. ‖ 2. ληίσηται *ABR*: ληίσεται reliqui cum Stob. ‖ τοίσιδε τοῖσι *d*, τοῖσι, τοῖσιν *R*, τοῖσδε τοῖσι reliqui cum Stob. ‖ 3. γλαῦκε *ABRd* ‖ ἐπιδείδη *R* ‖ 4. ληίσασθαι codices, ληίσσεσθαι *z* ‖ 6. ὄμνυ' *P* et Stobaeus Meinekii ‖ παῖς ἐστιν *R*. Stob. ‖ ἄνωμος οὐδ' ἐπὶ *R* ‖ 7. κραιπνῶς *R*. Stob. ‖ 8. ὀλέσει *ABCd* ‖ 9. κατόπισθεν *R*, κατόπισθεν Stob. ‖ ἀρείων Paus. ‖ 10. παρῃτέετο *ABR*, παρητέετο *d* ‖ 11. ἑωυτῷ? ‖ ἴσχειν *ABCd*. Stob.: σχεῖν ‖ τό τε ῥηθῆναι Clem. ‖ 12. τὸ om. *R* ‖ ἴσον *dz*. Stob. ‖ δύναται *z*. Stob., γενέσθαι Clem. ‖ 14. ὅδε post Ἀθηναῖοι *z* ‖ ὁρμήθη *ABP* ‖ 15. νῦν οὐκέτι Stob. ‖ 16. οὔτε Stob. ‖ εστίη *AB*, ἑστίη *z* ‖ οὐδὲ μία *ABd*, οὐδὲ μίη *R*, οὐδεμίη *sz* ‖ 17. πρόριζος *A* ‖ 18. διανοεῖσθαι *ABCd* ‖ παραθήκης *R*. Stob. ‖ 20. οὕτω *sz*: οὕτως ‖ ἤκουον *AB*[1]*Cd* ‖ 21. προτέρων *d* ‖ 22. ἐς om. *R*

Θηβαίοισι χαριζόμενοι, ἐποίησαν τοιόνδε. μεμφόμενοι τοῖσι
Ἀθηναίοισι καὶ ἀξιοῦντες ἀδικέεσθαι, ὡς τιμωρησόμενοι
τοὺς Ἀθηναίους παρεσκευάζοντο. καὶ ἦν γὰρ δὴ τοῖσι
Ἀθηναίοισι πεντετηρὶς ἐπὶ Σουνίῳ, λοχήσαντες ὦν τὴν
θεωρίδα νέα εἷλον πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθηναίων,
88 λαβόντες δὲ τοὺς ἄνδρας ἔδησαν. Ἀθηναῖοι δὲ παθόντες
ταῦτα πρὸς Αἰγινητέων οὐκέτι ἀνεβάλλοντο μὴ οὐ τὸ πᾶν
μηχανήσασθαι ἐπ' Αἰγινήτῃσι. καὶ ἦν γὰρ Νικόδρομος Κνοί-
θου καλεόμενος ἐν τῇ Αἰγίνῃ ἀνὴρ δόκιμος, οὗτος μεμφό-
μενος μὲν τοῖσι Αἰγινήτῃσι προτέρην ἑωυτοῦ ἐξέλασιν ἐκ τῆς
νήσου, μαθὼν δὲ τότε τοὺς Ἀθηναίους ἀναρτημένους ἔρδειν
Αἰγινήτας κακῶς, συντίθεται Ἀθηναίοισι προδοσίην Αἰγίνης,
φράσας ἐν τῇ τε ἡμέρῃ ἐπιχειρήσει καὶ ἐκείνους ἐς τὴν ἥκειν
89 δεήσει βοηθέοντας. μετὰ ταῦτα καταλαμβάνει μὲν κατὰ τὰ
συνεθήκατο Ἀθηναίοισι ὁ Νικόδρομος τὴν παλαιὴν καλεο-
μένην πόλιν, Ἀθηναῖοι δὲ οὐ παραγίνονται ἐς δέον· οὐ γὰρ
ἔτυχον ἐοῦσαι νέες σφι ἀξιόμαχοι τῇσι Αἰγινητέων συμβα-
λεῖν· ἐν ᾧ ὦν Κορινθίων ἐδέοντο χρῆσαι σφίσι νέας, ἐν
τούτῳ διεφθάρη τὰ πρήγματα. οἱ δὲ Κορίνθιοι, ἦσαν γάρ σφι
τοῦτον τὸν χρόνον φίλοι ἐς τὰ μάλιστα, Ἀθηναίοισι διδοῦσι
δεομένοισι εἴκοσι νέας, διδοῦσι δὲ πενταδράχμους ἀποδόμε-
νοι· δωρεὴν γὰρ ἐν τῷ νόμῳ οὐκ ἐξῆν δοῦναι. ταύτας τε δὴ
λαβόντες οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τὰς σφετέρας, πληρώσαντες ἑβδο-
μήκοντα νέας τὰς ἁπάσας, ἔπλεον ἐπὶ τὴν Αἴγιναν καὶ ὑστέ-
90 ρησαν ἡμέρῃ μιῇ τῆς συγκειμένης. Νικόδρομος δέ, ὡς οἱ

περὶ ὧν ἔπρηξαν κατὰ Αἰγινητῶν Ἀθηναῖοι καὶ περὶ τῆς Νικοδρόμου προδοσίας

3. καὶ om. AB^1Cd ‖ 4. πεντετηρὶς B^2R. Schoemann: πεντήρης ‖ σουνίου *d* ‖ λογίσαντες *R* ‖ 5. νῆα *z* ‖ 7. ἀνεβάλοντο *PR* ‖ 8. μηχανᾶσθαι B^2R ‖ κνούθου B^2R ‖ 9. ἀλεόμενος *R* ‖ 10. μὲν om. *Rz* ‖ πρότερον ἑωϋτὸν *z* ‖ ἐπράξατο ἐξέλασιν *d*, ἐξέλασε *z* ‖ 11. ἀνηρτημένους *R* ‖ ἑρδειν *AB*, ἔρδειν ceteri ‖ 13 ἐν ᾗ *L* ‖ ἐς ἣν *L* ‖ 14. κατὰ τὰ *R*, κατὰ, *d* ‖ 15. ὁ Νικόδρομος Ἀθηναίοισι *z* ‖ 17. ἀξιομάχοι AB^1 ‖ συμβαλέειν *PRz* ‖ 18. χρῆσαι σφίσι scripsi: χρῆσαί σφι codices, χρῆσθαί σφι *z* ‖ 19. ἔσαν *z* ‖ 21. ἀποδιδόμενοι *d* ‖ 22. δωτίνην *R* ‖ ἐν om. *R* ‖ 21. τὰς πάσας νέας *z* ‖ ὑστέρησαν *Paz*: ὑστέρισαν

Ἀθηναῖοι ἐς τὸν καιρὸν οὐ παρεγίνοντο, ἐς πλοῖον ἐσβὰς
ἐκδιδρήσκει ἐκ τῆς Αἰγίνης· σὺν δέ οἱ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν
Αἰγινητέων ἕποντο, τοῖσι Ἀθηναῖοι Σούνιον οἰκῆσαι ἔδο-
σαν. ἐνθεῦτεν δὲ οὗτοι ὁρμεόμενοι ἔφερόν τε καὶ ἦγον τοὺς
ἐν τῇ νήσῳ Αἰγινήτας. ταῦτα μὲν δὴ ὕστερον ἐγίνετο. 91
Αἰγινητέων δὲ οἱ παχέες ἐπαναστάντος τοῦ δήμου σφι ἅμα
Νικοδρόμῳ ἐπεκράτησαν, καὶ ἔπειτά σφεας χειρωσάμενοι
ἐξῆγον ἀπολέοντες. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ ἄγος σφι ἐγένετο, τὸ
ἐκθύσασθαι οὐκ οἷοί τε ἐγένοντο ἐπιμηχανεόμενοι, ἀλλ'
ἔφθησαν ἐκπεσόντες πρότερον ἐκ τῆς νήσου ἤ σφι ἵλεον γε-
νέσθαι τὴν θεόν. ἑπτακοσίους γὰρ δὴ τοῦ δήμου ζωγρήσαν-
τες ἐξῆγον ὡς ἀπολέοντες, εἷς δέ τις τούτων ἐκφυγὼν τὰ
δεσμὰ καταφεύγει πρὸς πρόθυρα Δήμητρος θεσμοφόρου,
ἐπιλαβόμενος δὲ τῶν ἐπισπαστήρων εἴχετο· οἱ δὲ ἐπείτε
μιν ἀποσπάσαι οὐκ οἷοί τε ἀπέλκοντες ἐγίνοντο, ἀποκόψαντες
αὐτοῦ τὰς χεῖρας ἦγον οὕτω, αἱ χεῖρες δὲ ἐκεῖναι ἐμπεφυ-
κυῖαι ἦσαν τοῖσι ἐπισπάστροισι. ταῦτα μέν νυν σφέας αὐτοὺς 92
οἱ Αἰγινῆται ἐργάσαντο, Ἀθηναίοισι δὲ ἥκουσι ἐναυμάχησαν
νηυσὶ ἑβδομήκοντα, ἑσσωθέντες δὲ τῇ ναυμαχίῃ ἐπεκαλέοντο
τοὺς αὐτοὺς τοὺς καὶ πρότερον, Ἀργείους. καὶ δή σφι οὗτοι
μὲν οὐκέτι βοηθέουσι, μεμφόμενοι ὅτι Αἰγιναῖαι νέες ἀνάγκῃ
λαμφθεῖσαι ὑπὸ Κλεομένεος ἔσχον τε ἐς τὴν Ἀργολίδα χώ-

περὶ τῆς παρὰ Αἰγινήταις στάσεως καὶ τοῦ ἄγους Αἰγινητῶν πρὸς Ἀθηναίους καὶ ἧττα — ναυμαχία

4. ἔφερον - 5 νήσῳ Eustathius Il. p. 573. — 9. (Suidas v. ἐκθύσασθαι). — 14. ἐπιλαβόμενος - εἴχετο Pollux X 23. — Eustathius Od. p. 1429

1. παρεγένοντο z ‖ ἐμβὰς d ‖ 2. ἐκδιδράσκει R ‖ δὲ καὶ οἱ R ‖ ἐκ om. PRz ‖ 3. ἔσποντο R ‖ οἰκίσαι ABC ‖ 4. ὁρμεόμενοι P: ὁρμώμενοι ABR, ὁρμεώμενοι Cdz ‖ τε om. Eust. ‖ 6. σφι τοῦ δήμου R ‖ 7. ἐπείτε AB¹d, ἐπεί τε C ‖ 8. τούτου τοῦ A ‖ δὴ d ‖ ἅγος R ‖ 9. ἐγίνοντο C ‖ ἐπιμηχανώμενοι L ‖ 10. ἴλεον ABR: ἴλεων ‖ 11. τὸν θεόν R ‖ δὴ om. CPdz ‖ 12. ὡς om. R ‖ τουτέων z ‖ 14. ἐπιλαβόμενος PRz. Poll. Eust.: ἐπιλαμβανόμενος ‖ ἐπισπατήρων sine εἴχετο d ‖ 15. ἐγένοντο AB¹d ‖ 16. αἱ om. B²R ‖ κεῖναι B²PRz ‖ 17. ἔσαν z ‖ ἐπισπάστροισι AB¹d: ἐπιπάστροισι C, ἐπισπαστῆρσι B²PRz ‖ νῦν σφεας P ‖ αὐτοὺς om. PRz ‖ 19. ἐπεκάλεον R ‖ 20. τοὺς R: τούτους ‖ τοὺς καὶ z: καὶ R, οὓς καὶ ceteri ‖ 21. βοηθέουσιν AB ‖ αἰγίνεαι AB, αἰγινέαι Cd, αἱ αἰγιναῖαι R ‖ νῆες ABd ‖ ἀνάγκαι P ‖ 22. λα///φθεῖσαι B ‖ ἔσχον τε] ἔσχοντες R, ἐσχόντες d

ρην καὶ συναπέβησαν Λακεδαιμονίοισι, συναπέβησαν δὲ καὶ ἀπὸ Σικυωνιέων νεῶν ἄνδρες τῇ αὐτῇ ταύτῃ ἐσβολῇ· καί σφι ὑπ' Ἀργείων ἐπεβλήθη ζημίη χίλια τάλαντα ἐκτῖσαι, πεντακόσια ἑκατέρους. Σικυώνιοι μέν νυν συγγνόντες ἀδικῆσαι ὡμολόγησαν ἑκατὸν τάλαντα ἐκτίσαντες ἀζήμιοι εἶναι, Αἰγινῆται δὲ οὔτε συνεγινώσκοντο ἦσάν τε αὐθαδέστεροι. διὰ δὴ ὧν σφι ταῦτα δεομένοισι ἀπὸ μὲν τοῦ δημοσίου οὐδεὶς Ἀργείων ἔτι ἐβοήθεε, ἐθελονταὶ δὲ ἐς χιλίους· ἦγε δὲ αὐτοὺς στρατηγὸς ἀνὴρ τῷ οὔνομα Εὐρυβάτης, πεντάεθλον ἐπασκήσας. τούτων οἱ πλεῦνες οὐκ ἀπενόστησαν ὀπίσω, ἀλλ' ἐτελεύτησαν ὑπ' Ἀθηναίων ἐν Αἰγίνῃ· αὐτὸς δὲ ὁ στρατηγὸς Εὐρυβάτης μουνομαχίην ἐπασκέων τρεῖς μὲν ἄνδρας τρόπῳ τοιούτῳ κτείνει, ὑπὸ δὲ τοῦ τετάρτου Σωφάνεος τοῦ
93 Δεκελέος ἀποθνήσκει. Αἰγινῆται δὲ ἐοῦσι ἀτάκτοισι τοῖσι Ἀθηναίοισι συμβαλόντες τῇσι νηυσὶ ἐνίκησαν, καί σφεων νέας τέσσερας αὐτοῖσι τοῖσι ἀνδράσι εἷλον.
94 Ἀθηναίοισι μὲν δὴ πόλεμος συνῆπτο πρὸς Αἰγινήτας. ὁ δὲ Πέρσης τὸ ἑωυτοῦ ἐποίεε, ὥστε ἀναμιμνήσκοντός τε αἰεὶ τοῦ θεράποντος μεμνῆσθαί μιν τῶν Ἀθηναίων, καὶ Πεισιστρατιδέων προσκατημένων καὶ διαβαλλόντων Ἀθηναίους, ἅμα δὲ βουλόμενος ὁ Δαρεῖος ταύτης ἐχόμενος τῆς προφάσιος καταστρέφεσθαι τῆς Ἑλλάδος τοὺς μὴ δόντας αὐτῷ γῆν τε καὶ ὕδωρ. Μαρδόνιον μὲν δὴ φλαύρως πρήξαντα τῷ στόλῳ παραλύει τῆς στρατηγίης, ἄλλους δὲ στρατηγοὺς

περὶ τῆς προσγενομένης Αἰγινήταις ἐξ Ἄργους βοηθείας Εὐρυβάτου Ἀργείου μονομαχία καὶ θάνατος καὶ ἧττα Ἀθηναίων

9. Eustathius Il. p. 110. — 23. Μαρδόνιον - 24 στρατηγίης Lexicon Vindob. p. 159

2. σικυων *P*, σικυωνίων ceteri ‖ νεῶν om. *sz* ‖ 3. ὑπεβλήθη *R* ‖ ἐκτῖσαι *dz* ‖ 4. ἑτέρους *R* ‖ ξυγγνόντες *CPdz* ‖ 6. ἔσαν *z* ‖ 7. ὧν σφι om. *PRz* ‖ 8. ἐβοήθει *d* ‖ θελονταὶ *R* ‖ 9. ἀνὴρ - οὔνομα om. *PRz* ‖ ὧι *ABCd* ‖ πένταθλον *R* ‖ 10. τουτέων *z* ‖ 11. ὑπὸ *R* ‖ 13. τοιῷδε *R* ‖ κτεινέει *d*, ἀποκτείνει *z* ‖ σωφανέος *R* ‖ 14. τοῖσι om. *PRz* ‖ 16. τέσσαρας *C* ‖ τοῖσι om. *PRz* ‖ 19. ἀεὶ *AB* ‖ 23. μὲν δὴ] δὲ Lex. Vind. ‖ 24. στρατηγίας id.

ἀποδέξας ἀπέστειλε ἐπί τε Ἐρέτριαν καὶ Ἀθήνας, Δᾶτίν τε ἐόντα Μῆδον γένος καὶ Ἀρταφρένεα τὸν Ἀρταφρένεος παῖδα, ἀδελφιδέον ἑωυτοῦ· ἐντειλάμενος δὲ ἀπέπεμπε ἐξανδραποδίσαντας Ἀθήνας καὶ Ἐρέτριαν ἀνάγειν ἑωυτῷ ἐς ὄψιν τὰ ἀνδράποδα. ὡς δὲ οἱ στρατηγοὶ οὗτοι οἱ ἀποδεχθέντες πο- 95
ρευόμενοι παρὰ βασιλέος ἀπίκοντο τῆς Κιλικίης ἐς τὸ Ἀλήιον πεδίον, ἅμα ἀγόμενοι πεζὸν στρατὸν πολλόν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένον, ἐνθαῦτα στρατοπεδευομένοισι ἐπῆλθε μὲν ὁ ναυτικὸς πᾶς στρατὸς ὁ ἐπιταχθεὶς ἑκάστοισι, παρεγένοντο δὲ καὶ αἱ ἱππαγωγοὶ νέες, τὰς τῷ προτέρῳ ἔτεϊ προεῖπε τοῖσι ἑωυτοῦ δασμοφόροισι Δαρεῖος ἑτοιμάζειν. ἐσβαλόμενοι δὲ τοὺς ἵππους ἐς ταύτας καὶ τὸν πεζὸν στρατὸν ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας, ἔπλεον ἑξακοσίῃσι τριήρεσι ἐς τὴν Ἰωνίην. ἐνθεῦτεν δὲ οὐ παρὰ τὴν ἤπειρον εἶχον τὰς νέας ἰθὺ τοῦ τε Ἑλλησπόντου καὶ τῆς Θρηίκης, ἀλλ' ἐκ Σάμου ὁρμεόμενοι παρά τε Ἰκάριον καὶ διὰ νήσων τὸν πλόον ἐποιεῦντο, ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, δείσαντες μάλιστα τὸν περίπλοον τοῦ Ἄθω, ὅτι τῷ προτέρῳ ἔτεϊ ποιεύμενοι ταύτῃ τὴν κομιδὴν μεγάλως προσέπταισαν· πρὸς δὲ καὶ ἡ Νάξος σφέας ἠνάγκαζε πρότερον οὐκ ἁλοῦσα. ἐπεὶ δὲ ἐκ τοῦ Ἰκαρίου πελάγεος προσ- 96
φερόμενοι προσέμιξαν τῇ Νάξῳ, ἐπὶ ταύτην γὰρ δὴ πρώτην ἐπεῖχον στρατεύεσθαι οἱ Πέρσαι, μεμνημένοι τῶν πρότερον

περὶ τῆς εἰς Ἐρέτρειαν καὶ Ἀθήνας Δάτιδος καὶ Ἀρταφρένους στρατείας — Ναξίων ἀνδραποδισμὸς καὶ Δηλίων φυγή

6. Eustathius Il. p. 636. — 15. (Hesychius v. Ἰκάριον ?). — 22. ἐπεῖχον - Πέρσαι Eustathius Od. p. 1856. — 22 sqq. Plutarchus mor. p. 869

1. ἀπέστελε *C*, ἀπέστελλεν *R* ‖ ἐρέτρειαν *ABC* ‖ δᾶτιν *Pcorr. Rz*: δάτιν ‖ 2. ἀρταφέρνεα τοῦ ἀρταφέρνεος *dz* ‖ 3. ἀδελφιδεὸν *Rdz*, ἀδελφεὸν *C* ‖ δὲ ἑωυτοῦ ? ‖ 4. ἐρέτρειαν *ABC* ‖ ἀνάγειν *AB*: ἀγαγεῖν *R*, ἄγειν reliqui ‖ 5. δὲ] δὲ καὶ *R* ‖ οἱ om. *R* ‖ ἀπαχθέντες *d* ‖ 6. βασιλέως *d*, βασιλῆος *z* ‖ ἀλήνϊον B^2 ‖ 7. ἅμα om. B^1 ‖ πεζὸν post στρατὸν *d*, post πολλὸν *z* ‖ τε om. AB^1Cd, τε καὶ om. *qz* ‖ 8. μὲν om. *Cd* ‖ 9. ὁ om. *R* ‖ 10. αἱ om. *R* ‖ ἃς *ABCd* ‖ ἔτει *AB* ‖ 11. ἐσβαλλόμενοι *sz* ‖ 12. ἐμβιβάσαντες *d* ‖ 13. ἐς τὰς νέας om. B^2R ‖ ἑξακοσίοισι *sz* ‖ τριήρησι *d* ‖ ἐνθέντες AB^1d ‖ 14. ἔχον *z* ‖ 15. θρήικης *A*, θρήκης *R* ‖ ὁρμεόμενοι P^r: ὁρμεώμενοι *ABR*, ὁρμεώμενοι reliqui ‖ 16. Ἴκαρον vel Ἰκαρίην Gebhardt ‖ 17. δοκέει *z* ‖ μάλιστα om. P^rR ‖ 18. προτέρῳ] τρίτῳ πρότερον Hobree ‖ ταύτην *Rz* ‖ 21. πρῶτον *R* ‖ 22. προτέρων *R*

οἱ Νάξιοι πρὸς τὰ ὄρεα οἴχοντο φεύγοντες οὐδὲ ὑπέμειναν.
οἱ δὲ Πέρσαι ἀνδραποδισάμενοι τοὺς κατέλαβον αὐτῶν, ἐνέ-
πρησαν καὶ τὰ ἱρὰ καὶ τὴν πόλιν. ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἐπὶ
τὰς ἄλλας νήσους ἀνήγοντο.
97 Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα ἐποίευν, οἱ Δήλιοι ἐκλιπόντες καὶ
αὐτοὶ τὴν Δῆλον οἴχοντο φεύγοντες ἐς Τῆνον. τῆς δὲ στρα-
τιῆς καταπλεούσης ὁ Δᾶτις προπλώσας οὐκ ἔα τὰς νέας πρὸς
τὴν Δῆλον προσορμίζεσθαι, ἀλλὰ πέρην ἐν τῇ Ῥηναίῃ·
αὐτὸς δὲ πυθόμενος ἵνα ἦσαν οἱ Δήλιοι, πέμπων κήρυκα
ἠγόρευέ σφι τάδε. "ἄνδρες ἱροί, τί φεύγοντες οἴχεσθε, οὐκ
ἐπιτήδεα καταγνόντες κατ' ἐμεῦ; ἐγὼ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπὶ
τοσοῦτό γε φρονέω καί μοι ἐκ βασιλέος ὧδε ἐπέσταλται, ἐν
τῇ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο, ταύτην μηδὲν σίνεσθαι, μήτε
αὐτὴν τὴν χώρην μήτε τοὺς οἰκήτορας αὐτῆς. νῦν ὦν καὶ
ἄπιτε ἐπὶ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν καὶ τὴν νῆσον νέμεσθε." ταῦτα
μὲν ἐπεκηρυκεύσατο τοῖσι Δηλίοισι, μετὰ δὲ λιβανωτοῦ τριηκό-
98 σια τάλαντα κατανήσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐθυμίησε. Δᾶτις μὲν
δὴ ταῦτα ποιήσας ἔπλεε ἅμα τῷ στρατῷ ἐπὶ τὴν Ἐρέτριαν
πρῶτα, ἅμα ἀγόμενος καὶ Ἴωνας καὶ Αἰολέας· μετὰ δὲ
τοῦτον ἐνθεῦτεν ἐξαναχθέντα Δῆλος ἐκινήθη, ὡς ἔλεγον Δή-
λιοι, καὶ πρῶτα καὶ ὕστατα μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα. καὶ τοῦτο
μέν κου τέρας ἀνθρώποισι τῶν μελλόντων ἔσεσθαι κακῶν
ἔφαινε ὁ θεός. ἐπὶ γὰρ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος καὶ Ξέρξεω
τοῦ Δαρείου καὶ Ἀρτοξέρξεω τοῦ Ξέρξεω, τριῶν τουτέων
ἐπεξῆς γενεέων, ἐγένετο πλέω κακὰ τῇ Ἑλλάδι ἢ ἐπὶ εἴκοσι

περὶ τῆς εἰς Ἐρέτρειαν Δάτιδος προσβολῆς καὶ ὅτι Δῆλος ἐκινήθη

20. Schol. Thucyd. II 8

1. οὔρεα *CPdz* ‖ οὐδ' *R* ‖ 2. αὐτέων *z* ‖ ἔπρησαν *d* ‖ 3. ἐπὶ] ἐς *C* ‖ 4. ἀνάγοντο *L* ‖ 7. δατις *AB*, δάτις *Cd* ‖ προσπλώσας *ABCd* ‖ 8. δῆλον *B*²*PRz*: νῆσον ‖ ῥηνέη *R* ‖ 9. ἔσαν *z* ‖ 11. ἐπιτήδεα *R*: ἐπιτηδέα ‖ ἐμοῦ *AB* ‖ ἐπὶ τοσοῦτό γε φρονέω *B*²*Pz*: ἐπὶ τοσούτῳ γε φρονέω *R*, ἔτι τοσαῦτά γε φρονέω *AB*¹, ἔτι γε τοσαῦτα φρονέω *d*, ἔτι γε φρονέω τάδε *C* ‖ 12. βασιλῆος *z* ‖ 13. ἡ *L* ‖ 15. αὐτέων *z* ‖ νέμεσθαι *B* ‖ 17. δάτις *Cd* ‖ 18. ἐρέτρειαν *ABC* ‖ 20. λέγουσι *z* ‖ 21. μέχρι] ταμέχρι *P*, τὰ μέχρι *z*, τὰ μέχρις *R*, om. *C* ‖ ἐμέο *B*²*PRz* ‖ οὐ σεισθεῖσα *PRz* ‖ 23. ἔφαινε *AB*¹*d*: ἔφηνε ‖ 24. ἀρτοξέρξεωι *B*, ἀρταξέρξεω *Rd*

ἄλλας γενεὰς τὰς πρὸ Δαρείου γενομένας, τὰ μὲν ἀπὸ τῶν Περσέων αὐτῇ γενόμενα, τὰ δὲ ἀπ' αὐτῶν τῶν κορυφαίων περὶ τῆς ἀρχῆς πολεμεόντων. οὕτω οὐδὲν ἦν ἀεικὲς κινηθῆναι Δῆλον τὸ πρὶν ἐοῦσαν ἀκίνητον. [καὶ ἐν χρησμῷ ἦν γεγραμμένον περὶ αὐτῆς ὧδε.

κινήσω καὶ Δῆλον ἀκίνητόν περ ἐοῦσαν.]

δύναται δὲ κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν ταῦτα τὰ οὐνόματα, Δαρεῖος ἐρξίης, Ξέρξης ἀρήιος, Ἀρτοξέρξης μέγας ἀρήιος. τούτους μὲν δὴ τοὺς βασιλέας ὧδε ἂν ὀρθῶς κατὰ γλῶσσαν τὴν σφετέρην Ἕλληνες καλέοιεν.

Οἱ δὲ βάρβαροι ὡς ἀπήειραν ἐκ τῆς Δήλου, προσῖσχον πρὸς 99
τὰς νήσους, ἐνθεῦτεν δὲ στρατιήν τε παρελάμβανον καὶ ὁμήρους τῶν νησιωτέων παῖδας ἐλάμβανον. ὡς δὲ περιπλέοντες τὰς νήσους προσέσχον καὶ ἐς Κάρυστον, οὐ γὰρ δή σφι οἱ Καρύστιοι οὔτε ὁμήρους ἐδίδοσαν οὔτε ἔφασαν ἐπὶ πόλιας ἀστυγείτονας στρατεύεσθαι, λέγοντες Ἐρέτριάν τε καὶ Ἀθήνας, ἐνθαῦτα τούτους ἐπολιόρκεόν τε καὶ τὴν γῆν σφεων ἔκειρον, ἐς ὃ καὶ οἱ Καρύστιοι παρέστησαν ἐς τῶν Περσέων τὴν γνώμην. Ἐρετριέες δὲ πυνθανόμενοι τὴν στρατιὴν τὴν 100
Περσικὴν ἐπὶ σφέας ἐπιπλέουσαν Ἀθηναίων ἐδεήθησαν σφίσι βοηθοὺς γενέσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἀπείπαντο τὴν ἐπικουρίην, ἀλλὰ τοὺς τετρακισχιλίους κληρουχέοντας τῶν ἱπποβοτέων Χαλκιδέων τὴν χώρην, τούτους σφι διδοῦσι τιμωρούς. τῶν δὲ Ἐρετριέων ἦν ἄρα οὐδὲν ὑγιὲς βούλευμα, οἳ μετεπέμποντο μὲν Ἀθηναίους, ἐφρόνεον δὲ διφασίας ἰδέας. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα

6. (Eustathius Dion. 525)

2. γϊνόμενα *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ 3. πολεμεόντων *R*: πολεμούντων ‖ οὕτως *ABd* ‖ 4. καὶ ἐν - 6 ἐοῦσαν damnavit Gronovius, om. *AB*¹*Cd* ‖ 7. δύναται - 10 καλέοιεν suspectae esse originis iudicavit Wesseling ‖ 8. ἐρξείης *B*: ερξείης *A*, ἐρξείης *dz*, ἐρξίης *R*, ἐρξήεις *CP* ‖ 'an μέγα?' Bekkerus ‖ 9. μὲν om. *z* ‖ βασιλῆας *z* ‖ ὧιδε *P* ‖ 11. ἀπῆραν codices, ἀπῆραν *z* ‖ δήλου *PRz*: νήσου ‖ προσίσχον *z*, προΐσχοντο *R*, προσίσχοντο ceteri ‖ 12. δὲ] τε *R* ‖ 15. πόλις *Pz*, πόλεις *R* ‖ 16. στρατεύσεσθαι Dobree ‖ ἐρέτρειαν *ABC* ‖ 17. σφεων *AB*: σφέων ‖ 18. ἔκειραν *R* ‖ ἐσὸ *AB* ‖ 20. ἐδεήθησάν σφισι *R* ‖ 22. τοὺς κληρουχέοντας Krueger ‖ 23. ἱπποβότων *R*, ἱπποβατέων *d*, ἱπποβητέων *z* ‖ 26. αὐτέων *Cdrz*

τῆς Εὐβοίης, ἄλλοι δὲ αὐτῶν ἴδια κέρδεα προσδεκόμενοι
παρὰ τοῦ Πέρσεω οἴσεσθαι προδοσίην ἐσκευάζοντο. μαθὼν
δὲ τούτων ἑκάτερα ὡς εἶχε Αἰσχίνης ὁ Νόθωνος, ἐὼν τῶν
Ἐρετριέων τὰ πρῶτα, φράζει τοῖσι ἥκουσι Ἀθηναίων πάντα
τὰ παρεόντα σφι πρήγματα, προσεδέετό τε ἀπαλλάσσεσθαί
σφεας ἐς τὴν σφετέρην, ἵνα μὴ προσαπόλωνται. οἱ δὲ Ἀθη-
101 ναῖοι ταῦτα Αἰσχίνῃ συμβουλεύσαντι πείθονται. καὶ οὗτοι
μὲν διαβάντες ἐς Ὠρωπὸν ἔσωζον σφέας αὐτούς· οἱ δὲ Πέρ-
σαι πλέοντες κατέσχον τὰς νέας τῆς Ἐρετρικῆς χώρης κατὰ
Τέμενος καὶ Χοιρέας καὶ Αἰγίλεα, κατασχόντες δὲ ταῦτα τὰ
χωρία αὐτίκα ἵππους τε ἐξεβάλλοντο καὶ παρεσκευάζοντο ὡς
προσοισόμενοι τοῖσι ἐχθροῖσι. οἱ δὲ Ἐρετριέες ἐπεξελθεῖν
μὲν καὶ μαχέσασθαι οὐκ ἐποιεῦντο βουλήν, εἴ κως δὲ δια-
φυλάξαιειν τὰ τείχεα, τούτου σφι πέρι ἔμελε, ἐπείτε ἐνίκα
μὴ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν. προσβολῆς δὲ γινομένης καρτερῆς
πρὸς τὸ τεῖχος ἔπιπτον ἐπὶ ἓξ ἡμέρας πολλοὶ μὲν ἀμφοτέ-
ρων· τῇ δὲ ἑβδόμῃ Εὔφορβός τε ὁ Ἀλκιμάχου καὶ Φίλα-
γρος ὁ Κυνέου ἄνδρες τῶν ἀστῶν δόκιμοι προδιδοῦσι τοῖσι
Πέρσῃσι. οἱ δὲ ἐσελθόντες ἐς τὴν πόλιν τοῦτο μὲν τὰ ἱρὰ
συλήσαντες ἐνέπρησαν, ἀποτινύμενοι τῶν ἐν Σάρδισι κατα-
καυθέντων ἱρῶν, τοῦτο δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἠνδραποδίσαντο
κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολάς.
102 Χειρωσάμενοι δὲ τὴν Ἐρέτριαν καὶ ἐπισχόντες ὀλίγας

Ἐρετριέων ἀνδραποδισμός

21. Strabo p. 448. — 23. χειρωσάμενοι - 127, 1 Ἀττικὴν Lexicon Vindob. p. 69

1. αὐτέων *Cdz* ‖ 2. οἴσεσθαι om. *R* ‖ παρεσκευάζοντο *d* ‖ 3. τουτέων *Rz* ‖ ὁ om. *ABCd* ‖ 4. ἐρετριῶν *R* ‖ τῶν Ἀθηναίων *z* ‖ 5. σφίσι *d* ‖ 8. ἔσωζόν σφεας *d* ‖ αὐτούς *z* ‖ 9. ἐρετρικῆς *B*¹ ‖ 10. Τέμενος] Ταμύνας Wesseling et Valckenaer ‖ κεχοιρέας *C* ‖ αἰγίλια *PRz* ‖ ἐς ταῦτα *PRz* ‖ 11. ἐξέβαλον *d*, ἐξεβάλοντο *z* ‖ 13. μὲν om. *d* ‖ μαχέσασθαι *PRz*: μάχεσθαι ‖ 14. περιέμελλε *C*, πέρι ἔμελλεν *d*, ἔμελλε πέρι *z* ‖ ἐπείτ' *R* ‖ 15. γενομένης *Porr. dz* ‖ 16. ἐπὶ] μὲν ἐπὶ *CPz* ‖ μὲν] καὶ ? ‖ 18. Κυνέω Bredovius ‖ 19. Πέρσῃσι] Πέρσῃσι τὴν πόλιν *z* ‖ ἐλθόντες *C* ‖ ἱερὰ *AB* ‖ 20. ἀποτινόμενοι *dz* ‖ καταχαφθέντων *C*, καταχαυσθέντων *P* ‖ 21. ἐσαγήνευσαν videtur Strabo legisse nisi quid turbavit ‖ 23. ἐρετρίαν *AB*¹, ἐρέτρεαν *B*², ἐρέτρειαν *C* ‖ ἡμέρας ὀλίγας *R*

ἡμέρας ἔπλεον ἐς γῆν τὴν Ἀττικήν, κατέργοντές τε πολλὸν καὶ δοκέοντες ταὐτὰ τοὺς Ἀθηναίους ποιήσειν τὰ καὶ τοὺς Ἐρετριέας ἐποίησαν. καὶ ἦν γὰρ ὁ Μαραθὼν ἐπιτηδεότατον χωρίον τῆς Ἀττικῆς ἐνιππεῦσαι καὶ ἀγχοτάτω τῆς Ἐρετρίης, ἐς τοῦτό σφι κατηγέετο Ἱππίης ὁ Πεισιστράτου. Ἀθηναῖοι δὲ 103
ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, ἐβοήθεον καὶ αὐτοὶ ἐς τὸν Μαραθῶνα. ἦγον δέ σφεας στρατηγοὶ δέκα, τῶν ὁ δέκατος ἦν Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πατέρα Κίμωνα τὸν Στησαγόρεω κατέλαβε φυγεῖν ἐξ Ἀθηνέων Πεισίστρατον τὸν Ἱπποκράτεος. καὶ αὐτῷ φεύγοντι Ὀλυμπιάδα ἀνελέσθαι τεθρίππῳ συνέβη, καὶ ταύτην μὲν τὴν νίκην ἀνελόμενόν μιν τὠυτὸ ἐξενείκασθαι τῷ ὁμομητρίῳ ἀδελφεῷ Μιλτιάδῃ. μετὰ δὲ τῇ ὑστέρῃ Ὀλυμπιάδι τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι νικῶν παραδιδοῖ Πεισιστράτῳ ἀνακηρυχθῆναι, καὶ τὴν νίκην παρεὶς τούτῳ κατῆλθε ἐπὶ τὰ ἑωυτοῦ ὑπόσπονδος. καί μιν ἀνελόμενον τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι ἄλλην Ὀλυμπιάδα κατέλαβε ἀποθανεῖν ὑπὸ τῶν Πεισιστράτου παίδων, οὐκέτι περιεόντος αὐτοῦ Πεισιστράτου· κτείνουσι δὲ οὗτοί μιν κατὰ τὸ πρυτανήιον νυκτὸς ὑπείσαντες ἄνδρας. τέθαπται δὲ Κίμων πρὸ τοῦ ἄστεος, πέρην τῆς διὰ Κοίλης καλεομένης ὁδοῦ· καταντίον δ' αὐτοῦ αἱ ἵπποι τεθάφαται αὗται αἱ τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι. ἐποίησαν δὲ καὶ ἄλλαι ἵπποι ἤδη τὠυτὸ τοῦτο Εὐαγόρεω Λάκωνος, πλέω δὲ τουτέων οὐδαμαί. ὁ μὲν δὴ πρεσβύτερος τῶν παίδων τῷ Κίμωνι Στησαγόρης ἦν τηνικαῦτα παρὰ τῷ πάτρῳ Μιλτιάδῃ

περὶ τῆς εἰς Μαραθῶνα Ἀθηναίων βοηθείας καὶ περὶ Κίμωνος τοῦ Μιλτιάδου πατρός

23. ὁ μὲν – p. 128, 1 τρεφόμενος Thomas M. p. 361

1. γῆν om. *C*(?)*PRz* ‖ κατέργοντές *C*, κατεργάζοντές $B^{2}R$. κατοργέοντές Dietsch. ‖ 2. ταὐτὰ *Ppr. R*: ταῦτα ‖ 3. ὁ *Pcorr.* z: om. *R*, ἡ reliqui ‖ ἐπιτηδεότατον *R*: ἐπιτηδειότατον *A*, ἐπιτιδιότατον *B*, ἐπιτηδεώτατον reliqui ‖ 4 χωρίον fortasse spurium ‖ ἀγχοτάτωι *AB* ‖ 5. κατήγετο *C* ‖ πεισιστράτεω sz ‖ εἰς *d* ! ‖ 8. κίμων d^1 ‖ 9. ἀθηνέων *AB*: ἀθηναίων ‖ 10. συνέβημι *B*, ξυνέβη *CPd* ‖ 11. ἀνελόμενόν $B^{2}Psz$: ἀνελόμενός *R*, ἀνελομένῳ reliqui ‖ ὁμομήτορι *R* ‖ 13. τοῖσιν αὐτῇσιν *d*, τοῖσι αὐτοῖσι z ‖ 15. τοῖσι αὐτοῖσι z ‖ 17. παρεόντος *R* ‖ 18. τὸ om. *R* ‖ ὑποίσαντες *d* ‖ 19. διὰ κοίλης *R*. Meursius: διακοίλης ‖ 20. δὲ αὐτοῦ οἱ ἵπποι τετάφαται *R* ‖ 21. ὀλυμπιάδες *R* ‖ 23. τῷ om. *R* ‖ 24. πάτρωϊ $B^{2}R$

τρεφόμενος ἐν τῇ Χερσονήσῳ, ὁ δὲ νεώτερος παρ' αὐτῷ Κίμωνι ἐν Ἀθήνῃσι, οὔνομα ἔχων ἀπὸ τοῦ οἰκιστέω τῆς Χερ-
104 σονήσου Μιλτιάδεω Μιλτιάδης. οὗτος δὴ ὢν τότε ὁ Μιλτιάδης ἥκων ἐκ τῆς Χερσονήσου καὶ ἐκπεφευγὼς διπλόον θάνατον ἐστρατήγεε Ἀθηναίων. ἅμα μὲν γὰρ οἱ Φοίνικες αὐτὸν οἱ ἐπιδιώξαντες μέχρι Ἴμβρου περὶ πολλοῦ ἐποιεῦντο λαβεῖν τε καὶ ἀναγαγεῖν παρὰ βασιλέα· ἅμα δὲ ἐκφυγόντα τε τούτους καὶ ἀπικόμενον ἐς τὴν ἑωυτοῦ δοκέοντά τε εἶναι ἐν σωτηρίῃ ἤδη, τὸ ἐνθεῦτέν μιν οἱ ἐχθροὶ ὑποδεξάμενοι ὑπὸ δικαστήριον αὐτὸν ἀγαγόντες ἐδίωξαν τυραννίδος τῆς ἐν Χερσονήσῳ. ἀποφυγὼν δὲ καὶ τούτους στρατηγὸς οὕτω Ἀθηναίων ἀπεδέχθη, αἱρεθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου.

105 Καὶ πρῶτα μὲν ἐόντες ἔτι ἐν τῷ ἄστεϊ οἱ στρατηγοὶ ἀποπέμπουσι ἐς Σπάρτην κήρυκα Φειδιππίδην Ἀθηναῖον μὲν ἄνδρα, ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμην τε καὶ τοῦτο μελετῶντα· τῷ δή, ὡς αὐτός τε ἔλεγε Φειδιππίδης καὶ Ἀθηναίοισι ἀπήγγελλε, περὶ τὸ Παρθένιον ὄρος τὸ ὑπὲρ Τεγέης ὁ Πὰν περιπίπτει. βώσαντα δὲ τὸ οὔνομα τοῦ Φειδιππίδεω τὸν Πᾶνα Ἀθηναίοισι κελεῦσαι ἀπαγγεῖλαι, δι' ὅ τι ἑωυτοῦ οὐδεμίαν ἐπιμελείην ποιεῦνται ἐόντος εὐνόου Ἀθηναίοισι καὶ πολλαχῇ γενομένου σφι ἤδη χρησίμου, τὰ δ' ἔτι καὶ ἐσομένου. καὶ ταῦτα μὲν Ἀθηναῖοι, καταστάντων σφι εὖ ἤδη τῶν πρηγμά-

περὶ τοῦ Φειδιππίδην πεμφθῆναι εἰς Σπάρτην καὶ τοῦ φανέντος τοῦ Πανὸς φάσματος

---

4. ἥκων - 12 δήμου (Suidas v. Μιλτιάδης). — 11 sqq. Schol. Clement. Al. protr. p. 111 Kl. (Pausanias I 28, 4. Schol. Aristid. p. 132. 563)

1. ἐν om. *PRz* ‖ 2. τοὔνομα *Cpr. Pz* ‖ χερονήσου *C* 'et sic fere constanter', χερσωνήσω *R* ‖ 3. μιλτιάδ^ης *P*, μιλτιάδην *R* ‖ δ' ὢν *ABd* ‖ 4. καὶ om. *CPz* ‖ διπλοῦν *R* ‖ 6. μέχρις *R* ‖ 7. τε om. Suid. ‖ βασιλῆα *z* ‖ 10. ὑπὸ] ἐπὶ *C*, καὶ ὑπὸ *R* ‖ αὐτὸν om. *R*. Suid. cod. ‖ ἐσαγαγόντες *z*, ἀναγαγόντες Suid. codd. ‖ 11. χερσωνήσω *R*, χερρονήσῳ Suid ‖ οὕτως *AB*. Suid. ‖ 12. ἀπεδείχθη Suid. ‖ 13. ἔτι] ante ἐόντες *R*, om. *C* ‖ 14. φιλιππίδην *R* et testes ‖ 15. ἡμεροδρόμον *dsz* ‖ τε om. *ABd* ‖ 16. τε om. *d* ‖ ἔλεγε - p. 129, 8 ἐν τοῖσι om. *R* ‖ 17. οὖρος *CPdz* ‖ 18. τοὔνομα *z* ‖ 19. διότι *L* ‖ οὐδεμίην *dz* ‖ 20. ἐπιμέλειαν *L* ‖ εὔνου *L* ‖ ἤδη Ἀθηναίοισι *z* ‖ πολλαχῆ *C*, πολλαχοῦ *z* ‖ σφι ἤδη scripsi: σφίσι ἤδη *AB*, ἤδη σφίσι reliqui ‖ 22. δέ τι *CPz* ‖ σφι scripsi: σφίσι

των, πιστεύσαντες εἶναι ἀληθέα ἱδρύσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλι
Πανὸς ἱρόν, καὶ αὐτὸν ἀπὸ ταύτης τῆς ἀγγελίης θυσίῃσι
ἐπετείοισι καὶ λαμπάδι ἱλάσκονται. τότε δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ 106
τῶν στρατηγῶν ὁ Φειδιππίδης οὗτος, ὅτε πέρ οἱ ἔφη καὶ τὸν
Πᾶνα φανῆναι, δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστεος ἦν ἐν
Σπάρτῃ, ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ἔλεγε "ὦ Λακε-
δαιμόνιοι, Ἀθηναῖοι ὑμέων δέονται σφίσι βοηθῆσαι καὶ μὴ
περιιδεῖν πόλιν ἀρχαιοτάτην ἐν τοῖσι Ἕλλησι δουλοσύνῃ
περιπεσοῦσαν πρὸς ἀνδρῶν βαρβάρων· καὶ γὰρ νῦν Ἐρέτριά
τε ἠνδραπόδισται καὶ πόλι λογίμῳ ἡ Ἑλλὰς γέγονε ἀσθενε-
στέρη." ὁ μὲν δή σφι τὰ ἐντεταλμένα ἀπήγγελλε, τοῖσι δὲ
ἕαδε μὲν βοηθέειν Ἀθηναίοισι, ἀδύνατα δέ σφι ἦν τὸ παραυ-
τίκα ποιέειν ταῦτα, οὐ βουλομένοισι λύειν τὸν νόμον· ἦν
γὰρ ἱσταμένου τοῦ μηνὸς εἰνάτη, εἰνάτῃ δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθαι
ἔφασαν μὴ οὐ πλήρεος ἐόντος τοῦ κύκλου.

Οὗτοι μέν νυν τὴν πανσέληνον ἔμενον. τοῖσι δὲ βαρ- 107
βάροισι κατηγέετο Ἱππίης ὁ Πεισιστράτου ἐς τὸν Μαραθῶνα,
τῆς παροιχομένης νυκτὸς ὄψιν ἰδὼν ἐν τῷ ὕπνῳ τοιήνδε·
ἐδόκεε ὁ Ἱππίης τῇ μητρὶ τῇ ἑωυτοῦ συνευνηθῆναι. συνε-
βάλετο ὦν ἐκ τοῦ ὀνείρου κατελθὼν ἐς τὰς Ἀθήνας καὶ
ἀνασωσάμενος τὴν ἀρχὴν τελευτήσειν ἐν τῇ ἑωυτοῦ γηραιός.
ἐκ μὲν δὴ τῆς ὄψιος συνεβάλετο ταῦτα, τότε δὲ κατηγεόμε-
νος τοῦτο μὲν τὰ ἀνδράποδα τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀπέβησε ἐς τὴν
νῆσον τὴν Στυρέων, καλεομένην δὲ Αἰγλείην, τοῦτο δὲ κα-
ταγομένας ἐς τὸν Μαραθῶνα τὰς νέας ὅρμιζε οὗτος, ἐκβάν-

περὶ τοῦ Ἱππίου εἰς Μαραθῶνα καταγωγῆς καὶ τοῦ ὀνείρου καὶ τοῦ ἐκπεσεῖν αὐτοῦ τὸν ὀδόντα

4 sq. Plutarchus mor. p. 862. — 12. ἀδύνατα - 15 κύκλου ibidem p. 861

1. ἀκροπόλει *ABPd* ‖ 3. ἐπετείῃσι *dz* ‖ 4. φιλιππίδης Plut. ‖ 9. νῦν post τε *Pz*, νυν *R*, om. *d* ‖ ἐρετρία AB^1, ἐρέτρεια B^2C ‖ 10. πόλει *PRd* ‖ 11. ἀπήγγειλε *Cd*, ἀπάγγελλε B^2R, ἀπήγγελε *z* ‖ 12. ἕαδε *dz* ‖ ἦν om. Plut. ‖ 14. ἱσταμένου *R*. Plut.: ἱσταμένη ‖ ἐνάτῃ δ Plut. ‖ 15. ἔφασαν om. *R* ‖ μὴ om. Plut. ‖ 17. κατήγετο *Cd* ‖ 18. ἐν τῷ ὕπνῳ post τοιήνδε *Ppr.*, om. *ABCd* ‖ 19. ὁ] οἱ *ABPpr. d* ‖ συνεβάλλετο *dz* ‖ 22. συνεβάλλετο *dz* ‖ δὴ *C* ‖ 23. ἐς τὴν νῆσον τῶν *Cd*. fortasse fuit ἐς νῆσον τῶν ‖ 24. αἰγίλειαν B^2PRz ‖ 25. ὅρμιζε *ABR*: ὥρμιζε ‖ οὕτως *d*

τας τε ἐς γῆν τοὺς βαρβάρους διέτασσε. καί οἱ ταῦτα διέποντι ἐπῆλθε πταρεῖν τε καὶ βῆξαι μεζόνως ἢ ὡς ἐώθεε. οἷα δέ οἱ πρεσβυτέρῳ ἐόντι τῶν ὀδόντων οἱ πλεῦνες ἐσείοντο. τούτων ὦν ἕνα τῶν ὀδόντων ἐκβάλλει ὑπὸ βίης βήξας· ἐκπεσόντος δὲ ἐς τὴν ψάμμον αὐτοῦ ἐποιέετο σπουδὴν πολλὴν ἐξευρεῖν. ὡς δὲ οὐκ ἐφαίνετό οἱ ὁ ὀδών, ἀναστενάξας εἶπε πρὸς τοὺς παραστάτας "ἡ γῆ ἥδε οὐκ ἡμετέρη ἐστί, οὐδέ μιν δυνησόμεθα ὑποχειρίην ποιήσασθαι· ὁκόσον δέ τι μοι μέρος μετῆν, ὁ ὀδὼν μετέχει."

108 Ἱππίης μὲν δὴ ταύτῃ τὴν ὄψιν συνεβάλετο ἐξεληλυθέναι. Ἀθηναίοισι δὲ τεταγμένοισι ἐν τεμένεϊ Ἡρακλέος ἐπῆλθον βοηθέοντες Πλαταιέες πανδημεί· καὶ γὰρ καὶ ἐδεδώκεσαν σφέας αὐτοὺς τοῖσι Ἀθηναίοισι οἱ Πλαταιέες, καὶ πόνους ὑπὲρ αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι συχνοὺς ἤδη ἀναιρέοντο· ἔδοσαν δὲ ὧδε. πιεζεύμενοι ὑπὸ Θηβαίων οἱ Πλαταιέες ἐδίδοσαν πρῶτα παρατυχοῦσι Κλεομένεΐ τε τῷ Ἀναξανδρίδεω καὶ Λακεδαιμονίοισι σφέας αὐτούς. οἱ δὲ οὐ δεκόμενοι ἔλεγόν σφι τάδε. "ἡμεῖς μὲν ἑκαστέρω τε οἰκέομεν, καὶ ὑμῖν τοιήδε τις γίνοιτ' ἂν ἐπικουρίη ψυχρή· φθαίητε γὰρ ἂν πολλάκις ἐξανδραποδισθέντες ἤ τινα πυθέσθαι ἡμέων. συμβουλεύομεν δὲ ὑμῖν δοῦναι ὑμέας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι, πλησιοχώροισί τε ἀνδράσι καὶ τιμωρέειν ἐοῦσι οὐ κακοῖσι." ταῦτα συνεβούλευον οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐ κατὰ τὴν εὐνοίην

περὶ τῆς Πλαταιέων βοηθείας

2—4. Eustathius Od. p. 1831. — 16—25. Plutarchus mor. p. 861

1. τε] δὲ z ‖ ἐς τὴν γῆν sz ‖ 2. μεζόνως Pz: μέζον B^2R, μειζόνως reliqui, μεῖζον Eust. ‖ 3. δὴ R ‖ οἱ om. PRz ‖ 4. τουτέων z ‖ ὦν] γὰρ d, om. R ‖ 5. πολλὴν σπουδὴν PRz ‖ 6. ὀδούς dz ‖ 7. παραστάντας Cpr., παριστάντας R, παρεστεῶτας z ‖ ἥδε AB ‖ 8. ὅσον R ‖ 9. ὀδοὺς dz ‖ 10. ταῦτα R, ταύτην z ‖ ξυνεβάλετο P, ξυνεβάλλετο Cd, συνεβάλλετο z ‖ 11. τεμένει AB ‖ 12. πανδημεί – 13 Πλαταιέες om. d ‖ ἐδεδώκεσάν σφεας αὐτοὺς z ‖ 13. οἱ Πλαταιέες – 14 Ἀθηναῖοι om. B^1 ‖ 14. αὐτέων z ‖ οἱ om. B^2 ‖ ἀνερέοντο B^1, ἀναιρέατο R, ἀνερέατο B^2. ἀναραιρέατο Bekkerus ‖ 15. ὧδε P ‖ πιεζόμενοι Cz ‖ πλατέες P ‖ 16. κλεομένει AB ‖ 18. ἑκατέρωι AB, ἑκατέρω R, ἑκατέρῳ z ‖ 19. γένοιτ' CPpr. d ‖ 20. ὑμέων C ‖ ξυμβουλεύομεν Cd ‖ 22. οὐ om. C ‖ 23. ταῦτα μέν C ‖ ξυνεβούλευον CPd ‖ κατὰ τὴν εὐνοίην C: κατὰ τὴν εὔνοιαν Ad, κατὰ ///// εὔνοιαν B, κατὰ εὐνοίην PRz, κατ' εὔνοιαν Plut.

οὕτω τῶν Πλαταιέων ὡς βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους ἔχειν πόνους συνεστεῶτας Βοιωτοῖσι. Λακεδαιμόνιοι μέν νυν Πλαταιεῦσι ταῦτα συνεβούλευον, οἱ δὲ οὐκ ἠπίστησαν, ἀλλ' Ἀθηναίων ἱρὰ ποιεύντων τοῖσι δυώδεκα θεοῖσι ἱκέται ἱζόμενοι ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐδίδοσαν σφέας αὐτούς. Θηβαῖοι δὲ πυθόμενοι ταῦτα ἐστρατεύοντο ἐπὶ τοὺς Πλαταιέας, Ἀθηναῖοι δέ σφι ἐβοήθεον. μελλόντων δὲ συνάπτειν μάχην Κορίνθιοι οὐ περιεῖδον, παρατυχόντες δὲ καὶ καταλλάξαντες ἐπιτρεψάντων ἀμφοτέρων οὔρισαν τὴν χώρην ἐπὶ τοῖσιδε, ἐᾶν Θηβαίους Βοιωτῶν τοὺς μὴ βουλομένους ἐς Βοιωτοὺς τελέειν. Κορίνθιοι μὲν δὴ ταῦτα γνόντες ἀπαλλάσσοντο, Ἀθηναίοισι δὲ ἀπιοῦσι ἐπεθήκαντο Βοιωτοί, ἐπιθέμενοι δὲ ἑσσώθησαν τῇ μάχῃ. ὑπερβάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς οἱ Κορίνθιοι ἔθηκαν Πλαταιεῦσι εἶναι οὔρους, τούτους ὑπερβάντες τὸν Ἀσωπὸν αὐτὸν ἐποιήσαντο οὖρον Θηβαίοισι πρὸς Πλαταιέας εἶναι καὶ Ὑσιάς. ἔδοσαν μὲν δὴ οἱ Πλαταιέες σφέας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ, ἧκον δὲ τότε ἐς Μαραθῶνα βοηθέοντες.

Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γνῶ- 109
μαι, τῶν μὲν οὐκ ἐώντων συμβαλεῖν (ὀλίγους γὰρ εἶναι στρατιῇ τῇ Μήδων συμβάλλειν), τῶν δὲ καὶ Μιλτιάδεω κελευόντων. ὡς δὲ δίχα τε ἐγίνοντο καὶ ἐνίκα ἡ χείρων τῶν γνωμέων, ἐνθαῦτα, ἦν γὰρ ἑνδέκατος ψηφιδοφόρος ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχέειν (τὸ παλαιὸν γὰρ Ἀθηναῖοι ὁμόψηφον τὸν πολέμαρχον ἐποιεῦντο τοῖσι στρατηγοῖσι), ἦν

περὶ τῆς τῶν Ἀθηναίων στρατηγῶν διχονοίας

25. Λέξεις

2. πόνον Plut. ‖ συνεστῶτας B^2 ‖ 3. τοῦτο *C*, κατὰ ταῦτα *R* ‖ ξυνεβούλευον *Pd*, συνεβούλευσαν B^2R ‖ ἐπίστησαν *R* ‖ 4. ποιούντων *ABCd* ‖ δώδεκα *L* ‖ 5. ἐδίδοσάν σφεας αὐτούς z ‖ 6. ἐστράτευον P^1R ‖ 7. δὲ] δὴ B^2, δέ σφεων z ‖ ξυνάπτειν *CPd*, συνάψειν z ‖ 9. οὔρισαν z ‖ τῆσδε *R*, τοῖσδε ceteri ‖ 11. ἀναγνόντες *R* ‖ 12. ἐσσώθησαν *d*, ἐσώθησαν *R* ‖ 13. ἐπέθηκαν *R* ‖ 15. αὐτῶν *R* ‖ 16. ὑσιᾶς *ABP*, ὑσίας *R* ‖ 20. ἐόντων *Rz* ‖ συμβαλεῖν *AB*: ξυμβαλεῖν *Cd*, ξυμβάλλειν *P*, συμβάλλειν *Rz* ‖ 21. συμβάλλειν *AB*: ξυμβάλλειν *Pd*, συμβαλεῖν *R*, ξυμβαλεῖν *C*, συμβαλέειν *sz* ‖ 22. τε om. *sz* ‖ 23. ἕκαστος *C* ‖ 24. τοπαλαιὸν *P* ‖ οἱ ἀθηναῖοι *ABd* ‖ 25. ἐποίευν τοῖσι AB^1d, ἐποιεῦντο exstincto τοῖσι B^2

δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμαχος Ἀφιδναῖος· πρὸς τοῦτον ἐλθὼν Μιλτιάδης ἔλεγε τάδε. "ἐν σοὶ νῦν Καλλίμαχε ἐστὶ ἢ καταδουλῶσαι Ἀθήνας ἢ ἐλευθέρας ποιήσαντα μνημόσυνα λιπέσθαι ἐς τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων βίον οἷα οὐδὲ Ἁρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων [λείπουσι]. νῦν γὰρ δὴ ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι ἐς κίνδυνον ἥκουσι μέγιστον, καὶ ἢν μέν γε ὑποκύψωσι τοῖσι Μήδοισι, δέδοκται τὰ πείσονται παραδεδομένοι Ἱππίῃ, ἢν δὲ περιγένηται αὕτη ἡ πόλις, οἵη τε ἐστὶ πρώτη τῶν Ἑλληνίδων πολίων γενέσθαι. κῶς ὦν δὴ ταῦτα οἷά τε ἐστὶ γενέσθαι, καὶ κῶς ἐς σέ τοι τούτων ἀνήκει τῶν πρηγμάτων τὸ κῦρος ἔχειν, νῦν ἔρχομαι φράσων. ἡμέων τῶν στρατηγῶν ἐόντων δέκα δίχα γίνονται αἱ γνῶμαι, τῶν μὲν κελευόντων τῶν δὲ οὒ συμβάλλειν. ἢν μέν νυν μὴ συμβάλωμεν, ἔλπομαί τινα στάσιν μεγάλην διασείσειν ἐμπεσοῦσαν τὰ Ἀθηναίων φρονήματα ὥστε μηδίσαι· ἢν δὲ συμβάλωμεν πρίν τι καὶ σαθρὸν Ἀθηναίων μετεξετέροισι ἐγγενέσθαι, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων οἷοί τε εἰμὲν περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ. ταῦτα ὦν πάντα ἐς σὲ νῦν τείνει καὶ ἐκ σέο ἤρτηται. ἢν γὰρ σὺ γνώμῃ τῇ ἐμῇ προσθῇ, ἔστι τοι πατρίς τε ἐλευθέρη καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἢν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἕλῃ, ὑπάρξει τοι τῶν ἐγὼ κα-
110 τέλεξα ἀγαθῶν τὰ ἐναντία." ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης προσκτᾶται τὸν Καλλίμαχον· προσγενομένης δὲ τοῦ πολεμάρχου τῆς γνώμης ἐκεκύρωτο συμβάλλειν. μετὰ δὲ οἱ στρατηγοὶ τῶν ἡ γνώμη ἔφερε συμβάλλειν, ὡς ἑκάστου

1. δὲ] τε Bekkerus ‖ Ἀφιδναῖος] ἀθηναῖος *P*[1] ut videtur. *d* ‖ 2. καλλίμαχε ἐστὶν *d*, καλλίμαχέ ἐστι ceteri ‖ 3. μνημόσυνον *PRz* ‖ 4. οἷα Schaefer: οἷον ‖ 5. λείπουσι separavi: λιποῦσι *B*[2], λείπουσιν *A*, λείπουσι reliqui ‖ 7. δέδεκται *B*[2]. Reiske ‖ πήσονται *d* ‖ 8. Ἱππίῃ om. *d* ‖ περιγίνηται *P* ‖ τέ ἐστιν αὕτη *C*, τέ ἐστι ceteri ‖ 9. πόλεων *ABCd* ‖ 10. τέ ἐστι *L* ‖ γίνεσθαι *ABd* ‖ ἐς σέ τοι Eltz: ἐσέτι *R*, ἐς ἔτι *Cz*, ἐς σέ τι reliqui ‖ τουτέων *z* ‖ 11. σχεῖν *C* ‖ 12. διχαὶ *R* ‖ 13. κελευόντων συμβάλλειν *R* ‖ συμβάλλειν *ABz*: ξυμβάλλειν *CPd*, συμβαλεῖν *R* ‖ 14. τινα om. *R* ‖ ἐμπεσοῦσαν διασείσειν *z* ‖ 15. συμβάλλωμεν *B* ‖ 17. ἴσα *z* ‖ τέ εἰμεν *R*, τέ ἐσμεν *d* ‖ 18. ξυμβολῇ *CPd* ‖ τίνει *A*[1]*B* ‖ ἄρτηται *R* ‖ 19. τε om. *ABd* ‖ 20. ἢν δὲ] τὴν δὲ et infra ἢν ἕλῃ Valckenaer, ἢν δὲ τὰ Wesseling, ἢν δὲ τὴν Reiske ‖ 21. συμβουλὴν *z* ‖ 22. τἀναντία *z* ‖ 24. ξυμβάλλειν *Cd* ‖ 25. ἐφέρετο *z* ‖ ξυμβάλλειν *Cd* ‖ ἑκάστη *az*

αὐτῶν ἐγίνετο πρυτανηίη τῆς ἡμέρης, Μιλτιάδῃ παρεδίδοσαν· ὁ δὲ δεκόμενος οὔτι κω συμβολὴν ἐποιέετο, πρίν γε δὴ
αὐτοῦ πρυτανηίη ἐγένετο. ὡς δὲ ἐς ἐκεῖνον περιῆλθε, ἐν- 111
θαῦτα δὴ ἐτάσσοντο ὧδε οἱ Ἀθηναῖοι ὡς συμβαλέοντες. τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρεος ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ νόμος τότε εἶχε οὕτω τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν· ἡγεομένου δὲ τούτου ἐξεδέκοντο ὡς ἀριθμέοντο αἱ φυλαὶ ἐχόμεναι ἀλληλέων, τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο ἔχοντες τὸ εὐώνυμον κέρας Πλαταιέες. ἀπὸ ταύτης [γάρ] σφι τῆς μάχης, Ἀθηναίων θυσίας ἀναγόντων ἐς τὰς πανηγύριας τὰς ἐν τῇσι πεντετηρίσι γινομένας, κατεύχεται ὁ κῆρυξ ὁ Ἀθηναῖος ἅμα τε Ἀθηναίοισι λέγων γίνεσθαι τὰ ἀγαθὰ καὶ Πλαταιεῦσι. τότε δὲ τασσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ Μαραθῶνι ἐγένετο τοιόνδε τι· τὸ στρατόπεδον ἐξισούμενον τῷ Μηδικῷ στρατοπέδῳ, τὸ μὲν αὐτοῦ μέσον ἐγίνετο ἐπὶ τάξιας ὀλίγας, καὶ ταύτῃ ἦν ἀσθενέστατον
τὸ στρατόπεδον, τὸ δὲ κέρας ἑκάτερον ἔρρωτο πλήθεϊ. ὡς δὲ 112
σφι διετέτακτο καὶ τὰ σφάγια ἐγίνετο καλά, ἐνθαῦτα ὡς ἀπείθησαν οἱ Ἀθηναῖοι, δρόμῳ ἵεντο ἐς τοὺς βαρβάρους. ἦσαν δὲ στάδιοι οὐκ ἐλάσσονες τὸ μεταίχμιον αὐτῶν ἢ ὀκτώ. οἱ δὲ Πέρσαι ὁρέοντες δρόμῳ ἐπιόντας παρεσκευάζοντο ὡς δεξόμενοι, μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον καὶ πάγχυ ὀλεθρίην, ὁρέοντες αὐτοὺς ὀλίγους καὶ τούτους δρόμῳ ἐπειγομένους, οὔτε ἵππου ὑπαρχούσης σφι οὔτε τοξευμάτων. ταῦτα μέν νυν οἱ βάρβαροι κατείκαζον· Ἀθηναῖοι

συμβολὴ Ἀθηναίων καὶ Περσῶν

---

24. οὔτε - τοξευμάτων Thomas M. p. 364

1. αὐτέων z ‖ 2. οὐκω τι z ‖ ξυμβολὴν *d* ‖ 3. αὐτοῦ z ‖ ἐς om. *d* ‖ 4. ὧιδε *P* ‖ οἱ om. *sz* ‖ ξυμβαλέοντες *d* ‖ 5. κέρεως *C*, κέρως z ‖ 6. τότε om. *PRz* ‖ οὕτω om. *C* ‖ 8. ἠριθμέοντο ? ‖ ἀλλήλων *sz* ‖ 9. ἔχοντες· τὸ δ' *C* ‖ 10. γὰρ separavi. δὲ coni. Schweighaeuser ‖ θυσίας ἀθηναίων *PRz* ‖ ἐς τὰς *ABCd*: ἐς *PRz*, καὶ *s* ‖ 11. πανηγύρεας *B* ‖ πενταετηρίσι *d* ‖ 13. τὰ om. *PRz* ‖ 14. ἐγίνετο *PRz* ‖ 17. πλήθει *AB* ‖ 19. ἵεντο *AB*. ἵεντο ceteri ‖ 20. αὐτέων z ‖ 21. ὁρῶντες *R*, ὁρέωντες z ‖ 23. παγχυολεθρίην *AB* ‖ ὁρέοντας *C*, ὁρῶντες *R*, ὁρέωντες z ‖ αὐτοὺς] αὐτοὺς ἐόντας *Rz*

δὲ ἐπείτε ἀθρόοι προσέμιξαν τοῖσι βαρβάροισι, ἐμάχοντο ἀξίως
λόγου. πρῶτοι μὲν γὰρ Ἑλλήνων πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν
δρόμῳ ἐς πολεμίους ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ ἀνέσχοντο ἐσθῆτά
τε Μηδικὴν ὁρέοντες καὶ τοὺς ἄνδρας ταύτην ἠσθημένους·
τέως δὲ ἦν τοῖσι Ἕλλησι καὶ τὸ οὔνομα τὸ Μήδων φόβος
113 ἀκοῦσαι. μαχομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι χρόνος ἐγίνετο
πολλός. καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ἐνίκων οἱ βάρ-
βαροι, τῇ Πέρσαι τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐτετάχατο· κατὰ τοῦτο
μὲν δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι καὶ ῥήξαντες ἐδίωκον ἐς τὴν με-
σόγαιαν, τὸ δὲ κέρας ἑκάτερον ἐνίκων Ἀθηναῖοί τε καὶ Πλα-
ταιέες. νικῶντες δὲ τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων φεύ-
γειν ἔων, τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥήξασι αὐτῶν συναγαγόντες τὰ
κέρεα ἀμφότερα ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι. φεύγουσι
δὲ τοῖσι Πέρσῃσι εἵποντο κόπτοντες, ἐς ὃ ἐς τὴν θάλασσαν
114 ἀπικόμενοι πῦρ τε αἴτεον καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν. καὶ
τοῦτο μὲν ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ ὁ πολέμαρχος διαφθείρεται,
ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός, ἀπὸ δ' ἔθανε τῶν στρατηγῶν Στη-
σίλεως ὁ Θρασύλεω· τοῦτο δὲ Κυνέγειρος ὁ Εὐφορίωνος
ἐνθαῦτα ἐπιλαμβανόμενος τῶν ἀφλάστων νεός, τὴν χεῖρα
ἀποκοπεὶς πελέκεϊ πίπτει, τοῦτο δὲ ἄλλοι Ἀθηναίων πολλοί
115 τε καὶ ὀνομαστοί. ἑπτὰ μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐπεκράτησαν
τρόπῳ τοιῷδε Ἀθηναῖοι· τῇσι δὲ λοιπῇσι οἱ βάρβαροι
ἐξανακρουσάμενοι, καὶ ἀναλαβόντες ἐκ τῆς νήσου ἐν τῇ ἔλι-
πον τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀνδράποδα, περιέπλεον Σούνιον, βου-

Ἀθηναίων νίκη καὶ στρατηγῶν θάνατος

19. Λέξεις. — 22. τῇσι - p. 135, 5 Σούνιον Plutarchus mor. p. 862

2. ἴσμεν *ABCd* ‖ 3. πρῶτοί τε *z* ‖ 4. ὁρῶντες *R*, ὁρέωντες *z* ‖ τοὺς ἄνδρας] τοὺς *d*. ἄνδρας τοὺς Krueger ‖ ἐσθημένους *Rz* ‖ 5. καὶ τοὔνομα *z* ‖ 6. ἐγένετο *z* ‖ 8. τῇ - 9 βάρβαροι om. *R* ‖ ᾗ *ABCd* ‖ 12. αὐτέων *z* ‖ 13. ἀμφότερα om. *PRz* ‖ οἱ ἀθηναῖοι *ABd* ‖ 14. ἕποντο *C* ‖ ἐσὸ *AB* ἐπὶ *PRz* ‖ 15. ἐπελάμβανον *R* ‖ 16. τοῦτο] τούτω *R* ‖ πόνῳ] πολέμῳ *z* ‖ πολέμαρχος καλλίμαχος *Rz* ‖ 17. δὲ *ABd* ‖ στησίλεος *R* ‖ 18. κυναίγειρος *Rdz* ‖ εὐφρονίωνος *R* ‖ 19. ἐπιλαβόμενος *PRz* ‖ ἀφλαύστων *ABCd* ‖ νεὼς *R*, νηὸς *z* ‖ 20. πελέκει *AB* ‖ 22. τοιῷδε *PRz*: τοιούτῳ ‖ 23. ἀνακρουσάμενοι *R* ‖ ἐν ᾗ *C*. Plut. ‖ 24. ἐρετρίας *d* ‖ περιέπλεον *ABd*. Plut.: περιέβλεπον *C*, περιέπλωον *PRz*

λόμενοι φθῆναι τοὺς Ἀθηναίους ἀπικόμενοι ἐς τὸ ἄστυ.
αἰτίην δὲ ἔσχε Ἀθηναίοισι ἐξ Ἀλκμεωνιδέων μηχανῆς αὐ-
τοὺς ταῦτα ἐπινοηθῆναι· τούτους γὰρ συνθεμένους τοῖσι
Πέρσῃσι ἀναδέξαι ἀσπίδα ἐοῦσι ἤδη ἐν τῇσι νηυσί. οὗτοι 116
μὲν δὴ περιέπλεον Σούνιον· Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ποδῶν εἶχον
τάχιστα ἐβοήθεον ἐς τὸ ἄστυ, καὶ ἔφθησάν τε ἀπικόμενοι
πρὶν ἢ τοὺς βαρβάρους ἥκειν, καὶ ἐστρατοπεδεύσαντο ἀπι-
γμένοι ἐξ Ἡρακλείου τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἐν ἄλλῳ Ἡρακλείῳ
τῷ ἐν Κυνοσάργεϊ. οἱ δὲ βάρβαροι τῇσι νηυσὶ ὑπεραιωρη-
θέντες Φαλήρου, τοῦτο γὰρ ἦν ἐπίνειον τότε τῶν Ἀθηναίων,
ὑπὲρ τούτου ἀνακωχεύσαντες τὰς νέας ἀπέπλεον ὀπίσω ἐς
τὴν Ἀσίην.

Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον τῶν βαρ- 117
βάρων κατὰ ἑξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους ἄνδρας, Ἀθη-
ναίων δὲ ἑκατὸν καὶ ἐνενήκοντα καὶ δύο. ἔπεσον μὲν ἀμφο-
τέρων τοσοῦτοι. συνήνεικε δὲ αὐτόθι θῶυμα γενέσθαι
τοιόνδε, Ἀθηναῖον ἄνδρα Ἐπίζηλον τὸν Κουφαγόρεω ἐν τῇ
συστάσι μαχόμενόν τε καὶ ἄνδρα γινόμενον ἀγαθὸν τῶν ὀμ-
μάτων στερηθῆναι οὔτε πληγέντα οὐδὲν τοῦ σώματος οὔτε
βληθέντα, καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ζόης διατελέειν ἀπὸ τούτου τοῦ
χρόνου ἐόντα τυφλόν. λέγειν δὲ αὐτὸν περὶ τοῦ πάθεος
ἤκουσα τοιόνδε τινὰ λόγον, ἄνδρα οἱ δοκέειν ὁπλίτην ἀντι-
στῆναι μέγαν, τοῦ τὸ γένειον τὴν ἀσπίδα πᾶσαν σκιάζειν·
τὸ δὲ φάσμα τοῦτο ἑωυτὸν μὲν παρεξελθεῖν, τὸν δὲ ἑωυτοῦ
παραστάτην ἀποκτεῖναι. ταῦτα μὲν δὴ Ἐπίζηλον ἐπυθόμην
λέγειν.

πόσοι ἐξ ἑκατέρων ἀνῃρέθησαν καὶ τοῦ φανέντος αὐτῷ φάσματος

περὶ τῆς Ἐπιζήλου τυφλώσεως

9. Λέξεις. — 11. Λέξεις

1. ἀπικομένους sz ‖ 2. αἰτίη B^2Rz ‖ ἔσχε B^2Pz: ἔσχον Plut., ἔσχεν codices reliqui ‖ ἐν ἀθηναίοισι *ABd* ‖ ἀλκμαιονιδέων *R*, Ἀλκμαιωνιδέων z. Plut. ‖ αὐτοῖσι AB^1Cd ‖ 4. ἀναδέξασθαι z, ἀναδεῖξαι Plut. ‖ ἐν om. *C* ‖ 5. περιέπλωον *PRz* ‖ ἦκον A^1B^1, εἴχοντο *Rz* ‖ 8. Ἡρακληίου et Ἡρακληίῳ z ‖ 9. κυνοσάργει *AB* ‖ αἰωρηθέντες gloss. ‖ 10. ἐπίνεον *R* ‖ 11. νῆας z ‖ ἀπέπλωον *R* ‖ 15. ἑκατὸν καὶ *ABC*: ἑκατὸν ‖ ἐννενήκοντα *CPz* ‖ 16. θῶυμα *P*: θώϋμα z, θῶμα ceteri ‖ τοιόνδε γενέσθαι *PRz* ‖ 18. συστάσει *L* ‖ γενόμενον *d* ‖ 20. ζώης *BC*, ζωῆς *d* ‖ 22. ἤκουσα ante περὶ *PRz*

118 Δᾶτις δὲ πορευόμενος ἅμα τῷ στρατῷ ἐς τὴν Ἀσίην, ἐπείτε ἐγένετο ἐν Μυκόνῳ, εἶδε ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ. καὶ ἥτις μὲν ἦν ἡ ὄψις, οὐ λέγεται· ὁ δέ, ὡς ἡμέρη τάχιστα ἐπέλαμψε, ζήτησιν ἐποιέετο τῶν νεῶν, εὑρὼν δὲ ἐν νηὶ Φοινίσσῃ ἄγαλμα Ἀπόλλωνος κεχρυσωμένον ἐπυνθάνετο ὁκόθεν σεσυλημένον εἴη, πυθόμενος δὲ ἐξ οὗ ἦν ἱροῦ, ἔπλεε τῇ ἑωυτοῦ νηὶ ἐς Δῆλον· καὶ ἀπίκατο γὰρ τηνικαῦτα οἱ Δήλιοι ὀπίσω ἐς τὴν νῆσον, κατατίθεταί τε ἐς τὸ ἱρὸν τὸ ἄγαλμα καὶ ἐντέλλεται τοῖσι Δηλίοισι ἀπαγαγεῖν τὸ ἄγαλμα ἐς Δήλιον τὸ Θηβαίων· τὸ δ' ἔστι ἐπὶ θαλάσσῃ Χαλκίδος καταντίον. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ἐντειλάμενος ἀπέπλεε, τὸν δὲ ἀνδριάντα τοῦτον Δήλιοι οὐκ ἀπήγαγον, ἀλλά μιν δι' ἐτέων εἴκοσι Θηβαῖοι αὐτοὶ ἐκ θεοπροπίου ἐκομίσαντο ἐπὶ Δήλιον.

119 τοὺς δὲ τῶν Ἐρετριέων ἀνδραποδισμένους Δᾶτίς τε καὶ Ἀρταφρένης, ὡς προσέσχον ἐς τὴν Ἀσίην πλέοντες, ἀνήγαγον ἐς Σοῦσα. βασιλεὺς δὲ Δαρεῖος, πρὶν μὲν αἰχμαλώτους γενέσθαι τοὺς Ἐρετριέας, ἐνεῖχέ σφι δεινὸν χόλον, οἷα ἀρξάντων ἀδικίης προτέρων τῶν Ἐρετριέων· ἐπείτε δὲ εἶδέ σφεας ἀπαχθέντας παρ' ἑωυτὸν καὶ ἑωυτῷ ὑποχειρίους ἐόντας, ἐποίησε κακὸν ἄλλο οὐδέν, ἀλλά σφεας τῆς Κισσίης χώρης κατοίκισε ἐν σταθμῷ ἑωυτοῦ τῷ οὔνομά ἐστι Ἀρδέρικκα, ἀπὸ μὲν Σούσων δέκα καὶ διηκοσίους σταδίους ἀπέχοντι, τεσσεράκοντα δὲ ἀπὸ τοῦ φρέατος τὸ παρέχεται τριφασίας

Περσῶν ἀναχώρησις καὶ περὶ τοῦ ἀγάλματος τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἐρετριέων πρὸς Δαρεῖον ἀφίξεως καὶ οἰκήσεως   περὶ τοῦ φρέατος ἐξ οὗ ἄσφαλτον καὶ ἅλας καὶ ἔλαιον ἀρύεται

---

2. εἶδε - 9 ἄγαλμα (Suidas v. Δᾶτις). — 23. - p. 137, 8 (Hippolytus) αἱρέσ. ἐλεγχ. V 21 p. 212 Gotting.

2. ἐγίνετο *R* ‖ ἐν τῇ μυκώνῳ *d* ‖ ἐν τῷ ὕπνῳ] ὀνείρου Suid. ‖ 3. μὲν om. Suid. ‖ διέλαμψε *C* ‖ 4. ἐποίεε Suid. ‖ νηὶ post Φοινίσσῃ *PRz*, om. Suid. ‖ 6. εἴη σεσυλημένον et ἐξ οἵου Suid. ‖ ἔπλεε] ἀπίκοντο *Pz*, ἀπίκαντο *d* ‖ ἔπεμπε Suid. ‖ 7. ἀπίκατο - 8 νῆσον om. Suid. ‖ 8. τε om. *d*. Suid. ‖ ἱερὸν *A*. Suid ‖ 9. καὶ - ἄγαλμα om. *B*[1] ‖ τὤγαλμα *B*[2] ‖ 10. θηβαῖον *B* ‖ δὲ *R* ‖ εστὶ *AB* ‖ χαλκίδεος *AB* ‖ κατ' ἀντίον *B* ‖ 11. δάτις *R* ubique ‖ 14. ὁ δᾶτις *ABd* ‖ ἀρταφρένης *dz* ‖ 15. ἐς *PRz*: πρὸς ‖ ἀνήγαγον *PRz*: ἤγαγον ‖ 18. πρότερον *B* ‖ 19. παρ' ἑωυτῷ *d* ‖ ὑποχειρίους ἑωυτῷ *PRz* ‖ 21. κατῴκισε *AB*, κατῴκεσε *d* ‖ ἀρδέρικκα *AB*: ἀρδέρικα *CP*, ἀρδέρρικα *d*, ἀρδερικά *R*, Ανδέρικα *z* ‖ 23. τεσσαράκοντα *CRd*

ἰδέας· καὶ γὰρ ἄσφαλτον καὶ ἅλας καὶ ἔλαιον ἀρύσσονται ἐξ αὐτοῦ τρόπῳ τοιῷδε. ἀντλέεται μὲν κηλωνηίῳ, ἀντὶ δὲ γαυλοῦ ἥμισυ ἀσκοῦ οἱ προσδέδεται· ὑποτύψας δὲ τούτῳ ἀντλέει καὶ ἔπειτα ἐγχέει ἐς δεξαμενήν· ἐκ δὲ ταύτης ἐς ἄλλο διαχεόμενον τράπεται τριφασίας ὁδούς. καὶ ἡ μὲν ἄσφαλτος καὶ οἱ ἅλες πήγνυνται παραυτίκα· τὸ δὲ ἔλαιον οἱ Πέρσαι καλέουσι τοῦτο ῥαδινάκην· ἔστι δὲ μέλαν καὶ ὀδμὴν παρεχόμενον βαρέαν. ἐνθαῦτα τοὺς Ἐρετριέας κατοίκισε βασιλεὺς Δαρεῖος, οἳ καὶ μέχρι ἐμέο εἶχον τὴν χώρην ταύτην, φυλάσσοντες τὴν ἀρχαίην γλῶσσαν. τὰ μὲν δὴ περὶ Ἐρετριέας ἔσχε οὕτω.

Λακεδαιμονίων δὲ ἧκον ἐς τὰς Ἀθήνας δισχίλιοι μετὰ 120 τὴν πανσέληνον, ἔχοντες σπουδὴν πολλὴν καταλαβεῖν, οὕτω ὥστε τριταῖοι ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ. ὕστεροι δὲ ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς ἱμείροντο ὅμως θεήσασθαι τοὺς Μήδους· ἐλθόντες δὲ ἐς τὸν Μαραθῶνα ἐθεήσαντο. μετὰ δὲ αἰνέοντες Ἀθηναίους καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἀπαλλάσσοντο ὀπίσω.

Θῶυμα δέ μοι καὶ οὐκ ἐνδέκομαι τὸν λόγον, Ἀλκμεω- 121 νίδας ἄν κοτε ἀναδέξαι Πέρσῃσι ἐκ συνθήματος ἀσπίδα, βουλομένους ὑπὸ βαρβάροισί τε εἶναι Ἀθηναίους καὶ ὑπὸ Ἱππίῃ· οἵτινες μᾶλλον ἢ ὁμοίως Καλλίῃ τῷ Φαινίππου,

περὶ τῆς Λακεδαιμονίων εἰς Ἀθήνας μετὰ τὴν μάχην ἀφίξεως
ἀπολογία ὑπὲρ τῆς λεγομένης Ἀλκμεωνιδῶν προδοσίας καὶ περὶ Καλλίου

---

4. Bekkeri Anecd. p. 89. — 19. καὶ οὐκ - 22 Ἱππίῃ et μᾶλλον - p. 138, 1 ἐόντες Plutarchus mor. p. 863

1. ἀρρύσονται z. ἀφύσσονται L. Dindorf ‖ 2. τοιούτῳ *d* ‖ κηλονηίῳ *dz* ‖ 3. οἱ om. *PRz* ‖ 4. δεδεξαμένη Bekk. An. ‖ εἰσάλεω *A*B^{1}, εἰσάλλο B^{2}, εἰς ἄλλο *d* ‖ 6. πήγνυται *B* ‖ ἔλαιον] ἔλαιον συνάγουσι ἐν ἀγγείοις τὸ *sz* ‖ 7. τοῦτο om. *sz* ‖ 8. βαρεῖαν *AB*, βαρείην *d* ‖ 9. δαρεῖος βασιλεὺς *R* ‖ οἳ - 10 γλῶσσαν om. *C* ‖ 11. ἐρετρείας B^{2} ‖ ἔσχε *R* ‖ οὕτως *ABd* ‖ 13. πολλὴν σπουδὴν *d* ‖ 14. τριταῖοι] τριταῖοι μετὰ τὴν πανσέληνον *ABCd* ‖ ἐγίνοντο *A*B^{1}*d* ‖ 15. θεήσεσθαι *R* ‖ 16. δὲ om. *C* ‖ εἰς *d* ‖ ἐθηήσαντο *R* ‖ 17. αἰνέσαντες *z* ‖ αὐτέων *z* ‖ 19. θῶυμα *P*: θώϋμα *z*, θῶμα ceteri ‖ ἐνδέχομαι Plut. ‖ ἀλκμαιονίδας *R*, Αλκμαιωνίδας z. Plut. ‖ 20. ποτε *AB*. Plut. ‖ ἀναδεῖξαι Plut. ‖ 21. βουλομένους γε εἶναι Ἀθηναίους ὑπὸ Ἱππίῃ Plut. ‖ τε om. *ABd*

῾Ιππονίκου δὲ πατρί, φαίνονται μισοτύραννοι ἐόντες. Καλλίης τε γὰρ μοῦνος ᾿Αθηναίων ἁπάντων ἐτόλμα, ὅκως Πεισίστρατος ἐκπέσοι ἐκ τῶν ᾿Αθηνέων, τὰ χρήματα αὐτοῦ κηρυσσόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὠνέεσθαι, καὶ τἆλλα τὰ
122 ἔχθιστα ἐς αὐτὸν πάντα ἐμηχανᾶτο. [Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχοῦ μνήμην ἐστὶ πάντα τινὰ ἔχειν. τοῦτο μὲν γὰρ τὰ προλελεγμένα, ὡς ἀνὴρ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα· τοῦτο δὲ τὰ ἐν ᾿Ολυμπίῃ ἐποίησε· ἵππῳ νικήσας, τεθρίππῳ δὲ δεύτερος γενόμενος, Πύθια δὲ πρότερον ἀνελόμενος, ἐφανερώθη ἐς τοὺς ῞Ελληνας πάντας δαπάνῃσι μεγίστῃσι. τοῦτο δὲ κατὰ τὰς ἑωυτοῦ θυγατέρας ἐούσας τρεῖς οἷός τις ἀνὴρ ἐγένετο· ἐπειδὴ γὰρ ἐγίνοντο γάμου ὡραῖαι, ἔδωκέ σφι δωρεὴν μεγαλοπρεπεστάτην ἐκείνῃσί τε ἐχαρίσατο· ἐκ γὰρ πάντων τῶν ᾿Αθηναίων τὸν ἑκάστη ἐθέλοι ἄν-
123 δρα ἑωυτῇ ἐκλέξασθαι, ἔδωκε τούτῳ τῷ ἀνδρί.] καὶ οἱ ᾿Αλκμεωνίδαι ὁμοίως ἢ οὐδὲν ἧσσον τούτου ἦσαν μισοτύραννοι. θῶυμα ὦν μοι καὶ οὐ προσίεμαι τὴν διαβολὴν τούτους γε ἀναδέξαι ἀσπίδα, οἵτινες ἔφευγόν τε τὸν πάντα χρόνον τοὺς τυράννους, ἐκ μηχανῆς τε τῆς τούτων ἐξέλιπον Πεισιστρατίδαι τὴν τυραννίδα. καὶ οὕτω τὰς ᾿Αθήνας οὗτοι ἦσαν οἱ ἐλευθερώσαντες πολλῷ μᾶλλον ἤ περ ῾Αρμόδιός τε καὶ ᾿Αριστογείτων, ὡς ἐγὼ κρίνω. οἱ μὲν γὰρ ἐξηγρίωσαν τοὺς ὑπολοίπους Πεισιστρατιδέων ῞Ιππαρχον ἀποκτείναντες, οὐδέ τι μᾶλλον ἔπαυσαν [τοὺς λοιποὺς] τυραννεύοντας· ᾿Αλκμεωνίδαι δὲ ἐμφανέως ἠλευθέρωσαν, εἰ δὴ οὗτοί γε

3. ἀθηναίων *CRz* ‖ αὐτῷ *d*, ἑωϋτοῦ *z* ‖ 4. κηρυσσομένου *R* ‖ ὠνέεσθαι καὶ τὰ ἄλλα *R* ‖ 5. Καλλίεω – 15 ἀνδρί om. AB^1Cd^1 damnavitque Valckenaer, in marg. addita B^2d^2 ‖ 6. ἐστὶ] ἐπὶ B^2 ‖ μὲν om. d^2 ‖ 7. ἄκρως B^2d^2 ‖ 8. τούτου δὲ τὸ d^2 ‖ 10. μεγίστῃσι δαπάνῃσι *z* ‖ 12. ἐγένοντο B^2d^2z ‖ 15. post ἀνδρί B^2 habet καὶ οἱ ἀλκμαιωνίδαι δὲ ἐμφανέως ἠλευθέρωσαν· εἰ δὴ οὗτοί γε ἀληθέως, erasa autem in textu καὶ οἱ ἀλκμεωνίδαι ‖ 16. ἀλκμαιωνίδαι *R*, Ἀλκμαιωνίδαι *z* ‖ τούτωι *A*, τούτω *Bd*, αὐτῶν *C* ‖ ἔσαν *z* ‖ 17. θῶυμα *P*: θώϋμα *z*, θῶμα ceteri ‖ οὖν *ABd* ‖ 18. γε] τε *R* ‖ ἀναδέξασθαι *z* ‖ 20. οἱ Πεισιστρατίδαι *z* ‖ 21. ἔσαν *z* ‖ 23. ὑπολοίπους *Pz*: ὑπολίπους *R*, λοιποὺς ceteri ‖ 24. οὐδέτι *AB*, οὐδ᾽ ἔτι *P* ‖ τοὺς λοιποὺς separabat Wesseling ‖ 25. ἀλκμαιωνίδαι *R*, Ἀλκμαιωνίδαι *z* ‖ ἐμφανῶς *AB* ‖ ἐλευθέρωσαν *C*(?)*z* ‖ γε om. *P*

ἀληθέως ἦσαν οἱ τὴν Πυθίην ἀναπείσαντες προσημαίνειν Λακεδαιμονίοισι ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, ὥς μοι πρότερον δεδήλωται. ἀλλὰ γὰρ ἴσως τι ἐπιμεμφόμενοι Ἀθηναίων 124 τῷ δήμῳ προεδίδοσαν τὴν πατρίδα. οὐ μὲν ὦν ἦσάν σφεων ἄλλοι δοκιμώτεροι ἔν γε Ἀθηναίοισι ἄνδρες, οὐδ' οἳ μᾶλλον ἐτετιμέατο. οὕτω οὐδὲ λόγος αἱρέει ἀναδεχθῆναι ἔκ γε ἂν τούτων ἀσπίδα ἐπὶ τοιούτῳ λόγῳ. ἀνεδέχθη μὲν γὰρ ἀσπίς, καὶ τοῦτο οὐκ ἔστι ἄλλως εἰπεῖν· ἐγένετο γάρ· ὃς μέντοι ἦν ὁ ἀναδέξας, οὐκ ἔχω προσωτέρω εἰπεῖν τούτων.

Οἱ δὲ Ἀλκμεωνίδαι ἦσαν μὲν καὶ τὰ ἀνέκαθεν λαμπροὶ ἐν 125 τῇσι Ἀθήνῃσι, ἀπὸ δὲ Ἀλκμέωνος καὶ αὖτις Μεγακλέος ἐγένοντο καὶ κάρτα λαμπροί. τοῦτο μὲν γὰρ Ἀλκμέων ὁ Μεγακλέος τοῖσι ἐκ Σαρδίων Λυδοῖσι παρὰ Κροίσου ἀπικνεομένοισι ἐπὶ τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι συμπρήκτωρ τε ἐγίνετο καὶ συνελάμβανε προθύμως, καί μιν Κροῖσος πυθόμενος τῶν Λυδῶν τῶν ἐς τὰ χρηστήρια φοιτεόντων ἑωυτὸν εὖ ποιέειν μεταπέμπεται ἐς Σάρδις, ἀπικόμενον δὲ δωρέεται χρυσῷ τὸν ἂν δύνηται τῷ ἑωυτοῦ σώματι ἐξενείκασθαι ἐσάπαξ. ὁ δὲ Ἀλκμέων πρὸς τὴν δωρεὴν ἐοῦσαν τοιαύτην τοιάδε ἐπιτηδεύσας προσέφερε. ἐνδὺς κιθῶνα μέγαν καὶ κόλπον βαθὺν καταλιπόμενος τοῦ κιθῶνος, κοθόρνους τοὺς εὕρισκε εὐρυτάτους ἐόντας ὑποδησάμενος, ἤιε ἐς τὸν θησαυρὸν ἐς τόν οἱ

πόθεν Ἀλκμεωνίδαι μεγάλοι γεγόνασι καὶ περὶ τοῦ δοθέντος χρυσοῦ τῷ Ἀλκμέωνι ὑπὸ Κροίσου

---

7. ἀνεδέχθη - 8 εἰπεῖν Plutarchus mor. p. 862. — 17 sqq. (Dio Chrys. XVII p. 472. LXXVIII p. 426 R. Schol. Pind. Pyth. VII). — 20. ἐνδὺς - 21 κιθῶνος Eustathius Il. p. 656. — Schol. Il. ζ 400

1. ἔσαν z ‖ 3. τι om. z ‖ ἐπιμεμφομένῳ R ‖ τῶν Ἀθηναίων z ‖ 5. οὐδὲ ABd ‖ 6. ἐτετιμέατο οὕτω. οὐδὲ L. correxit H. Stephanus ‖ ἂν om. ABd ‖ 7. ἀνδρῶν τοιούτων Reiske ‖ ἀνεδείχθη Rz. Plut. ‖ 9. προσωτέρω AB ‖ τουτέων z ‖ 10. ἀλκμεονίδαι B, ἀλκμαιονίδαι R, ἀλκμαιωνίδαι dz ‖ ἔσαν z ‖ 11. ἀλκμαίονος R, Ἀλκμαίωνος z ‖ 12. ἀλκμαίων Rz ‖ 13. ἀπικομένοισι Rz ‖ 14. ἐγένετο C ‖ 16. λοιδῶν B ‖ ποιεῖν d ‖ 17. σάρδεις d ‖ 18. τὸν τῶν Bpr. ‖ ἐξενεῖκαι φz ‖ ἐς ἅπαξ C, εἰσάπαξ z ‖ 19. ἀλκμαίων Rz ‖ 20. προέφερε Cd ‖ χιτῶνα Eust. ‖ μέγαν om. AB¹Cd ‖ βαθὺ C, πολὺν R. Eust. μέγαν κόλπον καταλειπόμενος Schol. Il. ‖ 21. χιτῶνος R. Eust. ‖ κοτόρνους Rz ‖ οὓς ABCd, τοὺν z ‖ 22. ἐς ὃν οἱ ABCd

κατηγέοντο. ἐσπεσὼν δὲ ἐς σωρὸν ψήγματος πρῶτα μὲν παρέσαξε παρὰ τὰς κνήμας τοῦ χρυσοῦ ὅσον ἐχώρεον οἱ κόθορνοι, μετὰ δὲ τὸν κόλπον πάντα πλησάμενος τοῦ χρυσοῦ καὶ ἐς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς διαπάσας τοῦ ψήγματος, καὶ ἄλλο λαβὼν ἐς τὸ στόμα, ἐξήιε ἐκ τοῦ θησαυροῦ ἕλκων μὲν μόγις τοὺς κοθόρνους, παντὶ δέ τεῳ οἰκὼς μᾶλλον ἢ ἀνθρώπῳ· τοῦ τό τε στόμα ἐβέβυστο καὶ πάντα ἐξώγκωτο. ἰδόντα δὲ τὸν Κροῖσον γέλως ἐσῆλθε, καί οἱ πάντα τε ἐκεῖνα διδοῖ καὶ πρὸς ἑτέροισί μιν δωρέεται οὐκ ἐλάσσοσι ἐκείνων. οὕτω μὲν ἐπλούτησε ἡ οἰκίη αὕτη μεγάλως, καὶ ὁ Ἀλκμέων

126 οὗτος οὕτω τεθριπποτροφήσας Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται. μετὰ δὲ γενεῇ δευτέρῃ ὕστερον Κλεισθένης μιν ὁ Σικυώνιος τύραννος ἐξῆιρε, ὥστε πολλῷ ὀνομαστοτέρην γενέσθαι ἐν τοῖσι Ἕλλησι ἢ πρότερον ἦν. Κλεισθένεϊ γὰρ τῷ Ἀριστωνύμου τοῦ Μύρωνος τοῦ Ἀνδρέω γίνεται θυγάτηρ τῇ οὔνομα ἦν Ἀγαρίστη. ταύτην ἠθέλησε, Ἑλλήνων ἁπάντων ἐξευρὼν τὸν ἄριστον, τούτῳ γυναῖκα προσθεῖναι. Ὀλυμπίων ὦν ἐόντων καὶ νικῶν ἐν αὐτοῖσι τεθρίππῳ ὁ Κλεισθένης κήρυγμα ἐποιήσατο, ὅστις Ἑλλήνων ἑωυτὸν ἄξιοῖ Κλεισθένεος γαμβρὸν γενέσθαι, ἥκειν ἐς ἑξηκοστὴν ἡμέρην ἢ καὶ πρότερον ἐς Σικυῶνα ὡς κυρώσοντος Κλεισθένεος τὸν γάμον ἐν ἐνιαυτῷ, ἀπὸ τῆς ἑξηκοστῆς ἀρξαμένου ἡμέρης. ἐνθαῦτα Ἑλλήνων ὅσοι σφίσι τε αὐτοῖσι ἦσαν καὶ πάτρῃ ἐξωγκωμένοι,

περὶ Κλεισθένους τοῦ Σικυῶνος τυράννου καὶ Ἀγαρίστης τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς καὶ τῶν αὐτῆς μνηστήρων

---

19. Argum. II. Aristoph. Nub.

1. ἐκπεσὼν *C*, ἐμπεσὼν *d* ‖ 2. κόθρονοι *R*, κότορνοι *sz* ‖ 3. τοῦ om. *PRz* ‖ 5. ἐξήιει *AB*, ἐξῄει *d* ‖ 6. μόγις τοὺς *B²PRz*. (Dio) : μεγίστους ‖ κοθρόνους *R*, κοτόρνους *sz* ‖ δέ τοι *B¹* ‖ ἐοικὼς *AB*, εἰκὸς *d* ‖ 7. τε om. *PRz* ‖ καὶ om. *C* ‖ ἐξόγκωτο *R* ‖ 9. πρὸς ἕτερα δωρέεται οὐκ ἐλάσσω κείνων *AB¹Cd* ‖ 10. ἐπλούτισεν *d* ‖ οἰκία *Rz* ‖ ἀλκμαίων *Rz* ‖ 11. οὕτως οὕτω *R* ‖ ὀλύμπια *R* ‖ 12. μιν *PRz* : αὐτὴν ‖ σικυῶνος cod. Cantabrig. (36.) Schaefer ‖ 13. ἐξήγειρε *C*, ἐξῆρε *AB*, ἐξῇρε *z* ‖ ἐν τοῖσι] αὐτοῖσιν *R* ‖ 14. ἦν om. *ABCd* ‖ κλεισθένει *ABPd*, κλεισθένῃ *R* ‖ 15. ἀνδρέα *AB¹* ‖ 16. ἀρίστῃ *d* ‖ ἐθέλησε *ABd* ‖ πάντων *PRz* ‖ 19. γαμπρὸν *C* ‖ 20. ἑξήκοντα *R* ‖ 22. ἡμέρης ἀρξαμένου *ABCd* ‖ 23. ἔσαν *z*, εἶναι *C*

ἐφοίτεον μνηστῆρες· τοῖσι Κλεισθένης καὶ δρόμον καὶ πα-
λαίστρην ποιησάμενος ἐπ' αὐτῷ τούτῳ εἶχε. ἀπὸ μὲν δὴ 127
Ἰταλίης ἦλθε Σμινδυρίδης ὁ Ἱπποκράτεος Συβαρίτης, ὃς ἐπὶ
πλεῖστον δὴ χλιδῆς εἷς ἀνὴρ ἀπίκετο (ἡ δὲ Σύβαρις ἤκμαζε
τοῦτον τὸν χρόνον μάλιστα), καὶ Σιρίτης Δάμασος Ἀμύριος
τοῦ σοφοῦ λεγομένου παῖς. οὗτοι μὲν ἀπὸ Ἰταλίης ἦλθον,
ἐκ δὲ τοῦ κόλπου τοῦ Ἰονίου Ἀμφίμνηστος Ἐπιστρόφου
Ἐπιδάμνιος· οὗτος δὲ ἐκ τοῦ Ἰονίου κόλπου. Αἰτωλὸς δὲ
ἦλθε Τιτόρμου τοῦ ὑπερφύντος τε Ἕλληνας ἰσχύι καὶ φυ-
γόντος ἀνθρώπους ἐς τὰς ἐσχατιὰς τῆς Αἰτωλίδος χώρης,
τούτου τοῦ Τιτόρμου ἀδελφεὸς Μάλης. ἀπὸ δὲ Πελοπον-
νήσου Φείδωνος τοῦ Ἀργείων τυράννου παῖς Λεωκήδης,
Φείδωνος δὲ τοῦ τὰ μέτρα ποιήσαντος Πελοποννησίοισι καὶ
ὑβρίσαντος μέγιστα δὴ Ἑλλήνων ἁπάντων, ὃς ἐξαναστήσας
τοὺς Ἠλείων ἀγωνοθέτας αὐτὸς τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ ἀγῶνα
ἔθηκε· τούτου τε δὴ παῖς καὶ Ἀμίαντος Λυκούργου Ἀρκὰς
ἐκ Τραπεζοῦντος, καὶ Ἀζὴν ἐκ Παίου πόλιος Λαφάνης Εὐ-
φορίωνος τοῦ δεξαμένου τε, ὡς λόγος ἐν Ἀρκαδίῃ λέγεται,
τοὺς Διοσκούρους οἰκίοισι καὶ ἀπὸ τούτου ξεινοδοκέοντος πάν-
τας ἀνθρώπους, καὶ Ἠλεῖος Ὀνόμαστος Ἀγαίου. οὗτοι μὲν
δὴ ἐξ αὐτῆς Πελοποννήσου ἦλθον, ἐκ δὲ Ἀθηνέων ἀπίκοντο
Μεγακλέης τε ὁ Ἀλκμέωνος τούτου τοῦ παρὰ Κροῖσον ἀπι-
κομένου, καὶ ἄλλος Ἱπποκλείδης Τισάνδρου, πλούτῳ καὶ
εἴδεϊ προφέρων Ἀθηναίων. ἀπὸ δὲ Ἐρετρίης ἀνθεύσης
τοῦτον τὸν χρόνον Λυσανίης· οὗτος δὲ ἀπ' Εὐβοίης μοῦνος.

---

2. ἀπό – 4 ἀπίκετο Athenaeus p. 541

1. οἱ μνηστῆρες *d* ‖ παλαίστραν *d* ‖ 2. αὐτὸ τοῦτο *R* ‖ 3. ἰταλίας *d* ‖ ἱπποκράτεω *d* ‖ 4. εἷς *B* eras. ‖ ἀφίκετο Athen. ‖ 5. σινίτης B^2, σιρήτης *R* ‖ δάμασος ἀνύριος B^2R, δάμας ὁ σαμύριος reliqui ‖ 6. παῖς ε ‖ ἀπ' *ABd* ‖ ἰταλίας *d* ‖ 7. ἰωνίου *C* ‖ ἀμφίμνηστρος B^2R ‖ 9. τιτέρμου AB^1Cd ‖ ἰσχύει *B*, ἰσχὺν *R* ‖ 10. αἰολίδος *z* ‖ 11. τοῦ om. A^1 ‖ τιτέρμου AB^1Cd ‖ μάχης *Apr.* ‖ πελοπονήσου *d* ‖ 12. παῖς *z*, om. *R* ‖ λεωκίδης *dz* ‖ 13. πελοποννησίοισι *d* ‖ 14. πάντων *ABCd* ‖ 15. τοὺς om. *R* ‖ ἠλείων *BPR* ‖ 16. παῖς ‖ 17. πάγου AB^1Cd ‖ πόλεως *d* ‖ ὁ εὐφορίωνος *B* ‖ 18. φέρεται *C* ‖ 19. διοσκόρους *BR* ‖ 20. ἠλεῖος *BP*, ἥλιος *R* ‖ ὀνόμαστος *AB*: ὀνομαστὸς ‖ αἰγαίου *R* ‖ 21. πελοπονήσου *Rd* ‖ ἀθηναίων *CRz* ‖ 22. μεγαλοκλέης *R* ‖ ἀλκμαίονος *R*, Ἀλκμαίωνος *z* ‖ 23. πλούτῳ] τούτωι *C* ‖ 24. εἴδει *AB* ‖ ἀνθεούσης *ABCd* ‖ 25. μόνος *C*

ἐκ δὲ Θεσσαλίης ἦλθε τῶν Σκοπαδέων Διακτορίδης Κραν-
128 νώνιος, ἐκ δὲ Μολοσσῶν Ἄλκων. τοσοῦτοι μὲν ἐγένοντο οἱ μνηστῆρες. ἀπικομένων δὲ τούτων ἐς τὴν προειρημένην ἡμέρην, ὁ Κλεισθένης πρῶτα μὲν τὰς πάτρας τε αὐτῶν ἀνεπύθετο καὶ γένος ἑκάστου, μετὰ δὲ κατέχων ἐνιαυτὸν διεπειρᾶτο αὐτῶν τῆς τε ἀνδραγαθίης καὶ τῆς ὀργῆς καὶ παιδεύσιός τε καὶ τρόπου, καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ ἰὼν ἐς συνουσίην καὶ συνάπασι· καὶ ἐς γυμνάσιά τε ἐξαγινέων ὅσοι ἦσαν αὐτῶν νεώτεροι, καὶ τό γε μέγιστον, ἐν τῇ συνεστίῃ διεπειρᾶτο· ὅσον γὰρ κατεῖχε χρόνον αὐτούς, τοῦτον πάντα ἐποίεε καὶ ἅμα ἐξείνιζε μεγαλοπρεπέως. καὶ δή κου μάλιστα τῶν μνηστήρων ἠρέσκοντο οἱ ἀπ' Ἀθηνέων ἀπιγμένοι, καὶ τούτων μᾶλλον Ἱπποκλείδης ὁ Τισάνδρου καὶ κατ' ἀνδραγαθίην ἐκρίνετο καὶ ὅτι τὸ ἀνέκαθεν τοῖσι ἐν Κορίνθῳ Κυψελίδῃσι ἦν
129 προσήκων. ὡς δὲ ἡ κυρίη ἐγένετο τῶν ἡμερέων τῆς τε κατακλίσιος τοῦ γάμου καὶ ἐκφάσιος αὐτοῦ Κλεισθένεος τὸν κρίνοι ἐκ πάντων, θύσας βοῦς ἑκατὸν ὁ Κλεισθένης εὐώχεε αὐτούς τε τοὺς μνηστῆρας καὶ Σικυωνίους πάντας. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγίνοντο, οἱ μνηστῆρες ἔριν εἶχον ἀμφί τε μουσικῇ καὶ τῷ λεγομένῳ ἐς τὸ μέσον. προϊούσης δὲ τῆς πόσιος κατέχων πολλὸν τοὺς ἄλλους ὁ Ἱπποκλείδης ἐκέλευσέ οἱ τὸν αὐλητὴν αὐλῆσαι ἐμμελείην, πειθομένου δὲ τοῦ αὐλητέω ὠρχήσατο. καί κως ἑωυτῷ μὲν ἀρεστῶς ὠρχέετο, ὁ Κλεισθένης δὲ ὁρέων ὅλον τὸ πρῆγμα ὑπώπτευε. μετὰ δὲ

1. ἐκ δὲ - Κραννώνιος Stephanus Byz. v. Κραννών. — 17 sq. Eustathius Il. p. 49. — 22. Λέξεις

1. ἦρχε *AB*[1]*Cd* ‖ διακτορίδος *R* ‖ κρανώνιος *CPz*. Steph., κρανόνιος *d* ‖ 3. τουτέων *z* ‖ 4. μὲν] μὲν αὐτῶν *d* ‖ τε αὐτῶν om. *d*, τε αὐτέων *z* ‖ ἐπύθετο *AB*[1]*Cd* ‖ 5. ἐπειρᾶτο *R* ‖ 6. αὐτὸν *d*, αὐτέων *z* ‖ 7. ξυνουσίην *Cd* ‖ 8. ξυνάπασι *Cd*, σὺν ἅπασι *z* ‖ ἐξάγειν νέων ὅσοι *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ 9. γε om. *A*[1]*B* ‖ ξυνεστίῃ *C*, ξυνεστίῃ *d*, συνεστοῖ *R*, συνετοῖ *B*[2]. συνιστίῃ Bredovius, τῇσι ἱστιήσισι L. Dindorf, ipse tentabam τῇ συνιστιήσι ἐπειρᾶτο ‖ διεπειρᾶτο om. *C* ‖ 11. ἐξένιζε et που *ABCd* ‖ 12. ἠρέσκοντό οἱ οἱ Bekkerus ‖ ἀθηναίων *CRz* ‖ τουτέων *z* ‖ 13. καὶ om. *R* ‖ 14. τὰ *d* ‖ ἀνέκαθεν *z*: ἀνέκαθε ‖ κυψελίδεσιν *R*, κυψελλίδῃσιν *d*, Κυψελλίδῃσι *z* ‖ 15. ἡ om. *d* ‖ 17. κρίνει *z* ‖ 18. καὶ] καὶ τοὺς *z* ‖ 19. ἐγένοντο *PRz* ‖ εἶχον ἔριν *Pz* ‖ 21. ἐκέλευέ οἱ *C*, ἐκέλευσε sine οἱ *sz* ‖ 22. αὐλῆσαί οἱ *z* ‖ εὐμέλειαν *d*, ἐμμέλειαν ceteri ‖ πειθόμενος *d* ‖ 23. ὀρχήσατο *AB* ‖ ἀρεστῶς om. *C* ‖ ὀρχέετο *R* ‖ 24. ὁ δὲ κλεισθένης *CPz* ‖ ὑπόπτευε *Rz*

ἐπισχὼν ὁ Ἱπποκλείδης χρόνον ἐκέλευσέ τινα τράπεζαν
ἐσενεῖκαι, ἐσελθούσης δὲ τῆς τραπέζης πρῶτα μὲν ἐπ᾽ αὐ-
τῆς ὠρχήσατο Λακωνικὰ σχημάτια, μετὰ δὲ ἄλλα Ἀττικά,
τὸ τρίτον δὲ τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῖσι
σκέλεσι ἐχειρονόμησε. Κλεισθένης δὲ τὰ μὲν πρῶτα καὶ τὰ
δεύτερα ὀρχεομένου, ἀποστυγέων γαμβρὸν ἄν οἱ ἔτι γενέσθαι
Ἱπποκλείδεα διά τήν τε ὄρχησιν καὶ τὴν ἀναιδείην, κατεῖχε
ἑωυτόν, οὐ βουλόμενος ἐκραγῆναι ἐς αὐτόν· ὡς δὲ εἶδε τοῖσι
σκέλεσι χειρονομήσαντα, οὐκέτι κατέχειν δυνάμενος εἶπε
"ὦ παῖ Τισάνδρου, ἀπωρχήσαό γε μὲν τὸν γάμον." ὁ δὲ
Ἱπποκλείδης ὑπολαβὼν εἶπε "οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ." ἀπὸ 130
τούτου μὲν τοῦτο ὀνομάζεται, Κλεισθένης δὲ σιγὴν ποιησά-
μενος ἔλεξε ἐς μέσον τάδε. "ἄνδρες παιδὸς τῆς ἐμῆς μνη-
στῆρες, ἐγὼ καὶ πάντας ὑμέας ἐπαινέω καὶ πᾶσι ὑμῖν, εἰ
οἷόν τε εἴη, χαριζοίμην ἄν, μήτ᾽ ἕνα ὑμέων ἐξαίρετον ἀπο-
κρίνων μήτε τοὺς λοιποὺς ἀποδοκιμάζων. ἀλλ᾽ οὐ γὰρ οἷά
τε ἐστὶ μιῆς πέρι παρθένου βουλεύοντα πᾶσι κατὰ νόον
ποιέειν, τοῖσι μὲν ὑμέων ἀπελαυνομένοισι τοῦδε τοῦ γάμου
τάλαντον ἀργυρίου ἑκάστῳ δωρεὴν δίδωμι τῆς ἀξιώσιος
εἵνεκα τῆς ἐξ ἐμεῦ γῆμαι καὶ τῆς ἐξ οἴκου ἀποδημίης,
τῷ δὲ Ἀλκμέωνος Μεγακλέι ἐγγυῶ παῖδα τὴν ἐμὴν Ἀγαρί-
στην νόμοισι τοῖσι Ἀθηναίων." φαμένου δὲ ἐγγυᾶσθαι
Μεγακλέος ἐκεκύρωτο ὁ γάμος Κλεισθένεϊ.
Ἀμφὶ μὲν κρίσιος τῶν μνηστήρων τοσαῦτα ἐγένετο, καὶ 131

πόθεν τὸ οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ παροιμιῶδες

5. Plutarchus mor. p. 867. Pollux II 153. Eustathius Il. p. 159. — 11. Eustathius ibidem

1. ἐκέλευέ τινα *C*, ἐκέλευέ τινας *d*, ἐκέλευσέ οἱ τινὰ *R* ‖ 2. ἐσενεγκεῖν *AB*[1]*Cd* ‖ 3. ὀρχήσατο *AB* ‖ ὀρχήματα σχημάτια *R* ‖ 5. σκέλεσι] ποσὶν Poll. ‖ 6. γαμπρὸν *C* ‖ ἂν om. *AB*[1]*Cd* ‖ 7. ἱπποκλείδην *PR* ‖ 10. ἀπωρχήσαό *dz* ἀπορχήσαό ‖ μὴν *L* ‖ 11. ἔφη *R* ‖ 12. μὲν τοῦτο om. *A*[1] ‖ οὐνομάζεται *Cdz*. νομίζεται? ‖ 15. ὄν τε *A*[1], οἷόν τ᾽ *P*, οἷόν τ᾽ *dz*, οἷόν τί τ᾽ *R* ‖ ἐστὶ *ABCd* ‖ μήτε ἕνα *R*, μητ///θένα *A*, μηθένα *BC*, μηδένα *d* ‖ 17. τέ ἐστι *L* ‖ 18. τούτου *R* ‖ 19. ἀξιώσεως *z* ‖ 20. ἀποδημίας *d* ‖ 21. τῷ δὲ Ἀλκμέωνος om. *ABCd* ‖ ἀλκμαίονος *R*, Ἀλκμαίωνος *z* ‖ μεγακλέι δὲ *C*, μεγακλέει δὲ *AB*, μεγακλέεϊ δὲ *d* ‖ ἐγγυῶμαι *d* ‖ ἀρίστην *C* ‖ 23. κλεισθένει *AB* ‖ 24. κρίσι *P*, κρίσει *B*[2]*Rz* ‖ ἐγίνετο *z*

οὕτω Ἀλκμεωνίδαι ἐβώσθησαν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα. τούτων δὲ συνοικησάντων γίνεται Κλεισθένης τε ὁ τὰς φυλὰς καὶ τὴν δημοκρατίην Ἀθηναίοισι καταστήσας, ἔχων τὸ οὔνομα ἀπὸ τοῦ μητροπάτορος τοῦ Σικυωνίου· οὗτός τε δὴ γίνεται Μεγακλέϊ καὶ Ἱπποκράτης, ἐκ δὲ Ἱπποκράτεος Μεγακλέης τε ἄλλος καὶ Ἀγαρίστη ἄλλη ἀπὸ τῆς Κλεισθένεος Ἀγαρίστης ἔχουσα τὸ οὔνομα· ἣ συνοικήσασά τε Ξανθίππῳ τῷ Ἀρίφρονος καὶ ἔγκυος ἐοῦσα εἶδε ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ, ἐδόκεε δὲ λέοντα τεκεῖν, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας τίκτει Περικλέα Ξανθίππῳ.

132 Μετὰ δὲ τὸ ἐν Μαραθῶνι τρῶμα γενόμενον Μιλτιάδης, καὶ πρότερον εὐδοκιμέων παρὰ Ἀθηναίοισι, τότε μᾶλλον αὔξετο. αἰτήσας δὲ νέας ἑβδομήκοντα καὶ στρατιήν τε καὶ χρήματα Ἀθηναίους, οὐ φράσας σφι ἐπ' ἣν ἐπιστρατεύεται χώρην, ἀλλὰ φὰς αὐτοὺς καταπλουτιεῖν ἤν οἱ ἕπωνται· ἐπὶ γὰρ χώρην τοιαύτην δή τινα ἄξειν ὅθεν χρυσὸν εὐπετέως ἄφθονον οἴσονται· λέγων τοιαῦτα αἴτεε τὰς νέας. Ἀθηναῖοι δὲ

133 τούτοισι ἐπαερθέντες παρέδοσαν. παραλαβὼν δὲ ὁ Μιλτιάδης τὴν στρατιὴν ἔπλεε ἐπὶ Πάρον, πρόφασιν ἔχων ὡς οἱ Πάριοι ὑπῆρξαν πρότεροι στρατευόμενοι τριήρεσι ἐς Μαραθῶνα ἅμα τῷ Πέρσῃ. τοῦτο μὲν δὴ πρόσχημα λόγων ἦν, ἀτάρ τινα καὶ ἔγκοτον εἶχε τοῖσι Παρίοισι διὰ Λυσαγόρεα τὸν Τισίεω, ἐόντα γένος Πάριον, διαβαλόντα μιν πρὸς Ὑδάρνεα τὸν Πέρσην. ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν ἔπλεε ὁ Μιλτιάδης τῇ στρατιῇ ἐπολιόρκεε Παρίους κατειλημένους ἐντὸς τείχεος, καὶ ἐσπέμ-

ὅτι Ξανθίππου καὶ Ἀγαρίστης παῖς Περικλέης καὶ ὅτι Ἀλκμεωνίδης   περὶ τοῦ ἐνυπνίου τῆς μητρὸς Περικλέους   περὶ τῆς Μιλτιάδου ἐπὶ Πάρον στρατείας καὶ τῆς αἰτίας τοῦ ἐν τῷ μηρῷ τραύματος

16. *Ἀθηναῖοι* - 17 *παρέδοσαν* Lexicon Vindob. p. 71

1. ἀλκμαιονίδαι *R*, Ἀλκμαιωνίδαι *z* ‖ τουτέων *dz* ‖ 2. ξυνοικησάντων *d* ‖ βουλὰς *d* ‖ 5. μεγακλέει *AB* ‖ 7. τοὔνομα *z* ‖ ξυνοικήσασά *d* ‖ εὐρίφρονος *d* ‖ ἔγγυος *Rdz* ‖ 8. δὲ om. *R* ‖ 9. μετα *ABd* ‖ 10. τῶ *R* ‖ 12. αὔξητο ? ‖ 13. τοὺς Ἀθηναίους *z* ‖ σφιν *ABd* ‖ ἐπιστρατεύσεται *R*, ἐπιστρατεύσηται *d* ‖ 14. ἕπονται *d* ‖ 15. δὴ] μὴ *C* ‖ 17. ἐπαρθέντες *L* ‖ προλαβὼν *d* ‖ 19. τριήρεϊ *R* ‖ ἐν μαραθῶνι *d* ‖ 20. λέγων *d*, λόγου *s* ‖ 21. καὶ om. *PRz* ‖ λυσαγόρην *PRz* ‖ τίσεω *R*, τησίεω *d* ‖ 22. διαβάλοντα *C*, διαβάλλοντα *d* ‖ 23. ἐπ' ἣν *ABCd* ‖ 24. κατειλημένους *P*: ἐγκατειλημμένους *z*, κατειλημμένους ceteri

πων κήρυκα αἴτεε ἑκατὸν τάλαντα, φάς, ἢν μὲν οὐ δῶσι, οὐκ
ἀπονοστήσειν τὴν στρατιὴν πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας. οἱ δὲ
Πάριοι ὅκως μέν τι δώσουσι Μιλτιάδῃ ἀργυρίου οὐδὲν διενο-
εῦντο, οἱ δὲ ὅκως διαφυλάξουσι τὴν πόλιν τοῦτο ἐμηχανέ-
οντο, ἄλλα τε ἐπιφραζόμενοι καὶ τῇ μάλιστα ἔσκε ἑκάστοτε
ἐπίμαχον τοῦ τείχεος, τοῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξηείρετο διπλήσιον
τοῦ ἀρχαίου. ἐς μὲν δὴ τοσοῦτο τοῦ λόγου οἱ πάντες Ἕλ- 134
ληνες λέγουσι, τὸ ἐνθεῦτεν δὲ αὐτοὶ Πάριοι γενέσθαι ὧδε
λέγουσι. Μιλτιάδῃ ἀπορέοντι ἐλθεῖν ἐς λόγους αἰχμάλωτον
γυναῖκα, ἐοῦσαν μὲν Παρίην γένος, οὔνομα δέ οἱ εἶναι Τι-
μοῦν, εἶναι δὲ ὑποζάκορον τῶν χθονίων θεῶν. ταύτην ἐλ-
θοῦσαν ἐς ὄψιν Μιλτιάδεω συμβουλεῦσαι, εἰ περὶ πολλοῦ
ποιέεται Πάρον ἑλεῖν, τὰ ἂν αὐτὴ ὑποθῆται, ταῦτα ποιέειν.
μετὰ δὲ τὴν μὲν ὑποθέσθαι, τὸν δὲ διερχόμενον ἐπὶ τὸν κο-
λωνὸν τὸν πρὸ τῆς πόλιος ἐόντα ἕρκος θεσμοφόρου Δήμη-
τρος ὑπερθορεῖν, οὐ δυνάμενον τὰς θύρας ἀνοῖξαι, ὑπερ-
θορόντα δὲ ἰέναι ἐπὶ τὸ μέγαρον ὅ τι δὴ ποιήσοντα ἐντός,
εἴτε κινήσοντά τι τῶν ἀκινήτων εἴτε ὅ τι δή κοτε πρήξοντα·
πρὸς τῇσι θύρῃσί τε γενέσθαι καὶ πρόκατε φρίκης αὐτὸν
ὑπελθούσης ὀπίσω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἵεσθαι, καταθρώσκοντα
δὲ τὴν αἱμασιὴν τὸν μηρὸν σπασθῆναι· οἱ δὲ αὐτὸν τὸ γόνυ
προσπταῖσαι λέγουσι. Μιλτιάδης μέν νυν φλαύρως ἔχων 135
ἀπέπλεε ὀπίσω, οὔτε χρήματα Ἀθηναίοισι ἄγων οὔτε Πά-

11. Λέξεις. — 15. Δήμητρος - 17 μέγαρον (Suidas v. ὑπερθορών). — 19. καὶ - 20 ἵεσθαι idem v. πρόκα. — 20. καταθρώσκοντα - 21 σπασθῆναι idem v. καταθρώσκοντα

1. κήρυκας z ‖ αἶτε B ‖ ἢν μὲν οὐ scripsi: ἢν μεν οὐ AB^1Cd, ἢν μὴ οἱ B^2PRz ‖ δῶσι P: δώσειν sv z, δῶσιν ceteri ‖ οὐκ ἀπαναστήσειν sv z, οὐ παναστήσειν R ‖ 2. πρινὴ ABR ‖ 3. τι] τοι d, om. C ‖ δώσουσι z ‖ ἀργύριον οὐδὲ ABCd ‖ 4. διαφυλάξουσι Ps: διαφυλάξωσι ‖ ἐμηχανῶντο L ‖ 5. ἔσχε C, ἔσχεν d ‖ 6. ἐξήιρετο P, ἐξήρετο B^2R, ἐξῄρετο z, ἐξήετο reliqui ‖ πλησίον C ‖ 8. τὸ ἐνθεῦτεν - 9 λέγουσι om. C ‖ ὧδε P ‖ 9. αἰχμαλώτων B ‖ 11. ὑπὸ ζάκορον d, ζάκορον gloss. ‖ ταύτην δὲ R ‖ 12. ξυμβουλεῦσαι d, συμβουλεῦσαί οἱ z ‖ 13. αὕτη z ‖ 14. ἀπικόμενον PRz ‖ 15. πόλεος z ‖ τὸ ἕρκος Schaefer ‖ τῆς Δήμητρος οὐ δυνάμενον ὑπερθορεῖν Suid. ‖ 16. ὑπερθορέειν PRz ‖ ἀνοῖξαι om. Suid. ‖ ὑπερθορῶντα Cd, ὑπερθορέοντα sz, θορόντα Suid. ‖ 17. ὑπὲρ R ‖ 18. ποτε L ‖ πρήξον B^1 ‖ 19. καὶ - 20 ἵεσθαι om. P^1 ‖ 20. ἰέσθαι AB, ἵεσθαι reliqui et Suid. ‖ 22. προσπταῖσαι C, προσπταῖσε R ‖ μέν] δὲ μὲν C

ρον προσκτησάμενος, ἀλλὰ πολιορκήσας τε ἓξ καὶ εἴκοσι ἡμέρας καὶ δηιώσας τὴν νῆσον. Πάριοι δὲ πυθόμενοι ὡς ἡ ὑποζάκορος τῶν θεῶν Τιμὼ Μιλτιάδῃ κατηγήσατο, βουλόμενοί μιν ἀντὶ τούτων τιμωρήσασθαι, θεοπρόπους πέμπουσι ἐς Δελφούς, ὥς σφεας ἡσυχίη τῆς πολιορκίης ἔσχε· ἔπεμπον δὲ ἐπειρησομένους εἰ καταχρήσωνται τὴν ὑποζάκορον τῶν θεῶν τὴν ἐξηγησαμένην τοῖσι ἐχθροῖσι τῆς πατρίδος ἅλωσιν καὶ τὰ ἐς ἔρσενα γόνον ἄρρητα ἱρὰ ἐκφήνασαν Μιλτιάδῃ. ἡ δὲ Πυθίη οὐκ ἔα, φᾶσα οὐ Τιμοῦν εἶναι τὴν αἰτίην τούτων, ἀλλὰ δεῖν γὰρ Μιλτιάδεα τελευτᾶν μὴ εὖ,
136 φανῆναί οἱ τῶν κακῶν κατηγεμόνα. Παρίοισι μὲν δὴ ταῦτα ἡ Πυθίη ἔχρησε· Ἀθηναῖοι δὲ ἐκ Πάρου Μιλτιάδεα ἀπονοστήσαντα ἔσχον ἐν στόμασι οἵ τε ἄλλοι καὶ μάλιστα Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος, ὃς θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον Μιλτιάδεα ἐδίωκε τῆς Ἀθηναίων ἀπάτης εἵνεκεν. Μιλτιάδης δὲ αὐτὸς μὲν παρεὼν οὐκ ἀπελογέετο· ἦν γὰρ ἀδύνατος ὥστε σηπομένου τοῦ μηροῦ· προκειμένου δὲ αὐτοῦ ἐν κλίνῃ ὑπεραπελογέοντο οἱ φίλοι, τῆς μάχης τε τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης πολλὰ ἐπιμεμνημένοι καὶ τὴν Λήμνου αἵρεσιν, ὡς ἑλὼν Λῆμνόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πελασγοὺς παρέδωκε Ἀθηναίοισι. προσγενομένου δὲ τοῦ δήμου αὐτῷ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ θανάτου, ζημιώσαντος δὲ κατὰ τὴν ἀδικίην πεντήκοντα ταλάντοισι, Μιλτιάδης μὲν μετὰ ταῦτα σφακελί-

ὅτι Ξάνθιππος γέγονε κατήγορος Μιλτιάδου καὶ περὶ τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῷ ζημίας καὶ τῆς τελευτῆς

12. Ἀθηναῖοι – 13 Ξάνθιππος Lexicon Vindob. p. 71

1. τε post ἓξ *d*, om. *z* ‖ 2. δηώσας *Rd*, δῃώσας *z* ‖ 3. κατηγήσαιτο *R* ‖ 4. τουτέων *z* ‖ ἐς δελφοὺς πέμπουσι *ABCd* ‖ 5. ὧς σφεας *ABC*: ὡς σφέας ‖ 6. ἐπηρησομένους *C* ‖ καταχρήσωνται *BR*: καταχρήσονται ‖ 7. θεῶν τὴν *ABCd*: θεῶν ὡς ‖ τῆς om. *z* ‖ 8. τὴν ἅλωσιν *d* ‖ ἐκφήνασα *ABd*, ἐκφήσασαν *R* ‖ 10. τουτέων *z* ‖ μιλτιάδην *R* ‖ 12. ἔχρησεν ἡ πυθίη *R* ‖ μιλτιάδην ἐκ πάρου *R* ‖ 13. στόματι *R* ‖ 14. ἀγαγὼν *ABCd* ‖ 15. μιλτιάδην *R* ‖ ἕνεκεν *d*, εἵνεκα *z* ‖ 18. ὑπεραπολογέοντο *dz* ‖ 19. γενομένης om. *qz* ‖ ἠλίμνου *R* ‖ 20. ἑλών τε Λῆμνον ? ‖ 21. προσγινομένου *R* ‖ 22. ζημιώσαντες *z* ‖ κατὰ] καὶ κατὰ *d* ‖ 23. ταλάντοις *R* ‖ σφακελήσαντος *d*

σαντός τε τοῦ μηροῦ καὶ σαπέντος τελευτᾷ, τὰ δὲ πεντήκοντα τάλαντα ἐξέτισε ὁ παῖς αὐτοῦ Κίμων.

Λῆμνον δὲ Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ὧδε ἔσχε. Πελασγοὶ 137 ἐπείτε ἐκ τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐξεβλήθησαν, εἴτε ὦν δὴ δικαίως εἴτε ἀδίκως· τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω φράσαι, πλὴν τὰ λεγόμενα, ὅτι Ἑκαταῖος μὲν ὁ Ἡγησάνδρου ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων ἀδίκως· ἐπείτε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώρην, τὴν σφίσι αὐτοῖσι ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν ἐοῦσαν ἔδοσαν Πελασγοῖσι οἰκῆσαι μισθὸν τοῦ τείχεος τοῦ περὶ τὴν ἀκρόπολίν κοτε ἐληλαμένου, ταύτην ὡς ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἐξεργασμένην εὖ, τὴν πρότερον εἶναι κακήν τε καὶ τοῦ μηδενὸς ἀξίην, λαβεῖν φθόνον τε καὶ ἵμερον τῆς γῆς, καὶ οὕτω ἐξελαύνειν αὐτοὺς οὐδεμίαν ἄλλην πρόφασιν προϊσχομένους τοὺς Ἀθηναίους. ὡς δὲ αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι, δικαίως ἐξελάσαι. κατοικημένους γὰρ τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ τῷ Ὑμησσῷ, ἐνθεῦτεν ὁρμεομένους ἀδικέειν τάδε. φοιτᾶν γὰρ αἰεὶ τὰς σφετέρας θυγατέρας τε καὶ τοὺς παῖδας ἐπ' ὕδωρ ἐπὶ τὴν Ἐννεάκρουνον· οὐ γὰρ εἶναι τοῦτον τὸν χρόνον σφίσι κω οὐδὲ τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι οἰκέτας· ὅκως δὲ ἔλθοιεν αὗται, τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ ὕβριός τε καὶ ὀλιγωρίης βιᾶσθαί σφεας. καὶ ταῦτα μέντοι σφι οὐκ ἀποχρᾶν ποιέειν, ἀλλὰ τέλος καὶ ἐπιβουλεύοντας ἐπιχείρησιν φανῆναι ἐπ' αὐτοφώρῳ. ἑωυτοὺς δὲ γενέσθαι τοσούτῳ ἐκείνων ἄνδρας ἀμείνονας, ὅσῳ, παρεὸν ἑωυτοῖσι ἀποκτεῖναι τοὺς Πελασγούς, ἐπεί σφεας ἔλαβον ἐπιβουλεύοντας, οὐκ ἐθελῆσαι, ἀλλά σφι

περὶ τῆς ὑπὸ Μιλτιάδου γενομένης Λήμνου ἁλώσεως — περὶ τῆς Πελασγῶν ἐξ Ἀθηνῶν ἐλάσεως

1. τε] αὐτῷ z, om. *PR* ‖ σαπέντος αὐτοῦ z ‖ 2. πάϊς z ‖ 3. ὧιδε *P*, οὕτ z ‖ 4. ἐκτὸς Ἀττικῆς z ‖ ὑπ' *ABd* ‖ ἐξελάθησαν z ‖ 6. εκάταιος *AB* ‖ 8. σφίσιν *CRd* ‖ αὐτοῖς *Cd*. αὐτοὶ Reiske ‖ τῶν *B* ‖ ὑμνησσὸν *d* ‖ 9. Πελασγοῖσι supplevi ‖ 10. ποτε *ABCd* ‖ 11. ἐξεργασαμένην *Apr*. ‖ 12. οὕτως *ABd* ‖ 13. οὐδὲ μίην *AB*, οὐδεμίην *dz* ‖ 14. αὐτοὶ om. *R* ‖ 16. ὑμνησσῷ *d* ‖ ὁρμεωμένους *Cdz*, ὁρμωμένους reliqui ‖ 17. σφετέρας] σφένας *C* ‖ τε — παῖδας om. Bekkerus ‖ τοὺς om. z ‖ 21. βιᾶσθαι σφέας *R* ‖ σφίσι *L* ‖ 22. ἐπιχείρησιν *B*². Reiske: ἐπιχειρήσειν ‖ φανῆναι ἐπαυτοφόρῳ *R*, ἐπ' αὐτοφώρῳ φανῆναι z ‖ 23. τοσοῦτο z ‖ 24. ὅσον z ‖ παρεὼν *d* ‖ ἑωυτοῖσι scripsi: αὐτοῖσι ‖ 25. ἐπεὶ σφέας *R* ‖ ἀλλά σφισι *AB*, ἀλλὰ σφίσι *C*

προειπεῖν ἐκ τῆς γῆς ἐξιέναι. τοὺς δὲ οὕτω δὴ ἐκχωρήσαν-
τας ἄλλα τε σχεῖν χωρία καὶ δὴ καὶ Λῆμνον. ἐκεῖνα μὲν
138 δὴ Ἑκαταῖος ἔλεξε, ταῦτα δὲ Ἀθηναῖοι λέγουσι. οἱ δὲ Πε-
λασγοὶ οὗτοι Λῆμνον τότε νεμόμενοι καὶ βουλόμενοι τοὺς
Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι, εὖ τε ἐξεπιστάμενοι τὰς Ἀθη-
ναίων ὁρτάς, πεντηκοντέρους κτησάμενοι ἐλόχησαν Ἀρτέμιδι
ἐν Βραυρῶνι ἀγούσας ὁρτὴν τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας,
ἐνθεῦτεν δὲ ἁρπάσαντες τουτέων πολλὰς οἴχοντο ἀποπλέον-
τες, καί σφεας ἐς Λῆμνον ἀγαγόντες παλλακὰς εἶχον. ὡς δὲ
τέκνων αὗται αἱ γυναῖκες ὑπεπλήσθησαν, γλῶσσάν τε τὴν
Ἀττικὴν καὶ τρόπους τοὺς Ἀθηναίων ἐδίδασκον τοὺς παῖδας.
οἱ δὲ οὔτε συμμίσγεσθαι τοῖσι ἐκ τῶν Πελασγίδων γυναι-
κῶν παισὶ ἤθελον, εἴ τε τύπτοιτό τις αὐτῶν ὑπ᾽ ἐκείνων τι-
νός, ἐβοήθεόν τε πάντες καὶ ἐτιμώρεον ἀλλήλοισι· καὶ δὴ
καὶ ἄρχειν τε τῶν παίδων οἱ παῖδες ἐδικαίευν καὶ πολλῷ
ἐπεκράτεον. μαθόντες δὲ ταῦτα οἱ Πελασγοὶ ἑωυτοῖσι λόγους
ἐδίδοσαν· καί σφι βουλευομένοισι δεινόν τι ἐσέδυνε, εἰ δὴ
διαγινώσκοιεν σφίσι τε βοηθέειν οἱ παῖδες πρὸς τῶν κουρι-
διέων γυναικῶν τοὺς παῖδας καὶ τούτων αὐτίκα ἄρχειν πει-
ρῴατο, τί δὴ ἀνδρωθέντες δῆθεν ποιήσουσι. ἐνθαῦτα ἔδοξέ
σφι κτείνειν τοὺς παῖδας τοὺς ἐκ τῶν Ἀττικέων γυναικῶν.
ποιεῦσι δὴ ταῦτα, προσαπολλύουσι δέ σφεων καὶ τὰς μητέ-
ρας. ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ ἔργου καὶ τοῦ προτέρου τούτων, τὸ
ἐργάσαντο αἱ γυναῖκες τοὺς ἅμα Θόαντι ἄνδρας σφετέρους ἀπο-
κτείνασαι, νενόμισται ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα τὰ σχέτλια ἔργα πάντα
139 Λήμνια καλέεσθαι. ἀποκτείνασι δὲ τοῖσι Πελασγοῖσι τοὺς

πόθεν τὰ κακὰ Λήμνια λέγονται

2. τε δὴ *qz* ‖ σχεῖν - 3 ταῦτα δὲ om. *C* ‖ καὶ δὴ om. *qz* ‖ 3. εκάταιος *AB* ‖ ἔδοξε *R* ‖ 4. καὶ βουλόμενοι om. *R* ‖ 6. ὁρτὰς αὐτῶν *z* ‖ πεντηκοντόρους *CP* ‖ στησάμενοι *R* ‖ 7. βραύρωνι *AB*, βραβρῶνι *d* ‖ 9. παλακὰς *C* ‖ 10. αἱ γυναῖκες αὗται *R* ‖ ὑπεβλήθησαν *d* ‖ 11. τρόπους τοὺς] τρόπους *A*[1], τρόπους τῶν bz ‖ 12. συμμίγνυσθαι *PRz* ‖ 13. τε] τι *z* ‖ αὐτέων *Rz* ‖ 15. πολλὸν *R* ‖ 17. ἔδοσαν *PRz* ‖ καί σφι scripsi: καὶ σφίσι *APz*, καί σφισι reliqui ‖ εἰ δὲ δὴ *z* ‖ 18. κουριδίων *PRz* ‖ 19. τουτέων *z* ‖ πειρώατο *dz* ‖ 20. ποιέουσι *ABCd* ‖ 22. δὴ *Pz*: δὲ *R*, τε reliqui. fortasse τε δὴ ‖ σφεων om. *Pdz*, σφι *R* ‖ μητέρας αὐτῶν *Pd*, μητέρας αὐτέων *z* ‖ 23. τούτων] τούτου *z* ‖ ὃ *ABCd* ‖ 24. ἠργάσαντο *AB*, εἰργάσαντο *Cd* ‖ 25. ἀνὰ] γὰρ ἀνὰ *R*

σφετέρους παῖδάς τε καὶ γυναῖκας οὔτε γῆ καρπὸν ἔφερε οὔτε γυναῖκές τε καὶ ποῖμναι ὁμοίως ἔτικτον καὶ πρὸ τοῦ. πιεζόμενοι δὲ λιμῷ καὶ ἀπαιδίῃ ἐς Δελφοὺς ἔπεμπον λύσιν τινὰ αἰτησόμενοι τῶν παρεόντων κακῶν. ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευε Ἀθηναίοισι δίκας διδόναι ταύτας τὰς ἂν αὐτοὶ Ἀθηναῖοι δικάσωσι. ἦλθόν τε δὴ ἐς τὰς Ἀθήνας οἱ Πελασγοὶ καὶ δίκας ἐπαγγέλλοντο βουλόμενοι διδόναι παντὸς τοῦ ἀδικήματος. Ἀθηναῖοι δὲ ἐν τῷ πρυτανηίῳ κλίνην στρώσαντες ὡς εἶχον κάλλιστα καὶ τράπεζαν ἐπιπλέην ἀγαθῶν πάντων παραθέντες, ἐκέλευον τοὺς Πελασγοὺς τὴν χώρην σφίσι παραδιδόναι οὕτω ἔχουσαν. οἱ δὲ Πελασγοὶ ὑπολαβόντες εἶπαν "ἐπεὰν βορέῃ ἀνέμῳ αὐτημερὸν ἐξανύσῃ νηῦς ἐκ τῆς ὑμετέρης ἐς τὴν ἡμετέρην, τότε παραδώσομεν," ἐπιστάμενοι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον γενέσθαι· ἡ γὰρ Ἀττικὴ πρὸς νότον κέεται πολλὸν τῆς Λήμνου. τότε μὲν τοιαῦτα· ἔτεσι δὲ 140
κάρτα πολλοῖσι ὕστερον τούτων, ὡς ἡ Χερσόνησος ἡ ἐπ' Ἑλλησπόντῳ ἐγένετο ὑπὸ Ἀθηναίοισι, Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ἐτησιέων ἀνέμων κατεστηκότων νηὶ κατανύσας ἐξ Ἐλαιοῦντος τοῦ ἐν Χερσονήσῳ ἐς Λῆμνον προηγόρευε ἐξιέναι ἐκ τῆς νήσου τοῖσι Πελασγοῖσι, ἀναμιμνήσκων σφέας τὸ χρηστήριον, τὸ οὐδαμὰ ἤλπισαν σφίσι οἱ Πελασγοὶ ἐπιτελέεσθαι. Ἡφαιστιέες μέν νυν ἐπείθοντο, Μυριναῖοι δὲ οὐ συγγινωσκόμενοι εἶναι τὴν Χερσόνησον Ἀττικὴν ἐπολιορκέοντο, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν. οὕτω δὴ τὴν Λῆμνον ἔσχον Ἀθηναῖοί τε καὶ Μιλτιάδης.

9. καὶ τράπεζαν – 10 παραθέντες Suidas v. ἐπιπλέα

2. καὶ προτοῦ *ABP*, ὡς καὶ προτοῦ z ‖ 3. τε καὶ z ‖ ἀπαιδίαι *P* ‖ 5. ἂς *ABCd* ‖ 6. τε om. *C* ‖ 7. ἐπηγγέλλοντο *ABCd* ‖ βουλόμενοι om. *C* ‖ 8. στορέσαντες *R* ‖ 9. ἐπιπλέειν *B* ‖ παντοίων Suid. ‖ 11. οὕτως *R* ‖ 12. εἶπον *R* ‖ αὐτήμερον *R* ‖ νηῦς ἐξανύσῃ *PRz* ‖ 13. ἐπιστάμενοι] τοῦτο εἶπαν ἐπιστάμενοι *PRz* ‖ 14. δυνατὸν *C* ‖ 15. Λήμνου] νήσου *C* ‖ τοσαῦτα *PRz* ‖ 16. τουτέων z ‖ χερόνησος *C* ‖ ἐν *R*, ἐπὶ *d* ‖ 17. ὑπὸ *ABd*: ὑπ' ‖ 18. καταλύσας *R* ‖ ἐλεοῦντος *BPRz* ‖ 19. ἐς τὴν z ‖ 21. οὐδαμᾶ *Rdz* ‖ ἤλπισάν σφισι *B*, ἤλπισάν σφι *d* ‖ οἱ om. *R* ‖ 22. ἐπίθοντο *R* ‖ μυρινναῖοι *R*, μυριαῖοι *C* ‖ 23. ες///ὸ *A* ‖ καὶ αὐτοὶ *PRz* ‖ 24. τὴν om. *PRz* ‖ τε om. *Ppr.* *R* ‖ Μιλτιάδης] μιλτιάδης. ἐπεὶ δὲ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης *R*

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ς *A*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ἱστοριῶν ς *B*, ἡροδότου ἱστοριῶν ἕκτη *CP*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν ἕκτης *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΚΤΗ· z

Η

1 Ἐπεὶ δὲ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης παρὰ βασιλέα Δαρεῖον τὸν Ὑστάσπεος, καὶ πρὶν μεγάλως κεχαραγμένον τοῖσι Ἀθηναίοισι διὰ τὴν ἐς Σάρδις ἐσβολήν, καὶ δὴ καὶ τότε πολλῷ τε δεινότερα ἐποίεε καὶ μᾶλλον ὥρμητο στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καὶ αὐτίκα μὲν ἐπηγγέλλετο πέμπων ἀγγέλους κατὰ πόλις ἑτοιμάζειν στρατιήν, πολλῷ πλέω ἐπιτάσσων ἑκάστοισι ἢ πρότερον παρέχειν, καὶ νέας τε καὶ ἵππους καὶ σῖτον καὶ πλοῖα. τούτων δὲ περιαγγελλομένων ἡ Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα, καταλεγομένων τε τῶν ἀρίστων ὡς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα [στρατευομένων] καὶ παρασκευαζομένων. τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ Αἰγύπτιοι ὑπὸ Καμβύσεω δουλωθέντες ἀπέστησαν ἀπὸ Περσέων. ἐνθαῦτα δὴ καὶ μᾶλλον ὥρμητο καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους στρατεύεσθαι.

2 Στελλομένου δὲ Δαρείου ἐπ' Αἴγυπτον καὶ Ἀθήνας, τῶν παίδων αὐτοῦ στάσις ἐγένετο μεγάλη περὶ τῆς ἡγεμονίης, ὡς δεῖ μιν ἀποδέξαντα βασιλέα κατὰ τὸν Περσέων νόμον

ἀγγελίη κατὰ πόλεις τῆς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα παρασκευῆς — Αἰγύπτου ἀπόστασις καὶ στάσις τῶν Δαρείου παίδων περὶ τῆς βασιληίης

ΠΟΛΥΜΝΙΑ Ζ *AB*. πολύμνια ζ *C*. πολύμνια ἡ ἑβδόμη *P*. πολύμνια | ἡροδότου ἱστοριῶν ἑβδόμη *d*. ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΒΔΟΜΗ · ΠΟΛΥΜΝΙΑ · *z*

1. ἐπεὶ δὲ] ἐπειδὴ *R* | ἡ ἀγγελίη *dz* | 2. βασιλῆα *z* | 3. μεγάλα *d* | ἐς] ἐν *R* | 6. πόλις *Rd* | 7. πολλῷ τε *dz* | πλεῖω *ACd*, πλείων *B*, πλεῖον *d* | ἑτοιμάζειν *C*[1] | 8. παρεῖχεν *R* | καὶ σῖτον καὶ ἵππους sine καὶ πλοῖα *ABCd* | 9. τούτων *ABCdz* | ἐδονέετο πᾶσα *z* | 10. ἔτεα. καταλεγομένων δὲ *PRz* | 11. στρατευομένων seclusi: στρατευσομένων *R* | παρασκευαζομένων, τετάρτῳ sine δὲ *PRz* | ἔτει *AB* | 13. ὥρμητο *AB* | καὶ ἐπ'] *ABd*: *z* | 16. ἐγίνετο *R* | ἡγεμονίης δεῖ sine ὡς *R* | 17. ἀποδείξαντα *d*

οὕτω στρατεύεσθαι. ἦσαν γὰρ Δαρείῳ καὶ πρότερον ἢ βασιλεῦσαι γεγονότες τρεῖς παῖδες ἐκ τῆς προτέρης γυναικός, Γοβρύεω θυγατρός, καὶ βασιλεύσαντι ἐξ Ἀτόσσης τῆς Κύρου ἕτεροι τέσσερες. τῶν μὲν δὴ προτέρων ἐπρέσβευε Ἀρτοβαζάνης, τῶν δὲ ἐπιγενομένων Ξέρξης. ἐόντες δὲ μητρὸς οὐ τῆς αὐτῆς ἐστασίαζον, ὁ μὲν Ἀρτοβαζάνης κατότι πρεσβύτατός τε εἴη παντὸς τοῦ γόνου καὶ ὅτι νομιζόμενον εἴη πρὸς πάντων ἀνθρώπων τὸν πρεσβύτατον τὴν ἀρχὴν ἔχειν, Ξέρξης δὲ ὡς Ἀτόσσης τε παῖς εἴη τῆς Κύρου θυγατρὸς καὶ ὅτι Κῦρος εἴη ὁ κτησάμενος τοῖσι Πέρσῃσι τὴν ἐλευθερίην. Δαρείου δὲ οὐκ ἀποδεικνυμένου κω γνώμην, ἐτύγχανε 3
κατὰ τὠυτὸ τούτοισι καὶ Δημάρητος ὁ Ἀρίστωνος ἀναβεβηκὼς ἐς Σοῦσα, ἐστερημένος τε τῆς ἐν Σπάρτῃ βασιληίης καὶ φυγὴν ἐπιβαλὼν ἑωυτῷ ἐκ Λακεδαίμονος. οὗτος ὡνὴρ πυθόμενος τῶν Δαρείου παίδων τὴν διαφορήν, ἐλθών, ὡς ἡ φάτις μιν ἔχει, Ξέρξῃ συνεβούλευε λέγειν πρὸς τοῖσι ἔλεγε ἔπεσι, ὡς αὐτὸς μὲν γένοιτο Δαρείῳ ἤδη βασιλεύοντι καὶ ἔχοντι τὸ Περσέων κράτος, Ἀρτοβαζάνης δὲ ἔτι ἰδιώτῃ ἐόντι Δαρείῳ· οὔκων οὔτε οἰκὸς εἴη οὔτε δίκαιον ἄλλον τινὰ τὸ γέρας ἔχειν πρὸ ἑωυτοῦ· ἐπεί γε καὶ ἐν Σπάρτῃ ἔφη ὁ Δημάρητος ὑποτιθέμενος οὕτω νομίζεσθαι, ἢν οἱ μὲν προγεγονότες ἔωσι πρὶν ἢ τὸν πατέρα σφέων βασιλεῦσαι, ὁ δὲ βασιλεύοντι ὀψίγονος ἐπιγένηται, τοῦ ἐπιγενομένου τὴν ἔκδεξιν τῆς βασιληίης γίνεσθαι. χρησαμένου δὲ Ξέρξεω τῇ Δημαρήτου ὑποθήκῃ, γνοὺς ὁ Δαρεῖος ὡς λέγοι δίκαια βασιλέα μιν ἀπέδεξε. δοκέειν δέ μοι, καὶ ἄνευ ταύτης τῆς ὑποθή-

Ξέρξου ἀναγόρευσις εἰς βασιλείαν

4. τῶν - Ἀρτοβαζάνης Thomas M. p. 299. — 7 sq. Eust. Il. p. 28. — p. 59

1. οὕτως *R* ‖ ἔσαν *z* ‖ πρότερον] πρὸ *d* ‖ 3. γοβρύεω *ABd*: γωβρύεω. malim Γοβρύεω δὲ ‖ βασιλεύσαντος *z* ‖ 4. τέσσαρες *C* ‖ ἀρταβαζάνης *R* ‖ 5. δ' *ABP* ‖ 6. ἐστασίασαν *ABCd* ‖ μὲν] μὲν γὰρ *ACd*, μὲν ///// *B* ‖ ἀρταβαζάνης *R* ‖ καθότι *R*, καὶ ὅτι *d* ‖ 7. τε εἴη] ἦν *R* ‖ νομιζόμενα *B*[2]. Eust. ‖ 12. ταυτὸ *d* ‖ 14. ἐπιβάλλων *AB*[1]*Cd* ‖ ωνὴρ *AB*, ὠνὴρ *CRd*, ὤνηρ *P*, ὡνὴρ *z* ‖ 16. συνεβούλευσε *R* ‖ 17. βασιλεύοντί τε ? ‖ 18. ἀρταβαζάνης *AB*[1]*Rz* ‖ ἐπὶ *R* ‖ ὄντι *C* ‖ 19. οὔτ' *PRz* ‖ οἶκος *R*, εἰκὸς *dz* ‖ 23. ἐπιγινομένου *ABCd* ‖ 24. τῇ] τοῦ *d* ‖ 25. λέγει *Rdz* ‖ βασιλῆα *z* ‖ 26. δοκέει *CPz*

κης βασιλεῦσαι ἂν Ξέρξης· ἡ γὰρ Ἄτοσσα εἶχε τὸ πᾶν
4 κράτος. ἀποδέξας δὲ βασιλέα Πέρσῃσι Ξέρξεα Δαρεῖος ὡρμᾶτο στρατεύεσθαι. ἀλλὰ γὰρ μετὰ ταῦτά τε καὶ Αἰγύπτου ἀπόστασιν τῷ ὑστέρῳ ἔτεϊ παρασκευαζόμενον συνήνεικε αὐτὸν Δαρεῖον, βασιλεύσαντα τὰ πάντα ἕξ τε καὶ τριήκοντα ἔτεα, ἀποθανεῖν, οὐδέ οἱ ἐξεγένετο οὔτε τοὺς ἀπεστεῶτας Αἰγυπτίους οὔτε Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι.

5 Ἀποθανόντος δὲ Δαρείου ἡ βασιληίη ἀνεχώρησε ἐς τὸν παῖδα τὸν ἐκείνου Ξέρξην. ὁ τοίνυν Ξέρξης ἐπὶ μὲν τὴν Ἑλλάδα οὐδαμῶς πρόθυμος ἦν κατ' ἀρχὰς στρατεύεσθαι, ἐπὶ δὲ Αἴγυπτον ἐποιέετο στρατιῆς ἄγερσιν. παρεὼν δὲ καὶ δυνάμενος παρ' αὐτῷ μέγιστον Περσέων Μαρδόνιος ὁ Γοβρύεω, ὃς ἦν Ξέρξῃ μὲν ἀνεψιὸς Δαρείου δὲ ἀδελφεῆς παῖς, τοιούτου λόγου εἴχετο, λέγων "δέσποτα, οὐκ οἰκός ἐστι Ἀθηναίους ἐργασαμένους πολλὰ δὴ κακὰ Πέρσας μὴ οὐ δοῦναι δίκην τῶν ἐποίησαν. ἀλλ' εἰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσοις τά περ ἐν χερσὶ ἔχεις· ἡμερώσας δὲ Αἴγυπτον τὴν ἐξυβρίσασαν στρατηλάτεε ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἵνα λόγος τέ σε ἔχῃ πρὸς ἀνθρώπων ἀγαθός, καί τις ὕστερον φυλάσσηται ἐπὶ γῆν τὴν σὴν στρατεύεσθαι." οὗτος μέν οἱ ὁ λόγος ἦν τιμωρός· τοῦδε δὲ τοῦ λόγου παρενθήκην ποιεέσκετο τήνδε, ὡς ἡ Εὐρώπη περικαλλὴς εἴη χώρη, καὶ δένδρεα παντοῖα φέρει τὰ ἥμερα, ἀρετήν τε ἄκρη, βασιλέι τε μούνῳ θνητῶν ἀξίη
6 ἐκτῆσθαι. ταῦτα ἔλεγε οἷα νεωτέρων ἔργων ἐπιθυμητὴς ἐὼν καὶ θέλων αὐτὸς τῆς Ἑλλάδος ὕπαρχος εἶναι. χρόνῳ δὲ

ὅτι τῷ ὑστέρῳ ἔτει τῆς ἐπ' Αἰγυπτίους τε καὶ Ἀθηναίους παρασκευῆς Δαρεῖος ἐτελεύτησεν — Ξέρξου γνώμη ἐπ' Αἴγυπτον στρατεύεσθαι καὶ Μαρδονίου συμβουλὴ κατὰ τῆς Ἑλλάδος

1. ἐβασίλευσεν ἂν R ‖ 2. βασιλῆα z ‖ δαρεῖος ξέρξεα CPz ‖ ὁρμᾶτο AB ‖ 4. ἔτει AB ‖ ξυνήνεικε Cd ‖ 5. ἔτεα ante ἕξ PRz ‖ 8. ἀνεχώρεεν R ‖ 9. Ξέρξεα z ‖ 11. τὴν στρατιῆς z ‖ ἄγερσιν P: ἔγερσιν ‖ 12. ἑωυτῷ z ‖ γοβρύεω ABd: γωβρύεω ‖ 13. ξέρξου R ‖ παῖς z ‖ 14. οὐκός B¹, οὐκ εἰκός B²dz ‖ 15. ἤδη Rz ‖ 16. δίκας R ‖ ὧν d ‖ ἀλλ' εἰ ABCd: ἀλλὰ ‖ μὲν νυν R ‖ πρήσσεις d ‖ 17. χερσὶ om. A¹ ‖ ἔχεις· vulgo ‖ 21. τοῦδε ABC: τοῦ d, τούτου PRz ‖ τοῦ om. d ‖ ποιεέσκετο q: ποιέσκετο ABCd, ἐποιέετο PRz ‖ τῆνδε AB ‖ 22. εἴη om. PRz ‖ χόρη d ‖ φέροι Reiske ‖ 23. ἡμέτερα C ‖ βασιλεῖ AB, βασιλείων z ‖ 24. ταῦτα δε PRz ‖ ἔλεξεν οἷα νεώτερος καὶ νεωτέρων d

κατεργάσατό τε καὶ ἀνέπεισε ὥστε ποιέειν ταῦτα Ξέρξην· συνέλαβε γὰρ καὶ ἄλλα οἱ σύμμαχα γενόμενα ἐς τὸ πείθεσθαι Ξέρξην. τοῦτο μὲν ἀπὸ τῆς Θεσσαλίης παρὰ τῶν Ἀλευαδέων ἀπιγμένοι ἄγγελοι ἐπεκαλέοντο βασιλέα πᾶσαν προθυμίην παρεχόμενοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· οἱ δὲ Ἀλευάδαι οὗτοι ἦσαν Θεσσαλίης βασιλέες· τοῦτο δὲ Πεισιστρατιδέων οἱ ἀναβεβηκότες ἐς Σοῦσα, τῶν τε αὐτῶν λόγων ἐχόμενοι τῶν καὶ οἱ Ἀλευάδαι, καὶ δή τι πρὸς τούτοισι ἔτι πλέον προσωρέγοντό οἱ· ἔχοντες Ὀνομάκριτον ἄνδρα Ἀθηναῖον χρησμολόγον τε καὶ διαθέτην χρησμῶν τῶν Μουσαίου ἀναβεβήκεσαν τὴν ἔχθρην προκαταλυσάμενοι· ἐξηλάσθη γὰρ ὑπὸ Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου ὁ Ὀνομάκριτος ἐξ Ἀθηνέων, ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ ἁλοὺς ὑπὸ Λάσου τοῦ Ἑρμιονέος ἐμποιέων ἐς τὰ Μουσαίου χρησμὸν ὡς αἱ ἐπὶ Λήμνῳ ἐπικείμεναι νῆσοι ἀφανιζοίατο κατὰ τῆς θαλάσσης· διὸ ἐξήλασέ μιν ὁ Ἵππαρχος, πρότερον χρεώμενος τὰ μάλιστα. τότε δὲ συναναβὰς ὅκως ἀπίκοιτο ἐς ὄψιν τὴν βασιλέος, λεγόντων τῶν Πεισιστρατιδέων περὶ αὐτοῦ σεμνοὺς λόγους, κατέλεγε τῶν χρησμῶν· εἰ μέν τι ἐνέοι σφάλμα φέρον τῷ βαρβάρῳ, τῶν μὲν ἔλεγε οὐδέν, ὁ δὲ τὰ εὐτυχέστατα ἐκλεγόμενος ἔλεγε τόν τε Ἑλλήσποντον ὡς ζευχθῆναι χρεὸν εἴη ὑπ᾽ ἀνδρὸς Πέρσεω τήν τε ἔλασιν ἐξηγεύμενος. οὗτός τε δὴ χρησμῳ-

ὅτι Ἀλευάδαι καὶ Πεισιστρατίδαι καὶ Ὀνομάκριτος Ἀθηναῖος χρησμολόγος ἀνέπεισεν Ξέρξην εἰς τὴν Ἑλλάδα στρατεῦσαι

9. χρησμολόγον - 10 Μουσαίου Thomas M. p. 105

1. ξέρξεα idque ante ὥστε *PRz* ‖ 2. ξυνέλαβε *Cd* ‖ ξύμμαχα *d* ‖ πρὸς *PRz* ‖ 3. ξέρξεα *PRz* ‖ τῆς om. *R* ‖ 4. βασιλῆα *z* ‖ 6. ἔσαν et βασιλῆες *z* ‖ 7. αὐτέων *z* ‖ 8. οἱ om. *PR* ‖ ἔτι] ὅτι *ABCd* ‖ προσωρέγοντο οἱ ἔχοντες *ABz*, προσορέγοντό οἱ, ἔχοντες *C*, πρόσω λέγοντές οἱ, ἔχοντες *d* ‖ 10. τε om. Thom. ‖ τῶν] τοῦ *d* ‖ 11. τὴν] γὰρ τὴν *CPdz* ‖ ἔχρην *A*¹ ‖ προκαταλυσόμενοι *ABCd* ‖ ἐξηλάσθη *C*: ἐξηλάθη ‖ 12. τοῦ om. *C* ‖ πεισιστρατίδεω ὀνομάκριτος *ABCd* ‖ ἀθηνέων *ABPcorr.*: ἀθηναίων ‖ 13. ἑρμιόνεος *CPRz* ‖ 14. Λήμνῳ Krueger: λήμνου ‖ 15. ἀφανιοίατο Krueger ‖ κατὰ] ἐκ *z* ‖ ἐξήλασε μὲν *ABd* ‖ 16. χρεόμενος *BP* ‖ ταμάλιστα *Pz*, κατὰ μάλιστα *C* ‖ ξυναναβὰς *Cd* ‖ 17. βασιλῆος *z* ‖ 18. τὸν χρησμὸν *d* ‖ 19. τι] τοι *BRd* ‖ ἐνέτι *A*², ἐνεοὶ *B* ‖ ἐς σφάλμα ? ‖ φέρων *dz* ‖ 21. χρεὼν *Rdz* ‖ ὑπὸ *R* ‖ 22. πέρσεο *z* ‖ χρησμῳδέων *ABRdz*

δέων προσεφέρετο καὶ οἵ τε Πεισιστρατίδαι καὶ οἱ Ἀλευάδαι
γνώμας ἀποδεικνύμενοι.
7 Ὡς δὲ ἀνεγνώσθη Ξέρξης στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλ-
λάδα, ἐνθαῦτα δευτέρῳ μὲν ἔτεϊ μετὰ τὸν θάνατον τὸν Δα-
ρείου πρῶτα στρατιὴν ποιέεται ἐπὶ τοὺς ἀπεστεῶτας. τού-
τους μέν νυν καταστρεψάμενος καὶ Αἴγυπτον πᾶσαν πολλὸν
δουλοτέρην ποιήσας ἢ ἐπὶ Δαρείου ἦν, ἐπιτράπει Ἀχαιμένεϊ
ἀδελφεῷ μὲν ἑωυτοῦ Δαρείου δὲ παιδί. Ἀχαιμένεα μέν νυν
ἐπιτροπεύοντα Αἰγύπτου χρόνῳ μετέπειτα ἐφόνευσε Ἰνάρως
8 ὁ Ψαμμητίχου ἀνὴρ Λίβυς. Ξέρξης δὲ μετὰ Αἰγύπτου ἅλω-
σιν ὡς ἔμελλε ἐς χεῖρας ἄξεσθαι τὸ στράτευμα τὸ ἐπὶ τὰς
Ἀθήνας, σύλλογον ἐπίκλητον Περσέων τῶν ἀρίστων ἐποιέ-
ετο, ἵνα γνώμας τε πύθηταί σφεων καὶ αὐτὸς ἐν πᾶσι εἴπῃ
a) τὰ θέλει. ὡς δὲ συνελέχθησαν, ἔλεξε Ξέρξης τάδε. "ἄνδρες
Πέρσαι, οὔτ' αὐτὸς κατηγήσομαι νόμον τόνδε ἐν ὑμῖν τιθείς,
παραδεξάμενός τε αὐτῷ χρήσομαι. ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι
τῶν πρεσβυτέρων, οὐδαμά κω ἠτρεμίσαμεν, ἐπείτε παρελά-
βομεν τὴν ἡγεμονίην τήνδε παρὰ Μήδων, Κύρου κατελόντος
Ἀστυάγεα· ἀλλὰ θεός τε οὕτω ἄγει καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πολλὰ
ἐπέπουσι συμφέρεται ἐπὶ τὸ ἄμεινον. τὰ μέν νυν Κῦρός τε
καὶ Καμβύσης πατήρ τε ἐμὸς Δαρεῖος κατεργάσαντο καὶ
προσεκτήσαντο ἔθνεα, ἐπισταμένοισι εὖ οὐκ ἄν τις λέγοι.

Αἰγύπτου ἅλωσις σύλλογος Περσῶν καὶ Ξέρξου δημηγορία περὶ τῆς ἐπ' Ἀθήνας στρατείας

12. Eustathius Il. p. 172. — 14. ἄνδρες - p. 156, 17 ἀποφαίνεσθαι Dionysius Hal. de vi dic. Demosth. 41 p. 1084 sqq.

1. προεφέρετο *ABCd* ‖ καὶ οἱ Ἀλευάδαι om. *ABCd* ‖ 4. μὲν] μιν *R* ‖ ἔτει *AB* ‖ τὸν om. *d* ‖ τὸν om. *PRz* ‖ 5. στρατηΐην Wesseling ‖ 6. πᾶσαν om. *PR* ‖ πολλῷ z ‖ 7. ἐπιτρέπει *L* ‖ ἀχαιμένει *AB* ‖ 8. ἀδελφῷ *d* ‖ μέν νυν om. *R* ‖ 9. ἐπιστρατεύοντα *d* ‖ χρόνω τε *d* ‖ ἴναρως *R* ‖ 10. ψαμμιτίχου *CPz* ‖ λιβύης *C* ‖ 11. τὸ ἐπὶ] ἐπὶ *ABCd* ‖ 12. ξύλλογον *Cd* ‖ 13. τε om. *R* ‖ πύθηταί σφεων *ABd*: πύθηται σφέων ‖ πάσῃ *R* ‖ εἴη *C*, εἴποι z ‖ 14. ξυνελέχθησαν *Cd* ‖ 15. οὔτε *R* ‖ 16. γὰρ om. Dion. ‖ 17. οὐδαμᾶ *Rdz* ‖ ἠτρεμίσαμεν *AB*: ἠτρεμήσαμεν ‖ 18. τῶν Μήδων z ‖ κύρου τε *d* ‖ 19. Ἀστυάγεα z: ἀστυάγεϊν *B*, ἀστυάγηϊ *d*, ἀστυάγην reliqui et Dion. ‖ οὗτος ἄγει *R*, θεοῦ τὸ ἄγειν *d*, οὕτως ἐνάγει Dion. ‖ 20. ἐφέπουσι *ABR*, ἐπιοῦσι Dion. ‖ μέν νυν] μέντοι z ‖ κύρος *Rd* idque saepe ‖ 21. ὁ ἐμὸς Dion. ‖ τε καὶ Naber ‖ καὶ προσεκτήσαντο om. Dion. ‖ 22. εὖ om. Dion.

ἐγὼ δὲ ἐπείτε παρέλαβον τὸν θρόνον τοῦτον, ἐφρόντιζον ὅκως μὴ λείψομαι τῶν πρότερον γενομένων ἐν τιμῇ τῇδε μηδὲ ἐλάσσω προσκτήσομαι δύναμιν Πέρσῃσι· φροντίζων δὲ εὑρίσκω ἅμα μὲν κῦδος ἡμῖν τε προσγινόμενον χώρην τε τῆς νῦν ἐκτήμεθα οὐκ ἐλάσσονα οὐδὲ φλαυροτέρην παμφορωτέρην τε, ἅμα δὲ τιμωρίην τε καὶ τίσιν γινομένην. διὸ ὑμέας νῦν ἐγὼ συνέλεξα, ἵνα τὸ νοέω πρήσσειν ὑπερθέωμαι ὑμῖν. μέλλω ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον ἐλᾶν στρατὸν διὰ τῆς β) Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἵνα Ἀθηναίους τιμωρήσωμαι ὅσα δὴ πεποιήκασι Πέρσας τε καὶ πατέρα τὸν ἐμόν. ὡρᾶτε μέν νυν καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν Δαρεῖον ἰθύοντα στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους. ἀλλ' ὁ μὲν τετελεύτηκε καὶ οὐκ ἐξεγένετο αὐτῷ τιμωρήσασθαι· ἐγὼ δὲ ὑπέρ τε ἐκείνου καὶ τῶν ἄλλων Περσέων οὐ πρότερον παύσομαι πρὶν ἢ ἕλω τε καὶ πυρώσω τὰς Ἀθήνας, οἵ γε ἐμὲ καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦντες. πρῶτα μὲν ἐς Σάρδις ἐλθόντες, ἅμα Ἀρισταγόρῃ τῷ Μιλησίῳ δούλῳ δὲ ἡμετέρῳ ἀπικόμενοι, ἐνέπρησαν τά τε ἄλσεα καὶ τὰ ἱρά· δεύτερα δὲ ἡμέας οἷα ἔρξαν ἐς τὴν σφετέρην ἀποβάντας, ὅτε Δᾶτίς τε καὶ Ἀρταφρένης ἐστρατήγεον, τὰ ἐπίστασθέ κου πάντες. τούτων γ) μέντοι εἵνεκα ἀνάρτημαι ἐπ' αὐτοὺς στρατεύεσθαι, ἀγαθὰ δὲ ἐν αὐτοῖσι τοσάδε ἀνευρίσκω λογιζόμενος· εἰ τούτους τε

15. Eustathius Il. p. 706

1. θρόνον τοῦτον *R*. Dion. cod. Ambros.: θρόνον, τοῦτο ceteri, θρόνον, τούτου Dion. edit. ‖ 2. λείψομαι *P*: λήψομαι *d*, λείψωμαι ceteri et Dion. ‖ τῇ τιμῇ τῇδε Dion. ‖ 3. μὴ δὲ *ABP*, μηδ' *R* ‖ προσκτήσομαι *Pd*: προσκτήσωμαι ceteri et Dion. ‖ 4. ἡμῖν τε] ἡμῖν *R*. Dion. ‖ προσγενόμενον Dion. ‖ χώρης *ABCd* ‖ 5. φαυλοτέρην *dz* ‖ 6. τε] δέ *dz* ‖ ἅμα τε *C* ‖ καὶ τιμωρίην τίσι γινομένην *R* ‖ τε om. Dion. ‖ διὰ δὴ ταῦτα νῦν ὑμᾶς Dion. ‖ 7. νῦν om. *PRz* ‖ ξυνέλεξα *C* ‖ ἵνα ἃ διανοοῦμαι Dion. ‖ ὑποθῶ Dion. ‖ 10. πεποιήκεσαν *C* ‖ πατέρα] τὸν πατέρα *d* ‖ ὡράται *R*, ὁρᾶτε *d*. Dion. ‖ 11. πατέρα τὸν ἐμὸν om. *R*. Dion. ‖ ἰθὺ ὄντα *R* ‖ 12. τετελευτήκεε *d* ‖ 14. πρινὴ *AB*, πρὶν ἂν ἢ *R*, πρὶν Dion. ‖ 15. ἐμέ τε καὶ Dion. ‖ 16. ὑπῆρξαν post ἐμὲ *R* ‖ σάρδεις *d* ‖ ἐλθόντες ἅμα vulgo, ἐλθόντες παρὰ Dion. ‖ 17. ἡμετέρῳ, ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν vulgo ‖ ἀπικόμενοι om. Dion. ‖ 18. ὑμέας *sz* ‖ 19. ἔρξαντες ἐπὶ *d*, ἔρξαν ἐπὶ B^2 ‖ τὴν] τὴν γῆν τὴν Dion. ‖ δάτις *C* ('constanter') *R* ‖ ἀρταφέρνης AB^1dz. Dion. ‖ 20. τὰ om. Dion. recte opinor ‖ πρὸς τούτων P^2, τουτέων *z* ‖ 21. 'immo μὲν δὴ.' Bekkerus ‖ ἕνεκα *d* ‖ ἀνώρμημαι Dion. ‖ αὐτέους *AB* ‖ καὶ ἀγαθὰ P^2 ‖ 22. ἐν αὐτοῖσι om. *d* ‖ εὑρίσκω ἀναλογιζόμενος *z*

καὶ τοὺς τούτοισι πλησιοχώρους καταστρεψόμεθα, οἳ Πέλοπος τοῦ Φρυγὸς νέμονται χώρην, γῆν τὴν Περσίδα ἀποδέξομεν τῷ Διὸς αἰθέρι ὁμουρέουσαν. οὐ γὰρ δὴ χώρην γε οὐδεμίαν κατόψεται ἥλιος ὁμουρέουσαν τῇ ἡμετέρῃ, ἀλλά σφεας πάσας ἐγὼ ἅμα ὑμῖν μίαν χώρην θήσω, διὰ πάσης διεξελθὼν τῆς Εὐρώπης. πυνθάνομαι γὰρ ὧδε ἔχειν, οὔτε τινὰ πόλιν ἀνδρῶν οὐδεμίαν οὔτε ἔθνος οὐδὲν ἀνθρώπων ὑπολείπεσθαι, τὸ ἡμῖν οἷόν τε ἔσται ἐλθεῖν ἐς μάχην, τούτων τῶν κατέλεξα ὑπεξαραιρημένων. οὕτω οἵ τε ἡμῖν αἴτιοι ἕξουσι δούλιον ζυγὸν οἵ τε ἀναίτιοι. ὑμεῖς δ' ἄν μοι τάδε ποιέοντες χαρίζοισθε. ἐπεὰν ὑμῖν σημήνω τὸν χρόνον ἐς τὸν ἥκειν δεῖ, προθύμως πάντα τινὰ ὑμέων χρήσει παρεῖναι· ὃς ἂν δὲ ἔχων ἥκῃ παρεσκευασμένον στρατὸν κάλλιστα, δώσω οἱ δῶρα τὰ τιμιώτατα νομίζεται εἶναι ἐν ἡμετέρου. ποιητέα μέν νυν ταῦτά ἐστι οὕτω· ἵνα δὲ μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκέω, τίθημι τὸ πρῆγμα ἐς μέσον, γνώμην κελεύων ὑμέων τὸν βουλόμενον ἀποφαίνεσθαι." ταῦτα εἴπας ἐπαύετο.

9 Μετ' αὐτὸν δὲ Μαρδόνιος ἔλεγε "ὦ δέσποτα, οὐ μοῦνον εἷς τῶν γενομένων Περσέων ἄριστος ἀλλὰ καὶ τῶν ἐσομένων, ὃς τά τε ἄλλα λέγων ἐπίκεο ἄριστα καὶ ἀληθέστατα, καὶ Ἴωνας τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατοικημένους οὐκ ἐάσεις κατα-

Μαρδονίου γνώμη

3. Eustathius Il. p. 707

1. καταστρεψώμεθα *d* ‖ 2. γῆν τε τὴν z. Dion. ‖ ἀποδέξωμεν *d* ‖ 3. τῷ τοῦ Διὸς Eust. ‖ ὁμορέουσαν *R*. Eust., ὅμορον οὖσαν Dion. ‖ οὐδὲ γὰρ ἄλλην χώρην *ABCd* ‖ τε Dion. ‖ 4. οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδεμίην z ‖ ὁ ἥλιος z. Dion. ‖ ὅμουρον ἐοῦσαν *PRz*, ὅμορον οὖσαν Dion. ‖ ἀλλὰ σφέας *R*, ἀλλ' αὐτὰς Dion. ‖ 5. ἁπάσας Dion. ‖ 6. ἐξελθὼν Dion. ‖ ὧδε *P* ‖ 7. ἀνδρῶν] αὐτῶν Dion. ‖ οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδεμίην z ‖ ἀνθρώπων οὐδὲν Dion. 8. ὑπολιπέσθαι *R*, ὑπολείπεσθαι ἡμῖν (ὑμῖν cod. Ambros. corr.) Dion. ἡμῖν om. Dion. ‖ τουτέων z ‖ 9. ὑπεξῃρημένων Dion. ‖ ἀντίοι Dion. 10. δούλειον *d* ‖ οἵ τε Ἀθηναῖοι Dion. ‖ 11. χαρίζεσθε. ἐπειδὰν Dion. σημήνω ὑμῖν *d* ‖ εἰς ὃν ἡμῖν (ὑμῖν cod. Ambr.) ἥκειν δοκεῖ, προθύμως ὑμᾶς ἅπαντας δεῖ παρεῖναι· ὃς δ' ἂν ἔλθοι ἔχων κατεσκευασμένον Dion. ‖ 13. ἥκει παρασάμενον *R* ‖ κάλλιστα οἱ δώσω *R* ‖ 14. δώσω αὐτῷ δωρεὰν ἣ δὴ τιμιωτάτη (cod. Ambr. ἤδη τιμιωτάτην ἣ) Dion. ‖ ἡμετέρῃ *d*, ἡμετέρῳ z. Dion. Stephani (ἡμετέρα Sylburgi, ἡμετέρου cod. Ambr.) ‖ 15. ἰδιοβουλέειν *R*. Bredovius. ἴδιον βουλεύειν Lobeck ‖ 16. κελεύω *R* ‖ 18. μόνον *L*

γελάσαι ἡμῖν ἐόντας ἀναξίους. καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη πρῆγμα,
εἰ Σάκας μὲν καὶ Ἰνδοὺς καὶ Αἰθίοπάς τε καὶ Ἀσσυρίους
ἄλλα τε ἔθνεα πολλὰ καὶ μεγάλα ἀδικήσαντα Πέρσας οὐδέν,
ἀλλὰ δύναμιν προσκτᾶσθαι βουλόμενοι, καταστρεψάμενοι δού-
λους ἔχομεν, Ἕλληνας δὲ ὑπάρξαντας ἀδικίης οὐ τιμωρησό-
μεθα. τί δείσαντες; κοίην πλήθεος συστροφήν; κοίην δὲ α)
χρημάτων δύναμιν; τῶν ἐπιστάμεθα μὲν τὴν μάχην, ἐπι-
στάμεθα δὲ τὴν δύναμιν ἐοῦσαν ἀσθενέα· ἔχομεν δὲ αὐτῶν
παῖδας καταστρεψάμενοι, τούτους οἳ ἐν τῇ ἡμετέρῃ κατοι-
κημένοι Ἴωνές τε καὶ Αἰολέες καὶ Δωριέες καλέονται. ἐπει-
ρήθην δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη ἐπελαύνων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους
ὑπὸ πατρὸς τοῦ σοῦ κελευσθείς, καί μοι μέχρι Μακεδονίης
ἐλάσαντι καὶ ὀλίγον ἀπολιπόντι ἐς αὐτὰς Ἀθήνας ἀπικέσθαι
οὐδεὶς ἠντιώθη ἐς μάχην. καίτοι γε ἐώθασι Ἕλληνες, ὡς β)
πυνθάνομαι, ἀβουλότατα πολέμους ἵστασθαι ὑπό τε ἀγνω-
μοσύνης καὶ σκαιότητος. ἐπεὰν γὰρ ἀλλήλοισι πόλεμον
προείπωσι, ἐξευρόντες τὸ κάλλιστον χωρίον καὶ λειότατον,
ἐς τοῦτο κατιόντες μάχονται, ὥστε σὺν κακῷ μεγάλῳ οἱ
νικῶντες ἀπαλλάσσονται· περὶ δὲ τῶν ἑσσουμένων οὐδὲ
λέγω ἀρχήν· ἐξώλεες γὰρ δὴ γίνονται. τοὺς χρῆν ἐόντας
ὁμογλώσσους κήρυξί τε διαχρεωμένους καὶ ἀγγέλοισι κατα-
λαμβάνειν τὰς διαφορὰς καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ μάχῃσι· εἰ δὲ
πάντως ἔδεε πολεμέειν πρὸς ἀλλήλους, ἐξευρίσκειν χρῆν τῇ
ἑκάτεροί εἰσι δυσχειρωτότατοι καὶ ταύτῃ πειρᾶν. τρόπῳ
τοίνυν οὐ χρηστῷ Ἕλληνες διαχρεώμενοι, ἐμέο ἐλάσαντος
μέχρι Μακεδονίης γῆς, οὐκ ἦλθον ἐς τούτου λόγον ὥστε
μάχεσθαι. σοὶ δὲ δὴ μέλλει τίς ὦ βασιλεῦ ἀντιώσεσθαι πό- γ)

1. ἡμέων *R* ‖ ἀξίους *C* ‖ 2. τε om. *z* ‖ 4. προσκτήσασθαι *R* ‖ 5. ἀδικίης] ἀληθῆς *R* ‖ 6. ξυστροφήν *d* ‖ 8. αὐτέων *z* ‖ 9. κατωκημένοι *Bcorr. d* ‖ 10. δωριέες καὶ αἰολέες *d* ‖ 11. κἀυτὸς *z* ‖ 12. κελευθεὶς *R* ‖ 14. ἀντιώθη *ABCd* ‖ γε om. *ABCdz* ‖ εἰώθασι *AB* ‖ 15. πολέμου *R* ‖ 17. προσείπωσιν *R* ‖ λεότατον *AB*[1]*C* ‖ 18. ξὺν *d* ‖ 19. ἑσσουμένων *ABd*: ἑσσωμένων ‖ 20. τούτους *R* ‖ χρὴν *AB*, χρεὼν *z* ‖ 21. διαχρεομένους *P*, διαχρεωμένοισι *R* ‖ 23. πολεμεῖν *ABRd* ‖ χρὴν *AB*, χρὴ *CRz* ‖ 24. ἑκάτεροί εἰσι] ἑκατέροισι *R* ‖ δυσχειρώτατοι *A*[1]*Ppr. d*, δυσχειρότατοι *R* ‖ πεῖραν *R* ‖ 25. διαχρεόμενοι *P* ‖ 26. γῆς om. *R* ‖ τοῦτον *dz* ‖ 27. τις *ABd*

προειπεῖν ἐκ τῆς γῆς ἐξιέναι. τοὺς δὲ οὕτω δὴ ἐκχωρήσαντας ἄλλα τε σχεῖν χωρία καὶ δὴ καὶ Λῆμνον. ἐκεῖνα μὲν
138 δὴ Ἑκαταῖος ἔλεξε, ταῦτα δὲ Ἀθηναῖοι λέγουσι. οἱ δὲ Πελασγοὶ οὗτοι Λῆμνον τότε νεμόμενοι καὶ βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι, εὖ τε ἐξεπιστάμενοι τὰς Ἀθηναίων ὁρτάς, πεντηκοντέρους κτησάμενοι ἐλόχησαν Ἀρτέμιδι ἐν Βραυρῶνι ἀγούσας ὁρτὴν τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας, ἐνθεῦτεν δὲ ἁρπάσαντες τουτέων πολλὰς οἴχοντο ἀποπλέοντες, καὶ σφεας ἐς Λῆμνον ἀγαγόντες παλλακὰς εἶχον. ὡς δὲ τέκνων αὗται αἱ γυναῖκες ὑπεπλήσθησαν, γλῶσσάν τε τὴν Ἀττικὴν καὶ τρόπους τοὺς Ἀθηναίων ἐδίδασκον τοὺς παῖδας. οἱ δὲ οὔτε συμμίσγεσθαι τοῖσι ἐκ τῶν Πελασγίδων γυναικῶν παισὶ ἤθελον, εἴ τε τύπτοιτό τις αὐτῶν ὑπ' ἐκείνων τινός, ἐβοήθεόν τε πάντες καὶ ἐτιμώρεον ἀλλήλοισι· καὶ δὴ καὶ ἄρχειν τε τῶν παίδων οἱ παῖδες ἐδικαίευν καὶ πολλῷ ἐπεκράτεον. μαθόντες δὲ ταῦτα οἱ Πελασγοὶ ἑωυτοῖσι λόγους ἐδίδοσαν· καί σφι βουλευομένοισι δεινόν τι ἐσέδυνε, εἰ δὴ διαγινώσκοιεν σφίσι τε βοηθέειν οἱ παῖδες πρὸς τῶν κουριδιέων γυναικῶν τοὺς παῖδας καὶ τούτων αὐτίκα ἄρχειν πειρῴατο, τί δὴ ἀνδρωθέντες δῆθεν ποιήσουσι. ἐνθαῦτα ἔδοξέ σφι κτείνειν τοὺς παῖδας τοὺς ἐκ τῶν Ἀττικέων γυναικῶν. ποιεῦσι δὴ ταῦτα, προσαπολλύουσι δέ σφεων καὶ τὰς μητέρας. ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ ἔργου καὶ τοῦ προτέρου τούτων, τὸ ἐργάσαντο αἱ γυναῖκες τοὺς ἅμα Θόαντι ἄνδρας σφετέρους ἀποκτείνασαι, νενόμισται ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα τὰ σχέτλια ἔργα πάντα
139 Λήμνια καλέεσθαι. ἀποκτείνασι δὲ τοῖσι Πελασγοῖσι τοὺς

πόθεν τὰ κακὰ Λήμνια λέγονται

2. τε δὴ qz ‖ σχεῖν - 3 ταῦτα δὲ om. C ‖ καὶ δὴ om. qz ‖ 3. εκάταιος AB ‖ ἔδοξε R ‖ 4. καὶ βουλόμενοι om. R ‖ 6. ὁρτὰς αὐτῶν z ‖ πεντηκοντόρους CP ‖ στησάμενοι R ‖ 7. βραύρωνι AB, βραβρῶνι d ‖ 9. παλλακάς C ‖ 10. αἱ γυναῖκες αὗται R ‖ ὑπεβλήθησαν d ‖ 11. τρόπους τοὺς] τρόπους A[1], τρόπους τῶν bz ‖ 12. συμμίγνυσθαι PRz ‖ 13. τε] τι z ‖ αὐτέων Rz ‖ 15. πολλὸν R ‖ 17. ἔδοσαν PRz ‖ καί σφι scripsi: καὶ σφίσι APz, καί σφισι reliqui ‖ εἰ δὲ δὴ z ‖ 18. κουριδίων PRz ‖ 19. τουτέων z ‖ πειρώατο dz ‖ 20. ποιέουσι ABCd ‖ 22. δὴ Pz: δὲ R, τε reliqui, fortasse τε δὴ ‖ σφεων om. Pdz, σφι R ‖ μητέρας αὐτῶν Pd, μητέρας αὐτέων z ‖ 23. τούτων] τούτου z ‖ ὃ ABCd ‖ 24. ἠργάσαντο AB, εἰργάσαντο Cd ‖ 25. ἀνὰ] γὰρ ἀνὰ R

σφετέρους παῖδάς τε καὶ γυναῖκας οὔτε γῆ καρπὸν ἔφερε οὔτε γυναῖκές τε καὶ ποῖμναι ὁμοίως ἔτικτον καὶ πρὸ τοῦ. πιεζόμενοι δὲ λιμῷ καὶ ἀπαιδίῃ ἐς Δελφοὺς ἔπεμπον λύσιν τινὰ αἰτησόμενοι τῶν παρεόντων κακῶν. ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευε Ἀθηναίοισι δίκας διδόναι ταύτας τὰς ἂν αὐτοὶ Ἀθηναῖοι δικάσωσι. ἦλθόν τε δὴ ἐς τὰς Ἀθήνας οἱ Πελασγοὶ καὶ δίκας ἐπαγγέλλοντο βουλόμενοι διδόναι παντὸς τοῦ ἀδικήματος. Ἀθηναῖοι δὲ ἐν τῷ πρυτανηίῳ κλίνην στρώσαντες ὡς εἶχον κάλλιστα καὶ τράπεζαν ἐπιπλέην ἀγαθῶν πάντων παραθέντες, ἐκέλευον τοὺς Πελασγοὺς τὴν χώρην σφίσι παραδιδόναι οὕτω ἔχουσαν. οἱ δὲ Πελασγοὶ ὑπολαβόντες εἶπαν "ἐπεὰν βορέῃ ἀνέμῳ αὐτημερὸν ἐξανύσῃ νηῦς ἐκ τῆς ὑμετέρης ἐς τὴν ἡμετέρην, τότε παραδώσομεν," ἐπιστάμενοι
τοῦτο εἶναι ἀδύνατον γενέσθαι· ἡ γὰρ Ἀττικὴ πρὸς νότον
κέεται πολλὸν τῆς Λήμνου. τότε μὲν τοιαῦτα· ἔτεσι δὲ 140
κάρτα πολλοῖσι ὕστερον τούτων, ὡς ἡ Χερσόνησος ἡ ἐπ' Ἑλλησπόντῳ ἐγένετο ὑπὸ Ἀθηναίοισι, Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ἐτησιέων ἀνέμων κατεστηκότων νηὶ κατανύσας ἐξ Ἐλαιοῦντος τοῦ ἐν Χερσονήσῳ ἐς Λῆμνον προηγόρευε ἐξιέναι ἐκ τῆς νήσου τοῖσι Πελασγοῖσι, ἀναμιμνήσκων σφέας τὸ χρηστήριον, τὸ οὐδαμὰ ἤλπισαν σφίσι οἱ Πελασγοὶ ἐπιτελέεσθαι. Ἡφαιστιέες μέν νυν ἐπείθοντο, Μυριναῖοι δὲ οὐ συγγινωσκόμενοι εἶναι τὴν Χερσόνησον Ἀττικὴν ἐπολιορκέοντο, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν. οὕτω δὴ τὴν Λῆμνον ἔσχον Ἀθηναῖοί τε καὶ Μιλτιάδης.

---

9. καὶ τράπεζαν – 10 παραθέντες Suidas v. ἐπιπλέα

2. καὶ προτοῦ *ABP*, ὡς καὶ προτοῦ z ‖ 3. τε καὶ z ‖ ἀπαιδίαι *P* ‖ 5. ἃς *ABCd* ‖ 6. τε om. *C* ‖ 7. ἐπηγγέλλοντο *ABCd* ‖ βουλόμενοι om. *C* ‖ 8. στορέσαντες *R* ‖ 9. ἐπιπλέειν *B* ‖ παντοίων Suid. ‖ 11. οὕτως *R* ‖ 12. εἶπον *R* ‖ αὐτήμερον *R* ‖ νηῦς ἐξανύσῃ *PRz* ‖ 13. ἐπιστάμενοι] τοῦτο εἶπαν ἐπιστάμενοι *PRz* ‖ 14. δυνατὸν *C* ‖ 15. Λήμνου] νήσου *C* ‖ τοσαῦτα *PRz* ‖ 16. τουτέων z ‖ χερόνησος *C* ‖ ἐν *R*, ἐπὶ *d* ‖ 17. ὑπὸ *ABd*: ὑπ' ‖ 18. καταλύσας *R* ‖ ἐλεοῦντος *BPRz* ‖ 19. ἐς τὴν z ‖ 21. οὐδαμᾶ *Rdz* ‖ ἤλπισάν σφισι *B*, ἤλπισάν σφι *d* ‖ οἱ om. *R* ‖ 22. ἐπίθοντο *R* ‖ μυριναῖοι *R*. μυριαῖοι *C* ‖ 23. εα///ὸ *A* ‖ καὶ αὐτοὶ *PRz* ‖ 24. τὴν om. *PRz* ‖ τε om. *Ppr.* *R* ‖ Μιλτιάδης] μιλτιάδης. ἐπεὶ δὲ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης *R*

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ζ *A*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ἱστοριῶν ζ *B*, ἡροδότου ἱστοριῶν ἕκτη *CP*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν ἕκτης *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΚΤΗ· z

H

1 Ἐπεὶ δὲ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης παρὰ βασιλέα Δαρεῖον τὸν Ὑστάσπεος, καὶ πρὶν μεγάλως κεχαραγμένον τοῖσι Ἀθηναίοισι διὰ τὴν ἐς Σάρδις ἐσβολήν, καὶ δὴ καὶ τότε πολλῷ τε δεινότερα ἐποίεε καὶ μᾶλλον ὥρμητο στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καὶ αὐτίκα μὲν ἐπηγγέλλετο πέμπων ἀγγέλους κατὰ πόλις ἑτοιμάζειν στρατιήν, πολλῷ πλέω ἐπιτάσσων ἑκάστοισι ἢ πρότερον παρέχειν, καὶ νέας τε καὶ ἵππους καὶ σῖτον καὶ πλοῖα. τούτων δὲ περιαγγελλομένων ἡ Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα, καταλεγομένων τε τῶν ἀρίστων ὡς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα [στρατευομένων] καὶ παρασκευαζομένων. τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ Αἰγύπτιοι ὑπὸ Καμβύσεω δουλωθέντες ἀπέστησαν ἀπὸ Περσέων. ἐνθαῦτα δὴ καὶ μᾶλλον ὥρμητο καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους στρατεύεσθαι.

2 Στελλομένου δὲ Δαρείου ἐπ' Αἴγυπτον καὶ Ἀθήνας, τῶν παίδων αὐτοῦ στάσις ἐγένετο μεγάλη περὶ τῆς ἡγεμονίης, ὡς δεῖ μιν ἀποδέξαντα βασιλέα κατὰ τὸν Περσέων νόμον

ἀγγελία κατὰ πόλεις τῆς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα παρασκευῆς Αἰγύπτου ἀπόστασις καὶ στάσις τῶν Δαρείου παίδων περὶ τῆς βασιλείας

ΠΟΛΥΜΝΙΑ Ζ *AB*, πολύμνια. ζ' *C*, πολύμνια :· ἑβδόμη *P*, πολύμνια | ἡροδότου ἱστοριῶν ἑβδόμη *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΒΔΟΜΗ · ΠΟΛΥΜΝΙΑ · *z*

1. ἐπεὶ δὲ] ἐπειδὴ *R* ‖ ἡ ἀγγελίη *dz* ‖ 2. βασιλῆα *z* ‖ 3. μεγάλα *d* ‖ ἐς] ἐν *R* ‖ 6. πόλεις *Rd* ‖ 7. πολλῷ τε *dz* ‖ πλείω *ACd*, πλείοι *B*, πλεῖον *d* ‖ ἑτοιμάζων *C*[d] ‖ 8. παρεῖχον *R* ‖ καὶ σῖτον καὶ ἵππους sine καὶ πλοῖα *ABCd* ‖ 9. τουτέων *ABCdz* ‖ ἐδονέετο πᾶσα *z* ‖ 10. ἔτεα. καταλεγομένων δὲ *PRz* ‖ 11. στρατευομένων seclusi: στρατευσομένων *R* ‖ παρασκευαζομένων, τετάρτῳ sine δὲ *PRz* ‖ ἔτει *AB* ‖ 13. ὅρμητο *AB* ‖ καὶ ἐπ' *ABd*: ἐπ' ‖ 16. ἐγίνετο *R* ‖ ἡγεμονίης ἔδει sine ὡς *R* ‖ 17. ἀποδείξαντα *d* βασιλῆα *z*

οὕτω στρατεύεσθαι. ἦσαν γὰρ Δαρείῳ καὶ πρότερον ἢ βασιλεῦσαι γεγονότες τρεῖς παῖδες ἐκ τῆς προτέρης γυναικός, Γοβρύεω θυγατρός, καὶ βασιλεύσαντι ἐξ Ἀτόσσης τῆς Κύρου ἕτεροι τέσσερες. τῶν μὲν δὴ προτέρων ἐπρέσβευε Ἀρτοβαζάνης, τῶν δὲ ἐπιγενομένων Ξέρξης. ἐόντες δὲ μητρὸς οὐ τῆς αὐτῆς ἐστασίαζον, ὁ μὲν Ἀρτοβαζάνης κατότι πρεσβύτατός τε εἴη παντὸς τοῦ γόνου καὶ ὅτι νομιζόμενον εἴη πρὸς πάντων ἀνθρώπων τὸν πρεσβύτατον τὴν ἀρχὴν ἔχειν, Ξέρξης δὲ ὡς Ἀτόσσης τε παῖς εἴη τῆς Κύρου θυγατρὸς καὶ ὅτι Κῦρος εἴη ὁ κτησάμενος τοῖσι Πέρσῃσι τὴν ἐλευθερίην. Δαρείου δὲ οὐκ ἀποδεικνυμένου κω γνώμην, ἐτύγχανε 3
κατὰ τὠυτὸ τούτοισι καὶ Δημάρητος ὁ Ἀρίστωνος ἀναβεβηκὼς ἐς Σοῦσα, ἐστερημένος τε τῆς ἐν Σπάρτῃ βασιληίης καὶ φυγὴν ἐπιβαλὼν ἑωυτῷ ἐκ Λακεδαίμονος. οὗτος ὡνὴρ πυθόμενος τῶν Δαρείου παίδων τὴν διαφορήν, ἐλθών, ὡς ἡ φάτις μιν ἔχει, Ξέρξῃ συνεβούλευε λέγειν πρὸς τοῖσι ἔλεγε ἔπεσι, ὡς αὐτὸς μὲν γένοιτο Δαρείῳ ἤδη βασιλεύοντι καὶ ἔχοντι τὸ Περσέων κράτος, Ἀρτοβαζάνης δὲ ἔτι ἰδιώτῃ ἐόντι Δαρείῳ· οὔκων οὔτε οἰκὸς εἴη οὔτε δίκαιον ἄλλον τινὰ τὸ γέρας ἔχειν πρὸ ἑωυτοῦ· ἐπεί γε καὶ ἐν Σπάρτῃ ἔφη ὁ Δημάρητος ὑποτιθέμενος οὕτω νομίζεσθαι, ἢν οἱ μὲν προγεγονότες ἔωσι πρὶν ἢ τὸν πατέρα σφέων βασιλεῦσαι, ὁ δὲ βασιλεύοντι ὀψίγονος ἐπιγένηται, τοῦ ἐπιγενομένου τὴν ἔκδεξιν τῆς βασιληίης γίνεσθαι. χρησαμένου δὲ Ξέρξεω τῇ Δημαρήτου ὑποθήκῃ, γνοὺς ὁ Δαρεῖος ὡς λέγοι δίκαια βασιλέα μιν ἀπέδεξε. δοκέειν δέ μοι, καὶ ἄνευ ταύτης τῆς ὑποθή-

Ξέρξου ἀναγόρευσις εἰς βασιλείαν

4. τῶν - Ἀρτοβαζάνης Thomas M. p. 299. — 7 sq. Eust. Il. p. 28. — p. 59

1. οὕτως *R* ‖ ἔσαν *z* ‖ πρότερον] πρὸ *d* ‖ 3. γοβρύεω *ABd*: γωβρύεω. malim Γοβρύεω δὲ ‖ βασιλεύσαντος *z* ‖ 4. τέσσαρες *C* ‖ ἀρταβαζάνης *R* ‖ 5. δ' *ABP* ‖ 6. ἐστασίασαν *ABCd* ‖ μὲν] μὲν γὰρ *ACd*, μὲν ///// *B* ‖ ἀρταβαζάνης *R* ‖ καθότι *R*, καὶ ὅτι *d* ‖ 7. τε εἴη] ἦν *R* ‖ νομιζόμενα *B*². Eust. ‖ 12. ταυτὸ *d* ‖ 14. ἐπιβάλλων *AB*¹*Cd* ‖ ωνὴρ *AB*, ὠνὴρ *CRd*, ὤνηρ *P*, ὡνὴρ *z* ‖ 16. συνεβούλευσε *R* ‖ 17. βασιλεύοντί τε ? ‖ 18. ἀρταβαζάνης *AB*¹*Rz* ‖ ἐπὶ *R* ‖ ὄντι *C* ‖ 19. οὔτ' *PRz* ‖ οἶκος *R*, εἰκὸς *dz* ‖ 23. ἐπιγινομένου *ABCd* ‖ 24. τῇ] τοῦ *d* ‖ 25. λέγει *Rdz* ‖ βασιλῆα *z* ‖ 26. δοκέει *CPz*

κης βασιλεῦσαι ἂν Ξέρξης· ἡ γὰρ Ἄτοσσα εἶχε τὸ πᾶν
4 κράτος. ἀποδέξας δὲ βασιλέα Πέρσῃσι Ξέρξεα Δαρεῖος ὡρ-
μᾶτο στρατεύεσθαι. ἀλλὰ γὰρ μετὰ ταῦτά τε καὶ Αἰγύπτου
ἀπόστασιν τῷ ὑστέρῳ ἔτεϊ παρασκευαζόμενον συνήνεικε αὐτὸν
Δαρεῖον, βασιλεύσαντα τὰ πάντα ἓξ τε καὶ τριήκοντα ἔτεα,
ἀποθανεῖν, οὐδέ οἱ ἐξεγένετο οὔτε τοὺς ἀπεστεῶτας Αἰγυπτί-
ους οὔτε Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι.
5 Ἀποθανόντος δὲ Δαρείου ἡ βασιληίη ἀνεχώρησε ἐς τὸν
παῖδα τὸν ἐκείνου Ξέρξην. ὁ τοίνυν Ξέρξης ἐπὶ μὲν τὴν Ἑλ-
λάδα οὐδαμῶς πρόθυμος ἦν κατ᾽ ἀρχὰς στρατεύεσθαι, ἐπὶ
δὲ Αἴγυπτον ἐποιέετο στρατιῆς ἄγερσιν. παρεὼν δὲ καὶ δυ-
νάμενος παρ᾽ αὐτῷ μέγιστον Περσέων Μαρδόνιος ὁ Γω-
βρύεω, ὃς ἦν Ξέρξῃ μὲν ἀνεψιὸς Δαρείου δὲ ἀδελφεῆς παῖς,
τοιούτου λόγου εἴχετο, λέγων "δέσποτα, οὐκ οἰκός ἐστι
Ἀθηναίους ἐργασαμένους πολλὰ δὴ κακὰ Πέρσας μὴ οὐ
δοῦναι δίκην τῶν ἐποίησαν. ἀλλ᾽ εἰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσ-
σοις τά περ ἐν χερσὶ ἔχεις· ἡμερώσας δὲ Αἴγυπτον τὴν ἐξυ-
βρίσασαν στρατηλάτεε ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἵνα λόγος τέ σε ἔχῃ
πρὸς ἀνθρώπων ἀγαθός, καί τις ὕστερον φυλάσσηται ἐπὶ γῆν
τὴν σὴν στρατεύεσθαι." οὗτος μέν οἱ ὁ λόγος ἦν τιμωρός·
τοῦδε δὲ τοῦ λόγου παρενθήκην ποιεέσκετο τήνδε, ὡς ἡ
Εὐρώπη περικαλλὴς εἴη χώρη, καὶ δένδρεα παντοῖα φέρει
τὰ ἥμερα, ἀρετήν τε ἄκρη, βασιλέι τε μούνῳ θνητῶν ἀξίη
6 ἐκτῆσθαι. ταῦτα ἔλεγε οἷα νεωτέρων ἔργων ἐπιθυμητὴς ἐὼν
καὶ θέλων αὐτὸς τῆς Ἑλλάδος ὕπαρχος εἶναι. χρόνῳ δὲ

ὅτι τῷ ὑστέρῳ ἔτει τῆς ἐπ᾽ Αἰγυπτίους τε καὶ Ἀθηναίους παρασκευῆς Δαρεῖος ἐτελεύτησεν — Ξέρξου γνώμη ἐπ᾽ Αἴγυπτον στρατεύεσθαι καὶ Μαρδονίου συμβουλὴ κατὰ τῆς Ἑλλάδος

1. ἐβασίλευσεν ἂν *R* ‖ 2. βασιλῆα *z* ‖ δαρεῖος ξέρξεα *CPz* ‖ ὁρμᾶτο *AB* ‖ 4. ἔτει *AB* ‖ ξυνήνεικε *Cd* ‖ 5. ἔτεα ante ἓξ *PRz* ‖ 8. ἀνεχώρεεν *R* ‖ 9. Ξέρξεα *z* ‖ 11. τὴν στρατιῆς *z* ‖ ἄγερσιν *P*: ἔγερσιν ‖ 12. ἑωυτῷ *z* ‖ γοβρύεω *ABd*: γωβρύεω ‖ 13. ξέρξου *R* ‖ πάϊς *z* ‖ 14. οὐκός *B*[1], οὐκ εἰκός *B*[2]*dz* ‖ 15. ἤδη *Rz* ‖ 16. δίκας *R* ‖ ὧν *d* ‖ ἀλλ᾽ εἰ *ABCd*: ἀλλὰ ‖ μέν νυν *R* ‖ πρήσσεις *d* ‖ 17. χερσὶ om. *A*[1] ‖ ἔχεις· vulgo ‖ 21. τοῦδε *ABC*: τοῦ *d*, τούτου *PRz* ‖ τοῦ om. *d* ‖ ποιεέσκετο *q*: ποιέσκετο *ABCd*, ἐποιέετο *PRz* ‖ τῆνδε *AB* ‖ 22. εἴη om. *PRz* ‖ χόρη *d* ‖ φέροι Reiske ‖ 23. ἡμέτερα *C* ‖ βασιλεῖ *AB*, βασιλείων *z* ‖ 24. ταῦτα δὲ *PRz* ‖ ἔλεξεν οἷα νεώτερος καὶ νεωτέρων *d*

κατεργάσατό τε καὶ ἀνέπεισε ὥστε ποιέειν ταῦτα Ξέρξην· συνέλαβε γὰρ καὶ ἄλλα οἱ σύμμαχα γενόμενα ἐς τὸ πείθεσθαι Ξέρξην. τοῦτο μὲν ἀπὸ τῆς Θεσσαλίης παρὰ τῶν Ἀλευαδέων ἀπιγμένοι ἄγγελοι ἐπεκαλέοντο βασιλέα πᾶσαν προθυμίην παρεχόμενοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· οἱ δὲ Ἀλευάδαι οὗτοι ἦσαν Θεσσαλίης βασιλέες· τοῦτο δὲ Πεισιστρατιδέων οἱ ἀναβεβηκότες ἐς Σοῦσα, τῶν τε αὐτῶν λόγων ἐχόμενοι τῶν καὶ οἱ Ἀλευάδαι, καὶ δή τι πρὸς τούτοισι ἔτι πλέον προσωρέγοντό οἱ· ἔχοντες Ὀνομάκριτον ἄνδρα Ἀθηναῖον χρησμολόγον τε καὶ διαθέτην χρησμῶν τῶν Μουσαίου ἀναβεβήκεσαν τὴν ἔχθρην προκαταλυσάμενοι· ἐξηλάσθη γὰρ ὑπὸ Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου ὁ Ὀνομάκριτος ἐξ Ἀθηνέων, ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ ἁλοὺς ὑπὸ Λάσου τοῦ Ἑρμιονέος ἐμποιέων ἐς τὰ Μουσαίου χρησμὸν ὡς αἱ ἐπὶ Λήμνῳ ἐπικείμεναι νῆσοι ἀφανιζοίατο κατὰ τῆς θαλάσσης· διὸ ἐξήλασέ μιν ὁ Ἵππαρχος, πρότερον χρεώμενος τὰ μάλιστα. τότε δὲ συναναβὰς ὅκως ἀπίκοιτο ἐς ὄψιν τὴν βασιλέος, λεγόντων τῶν Πεισιστρατιδέων περὶ αὐτοῦ σεμνοὺς λόγους, κατέλεγε τῶν χρησμῶν· εἰ μέν τι ἐνέοι σφάλμα φέρον τῷ βαρβάρῳ, τῶν μὲν ἔλεγε οὐδέν, ὁ δὲ τὰ εὐτυχέστατα ἐκλεγόμενος ἔλεγε τόν τε Ἑλλήσποντον ὡς ζευχθῆναι χρεὸν εἴη ὑπ᾽ ἀνδρὸς Πέρσεω τήν τε ἔλασιν ἐξηγεόμενος. οὗτός τε δὴ χρησμῳ-

ὅτι Ἀλευάδαι καὶ Πεισιστρατίδαι καὶ Ὀνομάκριτος Ἀθηναῖος χρησμολόγος ἀνέπεισεν Ξέρξην εἰς τὴν Ἑλλάδα στρατεῦσαι

9. χρησμολόγον – 10 Μουσαίου Thomas M. p. 105

1. ξέρξεα idque ante ὥστε *PRz* ‖ 2. ξυνέλαβε *Cd* ‖ ξύμμαχα *d* ‖ πρὸς *PRz* ‖ 3. ξέρξεα *PRz* ‖ τῆς om. *R* ‖ 4. βασιλῆα *z* ‖ 6. ἔσαν et βασιλῆες *z* ‖ 7. αὐτέων *z* ‖ 8. οἱ om. *PR* ‖ ἔτι] ὅτι *ABCd* ‖ προσωρέγοντο οἱ ἔχοντες *ABz*, προσορέγοντό οἱ, ἔχοντες *C*, πρόσω λέγοντές οἱ, ἔχοντες *d* ‖ 10. τε om. Thom. ‖ τῶν] τοῦ *d* ‖ 11. τὴν] γὰρ τὴν *CPdz* ‖ ἔχρην *A*[1] ‖ προκαταλυσάμενοι *ABCd* ‖ ἐξηλάσθη *C*: ἐξηλάθη ‖ 12. τοῦ om. *C* ‖ πεισιστρατίδεω ὀνομάκριτος *ABCd* ‖ ἀθηνέων *ABPcorr.*: ἀθηναίων ‖ 13. ἑρμιόνεος *CPRz* ‖ 14. Λήμνῳ Krueger: λήμνου ‖ 15. ἀφανιοίατο Krueger ‖ κατὰ] ἐκ *z* ‖ ἐξήλασε μὲν *ABd* ‖ 16. χρεόμενος *BP* ‖ ταμάλιστα *Pz*, κατὰ μάλιστα *C* ‖ ξυναναβὰς *Cd* ‖ 17. βασιλῆος *z* ‖ 18. τὸν χρησμὸν *d* ‖ 19. τι] τοι *BRd* ‖ ἐνέηι *A*[2], ἐνεοὶ *B* ‖ ἐς σφάλμα? ‖ φέρων *dz* ‖ 21. χρεὼν *Rdz* ‖ ὑπὸ *R* ‖ 22. πέρσεο *z* ‖ χρησμωδέων *ABRdz*

δέων προσεφέρετο καὶ οἵ τε Πεισιστρατίδαι καὶ οἱ Ἀλευάδαι γνώμας ἀποδεικνύμενοι.

7 Ὡς δὲ ἀνεγνώσθη Ξέρξης στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐνθαῦτα δευτέρῳ μὲν ἔτεϊ μετὰ τὸν θάνατον τὸν Δαρείου πρῶτα στρατιὴν ποιέεται ἐπὶ τοὺς ἀπεστεῶτας. τούτους μέν νυν καταστρεψάμενος καὶ Αἴγυπτον πᾶσαν πολλὸν δουλοτέρην ποιήσας ἢ ἐπὶ Δαρείου ἦν, ἐπιτράπει Ἀχαιμένεϊ ἀδελφεῷ μὲν ἑωυτοῦ Δαρείου δὲ παιδί. Ἀχαιμένεα μέν νυν ἐπιτροπεύοντα Αἰγύπτου χρόνῳ μετέπειτα ἐφόνευσε Ἰνάρως

8 ὁ Ψαμμητίχου ἀνὴρ Λίβυς. Ξέρξης δὲ μετὰ Αἰγύπτου ἅλωσιν ὡς ἔμελλε ἐς χεῖρας ἄξεσθαι τὸ στράτευμα τὸ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, σύλλογον ἐπίκλητον Περσέων τῶν ἀρίστων ἐποιέετο, ἵνα γνώμας τε πύθηταί σφεων καὶ αὐτὸς ἐν πᾶσι εἴπῃ

α) τὰ θέλει. ὡς δὲ συνελέχθησαν, ἔλεξε Ξέρξης τάδε. "ἄνδρες Πέρσαι, οὔτ' αὐτὸς κατηγήσομαι νόμον τόνδε ἐν ὑμῖν τιθείς, παραδεξάμενός τε αὐτῷ χρήσομαι. ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι τῶν πρεσβυτέρων, οὐδαμά κω ἠτρεμίσαμεν, ἐπείτε παρελάβομεν τὴν ἡγεμονίην τήνδε παρὰ Μήδων, Κύρου κατελόντος Ἀστυάγεα· ἀλλὰ θεός τε οὕτω ἄγει καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πολλὰ ἐπέπουσι συμφέρεται ἐπὶ τὸ ἄμεινον. τὰ μέν νυν Κῦρός τε καὶ Καμβύσης πατήρ τε ἐμὸς Δαρεῖος κατεργάσαντο καὶ προσεκτήσαντο ἔθνεα, ἐπισταμένοισι εὖ οὐκ ἄν τις λέγοι.

Αἰγύπτου ἅλωσις σύλλογος Περσῶν καὶ Ξέρξου δημηγορία περὶ τῆς ἐπ' Ἀθήνας στρατείας

12. Eustathius Il. p. 172. — 14. ἄνδρες - p. 156, 17 ἀποφαίνεσθαι Dionysius Hal. de vi dic. Demosth. 41 p. 1084 sqq.

1. προεφέρετο *ABCd* ‖ καὶ οἱ Ἀλευάδαι om. *ABCd* ‖ 4. μὲν] μιν *R* ‖ ἔτει *AB* ‖ τὸν om. *d* ‖ τὸν om. *PRz* ‖ 5. στρατηΐην Wesseling ‖ 6. πᾶσαν om. *PR* ‖ πολλῷ *z* ‖ 7. ἐπιτρέπει *L* ‖ ἀχαιμένει *AB* ‖ 8. ἀδελφῷ *d* ‖ μέν νυν om. *R* ‖ 9. ἐπιστρατεύοντα *d* ‖ χρόνῳ τε *d* ‖ ἴναρως *R* ‖ 10. ψαμμιτίχου *CPz* ‖ λιβύης *C* ‖ 11. τὸ ἐπὶ] ἐπὶ *ABCd* ‖ 12. ξύλλογον *Cd* ‖ 13. τε om. *R* ‖ πύθηταί σφεων *ABd*: πύθηται σφέων ‖ πάσῃ *R* ‖ εἴη *C*, εἴποι *z* ‖ 14. ξυνελέχθησαν *Cd* ‖ 15. οὔτε *R* ‖ 16. γὰρ om. Dion. ‖ 17. οὐδαμᾶ *Rdz* ‖ ἠτρεμίσαμεν *AB*: ἠτρεμήσαμεν ‖ 18. τῶν Μήδων *z* ‖ κύρου τε *d* ‖ 19. Ἀστυάγεα *z*: ἀστυάγεϊν *B*, ἀστυάγηϊ *d*, ἀστυάγην reliqui et Dion. ‖ οὗτος ἄγει *R*, θεοῦ τὸ ἄγειν *d*, οὕτως ἐνάγει Dion. ‖ 20. ἐφέπουσι *ABR*, ἐπιοῦσι Dion. ‖ μέν νυν] μέντοι *z* ‖ κῦρος *Rd* idque saepe ‖ 21. ὁ ἐμὸς Dion. ‖ τε καὶ Naber ‖ καὶ προσεκτήσαντο om. Dion. ‖ 22. εὖ om. Dion.

ἐγὼ δὲ ἐπείτε παρέλαβον τὸν θρόνον τοῦτον, ἐφρόντιζον ὅκως μὴ λείψομαι τῶν πρότερον γενομένων ἐν τιμῇ τῇδε μηδὲ ἐλάσσω προσκτήσομαι δύναμιν Πέρσῃσι· φροντίζων δὲ εὑρίσκω ἅμα μὲν κῦδος ἡμῖν τε προσγινόμενον χώρην τε τῆς νῦν ἐκτήμεθα οὐκ ἐλάσσονα οὐδὲ φλαυροτέρην παμφορωτέρην τε, ἅμα δὲ τιμωρίην τε καὶ τίσιν γινομένην. διὸ ὑμέας νῦν ἐγὼ συνέλεξα, ἵνα τὸ νοέω πρήσσειν ὑπερθέωμαι ὑμῖν. μέλλω ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον ἐλᾶν στρατὸν διὰ τῆς β) Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἵνα Ἀθηναίους τιμωρήσωμαι ὅσα δὴ πεποιήκασι Πέρσας τε καὶ πατέρα τὸν ἐμόν. ὡρᾶτε μέν νυν καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν Δαρεῖον ἰθύοντα στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους. ἀλλ' ὁ μὲν τετελεύτηκε καὶ οὐκ ἐξεγένετο αὐτῷ τιμωρήσασθαι· ἐγὼ δὲ ὑπέρ τε ἐκείνου καὶ τῶν ἄλλων Περσέων οὐ πρότερον παύσομαι πρὶν ἢ ἕλω τε καὶ πυρώσω τὰς Ἀθήνας, οἵ γε ἐμὲ καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦντες. πρῶτα μὲν ἐς Σάρδις ἐλθόντες, ἅμα Ἀρισταγόρῃ τῷ Μιλησίῳ δούλῳ δὲ ἡμετέρῳ ἀπικόμενοι, ἐνέπρησαν τά τε ἄλσεα καὶ τὰ ἱρά· δεύτερα δὲ ἡμέας οἷα ἔρξαν ἐς τὴν σφετέρην ἀποβάντας, ὅτε Δᾶτίς τε καὶ Ἀρταφρένης ἐστρατήγεον, τὰ ἐπίστασθέ κου πάντες. τούτων γ) μέντοι εἵνεκα ἀνάρτημαι ἐπ' αὐτοὺς στρατεύεσθαι, ἀγαθὰ δὲ ἐν αὐτοῖσι τοσάδε ἀνευρίσκω λογιζόμενος· εἰ τούτους τε

15. Eustathius Il. p. 706

1. θρόνον τοῦτον *R*. Dion. cod. Ambros. 1 θρόνον, τοῦτο ceteri, θρόνον, τούτου Dion. edit. ‖ 2. λείψομαι *P*: λήψομαι *d*, λείψωμαι ceteri et Dion. ‖ τῇ τιμῇ τῇδε Dion. ‖ 3. μὴ δὲ *ABP*, μηδ' *R* ‖ προσκτήσομαι *Pd*: προσκτήσωμαι ceteri et Dion. ‖ 4. ἡμῖν τε] ἡμῖν *R*. Dion. ‖ προσγενόμενον Dion. ‖ χώρης *ABCd* ‖ 5. φαυλοτέρην *dz* ‖ 6. τε] δέ *dz* ‖ ἅμα τε *C* ‖ καὶ τιμωρίην τίσι γινομένην *R* ‖ τε om. Dion. ‖ διὰ δὴ ταῦτα νῦν ὑμᾶς Dion. ‖ 7. νῦν om. *PRz* ‖ ξυνέλεξα *C* ‖ ἵνα ἃ διανοοῦμαι Dion. ‖ ὑποθῶ Dion. ‖ 10. πεποιήκεσαν *C* ‖ πατέρα] τὸν πατέρα *d* ‖ ὡράται *R*, ὁρᾶτε *d*. Dion. ‖ 11. πατέρα τὸν ἐμὸν om. *R*. Dion. ‖ ἰθὺ ὄντα *R* ‖ 12. τετελευτήκεε *d* ‖ 14. πρινὴ *AB*, πρὶν ἂν ἢ *R*, πρὶν Dion. ‖ 15. ἐμέ τε καὶ Dion. ‖ 16. ὑπῆρξαν post ἐμὲ *R* ‖ σάρδεις *d* ‖ ἐλθόντες ἅμα vulgo, ἐλθόντες παρὰ Dion. ‖ 17. ἡμετέρῳ, ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν vulgo ‖ ἀπικόμενοι om. Dion. ‖ 18. ὑμέας *sz* ‖ 19. ἔρξαντες ἐπὶ *d*, ἔρξαν ἐπὶ *B*[2] ‖ τὴν] τὴν γῆν τὴν Dion. ‖ δάτις *C* ('constanter') *R* ‖ ἀρταφέρνης *AB*[1]*dz*. Dion. ‖ 20. τὰ om. Dion. recte opinor ‖ πρὸς τούτων *P*[2], τουτέων *z* ‖ 21. 'immo μὲν δή.' Bekkerus ‖ ἕνεκα *d* ‖ ἀνώρμημαι Dion. ‖ αὐτέους *AB* ‖ καὶ ἀγαθὰ *P*[2] ‖ 22. ἐν αὐτοῖσι om. *d* ‖ εὑρίσκω ἀναλογιζόμενος *z*

καὶ τοὺς τούτοισι πλησιοχώρους καταστρεψόμεθα, οἳ Πέλοπος τοῦ Φρυγὸς νέμονται χώρην, γῆν τὴν Περσίδα ἀποδέξομεν τῷ Διὸς αἰθέρι ὁμουρέουσαν. οὐ γὰρ δὴ χώρην γε οὐδεμίαν κατόψεται ἥλιος ὁμουρέουσαν τῇ ἡμετέρῃ, ἀλλά σφεας πάσας ἐγὼ ἅμα ὑμῖν μίαν χώρην θήσω, διὰ πάσης διεξελθὼν τῆς Εὐρώπης. πυνθάνομαι γὰρ ὧδε ἔχειν, οὔτε τινὰ πόλιν ἀνδρῶν οὐδεμίαν οὔτε ἔθνος οὐδὲν ἀνθρώπων ὑπολείπεσθαι, τὸ ἡμῖν οἷόν τε ἔσται ἐλθεῖν ἐς μάχην, τούτων τῶν κατέλεξα ὑπεξαραιρημένων. οὕτω οἵ τε ἡμῖν αἴτιοι
δ) ἕξουσι δούλιον ζυγὸν οἵ τε ἀναίτιοι. ὑμεῖς δ' ἄν μοι τάδε ποιέοντες χαρίζοισθε. ἐπεὰν ὑμῖν σημήνω τὸν χρόνον ἐς τὸν ἥκειν δεῖ, προθύμως πάντα τινὰ ὑμέων χρήσει παρεῖναι· ὃς ἂν δὲ ἔχων ἥκῃ παρεσκευασμένον στρατὸν κάλλιστα, δώσω οἱ δῶρα τὰ τιμιώτατα νομίζεται εἶναι ἐν ἡμετέρου. ποιητέα μέν νυν ταῦτά ἐστι οὕτω· ἵνα δὲ μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκέω, τίθημι τὸ πρῆγμα ἐς μέσον, γνώμην κελεύων ὑμέων τὸν βουλόμενον ἀποφαίνεσθαι." ταῦτα εἴπας ἐπαύετο.

9 Μετ' αὐτὸν δὲ Μαρδόνιος ἔλεγε "ὦ δέσποτα, οὐ μοῦνον εἷς τῶν γενομένων Περσέων ἄριστος ἀλλὰ καὶ τῶν ἐσομένων, ὃς τά τε ἄλλα λέγων ἐπίκεο ἄριστα καὶ ἀληθέστατα, καὶ Ἴωνας τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατοικημένους οὐκ ἐάσεις κατα-

Μαρδονίου γνώμη

---

3. Eustathius Il. p. 707

1. καταστρεψώμεθα *d* ‖ 2. γῆν τε τὴν *z.* Dion. ‖ ἀποδέξωμεν *d* ‖ 3. τῷ τοῦ Διὸς Eust. ‖ ὁμορέουσαν *R.* Eust., ὅμορον οὖσαν Dion. ‖ οὐδὲ γὰρ ἄλλην χώρην *ABCd* ‖ τε Dion. ‖ 4. οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδεμίην *z* ‖ ὁ ἥλιος *z.* Dion. ‖ ὅμουρον ἐοῦσαν *PRz*, ὅμορον οὖσαν Dion. ‖ ἀλλὰ σφέας *R*, ἀλλ' αὐτὰς Dion. ‖ 5. ἁπάσας Dion. ‖ 6. ἐξελθὼν Dion. ‖ ὧιδε *P* ‖ 7. ἀνδρῶν] αὐτῶν Dion. ‖ οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδεμίην *z* ‖ ἀνθρώπων οὐδὲν Dion. 8. ὑπολιπέσθαι *R*, ὑπολείπεσθαι ἡμῖν (ὑμῖν cod. Ambros. corr.) Dion. ἡμῖν om. Dion. ‖ τουτέων *z* ‖ 9. ὑπεξῃρημένων Dion. ‖ ἀντίοι Dion. 10. δούλειον *d* ‖ οἵ τε Ἀθηναῖοι Dion. ‖ 11. χαρίζεσθε. ἐπειδὰν Dion. σημήνω ὑμῖν *d* ‖ εἰς ὃν ἡμῖν (ὑμῖν cod. Ambr.) ἥκειν δοκεῖ, προθύμως ὑμᾶς ἅπαντας δεῖ παρεῖναι· ὃς δ' ἂν ἔλθοι ἔχων κατεσκευασμένον Dion. ‖ 13. ἥκει παρασάμενον *R* ‖ κάλλιστα οἱ δώσω *R* ‖ 14. δώσω αὐτῷ δωρεὰν ἣ δὴ τιμιωτάτη (cod. Ambr. ἥδη τιμιωτάτην ἢ) Dion. ‖ ἡμετέρῃ *d*, ἡμετέρῳ *z.* Dion. Stephani (ἡμετέρα Sylburgi, ἡμετέρου cod. Ambr.) ‖ 15. ἰδιοβουλέειν *R* Bredovius. ἴδιον βουλεύειν Lobeck ‖ 16. κελεύω *R* ‖ 18. μόνον *L*

γελάσαι ἡμῖν ἐόντας ἀναξίους. καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη πρῆγμα, εἰ Σάκας μὲν καὶ Ἰνδοὺς καὶ Αἰθίοπάς τε καὶ Ἀσσυρίους ἄλλα τε ἔθνεα πολλὰ καὶ μεγάλα ἀδικήσαντα Πέρσας οὐδέν, ἀλλὰ δύναμιν προσκτᾶσθαι βουλόμενοι, καταστρεψάμενοι δούλους ἔχομεν, Ἕλληνας δὲ ὑπάρξαντας ἀδικίης οὐ τιμωρησόμεθα. τί δείσαντες; κοίην πλήθεος συστροφήν; κοίην δὲ α) χρημάτων δύναμιν; τῶν ἐπιστάμεθα μὲν τὴν μάχην, ἐπιστάμεθα δὲ τὴν δύναμιν ἐοῦσαν ἀσθενέα· ἔχομεν δὲ αὐτῶν παῖδας καταστρεψάμενοι, τούτους οἳ ἐν τῇ ἡμετέρῃ κατοικημένοι Ἴωνές τε καὶ Αἰολέες καὶ Δωριέες καλέονται. ἐπειρήθην δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη ἐπελαύνων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους ὑπὸ πατρὸς τοῦ σοῦ κελευσθείς, καί μοι μέχρι Μακεδονίης ἐλάσαντι καὶ ὀλίγον ἀπολιπόντι ἐς αὐτὰς Ἀθήνας ἀπικέσθαι οὐδεὶς ἠντιώθη ἐς μάχην. καίτοι γε ἐώθασι Ἕλληνες, ὡς β) πυνθάνομαι, ἀβουλότατα πολέμους ἵστασθαι ὑπό τε ἀγνωμοσύνης καὶ σκαιότητος. ἐπεὰν γὰρ ἀλλήλοισι πόλεμον προείπωσι, ἐξευρόντες τὸ κάλλιστον χωρίον καὶ λειότατον, ἐς τοῦτο κατιόντες μάχονται, ὥστε σὺν κακῷ μεγάλῳ οἱ νικῶντες ἀπαλλάσσονται· περὶ δὲ τῶν ἑσσουμένων οὐδὲ λέγω ἀρχήν· ἐξώλεες γὰρ δὴ γίνονται. τοὺς χρῆν ἐόντας ὁμογλώσσους κήρυξί τε διαχρεωμένους καὶ ἀγγέλοισι καταλαμβάνειν τὰς διαφορὰς καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ μάχῃσι· εἰ δὲ πάντως ἔδεε πολεμέειν πρὸς ἀλλήλους, ἐξευρίσκειν χρῆν τῇ ἑκάτεροί εἰσι δυσχειρωτότατοι καὶ ταύτῃ πειρᾶν. τρόπῳ τοίνυν οὐ χρηστῷ Ἕλληνες διαχρεώμενοι, ἐμέο ἐλάσαντος μέχρι Μακεδονίης γῆς, οὐκ ἦλθον ἐς τούτου λόγον ὥστε μάχεσθαι. σοὶ δὲ δὴ μέλλει τίς ὦ βασιλεῦ ἀντιώσεσθαι πό- γ)

1. ἡμέων *R* ‖ ἀξίους *C* ‖ 2. τε om. *z* ‖ 4. προσκτήσασθαι *R* ‖ 5. ἀδικίης] ἀληθῆς *R* ‖ 6. ξυστροφὴν *d* ‖ 8. αὐτέων *z* ‖ 9. κατωκημένοι *Bcorr. d* ‖ 10. δωριέες καὶ αἰολέες *d* ‖ 11. κᾀυτὸς *z* ‖ 12. κελευθεὶς *R* ‖ 14. ἀντιώθη *ABCd* ‖ γε om. *ABCdz* ‖ εἰώθασι *AB* ‖ 15. πολέμου *R* ‖ 17. προσείπωσιν *R* ‖ λεότατον *AB¹C* ‖ 18. ξὺν *d* ‖ 19. ἐσσουμένων *ABd*: ἑσσωμένων ‖ 20. τούτους *R* ‖ χρῆν *AB*, χρεὼν *z* ‖ 21. διαχρεομένους *P*, διαχρεωμένοισι *R* ‖ 23. πολεμεῖν *ABRd* ‖ χρῆν *AB*, χρὴ *CRz* ‖ 24. ἑκάτεροί εἰσι] ἑκατέροισι *R* ‖ δυσχειρώτατοι *A¹Ppr. d*, δυσχειρότατοι *R* ‖ πεῖραν *R* ‖ 25. διαχρεόμενοι *P* ‖ 26. γῆς om. *R* ‖ τοῦτον *dz* ‖ 27. τις *ABd*

λεμον προσφέρων, ἄγοντι καὶ πλῆθος τὸ ἐκ τῆς Ἀσίης καὶ
νέας τὰς ἁπάσας; ὡς μὲν ἐγὼ δοκέω, οὐκ ἐς τοῦτο θράσεος
ἀνήκει τὰ Ἑλλήνων πρήγματα· εἰ δὲ ἄρα ἔγωγε ψευσθείην
γνώμῃ καὶ ἐκεῖνοι ἐπαερθέντες ἀβουλίῃ ἔλθοιεν ἡμῖν ἐς
μάχην, μάθοιεν ἂν ὡς εἰμὲν ἀνθρώπων ἄριστοι τὰ πολέμια.
ἔστω δ' ὦν μηδὲν ἀπείρητον· αὐτόματον γὰρ οὐδέν, ἀλλ'
ἀπὸ πείρης πάντα ἀνθρώποισι φιλέει γίνεσθαι."

10 Μαρδόνιος μὲν τοσαῦτα ἐπιλεήνας τὴν Ξέρξεω γνώμην
ἐπέπαυτο· σιωπώντων δὲ τῶν ἄλλων Περσέων καὶ οὐ τολ-
μεόντων γνώμην ἀποδείκνυσθαι ἀντίην τῇ προκειμένῃ, Ἀρ-
τάβανος ὁ Ὑστάσπεος πάτρως ἐὼν Ξέρξῃ, τῷ δὴ καὶ πίσυ-
α) νος ἐὼν ἔλεγε τάδε. "ὦ βασιλεῦ, μὴ λεχθεισέων μὲν
γνωμέων ἀντιέων ἀλλήλῃσι οὐκ ἔστι τὴν ἀμείνω αἱρεόμενον
ἑλέσθαι, ἀλλὰ δεῖ τῇ εἰρημένῃ χρᾶσθαι, λεχθεισέων δὲ ἔστι,
ὥσπερ τὸν χρυσὸν τὸν ἀκήρατον αὐτὸν μὲν ἐπ' ἑωυτοῦ οὐ
διαγινώσκομεν, ἐπεὰν δὲ παρατρίψωμεν ἄλλῳ χρυσῷ, δια-
γινώσκομεν τὸν ἀμείνω. ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ, ἀδελφεῷ
δὲ ἐμῷ Δαρείῳ ἠγόρευον μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ Σκύθας, ἄν-
δρας οὐδαμόθι γῆς ἄστυ νέμοντας· ὁ δὲ ἐλπίζων Σκύθας
τοὺς νομάδας καταστρέψεσθαι ἐμοί τε οὐκ ἐπείθετο στρατευ-
σάμενός τε πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς τῆς στρατιῆς ἀποβαλὼν
ἀπῆλθε. σὺ δὲ ὦ βασιλεῦ μέλλεις ἐπ' ἄνδρας στρατεύεσθαι
πολλὸν ἀμείνονας ἢ Σκύθας, οἳ κατὰ θάλασσάν τε ἄριστοι
καὶ κατὰ γῆν λέγονται εἶναι. τὸ δὲ αὐτοῖσι ἔνεστι δεινόν,
β) ἐμὲ σοὶ δίκαιόν ἐστι φράζειν. ζεύξας φῂς τὸν Ἑλλήσποντον

Ἀρταβάνου γνώμη

6. Eustathius Il. p. 107. — 10. Ἀρτάβανος ~ 11 Ξέρξῃ Thomas M. p. 361

1. προσφέρων s: προφέρων ‖ 2. θάρσεος R ‖ 3. πρήγματα d ‖ ἄρα AB ‖ ἐγὼ PRz. ἐγώ τε Bekkerus ‖ 4. παρεπαρθέντες R, ἐπαρθέντες ceteri ‖ 5. εἶμεν d ‖ πολεμήια R ‖ 6. ἀλλὰ R ‖ 8. μέντοι d ‖ 9. ἐπαύετο R ‖ τολμώντων L ‖ 11. Ὑστάσπεω Thom. ‖ πίσυνος R ‖ 13. ἀλλήλοισιν Rd ‖ 14. δεῖ] δὴ B^{1}Rz ‖ χρᾶσθαι R: χρῆσθαι ‖ 15. μὲν ἑωυτοῦ C, μὲν ἑωυτοῦ d ‖ 16. ἐπεὰν – διαγινώσκομεν om. R ‖ 20. τοὺς om. C ‖ καταστρέψεσθαι R, καταστρέψασθαι ACpr. ‖ δὲ R ‖ 21. καὶ] τε καὶ z ‖ 23. πολλὸν ἔτι R ‖ ἀμείνους d ‖ κατὰ om. d ‖ 25. ἐμέ σοι L

ἐλᾶν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἑλλάδα. καὶ δὴ καὶ
συνήνεικέ σε ἤτοι κατὰ γῆν ἢ καὶ κατὰ θάλασσαν ἑσσωθῆ-
ναι, ἢ καὶ κατ' ἀμφότερα· οἱ γὰρ ἄνδρες λέγονται εἶναι
ἄλκιμοι, πάρεστι δὲ καὶ σταθμώσασθαι, εἰ στρατιήν γε το-
σαύτην σὺν Δάτι καὶ Ἀρταφρένεϊ ἐλθοῦσαν ἐς τὴν Ἀττικὴν
χώρην μοῦνοι Ἀθηναῖοι διέφθειραν. οὔκων ἀμφοτέρῃ σφι
ἐχώρησε· ἀλλ' ἢν τῇσι νηυσὶ ἐμβάλωσι καὶ νικήσαντες
ναυμαχίῃ πλέωσι ἐς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ ἔπειτα λύσωσι
τὴν γέφυραν, τοῦτο δὴ βασιλεῦ γίνεται δεινόν. ἐγὼ δὲ οὐ- γ)
δεμιῇ σοφίῃ οἰκηίῃ αὐτὸς ταῦτα συμβάλλομαι, ἀλλ' οἷόν κοτε
ἡμέας ὀλίγου ἐδέησε καταλαβεῖν πάθος, ὅτε πατὴρ σὸς
ζεύξας Βόσπορον τὸν Θρηίκιον, γεφυρώσας δὲ ποταμὸν
Ἴστρον διέβη ἐπὶ Σκύθας. τότε παντοῖοι ἐγένοντο Σκύθαι
δεόμενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον, τοῖσι ἐπετέτραπτο ἡ φυ-
λακὴ τῶν γεφυρέων τοῦ Ἴστρου. καὶ τότε γε Ἱστιαῖος ὁ Μι-
λήτου τύραννος εἰ ἐπέσπετο τῶν ἄλλων τυράννων τῇ γνώμῃ
μηδὲ ἠναντιώθη, διέργαστο ἂν τὰ Περσέων πρήγματα. καί-
τοι καὶ λόγῳ ἀκοῦσαι δεινόν, ἐπ' ἀνδρί γε ἑνὶ πάντα τὰ βα-
σιλέος πρήγματα γεγενῆσθαι. σὺ ὦν μὴ βουλεύεο ἐς κίν- δ)
δυνον μηδένα τοιοῦτον ἀπικέσθαι μηδεμιῆς ἀνάγκης ἐούσης,
ἀλλὰ ἐμοὶ πείθευ. νῦν μὲν τὸν σύλλογον τόνδε διάλυσον·
αὖτίς τε ὅταν τοι δοκέῃ, προσκεψάμενος ἐπὶ σεωυτοῦ προα-
γόρευε τά τοι δοκέει εἶναι ἄριστα. τὸ γὰρ εὖ βουλεύεσθαι
κέρδος μέγιστον εὑρίσκω ἐόν· εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναί τι
θέλει, βεβούλευται μὲν οὐδὲν ἧσσον εὖ, ἕσσωται δὲ ὑπὸ τῆς

25. - p. 160, 3 Eustathius Il. p. 173

1. δὴ καὶ] δὴ z ‖ 2. ξυνήνεικε *Cd* ‖ σε supplevi ‖ ἤτοι] ἢ καὶ *qz* ‖ ἢ om. *B*[1] ‖ 5. ξὺν *Cd* ‖ δᾶτι *C* ‖ τε καὶ Naber ‖ ἀρταφέρνη *d*, ἀρταφέρνεϊ *sz* ‖ 6. ἀθηναίων *Cd* ‖ ἀμφοτέρησιν ἐχώρησεν *R*, ἀμφοτέρῃσι ἐχώρησαν *sz* ‖ 10. ταῦτα ξυμβάλλομαι *Cd*, συμβάλλομαι ταῦτα *z* ‖ 11. ὁ σὸς Bekkerus ‖ 12. τὸν om. *C* ‖ θρήικιον *A*, θρηίκιον *B*, θρήκιον *R* ‖ 13. ἐγίνοντο *R* ‖ 14. ἐπιτέτραπτο *ABCd* ‖ 15. γε om. *R* ‖ ιστίαιος *AB*, ἱστίαιος *Cd* ‖ 16. εἰ ante Ἱστιαῖος *ABCd* ‖ ἐπέπετο *d* ‖ 17. ἠντιώθη *PRz* ‖ διειργαστο *R* ‖ 19. γενέσθαι *PRz* ‖ βούλευ *P*, βούλευε *R*, βουλεύου *z* ‖ 20. τοιούτων *R* ‖ 21. ἀλλὰ *ABd*: ἀλλ' ‖ πείθεο *PRz* ‖ ξύλλογον *d* ‖ τῶνδε *R* ‖ 22. αὖτις δὲ ὅτ' ἀν *AB* ‖ δοκῆι *AB*[2]*C*, δοκῇ *d*, δοκέει *z* ‖ 24. ἐόν] σόν *R* ‖ τι] τοι *z* ‖ 25. ἔσσονται *Cpr*.

τύχης τὸ βούλευμα· ὁ δὲ βουλευσάμενος αἰσχρῶς, εἴ οἱ ἡ τύχη ἐπίσποιτο, εὕρημα εὕρηκε, ἧσσον δὲ οὐδέν οἱ κακῶς
ε) βεβούλευται. ὁρᾷς τὰ ὑπερέχοντα ζῷα ὡς κεραυνοῖ ὁ θεὸς οὐδὲ ἐᾷ φαντάζεσθαι, τὰ δὲ σμικρὰ οὐδέν μιν κνίζει· ὁρᾷς δὲ ὡς ἐς οἰκήματα τὰ μέγιστα αἰεὶ καὶ δένδρεα τὰ τοιαῦτα ἀποσκήπτει τὰ βέλεα· φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν. οὕτω δὲ καὶ στρατὸς πολλὸς ὑπὸ ὀλίγου διαφθείρεται κατὰ τοιόνδε. ἐπεάν σφι ὁ θεὸς φθονήσας φόβον ἐμβάλῃ ἢ βροντήν, δι᾽ ὧν ἐφθάρησαν ἀναξίως ἑωυτῶν.
ζ) οὐ γὰρ ἐᾷ φρονέειν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἑωυτόν. ἐπειχθῆναι μέν νυν πᾶν πρῆγμα τίκτει σφάλματα, ἐκ τῶν ζημίαι μεγάλαι φιλέουσι γίνεσθαι· ἐν δὲ τῷ ἐπισχεῖν ἔνεστι ἀγαθά, εἰ μὴ παραυτίκα δοκέοντα εἶναι, ἀλλ᾽ ἀνὰ χρόνον ἐξεύροι τις
η) ἄν. σοὶ μὲν δὴ ταῦτα ὦ βασιλεῦ συμβουλεύω· σὺ δέ, ὦ παῖ Γοβρύεω Μαρδόνιε, παῦσαι λέγων λόγους ματαίους περὶ Ἑλλήνων οὐκ ἐόντων ἀξίων φλαύρως ἀκούειν. Ἕλληνας γὰρ διαβάλλων ἐπαείρεις αὐτὸν βασιλέα στρατεύεσθαι· αὐτοῦ δὲ τούτου εἵνεκα δοκέεις μοι πᾶσαν προθυμίην ἐκτείνειν. μή νυν οὕτω γένηται. διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον· ἐν τῇ δύο μέν εἰσι οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεόμενος. ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων ἀδικέει οὐ παρεόντι κατηγορέων, ὁ δὲ ἀδικέει ἀναπειθόμενος πρὶν ἢ ἀτρεκέως ἐκμάθῃ· ὁ δὲ δὴ ἀπεὼν τοῦ λόγου τάδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικέεται, διαβληθείς τε ὑπὸ τοῦ ἑτέρου καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ
θ) ἑτέρου κακὸς εἶναι. ἀλλ᾽ εἰ δὴ δεῖ γε πάντως ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους στρατεύεσθαι, φέρε, βασιλεὺς μὲν αὐτὸς ἐν

3. ὁρᾷς - 10 ἑωυτόν Stobaeus floril. XXII 46. — 17. Eustathius Il. p. 957. — 19. διαβολὴ - 25 εἶναι Stobaeus floril. XLII 16

1. ἡ om. *R* ‖ 2. δὲ] τε Bekkerus ‖ 3. ζῶα *PRdz* ‖ ὡς post ὁρᾷς z ‖ 4. οὐδ᾽ Stob. ‖ μικρὰ *d* ‖ οὐδέ *dz* ‖ κνίζειν *R* ‖ 5 τὰ μέγιστα] μέγιστα (τα) *P*, μέγιστα *d* ‖ ἀεὶ *z* idque post οἰκήματα ‖ τοιαῦτ᾽ ἐπισκήπτει *z* ‖ 6. τὰ βέλεα] βέλεα *PRz*. Stob. ‖ 7. δὴ *CPz* ‖ ὑπ᾽ Stob. ‖ 8. κατὰ τὸ τοιόνδε *R* ‖ ἐπειδὰν Stob. ‖ 9. δι᾽ ὧν *Rz*. Stob. ‖ ἐσφάλησαν *PRz* ‖ ἀξίως Stob. ‖ ἑαυτῶν *d* ‖ 10. ἄλλον μέγα ὁ θεὸς *z* ‖ ἑαυτόν *d* ‖ 13. εὕροι *PRz* ‖ 14. ξυμβουλεύω *d* ‖ 15. γοβρύεω *ABd*: γωβρύεω ‖ Μαρδόνιε expungebat Naber ‖ 17. ἐπαίρεις *L* ‖ βασιλῆα *z* ‖ 19. ἐκτίνειν *A*[1]*BCd* ‖ μὴ νῦν *ABd* ‖ 21. ἀδικεῖ *PR* ‖ παρεόντος *PR*, παρεόντων *z* ‖ 22. πριν ἢ *APR* ‖ 25. δεῖ δὴ γε *CP*, δὴ γε δεῖ *R* ‖ 26. στρατεύσασθαι *R*

ἤθεσι τοῖσι Περσέων μενέτω, ἡμέων δὲ ἀμφοτέρων παραβαλλομένων τὰ τέκνα, στρατηλάτεε αὐτὸς σὺ ἐπιλεξάμενός τε ἄνδρας τοὺς ἐθέλεις καὶ λαβὼν στρατιὴν ὁκόσην τινὰ βούλεαι. καὶ ἢν μὲν τῇ σὺ λέγεις ἀναβαίνῃ βασιλέι τὰ πρήγματα, κτεινέσθων οἱ ἐμοὶ παῖδες, πρὸς δὲ αὐτοῖσι καὶ ἐγώ· ἢν δὲ τῇ ἐγὼ προλέγω, οἱ σοὶ ταῦτα πασχόντων, σὺν δέ σφι καὶ σύ, ἢν ἀπονοστήσῃς. εἰ δὲ ταῦτα μὲν ὑποδύνειν οὐκ ἐθελήσεις, σὺ δὲ πάντως στράτευμα ἀνάξεις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀκούσεσθαί τινά φημι τῶν αὐτοῦ τῇδε ὑπολειπομένων Μαρδόνιον, μέγα τι κακὸν ἐξεργασμένον Πέρσας, ὑπὸ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων διαφορεύμενον ἤ κου ἐν γῇ τῇ Ἀθηναίων ἤ σέ γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίων, εἰ μὴ ἄρα καὶ πρότερον κατ' ὁδόν, γνόντα ἐπ' οἵους ἄνδρας ἀναγινώσκεις στρατεύεσθαι βασιλέα."

Ἀρτάβανος μὲν ταῦτα ἔλεξε, Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς ἀμεί- 11
βεται τοῖσιδε. "Ἀρτάβανε, πατρὸς εἶς τοῦ ἐμοῦ ἀδελφεός· τοῦτό σε ῥύσεται μηδένα ἄξιον μισθὸν λαβεῖν ἐπέων ματαίων. καί τοι ταύτην τὴν ἀτιμίην προστίθημι ἐόντι κακῷ καὶ ἀθύμῳ, μήτε συστρατεύεσθαι ἔμοιγε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα αὐτοῦ τε μένειν ἅμα τῇσι γυναιξί· ἐγὼ δὲ καὶ ἄνευ σέο ὅσα περ εἶπα ἐπιτελέα ποιήσω. μὴ γὰρ εἴην ἐκ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος τοῦ Ἀρσάμεος τοῦ Ἀριαράμνεω τοῦ Τεΐσπεος τοῦ Κύρου τοῦ Καμβύσεω τοῦ Τεΐσπεος τοῦ Ἀχαιμένεος γεγο-

Ξέρξου ἀντίρρησις πρὸς Ἀρτάβανον — Ἀχαιμένης | Τεΐσπης | Καμβύσης | Κῦρος | Τεΐσπης | Ἄρμνης | Ἀρσαμένης | Ὑστάσπης | Δαρεῖος | Ξέρξης

19—21. Eustathius Il. p. 733

1. παραβαλομένων *P* ‖ 2. στρατηλατέεται *C*, στρατηλάτεεν *R* ‖ 3. θέλεις *C* ‖ βούλεται *C* ‖ 4. ἀναβαίνει *Cpr. d*, ἀναβαίνειν *R* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 5. δὲ αὐτοῖσι] δέ σφι *P* ‖ 6. ἢν] εἰ *d* ‖ ξὺν *Cd* ‖ 8. ἂν ἐξεις *R* ‖ 9. ἀκούσασθαι *R* ‖ φημὶ *R* ‖ 10. ἐξεργασάμενον *PRz* ‖ 11. διαφορευόμενον *R*, διαφθορεύμενον *z* ‖ 12. ἄρα] καὶ ἄρα *z* ‖ 14. βασιλῆα *z* ‖ 15. Ξέρξης – 16 Ἀρτάβανε om. *C* ‖ 16. τοῖσδε *L* ‖ 17. τοῦτο δέ σε *z* ‖ 18. τοι om. *Apr.* ‖ προστίθημι *ABCd* ‖ 19. τε καὶ *Rz* ‖ ξυστρατεύεσθαι *Cd* ‖ ἐμοίγε *Pz* ‖ 20. καὶ om. *R* ‖ 22. ἀράμεος *R* ‖ ἄρμνεω *ABCd* ‖ τίσπεος *R*. post hoc excidisse suspicor τοῦ Καμβύσεω ‖ 23. τοῦ τε ἴσπεος *C*, om. *PRz* ‖ ἀχαιμένος *d*

νιῶς, μὴ τιμωρησάμενος Ἀθηναίους, εὖ ἐπιστάμενος ὅτι εἰ ἡμεῖς ἡσυχίην ἄξομεν, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνοι, ἀλλὰ καὶ μάλα στρατεύσονται ἐπὶ τὴν ἡμετέρην, εἰ χρὴ σταθμιώσασθαι τοῖσι ὑπαργμένοισι ἐξ ἐκείνων, οἳ Σάρδις τε ἐνέπρησαν καὶ ἤλασαν ἐς τὴν Ἀσίην. οὔκων ἐξαναχωρέειν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ ποιέειν ἢ παθεῖν προκέεται ἀγών, ἵνα ἢ τάδε πάντα ὑπὸ Ἕλλησι ἢ ἐκεῖνα πάντα ὑπὸ Πέρσῃσι γένηται· τὸ γὰρ μέσον οὐδὲν τῆς ἔχθρης ἐστί. καλὸν ὦν προπεπονθότας ἡμέας τιμωρέειν ἤδη γίνεται, ἵνα καὶ τὸ δεινὸν τὸ πείσομαι τοῦτο μάθω, ἐλάσας ἐπ' ἄνδρας τούτους, τούς γε καὶ Πέλοψ ὁ Φρύξ, ἐὼν πατέρων τῶν ἐμῶν δοῦλος, κατεστρέψατο οὕτω ὡς καὶ ἐς τόδε αὐτοί τε ὤνθρωποι καὶ ἡ γῆ αὐτῶν ἐπώνυμοι τοῦ καταστρεψαμένου καλέονται."

12 Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτο ἐλέγετο. μετὰ δὲ εὐφρόνη τε ἐγίνετο καὶ Ξέρξην ἔκνιζε ἡ Ἀρταβάνου γνώμη· νυκτὶ δὲ βουλὴν διδοὺς πάγχυ εὕρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. δεδογμένων δέ οἱ αὖτις τούτων κατύπνωσε, καὶ δή κου ἐν τῇ νυκτὶ εἶδε ὄψιν τοιήνδε, ὡς λέγεται ὑπὸ Περσέων. ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἄνδρα οἱ ἐπιστάντα μέγαν τε καὶ εὐειδέα εἰπεῖν "μετὰ δὴ βουλεύεαι ὦ Πέρσα στράτευμα μὴ ἄγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, προείπας ἁλίζειν Πέρσας στρατόν; οὔτε ὦν μεταβουλευόμενος ποιέεις εὖ οὔτε ὁ συγγνωσόμενός τοι πάρα· ἀλλ' ὥσπερ τῆς ἡμέρης ἐβουλεύ-
13 σαο ποιέειν, ταύτην ἴθι τῶν ὁδῶν." τὸν μὲν ταῦτα εἰπόντα

περὶ τῆς φανείσης ὄψεως τῷ Ξέρξῃ

12. αὐτοί – 13 καλέονται Antonius Mon. p 796 Tittm.

2. ἕξομεν z ‖ 4. καὶ om. *R* ‖ 5. οὐδετέροις *R*, οὐδ' ἑτέροισι *d* ‖ ἱκανῶς ἔχειν *R* ‖ 6. παθέειν *L* ‖ πρόκειται *ABR* ‖ 8. ἔχθης *A* ‖ 9. ὑμέας *R* ‖ ἤδη] ἔτι *qz* ‖ 10. πήσομαι *d* ‖ 11. ὁ om. *R* ‖ ἐὼν ἐμῶν πατέρων *PRz* ‖ 12. ὠνθρωποι *P*, ὦνθρωποι z, ὤνθρωποι *R*, ἄνθρωποι ceteri, οἱ ἄνθρωποι Anton. ‖ 13. αὐτέων *ABdz*. Anton. ‖ 14. τοσοῦτο *R* ‖ ἐγένετο *CR* ‖ τε *P* superscr. ‖ 15. ἐγένετο *PR* ‖ ξέρξην *R*, Ξέρξεα z ‖ 16. διδοὺς βουλὴν *d* ‖ 17. δεδογμένον *R* ‖ αὖτι *d* ‖ τουτέων z ‖ κατύπτωσε *A*[1] ‖ 18. ἴδε *AB* ‖ ὄψιν τοιήνδε *AB*, ὄψιν ὄψιν *R* ‖ ὡς λέ(γεται) om. *R* ‖ 19. οἱ ἐπιστάντα μέγαν om. *A*[1] ‖ 20. βουλεύεται *C* ‖ 21. μὴ om. z ‖ πέρσῃσι *PRz* ‖ 22. στρατιὴν *Cd* ‖ 23. ξυγγνωσόμενός *Cd* ‖ ἐβούλευσας z ‖ 24. εἴπαντα *Rz*

ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἀποπτάσθαι, ἡμέρης δὲ ἐπιλαμψάσης ὀνεί-
ρου μὲν τούτου λόγον οὐδένα ἐποιέετο, ὁ δὲ Περσέων συνα-
λίσας τοὺς καὶ πρότερον συνέλεξε, ἔλεξέ σφι τάδε. "ἄνδρες
Πέρσαι, συγγνώμην μοι ἔχετε ὅτι ἀγχίστροφα βουλεύομαι·
φρενῶν τε γὰρ ἐς τὰ ἐμεωυτοῦ πρῶτα οὔκω ἀνήκω, καὶ οἱ
παρηγορεόμενοι ἐκεῖνα ποιέειν οὐδένα χρόνον μευ ἀπέχονται.
ἀκούσαντι μέντοι μοι τῆς Ἀρταβάνου γνώμης παραυτίκα
μὲν ἡ νεότης ἐπέζεσε, ὥστε ἀεικέστερα ἀπορρῖψαι ἔπεα ἐς
ἄνδρα πρεσβύτερον ἢ χρεόν· νῦν μέντοι συγγνοὺς χρήσομαι
τῇ ἐκείνου γνώμῃ. ὡς ὦν μεταδεδογμένον μοι μὴ στρατεύ-
εσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἥσυχοι ἔστε." Πέρσαι μὲν ὡς ἤκου- 14
σαν ταῦτα, κεχαρηκότες προσεκύνεον· νυκτὸς δὲ γενομένης
αὖτις τὠυτὸ ὄνειρον τῷ Ξέρξῃ κατυπνωμένῳ ἔλεγε ἐπιστάν
"ὦ παῖ Δαρείου, καὶ δὴ φαίνεαι ἐν Πέρσῃσί τε ἀπειπάμενος
τὴν στρατηλασίην καὶ τὰ ἐμὰ ἔπεα ἐν οὐδενὶ ποιησάμενος
λόγῳ ὡς παρ' οὐδενὸς ἀκούσας; εὖ νυν τόδ' ἴσθι. ἤν περ μὴ
αὐτίκα στρατηλατέῃς, τάδε τοι ἐξ αὐτῶν ἀνασχήσει· ὡς καὶ
μέγας καὶ πολλὸς ἐγένεο ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, οὕτω καὶ ταπει-
νὸς ὀπίσω κατὰ τάχος ἔσεαι." Ξέρξης μὲν περιδεὴς γενό- 15
μενος τῇ ὄψι ἀνά τε ἔδραμε ἐκ τῆς κοίτης καὶ πέμπει ἄγ-
γελον ἐπὶ Ἀρτάβανον καλέοντα· ἀπικομένῳ δέ οἱ ἔλεγε
Ξέρξης τάδε. "Ἀρτάβανε, ἐγὼ τὸ παραυτίκα μὲν οὐκ ἐσω-

μετάγνωσις Ξέρξου τῆς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατείας καὶ δευτέρα ὄψις ὀνείρου καὶ περὶ αὐτῆς διάλογος πρὸς Ἀρτάβανον

8. (Hesychius v. ἀεικέστερα)

1. ἀποπτάσθαι Pz: ἀποπτᾶσθαι ‖ δ' AB ‖ οὐνείρου A ‖ 2. ξυναλίσας et ξυνέλεξε C ‖ 3. τοὺς] τοὺς αὐτοὺς τούς Rz ‖ ἔλεγέ σφι PRz ‖ 4. ξυγγνώμην Cd ‖ βουλεύσομαι d ‖ 5. οὔκω Rz: οὔπω ‖ 6. παρηγορεύμενοι R, παρηγορευόμενοι Bd ‖ ἐκεῖνα ABR: κεῖνα ‖ ἀπέρχονται B ‖ 9. χρεὸν ABC: χρεών ‖ ξυγγνοὺς d ‖ 10. μεταδεδογμένον Pcorr. R: μεταδεδογμένων ceteri codices, μεταδεδογμένῳ z ‖ 11. ἥσυχοι ἐστὲ d, ἡσυχοί ἐστε z ‖ 13. ἔλεγε post ὄνειρον PR, ἔλεξε ibidem z ‖ 15. ποιεύμενος R ‖ 16. ἀκούσας. vulgo ‖ νῦν Rdz ‖ τόδε ABd ‖ 17. στρατηλατέεις d ‖ τοι] οἱ C ‖ αὐτέων z ‖ ἀνασχήσειν C, προσδόκα ἀνασχήσειν z ‖ 18. πολὺς PR ‖ 19. γενόμενος PRz: ἐγένετο ‖ 20. ὄψει L ‖ τ' R ‖ καὶ om. C ‖ 21. ἐπὶ om. PRz ‖ ἀπιγμένῳ Pz ‖ οἱ om. PRz ‖ 22. ἐφρόνεον ABCd

φρόνεον εἴπας ἐς σὲ μάταια ἔπεα χρηστῆς εἵνεκα συμβουλίης· μετὰ μέντοι οὐ πολλὸν χρόνον μετέγνων, ἔγνων δὲ ταῦτά μοι ποιητέα ἐόντα τὰ σὺ ὑπεθήκαο. οὐκων δυνατός τοι εἰμὶ ταῦτα βουλόμενος ποιέειν· τετραμμένῳ γὰρ δὴ καὶ μετεγνωκότι ἐπιφοιτέον ὄνειρον φαντάζεταί μοι οὐδαμῶς συνεπαινέον ποιέειν με ταῦτα· νῦν δὲ καὶ διαπειλῆσαν οἴχεται. εἰ ὦν θεός ἐστι ὁ ἐπιπέμπων καί οἱ πάντως ἐν ἡδονῇ ἐστι γενέσθαι στρατηλασίην ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐπιπτήσεται καὶ σοὶ τὠυτὸ τοῦτο ὄνειρον, ὁμοίως καὶ ἐμοὶ ἐντελλόμενον. εὑρίσκω δὲ ὧδ' ἂν γινόμενα ταῦτα, εἰ λάβοις τὴν ἐμὴν σκευὴν πᾶσαν καὶ ἐνδὺς μετὰ τοῦτο ἵζοιο ἐς τὸν ἐμὸν θρόνον, καὶ ἔπειτα ἐν κοίτῃ τῇ ἐμῇ κατυπνώσειας." Ξέρξης

16 μὲν ταῦτά οἱ ἔλεγε· Ἀρτάβανος δὲ οὐ πρώτῳ κελεύσματι πειθόμενος, οἷα οὐκ ἀξιεύμενος ἐς τὸν βασιλήιον θρόνον ἵζεσθαι, τέλος ὡς ἠναγκάζετο εἴπας τάδε ἐποίεε τὸ κελευόμενον.

α) "ἶσον ἐκεῖνο ὦ βασιλεῦ παρ' ἐμοὶ κέκριται, φρονέειν τε εὖ καὶ τῷ λέγοντι χρηστὰ ἐθέλειν πείθεσθαι· τά σε καὶ ἀμφότερα περιήκοντα ἀνθρώπων κακῶν ὁμιλίαι σφάλλουσι, κατά περ τὴν πάντων χρησιμωτάτην ἀνθρώποισι θάλασσαν πνεύματά φασι ἀνέμων ἐμπίπτοντα οὐ περιορᾶν φύσι τῇ ἑωυτῆς χρᾶσθαι. ἐμὲ δὲ ἀκούσαντα πρὸς σεῦ κακῶς οὐ τοσοῦτο ἔδακε λύπη, ὅσον γνωμέων δύο προκειμενέων Πέρσῃσι, τῆς μὲν ὕβριν αὐξανούσης, τῆς δὲ καταπαυούσης καὶ λεγούσης ὡς κακὸν εἴη διδάσκειν τὴν ψυχὴν πλέον τι δίζη-

5. ἐπιφοιτέον - 6 ταῦτα Lexicon Vindob. p. 135. — 16. ἶσον - 17 πείθεσθαι Stobaeus floril. III 68. Eustathius Il. p. 238. — 24. ὡς - p. 165, 1 παρεόντος Stobaeus floril. X 41

1. εἶπας σε *ABCd* ‖ εἵνεκε *R* ‖ συμβουλῆς *PRz* ‖ 4. τοι om. *d* ‖ ποιέειν βουλόμενος *PRz* ‖ δὴ om. *ABCd* ‖ 5. ἐπίφοιτον *R*, φοιτῶν *d*. Lex. Vind., ἐπιφοιτῶν ceteri ‖ ξυνεπενέον *C*, ξυνεπαινέον *d*, συνέπαινον ἐὸν *R* ‖ 6. μετὰ ταῦτα ποιέειν Lex. Vind. ‖ καὶ δὴ ἀπειλῆσαν *R* ‖ 8. στρατηλατέειν *ABCd* ‖ 9. σὺ *C* ‖ ὁμοίως ὡς *PRz* ‖ 10. ὧδε ἀνταγινόμενα *R* ‖ λάβῃς *d*, λάβεις *z* ‖ 13. οἱ om. *R* ‖ δὲ om. *d* ‖ οὐ τῷ πρώτῳ οἱ *R* ‖ κελεύματι *ABCd* ‖ 15. κελεόμενον *C* ‖ 16. ἶσον *dz* ‖ ἐκεῖνο et παρ' ἐμοὶ om. Eust. ‖ 17. τάδε καὶ *s z* ‖ 18. πέρι ἥκοντα *AB* ‖ ὁμιλίῃ *z* ‖ 20. φύσει *L* ‖ 21. χρᾶσθαι *R*: χρῆσθαι ‖ τοσοῦτον *PRz* ‖ 22. δύο *C* (δύω) ‖ προκειμενέων *ABd*: προκειμένων ‖ 23. αὐξούσης *PRz* ‖ 24. τὴν ψυχὴν διδάσκειν *R* ‖ δίζεσθαι *Cpr. z.* Stob.

σθαι αἰεὶ ἔχειν τοῦ παρεόντος, τοιουτέων προκειμενέων γνωμέων ὅτι τὴν σφαλερωτέρην σεωυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι ἀναιρέο. νῦν ὦν, ἐπειδὴ τέτραψαι ἐπὶ τὴν ἀμείνω, φῄς τοι μετιέντι β) τὸν ἐπ' Ἕλληνας στόλον ἐπιφοιτᾶν ὄνειρον θεοῦ τινος πομπῇ, οὐκ ἐῶντά σε καταλύειν τὸν στόλον. ἀλλ' οὐδὲ ταῦτά ἐστι ὦ παῖ θεῖα. ἐνύπνια γὰρ τὰ ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα τοιαῦτά ἐστι οἷά σε ἐγὼ διδάξω, ἔτεσι σεῦ πολλοῖσι πρεσβύτερος ἐών. πεπλανῆσθαι αὗται μάλιστα ἐώθασι αἱ ὄψιες τῶν ὀνειράτων, τά τις ἡμέρης φροντίζει· ἡμεῖς δὲ τὰς πρὸ τοῦ ἡμέρας ταύτην τὴν στρατηλασίην καὶ τὸ κάρτα εἴχομεν μετὰ χεῖρας. εἰ δὲ ἄρα μή ἐστι τοῦτο τοι- γ) οῦτο οἷον ἐγὼ διαιρέω, ἀλλά τι τοῦ θεοῦ μετέχον, σὺ πᾶν αὐτὸ συλλαβὼν εἴρηκας· φανήτω γὰρ δὴ καὶ ἐμοί, ὡς καὶ σοί, διακελευόμενον· φανῆναι δὲ οὐδὲν μᾶλλόν μοι ὀφείλει ἔχοντι τὴν σὴν ἐσθῆτα ἢ οὐ καὶ τὴν ἐμήν, οὐδέ τι μᾶλλον ἐν κοίτῃ τῇ σῇ ἀναπαυομένῳ ἢ οὐ καὶ ἐν τῇ ἐμῇ, εἴ πέρ γε καὶ ἄλλως ἐθέλει φανῆναι. οὐ γὰρ δὴ ἐς τοσοῦτό γε εὐηθείης ἀνήκει τοῦτο, ὅ τι δή κοτέ ἐστι, τὸ ἐπιφαινόμενόν τοι ἐν τῷ ὕπνῳ, ὥστε δόξει ἐμὲ ὁρέον σὲ εἶναι, τῇ σῇ ἐσθῆτι τεκμαιρόμενον. εἰ δὲ ἐμὲ μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιήσεται οὐδὲ ἀξιώσει ἐπιφανῆναι, οὔτε ἢν τὴν ἐμὴν ἐσθῆτα ἔχω οὔτε ἢν τὴν σήν, οὐδὲ ἐπιφοιτήσει, τοῦτο ἤδη μαθητέον ἔσται· εἰ γὰρ δὴ ἐπιφοιτήσει γε συνεχέως, φαίην ἂν καὶ αὐτὸς θεῖον εἶναι. εἰ δέ τοι οὕτω δεδόκηται γίνεσθαι καὶ οὐκ οἷά τε αὐτὸ παρατρέψαι, ἀλλ' ἤδη δεῖ ἐμὲ ἐν κοίτῃ τῇ

6. Eustathius Il. p. 48

1. τουτέων *PRz* ‖ προσκειμενέων *AB*, προκειμένων *dz* ‖ 2. σφαλερωτάτην *R* ‖ ἀναίρεο *Rdz* ‖ 3. ὦν om. *P* ‖ τετράφθαι *R* ‖ 5. ἐῶντα] ἐόντος *z* ‖ 6. ταῦτα ἔστι *P* ‖ θεῖα ὦ παῖ *PRz* ‖ 8. αὗται Reiske: αὐταὶ ‖ 9. αἱ et τῶν om. *R* ‖ 11. ἄρα *AB*, ὄρα *R* ‖ μὴ ἔστι *Pdz* ‖ τοιοῦτον *R*, τοιόνδε *Pz* ‖ 12 διαιρῶ *Pz* ‖ θεῖον Schweighaeuser ‖ 13. αὐτὸς *R* ‖ ξυλλαβὼν *Cd* ‖ φανεῖται *s*, φανήσεται *z* ‖ δὴ om. *R* ‖ κἀμοὶ *z* ‖ 14. σὺ *B* ‖ 15. οὐ καὶ Schaefer: οὐκὶ *ABPz*, οὐκ *C*, οὐχὶ *Rd* ‖ 17. τοσοῦτόν *R* ‖ εὐηθίης *AB*, εὐηθείας *R* ‖ 18. κοτέ om. *R* ‖ σοι *R* ‖ 19. ὁρῶν *L* ‖ 22. οὐδὲ καὶ *C*, σὲ δὲ *R* ‖ μαθητέον ἤδη *z* ‖ 23. ἔσται *ABCd*: ἐστί ‖ δὴ] μοι *d* ‖ ἐπιφοιτήσειε *z* ‖ γε om. *dz* ‖ 24. δέδοκται *Pz* ‖ 25. ἤδη δεῖ ἐμὲ Schaefer: ἤδη ἢ ἐμὲ A^1*BCd*, ἤδη ἴημι *PRz*, ἢ ἤδη ἐμὲ B^2 marg. ἢ δεῖ ἐμὲ Bekkerus

σῇ κατυπνῶσαι, φέρε, τούτων ἐξ ἐμεῦ ἐπιτελευμένων φανήτω καὶ ἐμοί. μέχρι δὲ τούτου τῇ παρεούσῃ γνώμῃ χρή-
17 σομαι." τοσαῦτα εἴπας Ἀρτάβανος, ἐλπίζων Ξέρξην ἀποδέξειν λέγοντα οὐδέν, ἐποίεε τὸ κελευόμενον. ἐνδὺς δὲ τὴν Ξέρξεω ἐσθῆτα καὶ ἱζόμενος ἐς τὸν βασιλήιον θρόνον ὡς μετὰ ταῦτα κοῖτον ἐποιέετο, ἦλθέ οἱ κατυπνωμένῳ τὠυτὸ ὄνειρον τὸ καὶ παρὰ Ξέρξην ἐφοίτα, ὑπερστὰν δὲ τοῦ Ἀρταβάνου εἶπε τάδε. "ἆρα σὺ δὴ κεῖνος εἶς ὁ ἀποσπεύδων Ξέρξην στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ὡς δὴ κηδόμενος αὐτοῦ; ἀλλ' οὔτε ἐς τὸ μετέπειτα οὔτε ἐς τὸ παραυτίκα νῦν καταπροΐξεαι ἀποτράπων τὸ χρεὸν γενέσθαι. Ξέρξην δὲ τὰ δεῖ
18 ἀνηκουστέοντα παθεῖν, αὐτῷ ἐκείνῳ δεδήλωται." ταῦτά τε ἐδόκεε Ἀρτάβανος τὸ ὄνειρον ἀπειλέειν καὶ θερμοῖσι σιδηρίοισι ἐκκαίειν αὐτοῦ μέλλειν τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ ὃς ἀμβώσας μέγα ἀναθρώσκει, καὶ παριζόμενος Ξέρξῃ, ὡς τὴν ὄψιν οἱ τοῦ ἐνυπνίου διεξῆλθε ἀπηγεόμενος, δεύτερά οἱ λέγει τάδε. "ἐγὼ μέν, ὦ βασιλεῦ, οἷα ἄνθρωπος ἰδὼν ἤδη πολλά τε καὶ μεγάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἡσσόνων, οὐκ ἔων σε τὰ πάντα τῇ ἡλικίῃ εἴκειν, ἐπιστάμενος ὡς κακὸν εἴη τὸ πολλῶν ἐπιθυμέειν, μεμνημένος μὲν τὸν ἐπὶ Μασσαγέτας Κύρου στόλον ὡς ἔπρηξε, μεμνημένος δὲ καὶ τὸν ἐπ' Αἰθίοπας τὸν Καμβύσεω. συστρατευόμενος δὲ καὶ Δαρείῳ ἐπὶ Σκύθας. ἐπιστάμενος ταῦτα γνώμην εἶχον ἀτρεμίζοντά σε

ὅτι καὶ Ἀρταβάνῳ ὁ αὐτὸς ὄνειρος ἐπέστη

7. Eustathius Il. p. 167. — 11. ibidem p. 166. — 17. ἐγὼ - 20 ἐπιθυμέειν Stobaeus floril. X 35. — 23. ἀτρεμίζοντα - p. 167, 1 εἶναι Eustathius Il. p. 201

1. τουτέων z ‖ ἐπιτελουμένων *P* ‖ 2. παρούσῃ *C* ‖ 3. ὁ ἀρτάβανος *R* ‖ νομίζων *Pdz* ‖ Ξέρξεα z ‖ 5. ἑζόμενος *Rz* ‖ 7. ξέρξεα *PRz* ‖ ὑπερστᾶν *AB* ‖ Ἀρταβάζου Eust. ‖ 8. τάδε om. *ABCd* ‖ σὺ δ' *C*, δὴ σὺ *d* ‖ ἐκεῖνος *CR* ‖ εἰς ὃ *R*, ἢς, ὁ z ‖ ξέρξεα *Pz* ‖ 10. bis οὔτ' *ABd* ‖ 11. ἀποτρέπων *L* ‖ χρεὼν *dz*. Eust. ‖ Ξέρξεα z ‖ 12. παθεῖν *R*: παθέειν ‖ τε *R*: δὴ *ABCd*, τε (δὴ) *P*, τε δὴ z ‖ 13. ὁ ἀρτάβανος *R* ‖ τὸν *Pcorr.* *Rz* ‖ σιδηρίοισι *PR*: σιδηρείοισι ‖ 15. ἀνθρώσκει *A*[1]*BCd* ‖ 16. διῆλθεν *Cd* ‖ 17. ἰδὼν τε πολλὰ καὶ μεγάλα z ‖ 18. ὑπὸ ἡσσόνων πεσόντα πρήγματα *C* ‖ ἐῶ Stob. ‖ 20. μιμνησκόμενος *ABCd* ‖ τὸν - 21 ἔπρηξε bis *R* ‖ 21. καὶ τὸν - 22 δὲ om. *R* ‖ 22. τοῦ z ‖ ξυστρατευόμενος *d* ‖ 23. ταῦτα, ὧν ταῦτα z

μακαριστὸν εἶναι πρὸς πάντων ἀνθρώπων. ἐπεὶ δὲ δαιμονίη τις γίνεται ὁρμή, καὶ Ἕλληνας, ὡς οἶκε, φθορή τις καταλαμβάνει θέηλατος, ἐγὼ μὲν καὶ αὐτὸς τράπομαι καὶ τὴν γνώμην μετατίθεμαι, σὺ δὲ σήμηνον μὲν Πέρσῃσι τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ πεμπόμενα, χρᾶσθαι δὲ κέλευε τοῖσι ἐκ σέο πρώτοισι προειρημένοισι ἐς τὴν παρασκευήν, ποίεε δὲ οὕτω ὅκως τοῦ θεοῦ παραδιδόντος τῶν σῶν ἐνδεήσει μηδέν." τούτων δὲ λεχθέντων, ἐνθαῦτα ἐπαερθέντες τῇ ὄψι, ὡς ἡμέρη ἐγένετο τάχιστα, Ξέρξης τε ὑπερετίθετο ταῦτα Πέρσῃσι καὶ Ἀρτάβανος, ὃς πρότερον ἀποσπεύδων μοῦνος ἐφαίνετο, τότε ἐπισπεύδων φανερὸς ἦν.

Ὁρμημένῳ δὲ Ξέρξῃ στρατηλατέειν μετὰ ταῦτα τρίτη 19
ὄψις ἐν τῷ ὕπνῳ ἐγένετο, τὴν οἱ Μάγοι ἔκριναν ἀκούσαντες φέρειν τε ἐπὶ πᾶσαν γῆν δουλεύσειν τέ οἱ πάντας ἀνθρώπους. ἡ δὲ ὄψις ἦν ἥδε. ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἐστεφανῶσθαι ἐλαίης θαλλῷ, ἀπὸ δὲ τῆς ἐλαίης τοὺς κλάδους γῆν πᾶσαν ἐπισχεῖν, μετὰ δὲ ἀφανισθῆναι περὶ τῇ κεφαλῇ κείμενον τὸν στέφανον. κρινάντων δὲ ταῦτα τῶν Μάγων, Περσέων τε τῶν συλλεχθέντων αὐτίκα πᾶς ἀνὴρ ἐς τὴν ἀρχὴν τὴν ἑωυτοῦ ἀπελάσας εἶχε προθυμίην πᾶσαν ἐπὶ τοῖσι εἰρημένοισι, θέλων αὐτὸς ἕκαστος τὰ προκείμενα δῶρα λαβεῖν, καὶ Ξέρξης τοῦ στρατοῦ οὕτω ἐπάγερσιν ποιέεται, χῶρον πάντα ἐρευνῶν τῆς ἠπείρου. ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου ἁλώσιος ἐπὶ μὲν τέσσερα 20
ἔτεα πλήρεα παραρτέετο στρατιήν τε καὶ τὰ πρόσφορα τῇ στρατιῇ, πέμπτῳ δε ἔτεϊ ἀνομένῳ ἐστρατηλάτεε χειρὶ μεγάλῃ πλήθεος. στόλων γὰρ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν πολλῷ δὴ μέ-

γνώμη περὶ τοῦ πάντως στρατεῦσαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τρίτη ὄψις ὀνείρου

2. ἔοικε *L* ‖ καταλαμβάνει τις φθορὴ *ABCd* ‖ 3. τράπωμαι *d* ‖ 4. σὺ μὲν σήμηνον πέρσῃσι *C* ‖ 5. πεμπόμενα — 7. θεοῦ om. *R* ‖ πεποιημένα *C* ‖ χρῆσθαι *Pz* ‖ 6. οὕτως *P* ‖ 7. ἐνδεήσει *PR* : ἐνδεήσῃ ‖ τουτέων *z* ‖ δὲ om. *PRz* ‖ 8. ἐπαρθέντες *L* ‖ ὄψι *AB* : ὄψει ‖ 9. ὑπετίθεε *R* ‖ 12. ὁρμημένοι *AB*, ὁρμημένω *ds* : ὡρμημένῳ ‖ στρατεύειν *R* ‖ 14. δουλεύειν *Cd* ‖ 15. ἦδε *AB* ‖ 16. θαλῶι *C* ‖ πᾶσαν om. *R* ‖ 18. ταύτῃ *Rz* ‖ 19. ξυλλεχθέντων *Cdz* ‖ 20. πελάσας *C* ‖ ἀνειρημένοισι *qz* ‖ 22. οὕτως *R* ‖ ἐπέγερσιν *d* ‖ 23. τέσσαρα *AB* ‖ 24. παρηρτέετο *R* ‖ 25. ἔτει *AB* ‖ ἀνυομένωι *A*², ἀνυμένω *d* ‖ 26. στόλωι *A*¹*B*¹

γιστος οὗτος ἐγένετο, ὥστε μήτε τὸν Δαρείου τὸν ἐπὶ Σκύθας
παρὰ τοῦτον μηδένα φαίνεσθαι, μήτε τὸν Σκυθικόν, ὅτε Σκύ-
θαι Κιμμερίους διώκοντες ἐς τὴν Μηδικὴν χώρην ἐσβαλόν-
τες σχεδὸν πάντα τὰ ἄνω τῆς Ἀσίης καταστρεψάμενοι ἐνέ-
μοντο, τῶν εἵνεκεν ὕστερον Δαρεῖος ἐτιμωρέετο, μήτε κατὰ
τὰ λεγόμενα τὸν Ἀτρειδέων ἐς Ἴλιον, μήτε τὸν Μυσῶν τε
καὶ Τευκρῶν τὸν πρὸ τῶν Τρωικῶν γενόμενον, οἳ διαβάντες
ἐς τὴν Εὐρώπην κατὰ Βόσπορον τούς τε Θρήικας κατεστρέ-
ψαντο πάντας καὶ ἐπὶ τὸν Ἰόνιον πόντον κατέβησαν, μέχρι
21 τε Πηνειοῦ ποταμοῦ τὸ πρὸς μεσαμβρίης ἤλασαν. αὗται αἱ
πᾶσαι καὶ οὐδ᾽ εἰ ἕτεραι πρὸς ταύτῃσι προσγενόμεναι στρα-
τηλασίαι μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι. τί γὰρ οὐκ ἤγαγε ἐκ τῆς
Ἀσίης ἔθνος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης; κοῖον δὲ πινόμενόν
μιν ὕδωρ οὐκ ἐπέλιπε, πλὴν τῶν μεγάλων ποταμῶν; οἱ μὲν
γὰρ νέας παρείχοντο, οἱ δὲ ἐς πεζὸν ἐτετάχατο, τοῖσι δὲ ἵπ-
πος προσετέτακτο, τοῖσι δὲ ἱππαγωγὰ πλοῖα ἅμα στρατευο-
μένοισι, τοῖσι δὲ ἐς τὰς γεφύρας μακρὰς νέας παρέχειν, τοῖσι
δὲ σῖτά τε καὶ νέας.

22 Καὶ τοῦτο μέν, ὡς πταισάντων τῶν πρώτων περιπλεόν-
των περὶ τὸν Ἄθων, προετοιμάζετο ἐκ τριῶν ἐτέων κου μά-
λιστα ἐς τὸν Ἄθων. ἐν γὰρ Ἐλαιοῦντι τῆς Χερσονήσου
ὅρμεον τριήρεες· ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεόμενοι ὤρυσσον ὑπὸ
μαστίγων παντοδαποὶ τῆς στρατιῆς, διάδοχοι δ᾽ ἐφοίτεον·
ὤρυσσον δὲ καὶ οἱ περὶ τὸν Ἄθων κατοικημένοι. Βουβάρης
δὲ ὁ Μεγαβάζου καὶ Ἀρταχαίης ὁ Ἀρταίου ἄνδρες Πέρσαι

---

25. Πέρσαι - p. 169, 1 ἔργου Lexicon Vindob. p. 86

2. μηδὲν z || 3. ἐσβαλόντες *ABd*: ἐμβαλόντες || 5. μὴ δὲ κατὰ *R* || τὸν 6. τῶν *C*, τῶν *PRdz* || μήτε τῶν *B*² || 7. τὸν] τόν τε *ABCd* || 8. ἐς om. *ABCdz* || κατὰ τὸν *B*²*d* || 10. τὸ Bekkerus: τοῦ || μεσημβρίης *C*, μεσαμβρίην z || ἔλασαν z || αὗται *d* || αἱ] οὐ *R* || 11. καὶ et εἰ om. *PRz* || γενόμεναι *PRz* || αἱ στρατηλασίαι z || 12. τίς *R* || 14. μιν om. *PRz* || 16. ἅμα om. *ABCd* || 19. προσπταισάντων *PRz* || πρώτων *d*. πρότερον Mehler || 20. ἄθω *R* || προητοιμάζετο *ABd* || ἐκ] πρὸ *PRz* || κου] καὶ *PRz* || μάλιστα τὰ Schweighaeuser || 21. ἐλεοῦντι *Ppr. Rz* || 22. ὅρμεον *AB*: ὥρμεον || τριήρεις *R* || ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *ABR*, ὁρμεώμενοι *Cdz* || 23. δὲ *ABd* || ἐφοίτων *L* || 24. οἱ om. *d* || 25. ἀρταχέης *B* || ἀρταχαίου *R*

ἐπέστασαν τοῦ ἔργου. ὁ γὰρ Ἄθως ἐστὶ ὄρος μέγα τε καὶ ὀνομαστόν, ἐς θάλασσαν κατῆκον, οἰκημένον ὑπὸ ἀνθρώπων. τῇ δὲ τελευτᾷ ἐς τὴν ἤπειρον τὸ ὄρος, χερσονησοειδές τε ἐστὶ καὶ ἰσθμὸς ὡς δυώδεκα σταδίων· πεδίον δὲ τοῦτο καὶ κολωνοὶ οὐ μεγάλοι ἐκ θαλάσσης τῆς Ἀκανθίων ἐπὶ θάλασσαν τὴν ἀντίον Τορώνης. ἐν δὲ τῷ ἰσθμῷ τούτῳ, ἐς τὸν τελευτᾷ ὁ Ἄθως, Σάνη πόλις Ἑλλὰς οἴκηται, αἱ δὲ ἐκτὸς Σάνης, ἔσω δὲ τοῦ Ἄθω οἰκημέναι, τὰς τότε ὁ Πέρσης νησιώτιδας ἀντὶ ἠπειρωτίδων ὥρμητο ποιέειν· εἰσὶ δὲ αἵδε, Δῖον Ὀλόφυξος Ἀκρόθωον Θύσσος Κλεωναί. πόλιες μὲν αὗται 23 αἳ τὸν Ἄθων νέμονται, ὤρυσσον δὲ ὧδε δασάμενοι τὸν χῶρον οἱ βάρβαροι κατὰ ἔθνεα. κατὰ Σάνην πόλιν σχοινοτενὲς ποιησάμενοι, ἐπείτε ἐγίνετο βαθέα ἡ διῶρυξ, οἱ μὲν κατώτατα ἑστεῶτες ὤρυσσον, ἕτεροι δὲ παρεδίδοσαν τὸν αἰεὶ ἐξορυσσόμενον χοῦν ἄλλοισι κατύπερθε ἑστεῶσι ἐπὶ βάθρων, οἱ δ' αὖ ἐκδεκόμενοι ἑτέροισι, ἕως ἀπίκοντο ἐς τοὺς ἀνωτάτω· οὗτοι δὲ ἐξεφόρεόν τε καὶ ἐξέβαλλον. τοῖσι μέν νυν ἄλλοισι πλὴν Φοινίκων καταρρηγνύμενοι οἱ κρημνοὶ τοῦ ὀρύγματος πόνον διπλήσιον παρεῖχον· ἅτε γὰρ τοῦ τε ἄνω στόματος καὶ τοῦ κάτω τὰ αὐτὰ μέτρα ποιευμένων, ἔμελλέ σφι τοιοῦτο ἀποβήσεσθαι. οἱ δὲ Φοίνικες σοφίην ἔν τε τοῖσι ἄλλοισι ἔργοισι ἀποδείκνυνται καὶ δὴ καὶ ἐν ἐκείνῳ. ἀπολαχόντες γὰρ μόριον ὅσον αὐτοῖσι ἐπέβαλλε, ὤρυσσον τὸ μὲν ἄνω στόμα τῆς διώρυχος ποιεῦντες διπλήσιον ἢ ὅσον ἔδεε αὐτὴν τὴν διώρυχα γενέσθαι, προβαίνοντος δὲ τοῦ ἔργου συνῆγον αἰεί·

10. Eustathius Il. p. 291. — 12. (Hesychius v. σχοινοτενές)

1. ἐπέστεσαν *d*, ἐπεστάτεον *PRz* ‖ ἐστὶ] ἐς τὸ *C* ‖ 2. οὐνομαστόν *z* ‖ 4. δώδεκα *z* ‖ καὶ] καὶ οὐ *R* ‖ 5. θαλάττης *d* ‖ 6. ἐς ὃν *dz* ‖ 7. ἐκτὸς *R*: ἐντὸς ‖ 9. ὅρμητο *R* ‖ δὲ om. *z* ‖ 10. δῖον *ABP* ‖ ἀκρόθωιον *AB*, Ἀκρόθοον *z* ‖ θύσσης *R*: θύσσως (o supra) *P*, Θύσος *z*, θύσσον reliqui ‖ κλεωναί *d* ‖ πόλις *ABC*, πόλεις *Rd* ‖ 11. ἄθω *Rd* ‖ ὧδε. δασάμενοι vulgo ‖ 12. ἔθνεα, κατὰ vulgo ‖ 13. ἐπείτε scripsi: ἐπεὶ δὲ *L*. ἐπειδὴ Bekker ‖ ἐγένετο *Rdz* ‖ βαθεῖα *L* ‖ 14. ὄρυσσον *d* ‖ 15. κατύπερθεν *Rd* ‖ 16. ἀπικνέοντο? ‖ ἀνωτάτωι *AB* ‖ 18. καταρηγνύμενοι *AB* ‖ 19. ἅτε] αὗται *C* ‖ 20. ταὐτὰ *R* ‖ τοιοῦτον *PRz* ‖ 22. γὰρ om. *C* ‖ 23. ἐπέβαλε *dz* ‖ 24. ἔδει *L* ‖ 25. ἀεὶ *d*

κάτω τε δὴ ἐγίνετο καὶ ἐξισοῦτο τοῖσι ἄλλοισι τὸ ἔργον. ἐνθαῦτα δὲ λειμών ἐστι, ἵνα σφι ἀγορή τε ἐγίνετο καὶ πρητήριον· σῖτος δέ σφι πολλὸς ἐφοίτα ἐκ τῆς Ἀσίης ἀληλε-
21 σμένος. ὡς μὲν ἐμὲ συμβαλλόμενον εὑρίσκειν, μεγαλοφροσύνης εἵνεκεν αὐτὸ Ξέρξης ὀρύσσειν ἐκέλευε, ἐθέλων τε δύναμιν ἀποδείκνυσθαι καὶ μνημόσυνα λιπέσθαι· παρεὸν γὰρ μηδένα πόνον λαβόντας τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι. ὀρύσσειν ἐκέλευε διώρυχα τῇ θαλάσσῃ εὖρος ὡς δύο τριήρεας πλέειν ὁμοῦ ἐλαστρεομένας. τοῖσι δὲ αὐτοῖσι τούτοισι, τοῖσί περ καὶ τὸ ὄρυγμα, προσετέτακτο καὶ τὸν Στρυμόνα ποταμὸν ζεύξαντας γεφυρῶσαι.

25 Ταῦτα μέν νυν οὕτω ἐποίεε, παρεσκευάζετο δὲ καὶ ὅπλα ἐς τὰς γεφύρας βύβλινά τε καὶ λευκολίνου, ἐπιτάξας Φοίνιξί τε καὶ Αἰγυπτίοισι, καὶ σιτία τῇ στρατιῇ καταβάλλειν, ἵνα μὴ λιμήνειε ἡ στρατιὴ μηδὲ τὰ ὑποζύγια ἐλαυνόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· ἀναπυθόμενος δὲ τοὺς χώρους καταβάλλειν ἐκέλευε ἵνα ἐπιτηδεότατον εἴη, ἄλλα ἄλλῃ ἀγινέοντας ὁλκάσι τε καὶ πορθμηίοισι ἐκ τῆς Ἀσίης πανταχόθεν. τὸν δὲ ὦν πλεῖστον ἐς Λευκὴν ἀκτὴν καλεομένην τῆς Θρηίκης ἀγίνεον, οἱ δὲ ἐς Τυρόδιζαν τὴν Περινθίων, οἱ δὲ ἐς Δορίσκον, οἱ δὲ ἐς Ἠιόνα τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, οἱ δὲ ἐς Μακεδονίην διατεταγμένοι.

26 Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι τὸν προκείμενον πόνον ἐργάζοντο, ἐν

---

12. Pollux III 126. VII 11. — 5. Schol. Aristid. p. 581 Dind. — 9. Eustathius Il. p. 1161. — 12. παρεσκευάζετο - 13 γεφύρας Thomas M. p. 270

1. ἐγένετο z ‖ 2. δὲ *PR*: δὴ z, om. reliqui ‖ προτήριον *R* ‖ 3. σφισι *L* ‖ πολὺς *R* ‖ 4. ξυμβαλλόμενον *Cd*, συμβαλλεόμενον z ‖ εὑρίσκω *d* ‖ 5. εἵνεκα *dz* ‖ θέλων *R* ‖ 7. διαρύσαι *qz* ‖ 8. δύο (ἔχω above) *C* ‖ 9. ἐλαστρευομένας *C*, ἐλαστρευμένας Eust. ‖ τοῖσιν αὐτοῖσι δὲ *R* ‖ 10. στρυμῶνα *d* ‖ 12. οὕτως *R* ‖ ἐποιέετο z ‖ παρεσκευάζοντο *ABCd*. Thom. ‖ 15. λημήνειεν *d*, λυμήνειε z ‖ 16. δὲ] δὲ ἐπὶ *R* ‖ 17. ἐπιτηδεότατον *AB*: ἐπιτηδεοτάτην *R*, ἐπιτηδεώτατον reliqui ‖ εἴη om. *C* ‖ ἄλλα] ἄλλον *R* ‖ 18. τὴν δὴ ὦν πλείστην *R*, τὸν δὲ, τῶν πλείστων z. fortasse τὸν δὴ ὦν πλεῖστον σῖτον ‖ 19. καλεόμενον *R* ‖ θρηικίης *AB*, θρηϊκίης *C*, θρήκης *R* ‖ 20. δ' ἐς ἠϊόνα *R* ‖ 21. τὴν] τῶν *d* ‖ 23. ἐν τῷ z ‖ πόρον εἰργάζοντο *R*

τούτῳ ὁ πεζὸς ἅπας συλλελεγμένος ἅμα Ξέρξῃ ἐπορεύετο ἐς Σάρδις, ἐκ Κριτάλλων ὁρμηθεὶς τῶν ἐν Καππαδοκίῃ· ἐνθαῦτα γὰρ εἴρητο συλλέγεσθαι πάντα τὸν κατ᾽ ἤπειρον μέλλοντα ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ πορεύεσθαι στρατόν. ὃς μέν νυν τῶν ὑπάρχων στρατὸν κάλλιστα ἐσταλμένον ἀγαγὼν τὰ προκείμενα παρὰ βασιλέος ἔλαβε δῶρα, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐδὲ γὰρ ἀρχὴν ἐς κρίσιν τούτου πέρι ἐλθόντας οἶδα. οἱ δὲ ἐπείτε διαβάντες τὸν Ἅλυν ποταμὸν ὡμίλησαν τῇ Φρυγίῃ, δι᾽ αὐτῆς πορευόμενοι ἀπίκοντο ἐς Κελαινάς, ἵνα πηγαὶ ἀναδιδοῦσι Μαιάνδρου ποταμοῦ καὶ ἑτέρου οὐκ ἐλάσσονος ἢ Μαιάνδρου, τῷ οὔνομα τυγχάνει ἐὸν Καταρρήκτης, ὃς ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγορῆς τῆς Κελαινέων ἀνατέλλων ἐς τὸν Μαίανδρον ἐκδιδοῖ· ἐν τῇ καὶ ὁ τοῦ Σιληνοῦ Μαρσύεω ἀσκὸς [ἐν τῇ πόλι] ἀνακρέμαται, τὸν ὑπὸ Φρυγῶν λόγος ἔχει ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἐκδαρέντα ἀνακρεμασθῆναι. ἐν ταύτῃ τῇ πόλι ὑποκατήμενος 27
Πύθιος ὁ Ἄτυος ἀνὴρ Λυδὸς ἐξείνισε τὴν βασιλέος στρατιὴν πᾶσαν ξεινίοισι μεγίστοισι καὶ αὐτὸν Ξέρξην, χρήματά τε ἐπαγγέλλετο βουλόμενος ἐς τὸν πόλεμον παρέχειν. ἐπαγγελλομένου δὲ χρήματα Πυθίου, εἴρετο Ξέρξης Περσέων τοὺς παρεόντας τίς τε ἐὼν ἀνδρῶν Πύθιος καὶ κόσα χρήματα ἐκτημένος ἐπαγγέλλοιτο ταῦτα. οἱ δὲ εἶπαν "ὦ βασιλεῦ, οὗτός ἐστι ὅς τοι τὸν πατέρα Δαρεῖον ἐδωρήσατο τῇ πλατανίστῳ τῇ χρυσέῃ καὶ τῇ ἀμπέλῳ· ὃς καὶ νῦν ἐστι πρῶτος ἀνθρώπων πλούτῳ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν μετὰ σέ." θωυμάσας δὲ τῶν 28

συναγωγὴ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ ἐν Σάρδεσιν περὶ Μαιάνδρου καὶ Καταράκτου καὶ Μαρσύου τῶν ποταμῶν περὶ τοῦ ἐν Κελαιναῖς ξενίσαντος Ξέρξην καὶ τὸν στρατὸν καὶ τῆς δοθείσης αὐτῷ δωρεᾶς

16. Eustathius Il. p. 366. Schol. Aristid. p. 147

1. ξυλλελεγμένος *Cd* ‖ 2. κριτάλων *bz* ‖ τὸν *B* ‖ ἐγ *Apr. Bpr.* ‖ 5. ὑπαρχόντων *d* ‖ 7. γὰρ om. *ABCd* ‖ περιελθόντας *Pz*, περιελθόντος *R* ‖ 8. ἁλυποταμὸν *A*[1] ‖ 9. παρεγένοντο *PRz* ‖ 11. ἐὼν *d* ‖ καταρήκτης *ABC* ‖ 13. τῇ] ὦ *d* ‖ σειληνοῦ *R* ‖ μαρσύου *ABCd* ‖ ἐν τῇ πόλι expunxit Valckenaer ‖ πόλει *CRd* ‖ 15. πόλει *Rd* ‖ ὑποκαθήμενος *ABR* ‖ 16. Πυθέας Schol. Arist. ‖ ὁ ἄτυος *PRz*. Eust.: ἀτρέος ‖ τήν τε ? ‖ 17. ξέρξεα *Rz* ‖ 20. κεκτημένος *L* ‖ 22. ὅς τοι] ὅστις *R* ‖ τῇ τε πλατανίστῳ ? ‖ 23. ἔστι *P* ‖ 24. θωυμάσας *Pz*: θωμάσας

ἐπέων τὸ τελευταῖον Ξέρξης αὐτὸς δεύτερα εἴρετο Πύθιον ὁκόσα οἱ εἴη χρήματα. ὁ δὲ εἶπε "ὦ βασιλεῦ, οὔτε σε ἀποκρύψω οὔτε σκήψομαι τὸ μὴ εἰδέναι τὴν ἐμεωυτοῦ οὐσίην, ἀλλ' ἐπιστάμενός τοι ἀτρεκέως καταλέξω. ἐπείτε γὰρ τάχιστά σε ἐπυθόμην ἐπὶ θάλασσαν καταβαίνοντα τὴν Ἑλληνίδα, βουλόμενός τοι δοῦναι ἐς τὸν πόλεμον χρήματα ἐξέμαθον, καὶ εὗρον λογιζόμενος ἀργυρίου μὲν δύο χιλιάδας ἐούσας μοι ταλάντων, χρυσοῦ δὲ τετρακοσίας μυριάδας στατήρων Δαρεικῶν ἐπιδεούσας ἑπτὰ χιλιάδων. καὶ τούτοισί σε ἐγὼ δωρέομαι· αὐτῷ δέ μοι ἀπὸ ἀνδραπόδων τε καὶ γεωπέδων
29 ἀρκέων ἐστὶ βίος." ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε, Ξέρξης δὲ ἡσθεὶς τοῖσι εἰρημένοισι εἶπε "ξεῖνε Λυδέ, ἐγὼ ἐπείτε ἐξῆλθον τὴν Περσίδα χώρην, οὐδενὶ ἀνδρὶ συνέμιξα ἐς τόδε ὅστις ἠθέλησε ξείνια προθεῖναι στρατῷ τῷ ἐμῷ, οὐδὲ ὅστις ἐς ὄψιν τὴν ἐμὴν καταστὰς αὐτεπάγγελτος ἐς τὸν πόλεμον ἐμοὶ ἠθέλησε συμβαλέσθαι χρήματα ἔξω σεῦ. σὺ δὲ καὶ ἐξείνισας μεγάλως στρατὸν τὸν ἐμὸν καὶ χρήματα μεγάλα ἐπαγγέλλεαι. σοὶ ὦν ἐγὼ ἀντὶ αὐτῶν γέρεα τοιάδε δίδωμι· ξεῖνόν τέ σε ποιεῦμαι ἐμὸν καὶ τὰς τετρακοσίας μυριάδας τοι τῶν στατήρων ἀποπλήσω παρ' ἐμεωυτοῦ δοὺς τὰς ἑπτὰ χιλιάδας, ἵνα μή τοι ἐπιδεέες ἔωσι αἱ τετρακόσιαι μυριάδες ἑπτὰ χιλιάδων, ἀλλὰ ᾖ τοι ἀπαρτιλογίη ὑπ' ἐμέο πεπληρωμένη. ἔκτησό τε αὐτὸς τά περ αὐτὸς ἐκτήσαο, ἐπίστασό τε

8. χρυσοῦ - 9 χιλιάδων Eustathius Il. p. 339. 366. — 21. ἵνα - 22 πεπληρωμένη Bekkeri Anecd. p. 416. — ἵνα - 22 χιλιάδων Suidas v. ἀπαρτίαν. — 22. Harpocratio v. ἀπαρτιλογία. Pollux II 120. Eustathius Od. p. 1594

1. τὸ τελευταῖον τῶν ἐπέων *R* ‖ ἤρετο *C* ‖ 3. οὐσίαν *C* ‖ 5. ἐπυθόμην τάχιστά σε *R* ‖ 7. δύο (δύω) *C* ‖ μοι ἐούσας *R* ‖ 8. χρυσοῦ *ABCd*. Eust.: χρυσίου ‖ 9. χιλιάδων *R*. Eust.: χιλιαδέων ‖ σε] γε *BR* ‖ 10. γεωπέδων *P*: γεοπέδων *R*, γεωπόδων *z*, γεωπεδίων reliqui ‖ 11. ἀρκέων om. *z* ‖ 13. ξυνέμιξα *Cd* ‖ 16. εἰθέλησε *R* ‖ ξείνισας *R* ‖ 17. τὸν ἐμὸν στρατὸν *d* ‖ μεγάλα om. *ABCd* ‖ ἐπαγγέλλεται *C* ‖ 18. αὐτέων *z* ‖ 19. τοι om. *Ppr*. *R* ‖ 21. τοι om. *R* ‖ ἐπιδέες ὦσιν Bekk. Anecd., ἐπιδευεῖς ὦσιν Suid. ‖ 22. χιλιαδέων *Cdz* ‖ ἀλλὰ *ABd*. Bekk. Anecd.: ἀλλ' ‖ ἡ *Bz*, ἢ *R* ‖ ἀπαρτιλογία Bekk. Anecd. ‖ ἐμέω *R* ‖ 23. κέκτησο *L* ‖ αὐτὸς om. *PRz* ‖ ἔκτησαι (*possides*) Valla

εἶναι αἰεὶ τοιοῦτος· οὐ γάρ τοι ταῦτα ποιεῦντι οὔτε ἐς τὸ παρεὸν οὔτε ἐς χρόνον μεταμελήσει."

Ταῦτα δὲ εἴπας καὶ ἐπιτελέα ποιήσας ἐπορεύετο αἰεὶ τὸ 30 πρόσω. Ἄναυα δὲ καλεομένην Φρυγῶν πόλιν παραμειβόμενος καὶ λίμνην ἐκ τῆς ἅλες γίνονται, ἀπίκετο ἐς Κολοσσὰς πόλιν μεγάλην Φρυγίης, ἐν τῇ Λύκος ποταμὸς ἐς χάσμα γῆς ἐσβάλλων ἀφανίζεται· ἔπειτα διὰ σταδίων ὡς πέντε μάλιστά κῃ ἀναφαινόμενος ἐκδιδοῖ καὶ οὗτος ἐς τὸν Μαίανδρον. ἐκ δὲ Κολοσσέων ὁ στρατὸς ὁρμεόμενος ἐπὶ τοὺς οὔρους τῶν Φρυγῶν καὶ Λυδῶν ἀπίκετο ἐς Κύδραρα πόλιν, ἔνθα στήλη καταπεπηγυῖα, σταθεῖσα δὲ ὑπὸ Κροίσου, καταμηνύει διὰ γραμμάτων τοὺς οὔρους. ὡς δὲ ἐκ τῆς Φρυγίης ἐσέβαλε ἐς 31 τὴν Λυδίην, σχιζομένης τῆς ὁδοῦ καὶ τῆς μὲν ἐς ἀριστερὴν ἐπὶ Καρίης φερούσης τῆς δὲ ἐς δεξιὴν ἐς Σάρδις, τῇ καὶ πορευομένῳ διαβῆναι τὸν Μαίανδρον ποταμὸν πᾶσα ἀνάγκη γίνεται καὶ ἰέναι παρὰ Καλλάτηβον πόλιν, ἐν τῇ ἄνδρες δημιοεργοὶ μέλι ἐκ μυρίκης τε καὶ πυροῦ ποιεῦσι, ταύτην ἰὼν ὁ Ξέρξης τὴν ὁδὸν εὗρε πλατάνιστον, τὴν κάλλεος εἵνεκα δωρησάμενος κόσμῳ χρυσέῳ καὶ μελεδωνῷ ἀθανάτῳ ἀνδρὶ ἐπιτρέψας δευτέρῃ ἡμέρῃ ἀπίκετο ἐς τῶν Λυδῶν τὸ ἄστυ. 32 ἀπικόμενος δὲ ἐς Σάρδις πρῶτα μὲν ἀπέπεμπε κήρυκας ἐς τὴν Ἑλλάδα αἰτήσοντας γῆν τε καὶ ὕδωρ καὶ προερέοντας δεῖπνα βασιλέι παρασκευάζειν· πλὴν οὔτε ἐς Ἀθήνας οὔτε ἐς Λακεδαίμονα ἀπέπεμπε ἐπὶ γῆς αἴτησιν, τῇ δὲ ἄλλῃ

4. Stephanus Byz. v. Ἄναυα. — 10. idem v. Κύδραρα. — 16. idem v. Καλλάτιβος. — Λέξεις

1. γὰρ τοιαῦτα *R* ‖ ποιέοντι *CPdz* ‖ 2. χρόνον] τὸ μέλλον *qz* ‖ 3. τὸ πρόσω αἰεὶ *ABCd* ‖ 5. ἐξ ἧς *ABd* ‖ κολοσὰς *C* ‖ 6. μεγάλην om. *R* ‖ 7. ἐσβάλλον *A*, ἐμβαλὼν *R* ‖ μάλιστά κῃ πέντε *z* ‖ 9. κολασσέων *d* ‖ ὁρμεώμενος ὁ στρατὸς *z* ‖ ὁρμεόμενος *P*: ὁρμώμενος *ABR*, ὁρμεώμενος reliqui ‖ ὅρους *AB*, ὅρους *d*, οὔρους *z* ‖ τῶν λυδῶν καὶ φρυγῶν *R*, τῶν Φρυγῶν καὶ τῶν Λυδῶν *z* ‖ 10. κύδρα *PRz* ‖ ἡ στήλη *R* ‖ 11. κατεπηγυῖα *d* ‖ 12. οὔρους *AB*, ὅρους *C*, οὔρους *z* ‖ 13. μὲν om. *R* ‖ ἐπ ἀριστερὴν *Rz* ‖ 14. ἐπὶ - 15 πορευομένῳ om. *C* ‖ καρίην *Pz* ‖ σάρδεις *d* ‖ 15. ἐπιβῆναι *C* ‖ 16. καὶ om. *C* ‖ καλλάτιβον *R*. Steph. ‖ ἐν ᾗ *Pd* ‖ 17. μέλι post πυροῦ *z* ‖ ἐκ πυροῦ *R* ‖ ποιέουσι *PRz* ‖ 18. εἵνεκα] εἶναι *R* ‖ 19. χρυσῶι *B* ‖ ἀνδρὶ ante μελεδωνῷ ? ‖ 21. σάρδεις *d* ‖ 22. καὶ προερέοντας - p. 174, 2 ὕδωρ om. *C* ‖ 23. βασιλεῖ *ABPd* ‖ 24. ἐπὶ - p. 174, 1 ἀπέπεμπε om. *qz*

πάντῃ. τῶνδε δὲ εἵνεκα τὸ δεύτερον ἀπέπεμπε ἐπὶ γῆν τε
καὶ ὕδωρ· ὅσοι πρότερον οὐκ ἔδοσαν Δαρείῳ πέμψαντι,
τούτους πάγχυ ἐδόκεε τότε δείσαντας δώσειν· βουλόμενος
ὦν αὐτὸ τοῦτο ἐκμαθεῖν ἀκριβέως ἔπεμπε.
33 Μετὰ δὲ ταῦτα παρεσκευάζετο ὡς ἐλῶν ἐς Ἄβυδον. οἱ
δὲ ἐν τούτῳ τὸν Ἑλλήσποντον ἐζεύγνυσαν ἐκ τῆς Ἀσίης ἐς
τὴν Εὐρώπην. ἔστι δὲ τῆς Χερσονήσου τῆς ἐν Ἑλλη-
σπόντῳ, Σηστοῦ τε πόλιος μεταξὺ καὶ Μαδύτου, ἀκτὴ πα-
χέα ἐς θάλασσαν κατήκουσα Ἀβύδῳ καταντίον· ἔνθα μετὰ
ταῦτα, χρόνῳ ὕστερον οὐ πολλῷ, ἐπὶ Ξανθίππου τοῦ Ἀρί-
φρονος στρατηγοῦ Ἀθηναῖοι Ἀρταΰκτην ἄνδρα Πέρσην λα-
βόντες Σηστοῦ ὕπαρχον ζῶντα πρὸς σανίδα διεπασσάλευσαν,
ὃς καὶ ἐς τοῦ Πρωτεσίλεω τὸ ἱρὸν ἐς Ἐλαιοῦντα ἀγινεόμενος
34 γυναῖκας ἀθέμιστα ἔρδεσκε. ἐς ταύτην ὦν τὴν ἀκτὴν ἐξ
Ἀβύδου ὁρμεόμενοι ἐγεφύρουν τοῖσι προσέκειτο, τὴν μὲν
λευκολίνου Φοίνικες, τὴν δ' ἑτέρην τὴν βυβλίνην Αἰγύπτιοι.
ἔστι δὲ ἑπτὰ στάδιοι ἐξ Ἀβύδου ἐς τὴν ἀπαντίον. καὶ δὴ
ἐζευγμένου τοῦ πόρου ἐπιγενόμενος χειμὼν μέγας συνέκοψέ
35 τε ἐκεῖνα πάντα καὶ διέλυσε. ὡς δ' ἐπύθετο Ξέρξης, δεινὰ
ποιεύμενος τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριηκοσίας ἐπικέσθαι
μάστιγι πληγὰς καὶ κατεῖναι ἐς τὸ πέλαγος πεδέων ζεῦγος.
ἤδη δὲ ἤκουσα ὡς καὶ στιγέας ἅμα τούτοισι ἀπέπεμψε στί-

περὶ τοῦ ἐν Ἑλλησπόντῳ ζεύγματος

5. Λέξεις. — 8 sqq. (Tzetzes in Lycophr. p. 1036 Muell.) — 12. ζῶντα - διεπασσάλευσαν Eustathius Od. p. 1923. — 16. idem Dion. 912. — 21. Diogenes L. I 9

1. δὲ om. *ABd* ‖ τὸ δεύτερον om. *R* ‖ 2. οὐκ ἔπεμψαν *PRz* ‖ 4. ἀκριβέως om. *R*, ἀκριβῶς ceteri ‖ 5. ἑλὼν *d* ‖ 8. τε om. *R* ‖ καὶ] τε *q*, τε καὶ *z* ‖ Μαδύτου] ἀβύδου *A*² marg. *R*. Tzetz. ‖ 8. τραχέα *R*, τραχεῖα Tzetz. an πλατέα? ‖ 9. κατ' αντίον *AB* ‖ 11. Ἀθηναῖοι correxi: ἀθηναίων ‖ 12. προσδιεπασσάλευσαν *PRz*, διεπαττάλευσαν Eust. ‖ 13. πρωτοσίλεω *d* ‖ ἱερὸν *A* ‖ ἐς] τὸ ἐς *z* ‖ ἐλεοῦντα *PRdz* ‖ 14. ἀθέμιστα *ABC*: ἀθέμιστα ἔργα *d*, ἀθέμιτα ἔργα reliqui ‖ ἐρδεσκε *AB*, ἔρδεσκε *P* ‖ 15. ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *AB*, ὁρμεώμενοι *Cdz*, ὡρμημένοι *R* ‖ 16. τὴν δ' ἑτέρην τὴν] τὴν δὲ *R* ‖ 17. εἰσὶ *R* ‖ στάδια *Pz* ‖ ἀπάντιον *AB*, ἐπ' ἀντίον *R* ‖ καὶ διεζευγμένου *R* ‖ 18. ξυνέκοψε *Cd* ‖ 19. δὲ *d* ‖ 20. ἐκέλευε *Cd* ‖ 21. ἐς τὸ πέλαγος om. *d* ‖ πεδῶν *R* ‖ 22. μαστιγέας *z*

ξοντας τὸν Ἑλλήσποντον. ἐνετέλλετο δὲ ὦν ῥαπίζοντας λέγειν βάρβαρά τε καὶ ἀτάσθαλα, "ὦ πικρὸν ὕδωρ, δεσπότης τοι δίκην ἐπιτιθεῖ τήνδε, ὅτι μιν ἠδίκησας οὐδὲν πρὸς ἐκείνου ἄδικον παθόν. καὶ βασιλεὺς μὲν Ξέρξης διαβήσεταί σε, ἤν τε σύ γε βούλῃ ἤν τε μή· σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδεὶς ἀνθρώπων θύει ὡς ἐόντι καὶ θολερῷ καὶ ἁλμυρῷ ποταμῷ." τήν τε δὴ θάλασσαν ἐνετέλλετο τούτοισι ζημιοῦν καὶ τῶν ἐπεστεώτων τῇ ζεύξι τοῦ Ἑλλησπόντου ἀποταμεῖν τὰς κεφαλάς. καὶ 36 οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον, τοῖσι προσέκειτο αὕτη ἡ ἄχαρις τιμή, τὰς δὲ ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυσαν· ἐζεύγνυσαν δὲ ὧδε. πεντηκοντέρους καὶ τριήρεας συνθέντες, ὑπὸ μὲν τὴν πρὸς τοῦ Εὐξείνου πόντου ἑξήκοντά τε καὶ τριηκοσίας, ὑπὸ δὲ τὴν ἑτέρην τεσσερεσκαίδεκα καὶ τριηκοσίας, τοῦ μὲν Πόντου ἐπικαρσίας τοῦ δὲ Ἑλλησπόντου κατὰ ῥόον, ἵνα ἀνακωχεύῃ τὸν τόνον τῶν ὅπλων· συνθέντες δὲ ἀγκύρας κατῆκαν περιμήκεας, τὰς μὲν πρὸς τοῦ Πόντου τῆς ἑτέρης τῶν ἀνέμων εἵνεκεν τῶν ἔσωθεν ἐκπνεόντων, τῆς δὲ ἑτέρης πρὸς ἑσπέρης τε καὶ τοῦ Αἰγαίου ζεφύρου τε καὶ νότου εἵνεκα. διέκπλοον δὲ ὑπόφαυσιν κατέλιπον τῶν πεντηκοντέρων καὶ τριηρέων, ἵνα καὶ ἐς τὸν Πόντον ἔχῃ ὁ βουλόμενος πλέειν πλοίοισι λεπτοῖσι καὶ ἐκ τοῦ Πόντου ἔξω. ταῦτα δὲ ποιήσαντες κατέτεινον ἐκ γῆς στρεβλοῦντες ὄνοισι ξυλίνοισι τὰ ὅπλα, οὐκέτι χωρὶς ἑκάτερα τάξαντες, ἀλλὰ δύο μὲν λευκολίνου δασάμενοι ἐς ἑκατέρην, τέσσερα δὲ τῶν βυβλίνων. παχύτης μὲν ἡ

1. ἐνετέλλετο - 6 ποταμῷ Hermogenes περὶ ἰδεῶν p. 317. — 6. Eustathius Il. p. 359. (Dion 323). — 14. Λέξεις. — 22. Λέξεις

1. δὲ *ABd*: δὴ ‖ ὦν om. Hermog. ‖ λέγειν ῥαπίζοντας Hermog. ‖ 2. τὰ βάρβαρα *R* ‖ πικρὸν] πικρὸν καὶ ἁλμυρὸν *z* ‖ 3. σοι *R* ‖ τῆνδε *AB* ‖ 4. παθὸν *sz* ‖ ἤν - βούλῃ om. *B*[1] ‖ 5. βούλει ἤν τε καὶ μὴ *d* ‖ σύ γε om. Hermog. ‖ ἄρα] ἄρα ὡς *z* ‖ 6. καὶ om. Hermog. ‖ θολερῷ Eldikius aliique: δολερῷ ‖ καὶ] τε καὶ *z*. Hermog. ‖ τὴν δὲ δὴ *C* ‖ 8. ζεύξει *ABRd* ‖ 9. οἷσι *Cd* ‖ προσεκέετο *R* ‖ 11. ξυνθέντες *C* ‖ 12. ὑπὸ δὲ - 13 τριηκοσίας om. *Rqz* ‖ 13. τεσσαρεσκαίδεκα *A* ‖ 14. ἀνακωχεύει *R*. ἀνακωχεύωσι Reiske: possit etiam ἀνακωχεύοιεν ‖ 15. ὅπλων] πόνων *C*[d] ‖ ξυνθέντες *Cd* ‖ κατήκασιν *R*, κατῆκον *z* ‖ ἐπιμήκεας *C* ‖ 17. εἵνεκα τῶν εἴσωθεν *z* ‖ πρὸς] τῆς πρὸς *z* ‖ 18. ζεφύρου homo quidam doctus in Allgem. Litteraturz. a. 1802. p. 226: εὔρου ‖ 19. ὑπόφασιν *C* ‖ τριηρέων idem ille incertus: τριχοῦ *L*. καὶ τριηρέων τριχοῦ Petavius ‖ 21. κατ' ἐκεῖνον *d* ‖ 22. ὄνοξι *qz* ‖ 24. ἡ αὐτὴ Reiske: ἦν ἡ αὐτὴ *A*[2] marg., ἦν αὕτη ceteri

αὐτὴ καὶ καλλονή, κατὰ λόγον δὲ ἐμβριθέστερα ἦν τὰ λίνεα, τοῦ τάλαντον ὁ πῆχυς εἷλκε. ἐπειδὴ δὲ ἐγεφυρώθη ὁ πόρος, κορμοὺς ξύλων καταπρίσαντες καὶ ποιήσαντες ἴσους τῆς σχεδίης τῷ εὐρεϊ κόσμῳ ἐπετίθεσαν κατύπερθε τῶν ὅπλων τοῦ τόνου, θέντες δὲ ἐπεξῆς ἐνθαῦτα αὖτις ἐπεζεύγνυον· ποιήσαντες δὲ ταῦτα ὕλην ἐπεφόρησαν, κόσμῳ δὲ θέντες καὶ τὴν ὕλην γῆν ἐπεφόρησαν, κατανάξαντες δὲ καὶ τὴν γῆν φραγμὸν παρείρυσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἵνα μὴ φοβέηται τὰ ὑποζύγια τὴν θάλασσαν ὑπερορέοντα καὶ οἱ ἵπποι.

37 Ὡς δὲ τά τε τῶν γεφυρέων κατεσκεύαστο καὶ τὰ περὶ τὸν Ἄθων, οἵ τε χυτοὶ περὶ τὰ στόματα τῆς διώρυχος, οἳ τῆς ῥηχίης εἵνεκεν ἐποιήθησαν, ἵνα μὴ πίμπληται τὰ στόματα τοῦ ὀρύγματος, καὶ αὐτὴ ἡ διῶρυξ παντελέως πεποιημένη ἀγγέλλετο, ἐνθαῦτα χειμερίσας, ἅμα τῷ ἔαρι παρεσκευασμένος ὁ στρατὸς ἐκ τῶν Σαρδίων ὡρμᾶτο ἐλῶν ἐς Ἄβυδον· ὁρμημένῳ δέ οἱ ὁ ἥλιος ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕδρην ἀφανὴς ἦν οὔτ' ἐπινεφέλων ἐόντων αἰθρίης τε τὰ μάλιστα, ἀντὶ ἡμέρης τε νὺξ ἐγένετο. ἰδόντι δὲ καὶ μαθόντι τοῦτο τῷ Ξέρξῃ ἐπιμελὲς ἐγένετο, καὶ εἴρετο τοὺς Μάγους τὸ θέλει προφαίνειν τὸ φάσμα. οἱ δὲ ἔφραζον ὡς Ἕλλησι προδεικνύει ὁ θεὸς ἔκλειψιν τῶν πολίων, λέγοντες ἥλιον εἶναι Ἑλλήνων προδέκτορα, σελήνην δὲ σφέων. ταῦτα πυθόμενος ὁ Ξέρξης περιχαρὴς ἐὼν ἐποιέετο τὴν ἔλασιν.

38 ὡς δ' ἐξήλαυνε τὴν στρατιήν, Πύθιος ὁ Λυδὸς καταρρωδή-

ἡλίου ἔκλειψις περὶ τοῦ ἀναιρεθῆναι ὃν ἐξῄτησεν ὁ Πύθιος παῖδα

4. κατύπερθε - 5 τόνου Thomas M. v. ὅπλα. — 11. Λέξεις. — 12. Λέξεις

1. ἦν ἐμβριθέστερα *PRz* ‖ 2. ἐπειδὴ] ἐπεὶ *PRz* ‖ 3. καταπρήσαντες *d* ‖ 4. εὖρει *AB* ‖ ἐτίθεσαν *ABCd* ‖ καὶ ὕπερθε *ABCd*. Thom. ‖ 7. κατασάξαντες *A*² ‖ 8. φοβῆται *ABR* ‖ 9. ὁρῶντα τὴν θάλασσαν *R*, τὴν θάλασσαν ὑπερορῶντα ceteri ‖ οἱ om. *C* ‖ 10. τε om. *R* ‖ τὰ om. *ABCd* ‖ 11. ἄθω *R* ‖ 12. ἐμπίπληται *Ppr. R*, ἐμπιπλῆται *Pcorr. z* ‖ 14. ἄγγελτο *R* ‖ 15. ὁρμᾶτο *AB* ‖ ἐλῶν *C*, ἐλῶν *d*, ἐλλῶν *R* ‖ 16. ὁρμημένοι *AB*: ὡρμημένῳ ‖ 17. ἐπινεφέλων *ABPcorr.*: ἐπὶ νεφελῶν *Cd*, ἐπινεφελέων *Ppr. R*, ἐπινεφέων *q*, ἐπὶ νεφέων *z* ‖ 18. τὰ om. *d* ‖ 19. τούτῳ *d* ‖ ξέρξει *R* ‖ 20. θέλοι *ABC* ‖ ἔφασαν *Pz*, ἔφρασαν *R* ‖ 22. εἶναι ἥλιον *R* ‖ πυθόμενος δὲ ταῦτα *PRz* ‖ 23 ἐξέλασιν *z* ‖ 24. δὲ *Rd* ‖ κατορρωδήσας *d*

σας τὸ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φάσμα ἐπαερθείς τε τοῖσι δωρήμασι, ἐλθὼν παρὰ Ξέρξεα ἔλεγε τάδε. "ὦ δέσποτα, χρηίσας ἄν τι σεῦ βουλοίμην τυχεῖν, τὸ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν τυγχάνει ἐὸν ὑπουργῆσαι, ἐμοὶ δὲ μέγα γενόμενον." Ξέρξης δὲ πᾶν μᾶλλον δοκέων μιν χρηίσειν ἢ τὸ ἐδεήθη, ἔφη τε ὑπουργήσειν καὶ δὴ ἀγορεύειν ἐκέλευε ὅτευ δέοιτο. ὁ δὲ ἐπείτε ταῦτα ἤκουσε, ἔλεγε θαρσήσας τάδε. "ὦ δέσποτα, τυγχάνουσί μοι παῖδες ἐόντες πέντε, καί σφεας καταλαμβάνει πάντας ἅμα σοὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. σὺ δέ, ὦ βασιλεῦ, ἐμὲ ἐς τόδε ἡλικίης ἥκοντα οἰκτείρας τῶν μοι παίδων ἕνα παράλυσον τῆς στρατιῆς τὸν πρεσβύτατον, ἵνα αὐτοῦ τε ἐμεῦ καὶ τῶν χρημάτων ᾖ μελεδωνός. τοὺς δὲ τέσσερας ἄγευ ἅμα σεωυτῷ, καὶ πρήξας τὰ νοέεις νοστήσειας ὀπίσω." χάρτα τε
39 ἐθυμώθη ὁ Ξέρξης καὶ ἀμείβετο τοῖσιδε. "ὦ κακὲ ἄνθρωπε, σὺ ἐτόλμησας, ἐμεῦ στρατευομένου αὐτοῦ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἄγοντος παῖδας ἐμοὺς καὶ ἀδελφεοὺς καὶ οἰκηίους καὶ φίλους, μνήσασθαι περὶ σέο παιδός, ἐὼν ἐμὸς δοῦλος, τὸν χρῆν πανοικίῃ αὐτῇ τῇ γυναικὶ συνέπεσθαι; εὖ νυν τόδ' ἐξεπίστασο, ὡς ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμός, ὃς χρηστὰ μὲν ἀκούσας τέρψιος ἐμπιπλεῖ τὸ σῶμα, ὑπεναντία δὲ τούτοισι ἀκούσας ἀνοιδέει. ὅτε μέν νυν χρηστὰ ποιήσας ἕτερα τοιαῦτα ἐπηγγέλλεο, εὐεργεσίῃσι βασιλέα οὐ καυχήσεαι ὑπερβαλέσθαι· ἐπείτε δὲ ἐς τὸ ἀναιδέστερον ἐτράπευ,

19. ὡς – 21 ἀνοιδέει Stobaeus floril. XX 46. Maximus eclog. cod. Coislin. 371

1. ἐπαρθεὶς *L* ‖ 2. ξέρξην *ABd* ‖ χρήσας *Rd*, χρήσαις reliqui ‖ ἄν τι σεῦ *R*: ἄν τι τεῦ *Cz*, ἂν τί τεῦ *P*, ἄν τί τευ *AB*, ἀντί τευ *d* ‖ 4. ὑποργῆσαι *AB* ‖ γενόμενον μέγα *P* ‖ 5. χρήσην *R*, χρήσειν ceteri ‖ τό περ? ‖ ὑποργήσειν *AB* ‖ 6. καὶ διαγορεύειν *d* ‖ 11. στρατηΐης Valckenaer ‖ 12. τέσσαρας *ACR* ‖ ἄγε *PRz* ‖ 13. ὀπίσω *B* ‖ 14. ἀμείβεται *AB* ‖ τοῖσδε *L* ‖ 16. καὶ post ἀδελφεοὺς om. *C* ‖ οἰκήους *R* ‖ 17. χρὴ *ABCd* ‖ 18. τῇ om. *PRz* ‖ ξυνέπεσθαι *Cd* ‖ νυν *AB*: νῦν ‖ τόδε *R* ‖ ἐξεπίστατο *R*, ἐπίστασο *C* ‖ 19. τοῖς *d* ‖ ὃς om. Stob. Maxim. ‖ 20. ἐμπιπλέει *R*, ἐπιπλεῖ *d*, ἐμπίπλα Stob., ἐμπιπλᾷ Maxim. ‖ 21. τουτέοισιν Stob., τοῦ τέοισιν Maxim. ‖ ἀκούσας om. *z* ‖ ἀνοιδάνει Stob. Maxim. ‖ 22. ἐπηγγέλλετο *CRd* ‖ βασιλῆα *z* ‖ καυχήσεται *d* ‖ 23. τὸν *AB* ‖ ἀνεδέστερον *B* ‖ ἐτράπεο *Pz*, ἐτράπετο *R*

τὴν μὲν ἀξίην οὐ λάμψεαι, ἐλάσσω δὲ τῆς ἀξίης. σὲ μὲν γὰρ καὶ τοὺς τέσσερας τῶν παίδων ῥύεται τὰ ξείνια· τοῦ δὲ ἑνός, τοῦ περιέχεαι μάλιστα, τῇ ψυχῇ ζημιώσεαι." ὡς δὲ ταῦτα ὑπεκρίνατο, αὐτίκα ἐκέλευε τοῖσι προσετέτακτο ταῦτα πρήσσειν, τῶν Πυθίου παίδων ἐξευρόντας τὸν πρεσβύτατον μέσον διαταμεῖν, διαταμόντας δὲ τὰ ἡμίτομα διαθεῖναι τὸ μὲν ἐπὶ δεξιὰ τῆς ὁδοῦ τὸ δ' ἐπ' ἀριστερά, καὶ ταύτῃ διεξιέναι τὸν

40 στρατόν. ποιησάντων δὲ τούτων τοῦτο, μετὰ ταῦτα διεξήιε ὁ στρατός. ἡγέοντο δὲ πρῶτοι μὲν οἱ σκευοφόροι τε καὶ τὰ ὑποζύγια, μετὰ δὲ τούτους σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων ἀναμίξ, οὐ διακεκριμένοι· τῇ δὲ ὑπερημίσεες ἦσαν, ἐνθαῦτα διελέλειπτο, καὶ οὐ συνέμισγον οὗτοι βασιλέι. προηγεῦντο μὲν γὰρ ἱππόται χίλιοι, ἐκ Περσέων πάντων ἀπολελεγμένοι· μετὰ δὲ αἰχμοφόροι χίλιοι καὶ οὗτοι ἐκ πάντων ἀπολελεγμένοι, τὰς λόγχας κάτω ἐς τὴν γῆν τρέψαντες· μετὰ δὲ ἱροὶ Νησαῖοι καλεόμενοι ἵπποι δέκα κεκοσμημένοι ὡς κάλλιστα. Νησαῖοι δὲ καλέονται ἵπποι ἐπὶ τοῦδε. ἔστι πεδίον μέγα τῆς Μηδικῆς τῷ οὔνομά ἐστι Νήσαιον· τοὺς ὦν δὴ ἵππους τοὺς μεγάλους φέρει τὸ πεδίον τοῦτο. ὄπισθε δὲ τούτων τῶν δέκα ἵππων ἅρμα Διὸς ἱρὸν ἐπετέτακτο, τὸ ἵπποι μὲν εἷλκον λευκοὶ ὀκτώ, ὄπισθε δὲ αὖ τῶν ἵππων εἵπετο πεζῇ ἡνίοχος ἐχόμενος τῶν χαλινῶν· οὐδεὶς γὰρ δὴ ἐπὶ τοῦτον τὸν θρόνον ἀνθρώπων ἐπιβαίνει. τούτου δὲ ὄπισθε αὐτὸς Ξέρξης ἐπ' ἅρματος ἵππων Νησαίων· παρεβεβήκεε

ἐξέλασις τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τὴν γέφυραν καὶ τάξις τῆς διαβάσεως καὶ κόσμος — περὶ τῶν Νησαίων ἵππων

---

17. πεδίον - 19 τοῦτο (Suidas v. Νίσαιον). — idem v. ἵππος Νισαῖος

2. τέσσαρας *AR* ‖ 3. τὴν ψυχὴν *z* ‖ 6. διατεμεῖν, διατεμόντας *R* ‖ ἐπὶ τὰ δεξιὰ *z* ‖ 8. τουτέων *z* ‖ τοῦτο om. *ABCd* ‖ 9. τε om. *C* ‖ 10. σύμμικτος om. *ABCd* ‖ 11. ἐθνέων om. *R* ‖ ὑπέρημίσεες *AB*, ὑπερήμίσεες *C* ‖ ἔσαν *z* ‖ 12. διαλέλειπτο *d* ‖ συνέσμιγον *A* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 13. μὲν γὰρ *Psz*: γὰρ *R*, μὲν δὴ reliqui ‖ 14. μετὰ δὲ - 15 ἀπολελεγμένοι om. *qz* ‖ 16. ἱροὶ] οἱ *R* ‖ 16. νισαῖοι B^2d ‖ καλεύμενοι *R* ‖ 17. νισαῖοι B^2d ‖ 18. μέγα om. *C* ‖ νησαῖον *R*, νίσαιον B^2d. Suid. ‖ οὖν Suid. ‖ 19. ὄπισθεν *dz* ‖ 20. τουτέων *z* ‖ 21. αὖ om. *PRz* ‖ 23. ἀναβαίνει *PRz* ‖ ὄπισθε *P*: ὄπισθεν ‖ 24. ἐφ' *R* ‖ νισαίων B^2d ‖ παραβέβηκε *ABCd*

δέ οἱ ἡνίοχος τῷ οὔνομα ἦν Πατιράμφης, Ὀτάνεω ἀνδρὸς Πέρσεω παῖς. ἐξήλασε μὲν οὕτω ἐκ Σαρδίων Ξέρξης, 41
μετεκβαίνεσκε δέ, ὅκως μιν λόγος αἱρέοι, ἐκ τοῦ ἅρματος ἐς ἁρμάμαξαν. αὐτοῦ δὲ ὄπισθε αἰχμοφόροι Περσέων οἱ ἄριστοί τε καὶ γενναιότατοι, χίλιοι, κατὰ νόμον τὰς λόγχας ἔχοντες, μετὰ δὲ ἵππος ἄλλη χιλίη ἐκ Περσέων ἀπολελεγμένη, μετὰ δὲ τὴν ἵππον ἐκ τῶν λοιπῶν Περσέων ἀπολελεγμένοι μύριοι. οὗτος πεζὸς ἦν· καὶ τούτων χίλιοι μὲν ἐπὶ τοῖσι δόρασι ἀντὶ τῶν σαυρωτήρων ῥοιὰς εἶχον χρυσέας καὶ πέριξ συνεκλήιον τοὺς ἄλλους, οἱ δὲ εἰνακισχίλιοι ἐντὸς τούτων ἐόντες ἀργυρέας ῥοιὰς εἶχον· εἶχον δὲ χρυσέας ῥοιὰς καὶ οἱ ἐς τὴν γῆν τράποντες τὰς λόγχας, καὶ μῆλα οἱ ἄγχιστα ἑπόμενοι Ξέρξῃ. τοῖσι δὲ μυρίοισι ἐπετέτακτο ἵππος Περσέων μυρίη. μετὰ δὲ τὴν ἵππον διέλειπε καὶ δύο σταδίους, καὶ ἔπειτα ὁ λοιπὸς ὅμιλος ἤιε ἀναμίξ.

Ἐποιέετο δὲ τὴν ὁδὸν ἐκ τῆς Λυδίης ὁ στρατὸς ἐπί τε 42
ποταμὸν Κάικον καὶ γῆν τὴν Μυσίην, ἀπὸ δὲ Καΐκου ὁρμεόμενος, Κάνης ὄρος ἔχων ἐν ἀριστερῇ, διὰ τοῦ Ἀταρνέος ἐς Καρήνην πόλιν. ἀπὸ δὲ ταύτης διὰ Θήβης πεδίου ἐπορεύετο, Ἀδραμύττειόν τε πόλιν καὶ Ἄντανδρον τὴν Πελασγίδα παραμειβόμενος. τὴν Ἴδην δὲ λαβὼν ἐς ἀριστερὴν χεῖρα ἤιε ἐς τὴν Ἰλιάδα γῆν. καὶ πρῶτα μέν οἱ ὑπὸ τῇ Ἴδῃ νύκτα ἀναμείναντι βρονταί τε καὶ πρηστῆρες ἐπεσπίπτουσι, καί τινα αὐτοῦ ταύτῃ συχνὸν ὅμιλον διέφθειραν. ἀπι- 43
κομένου δὲ τοῦ στρατοῦ ἐπὶ ποταμὸν Σκάμανδρον, ὃς πρῶτος

9. Λέξεις. — 19. Stephanus Byz. v. Καρήνη. — 20. Eustathius Il. p. 649

1. παῖς post Ὀτάνεω *PRz* ‖ 2. μὲν δὴ *z* ‖ οὕτως *R* ‖ 3. μετεβαίνεσκε *d* ‖ ὁ λόγος *z* ‖ αἱρέει *d*, ἐξαιρέοι *R* ‖ 4. ὄπισθεν *L* ‖ 8. τουτέων *z* ‖ 9. δούρασι *Ppr.* ‖ οἱ ἀντὶ *z* ‖ χρυσέεας *d* ‖ 10. συνέκλῃιον *ABP*, συνέκλῃον *z*, συνέκληον *Rd*, συνέκλειον *C* ‖ 11. τουτέων *z* ‖ ἐόντες om. *R* ‖ 12. εἰς *Pz* ‖ τὴν om. *ABCd* ‖ τρέποντες *L* ‖ 14. διέλειπε *PRz*: διέλειπέ τε *ABd*, διέλειπτετε *C*. διελείπετο Schaefer, διελέλειπτο Schweighaeuser ‖ δύο (ξύω) *C* ‖ 17. ὁρμεόμενος *P*: ὁρμώμενος *ABR*, ὁρμεώμενος *Cdz* ‖ 18. ἀρτάνεος *d* ‖ 19. Καρήνην Steph.: καρίνην *PRz*, κάρνην ceteri ‖ θήκης *C* ‖ 20. ἀτραμύτειόν *R*. Eust. ‖ 21. ἐπ' *d* ‖ 22. χέρα *dz* ‖ 23. καὶ πρηστῆρες om. *d* ‖ ἐπισπίπτουσι *B*, ἐπεισπίπτουσι ceteri ‖ 24. τιν' *R* ‖ 25. τὸν ποταμὸν *d*, τὸν *R*

ποταμῶν, ἐπείτε ἐκ Σαρδίων ὁρμηθέντες ἐπεχείρησαν τῇ ὁδῷ, ἐπέλιπε τὸ ῥέεθρον οὐδ' ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ τε καὶ τοῖσι κτήνεσι πινόμενος, ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν ποταμὸν ὡς ἀπίκετο Ξέρξης, ἐς τὸ Πριάμου Πέργαμον ἀνέβη ἵμερον ἔχων θεήσασθαι· θεησάμενος δὲ καὶ πυθόμενος ἐκείνων ἕκαστα τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔθυσε βοῦς χιλίας, χοὰς δὲ οἱ Μάγοι τοῖσι ἥρωσι ἐχέαντο. ταῦτα δὲ ποιησαμένοισι νυκτὸς φόβος ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνέπεσε. ἅμα ἡμέρῃ δὲ ἐπορεύετο ἐνθεῦτεν, ἐν ἀριστερῇ μὲν ἀπέργων Ῥοίτιον πόλιν καὶ Ὀφρύνειον καὶ Δάρδανον, ἥ περ δὴ Ἀβύδῳ ὅμουρός ἐστι, ἐν δεξιῇ δὲ Γέργιθας Τευκρούς.

44 Ἐπεὶ δ' ἐγένετο ἐν Ἀβύδῳ μέσῃ, ἠθέλησε Ξέρξης ἰδέσθαι πάντα τὸν στρατόν· καὶ προεπεποίητο γὰρ ἐπὶ κολωνοῦ ἐπίτηδες αὐτῷ ταύτῃ προεξέδρη λίθου λευκοῦ, ἐποίησαν δὲ Ἀβυδηνοὶ ἐντειλαμένου πρότερον βασιλέος, ἐνθαῦτα ὡς ἵζετο, κατορέων ἐπὶ τῆς ἠιόνος ἐθηεῖτο καὶ τὸν πεζὸν καὶ τὰς νέας, θηεύμενος δὲ ἱμέρθη τῶν νεῶν ἅμιλλαν γινομένην ἰδέσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐγένετό τε καὶ ἐνίκων Φοίνικες Σιδώνιοι,

45 ἥσθη τε τῇ ἁμίλλῃ καὶ τῇ στρατιῇ. ὡς δὲ ὥρα πάντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ τῶν νεῶν ἀποκεκρυμμένον, πάσας δὲ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ Ἀβυδηνῶν πεδία ἐπίπλεα ἀνθρώπων, ἐνθαῦτα ὁ Ξέρξης ἑωυτὸν ἐμακάρισε, μετὰ δὲ τοῦτο ἐδάκρυσε.

46 μαθὼν δέ μιν Ἀρτάβανος ὁ πάτρως, ὃς τὸ πρῶτον γνώμην ἀπεδέξατο ἐλευθέρως οὐ συμβουλεύων Ξέρξῃ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, οὗτος ὡνὴρ φρασθεὶς Ξέρξεα δακρύσαντα

ὅτι ὁ Σκάμανδρος ἐπέλιπεν τῷ στρατῷ — ἄφιξις Ξέρξου εἰς Ἄβυδον καὶ θέα τοῦ στρατοῦ — περὶ τοῦ ἀποδακρῦσαι τὸν Ξέρξην τὴν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου βραχύτητα καὶ διάλεξις πρὸς Ἀρτάβανον

12. Ἐπεὶ - 14 λίθου et 19 ὡς - p. 181, 15 ἐών Stobaeus floril. XCVIII 73

2. ἀπέλιπε *z* ‖ 3. πειθόμενος *d* ‖ δὲ *R* ‖ 5. κείνων *PRz* ‖ 6. χιλίους *d* ‖ χ̔ιὰς *R* ‖ 8. τὸν *R* ‖ ἐσέπεσε *ABC*, ἐπέπεσε *d* ‖ δὲ ἡμέρῃ ἐνθεῦτεν ἐπορεύετο *R* ‖ 9. ῥοίτειον *Pdz* ‖ 11. γέργιθάς τε καὶ τευκρούς *PRz* ‖ 12. ἐγένοντο *Rz* ‖ μέσῃ om. *R*. Stob. ‖ 14. αὐτοῦ Abreschius ‖ ἐξέδρη *R* ‖ δὲ καὶ *R* ‖ 15. βασιλῆος *z* ‖ 16. κατορῶν *L* ‖ 17. γενομένην *R* ‖ 18. δ' *z* ‖ σιδόνιοι *R* ‖ 19. ὁ ἑώρα Stob. ‖ μὲν om. Stob. ‖ 20. ὑποκεκρυμμένον Stob. ‖ 22. ὁ om. *z* ‖ 23. πάτρος *R* ‖ ἀπεδέξατο γνώμην *d* ‖ 24. ἐλευθερίως *R* ‖ 25. ξέρξην *ABd*. Stob. ‖ ὤνὴρ *AB*, ὡνὴρ *CRd*, οὗν ἀνὴρ Stob.

εἴρετο τάδε. “ὦ βασιλεῦ, ὡς πολλὸν ἀλλήλων κεχωρισμένα ἐργάσαο νῦν τε καὶ ὀλίγῳ πρότερον· μακαρίσας γὰρ σεωυτὸν δακρύεις.” ὁ δὲ εἶπε “ἐσῆλθε γάρ με λογισάμενον κατοικτεῖραι ὡς βραχὺς εἴη ὁ πᾶς ἀνθρώπινος βίος, εἰ τούτων γε ἐόντων τοσούτων οὐδεὶς ἐς ἑκατοστὸν ἔτος περιέσται.” ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων “ἕτερα τούτου παρὰ τὴν ζόην πεπόνθαμεν οἰκτρότερα. ἐν γὰρ οὕτω βραχέι βίῳ οὐδεὶς οὕτω ἄνθρωπος ἐὼν εὐδαίμων πέφυκε οὔτε τούτων οὔτε τῶν ἄλλων, τῷ οὐ παραστήσεται πολλάκις καὶ οὐκὶ ἅπαξ τεθνάναι βούλεσθαι μᾶλλον ἢ ζώειν. αἵ τε γὰρ συμφοραὶ προσπίπτουσαι καὶ αἱ νοῦσοι συνταράσσουσαι καὶ βραχὺν ἐόντα μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον. οὕτω ὁ μὲν θάνατος μοχθηρῆς ἐούσης τῆς ζόης καταφυγὴ αἱρετωτάτη τῷ ἀνθρώπῳ γέγονε· ὁ δὲ θεὸς γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα φθονερὸς ἐν αὐτῷ εὑρίσκεται ἐών.” Ξέρξης δὲ ἀμείβετο λέγων “Ἀρτάβανε, βιοτῆς 47
μέν νυν ἀνθρωπηίης πέρι, ἐούσης τοιαύτης οἵην περ σὺ διαιρέεαι εἶναι, παυσώμεθα, μηδὲ κακῶν μεμνώμεθα χρηστὰ ἔχοντες πρήγματα ἐν χερσί· φράσον δέ μοι τόδε. εἴ τοι ἡ ὄψις τοῦ ἐνυπνίου μὴ ἐναργὴς οὕτω ἐφάνη, εἶχες ἂν τὴν ἀρχαίην γνώμην, οὐκ ἐῶν με στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἢ μετέστης ἄν; φέρε τοῦτό μοι ἀτρεκέως εἰπέ.” ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων “ὦ βασιλεῦ, ὄψις μὲν ἡ ἐπιφανεῖσα τοῦ ὀνείρου,

1. ὦ βασιλεῦ - 15 ἐών ibidem CXXI 40. — 10. αἵ τε - 15 ἐών ibidem XCVIII 62. — 12. ὁ θάνατος - 13 γέγονε Eustathius Il. p. 411. — 14. ὁ θεὸς - 15 ἐών Plutarchus mor. p. 1106. — 17. παυσώμεθα - 18 χερσί Eustathius Il. p. 767

1. ἤρετο *C*. Stob. ‖ πολὺ *L*. Stob. ‖ 2. ἑαυτὸν *Cpr*. *d*, ἑωυτὸν Stob. ‖ 3. δ' Stob. 73 ‖ εἰσῆλθε *Cd*. Stob. 73, ἐπῆλθε *z*. Stob. 40 ‖ 4. τουτέων *z* ‖ ὄντων *d*. Stob. ‖ 5. εἰς *d* ‖ ἕκαστον Stob. ‖ 6. ἠμείβετο Stob. 73 ‖ ζώην *R*, ζωὴν Stob. 73 ‖ 7. οἰκτότερα *Rz* ‖ οὕτως *R*. Stob. ‖ βραχεῖ *AB*. Stob., βραχὺ *R* ‖ 8. τουτέων *z* ‖ οὐκ *R*, οὐχὶ Stob. ‖ 9. βουλεύσασθαι μᾶλλον *d*, μᾶλλον βούλεσθαι Stob. 40 ‖ 10. ζῆσιν *Cd*, ζῆν *PRz*. Stob. ‖ ξυμφοραὶ *d* ‖ συμπίπτουσαι Stob. 73 ‖ 11. συνταράσσουσαι *z*. Stob. 40: συνταράσσουσι *R*, συνταράττουσι Stob. 62, συνταράττουσαι ceteri cum Stob. 73 ‖ δοκέειν μακρὸν *R*, μακρὸν δοκεῖν Stob. 40 ‖ 12. οὕτως *R*. Stob. ‖ μοχθηρᾶς Stob. 62 ‖ 13. οὔσης Eust. ‖ ζωῆς Stob. ‖ αἱρετωτάτηι *AB*, αἱρετώτερος Eust. (om. καταφυγή) ‖ τῶν ἀνθρώπων *C* ‖ 14. τεύξας Stob. 62, τάξας idem 73 ‖ δυσξύνετος Stob. 62 ‖ ὢν φαίνεται Plut. ‖ 16. περ om. *z* ‖ 17. διαιρέαι *AR*, διαίρεαι *B* ‖ μεμνώμεθα *z*. Eust.: μεμνεώμεθα ‖ 18. τὰ πρήγματα *d* ‖ 21. ἢ om. *R* ‖ τοῦτό μοι *ABC*: μοι τοῦτο ‖ δ' *ABd* ‖ 22. βασιλεύς *C*

ὡς βουλόμεθα ἀμφότεροι, τελευτήσειε, ἐγὼ δ᾽ ἔτι καὶ ἐς
τόδε δείματός εἰμι ὑπόπλεος οὐδ᾽ ἐντὸς ἐμεωυτοῦ, ἄλλα τε
πολλὰ ἐπιλεγόμενος καὶ δὴ καὶ ὁρέων τοι δύο τὰ μέγιστα
48 πάντων ἐόντα πολεμιώτατα." Ξέρξης δὲ πρὸς ταῦτα ἀμεί-
βετο τοῖσιδε. "δαιμόνιε ἀνδρῶν, κοῖα ταῦτα λέγεις εἶναι δύο
μοι πολεμιώτατα; κότερά τοι ὁ πεζὸς μεμπτὸς κατὰ πλῆθός
ἐστι, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα φαίνεται πολλαπλήσιον
ἔσεσθαι τοῦ ἡμετέρου, ἢ τὸ ναυτικὸν τὸ ἡμέτερον λείψεσθαι
τοῦ ἐκείνων, ἢ καὶ συναμφότερα ταῦτα; εἰ γάρ τοι ταύτῃ
φαίνεται ἐνδεέστερα εἶναι τὰ ἡμέτερα πρήγματα, στρατοῦ
49 ἂν ἄλλου τις τὴν ταχίστην ἄγερσιν ποιέοιτο." ὁ δ᾽ ἀμείβετο
λέγων "ὦ βασιλεῦ, οὔτε στρατὸν τοῦτον, ὅστις γε σύνεσιν
ἔχει, μέμφοιτ᾽ ἂν οὔτε τῶν νεῶν τὸ πλῆθος· ἤν δὲ πλεῦνας
συλλέξῃς, τὰ δύο τοι τὰ λέγω πολλῷ ἔτι πολεμιώτερα γίνε-
ται. τὰ δὲ δύο ταῦτα ἐστὶ γῆ τε καὶ θάλασσα. οὔτε γὰρ τῆς
θαλάσσης ἐστὶ λιμὴν τοσοῦτος οὐδαμόθι, ὡς ἐγὼ εἰκάζω,
ὅστις ἐγειρομένου χειμῶνος δεξάμενός σευ τοῦτο τὸ ναυτικὸν
φερέγγυος ἔσται διασῶσαι τὰς νέας. καίτοι οὐχὶ ἕνα αὐτὸν
δεῖ εἶναι τὸν λιμένα, ἀλλὰ παρὰ πᾶσαν τὴν ἤπειρον παρ᾽ ἣν
δὴ κομίζεαι. οὔκων δὴ ἐόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων, μάθε
ὅτι αἱ συμφοραὶ τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσι καὶ οὐχὶ ὤνθρωποι
τῶν συμφορέων. καὶ δὴ τῶν δύο τοι τοῦ ἑτέρου εἰρημένου
τὸ ἕτερον ἔρχομαι ἐρέων. γῆ δὲ πολεμίη τῇδέ τοι κατίστα-
ται. εἰ θέλει τοι μηδὲν ἀντίξοον καταστῆναι, τοσούτῳ τοι

---

11. ὁ δ᾽ - p. 183, 7 εἴη Stobaeus floril. LIV 31. — 21. αἱ συμ-
φοραὶ - 22 συμφορέων ibidem XCVIII 64

1. δ᾽ ἔτι *PRz*: δὲ ‖ 2. ὑπόπλεως *ABPd* ‖ 3. ὁρῶν *ABd* ‖ τοι post
ἐόντα *Pz*, om. *R* ‖ 4. ἐόντων *R* ‖ 5. τοῖσδε *L* ‖ δύο εἶναί μοι *Pd*, μοι
εἶναι δύο *Rz* ‖ 6. κατὰ *ABR*: κατὰ τὸ ‖ 7. πολλαπλάσιον *d* ‖ 8. τὸ ἡμέτε-
ρον om. *R* ‖ 10. ἐνδεέστερα φαίνεται *PRz* ‖ 11. ἄγερσιν τὴν ταχίστην *R* ‖
ποιοῖτο *L* ‖ ὁ δὲ *R*, ὁ δὲ Ἀρτάβανος Stob. ‖ 12. ξύνεσιν *C* ‖ 13. ἔχοι *Cpr*. *R* ‖
μέμφοιτο *d* ‖ ἤν τε *R*. Stob. ‖ 14. τοι τὰ] τοι ταῦτα Stob. ‖ γίνονται Stob. ‖
16. τοιοῦτος *R* ‖ οὐδαμόθι - εἰκάζω om. Stob. ‖ 17. σεῦ *R* ‖ 18. οὐχὶ
ἕνεκα *R* ‖ 19. δεῖ γενέσθαι *R* ‖ παρὰ om. *R* ‖ 20. δὴ κομίζεται *Cd*, δεῖ
κομίσαι *R*, διήκωμι Stob. cod., δὴ κομίζεαι Stob. edit. ‖ δὲ *R* ‖ τοι] τῶν *z* ‖
21. ξυμφοραὶ *Cd* ‖ οὐχὶ *AB*, οὐχ Stob. ‖ ὠνθρωποι *AB*, ὤνθρωποι *Cd*,
οἱ ἄνθρωποι Stob. 64, ἄνθρωποι idem 31 ‖ 22. ξυμφορέων *Cd*, συμφορῶν
Stob. 64 ‖ 23. δὲ] δὴ s. Wesseling, γὰρ Schweighaeuser ‖ καθίσταται *R*.
Stob. ‖ 24. θέλει *ACd*: θέλοι *B*. Stob., ἐθέλει *PRz* ‖ ἀντίζοον *BR*

γίνεται πολεμιωτέρη ὅσῳ ἂν προβαίνῃς ἑκαστέρω, τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος· εὐπρηξίης γὰρ οὐκ ἔστι ἀνθρώποισι οὐδεμία πληθώρη. καὶ δή τοι, ὡς οὐδενὸς ἐναντιευμένου, λέγω τὴν χώρην πλεῦνα ἐν πλέονι χρόνῳ γινομένην λιμὸν τέξεσθαι. ἀνὴρ δὲ οὕτω ἂν εἴη ἄριστος, εἰ βουλευόμενος μὲν ἀρρωδέοι, πᾶν ἐπιλεγόμενος πείσεσθαι χρῆμα, ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη." ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσιδε· "Ἀρτάβανε, 50 οἰκότως μὲν σύ γε τούτων ἕκαστα διαιρέεαι· ἀτὰρ μήτε πάντα φοβέο μήτε πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγεο. εἰ γὰρ δὴ βούλοιο ἐπὶ τῷ αἰεὶ ἐπεσφερομένῳ πρήγματι τὸ πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγεσθαι, ποιήσειας ἂν οὐδαμὰ οὐδέν· κρέσσον δὲ πάντα θαρσέοντα ἥμισυ τῶν δεινῶν πάσχειν μᾶλλον ἢ πᾶν χρῆμα προδειμαίνοντα μηδαμὰ μηδὲν παθεῖν. εἰ δὲ ἐρίζων πρὸς πᾶν τὸ λεγόμενον μὴ τὸ βέβαιον ἀποδέξῃς, σφάλλεσθαι ὀφείλεις ἐν αὐτοῖσι ὁμοίως καὶ ὁ ὑπεναντία τούτοισι λέξας. τοῦτο μέν νυν ἐπ' ἴσης ἔχει· εἰδέναι δὲ ἄνθρωπον ἐόντα κῶς χρὴ τὸ βέβαιον; δοκέω μὲν οὐδαμῶς. τοῖσι τοίνυν βουλομένοισι ποιέειν ὡς τὸ ἐπίπαν φιλέει γίνεσθαι τὰ κέρδεα, τοῖσι δὲ ἐπιλεγομένοισί τε πάντα καὶ ὀκνέουσι οὐ μάλα ἐθέλει. ὁρᾷς τὰ Περσέων πρήγματα ἐς ὃ δυνάμιος προκεχώρηκε. εἰ τοίνυν ἐκεῖνοι οἱ πρὸ ἐμεῦ γενόμενοι βασιλέες γνώμῃσι ἐχρέωντο ὁμοίῃσι καὶ σύ, ἢ μὴ χρεώμενοι γνώμῃσι τοιαύτῃσι ἄλλους συμβούλους εἶχον τοιούτους, οὐκ ἄν κοτε εἶδες αὐτὰ ἐς τοῦτο προελθόντα· νῦν δὲ κινδύνους ἀναρριπτέοντες ἐς τοῦτό σφεα προηγάγοντο. μεγάλα γὰρ πρή-

11. κρέσσον – 13 παθεῖν (Eustathius Il. p. 511). — 25. μεγάλα – p. 184, 1 καταιρέεσθαι Stobaeus floril. VII 33. Eustathius Il. p. 1028

1. πολεμιωτέρα *d* ‖ ὅσον *R* ‖ προβαίνεις *Cpr.*, προβαίνοις *z* ‖ ἑκαστέρωι *AB*, ἑκαστέρῳ *z*, ἑκατέρω *CR*. Stob. ‖ 2. γὰρ] δὲ *R*. Stob. ‖ οὐδεμίη *z*, οὐδὲ μίη Stob. ‖ 3. ἐναντιουμένου *R* ‖ 4. πλείονι *d*, πλεῦνι Stob. ‖ 5. οὕτως Stob. ‖ 6. πήσεσθαι *d* ‖ 7. τοῖσδε *L* ‖ 8. εἰκότως *dz* ‖ τουτέων *z* ‖ διαιρέαι *R* ‖ 9. φοβέω *R* ‖ 10. ἐπεισφερομένω *R* ‖ 11. οὐδαμᾶ *Rdz* ‖ 13. μηδαμᾶ *dz*, μηδαμοῦ Eust. ‖ 14. πᾶν] τὸ πᾶν *C* ‖ μὴ τὸ *PRz*: μήτε ἀποδέξεις *AB* ‖ 16. ἐπίσης *L* ‖ 17. κακῶς *R* ‖ 18. γίγνεσθαι *C* ‖ 19. ὀκνεῦσι *R* ‖ 20. ἐσὸ *AB* ‖ 21. γινόμενοι *C* ‖ βασιλῆες *z* ‖ 22. ἐχρέοντο *P* ‖ ὁμοίῃσι] τῇσι *z* ‖ σοί *d* ‖ χρεόμενοι *P* ‖ 23. ξυμβούλους *Cd* ‖ 24. ποτε *z* ‖ 25. σφεας *ABCd*

γματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει καταιρέεσθαι. ἡμεῖς τοί-
νυν ὁμοιεύμενοι ἐκείνοισι ὥρῃ τε τοῦ ἔτεος καλλίστῃ πο-
ρευόμεθα, καὶ καταστρεψάμενοι πᾶσαν τὴν Εὐρώπην νοστή-
σομεν ὀπίσω, οὔτε λιμῷ ἐντυχόντες οὐδαμόθι οὔτε ἄλλο
ἄχαρι οὐδὲν παθόντες. τοῦτο μὲν γὰρ αὐτοὶ πολλὴν φορβὴν
φερόμενοι πορευόμεθα, τοῦτο δέ, τῶν ἄν κου ἐπιβέωμεν γῆν
καὶ ἔθνος, τούτων τὸν σῖτον ἕξομεν· ἐπ᾽ ἀροτῆρας δὲ καὶ
51 οὐ νομάδας στρατευόμεθα ἄνδρας." λέγει Ἀρτάβανος μετὰ
ταῦτα "ὦ βασιλεῦ, ἐπείτε ἀρρωδέειν οὐδὲν ἐᾷς πρῆγμα, σὺ
δέ μευ συμβουλίην ἔνδεξαι· ἀναγκαίως γὰρ ἔχει περὶ πολ-
λῶν πρηγμάτων πλεῦνα λόγον ἐκτεῖναι. Κῦρος ὁ Καμβύσεω
Ἰωνίην πᾶσαν πλὴν Ἀθηναίων κατεστρέψατο δασμοφόρον
εἶναι Πέρσῃσι. τούτους ὦν τοὺς ἄνδρας συμβουλεύω τοι
μηδεμιῇ μηχανῇ ἄγειν ἐπὶ τοὺς πατέρας· καὶ γὰρ ἄνευ
τούτων οἷοί τε εἰμὲν τῶν ἐχθρῶν κατυπέρτεροι γίνεσθαι. ἢ
γάρ σφεας, ἢν ἕπωνται, δεῖ ἀδικωτάτους γίνεσθαι καταδου-
λουμένους τὴν μητρόπολιν, ἢ δικαιοτάτους συνελευθεροῦν-
τας. ἀδικώτατοι μέν νυν γινόμενοι οὐδὲν κέρδος μέγα ἡμῖν
προσβάλλουσι, δικαιότατοι δὲ γινόμενοι οἷοί τε δηλήσασθαι
μεγάλως τὴν σὴν στρατιὴν γίνονται. ἐς θυμὸν ὦν βάλευ καὶ
τὸ παλαιὸν ἔπος ὡς εὖ εἴρηται, τὸ μὴ ἅμα ἀρχῇ πᾶν τέλος
52 καταφαίνεσθαι." ἀμείβεται πρὸς ταῦτα Ξέρξης "Ἀρτάβανε,
τῶν ἀπεφήναο γνωμέων σφάλλεαι κατὰ ταύτην δὴ μάλιστα,
ὃς Ἴωνας φοβέεαι μὴ μεταβάλωσι, τῶν ἔχομεν γνῶμα μέ-
γιστον, τῶν σύ τε μάρτυς γίνεαι καὶ οἱ συστρατευσάμενοι
Δαρείῳ ἄλλοι ἐπὶ Σκύθας, ὅτι ἐπὶ τούτοισι ἡ πᾶσα Περσικὴ

1. θέλει Eust. ‖ καὶ αἱρέεσθαι Stob., καθαιρεῖσθαι Eust. ‖ 2. κείνοισι *PRz* ‖ 3. νοστήσωμεν *d* ‖ 5. παθόντες οὐδέν *C* ‖ 6. φερόμεθα πορευόμενοι *Pdz* ‖ ἐπιβέομεν *R* ‖ 7. τοῦτον *Rz* ‖ 8. λέγει γὰρ *C* ‖ 9. ἐᾶι *A*[1] ‖ 10. ξυμβουλίην *Cd* ‖ 11. λόγων *R* ‖ κύρως *R*, κύρος *d* ‖ 12. Ἀθηνέων Valla ‖ 13. ξυμβουλεύω *Cd* ‖ 14. μὴ δὲ μιῇ *ABd* ‖ 15. τουτέων *z* ‖ εἶμεν *d* ‖ γενέσθαι *R* ‖ ἢ – 16 γίνεσθαι om. *C* ‖ 17. ξυνελευθεροῦντας *Cd* ‖ 18. οὐδὲν – 19 γινόμενοι om. *R* ‖ 19. προβάλλουσι *ABCd* ‖ τὴν σὴν στρατιὴν δηλῆσαι μεγάλως *R* ‖ 20. ὦν βάλευ *Ccorr.* *B*[2]*d*: ὦν βαλεῦ *AP*, ὦν βασιλεῦ *B*[1]*z*, ὦ βασιλεῦ *Cpr.* *R* ‖ 21. εἴρηται εὖ *d* ‖ παντελῶς *R* ‖ 22. πρὸς *PRz*: καὶ ‖ 23. γνώμην σφάλεται *R* ‖ κατ᾽ αὐτὴν *ABCd* ‖ 24. φοβέεαι *Pz*: φοβέαι ‖ μεταβάλλωσι *dz* ‖ 25. τῷ Reiske ‖ ξυστρατευσάμενοι *Cd*

στρατιὴ ἐγένετο διαφθεῖραι καὶ περιποιῆσαι· οἱ δὲ δικαιοσύνην καὶ πιστότητα ἐνέδωκαν, ἄχαρι δὲ οὐδέν. πάρεξ δὲ τούτου, ἐν τῇ ἡμετέρῃ καταλιπόντας τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ χρήματα οὐδ' ἐπιλέγεσθαι χρὴ νεώτερόν τι ποιήσειν. οὕτω μηδὲ τοῦτο φοβέο, ἀλλὰ θυμὸν ἔχων ἀγαθὸν σῷζε οἶκόν τε τὸν ἐμὸν καὶ τυραννίδα τὴν ἐμήν· σοὶ γὰρ ἐγὼ μούνῳ ἐκ πάντων σκῆπτρα τὰ ἐμὰ ἐπιτράπω."

Ταῦτα εἴπας καὶ Ἀρτάβανον ἀποστείλας ἐς Σοῦσα δεύ- 53
τερα μετεπέμψατο Ξέρξης Περσέων τοὺς δοκιμωτάτους, ἐπεὶ δέ οἱ παρῆσαν, ἔλεγέ σφι τάδε. "ὦ Πέρσαι, τῶνδ' ἐγὼ ὑμέων χρηΐζων συνέλεξα, ἄνδρας τε γενέσθαι ἀγαθοὺς καὶ μὴ καταισχύνειν τὰ πρόσθε ἐργασμένα Πέρσῃσι, ἐόντα μεγάλα τε καὶ πολλοῦ ἄξια, ἀλλ' εἷς τε ἕκαστος καὶ οἱ σύμπαντες προθυμίην ἔχωμεν· ξυνὸν γὰρ πᾶσι τοῦτο ἀγαθὸν σπεύδεται. τῶνδε δὲ εἵνεκα προαγορεύω ἀντέχεσθαι τοῦ πολέμου ἐντεταμένως· ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ' ἄνδρας στρατευόμεθα ἀγαθούς, τῶν ἢν κρατήσωμεν, οὐ μή τις ἡμῖν ἄλλος στρατὸς ἀντιστῇ κοτε ἀνθρώπων. νῦν δὲ διαβαίνωμεν ἐπευξάμενοι τοῖσι θεοῖσι οἳ Πέρσας λελόγχασι."

Ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην παρεσκευάζοντο ἐς τὴν διά- 54
βασιν· τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἀνέμενον τὸν ἥλιον ἐθέλοντες ἰδέσθαι ἀνίσχοντα, θυμιήματά τε παντοῖα ἐπὶ τῶν γεφυρέων καταγίζοντες καὶ μυρσίνῃσι στορνύντες τὴν ὁδόν. ὡς δὲ ἐπανέτελλε ὁ ἥλιος, σπένδων ἐκ χρυσέης φιάλης Ξέρξης ἐς τὴν θάλασσαν εὔχετο πρὸς τὸν ἥλιον μηδεμίαν οἱ συντυχίην

ἀπόπεμψις Ἀρταβάνου εἰς Σοῦσα — διάβασις τοῦ στρατοῦ διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου εἰς τὴν Εὐρώπην

1. καὶ] ἢ Naber || 2. ἄχαρι οὐδὲν ποιήσαντες z || 3. τέκνα καὶ] τέκνα *R* || 4. οὐδὲ *ABd* || χρὴν *R* || οὕτω δὲ sz || 5. μὴ δὲ *ABPd* || ἔχε ἀγαθὸν *ABCd* || 6. ἐκ πάντων om. *R* || 7. ἐπιτρέπω *ABCd* || 8. ἀπολύσας *R* || 10. τῶν δὲ *R* || ἐγὼν z || 11. χρηΐζων *ABP*, χρήζων *Cdz*, χρηΐζω *R* || ὑμέας συνέλλεξα z || γίνεσθαι *PRz* || 12. πρόσθεν *Rz* || 13. ἀλλὰ *ABd* || εἷς] εἴ *C* || ξύμπαντες *Cd* || 14. ἔχομεν *Rd* || τοῦτο πᾶσι *C*(?)*PR* || τὸ ἀγαθὸν *d* || σπευδέτω *ABCd* || 15. εἵνεκε *R* || ἐντεταγμένως *R* || 16. στρατευόμαι *d* || 17. ἄλλος ἡμῖν *R* || 18. διαβαίνομεν *d* || 19. οἳ] τοὶ z || περσίδα γῆν *Rz* || 20. παρεσκευάζετο *ABd*, παρασκευάζετο *C* || 22. τε om. z || 23. σμυρσίνῃ *R* || 25. μὴ δὲ μίαν *AB*, μηδεμίην z || οἱ om. *P* || ξυντυχίην *Cd*

τοιαύτην γενέσθαι, ἥ μιν παύσει καταστρέψασθαι τὴν Εὐρώπην πρότερον ἢ ἐπὶ τέρμασι τοῖσι ἐκείνης γένηται. εὐξάμενος δὲ ἐσέβαλε τὴν φιάλην ἐς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ χρύσεον κρητῆρα καὶ Περσικὸν ξίφος, τὸν ἀκινάκην καλέουσι. ταῦτα οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρῖναι οὔτε εἰ τῷ ἡλίῳ ἀνατιθεὶς κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος, οὔτε εἰ μετεμέλησέ οἱ τὸν Ἑλλήσποντον μαστιγώσαντι καὶ ἀντὶ τούτων τὴν θάλασσαν
55 ἐδωρέετο. ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπεποίητο, διέβαινον κατὰ μὲν τὴν ἑτέρην τῶν γεφυρέων τὴν πρὸς τοῦ Πόντου ὁ πεζός τε καὶ ἡ ἵππος ἅπασα, κατὰ δὲ τὴν πρὸς τὸ Αἰγαῖον τὰ ὑποζύγια καὶ ἡ θεραπηίη. ἡγέοντο δὲ πρῶτα μὲν οἱ μύριοι Πέρσαι, ἐστεφανωμένοι πάντες, μετὰ δὲ τούτους ὁ σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην οὗτοι, τῇ δὲ ὑστεραίῃ πρῶτοι μέν οἵ τε ἱππόται καὶ οἱ τὰς λόγχας κάτω τράποντες· ἐστεφάνωντο δὲ καὶ οὗτοι. μετὰ δὲ οἵ τε ἵπποι οἱ ἱροὶ καὶ τὸ ἅρμα τὸ ἱρόν, ἐπὶ δὲ αὐτός τε Ξέρξης καὶ οἱ αἰχμοφόροι καὶ οἱ ἱππόται οἱ χίλιοι, ἐπὶ δὲ τούτοισι ὁ ἄλλος στρατός. καὶ αἱ νέες ἅμα ἀνήγοντο ἐς τὴν ἀπεναντίον. ἤδη δὲ ἤκουσα καὶ ὕστατον διαβῆναι βασιλέα πάντων.

56 Ξέρξης δὲ ἐπεὶ διέβη ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐθηεῖτο τὸν στρατὸν ὑπὸ μαστίγων διαβαίνοντα· διέβη δὲ ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσι καὶ ἐν ἑπτὰ εὐφρόνῃσι, ἐλινύσας οὐδένα χρόνον. ἐνθαῦτα λέγεται, Ξέρξεω ἤδη διαβεβηκότος τὸν Ἑλλήσποντον, ἄνδρα εἰπεῖν Ἑλλησπόντιον

ὅτι ἐν ζ ἡμέραις ὁ στρατὸς διέβη εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ περὶ οὗ ἐπεφθέγξατο ἀνὴρ Ἑλλησπόντιος

---

22. διέβη - 23 χρόνον Suidas v. ἐλινύοντας

1. πάσῃ *R* ‖ 2. ἐκείνοις *B* ‖ 4. κρατῆρα *R* ‖ τὸ, ἀκινάκην *z* ‖ 5. ἀνατεθεὶς *A*[1] ‖ 7. τουτέων *z* ‖ ἐς τὴν θάλασσαν *qz* ‖ 10. τὸν αἰγαῖον *ABC* ‖ τά τε ? ‖ 12. ξύμμικτος *Cd* ‖ 14. πρῶτοι μὲν om. *R* ‖ 15. τρέποντες *L* ‖ 18. νῆες *z* ‖ 19. βασιλῆα *z* ‖ 21. ἔπειτε *Rz* ‖ 23. καὶ ἐν] καὶ Suid. ‖ ἐλινύσας *P*, ἐλιννύσας *qz*

"ὦ Ζεῦ, τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος Πέρσῃ καὶ οὔνομα ἀντὶ Διὸς Ξέρξην θέμενος ἀνάστατον τὴν Ἑλλάδα θέλεις ποιῆσαι, ἄγων πάντας ἀνθρώπους; καὶ γὰρ ἄνευ τούτων ἐξῆν τοι ποιέειν ταῦτα."

Ὡς δὲ διέβησαν πάντες, ἐς ὁδὸν ὁρμημένοισι τέρας σφι 57
ἐφάνη μέγα, τὸ Ξέρξης ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποιήσατο καίπερ εὐσύμβλητον ἐόν· ἵππος γὰρ ἔτεκε λαγόν. εὐσύμβλητον ὦν τῇδε τοῦτο ἐγένετο, ὅτι ἔμελλε μὲν ἐλᾶν στρατιὴν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης ἀγαυρότατα καὶ μεγαλοπρεπέστατα, ὀπίσω δὲ περὶ ἑωυτοῦ τρέχων ἥξειν ἐς τὸν αὐτὸν χῶρον. ἐγένετο δὲ καὶ ἕτερον αὐτῷ τέρας ἐόντι ἐν Σάρδισι· ἡμίονος γὰρ ἔτεκε ἡμίονον διξὰ ἔχουσαν αἰδοῖα, τὰ μὲν ἔρσενος τὰ δὲ θηλέης· κατύπερθε δὲ ἦν τὰ τοῦ ἔρσενος. τῶν ἀμφοτέρων λόγον οὐδένα ποιησάμενος τὸ πρόσω ἐπορεύετο, σὺν δέ οἱ ὁ πεζὸς στρατός. ὁ δὲ ναυτικὸς ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον πλέων 58
παρὰ γῆν ἐκομίζετο, τὰ ἔμπαλιν πρήσσων τοῦ πεζοῦ. ὁ μὲν γὰρ πρὸς ἑσπέρην ἔπλεε, ἐπὶ Σαρπηδονίης ἄκρης ποιεύμενος τὴν ἄπιξιν, ἐς τὴν αὐτῷ προείρητο ἀπικομένῳ περιμένειν· ὁ δὲ κατ' ἤπειρον στρατὸς πρὸς ἠῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολὰς ἐποιέετο τὴν ὁδὸν διὰ τῆς Χερσονήσου, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχων τὸν Ἕλλης τάφον τῆς Ἀθάμαντος, ἐν ἀριστερῇ δὲ Καρδίην πόλιν, διὰ μέσης δὲ πορευόμενος πόλιος τῇ οὔνομα τυγχάνει ἐὸν Ἀγορή. ἐνθεῦτεν δὲ κάμπτων τὸν κόλπον τὸν Μέλανα καλεόμενον καὶ Μέλανα ποταμόν, οὐκ ἀντισχόντα τότε τῇ στρατιῇ τὸ ῥέεθρον ἀλλ' ἐπιλιπόντα, τοῦτον τὸν ποταμὸν

ὅτι ἵππος ἔτεκεν λαγὸν καὶ τί σημαίνει τὸ σύμβολον ὅτι ἡμίονος ἡμίονον ἔτεκεν ἑκάτερα αἰδοῖα ἔχοντα ἀπαρχὴ τῆς διὰ τῆς Εὐρώπης ὁδοιπορίας καὶ τῶν νεῶν περίπλους

---

21. Eustathius Dion 513. — 23. idem Il. p. 45

2. ξέρξεα *PRz* ‖ ἐθέλεις *Rz* ‖ 3. τούτου *R*, τουτέων *z* ‖ σοι *R* ‖ 5. ὁρμημένοισι *AB*: ὡρμημένοισι ‖ 7. συμβλητὸν *R* ‖ λαγών *CPz* ‖ 8. τοῦτο om. *PRz* ‖ 9. τε καὶ Naber ‖ 10. παρὰ *d* ‖ ἑωυτῷ *R* ‖ τρέχων om. *C* ‖ 11. ἐόντι] ἔναντι *C* ‖ 12. διξᾶ *R* ‖ 14. ξὺν *Cd* ‖ 17. ἐς ἑσπέρην *R* ‖ τὴν ἄπιξιν ποιεύμενος *z* ‖ 19. ἠώ *C* ‖ καὶ om. *R* ‖ 20. χερονήσου *C*

διαβάς, ἐπ' οὗ καὶ ὁ κόλπος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει, ἤιε
πρὸς ἑσπέρην, Αἶνόν τε πόλιν Αἰολίδα καὶ Στεντορίδα λί-
59 μνην παρεξιών, ἐς ὃ ἀπίκετο ἐς Δορίσκον. ὁ δὲ Δορίσκος ἐστὶ
τῆς Θρηίκης αἰγιαλός τε καὶ πεδίον μέγα, διὰ δὲ αὐτοῦ ῥέει
ποταμὸς μέγας Ἕβρος· ἐν τῷ τεῖχός τε ἐδέδμητο βασιλήιον
τοῦτο τὸ δὴ Δορίσκος κέκληται, καὶ Περσέων φρουρὴ ἐν αὐτῷ
κατεστήκεε ὑπὸ Δαρείου ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐπείτε ἐπὶ
Σκύθας ἐστρατεύετο. ἔδοξε ὦν τῷ Ξέρξῃ ὁ χῶρος εἶναι ἐπι-
τήδεος ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐξαριθμῆσαι τὸν στρατόν, καὶ ἐποίεε
ταῦτα. τὰς μὲν δὴ νέας τὰς πάσας ἀπικομένας ἐς Δορίσκον
οἱ ναύαρχοι κελεύσαντος Ξέρξεω ἐς τὸν αἰγιαλὸν τὸν προσ-
εχέα Δορίσκῳ ἐκόμισαν, ἐν τῷ Σάλη τε Σαμοθρηικίη πεπό-
λισται πόλις καὶ Ζώνη, τελευτᾷ δὲ αὐτοῦ Σέρρειον ἄκρη
ὀνομαστή. ὁ δὲ χῶρος οὗτος τὸ παλαιὸν ἦν Κικόνων. ἐς
τοῦτον τὸν αἰγιαλὸν κατασχόντες τὰς νέας ἀνέψυχον ἀνελκύ-
σαντες. ὁ δὲ ἐν τῷ Δορίσκῳ τοῦτον τὸν χρόνον τῆς στρατιῆς
60 ἀριθμὸν ἐποιέετο. ὅσον μέν νυν ἕκαστοι παρεῖχον πλῆθος ἐς
ἀριθμόν, οὐκ ἔχω εἰπεῖν τὸ ἀτρεκές· οὐ γὰρ λέγεται πρὸς
οὐδαμῶν ἀνθρώπων· σύμπαντος δὲ τοῦ στρατοῦ τοῦ πεζοῦ
τὸ πλῆθος ἐφάνη ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες. ἐξηρί-
θμησαν δὲ τόνδε τὸν τρόπον. συνήγαγόν τε ἐς ἕνα χῶρον
μυριάδα ἀνθρώπων, καὶ συννάξαντες ταύτην ὡς μάλιστα
εἶχον περιέγραψαν ἔξωθεν κύκλον· περιγράψαντες δὲ καὶ

ὅτι ὁ πεζὸς ρ̅ο̅ μυριάδες ἦσαν — τίνι τρόπῳ ἐν Δορίσκῳ τὸν στρατὸν ὁ Ξέρξης ἠρίθμησεν

• 1. Eustathius Dion. 538. — 3. Harpocratio v. Δορίσκος. — 14. Eustathius Il. p. 359

1. ἀπ' οὗ z ‖ 3. ἐστὶ] ἐπὶ *C* ‖ 4. θρήικης *A*, θρηΐκης *B*, θρήκης *R* ‖ 5. ἕβρος $B^{2}d$, εὖρος *C* ‖ ἐδεάμητο *R* ‖ 6. τὸ om. *ABCd* ‖ 9. ἀναριθμῆσαι *R* ‖ 10. τάδε *R* ‖ 12. ἐκομίσαντο *R* ‖ σαμοθρηκίη *R*, σαμοθρακίη *d*, σαμοθρηίκη z ‖ 13. τελευτᾷ scripsi: τελευταῖα *d*, τελευταία ceteri ‖ αὐτοὺς B^{1} ‖ δὲ ἔρρειον B^{1}, σέρριον B^{2}, σέ^{ρ}ρειον *P*, σέρειον *Cd* ‖ 14. ἦν om. *R* ‖ 16. τούτῳ *d* ‖ χρόνον om. *d* ‖ 17. πλῆθεος ἀριθμόν *PRz* ‖ 18. εἶπαι z ‖ 20. ἐφάνη om. *qz* ‖ ἐξηριθμήθησαν z ‖ 21. τοῦτον *R* ‖ συνήγαγόν τε *AB*: συνηγάγοντο *Pz*, ξυνηγάγοντο *C*, συναγαγόντες *R*, ἐξηγάγοντο *d* ‖ 22. συννάξαντες Reiske: συνάξαντες *ABR*, συνάψαντες *Pz*, ξυνάψαντες *Cd* ‖ 23. ἔσωθεν z

ἀπέντες τοὺς μυρίους αἱμασιὴν περιέβαλον κατὰ τὸν κύκλον, ὕψος ἀνήκουσαν ἀνδρὶ ἐς τὸν ὀμφαλόν· ταύτην δὲ ποιήσαντες ἄλλους ἐσεβίβαζον ἐς τὸ περιοικοδομημένον, μέχρι οὗ πάντας τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐξηρίθμησαν. ἀριθμήσαντες δὲ κατὰ ἔθνεα διέτασσον.

Οἱ δὲ στρατευόμενοι οἵδε ἦσαν, Πέρσαι μὲν ὧδε ἐσκευα- 61
σμένοι. περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον τιάρας καλεομένους πίλους ἀπαγέας, περὶ δὲ τὸ σῶμα κιθῶνας χειριδωτοὺς ποικίλους, ... λεπίδος σιδηρέης ὄψιν ἰχθυοειδέος, περὶ δὲ τὰ σκέλεα ἀναξυρίδας, ἀντὶ δὲ ἀσπίδων γέρρα· ὑπὸ δὲ φαρετρεῶνες ἐκρέμαντο· αἰχμὰς δὲ βραχέας εἶχον, τόξα δὲ μεγάλα, οἰστοὺς δὲ καλαμίνους, πρὸς δὲ ἐγχειρίδια παρὰ τὸν δεξιὸν μηρὸν παραιωρεύμενα ἐκ τῆς ζώνης. καὶ ἄρχοντα παρείχοντο Ὀτάνεα τὸν Ἀμήστριος πατέρα τῆς Ξέρξεω γυναικός, ἐκαλέοντο δὲ πάλαι ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων Κηφῆνες, ὑπὸ μέντοι σφέων αὐτῶν καὶ τῶν περιοίκων Ἀρταῖοι. ἐπεὶ δὲ Περσεὺς ὁ Δανάης τε καὶ Διὸς ἀπίκετο παρὰ Κηφέα τὸν Βήλου καὶ ἔσχε αὐτοῦ τὴν θυγατέρα Ἀνδρομέδην, γίνεται αὐτῷ παῖς τῷ οὔνομα ἔθετο Πέρσην, τοῦτον δὲ αὐτοῦ καταλείπει· ἐτύγχανε γὰρ ἄπαις ἐὼν ὁ Κηφεὺς ἔρσενος γόνου·
ἐπὶ τούτου δὴ τὴν ἐπωνυμίην ἔσχον. Μῆδοι δὲ τὴν αὐτὴν 62
ταύτην ἐσταλμένοι ἐστρατεύοντο· Μηδικὴ γὰρ αὕτη ἡ σκευή ἐστι καὶ οὐ Περσική. οἱ δὲ Μῆδοι ἄρχοντα μὲν παρείχοντο Τιγράνην ἄνδρα Ἀχαιμενίδην, ἐκαλέοντο δὲ πάλαι πρὸς

τίνες συνεστρατεύοντο Ξέρξῃ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ περὶ τῆς ἑκάστων σκευῆς τε καὶ ὁπλίσεως καὶ ἡγεμόνων αὐτῶν

1. αἱμασιὴν - 2 ὀμφαλόν Eustathius Od. p. 1851. — 10. Harpocratio v. γέρρα. — 12. ἐγχειρίδια - 13 μηρόν Eustathius Il. p. 413. — 15 sq. Tzetzes ad Lycophr. 834. — 17 sqq. Eustathius Dion. 1059

1. ἀφέντες *R* ‖ κυκλοτερῆ Eust. ‖ 2. τὸν om. Eust. ‖ 3. ἐσεβίαζον *C* ‖ εἰς *AB* ‖ μέχρι *Pd* : μέχρις ‖ 5. κατὰ] καὶ τὰ *B* ‖ διετάσσοντο z ‖ 6. ἔσαν z ‖ 7. καλεομένας *C* ‖ 8. κιθῶνας z : χειτῶνας *C*, χιτῶνας ceteri ‖ 9. lacunam explebat J. Chr. Biel καὶ θώρηκας, Reiske ὧν ὑπεράνω ἐφόρεον θώρηκας ἀπό. possis etiam ὑπὸ δὲ θώρηκας πεποιημένους ‖ 11. βραχείας *A*, βραχείας *B* ‖ ἔχον z ‖ 12. δὲ] δὲ καὶ *C* ‖ 13. παραιωρημένα *d* ‖ 14. ὀτάνην τὸν ἀμάστριος *R* ‖ 15. πάλαι om. *B* ‖ 16. αὐτέων z ‖ 18. τὴν om. *d* ‖ 19. παῖς z ‖ 21. δὴ correxi : δὲ ‖ 23. ἐστιν post Περσικὴ *d* ‖ 24. ἄνδρα om. *R*

πάντων Ἄριοι, ἀπικομένης δὲ Μηδείης τῆς Κολχίδος ἐξ
Ἀθηνέων ἐς τοὺς Ἀρίους τούτους μετέβαλον καὶ οὗτοι τὸ
οὔνομα. αὐτοὶ περὶ σφέων ὧδε λέγουσι Μῆδοι. Κίσσιοι δὲ
στρατευόμενοι τὰ μὲν ἄλλα κατά περ Πέρσαι ἐσκευάδατο, ἀντὶ
δὲ τῶν πίλων μιτρηφόροι ἦσαν. Κισσίων δὲ ἦρχε Ἀνάφης
ὁ Ὀτάνεω. Ὑρκάνιοι δὲ κατά περ Πέρσαι ἐσεσάχατο, ἡγε-
μόνα παρεχόμενοι Μεγάπανον τὸν Βαβυλῶνος ὕστερον τού-
63 των ἐπιτροπεύσαντα. Ἀσσύριοι δὲ στρατευόμενοι περὶ μὲν
τῆσι κεφαλῆσι εἶχον χάλκεά τε κράνεα καὶ πεπλεγμένα τρό-
πον τινὰ βάρβαρον οὐκ εὐαπήγητον, ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς
καὶ ἐγχειρίδια παραπλήσια τῆσι Αἰγυπτίῃσι εἶχον, πρὸς δὲ
ῥόπαλα ξύλων τετυλωμένα σιδήρῳ καὶ λινέους θώρηκας.
οὗτοι δὲ ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων καλέονται Σύριοι, ὑπὸ δὲ τῶν
βαρβάρων Ἀσσύριοι ἐκλήθησαν. [τούτων δὲ μεταξὺ Χαλ-
64 δαῖοι.] ἦρχε δέ σφεων Ὀτάσπης ὁ Ἀρταχαίεω. Βάκτριοι
δὲ περὶ μὲν τῆσι κεφαλῆσι ἀγχοτάτω τῶν Μηδικῶν ἔχοντες
ἐστρατεύοντο, τόξα δὲ καλάμινα ἐπιχώρια καὶ αἰχμὰς βρα-
χέας. Σάκαι δὲ οἱ Σκύθαι περὶ μὲν τῆσι κεφαλῆσι κυρβα-
σίας ἐς ὀξὺ ἀπηγμένας ὀρθὰς εἶχον πεπηγυίας, ἀναξυρίδας
δὲ ἐνεδεδύκεσαν, τόξα δὲ ἐπιχώρια καὶ ἐγχειρίδια, πρὸς δὲ
καὶ ἀξίνας σαγάρις εἶχον. τούτους δὲ ἐόντας Σκύθας Ἀμυρ-
γίους Σάκας ἐκάλεον· οἱ γὰρ Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας
καλέουσι Σάκας. Βακτρίων δὲ καὶ Σακέων ἦρχε Ὑστάσπης

1—3. Eustathius Dion. 1097. — 4. ἀντὶ - ἦσαν idem Od. p. 1659. — 5. idem Il. p. 454. — 6. idem Il. p. 234. — 13 sq. idem Dion. 775. — 18. Λέξεις. — 22 sq. Eustathius Dion. 749

1. μηδείης *Rz*: μηδέης || 2. ἀθηνέων *AP*: ἀθηναίων || τοὔνομα *ABCd* || 3. αὐτοὶ] αὐτοὶ δὲ *R* || 5. τῶν om. Eust. || μιτροφόροι z. Eust. Od. || ἔσαν z || ἀναφάνης *R* || 7. τουτέων *Pz* || 9. κράνεα om. *ABCd* || τινὰ τρόπον *R* || 11. τῆσιν αἰγυπτίοισι *d*, τοῖσι Αἰγυπτίοισι z. fuit fortasse τῇσι Αἰγυπτίῃσι μαχαίρῃσι || 12. λινεοῦς *R* || 13. ἐκαλέοντο *PRz* || 14. τούτων - Χαλδαῖοι exclusi || τουτέων z || 15. ὀτάσπις *C*, ὀτάπης *R*, ὀστάσπης *d* || Ἀρταχαίου *L* || 16. τοῖσι *R* || ἀγχοτάτωι *P*, ἀγχότατα *ABCd* || 17. καλάμιν *C* || 18. μὲν om. *ABCd* || 19. ἀπηγμένας *ABC*: ἀπιγμένας || 20. ἐνεδεδύκεσαν *AB*: ἐνδεδύκεσαν || καὶ om. *R* || 21. σαγάρις *C*: σαγάρεις *ABPd*, σαγγάρεις *R*, καὶ σαγάρεις z || ἐοντασκύθας *B* || Ἀμυργίους - 22 Σκύθας om. *d* || ἀμυργίους. *P*, αυμυργίους *Apr.* ut videtur, εὐμυργίους *R* || 22. γὰρ] δὲ *PRz*

ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀτόσσης τῆς Κύρου. Ἰνδοὶ δὲ εἵματα μὲν 65
ἐνδεδυκότες ἀπὸ ξύλων πεποιημένα, τόξα δὲ καλάμινα εἶχον
καὶ ὀιστοὺς καλαμίνους· ἐπὶ δὲ σίδηρος ἦν. ἐσταλμένοι μὲν
δὴ ἦσαν οὕτω Ἰνδοί, προσετετάχατο δὲ συστρατευόμενοι
Φαρναζάθρῃ τῷ Ἀρταβάτεω. Ἄριοι δὲ τόξοισι μὲν ἐσκευ- 66
ασμένοι ἦσαν Μηδικοῖσι, τὰ δὲ ἄλλα κατά περ Βάκτριοι.
Ἀρίων δὲ ἦρχε Σισάμνης ὁ Ὑδάρνεος. Πάρθοι δὲ καὶ Χοράσμιοι καὶ Σόγδοι τε καὶ Γανδάριοι καὶ Δαδίκαι τὴν αὐτὴν σκευὴν ἔχοντες τὴν καὶ Βάκτριοι ἐστρατεύοντο. τούτων δὲ ἦρχον οἵδε, Πάρθων μὲν καὶ Χορασμίων Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκεος, Σόγδων δὲ Ἀζάνης ὁ Ἀρταίου, Γανδαρίων δὲ καὶ
Δαδικέων Ἀρτύφιος ὁ Ἀρταβάνου. Κάσπιοι δὲ σισύρνας τε 67
ἐνδεδυκότες καὶ τόξα ἐπιχώρια καλάμινα ἔχοντες καὶ ἀκινάκας ἐστρατεύοντο. οὗτοι μὲν οὕτω ἐσκευάδατο, ἡγεμόνα παρεχόμενοι Ἀριόμαρδον τὸν Ἀρτυφίου ἀδελφεόν, Σαράγγαι δὲ εἵματα μὲν βεβαμμένα ἐνέπρεπον ἔχοντες, πέδιλα δὲ ἐς γόνυ ἀνατείνοντα εἶχον, τόξα δὲ καὶ αἰχμὰς Μηδικάς. Σαραγγέων δὲ ἦρχε Φερενδάτης ὁ Μεγαβάζου. Πάκτυες δὲ σισυρνοφόροι τε ἦσαν καὶ τόξα ἐπιχώρια εἶχον καὶ ἐγχειρίδια. Πάκτυες δὲ ἄρχοντα παρείχοντο Ἀρταΰντην τὸν Ἰθαμίτρεω.
Οὔτιοι δὲ καὶ Μύκοι τε καὶ Παρικάνιοι ἐσκευασμένοι ἦσαν 68
κατά περ Πάκτυες. τούτων δὲ ἦρχον οἵδε, Οὐτίων μὲν καὶ Μύκων Ἀρσαμένης ὁ Δαρείου, Παρικανίων δὲ Σιρομίτρης ὁ
Οἰοβάζου. Ἀράβιοι δὲ ζειρὰς ὑπεζωμένοι ἦσαν, τόξα δὲ πα- 69

5 sq. ibidem 1097. — 8. Stephanus Byz. v. Δαδίκαι. — 24. Hesychius v. ζειρά. Λέξεις. — τόξα - p. 192, 1 εἶχον Eustathius Il. p. 375. 712

2. καλάμιν *C* ‖ 3. σίδηρον *ABCd* ‖ 4. ἔσαν *z* ‖ οὕτως *R* ‖ ξυστρατευόμενοι *Cd* ‖ 5. φαρναζάθρην *ABCd* ‖ 6. ἔσαν *z* ‖ δ' *d* ‖ 7. δάρνης *d* ‖ 8. σογδοί τε *PRdz*, σογδότοι *C* ‖ 9. τουτέων *z* ‖ 10. μὲν] δὲ *R* ‖ Φαρνάκεω *z* ‖ 11. σόγδων *AB*: σογδῶν ‖ ἀρτάνης *R* ‖ 12. δαδικαίων *R* ‖ ἀρτύβιος *R* ‖ σισύρας *z* ‖ 13. ἀκινάκεας *Rz* ‖ 14. οὕτω μὲν οὗτοι *ABd* ‖ 15. ἀρυόμαρδον *d* ‖ ἀρτιφύου *d*, ἀρτυβίου *R* ‖ 16. ἔχοντες ἐνέπρεπον *PRz* ‖
17. σαραγγαίων *C*, σαραγκαίων *d* ‖ 18. μεγαβύζου *B* ‖ 19. σισυροφόροι *z* ‖ ἔσαν *z* ‖ 20. ἀρταΰντην *R*: ἀρταύντην *P*, Ἀτραύντην *z*, ἀρτύντην reliqui ‖ Ἰθαμίτρεω Schweighaeuser: ἰθαμάτρεω *ABd*, θαμάτρεω *C*, ἰτραμίτεω reliqui ‖ 21. ἔσαν *z* ‖ 22. τουτέων *z* ‖ 24. οἰβάζου *PRz* ‖ ἀρτάβιοι δὲ σειρὰς *C* ‖ ὑπεζωσμένοι *Rz* ‖ ἔσαν *z*

λίντονα εἶχον πρὸς δεξιά, μακρά. Αἰθίοπες δὲ παρδαλέας τε
καὶ λεοντέας ἐναμμένοι, τόξα δὲ εἶχον ἐκ φοίνικος σπάθης
πεποιημένα, μακρά, τετραπηχέων οὐκ ἐλάσσω, ἐπὶ δὲ καλα-
μίνους ὀιστοὺς σμικρούς· ἀντὶ δὲ σιδήρου ἐπῆν λίθος ὀξὺς
πεποιημένος, τῷ καὶ τὰς σφρηγῖδας γλύφουσι· πρὸς δὲ
αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ δὲ κέρας δορκάδος ἐπῆν ὀξὺ πεποιημένον
τρόπον λόγχης· εἶχον δὲ καὶ ῥόπαλα τυλωτά. τοῦ δὲ σώ-
ματος τὸ μὲν ἥμισυ ἐξηλείφοντο γύψῳ ἰόντες ἐς μάχην, τὸ
δὲ ἄλλο ἥμισυ μίλτῳ. Ἀραβίων δὲ καὶ Αἰθιόπων τῶν ὑπὲρ
Αἰγύπτου οἰκημένων ἦρχε Ἀρσάμης ὁ Δαρείου καὶ Ἀρτυ-
στώνης τῆς Κύρου θυγατρός, τὴν μάλιστα στέρξας τῶν γυ-
70 ναικῶν Δαρεῖος εἰκὼ χρυσέην σφυρήλατον ἐποιήσατο. τῶν
μὲν δὴ ὑπὲρ Αἰγύπτου Αἰθιόπων καὶ Ἀραβίων ἦρχε Ἀρσά-
μης, οἱ δὲ ἀπὸ ἡλίου ἀνατολέων Αἰθίοπες (διξοὶ γὰρ δὴ
ἐστρατεύοντο) προσετετάχατο τοῖσι Ἰνδοῖσι, διαλλάσσοντες
εἶδος μὲν οὐδὲν τοῖσι ἑτέροισι, φωνὴν δὲ καὶ τρίχωμα μοῦ-
νον· οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ ἡλίου Αἰθίοπες ἰθύτριχές εἰσι, οἱ δ'
ἐκ τῆς Λιβύης οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι πάντων ἀνθρώ-
πων. οὗτοι δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίης Αἰθίοπες τὰ μὲν πλέω κατά
περ Ἰνδοὶ ἐσεσάχατο, προμετωπίδια δὲ ἵππων εἶχον ἐπὶ τῇσι
κεφαλῇσι σύν τε τοῖσι ὠσὶ ἐκδεδαρμένα καὶ τῇ λοφιῇ· καὶ
ἀντὶ μὲν λόφου ἡ λοφιὴ κατέχρα, τὰ δὲ ὦτα τῶν ἵππων ὀρθὰ
πεπηγότα εἶχον· προβλήματα δὲ ἀντ' ἀσπίδων ἐποιεῦντο
71 γεράνων δοράς. Λίβυες δὲ σκευὴν μὲν σκυτίνην ἤισαν ἔχον-
τες, ἀκοντίοισι δὲ ἐπικαύτοισι χρεώμενοι. ἄρχοντα δὲ παρεί-
72 χοντο Μασσάγην τὸν Ὀαρίζου. Παφλαγόνες δὲ ἐστρατεύοντο

2. Pollux I (138). 244. — 13—18. (Eustathius Od. p. 1386)

1. πρὸς - 2 εἶχον om. *R* ‖ προσδέξια codices, πρὸς δέξια *z* ‖ 2. ἀναμμένοι *qz* ‖ φοινίκης *z* ‖ 4. μικρούς *ABR*, μακρούς reliqui ‖ λίθος ἐπῆν *R* ‖ 5. σφραγῖδας *R* ‖ 7. τρόπῳ *d* ‖ 8. γύψῳ post μάχην *z*, γύψον *R* ‖ 9. δὲ ἕτερον *R*, δ' ἕτερον *Pz* ‖ ἀρραβίων *PR* ‖ 10. τε καὶ ? ‖ 14. ἀπὸ *ABCd*. Eust.: ἀπ' ‖ 15. διαλάσσοντες *BR* ‖ 17. ἀπὸ *PR*: ἀπ' ‖ ἡλίου ἀνατολέων B^2 ‖ ὃ *ABR*: δὲ ‖ 20. προμετωπίδια *Pz*: προμετωπίδα *R*, προμετώπια ceteri ‖ εἶχον[β] [α]ἵππων *P* ‖ 21. ξύν *Cd* ‖ τηῖ λοφιῆι *ABCd*: τῇσι λοφιῇσι ‖ 22. ἡ λοφιῆι *B* ‖ 24. ἤισαν *R*: ἦισαν *AB*, ἦσαν *CPd*, ἔσαν *z* ‖ 25. χρεόμενοι *P* ‖ εἶχον *R* ‖ 26. μασάγην *C*, μασάγγην *PRz* ‖ ἀρίζου *C*, ἀορίζου *PR* ‖ ἐστρατεύοντο om. *R*

ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα πεπλεγμένα ἔχοντες, ἀσπίδας τε σμικράς, αἰχμάς τε οὐ μεγάλας, πρὸς δὲ ἀκόντια καὶ ἐγχειρίδια, περὶ δὲ τοὺς πόδας πέδιλα ἐπιχώρια ἐς μέσην κνήμην ἀνατείνοντα. Λίγυες δὲ καὶ Ματιηνοὶ καὶ Μαριανδυνοί τε καὶ Σύριοι τὴν αὐτὴν ἔχοντες Παφλαγόσι ἐστρατεύοντο· οἱ δὲ Σύριοι οὗτοι ὑπὸ Περσέων Καππαδόκαι καλέονται. Παφλαγόνων μέν νυν καὶ Ματιηνῶν Δῶτος ὁ Μεγασίδρου ἦρχε, Μαριανδυνῶν δὲ καὶ Λιγύων καὶ Συρίων Γοβρύης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀρτυστώνης. Φρύγες δὲ 73 ἀγχοτάτω τῆς Παφλαγονικῆς σκευὴν εἶχον, ὀλίγον παραλλάσσοντες. οἱ δὲ Φρύγες, ὡς Μακεδόνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Βρίγες χρόνον ὅσον Εὐρωπήιοι ἐόντες σύνοικοι ἦσαν Μακεδόσι, μεταβάντες δὲ ἐς τὴν Ἀσίην ἅμα τῇ χώρῃ καὶ τὸ οὔνομα μετέβαλον ἐς Φρύγας. Ἀρμένιοι δὲ κατά περ Φρύγες ἐσεσάχατο, ἐόντες Φρυγῶν ἄποικοι. τούτων συναμφοτέρων ἦρχε Ἀρτόχμης Δαρείου ἔχων θυγατέρα. Λυδοὶ δὲ ἀγχοτάτω τῶν Ἑλληνικῶν εἶχον ὅπλα. οἱ δὲ Λυδοὶ Μηίονες 74 ἐκαλεῦντο πάλαι, ἐπὶ δὲ Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην, μεταβαλόντες τὸ οὔνομα. Μυσοὶ δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον κράνεα ἐπιχώρια, ἀσπίδας δὲ σμικράς, ἀκοντίοισι δὲ ἐχρέωντο ἐπικαύτοισι. οὗτοι δέ εἰσι Λυδῶν ἄποικοι, ἀπ' Ὀλύμπου δὲ ὄρεος καλέονται Ὀλυμπιηνοί.

ὅτι οἱ Φρύγες πάλαι μετὰ Μακεδόνων ᾤκουν Φρίγες λεγόμενοι

6. idem Dion. 772. — 11. οἱ δὲ - 12 Βρίγες Stephanus Byz. v. Βρίγες. — 15. Eustathius Dion. 694. — 17—19. idem Il. p. 365. — 21 sq. idem Dion. 322

1. ἔχοντες κράνεα πεπλεγμένα *PRz* ‖ 2. τε] δὲ *PRz* ‖ μακράς *C*, μικράς ceteri ‖ τε] δὲ *PRz* ‖ 4. ματιηνοὶ *R* ‖ μαρυανδηνοί *Cdz* ‖ 5. σύροι *L* ‖ 6. Σύριοι Eust.: σύροι ‖ οὗτοι om. *ABCd* ‖ 7. ματιτηνῶν *R* ‖ δάτος *d* ‖ 8. μεγασίδου *PRz* ‖ μαρυανδηνῶν *dz* ‖ δὲ] τε *B* ‖ σύρων *L* ‖ 9. γοβρύης *P*: γωβρύης *Rz*, βρύης reliqui ‖ Ἀρτιστώνης *z* ‖ 10. ἀγχοτάτωι *AB* ‖ ὀλίγην *R* ‖ 11. καλέονται Steph. ‖ 12. φρίγες *A*[1]*B*, βρίγες *C*, βρύγες *A*[2]*d* ‖ εὐρώπειοι *AB*, εὐρώπιοι *R* ‖ συνοίκησαν *AB*, ξυνοίκησαν *Cd*, συνοίκουν *z* ‖ 15. τουτέων *z* ‖ 16. ἀρτοχμῆς *d* ‖ ἔχων δαρείου *ABd* ‖ 17. ἀγχοτάτωι *ABP* ‖ εἶχον om. *R* ‖ μήιονες *C*, μηόνες *Rz*, μηιόνες reliqui ‖ 18. ἐπεκαλεῦντο *CPpr.* (ut videtur) ‖ τὸ πάλαι *R* ‖ 19. τοὔνομα *R* ‖ 20. μικράς *L* ‖ 21. ἐχρέοντο *P* ‖ δέ εἰσι *Ad*, μέν εἰσι *C* ‖ 22. οὐλύμπου *CPdz* ‖ ὄρεος *AB*: οὔρεος ‖ οὐλυμπιηνοί *CPz*.

Λυδῶν δὲ καὶ Μυσῶν ἦρχε Ἀρταφρένης ὁ Ἀρταφρένεος
75 ὃς ἐς Μαραθῶνα ἐσέβαλε ἅμα Δάτι. Θρήικες δὲ ἐπὶ μὲν
τῇσι κεφαλῇσι ἀλωπεκέας ἔχοντες ἐστρατεύοντο, περὶ δὲ τὸ σῶμα κιθῶνας, ἐπὶ δὲ ζειρὰς περιβεβλημένοι ποικίλας, περὶ δὲ τοὺς πόδας τε καὶ τὰς κνήμας πέδιλα νεβρῶν, πρὸς δὲ ἀκόντιά τε καὶ πέλτας καὶ ἐγχειρίδια σμικρά. οὗτοι δὲ διαβάντες μὲν ἐς τὴν Ἀσίην ἐκλήθησαν Βιθυνοί, τὸ δὲ πρότερον ἐκαλέοντο, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, Στρυμόνιοι, οἰκέοντες ἐπὶ Στρυμόνι· ἐξαναστῆναι δέ φασι ἐξ ἠθέων ὑπὸ Τευκρῶν τε καὶ Μυσῶν. Θρηίκων δὲ τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἦρχε Βασσάκης
76 ὁ Ἀρταβάνου. .... ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας εἶχον σμικράς,
καὶ προβόλους δύο λυκιοεργέας ἕκαστος εἶχε, ἐπὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι κράνεα χάλκεα· πρὸς δὲ τοῖσι κράνεσι ὦτά τε καὶ κέρεα προσῆν βοὸς χάλκεα, ἐπῆσαν δὲ καὶ λόφοι· τὰς δὲ κνήμας ῥάκεσι φοινικέοισι κατειλίχατο. ἐν τούτοισι τοῖσι ἀν-
77 δράσι Ἄρεός ἐστι χρηστήριον. Καβηλέες δὲ οἱ Μηίονες,
Λασόνιοι δὲ καλεύμενοι, τὴν αὐτὴν Κίλιξι εἶχον σκευήν, τὴν ἐγώ, ἐπεὰν κατὰ τὴν Κιλίκων τάξιν διεξιὼν γένωμαι, τότε σημανέω. Μιλύαι δὲ αἰχμάς τε βραχέας εἶχον καὶ εἵματα ἐνεπεπορπέατο· εἶχον δὲ αὐτῶν τόξα μετεξέτεροι Λύκια, περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι ἐκ διφθερέων πεποιημένας κυνέας.
78 τούτων πάντων ἦρχε Βάδρης ὁ Ὑστάνεος. Μόσχοι δὲ περὶ
μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυνέας ξυλίνας εἶχον, ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς σμικράς· λόγχαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Τιβαρηνοὶ δὲ

6. οὗτοι - 7 Βιθυνοί (Stephanus Byz. v. Στρυμών). Eustathius Dion. 793. — 8. (Hesychius v. Στρυμόνιοι). — 12. Athenaeus p. 486. — 14. τὰς - 15 κατειλίχατο Eustathius Il. p. 234. — 16. idem Dion. 793

1. ἀρταφέρνης ὁ ἀρταφέρνεος *dz* ‖ 2. δᾶτι *d* ‖ θρῆκες *R* ‖ 4. χιτῶνας *R* ‖ 5. τὰς om. *AB* ‖ νευρῶν *bz* ‖ 6. μικρά *L.* ‖ 7 μὲν om. *C.* Steph. ‖ Βιθυνοὶ ἐκλήθησαν Steph. ‖ 8. στρυμώνιοι et στρυμῶνι *d* ‖ 9. δὲ φασὶ ἐξ ἠθέων *AB*, δὲ ἐξ ἠθέων φασὶν *R* ‖ 10. θρηκῶν *R* ‖ βασσάκης *ABR*: βασάκης *Cd*, βαγασσάκης *P*, Βαγασάκης *z* ‖ 11. iacturam nominis animadvertit primus Pavius. supplebam Πισίδαι δὲ ἀσπίδας ‖ ὠμοβοείας *d* ‖ μικρὰς *Rz* ‖ 12. καὶ om. *d* ‖ λυκιοεργέας emendavit Athenaeus: λυκοεργέας *PRz*. Athen., λυκεργέας reliqui ‖ 13. πρὸς] ἐπὶ *R* ‖ 16. ἄρεος ἐστὶ *P* ‖ καμηλέες *R* ‖ μηιόνες *Cd*: μηόνες *Rz*, μηιόνες reliqui ‖ 17. λασόνιοι *Pz*: λασίνιοι *R*, λασόνειοι ceteri ‖ 18. κιλικίαν *d* ‖ διεξιὼν om. *d* ‖ 19. μινύαι *R* ‖ 20. ἐνεπορπέατο *Rd* ‖ αὐτέων *z* ‖ 22. τουτέων *z* ‖ 24. μικράς *Rd*

καὶ Μάκρωνες καὶ Μοσσύνοικοι κατά περ Μόσχοι ἐσκευασμένοι ἐστρατεύοντο. τούτους δὲ συνέτασσον ἄρχοντες οἵδε, Μόσχους μὲν καὶ Τιβαρηνοὺς Ἀριόμαρδος ὁ Δαρείου τε παῖς καὶ Πάρμυος τῆς Σμέρδιος τοῦ Κύρου, Μάκρωνας δὲ καὶ Μοσσυνοίκους Ἀρταΰκτης ὁ Χεράσμιος, ὃς Σηστὸν τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ ἐπετρόπευε. Μᾶρες δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι 79
κράνεα ἐπιχώρια πλεκτὰ εἶχον, ἀσπίδας δὲ δερματίνας σμικρὰς καὶ ἀκόντια. Κόλχοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ξύλινα, ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας σμικρὰς αἰχμάς τε βραχέας, πρὸς δὲ μαχαίρας εἶχον. Μαρῶν δὲ καὶ Κόλχων ἦρχε Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιος. Ἀλαρόδιοι δὲ καὶ Σάσπειρες κατά περ Κόλχοι ὡπλισμένοι ἐστρατεύοντο. τούτων δὲ Μασίστιος ὁ Σιρομίτρεω ἦρχε. τὰ δὲ νησιωτικὰ ἔθνεα τὰ ἐκ τῆς Ἐρυ- 80
θρῆς θαλάσσης ἑπόμενα, νήσων δὲ ἐν τῇσι τοὺς ἀνασπάστους καλεομένους κατοικίζει βασιλεύς, ἀγχοτάτω τῶν Μηδικῶν εἶχον ἐσθῆτά τε καὶ ὅπλα. τούτων δὲ τῶν νησιωτέων ἦρχε Μαρδόντης ὁ Βαγαίου, ὃς ἐν Μυκάλῃ στρατηγέων δευτέρῳ ἔτεϊ τούτων ἐτελεύτησε ἐν τῇ μάχῃ.

Ταῦτα ἦν τὰ κατ' ἤπειρον στρατευόμενά τε ἔθνεα καὶ 81
τεταγμένα ἐς τὸν πεζόν. τούτου ὦν τοῦ στρατοῦ ἦρχον μὲν οὗτοι οἵ περ εἰρέαται, καὶ οἱ διατάξαντες καὶ ἐξαριθμήσαντες οὗτοι ἦσαν καὶ χιλιάρχας τε καὶ μυριάρχας ἀποδέξαντες, ἑκατοντάρχας δὲ καὶ δεκάρχας οἱ μυριάρχαι. τελέων δὲ καὶ ἐθνέων ἦσαν ἄλλοι σημάντορες. ἦσαν μὲν δὴ οὗτοι οἵ περ 82
εἰρέαται ἄρχοντες, ἐστρατήγεον δὲ τούτων τε καὶ τοῦ σύμ-

τίνες οἱ τοῦ πεζοῦ στρατηγοί

1. μοσσύνοικοι *ABR*: μοσύνοικοι ‖ 2. συνετάσσοντο *CR* ‖ οἵδε *AB* ‖ 3. ἀριόβαρδος *R* ‖ 4. πάρδυος *d* ‖ 5. μοσσυνοίκους *AB*: μοσυνοίκους ‖ αὐτάρκτης ὁ χοράσμιος *R* ‖ 6. μάρες *BCd* ‖ 7. σμικρὰς *C*: μικρὰς ‖ 9. ὠμοβοείας *d* ‖ σμικρὰς *C*: μικρὰς ‖ 10. δὲ] δε καὶ *z* ‖ φερενδάτης *PRz* ‖ 11. ἀλλὰ ῥόδιοι *C*, Ἀλλαρόδιοι *z* ‖ 12. ὁπλισμένοι *AB* ‖ τουτέων *z* ‖ 15. ἀγχοτάτω *ABC* ‖ 16. τουτέων *Rz* ‖ 17. βαγαίων *d* ‖ 18. ἔτει *AB* ‖ τουτέων *z* ‖ 19. τε om. *ABCd* ‖ 20. τὸ *ABCd* ‖ μὲν om. *PRz* ‖ 21. ἠρέαται *C* ‖ τε καὶ ? ‖ 22. ἔσαν *z* ‖ χιάρχας *A*[1], χιλιάδας *C* ‖ μυριάδας *C* ‖ 23. δὲ] τε *B* ‖ 24. ἔσαν *z* ‖ ἔσαν *z* ‖ 25. ἠρέαται *C* ‖ τουτέων *z* ‖ τε om. *R* ‖ ξύμπαντος *Cd*

παντος στρατοῦ τοῦ πεζοῦ Μαρδόνιός τε ὁ Γοβρύεω καὶ Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου τοῦ γνώμην θεμένου μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ Σμερδομένης ὁ Ὀτάνεω, Δαρείου ἀμφότεροι οὗτοι ἀδελφεῶν παῖδες, Ξέρξῃ δὲ ἐγίνοντο ἀνεψιοί, καὶ Μασίστης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀτόσσης παῖς καὶ
83 Γέργις ὁ Ἀριάζου καὶ Μεγάβυζος ὁ Ζωπύρου. οὗτοι ἦσαν στρατηγοὶ τοῦ σύμπαντος πεζοῦ χωρὶς τῶν μυρίων· τῶν δὲ μυρίων τούτων Περσέων τῶν ἀπολελεγμένων ἐστρατήγεε μὲν Ὑδάρνης ὁ Ὑδάρνεος, ἐκαλέοντο δὲ ἀθάνατοι οἱ Πέρσαι οὗτοι ἐπὶ τοῦδε· εἴ τις αὐτῶν ἐξέλιπε τὸν ἀριθμὸν ἢ θανάτῳ βιηθεὶς ἢ νούσῳ, ἄλλος ἀνὴρ ἀραίρητο, καὶ ἐγίνοντο οὐδαμὰ οὔτε πλεῦνες μυρίων οὔτε ἐλάσσονες. κόσμον δὲ πλεῖστον παρείχοντο διὰ πάντων Πέρσαι, καὶ αὐτοὶ ἄριστοι ἦσαν. σκευὴν μὲν τοιαύτην εἶχον ἥ περ εἴρηται, χωρὶς δὲ χρυσόν τε πολλὸν καὶ ἄφθονον ἔχοντες ἐνέπρεπον, ἁρμαμάξας τε ἅμα ἤγοντο, ἐν δὲ παλλακὰς καὶ θεραπηίην πολλήν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένην· σῖτα δέ σφι, χωρὶς τῶν ἄλλων στρατιωτέων, κάμηλοί τε καὶ ὑποζύγια ἦγον.

84 Ἱππεύει δὲ ταῦτα τὰ ἔθνεα· πλὴν οὐ πάντα παρείχετο ἵππον, ἀλλὰ τοσάδε μοῦνα, Πέρσαι μὲν τὴν αὐτὴν ἐσκευασμένοι καὶ ὁ πεζὸς αὐτῶν· πλὴν ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι εἶχον ἔνιοι αὐτῶν καὶ χάλκεα καὶ σιδήρεα ἐξεληλαμένα ποιήματα.
85 εἰσὶ δέ τινες νομάδες ἄνθρωποι Σαγάρτιοι καλεόμενοι, ἔθνος μὲν Περσικὸν καὶ φωνῇ, σκευὴν δὲ μεταξὺ ἔχουσι πεποιη-

περὶ τῶν λεγομένων ἀθανάτων — ποῖα τῶν ἐθνῶν ἵππους παρείχετο

1. γοβρύεω *BPd*: γωβρύεω ‖ τριντανταίχμης *dz* ‖ 3. καὶ Σμερδομένης ὁ Ὀτάνεω rectius infra post ἀνεψιοί locabuntur ‖ ζερδομένης *ABCd*, σμερδόνης *qz* ‖ ὀτάνεω *Pcorr. z*: ὀτάνεως *d*, ὀτάνεος reliqui ‖ 5. ἀτόσσης τε καὶ δαρείου *ABCd* ‖ 6. γέργης *R* ‖ ἀρίζου *ABCd* ‖ μεγάβυξος *A* ‖ ἔσαν *z* ‖ 7. ξύμπαντος *Cd* ‖ πεζοῦ *PRz*: στρατοῦ πεζοῦ ‖ 8. τουτέων *z* ‖ 9. οὗτοι διὰ τάδε ἐπὶ τοῦδε *ABCd* ‖ 10. αὐτέων *z* ‖ ἐξέλειπε *B* ‖ βιασθεὶς *CPz*, βιαθεὶς *R* ‖ 11. ἀραίρητο *ABR*: ἀραίρητο ‖ οὐδαμᾶ *Rd*, οὐδαμᾷ *z* ‖ οὔτε om. *R* ‖ 13. ἔσαν *z* ‖ 14. χρυσόν τε πολλὸν *PRz*: πολλὸν χρυσὸν ‖ 15. ἁρμάξας *C*, ἁρμαμάξους *d* ‖ 20. ἵππων *B* ‖ μόνον *C* ‖ 21. αὐτέων *z* ‖ 22. μετεξέτεροι ἔνιοι *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ ποιήματα[β] ἐξεληλαμένα[α] *P* ‖ 23. σαργάτιοι *R* ‖ 24. φωνῇ *ABd*. post hoc explenda videntur νομίζον (sive χρεώμενον) Περσικῇ ‖ ἔχουσι μεταξὺ *C*

μένην τῆς τε Περσικῆς καὶ τῆς Πακτυϊκῆς· οἳ παρείχοντο μὲν ἵππον ὀκτακισχιλίην, ὅπλα δὲ οὐ νομίζουσι ἔχειν οὔτε χάλκεα οὔτε σιδήρεα ἔξω ἐγχειριδίων, χρέωνται δὲ σειρῇσι πεπλεγμένῃσι ἐξ ἱμάντων. ταύτῃσι πίσυνοι ἔρχονται ἐς πόλεμον· ἡ δὲ μάχη τούτων τῶν ἀνδρῶν ἥδε. ἐπεὰν συμμίσγωσι τοῖσι πολεμίοισι, βάλλουσι τὰς σειρὰς ἐπ᾽ ἄκρῳ βρόχους ἐχούσας· ὅτευ δ᾽ ἂν τύχῃ, ἤν τε ἵππου ἤν τε ἀνθρώπου, ἐπ᾽ ἑωυτὸν ἕλκει· οἱ δὲ ἐν ἕρκεσι ἐμπαλασσόμενοι διαφθείρονται. τούτων μὲν αὕτη ἡ μάχη, καὶ ἐπετετάχατο 86
ἐς τοὺς Πέρσας· Μῆδοι δὲ τήν περ ἐν τῷ πεζῷ εἶχον σκευήν, καὶ Κίσσιοι ὡσαύτως. Ἰνδοὶ δὲ σκευῇ μὲν ἐσεσάχατο τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ, ἤλαυνον δὲ κέλητας καὶ ἅρματα· ὑπὸ δὲ τοῖσι ἅρμασι ὑπῆσαν ἵπποι καὶ ὄνοι ἄγριοι. Βάκτριοι δὲ ἐσκευάδατο ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ πεζῷ, καὶ Κάσπιοι ὁμοίως. Λίβυες δὲ καὶ αὐτοὶ κατά περ ἐν τῷ πεζῷ· ἤλαυνον δὲ καὶ οὗτοι πάντες ἅρματα. ὣς δ᾽ αὕτως Κάσπιοι καὶ Παρικάνιοι ἐσεσάχατο ὁμοίως καὶ ἐν τῷ πεζῷ. Ἀράβιοι δὲ σκευὴν μὲν εἶχον τὴν αὐτὴν καὶ ἐν τῷ πεζῷ, ἤλαυνον δὲ πάντες καμήλους ταχυτῆτα οὐ λειπομένας ἵππων.

Ταῦτα τὰ ἔθνεα μοῦνα ἱππεύει. ἀριθμὸς δὲ τῆς ἵππου 87
ἐγένετο ὀκτὼ μυριάδες, πάρεξ τῶν καμήλων καὶ τῶν ἁρμάτων. οἱ μέν νυν ἄλλοι ἱππέες ἐτετάχατο κατὰ τέλεα, Ἀράβιοι δὲ ἔσχατοι ἐπετετάχατο· ἅτε γὰρ τῶν ἵππων οὔτι ἀνεχομένων τὰς καμήλους, ὕστεροι ἐτετάχατο, ἵνα μὴ φοβέοιτο τὸ ἱππικόν. ἵππαρχοι δὲ ἦσαν Ἁρμαμίθρης τε καὶ Τίθαιος 88

ὅτι ἡ μυριάδες ἦσαν τῆς ἵππου

12. ἤλαυνον - ἅρματα Lexicon Vindob. p. 106

1. τῆς περσικῆς τε *Pz* ‖ 2. ὅπλα δὲ οὐνομάζουσι *CR* ‖ 3. ἐκτὸς ἐγχειριδίου *R* ‖ χρέονται *P* ‖ 4. τῇσι *PR*, τοῖσι *z* ‖ 5. τουτέων *CPdz* ‖ 6. ἐπάκρῳ *R* ‖ 7. δ᾽ om. *d* ‖ 8. ἐν om. *Ppr. R* ‖ ἄρκεσι *q*, ἄρκεσι *z* ‖ ἐμπαλλασσόμενοι *Rz* ‖ 9. τουτέων *z* ‖ ἡ om. *ABd* ‖ 11. τὴν αὐτὴν *R* ‖ 12. κέλλητας *d*. Lex. Vind. ‖ 15 οὗτοι *R* ‖ 16. Κάσπειροι Reizius, Κάσιοι Larcher. convenientius etiam Πάκτυες ‖ 18. αὐτὴν ἦν *ABCd* ‖ 19. ταχυτῆτι *PRz* ‖ λιπομένας *z* ‖ 20. ἵππευεν *R*. Schaefer ‖ 21. τῶν ἄλλων καμήλων *z* ‖ 22. κατὰ - 23 ἐπετετάχατο om. *B*[1]*C* ‖ κατὰ τὰ *B*[2]*d* ‖ 23. ἐτετάχατο *PRz* ‖ 24. φοβοῖτο *R* ‖ 25. ἔσαν *z* ‖ αρμαμίθρης *A*, ἁρμαμίθρης *B* ‖ Τιθαῖος Lehrs

Δάτιος παῖδες. ὁ δὲ τρίτος σφι συνίππαρχος Φαρνούχης κατελέλειπτο ἐν Σάρδισι νοσέων. ὡς γὰρ ὡρμέοντο ἐκ Σαρδίων, ἐπὶ συμφορὴν περιέπεσε ἀνεθέλητον· ἐλαύνοντι γάρ οἱ ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἵππου ὑπέδραμε κύων, καὶ ὁ ἵππος οὐ προϊδὼν ἐφοβήθη τε καὶ στὰς ὀρθὸς ἀπεσείσατο τὸν Φαρνούχεα, πεσὼν δὲ αἷμά τε ἤμεε καὶ ἐς φθίσιν περιῆλθε ἡ νοῦσος. τὸν δὲ ἵππον αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐποίησαν ὡς ἐκέλευε· ἀπαγαγόντες οἱ οἰκέται ἐς τὸν χῶρον ἐν τῷ περ κατέβαλε τὸν δεσπότην, ἐν τοῖσι γούνασι ἀπέταμον τὰ σκέλεα. Φαρνούχης μὲν οὕτω παρελύθη τῆς ἡγεμονίης.

89 Τῶν δὲ τριηρέων ἀριθμὸς μὲν ἐγένετο ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι, παρείχοντο δὲ αὐτὰς οἵδε, Φοίνικες μὲν σὺν Σύροισι τοῖσι ἐν τῇ Παλαιστίνῃ τριηκοσίας, ὧδε ἐσκευασμένοι· περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυνέας εἶχον ἀγχοτάτω πεποιημένας τρόπον τὸν Ἑλληνικόν, ἐνδεδυκότες δὲ θώρηκας λινέους, ἀσπίδας δὲ ἴτυς οὐκ ἐχούσας εἶχον καὶ ἀκόντια. οὗτοι δὲ οἱ Φοίνικες τὸ παλαιὸν οἴκεον, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ, ἐνθεῦτεν δὲ ὑπερβάντες τῆς Συρίης οἰκέουσι τὸ παρὰ θάλασσαν· τῆς δὲ Συρίης τοῦτο τὸ χωρίον καὶ τὸ μέχρι Αἰγύπτου πᾶν Παλαιστίνη καλέεται. Αἰγύπτιοι δὲ νέας παρείχοντο διηκοσίας. οὗτοι δὲ εἶχον περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα χηλευτά, ἀσπίδας δὲ κοίλας, τὰς ἴτυς μεγάλας ἐχούσας, καὶ δόρατά τε ναύμαχα καὶ

ὅτι ͵ασζ τριήρεις συνήχθησαν καὶ ποῖα τῶν ἐθνῶν ταύτας παρέσχετο

17—20. Eustathius Dion. 905. — 22. Pollux VII 83. (Hesychius v. κράνεα)

1. σφίσι *PRz* ‖ ξυνίππαρχος *Cd* ‖ 2. καταλέλειπτο *Apr. d* ‖ ὡρμέοντο *Pd*: ὡρμῶντο *ABR*, ὁρμέωντο *Cz* ‖ 3. ξυμφορὴν *d* ‖ ἐνέπεσε *PRz* ‖ 5. ὀρθῶς *R* ‖ 7. καταρχὰς *PR* ‖ ἐποίησαν οἱ οἰκέται ὡς ἐκέλευε· ἐς τὸν – 9 δεσπότην ἀπαγαγόντες σὺν τοῖσι *PRz* (nisi quod ἀγαγόντες *R*, δεσπότεα *z*) ‖ 9. γόνασι *AB* ‖ 11. τριήρεις ΧΗΗΗΗΙΙ *B*[m] ‖ 12. προείχοντο *C* ‖ ξὺν *Cd* ‖ 13. συρίοισι *L* ‖ 14. ἀγχοτάτωι *AB* ‖ 19. τὰ παρὰ *R*. Eust. ‖ 21. προείχοντο *C* ‖ διακοσίας *d* ‖ 22. τοῖσι *R* ‖ χηλευτά] πλεκτὰ χηλευτὰ *Apr. B*, ///////// πλεκτὰ χηλευτὰ *A*[2]

τύχους μεγάλους. τὸ δὲ πλῆθος αὐτῶν θωρηκοφόροι ἦσαν,
μαχαίρας δὲ μεγάλας εἶχον. οὗτοι μὲν οὕτω ἐστάλατο, 90
Κύπριοι δὲ παρείχοντο νέας πεντήκοντα καὶ ἑκατόν, ἐσκευασμένοι ὧδε· τὰς μὲν κεφαλὰς εἱλίχατο μίτρῃσι οἱ βασιλέες αὐτῶν, οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον κιθῶνας, τὰ δὲ ἄλλα κατά περ Ἕλληνες. τούτων δὲ τοσάδε ἔθνεά εἰσι, οἱ μὲν ἀπὸ Σαλαμῖνος καὶ Ἀθηνέων, οἱ δὲ ἀπ᾽ Ἀρκαδίης, οἱ δὲ ἀπὸ Κύθνου, οἱ δὲ ἀπὸ Φοινίκης, οἱ δὲ ἀπὸ Αἰθιοπίης, ὡς αὐτοὶ Κύπριοι
λέγουσι. Κίλικες δὲ ἑκατὸν παρείχοντο νέας. οὗτοι δ᾽ αὖ 91
περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ἐπιχώρια, λαισήϊά τε εἶχον ἀντ᾽ ἀσπίδων ὠμοβοέης πεποιημένα, καὶ κιθῶνας εἰρινέους ἐνδεδυκότες· δύο δὲ ἀκόντια ἕκαστος καὶ ξίφος εἶχον, ἀγχοτάτω τῇσι Αἰγυπτίῃσι μαχαίρῃσι πεποιημένα. οὗτοι μὲν τὸ παλαιὸν Ὑπαχαιοὶ ἐκαλέοντο, ἐπὶ δὲ Κίλικος τοῦ Ἀγήνορος ἀνδρὸς Φοίνικος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην. Πάμφυλοι δὲ τριήκοντα παρείχοντο νέας Ἑλληνικοῖσι ὅπλοισι ἐσκευασμένοι. οἱ δὲ Πάμφυλοι οὗτοι εἰσὶ τῶν ἐκ Τροίης ἀποσκεδασθέντων ἅμα Ἀμφιλόχῳ καὶ Κάλχαντι. Λύκιοι δὲ παρεί- 92
χοντο νέας πεντήκοντα θωρηκοφόροι τε ἐόντες καὶ κνημιδοφόροι, εἶχον δὲ τόξα κρανέινα καὶ ὀιστοὺς καλαμίνους ἀπτέρους καὶ ἀκόντια, ἐπὶ δὲ αἰγὸς δέρμα περὶ τοὺς ὤμους αἰωρεύμενον, περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι πίλους πτεροῖσι περιεστεφανωμένους· ἐγχειρίδια δὲ καὶ δρέπανα εἶχον. Λύκιοι

---

2. Eustathius Il. p. 231. — 4. τὰς - μίτρῃσι idem Il. p. 234. 454. Od. p. 1659. — 10. λαισήϊα - 11 πεποιημένα Eustathius Il. p. 570. — 14. idem Dion. 874. — 17—19. Strabo p. 668. Eustathius Dion. 854. — 20 - p. 200, 2. ibidem 857

1. δρυξ. λιθοξοϊκὸν ἐργαλεῖον *A* addiderat post ναύμαχα, erasa postmodo repetiit eadem in margine *A*², ante μεγάλους habent *P*ᵐ*qz* ‖ τύχους *CPd* ‖ αὐτέων *z* ‖ ἔσαν *z* ‖ 2. ἐστάλατο Dobree: ἐσταλάδατο *R*. Eust., ἐστελάδατο ceteri ‖ 4. ὧιδε *P*, δὲ ὧδε *Cd* ‖ εἱλίχατο *d*. Eust. 234, κατειλίχατο 454 ‖ μίτραις Eust. ‖ βασιλῆες αὐτέων *z* ‖ 5. χιτῶνας *R*. κιτάριας Pavius propter Pollucem X 163 ‖ 6. τουτέων *z* ‖ ἐστι *PRz* ‖ 7. ἀθηνέων *Acorr*. *Pdcorr*.: ἀθηναίων ‖ δὲ ἀπὸ *R*, δ᾽ ἀπ᾽ *ABd* ‖ δὲ ἀπὸ *PR*: δ᾽ ἀπὸ ‖ 8. δ᾽ ἀπ᾽ *ABCd*, δ᾽ ἀπὸ *z* ‖ 9. δ᾽ αὖ] δὲ *R* ‖ 11. ὠμοβοείης *d*, ὠμοβοΐης sive ὠμοβοίης ceteri, ὠμοβοείοις Eust. ‖ εἰρινεοὺς *Cd* ‖ 12. ἀγχοτάτοισι *ABP* ‖ 13. τῇσι αἰγυπτίῃσι sine μαχαίρῃσι *R* ‖ μὲν om. *R* ‖ 14. ἀπὸ *R* ‖ 15. παμφύλιοι *R* ‖ 17. παμφύλιοι *R*. Eust. ‖ 19. τε - κνημιδοφόροι om. *B*¹ ‖ 20. κρανέϊα *C* ‖ 21. δέρματα *PRz*. Eust. ‖ 22. αἰωρεύμενα *PRz* ‖ ἐστεφανωμένους *R*. Eust.

δὲ Τερμίλαι ἐκαλέοντο ἐκ Κρήτης γεγονότες, ἐπὶ δὲ Λύκου
τοῦ Πανδίονος ἀνδρὸς Ἀθηναίου ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην.
93 Δωριέες δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίης τριήκοντα παρείχοντο νέας,
ἔχοντές τε Ἑλληνικὰ ὅπλα καὶ γεγονότες ἀπὸ Πελοποννή-
σου. Κᾶρες δὲ ἑβδομήκοντα παρείχοντο νέας, τὰ μὲν ἄλλα
κατά περ Ἕλληνες ἐσταλμένοι, εἶχον δὲ καὶ δρέπανα καὶ
ἐγχειρίδια. οὗτοι δὲ οἵτινες πρότερον ἐκαλέοντο, ἐν τοῖσι
94 πρώτοισι τῶν λόγων εἴρηται. Ἴωνες δὲ ἑκατὸν νέας παρεί-
χοντο ἐσκευασμένοι ὡς Ἕλληνες. Ἴωνες δὲ ὅσον μὲν χρόνον
ἐν Πελοποννήσῳ οἴκεον τὴν νῦν καλεομένην Ἀχαιίην, καὶ
πρὶν ἢ Δαναόν τε καὶ Ξοῦθον ἀπικέσθαι ἐς Πελοπόννησον,
ὡς Ἕλληνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Πελασγοὶ Αἰγιαλέες, ἐπὶ
95 δὲ Ἴωνος τοῦ Ξούθου Ἴωνες. νησιῶται δὲ ἑπτακαίδεκα πα-
ρείχοντο νέας ὡπλισμένοι ὡς Ἕλληνες, καὶ τοῦτο Πελασγι-
κὸν ἔθνος, ὕστερον δὲ Ἰωνικὸν ἐκλήθη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον
καὶ οἱ δυωδεκαπόλιες Ἴωνες οἱ ἀπ' Ἀθηνέων. Αἰολέες δὲ
ἑξήκοντα νέας παρείχοντο, ἐσκευασμένοι τε ὡς Ἕλληνες καὶ
τὸ πάλαι καλεόμενοι Πελασγοί, ὡς Ἑλλήνων λόγος. Ἑλ-
λησπόντιοι δὲ πλὴν Ἀβυδηνῶν (Ἀβυδηνοῖσι γὰρ προσετέ-
τακτο ἐκ βασιλέος κατὰ χώρην μένουσι φύλακας εἶναι τῶν
γεφυρέων) οἱ δὲ λοιποὶ οἱ ἐκ τοῦ Πόντου στρατευόμενοι πα-
ρείχοντο μὲν ἑκατὸν νέας, ἐσκευασμένοι δὲ ἦσαν ὡς Ἕλλη-
νες. οὗτοι δὲ Ἰώνων καὶ Δωριέων ἄποικοι.
96 Ἐπεβάτευον δὲ ἐπὶ πασέων τῶν νεῶν Πέρσαι καὶ Μῆδοι
καὶ Σάκαι. τούτων δὲ ἄριστα πλεούσας παρείχοντο νέας
Φοίνικες καὶ Φοινίκων Σιδώνιοι. τούτοισι πᾶσι καὶ τοῖσι ἐς
τὸν πεζὸν τεταγμένοισι αὐτῶν ἐπῆσαν ἑκάστοισι ἐπιχώριοι
ἡγεμόνες, τῶν ἐγώ, οὐ γὰρ ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι ἐς ἱστορίης

24. Ἐπεβάτευον - Πέρσαι Lexicon Vindob. p. 83

1. ἀπὸ z ‖ 4. ἐκ z ‖ πελοπονήσου *Rd* ut saepe eidem ‖ 11. ζοῦθον *d* ‖ 13. ξύθου *C*, ζούθου *d* ‖ δὲ - 14 τοῦτο om. *C* ‖ 16. αἱ *Rz* ‖ δυωδεκαπόλεες *ABd*, δώδεκα πόλεες *C*, δυώδεκα πόλιες *PRz* ‖ ἀθηναίων *CRz* ‖ δ' *ABd* ‖ 17. ἐξήκοτα *A*[1]*B* ‖ 18. τοπάλαι *P* ‖ ὡς ὁ *C* ‖ 19. ἀβυδηνοὶ γὰρ *C* ‖ 20. βασιλῆος z ‖ καταχώρην *Pz* ‖ 21. οἱ ἐκ Wesseling: ἐκ ‖ 22. ἔσαν z ‖ 25. τουτέων z ‖ 27. αὐτέων z ‖ ἐποίησαν *R* ‖ 28. ἐξείργομαι *ABR*

λόγον, οὐ παραμέμνημαι· οὔτε γὰρ ἔθνεος ἑκάστου ἐπάξιοι ἦσαν οἱ ἡγεμόνες, ἔν τε ἔθνεϊ ἑκάστῳ ὅσαι περ πόλιες τοσοῦτοι καὶ ἡγεμόνες ἦσαν. εἵποντο δὲ ὡς οὐ στρατηγοὶ ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἄλλοι στρατευόμενοι δοῦλοι, ἐπεὶ στρατηγοί τε οἱ τὸ πᾶν ἔχοντες κράτος καὶ ἄρχοντες τῶν ἐθνέων ἑκάστων, ὅσοι αὐτῶν ἦσαν Πέρσαι, εἰρέαταί μοι. τοῦ δὲ ναυτικοῦ 97
ἐστρατήγεον οἵδε, Ἀριαβίγνης τε ὁ Δαρείου καὶ Πρηξάσπης ὁ Ἀσπαθίνεω καὶ Μεγάβαζος ὁ Μεγαβάτεω καὶ Ἀχαιμένης ὁ Δαρείου, τῆς μὲν Ἰάδος τε καὶ Καρικῆς στρατιῆς Ἀριαβίγνης ὁ Δαρείου τε παῖς καὶ τῆς Γοβρύεω θυγατρός· Αἰγυπτίων δὲ ἐστρατήγεε Ἀχαιμένης Ξέρξεω ἐὼν ἀπ' ἀμφοτέρων ἀδελφεός, τῆς δὲ ἄλλης στρατιῆς ἐστρατήγεον οἱ δύο. τριηκόντεροι δὲ καὶ πεντηκόντεροι καὶ κέρκουροι καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα μακρὰ συνελθόντα ἐς τὸν ἀριθμὸν ἐφάνη τρισχίλια. τῶν δὲ ἐπιπλεόντων μετά γε τοὺς στρατηγοὺς οἵδε 98
ἦσαν ὀνομαστότατοι, Σιδώνιος Τετράμνηστος Ἀνύσου, καὶ Τύριος Ματτὴν Σιρώμου, καὶ Ἀράδιος Μέρβαλος Ἀγβάλου, καὶ Κίλιξ Συέννεσις Ὠρομέδοντος, καὶ Λύκιος Κυβερνίσκος Σίκα, καὶ Κύπριοι Γόργος τε ὁ Χέρσιος καὶ Τιμῶναξ ὁ Τιμαγόρεω, καὶ Καρῶν Ἱστιαῖός τε ὁ Τύμνεω καὶ Πίγρης ὁ Ὑσσελδώμου καὶ Δαμασίθυμος ὁ Κανδαύλεω. τῶν μέν νυν 99
ἄλλων οὐ παραμέμνημαι ταξιαρχέων ὡς οὐκ ἀναγκαζόμενος,

τίνες μετὰ τοὺς στρατηγοὺς ὀνομαστοί περὶ Ἀρτεμισίας τῆς μετὰ Ξέρξους στρατευσάσης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα

---

13. Λέξεις

1. ἐπάξιοι Portus: ἀπάξιοι ‖ 2. ἔσαν z ‖ οἱ ἡγεμόνες - 3 ἦσαν om. R ‖ τ' Pz ‖ ἔθνει AB ‖ 3. ἔσαν z ‖ 4. τε] γε R, τε καὶ ἄρχοντες z ‖ 6. αὐτέων ἔσαν z ‖ ἠρέαται μοῦνοι C ‖ 7. οἵδε om. ABCd ‖ 8. ἀπαθήνεω R ‖ 9. Ἰάδος] ἀοίδος R ‖ καρίης R ‖ 10. ὁ] τε ὁ ABd ‖ τε om. d ‖ γοβρύεω ABPd: γωβρύεω ‖ 13. ὑπαγωγὰ z ‖ 14. μικρὰ dz, σμικρὰ R ‖ 15. οἵδε AB ‖ 16. ἔσαν z ‖ ἀλλήσου PRz ‖ 17. ματτὴν BCd: ματγὴν A, μάπην PRz ‖ σειρώμου d, σιρώνου PRz ‖ ἀρίδιος PRz, ἀλαρόδιος d ‖ μέρβαλος ABR: νέρβαλος ‖ ἀρβάλου PRz ‖ 18. ὠρομέδοντος d ‖ 19. γόρτος qz ‖ τιμώναξ Pdz, τιμωνᾶς R ‖ 20. κάρων ABd ‖ ιστίαιος AB, ἱστιαιός C, ἱστιαιός d ‖ πίγρης ὁ ὑσσελδώμου AB: πίγρης δυσελδώμου C, πύγρης ὁ ὑσσελδόμου d, πίγρησσος σελδώμου R, πίγρης ὁ σελδώμου P, Πύγρης ὁ Σελδώμου z ‖ 22. ταξιάρχων ABCd ‖ οὐκὶ R ‖ ἀναγκαζόμενος περὶ ἀρτεμισίης· ἀρτεμισίης τῆς d

Ἀρτεμισίης δέ, τῆς μάλιστα θῶυμα ποιεῦμαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατευσαμένης γυναικός· ἥτις ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρὸς αὐτή τε ἔχουσα τὴν τυραννίδα καὶ παιδὸς ὑπάρχοντος νεηνίεω ὑπὸ λήματός τε καὶ ἀνδρηίης ἐστρατεύετο, οὐδεμιῆς ἐούσης ἀναγκαίης. οὔνομα μὲν δὴ ἦν αὐτῇ Ἀρτεμισίη, θυγάτηρ δὲ ἦν Λυγδάμιος, γένος δὲ ἐξ Ἁλικαρνησσοῦ τὰ πρὸς πατρός, τὰ μητρόθεν δὲ Κρῆσσα. ἡγεμόνευε δὲ Ἁλικαρνησσέων τε καὶ Κῴων καὶ Νισυρίων τε καὶ Καλυδνίων, πέντε νέας παρεχομένη. καὶ συναπάσης τῆς στρατιῆς, μετά γε τὰς Σιδωνίων, νέας εὐδοξοτάτας παρείχετο, πάντων τε τῶν συμμάχων γνώμας ἀρίστας βασιλέι ἀπεδέξατο. τῶν δὲ κατέλεξα πολίων ἡγεμονεύειν αὐτήν, τὸ ἔθνος ἀποφαίνω πᾶν ἐὸν Δωρικόν, Ἁλικαρνησσέας μὲν Τροιζηνίους, τοὺς δὲ ἄλλους Ἐπιδαυρίους. ἐς μὲν τοσόνδε ὁ ναυτικὸς στρατὸς εἴρηται.

100 Ξέρξης δὲ ἐπεὶ ἠρίθμησέ τε καὶ διετάχθη ὁ στρατός, ἐπεθύμησε αὐτός σφεας διεξελάσας θεήσασθαι· μετὰ δὲ ἐποίεε ταῦτα, καὶ διεξελαύνων ἐπὶ ἅρματος παρὰ ἔθνος ἓν ἕκαστον ἐπυνθάνετο, καὶ ἀπέγραφον οἱ γραμματισταί, ἕως ἐξ ἐσχάτων ἐς ἔσχατα ἀπίκετο καὶ τῆς ἵππου καὶ τοῦ πεζοῦ. ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπεποίητο, τῶν νεῶν κατελκυσθεισέων ἐς θάλασσαν, ἐνθαῦτα ὁ Ξέρξης μετεκβὰς ἐκ τοῦ ἅρματος ἐς νέα Σιδωνίην ἵζετο ὑπὸ σκηνῇ χρυσέῃ καὶ παρέπλεε παρὰ τὰς πρῴρας τῶν νεῶν, ἐπειρωτέων τε ἑκάστας ὁμοίως καὶ τὸν πεζὸν καὶ ἀπογραφόμενος. τὰς δὲ νέας οἱ ναύαρχοι ἀνα-

διεξέλασις Ξέρξου διά τε τοῦ πεζοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ

---

3. ὑπὸ - 4 ἀναγκαίης Suidas v. λῆμα

1. θῶυμα Pz: θῶμα ‖ 4. λήμματος dz ‖ τε om. Suid. ‖ οὐδὲ μιῆς AB ‖ οἱ ἐούσης PRz ‖ ἀνάγκης C ‖ 6. λιγδάμιος d ‖ ἐξ om. ABCd ‖ ἀλικαρνησσοῦ d ‖ 7. ἀλικαρνησσέων C, ἀλικαρνησέων d ‖ 8. κώων Rdz ‖ νισυρίω R, νησυρίων d ‖ καλυδνύων d ‖ 10. εὐδοξωτάτας d, ἐνδοξοτάτας z ‖ δὲ R ‖ ξυμμάχων d ‖ 11. βασιλεῖ AB ‖ 13. ἀλικαρθησσέας C, ἀλικαρνησέας d, Ἀλικαρνησσῆας z ‖ δὲ om. R, δ' ABd ‖ 15. ἠριθμήθη Schaefer ‖ τε om. R ‖ 16. αὐτὸς σφέας d ‖ 17. ἐπ' PRz ‖ παρ' PRz ‖ ἓν om. R ‖ 23. ἐπειρωτῶν L ‖ ὁμοίως] ὁμοίως ὡς PRz ‖ 24. ἀνάγοντες R

γαγόντες ὅσον τε τέσσερα πλέθρα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ ἀνεκώχευον, τὰς πρώρας ἐς γῆν τρέψαντες πάντες μετωπηδόν, καὶ ἐξοπλίσαντες τοὺς ἐπιβάτας ὡς ἐς πόλεμον. ὁ δ' ἐντὸς τῶν πρωρέων πλέων ἐθηεῖτο καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ.

Ὡς δὲ καὶ ταύτας διεξέπλωσε καὶ ἐξέβη ἐκ τῆς νεός, 101
μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος συστρατευόμενον αὐτῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καλέσας δ' αὐτὸν εἴρετο τάδε. "Δημάρητε, νῦν μοι σὲ ἡδύ τι ἐστὶ εἴρεσθαι τὰ θέλω. σὺ εἶς Ἕλλην τε, καὶ ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι σεῦ τε καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν ἐμοὶ ἐς λόγους ἀπικνεομένων, πόλιος οὔτ' ἐλαχίστης οὔτ' ἀσθενεστάτης. νῦν ὦν μοι τόδε φράσον, εἰ Ἕλληνες ὑπομενέουσι χεῖρας ἐμοὶ ἀνταειρόμενοι. οὐ γάρ, ὡς ἐγὼ δοκέω, οὐδ' εἰ πάντες Ἕλληνες καὶ οἱ λοιποὶ οἱ πρὸς ἑσπέρης οἰκέοντες ἄνθρωποι συλλεχθείησαν, οὐκ ἀξιόμαχοί εἰσι ἐμὲ ἐπιόντα ὑπομεῖναι, μὴ ἐόντες ἄρθμιοι. θέλω μέντοι καὶ τὸ ἀπὸ σεῦ, ὁκοῖόν τι λέγεις περὶ αὐτῶν, πυθέσθαι." ὁ μὲν ταῦτα εἰρώτα, ὁ δὲ ὑπολαβὼν ἔφη "βασιλεῦ, κότερα ἀληθείῃ χρήσωμαι πρὸς σὲ ἢ ἡδονῇ;" ὁ δέ μιν ἀληθείῃ χρήσασθαι ἐκέλευε, φὰς οὐδέν οἱ ἀηδέστερον ἔσεσθαι ἢ πρότερον ἦν. ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσε Δημάρητος, ἔλεγε 102
τάδε. "βασιλεῦ, ἐπειδὴ ἀληθείῃ διαχρήσασθαι πάντως κελεύεις ταῦτα λέγοντα τὰ μὴ ψευδόμενός τις ὕστερον ὑπὸ σεῦ ἁλώσεται, τῇ Ἑλλάδι πενίη μὲν αἰεί κοτε σύντροφός ἐστι, ἀρετὴ δὲ ἔπακτός ἐστι, ἀπό τε σοφίης κατεργασμένη

διάλεξις Ξέρξου πρὸς Δημάρητον περὶ τῶν Ἑλλήνων

---

21. ἐπειδὴ - p. 204, 2 δεσποσύνην Stobaeus floril. VII 58

1. τε om. *PRz* ‖ τέσσαρα *C* ‖ ἀνεκώχευον τὰς πρώρας *R* ‖ 3. ὁ δὲ *ABd*, ὁδ' *Rz* ‖ ἐντός τε ? ‖ 5. νεὼς *Rd* ‖ 6. ξυστρατευόμενον *Cd* ‖ 7. δὲ *R* ‖ ὦ δημάρητε *sz* ‖ 8. μοί σε vulgo ‖ τι om. *R* ‖ ἤρεσθαι *C*, ἐπείρεσθαι *Pz* ‖ 10. ἀπηγμένων *R* ‖ οὔτ'] οὐκ *R* ‖ 11. οὐκ ἀσθενεστάτης om. *R* ‖ 13. δοκέω ἐγὼ *Pz* ‖ λοιποὶ οἱ] λοιποὶ *R* ‖ 14. ξυλλεχθείησαν *Cd* ‖ 15. ἐθέλω *z* ‖ 16. οἰκεῖον *C* ‖ λέγεις post αὐτῶν *ABd* ‖ αὐτέων *z* ‖ 17. ἠρώτα *CPd* ‖ ὦ βασιλεῦ *dz* ‖ 18. ἀληθηίῃ *z* ‖ χρήσωνται *AB*: χρήσονται ‖ 19. ἀληθηίῃ *z* ‖ χρῆσθαι *PRz* ‖ φὰς om. *R* ‖ 21. ἀληθηίῃ *z* ‖ χρήσασθαι *PR*, δὴ χρήσασθαι Stob. ‖ 22. με κελεύεις *PRz* ‖ 23. ἀεὶ *R* ‖ κοτε om. *ABCd* ‖ ξύντροφός *Cd* ‖ 24. σύνεστιν *R*. Stob. ‖ ἔπακτός *Rd*: ἐπακτός

καὶ νόμου ἰσχυροῦ· τῇ διαχρεωμένη ἡ Ἑλλὰς τήν τε πενίην ἀπαμύνεται καὶ τὴν δεσποσύνην. αἰνέω μέν νυν πάντας Ἕλληνας τοὺς περὶ ἐκείνους τοὺς Δωρικοὺς χώρους οἰκημένους, ἔρχομαι δὲ λέξων οὐ περὶ πάντων τούσδε τοὺς λόγους ἀλλὰ περὶ Λακεδαιμονίων μούνων, πρῶτα μὲν ὅτι οὐκ ἔστι ὅκως κοτὲ σοὺς δέξονται λόγους δουλοσύνην φέροντας τῇ Ἑλλάδι, αὖτις δὲ ὡς ἀντιώσονταί τοι ἐς μάχην καὶ ἢν οἱ ἄλλοι Ἕλληνες πάντες τὰ σὰ φρονέωσι. ἀριθμοῦ δὲ πέρι, μὴ πύθῃ ὅσοι τινὲς ἐόντες ταῦτα ποιέειν οἷοί τε εἰσί· ἤν τε γὰρ τύχωσι ἐξεστρατευμένοι χίλιοι, οὗτοι μαχήσονταί τοι,
103 ἤν τε ἐλάσσονες τούτων ἤν τε καὶ πλεῦνες." ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης γελάσας ἔφη "Δημάρητε, οἷον ἐφθέγξαο ἔπος, ἄνδρας χιλίους στρατιῇ τοσῇδε μαχήσεσθαι. ἄγε εἰπέ μοι· σὺ φῄς τούτων τῶν ἀνδρῶν βασιλεὺς αὐτὸς γενέσθαι· σὺ ὦν ἐθελήσεις αὐτίκα μάλα πρὸς ἄνδρας δέκα μάχεσθαι; καίτοι εἰ τὸ πολιτικὸν ὑμῖν πᾶν ἐστι τοιοῦτον οἷον σὺ διαιρέεις, σέ γε τὸν κείνων βασιλέα πρέπει πρὸς τὸ διπλήσιον ἀντιτάσσεσθαι κατὰ νόμους τοὺς ὑμετέρους. εἰ γὰρ κείνων ἕκαστος δέκα ἀνδρῶν τῆς στρατιῆς τῆς ἐμῆς ἀντάξιός ἐστι, σὲ δέ γε δίζημαι εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον. καὶ οὕτω μὲν ὀρθοῖτ' ἂν ὁ λόγος ὁ παρὰ σέο λεγόμενος· εἰ δὲ τοιοῦτοί τε ἐόντες καὶ μεγάθεα τοσοῦτοι, ὅσοι σύ τε καὶ οἳ παρ' ἐμὲ φοιτέουσι Ἑλλήνων ἐς λόγους αὐχέετε τοσοῦτον, ὅρα μὴ μάτην κόμπος ὁ λόγος οὗτος εἰρημένος ᾖ. ἐπεὶ φέρε ἴδω παντὶ τῷ οἰκότι· κῶς ἂν δυναίατο χίλιοι ἢ καὶ μύριοι ἢ καὶ πεντακισμύριοι,

2. Bekkeri Anecd. p. 89

1. διαχρεομένη *P*. Stob. ‖ ἡ om. Stob. ‖ τε om. *PRz* ‖ 2. πάντας τοὺς *R* ‖ 3. κείνους *PRz* ‖ 4. πάντων om. *z* ‖ 6. δέξωνται *ABd* ‖ 7. τοι om. *A*[1] ‖ 8. πάντες post φρονέωσι *R* ‖ 9. τέ εἰσι vulgo ‖ 10. μαχέσονταί *z* ‖ 11. τοῦ τέων *C*, τουτέων *Cd* ‖ 12. ὁ ξέρξης *d* ‖ 13. μαχήσεσθαι *ABP*: μαχήσασθαι *CR*, μαχέσασθαι *dz* ‖ σὺ] οὐ *R* ‖ 14. τουτέων *z* ‖ βασιλεὺς αὐτὸς *ABR*: αὐτὸς βασιλεὺς ‖ 15. θέλεις *R*, ἐθελήσαις *z* ‖ μαχήσασθαι *R*, μαχέσασθαι *sz* ‖ 16 διερέεις *R* ‖ 17. ἐκείνων *P* ‖ βασιλῆα *z* ‖ 18. ἐκείνων *R* ‖ 19. δέ om. *PRz* ‖ 20. δίκαιον *R* ‖ ὀρθοῖτο ὁ λόγος παρὰ *R* ‖ 21. σεῦ εἰρημένος *PRz* ‖ 22. οἷος *R* ‖ τε om. *ABCd* ‖ ἐμοὶ *R* ‖ φοιτῶσι et αὐγεῖτε *L* ‖ 24. ὁ εἰρημένος *z* ‖ ἢ *R*: εἴη ‖ τὸ οἰκότι *R*, τῷ εἰκότι *sz* ‖ 25. πῶς ἂν *R*, κῶς sine ἂν ceteri ‖ δυνέατο *A*[1]*Bd* ‖ καὶ μύριοι] μύριοι *C* ‖ ἢ καὶ πεντακισμύριοι om. *R*

ἐόντες γε ἐλεύθεροι πάντες ὁμοίως καὶ μὴ ὑπ᾽ ἑνὸς ἀρχόμενοι, στρατῷ τοσῷδε ἀντιστῆναι; ἐπεί τοι πλεῦνες περὶ ἕνα ἕκαστον γινόμεθα ἢ χίλιοι, ἐόντων ἐκείνων πέντε χιλιάδων· ὑπὸ μὲν γὰρ ἑνὸς ἀρχόμενοι κατὰ τρόπον τὸν ἡμέτερον γενοίατ᾽ ἄν, δειμαίνοντες τοῦτον, καὶ παρὰ τὴν ἑωυτῶν φύσιν ἀμείνονες, καὶ ἴοιεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῦνας ἐλάσσονες ἐόντες· ἀνειμένοι δὲ ἐς τὸ ἐλεύθερον οὐκ ἂν ποιέοιεν τούτων οὐδέτερα. δοκέω δὲ ἔγωγε καὶ ἀνισωθέντας πλήθεϊ χαλεπῶς ἂν Ἕλληνας Πέρσῃσι μούνοισι μάχεσθαι. ἀλλὰ παρ᾽ ἡμῖν μὲν μούνοισι τοῦτό ἐστι τὸ σὺ λέγεις, ἔστι γε μὲν οὐ πολλὸν ἀλλὰ σπάνιον· εἰσὶ γὰρ Περσέων τῶν ἐμῶν αἰχμοφόρων οἳ ἐθελήσουσι Ἑλλήνων ἀνδράσι τρισὶ ὁμοῦ μάχεσθαι· τῶν σὺ ἐὼν ἄπειρος πολλὰ φλυηρέεις." πρὸς ταῦτα Δημάρητος λέγει "ὦ βασιλεῦ, ἀρ- 104
χῆθεν ἠπιστάμην ὅτι ἀληθείῃ χρεώμενος οὐ φίλα τοι ἐρέω· σὺ δ᾽ ἐπεὶ ἠνάγκασας λέγειν τῶν λόγων τοὺς ἀληθεστάτους, ἔλεγον τὰ κατήκοντα Σπαρτιήτῃσι. καίτοι ὡς ἐγὼ τυγχάνω τὰ νῦν τάδε ἐστοργὼς ἐκείνους ..., αὐτὸς μάλιστα ἐξεπίστεαι, οἵ με τιμήν τε καὶ γέρεα ἀπελόμενοι πατρώια ἄπολίν τε καὶ φυγάδα πεποιήκασι, πατὴρ δὲ σὸς ὑποδεξάμενος βίον τέ μοι καὶ οἶκον ἔδωκε. οὔκων οἰκός ἐστι ἄνδρα τὸν σώφρονα εὐνοίην φαινομένην διωθέεσθαι, ἀλλὰ στέργειν μάλιστα. ἐγὼ δὲ οὔτε δέκα ἀνδράσι ὑπίσχομαι οἷός τε εἶναι μάχεσθαι οὔτε δυοῖσι, ἑκών τε εἶναι οὐδ᾽ ἂν μουνομαχέοιμι.

---

2. πλεῦνες - 3 χίλιοι Eustathius Il. p. 190. — 14. Bekkeri Anecd. p. 83

1. ὑπὸ *d* ‖ 2. πλείονες Eust. ‖ παρὰ Valckenaer ‖ 3. ἐκείνων om. *B*, κείνων *z* ‖ χιλιαδέων *Cdz*, μυριάδων B^2 ‖ 6. μάστιγι πλεῦνας *C*, μαστιγέες πλεῦνες *R* ‖ 7. ὄντες *d* ‖ δὲ] τε *R* ‖ ἐλευθέριον *ABCd* ‖ 8. ποιέειεν *B*, ποιέειν *Rz* ‖ τουτέων *z* ‖ ἀν ἰσωθέντας *AB*, ἂν ἰσωθέντας *P* ‖ 9. πλήθει *AB* ‖ 10. μὲν μούνοισι om. *ABCd* ‖ 11. γε μέντοι *PRz* ‖ πολλῶν *Ccorr.* ‖ 12. οἳ] εἰ *R* ‖ ἐθελήσουσι *Rz*: θελήσουσι ‖ 13. μάχεσθαι ὁμοῦ *d* ‖ πολλὰ om. *Cd* ‖ 14. φλυηρεῖς *R* ‖ 15. ἀληθηΐῃ *z* ‖ χρεόμενος *P* ‖ 16. δ᾽ *BRd*: δὲ ‖ τοὺς λόγους *R* ‖ 17. τὰ om. *ABCd* ‖ 18. intercidit velut δὲ μισέων vel δὲ ἀποστυγέων ‖ 19. πατρώια *ABP*, πατρῷα *z*, πατρῶα reliqui ‖ 20. πατήρ τε *ABd* ‖ ὁ σὸς Bekkerus ‖ βίου *R* ‖ 21. δέδωκε *z* ‖ εἰκός *sz* ‖ 23. ὑπόσχομαι *Rz* ‖ 24. οὔτεοισι A^1, οὐ τεοισι *B*, οὔτεοῖσι *C*, οὐ τεοῖσιν *d*, οὔτε δυσὶ A^2 ‖ ἑκών γε εἶναι· οὐδ᾽ *z* ‖ μονομαχέοιμι *R*

εἰ δὲ ἀναγκαίη εἴη ἢ μέγας τις ὁ ἐποτρύνων ἀγών, μαχοίμην ἂν πάντων ἥδιστα ἑνὶ τούτων τῶν ἀνδρῶν οἳ Ἑλλήνων ἕκαστός φησι τριῶν ἄξιος εἶναι. ὣς δὲ καὶ Λακεδαιμόνιοι κατὰ μὲν ἕνα μαχόμενοι οὐδαμῶν εἰσι κακίονες ἀνδρῶν, ἁλέες δὲ ἄριστοι ἀνδρῶν ἁπάντων. ἐλεύθεροι γὰρ ἐόντες οὐ πάντα ἐλεύθεροί εἰσι· ἔπεστι γάρ σφι δεσπότης νόμος, τὸν ὑποδειμαίνουσι πολλῷ ἔτι μᾶλλον ἢ οἱ σοὶ σέ. ποιεῦσι γῶν τὰ ἂν ἐκεῖνος ἀνώγῃ· ἀνώγει δὲ τὠυτὸ αἰεί, οὐκ ἐῶν φεύγειν οὐδὲν πλῆθος ἀνθρώπων ἐκ μάχης, ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι. σοὶ δὲ εἰ φαίνομαι ταῦτα λέγων φλυηρέειν, τἆλλα σιγᾶν θέλω τὸ λοιπόν· νῦν τε ἀναγκασθεὶς ἔλεξα. γένοιτο μέντοι κατὰ νόον τοι, βασιλεῦ."

105 Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἀμείψατο, Ξέρξης δὲ ἐς γέλωτά τε ἔτρεψε καὶ οὐκ ἐποιήσατο ὀργὴν οὐδεμίαν, ἀλλ' ἠπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο. τούτῳ δὲ ἐς λόγους ἐλθὼν Ξέρξης, καὶ ὕπαρχον ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ καταστήσας Μασκάμην τὸν Μεγαδόστεω, τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθέντα καταπαύσας, ἐξήλαυνε

106 τὸν στρατὸν διὰ τῆς Θρηίκης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. κατέλιπε δὲ ἄνδρα τοιόνδε Μασκάμην γενόμενον, τῷ μούνῳ Ξέρξης δῶρα πέμπεσκε ὡς ἀριστεύοντι πάντων ὅσους αὐτὸς κατέστησε ἢ Δαρεῖος ὑπάρχους, πέμπεσκε δὲ ἀνὰ πᾶν ἔτος· ὣς δὲ καὶ Ἀρτοξέρξης ὁ Ξέρξεω τοῖσι Μασκαμείοισι ἐκγόνοισι. κατέστασαν γὰρ ἔτι πρότερον ταύτης τῆς ἐλάσιος ὕπαρχοι ἐν τῇ Θρηίκῃ καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου πανταχῇ. οὗτοι ὦν πάντες

περὶ Μασκάμου τοῦ ἐν Δορίσκῳ ὑπάρχου

2. τουτέωνες || 3. ὡς *ABd* || καὶ om. *C* || 4. μαχεόμενοι *ABCdz*, μαχο. *R* (sic) || εἰσι et ἀνδρῶν om. *R* || 5. ἄριστοι εἰσὶν *R* || 6. τὸν] τῷ *d* || 7. γ' ὦν *Rd* || 8. ἐκεῖνος ἀνώγει *d* || 9. οὐδὲ *R* || ἀνῶν *C*, ἀνδρῶν *Pdz* || 10. τάξει *L* || σὺ *z* || 11. τἆλλα] ἅμα *ABCd*. ἀλλὰ Reiske || ἐθέλω *PRz* || νῦν δὲ *PRz* || 12. γίνοιτο *R* || νόμον sine τοι *R* || 13. Ξέρξης – 14 ἔτρεψε om. *R* || 14. ἐτρέψατο *Pz* || οὐδεμίην *PRz* || ηπίως *A*, ἠπίως *B*[1]*d* || 15. τούτων *R* || 16. τὸν om. *C* || μεγαλόστεω *R* || 18. θρήικης *AB*, θρήκης *R* || 19. γενόμενον μασκάμην *d* || μούνῳ om. *ABCd* || ξέρξη *R* || 20. ἀρίστῳ ἐόντι *ABCd* || κατέστησε αὐτὸς *Pz* || 21. ὡς *L* || 22. ἀρταξέρξης *d* || μασκαμίοισι et ἐγγόνοισι *d* || κατέστησαν *C* || 24. θρήικῃ *AB*, θρήκῃ *R* || τῷ Ἑλλησπόντῳ *z* || πανταχῇ – p. 207, 1 πλὴν om. *CR*

οἵ τε ἐκ Θρηίκης καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, πλὴν τοῦ ἐν Δορίσκῳ, ὑπὸ Ἑλλήνων ὕστερον ταύτης τῆς στρατηλασίης ἐξαιρέθησαν· τὸν δὲ ἐν Δορίσκῳ Μασκάμην οὐδαμοί κω ἐδυνάσθησαν ἐξελεῖν, πολλῶν πειρησαμένων. διὰ τοῦτο δέ οἱ τὰ δῶρα πέμπεται παρὰ τοῦ βασιλεύοντος αἰεὶ ἐν Πέρσῃσι. τῶν δὲ ἐξαιρεθέντων ὑπὸ Ἑλλήνων οὐδένα βασιλεὺς 107
Ξέρξης ἐνόμισε εἶναι ἄνδρα ἀγαθὸν εἰ μὴ Βόγην μοῦνον τὸν ἐξ Ἠιόνος. τοῦτον δὲ αἰνέων οὐκ ἐπαύετο, καὶ τοὺς περιεόντας αὐτοῦ ἐν Πέρσῃσι παῖδας ἐτίμα μάλιστα, ἐπεὶ καὶ ἄξιος αἴνου μεγάλου ἐγένετο Βόγης, ὃς ἐπειδὴ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ Κίμωνος τοῦ Μιλτιάδεω, παρεὸν αὐτῷ ὑπόσπονδον ἐξελθεῖν καὶ νοστῆσαι ἐς τὴν Ἀσίην οὐκ ἠθέλησε, μὴ δειλίῃ δόξειε περιεῖναι βασιλέι, ἀλλὰ διεκαρτέρεε ἐς τὸ ἔσχατον. ὡς δ' οὐδὲν ἔτι φορβῆς ἐνῆν ἐν τῷ τείχεϊ, συννήσας πυρὴν μεγάλην ἔσφαξε τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰς παλλακὰς καὶ τοὺς οἰκέτας καὶ ἔπειτα ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ, μετὰ δὲ ταῦτα τὸν χρυσὸν ἅπαντα τὸν ἐκ τοῦ ἄστεος καὶ τὸν ἄργυρον ἔσπειρε ἀπὸ τοῦ τείχεος ἐς τὸν Στρυμόνα, ποιήσας δὲ ταῦτα ἑωυτὸν ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ. οὕτω μὲν οὗτος δικαίως αἰνέεται ἔτι καὶ ἐς τόδε ὑπὸ Περσέων.

Ξέρξης δὲ ἐκ τοῦ Δορίσκου ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, 108
τοὺς δὲ αἰεὶ γινομένους ἐμποδὼν συστρατεύεσθαι ἠνάγκαζε· ἐδεδούλωτο γάρ, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, ἡ μέχρι Θεσσαλίης πᾶσα, καὶ ἦν ὑπὸ βασιλέα δασμοφόρος, Μεγαβάζου τε καταστρεψαμένου καὶ ὕστερον Μαρδονίου. παρα-

ἔξοδος Ξέρξου ἀπὸ Δορίσκου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα

14. συννήσας - 15 μεγάλην et 16 ἐσέβαλε - πῦρ Suidas v. συννήσας

1. τε om. A^1 ‖ θρήικης *AB* ‖ τοῦ om. *AB* ‖ ἐν om. *C* ‖ 3. ἐξῃρέθησαν *L* ‖ οὐδαμοῖ *R*, οὐδαμά *d* ‖ 4. ἠδυνάσθησαν *R*, ἐδυνήθησαν *z* ‖ πειρησομένων *R* ‖ δή ? ‖ 5. αἰὲν *Rz* ‖ 6. ὑπ' *PR* ‖ 8. ἠόνος *d* ‖ δ' *ABd* ‖ 9. μάλιστα om. *P*^r^*R* ‖ 11. παρεὼν *R* ‖ 12. ἐθέλησε *z* ‖ 13. παρεῖναι *d* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 14. δὲ *d* ‖ τείχει *AB* ‖ συνήσας *A*^1^*Rdz* ‖ 15. μεγάλην om. *R* ‖ 17. δὲ om. *ABCd* ‖ 19. ταῦτα] ταῦτα, καὶ *z* ‖ ἐπέβαλε *C* ‖ 22. ἐμποδὼν *R* ‖ ξυστρατεύεσθαι *d* ‖ 24. βασιλῆα *z* ‖ μεγαβύζου *R*

μείβετο δὲ πορευόμενος ἐκ Δορίσκου πρῶτα μὲν τὰ Σαμοθρηίκια τείχεα, τῶν ἐσχάτη πεπόλισται πρὸς ἑσπέρης πόλις τῇ οὔνομά ἐστι Μεσαμβρίη. ἔχεται δὲ ταύτης Θασίων πόλις Στρύμη, διὰ δέ σφεων τοῦ μέσου Λίσος ποταμὸς διαρρέει, ὃς τότε οὐκ ἀντέσχε τὸ ὕδωρ παρέχων τῷ Ξέρξεω στρατῷ ἀλλ' ἐπέλιπε. ἡ δὲ χώρη αὕτη πάλαι μὲν ἐκαλέετο Γαλλαϊκή, νῦν δὲ Βριαντική· ἔστι μέντοι τῷ δικαιοτάτῳ τῶν λό-
109 γων καὶ αὕτη Κικόνων. διαβὰς δὲ τοῦ Λίσου ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον ἀπεξηρασμένον πόλιας Ἑλληνίδας τάσδε παραμείβετο, Μαρώνειαν Δίκαιαν Ἄβδηρα. ταύτας τε δὴ παρεξήιε καὶ κατὰ ταύτας λίμνας ὀνομαστὰς τάσδε, Μαρωνείης μὲν μεταξὺ καὶ Στρύμης κειμένην Ἰσμαρίδα, κατὰ δὲ Δίκαιαν Βιστονίδα, ἐς τὴν ποταμοὶ δύο ἐσιεῖσι τὸ ὕδωρ, Τραῦός τε καὶ Κόμψαντος. κατὰ δὲ Ἄβδηρα λίμνην μὲν οὐδεμίαν ἐοῦσαν ὀνομαστὴν παραμείψατο Ξέρξης, ποταμὸν δὲ Νέστον ῥέοντα ἐς θάλασσαν. μετὰ δὲ ταύτας τὰς χώρας ἰὼν τὰς ἠπειρώτιδας πόλις παρήιε, τῶν ἐν μιῇ λίμνη ἐοῦσα τυγχάνει ὡσεὶ τριήκοντα σταδίων μάλιστά κῃ τὴν περίοδον, ἰχθυώδης τε καὶ κάρτα ἁλμυρή· ταύτην τὰ ὑποζύγια μοῦνα ἀρδόμενα ἀνεξήρηνε. τῇ δὲ πόλι ταύτῃ οὔνομά
110 ἐστι Πίστυρος. ταύτας μὲν δὴ τὰς πόλιας τὰς παραθαλασσίας τε καὶ Ἑλληνίδας ἐξ εὐωνύμου χειρὸς ἀπέργων παρεξήιε· ἔθνεα δὲ Θρηίκων δι' ὧν τῆς χώρης ὁδὸν ἐποιέετο

3. Stephanus Byz. v. Μεσημβρία. — 4 sq. Eustathius Dion. 538. — 12. Stephanus Byz. v. Ἴσμαρος

1. δὲ om. *C* ‖ πρῶτον *R* ‖ σαμοθρήικια *AB*, σαμοθρηίκεια *d*, σαμοθρήκια *R* ‖ 2. ἑσπέρης scripsi: ἑσπέρην *dz*, ἑσπέρη *R*, ἑσπέρηι ceteri ‖ 3. Μεσημβρία Steph. ‖ 4. θρύμη *d* ‖ Λίσσος z. Eust. ‖ διαιρέει *ABd* ‖ 5. ἀντέσχετο *R*, ἀντέσχετο τὸ z ‖ 6. γαλδαϊκὴ *ABd*, χαλδαϊκὴ *C*, Γαλλαϊκὴ z ‖ 8. Λίσσου z ‖ 9. ἀπεξηρασμένον *dz* ‖ πόλεις *R* ‖ παρημείβετο *ABCd* ‖ 10. δίκαιαν *R*: δικάιαν *P*, δικαίαν ceteri ‖ ταῦτά *ABCd* ‖ 11. ταύτας δὲ *C* ‖ τάδε *C*, ταύτας z ‖ 12. στρύμνης *d* ‖ δίκαιαν *R*: δικάιαν *P*, δικαίαν ceteri ‖ 13. βιστορίδα *C*, βιστονίδα *dz* ‖ ἐσιεῖσι τὸ Schweighaeuser: εἰσεῖσι τὸ *P*, ἐσείσιτο *R*, ἐσεῖσι τὸ reliqui ‖ ὕδωρ om. *R* ‖ στραῦός *ABCd* ‖ 14. κόμψαντος *ABd*: κόμψατος *CPdz*, κόψαντος *R* ‖ οὐδεμίην z, μηδεμίαν *d* ‖ 15. οὐνομαστὴν *Pz* ‖ παρημείψατο *C* ‖ μέστον *R* ‖ 16. ὁρέοντα *d* ‖ ταῦτα *ABCd* ‖ ἰὼν] ἰὼν Θασίων ? ‖ 17. πόλεις *Rd* ‖ 18. τυγχάνει ἐοῦσα ὅση τριήκοντα *R* ‖ 20. ἀνεξήρανε *Rd* ‖ πόλει *CRd* ‖ 21. πόστιρος *AB*, πίσυρος *d*, Πίσσυρος z ‖ τὰς πόλιας om. *P*, τὰς πόλις z ‖ 23. θρηικῶν *AB* ‖ ὁδὸν om. *R*

τοσάδε, Παῖτοι Κίκονες Βίστονες Σαπαῖοι Δερσαῖοι Ἠδωνοὶ
Σάτραι. τούτων οἱ μὲν παρὰ θάλασσαν κατοικημένοι ἐν τῇσι
νηυσὶ εἵποντο· οἱ δὲ αὐτῶν τὴν μεσόγαιαν οἰκέοντες κατα-
λεχθέντες τε ὑπ' ἐμεῦ, πλὴν Σατρέων, οἱ ἄλλοι πάντες πεζῇ
ἀναγκαζόμενοι εἵποντο. Σάτραι δὲ οὐδενός κω ἀνθρώπων 111
ὑπήκοοι ἐγένοντο, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλὰ διατελεῦσι τὸ
μέχρι ἐμεῦ αἰεὶ ἐόντες ἐλεύθεροι μοῦνοι Θρηίκων· οἰκέουσί
τε γὰρ ὄρεα ὑψηλά, ἴδῃσί τε παντοίῃσι καὶ χιόνι συνηρεφέα,
καί εἰσι τὰ πολέμια ἄκροι. οὗτοι οἱ τοῦ Διονύσου τὸ μαν-
τήιόν εἰσι ἐκτημένοι· τὸ δὲ μαντήιον τοῦτο ἔστι μὲν ἐπὶ
τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλοτάτων, Βησσοὶ δὲ τῶν Σατρέων εἰσὶ
οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ, πρόμαντις δὲ ἡ χρέωσα κατά
περ ἐν Δελφοῖσι, καὶ οὐδὲν ποικιλώτερον.

Παραμειψάμενος δὲ ὁ Ξέρξης τὴν εἰρημένην, δεύτερα 112
τούτων παραμείβετο τείχεα τὰ Πιέρων, τῶν ἑνὶ Φάγρης ἐστὶ
οὔνομα καὶ ἑτέρῳ Πέργαμος. ταύτῃ μὲν δὴ παρ' αὐτὰ τὰ
τείχεα τὴν ὁδὸν ἐποιέετο, ἐκ δεξιῆς χειρὸς τὸ Πάγγαιον ὄρος
ἀπέργων, ἐὸν μέγα τε καὶ ὑψηλόν, ἐν τῷ χρύσεά τε καὶ
ἀργύρεα ἔνι μέταλλα, τὰ νέμονται Πίερές τε καὶ Ὀδόμαντοι
καὶ μάλιστα Σάτραι. ὑπεροικέοντας δὲ τὸ Πάγγαιον πρὸς 113
βορέω ἀνέμου Παίονας Δόβηράς τε καὶ Παιόπλας παρεξιὼν
ἤιε πρὸς ἑσπέρην, ἐς ὃ ἀπίκετο ἐπὶ ποταμόν τε Στρυμόνα
καὶ πόλιν Ἠιόνα, τῆς ἔτι ζωὸς ἐὼν ἦρχε Βόγης τοῦ περ
ὀλίγῳ πρότερον τούτων λόγον ἐποιεύμην. ἡ δὲ γῆ αὕτη ἡ
περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος καλέεται Φυλλίς, κατατείνουσα τὰ μὲν

---

1. Stephanus Byz. v. Δερραῖοι. — 20 sqq. Eustathius Il. 359. — 24. ἡ δε - 25 Φυλλίς Stephanus Byz. v. Φυλλίς

1. Κίκονες - Σαπαῖοι om. *R* || κικόνες *Cd* || βιστόνες *A* || ἠδωνοὶ *R*, ἠδονοὶ *B* || 2. σάστραι *B* || τουτέων z || ἐν om. z || 3. αὐτέων z || μεσόγεαν *R* || 4. πεζὴ *C*, πεζοὶ z || 6. διατελέουσι *ABd* || 7. θρηκῶν *R* || 8. οὔρεα *CPdz* || τε om. *R* || χιόνι] Νιφάσι z || ξυνηρεφέα *d* || 9. οἱ *Pdz* || 10. κεκτημένοι *ABCd* || 11. οὐρέων *CPz* || βισσοὶ *R*, βοσσοὶ *d* || 12. χρέουσα *Pz* || 15. τουτέων z || παρημείβετο *ABC* || ἑνὶ Φάγρης Dietsch: καινιφάγρης *B*, καὶ νιφάγρης ceteri. καὶ ἑνὶ Φάγρης Leopardus || 16. παρ' αὐτὰ τὰ *PRz*: παρὰ τὰ || 17. χερὸς *dz* || οὖρος *Pz* || 19. τὸ *A*[1] || ὀδόμαντοι *R* || 20. πρὸς βορέαν κατὰ τὸ Πάγγαιον ὄρος Eust. || 21. παιόνας *Ad* || ὄπλας *AB*, ὅπλας *C*, ὅπλας *d* || 23. ζωὸς *R* || 24. ὀλίγον *Rz* || τοῦτον z || λέγων *R* || αὕτη ἡ] αὕτη Steph. || 25. φυλὶς *C*, φιλλὶς *Rz*, Φυλλὶν Eust.

πρὸς ἑσπέρην ἐπὶ ποταμὸν Ἀγγίτην ἐκδιδόντα ἐς τὸν Στρυ-
μόνα, τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην τείνουσα ἐς αὐτὸν τὸν Στρυ-
μόνα· ἐς τὸν οἱ Μάγοι ἐκαλλιερέοντο σφάζοντες ἵππους λευ-
114 κούς. φαρμακεύσαντες δὲ ταῦτα ἐς τὸν ποταμὸν καὶ ἄλλα
πολλὰ πρὸς τούτοισι ἐν Ἐννέα ὁδοῖσι τῇσι Ἠδωνῶν ἐπο-
ρεύοντο κατὰ τὰς γεφύρας, τὸν Στρυμόνα εὑρόντες ἐζευγμέ-
νον. Ἐννέα δὲ ὁδοὺς πυνθανόμενοι τὸν χῶρον τοῦτον κα-
λέεσθαι, τοσούτους ἐν αὐτῷ παῖδάς τε καὶ παρθένους ἀνδρῶν
τῶν ἐπιχωρίων ζώοντας κατώρυσσον. Περσικὸν δὲ τὸ ζώον-
τας κατορύσσειν, ἐπεὶ καὶ Ἄμηστριν τὴν Ξέρξεω γυναῖκα
πυνθάνομαι γηράσασαν δὶς ἑπτὰ Περσέων παῖδας ἐόντων
ἐπιφανέων ἀνδρῶν ὑπὲρ ἑωυτῆς τῷ ὑπὸ γῆν λεγομένῳ εἶναι
θεῷ ἀντιχαρίζεσθαι κατορύσσουσαν.
115 Ὡς δὲ ἀπὸ τοῦ Στρυμόνος ἐπορεύετο ὁ στρατός, ἐνθαῦτα
πρὸς ἡλίου δυσμέων ἐστὶ αἰγιαλὸς ἐν τῷ οἰκημένην Ἄργιλον
πόλιν Ἑλλάδα παρεξήιε· αὕτη δὲ καὶ ἡ κατύπερθε ταύτης
καλέεται Βισαλτίη. ἐνθεῦτεν δὲ κόλπον τὸν ἐπὶ Ποσιδηίου
ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς ἔχων ἤιε διὰ Συλέος πεδίου καλεομέ-
νου, Στάγειρον πόλιν Ἑλλάδα παραμειβόμενος, καὶ ἀπίκετο
ἐς Ἄκανθον, ἅμα ἀγόμενος τούτων ἕκαστον τῶν ἐθνέων καὶ
τῶν περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος οἰκεόντων, ὁμοίως καὶ τῶν πρό-
τερον κατέλεξα, τοὺς μὲν παρὰ θάλασσαν ἔχων οἰκημένους
ἐκ νηυσὶ στρατευομένους, τοὺς δ' ὑπὲρ θαλάσσης πεζῇ ἑπο-
μένους. τὴν δὲ ὁδὸν ταύτην, τῇ βασιλεὺς Ξέρξης τὸν στρα-
τὸν ἤλασε, οὔτε συγχέουσι Θρήικες οὔτ' ἐπισπείρουσι, σέβον-
116 ταί τε μεγάλως τὸ μέχρι ἐμεῦ. ὡς δὲ ἄρα ἐς τὴν Ἄκανθον

περὶ τῶν παίδων τῶν ζώντων κατορυχθέντων ὑπὸ Περσῶν

1. (Hesychius v. Ἀγγίτας).

1. αγγιστης [o] A^m ‖ 2. τὰ δὲ - στρυμόνα om. *C* ‖ 3. φράζοντες *C* ‖ 5. τῇσι *PR*: τοῖσι ‖ ἠδωνῶν *R* ‖ 9. ἐγχωρίων *R* ‖ Περσικὸν - 10 κατορύσσειν om. *ABCd* ‖ 11. γηράσαν A^1. γηρᾶσαν Buttmann ‖ δὶς ἑπτὰ ἐόντων ἐπιφανέων Περσέων παῖδας ὑπὲρ z ‖ 12. τὴν *Rz*: γῆς ‖ 15. ἔστι *Rz* ‖ 16. καὶ om. *C* ‖ κατύπερθεν *d* ‖ 17. ποσιδηίου *B* ‖ 18. χερὸς *dz* ‖ σύλεος *d* ‖ παιδίου *R* ‖ 20. τουτέων z ‖ ἑκάστων Reiske ‖ 21. πάγγεον B^1 ‖ 23. δὲ *R* ‖ 26. τε om. *R* ‖ τομέχρι *Pz*

ἀπίκετο, ξεινίην τε ὁ Ξέρξης τοῖσι Ἀκανθίοισι προεῖπε καὶ ἐδωρήσατό σφεας ἐσθῆτι Μηδικῇ ἐπαίνεέ τε, ὁρέων καὶ προθύμους ἐόντας ἐς τὸν πόλεμον καὶ τὸ ὄρυγμα ἀκούων. 117 ἐν Ἀκάνθῳ δὲ ἐόντος Ξέρξεω συνήνεικε ὑπὸ νούσου ἀποθανεῖν τὸν ἐπεστεῶτα τῆς διώρυχος Ἀρταχαίην, δόκιμον ἐόντα παρὰ Ξέρξῃ καὶ γένος Ἀχαιμενίδην, μεγάθεΐ τε μέγιστον ἐόντα Περσέων (ἀπὸ γὰρ πέντε πηχέων βασιληίων ἀπέλειπε τέσσερας δακτύλους) φωνέοντά τε μέγιστον ἀνθρώπων, ὥστε Ξέρξην συμφορὴν ποιησάμενον μεγάλην ἐξενεῖκαί τε αὐτὸν κάλλιστα καὶ θάψαι· ἐτυμβοχόεε δὲ πᾶσα ἡ στρατιή. τούτῳ δὲ τῷ Ἀρταχαίῃ θύουσι Ἀκάνθιοι ἐκ θεοπροπίου ὡς ἥρωι, ἐπονομάζοντες τὸ οὔνομα.

118 Βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης ἀπολομένου Ἀρταχαίεω ἐποιέετο συμφορήν. οἱ δὲ ὑποδεκόμενοι Ἑλλήνων τὴν στρατιὴν καὶ δειπνίζοντες Ξέρξην ἐς πᾶν κακοῦ ἀπίκατο, οὕτω ὥστε ἀνάστατοι ἐκ τῶν οἴκων ἐγίνοντο· ὅκου Θασίοισι ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ πολίων τῶν σφετερέων δεξαμένοισι τὴν Ξέρξεω στρατιὴν καὶ δειπνίσασι Ἀντίπατρος ὁ Ὀργέος ἀραιρημένος, τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δόκιμος ὅμοια τῷ μάλιστα, ἀπέδεξε ἐς τὸ δεῖπνον τετρακόσια τάλαντα ἀργυρίου τετελεσμένα. 119 ὡς δὲ παραπλησίως καὶ ἐν τῇσι ἄλλῃσι πόλισι οἱ ἐπεστεῶτες ἀπεδείκνυσαν τὸν λόγον. τὸ γὰρ δεῖπνον τοιόνδε τι ἐγίνετο, οἷα ἐκ πολλοῦ χρόνου προειρημένον καὶ περὶ πολλοῦ ποιευ-

περὶ τοῦ Ἀρταχαίου τοῦ ἐφεστῶτος εἰς τὸ ὄρυγμα θανάτου καὶ μεγέθους   περὶ τοῦ ἐπιταγέντος ταῖς πόλεσι δείπνου καὶ τῆς περὶ αὐτὸ παρασκευῆς καὶ δαπάνης

9 sq. Eustathius Il. p. 1183. — 14 sqq. Athenaeus p. 146]

1. ξεινηίην *R* || ὁ πέρσης *dz* || 2. ἐπαίνεσέ ? || καὶ correxi: αὐτοὺς *R*, καὶ τοὺς ceteri || 4. ξυνήνεικε *Cd* || ὑπὸ νούσου om. *R* || 5. ἐφεστεῶτα *R* διώρυχας ὑπὸ νόσου *R* || 6. μεγάθει *AB* || 7. πήχεων *Pd* || ἀπέλιπε *dz* 8. τέσσαρας *CRd* || 9. ξέρξεα *Rz* || 10. ἐτυμβόχεε *ABCd* || 11. ἀκάνθιοι θύουσι *ABC* || 12. τοὔνομα *z* || 13. ἀπολλομένου *dz* || ἀρταχαιέω *R* 15. ξέρξεα *Rz* || ἀπίκετο *Cpr.*, ἀπικέατο *z*, ἀφίκοντο Athen. || οὕτως *R* 16. οἰκίων *Rz* || ἐγένοντο *Rd* || ὅκου γε *PRz* || 17. σφετέρων *L.* Athen. 18. δειπνήσασιν *d* || ὀργέως *AB* || 19. ἀπέδειξεν *d* || 20. ὥς *C*: ὡς 21. πόλησι οἱ ἐπιστεῶτες *R* || 22. τοιόνδέ τοι *R* || ἐγένετο *Rz* || 23. πολλοῦ τε ? || προειρημένου *B* || ποιεύμενον *PRz*

μένων. τοῦτο μέν, ὡς ἐπύθοντο τάχιστα τῶν κηρύκων τῶν περιαγγελλόντων, δασάμενοι σῖτον ἐν τῇσι πόλισι οἱ ἀστοὶ ἄλευρά τε καὶ ἄλφιτα ἐποίευν πάντες ἐπὶ μῆνας συχνούς· τοῦτο δὲ κτήνεα ἐσίτευον ἐξευρίσκοντες τιμῆς τὰ κάλλιστα, ἔτρεφόν τε ὄρνιθας χερσαίους καὶ λιμναίους ἔν τε οἰκήμασι καὶ λάκκοισι, ἐς ὑποδοχὰς τοῦ στρατοῦ· τοῦτο δὲ χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα ποτήριά τε καὶ κρητῆρας ἐποιεῦντο καὶ τἆλλα ὅσα ἐπὶ τράπεζαν τιθέαται πάντα. ταῦτα μὲν αὐτῷ τε βασιλέι καὶ τοῖσι ὁμοσίτοισι μετ' ἐκείνου ἐπεποίητο, τῇ δὲ ἄλλῃ στρατιῇ τὰ ἐς φορβὴν μοῦνα τασσόμενα. ὅκως δὲ ἀπίκοιτο ἡ στρατιή, σκηνὴ μὲν ἔσκε πεπηγυῖα ἑτοίμη ἐς τὴν αὐτὸς σταθμὸν ποιεέσκετο Ξέρξης, ἡ δὲ ἄλλη στρατιὴ ἔσκε ὑπαίθριος. ὡς δὲ δείπνου γίνοιτο ὥρη, οἱ μὲν δεκόμενοι ἔχεσκον πόνον, οἱ δὲ ὅκως πλησθέντες νύκτα αὐτοῦ ἀγάγοιεν, τῇ ὑστεραίῃ τήν τε σκηνὴν ἀνασπάσαντες καὶ τὰ ἔπιπλα πάντα λαβόντες οὕτω ἀπελαύνεσκον, λείποντες οὐδὲν ἀλλὰ
120 φερόμενοι. ἔνθα δὴ Μεγακρέοντος ἀνδρὸς Ἀβδηρίτεω ἔπος εὖ εἰρημένον ἐγένετο, ὃς συνεβούλευε Ἀβδηρίτῃσι πανδημεί, αὐτοὺς καὶ γυναῖκας, ἐλθόντας ἐς τὰ σφέτερα ἱρὰ ἵζεσθαι ἱκέτας τῶν θεῶν παραιτεομένους καὶ τὸ λοιπόν σφι ἀπαμύνειν τῶν ἐπιόντων κακῶν τὰ ἡμίσεα, τῶν τε παροιχομένων ἔχειν σφι μεγάλην χάριν, ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης οὐ δὶς ἑκάστης ἡμέρης ἐνόμισε σῖτον αἱρέεσθαι· παρέχειν γὰρ ἂν Ἀβδηρίτῃσι, εἰ καὶ ἄριστον προείρητο ὅμοια τῷ δείπνῳ παρασκευάζειν, ἢ

3. ἄλευρα - ἄλφιτα Eustathius Od. p. 1445. — 17. Stephanus Byz. v. Ἄβδηρα

1. ἐπύθοντο τῶν κηρύκων μάλιστα *R* ‖ 2. δασαμένοισι τὸν ἐν *R* ‖ 3. πάντας *d* ‖ ἐπὶ om. *R* ‖ 4. σιτεύεσκον *R* ‖ 7. τε om. *ABd* ‖ κρητῆρες *z* ‖ τὰ ἄλλα *ABC* ‖ 8. τίθεται *PRz* ‖ πάντα μὲν ταῦτα *R*, πάντα. ταῦτα μὲν δὴ *z* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 10. στρατιῇ *B* ‖ 12. ποιεέσκετο *z*: ἐποιέετο *R*, ποιέσκετο ceteri ‖ ἔσκε om. *ABCd* ‖ 13. ἐγίνετο *ABC*, ἐγένετο *d* ‖ 14. πόνον ἔχεσκον et ὅπως *R* ‖ 15. ἐν τῇ *ABd* ‖ ὑστεραία *d* ‖ 16. λιπόντες *d* ‖ 17. ἔπος εὐρημένον *B* ‖ 18. ξυνεβούλευεν *Cd*, συνεβούλευσε *PRz* ‖ πανδημὶ *AB* ‖ 20. τὸν θεὸν *d* ‖ τῶν λοιπῶν *dz* ‖ ἀποταμύνειν *R*, ἀπαμυνεῖν ceteri ‖ 21. παρεχομένων *Rz* ‖ 23. ἡμέρας *d* ‖ ἂν om. *d* ‖ 24. ὁμοῖα *C*, ὁμοῖα *Pdz*

μὴ ὑπομένειν Ξέρξην ἐπιόντα ἢ καταμείναντας κάκιστα πάντων ἀνθρώπων διατριβῆναι.

Οἱ μὲν δὴ πιεζόμενοι ὅμως τὸ ἐπιτασσόμενον ἐπετέλεον. 121
Ξέρξης δὲ ἐκ τῆς Ἀκάνθου, ἐντειλάμενος τοῖσι στρατηγοῖσι τὸν ναυτικὸν στρατὸν ὑπομένειν ἐν Θέρμῃ, ἀπῆκε ἀπ' ἑωυτοῦ πορεύεσθαι τὰς νέας, Θέρμῃ δὲ τῇ ἐν τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ οἰκημένῃ, ἀπ' ἧς καὶ ὁ κόλπος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει· ταύτῃ γὰρ ἐπυνθάνετο συντομώτατον εἶναι. μέχρι μὲν γὰρ Ἀκάνθου ὧδε τεταγμένος ὁ στρατὸς ἐκ Δορίσκου τὴν ὁδὸν ἐποιέετο. τρεῖς μοίρας ὁ Ξέρξης δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατόν, μίαν αὐτέων ἔταξε παρὰ θάλασσαν ἰέναι ὁμοῦ τῷ ναυτικῷ· ταύτης μὲν δὴ ἐστρατήγεον Μαρδόνιός τε καὶ Μασίστης, ἑτέρη δὲ τεταγμένη ἤιε τοῦ στρατοῦ τριτημορὶς τὴν μεσόγαιαν, τῆς ἐστρατήγεον Τριτανταίχμης τε καὶ Γέργις. ἡ δὲ τρίτη τῶν μοιρέων, μετ' ἧς ἐπορεύετο αὐτὸς Ξέρξης, ἤιε μὲν τὸ μέσον αὐτῶν, στρατηγοὺς δὲ παρείχετο Σμερδομένεά τε καὶ Μεγάβυζον.

Ὁ μέν νυν ναυτικὸς στρατὸς ὡς ἀπείθη ὑπὸ Ξέρξεω καὶ 122
διεξέπλωσε τὴν διώρυχα τὴν ἐν τῷ Ἄθῳ γενομένην, διέχουσαν δὲ ἐς κόλπον ἐν τῷ Ἄσσα τε πόλις καὶ Πίλωρος καὶ Σίγγος καὶ Σάρτη οἴκηνται, ἐνθεῦτεν, ὡς καὶ ἐκ τουτέων τῶν πολίων στρατιὴν παρέλαβε, ἔπλεε ἀπιέμενος ἐς τὸν Θερμαῖον κόλπον, κάμπτων δὲ Ἄμπελον τὴν Τορωναίην ἄκρην παρα-

ἄφοδος Ξέρξου ἐκ τῆς Ἀκάνθου ἐπὶ Θέρμην

4. ἐντειλάμενος - 5 Θέρμῃ Lexicon Vindob. p. 185. — 10. τρεῖς - 11 στρατόν Suidas v. δάσασθαι. — 13. ἑτέρη - 14 μεσόγαιαν idem v. τριτημορίς. — 20. Stephanus Byz. v. Ἄσσα

1. ξέρξεα *dz* ‖ 3. ὅμως Valla (*tamen*): ὁμοίως ‖ 6. πορεύεσθαι τὰς νῆας *d*, τὰς νέας πορεύεσθαι *z* ‖ 8. συντομώτερον *R* ‖ 10. ἐς τρεῖς Suid. ‖ 11. στρατόν om. *R* ‖ αὐτῶν *R* ‖ 13. Μασσίστης *z* ‖ ἑτέρηι *B* ‖ τεταγμένη om. Suid. ‖ 14. μεσόγεαν *R* ‖ τριντανταίχμης *dz* ‖ 15. γέργϊ *R*, γέργης *d*, Σέργις *z* ‖ τρίτηι *B* ‖ μεθ' *R* ‖ 16. ὁ Ξέρξης *z* ‖ 17. Σμερδόνεα *z* ‖ τε om. *R* ‖ μεγάβυξον *AR* ‖ 18. νυν om. *R* ‖ 19. διεξέπλωσε *AB*: διέπλωσε ‖ 20. πίλωρος *A*[2]. *R*: πι///δωρος *A* (fuit πίλδωρος), πίδωρος *BPdz*, πιδωρὸς *C* ‖ 21. σάργη *PRz* ‖ καὶ om. *C* ‖ 22. ἔπλεε - 23 τὴν om. *C* ‖ ἀπικόμενος *Rz* ‖ 23. κορωναίην *ABCd*

μείβετο Ἑλληνίδας γε τάσδε πόλις, ἐκ τῶν νέας τε καὶ στρατιὴν παρελάμβανε, Τορώνην Γαληψὸν Σερμύλην Μηκύ-
123 βερναν Ὄλυνθον. ἡ μέν νυν χώρη αὕτη Σιθωνίη καλέεται. ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Ξέρξεω συντάμνων ἀπ' Ἀμπέλου ἄκρης ἐπὶ Καναστραίην ἄκρην, τὸ δὴ πάσης τῆς Παλλήνης ἀνέχει μάλιστα, ἐνθεῦτεν νέας τε καὶ στρατιὴν παρελάμβανε ἐκ Ποτιδαίης καὶ Ἀφύτιος καὶ Νέης πόλιος καὶ Αἰγῆς καὶ Θεράμβω καὶ Σκιώνης καὶ Μένδης καὶ Σάνης· αὗται γάρ εἰσι αἱ τὴν νῦν Παλλήνην πρότερον δὲ Φλέγρην καλεομένην νεμόμεναι. παραπλέων δὲ καὶ ταύτην τὴν χώρην ἔπλεε ἐς τὸ προειρημένον, παραλαμβάνων στρατιὴν καὶ ἐκ τῶν προσεχέων πολίων τῇ Παλλήνῃ, ὁμουρεουσέων δὲ τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ, τῇσι οὐνόματά ἐστι τάδε, Λίπαξος Κώμβρεια Λισαὶ Γίγωνος Κάμψα Σμίλα Αἴνεια· ἡ δὲ τουτέων χώρη Κροσσαίη ἔτι καὶ ἐς τόδε καλέεται. ἀπὸ δὲ Αἰνείης, ἐς τὴν ἐτελεύτων καταλέγων τὰς πόλις, ἀπὸ ταύτης ἤδη ἐς αὐτόν τε τὸν Θερμαῖον κόλπον ἐγίνετο τῷ ναυτικῷ στρατῷ ὁ πλόος καὶ γῆν τὴν Μυγδονίην, πλέων δὲ ἀπίκετο ἔς τε τὴν προειρημένην Θέρμην καὶ Σίνδον τε πόλιν καὶ Χαλέστρην ἐπὶ τὸν Ἄξιον ποταμόν, ὃς οὐρίζει χώρην τὴν Μυγδονίην τε καὶ Βοττιαιίδα, τῆς ἔχουσι τὸ παρὰ θάλασσαν στεινὸν χωρίον πόλιες Ἴχναι τε καὶ Πέλλα.

124 Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς αὐτοῦ περὶ Ἄξιον ποταμὸν καὶ πόλιν Θέρμην καὶ τὰς μεταξὺ πόλιας τουτέων περιμένων

3. (Hesychius v. Σιθωνίη). — 19. Stephanus Byz. v. Σίνθος. — 22. idem v. Ἴχναι

1. γε scripsi: τε *ABR*, om. reliqui || τᾶσδε *AB* || πόλεις *Rd* || 2. παρέλαβε *Pdz* || γαληψὼν *R*, γαλειψὸν *d* || μηκύβενναν *R* || 3. σιθονίη *ABC* || 4. ξυντάμνων *Cd* || 5. κανναστραῖον *R* || τὸν *R* || 6. ἐνθεῦτέν τε νέας τε *R* || 7. ἀφύστιος *R* || 9. φλέγρην *d* || 12. τῇ Παλλήνῃ om. *R* || ὁμουρεουσῶν *R* || 13. κωμβρία *ABCd* || λίσαι *C*, λισσαὶ *d* || 14. γιγῶνος *d* || αἰνία *AB* || κρησσαίη *d*, γλωσσαίη *C* || 15. καὶ om. *ABCd* || 16. πόλεες *C*, πόλεις *Rd* || 17. ἐγένετο *d* || ὁ reddidit Schaefer || 19. σίνδον *ABP*: σινδὸν *CRdz*, Σίνθον Steph. || 20. ἀξιὸν *C*, ἄξειον *d* || 21. βοτταιίδα *d*, βοττηνίδα *R* || ἧς *R* || 22. πόλεις *d*, πόλις ceteri || Ἴχναι Steph.: ἰχναί *PRz*, ἴχνη reliqui || 23. ἀξιὸν *CPpr.*, ἄξειον *d* || 24. καὶ πόλιν] πόλιν *C* || πόλις *PRz* || τούτων?

βασιλέα ἐστρατοπεδεύετο, Ξέρξης δὲ καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς
ἐπορεύετο ἐκ τῆς Ἀκάνθου τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ,
βουλόμενος ἐς τὴν Θέρμην ἀπικέσθαι. ἐπορεύετο δὲ διὰ τῆς
Παιονικῆς καὶ Κρηστωνικῆς ἐπὶ ποταμὸν Χείδωρον, ὃς ἐκ
Κρηστωναίων ἀρξάμενος ῥέει διὰ Μυγδονίης χώρης καὶ
ἐξίει παρὰ τὸ ἕλος τὸ ἐπ' Ἀξίῳ ποταμῷ. πορευομένῳ δὲ 125
ταύτῃ λέοντές οἱ ἐπεθήκαντο τῇσι σιτοφόροισι καμήλοισι·
καταφοιτέοντες γὰρ οἱ λέοντες τὰς νύκτας καὶ λείποντες τὰ
σφέτερα ἤθεα ἄλλου μὲν οὐδενὸς ἅπτοντο οὔτε ὑποζυγίου
οὔτε ἀνθρώπου, οἱ δὲ τὰς καμήλους ἐκεράιζον μούνας. θωυ-
μάζω δὲ τὸ αἴτιον, ὅ τι κοτὲ ἦν τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζον
ἀπεχομένους τοὺς λέοντας τῇσι καμήλοισι ἐπιτίθεσθαι, τὸ
μήτε πρότερον ὀπώπεσαν θηρίον μήτ' ἐπεπειρέατο αὐτοῦ.
εἰσὶ δὲ κατὰ ταῦτα τὰ χωρία καὶ λέοντες πολλοὶ καὶ βόες 126
ἄγριοι, τῶν τὰ κέρεα ὑπερμεγάθεά ἐστι τὰ ἐς Ἕλληνας φοι-
τέοντα. οὖρος δὲ τοῖσι λέουσί ἐστι ὅ τε δι' Ἀβδήρων ῥέων
ποταμὸς Νέστος καὶ ὁ δι' Ἀκαρνανίης ῥέων Ἀχελῷος· οὔτε
γὰρ τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τοῦ Νέστου οὐδαμόθι πάσης τῆς
ἔμπροσθε Εὐρώπης ἴδοι τις ἂν λέοντα, οὔτε πρὸς ἑσπέρης
τοῦ Ἀχελῴου ἐν τῇ ἐπιλοίπῳ ἠπείρῳ, ἀλλ' ἐν τῇ μεταξὺ
τούτων τῶν ποταμῶν γίνονται.

Ὡς δὲ ἐς τὴν Θέρμην ἀπίκετο ὁ Ξέρξης, ἵδρυσε αὐτοῦ 127
τὴν στρατιήν. ἐπέσχε δὲ ὁ στρατὸς αὐτοῦ στρατοπεδευόμε-
νος τὴν παρὰ θάλασσαν χώρην τοσήνδε, ἀρξάμενος ἀπὸ Θέρ-
μης πόλιος καὶ τῆς Μυγδονίης μέχρι Λυδίεώ τε ποταμοῦ

7—9. Aelianus hist. anim. XVII 36. — 16 sqq. (Aristoteles hist. anim. VI 31 p. 579 b. VIII 28 p. 606 b)

1. βασιλῆα z ‖ ἐστρατοπεδεύοντο *R* ‖ 2. μεσόγεαν *R* ‖ 3. βολόμενος *A* ‖ 4. Ἐχείδωρος Is. Vossius ‖ ὃς ἐκρηστωναίων *A* ‖ 6. ἐξήει *C*, ἐξίη *d* ἀξιῶι *Cd* ‖ 7. οἱ om. *C* ‖ 8. καταφοιτῶντες *AB*, καταφοιτέωντες *C* 10. θωυμάζω *Pz*: θωμάζω ‖ 11. ὅ τί κοτε *AB*, ὁτίκοτε *P* ‖ ἀναγκάζων *B* 13. ὀπώθεσαν *C* ‖ 15. ἐς τοὺς z ‖ φοιτεῶντα *d* ‖ 16. ῥέων om. *R* ‖ 17. δι ἀκαρνίης *d* ‖ ἀγελῶος *PRd* ‖ 19. ἔμπροσθε *AB*: ἔμπροσθεν ‖ λέοντα οὐδαμοῦ *R* ‖ 20. ἀγελώου *PRd* ‖ ὑπολοίπῳ z ‖ 24. τοσῆνδε *AB*, τοσόνδε *qz* ‖ 25. λυδιος [o] *A*[m]

καὶ Ἁλιάκμονος, οἳ οὐρίζουσι γῆν τὴν Βοττιαιίδα τε καὶ Μακεδονίδα, ἐς τὠυτὸ ῥέεθρον τὸ ὕδωρ συμμίσγοντες. ἐστρατοπεδεύοντο μὲν δὴ ἐν τούτοισι τοῖσι χωρίοισι οἱ βάρβαροι, τῶν δὲ καταλεχθέντων τούτων ποταμῶν ἐκ Κρηστωναίων ῥέων Χείδωρος μοῦνος οὐκ ἀντέχρησε τῇ στρατιῇ πινόμενος ἀλλ᾽ ἐπέλιπε.

128 Ξέρξης δὲ ὁρέων ἐκ τῆς Θέρμης ὄρεα τὰ Θεσσαλικά, τόν τε Ὄλυμπον καὶ τὴν Ὄσσαν, μεγάθεΐ τε ὑπερμήκεα ἐόντα, διὰ μέσου τε αὐτῶν αὐλῶνα στεινὸν πυνθανόμενος εἶναι δι᾽ οὗ ῥέει ὁ Πηνειός, ἀκούων τε ταύτῃ εἶναι ὁδὸν ἐς Θεσσαλίην φέρουσαν, ἐπεθύμησε πλώσας θεήσασθαι τὴν ἐκβολὴν τοῦ Πηνειοῦ, ὅτι τὴν ἄνω ὁδὸν ἔμελλε ἐλᾶν διὰ Μακεδόνων τῶν κατύπερθε οἰκημένων ἔστε Περραιβοὺς παρὰ Γόννον πόλιν· ταύτῃ γὰρ ἀσφαλέστατον ἐπυνθάνετο εἶναι. ὡς δὲ ἐπεθύμησε, καὶ ἐποίεε ταῦτα· ἐσβὰς ἐς Σιδωνίην νέα, ἐς τήν περ ἐσέβαινε αἰεὶ ὅκως τι ἐθέλοι τοιοῦτο ποιῆσαι, ἀνέδεξε σημήιον καὶ τοῖσι ἄλλοισι ἀνάγεσθαι, καταλιπὼν αὐτοῦ τὸν πεζὸν στρατόν. ἐπεὶ δὲ ἀπίκετο καὶ ἐθεήσατο Ξέρξης τὴν ἐκβολὴν τοῦ Πηνειοῦ, ἐν θώυματι μεγάλῳ ἐνέσχετο, καλέσας δὲ τοὺς κατηγεμόνας τῆς ὁδοῦ εἴρετο εἰ τὸν ποταμὸν ἐστὶ παρατρέψαντα ἑτέρῃ ἐς θάλασσαν
129 ἐξαγαγεῖν. τὴν δὲ Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην ὥστε γε συγκεκληιμένην πάντοθεν ὑπερμήκεσι ὄρεσι.

ὅτι πάλαι ἡ Θεσσαλίη λίμνη ἦν

6—9. Eustathius Il. p. 337

1. ἀλιάκμονος *B*, ἀνίκμονος C^d ‖ τὴν om. *ABd* ‖ βοτιαιίδα *d* ‖ τε καὶ Μακεδονίδα om. *B* ‖ 3. χώροισι *z* ‖ 4. κατελεχθέντων *R* ‖ τουτέων *Cdz* ‖ κρηστωναίων *PR*: κρηστωναίης *C*, κρηστωνέης *ABd*, Κρηστωνέων *z* ‖ 5. εχεδωνος [o] A^m, ἐχείδωρος *R* ‖ 6. ἐπέλειπε B^1 ‖ 7. ὁρῶν *AB* ‖ οὔρεα *CPdz* ‖ 8. θετταλικὰ *z* ‖ μεγάθει *AB* ‖ τε om. *Ppr. R.* Eust. ‖ 9. μέσων δε Eust. ‖ αὐτέων *z* ‖ 10. εἶναι ταύτῃ *PRz* ‖ 12. ἐμβολὴν *d* ‖ 13. κατύπερθεν *Rd* ‖ ἔστε περραιβοὺς *AB*: ἐς τετταραιβοὺς *C*, ἐς τε περαιβοὺς *d*, ἐς περραιβοὺς *Rz*, ἐς περαιβοὺς *P*. an fuit ἔστ᾽ ἐπὶ Περραιβοὺς? ‖ 14. γόνον A^1. *R* ‖ 16. τὴν *P*, ἣν *ABCd* ‖ ἐσέβαινε *P*, ἐνέβαινε *ABCd* ‖ τοι *Rdz* ‖ ἐθέλει *d* ‖ τοιοῦτον et ἀνέδοξε *R* ‖ 19. ἐθηήσατο ὁ ξέρξης *R* ‖ θώυματι *Pz*: θώματι ‖ 20. ἡγεμόνας *R* ‖ 21. ἤρετο *C* ‖ ποταμὸν ἔστι *P*, ποταμόν ἐστι *Rz* ‖ 22. θαλασσίην *R* ‖ 23. γε om. *ABCd* ‖ συγκεκλημένην *ABd*, συγκεκλειμένην *C*, συγκεκλησμένην *Pcorr.*, συγκεκληϊσμένην *Rqz* ‖ οὔρεσι *CPdz*

τὰ μὲν γὰρ αὐτῆς πρὸς τὴν ἠῶ ἔχοντα τό τε Πήλιον ὄρος καὶ ἡ Ὄσσα ἀποκληίει συμμίσγοντα τὰς ὑπωρέας ἀλλήλοισι, τὰ δὲ πρὸς βορέω ἀνέμου Ὄλυμπος, τὰ δὲ πρὸς ἑσπέρην Πίνδος, τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ ἄνεμον νότον ἡ Ὄθρυς· τὸ μέσον δὲ τούτων τῶν λεχθέντων ὀρέων ἡ Θεσσαλίη ἐστὶ ἐοῦσα κοίλη. ὥστε ὦν ποταμῶν ἐς αὐτὴν καὶ ἄλλων συχνῶν ἐσβαλλόντων, πέντε δὲ τῶν δοκίμων μάλιστα τῶνδε, Πηνειοῦ καὶ Ἀπιδανοῦ καὶ Ὀνοχώνου καὶ Ἐνιπέος καὶ Παμίσου, οἱ μέν νυν ἐς τὸ πεδίον τοῦτο συλλεγόμενοι ἐκ τῶν ὀρέων τῶν περικληιόντων τὴν Θεσσαλίην ὀνομαζόμενοι δι᾽ ἑνὸς αὐλῶνος καὶ τούτου στεινοῦ ἔκροον ἔχουσι ἐς θάλασσαν, προσυμμίσγοντες τὸ ὕδωρ πάντες ἐς τὠυτό· ἐπεὰν δὲ συμμιχθέωσι τάχιστα, ἐνθεῦτεν ἤδη ὁ Πηνειὸς τῷ οὐνόματι κατακρατέων ἀνωνύμους τοὺς ἄλλους εἶναι ποιέει. τὸ δὲ παλαιὸν λέγεται, οὐκ ἐόντος κω τοῦ αὐλῶνος καὶ διεκρόου τούτου, τοὺς ποταμοὺς τούτους, καὶ πρὸς τοῖσι ποταμοῖσι τούτοισι τὴν Βοιβηίδα λίμνην, οὔτε ὀνομάζεσθαι κατά περ νῦν ῥέειν τε οὐδὲν ἧσσον ἢ νῦν, ῥέοντας δὲ ποιέειν τὴν Θεσσαλίην πᾶσαν πέλαγος. αὐτοὶ μέν νυν Θεσσαλοί φασι Ποσειδέωνα ποιῆσαι τὸν αὐλῶνα δι᾽ οὗ ῥέει ὁ Πηνειός, οἰκότα λέγοντες· ὅστις γὰρ νομίζει Ποσειδέωνα τὴν γῆν σείειν καὶ τὰ διεστεῶτα ὑπὸ σεισμοῦ τοῦ θεοῦ τούτου ἔργα εἶναι, κἂν ἐκεῖνο ἰδὼν φαίη Ποσειδέωνα ποιῆσαι· ἔστι γὰρ

7 sq. et 13 sq. ibidem — 6. ἐς - 8 Ἐνιπέος Schol. Apollon. Rhod. γ 1085. — 13 sq. ibidem

1. ἠῶ *d* ut solet ‖ τε om. *ABCd* ‖ Πήλειον *z* ‖ οὖρος *CPdz* ‖ 2. ἀποκλήιει *AB*, ἀποκλήιει *R*, ἀποκλείει *CPd*, ἀποκλείοι *z* ‖ ξυμμίσγοντα *d* ‖ ὑπωρείας *ABd* ‖ ἀλλήλησι *R* ‖ 3. ἄνεμον *qz* ‖ ὁ ὄλυμπος *R*, Οὔλυμπος *z* ‖ 4. μεσημβρίην *C* ‖ 5. τουτέων *Cdz* ‖ οὐρέων *CPdz* ‖ 6. ὦν] τῶν *R* ‖ ἐς αὐτὴν post συχνῶν *z* ‖ 7. ἐσβαλόντων *d*, βαλλόντων Schol. Apoll. ‖ τεσσάρων Schol. Apoll. ‖ 8. Ὀνοχώνου om. Schol. Apoll., ανοχωνος [o] *A*[m] ‖ ἐνίπεος *B* ‖ 9. παμισσος [o] *A*[m] ‖ ἐκ τῶν πεδίων sine τοῦτο *R* ‖ ξυλλεγόμενοι *Cd* ‖ 10. οὐρέων *CPdz* ‖ περικλητόντων *AB*, περικληιόντων *R*, περικλειόντων *Cd* ‖ οὐνομαζόμενοι *dz* ‖ 12. προξυμμίσγοντες *Cd* ‖ εἰς *R* ‖ 13. συμμιχθῶσι *R*, ξυμμιχθέωσι *Cd* ‖ 14. εἶναι ποιεῖ *d*, ποιέει εἶναι *z*, ποιεῖ sine εἶναι Schol. Apoll. et Eust. ‖ 15. πάλαι *R* ‖ 17. βουβηΐς λιμνη *A*[m] ‖ οὐνομάζεσθαι *z* ‖ 22. διεστεῶτα *ABd*: διεστῶτα ‖ 23. καὶ ἂν *R* ‖ ἔργον γάρ ἐστι σεισμοῦ *z*

σεισμοῦ ἔργον, ὡς ἐμοὶ φαίνεται εἶναι, ἡ διάστασις τῶν
130 ὀρέων. οἱ δὲ κατηγεόμενοι, εἰρομένου Ξέρξεω εἰ ἔστι ἄλλη ἔξοδος ἐς θάλασσαν τῷ Πηνειῷ, ἐξεπιστάμενοι ἀτρεκέως εἶπον "βασιλεῦ, ποταμῷ τούτῳ οὐκ ἔστι ἄλλη ἐξήλυσις ἐς θάλασσαν κατήκουσα, ἀλλ' ἥδε αὐτή· ὄρεσι γὰρ περιεστεφάνωται πᾶσα Θεσσαλίη." Ξέρξην δὲ λέγεται εἰπεῖν πρὸς ταῦτα "σοφοὶ ἄνδρες εἰσὶ Θεσσαλοί. ταῦτ' ἄρα πρὸ πολλοῦ ἐφυλάξαντο γνωσιμαχέοντες καὶ τἆλλα καὶ ὅτι χώρην ἄρα εἶχον εὐαίρετόν τε καὶ ταχυάλωτον· τὸν γὰρ ποταμὸν πρῆγμα ἂν ἦν μοῦνον ἐπεῖναί σφεων ἐπὶ τὴν χώρην, χώματι ἐκ τοῦ αὐλῶνος ἐκβιβάσαντα καὶ παρατρέψαντα δι' ὧν νῦν ῥέει ῥεέθρων, ὥστε Θεσσαλίην πᾶσαν ἔξω τῶν ὀρέων ὑποβρυχέα γενέσθαι." ταῦτα δὲ ἔχοντα ἔλεγε ἐς τοὺς Ἀλεύεω παῖδας, ὅτι πρῶτοι Ἑλλήνων ἐόντες Θεσσαλοὶ ἔδοσαν ἑωυτοὺς βασιλέι, δοκέων ὁ Ξέρξης ἀπὸ παντός σφεας τοῦ ἔθνεος ἐπαγγέλλεσθαι φιλίην. εἴπας δὲ ταῦτα καὶ θεησάμενος ἀπέπλεε ἐς τὴν Θέρμην.

131 Ὁ μὲν δὴ περὶ Πιερίην διέτριβε ἡμέρας συχνάς· τὸ γὰρ δὴ ὄρος τὸ Μακεδονικὸν ἔκειρε τῆς στρατιῆς τριτημορίς, ἵνα ταύτῃ διεξίῃ ἅπασα ἡ στρατιὴ ἐς Περραιβούς· οἱ δὲ δὴ κήρυκες οἱ ἀποπεμφθέντες ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ γῆς αἴτησιν ἀπίκατο οἱ μὲν κεινοί, οἱ δὲ φέροντες γῆν τε καὶ ὕδωρ.
132 τῶν δὲ δόντων ταῦτα ἐγένοντο οἵδε, Θεσσαλοὶ Δόλοπες Ἐνιῆνες Περραιβοὶ Λοκροὶ Μάγνητες Μηλιέες Ἀχαιοὶ οἱ

ἐπάνοδος τῶν πεμφθέντων κηρύκων ἐπὶ γῆς τε καὶ ὕδατος αἴτησιν
τίνες τῶν Ἑλλήνων δεδώκασι Ξέρξῃ γῆν τε καὶ ὕδωρ

6. Schol. Apollon Rhod. γ 1085

1. ἐφαίνετο *R* ‖ εἶναι om. *z* ‖ 2. οὐρέων *CPdz* ‖ 5. ἦδε *AB* ‖ αὐτή Abreschius: αὕτη. ἀλλ' ἡ αὕτη Matthiae. haud peius ἀλλ' ἡ δὴ αὕτη ‖ οὔρεσι *CPdz* ‖ 6. πᾶσα ἡ *z* ‖ Ξέρξεα *z* ‖ 7. ταῦτα ἄρα *d* ‖ 8. ἐφυλάσσοντο *R* ‖ 11. ῥέει om. *B* ‖ 12. ῥέεθρον *ABR* ‖ ἔσω Schaefer ‖ οὐρέων *CPdz* ‖ ὑποβρύχεα *B*, ὑπόβρυχα *R*, ὑπὸ βρυχέα *z* ‖ 14. ὄντες ἑλλήνων *R* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 15. ὑπὸ *R* ‖ ἔθνους *d* ‖ 19. οὖρος *CPdz* ‖ 20. διέξηι *ABC*, διεξήει *d* ‖ πᾶσα *R* ‖ περαιβούς *CPdz* ‖ 21. δὴ om. *ABCd* ‖ 22. ἀπικέατο *Pz* ‖ κενοί *z* ‖ 23. διδόντων *d* ‖ ἐγένετο *R* ‖ 24. αἰνιῆνες *R* ‖ περαιβοὶ *CPdz* ‖ λικροὶ μάγνητες *R*

Φθιῶται καὶ Θηβαῖοι καὶ οἱ ἄλλοι Βοιωτοὶ πλὴν Θεσπιέων
τε καὶ Πλαταιέων. ἐπὶ τούτοισι οἱ Ἕλληνες ἔταμον ὅρκιον
οἱ τῷ βαρβάρῳ πόλεμον ἀειράμενοι· τὸ δὲ ὅρκιον ὧδε εἶχε,
ὅσοι τῷ Πέρσῃ ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ἕλληνες ἐόντες μὴ
ἀναγκασθέντες, καταστάντων σφι εὖ τῶν πρηγμάτων, τούτους
δεκατεῦσαι τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ. τὸ μὲν δὴ ὅρκιον ὧδε εἶχε 133
τοῖσι Ἕλλησι. ἐς δὲ Ἀθήνας καὶ Σπάρτην οὐκ ἀπέπεμψε
Ξέρξης ἐπὶ γῆς αἴτησιν κήρυκας τῶνδε εἵνεκα. πρότερον Δα-
ρείου πέμψαντος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, οἱ μὲν αὐτῶν τοὺς αἰτέον-
τας ἐς τὸ βάραθρον οἱ δ' ἐς φρέαρ ἐμβαλόντες ἐκέλευον γῆν
τε καὶ ὕδωρ ἐκ τούτων φέρειν παρὰ βασιλέα. τούτων μὲν
εἵνεκα οὐκ ἔπεμψε Ξέρξης τοὺς αἰτήσοντας· ὅ τι δὲ τοῖσι
Ἀθηναίοισι ταῦτα ποιήσασι τοὺς κήρυκας συνήνεικε ἀνε-
θέλητον γενέσθαι, οὐκ ἔχω εἶπαί τι, πλὴν ὅτι σφέων ἡ χώρη
καὶ ἡ πόλις ἐδηιώθη. ἀλλὰ τοῦτο οὐ διὰ ταύτην τὴν αἰτίην
δοκέω γενέσθαι. τοῖσι δὲ ὦν Λακεδαιμονίοισι μῆνις κατέ- 134
σκηψε Ταλθυβίου τοῦ Ἀγαμέμνονος κήρυκος. ἐν γὰρ Σπάρτῃ
ἐστὶ Ταλθυβίου ἱρόν, εἰσὶ δὲ καὶ ἀπόγονοι Ταλθυβιάδαι κα-
λεόμενοι, τοῖσι αἱ κηρυκηίαι αἱ ἐκ Σπάρτης πᾶσαι γέρας
δέδονται. μετὰ δὲ ταῦτα τοῖσι Σπαρτιήτῃσι καλλιερῆσαι
θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο· τοῦτο δ' ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἦν σφι.

περὶ τοῦ γενομένου κατὰ τῶν μηδισάντων ὁρκίου καὶ τίνος χάριν οὐκ ἔπεμψεν Ξέρξης εἰς Σπάρτην καὶ Ἀθήνας κήρυκας   περὶ τῆς Ταλθυβίου μηνίδος καὶ τῶν ἑκουσίως ἀπελθόντων παρὰ Ξέρξην Σπαρτιατῶν ὑπὲρ τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων κηρύκων

16—18. Eustathius Il. p. 110. — 18. ibidem p. 13

1. οἱ om. *d* || βιωτοὶ τῶν θεσπιέων *R* || 3. ἀειράμενοι *CPd*: ἀειρόμενοι *qz*, ἀιράμενοι *AB*, ἀράμενοι *R* || 4. ἔδοσάν σφεας *CPRd* || αὐτοὺς *z* || 6. ὧιδε *P* || 7. οὐ κατέπεμψε *d* || 8. Ξέρξης] Πέρσης *z* || κήρυκας αἴτησιν *d* || εἵνεκε *C* || 9. αὐτῶν *PR*: αὐτέων || 10. ἐσβαλόντες *ABC* || 11. τε om. *R* || φέρειν ἐκ τούτων *R* || bis τουτέων *z* || 12. εἵνεκε ξέρξης οὐκ ἔπεμψε *R* || ἀπέπεμψε *CPdz* || τοῖσι om. *ABCd* || 13. ξυνήνεικε *Cd* || 14. εἶπαι τι *ABd*: εἰπάντι *C*, εἶπαι reliqui || 15. ἐδηώιθη *C*, ἐδηώθη *R*, ἐδηώθη *z* || 18. ἔστι *R* || ἀπόγονοι ταλθυβίου ταλθυβιάδαι *Rz* || 19. κηρυκηΐαι *z*: κηρυκήϊαι vel κηρυκήιαι || αἱ ἐκ] ἐκ *ABd* || 20. δίδονται *PRz* || 21. οὐκ ἐγίνετο Valckenaer || δ' om. *R*, δὲ *d*

ἀχθομένων δὲ καὶ συμφορῇ χρεωμένων Λακεδαιμονίων, ἁλίης τε πολλάκις συλλεγομένης καὶ κήρυγμα τοιόνδε ποιευμένων, εἴ τις βούλοιτο Λακεδαιμονίων πρὸ τῆς Σπάρτης ἀποθνήσκειν, Σπερθίης τε ὁ Ἀνηρίστου καὶ Βοῦλις ὁ Νικόλεω, ἄνδρες Σπαρτιῆται φύσι τε γεγονότες εὖ καὶ χρήμασι ἀνήκοντες ἐς τὰ πρῶτα, ἐθελονταὶ ὑπέδυσαν ποινὴν τῖσαι Ξέρξῃ τῶν Δαρείου κηρύκων τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων. οὕτω Σπαρτιῆται τούτους ὡς ἀποθανευμένους ἐς Μήδους
135 ἀπέπεμψαν. αὕτη τε ἡ τόλμα τούτων τῶν ἀνδρῶν θώυματος ἀξίη καὶ τάδε πρὸς τούτοισι τὰ ἔπεα. πορευόμενοι γὰρ ἐς Σοῦσα ἀπικνέονται παρὰ Ὑδάρνεα. ὁ δὲ Ὑδάρνης ἦν μὲν γένος Πέρσης, στρατηγὸς δὲ τῶν παραθαλασσίων ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ· ὅς σφεας ξείνια προθέμενος ἱστία, ξεινίζων δὲ εἴρετο τάδε. "ἄνδρες Λακεδαιμόνιοι, τί δὴ φεύγετε βασιλέι φίλοι γενέσθαι; ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐπίσταται βασιλεὺς ἄνδρας ἀγαθοὺς τιμᾶν, ἐς ἐμέ τε καὶ τὰ ἐμὰ πρήγματα ἀποβλέποντες. οὕτω δὲ καὶ ὑμεῖς εἰ δοίητε ὑμέας αὐτοὺς βασιλέι, δεδόξωσθε γὰρ πρὸς αὐτοῦ ἄνδρες εἶναι ἀγαθοί, ἕκαστος ἂν ὑμέων ἄρχοι γῆς Ἑλλάδος δόντος βασιλέος." πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε. "Ὕδαρνες, οὐκ ἐξ ἴσου γίνεται ἡ συμβουλίη ἡ ἐς ἡμέας τείνουσα· τοῦ μὲν γὰρ πεπειρημένος συμβουλεύεις, τοῦ δὲ ἄπειρος ἐών· τὸ μὲν γὰρ δοῦλος εἶναι ἐξεπίστεαι, ἐλευθερίης δὲ οὔκω ἐπειρήθης, οὔτ' εἰ ἔστι γλυκὺ οὔτ' εἰ μή. εἰ γὰρ αὐτῆς πειρήσαιο, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλεύοις ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ
136 πελέκεσι." ταῦτα μὲν Ὑδάρνεα ἀμείψαντο. ἐνθεῦτεν δὲ ὡς

---

13. Λέξεις

1. ξυμφορῆι *Cd* ‖ χρεομένων *P* ‖ 2. ἀλίης *AB* ‖ ξυλλεγομένης *Cd* ‖ 5. φύσει *L* ‖ 6. τίσαι *dz*, τίσειν *R* ‖ 7. τῶν Reiske: τῷ ‖ ἀπολλομένων *d* ‖ 9. τουτέων *z* ‖ θώυματος *Pz*: θώματος ‖ 10. τάσδε *R* ‖ 13. τῶν om. *B* ‖ ξένια *R* ‖ ιστία *AB*, ἱστία gloss.: εἱστία ‖ 14. ἤρετο *Ccorr.*, εἴρετο λέγων *R* ‖ τί δεῖ φεύγεται *R* ‖ 17. δὴ *z* ‖ 18. βασιλεῖ *AB* ‖ δεδόξοισθε *A*², δεδόξωσθαι *C*, δεδόξασθε *z* ‖ 19. βασιλέως *Cd*, βασιλῆος *z* ‖ 20. ἀπεκρίναντο *Rd* ‖ ἐξίσου *Pz* ‖ 21. ἡ ἐς] ἐς *d* ‖ ἡμέας *PR*: ὑμέας ‖ τίνουσα *R* ‖ τοῦ μὲν δοῦλος *R* ‖ 22. δ' *ABd* ‖ 23. οὔτε εἰ ἔστι *R* ‖ 24. εἰ μή] εἰμί *C* ‖ 25. ξυμβουλεύοις *C* ‖ μάχεσθαι περὶ αὐτῆς *R* ‖ 26. ἀμείψατο *C*

ἀνέβησαν ἐς Σοῦσα καὶ βασιλέι ἐς ὄψιν ἦλθον, πρῶτα μὲν τῶν δορυφόρων κελευόντων καὶ ἀνάγκην σφι προσφερόντων προσκυνέειν βασιλέα προσπίπτοντας, οὐκ ἔφασαν ὠθεόμενοι ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ κεφαλὴν ποιήσειν ταῦτα οὐδαμά· οὔτε γὰρ σφίσι ἐν νόμῳ εἶναι ἄνθρωπον προσκυνέειν οὔτε κατὰ ταῦτα ἥκειν. ὡς δὲ ἀπεμαχέσαντο τοῦτο, δεύτερά σφι λέγουσι τάδε καὶ λόγου τοιοῦδε ἐχόμενα "ὦ βασιλεῦ Μήδων, ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι ἀντὶ τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων κηρύκων ποινὴν ἐκείνων τίσοντας," λέγουσι δὲ αὐτοῖσι ταῦτα Ξέρξης ὑπὸ μεγαλοφροσύνης οὐκ ἔφη ὅμοιος ἔσεσθαι Λακεδαιμονίοισι· κείνους μὲν γὰρ συγχέαι τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα ἀποκτείναντας κήρυκας, αὐτὸς δὲ τὰ ἐκείνοισι ἐπιπλήσσει ταῦτα οὐ ποιήσειν, οὐδὲ ἀνταποκτείνας ἐκείνους ἀπολύσειν Λακεδαιμονίους τῆς αἰτίης. οὕτω ἡ Ταλθυβίου 137
μῆνις καὶ ταῦτα ποιησάντων Σπαρτιητέων ἐπαύσατο τὸ παραυτίκα, καίπερ ἀπονοστησάντων ἐς Σπάρτην Σπερθίεώ τε καὶ Βούλιος. χρόνῳ δὲ μετέπειτα πολλῷ ἐπηγέρθη κατὰ τὸν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων πόλεμον, ὡς λέγουσι Λακεδαιμόνιοι. τοῦτό μοι ἐν τοῖσι θειότατον φαίνεται γενέσθαι. ὅτι μὲν γὰρ κατέσκηψε ἐς ἀγγέλους ἡ Ταλθυβίου μῆνις οὐδὲ ἐπαύσατο πρὶν ἢ ἐξῆλθε, τὸ δίκαιον οὕτω ἔφερε· τὸ δὲ συμπεσεῖν ἐς τοὺς παῖδας τῶν ἀνδρῶν τούτων τῶν ἀναβάντων πρὸς βασιλέα διὰ τὴν μῆνιν, ἐς Νικόλαν τε τὸν Βούλιος καὶ ἐς Ἀνήριστον τὸν Σπερθίεω, ὃς εἷλε Ἁλιέας τοὺς ἐκ Τίρυνθος ὁλκάδι καταπλώσας πλήρεϊ ἀνδρῶν, δῆλον

11 sq. Eustathius Il. p. 110

1. βασιλεῖ *AB*, βασιλέως *R* ‖ 2. προφερόντων σφι *R* ‖ 3. βασιλῆα *z* ‖ οὐδ' ὠθεόμενοι Valckenaer ‖ 4. πρὸς *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ οὐδαμᾶ *Rdz* ‖ 5. σφίσι scripsi: σφι ‖ ἀνθρώποις *d* ‖ 6. τοῦτο *R*: τούτωι *ACz*, τούτω *BPd* ‖ 7. λόγου δὲ τοιοῦδ' *R* ‖ 8. ἀπολλομένων *d* ‖ 9. τάδε *C* ‖ 10. ὁμοῖος *CPdz* ‖ 11. ξυγχέαι *Cd* ‖ πάντα *d* ‖ 12 ἀποκτείναντας *PRz*. (Eust.): ἀποκτείνοντας ‖ κείνοισι *s* ‖ 13. οὐδὲ *ABd*: οὐδ' ‖ ἀνταποκτείναντας *R* ‖ 15. σπαρτιητέων λακεδαιμονίων *R* ‖ τὸ παραυτίκα *s*: τοῦ παραυτίκα ‖ 16. ἐν σπάρτῃ *R* ‖ 18. πελοπονησίων *R* ‖ τε καὶ ? ‖ 19. τοῖς *R* ‖ 21. οὐδ' *ABd* ‖ πρινὴ *AB* ‖ οὕτω. ἐφέρετο δὲ *ABCd*, ἐν ἄλλοις, τὸ δίκαιον οὕτω. ἐφέρετο δὲ *P*[m] ‖ 22. ξυμπεσεῖν *Cd* ‖ τουτέων *z* ‖ 23. βασιλῆα *z* ‖ 24. ὡς *z* ‖ 25. τοὺς] τε τοὺς *ABCd* ‖ πλήρει *AB*, πλήρη *R*

ὧν μοι ὅτι θεῖον ἐγένετο τὸ πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος. οἱ γὰρ πεμφθέντες ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἄγγελοι ἐς τὴν Ἀσίην, προδοθέντες δὲ ὑπὸ Σιτάλκεω τοῦ Τήρεω Θρηίκων βασιλέος καὶ Νυμφοδώρου τοῦ Πύθεω ἀνδρὸς Ἀβδηρίτεω, ἥλωσαν κατὰ Βισάνθην τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ ἀπαχθέντες ἐς τὴν Ἀττικὴν ἀπέθανον ὑπὸ Ἀθηναίων, μετὰ δὲ αὐτῶν καὶ Ἀριστέας ὁ Ἀδειμάντου Κορίνθιος ἀνήρ. ταῦτα μέν νυν πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο τοῦ βασιλέος στόλου, ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὸν πρότερον λόγον.

138 Ἡ δὲ στρατηλασίη ἡ βασιλέος οὔνομα μὲν εἶχε ὡς ἐπ' Ἀθήνας ἐλαύνει, κατίετο δὲ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα πρὸ πολλοῦ οἱ Ἕλληνες οὐκ ἐν ὁμοίῳ πάντες ἐποιεῦντο. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν δόντες γῆν καὶ ὕδωρ τῷ Πέρσῃ εἶχον θάρσος ὡς οὐδὲν πεισόμενοι ἄχαρι πρὸς τοῦ βαρβάρου· οἱ δὲ οὐ δόντες ἐν δείματι μεγάλῳ κατέστασαν, ἅτε οὔτε νεῶν ἐουσέων ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀριθμὸν ἀξιομάχων δέκεσθαι τὸν ἐπιόντα, οὔτε βουλομένων τῶν πολλῶν ἀν-
139 τάπτεσθαι τοῦ πολέμου, μηδιζόντων δὲ προθύμως. ἐνθαῦτα ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι γνώμην ἀποδέξασθαι ἐπίφθονον μὲν πρὸς τῶν πλεόνων ἀνθρώπων, ὅμως δὲ τῇ γέ μοι φαίνεται εἶναι ἀληθὲς οὐκ ἐπισχήσω. εἰ Ἀθηναῖοι καταρρωδήσαντες τὸν ἐπιόντα κίνδυνον ἐξέλιπον τὴν σφετέρην, ἢ καὶ μὴ ἐκλιπόντες ἀλλὰ μείναντες ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ξέρξῃ, κατὰ τὴν θάλασσαν οὐδαμοὶ ἂν ἐπειρῶντο ἀντιούμενοι βασιλέι. εἰ τοίνυν κατὰ τὴν θάλασσαν μηδεὶς ἠντιοῦτο Ξέρξῃ, κατά γε ἂν τὴν ἤπειρον τοιάδε ἐγίνετο. εἰ καὶ πολλοὶ τειχέων

ἐν τίσιν ἦσαν οἱ Ἕλληνες ἐπιόντος Ξέρξου καὶ περὶ τῶν δοθέντων Ἀθηναίοις χρησμῶν

18 sq. Plutarchus mor. p. 1098

1. τὸ om. *B* ‖ οἱ γὰρ] οἱ *R* ‖ 3. τήρεω *C*, Τόρεω z ‖ θρηικῶν *R* ‖ βασιλέως *C*, βασιλῆος z ‖ 4. Πυθέω Bekkerus ‖ εἵλωσαν *d* ‖ 6. αὐτέων *Cdz* ‖ 7. δειμάντου *R* ‖ 8. τοῦ τοῦ *R* ‖ 10. βασιλέως *C* ‖ 13. αὐτέων z ‖ τε καὶ H. Stephanus ‖ 15. κατέστησαν *R* ‖ 20. τῶν om. *R* ‖ γ' ἐμοὶ Schaefer ‖ 21. εἰ] οἱ z ‖ 24. οὐδαμῇ *d* ‖ ἀντιεύμενοι *R* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 26. ἂν om. *R* ‖ ἐγίνοντο *C*, ἐγένετο *dz*

κιθῶνες ἦσαν ἐληλαμένοι διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ Πελοποννησίοισι,
προδοθέντες ἂν Λακεδαιμόνιοι ὑπὸ τῶν συμμάχων οὐκ ἑκόν-
των ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης, κατὰ πόλις ἁλισκομένων ὑπὸ τοῦ
ναυτικοῦ στρατοῦ τοῦ βαρβάρου, ἐμουνώθησαν, μουνωθέντες
δὲ ἂν καὶ ἀποδεξάμενοι ἔργα μεγάλα ἀπέθανον γενναίως. ἢ
ταῦτα ἂν ἔπαθον, ἢ πρὸ τοῦ ὁρέοντες ἂν καὶ τοὺς ἄλλους
Ἕλληνας μηδίζοντας ὁμολογίῃ ἂν ἐχρήσαντο πρὸς Ξέρξεα.
καὶ οὕτω ἂν ἐπ' ἀμφότερα ἡ Ἑλλὰς ἐγίνετο ὑπὸ Πέρσῃσι.
τὴν γὰρ ὠφελίην τὴν τῶν τειχέων τῶν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ
ἐληλαμένων οὐ δύναμαι πυθέσθαι ἥτις ἂν ἦν, βασιλέος ἐπι-
κρατέοντος τῆς θαλάσσης. νῦν δὲ Ἀθηναίους ἄν τις λέγων
σωτῆρας γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τὸ ἀλη-
θές. οὗτοι γὰρ ἐπὶ ὁκότερα τῶν πρηγμάτων ἐτράποντο,
ταῦτα ῥέψειν ἔμελλε· ἑλόμενοι δὲ τὴν Ἑλλάδα περιεῖναι
ἐλευθέρην, τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν πᾶν τὸ λοιπόν, ὅσον μὴ
ἐμήδισε, αὐτοὶ οὗτοι ἦσαν οἱ ἐπεγείραντες καὶ βασιλέα μετά
γε θεοὺς ἀνωσάμενοι. οὐδέ σφεας χρηστήρια φοβερὰ ἐλ-
θόντα ἐκ Δελφῶν καὶ ἐς δεῖμα βαλόντα ἔπεισε ἐκλιπεῖν τὴν
Ἑλλάδα, ἀλλὰ καταμείναντες ἀνέσχοντο τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν
χώρην δέξασθαι. πέμψαντες γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἐς Δελφοὺς 140
θεοπρόπους χρηστηριάζεσθαι ἦσαν ἕτοιμοι· καί σφι ποιήσασι
περὶ τὸ ἱρὸν τὰ νομιζόμενα, ὡς ἐς τὸ μέγαρον ἐσελθόντες
ἵζοντο, χρᾷ ἡ Πυθίη, τῇ οὔνομα ἦν Ἀριστονίκη, τάδε.

ὦ μέλεοι, τί κάθησθε; λιπὼν φεῦγ' ἔσχατα γαίης
δώματα καὶ πόλιος τροχοειδέος ἄκρα κάρηνα.

2—7. Plutarchus mor. p. 864a. 865a. — 24. ὦ - γαίης et p. 224, 1 οὔτε γὰρ - 8 παλλόμενοι (Oenomaus apud Euseb. praep. ev. V 24). — ὦ - κάθησθε (Theodoretus graec. affect. X 28)

1. χιτῶνες *R* ‖ πελοποννησίοισι *Rd* ‖ 2. προδόντες *z* ‖ ξυμμάχων *Cd* | ἐόντων *d* ‖ 3. πόλεις *CRd* ‖ ἁλισκομένων om. *d* ‖ 4. ἐμουνόθησαν *R* | 5. μεγάλα] γενναῖα *qz* ‖ 6. ὁρέοντες *d*: ὁρέωντες *C*, ὁρῶντες reliqui ‖ πρὸ τούτου Plut. ‖ 7. ξέρξεα *PRz*. Plut.: ξέρξην ‖ 9. ὠφελείην *CPdz* ‖ τὴν om. *d* ‖ 10. βασιλέως *C* ‖ 12. τἀληθές *PRz*. 'aut τοῦ ἀληθέος leg. aut λέγων τἀληθές Reiske, τἀληθέος Schaefer ‖ 13. πραγμάτων *C* ‖ 15. τοῦ, τὸ ἑλληνικὸν *R* ‖ 16. ἐμήδισε αὐτοῦ. οὗτοι *R* ‖ ἔσαν et βασιλῆα *z* ‖ 21. ἔσαν *z* ‖ ἑτοῖμοι *CPd* ‖ 22. ἐλθόντες *R* ‖ 24. λοιπὸν φεύγετ' *d*, πόλιν φύγετ' Oenom. λιπὼν φύγ' ἐς Reiske

οὔτε γὰρ ἡ κεφαλὴ μένει ἔμπεδον οὔτε τὸ σῶμα,
οὔτε πόδες νέατοι οὔτ' ὦν χέρες, οὔτε τι μέσσης
λείπεται, ἀλλ' ἄζηλα πέλει· κατὰ γάρ μιν ἐρείπει
πῦρ τε καὶ ὀξὺς Ἄρης, Συριηγενὲς ἅρμα διώκων.
πολλὰ δὲ κἄλλ' ἀπολεῖ πυργώματα κοὐ τὸ σὸν οἶον·
πολλοὺς δ' ἀθανάτων νηοὺς μαλερῷ πυρὶ δώσει,
οἵ που νῦν ἱδρῶτι ῥεούμενοι ἑστήκασι,
δείματι παλλόμενοι, κατὰ δ' ἀκροτάτοις ὀρόφοισι
αἷμα μέλαν κέχυται, προϊδὸν κακότητος ἀνάγκας.
ἀλλ' ἴτον ἐξ ἀδύτοιο, κακοῖς δ' ἐπικίδνατε θυμόν.

141 ταῦτα ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων θεοπρόποι συμφορῇ τῇ μεγίστῃ ἐχρέωντο. προβάλλουσι δὲ σφέας αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ κακοῦ τοῦ κεχρησμένου Τίμων ὁ Ἀνδροβούλου, τῶν Δελφῶν ἀνὴρ δόκιμος ὅμοια τῷ μάλιστα, συνεβούλευέ σφι ἱκετηρίην λαβοῦσι δεύτερα αὖτις ἐλθόντας χρᾶσθαι τῷ χρηστηρίῳ ὡς ἱκέτας. πειθομένοισι δὲ ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι καὶ λέγουσι "ὦναξ, χρῆσον ἡμῖν ἄμεινόν τι περὶ τῆς πατρίδος, αἰδεσθεὶς τὰς ἱκετηρίας τάσδε τάς τοι ἥκομεν φέροντες· ἢ οὔ τοι ἄπιμεν ἐκ τοῦ ἀδύτου, ἀλλ' αὐτοῦ τῇδε μενέομεν ἔστ' ἂν καὶ τελευτήσωμεν," ταῦτα δὲ λέγουσι ἡ πρόμαντις χρᾷ δεύτερα τάδε.

οὐ δύναται Παλλὰς Δί' Ὀλύμπιον ἐξιλάσασθαι
λισσομένη πολλοῖσι λόγοις καὶ μήτιδι πυκνῇ.

6. πολλοὺς - 8 παλλόμενοι (Clemens Al. strom. V p. 792 Pott.). — 22. οὐ - p. 225, 7 συνιούσης (Oenomaus apud Euseb. praep. ev. V 24). — οὐ - 23 λόγοις (Theodoretus graec. affect. X 30) — οὐ - 23 πυκνῇ (Clemens Al. ibidem)

1. μενεῖ *ABR*, μένη *d* ‖ ἔμποδον *R*, ἔμπεδος Oenom. ‖ 2. οὐ χέρες οὐδὲ πόδες νέατοι Oenom. ‖ οὔτε τι - 3 πέλει om. Oenom. ‖ οὔτέτι *AB* ‖ 3. ἀΐδηλα Blomfield ‖ ἐρίπει *AB*, ἐρείψει Oenom. ‖ 4. ἀσιηγενὲς *R* ‖ 5. πολλὰ δὲ τῇ δ' ἀπολεῖ πυργώματα καὶ κατερείψει Oenom. ‖ τὸν σὸν οἶον *CP*: τόσον οἶον ‖ 6. ναοὺς *ABCd* ‖ 7. ῥεόμενοι *d*, ῥεεύμενοι Clem. ‖ 8. δείμασι *R* ‖ ὀρόφοισιν *AB* ‖ 9. ἀνάγκης *AB*, ἀνάγκην *Cd* ‖ 10. ἴτ' ἐξ *d* ‖ κακοῖσι *ABC*, κακοῖσι νῦν *d*, κακοῖο *z* ‖ 11. ξυμφορῇ *d* ‖ 12. ἐχρέοντο *P* ‖ δὲ σφεας *d* ‖ 13. κεχρημένου *R* ‖ ἀδελφῶν *d* ‖ 14. ὁμοῖα *CPdz* ‖ ξυνεβούλευέ *Cd* ‖ ἱκετηρίαν *d*, ἱκετηρίας *R* ‖ 15. χρῆσθαι *R* ‖ 17. τι ἄμεινον *R* ‖ 18. τάσδε *AB* ‖ οὔτοι *P*, οὐ του *R* ‖ 19. μένομεν *ABCd* ‖ ἐστὰν *AB* ‖ 20. τελευτήσομεν *B* ‖ δὲ λέγουσι //// λέγουσι *A*, λέγουσι *Rz* ‖ 23. λισσομένη *C* ‖ καὶ μήτιδι πυκνῇ om. Oenom.

σοὶ δὲ τόδ' αὖτις ἔπος ἐρέω ἀδάμαντι πελάσσας.
τῶν ἄλλων γὰρ ἁλισκομένων ὅσα Κέκροπος οὖρος
ἐντὸς ἔχει κευθμών τε Κιθαιρῶνος ζαθέοιο,
τεῖχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεύς
μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν, τὸ σὲ τέκνα τ' ὀνήσει.
μηδὲ σύ γ' ἱπποσύνην τε μένειν καὶ πεζὸν ἰόντα
πολλὸν ἀπ' ἠπείρου στρατὸν ἥσυχος, ἀλλ' ὑποχωρεῖν
νῶτον ἐπιστρέψας· ἔτι τοί ποτε κἀντίος ἔσσῃ.
ὦ θείη Σαλαμίς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν
ἤ που σκιδναμένης Δημήτερος ἢ συνιούσης.

ταῦτά σφι ἠπιώτερα γὰρ τῶν προτέρων καὶ ἦν καὶ ἐδόκεε 142
εἶναι, συγγραψάμενοι ἀπαλλάσσοντο ἐς τὰς Ἀθήνας. ὡς δὲ ἀπελθόντες οἱ θεοπρόποι ἀπήγγελλον ἐς τὸν δῆμον, γνῶμαι καὶ ἄλλαι πολλαὶ γίνονται διζημένων τὸ μαντήιον καὶ αἵδε συνεστηκυῖαι μάλιστα. τῶν πρεσβυτέρων ἔλεγον μετεξέτεροι δοκέειν σφίσι τὸν θεὸν τὴν ἀκρόπολιν χρῆσαι περιέσεσθαι· ἡ γὰρ ἀκρόπολις τὸ πάλαι τῶν Ἀθηναίων ῥηχῷ ἐπέφρακτο. οἱ μὲν δὴ κατὰ τὸν φραγμὸν συνεβάλλοντο τοῦτο τὸ ξύλινον τεῖχος εἶναι, οἱ δ' αὖ ἔλεγον τὰς νέας σημαίνειν τὸν θεόν, καὶ ταύτας παραρτέεσθαι ἐκέλευον τὰ ἄλλα ἀπέντας. τοὺς

4. τεῖχος - 7 ὑποχωρεῖν (Aristides II p. 279 sq. Dind. Schol. Aeschyl. Pers. init.). Tzetzes in Lycophr. p. 1038 Muell. — 4. τεῖχος - Ζεύς (Polyaenus I 30, 1. Theo progymn. p. 186. Theodoretus ibidem. Olympiodorus in Plat. Alcib. I p. 224. Schol. Aristoph. Equit. 1040. Schol. Aristot. p. 27b. Schol. Lucian. Iov. trag. 31). — 8. ἔτι - ἔσσῃ (Aristides ibidem). — 9. ὦ - 10 συνιούσης (Theodoretus graec. affect. X 32). — ὦ - γυναικῶν (Polyaenus ibidem. Aristides II p. 282. Schol. Aristot. ibidem. Eustathius Il. p. 701). — 17. Λέξεις

1. πελάσας *d* ‖ 2. ὅσα - 3 ζαθέοιο om. Oenom. ‖ 3. κευθμῶν *R* ‖ τε καὶ *C* ‖ 4. τριτογενείῃ *B*²*d*. Aristid. Schol. Lucian., τριττογενῆ Schol. Aristot. ‖ δῴοι Schol. Aristot. ‖ 6. μὴ δὲ *P*. Schol. Aesch. Tzetz. ‖ — σύνην - 7 ὑπο — om. *R* ‖ 7. ἱπογωρεῖν *R*, ὑποχώρει Schol. Aesch., ἀναχωρεῖν Aristid. ‖ 8. νότον *R* ‖ κοτὲ *z* ‖ ἔσῃ *d*, ἔσται Oenom. ‖ 9. θεία Theodor. Schol. Arist. ‖ δὲ σὺ] ἠδὲ Schol. Aristot. ‖ 10. ἡ συνιούσης *B* ‖ 11. ἠπιώτερα *Bd* ‖ 12. ἀπηΐεσαν ἐς ἀθήνας *R* ‖ 13. ἀπήγγελλον om *C* ‖ 14. πολλαὶ καὶ ἄλλαι *Pz*, πολλαὶ ἄλλαι *d* ‖ ἐγίνοντο *PRz* ‖ καὶ om. *Cd* ‖ αἱ δὲ *ABCd* ‖ 15. μετεξέτεροί τε *ABCd* ‖ 16. σφι *L* ‖ 17. Ἀθηνέων Schaefer ‖ 18. ξυνεβάλλοντο *d*, ξυνεβάλοντο *C*, συνεβάλοντο *R* ‖ 20. τἄλλα *R* ‖ ἀπέντας *Pcorr*. *Rz* : ἀφέντας

ὧν δὴ τὰς νέας λέγοντας εἶναι τὸ ξύλινον τεῖχος ἔσφαλλε τὰ δύο τὰ τελευταῖα ῥηθέντα ὑπὸ τῆς Πυθίης,

ὦ θείη Σαλαμίς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν
ἤ που σκιδναμένης Δημήτερος ἢ συνιούσης.

κατὰ ταῦτα τὰ ἔπεα συνεχέοντο αἱ γνῶμαι τῶν φαμένων τὰς νέας τὸ ξύλινον τεῖχος εἶναι· οἱ γὰρ χρησμολόγοι ταύτῃ ταῦτα ἐλάμβανον, ὡς ἀμφὶ Σαλαμῖνα δεῖ σφεας ἑσσωθῆναι
143 ναυμαχίην παρασκευασαμένους. ἦν δὲ τῶν τις Ἀθηναίων ἀνὴρ ἐς πρώτους νεωστὶ παριών, τῷ οὔνομα μὲν ἦν Θεμιστοκλέης, παῖς δὲ Νεοκλέος ἐκαλέετο. οὗτος ὡνὴρ οὐκ ἔφη πᾶν ὀρθῶς τοὺς χρησμολόγους συμβάλλεσθαι, λέγων τοιάδε· εἰ ἐς Ἀθηναίους εἶχε τὸ ἔπος εἰρημένον ἐόντως, οὐκ ἂν οὕτω μιν δοκέειν ἠπίως χρησθῆναι, ἀλλὰ ὧδε "ὦ σχετλίη Σαλαμίς" ἀντὶ τοῦ "ὦ θείη Σαλαμίς," εἴ πέρ γε ἔμελλον οἱ οἰκήτορες ἀμφ' αὐτῇ τελευτήσειν· ἀλλὰ γὰρ ἐς τοὺς πολεμίους τῷ θεῷ εἰρῆσθαι τὸ χρηστήριον συλλαμβάνοντι κατὰ τὸ ὀρθόν, ἀλλ' οὐκ ἐς Ἀθηναίους· παρασκευάζεσθαι ὧν αὐτοὺς ὡς ναυμαχήσοντας συνεβούλευε, ὡς τούτου ἐόντος τοῦ ξυλίνου τείχεος. ταύτῃ Θεμιστοκλέος ἀποφαινομένου Ἀθηναῖοι ταῦτα σφίσι ἔγνωσαν αἱρετώτερα εἶναι μᾶλλον ἢ τὰ τῶν χρησμολόγων, οἳ οὐκ ἔων ναυμαχίην ἀρτέεσθαι, τὸ δὲ σύμπαν εἶναι οὐδὲ χεῖρας ἀνταείρεσθαι, ἀλλὰ ἐκλιπόντας
144 χώρην τὴν Ἀττικὴν ἄλλην τινὰ οἰκίζειν. ἑτέρη τε Θεμιστοκλέι γνώμη ἔμπροσθε ταύτης ἐς καιρὸν ἠρίστευσε, ὅτε Ἀθηναίοισι γενομένων χρημάτων μεγάλων ἐν τῷ κοινῷ, τὰ

περὶ τῆς Θεμιστοκλέους γνώμης

1. ὧν om. *C* ‖ ἔσφαλε *C* ‖ τὰ δύο] ἔπεα δύο? ‖ 6. ταῦτα ταύτῃ *d* ‖ 7. σφέας *Cd* ‖ 8. παρεσκευασμένους *qz* ‖ ἔην *L* ‖ 10. ὡνὴρ *d* ‖ 11. συμβαλέσθαι *CR* ‖ 12. ἔπος] πάθος *R* ‖ ἐόντως Reiske: ἐόν κως ‖ 13. οὕτως ἡμῖν *R*, οὕτω μοι *z* ‖ ἀλλ' *PR* ‖ ὧιδε *P* ‖ σχετλία *Pdz* ‖ 14. θεία *d* ‖ 19. θεμιστοκλέος *PR*: θεμιστοκλέους ‖ 20. ἀθηναίοις *R* ‖ ταῦτά σφι *L* ‖ αἱρετώτερα ἔγνωσαν *d* ‖ μᾶλλον om. *R* ‖ 23. ἑτέρηι *P* ‖ θεμιστοκλέους *Cpr.*, θεμιστοκλέη *R* ‖ 24. ἔμπροσθεν *R* ‖ 25. μεγάλων χρημάτων *d* ‖ ἐκ τῶν κοινῶν *PRz*

ἐκ τῶν μετάλλων σφι προσῆλθε τῶν ἀπὸ Λαυρείου, ἔμελλον λάξεσθαι ὀρχηδὸν ἕκαστος δέκα δραχμάς. τότε Θεμιστοκλέης ἀνέγνωσε Ἀθηναίους τῆς διαιρέσιος ταύτης παυσαμένους νέας τούτων τῶν χρημάτων ποιήσασθαι διηκοσίας ἐς τὸν πόλεμον, τὸν πρὸς Αἰγινήτας λέγων· οὗτος γὰρ ὁ πόλεμος συστὰς ἔσωσε ἐς τὸ τότε τὴν Ἑλλάδα, ἀναγκάσας θαλασσίους γενέσθαι Ἀθηναίους. αἱ δὲ ἐς τὸ μὲν ἐποιήθησαν οὐκ ἐχρήσθησαν, ἐς δέον δὲ οὕτω τῇ Ἑλλάδι ἐγένοντο. αὗταί τε δὴ αἱ νέες τοῖσι Ἀθηναίοισι προποιηθεῖσαι ὑπῆρχον, ἑτέρας τε ἔδεε προσναυπηγέεσθαι. ἔδοξέ τέ σφι μετὰ τὸ χρηστήριον βουλευομένοισι ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον δέκεσθαι τῇσι νηυσὶ πανδημεί, τῷ θεῷ πειθομένους, ἅμα Ἑλλήνων τοῖσι βουλομένοισι.

Τὰ μὲν δὴ χρηστήρια ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐγεγόνεε· 145
συλλεγομένων δὲ ἐς τὠυτὸ τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἑλλήνων τῶν τὰ ἀμείνω φρονεόντων καὶ διδόντων σφίσι λόγον καὶ πίστιν, ἐνθαῦτα ἐδόκεε βουλευομένοισι αὐτοῖσι πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων καταλλάσσεσθαι τάς τε ἔχθρας καὶ τοὺς κατ' ἀλλήλους ἐόντας πολέμους· ἦσαν δὲ πρός τινας καὶ ἄλλους ἐγκεχρημένοι, ὁ δὲ ὦν μέγιστος Ἀθηναίοισί τε καὶ Αἰγινήτῃσι. μετὰ δὲ πυνθανόμενοι Ξέρξην σὺν τῷ στρατῷ εἶναι ἐν Σάρδισι, ἐβουλεύσαντο κατασκόπους πέμπειν ἐς τὴν

περὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων συλλογῆς καὶ βουλῆς περὶ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πεμφθέντων κατασκόπων

---

2. Λέξεις. — 15. συλλεγομένων - 17 αὐτοῖσι Lexicon Vindob. p. 90. — 20. (Hesychius v. ἐγκεχρημένοι ?)

1. προῆλθε *d* ‖ λαυρίου *Rd* ‖ 2. λάζεσθαι *d*, λέξεσθαι *R* ‖ ὀρχιδὸν *A*[1]*B*[1], ἡβηδὸν *d* ‖ 3. διαιρέσεως *R* ‖ 4. τουτέων *z* ‖ τὸν om. *R* ‖ 5. λέγω *dz* ‖ 6. ἐς τὸ om. *PRz* ‖ 8. τούτων *ABC*, τοῦτο *d* ‖ αὐταί *B* ‖ δὴ om. *C* ‖ 9. νῆες *Rd* ‖ 11. βουλομένοισι *C* ‖ ἀναδέκεσθαι *R* ‖ 12. πανδημεῖ *R*, πανδημὶ *AB* ‖ 13. βουλευομένοισι *d* ‖ 15. ταυτὸ *Pd* ‖ Ἑλλήνων τῶν ante περὶ τὴν traiecit Schaefer, seclusit Bekkerus, τῶν expungebat Valckenaer ‖ 16. τὰ ἐκείνων φρονούντων Lex. Vind. ‖ σφίσι om. Lex. Vind. ‖ 17. ἐνταῦθα Lex. Vind. ‖ αὐτοῖσι βουλευομένοισι *R* ‖ 18. πάντων om. *Rd* ‖ 19. ἔσαν *z* ‖ 20. ἐγκεχρημένοι aut ἐγκεχειρημένοι aut ἐγκεχριμμένοι Reiske ‖ ἀθηναῖοι *B*[1] ‖ 21. Ξέρξεα *z*

Ἀσίην τῶν βασιλέος πρηγμάτων, ἐς Ἄργος τε ἀγγέλους ὁμαιχμίην συνθησομένους πρὸς τὸν Πέρσην, καὶ ἐς Σικελίην ἄλλους πέμπειν παρὰ Γέλωνα τὸν Δεινομένεος ἔς τε Κέρκυραν κελεύσοντας βοηθέειν τῇ Ἑλλάδι καὶ ἐς Κρήτην ἄλλους, φρονήσαντες εἴ κως ἕν τε γένοιτο τὸ Ἑλληνικὸν καὶ εἰ συγκύψαντες τὠυτὸ πρήσσοιεν πάντες, ὡς δεινῶν ἐπιόντων ὁμοίως πᾶσι Ἕλλησι. τὰ δὲ Γέλωνος πρήγματα μεγάλα ἐλέγετο εἶναι, οὐδαμῶν Ἑλληνικῶν τῶν οὐ πολλὸν μέζω.

146 Ὡς δὲ ταῦτά σφι ἔδοξε, καταλυσάμενοι τὰς ἔχθρας πρῶτα μὲν κατασκόπους πέμπουσι ἐς τὴν Ἀσίην ἄνδρας τρεῖς. οἱ δὲ ἀπικόμενοί τε ἐς Σάρδις καὶ καταμαθόντες τὴν βασιλέος στρατιήν, ὡς ἐπάιστοι ἐγένοντο, βασανισθέντες ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τοῦ πεζοῦ στρατοῦ ἀπήγοντο ὡς ἀπολούμενοι. καὶ τοῖσι μὲν κατεκέκριτο θάνατος, Ξέρξης δὲ ὡς ἐπύθετο ταῦτα, μεμφθεὶς τῶν στρατηγῶν τὴν γνώμην πέμπει τῶν τινας δορυφόρων, ἐντειλάμενος, ἢν καταλάβωσι τοὺς κατασκόπους ζῶντας, ἄγειν παρ' ἑωυτόν. ὡς δὲ ἔτι περιεόντας αὐτοὺς κατέλαβον καὶ ἦγον ἐς ὄψιν τὴν βασιλέος, τὸ ἐνθεῦτεν πυθόμενος ἐπ' οἷσι ἦλθον, ἐκέλευέ σφεας τοὺς δορυφόρους περιάγοντας ἐπιδείκνυσθαι πάντα τε τὸν πεζὸν στρατὸν καὶ τὴν ἵππον, ἐπεὰν δὲ ταῦτα θηεύμενοι ἔωσι πλήρεες,
147 ἀποπέμπειν ἐς τὴν ἂν αὐτοὶ ἐθέλωσι χώρην ἀσινέας. ἐπιλέ-
γων δὲ τὸν λόγον τόνδε ταῦτα ἐνετέλλετο, ὡς εἰ μὲν ἀπώλοντο οἱ κατάσκοποι, οὔτ' ἂν τὰ ἑωυτοῦ πρήγματα προεπύθοντο οἱ Ἕλληνες ἐόντα λόγου μέζω, οὔτ' ἄν τι τοὺς πολεμίους μέγα ἐσίναντο, ἄνδρας τρεῖς ἀπολέσαντες· νοστησάντων δὲ τούτων ἐς τὴν Ἑλλάδα δοκέειν ἔφη ἀκούσαντας τοὺς

2. ὁμαιχμίην τε *ABC* ‖ 3. κέρκυρα *C* ‖ 4. κελεύοντας *Cdz* ‖ 5. γενοίατο *R* ‖ τὸ om. *R* ‖ εἰ] οἱ *R* ‖ 7. πᾶσι τοῖσι *z* ‖ 8. πολλῶι *C*, πολλῶν *Pd* ‖ 11. σάρδεις *d* ‖ 13. ἀπολεύμενοι *R*, ἀπολλύμενοι *d* ‖ 14. κατεκέκριτο *ABdz*: κατακέκριτο ‖ 15. τὴν γνώμην τῶν στρατηγῶν *R* ‖ 16. ἐντειλάμενος] ἐντειλάμενος ἢν *d* ‖ 17. ὡς δέτι *R* ‖ περιόντας *d* ‖ 18. ἤγαγον *R* ‖ τοενθεῦτεν *Pz* ‖ 19. ἐφ' *Ppr. Rd* ‖ ἐκέλευσέ *Rz* ‖ 21. ἐπεὰν *R*: ἐπὴν ‖ θεεύμενοι *Pz* ‖ 22. θέλωσι *R* ‖ 23. εἰ] ἂν ἦν *R* ‖ 24. οὔτε *ABCd* ‖ 25. τις *R* ‖ 26. ἐσινέατο *L* ‖ 27. τουτέων *Cdz*

Ἕλληνας τὰ ἑωυτοῦ πρήγματα πρὸ τοῦ στόλου τοῦ γινομένου παραδώσειν σφέας τὴν ἰδίην ἐλευθερίην, καὶ οὕτω οὐδὲ δεήσειν ἐπ' αὐτοὺς στρατηλατέοντας πρήγματα ἔχειν. οἶκε δὲ αὐτοῦ αὕτη ἡ γνώμη τῇ γε ἄλλῃ. ἐὼν γὰρ ἐν Ἀβύδῳ ὁ Ξέρξης εἶδε πλοῖα ἐκ τοῦ Πόντου σιταγωγὰ διεκπλώοντα τὸν Ἑλλήσποντον, ἔς τε Αἴγιναν καὶ Πελοπόννησον κομιζόμενα. οἱ μὲν δὴ πάρεδροι αὐτοῦ ὡς ἐπύθοντο πολέμια εἶναι τὰ πλοῖα, ἕτοιμοι ἦσαν αἱρέειν αὐτά, ἐσβλέποντες ἐς τὸν βασιλέα ὁκότε παραγγελέει. ὁ δὲ Ξέρξης εἴρετο αὐτοὺς ὅκῃ πλέοιεν· οἱ δὲ εἶπαν "ἐς τοὺς σοὺς πολεμίους, ὦ δέσποτα, σῖτον ἄγοντες." ὁ δὲ ὑπολαβὼν ἔφη "οὐκῶν καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ πλέομεν ἔνθα περ οὗτοι τοῖσί τε ἄλλοισι ἐξηρτυμένοι καὶ σίτῳ; τί δῆτα ἀδικέουσι οὗτοι ἡμῖν σιτία παρακομίζοντες;"

148 Οἱ μέν νυν κατάσκοποι οὕτω θεησάμενοί τε καὶ ἀποπεμφθέντες ἐνόστησαν ἐς τὴν Εὐρώπην, οἱ δὲ συνωμόται Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ Πέρσῃ μετὰ τὴν ἀπόπεμψιν τῶν κατασκόπων δεύτερα ἔπεμπον ἐς Ἄργος ἀγγέλους. Ἀργεῖοι δὲ λέγουσι τὰ κατ' ἑωυτοὺς γενέσθαι ὧδε. πυθέσθαι γὰρ αὐτίκα κατ' ἀρχὰς τὰ ἐκ τοῦ βαρβάρου ἐγειρόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, πυθόμενοι δέ, καὶ μαθόντες ὡς σφέας οἱ Ἕλληνες πειρήσονται παραλαμβάνοντες ἐπὶ τὸν Πέρσην, πέμψαι θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς τὸν θεὸν ἐπειρησομένους ὥς σφι μέλλει ἄριστον ποιέουσι γενέσθαι· νεωστὶ γὰρ σφέων τεθνάναι ἑξακισχιλίους ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Κλεομένεος τοῦ Ἀναξανδρίδεω, τῶν δὴ εἵνεκα πέμπειν. τὴν δὲ Πυθίην ἐπειρωτῶσι αὐτοῖσι ἀνελεῖν τάδε.

1. πράγματα *C* ‖ 2. οὕτω *Pz*: οὕτως ‖ οὐδεήσειν *R* ‖ 3. ἔοικε *ABCd* ‖ 4. τῇδε ἄλλῃ Schweighaeuser ‖ 6. πελοπόνησον *Rd* ‖ 8. ἑτοῖμοι *CPz* ‖ ἔσαν *z* ‖ 9. βασιλῆα *z* ‖ ὅκοτε *AB* ‖ παραγγελέῃ *d* ‖ ἤρετο *C* ‖ 10. ὄκοι *d* ‖ 11. ὦ om. *z* ‖ 12. περ] καὶ *d*, περ καὶ *z* ‖ τε om. *ABCd* ‖ 13. ἐξηρτημένοι *ABCd* ‖ σῖτον *d* ‖ 16. συνομόται *d* ‖ 19. ὧδε *P* ‖ 21. ὡς σφέας *Pz*: ὥς σφεας ‖ παρήσονται *z* ‖ 23. τῶν *R* ‖ ἐπηρησομένους *C*, εἰρησομένους *R* ‖ μέλλοι *R* ‖ 24. ποιεῦσι *R* ‖ γίνεσθαι *PR* ‖ γάρ σφεων *AB* ‖ 25. τε καὶ ? ‖ 26. τῶνδε δὴ *PRz* ‖ ἐπηρωτῶσι *C*

ἐχθρὲ περικτιόνεσσι, φίλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
εἴσω τὸν προβόλαιον ἔχων πεφυλαγμένος ἧσο
καὶ κεφαλὴν πεφύλαξο· κάρη δὲ τὸ σῶμα σαώσει.

ταῦτα μὲν τὴν Πυθίην χρῆσαι πρότερον. μετὰ δὲ ὡς ἐλθεῖν τοὺς ἀγγέλους ἐς δὴ τὸ Ἄργος, ἐπελθεῖν ἐπὶ τὸ βουλευτήριον καὶ λέγειν τὰ ἐντεταλμένα. τοὺς δὲ πρὸς τὰ λεγόμενα ὑποκρίνασθαι ὡς ἕτοιμοί εἰσι Ἀργεῖοι ποιέειν ταῦτα τριήκοντα ἔτεα εἰρήνην σπεισάμενοι Λακεδαιμονίοισι καὶ ἡγεόμενοι κατὰ τὸ ἥμισυ πάσης τῆς συμμαχίης· καίτοι κατά γε τὸ δίκαιον γίνεσθαι τὴν ἡγεμονίην ἑωυτῶν, ἀλλ' ὅμως σφίσι
149 ἀποχρᾶν κατὰ τὸ ἥμισυ ἡγεομένοισι. ταῦτα μὲν λέγουσι τὴν βουλὴν ὑποκρίνασθαι, καίπερ ἀπαγορεύοντός σφι τοῦ χρηστηρίου μὴ ποιέεσθαι τὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας συμμαχίην· σπουδὴν δὲ ἔχειν σπονδὰς γενέσθαι τριηκοντοέτιδας καίπερ τὸ χρηστήριον φοβεομένοισι, ἵνα δή σφι οἱ παῖδες ἀνδρωθέωσι ἐν τούτοισι τοῖσι ἔτεσι· μὴ δὲ σπονδέων ἐουσέων ἐπιλέγεσθαι, ἢν ἄρα σφέας καταλάβῃ πρὸς τῷ γεγονότι κακῷ ἄλλο πταῖσμα πρὸς τὸν Πέρσην, μὴ τὸ λοιπὸν ἔωσι Λακεδαιμονίων ὑπήκοοι. τῶν δὲ ἀγγέλων τοὺς ἀπὸ τῆς Σπάρτης πρὸς τὰ ῥηθέντα ἐκ τῆς βουλῆς ἀμείψασθαι τοῖσιδε· περὶ μὲν σπονδέων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας, περὶ δὲ ἡγεμονίης αὐτοῖσι ἐντετάλθαι ὑποκρίνασθαι, καὶ δὴ λέγειν, σφίσι μὲν εἶναι δύο βασιλέας, Ἀργείοισι δὲ ἕνα· οὔκων δυνατὸν εἶναι τῶν ἐκ Σπάρτης οὐδέτερον παῦσαι τῆς ἡγεμονίης, μετὰ δὲ δύο τῶν σφετέρων ὁμόψηφον τὸν Ἀργεῖον εἶναι κωλύειν οὐδέν. οὕτω δὴ οἱ Ἀργεῖοί φασι οὐκ ἀνασχέσθαι τῶν Σπαρ-

1. ἐχθρὲ - 2 ἧσο (Oenomaus apud Eusebium praep. ev. VI 7)

1. θεοῖσι *PRz* ‖ 2. προβολαῖον *B* ‖ 3. κάρα *ABCd* ‖ δὲ om. *C* ‖ φυλάξει *R* ‖ 4. τὴν om. *d* ‖ ἐσελθεῖν *Pcorr. Rz* ‖ 7. ἑτοῖμοί *CPdz* ‖ 8. σπεισόμενοι *ABCd* ‖ 10. σφι *L* ‖ 14. τριηκονταέτιδας *Bdz* ‖ 15. φοβεόμενοι? ‖ ἀνδρωθέωσι *R*: ἀνδρεωθέωσι ‖ 17. ἀρά σφεας *AB* ‖ ἄλλῳ *R* ‖ τὸν λοιπὸν *ABC* ‖ 18. τῶν Λακεδαιμονίων *z* ‖ 19. τοὺς] τῶν *ABCd* ‖ 20. ἐκ βολῆς *R* ‖ τοῖσιδε *Cd*: τοῖσδε ‖ 22. σφίσι *s*: σφι *Pz*, σφὶ ceteri ‖ 23. δύω *Ccorr.* ‖ βασιλῆας *z* ‖ 24. τὸν *R* ‖ 25. Ἀργείων et κωλύει *z* ‖ οὐδείς *d* ‖ 26. οἱ om. *ABCd* ‖ ἀργεῖοί φασι *CR*: ἀργεῖοι φασὶ ‖ τῶν Σπαρτιητέων - p. 231, 2 ἄρχεσθαι om. *d*

τιητέων τὴν πλεονεξίην, ἀλλ' ἐλέσθαι μᾶλλον ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἄρχεσθαι ἤ τι ὑπεῖξαι Λακεδαιμονίοισι, προειπεῖν τε τοῖσι ἀγγέλοισι πρὸ δύντος ἡλίου ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ τῆς Ἀργείων χώρης, εἰ δὲ μή, περιέψεσθαι ὡς πολεμίους.

Αὐτοὶ μὲν Ἀργεῖοι τοσαῦτα τούτων πέρι λέγουσι· ἔστι 150 δὲ ἄλλος λόγος λεγόμενος ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, ὡς Ξέρξης ἔπεμψε κήρυκα ἐς Ἄργος πρότερον ἤ περ ὁρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· ἐλθόντα δὲ τοῦτον λέγεται εἰπεῖν "ἄνδρες Ἀργεῖοι, βασιλεὺς Ξέρξης τάδε ὑμῖν λέγει. ἡμεῖς νομίζομεν Πέρσην εἶναι ἀπ' οὗ ἡμεῖς γεγόναμεν, παῖδα Περσέος τοῦ Δανάης, γεγονότα ἐκ τῆς Κηφέος θυγατρὸς Ἀνδρομέδης. οὕτω ἂν ὦν εἴημεν ὑμέτεροι ἀπόγονοι. οὔτε ὦν ἡμέας οἰκὸς ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους ἐκστρατεύεσθαι, οὔτε ὑμέας ἄλλοισι τιμωρέοντας ἡμῖν ἀντιξόους γίνεσθαι, ἀλλὰ παρ' ὑμῖν αὐτοῖσι ἡσυχίην ἔχοντας κατῆσθαι. ἢν γὰρ ἐμοὶ γένηται κατὰ νόον, οὐδαμοὺς μέζονας ὑμέων ἄξω." ταῦτα ἀκούσαντας Ἀργείους λέγεται πρῆγμα ποιήσασθαι, καὶ παραχρῆμα μὲν οὐδὲν ἐπαγγελλομένους μεταιτέειν, ἐπεὶ δέ σφεας παραλαμβάνειν τοὺς Ἕλληνας, οὕτω δὴ ἐπισταμένους ὅτι οὐ μεταδώσουσι τῆς ἀρχῆς Λακεδαιμόνιοι μεταιτέειν, ἵνα ἐπὶ προφάσιος ἡσυχίην ἄγωσι. συμπεσεῖν δὲ 151 τούτοισι καὶ τόνδε τὸν λόγον λέγουσί τινες Ἑλλήνων, πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον γενόμενον τούτων. τυχεῖν ἐν Σούσοισι τοῖσι Μεμνονίοισι ἐόντας ἑτέρου πρήγματος εἵνεκα ἀγγέλους Ἀθηναίων, Καλλίην τε τὸν Ἱππονίκου καὶ τοὺς μετὰ τούτου

περὶ τοῦ ἀπὸ Ξέρξου πρὸς Ἀργείους πεμφθέντος κήρυκος

---

19. ἐπεὶ - 21 ἄγωσι Plutarchus mor. p. 863

1. ἀλλὰ *AB* ‖ τῶν om. *AB* ‖ 2. τι om. *PRz* ‖ δὲ *PR* ‖ 3. δύνοντος *R* ‖ 5. περὶ τούτων *ABCd*, τουτέων πέρι *z* ‖ 6. ὡς - 8 Ἑλλάδα om. *d* ‖ εἶπαι *z* ‖ 10. ὑφ' *R* ‖ 11. περσέως *d* ‖ 13. εἰκὸς *z* ‖ ἐκστρατεύεσθαι *CR*: στρατεύεσθαι ‖ 14. ἀντίξους *AB*[1]*Cd* ‖ γενέσθαι *sz* ‖ 15. καθῆσθαι *R* ‖ 16. γένοιτο *R* ‖ νόον μοι *d* ‖ οὐδαμῶς *dz* ‖ μέζονος (*pluris*) Valla ‖ 17. ἔξω *R* ‖ 18. ἀπαγγελλομένους *s* ‖ 20. τῆς] τὰ τῆς *R* ‖ 21. ἄγωσιν *AB* ‖ 22. πολλοῖσί τε ἔτεσι *R* ‖ 23. τουτέων *z* ‖ 24. μεμνονείοισι *Pdz* ‖ 25. τούτους *d*

ἀναβάντας, Ἀργείους δὲ τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον πέμψαντας καὶ τούτους ἐς Σοῦσα ἀγγέλους εἰρωτᾶν Ἀρτοξέρξεα τὸν Ξέρξεω εἴ σφι ἔτι ἐμμένει ἐθέλουσι τὴν πρὸς Ξέρξην φιλίην συνεκεράσαντο, ἢ νομιζοίατο πρὸς αὐτοῦ εἶναι πολέμιοι· βασιλέα δὲ Ἀρτοξέρξεα μάλιστα ἐμμένειν φάναι, καὶ
152 οὐδεμίαν νομίζειν πόλιν Ἄργεος φιλιωτέρην. εἰ μέν νυν Ξέρξης τε ἀπέπεμψε ταῦτα λέγοντα κήρυκα ἐς Ἄργος καὶ Ἀργείων ἄγγελοι ἀναβάντες ἐς Σοῦσα ἐπειρώτεον Ἀρτοξέρξεα περὶ φιλίης, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως εἰπεῖν, οὐδέ τινα γνώμην περὶ αὐτῶν ἀποφαίνομαι ἄλλην γε ἢ τήν περ αὐτοὶ Ἀργεῖοι λέγουσι· ἐπίσταμαι δὲ τοσοῦτο ὅτι, εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκήια κακὰ ἐς μέσον συνενείκαιεν ἀλλάξασθαι βουλόμενοι τοῖσι πλησίοισι, ἐγκύψαντες ἂν ἐς τὰ τῶν πέλας κακὰ ἀσπασίως ἕκαστοι αὐτῶν ἀποφεροίατο ὀπίσω τὰ ἐσηνείκαντο. οὕτω δὴ οὐκ Ἀργείοισι αἴσχιστα πεποίηται. ἐγὼ δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα, πείθεσθαί γε μὲν οὐ παντάπασι ὀφείλω, καί μοι τοῦτο τὸ ἔπος ἐχέτω ἐς πάντα λόγον· ἐπεὶ καὶ ταῦτα λέγεται, ὡς ἄρα Ἀργεῖοι ἦσαν οἱ ἐπικαλεσάμενοι τὸν Πέρσην ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐπειδή σφι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους κακῶς ἡ αἰχμὴ ἑστήκεε, πᾶν δὴ βουλόμενοι σφίσι εἶναι πρὸ τῆς παρεούσης λύπης.

---

6. οὐδεμίαν - φιλιωτέρην Plutarchus mor. p. 863. — 11. ἐπίσταμαι - 14 ἐσηνείκαντο Stobaeus floril. LXXXXVIII 74. — 15. οὐκ - 21 λύπης Plutarchus ibidem. — 19. κακῶς - 20 ἑστήκεε Eustathius Il. p. 680

2. καὶ τούτους om. *d* ‖ ἀρταξέρξεα *d*, ἀρτοξέρξην *R* ‖ 3. ἐμμένειν ἐθέλουσι *ABCd*, ἐμμένει sine ἐθέλουσι reliqui ‖ Ξέρξεα z ‖ 4. αὐτοὺς *Apr. B* ‖ 5. βασιλῆα z ‖ ἀρτοξέρξεα *Pz*: ἀρτοξέρξην ‖ ἐπιμένειν *R* ‖ 6. οὐδὲ μίαν *ABR*, οὐδεμίην z ‖ 7. τε om. *PRz* ‖ 8. ἐπηρώτων *CPz*, ἐπειρώτων reliqui ‖ ἀρτοξέρξην *R* ‖ 9. εἶπαι z ‖ 10. αὐτέων z ‖ 11. λέγουσι om. *R* ‖ τοσοῦτο *B*[2]*Pz*: τοσοῦτον *R*. Stob., τοσούτωι *ABC*, τοσούτω *d* ‖ 12. συνενείκαιεν *A*[1], συνενειναι *B*[1], συνενεῖκαι *C*, συνένεικαν *B*[2], συνενείκαιεν *d*, συνενέγκαιεν Stob. ‖ ἀναλλάξασθαι *B*, ἀλλάξαι *R* ‖ 13. ἐγκύψαντες *R*. Stob.: ἐγκύψαντες *P*, ἐσκύψαντες reliqui ‖ πέλας] ἄλλων Stob. ‖ 14. αὐτέων z ‖ ἐπιφεροίατο Stob. ‖ ἐσηνείκατο *C*, εἰσηνείκαντο *d*, ἐσενείκαντο z, εἰσηνέγκαντο Stob. ‖ 15. δὴ om. *R* ‖ λέγειν ὀφείλω Plut. ‖ 16. γέ μεν ὦν *R*, γε μὴν z. Plut. ‖ παντάπασιν *AB* ‖ 17. τὸ ἔπος τοῦτο Plut. ‖ εἰς *R* ‖ πάντα τὸν λόγον z. Plut. ‖ 18. ἔσαν z ‖ 19. τοὺς om. *PRz* ‖ 20. ἔστηκε *R*. Eust. ‖ δὴ om. Plut. ‖ σφίσι Plut.: σφι ‖ εἶναι πρὸ] προεῖναι Plut.

Τὰ μὲν περὶ Ἀργείων εἴρηται. ἐς δὲ τὴν Σικελίην ἄλλοι 153
τε ἀπίκατο ἄγγελοι ἀπὸ τῶν συμμάχων συμμίξοντες Γέλωνι καὶ δὴ καὶ ἀπὸ Λακεδαιμονίων Σύαγρος. τοῦ δὲ Γέλωνος τούτου πρόγονος, οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ, ἦν ἐκ νήσου Τήλου τῆς ἐπὶ Τριοπίῳ κειμένης· ὃς κτιζομένης Γέλης ὑπὸ Λινδίων τε τῶν ἐκ Ῥόδου καὶ Ἀντιφήμου οὐκ ἐλείφθη. ἀνὰ χρόνον δὲ αὐτοῦ οἱ ἀπόγονοι γενόμενοι ἱροφάνται τῶν χθονίων θεῶν διετέλεον ἐόντες, Τηλίνεω ἑνός τευ τῶν προγόνων κτησαμένου τρόπῳ τοιῷδε. ἐς Μακτώριον πόλιν τὴν ὑπὲρ Γέλης οἰκημένην ἔφυγον ἄνδρες Γελῴων στάσι ἑσσωθέντες· τούτους ὦν ὁ Τηλίνης κατήγαγε ἐς Γέλην, ἔχων οὐδεμίαν ἀνδρῶν δύναμιν ἀλλὰ ἱρὰ τούτων τῶν θεῶν. ὅθεν δὲ αὐτὰ ἔλαβε ἢ αὐτὸς ἐκτήσατο, τοῦτο δὲ οὐκ ἔχω εἰπεῖν· τούτοισι δ' ὦν πίσυνος ἐὼν κατήγαγε, ἐπ' ᾧ τε οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ ἱροφάνται τῶν θεῶν ἔσονται. θῶυμά μοι ὦν καὶ τοῦτο γέγονε πρὸς τὰ πυνθάνομαι, κατεργάσασθαι Τηλίνην ἔργον τοσοῦτον· τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔργα οὐ πρὸς τοῦ ἅπαντος ἀνδρὸς νενόμικα γίνεσθαι, ἀλλὰ πρὸς ψυχῆς τε ἀγαθῆς καὶ ῥώμης ἀνδρηίης· ὁ δὲ λέγεται πρὸς τῆς Σικελίης τῶν οἰκητόρων τὰ ὑπεναντία τούτων πεφυκέναι θηλυδρίης τε καὶ μαλακώτερος ἀνήρ. οὗτος μέν νυν ἐκτήσατο τοῦτο τὸ γέρας· Κλεάνδρου 154
δὲ τοῦ Παντάρεος τελευτήσαντος τὸν βίον, ὃς ἐτυράννευσε μὲν Γέλης ἑπτὰ ἔτεα, ἀπέθανε δὲ ὑπὸ Σαβύλλου ἀνδρὸς

περὶ τῆς ἐκ τῶν Ἑλλήνων παρὰ Γέλωνα πεμφθείσης πρεσβείας

3. Athenaeus p. 401

1. περὶ μὲν *d* ‖ 2. ἀπικέατο *Rz* ‖ συμμίξαντες *ABC*, ξυμμίξαντες *d* ‖ 3. ἀπὸ *ABR*: ἀπὸ τῶν ‖ 4. ὁ ἐν Γέλῃ] ἐν Γέλῃ Reiske, ἐὼν Γέλης Schaefer ‖ 5. τριώπεω *R* ‖ 6. δὲ *d* ‖ Ἀντιφήμου Ios. Scaliger: ἀντιοφήμου ‖ ἐλήφθη *z* ‖ 7. οἱ] τοῦ οἱ *R* ‖ ἱεροφάνται *d* ‖ 8. τευ τῶν] τούτων *R* ‖ 9. κτισαμένου *A*²*R*, κατησάμενος *C* ‖ μακτόριον *Rd* ‖ 10 Γέλης] γαίης *C* ‖ γελώων *Rz*, om. *d* ‖ στάσει ἑσσωθέντες *ABRd*, ἑσσωθέντες στάσι *Pz*, ἑσσωθέντες στάσει ‖ 11. τηλήνης *B* ‖ οὐδεμίην *sz* ‖ 12. ἀλλὰ *ABd*: ἀλλ' ‖ τουτέων *z* ‖ κόθεν *d* ‖ 13. ἢ εἰ *P* ‖ τούτου *d* ‖ δὲ om. *ABCd* ‖ εἶπαι *z* ‖ 14. δὲ ὢν πίσυνος *R* ‖ 15. ἱεροφάνται *d* ‖ θῶυμά *Pz*: θῶμά ‖ ὦν om. *R* ‖ 16. κατεργάσθαι *AB*, κατεργᾶσθαι *C* ‖ 18. νενομίκασι *d*. νενόμικε Classen ‖ γενέσθαι *R* ‖ 19. ἀνδρίης *d* ‖ ὃ *A* ‖ 20. τουτέων *z* ‖ 21. οὗτος correxi: οὕτω ‖ 22. πανδάρεως *C*, παταρέος *Pz*, πανάρεος *R*, παντάρνεος *d*

Γελῴου, ἐνθαῦτα ἀναλαμβάνει τὴν μουναρχίην Ἱπποκράτης Κλεάνδρου ἐὼν ἀδελφεός. ἔχοντος δὲ Ἱπποκράτεος τὴν τυραννίδα, ὁ Γέλων ἐὼν Τηλίνεω τοῦ ἱροφάντεω ἀπόγονος, πολλῶν μετ' ἄλλων καὶ Αἰνησιδήμου τοῦ Παταίκου . . . ὃς ἦν δορυφόρος Ἱπποκράτεος. μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον δι' ἀρετὴν ἀπεδέχθη πάσης τῆς ἵππου εἶναι ἵππαρχος· πολιορκέοντος γὰρ Ἱπποκράτεος Καλλιπολίτας τε καὶ Ναξίους καὶ Ζαγκλαίους τε καὶ Λεοντίνους καὶ πρὸς Συρηκοσίους τε καὶ τῶν βαρβάρων συχνούς, ἀνὴρ ἐφαίνετο ἐν τούτοισι τοῖσι πολέμοισι ἐὼν ὁ Γέλων λαμπρότατος. τῶν δὲ εἶπον πολίων τουτέων πλὴν Συρηκουσέων οὐδεμία πέφευγε δουλοσύνην πρὸς Ἱπποκράτεος· Συρηκοσίους δὲ Κορίνθιοί τε καὶ Κερκυραῖοι ἐρρύσαντο μάχῃ ἑσσωθέντας ἐπὶ ποταμῷ Ἐλώρῳ, ἐρρύσαντο δὲ οὗτοι ἐπὶ τοῖσιδε καταλλάξαντες, ἐπ' ᾧ τε Ἱπποκράτεϊ Καμάριναν Συρηκοσίους παραδοῦναι. Συρηκοσίων
155 δὲ ἦν Καμάρινα τὸ ἀρχαῖον. ὡς δὲ καὶ Ἱπποκράτεα τυραννεύσαντα ἴσα ἔτεα τῷ ἀδελφεῷ Κλεάνδρῳ κατέλαβε ἀποθανεῖν πρὸς πόλι Ὕβλῃ στρατευσάμενον ἐπὶ τοὺς Σικελούς, οὕτω δὴ ὁ Γέλων τῷ λόγῳ τιμωρέων τοῖσι Ἱπποκράτεος παισὶ Εὐκλείδῃ τε καὶ Κλεάνδρῳ, οὐ βουλομένων τῶν πολιητέων κατηκόων ἔτι εἶναι, τῷ ἔργῳ, ὡς ἐπεκράτησε μάχῃ τῶν Γελῴων, ἦρχε αὐτὸς ἀποστερήσας τοὺς Ἱπποκράτεος

7. Eustathius Dion. 525

1. γελώου *Rdz* ‖ λαμβάνει *R* ‖ μοναρχίην *C* ‖ 2. ἀδελφεὸς ἐὼν *ABCd* ‖ δ' *ABd* ‖ 3. ἱεροφάντεω *ABd* ‖ 4. πολλῶν τε ? ‖ αἰνεσιδήμου *R*, ἐνησιδήμου *d* ‖ παταίκου *R*: παταϊκοῦ ‖ ὃς ἦν *L*. lacunam quam indicavi ita expleverim Θήρωνος δὲ πατρὸς aut etiam simplicius υἱέος. Reiske delebat ὅς, Bekkerus lacunam significavit post Ἱπποκράτεος ‖ 5. ἱπποκράτεω *d* ‖ 6. ἀπεδείχθη *A* ‖ 7. γὰρ] δὲ *C* ‖ 8. ζαγκλαίους καὶ ναξίους καὶ λεοντίνους *d* ‖ αξίους *A*[1] ‖ συρηκουσίους *A*[2]*CPcorr. z*, συρρηκουσίους *d* ‖ 10. πολέμοισι *s*: πολεμίοισι ‖ πολέων *C* ‖ 11. τουτέων] πασέων *R* ‖ συρρηκουσέων *d*, συρηκοσίων *R*, Συρηκουσίων *z* ‖ οὐδεμίη *z* ‖ ἀπέφυγε Eltz. διέφυγε ? ‖ 12. συρηκουσίους *CPcorr. z*, συρρηκουσίους *d* ‖ τὲ *B* ‖ 13. ἐρύσαντο *C* ‖ ἑσσωθέντας *R* ‖ ἐπὶ τῶ ποταμῶ ἐλλώρω *d* ‖ 14. ἐρύσαντο δὲ καὶ οὗτοι *C* ‖ τοῖσδε *L* ‖ καταλέξαντες *PRz* ‖ τε om. *R* ‖ ἱπποκράτει *AB* ‖ 15. καμάρηνον *d*, Καμαρίναν *z* ‖ συρηκουσίους *CPz*, συρρηκουσίους *d* ‖ συρηκουσίων *CPz*, συρρηκουσίων *d* ‖ 17. ἴσα *d* ‖ ἀδελφῶ *d* ‖ 18. πόλει *Cd* ‖ 20. κασσάνδρωι *AB*, κασάνδρωι *C*, κασάνδρω *d* ‖ 21. κατήκοον εἶναι τὸ ἔργον *d* ‖ 22. γελώων *Rdz*

παῖδας. μετὰ δὲ τοῦτο τὸ εὕρημα τοὺς γαμόρους καλεομένους τῶν Συρηκοσίων ἐκπεσόντας ὑπό τε τοῦ δήμου καὶ τῶν σφετέρων δούλων, καλεομένων δὲ Κυλλυρίων, ὁ Γέλων καταγαγὼν τούτους ἐκ Κασμένης πόλιος ἐς τὰς Συρηκούσας ἔσχε καὶ ταύτας· ὁ γὰρ δῆμος ὁ τῶν Συρηκοσίων ἐπιόντι Γέλωνι παραδιδοῖ τὴν πόλιν καὶ ἑωυτόν. ὁ δὲ ἐπείτε παρέ- 156
λαβε τὰς Συρηκούσας, Γέλης μὲν ἐπικρατέων λόγον ἐλάσσω ἐποιέετο, ἐπιτρέψας αὐτὴν Ἱέρωνι ἀδελφεῷ ἑωυτοῦ· ὁ δὲ τὰς Συρηκούσας ἐκράτυνε, καὶ ἦσάν οἱ πάντα αἱ Συρήκουσαι. αἱ δὲ παραυτίκα ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἔβλαστον. τοῦτο μὲν γὰρ Καμαριναίους ἅπαντας ἐς τὰς Συρηκούσας ἀγαγὼν πολιήτας ἐποίησε, Καμαρίνης δὲ τὸ ἄστυ κατέσκαψε, τοῦτο δὲ Γελῴων ὑπερημίσεας τῶν ἀστῶν τὠυτὸ τοῖσι Καμαριναίοισι ἐποίησε· Μεγαρέας τε τοὺς ἐν Σικελίῃ, ὡς πολιορκεόμενοι ἐς ὁμολογίην προσεχώρησαν, τοὺς μὲν αὐτῶν παχέας, ἀειραμένους τε πόλεμον αὐτῷ καὶ προσδοκῶντας ἀπολέεσθαι διὰ τοῦτο, ἄγων ἐς τὰς Συρηκούσας πολιήτας ἐποίησε· τὸν δὲ δῆμον τῶν Μεγαρέων οὐκ ἐόντα μεταίτιον τοῦ πολέμου τούτου οὐδὲ προσδεκόμενον κακὸν οὐδὲν πείσεσθαι, ἄγων καὶ τούτους ἐς τὰς Συρηκούσας ἀπέδοτο ἐπ' ἐξαγωγῇ ἐκ Σικελίης. τὠυτὸ δὲ τοῦτο καὶ Εὐβοέας τοὺς ἐν Σικελίῃ ἐποίησε διακρίνας. ἐποίεε δὲ ταῦτα τούτους ἀμφοτέρους νομίσας δῆμον εἶναι συνοίκημα ἀχαριτώτατον.

4. Stephanus Byz. v. Κασμένη

1. γαμόρρους *d* ‖ 2. συρηκουσίων *Pz*, συρρηκουσίων *d*, συρακουσέων *C* ‖ 3. κιλλυρίων *Ad*, κυλληρίων *B* ‖ 4. συρηκούσσας *AB*, συρρηκούσας *d* ‖ 5. συρηκουσίων *CPz*, συρρηκουσέων *d* ‖ 6. τήν τε sive καὶ τὴν Valla (*et urbem et se ipsam*) ‖ 7. συρηκούσσας *AB*, συρηκούσας *d* ‖ Γέλης – 9 Συρηκούσας om. *R* ‖ 8. ἀδελφῶι *AB* ‖ 9. συρηκούσσας *Acorr. B*, συρρηκούσας *d* ‖ ἔσαν z ‖ οἱ πάντα Reiske ('aut ἅπαντά οἱ'): ἅπαντα ‖ συρήκουσσαι *AB*, συράκουσαι *R*, συρρήκουσαι *d* ‖ 10. παραυτίκ' *P*, παρ' αὐτίκ' z ‖ ἔβλαστον *AB*: ἐκβλαστον *R*, ἀνέβλαστον *CPz*, νέβλαστον *d* ‖ 11. ἀκαμαριναίους *C* ‖ συρηκούσσας *AB*, συρακούσας *R*, συρρηκούσας *d* ‖ 12. μακαρίης *C* ‖ 13. γελώων *Rdz* ‖ ὑπὲρ ἡμίσεας *ABR*, ὑπερημίσεας *C* ‖ 15. αὐτέων z ‖ ἀειραμένους *AB*: ἀειρομένους ‖ 16. προσδοκῶντας *ABR*: προσδοκέοντας ‖ ἀπολέσθαι *R* ‖ 17. ἀγαγὼν Bekkerus ‖ συρηκούσσας *A*, συρακούσσας *B*, συρακούσας *R*, συρρηκούσας *d* ‖ πολίτας *R* ‖ 19. πήσεσθαι *d* ‖ 20. συρηκούσσας *AB*, συρακούσας *R*, συρρηκούσας *d* ‖ ἀπέδοτο ἐξαγαγὼν γῆ ἐκ *C* ‖ 22. τούτους] τοὺς *C* ‖ 23. ἀχαρίτωτον *d*, ἀχαριστότατον z

157 Τοιούτῳ μὲν τρόπῳ τύραννος ἐγεγόνεε μέγας ὁ Γέλων· τότε δ' ὡς οἱ ἄγγελοι τῶν Ἑλλήνων ἀπίκατο ἐς τὰς Συρηκούσας, ἐλθόντες αὐτῷ ἐς λόγους ἔλεγον τάδε. “ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ τούτων σύμμαχοι παραλαμψομένους σε πρὸς τὸν βάρβαρον· τὸν γὰρ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πάντως κου πυνθάνεαι, ὅτι Πέρσης ἀνὴρ μέλλει, ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον καὶ ἐπάγων πάντα τὸν ἠῷον στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίης, στρατηλατήσειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, πρόσχημα μὲν ποιεύμενος ὡς ἐπ' Ἀθήνας ἐλαύνει, ἐν νόῳ δὲ ἔχων πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ὑπ' ἑωυτῷ ποιήσασθαι. σὺ δὲ δυνάμιός τε γὰρ ἥκεις μεγάλως καὶ μοῖρά τοι τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἐλαχίστη μέτα ἄρχοντί γε Σικελίης, βοήθεέ τε τοῖσι ἐλευθεροῦσι τὴν Ἑλλάδα καὶ συνελευθέρου. ἁλὴς μὲν γὰρ γενομένη πᾶσα ἡ Ἑλλὰς χεὶρ μεγάλη συνάγεται, καὶ ἀξιόμαχοι γινόμεθα τοῖσι ἐπιοῦσι· ἢν δὲ ἡμέων οἱ μὲν καταπροδιδῶσι οἱ δὲ μὴ θέλωσι τιμωρέειν, τὸ δὲ ὑγιαῖνον τῆς Ἑλλάδος ᾖ ὀλίγον, τοῦτο δὲ ἤδη δεινὸν γίνεται μὴ πέσῃ πᾶσα ἡ Ἑλλάς. μὴ γὰρ ἐλπίσῃς, ἢν ἡμέας καταστρέψηται ὁ Πέρσης μάχῃ κρατήσας, ὡς οὐχὶ ἥξει παρὰ σέ γε, ἀλλὰ πρὸ τούτου φύλαξαι. βοηθέων γὰρ ἡμῖν σεωυτῷ τιμωρέεις· τῷ δὲ εὖ βουλευθέντι πρήγματι τελευτὴ ὡς τὸ ἐπίπαν χρηστὴ ἐθέλει
158 ἐπιγίνεσθαι.” οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον, Γέλων δὲ πολλὸς ἐνέκειτο λέγων τοιάδε. “ἄνδρες Ἕλληνες, λόγον ἔχοντες πλεονέκτην ἐτολμήσατε ἐμὲ σύμμαχον ἐπὶ τὸν βάρβαρον παρακαλέοντες ἐλθεῖν. αὐτοὶ δὲ ἐμεῦ πρότερον δεηθέντος βαρβαρι-

διάλογος τῶν Ἑλλήνων πρέσβεων πρὸς Γέλωνα περὶ συμμαχίας

20. βοηθέων - τιμωρέεις Lexicon Vindob. p. 175

1. τοιοῦτο *R* ‖ μέγας ἐγεγόνεε γέλων *R* ‖ 2. δὲ *Rz* ‖ ἀπικέατο *Pz* ‖ συρηκούσσας *AB*, συρακούσας *R*, συρρηκούσας *d* ‖ 4. Λακεδαιμόνιοι] λακεδαιμόνιοί τε καὶ ἀθηναῖοι *R* ‖ 5. πρὸς τὸν] τοὺς πρὸς *C* ‖ 6. μέλλει om. *R* ‖ 7. καὶ om. *R* ‖ ἠῶον *Rdz*. an ἠοῖον? ‖ 8. στρατηλατήσειν *AB*: στρατηλατέειν *CPdz*, ἐστρατηλάτησεν *R* ‖ 9. ἐλαύνειν *C* ‖ ἐν νῷ *R* ‖ 11. τε γὰρ scripsi: τε *L*. γὰρ Bekkerus ‖ μεγάλως Reiske: μεγάλης ‖ τῆς om. *R* ‖ 12. βοήθει *L* ‖ 13. α//λὴς *A*, ἀλλὴς *B* ‖ γινομένη *C* ‖ 14. χειρὶ μεγάλη συλλέγεται *R* ‖ γενόμεθα *B* ‖ 15. οἱ μὲν ἡμέων *ABCd* ‖ καταπροδίδωσι *B* ‖ 16. θελήσωσι *R* ‖ δὲ] δὴ *R* ‖ 17. ἡ om. *Cd* ‖ 19. οὐχὶ *R* ‖ 20. εὖ om. *R* ‖ 21. βουληθέντι *B* ‖ τοεπίπαν *Pz* ‖ θέλει *R* ‖ 23. πλεονεκτὴν *B* ‖ 25. δ' ἐμεῦ *A*, δέ μευ *Bd*

κοῦ στρατοῦ συνεπάψασθαι, ὅτε μοι πρὸς Καρχηδονίους νεῖκος συνῆπτο, ἐπισκήπτοντός τε τὸν Δωριέος τοῦ Ἀναξανδρίδεω πρὸς Ἐγεσταίων φόνον ἐκπρήξασθαι, ὑποτείνοντός τε τὰ ἐμπόρια συνελευθεροῦν ἀπ᾽ ὧν ὑμῖν μεγάλαι ὠφελίαι τε καὶ ἐπαυρήσιες γεγόνασι, οὔτε ἐμεῦ εἵνεκα ἤλθετε βοηθήσοντες οὔτε τὸν Δωριέος φόνον ἐκπρηξόμενοι, τό τε κατ᾽ ὑμέας τάδε ἅπαντα ὑπὸ βαρβάροισι νέμεται. ἀλλὰ εὖ γὰρ ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὸ ἄμεινον κατέστη. νῦν δὲ ἐπειδὴ περιελήλυθε ὁ πόλεμος καὶ ἀπῖκται ἐς ὑμέας, οὕτω δὴ Γέλωνος μνῆστις γέγονε. ἀτιμίης δὲ πρὸς ὑμέων κυρήσας οὐκ ὁμοιώσομαι ὑμῖν, ἀλλ᾽ ἕτοιμός εἰμι βοηθέειν παρεχόμενος διηκοσίας τε τριήρεας καὶ δισμυρίους ὁπλίτας καὶ δισχιλίην ἵππον καὶ δισχιλίους τοξότας καὶ δισχιλίους σφενδονήτας καὶ δισχιλίους ἱπποδρόμους ψιλούς· σῖτόν τε ἁπάσῃ τῇ Ἑλλήνων στρατιῇ, ἔστ᾽ ἂν διαπολεμήσωμεν, ὑποδέκομαι παρέξειν. ἐπὶ δὲ λόγῳ τοιῷδε τάδε ὑπίσχομαι, ἐπ᾽ ᾧ στρατηγός τε καὶ ἡγεμὼν τῶν Ἑλλήνων ἔσομαι πρὸς τὸν βάρβαρον. ἐπ᾽ ἄλλῳ δὲ λόγῳ οὔτ᾽ ἂν αὐτὸς ἔλθοιμι οὔτ᾽ ἂν ἄλλους πέμψαιμι." ταῦτα ἀκούσας οὔτε ἠνέσχετο ὁ Σύαγρος εἶπέ 159
τε τάδε. "ἦ κε μέγ᾽ οἰμώξειε ὁ Πελοπίδης Ἀγαμέμνων πυθόμενος Σπαρτιήτας τὴν ἡγεμονίην ἀπαραιρῆσθαι ὑπὸ Γέλωνός τε καὶ Συρηκοσίων. ἀλλὰ τούτου μὲν τοῦ λόγου μηκέτι μνησθῇς, ὅκως τὴν ἡγεμονίην τοι παραδώσομεν. ἀλλ᾽ εἰ μὲν βούλεαι βοηθέειν τῇ Ἑλλάδι, ἴσθι ἀρξόμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων· εἰ δ᾽ ἄρα μὴ δικαιοῖς ἄρχεσθαι, σὺ δὲ μηδὲ βοήθεε." πρὸς ταῦτα ὁ Γέλων, ἐπειδὴ ὥρα ἀπεστραμ- 160

---

20. ἦ - 22 Συρηκοσίων Eustathius Il. p. 670

2. τε τοῦ δωριέως *AB* ‖ 3. ἐγεστέων *R*, αἰγεσταίων *Cbz*, αἰγεστέων *Pd* ‖ 4. ὧν *R* ‖ ὠφελεῖαι *C*, ὠφέλειαι *Pdz* ‖ 5. τε om. *ABd* ‖ ἐπαυρέσιες *R*, ἐπαυρέσεις *C* ‖ 6. δωριέως *AB* ‖ τὸ δὲ *PRz* ‖ 7. ὑμᾶς *R* ‖ πάντα *PRz* ‖ ἀλλ᾽ *PRz* ‖ 11. ἑτοῖμός *CPz* ‖ 15. εστὰν *AB* ‖ 16. ἐπεὶ *z* ‖ ἐπ᾽ ᾧ - 17 ἔσομαι om. *R* ‖ 17. γενήσομαι *z* ‖ 18. δὲ] τε *R* ‖ bis οὔτε *R* ‖ 20. οἰμώξειε *AB*: οἰμώξειεν ‖ 21. εἰ πύθοιτο Eust. ‖ ἀπαιρῆσθαι *C*, ἀπαραιρεῖσθαι *qz*, ὑπαιρεῖσθαι *R*, ἀφαιρεῖσθαι Eust. ‖ 22. Συρακουσίων καὶ Γέλωνος Eust. ‖ συρηκουσίων *CPz*, συρρηκουσίων *d* ‖ 23. παραδώσωμεν *C(q)z* ‖ 25. ἆρα *AB* ‖ 26. μὴ δὲ *ABqz*, μὴ reliqui ‖ βοηθέειν *R*, βοήθει ceteri ‖ ἀπεστρεμμένους *Cd*

μένους τοὺς λόγους τοῦ Συάγρου, τὸν τελευταῖόν σφι τόνδε ἐξέφαινε λόγον. "ὦ ξεῖνε Σπαρτιῆτα, ὀνείδεα κατιόντα ἀνθρώπῳ φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμόν· σὺ μέντοι ἀποδεξάμενος ὑβρίσματα ἐν τῷ λόγῳ οὔ με πείσεις ἀσχήμονα ἐν τῇ ἀμοιβῇ γενέσθαι. ὅκου δὲ ὑμεῖς οὕτω περιέχεσθε τῆς ἡγεμονίης, οἰκὸς καὶ ἐμὲ μᾶλλον ὑμέων περιέχεσθαι, στρατιῆς τε ἐόντα πολλαπλησίης ἡγεμόνα καὶ νεῶν πολλὸν πλεύνων. ἀλλ' ἐπείτε ὑμῖν ὁ λόγος οὕτω προσάντης κατίσταται, ἡμεῖς τι ὑπείξομεν τοῦ ἀρχαίου λόγου. εἰ τοῦ μὲν πεζοῦ ὑμεῖς ἡγέοισθε, τοῦ δὲ ναυτικοῦ ἐγώ· εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονὴ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν, τοῦ πεζοῦ ἐγὼ θέλω. καὶ ἢ τούτοισι ὑμέας χρεόν ἐστι ἀρέσκεσθαι ἢ ἀπιέναι
161 συμμάχων τοιῶνδε ἐρήμους." Γέλων μὲν δὴ ταῦτα προετείνετο, φθάσας δὲ ὁ Ἀθηναίων ἄγγελος τὸν Λακεδαιμονίων ἀμείβετό μιν τοῖσιδε. "ὦ βασιλεῦ Συρηκοσίων, οὐκ ἡγεμόνος δεομένη ἡ Ἑλλὰς ἀπέπεμψε ἡμέας πρὸς σέ, ἀλλὰ στρατιῆς. σὺ δὲ ὅκως μὲν στρατιὴν πέμψεις μὴ ἡγεύμενος τῆς Ἑλλάδος οὐ προφαίνεις, ὡς δὲ στρατηγήσεις αὐτῆς γλίχεαι. ὅσον μέν νυν παντὸς τοῦ Ἑλλήνων στρατοῦ ἐδέου ἡγέεσθαι, ἐξήρκεε ἡμῖν τοῖσι Ἀθηναίοισι ἡσυχίην ἄγειν, ἐπισταμένοισι ὡς ὁ Λάκων ἱκανός τοι ἔμελλε ἔσεσθαι καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀπολογεύμενος· ἐπείτε δὲ ἁπάσης ἀπελαυνόμενος δέεαι τῆς ναυτικῆς ἄρχειν, οὕτω ἔχει τοι. οὐδ' ἢν ὁ Λάκων ἐπίῃ τοι ἄρχειν αὐτῆς, ἡμεῖς ἐπήσομεν· ἡμετέρη γάρ ἐστι αὕτη γε, μὴ αὐτῶν βουλομένων Λακεδαιμονίων.

2. ξεῖνε - 5 γενέσθαι Stobaeus floril. XIX 19. — 2. ὀνείδεα - 3 θυμόν ibidem XX 45

2. ἐξέφηνε sz ‖ τὰ ὀνείδεα Stob. loco posteriori ‖ 4. με ἔπεισας *R*, μ' ἔπεισας Stob. ‖ 6. περιέχεσθε τῆς ἡγεμονίης στρατιῆς τε ὄντα *R* ‖ 7. πολλαπλασίης *L* ‖ νηῶν πολὺ *L* ‖ 8. ὁ om. *Pz* ‖ 9. καταστήσεται *R* ‖ τοι qz ‖ 12. χρέον *R*, χρεών *Cdz* ‖ ἀρκέεσθαι *R* ‖ 13. τοσῶνδε Bekkerus ‖ 14. τῶν *CR* ‖ 15. ἀμείβεται sine μιν z ‖ τοιάδε *R*, τοῖσδε ceteri ‖ συρηκουσέων *CPz*, συρρηκουσίων *d* ‖ 16. ἀπέπεμψε *AB*: ἀπέπεμψεν ‖ 17. σὺ - 22 ἀπολογεύμενος om. *C* ‖ πέμψῃς *Rdz* ‖ 18. προφαίνῃ *R* ‖ στρατηγήσῃς *R* ‖ 19. ἐδέο Bredovius ‖ 20. ἐξήρκει *L* ‖ ἔχειν z ‖ 22. ἀπολογούμενος *B* ‖ 23. δέῃ *R* ‖ ἄρχειν] ἀρχῆς ἄρχειν z ‖ 25. γε om. *A* ‖ αὐτέων z

τούτοισι μὲν ὦν ἡγέεσθαι βουλομένοισι οὐκ ἀντιτείνομεν, ἄλλῳ δὲ παρήσομεν οὐδενὶ ναυαρχέειν. μάτην γὰρ ἂν ὧδε πάραλον Ἑλλήνων στρατὸν πλεῖστον εἴημεν ἐκτημένοι, εἰ Συρηκοσίοισι ἐόντες Ἀθηναῖοι συγχωρήσομεν τῆς ἡγεμονίης, ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων· τῶν καὶ Ὅμηρος ὁ ἐποποιὸς ἄνδρα ἄριστον ἔφησε ἐς Ἴλιον ἀπικέσθαι τάξαι τε καὶ διακοσμῆσαι στρατόν. οὕτω οὐκ ὄνειδος οὐδὲν ἡμῖν ἐστι λέγειν ταῦτα." ἀμείβετο Γέλων τοῖσιδε. "ξεῖνε Ἀθηναῖε, ὑμεῖς οἴκατε τοὺς 162
ἄρχοντας ἔχειν, τοὺς δὲ ἀρξομένους οὐκ ἕξειν. ἐπεὶ τοίνυν οὐδὲν ὑπιέντες ἔχειν τὸ πᾶν ἐθέλετε, οὐκ ἂν φθάνοιτε τὴν ταχίστην ὀπίσω ἀπαλλασσόμενοι καὶ ἀγγέλλοντες τῇ Ἑλλάδι ὅτι ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἔαρ αὐτῇ ἐξαραίρηται." οὗτος δὲ ὁ νόος τοῦ ῥήματος [τὸ ἐθέλει λέγειν]. δῆλα γὰρ ὡς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐστὶ τὸ ἔαρ δοκιμώτατον, τῆς δὲ τῶν Ἑλλήνων στρατιῆς τὴν ἑωυτοῦ στρατιήν· στερισκομένην ὦν τὴν Ἑλλάδα τῆς ἑωυτοῦ συμμαχίης εἴκαζε ὡς εἰ τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαραιρημένον εἴη.

Οἱ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων ἄγγελοι τοιαῦτα τῷ Γέλωνι 163
χρηματισάμενοι ἀπέπλεον· Γέλων δὲ πρὸς ταῦτα δείσας μὲν περὶ τοῖσι Ἕλλησι μὴ οὐ δύνωνται τὸν βάρβαρον ὑπερβαλέσθαι, δεινὸν δὲ καὶ οὐκ ἀνασχετὸν ποιησάμενος ἐλθὼν ἐς Πελοπόννησον ἄρχεσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐὼν Σικελίης τύραννος, ταύτην μὲν τὴν ὁδὸν ἠμέλησε, ὁ δὲ ἄλλης εἴχετο. ἐπείτε γὰρ τάχιστα ἐπύθετο τὸν Πέρσην διαβεβηκότα τὸν Ἑλλήσποντον, πέμπει πεντηκοντέροισι τρισὶ Κάδμον τὸν

3. πάραλον - ἐκτημένοι Thomas M. p. 299. — 20. δείσας - 21 ὑπερβαλέσθαι Suidas v. δείσαντες. — 26 — 240, 2 idem v. καραδοκήσοντα

2. γὰρ οὐδέ γε παρ' ἄλλων *R* ‖ 3. πλεῖστον om. Thom. ‖ κεκτημένοι *R* ‖ 4. συρηκουσίοισι *CPz*, συρρηκούσιοί εἰσιν *d* ‖ 8. ἡμῖν ἐστι οὐδὲν λέγειν τὰ τοιαῦτα *z* ‖ 9. τοῖσιδε *Cd*: τοῖσδε ‖ τοὺς μὲν *R* ‖ 10. οὐχ ἕξειν *AB*, οὐκ ἔχειν *R*, οὐκέτι *z* ‖ 11. ἐπιέντες *ABCd* ‖ ἔχειν om. *R* ‖ 13. ἐξαίρηται *Cd* ‖ 14. τὸ - λέγειν damnavit Eltz ‖ τὸ] τόδε *R* ‖ ὡς om. *R* ‖ 15. ἐστι *ABz*, ἔστι *PR* ‖ 19. τοσαῦτα *PRz* ‖ 21. παρὰ *d* ‖ δυνέωνται *R*, δύνανται *z* ‖ 22. ἀνάσχετον *ABR* ‖ 23. πελοπόνησον *Rd* ‖ 24. ἤχετο *R*

Σκύθεω ἄνδρα Κῷον ἐς Δελφούς, ἔχοντα χρήματα πολλὰ καὶ φιλίους λόγους, καραδοκήσοντα τὴν μάχην τῇ πεσέεται, καὶ ἢν μὲν ὁ βάρβαρος νικᾷ, τά τε χρήματα αὐτῷ διδόναι καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ τῶν ἄρχει ὁ Γέλων, ἢν δὲ οἱ Ἕλληνες,

164 ὀπίσω ἀπάγειν. ὁ δὲ Κάδμος οὗτος πρότερον τούτων παραδεξάμενος παρὰ πατρὸς τυραννίδα Κῴων εὖ βεβηκυῖαν, ἑκών τε εἶναι καὶ δεινοῦ ἐπιόντος οὐδενὸς ἀλλὰ ἀπὸ δικαιοσύνης ἐς μέσον Κῴοισι καταθεὶς τὴν ἀρχὴν οἴχετο ἐς Σικελίην, ἔνθα παρὰ Σαμίων ἔσχε τε καὶ κατοίκησε πόλιν Ζάγκλην τὴν ἐς Μεσσήνην μεταβαλοῦσαν τὸ οὔνομα. τοῦτον δὴ ὁ Γέλων τὸν Κάδμον καὶ τοιούτῳ τρόπῳ ἀπικόμενον διὰ δικαιοσύνην, τήν οἱ αὐτὸς ἄλλην συνῄδεε ἐοῦσαν, ἔπεμπε· ὃς ἐπὶ τοῖσι ἄλλοισι δικαίοισι τοῖσι ἐξ ἑωυτοῦ ἐργασμένοισι καὶ τόδε οὐκ ἐλάχιστον τούτων ἐλίπετο. κρατήσας [γὰρ] μεγάλων χρημάτων τῶν οἱ Γέλων ἐπετράπετο, παρεὸν κατασχέσθαι οὐκ ἠθέλησε, ἀλλ᾽ ἐπεὶ οἱ Ἕλληνες ἐπεκράτησαν τῇ ναυμαχίῃ καὶ Ξέρξης οἰχώκεε ἀπελαύνων, καὶ δὴ καὶ ἐκεῖνος ἀπίκετο ἐς τὴν Σικελίην ἀπὸ πάντα τὰ χρήματα ἄγων.

165 Λέγεται δὲ καὶ τάδε ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Σικελίῃ οἰκημένων, ὡς ὅμως καὶ μέλλων ἄρχεσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων ὁ Γέλων ἐβοήθησε ἂν τοῖσι Ἕλλησι, εἰ μὴ ὑπὸ Θήρωνος τοῦ Αἰνησιδήμου Ἀκραγαντίνων μουνάρχου ἐξελασθεὶς ἐξ Ἱμέρης Τήριλλος ὁ Κρινίππου τύραννος ἐὼν Ἱμέρης ἐπῆγε ὑπ᾽ αὐτὸν

περὶ τοῦ πέμψαι χρήματα Γέλωνα Ξέρξῃ εἴπερ νικήσοι — περὶ Κάδμου τοῦ Κῴου — διὰ τί Γέλων οὐκ ἠδυνήθη τοῖς Ἕλλησι συμμαχῆσαι

6. ἑκών - 8 Σικελίην Thomas M. p. 125. — 10. Eustathius Dion 409

1. κῶον *Rdz* ‖ 2. καραδοκήσαντα *R* ‖ ᾗ *L*. Suid. ‖ πεσεῖται *R*. Suid. ‖ 4. καὶ γῆν] γῆν *C* ‖ ἣν *R* ‖ 5. τουτέων *z* ‖ 6. τὴν τυραννίδα *z* ‖ κώων *Rdz* ‖ 7. ἀλλὰ ἀπὸ *ABCd*. Thom.: ἀλλ᾽ ὑπὸ ‖ 8. κώοισι *Rdz* ‖ 9. παρὰ] μετὰ *Rz* ‖ οἴκησε *R* ‖ 10. ἐν μεσσήνῃ *ABC*, ἐν μεσήνῃ *d* ‖ τοὔνομα *ABCdz* ‖ δὴ] δὴ ὤν *z* ‖ 11. τοιῷδε *z* ‖ δικαιοσύνης *d* ‖ 12. συνῄδεε *AB*, ᾔδεεν *R* ‖ ἀνέπεμπεν *R* ‖ 14. τουτέων *z* ‖ ἐλείπετο *Pz* ‖ γὰρ in suspitionem vocavit G. Herold ‖ 16. ἐθέλησε *CPz* ‖ 17. δὴ καὶ] δὴ *C* ‖ 18. ἀπὸ πάντα] πάντα *R*, ἅπαντα Schaefer ‖ 20. τῇ om. *PRz* ‖ 22. αἰνεσιδήμου *R* ‖ 23. ἐξελαθεὶς *L* ‖ Τήριλλος - 24 Ἱμέρης om. *d* ‖ 24. ὑπ᾽ *R*: ἐπ᾽

τὸν χρόνον τοῦτον Φοινίκων καὶ Λιβύων καὶ Ἰβήρων καὶ Λιγύων καὶ Ἐλισύκων καὶ Σαρδονίων καὶ Κυρνίων τριήκοντα μυριάδας καὶ στρατηγὸν αὐτῶν Ἀμίλκαν τὸν Ἄννωνος, Καρχηδονίων ἐόντα βασιλέα, κατὰ ξεινίην τε τὴν ἑωυτοῦ ὁ Τήριλλος ἀναγνώσας καὶ μάλιστα διὰ τὴν Ἀναξίλεω τοῦ Κρητίνεω προθυμίην, ὃς Ῥηγίου ἐὼν τύραννος τὰ ἑωυτοῦ τέκνα δοὺς ὁμήρους Ἀμίλκᾳ ἐπῆγε ἐπὶ τὴν Σικελίην τιμωρέων τῷ πενθερῷ· Τηρίλλου γὰρ εἶχε θυγατέρα Ἀναξίλεως, τῇ οὔνομα ἦν Κυδίππη. οὕτω δὴ οὐκ οἷόν τε γενόμενον βοηθέειν τὸν Γέλωνα τοῖσι Ἕλλησι ἀποπέμπειν ἐς Δελφοὺς τὰ χρήματα. πρὸς δὲ καὶ τάδε λέγουσι, ὡς συνέβη τῆς αὐ- 166
τῆς ἡμέρης ἔν τε τῇ Σικελίῃ Γέλωνα καὶ Θήρωνα νικᾶν Ἀμίλκαν τὸν Καρχηδόνιον καὶ ἐν Σαλαμῖνι τοὺς Ἕλληνας τὸν Πέρσην. τὸν δὲ Ἀμίλκαν Καρχηδόνιον ἐόντα πρὸς πατρός, μητρόθεν δὲ Συρηκόσιον, βασιλεύσαντά τε κατ' ἀνδραγαθίην Καρχηδονίων, ὡς ἡ συμβολή τε ἐγίνετο καὶ ὡς ἑσσοῦτο τῇ μάχῃ, ἀφανισθῆναι πυνθάνομαι· οὔτε γὰρ ζῶντα οὔτε ἀποθανόντα φανῆναι οὐδαμοῦ γῆς· τὸ πᾶν γὰρ ἐπεξελθεῖν διζήμενον Γέλωνα. ἔστι δὲ ὑπ' αὐτῶν Καρχηδονίων 167
ὅδε λόγος λεγόμενος, οἰκότι χρεωμένων, ὡς οἱ μὲν βάρβαροι τοῖσι Ἕλλησι ἐν τῇ Σικελίῃ ἐμάχοντο ἐξ ἠοῦς ἀρξάμενοι μέχρι δείλης ὀψίης (ἐπὶ τοσοῦτο γὰρ λέγεται ἑλκύσαι τὴν σύστασιν), ὁ δὲ Ἀμίλκας ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ μένων ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐθύετο καὶ ἐκαλλιερέετο ἐπὶ πυρῆς μεγάλης σώματα ὅλα καταγίζων, ἰδὼν δὲ τροπὴν τῶν ἑωυτοῦ γινομένην, ὡς ἔτυχε ἐπισπένδων τοῖσι ἱροῖσι, ὦσε ἑωυτὸν ἐς τὸ

24. Λέξεις

2. ἐλισύκων *Pz*: ἐλυσίκων *R*, εσιλύκων *AB*, ἐσιλύκων *Cd* ‖ Σαρδονίων Valckenaer: σαρδόνων ‖ 3. αὐτέων *z* ‖ ἀμύλκαν *d* ‖ ἄνωνος *R* ‖ 4. βασιλῆα *z* ‖ οὓς κατὰ *d* ‖ 5. ἀξίλεω *ABC* ‖ 6. ἠρϊτίνεω *d* ‖ 7. τέκεα *d* ‖ ἐπῆγέ μιν ἐπὶ *z* ‖ 9. κυδίππηι *B* ‖ γενόμενον Γέλωνα βοηθεέιν *z* ‖ 12. τῇ om. *C* ‖ 13. τὸν om. *C* ‖ 15. συρηκούσιον *CPz*, συρρηκούσιον *d* ‖ 16. ἐγένετο *dz* ‖ 19. αὐτέων *z* ‖ 20. ὧδε *d*, ὅδε ὁ *z* ‖ οἰκότι Koenius: εἰκόνι *B*, εἰκόνι ceteri ‖ χρεομένων *P* ‖ 21. ἐν τῇ Σικελίῃ om. *P*[1]*R* ‖ 22. ὀψίας *d* ‖ τοσοῦτον et λέγειν *R* ‖ 25. κατίζων *C* ‖ τὴν *d* ‖ 26. ἱεροῖσιν *d* ‖ εἰς *Rd*

πῦρ· οὕτω δὴ κατακαυθέντα ἀφανισθῆναι. ἀφανισθέντι δὲ Ἀμίλκᾳ τρόπῳ εἴτε τοιούτῳ, ὡς Φοίνικες λέγουσι, εἴτε ἑτέρῳ [ὡς Καρχηδόνιοι καὶ Συρηκόσιοι], τοῦτο μέν οἱ θύουσι, τοῦτο δὲ μνήματα ἐποίησαν ἐν πάσῃσι τῇσι πόλισι τῶν ἀποικίδων, ἐν αὐτῇ τε μέγιστον Καρχηδόνι.

168 Τὰ μὲν ἀπὸ Σικελίης τοσαῦτα. Κερκυραῖοι δὲ τάδε ὑποκρινάμενοι τοῖσι ἀγγέλοισι τοιάδε ἐποίησαν· καὶ γὰρ τούτους παρελάμβανον οἱ αὐτοὶ οἵ περ ἐς Σικελίην ἀπίκοντο, λέγοντες τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ πρὸς Γέλωνα ἔλεγον. οἱ δὲ παραυτίκα μὲν ὑπίσχοντο πέμψειν τε καὶ ἀμυνέειν, φράζοντες ὡς οὔ σφι περιοπτέη ἐστὶ ἡ Ἑλλὰς ἀπολλυμένη· ἢν γὰρ σφαλῇ, σφεῖς γε οὐδὲν ἄλλο ἢ δουλεύσουσι τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερέων· ἀλλὰ τιμωρητέον εἴη ἐς τὸ δυνατώτατον. ὑπεκρίναντο μὲν οὕτω εὐπρόσωπα· ἐπεὶ δὲ ἔδει βοηθέειν, ἄλλα νοέοντες ἐπλήρωσαν νέας ἑξήκοντα, μόγις δὲ ἀναχθέντες προσέμιξαν τῇ Πελοποννήσῳ, καὶ περὶ Πύλον καὶ Ταίναρον γῆς τῆς Λακεδαιμονίων ἀνεκώχευον τὰς νέας, καραδοκέοντες καὶ οὗτοι τὸν πόλεμον τῇ πεσέεται, ἀελπτέοντες μὲν τοὺς Ἕλληνας ὑπερβαλέεσθαι, δοκέοντες δὲ τὸν Πέρσην κατακρατήσαντα πολλὸν ἄρξειν πάσης τῆς Ἑλλάδος. ἐποίευν ὦν ἐπίτηδες, ἵνα ἔχωσι πρὸς τὸν Πέρσην λέγειν τοιάδε. "ὦ βασιλεῦ, ἡμεῖς, παραλαμβανόντων τῶν Ἑλλήνων ἡμέας ἐς τὸν πόλεμον τοῦτον, ἔχοντες δύναμιν οὐκ ἐλαχίστην οὐδὲ νέας ἐλαχίστας παρασχόντες ἂν ἀλλὰ πλείστας μετά γε Ἀθηναίους, οὐκ ἠθελήσαμέν τοι ἐναντιοῦσθαι οὐδέ τι ἀποθύμιον ποιῆσαι." τοιαῦτα λέγοντες ἤλπιζον πλέον τι τῶν ἄλλων

---

17. ἀνεκώχευον - 18 πεσέεται Suidas v. ἀνεκώχευον. — 18. ἀελπτέοντες - 19 ὑπερβαλέεσθαι idem v. ἀελπτέοντες

2. ἀμίλκα *AB* ‖ 3. ὡς - Συρηκόσιοι seiunxi: καὶ συρηκόσιοι om. *PRz*. Καρχηδόνιοι καὶ expungebat Pavius ‖ ὧς *P* ‖ συρηκούσιοι *BC*, συρρηκούσιοι *d* ‖ 4. πόλεσι *R* ‖ 5. καρχηδόνιοι *qz* ‖ 8. ἐς] καὶ ἐς *z* ‖ ἀπίκατο *R* ‖ 10. ὑπέσχοντο *Rdz* ‖ πέμπειν *Rz* ‖ 15. νοεῦντες *R* ‖ 16. πελοπονήσῳ *Rd* ‖ τέναρον *B* ‖ 18. ᾗ *L*. Suid. ‖ 19. ὑπερβαλέεσθαι *Pz*: ὑπερβαλέσθαι *R*. Suid., ὑπερβάλλεσθαι reliqui ‖ ξέρξεα *R* ‖ 20. οὖν *ABd* ‖ 21. λέγειν om. *ABC* ‖ 22. ἡμέας om. *R* ‖ 25. ἐθελήσαμέν *z* ‖ σοι ἀντιοῦσθαι *R*

οἴσεσθαι· τά περ ἂν καὶ ἐγένετο, ὡς ἐμοὶ δοκέει. πρὸς δὲ τοὺς Ἕλληνάς σφι σκῆψις ἐπεποίητο, τῇ περ δὴ καὶ ἐχρήσαντο· αἰτιωμένων γὰρ τῶν Ἑλλήνων ὅτι οὐκ ἐβοήθεον, ἔφασαν πληρῶσαι μὲν ἑξήκοντα τριήρεας, ὑπὸ δὲ ἐτησιέων ἀνέμων ὑπερβαλεῖν Μαλέην οὐχ οἷοί τε γενέσθαι· οὕτω οὐκ ἀπικέσθαι ἐς Σαλαμῖνα, καὶ οὐδεμιῇ κακότητι λειφθῆναι τῆς ναυμαχίης.

Οὗτοι μὲν οὕτω διεκρούσαντο τοὺς Ἕλληνας. Κρῆτες 169 δέ, ἐπείτε σφέας παρελάμβανον οἱ ἐπὶ τούτοισι ταχθέντες Ἑλλήνων, ἐποίησαν τοιόνδε. πέμψαντες κοινῇ θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς τὸν θεὸν ἐπειρώτεον εἴ σφίσι ἄμεινον τιμωρέουσι γίνεται τῇ Ἑλλάδι. ἡ δὲ Πυθίη ὑπεκρίνατο "ὦ νήπιοι, ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν Μενελάου τιμωρημάτων Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύματα, ὅτι οἱ μὲν οὐ συνεξεπρήξαντο αὐτῷ τὸν ἐν Καμικῷ θάνατον γενόμενον, ὑμεῖς δὲ ἐκείνοισι τὴν ἐκ Σπάρτης ἁρπασθεῖσαν ὑπ' ἀνδρὸς βαρβάρου γυναῖκα." ταῦτα οἱ Κρῆτες ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν, ἔσχοντο τῆς τιμωρίης. λέγεται γὰρ Μίνων κατὰ ζήτησιν Δαιδάλου ἀπι- 170
κόμενον ἐς Σικανίην τὴν νῦν Σικελίην καλευμένην ἀποθανεῖν βιαίῳ θανάτῳ· ἀνὰ δὲ χρόνον Κρῆτας, θεοῦ σφι ἐποτρύναντος, πάντας πλὴν Πολιχνιτέων τε καὶ Πραισίων ἀπικομένους στόλῳ μεγάλῳ ἐς Σικανίην πολιορκέειν ἐπ' ἔτεα πέντε πόλιν Καμικόν, τὴν κατ' ἐμὲ Ἀκραγαντῖνοι ἐνέμοντο· τέλος δὲ οὐ δυναμένους οὔτε ἑλεῖν οὔτε παραμένειν λιμῷ συνεστεῶτας, ἀπολιπόντας οἴχεσθαι. ὡς δὲ κατὰ Ἰηπυγίην

19. Eustathius Od. p. 1896

1. καὶ om. *ABCd* ‖ 3. αἰτιομένων *B* ‖ 4. ἐτησίων *d* ‖ 5. ὑπερβαλέειν *L* ‖ οἷόν *R* ‖ 7. συμμαχίης *C* ‖ 11. ἐπηρώτων *CPz*, ἐπειρώτων reliqui ‖ εἴ σφίσι scripsi: εἴ σφι ‖ γίνεται τιμωρέουσι *z* ‖ 12. μέμφεσθε *R*. ἔτι (aut τί) μέμφεσθε aut οὔ τι μέμνησθε Reiske. ipse tentabam ἔτι μέμνησθε ‖ 13. μενέλεω *R*, Μενελάω *z*. Μενέλεω Wesseling ‖ 14. μινίων *C*, μηνύων *d* ‖ δακρύματα; Reiske ‖ ξυνεξεπρήξαντο *d* ‖ 15. καμίκῳ *L* ‖ ἡμεῖς *d* ‖ κείνοισι *PRz* ‖ 16. ἁρπασθεῖσαν *R*: ἀπαχθεῖσαν *C*, ἁρπαχθεῖσαν reliqui ‖ 17. ἀπηνειχθέντα *d* ‖ ἀπείχοντο *R* ‖ 18. μίνεων *AB*, μίνεω *R*, μίνω *qz* ‖ 19. σικελίαν *C* ‖ καλεομένην *ABCd* ‖ 20. ἀνὰ] ἵνα *R* ‖ σφι *z*: σφε codices. σφέας cod. Cantabr. (36). Bekkerus ‖ 23. κάμικον *L* ‖ τὴν om. *C* ‖ ἀκραγάντινοι νέμονται *B*

γενέσθαι πλέοντας, ὑπολαβόντα σφέας χειμῶνα μέγαν ἐκβαλεῖν ἐς τὴν γῆν· συναραχθέντων δὲ τῶν πλοίων, οὐδεμίαν γάρ σφι ἔτι κομιδὴν ἐς Κρήτην φαίνεσθαι, ἐνθαῦτα Ὑρίην πόλιν κτίσαντας καταμεῖναί τε καὶ μεταβαλόντας ἀντὶ μὲν Κρητῶν γενέσθαι Ἰήπυγας Μεσσαπίους, ἀντὶ δὲ εἶναι νησιώτας ἠπειρώτας. ἀπὸ δὲ Ὑρίης πόλιος τὰς ἄλλας οἰκῆσαι, τὰς δὴ Ταραντῖνοι χρόνῳ ὕστερον πολλῷ ἐξανιστάντες προσέπταισαν μεγάλως, ὥστε φόνος Ἑλληνικὸς μέγιστος οὗτος δὴ ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, αὐτῶν τε Ταραντίνων καὶ Ῥηγίνων, οἳ ὑπὸ Μικύθου τοῦ Χοίρου ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀστῶν καὶ ἀπικόμενοι τιμωροὶ Ταραντίνοισι ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω· αὐτῶν δὲ Ταραντίνων οὐκ ἐπῆν ἀριθμός. ὁ δὲ Μίκυθος οἰκέτης ἐὼν Ἀναξίλεω ἐπίτροπος Ῥηγίου καταλέλειπτο, οὗτος ὅς περ ἐκπεσὼν ἐκ Ῥηγίου καὶ Τεγέην τὴν Ἀρκάδων οἰκήσας ἀνέθηκε ἐν Ὀλυμπίῃ τοὺς πολλοὺς ἀν-
171 δριάντας. ἀλλὰ τὰ μὲν κατὰ Ῥηγίνους τε καὶ Ταραντίνους τοῦ λόγου μοι παρενθήκη γέγονε· ἐς δὲ τὴν Κρήτην ἐρημωθεῖσαν, ὡς λέγουσι Πραίσιοι, ἐσοικίζεσθαι ἄλλους τε ἀνθρώπους καὶ μάλιστα Ἕλληνας, τρίτῃ δὲ γενεῇ μετὰ Μίνων τελευτήσαντα γενέσθαι τὰ Τρωικά, ἐν τοῖσι οὐ φλαυροτάτους φαίνεσθαι ἐόντας Κρῆτας τιμωροὺς Μενέλεῳ. ἀπὸ τούτων δέ σφι ἀπονοστήσασι ἐκ Τροίης λιμόν τε καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐτοῖσι καὶ τοῖσι προβάτοισι, ἔστε τὸ δεύτερον ἐρημωθείσης Κρήτης μετὰ τῶν ὑπολοίπων τρίτους αὐτὴν νῦν νέ-

3. Strabo p. 282. Stephanus Byz. v. Ὑρία. Eustathius Dion. 376. — 13 sqq. Pausanias V 26

1. πλώοντας z ‖ ὑπολαβόντά σφεας *ABPdz*, ὑπολαβόντάς σφεας *R*, ἀπολαβόντα σφέας *C* ‖ ἐκβαλέειν z ‖ 2. οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδεμίην z ‖ 3. ὑρηδίην *Apr. B*, ὑρηλίην *Acorr. Cd* ‖ 4. κτήσαντας *B* ‖ τε om. *Ppr. R* ‖ καὶ om. *d* ‖ 5. γενέσθαι post Μεσσαπίους z ‖ ἰηπύγας *B* ‖ εἶναι] τοῦ εἶναι z ‖ 6. ὑρηλίης *ABCd* ‖ πόλεως *d* ‖ οἰκίσαι Schaefer ‖ 7. ἃς *ABCd* ‖ ἐξαναστάντες *d* ‖ 9. αὐτέων z ‖ 10. οἱ *AB* ‖ μυκίθου *d* ‖ 12. τρισχίλιοι· οὕτω *R*. οὕτω delebat Reiske. an ἀριθμῷ? an ἐόντες? ‖ αὐτέων z ‖ δὲ] γερ (sic) *R* ‖ ἐπέην *L* ‖ 13. Σμίκυθος Paus. ‖ κατελέλειπτο z ‖ 14. ὥσπερ ἐκ περσῶν *R* ‖ 19. μίνεων A^2, Μίνωα z, μίνεω ceteri ‖ 20. τελευτήσαντα — 21 Μενέλεῳ om. *d* ‖ γίνεσθαι *AB* ‖ 21. μενέλεωι *A*: μενελέωι *B*, μενέλεω reliqui ‖ ἀντὶ *R* ‖ τουτέων z ‖ 22. Τροίης] κρήτης *Pz* ‖ 24. νῦν om. *d*

μεσθαι Κρήτας. ἡ μὲν δὴ Πυθίη ὑπομνήσασα ταῦτα ἔσχε βουλομένους τιμωρέειν τοῖσι Ἕλλησι.

Θεσσαλοὶ δὲ ὑπὸ ἀναγκαίης τὸ πρῶτον ἐμήδισαν, ὡς 172
διέδεξαν, ὅτι οὔ σφι ἥνδανε τὰ οἱ Ἀλευάδαι ἐμηχανέοντο. ἐπείτε γὰρ ἐπύθοντο τάχιστα μέλλοντα διαβαίνειν τὸν Πέρσην ἐς τὴν Εὐρώπην, πέμπουσι ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἀγγέλους· ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ ἦσαν ἁλισμένοι πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος ἀραιρημένοι ἀπὸ τῶν πολίων τῶν τὰ ἀμείνω φρονεουσέων περὶ τὴν Ἑλλάδα. ἀπικόμενοι δὲ ἐπὶ τούτους τῶν Θεσσαλῶν οἱ ἄγγελοι ἔλεγον "ἄνδρες Ἕλληνες, δεῖ φυλάσσεσθαι τὴν ἐσβολὴν τὴν Ὀλυμπικήν, ἵνα Θεσσαλίη τε καὶ ἡ σύμπασα ᾖ Ἑλλὰς ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου. ἡμεῖς μέν νυν ἕτοιμοί εἰμεν συμφυλάσσειν, πέμπειν δὲ χρὴ καὶ ὑμέας στρατιὴν πολλήν, ὡς, εἰ μὴ πέμψετε, ἐπίστασθε ἡμέας ὁμολογήσειν τῷ Πέρσῃ· οὐ γάρ τι προκατημένους τοσοῦτο πρὸ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος μούνους πρὸ ὑμέων δεῖ ἀπολέσθαι. βοηθέειν δὲ οὐ βουλόμενοι ἀναγκαίην ἡμῖν οὐδεμίαν οἷοί τε ἐστὲ προσφέρειν· οὐδαμὰ γὰρ ἀδυνασίης ἀνάγκη κρέσσων ἔφυ. ἡμεῖς δὲ πειρησόμεθα αὐτοί τινα σωτηρίην μηχανεόμενοι." ταῦτα ἔλεγον οἱ Θεσσαλοί. οἱ δὲ Ἕλληνες πρὸς 173
ταῦτα ἐβουλεύσαντο ἐς Θεσσαλίην πέμπειν κατὰ θάλασσαν πεζὸν στρατὸν φυλάξοντα τὴν ἐσβολήν. ὡς δὲ συνελέχθη ὁ στρατός, ἔπλεε δι' Εὐρίπου· ἀπικόμενος δὲ τῆς Ἀχαιίης ἐς Ἄλον, ἀποβὰς ἐπορεύετο ἐς Θεσσαλίην, τὰς νέας αὐτοῦ καταλιπών, καὶ ἀπίκετο ἐς τὰ Τέμπεα ἐς τὴν ἐσβολὴν ἥ περ

βουλὴ Ἑλλήνων περὶ τῆς ἐν Θερμοπύλαις φυλακῆς

3. Plutarchus mor. p. 864. — 25. Λέξεις

2. βουλόμενος *C* ‖ 4. διεδέξαντ' *C* ‖ ἥνδανε *dz* ‖ ἀλεύαδαι *B* ‖ ἐμηχανέοντο *CP*: ἐμηχανῶντο *A²BR*, μηχανῶντο *A¹*, ἐμηχανέωντο *dz* ‖ 5. ἐπυθέατο *PRz* ‖ 6. ἐς] γὰρ ἐς *R* ‖ 7. ἔσαν *z* ‖ ἀλισκόμενοι *C* ‖ 8. φρονουσῶν *d*, προνεουσέων *Pcorr.*, προνοεουσέων *R* ‖ 12. ἡ post Ἑλλὰς *d*, post πολέμου *R* ‖ ἐν om. *R* ‖ 13. ἑτοῖμοι *CPdz* ‖ εἰμὲν *P*, ἐσμεν *AB*, ἐσμὲν *Cd* ‖ πέμψητε *C*, πέμψητε *R* ‖ ἐπίστασθαι *C* ‖ 15. τοι *z* ‖ τοσοῦτον *R* ‖ 17. βουλομένοισιν sine οὐ *R* ‖ οὐδεμίην *PRz* ‖ 18. οὐδαμᾶ *Rd*, οὐδαμᾷ *z* ‖ κρέσσον *d* ‖ 19. σωτηρίαν *C* ‖ μηχανεόμενοι *P*: μηχανώμενοι *ABR*, μηχανεώμενοι *Cdz* ‖ 24. ἐσάλον *A¹B*, ἐς ἄλλον *bz* ‖ 25. ἀπικέατο *z* ‖ ἧι *AB*, ᾗ *d*

ἀπὸ Μακεδονίης τῆς κάτω ἐς Θεσσαλίην φέρει παρὰ ποταμὸν Πηνειόν, μεταξὺ δὲ Ὀλύμπου τε ὄρεος ἐόντα καὶ τῆς Ὄσσης. ἐνθαῦτα ἐστρατοπεδεύοντο τῶν Ἑλλήνων κατὰ μυρίους ὁπλίτας συλλεγέντες, καί σφι προσῆν ἡ Θεσσαλῶν ἵππος· ἐστρατήγεε δὲ Λακεδαιμονίων μὲν Εὐαίνετος ὁ Καρήνου ἐκ τῶν πολεμάρχων ἀραιρημένος, γένεος μέντοι ἐὼν οὐ τοῦ βασιληίου, Ἀθηναίων δὲ Θεμιστοκλέης ὁ Νεοκλέος. ἔμειναν δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἐνθαῦτα· ἀπικόμενοι γὰρ ἄγγελοι παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀμύντεω ἀνδρὸς Μακεδόνος συνεβούλευόν σφι ἀπαλλάσσεσθαι μηδὲ μένοντας ἐν τῇ ἐσβολῇ καταπατηθῆναι ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τοῦ ἐπιόντος, σημαίνοντες τὸ πλῆθός τε τῆς στρατιῆς καὶ τὰς νέας. ὡς δὲ οὗτοί σφι ταῦτα συνεβούλευον, χρηστὰ γὰρ ἐδόκεον συμβουλεύειν καί σφι εὔνοος ἐφαίνετο ἐὼν ὁ Μακεδών, ἐπείθοντο. δοκέειν δέ μοι, ἀρρωδίη ἦν τὸ πεῖθον, ὡς ἐπύθοντο καὶ ἄλλην ἐοῦσαν ἐσβολὴν ἐς Θεσσαλοὺς κατὰ τὴν ἄνω Μακεδονίην διὰ Περραιβῶν κατὰ Γόννον πόλιν, τῇ περ δὴ καὶ ἐσέβαλε ἡ στρατιὴ ἡ Ξέρξεω. καταβάντες δὲ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὰς νέας ὀπίσω ἐπορεύοντο ἐς τὸν Ἰσθμόν.

174 Αὕτη ἐγένετο ἡ ἐς Θεσσαλίην στρατιή, βασιλέος τε μέλλοντος διαβαίνειν ἐς τὴν Εὐρώπην ἐκ τῆς Ἀσίης καὶ ἐόντος ἤδη ἐν Ἀβύδῳ. Θεσσαλοὶ δὲ ἐρημωθέντες συμμάχων οὕτω δὴ ἐμήδισαν προθύμως οὐδ᾽ ἔτι ἐνδοιαστῶς, ὥστε ἐν τοῖσι πρήγμασι ἐφαίνοντο βασιλέι ἄνδρες ἐόντες χρησιμώτατοι.

175 Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐπείτε ἀπίκατο ἐς τὸν Ἰσθμόν, ἐβουλεύοντο πρὸς τὰ λεχθέντα ἐξ Ἀλεξάνδρου τῇ τε στήσονται τὸν

15. ἀρρωδίη - πεῖθον Suidas v. ἀρρωδία

1. Πηνειὸν ποταμὸν z ‖ 2. Οὐλύμπου z ‖ τε] τοῦ z ‖ οὔρεος *Pz* ‖ ῥέοντα Dobree ‖ 3. οὔσης *C* ‖ 4. ὁπλῖται *Cqz* ‖ ἡ τῶν z ‖ 5. δὲ om. z ‖ μὲν om. *PR* ‖ καρίνου *C* ‖ 6. ἐκ om. *PRz* ‖ γένος sz ‖ 7. οὐ om. z ‖ 10. μὴ δὲ *ABP* ‖ 11. στρατοῦ τοῦ s: στρατοῦ ‖ 12. τε om. *PRz* ‖ 13. σφιν *AB* ‖ 14. ἐὼν om. *R* ‖ δοκέει *d* ‖ 15. ὡς ἐπείθοντο *d* ‖ ἄλλη *R* ‖ ἐσβουλὴν *R* ‖ 16. περαιβῶν *ABCP* ‖ 17. γόνον *C* ‖ καὶ om. *BCd* ‖ 18. ὀπίσω ἐπὶ τὰς νέας *R* ‖ 20. στρατηίη Valckenaer ‖ βασιλέως *AB* ‖ 22. ἠρημωθέντες *R* ‖ 23. οὐδ᾽ ἔτι Reiske: οὐδέτι vel οὐδέ τι ‖ ὥστ᾽ *d* ‖ 24. βασιλεῖ *AB* ‖ 25. ἀπικέατο *Pz* ‖ 26. ἐξ] ὑπ᾽ z, om. *R* ‖ ᾗ *L*

πόλεμον καὶ ἐν οἵοισι χώροισι. ἡ νικῶσα δὲ γνώμη ἐγίνετο τὴν ἐν Θερμοπύλῃσι ἐσβολὴν φυλάξαι· στεινοτέρη γὰρ ἐφαίνετο ἐοῦσα τῆς ἐς Θεσσαλίην καὶ ἅμα ἀγχοτέρη τε τῆς ἑωυτῶν ... τὴν δὲ ἀτραπόν, δι' ἣν ἥλωσαν οἱ ἁλόντες Ἑλλήνων ἐν Θερμοπύλῃσι, οὐδὲ ᾔδεσαν ἐοῦσαν πρότερον ἤ περ ἀπικόμενοι ἐς Θερμοπύλας ἐπύθοντο Τρηχινίων. ταύτην ὦν ἐβουλεύσαντο φυλάσσοντες τὴν ἐσβολὴν μὴ παριέναι ἐς τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον, τὸν δὲ ναυτικὸν στρατὸν πλέειν γῆς τῆς Ἱστιαιώτιδος ἐπὶ Ἀρτεμίσιον. ταῦτα γὰρ ἀγχοῦ τε ἀλλήλων ἐστὶ ὥστε πυνθάνεσθαι τὰ κατὰ ἑκατέρους ἐόντα, οἵ τε χῶροι οὕτω ἔχουσι. τοῦτο μὲν [τὸ Ἀρτεμίσιον] ἐκ τοῦ 176
πελάγεος τοῦ Θρηικίου ἐξ εὐρέος συνάγεται ἐς στεινὸν ἐόντα τὸν πόρον τὸν μεταξὺ νήσου τε Σκιάθου καὶ ἠπείρου Μαγνησίης· ἐκ δὲ τοῦ στεινοῦ τῆς Εὐβοίης ἤδη τὸ Ἀρτεμίσιον δέκεται αἰγιαλός, ἐν δὲ Ἀρτέμιδος ἱρόν. ἡ δὲ αὖ διὰ Τρηχῖνος ἔσοδος ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐστί, τῇ στεινοτάτη, ἡμίπλεθρον. οὐ μέντοι κατὰ τοῦτό γε ἐστὶ τὸ στεινότατον τῆς χώρης τῆς ἄλλης, ἀλλ' ἔμπροσθέ τε Θερμοπυλέων καὶ ὄπισθε, κατά τε Ἀλπηνοὺς ὄπισθε ἐόντας ἐοῦσα ἁμαξιτὸς μούνη, καὶ ἔμπροσθε κατὰ Φοίνικα ποταμὸν ἀγχοῦ Ἀνθήλης πόλιος ἄλλη ἁμαξιτὸς μούνη. τῶν δὲ Θερμοπυλέων τὸ μὲν πρὸς ἑσπέρης ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον, ὑψηλόν, ἀνατεῖνον ἐς τὴν Οἴτην· τὸ δὲ πρὸς τὴν ἠῶ τῆς ὁδοῦ θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεα. ἔστι δὲ ἐν τῇ ἐσόδῳ ταύτῃ

---

2 sq. Antonius Mon. et Suidas v. ἀγχότερος. — 19. Stephanus Byz. v. Ἀλπηνοί. — 24 - p. 248, 4 Eustathius Dion. 437

1. οἵοις *R* ‖ ἐγένετο *z* ‖ 3. ἐν θεσσαλίῃ *PRz* ‖ ἅμα] μία· *R* ‖ 4. lacunam indicavi. ni forte τε corruptum pro γῆς ‖ 5. ἦδε ἐοῦσαν *R* ‖ 7. ἐς om. *C* ‖ 8. γῆς] ἐπὶ γῆς *z*, om. *R* ‖ 10. κατ' ἑτέρους *PRz* ‖ 11. οὕτως *L* ‖ τὸ Ἀρτεμίσιον seclusi ‖ 12. πλάγεος *B* ‖ 13. πόρον τὸν μεταξὺ ἐόντα *Pz*, πόρον τὸν μεταξύ τε ἐόντα *R* ‖ 15. ἐκδέκεται *z* ‖ 16. εἰς *R* ‖ τῇ *PRz*: ἡ ‖ 17. γέ ἐστι *ABd*, γ' ἐστὶ reliqui ‖ 18. τῆς ἄλλης] τῆς Μηλίδος? ni potius transponendum ἀλλὰ τῆς χώρης τῆς ἄλλης ἔμπροσθέ τε ‖ ἔμπροσθέν et ὄπισθεν *z* ‖ 19. ὄπισθεν *Rdz* ‖ ὄντας *A* ‖ ἐοῦσα om. *ABCd* ‖ ἀμαξητὸς *R*, ἁμαξητὸς *d* ‖ 20. ἔμπροσθεν *z* ‖ ἀνθήλης *R*: ἀνθηλῆς ‖ 21. ἄλλη om. *CPd*, post ἁμαξιτὸς *z* ‖ ἀμαξητὸς *R*, ἁμαξητὸς *d* ‖ τὸ μὲν om. *R* ‖ 22. ἑσπέρην *R* ‖ ὑψηλόν damnabat Valckenaer ‖ 23. ἠῶ *C*, ἕω *R* ‖ 24. ὑποδέχεται *d*

θερμὰ λουτρά, τὰ Χύτρους καλέουσι οἱ ἐπιχώριοι, καὶ βωμὸς ἵδρυται Ἡρακλέος ἐπ᾽ αὐτοῖσι. ἐδέδμητο δὲ τεῖχος κατὰ ταύτας τὰς ἐσβολάς, καὶ τό γε παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν. ἔδειμαν δὲ Φωκέες τὸ τεῖχος δείσαντες, ἐπεὶ Θεσσαλοὶ ἦλθον ἐκ Θεσπρωτῶν οἰκήσοντες γῆν τὴν Αἰολίδα, τήν περ νῦν ἐκτέαται. ἅτε δὴ πειρωμένων τῶν Θεσσαλῶν καταστρέφεσθαί σφεας, τοῦτο προεφυλάξαντο οἱ Φωκέες, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ θερμὸν τότε ἐπῆκαν ἐπὶ τὴν ἔσοδον, ὡς ἂν χαραδρωθείη ὁ χῶρος, πᾶν μηχανεόμενοι ὅκως μή σφι ἐσβάλοιεν οἱ Θεσσαλοὶ ἐπὶ τὴν χώρην. τὸ μέν νυν τεῖχος τὸ ἀρχαῖον ἐκ παλαιοῦ τε ἐδέδμητο καὶ τὸ πλέον αὐτοῦ ἤδη ὑπὸ χρόνου ἔκειτο· τοῖσι δὲ αὖτις ὀρθώσασι ἔδοξε ταύτῃ ἀπαμύνειν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος τὸν βάρβαρον. κώμη δέ ἐστι ἀγχοτάτω τῆς ὁδοῦ, Ἀλπηνοὶ οὔνομα· ἐκ ταύτης δὲ ἐπισιτιεῖσθαι ἐλογίζοντο οἱ Ἕλληνες.

177 Οἱ μέν νυν χῶροι οὗτοι τοῖσι Ἕλλησι εἶναι ἐφαίνοντο ἐπιτήδεοι· ἅπαντα γὰρ προσκεψάμενοι καὶ ἐπιλογισθέντες ὅτι οὔτε πλήθεϊ ἕξουσι χρᾶσθαι οἱ βάρβαροι οὔτε ἵππῳ, ταύτῃ σφι ἔδοξε δέκεσθαι τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ὡς δὲ ἐπύθοντο τὸν Πέρσην ἐόντα ἐν Πιερίῃ, διαλυθέντες ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐστρατεύοντο αὐτῶν οἱ μὲν ἐς Θερμοπύλας πεζῇ, ἄλλοι δὲ κατὰ θάλασσαν ἐπ᾽ Ἀρτεμίσιον.

178 Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες κατὰ τάχος ἐβοήθεον διαταχθέντες, Δελφοὶ δ᾽ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐχρηστηριάζοντο τῷ θεῷ ὑπὲρ ἑωυτῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος καταρρωδηκότες, καί σφι ἐχρήσθη ἀνέμοισι εὔχεσθαι· μεγάλους γὰρ τούτους ἔσεσθαι

περὶ τοῦ δοθέντος τοῖς Δελφοῖς χρησμοῦ ἀνέμοις εὔχεσθαι

1 Χύτρας Eust. ‖ 3. παλαιὸν] τὸ παλαιὸν *AB* ‖ 5. οἰκήσαντες *AB* ‖ 6. πειρομένων *d* ‖ 7. τοῦτο om. *R* ‖ 9. μηχανεόμενοι *P*: μηχανώμενοι *ABCd*, μηχανεώμενοι *Rdz* ‖ ἐμβάλοιεν θεσσαλοὶ ἐς *R* ‖ 10. τεῖχος τὸ] τεῖχος *R* ‖ 11. πλέον *PRz*: παλαιὸν ‖ 12. ταύτῃ *PRz*: ταῦτα ‖ 13. ἀγχοτάτω *A*, ἀγχοτάτη *R* ‖ 16. μὲν οὖν *R* ‖ εἶναι ἐμφαίνοντο *A*, ἐφαίνοντο εἶναι *d* ‖ 17. ἐπιτήδειοι *C* ‖ πάντα *ABCd* ‖ 18. πλήθει *AB* ‖ 21. αὐτέων *z* ‖ ἐν *R* ‖ πεζῇ *Pd*, πεζοὶ *R* ‖ 22. ἐς *R* ‖ 23. κατατάχος *P* ‖ καταταχθέντες *C* ‖ 25. ὑπέρ τε ? ‖ καταρρωδηκότες *P* ‖ 26. μεγίστους *R*

τῇ Ἑλλάδι συμμάχους. Δελφοὶ δὲ δεξάμενοι τὸ μαντήιον
πρῶτα μὲν Ἑλλήνων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι
ἐξήγγειλαν τὰ χρησθέντα αὐτοῖσι, καί σφι δεινῶς καταρ-
ρωδέουσι τὸν βάρβαρον ἐξαγγείλαντες χάριν ἀθάνατον κατέ-
θεντο· μετὰ δὲ ταῦτα οἱ Δελφοὶ τοῖσι ἀνέμοισι βωμόν τε
ἀπέδεξαν ἐν Θυίῃ, τῇ περ τῆς Κηφισοῦ θυγατρὸς Θυίης τὸ
τέμενός ἐστι, ἐπ' ἧς καὶ ὁ χῶρος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην
ἔχει, καὶ θυσίῃσί σφεας μετήισαν.
Δελφοὶ μὲν δὴ κατὰ τὸ χρηστήριον ἔτι καὶ νῦν τοὺς ἀνέ- 179
μους ἱλάσκονται. ὁ δὲ ναυτικὸς Ξέρξεω στρατὸς ὁρμεόμενος
ἐκ Θέρμης πόλιος παρέβαλε νηυσὶ τῇσι ἄριστα πλεούσῃσι
δέκα ἰθὺ Σκιάθου, ἔνθα ἦσαν προφυλάσσουσαι νέες τρεῖς
Ἑλληνίδες, Τροιζηνίη τε καὶ Αἰγιναίη καὶ Ἀττική. προϊ-
δόντες δὲ οὗτοι τὰς νέας τῶν βαρβάρων ἐς φυγὴν ὥρμησαν.
τὴν μὲν δὴ Τροιζηνίην, τῆς ἦρχε Πρηξῖνος, αὐτίκα αἱρέουσι 180
ἐπισπόμενοι οἱ βάρβαροι. καὶ ἔπειτα τῶν ἐπιβατέων αὐτῆς
τὸν καλλιστεύοντα ἀγαγόντες ἐπὶ τῆς πρώρης τῆς νεὸς ἔσφα-
ξαν, διαδέξιον ποιεύμενοι τὸν εἷλον τῶν Ἑλλήνων πρῶτον
καὶ κάλλιστον. τῷ δὲ σφαγιασθέντι τούτῳ τοὔνομα ἦν Λέων·
τάχα δ' ἄν τι καὶ τοῦ οὐνόματος ἐπαύροιτο. ἡ δὲ Αἰγιναίη, 181
τῆς ἐτριηράρχεε Ἀσωνίδης, καί τινά σφι θόρυβον παρέσχε
Πυθέω τοῦ Ἰσχενόου ἐπιβατεύοντος, ἀνδρὸς ἀρίστου γενο-
μένου ταύτην τὴν ἡμέρην, ὃς ἐπειδὴ ἡ νηῦς ἡλίσκετο ἐς

περὶ τῆς διώξεως τῶν ἐν Σκιάθῳ προφυλασσουσῶν νεῶν καὶ τοῦ σφαγιασθέντος πρώτου

22 sqq. (Longinus) περὶ ὕψους 31

1. ξυμμάχους *R* ‖ 3. καταρρωιδέουσι *P* ‖ 5. ἀπεδέξαντο z ‖ θύιῃ *B*: θυίῃς *APdz*, θύῃς *CR* ‖ 6. κηφισσοῦ *CPz* ‖ θύιης *B* ‖ τέμενος ἔστι *BR*, τέμενος ἐστὶ *P* ‖ 8. μετήισαν *AB*, μετῇσαν *Cd* ‖ 9. μέν νυν *R* ‖ 10. ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *ABC*, ὁρμεώμενοι *Cdz* ‖ 11. παρέλαβε *A*¹*BC* ‖ 12. ἔσαν z ‖ 13. τροιζηνία *d* ‖ αἰγιναίη *C*, αἰγινέη *dz* ‖ 15. ἧς *ABCd* ‖ 16. ἐπισπώμενοι *d* ‖ 17. ἄγοντες *R* ‖ τῆς πρόρης *B*, τὴν πρώρην *R* ‖ νηὸς *Pdz*, νεὼς *R* ‖ 19. οὔνομα *ABd*, ὄνομα *C* ‖ 20. τι om. *ABd* ‖ τοῦ om. z ‖ οὐνόματος z: ὀνόματος ‖ αἰγιναίῃ *C*, αἰγινέη *d* ‖ 21. ἀστωνίδης *R* ‖ 22. πύθεω *L*. (Long.) ‖ 23. ναῦς *L*

τοῦτο ἀντεῖχε μαχόμενος ἐς ὃ κατεκρεουργήθη ἅπας. ὡς δὲ πεσὼν οὐκ ἀπέθανε ἀλλ' ἦν ἔμπνοος, οἱ Πέρσαι, οἵ περ ἐπεβάτευον ἐπὶ τῶν νεῶν, δι' ἀρετὴν τὴν ἐκείνου περιποιῆσαί μιν περὶ πλείστου ἐποιήσαντο, σμύρνῃσί τε ἰώμενοι τὰ ἕλκεα καὶ σινδόνος βυσσίνης τελαμῶσι κατειλίσσοντες· καί μιν, ὡς ὀπίσω ἀπίκοντο ἐς τὸ ἑωυτῶν στρατόπεδον, ἐπεδείκνυσαν ἐκπαγλεόμενοι πάσῃ τῇ στρατιῇ περιέποντες εὖ. τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς ἔλαβον ἐν τῇ νηὶ ταύτῃ, περιεῖπον ὡς ἀνδρά-
182 ποδα. αἱ μὲν δὴ δύο τῶν νεῶν οὕτω ἐχειρώθησαν· ἡ δὲ τρίτη, τῆς ἐτριηράρχεε Φόρμος ἀνὴρ Ἀθηναῖος, φεύγουσα ἐξοκέλλει ἐς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πηνειοῦ, καὶ τοῦ μὲν σκάφεος ἐκράτησαν οἱ βάρβαροι, τῶν δὲ ἀνδρῶν οὔ· ὡς γὰρ δὴ τάχιστα ἐπώκειλαν τὴν νέα οἱ Ἀθηναῖοι, ἀποθορόντες κατὰ Θεσσαλίην πορευόμενοι ἐκομίσθησαν ἐς Ἀθήνας.

183 Ταῦτα οἱ Ἕλληνες οἱ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ στρατοπεδευόμενοι πυνθάνονται παρὰ πυρσῶν ἐκ Σκιάθου· πυθόμενοι δὲ καὶ καταρρωδήσαντες ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου μετορμίζοντο ἐς Χαλκίδα, φυλάξοντες μὲν τὸν Εὔριπον, λείποντες δὲ ἡμεροσκόπους περὶ τὰ ὑψηλὰ τῆς Εὐβοίης. τῶν δὲ δέκα νεῶν τῶν βαρβάρων τρεῖς ἐπήλασαν περὶ τὸ ἕρμα τὸ μεταξὺ ἐὸν Σκιάθου τε καὶ Μαγνησίης, καλεόμενον δὲ Μύρμηκα. ἐνθαῦτα οἱ βάρβαροι ἐπειδὴ στήλην λίθου ἐπέθηκαν κομίσαντες ἐπὶ τὸ ἕρμα, ὁρμηθέντες αὐτοὶ ἐκ Θέρμης, ὥς σφι τὸ ἐμποδὼν ἐγεγόνεε καθαρόν, ἐπέπλεον πάσῃσι τῇσι νηυσί, ἕνδεκα ἡμέρας παρέντες μετὰ τὴν βασιλέος ἐξέλασιν ἐκ Θέρμης. τὸ δὲ ἕρμα

ἐπίπλους τοῦ στόλου τῶν βαρβάρων μέχρι Σηπιάδος ἀκτῆς

4. περὶ - 5 κατειλίσσοντες Suidas v. τελαμών

1. ἐσὸ *AB* ‖ κατεκρεοργήθη *AB.* ‖ 4. σμύρνη *R* ‖ καὶ τὰ ἕλκεα καὶ ἐκ σινδόνος *R* ‖ 5. κατειλήσσοντες *d* ‖ 6. ἀπίκαντο *R* ‖ ἐπιδείκνυσαν *R* ‖ 7. ἐκπλαγεόμενοι *Rdz* ‖ τῇ om. *R* ‖ καὶ περιέποντες *R* ‖ 9. οὕτω om. *R* ‖ 10. φίρμος *Pd*, φρίμος *C* ‖ 11. ἐκβολὰς Bekkerus: ἐκβολὰς *P*, ἐμβολὰς *Rz*, ἐσβολὰς reliqui ‖ 14. ἐς τὰς Ἀθήνας *z* ‖ 16. διὰ πυρσῶν *R*, παρὰ περσῶν *bz* ‖ 17. μετορμίζοντο *ABd*: μετωρμίζοντο ‖ 18. λειπόντες *C* ‖ 20. τρεῖς δοκῶ ἐστάλησαν *R*, τρεῖς ἐπέλασαν *z* ‖ 23. ἐμποδῶν *AB*, ἐκποδὼν *R* ‖ 24. ἔπλεον *PR* ‖ ενδέκα *AB*, ἐν δέκα *C* ‖ ἡμέρῃσι *ABCd*

σφι κατηγήσατο ἐὸν ἐν πόρῳ μάλιστα Πάμμων Σκύριος. πανημερὸν δὲ πλέοντες οἱ βάρβαροι ἐξανύουσι τῆς Μαγνησίης χώρης ἐπὶ Σηπιάδα τε καὶ τὸν αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ Κασθαναίης τε πόλιος ἐόντα καὶ Σηπιάδος ἀκτῆς.

Μέχρι μὲν νυν τούτου τοῦ χώρου καὶ Θερμοπυλέων ἀπα- 184
θής τε κακῶν ἦν ὁ στρατὸς καὶ πλῆθος ἦν τηνικαῦτα ἔτι, ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος εὑρίσκω, τὸν μὲν ἐκ τῶν νεῶν ἐκ τῆς Ἀσίης, ἐουσέων ἑπτὰ καὶ διηκοσιέων καὶ χιλιέων, τὸν μὲν ἀρχαῖον ἑκάστων τῶν ἐθνέων ἐόντα ὅμιλον τέσσερας καὶ εἴκοσι μυριάδας καὶ πρὸς χιλιάδα τε καὶ τετρακοσίους, ὡς ἀνὰ διηκοσίους ἄνδρας λογιζομένοισι ἐκ ἑκάστης νηί. ἐπεβάτευον δὲ ἐπὶ τουτέων τῶν νεῶν, χωρὶς ἑκάστων τῶν ἐπιχωρίων ἐπιβατέων, Περσέων τε καὶ Μήδων καὶ Σακέων τριήκοντα ἄνδρες. οὗτος ἄλλος ὅμιλος γίνεται τρισμύριοι καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ πρὸς διηκόσιοί τε καὶ δέκα. προσθήσω δ' ἔτι τούτῳ καὶ τῷ προτέρῳ ἀριθμῷ τοὺς ἐκ τῶν πεντηκοντέρων, ποιήσας, ὅ τι πλέον ἦν αὐτῶν ἢ ἔλασσον, ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι. συνελέχθη δὲ ταῦτα τὰ πλοῖα, ὡς καὶ πρότερον εἰρέθη, τρισχίλια. ἤδη ὦν ἄνδρες ἂν εἶεν ἐν αὐτοῖσι τέσσερες μυριάδες καὶ εἴκοσι. τοῦτο μὲν δὴ τὸ ἐκ τῆς Ἀσίης ναυτικὸν ἦν, σύμπαν ἐὸν πεντήκοντα μυριάδες καὶ μία, χιλιάδες δὲ ἔπεισι ἐπὶ ταύτῃσι ἑπτὰ καὶ πρὸς ἑκατοντάδες ἓξ καὶ δεκάς. τοῦ δὲ πεζοῦ ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες ἐγένοντο, τῶν δὲ ἱππέων ὀκτὼ μυριάδες. προσθήσω δ' ἔτι τούτοισι τὰς καμήλους τοὺς ἐλαύνοντας Ἀραβίους καὶ τοὺς

συλλογισμὸς τοῦ ὅλου στρατοῦ καὶ ἀπαρίθμησις

1. ἐὸν ἐμπόρῳ *R* ‖ πάμμω *R* ‖ 2. πανήμερον *Cd*. πανήμεροι Krüger ‖ πλώοντες *z* ‖ 3. Σηπιάδα - 4 καὶ om. *R* ‖ 4. κασταναίης *so* ‖ τε om. *z* ‖ 5. νυν om. *R* ‖ 6. bis ἔτην *z* ‖ ἔτι om. *ABCd* ‖ 7. συμβαλεόμενος *z* ‖ εὑρίσκω τόσον *sz* ‖ 7. τὸν *PRd*: τῶν ‖ 8. διηκοσίων *Rz* ‖ 9. ὅμιλον ἐόντα *ABCd* ‖ τέσσαρας *Apr. CRd* ‖ 10. χιλιάδας *d* ‖ ὡς ἀνὰ διηκοσίους om. *R* ‖ ἀνὰ] ἂν *B* ‖ 11. νεί *ABC* ‖ 13. σακκαίων *d* ‖ 15. τε om. *R* ‖ δέτι *CR*, δέ τι *z* ‖ 16. ποιήσας ἔτι πλέον αὐτῶν ἢ ἐλάσσονα *R* ‖ 17. ὅτι *Cz* ‖ αὐτέων *z* ‖ 18. πρότερόν μοι *s* ‖ 19. ἠρέθη *C*, ἐρρήθη *Pz* ‖ ἄνδρες ἂν εἶεν] ἂν ἦν *R* ‖ τέσσαρες *Apr. d* ‖ 20. μὲν νυν *PRz* ‖ 22. ⸆δὲ *P*, τε *Rz* ‖ ἔπεισι] ἔπι *Apr.* ‖ ταύτῃ *R* ‖ 23. δέκα *R* ‖ 24. ἐγίνοντο *z* ‖ δ' ἔτι *Pz*: δέτι *R*, δὲ reliqui ‖ 25. καμήλους τοὺς om. *d*

τὰ ἅρματα Λίβυας, πλῆθος ποιήσας δισμυρίους ἄνδρας. καὶ δὴ τό τε ἐκ τῶν νεῶν καὶ τοῦ πεζοῦ πλῆθος συντιθέμενον γίνεται διηκόσιαί τε μυριάδες καὶ τριήκοντα καὶ μία, καὶ πρὸς χιλιάδες ἑπτὰ καὶ ἑκατοντάδες ἓξ καὶ δεκάς. τοῦτο μὲν τὸ ἐξ αὐτῆς τῆς Ἀσίης στράτευμα ἐξαναχθὲν εἴρηται, ἄνευ τε τῆς θεραπηίης τῆς ἑπομένης καὶ τῶν σιταγωγῶν πλοίων
185 καὶ ὅσοι ἐνέπλεον τούτοισι. τὸ δὲ δὴ ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀγόμενον στράτευμα ἔτι προσλογιστέα τούτῳ παντὶ τῷ ἐξηριθμημένῳ· δόκησιν δὲ δεῖ λέγειν. νέας μέν νυν οἱ ἀπὸ Θρηίκης Ἕλληνες καὶ ἐκ τῶν νήσων τῶν ἐπικειμενέων τῇ Θρηίκῃ παρείχοντο εἴκοσι καὶ ἑκατόν· ἐκ μέν νυν τουτέων τῶν νεῶν ἄνδρες τετρακισχίλιοι καὶ δισμύριοι γίνονται. πεζοῦ δὲ τὸν Θρήικες παρείχοντο καὶ Παίονες καὶ Ἐορδοὶ καὶ Βοττιαῖοι καὶ τὸ Χαλκιδικὸν γένος καὶ Βρύγοι καὶ Πίερες καὶ Μακεδόνες καὶ Περραιβοὶ καὶ Ἐνιῆνες καὶ Δόλοπες καὶ Μάγνητες καὶ Ἀχαιοὶ καὶ ὅσοι τῆς Θρηίκης τὴν παραλίην νέμονται, τούτων τῶν ἐθνέων τριήκοντα μυριάδας δοκέω γενέσθαι. αὗται ὦν αἱ μυριάδες ἐκείνῃσι προστεθεῖσαι τῇσι ἐκ τῆς Ἀσίης, γίνονται αἱ πᾶσαι ἀνδρῶν αἱ μάχιμοι μυριάδες διηκόσιαι καὶ ἑξήκοντα καὶ τέσσερες, ἔπεισι δὲ ταύτῃσι ἑκα-
186 τοντάδες ἑκκαίδεκα καὶ δεκάς. τοῦ μαχίμου δὲ τούτου ἐόντος ἀριθμὸν τοσούτου, τὴν θεραπηίην τὴν ἑπομένην τούτοισι καὶ τοὺς ἐν τοῖσι σιταγωγοῖσι ἀκάτοισι ἐόντας καὶ μάλα ἐν τοῖσι ἄλλοισι πλοίοισι τοῖσι ἅμα πλέουσι τῇ στρατιῇ, τούτους τῶν μαχίμων ἀνδρῶν οὐ δοκέω εἶναι ἐλάσσονας ἀλλὰ πλεῦνας. καὶ δή σφεας ποιέω ἴσους ἐκείνοισι εἶναι καὶ οὔτε πλεῦνας οὔτε ἐλάσσονας οὐδέν· ἐξισούμενοι δὲ οὗτοι τῷ μαχίμῳ ἐκπληροῦσι τὰς ἴσας μυριάδας ἐκείνοισι. οὕτω πεντακοσίας τε

2. τότε z ‖ πλήθεος Pz ‖ 3. γίνονται R ‖ καὶ πρὸς] πρὸς R ‖ 4. δέκα R, δεκάδες δύο z ‖ 6. τε om. R ‖ 7. ἐπέπλεον C ‖ 9. δὲ δὴ δεῖ A, δὲ δὴ B ‖ θρήικης R ‖ 10. τῶν νήσων om. R ‖ ἐπικειμενέων Pd: ἐπικειμένων ‖ 11. θρήικηι B, θρήκη ‖ 12. μύριοι C, τρισμύριοι R ‖ 13. θρῆκες R ‖ παιόνες Ad ‖ ἐρδοὶ B ‖ 15. περαιβοὶ ABCP ‖ αἰνιῆνες R ‖ δολόπες B ‖ 16. θρήκης R ‖ 17. τουτέων z ‖ τριάκοντα d ‖ 18. κείνῃσι R ‖ 19. ἀνδρῶν αἱ πᾶσαι μάχιμοι z ‖ 20. τέσσαρες ACd, τέτταρες R ‖ 21. ἑκκαίδεκα] om. C, ἓξ καὶ δέκα R ‖ 23. τοὺς ἐν τῇσι A, τοῖς ἐν τοῖσι C ‖ 27. οὐδενός] R ‖ 28. ἐκείνῃσι z ‖ πεντακοσίας PR: πεντηκοσίας

μυριάδας καὶ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ καὶ χιλιάδας τρεῖς καὶ ἑκατοντάδας δύο καὶ δεκάδας δύο ἀνδρῶν ἤγαγε Ξέρξης ὁ Δαρείου μέχρι Σηπιάδος καὶ Θερμοπυλέων. οὗτος μὲν δὴ τοῦ συνά- 187
παντος τοῦ Ξέρξεω στρατεύματος ἀριθμός, γυναικῶν δὲ σιτοποιῶν καὶ παλλακέων καὶ εὐνούχων οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀτρεκέα ἀριθμόν· οὐδ᾽ αὖ ὑποζυγίων τε καὶ τῶν ἄλλων κτηνέων τῶν ἀχθοφόρων καὶ κυνῶν Ἰνδικῶν τῶν ἑπομένων, οὐδ᾽ ἂν τούτων ὑπὸ πλήθεος οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀριθμόν. ὥστε οὐδέν μοι θῶυμα παρίσταται προδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν ποταμῶν ἔστι τῶν, ἀλλὰ μᾶλλον ὅκως τὰ σιτία ἀντέχρησε θῶυμά μοι μυριάσι τοσαύτῃσι. εὑρίσκω γὰρ συμβαλλόμενος, εἰ χοίνικα πυρῶν ἕκαστος τῆς ἡμέρης ἐλάμβανε καὶ μηδὲν πλέον, ἕνδεκα μυριάδας μεδίμνων τελεομένας ἐπ᾽ ἡμέρῃ ἑκάστῃ καὶ πρὸς τριηκοσίους τε ἄλλους μεδίμνους καὶ τεσσεράκοντα. γυναιξὶ δὲ καὶ εὐνούχοισι καὶ ὑποζυγίοισι καὶ κυσὶ οὐ λογίζομαι. ἀνδρῶν δὲ ἐουσέων τοσουτέων μυριάδων, κάλλεός τε εἵνεκα καὶ μεγάθεος οὐδεὶς αὐτῶν ἀξιονικότερος ἦν αὐτοῦ Ξέρξεω ἔχειν τοῦτο τὸ κράτος.

Ὁ δὲ δὴ ναυτικὸς στρατὸς ἐπείτε ὁρμηθεὶς ἔπλεε καὶ κα- 188
τέσχε τῆς Μαγνησίης χώρης ἐς τὸν αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ Κασθαναίης τε πόλιος ἐόντα καὶ Σηπιάδος ἀκτῆς, αἱ μὲν δὴ πρῶται τῶν νεῶν ὅρμεον πρὸς γῇ, ἄλλαι δ᾽ ἐπ᾽ ἐκείνῃσι ἐπ᾽ ἀγκυρέων· ἅτε γὰρ τοῦ αἰγιαλοῦ ἐόντος οὐ μεγάλου, πρόκροσσαι ὁρμέοντο ἐς πόντον καὶ ἐπὶ ὀκτὼ νέας. ταύτην

---

8. οὐδέν - 10 τῶν Thomas M. p. 320. — 19. καὶ - 20 αἰγιαλόν Lexicon Vindob p. 112. — 21. αἱ μὲν - 24 νέας Eustathius Il. p. 965. — 24. ὁρμέοντο - νέας Suidas v. πρόκροσσαι

1. ὀκτὼ καὶ] ὀκτὼ *Rd* ‖ 3. σύμπαντος *Pz*, συμπαντὸς *R* ‖ 4. στρατεύματος τοῦ Ξέρξεω *z* ‖ σιτοποιῶν *AB*(*C*?): σιτοποιέων ‖ 7. τουτέων *z* ‖ 8. οὐδέ *B* ‖ 9. θῶυμα *Pz*: θῶμα ‖ περιΐσταται *R* ‖ ἔστι ὧν *P*, ἔστιν ὧν *ABC*. Thom., ἔστιν οὖν *d*, ἐνίων *Rz* ‖ 10. ὅπως *ABCd* ‖ θῶυμα *Pz*: θῶμα ‖ 11. συμβαλλεόμενος *z* ‖ 12. μηδ᾽ ἐν *A* ‖ πλέω *R* ‖ 14. τεσσαράκοντα *Rd* ‖ 16. ἀνδρέων *z* ‖ δ᾽ *CPdz* ‖ μυριαδέων *Cdz* ‖ 17. αὐτέων *z* ‖ ἀξιομηκότερος *d* ‖ 22. προκρόσσας ὥρμουν τὰς ναῦς· αἱ μὲν γὰρ Eust. ‖ νηῶν Eust. ‖ ὅρμεον *AB*: ὥρμεον ‖ γῆν *Rd*. Eust. (qui idem et τὴν γῆν), τῇ γῇ *z* ‖ δὲ *ABd* ‖ ὁρμ.
ἐπὶ κείνῃσι *d* ‖ 24. ὡρμέοντο *C*, ὡρμέοντο *PR*, ὡρμοῦντο Eust., ὡρμαίνοντο Suid. ‖ καὶ om. Suid. ‖ πεντήκοντα Suid.

μὲν τὴν εὐφρόνην οὕτω, ἅμα δὲ ὄρθρῳ ἐξ αἰθρίης τε καὶ νηνεμίης τῆς θαλάσσης ζεσάσης ἐπέπεσέ σφι χειμών τε μέγας καὶ πολλὸς ἄνεμος ἀπηλιώτης, τὸν δὴ Ἑλλησποντίην καλέουσι οἱ περὶ ταῦτα τὰ χωρία οἰκημένοι. ὅσοι μέν νυν αὐτῶν αὐξόμενον ἔμαθον τὸν ἄνεμον καὶ τοῖσι οὕτω εἶχε ὅρμου, οἱ δ' ἔφθησαν τὸν χειμῶνα ἀνασπάσαντες τὰς νέας, καὶ αὐτοί τε περιῆσαν καὶ αἱ νέες αὐτῶν· ὅσας δὲ τῶν νεῶν μεταρσίας ἔλαβε, τὰς μὲν ἐξέφερε πρὸς Ἴπνους καλεομένους τοὺς ἐν Πηλίῳ, τὰς δὲ ἐς τὸν αἰγιαλόν· αἱ δὲ περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα περιέπιπτον, αἱ δὲ ἐς Μελίβοιαν πόλιν, αἱ δὲ ἐς Κασθαναίην ἐξεβράσσοντο. ἦν τε τοῦ χειμῶνος χρῆμα
189 ἀφόρητον. λέγεται δὲ λόγος ὡς Ἀθηναῖοι τὸν Βορέην ἐκ θεοπροπίου ἐπεκαλέσαντο, ἐλθόντος σφι ἄλλου χρηστηρίου τὸν γαμβρὸν ἐπίκουρον καλέσασθαι. Βορέης δὲ κατὰ τὸν Ἑλλήνων λόγον ἔχει γυναῖκα Ἀττικήν, Ὠρειθυίην τὴν Ἐρεχθέος. κατὰ δὴ τὸ κῆδος τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς φάτις ὥρμηται, συμβαλλόμενοι σφίσι τὸν Βορέην γαμβρὸν εἶναι, ναυλοχέοντες τῆς Εὐβοίης ἐν Χαλκίδι ὡς ἔμαθον αὐξόμενον τὸν χειμῶνα, ἢ καὶ πρὸ τούτου, ἐθύοντό τε καὶ ἐπεκαλέοντο τόν τε Βορέην καὶ τὴν Ὠρειθυίην τιμωρῆσαι σφίσι καὶ διαφθεῖραι τῶν βαρβάρων τὰς νέας, ὡς καὶ πρότερον περὶ Ἄθων. εἰ μέν νυν διὰ ταῦτα τοῖσι βαρβάροισι ὁρμέουσι Βορέης ἐπέπεσε, οὐκ ἔχω εἰπεῖν· οἱ δ' ὦν Ἀθηναῖοι σφίσι λέγουσι βοηθήσαντα τὸν Βορέην πρότερον καὶ τότε ἐκεῖνα κατεργάσα-

περὶ τοῦ συμβάντος χειμῶνος τῷ βαρβάρων ναυτικῷ ὁρμοῦντι περὶ Σηπιάδα

---

1 sq. (Longinus) περὶ ὕψους 43. — 11. ἦν – 12 ἀφόρητον Suidas v. χρῆμα

1. τὴν om. *A*[1] ‖ 2. ζέσας *B* ‖ 3. πολλὸς *Pdz*: πολὺς ‖ ἑλλησποντίαν *R* ‖ 4. καλοῦσι *P* ‖ μενοῦν *AB*, μὲν οὖν *Cd* ‖ 5. αὐτῶν om. *ABCd*, αὐτέων *z* ‖ 6. οἵδε *R*, οἵδ' *z* ‖ τὸν om. *d* ‖ 7. αἱ om. *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ 8. ἐξέφορε *B* ‖ ἰπνους *AB*, ἴπνους *R*: ἰπνοὺς ‖ 9. περὶ] ἐς *R* ‖ 11. κασταναίην *qz* ‖ ἐξεράσσοντο *R* ‖ τε] δὲ *R* ‖ 12. βορῆν *L* ‖ 14. βορῆς *L* ‖ τὸν] τῶν *R* ‖ 15. ὠρειθύην *d*, ὠρείθυιαν *R* ‖ 16. Ἐρεχθῆος *z* ‖ 17. ὅρμηται *AB*, ὡρμέατο *R* ‖ συμβαλόμενοί *A*, συμβαλλεόμενοί *z* ‖ σφι *L* ‖ βορῆν *L* ‖ 18. καὶ ναυλοχέοντες *z* ‖ εὐρώπης *R* ‖ 19. ἔθυον τότε *C*, ἔθυόν τε *d* ‖ 20. τὸν βορῆν τε *P*, τὸν βορῆν *R*, τόν τε βορῆν reliqui ‖ ὠρειθύην *d*, ὠρείθυιαν *R* ‖ σφισι *AB*, σφι ceteri ‖ 21. ἄθω *R* ‖ 22. μὲν οὖν *R* ‖ ὁ βορέης *R*, βορῆς ceteri ‖ 23. εἶπαι *z* ‖ σφι *L* ‖ λέγονται *d* ‖ 24. βοηθήσοντα *ABCd* ‖ βορῆν *L*

σθαι, καὶ ἱρὸν ἀπελθόντες Βορέω ἱδρύσαντο παρὰ ποταμὸν
Ἰλισσόν.
Ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ νέας οἳ ἐλαχίστας λέγουσι διαφθα- 190
ρῆναι τετρακοσιέων οὐκ ἐλάσσονας, ἄνδρας τε ἀναριθμήτους
χρημάτων τε πλῆθος ἄφθονον· ὥστε Ἀμεινοκλέι τῷ Κρη-
τίνεω ἀνδρὶ Μάγνητι γηοχέοντι περὶ Σηπιάδα μεγάλως ἡ
ναυηγίη αὕτη ἐγένετο χρηστή, ὃς πολλὰ μὲν χρύσεα ποτή-
ρια ὑστέρῳ χρόνῳ ἐκβρασσόμενα ἀνείλετο πολλὰ δὲ ἀργύρεα,
θησαυρούς τε τῶν Περσέων εὗρε, ἄλλα τε [χρύσεα] ἄφατα
χρήματα περιεβάλετο. ἀλλ' ὁ μὲν τἆλλα οὐκ εὐτυχέων εὑ-
ρήμασι μέγα πλούσιος ἐγένετο· ἦν γάρ τις καὶ τοῦτον ἄχα-
ρις συμφορὴ λυπεῦσα παιδοφόνος. σιταγωγῶν δὲ ὁλκάδων 191
καὶ τῶν ἄλλων πλοίων διαφθειρομένων οὐκ ἐπῆν ἀριθμός·
ὥστε δείσαντες οἱ στρατηγοὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ μή σφι
κεκακωμένοισι ἐπιθέωνται οἱ Θεσσαλοί, ἕρκος ὑψηλὸν ἐκ τῶν
ναυηγίων περιεβάλοντο. ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχείμαζε τρεῖς· τέ-
λος δὲ ἔντομά τε ποιεῦντες καὶ καταείδοντες γόησι οἱ Μάγοι
τῷ ἀνέμῳ, πρός τε τούτοισι καὶ τῇ Θέτι καὶ τῇσι Νηρηίσι
θύοντες, ἔπαυσαν τετάρτῃ ἡμέρῃ, ἢ ἄλλως κως αὐτὸς ἐθέ-
λων ἐκόπασε. τῇ δὲ Θέτι ἔθυον πυθόμενοι παρὰ τῶν Ἰώνων
τὸν λόγον, ὡς ἐκ τοῦ χώρου τούτου ἁρπασθείη ὑπὸ Πηλέος,
εἴη τε ἅπασα ἡ ἀκτὴ ἡ Σηπιὰς ἐκείνης τε καὶ τῶν ἀλλέων
Νηρηίδων. ὁ μὲν δὴ τετάρτῃ ἡμέρῃ ἐπέπαυτο. τοῖσι δὲ 192

5—10. Plutarchus mor. p. 864. — 10. ἀλλ' - 12 παιδοφόνος ibidem. — 12. ibidem p. 871. — 16. ἡμέρας - τρεῖς Lexicon Vindob. p. 193. — 20. (Longinus) περὶ ὕψους 43. Bekkeri Anecd. p. 104

1. βορέου *d* ‖ ἱδρύσασθαι *CPz* ‖ 3. οἱ *L* ‖ 5. ἀμεινοκλέει *AB*, ἀμινοκλέη *R* ‖ κρητινέω *d*, Κρησίνεω Plut. ‖ 6. γηοχέωντι *B*[1] ‖ 7. αὔτη ἐγένετο χρηστὴ *R*: ἐγένετο[β] χρηστὴ[γ] αὕτη[α] *P*, αὕτη χρηστὴ ἐγένετο *z*, ἐγένετο χρηστὴ reliqui ‖ 8. ἀνείλατο *R* ‖ πολλὰ - 10 περιεβάλετο om. *d* ‖ 9. χρύσεα abiciebat Valckenaer ‖ ἄφατα om. *ABCd* ‖ 10. περιεβάλλετο *CR* ‖ τὰ ἄλλα *ABd* ‖ 11. μεγάλους *d* ‖ τούτων *B*[2], τούτων[τοῦτον] *C*, τούτῳ *z* ‖ 12. παιδοκτόνος *qz* ‖ 14. στρατοῦ om. *d* ‖ μὴ σφίσι *P* ‖ 15. κεκακωμένοισι αὐτοῖσι *PRz* ‖ 16. ναυηγίων *z*: ναυηγιέων *R*, ναυαγίων ceteri ‖ περιεβάλλοντο *d* ‖ 17. κατάδοντες *R* ‖ γόησιν *Cd*, γόῃσι *z*. γοῇσι Bekkerus, γοητηίῃσι Reiske ‖ τῷ ἀνέμῳ οἱ μάγοι *PRz* ‖ 18. πρὸς δὲ *R* ‖ 20. ἐκοπίασε Long. ‖ 21. πηλέως *C*, Πηλῆος *z* ‖ 22. ἄλλων *L*

Ἕλλησι οἱ ἡμεροσκόποι ἀπὸ τῶν ἄκρων τῶν Εὐβοϊκῶν καταδραμόντες δευτέρῃ ἡμέρῃ, ἀπ' ἧς ὁ χειμὼν ὁ πρῶτος ἐγένετο, ἐσήμαινον πάντα τὰ γενόμενα περὶ τὴν ναυηγίην. οἱ δὲ ὡς ἐπύθοντο, Ποσειδέωνι σωτῆρι εὐξάμενοι καὶ σπονδὰς προχέαντες τὴν ταχίστην ὀπίσω ἠπείγοντο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, ἐλπίσαντες ὀλίγας τινάς σφι ἀντιξόους ἔσεσθαι νέας.

193 οἱ μὲν δὴ τὸ δεύτερον ἐλθόντες περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐναυλόχεον, Ποσειδέωνος σωτῆρος ἐπωνυμίην ἀπὸ τούτου ἔτι καὶ ἐς τόδε νομίζοντες· οἱ δὲ βάρβαροι, ὡς ἐπαύσατό τε ὁ ἄνεμος καὶ τὸ κῦμα ἔστρωτο, κατασπάσαντες τὰς νέας ἔπλεον παρὰ τὴν ἤπειρον, κάμψαντες δὲ τὴν ἄκρην τῆς Μαγνησίης ἰθέαν ἔπλεον ἐς τὸν κόλπον τὸν ἐπὶ Παγασέων φέροντα. ἔστι δὲ χῶρος ἐν τῷ κόλπῳ τούτῳ τῆς Μαγνησίης, ἔνθα λέγεται τὸν Ἡρακλέα καταλειφθῆναι ὑπὸ Ἰησονός τε καὶ τῶν συνεταίρων ἐκ τῆς Ἀργοῦς ἐπ' ὕδωρ πεμφθέντα, εὖτ' ἐπὶ τὸ κῶας ἔπλεον ἐς Αἶαν τὴν Κολχίδα· ἐνθεῦτεν γὰρ ἔμελλον ὑδρευσάμενοι ἐς τὸ πέλαγος ἀφήσειν, ἐπὶ τούτου δὲ τῷ χώρῳ οὔνομα γέγονε Ἀφέται. ἐν τούτῳ ὦν ὅρμον οἱ Ξέρξεω ἐποιεῦντο.

194 Πεντεκαίδεκα δὲ τῶν νεῶν τουτέων ἔτυχόν τε ὕσταται πολλὸν ἐξαναχθεῖσαι καί κως κατεῖδον τὰς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῶν Ἑλλήνων νέας. ἔδοξάν τε δὴ τὰς σφετέρας εἶναι οἱ βάρβαροι καὶ πλέοντες ἐσέπεσον ἐς τοὺς πολεμίους· τῶν ἐστρατήγεε ὁ ἀπὸ Κύμης τῆς Αἰολίδος ὕπαρχος Σανδώκης ὁ Θαμασίου, τὸν δὴ πρότερον τούτων βασιλεὺς Δαρεῖος ἐπ' αἰτίῃ

ἄφιξις Ἑλλήνων περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐπὶ ναυμαχίᾳ — νίκη Ἑλλήνων ἐν τῇ περὶ Ἀρτεμίσιον ναυμαχίᾳ

7. Λέξεις. — 9. ἐπαύσατο - 10 ἔστρωτο Eustathius Od. p. 1462

1. εὐβοειχῶν *P* ‖ 2. ὁ πρῶτος] πρῶτος *q*, πρῶτον z ‖ 5. τηνταχίστην ‖ *Pz* ‖ τὸν *d* ‖ 6. τινάς om. *ABCd* ‖ σφίσι? ‖ ἀντίξους *ABCd* ‖ νῆας z 7. ἐναυμάχεον *R* ‖ 9. τοῦδε z ‖ τε ὁ om. Eust. ‖ 10. νῆας z ‖ 11. παρὰ - 12 ἔπλεον om. *R* ‖ 12. ἰθεῖαν *L* ‖ 14. τὸν om. *R* ‖ Ἡρακλῆα z ‖ 16. κωῖας *B*, κῶιας *C* ‖ τὴν Κολχίδα om *R* ‖ ἔμενον z ‖ 17. ἀπήσειν Dindorf ‖ ἐκ z ‖ 18. γέγονε] λέγεται *R* ‖ 20. νηῶν z ‖ 22. νῆας z ‖ δὴ om. *ABC* ‖ 23. ἔπεσον *R*, ἐπέπεσον *dz* ‖ 24. ὁ om. *ABCd* ‖ θαυμασίου *C*, Θωυμασίου z ‖ 25. δέ *R* ‖ τουτέων z

τοιῇδε λαβὼν ἀνεσταύρωσε, ἐόντα τῶν βασιληίων δικαστέων· ὁ Σανδώκης ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε. ἀνακρεμασθέντος ὦν αὐτοῦ, λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος εὗρέ οἱ πλέω ἀγαθὰ τῶν ἁμαρτημάτων πεποιημένα ἐς οἶκον τὸν βασιλήιον· εὑρὼν δὲ τοῦτο ὁ Δαρεῖος, καὶ γνοὺς ὡς ταχύτερα αὐτὸς ἢ σοφώτερα ἐργασμένος εἴη, ἔλυσε. βασιλέα μὲν δὴ Δαρεῖον οὕτω διαφυγὼν μὴ ἀπολέσθαι περιῆν, τότε δὲ ἐς τοὺς Ἕλληνας καταπλώσας ἔμελλε οὐ τὸ δεύτερον διαφυγὼν ἔσεσθαι· ὡς γάρ σφεας εἶδον προσπλέοντας οἱ Ἕλληνες, μαθόντες αὐτῶν τὴν γινομένην ἁμαρτάδα, ἐπαναχθέντες εὐπετέως σφέας εἷλον. ἐν τουτέων μιῇ Ἀρίδωλις πλέων ἦλω, 195
τύραννος Ἀλαβάνδων τῶν ἐν Καρίῃ, ἐν ἑτέρῃ δὲ ὁ Πάφιος στρατηγὸς Πενθύλος ὁ Δημονόου, ὃς ἦγε μὲν δυώδεκα νέας ἐκ Πάφου, ἀποβαλὼν δέ σφεων τὰς ἕνδεκα τῷ χειμῶνι τῷ γενομένῳ κατὰ Σηπιάδα, μιῇ τῇ περιγενομένῃ καταπλέων ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἦλω. τούτους οἱ Ἕλληνες ἐξιστορήσαντες τὰ ἐβούλοντο πυθέσθαι ἀπὸ τῆς Ξέρξεω στρατιῆς, ἀποπέμπουσι δεδεμένους ἐς τὸν Κορινθίων ἰσθμόν.

Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς ὁ τῶν βαρβάρων στρατός, πάρεξ τῶν 196
πεντεκαίδεκα νεῶν τῶν εἶπον Σανδώκεα στρατηγέειν, ἀπίκοντο ἐς Ἀφέτας. Ξέρξης δὲ καὶ ὁ πεζὸς πορευθεὶς διὰ Θεσσαλίης καὶ Ἀχαιίης ἐσβεβληκὼς ἦν καὶ δὴ τριταῖος ἐς Μηλιέας, ἐν Θεσσαλίῃ μὲν ἅμιλλαν ποιησάμενος ἵππων τῶν ἑωυτοῦ, ἀποπειρώμενος καὶ τῆς Θεσσαλίης ἵππου, πυθόμενος ὡς ἀρίστη εἴη τῶν ἐν Ἕλλησι· ἔνθα δὴ αἱ Ἑλληνίδες ἵπποι ἐλείποντο πολλόν. τῶν μέν νυν ἐν Θεσσαλίῃ ποταμῶν Ὀνόχωνος μοῦνος οὐκ ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ τὸ ῥέεθρον πινό-

16. τούτους – 17 στρατιῆς (Suidas v. ἐξιστορήσαντες)

2. ὅτι ὁ z ‖ 3. ἀναλογιζόμενος z ‖ εὗρέ οἱ om. *ABCd* ‖ 6. ἐργασάμενος *ABCd* ‖ βασιλῆα z ‖ δὴ om. *R* ‖ 9. περιέσεσθαι Reiske ‖ προσπταίοντας z ‖ 10. αὐτέων z ‖ 11. ἄρδωλις *R* ‖ 13. νῆας *dz* ‖ 14. ἕνδεκα *C* ‖ 15. περιγινομένῃ z ‖ 17. ὁ *R*. Suid. ‖ ἠβούλοντο *ABd* ‖ 20. νεῶν om. *ABCd*, νηῶν z ‖ ὧν z ‖ ἀπίκετο *Rdz* ‖ 22. ἀγαίης *R* ‖ δὴ om. *C* ‖ 23. μὲν] δὲ *R* ‖ 24. 'nonne Θεσσαλικῆς?' Bekkerus ‖ 25. δὴ ἑλληνίδες *C*, δὴ αἱ λληνίδες *R* ‖ 26. ἐλείποντο Bekkerus: ἐλίποντο ‖ ὀνόχονος *R* ‖ 27. ἐπέχρησε *R*

μενος· τῶν δὲ ἐν Ἀχαιΐῃ ποταμῶν ῥεόντων οὐδὲ ὅστις μέγιστος αὐτῶν ἐστι Ἠπιδανός, οὐδὲ οὗτος ἀντέσχε εἰ μὴ φλαύρως.

197 Ἐς Ἄλον δὲ τῆς Ἀχαιΐης ἀπικομένῳ Ξέρξῃ οἱ κατηγεμόνες τῆς ὁδοῦ βουλόμενοι τὸ πᾶν ἐξηγέεσθαι ἔλεγόν οἱ ἐπιχώριον λόγον, τὰ περὶ τὸ ἱρὸν τοῦ Λαφυστίου Διός, ὡς Ἀθάμας ὁ Αἰόλου ἐμηχανήσατο Φρίξῳ μόρον σὺν Ἰνοῖ βουλεύσας, μετέπειτα δὲ ὡς ἐκ θεοπροπίου Ἀχαιοὶ προτιθεῖσι τοῖσι ἐκείνου ἀπογόνοισι ἀέθλους τοιούσδε. ὃς ἂν ᾖ τοῦ γένεος τούτου πρεσβύτατος, τούτῳ ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι τοῦ πρυτανηίου αὐτοὶ φυλακὰς ἔχουσι· λήιτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήιον οἱ Ἀχαιοί· ἢν δὲ ἐσέλθῃ, οὐκ ἔστι ὅκως ἔξεισι πρὶν ἢ θύσεσθαι μέλλῃ· ὥς τ᾽ ἔτι πρὸς τούτοισι πολλοὶ ἤδη τούτων τῶν μελλόντων θύσεσθαι δείσαντες οἴχοντο ἀποδράντες ἐς ἄλλην χώρην, χρόνου δὲ προϊόντος ὀπίσω κατελθόντες ἢν ἁλίσκωνται ἐστέλλοντο ἐς τὸ πρυτανήιον· ὡς θύεταί τε ἐξηγέοντο στέμμασι πᾶς πυκασθεὶς καὶ ὡς σὺν πομπῇ ἐξαχθείς. ταῦτα δὲ πάσχουσι οἱ Κυτισσώρου τοῦ Φρίξου παιδὸς ἀπόγονοι, διότι καθαρμὸν τῆς χώρης ποιευμένων Ἀχαιῶν ἐκ θεοπροπίου Ἀθάμαντα τὸν Αἰόλου καὶ μελλόντων μιν θύειν ἀπικόμενος οὗτος ὁ Κυτίσσωρος ἐξ Αἴης τῆς Κολχίδος ἐρρύσατο, ποιήσας δὲ τοῦτο τοῖσι ἐπιγενομένοισι ἐξ ἑωυτοῦ μῆνιν τοῦ θεοῦ ἐνέβαλε. Ξέρξης δὲ ταῦτα ἀκούσας ὡς κατὰ τὸ ἄλσος ἐγίνετο, αὐτός τε ἔργετο αὐτοῦ καὶ τῇ στρατιῇ

ἄφιξις Ξέρξου εἰς Ἀχαιούς — περὶ τῶν ἀπογόνων Φρίξου καὶ τῶν περὶ τὸ πρυτανεῖον ἐθῶν

---

1. δ᾽ *ABd* ‖ ὥσπερ *R* ‖ 2. ὁ μέγιστος *C* ‖ ἐστιν αὐτῶν *R*, αὐτέων ἐστὶ *z* ‖ ηπιδανός *AB*, ἠπιδανός *P* ‖ 4. ἄλον *B*, ἄλλον *CRz*, ἆλον *d* ‖ 5. ἐπιχώριοι *R* ‖ 6. ἱ//ρὸν *A* ‖ ἀφλυστίου *PRz* ‖ 8. μετὰ δὲ *z* ‖ 9. ἂν] ἂν αἰεὶ Naber ‖ 10. τούτῳ] τούτου *z* ‖ ἔργεσθαι *Pz*: ἔργεσθαι *R*, εἴργεσθαι *ABC*, εἴργεσθαι *d* ‖ πρυτανηίου] ληίτου Valckenaer ‖ 12. οἱ om. *R* ‖ εἰσέλθῃ *R* ‖ πρινὴ *ABR* ‖ 13. μέλλει *Rd* ‖ ὥς τ᾽ ἔτι Schaefer: ὥστε τι *ABC*, ὥς τέ τι *Pz*, ὥστε *R* ‖ τῶν μελλόντων τούτων *P*, τούτων μελλόντων *R*, τῶν μελλόντων τουτέων *z* ‖ 16. ἁλίσκονται *R* ‖ ἐστέλλοντο] ἐσελθόντες *R* ‖ μαντήιον *C*[1m] ‖ 17. σὺν om. *R* ‖ 18. φρύξου *d* ‖ 21. κτίσσωρος *C* ‖ αἴης *A* ‖ ἐρύσατο *C* ‖ 23. ταῦτ᾽ *AB* ‖ 24. ἐγένετο *PRz* ‖ εἴργετο *R*

πάσῃ παρήγγειλε, τῶν τε Ἀθάμαντος ἀπογόνων τὴν οἰκίην
ὁμοίως καὶ τὸ τέμενος ἐσέβετο.

Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Θεσσαλίῃ καὶ τὰ ἐν Ἀχαιίῃ· ἀπὸ δὲ 198
τούτων τῶν χώρων ἤιε ἐς τὴν Μηλίδα παρὰ κόλπον θαλάσ-
σης, ἐν τῷ ἄμπωτίς τε καὶ ῥηχίη ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται.
περὶ δὲ τὸν κόλπον τοῦτον ἐστὶ χῶρος πεδινός, τῇ μὲν εὐρὺς
τῇ δὲ καὶ κάρτα στεινός· περὶ δὲ τὸν χῶρον ὄρεα ὑψηλὰ
καὶ ἄβατα περικληίει πᾶσαν τὴν Μηλίδα γῆν, Τρηχίνιαι
πέτραι καλεόμεναι. πρώτη μέν νυν πόλις ἐστὶ ἐν τῷ κόλπῳ
ἰόντι ἀπὸ Ἀχαιίης Ἀντικύρη, παρ' ἣν Σπερχειὸς ποταμὸς
ῥέων ἐξ Ἐνιήνων ἐς θάλασσαν ἐκδιδοῖ. ἀπὸ δὲ τούτου διὰ
εἴκοσί κου σταδίων ἄλλος ποταμὸς τῷ οὔνομα κέεται Δύρας,
τὸν βοηθέοντα τῷ Ἡρακλέι καιομένῳ λόγος ἐστὶ ἀναφανῆναι.
ἀπὸ δὲ τούτου δι' ἄλλων εἴκοσι σταδίων ἄλλος ποταμός ἐστι
ὃς καλέεται Μέλας. Τρηχὶς δὲ πόλις ἀπὸ τοῦ Μέλανος τού- 199
του ποταμοῦ πέντε στάδια ἀπέχει. ταύτῃ δὲ καὶ εὐρύτατόν
ἐστι πάσης τῆς χώρης ταύτης ἐκ τῶν ὀρέων ἐς θάλασσαν,
κατ' ἃ Τρηχὶς πεπόλισται· δισχίλιά τε γὰρ καὶ δισμύρια
πλέθρα τοῦ πεδίου ἐστί. τοῦ δὲ ὄρεος τὸ περικληίει τὴν γῆν
τὴν Τρηχινίην ἐστὶ διασφὰξ πρὸς μεσαμβρίην Τρηχῖνος, διὰ
δὲ τῆς διασφάγος Ἀσωπὸς ποταμὸς ῥέει παρὰ τὴν ὑπωρέην
τοῦ ὄρεος. ἔστι δὲ ἄλλος Φοῖνιξ ποταμὸς οὐ μέγας πρὸς 200
μεσαμβρίην τοῦ Ἀσωποῦ, ὃς ἐκ τῶν ὀρέων τούτων ῥέων ἐς
τὸν Ἀσωπὸν ἐκδιδοῖ. κατὰ δὲ τὸν Φοίνικα ποταμὸν στεινό-

15. Eustathius Dion. 414. — 19 sq. Etymol. M. p. 270, 27. — 20 sqq. Strabo p. 428. — 20. διά - 21 ῥέει Etymol. M. ibidem. Antonius Mon. p. 514. Lexicon Vindob. p. 50

1. ὁμοίως τὴν οἰκίην *R* ‖ 3. καὶ τὰ ἐν] καὶ *R* ‖ 4. τουτέων *z* ‖ 5. ῥαχίη *R* ‖ 6. ἔστι *R* ‖ πεδιεινὸς *R* ‖ 7. καὶ κάρτα *ABd*: κάρτα ‖ τὸν χῶρον τοῦτον *z* ‖ οὔρεα *CPdz* ‖ 8. ἄβατα τὰ Reiske ‖ περικλήιει *ABC*, περικλήει *R*, περικλεῖει *C*, περικληει *z* ‖ μηλίδα *R*: μηλιάδα ‖ τρηχίνεαι *z* ‖ 10. ἀπ' *PRz* ‖ ποταμὸς σπέρχειος *C*, ποταμὸς σπερχηϊὸς *R* ‖ 11. αἰνιήνων *R* ‖ 12. που *C* ‖ ἄλλος - 14 σταδίων om. *d* ‖ κεῖται *L* ‖ 13. τὸν μυθεύονται βοηθέοντα *z* ‖ τῷ om. *PRz* ‖ ἡρακλεῖ *ABR* ‖ λόγος ἐστὶ om. *z* ‖ 15. καλεῖται *R* ‖ 16. εὐρυχωρότατον *z* ‖ 17. οὐρέων *z* ‖ 19. οὔρεος *CPdz* ‖ περικλήιει *ABP*, περικληει *dz*, περικλήει *R*, περικλεῖει *C* ‖ 20 διασφάξιν *d*, βαθεῖα διασφάξ Strab. ‖ 21. ῥεῖ testes ‖ περὶ *z* ‖ ὑπώρειαν *R* ‖ 22. οὔρεος *CPdz* ‖ μέγα *R* ‖ 23. οὐρέων *CPdz* ‖ τουτέων *z* ‖ 24. στεινότατον - p. 260, 2 ποταμοῦ om. *C* ‖ στεινότατός *R*

τατόν ἐστι· ἁμαξιτὸς γὰρ μούνη μία δέδμηται. ἀπὸ δὲ τοῦ Φοίνικος ποταμοῦ πεντεκαίδεκα στάδιά ἐστι ἐς Θερμοπύλας. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Φοίνικος ποταμοῦ καὶ Θερμοπυλέων κώμη τε ἐστὶ τῇ οὔνομα Ἀνθήλη κέεται, παρ' ἣν δὴ παραρρέων ὁ Ἀσωπὸς ἐς θάλασσαν ἐκδιδοῖ, καὶ χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρὺς ἐν τῷ Δήμητρός τε ἱρὸν Ἀμφικτυονίδος ἵδρυται καὶ ἕδραι εἰσὶ Ἀμφικτύοσι καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀμφικτύονος ἱρόν.

201 Βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης ἐστρατοπεδεύετο τῆς Μηλίδος ἐν τῇ Τρηχινίῃ, οἱ δὲ δὴ Ἕλληνες ἐν τῇ διόδῳ· καλέεται δὲ ὁ χῶρος οὗτος ὑπὸ μὲν τῶν πλεόνων Ἑλλήνων Θερμοπύλαι, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων καὶ περιοίκων Πύλαι. ἐστρατοπεδεύοντο μέν νυν ἑκάτεροι ἐν τούτοισι τοῖσι χωρίοισι, ἐπεκράτεε δὲ ὁ μὲν τῶν πρὸς βορέην ἄνεμον ἐχόντων πάντων μέχρι Τρηχῖνος, οἱ δὲ τῶν πρὸς νότον καὶ μεσαμβρίην φερόντων τὸ ἐπὶ ταύτης τῆς ἠπείρου.

202 Ἦσαν δὲ οἵδε Ἑλλήνων οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρσην ἐν
τούτῳ τῷ χώρῳ, Σπαρτιητέων τε τριηκόσιοι ὁπλῖται καὶ
Τεγεητέων καὶ Μαντινέων χίλιοι, ἡμίσεες ἑκατέρων, ἐξ Ὀρ-
χομενοῦ τε τῆς Ἀρκαδίης εἴκοσι καὶ ἑκατόν, καὶ ἐκ τῆς
λοιπῆς Ἀρκαδίης χίλιοι· τοσοῦτοι μὲν Ἀρκάδων, ἀπὸ δὲ
Κορίνθου τετρακόσιοι καὶ ἀπὸ Φλιοῦντος διηκόσιοι καὶ Μυ-
κηναίων ὀγδώκοντα. οὗτοι μὲν ἀπὸ Πελοποννήσου παρῆσαν,
ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν Θεσπιέων τε ἑπτακόσιοι καὶ Θηβαίων τε-
203 τρακόσιοι. πρὸς τούτοισι ἐπίκλητοι ἐγένοντο Λοκροί τε οἱ

στρατοπέδευσις Ξέρξου μὲν ἐν Τραχῖνι Ἑλλήνων δὲ ἐν Θερμοπύλαις
τίνες τῶν Ἑλλήνων καὶ πόσοι ὑπέμενον τὸν Πέρσην

---

4. Stephanus Byz. v. Ἀνθήλη. — 10 sq. Eustathius Dion. 437. — 16. Ἦσαν - 17 χώρῳ Lexicon Vindob. p. 185

1. ἀμαξιτὸς *R*, ἀμαξητὸς *d* ‖ μούνη μία *PR*: μία μούνη *s*, μίη μούνη *z*, μούνη *ABd* ‖ 2. πεντεκαίδεκα - 3 ποταμοῦ om *R* ‖ 3. Φοίνικός τε ? ‖ 4. τέ ἐστι vulgo ‖ κεῖται *L* ‖ παραρέων *AB* ‖ 5. αὐτῆι *AB*, αὐτῇ *d* ‖ 6. ἀμφικτυόνιδος *B* ‖ 7. ἀμφικτυόσι *CP* ‖ ἀμφικτυόνος *CP* ‖ 10. οὗτος om. *Ppr.* ‖ ὑπὸ - 11 Πύλαι om. *R* ‖ 13. βορῆν *L* ‖ 14. ὁ δὲ *z* ‖ τε καὶ Naber ‖ μεσημβρίην *z* ‖ τὸ om. *R*, τὸ ἐπὶ ταύτης erasa *d* ‖ 16. ἔσαν *z* ‖ 17. τε om. *B* ‖ 18. Τεγαιητέων *z* ‖ καὶ ἡμίσεες *z* ‖ 21. φιλιοῦντος *R*, Φλυοῦντος *z*, φλειοῦντος reliqui ‖ διηκόσιοι] διηκόσιοι ὁπλῖται *CPz* ‖ 22. πελοπονήσου *Rd* ‖ ἦσαν *d* ‖ 24. οἱ om. *R*

Ὀπούντιοι πανστρατιῇ καὶ Φωκέων χίλιοι. αὐτοὶ γάρ σφεας οἱ Ἕλληνες ἐπεκαλέσαντο, λέγοντες δι' ἀγγέλων ὡς αὐτοὶ μὲν ἥκοιεν πρόδρομοι τῶν ἄλλων, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων προσδόκιμοι πᾶσαν εἶεν ἡμέρην, ἡ θάλασσά τέ σφι εἴη ἐν φυλακῇ ὑπ' Ἀθηναίων τε φρουρεομένη καὶ Αἰγινητέων καὶ τῶν ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντων, καί σφι εἴη δεινὸν οὐδέν· οὐ γὰρ θεὸν εἶναι τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἀλλ' ἄνθρωπον, εἶναι δὲ θνητὸν οὐδένα οὐδὲ ἔσεσθαι τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινομένῳ οὐ συνεμίχθη, τοῖσι δὲ μεγίστοισι αὐτῶν μέγιστα. ὀφείλειν ὦν καὶ τὸν ἐπελαύνοντα, ὡς ἐόντα θνητόν, ἀπὸ τῆς δόξης πεσεῖν ἄν. οἱ δὲ ταῦτα πυνθανόμενοι ἐβοήθεον ἐς τὴν Τρηχῖνα.

Τούτοισι ἦσαν μέν νυν καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ κατὰ πόλιας 204 ἑκάστων, ὁ δὲ θωυμαζόμενος μάλιστα καὶ παντὸς τοῦ στρατεύματος ἡγεόμενος Λακεδαιμόνιος ἦν Λεωνίδης ὁ Ἀναξανδρίδεω τοῦ Λέοντος τοῦ Εὐρυκρατίδεω τοῦ Ἀναξάνδρου τοῦ Εὐρυκράτεος τοῦ Πολυδώρου τοῦ Ἀλκαμένεος τοῦ Τηλέκλου τοῦ Ἀρχέλεω τοῦ Ἡγησίλεω τοῦ Δορύσσου τοῦ Λεωβώτεω τοῦ Ἐχεστράτου τοῦ Ἤγιος τοῦ Εὐρυσθένεος τοῦ Ἀριστοδήμου τοῦ Ἀριστομάχου τοῦ Κλεοδαίου τοῦ Ὕλλου τοῦ Ἡρακλέος, κτησάμενος τὴν βασιληίην ἐν Σπάρτῃ ἐξ ἀπροσδοκήτου. διξῶν γὰρ οἱ ἐόντων πρεσβυτέρων ἀδελφεῶν, 205 Κλεομένεός τε καὶ Δωριέος, ἀπελήλατο τῆς φροντίδος περὶ τῆς βασιληίης. ἀποθανόντος δὲ Κλεομένεος ἄπαιδος ἔρσενος γόνου, Δωριέος τε οὐκέτι ἐόντος ἀλλὰ τελευτήσαντος

ὅτι Λεωνίδης ἡγεῖτο τῶν ἐν Θερμοπύλαις

8. εἶναι — 9 μέγιστα Stobaeus floril. LXXXVIII 74

2. ἐπεκαλέσαντο οἱ Ἕλληνες *C*, οἱ Ἕλληνες ἐπεκαλέοντο *R* ‖ 4. πᾶσάν εἰσι *ABCd* ‖ 5. ὑπὸ *d* ‖ φρουρεουμένη *R* ‖ 7. ἀλλὰ *AB* ‖ 8. οὐδ' Stob. ‖ ἐξαρχῆς *ABC* ‖ 9. γενομένωι *ABd* ‖ αὐτέων z ‖ μέγιστα ὀφείλειν· ὧν *R* ‖ 10. ὡς om. *R* ‖ 11. πεσεῖν *R*: πεσέειν ‖ 12. τρηχῖνα τούτοισι· ἦσαν *d* ‖ 13. ἔσαν z ‖ πόλεις *R* ‖ 14. θωυμαζόμενος *P*z: θαυμαζόμενος *d*, θωμαζόμενος ceteri ‖ 16. ἀναξανδρίδου *d* ‖ 17 τοῦ Πολυδώρου τοῦ Ἀλκαμένεος om. *R* ‖ ἀλκαιμένεος *ABC* ‖ τηλέκτου *A*[1] ‖ 18. δωρύσσου *C*, Δορυάγου z ‖ Λεωβώτεω correxi: λεωβότεω ‖ 19. ἀρχεστράτου *d* ‖ ἥγιος *AB*, ἦγιος *Cd*, ἡγήσιος *PR*, Ηγήσιος z

καὶ τούτου ἐν Σικελίῃ, οὕτω δὴ ἐς Λεωνίδην ἀνέβαινε ἡ βασιληίη, καὶ διότι πρότερος ἐγεγόνεε Κλεομβρότου (οὗτος γὰρ ἦν νεώτατος Ἀναξανδρίδεω παῖς) καὶ δὴ καὶ εἶχε Κλεομένεος θυγατέρα. ὃς τότε ἤιε ἐς Θερμοπύλας ἐπιλεξάμενος ἄνδρας τε τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους καὶ τοῖσι ἐτύγχανον παῖδες ἐόντες· παραλαβὼν δὲ ἀπίκετο καὶ Θηβαίων τοὺς ἐς τὸν ἀριθμὸν λογισάμενος εἶπον, τῶν ἐστρατήγεε Λεοντιάδης ὁ Εὐρυμάχου. τοῦδε δὲ εἵνεκα τούτους σπουδὴν ἐποιήσατο Λεωνίδης μούνους Ἑλλήνων παραλαβεῖν, ὅτι σφέων μεγάλως κατηγόρητο μηδίζειν· παρεκάλεε ὦν ἐς τὸν πόλεμον, θέλων εἰδέναι εἴτε συμπέμψουσι εἴτε καὶ ἀπερέουσι ἐκ τοῦ ἐμφανέος τὴν Ἑλλήνων συμμαχίην. οἱ δὲ ἀλλοφρονέοντες ἔπεμπον.

206 Τούτους μὲν τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην πρώτους ἀπέπεμψαν Σπαρτιῆται, ἵνα τούτους ὁρέοντες οἱ ἄλλοι σύμμαχοι στρατεύωνται μηδὲ καὶ οὗτοι μηδίσωσι, ἢν αὐτοὺς πυνθάνωνται ὑπερβαλλομένους· μετὰ δέ, Κάρνεια γάρ σφι ἦν ἐμποδών, ἔμελλον ὁρτάσαντες καὶ φυλακὰς λιπόντες ἐν τῇ Σπάρτῃ κατὰ τάχος βοηθέειν πανδημεί. ὣς δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων ἐνένωντο καὶ αὐτοὶ ἕτερα τοιαῦτα ποιήσειν· ἦν γὰρ κατὰ τὠυτὸ Ὀλυμπιὰς τούτοισι τοῖσι πρήγμασι συμπεσοῦσα· οὔκων δοκέοντες κατὰ τάχος οὕτω διακριθήσεσθαι τὸν ἐν
207 Θερμοπύλῃσι πόλεμον ἔπεμπον τοὺς προδρόμους. οὗτοι μὲν δὴ οὕτω διενένωντο ποιήσειν. οἱ δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι Ἕλληνες, ἐπειδὴ πέλας ἐγένετο τῆς ἐσβολῆς ὁ Πέρσης, καταρρωδέοντες ἐβουλεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. τοῖσι μέν νυν ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἐδόκεε ἐλθοῦσι ἐς Πελοπόννησον τὸν Ἰσθμὸν ἔχειν ἐν φυλακῇ· Λεωνίδης δέ, Φωκέων καὶ Λοκρῶν

---

6. ἀπίκτο *ABC* ‖ 8. δὲ om. *R* ‖ τούτου *AB*, om. *C* ‖ 9. μόνους *C* ‖ 10. ἀπαίρουσιν *R* ‖ 12. ἄλλα φρονέοντες *R* ‖ 15. ὁρῶντες *L* ‖ στρατεύονται *R* ‖ 16. μὴ δὲ *ABPz* ‖ μηδίζωσι *qz* ‖ πυνθάνονται *R* ‖ 17. κάρνια *R* ‖ ἐμποδὼν *ABC* ‖ 18. ὁρτάσαντες καὶ φύλακας *AB* ‖ 19. κατατάχος *P* ‖ βοηθήσειν *R* ‖ πανδημί *AB* ‖ ὡς *ABR* ‖ 20. ἐνένωντο Reiske: ἐνενῶντο *Rz*, ἐννενῶντο *P*, ἐνενόωντο reliqui ‖ 22. κατατάχος *P* ‖ 24. διενένωντο Reiske: διενενῶντο *Pcorr. Rz*, διεννενῶντο *Ppr.* ut videtur, διενενόωντο reliqui ‖ 25. ἐγίνετο *R* ‖ εἰσβολῆς *d* ‖ 27. πελοπονησίοισι et πελοπόνησον *Rd*

περισπερχεόντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ, αὐτοῦ τε μένειν ἐψηφίζετο πέμπειν τε ἀγγέλους ἐς τὰς πόλιας κελεύοντάς σφι ἐπιβοηθέειν, ὡς ἐόντων αὐτῶν ὀλίγων στρατὸν τὸν Μήδων ἀλέξασθαι.

Ταῦτα βουλευομένων σφέων, ἔπεμπε Ξέρξης κατάσκοπον 208 ἱππέα ἰδέσθαι ὁκόσοι εἰσὶ καὶ ὅ τι ποιέοιεν. ἀκηκόεε δὲ ἔτι ἐὼν ἐν Θεσσαλίῃ ὡς ἁλισμένη εἴη ταύτῃ στρατιὴ ὀλίγη, καὶ τοὺς ἡγεμόνας ὡς εἴησαν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ Λεωνίδης ἐὼν γένος Ἡρακλείδης. ὡς δὲ προσήλασε ὁ ἱππεὺς πρὸς τὸ στρατόπεδον, ἐθηεῖτό τε καὶ κατώρα πᾶν μὲν οὔ τὸ στρατόπεδον· τοὺς γὰρ ἔσω τεταγμένους τοῦ τείχεος, τὸ ἀνορθώσαντες εἶχον ἐν φυλακῇ, οὐκ οἷά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε, τοῖσι πρὸ τοῦ τείχεος τὰ ὅπλα ἔκειτο· ἔτυχον δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Λακεδαιμόνιοι ἔξω τεταγμένοι. τοὺς μὲν δὴ ὥρα γυμναζομένους τῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ τὰς κόμας κτενιζομένους. ταῦτα δὴ θεώμενος ἐθώυμαζε καὶ τὸ πλῆθος ἐμάνθανε. μαθὼν δὲ πάντα ἀτρεκέως ἀπήλαυνε ὀπίσω κατ' ἡσυχίην· οὔτε γάρ τις ἐδίωκε ἀλογίης τε ἐνεκύρησε πολλῆς· ἀπελθών τε ἔλεγε πρὸς Ξέρξην τά περ ὀπώπεε πάντα. ἀκούων δὲ Ξέρξης οὐκ εἶχε συμβαλέσθαι τὸ 209 ἐόν, ὅτι παρασκευάζοιντο ὡς ἀπολεόμενοί τε καὶ ἀπολέοντες κατὰ δύναμιν· ἀλλ' αὐτῷ γελοῖα γὰρ ἐφαίνοντο ποιέειν, μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος ἐόντα ἐν τῷ στρατο-

Ξέρξου κατάπληξις ἐπὶ τῇ Λακεδαιμονίων ὀλιγανδρίᾳ καὶ παρασκευῇ καὶ πρὸς Δημάρατον διάλογος

---

6. ἀκηκόεε – 7 στρατιή Suidas v. ἁλισμένοι. — 16—21. idem v. ἀλογία

1. περισπερχθέντων Valckenaer, περισπερχέων ἐόντων Schaefer ‖ ταύτηι (β) τῆι (α) γνώμηι P ‖ 2. ἐπιβοηθέειν σφιν R ‖ 3. αὐτέων z ‖ τὸν AB. Bekkerus: τῶν ‖ 6. ὁκόσοι PR: ὅσοι ABCd, ὁκόσοι τε qz ‖ ὅτι AB ‖ ἀκηκόεε z: ἠκηκόεε codices, ἠκήκοε s. ἀκήκοε Suid. ‖ ἐὼν ἔτι R ‖ 7. ἁλισκομένη C ‖ στρατιῇ R ‖ 9. ἡρακλητίδης z ‖ προσέλασε z ‖ ἐς τὸ qz ‖ 10. ἐθηεῖτο – στρατόπεδον om. R ‖ ἐθήητο d ‖ 11. ἔσωσε R ‖ 16. κώμας R ‖ ἐθαύμαζε Apr., ἐθώμαζε CRz ‖ 17. πάντα] ταῦτα Pdz ‖ 18. ἐνεκήρυσσε d. ἐκύρησε Valckenaer ‖ 19. τδὲ P, δὲ Cdz ‖ ξέρξεα PRz ‖ 21. παρεσκευάζοντο R ‖ ἀπολεύμενοι sine τε qz ‖ 22. αὐτὸς γελοῖα γάρ οἱ d ‖ ἐφαίνετο z

πέδῳ· ἀπικόμενον δέ μιν εἰρώτα Ξέρξης ἕκαστα τούτων, ἐθέλων μαθεῖν τὸ ποιεύμενον πρὸς τῶν Λακεδαιμονίων. ὁ δὲ εἶπε "ἤκουσας μὲν καὶ πρότερόν μευ, εὖτε ὡρμέομεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, περὶ τῶν ἀνδρῶν τούτων· ἀκούσας δὲ γέλωτά με ἔθευ λέγοντα τά περ ὥρων ἐκβησόμενα πρήγματα ταῦτα· ἐμοὶ γὰρ τὴν ἀληθείην ἀσκέειν ἀντία σεῦ ὦ βασιλεῦ ἀγὼν μέγιστός ἐστι. ἄκουσον δὲ καὶ νῦν. οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀπίκαται μαχησόμενοι ἡμῖν περὶ τῆς ἐσόδου, καὶ ταῦτα παρασκευάζονται. νόμος γάρ σφι οὕτω ἔχων ἐστί· ἐπεὰν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφαλὰς κοσμέονται. ἐπίστασο δέ, εἰ τούτους γε καὶ τὸ ὑπομένον ἐν Σπάρτῃ καταστρέψεαι, ἔστι οὐδὲν ἄλλο ἔθνος ἀνθρώπων τὸ σὲ βασιλεῦ ὑπομενέει χεῖρας ἀνταειρόμενον· νῦν γὰρ πρὸς βασιληίην τε καὶ καλλίστην πόλιν τῶν ἐν Ἕλλησι προσφέρεαι καὶ ἄνδρας ἀρίστους." κάρτα τε δὴ Ξέρξῃ ἄπιστα ἐφαίνετο τὰ λεγόμενα εἶναι, καὶ δεύτερα ἐπειρώτα ὅντινα τρόπον τοσοῦτοι ἐόντες τῇ ἑωυτοῦ στρατιῇ μαχήσονται. ὁ δὲ εἶπε "ὦ βασιλεῦ, ἐμοὶ χρᾶσθαι ὡς ἀνδρὶ ψεύστῃ, ἢν μὴ ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ τῇ ἐγὼ λέγω."

210 Ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθε τὸν Ξέρξην. τέσσερας μὲν δὴ παρεξῆκε ἡμέρας, ἐλπίζων αἰεί σφεας ἀποδρήσεσθαι· πέμπτῃ δέ, ὡς οὐκ ἀπαλλάσσοντο ἀλλά οἱ ἐφαίνοντο ἀναιδείῃ τε καὶ ἀβουλίῃ διαχρεώμενοι μένειν, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς Μήδους τε

μάχη Περσῶν πρὸς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις

4. Lexicon Vindob. p. 39

1. μιν om. *R* ‖ ἠρώτα *CPz* ‖ τουτέων z ‖ 2. μαθέειν *Rz* ‖ ὑπὸ *qz* ‖ 3. ἀκούσας *d* ‖ καὶ πρότερον μεῦ *R*, μευ καὶ πρότερον z ‖ ὡρμῶμεν *Pz*, ὁρμῶμεν ceteri ‖ 4. τουτέων z ‖ 5. λέγοντά περ *R*. λέγοντα κατάπερ Reiske, λέγοντα τῇπερ Wesseling ‖ 6. ἀληθηίην z ‖ ὦ om. *ABCd* ‖ 7. ἀπῖκται *C* ‖ 8. καταμαχησόμενοι *C*, μαχεσόμενοι z ‖ περασκευάζονται *R* ‖ 9. ἔχων post οὕτω *ABd*, om. *C* ‖ 10. ἐπίσταο *PR* ‖ 11. τούς *d* ‖ τε *PRz* ‖ κατάστρεψαι *C* ‖ 12. τό σε vulgo ‖ 13. ἀνταειράμενον *R* ‖ καὶ et πόλιν om. *R*. καὶ πόλιν καλλίστην ? ‖ 14. ἐν om. *R* ‖ 15. τε] δὲ *C* ‖ ἄπιστα ξέρξῃ *PRz* ‖ 16. εἶναι om. *PRz* ‖ ἐπηρώτα *CPz* ‖ 17. τῇ] οἷοί τέ εἰσι τῇ z ‖ μαχήσεσθαι *d*, μαχέσεσθαι z ‖ 18. ἢν - ταύτῃ om. *A*[1] ‖ τοι] σοι *d*, om. *R* ‖ ταύτῃ om. z ‖ τῇ *Pcorr.*, ὡς *R* ‖ 20. Ξέρξεα z ‖ τέσσαρας *C* ‖ 21. παρῆκεν *R* ‖ ἀεί *Rd* ‖ 23. χρεώμενοι *R*, διαχρεόμενοι *P* ‖ ἐπ' αὐτῇ *d*

καὶ Κισσίους θυμωθείς, ἐντειλάμενός σφεας ζωγρήσαντας
ἄγειν ἐς ὄψιν τὴν ἑωυτοῦ. ὡς δ᾽ ἐσέπεσον φερόμενοι ἐς τοὺς
Ἕλληνας οἱ Μῆδοι, ἔπιπτον πολλοί, ἄλλοι δ᾽ ἐπεσήισαν, καὶ
οὐκ ἀπηλαύνοντο, καίπερ μεγάλως προσπταίοντες. δῆλον δ᾽
ἐποίευν παντί τεῳ καὶ οὐκ ἥκιστα αὐτῷ βασιλέι, ὅτι πολλοὶ
μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες. ἐγίνετο δὲ ἡ συμβολὴ δι᾽
ἡμέρης. ἐπείτε δὲ οἱ Μῆδοι τρηχέως περιείποντο, ἐνθαῦτα 211
οὗτοι μὲν ὑπεξήισαν, οἱ δὲ Πέρσαι ἐκδεξάμενοι ἐπήισαν, τοὺς
ἀθανάτους ἐκάλεε βασιλεύς, τῶν ἦρχε Ὑδάρνης, ὡς δὴ οὗτοί
γε εὐπετέως κατεργασόμενοι. ὡς δὲ καὶ οὗτοι συνέμισγον
τοῖσι Ἕλλησι, οὐδὲν πλέον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μη-
δικῆς ἀλλὰ τὰ αὐτά, ἅτε ἐν στεινοπόρῳ τε χώρῳ μαχόμενοι
καὶ δόρασι βραχυτέροισι χρεώμενοι ἤ περ οἱ Ἕλληνες, καὶ
οὐκ ἔχοντες πλήθεϊ χρήσασθαι. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐμάχοντο
ἀξίως λόγου, ἄλλα τε ἀποδεικνύμενοι ἐν οὐκ ἐπισταμένοισι
μάχεσθαι ἐξεπιστάμενοι, καὶ ὅκως ἐντρέψειαν τὰ νῶτα, ἁλέες
φεύγεσκον δῆθεν, οἱ δὲ βάρβαροι ὁρέοντες φεύγοντας βοῇ
τε καὶ πατάγῳ ἐπήισαν, οἱ δ᾽ ἂν καταλαμβανόμενοι ὑπέ-
στρεφον ἀντίοι εἶναι τοῖσι βαρβάροισι, μεταστρεφόμενοι δὲ
κατέβαλλον πλήθεϊ ἀναριθμήτους τῶν Περσέων· ἔπιπτον δὲ
καὶ αὐτῶν τῶν Σπαρτιητέων ἐνθαῦτα ὀλίγοι. ἐπεὶ δὲ οὐδὲν
ἐδυνέατο παραλαβεῖν οἱ Πέρσαι τῆς ἐσόδου πειρώμενοι καὶ
κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες, ἀπήλαυνον ὀπίσω.
ἐν ταύτῃσι τῇσι προσόδοισι τῆς μάχης λέγεται βασιλέα θη- 212
εύμενον τρὶς ἀναδραμεῖν ἐκ τοῦ θρόνου, δείσαντα περὶ τῇ
στρατιῇ. τότε μὲν οὕτω ἠγωνίσαντο, τῇ δ᾽ ὑστεραίῃ οἱ βάρ-

•5. πολλοὶ - 6 ἄνδρες Eustathius Il. p. 668

1. σφε *R* ‖ 2. δὲ ἐπέπεσον *Rd*, δ᾽ ἐπέπεσον *z* ‖ 4. ἀπηλαύνοντο *d*: ἀπή-λαύνον *R*, ἀπελαύνοντο reliqui ‖ ἐπεσήεσαν *R*, ἐπεσήεισαν *d* ‖ δῆλον δὴ *R* ‖ 5. βασιλεῖ *AB* ‖ 6. δ᾽ ἡ *AB*, δὴ *P*, δὲ *dz* ‖ 7. δὲ om. *Cd* ‖ 8. ὑπεξή-εισαν *d*, ἐπεξήεσαν *R* ‖ ἐπήεσαν *R*, ἐπήεισαν *d* ‖ 9. ὑδάνης *R* ‖ 11. τῆς Μηδικῆς - 12 μαχόμενοι καὶ om. *C* ‖ 12. τε χώρῳ om. *R* ‖ 13. μακροτέροισι *R* ‖ χρεόμενοι *P* ‖ 14. πλήθει *R*, πλήθεσι *ABCd* ‖ 16. ἀλέες *AB*, ἀλέες *d* ‖ 17. ὁρέωντες *Cz*, ὁρῶντες ceteri ‖ 18. ἐπήεισαν *d* ‖ 20. κατέ-βαλον *z* ‖ πλήθει *AB* ‖ 21. αὐτέων *z* ‖ 22. ἐδύνατο *C* ‖ ἐσόδου *Pcorr.*, ὁδοῦ *R* ‖ πειρεόμενοι *P*, πειρόμενοι *d*, πειρεώμενοι *z* ‖ 23. καὶ om. *R* ‖ 24. βασιλῆα *z* ‖ 26. οὕτως *R* ‖ δὲ *R*

βαροι οὐδὲν ἄμεινον ἀέθλεον. ἅτε γὰρ ὀλίγων ἐόντων, ἐλπίσαντές σφεας κατατετρωματίσθαι τε καὶ οὐκ οἵους τε ἔσεσθαι ἔτι χεῖρας ἀνταείρεσθαι συνέβαλλον. οἱ δὲ Ἕλληνες κατὰ τάξις τε καὶ κατὰ ἔθνεα κεκοσμημένοι ἦσαν, καὶ ἐν μέρεϊ ἕκαστοι ἐμάχοντο, πλὴν Φωκέων· οὗτοι δὲ ἐς τὸ ὄρος ἐτάχθησαν φυλάξοντες τὴν ἀτραπόν. ὡς δὲ οὐδὲν εὕρισκον ἀλλοιότερον οἱ Πέρσαι ἢ τῇ προτεραίῃ ἐνώρων, ἀπήλαυνον.

213 Ἀπορέοντος δὲ βασιλέος ὅ τι χρήσηται τῷ παρεόντι πρήγματι, Ἐπιάλτης ὁ Εὐρυδήμου ἀνὴρ Μηλιεὺς ἦλθέ οἱ ἐς λόγους ὡς μέγα τι παρὰ βασιλέος δοκέων οἴσεσθαι, ἔφρασέ τε τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τοῦ ὄρεος φέρουσαν ἐς Θερμοπύλας, καὶ διέφθειρε τοὺς ταύτῃ ὑπομείναντας Ἑλλήνων. ὕστερον δὲ δείσας Λακεδαιμονίους ἔφυγε ἐς Θεσσαλίην, καί οἱ φυγόντι ὑπὸ τῶν Πυλαγόρων, τῶν Ἀμφικτυόνων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων, ἀργύριον ἐπεκηρύχθη. χρόνῳ δὲ ὕστερον, κατῆλθε γὰρ ἐς Ἀντικύρην, ἀπέθανε ὑπὸ Ἀθηνάδεω ἀνδρὸς Τρηχινίου. ὁ δὲ Ἀθηνάδης οὗτος ἀπέκτεινε μὲν Ἐπιάλτεα δι' ἄλλην αἰτίην, τὴν ἐγὼ ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι σημανέω, ἐτιμήθη μέντοι ὑπὸ Λακεδαιμονίων οὐδὲν ἧσσον.

214 Ἐπιάλτης μὲν οὕτω ὕστερον τούτων ἀπέθανε, ἔστι δὲ ἕτερος λεγόμενος λόγος, ὡς Ὀνήτης τε ὁ Φαναγόρεω ἀνὴρ Καρύστιος καὶ Κορυδαλλὸς Ἀντικυρεύς εἰσι οἱ εἴπαντες πρὸς βασιλέα τούτους τοὺς λόγους καὶ περιηγησάμενοι τὸ ὄρος τοῖσι Πέρσῃσι, οὐδαμῶς ἔμοιγε πιστός. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι, ὅτι οἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόροι ἐπεκήρυξαν

περὶ Ἐπιάλτου τοῦ σημήναντος Ξέρξῃ τὴν ἀτραπὸν ἣν οἱ Φωκεῖς ἐφύλασσον

1. ἀμείνονα ἔθελον *R* ‖ 3. ἔτι om. *R* ‖ ἀνταείρασθαι *PRz* ‖ 4. τάξεις *Rd*, τάξιν *C* ‖ κατὰ] τὰ *C* ‖ ἔσαν *z* ‖ 5. μέρει *ABPz* ‖ οὖρος *z* ‖ 6. φυλάξαντες *B* ‖ ἀτροπόν *C* ‖ 7. ἀλλοιώτερον *R* ‖ οἱ om. *C* ‖ ἑώρων *Pdz* ‖ 8. τοῦ βασιλέος *R*, βασιλῆος *z* ‖ χρήσεται *R*, χρήσαιτο *z* ‖ 10. βασιλῆος *z* ‖ οἴ//σεσθαι *A*, οἱ ἔσεσθαι *R* ‖ 11. τὴν διὰ] διὰ *R* ‖ οὔρεος *CPdz* ‖ 12. ὑπομένοντας *z* ‖ ὑστέρωι *C* ‖ 16. ἐς τὴν *C* ‖ 18. ἐπιάλτην *R* ‖ ὄπισθεν *z* ‖ 19. ὑπὸ Ἀμφικτυόνων ? ‖ 20. οὕτως *R* ‖ τουτέων *z* ‖ δ' ἕτερος λόγος λεγόμενος *R* ‖ 22. κορρυδαλλὸς *d*, Κορυδαλὸς *z* ‖ ἅπαντες *R* ‖ βασιλῆα *z* ‖ 23. οὖρος *z* ‖ 24. τόδε *Pdz* ‖ 25. πυλαγόραι *Pz* ‖ . — Ἐπιάλτου] αλτου cod.

οὐκ ἐπὶ Ὀνήτῃ τε καὶ Κορυδαλλῷ ἀργύριον ἀλλ' ἐπὶ Ἐπιάλτῃ τῷ Τρηχινίῳ, πάντως κου τὸ ἀτρεκέστατον πυθόμενοι· τοῦτο δὲ φεύγοντα Ἐπιάλτην ταύτην τὴν αἰτίην οἴδαμεν. εἰδείη μὲν γὰρ ἂν καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεὺς ταύτην τὴν ἀτραπὸν Ὀνήτης, εἰ τῇ χώρῃ πολλὰ ὡμιληκὼς εἴη· ἀλλ' Ἐπιάλτης γάρ ἐστι ὁ περιηγησάμενος τὸ ὄρος κατὰ τὴν ἀτραπόν, τοῦτον αἴτιον γράφω.

Ξέρξης δέ, ἐπεὶ ἤρεσε τὰ ὑπέσχετο ὁ Ἐπιάλτης κατερ- 215
γάσασθαι, αὐτίκα περιχαρὴς γενόμενος ἔπεμπε Ὑδάρνεα καὶ τῶν ἐστρατήγεε Ὑδάρνης· ὁρμέατο δὲ περὶ λύχνων ἀφὰς ἐκ τοῦ στρατοπέδου. τὴν δὲ ἀτραπὸν ταύτην ἐξεῦρον μὲν οἱ ἐπιχώριοι Μηλιέες, ἐξευρόντες δὲ Θεσσαλοῖσι κατηγήσαντο ἐπὶ Φωκέας, τότε ὅτε οἱ Φωκέες φράξαντες τείχεϊ τὴν ἐσβολὴν ἦσαν ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου· ἔκ τε τόσου δὴ κατεδέδεκτο ἐοῦσα οὐδὲν χρηστὴ Μηλιεῦσι. ἔχει δὲ ὧδε. ἡ ἀτρα- 216
πὸς αὕτη. ἄρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ τοῦ διὰ τῆς διασφάγος ῥέοντος, οὔνομα δὲ τῷ ὄρεϊ τούτῳ καὶ τῇ ἀτραπῷ τὠυτὸ κέεται, Ἀνόπαια· τείνει δὲ ἡ Ἀνόπαια αὕτη κατὰ ῥάχιν τοῦ ὄρεος, λήγει δὲ κατά τε Ἀλπηνὸν πόλιν, πρώτην ἐοῦσαν τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλιέων, καὶ κατὰ Μελάμπυγόν τε καλεόμενον λίθον καὶ κατὰ Κερκώπων ἕδρας, τῇ καὶ τὸ στεινότατόν ἐστι. κατὰ ταύτην δὴ τὴν 217
ἀτραπὸν καὶ οὕτω ἔχουσαν οἱ Πέρσαι, τὸν Ἀσωπὸν διαβάντες, ἐπορεύοντο πᾶσαν τὴν νύκτα, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχοντες

10. Bekkeri Anecd. p. 169. Suidas v. ἀφὰς λύχνων. Lexicon Vindob. p. 22. — 18. Eustathius Od. p. 1419

1. κορυδαλῷ *dz* ‖ 3. τὸν ἐπιάλτην *R* ‖ 4. ἂν om. *A*[1]*Cqz* ‖ 5. Ὀνήτης — 6 ἀτραπόν om. *R* ‖ ὁμιληκὼς *ABs* ‖ 6. οὖρος *Cz* ‖ καὶ κατὰ *ABdsz* ‖ αἴτιον τοῦτον *d* ‖ 7. γράφωι *B* ‖ 8. ξέρξη^{ης} *P*, ξέρξη *s* ‖ ἐπεί οἱ *z* ‖ ὁ om. *ABCd* ‖ κατεργάσασθαι *BRd*: κατεργάσεσθαι ‖ 10. ὁρμέατο *R*: ὡρμέατο ‖ λύχνον *R* ‖ ἀφὰς *d* ‖ 11. ἐξηῦρον *d* ‖ 12. θεσσαλοὶ ἐξηγήσαντο *C* ‖ 13. τείχει *AB* ‖ 14. ἔσαν *z* ‖ τόσου δὴ] τοσοῦδε *R* ‖ κατεδέδαιτο *z* ‖ 15. ὧιδε *P* ‖ 17. τῷ τε? ‖ ὄρει *ABP*, οὔρει reliqui ‖ 18. κεῖται *L* ‖ ἀνάπαιαι *R*, ἀνόπαι *d* ‖ τείνει — Ἀνόπαια om. *A*[1] ‖ ἀνάπαια *R* ‖ 19. οὔρεος *CPdz* ‖ ἄλπηνον *AB*, ἄλπινον *d* ‖ 20. λοκριδῶν *d* ‖ τῶν om. *PRz* ‖ 21. μέλαν πυγόν τε *C*. Μελαμπύγου τε Leopardus ‖ κερπώπων *C* ‖ 23. οὕτως *R*

ὄρεα τὰ Οἰταίων, ἐν ἀριστερῇ δὲ τὰ Τρηχινίων. ἠώς τε δὴ διέφαινε καὶ οἳ ἐγένοντο ἐπ' ἀκρωτηρίῳ τοῦ ὄρεος. κατὰ δὲ τοῦτο τοῦ ὄρεος ἐφύλασσον, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, Φωκέων χίλιοι ὁπλῖται, ῥυόμενοί τε τὴν σφετέρην χώρην καὶ φρουρέοντες τὴν ἀτραπόν. ἡ μὲν γὰρ κάτω ἐσβολὴ ἐφυλάσσετο ὑπὸ τῶν εἴρηται· τὴν δὲ διὰ τοῦ ὄρεος ἀτραπὸν ἐθε-
218 λονταὶ Φωκέες ὑποδεξάμενοι Λεωνίδῃ ἐφύλασσον. ἔμαθον δέ σφεας οἱ Φωκέες ὧδε ἀναβεβηκότας· ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον οἱ Πέρσαι τὸ ὄρος πᾶν ἐὸν δρυῶν ἐπίπλεον. ἦν μὲν δὴ νηνεμίη, ψόφου δὲ γινομένου πολλοῦ, ὡς οἰκὸς ἦν φύλλων ὑποκεχυμένων ὑπὸ τοῖσι ποσί, ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκέες καὶ ἐνέδυνον τὰ ὅπλα, καὶ αὐτίκα οἱ βάρβαροι παρῆσαν. ὡς δὲ εἶδον ἄνδρας ἐνδυομένους ὅπλα, ἐν θώυματι ἐγένοντο· ἐλπόμενοι γὰρ οὐδένα σφι φανήσεσθαι ἀντίξοον ἐνεκύρησαν στρατῷ. ἐνθαῦτα Ὑδάρνης καταρρωδήσας μὴ οἱ Φωκέες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι, εἴρετο Ἐπιάλτην ὁποδαπὸς εἴη ὁ στρατός, πυθόμενος δὲ ἀτρεκέως διέτασσε τοὺς Πέρσας ὡς ἐς μάχην. οἱ δὲ Φωκέες ὡς ἐβάλλοντο τοῖσι τοξεύμασι πολλοῖσί τε καὶ πυκνοῖσι, οἴχοντο φεύγοντες ἐπὶ τοῦ ὄρεος τὸν κόρυμβον, ἐπιστάμενοι ὡς ἐπὶ σφέας ὁρμήθησαν ἀρχήν, καὶ παρεσκευάδατο ὡς ἀπολεόμενοι. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἐφρόνεον, οἱ δὲ ἀμφὶ Ἐπιάλτην καὶ Ὑδάρνεα Πέρσαι Φωκέων μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο, οἱ δὲ κατέβαινον τὸ ὄρος κατὰ τάχος.

219 Τοῖσι δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι Ἑλλήνων πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστίης, ἐσιδὼν ἐς τὰ ἱρά, ἔφρασε τὸν μέλλοντα

19 sq. Eustathius Dion. 566. — Il. p. 750

1. οὔρεα *CPdz* ‖ οἰτέων *Cd* ‖ τὰ] τῶν *C* ‖ δὴ om. *ABCd* ‖ 2. ἔφαινε *R* ‖ οἳ] οἱ *B*, om. *R* ‖ ἐγίνοντο *Rcorr.* ‖ οὔρεος *CPdz* ‖ 3. τοῦ οὔρεος *CPz*, τὸ ὄρος *d* ‖ ὡς om. *Ppr.* ‖ εἴρηται *ABCd* ‖ 6. ὑπ' ὧν *R* ‖ οὔρεος *CPdz* ‖ ἐθελοντὶ *R* ‖ 7. ὑποδεξάμενοι – 8 Φωκέες om. *R* ‖ 9. οἱ πέρσαι ἐλάνθανον *R* ‖ οὖρος z ‖ ἐπίπλεον *Rz*: ἐπίπλεων ‖ 10. δὴ om. *d* ‖ γενομένου z ‖ οἰκὸς *R*: εἰκὸς ‖ 12. φώκεες *R*, Φωκαέες z ‖ ἔδυντο *C* ‖ 13. θώυματι *Pz*: θώματι ‖ 14. οὐδὲν *AB* ‖ 15. ἐνεκήρυσαν z ‖ καταρρωδήσας *P* ‖ οἱ om. *R* ‖ 16. τὸν Ἐπιάλτεα z ‖ ὁποδαπὸς *PR*: ποδαπὸς *Cdz*, ποταπὸς *AB* ‖ 17. ὁ om. *PR* ‖ 19. οὔρεος *CPdz* ‖ 20. ὁρμήθησαν *AB* ‖ 22. Ἐπιάλτεα z ‖ καὶ om. *C* ‖ 23. οὖρος z ‖ 26. ἱερὰ *AB*

ἔσεσθαι ἅμα ἠοῖ σφι θάνατον, ἐπὶ δὲ καὶ αὐτόμολοι ἦσαν οἱ ἐξαγγείλαντες τῶν Περσέων τὴν περίοδον. οὗτοι μὲν ἔτι νυκτὸς ἐσήμηναν, τρίτοι δὲ οἱ ἡμεροσκόποι καταδραμόντες ἀπὸ τῶν ἄκρων ἤδη διαφαινούσης ἡμέρης. ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο οἱ Ἕλληνες, καί σφεων ἐσχίζοντο αἱ γνῶμαι· οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔων τὴν τάξιν ἐκλιπεῖν, οἱ δὲ ἀντέτεινον. μετὰ δὲ τοῦτο διακριθέντες οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο καὶ διασκεδασθέντες κατὰ πόλις ἕκαστοι ἐτράποντο, οἱ δὲ αὐτῶν ἅμα Λεωνίδῃ μένειν αὐτοῦ παρεσκευάδατο. λέγεται δὲ ὡς αὐτός σφεας ἀπέπεμ- 220
ψε Λεωνίδης, μὴ ἀπόλωνται κηδόμενος· αὐτῷ δὲ καὶ Σπαρτιητέων τοῖσι παρεοῦσι οὐκ ἔχειν εὐπρεπέως ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν ἐς τὴν ἦλθον φυλάξοντες ἀρχήν. ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖστός εἰμι, Λεωνίδην, ἐπείτε ᾔσθετο τοὺς συμμάχους ἐόντας ἀπροθύμους καὶ οὐκ ἐθέλοντας συνδιακινδυνεύειν, κελεῦσαί σφεας ἀπαλλάσσεσθαι, αὐτῷ δὲ ἀπιέναι οὐ καλῶς ἔχειν· μένοντι δὲ αὐτοῦ κλέος μέγα ἐλείπετο, καὶ ἡ Σπάρτης εὐδαιμονίη οὐκ ἐξηλείφετο. ἐκέχρηστο γὰρ ὑπὸ τῆς Πυθίης τοῖσι Σπαρτιήτῃσι χρεωμένοισι περὶ τοῦ πολέμου τούτου αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐγειρομένου, ἢ Λακεδαίμονα ἀνάστατον γενέσθαι ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἢ τὸν βασιλέα σφέων ἀπολέσθαι. ταῦτα δέ σφι ἐν ἔπεσι ἑξαμέτροισι [ἔχοντα] χρᾷ λέγοντα ὧδε.

ὑμῖν δ', ὦ Σπάρτης οἰκήτορες εὐρυχόροιο,
ἢ μέγα ἄστυ ἐρικυδὲς ὑπ' ἀνδράσι Περσείδῃσι

1—5. Suidas v. περίοδος. — 13. Λεωνίδην - 15 ἀπαλλάσσεσθαι Plutarchus mor. p. 865. — 23. ὑμῖν - p. 270, 2 οὖρος Oenomaus apud Euseb. praep. ev. V 25

1. ἅμα οἱ *R* ‖ ἐπὶ Valckenaer: ἐπεὶ ‖ ἤισαν *C*, ἤϊσαν *R*, ἔσαν *z* ‖ 4. διαφανοῦς οὔσης *R* ‖ 6. ἐκλείπειν *R* ‖ 8. πόλεις *d* ‖ αὐτέων *z* ‖ 9. παρεσκευάδαται *d* ‖ δὲ καὶ Bekkerus ‖ 10. δὲ om. *C*, τε *d* ‖ 11. ἐκλείπειν *R* ‖ 13. εἰμι] εἰμι δῆλος *R* ‖ ὁ Λεωνίδης Plut. ‖ 14. ἀπροθύμως *C* ‖ διακινδυνεύειν *R*, συγκινδυνεύειν Suid. ‖ 16. ἐλίπετο *d* ‖ 17. ἐκέχρηστο *z*: ἐκέχρητο ‖ 18. χρεομένοισι *P* ‖ 19. καταρχὰς *APdz* ‖ ἀγειρομένου *R* ‖ 20. ἔσεσθαι *R* ‖ βασιλῆα *z* ‖ 21. σφῶν *R* ‖ ἀπολέσθαι *PRz*: ἀπολέεσθαι ‖ 22. ἔχοντα seclusi: om. *s*. Schaefer. χρᾷ ἔχοντα sine λέγοντα Schweighaeuser ‖ 23. δ' om. *d*. Oenom. ‖ εὐρυχώροιο *d* ‖ 24. ἄστ' ἐρικυδὲς Camerarius, ἄστυ 'ρικυδὲς Wesseling ‖ περσείδῃσι vulgo

πέρθεται, ἢ τὸ μὲν οὐχί, ἀφ' Ἡρακλέους δὲ γενέθλης
πενθήσει βασιλῆ φθίμενον Λακεδαίμονος οὖρος.
οὐ γὰρ τὸν ταύρων σχήσει μένος οὐδὲ λεόντων
ἀντιβίην· Ζηνὸς γὰρ ἔχει μένος· οὐδέ ἑ φημί
σχήσεσθαι, πρὶν τῶνδ' ἕτερον διὰ πάντα δάσηται.

ταῦτά τε δὴ ἐπιλεγόμενον Λεωνίδην, καὶ βουλόμενον κλέος καταθέσθαι μοῦνον Σπαρτιητέων, ἀποπέμψαι τοὺς συμμάχους μᾶλλον ἢ γνώμῃ διενειχθέντας οὕτω ἀκόσμως οἴχεσθαι τοὺς οἰχομένους.
221 μαρτύριον δέ μοι καὶ τόδε οὐκ ἐλάχιστον τούτου πέρι γέγονε, ὅτι καὶ τὸν μάντιν ὃς εἵπετο τῇ στρατιῇ ταύτῃ, Μεγιστίην τὸν Ἀκαρνῆνα, λεγόμενον εἶναι τὰ ἀνέκαθεν ἀπὸ Μελάμποδος, τοῦτον εἴπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ μέλλοντά σφι ἐκβαίνειν, φανερός ἐστι Λεωνίδης ἀποπέμπων, ἵνα μὴ συναπόληταί σφι. ὁ δὲ ἀποπεμπόμενος αὐτὸς μὲν οὐκ ἀπέλιπε, τὸν δὲ παῖδα συστρατευόμενον, ἐόντα οἱ μουνογενέα, ἀπέπεμψε.

222 Οἱ μέν νυν σύμμαχοι οἱ ἀποπεμπόμενοι οἴχοντό τε ἀπιόντες καὶ ἐπείθοντο Λεωνίδῃ, Θεσπιέες δὲ καὶ Θηβαῖοι κατέμειναν μοῦνοι παρὰ Λακεδαιμονίοισι. τούτων δὲ Θηβαῖοι μὲν ἀέκοντες ἔμενον καὶ οὐ βουλόμενοι· κατεῖχε γάρ σφεας Λεωνίδης ἐν ὁμήρων λόγῳ ποιεύμενος· Θεσπιέες δὲ ἑκόντες μάλιστα, οἳ οὐκ ἔφασαν ἀπολιπόντες Λεωνίδην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἀπαλλάξεσθαι, ἀλλὰ καταμείναντες συναπέθανον. ἐστρατήγεε δὲ αὐτῶν Δημόφιλος Διαδρόμεω.

223 Ξέρξης δὲ ἐπεὶ ἡλίου ἀνατείλαντος σπονδὰς ἐποιήσατο,

6. ταῦτα - 8 διενειχθέντας Plutarchus mor. p. 865. — 17. Οἱ - 23 ἀπαλλάξεσθαι ibidem

1. πέρσεται Oenom. ‖ οὐχὶ z ‖ ἡρακλέος *PRz* ‖ 2. βασιλεῖ *C*, βασιλῆα *dz* ‖ 3. τῶν *Cdz* ‖ οὐδέ - 4 μένος om. *d* ‖ 5. τόνδ' *d* ‖ διαπάντα *AB* ‖ 6. ταῦτα δὲ *d*. Plut. ‖ καταθέσθαι κλέος μούνων Plut. ‖ 8. τῇσι γνώμῃσι Plut. ‖ διενεχθέντας *L*. Plut. ‖ οὕτως *PR* ‖ 9. καὶ om. *C* ‖ 10. ὅτι καὶ] · οὐ γὰρ μοῦνον τοὺς ἄλλους ἀλλὰ καὶ z ‖ 11. μεγίστην τὸν ἀβαρῆνα *C* ‖ τ' ἀνέκαθεν *R* ‖ 12. τοῦτον τὸν Bekkerus ‖ εἰπόντα *R*, ἅπαντα *qz* ‖ 13. ἐκβαίνειν εἰπόντα z ‖ 14. συναπόλλυται *d* ‖ 15. ἀπέλιπε *PR*: ἀπελίπετο *ABC*, ἀπελείπετο *d*, κατέλιπε *qz* ‖ 17. οἱ om. *ABCd*. Plut. ‖ τε om. *R* ‖ 19. τουτέων z ‖ 21. ὁμήρωι *C*; ὁμήρω *R* ‖ 22. οἱ οὐκ *R*, οἳ οὐδαμᾶ Plut. ‖ μετὰ τούτου Plut. ‖ 24. αὐτέων z ‖ 25. ἀνατέλλοντος *d*, ἐπανατείλαντος *R*

ἐπισχὼν χρόνον ἐς ἀγορῆς κου μάλιστα πληθώρην πρόσοδον ἐποιέετο· καὶ γὰρ ἐπέσταλτο ἐξ Ἐπιάλτεω οὕτω· ἀπὸ γὰρ τοῦ ὄρεος ἡ κατάβασις συντομωτέρη τε ἐστὶ καὶ βραχύτερος ὁ χῶρος πολλὸν ἤ περ ἡ περίοδός τε καὶ ἀνάβασις. οἵ τε δὴ βάρβαροι οἱ ἀμφὶ Ξέρξην προσήισαν, καὶ οἱ ἀμφὶ Λεωνίδην Ἕλληνες, ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιεύμενοι, ἤδη πολλῷ μᾶλλον ἢ κατ' ἀρχὰς ἐπεξήισαν ἐς τὸ εὐρύτερον τοῦ αὐχένος. τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος ἐφυλάσσετο, οἱ δὲ ἀνὰ τὰς προτέρας ἡμέρας ὑπεξιόντες ἐς τὰ στεινόπορα ἐμάχοντο. τότε δὲ συμμίσγοντες ἔξω τῶν στεινῶν ἔπιπτον πλήθεϊ πολλοὶ τῶν βαρβάρων· ὄπισθε γὰρ οἱ ἡγεμόνες τῶν τελέων ἔχοντες μάστιγας ἐρράπιζον πάντα ἄνδρα, αἰεὶ ἐς τὸ πρόσω ἐποτρύνοντες. πολλοὶ μὲν δὴ ἐσέπιπτον αὐτῶν ἐς τὴν θάλασσαν καὶ διεφθείροντο, πολλῷ δ' ἔτι πλεῦνες κατεπατέοντο ζωοὶ ὑπ' ἀλλήλων· ἦν δὲ λόγος οὐδεὶς τοῦ ἀπολλυμένου. ἅτε γὰρ ἐπιστάμενοι τὸν μέλλοντα σφίσι ἔσεσθαι θάνατον ἐκ τῶν περιιόντων τὸ ὄρος, ἀπεδείκνυντο ῥώμης ὅσον εἶχον μέγιστον ἐς τοὺς βαρβάρους, παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτέοντες. δόρατα μέν νυν τοῖσι πλέοσι αὐτῶν τηνικαῦτα ἤδη ἐτύγχανε 221
κατεηγότα, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι διεργάζοντο τοὺς Πέρσας καὶ Λεωνίδης τε ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ πίπτει ἀνὴρ γενόμενος ἄριστος καὶ ἕτεροι μετ' αὐτοῦ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων, τῶν ἐγὼ ὡς ἀνδρῶν ἀξίων γενομένων ἐπυθόμην τὰ οὐνόματα, ἐπυθόμην δὲ καὶ ἁπάντων τῶν τριηκοσίων. καὶ δὴ Περσέων πίπτουσι ἐνθαῦτα ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ ὀνομαστοί, ἐν δὲ δὴ

Λεωνίδου θάνατος

2. ἐπέσταλτο ἐπὶ ἄλτεω *C* ‖ 3. οὔρεος *CPdz* ‖ τε om. *z* ‖ 4. χρόνος *P* ‖ ἤπερ *AB* ‖ 5. Ξέρξεα *z* ‖ προσήεσαν *R*, προσείησαν *d* ‖ οἱ om. *R* ‖ 7. ἢ εἰ *d* ‖ καταρχὰς *z* ‖ ἐπεξήεσαν *R*, ἐπεξήεισαν *d* ‖ εὐρύτατον *z* ‖ 8. τὸν *R* ‖ οἱ δὲ rectius post ἡμέρας sedem habebunt ‖ 9. στενόπωρα *C*, στεινότερα *PRz* ‖ 10. δὴ *C*(?)*z* ‖ πλήθει *AB* ‖ 12. ἐράπιζον *C* ‖ 13. αὐτέων *z* ‖ θάλατταν *d* ‖ 14. δὲ *ABd* ‖ 16. μέλλοντά σφι *L* ‖ 17. περιόντων *R* ‖ οὔρος *z* ‖ ἀπεδείκνυντο *Cdz*: ἀπεδείκνυτο *AB*, ἐπεδείκνυντο *PR* ‖ ἔχον *z* ‖ μέγεθος *qz* ‖ 18. παραχρεόμενοί *P* ‖ ἀττέοντες *R* ‖ 19. πλεόνεσιν *Rd* ‖ αὐτέων *z* ‖ ἤδη post κατεηγότα *z*, om. *d* ‖ 20. κατηργάζοντο *R* ‖ καὶ om. *z* ‖ 24. δὴ] δὴ καὶ *z* ‖ περσέων τε *R* ‖ 25. οὐνομαστοί *z*, ὀνομαστοὶ πολλοὶ δὲ καὶ οὐκ ὀνομαστοί *ABd*

καὶ Δαρείου δύο παῖδες Ἀβροκόμης τε καὶ Ὑπεράνθης, ἐκ τῆς Ἀρτάνεω θυγατρὸς Φραταγούνης γεγονότες Δαρείῳ. ὁ δὲ Ἀρτάνης Δαρείου μὲν τοῦ βασιλέος ἦν ἀδελφεός, Ὑστάσπεος δὲ τοῦ Ἀρσάμεος παῖς· ὃς καὶ ἐκδιδοὺς τὴν θυγατέρα Δαρείῳ τὸν οἶκον πάντα τὸν ἑωυτοῦ ἐπέδωκε, ὡς μούνης οἱ

225 ἐούσης ταύτης τέκνου. Ξέρξεώ τε δὴ δύο ἀδελφεοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι μαχόμενοι, καὶ ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμὸς ἐγίνετο πολλός, ἐς ὃ τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν καὶ ἐτρέψαντο τοὺς ἐναντίους τετράκις. τοῦτο δὲ συνεστήκεε μέχρι οὗ οἱ σὺν Ἐπιάλτῃ παρεγένοντο. ὡς δὲ τούτους ἥκειν ἐπύθοντο οἱ Ἕλληνες, ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ νεῖκος· ἔς τε γὰρ τὸ στεινὸν τῆς ὁδοῦ ἀνεχώρεον ὀπίσω, καὶ παραμειψάμενοι τὸ τεῖχος ἐλθόντες ἵζοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες ἁλέες οἱ ἄλλοι πλὴν Θηβαίων· ὁ δὲ κολωνός ἐστι ἐν τῇ ἐσόδῳ, ὅκου νῦν ὁ λίθινος λέων ἕστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ. ἐν τούτῳ σφέας τῷ χώρῳ ἀλεξομένους μαχαίρῃσι, τοῖσι αὐτῶν ἐτύγχανον ἔτι περιεοῦσαι, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, οἱ μὲν ἐξ ἐναντίης ἐπισπόμενοι καὶ τὸ ἔρυμα τοῦ τείχεος συγχώσαντες, οἱ δὲ περιελθόντες πάντοθεν περισταδόν.

226 Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Θεσπιέων τοιούτων γενομένων, ὅμως λέγεται ἀνὴρ ἄριστος γενέσθαι Σπαρτιήτης Διηνέκης· τὸν τόδε φασὶ εἰπεῖν τὸ ἔπος πρὶν ἢ συμμῖξαί σφεας τοῖσι

περὶ Διηνέκους τοῦ Σπαρτιάτου καὶ τῶν αὐτοῦ ἀποφθεγμάτων

16. ἐν τούτῳ – 18 βάρβαροι (Longinus) περὶ ὕψους 38. — 23. Eustathius Il. p. 638

1. ἀβροκόμης *P* ‖ 2. ἀ//τάρνεω *P*, ἀτάρνεω *Rz* ‖ ρατογούνης *ABd*, ρατογόνης *C* ‖ 3. ἀτάρνης *Pz* ‖ βασιλέως *C*, βασιλῆος z ‖ 4. ἀρσάμεω *PRz*, ἀρσάμεως *d* ‖ 5. ἑαυτοῦ *d* ‖ μούνου οἱ ταύτης ἐούσης *R* ‖ 6 δὴ om. *R* ‖ 7. μαχεόμενοι *Rz* ‖ καὶ ὑπὲρ Schaefer: ὑπὲρ ‖ 8. τε] δὲ *R* ‖ ὠθησμὸς *P* ‖ ἐγένετο *CPdz* ‖ 9. ὑπεξέρυσαν *d*, ὑπερεξέρυσαν *AB*, ὑπερεξέρρυσαν *C* ‖ 10. πολλάκις *d* ‖ μέχρις *Rd* ‖ 12. ἤδη om. *d* ‖ νῖκος *PR*, νίκος *sz* ‖ 13. τῆς ὁδοῦ τὸ στεινὸν *d* ‖ ἀνεχώρεεν *R* ‖ παραψάμενοι *C* ‖ 14. ἀλέες *d* ‖ 15. Κολωνὸς οὗτος z ‖ ἐστὶ *AB*, ἐστὶν *d*, ἔστι *PRz* ‖ 17. τοῖσι *PR*: τῇσι ceteri, ὅσοις Long. ‖ αὐτέων z ‖ αἳ ἐτύγχανον ἔτι *A*[2], ἔτι ἐτύγχανον Long. ‖ 20. πάντοθε *C* ‖ 23. ἄριστος ἀνὴρ *PRz* ‖ διηνεκὴς *B*, διηνέκυς *R* ‖ 24. εἶπαι z

Μήδοισι, πυθόμενον πρός τευ τῶν Τρηχινίων ὡς, ἐπεὰν οἱ
βάρβαροι ἀπιέωσι τὰ τοξεύματα, τὸν ἥλιον ὑπὸ τοῦ πλήθεος
τῶν ὀιστῶν ἀποκρύπτουσι· τοσοῦτο πλῆθος αὐτῶν εἶναι.
τὸν δὲ οὐκ ἐκπλαγέντα τούτοισι εἰπεῖν ἐν ἀλογίῃ ποιεύμενον
τὸ Μήδων πλῆθος, ὡς πάντα σφι ἀγαθὰ ὁ Τρηχίνιος ξεῖνος
ἀγγέλλοι, εἰ ἀποκρυπτόντων τῶν Μήδων τὸν ἥλιον ὑπὸ σκιῇ
ἔσοιτο πρὸς αὐτοὺς ἡ μάχη καὶ οὐκ ἐν ἡλίῳ. ταῦτα μὲν καὶ 227
ἄλλα τοιουτότροπα ἔπεά φασι Διηνέκεα τὸν Λακεδαιμόνιον
λιπέσθαι μνημόσυνα· μετὰ δὲ τοῦτον ἀριστεῦσαι λέγονται
Λακεδαιμόνιοι δύο ἀδελφεοί, Ἀλφεός τε καὶ Μάρων Ὀρσι-
φάντου παῖδες. Θεσπιέων δὲ εὐδοκίμεε μάλιστα τῷ οὔνομα
ἦν Διθύραμβος Ἁρματίδεω.

Θαφθεῖσι δέ σφι αὐτοῦ ταύτῃ τῇ περ ἔπεσον, καὶ τοῖσι 228
πρότερον τελευτήσασι ἢ ὑπὸ Λεωνίδεω ἀποπεμφθέντας οἴχε-
σθαι, ἐπιγέγραπται γράμματα λέγοντα τάδε.

μυριάσιν ποτὲ τῇδε τριηκοσίαις ἐμάχοντο
ἐκ Πελοποννάσου χιλιάδες τέτορες.

ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι πᾶσι ἐπιγέγραπται, τοῖσι δὲ Σπαρ-
τιήτῃσι ἰδίῃ

ὦ ξεῖν', ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις ὅτι τῇδε
κείμεθα τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.

Λακεδαιμονίοισι μὲν δὴ τοῦτο, τῷ δὲ μάντι τόδε.

ἐπίγραμμα εἰς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις ἀποθανόντας τ

2. idem Il. p. 704. Od. p. 1762. opuscul. p. 290, 70 ed. Tafel. — 10. idem Il. p. 297. — 13. ibidem p. 519. — 16. μυριάσιν - 17 τέτορες (Diodorus XI 33. Aristides II p. 512 Dind. Anthologia Pal. VII 248). — 20. ὦ - 21 πειθόμενοι (Lycurgus adv. Leocrat. 109. Strabo p. 429. Diodor XI 33. Anthologia Pal. VII 249. Suidas v. Λεωνίδης)

1. πειθόμενον *R* ‖ 2. ἀφίωσι *R* ‖ πλήθεος] νέφους Eust. ‖ 3. τοσοῦτον *R*, τοσοῦτό τι *Pz* ‖ αὐτέων z ‖ 4. τοῦτο *R* ‖ εἶπαι z ‖ 5. τὸ τῶν *R* ‖ 6. ἀγγέλει *C*, ἀγγέλοι *R*, ἀγγέλλει *d* ‖ τῶν om. *C* ‖ 8. διηνέκεά φασι *R*, φασὶ διηνεκέα *d* ‖ 10. ἀδελφεός *BR*, ἀλφεὺς *C*, Ἀλφειός Eust. ‖ δὲ *C* ‖ 13. ταφεῖσι *R* ‖ 14. ἢ om. *Rd*. ἢ τοὺς Schaefer ‖ οἴχεσθαι τοὺς συμμάχους ?. ‖ 16. μυριάσι *Rd* ‖ τῇδε τριηκοσίῃς Arist., τῇδε διακοσίαις Diod., τᾷδε τριακοσίαις Schneidewin ‖ 17. πελοποννήσου z. Diod. Arist., πελοπονήσου *Rd* ‖ τέττορες *d* ‖ 18. δὴ om. *R* ‖ 19. ἰδία *R* ‖ 20. ξεῖνε *ABCd*, ξέν' Strab., ξένε Diod. ‖ ἄγγειλον z. Lyc. Diod. Anthol., ἀπάγγειλον Strab. ‖ 21. πειθόμενοι νομίμοις Lyc. Strab. Diod. ‖ 22. μὲν δὴ] δὲ *C* ‖ μάντηι *B*

μνῆμα τόδε κλεινοῖο Μεγιστία, ὅν ποτε Μῆδοι
Σπερχειὸν ποταμὸν κτεῖναν ἀμειψάμενοι,
μάντιος, ὃς τότε κῆρας ἐπερχομένας σάφα εἰδὼς
οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν.

ἐπιγράμμασι μέν νυν καὶ στήλῃσι, ἔξω ἢ τὸ τοῦ μάντιος ἐπίγραμμα, Ἀμφικτύονές εἰσί σφεας οἱ ἐπικοσμήσαντες· τὸ δὲ τοῦ μάντιος Μεγιστίεω Σιμωνίδης ὁ Λεωπρέπεός ἐστι κατὰ ξεινίην ὁ ἐπιγράψας.

229 Δύο δὲ τούτων τῶν τριηκοσίων λέγεται Εὔρυτόν τε καὶ Ἀριστόδημον, παρεὸν αὐτοῖσι ἀμφοτέροισι κοινῷ λόγῳ χρησαμένοισι ἢ ἀποσωθῆναι ὁμοῦ ἐς Σπάρτην, ὡς μεμετιμένοι γε ἦσαν ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὑπὸ Λεωνίδεω καὶ κατεκέατο ἐν Ἀλπηνοῖσι ὀφθαλμιῶντες ἐς τὸ ἔσχατον, ἢ εἴ γε μὴ ἐβούλοντο νοστῆσαι, ἀποθανεῖν ἅμα τοῖσι ἄλλοισι, παρεόν σφι τούτων τὰ ἕτερα ποιέειν οὐκ ἐθελῆσαι ὁμοφρονέειν, ἀλλὰ γνώμῃ διενειχθέντας Εὔρυτον μέν, πυθόμενον τῶν Περσέων τὴν περίοδον, αἰτήσαντά τε τὰ ὅπλα καὶ ἐνδύντα ἄγειν αὐτὸν κελεῦσαι τὸν εἵλωτα ἐς τοὺς μαχομένους, ὅκως δὲ αὐτὸν ἤγαγε, τὸν μὲν ἀγαγόντα οἴχεσθαι φεύγοντα, τὸν δὲ ἐσπεσόντα ἐς τὸν ὅμιλον διαφθαρῆναι, Ἀριστόδημον δὲ λιποψυχέοντα λειφθῆναι. εἰ μέν νυν ἢ μοῦνον Ἀριστόδημον ἀλογήσαντα ἀπονοστῆσαι ἐς Σπάρτην ἢ καὶ ὁμοῦ σφεων ἀμφοτέρων τὴν κομιδὴν γενέσθαι, δοκέειν ἐμοί, οὐκ ἄν σφι Σπαρτιήτας μῆνιν οὐδεμίαν προσθέσθαι· νυνὶ δὲ τοῦ μὲν αὐτῶν

περὶ Εὐρύτου καὶ Ἀριστοδήμου τῶν δι' ὀφθαλμίαν ἀπολειφθέντων μάχης

1. μνῆμα – 4 προλιπεῖν Anthologia Pal. VII 677. — 23. Suidas v. κομιδή

1. τοῦτο *d* ‖ κλειτοῖο *R* ‖ Μεγιστίου Anthol. ‖ 5. ἐπίγραμμα – 7 μάντιος om. *qz* ‖ 6. ἀμφικτύονες *R*: ἀμφικτυόνες ‖ τὸ] τοῦ *R* ‖ 7. νεωπρέπεώς ἐστι *C*, λεωτρέπεος ἔστι *R* ‖ 9. τουτέων *z* ‖ 11. μεμετημένοι *d* ‖ 12. τε *PRz* ‖ ἔσαν *z* ‖ 13. ἐς τὸ μέγιστον *qz* ‖ 14. ἀποθανέειν *L* ‖ 15. τουτέων *z* ‖ ἐθέλησαν *ABCd* ‖ 16. διενεχθέντας *ABd* ‖ τὴν τῶν Περσέων περίοδον *z* ‖ 17. ἐσδύντα *z* ‖ 18. ἐς om. *B*[1] ‖ 20. λιποψυχέοντα *AB*: λειποψυχέοντα ceteri. φιλοψυχέοντα Valckenaer ‖ 21. ἢ correxi: om. *R*, ἦν ceteri ‖ ἀλογήσαντα *ABR*: ἀλγήσαντα ‖ 22. σφεων *AB*: σφέων ‖ 23. ἐμοί om. *R* ‖ 24. οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδεμίην *sz* ‖ προσθέσθαι *Pcorr.*, προθέσθαι *R* ‖ νῦν *R* ‖ αὐτῶν om. *Pz*

ἀπολομένου, τοῦ δὲ τῆς μὲν αὐτῆς ἐχομένου προφάσιος
οὐκ ἐθελήσαντος δὲ ἀποθνήσκειν, ἀναγκαίως σφι ἔχειν μη-
νῖσαι μεγάλως Ἀριστοδήμῳ. οἱ μέν νυν οὕτω σωθῆναι λέ- 230
γουσι Ἀριστόδημον ἐς Σπάρτην καὶ διὰ πρόφασιν τοιήνδε,
οἱ δὲ ἄγγελον πεμφθέντα ἐκ τοῦ στρατοπέδου, ἐξεὸν αὐτῷ
καταλαβεῖν τὴν μάχην γινομένην οὐκ ἐθελῆσαι, ἀλλ' ὑπομεί-
ναντα ἐν τῇ ὁδῷ περιγενέσθαι, τὸν δὲ συνάγγελον αὐτοῦ
ἀπικόμενον ἐς τὴν μάχην ἀποθανεῖν. ἀπονοστήσας δὲ ἐς 231
Λακεδαίμονα ὁ Ἀριστόδημος ὄνειδός τε εἶχε καὶ ἀτιμίην·
πάσχων δὲ τοιάδε ἠτίμωτο· οὔτε οἱ πῦρ οὐδεὶς ἔναυε Σπαρ-
τιητέων οὔτε διελέγετο, ὄνειδός τε εἶχε ὁ τρέσας Ἀριστό-
δημος καλεόμενος. ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τῇ ἐν Πλαταιῇσι μάχῃ 232
ἀνέλαβε πᾶσαν τὴν ἐπενειχθεῖσαν αἰτίην· λέγεται δὲ καὶ
ἄλλον ἀποπεμφθέντα ἄγγελον ἐς Θεσσαλίην τῶν τριηκοσίων
τούτων περιγενέσθαι, τῷ οὔνομα εἶναι Παντίτην· νοστή-
σαντα δὲ τοῦτον ἐς Σπάρτην, ὡς ἠτίμωτο, ἀπάγξασθαι.
Οἱ δὲ Θηβαῖοι, τῶν ὁ Λεοντιάδης ἐστρατήγεε, τέως μὲν 233
μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐόντες ἐμάχοντο ὑπ' ἀναγκαίης ἐχό-
μενοι πρὸς τὴν βασιλέος στρατιήν· ὡς δὲ εἶδον κατυπέρ-
τερα τῶν Περσέων γινόμενα τὰ πρήγματα, οὕτω δή, τῶν
σὺν Λεωνίδῃ Ἑλλήνων ἐπειγομένων ἐπὶ τὸν κολωνόν, ἀπο-
σχισθέντες τούτων χεῖράς τε προέτεινον καὶ ἤισαν ἆσσον τῶν
βαρβάρων, λέγοντες τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων, ὡς καὶ
μηδίζουσι καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ ἐν πρώτοισι ἔδοσαν βασιλέι,
ὑπὸ δὲ ἀναγκαίης ἐχόμενοι ἐς Θερμοπύλας ἀπικοίατο καὶ
ἀναίτιοι εἶεν τοῦ τρώματος τοῦ γεγονότος βασιλέι. ὥστε

18. μετὰ - ἐχόμενοι et 20 τῶν - p. 276, 2 μάρτυρας Plutarchus mor. p. 866

1. ἀπολογουμένου C, ἀπολλομένου d ‖ 2. οὐ θελήσαντος ABCd ‖ μηνῖσαι L ‖ 4. τοιῆνδε AB ‖ 6. τὴν μάχην καταλαβεῖν R ‖ 9. ὁ om. PRz ‖ εἶχε ὄνειδός τε ABd ‖ 12. τῇ ἐν] τῇσι R, τῇ d ‖ πλαταίῃσι AB ‖ μάχην d ‖ 13. ἐπενεχθεῖσαν ABC, ἐξενεχθεῖσαν Rd, ἐπενεχθεῖσάν οἱ z ‖ λέγονται z ‖ 15. τουτέων z ‖ παντίτην C ‖ 19. βασιλῆος z ‖ 20. γινόμενα τῶν περσέων R ‖ τῶν] καὶ τῶν C ‖ 21. ἐπειγομένων PRz. Plut.: ἐπιγενομένων ‖ 22. τουτέων z, om. Plut. ‖ προέτειναν Plut. ‖ ἤεισαν d ‖ ἄσσον AB ‖ 24. μηδίσειαν Plut. ‖ βασιλεῖ AB ‖ ἔδοσαν ἂν Reiske ‖ 25. ἀπικέατο Plut. ‖ 26. εἶναι PRz ‖ γεγονότος· R, γενομένου Plut. ‖ βασιλεῖ. AB, βασιλέος R ‖ ὥστε] τε R, om. Plut. ὥς τε Bekkerus

ταῦτα λέγοντες περιεγίνοντο· εἶχον γὰρ καὶ Θεσσαλοὺς τούτων τῶν λόγων μάρτυρας. οὐ μέντοι τά γε πάντα εὐτύχησαν· ὡς γάρ αὐτοὺς ἔλαβον οἱ βάρβαροι ἐλθόντας, τοὺς μὲν τινας καὶ ἀπέκτειναν προσιόντας, τοὺς δὲ πλεῦνας αὐτῶν κελεύσαντος Ξέρξεω ἔστιζον στίγματα βασιλήια, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ Λεοντιάδεω, τοῦ τὸν παῖδα Εὐρύμαχον χρόνῳ μετέπειτα ἐφόνευσαν Πλαταιέες στρατηγήσαντα ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων καὶ σχόντα τὸ ἄστυ τὸ Πλαταιέων.

234 Οἱ μὲν δὴ περὶ Θερμοπύλας Ἕλληνες οὕτω ἠγωνίσαντο, Ξέρξης δὲ καλέσας Δημάρητον εἰρώτα ἀρξάμενος ἐνθένδε. "Δημάρητε, ἀνὴρ εἶς ἀγαθός. τεκμαίρομαι δὲ τῇ ἀληθείῃ· ὅσα γὰρ εἶπας, ἅπαντα ἀπέβη οὕτω. νῦν δέ μοι εἰπέ, κόσοι τινές εἰσι οἱ λοιποὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τούτων ὁκόσοι τοιοῦτοι τὰ πολέμια εἴτε καὶ ἅπαντες." ὁ δ' εἶπε "ὦ βασιλεῦ, πλῆθος μὲν πολλὸν πάντων τῶν Λακεδαιμονίων καὶ πόλιες πολλαί· τὸ δὲ θέλεις ἐκμαθεῖν, εἰδήσεις. ἔστι ἐν τῇ Λακεδαίμονι Σπάρτη πόλις ἀνδρῶν ὀκτακισχιλίων μάλιστα, καὶ οὗτοι πάντες εἰσὶ ὅμοιοι τοῖσι ἐνθάδε μαχεσαμένοισι· οἵ γε μὲν ἄλλοι Λακεδαιμόνιοι τούτοισι μὲν οὐκ ὅμοιοι, ἀγαθοὶ δέ." εἶπε πρὸς ταῦτα Ξέρξης "Δημάρητε, τέῳ τρόπῳ ἀπονητότατα τῶν ἀνδρῶν τούτων ἐπικρατήσομεν; ἴθι ἐξηγέο· σὺ γὰρ ἔχεις αὐτῶν τὰς διεξόδους τῶν βουλευμάτων οἷα βασι-
235 λεὺς γενόμενος." ὁ δ' ἀμείβετο "ὦ βασιλεῦ, εἰ μὲν δὴ συμ-

διάλεξις Ξέρξου πρὸς Δημάρητον περὶ Σπαρτιατῶν

3. τοὺς - 6 Λεοντιάδεω Plutarchus mor. p. 866. — 17. ἐν - 18 μάλιστα Eustathius Il. p. 294

1. περιεγένοντο Plut. ‖ 2. τούτων τῶν λόγων *AB(C?)d*. Plut. : τῶν λόγων τούτων *PR*, τῶν λόγων τουτέων *z* ‖ μάρτυρας ante τούτων Plut. ‖ ηὐτύχησαν *z* ‖ 4. τινας] τινας αὐτέων *z*, αὐτῶν Plut. ‖ δ' ἔτι Plut. ‖ αὐτέων *z*, om. Plut. ‖ 5. ἔστιξαν Plut. ‖ 8. ἄστυ τῶν *d* ‖ 10. οὕτως ἠγωνίζοντο *R* ‖ 11. ἠρώτα *CPz* ‖ 12. δὲ] γὰρ *d* ‖ ἀληθηίῃ *z* ‖ 13. εἶπες *R* ‖ 14. τίνες εἰσὶν *R* ‖ τουτέων *z* ‖ 16. πολλὸν om. *d*, post Λακεδαιμονίων locat *z* ‖ πόλις *ABPz*, πόλεις reliqui ‖ 17. ἐκμαθέειν *z* ‖ τῇ om. Eust. ‖ Λακεδαιμονίῃ *z* ‖ 18. μάλιστά κῃ· οὗτοι Schaefer ‖ 19. ὁμοῖοι *CPdz* ‖ οἵ^γε^ *A* ‖ μὴν *R* ‖ 21. ἀπονητοτάτω *R* ‖ 22. τουτέων *z* ‖ ἐπικρατήσωμεν *B* ‖ 23. αὐτέων διεξόδους *z* ‖ 24. ὁ δε εἶπεν *R* ‖ συμβουλεύσεαί *A*[1]

βουλεύεαί μοι προθύμως, δίκαιόν με σοί ἐστι φράζειν τὸ ἄριστον. εἰ τῆς ναυτικῆς στρατιῆς νέας τριηκοσίας ἀποστείλειας ἐπὶ τὴν Λάκαιναν χώρην. ἔστι δὲ ἐπ᾽ αὐτῇ νῆσος ἐπικειμένη τῇ οὔνομά ἐστι Κύθηρα, τὴν Χίλων ἀνὴρ παρ᾽ ἡμῖν σοφώτατος γενόμενος κέρδος μέζον ἔφη εἶναι Σπαρτιήτῃσι κατὰ τῆς θαλάσσης καταδεδυκέναι μᾶλλον ἢ ὑπερέχειν, αἰεί τι προσδοκῶν ἀπ᾽ αὐτῆς τοιοῦτο ἔσεσθαι οἷόν τοι ἐγὼ ἐξηγέομαι, οὔτι τὸν σὸν στόλον προειδώς, ἀλλὰ πάντα ὁμοίως φοβεόμενος ἀνδρῶν στόλον. ἐκ ταύτης τῆς νήσου ὁρμεόμενοι φοβεόντων τοὺς Λακεδαιμονίους. παροίκου δὲ πολέμου σφι ἐόντος οἰκηίου, οὐδὲν δεινοὶ ἔσονταί τοι μὴ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἁλισκομένης ὑπὸ τοῦ πεζοῦ βοηθέωσι ταύτῃ. καταδουλωθείσης δὲ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἀσθενὲς ἤδη τὸ Λακωνικὸν μοῦνον λείπεται. ἢν δὲ ταῦτα μὴ ποιέῃς, τάδε τοι προσδόκα ἔσεσθαι. ἔστι τῆς Πελοποννήσου ἰσθμὸς στεινός· ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ πάντων Πελοποννησίων συνομοσάντων ἐπὶ σοὶ μάχας ἰσχυροτέρας ἄλλας τῶν γενομενέων προσδέκεο ἔσεσθαί τοι. ἐκεῖνο δὲ ποιήσαντι ἀμαχητὶ ὅ τε ἰσθμὸς οὗτος καὶ αἱ πόλιες προσχωρήσουσι." λέγει μετὰ τοῦτον Ἀχαιμέ- 236
νης ἀδελφεός τε ἐὼν Ξέρξεω καὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρατηγός, παρατυχών τε τῷ λόγῳ καὶ δείσας μὴ ἀναγνωσθῇ Ξέρξης ποιέειν ταῦτα, "ὦ βασιλεῦ, ὁρέω σε ἀνδρὸς ἐνδεκόμενον λόγους ὃς φθονέει τοι εὖ πρήσσοντι ἢ καὶ προδιδοῖ πρήγματα τὰ σά. καὶ γὰρ δὴ καὶ τρόποισι τοιούτοισι χρεώμενοι Ἕλληνες χαίρουσι· τοῦ τε εὐτυχέειν φθονέουσι καὶ τὸ κρέσσον στυγέουσι. εἰ δ᾽ ἐπὶ τῇσι παρεούσῃσι τύχῃσι, τῶν νέες νεναυηγήκασι τετρακόσιαι, ἄλλας ἐκ τοῦ στρατοπέδου τριη-

1. ἐστί σοι z ‖ 2. ἀποστείλας Cd ‖ 3. λακεδαίμονα R ‖ κειμένη R ‖ 4. χείλων AB ‖ 5. μέζων A¹BR. μέζω Cd ‖ 7. τοιοῦτον R ‖ τοι ABP: τε ‖ 8. οὔτι] ὅ τι C ‖ 9. τῆς] ὢν τῆς Rz ‖ ὁρμεόμενοι P: ὁρμώμενοι ABR, ὁρμεώμενοι Cdz ‖ 10. φερόντων R ‖ 11. ἔσοται A¹B¹ ‖ ἐλλάδος AB ‖ 13. ἤδη] δὴ R ‖ 14. μόνον d ‖ γίνεται R ‖ ποιῇς L ‖ 15. πελοπονήσου Rd ‖ 16. πελοποννησίων Rd ‖ 17. ἰσχυροτάτας d ‖ γενομένων L ‖ 19. πόλεις Rd, πόλις reliqui ‖ προχωρήσουσι R ‖ ἀχαιμενῆς R ‖ 22. ὁρῶ AB ‖ 23. εὖ πρήσσοντα B¹, εὐπρήσσοντι R ‖ πρήγματα] τὰ πρήγματα R ‖ 24. χρεόμενοι BP ‖ 25. οἱ Ἕλληνες z ‖ 26. δὲ ABd ‖ τῷ Valckenaer, ἐκ τῶν Baehr. possis etiam ὑπ᾽ ὧν

κοσίας ἀποπέμψεις περιπλέειν Πελοπόννησον, ἀξιόμαχοί τοι γίνονται οἱ ἀντίπαλοι· ἁλὴς δὲ ἐὼν ὁ ναυτικὸς στρατὸς δυσμεταχείριστός τε αὐτοῖσι γίνεται, καὶ ἀρχὴν οὐκ ἀξιόμαχοί τοι ἔσονται, καὶ πᾶς ὁ ναυτικὸς τῷ πεζῷ ἀρήξει καὶ ὁ πεζὸς τῷ ναυτικῷ, ὁμοῦ πορευόμενος· εἰ δὲ διασπάσεις, οὔτε σὺ ἔσεαι ἐκείνοισι χρήσιμος οὔτε ἐκεῖνοι σοί. τὰ σεωυτοῦ δὲ τιθέμενος εὖ γνώμην ἔχω τὰ τῶν ἀντιπολέμων μὴ ἐπιλέγεσθαι πρήγματα, τῇ τε στήσονται τὸν πόλεμον τά τε ποιήσουσι ὅσοι τε πλῆθός εἰσι. ἱκανοὶ γὰρ ἐκεῖνοί γε αὐτοὶ ἑωυτῶν πέρι φροντίζειν εἰσί, ἡμεῖς δὲ ἡμέων ὡσαύτως. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἢν ἴωσι ἀντία Πέρσῃσι ἐς μάχην, οὐδὲν τὸ
237 παρεὸν τρῶμα ἀνιεῦνται." ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσιδε. "Ἀχαίμενες, εὖ τέ μοι δοκέεις λέγειν καὶ ποιήσω ταῦτα. Δημάρητος δὲ λέγει μὲν τὰ ἄριστα ἔλπεται εἶναι ἐμοί, γνώμῃ μέντοι ἑσσοῦται ὑπὸ σεῦ. οὐ γὰρ δὴ κεῖνό γε ἐνδέξομαι ὅκως οὐκ εὐνοέει τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι, τοῖσί τε λεγομένοισι πρότερον ἐκ τούτου σταθμώμενος καὶ τῷ ἐόντι, ὅτι πολιήτης μὲν πολιήτῃ εὖ πρήσσοντι φθονέει καὶ ἔστι δυσμενὴς τῇ σιγῇ, οὐδ' ἂν συμβουλευομένου τοῦ ἀστοῦ πολιήτης ἀνὴρ τὰ ἄριστά οἱ δοκέοντα εἶναι ὑποθέοιτο, εἰ μὴ πρόσω ἀρετῆς ἀνήκοι· σπάνιοι δέ εἰσι οἱ τοιοῦτοι· ξεῖνος δὲ ξείνῳ εὖ πρήσσοντί ἐστι εὐμενέστατον πάντων, συμβουλευομένου τε ἂν συμβουλεύσειε τὰ ἄριστα. οὕτω ὦν [περὶ] κακολογίης τῆς ἐς Δημάρητον, ἐόντος ἐμοὶ ξείνου πέρι, ἔχεσθαί τινα τοῦ λοιποῦ κελεύω."

238 Ταῦτα εἴπας Ξέρξης διεξήιε διὰ τῶν νεκρῶν, καὶ

---

17. ὅτι - 23 ἄριστα Stobaeus floril. XXXVIII 61

1. περιπλώειν z ‖ πελοπόννησον *Rd* ‖ τοι] om. *ABC*, δὴ *d* ‖ 2. ἀλὴς *A*, ἄλὴς *B* ‖ 4. τοι om. *ABCd* ‖ γίνονται *R* ‖ 6. ἔσεαι κείνοισι *CPz*, ἐκείνοισιν ἔσεαι *R* ‖ κεῖνοι *dz* ‖ 7. τιθέμενον? ‖ ἔχων *PRz*, ἔχε *sz* ‖ ἐπιδέχεσθαι *R* ‖ 10. περιφροντίζειν *R* ‖ 11. οὐδὲ ἓν *ABCd* ‖ 12. τραῦμα *Apr.* ‖ ἀνεῦνται *C*. ἀκέσονται Reiske ‖ τοῖσδε *L* ‖ ἀχαιμένεες *C* ‖ 15. ἔσσωται *R* ‖ ὁ κεῖνό *A*, ἐκεῖνό *Rz* ‖ 16. εὐνοεῖ *ABCd*, εὖ νοεῖ *R* ‖ 18. δυσμενής· τῇ τε τῇ οὐδὲν συμβουλευομένου *R* ‖ 19. τὰ om. *R* ‖ 20. ἀρετῆς ἀνήκει *d*, ἀνήκοι ἀρετῆς *R* ‖ δέ εἰσι *ABD*. Stob.: δ' εἰσί ‖ 22. ἐστι μὲν *R* ‖ 23. περὶ κακολογίης *ABCd*. κακολογίης πέρι alteri ‖ 24. πέρι, ἔχεσθαι distinxi: ἔχεσθαι *R*, ἀπέχεσθαι *A*[2] Reiske, περιέχεσθαι ceteri

Λεωνίδεω, ἀκηκοὼς ὅτι βασιλεύς τε ἦν καὶ στρατηγὸς Λακεδαιμονίων, ἐκέλευσε ἀποταμόντας τὴν κεφαλὴν ἀνασταυρῶσαι. δῆλά μοι πολλοῖσι μὲν καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοισι, ἐν δὲ καὶ τῷδε οὐκ ἥκιστα γέγονε, ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης πάντων δὴ μάλιστα ἀνδρῶν ἐθυμώθη ζῶντι Λεωνίδῃ· οὐ γὰρ ἄν κοτε ἐς τὸν νεκρὸν ταῦτα παρενόμησε, ἐπεὶ τιμᾶν μάλιστα νομίζουσι τῶν ἐγὼ οἶδα ἀνθρώπων Πέρσαι ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίευν, τοῖσι ἐπετέτακτο ποιέειν.

Ἄνειμι δὲ ἐκεῖσε τοῦ λόγου τῇ μοι τὸ πρότερον ἐξέλιπε. 239
ἐπύθοντο Λακεδαιμόνιοι ὅτι βασιλεὺς στέλλοιτο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πρῶτοι, καὶ οὕτω δὴ ἐς τὸ χρηστήριον τὸ ἐς Δελφοὺς ἀπέπεμψαν, ἔνθα δή σφι ἐχρήσθη τὰ ὀλίγῳ πρότερον εἶπον· ἐπύθοντο δὲ τρόπῳ θωυμασίῳ. Δημάρητος γὰρ ὁ Ἀρίστωνος φυγὼν ἐς Μήδους, ὡς μὲν ἐγὼ δοκέω καὶ τὸ οἰκὸς ἐμοὶ συμμάχεται, οὐκ ἦν εὔνοος Λακεδαιμονίοισι, πάρεστι δὲ εἰκάζειν εἴτε εὐνοίῃ ταῦτα ἐποίησε εἴτε καὶ καταχαίρων. ἐπείτε γὰρ Ξέρξῃ ἔδοξε στρατηλατέειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐὼν ἐν Σούσοισι ὁ Δημάρητος καὶ πυθόμενος ταῦτα ἠθέλησε Λακεδαιμονίοισι ἐξαγγεῖλαι. ἄλλως μὲν δὴ οὐκ εἶχε σημῆναι· ἐπικίνδυνον γὰρ ἦν μὴ λαμφθείη· ὁ δὲ μηχανᾶται τοιάδε. δελτίον δίπτυχον λαβὼν τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνησε, καὶ ἔπειτα ἐν τῷ ξύλῳ τοῦ δελτίου ἔγραψε τὴν βασιλέος γνώμην,

ὅτι Δημάρητος ἐμήνυσε Λακεδαιμονίοις στρατιὰν καὶ τίνι τρόπῳ

5. μάλιστα - Λεωνίδῃ Plutarchus mor. p. 867. — 14. ὡς - 15 Λακεδαιμονίοισι Suidas v. εἰκός. — 15. πάρεστι - 16 καταχαίρων Suidas v. καταχαίρων. — 21. δελτίον - ἐξέκνησε Antonius Mon. p. 770. Suidas vv. ἐξέκνισεν. ἐπέτηξεν. — 21 et p. 280, 7 (idem v. κνᾶν). — Pollux IV 18. X 58

1. Λεωνίδεω πέρι z ‖ ὅτι] ὡς ὅτι *ABCd* ‖ 2. ἐκέλευε *C* ‖ 3. ἓν *A* ‖ 4. καὶ] καὶ δὴ z ‖ 5. ζῶντι *ABR*. Plut.: ζώοντι ‖ ἂν om. *ABCd* ‖ 6. παρηνόμησε *Pdz* ‖ 8. ταῦτα om. *R* ‖ 9. ἐπ' ἐκεῖνο $P^{r}R$, γρ. ἐκεῖσε P^{m} ‖ τὸ om. *PRz* ‖ 13. θωμασίωι *C*, θωμασίῳ *R* ‖ 14. δοκέωι *B* ‖ εἰκὸς *Rd*. Suid. ‖ 15. συμμαχέεται Suid. ‖ εὔνους *B* ‖ ὁ' Suid. ‖ 16. ἐποίησας Suid. ‖ καὶ om. Suid. ‖ ἐπείτε γὰρ om. *R* ‖ 17. ἐδόκεε *R* ‖ 18. Σούσῃσι z ‖ 19. δὴ om. *ABCd* ‖ 20. λα//φθείη *B* ‖ 21. βελτίον *C* ‖ ἐξέκνησαν *d*, ἐξέκνισεν Anton. Suid., ἐπέτηξεν hic idem altero loco ‖ 22. τῷ om. *ABCd* ‖ ἔγραφε *R* ‖ βασιλέως *AB*

ποιήσας δὲ ταῦτα ὀπίσω ἐπέτηξε τὸν κηρὸν ἐπὶ τὰ γράμματα, ἵνα φερόμενον κεινὸν τὸ δελτίον μηδὲν πρῆγμα παρέχοι πρὸς τῶν ὁδοφυλάκων. ἐπεὶ δὲ καὶ ἀπίκετο ἐς τὴν Λακεδαίμονα, οὐκ εἶχον συμβαλέσθαι οἱ Λακεδαιμόνιοι, πρίν γε δή σφι, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, Κλεομένεος μὲν θυγάτηρ Λεωνίδεω δὲ γυνὴ Γοργὼ ὑπέθετο ἐπιφρασθεῖσα αὐτή, τὸν κηρὸν κνᾶν κελεύουσα, καὶ εὑρήσειν σφέας γράμματα ἐν τῷ ξύλῳ. πειθόμενοι δὲ εὗρον καὶ ἐπελέξαντο, ἔπειτα δὲ τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι ἐπέστειλαν. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω λέγεται γενέσθαι.

7 sq. Suidas v. ἐπελέξαντο

1. ἐπέταξε *R* ‖ 2. κεινὸν om. *R* ‖ δέλτιον *CR* ‖ παρέχει *R* ‖ 3. ὁμοφυλάκων *C* ‖ καὶ om *z* ‖ 6. δὲ om. *R* ‖ αὐτὸ *d* ‖ 7. ἐκκνᾶν Naber ‖ 9. ἄλλοισι om. *R* ‖ ταῦτα - 10 γενέσθαι hic omissa in principio libri octavi habent *Pz*

ΗΡΟΔΟΤΟΥ Ζ *AB*, Ἡροδότου Ζʹ *C*, Ἡροδότου ἱστοριῶν ἑβδόμη *P*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν ἑβδόμης *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΒΔΟΜΗ. *z*

Η

Οἱ δὲ Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες ἦσαν 1 οἵδε, Ἀθηναῖοι μὲν νέας παρεχόμενοι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ ἑπτά· ὑπὸ δὲ ἀρετῆς τε καὶ προθυμίης Πλαταιέες, ἄπειροι τῆς ναυτικῆς ἐόντες, συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰς νέας. Κορίνθιοι δὲ τεσσεράκοντα νέας παρείχοντο, Μεγαρέες δὲ εἴκοσι. καὶ Χαλκιδέες ἐπλήρουν εἴκοσι, Ἀθηναίων σφι παρεχόντων τὰς νέας, Αἰγινῆται δὲ ὀκτωκαίδεκα, Σικυώνιοι δὲ δυοκαίδεκα, Λακεδαιμόνιοι δὲ δέκα, Ἐπιδαύριοι δὲ ὀκτώ, Ἐρετριέες δὲ ἑπτά, Τροιζήνιοι δὲ πέντε, Στυρέες δὲ δύο, καὶ Κήιοι δύο τε νέας καὶ πεντηκοντέρους δύο· Λοκροὶ δέ σφι οἱ Ὀπούντιοι ἐπεβοήθεον πεντηκοντέρους ἔχοντες ἑπτά.

Ἦσαν μὲν ὦν οὗτοι οἱ στρατευόμενοι ἐπ᾽ Ἀρτεμίσιον, 2 εἴρηται δέ μοι καὶ ὡς τὸ πλῆθος ἕκαστοι τῶν νεῶν παρείχοντο. ἀριθμὸς δὲ τῶν συλλεχθεισέων νεῶν ἐπ᾽ Ἀρτεμίσιον ἦν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέρων, διηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ μία. τὸν δὲ στρατηγὸν τὸν τὸ μέγιστον κράτος ἔχοντα

τίνες Ἑλλήνων καὶ πόσας παρεχόμενοι ναῦς ἐπ᾽ Ἀρτεμίσιον ἐστρατεύοντο ὅτι ὅσα τὸ ναυτικὸν τῶν Ἑλλήνων εἶχε ναῦς ἐπ᾽ Ἀρτεμισίῳ καὶ πεντηκοντέρους θ

ΟΥΡΑΝΙΑ Η *AB*, Ἡροδότου ἱστοριῶν οὐρανία. η′ *C*, οὐρανία :· ὀγδόη *P*, οὐρανία. | ἡροδότου ἱστοριῶν ὀγδόη *d*, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΟΓΔΟΗ· ΟΥΡΑΝΙΑ· z

1. Οἱ δὲ] ταῦτα μὲν δὴ οὕτω λέγεται γενέσθαι· οἱ δὲ *L* (nisi quod *R* om. δὴ) ‖ Ἕλληνες *CR* ‖ εἰς *d*, om. *CR* ‖ τὸ *B* ‖ ἔσαν z ‖ 2. ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν *R* ‖ 3. τε om. *A*[1] ‖ 5. τεσσαράκοντα *d* ‖ 6. χαλκιδέες *R* ‖ 6. παρεχόντων σφι *PRz* ‖ 8. δυώδεκα *R* ‖ 9. στυριέες *R*, τυρέες *d* ‖ 10. κεῖοι *AB*, κῖοι ceteri ‖ νῆας *R* ‖ 11. ἐπεβώθεον *R* ‖ 12. ἔσαν z ‖ ὦν om. *ABd*, οὖν *PR* ‖ 13. ὡς τὸ] ὅσας (*quot*) τὸ Valla, ὅσον τὸ Reiske, ὅσον τι Schaefer ‖ 13. νηῶν *R* ‖ 14. νηῶν *R* ‖ 15. μία καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διηκόσιαι *R* ‖ 16. τὸ om. *Ppr*. *R* ‖ κάρτος *ABdz*

παρείχοντο Σπαρτιῆται Εὐρυβιάδην [Εὐρυκλείδεω· οἱ γὰρ σύμμαχοι οὐκ ἔφασαν, ἢν μὴ ὁ Λάκων ἡγεμονεύῃ, Ἀθηναίοισι ἕψεσθαι ἡγεομένοισι, ἀλλὰ λύσειν τὸ μέλλον ἔσεσθαι
3 στράτευμα. ἐγένετο γὰρ κατ' ἀρχὰς λόγος, πρὶν ἢ καὶ ἐς Σικελίην πέμπειν ἐπὶ συμμαχίην, ὡς τὸ ναυτικὸν Ἀθηναίοισι χρεὸν εἴη ἐπιτράπειν. ἀντιβάντων δὲ τῶν συμμάχων εἶκον οἱ Ἀθηναῖοι μέγα πεποιημένοι περιεῖναι τὴν Ἑλλάδα καὶ γνόντες, εἰ στασιάσουσι περὶ τῆς ἡγεμονίης, ὡς ἀπολέεται ἡ Ἑλλάς, ὀρθὰ νοεῦντες· στάσις γὰρ ἔμφυλος πολέμου ὁμοφρονέοντος τοσούτῳ κάκιόν ἐστι ὅσῳ πόλεμος εἰρήνης. ἐπιστάμενοι ὦν αὐτὸ τοῦτο οὐκ ἀντέτεινον ἀλλ' εἶκον, μέχρι ὅσου κάρτα ἐδέοντο αὐτῶν, ὡς διέδεξαν· ὡς γὰρ δὴ ὠσάμενοι τὸν Πέρσην περὶ τῆς ἐκείνου ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦντο, πρόφασιν τὴν Παυσανίεω ὕβριν προϊσχόμενοι ἀπείλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς Λακεδαιμονίους. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο.

4 Τότε δὲ οὗτοι οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμίσιον Ἑλλήνων ἀπικόμενοι ὡς εἶδον νέας τε πολλὰς καταχθείσας ἐς τὰς Ἀφέτας καὶ στρατιῆς ἅπαντα πλέα, ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον, καταρρωδήσαντες δρησμὸν ἐβουλεύοντο ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα. γνόντες δέ σφεας οἱ Εὐβοέες ταῦτα βουλευομένους ἐδέοντο Εὐρυβιάδεω προσμεῖναι χρόνον ὀλίγον, ἔστ' ἂν αὐτοὶ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας ὑπεκθέωνται. ὡς δ' οὐκ ἔπειθον, μεταβάντες τὸν Ἀθηναίων στρατηγὸν

περὶ Εὐρυβιάδου καὶ τῆς Λακεδαιμονίων ἡγεμονίας

9 sq. Choricius p. 30 Boiss. — 21 sqq. Plutarchus mor. p. 867. — 24. Schol. Platon. p. 405

1. παρέχοντο z ‖ εὐρυάδεα R ‖ τὸν Εὐρυκλείδεω z ‖ 4. γὰρ] δὲ R ‖ κατ' ἀρχὰς Pz ‖ 5. ἐπὶ τὴν R ‖ 6. χρεὼν CPdz ‖ ἐπιτρέπειν L ‖ 7. μέγα τε ποιεύμενοι ? ‖ 8. στασιοῦσι R ‖ 9. νοέοντες R ‖ ὁμοφρονέοντας A[1] ‖ 10. τοσοῦτο Rd ‖ 11. μέχρις οὗ PR, μέχρι οὗ z ‖ 12. αὐτέων z ‖ γὰρ διωσάμενοι Bekkerus ‖ 13. πέρσεα Rz ‖ ἐποιέοντο R ‖ 16. ἐγένοντο C ‖ 17. οἳ ABR ‖ καὶ om. d ‖ 18. νῆας R ‖ ἐς τοὺς R ‖ 19. πάντα R ‖ 20. καταρρωδήσαντες δρασμὸν P ‖ 21. ἐβούλευον R ‖ 23. ἐπιμεῖναι Plut.

πείθουσι Θεμιστοκλέα ἐπὶ μισθῷ τριήκοντα ταλάντοισι, ἐπ' ᾧ τε καταμείναντες πρὸ τῆς Εὐβοίης ποιήσονται τὴν ναυμαχίην. ὁ δὲ Θεμιστοκλέης τοὺς Ἕλληνας ἐπισχεῖν ὧδε ποιέει. 5
Εὐρυβιάδῃ τούτων τῶν χρημάτων μεταδιδοῖ πέντε τάλαντα ὡς παρ' ἑωυτοῦ δῆθεν διδούς. ὡς δέ οἱ οὗτος ἀνεπέπειστο, Ἀδείμαντος γὰρ ὁ Ὠκύτου ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς τῶν λοιπῶν ἤσπαιρε μοῦνος, φάμενος ἀποπλεύσεσθαί τε ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου καὶ οὐ παραμενέειν, πρὸς δὴ τοῦτον εἶπε ὁ Θεμιστοκλέης ἐπομόσας "οὐ σύ γε ἡμέας ἀπολείψεις, ἐπεί τοι ἐγὼ μέζω δῶρα δώσω ἢ βασιλεὺς ἄν τοι ὁ Μήδων πέμψειε ἀπολιπόντι τοὺς συμμάχους." ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε καὶ πέμπει ἐπὶ τὴν νέα τὴν Ἀδειμάντου τάλαντα ἀργυρίου τρία. οὗτοί τε δὴ πάντες δώροισι ἀναπεπεισμένοι ἦσαν καὶ τοῖσι Εὐβοεῦσι ἐκεχάριστο, αὐτός τε ὁ Θεμιστοκλέης ἐκέρδηνε. ἐλάνθανε δὲ τὰ λοιπὰ ἔχων, ἀλλ' ἠπιστέατο οἱ μεταλαβόντες τούτων τῶν χρημάτων ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἐλθεῖν ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ τὰ χρήματα.

Οὕτω δὴ κατέμεινάν τε ἐν τῇ Εὐβοίῃ καὶ ἐναυμάχησαν. 6
ἐγένετο δὲ ὧδε. ἐπείτε δὴ ἐς τὰς Ἀφέτας περὶ δείλην πρωίην γινομένην ἀπίκατο οἱ βάρβαροι, πυθόμενοι μὲν ἔτι καὶ πρότερον περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ναυλοχέειν νέας Ἑλληνίδας ὀλίγας, τότε δὲ αὐτοὶ ἰδόντες, πρόθυμοι ἦσαν ἐπιχειρέειν, εἴ κως ἕλοιεν αὐτάς. ἐκ μὲν δὴ τῆς ἀντίης προσπλέειν οὐ

ὅτι Θεμιστοκλῆς χρήμασιν ἔπεισεν Εὐρυβιάδην καὶ Ἀδείμαντον μεῖναι καὶ ναυμαχῆσαι

4. μεταδιδοῖ - 5 διδούς Lexicon Vindob. p. 125. — Plutarchus Themist. 7. — 6. ὁ Κορίνθιος - 8 Ἀρτεμισίου Suidas v. ἤσπαιρεν. — 7. Eustathius Il. p. 416

2. τε om. *R* ‖ 4. τουτέων z ‖ μεταδιδοὺς Lex. Vind. ‖ 5. ἑωυτῷ z ‖ 6. ὁ Κορίνθιος Suidas: κόρινθος *C*, κορίνθιος ceteri. Κορινθίων Schaefer ‖ τῶν λοιπῶν om. *PR* ‖ 7. ἀποπλώσεσθαι *R* ‖ 12. νῆα *R* ‖ τὴν] τοῦ *dz* ‖ 13. πάντες] πληγέντες *Rz* ‖ ἔσαν z ‖ 14. εὐβοέεσιν *C*, Εὐβοέεσι z ‖ ἐκέρδανεν *R*, ἐκέρδησεν *d* ‖ 16. τουτέων z ‖ Ἀθηνέων Bekkerus ‖ 17. τὰ χρήματα om. *R* ‖ 19. ὧδε *P* ‖ ἐπεί τε ἐς τοὺς *R* ‖ περὶ δείλην om. *C* ‖ 20. γενομένην *Rz* ‖ ἀπικέατο *Pz* ‖ 21. τὸ om. *ABCd* ‖ νῆας *R* ‖ 22. τότε - ἰδόντες om. *R* ‖ ἔσαν z ‖ 23. προσπλώειν *Rz*

κώ σφι ἐδόκεε τῶνδε εἵνεκα, μή κως ἰδόντες οἱ Ἕλληνες προσπλέοντας ἐς φυγὴν ὁρμήσειαν φεύγοντάς τε εὐφρόνη καταλαμβάνῃ· καὶ ἔμελλον δῆθεν ἐκφεύξεσθαι, ἔδει δὲ μηδὲ πυρφόρον τῷ ἐκείνων λόγῳ ἐκφυγόντα περιγενέσθαι.
7 πρὸς ταῦτα ὦν τάδε ἐμηχανέοντο. τῶν νεῶν ἁπασέων ἀποκρίναντες διηκοσίας περιέπεμπον ἔξωθεν Σκιάθου, ὡς ἂν μὴ ὀφθείησαν ὑπὸ τῶν πολεμίων περιπλέουσαι Εὔβοιαν, κατά τε Καφηρέα καὶ περὶ Γεραιστὸν ἐς τὸν Εὔριπον, ἵνα δὴ περιλάβοιεν οἱ μὲν ταύτῃ ἀπικόμενοι καὶ φράξαντες αὐτῶν τὴν ὀπίσω φέρουσαν ὁδόν, σφεῖς δὲ ἐπισπόμενοι ἐξ ἐναντίης. ταῦτα βουλευσάμενοι ἀπέπεμπον τῶν νεῶν τὰς ταχθείσας, αὐτοὶ οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες ταύτης τῆς ἡμέρης τοῖσι Ἕλλησι ἐπιθήσεσθαι, οὐδὲ πρότερον ἢ τὸ σύνθημά σφι ἔμελλε φανήσεσθαι παρὰ τῶν περιπλεόντων ὡς ἡκόντων. ταύτας μὲν δὴ περιέπεμπον, τῶν δὲ λοιπέων νεῶν ἐν τῇσι Ἀφέτῃσι ἐποιεῦντο ἀριθμόν.

8 Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐν ᾧ οὗτοι ἀριθμὸν ἐποιεῦντο τῶν νεῶν, ἦν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τούτῳ Σκυλλίης Σκιωναῖος δύτης τῶν τότε ἀνθρώπων ἄριστος, ὃς καὶ ἐν τῇ ναυηγίῃ τῇ κατὰ Πήλιον γενομένῃ πολλὰ μὲν ἔσωσε τῶν χρημάτων τοῖσι Πέρσῃσι, πολλὰ δὲ καὶ αὐτὸς περιεβάλετο· οὗτος ὁ Σκυλλίης ἐν νόῳ μὲν εἶχε ἄρα καὶ πρότερον αὐτομολήσειν ἐς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ᾽ οὐ γάρ οἱ παρέσχε ὡς τότε. ὅτεῳ μὲν δὴ τρόπῳ τὸ ἐνθεῦτεν ἔτι ἀπίκετο ἐς τοὺς Ἕλληνας,

περὶ Σκυλλίου καὶ πῶς ἐμήνυσε τοῖς Ἕλλησι τὸν περίπλουν

18. Pollux VII 137

1. εἵνεκε *R* ‖ κως *z*: om. *R*, πως ceteri ‖ 2. προσπλώοντας *Rz* ‖ 3. καταλαμβάνει *d*, καταλάβῃ *R*, καταλάβοι *Pz* ‖ 4. μὴ δὲ *ABPz* ‖ λόγῳ *R* ‖ 5. ἐμηχανέωντο *d* ‖ νηῶν *R* ‖ πασέων *AB* ‖ 6. περιέπεμψαν ἔξω *R* ‖ 7. ὀφθείησαν *ABCd*: ὀφθέωσι ‖ περιπλώουσαι *R* ‖ 8. γερεστὸν sine περὶ *R* ‖ ἐς] καὶ *d* ‖ 9. μὲν δὴ *R* ‖ αὐτέων *z* ‖ 10. ἐπισπώμενοι *d* ‖ ἐξεναντίας *R* ‖ 11. νηῶν *R* ‖ 13. ἐπιθέσθαι *d* ‖ 14. περιπλωόντων *R* ‖ 15. λοιπῶν *Rd* ‖ νηῶν ἐπὶ τῇσι ἀφετῆσιν ἐποιέοντο *R* ‖ 16. τὸν ἀριθμόν *z* ‖ 17. τούτῳ om. *C* ‖ ἐποιέοντο τῶν νηῶν *R* ‖ 19. ναυαγίῃ *d* ‖ κατὰ τὸ *C*(?)*dz* ‖ 20. πηλον *A*[1], πίλιον *d* ‖ 21. τῇσι *az* ‖ περιεβάλλετο *Bd* ‖ 22. αὐτομολήσειν - 23 οἱ om. *R* ‖ 24. ἤδη (ἔτι) *C*, om. *d*

οὐκ ἔχω εἰπεῖν ἀτρεκέως, θωμάζω δὲ εἰ τὰ λεγόμενά ἐστι
ἀληθέα· λέγεται γὰρ ὡς ἐξ Ἀφετέων δὺς ἐς τὴν θάλασσαν
οὐ πρότερον ἀνέσχε πρὶν ἢ ἀπίκετο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, σταδί-
ους μάλιστά κῃ τούτους ἐς ὀγδώκοντα διὰ τῆς θαλάσσης διεξ-
ελθών. λέγεται μέν νυν καὶ ἄλλα ψευδέσι εἴκελα περὶ τοῦ
ἀνδρὸς τούτου, τὰ δὲ μετεξέτερα ἀληθέα· περὶ μέντοι τούτου
γνώμη μοι ἀποδεδέχθω πλοίῳ μιν ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸ Ἀρτε-
μίσιον. ὡς δὲ ἀπίκετο, αὐτίκα ἐσήμηνε τοῖσι στρατηγοῖσι
τήν τε ναυηγίην ὡς γένοιτο, καὶ τὰς περιπεμφθείσας τῶν
νεῶν περὶ Εὔβοιαν. τοῦτο δὲ ἀκούσαντες οἱ Ἕλληνες λόγον 9
σφίσι αὐτοῖσι ἐδίδοσαν. πολλῶν δὲ λεχθέντων ἐνίκα τὴν
ἡμέρην ἐκείνην αὐτοῦ μείναντάς τε καὶ αὐλισθέντας, μετέ-
πειτα νύκτα μέσην παρέντας πορεύεσθαι καὶ ἀπαντᾶν τῇσι
περιπλεούσῃσι τῶν νεῶν. μετὰ δὲ τοῦτο, ὡς οὐδείς σφι
ἐπέπλεε, δείλην ὀψίην γινομένην τῆς ἡμέρης φυλάξαντες
αὐτοὶ ἐπανέπλεον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἀπόπειραν αὐτῶν
ποιήσασθαι βουλόμενοι τῆς τε μάχης καὶ τοῦ διεκπλόου.
ὁρέοντες δέ σφεας οἵ τε ἄλλοι στρατιῶται οἱ Ξέρξεω καὶ οἱ 10
στρατηγοὶ ἐπιπλέοντας νηυσὶ ὀλίγῃσι, πάγχυ σφι μανίην
ἐπενείκαντες ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας, ἐλπίσαντές σφεας
εὐπετέως αἱρήσειν, οἰκότα κάρτα ἐλπίσαντες, τὰς μέν γε τῶν
Ἑλλήνων ὁρέοντες ὀλίγας νέας, τὰς δὲ ἑωυτῶν πλήθεΐ τε
πολλαπλησίας καὶ ἄμεινον πλεούσας. καταφρονήσαντες
ταῦτα ἐκυκλοῦντο αὐτοὺς ἐς μέσον. ὅσοι μέν νυν τῶν Ἰώ-
νων ἦσαν εὔνοοι τοῖσι Ἕλλησι, ἀέκοντές τε ἐστρατεύοντο

ἐπίπλους τῶν Ἑλλήνων καὶ ναυμαχία πῶς γέγονεν περὶ Εὔ-
βοιαν ναυμαχία

1. εἶπαι *Rz* ‖ θωμάζω *ABCd* ‖ ἐστὶ *P*, ἔστιν *R* ‖ 2. ὡς om. *R* ‖ δοὺς *C* ‖ 3. ἀνέχειν *R* ‖ ἢ *R* ‖ 4. τούτους ἐς om. *R* ‖ 5. νυν om. *d* ‖ ἴκελλα *R* ‖ 6. μέντοι] μὲν A^1C ‖ 7. πλοίω γάρ μιν *d* ‖ ἀπικέεσθαι *R* ‖ 8. ἐσήμαινε *PRd* ‖ 9. περιπεφθείσας A^1B^1 ‖ 10. νηῶν *R* ‖ 11. σφι *z* ‖ 14. περιπλωούσῃσι *R* ‖ νηῶν *Rz* ‖ 15. ἐπέπλωε *Rz* ‖ 16. ἐπανέπλωον *Rz* ‖ αὐτέων *z* ‖ 17. διεκπλώου *R* ‖ 18. ὁρῶντες *AB*, ὁρέωντες *C* ‖ 19. ἐπιπλώοντας *Rz* ‖ 20. ἀνήγαγον *R* ‖ 22. ὁρῶντες *AB*, ὁρέωντες *C* ‖ πλήθει *AB* ‖ 23. πολλαπλασίας *CPRz* ‖ πλωούσας *R*, πλωεύσας *z* ‖ 24. αὐτὰς *z* ‖ 25. ἔσαν *z* ‖ εὔνοοι om. *d*

συμφορήν τε ἐποιεῦντο μεγάλην ὁρέοντες περιεχομένους αὐτοὺς καὶ ἐπιστάμενοι ὡς οὐδεὶς αὐτῶν ἀπονοστήσει· οὕτω ἀσθενέα σφι ἐφαίνετο εἶναι τὰ τῶν Ἑλλήνων πρήγματα. ὅσοισι δὲ καὶ ἡδομένοισι ἦν τὸ γινόμενον, ἅμιλλαν ἐποιεῦντο ὅκως αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος νέα Ἀττικὴν ἑλὼν παρὰ βασιλέος δῶρα λάμψεται· Ἀθηναίων γὰρ αὐτοῖσι λόγος ἦν πλεῖ-
11 στος ἀνὰ τὰ στρατόπεδα. τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς ἐσήμηνε, πρῶτα μὲν ἀντίπρωροι τοῖσι βαρβάροισι γενόμενοι ἐς τὸ μέσον τὰς πρύμνας συνήγαγον, δεύτερα δὲ σημήναντος ἔργου εἴχοντο ἐν ὀλίγῳ περ ἀπολαμφθέντες καὶ κατὰ στόμα. ἐνθαῦτα τριήκοντα νέας αἱρέουσι τῶν βαρβάρων καὶ τὸν Γόργου τοῦ Σαλαμινίων βασιλέος ἀδελφεὸν Φιλάονα τὸν Χέρσιος, λόγιμον ἐόντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἄνδρα. πρῶτος δὲ Ἑλλήνων νέα τῶν πολεμίων εἷλε ἀνὴρ Ἀθηναῖος Λυκομήδης Αἰσχραίου, καὶ τὸ ἀριστήιον ἔλαβε οὗτος. τοὺς δ' ἐν τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἑτεραλκέως ἀγωνιζομένους νὺξ ἐπελθοῦσα διέλυσε. οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἀπέπλεον, οἱ δὲ βάρβαροι ἐς τὰς Ἀφέτας, πολλὸν παρὰ δόξαν ἀγωνισάμενοι. ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ Ἀντίδωρος Λήμνιος μοῦνος τῶν σὺν βασιλέι Ἑλλήνων ἐόντων αὐτομολέει ἐς τοὺς Ἕλληνας, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τοῦτο τὸ ἔργον ἔδοσαν αὐτῷ χῶρον ἐν Σαλαμῖνι.

12 Ὡς δὲ εὐφρόνη ἐγεγόνεε, ἦν μὲν τῆς ὥρης μέσον θέρος,

ὅτι πρῶτος Λυκομήδης Ἀθηναῖος εἷλεν ναῦν βάρβαρον ὅτι Ἀντίδωρος Λήμνιος πρῶτος ηὐτομόλησεν εἰς τοὺς Ἕλληνας

1. ὁρῶντες *AB*, ὁρέωντες *C* ‖ 2. οὐδείς σφιν *R*, οὐδεὶς αὐτέων *z* ‖ ἀπονοστήσειν *R* ‖ 4. ἐποιέοντο *R* ‖ 5. ἕκαστος αὐτὸς *PR*, ἕκαστος αὐτέων *z* ‖ νῆα *R* ‖ βασιλέως *Cd*, βασιλῆος *z* ‖ 6. δῶρα ante παρὰ *z* ‖ λάμ//ψεται *B*, λάμψηται *sz* ‖ 7. ὡς ante τοῖσι *d* ‖ 8. βαρβάροισι om. *B*[1] ‖ γινόμενοι *PRz* ‖ 9. εἰσήγαγον *C* ‖ 10. οἴχοντο *d* ‖ ἀπολα//φθέντες *B* ‖ 11. νῆας *R* ‖ τῶν βαρβάρων om. *R* ‖ 12. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ 13. ἐν om. *C* ‖ ἄνδρα om. *R* ‖ 14. νέα] μετὰ *C*, νῆα *R* ‖ 15. αἰσχραίου *ABsr*: αἰσχρέου ceteri. Αἰσχρέω Bredovius ‖ δὲ *CR* ‖ ἐν om. *C* ‖ 16. ἑτεραλκέας *d* ‖ 17. διέλυε *C* ‖ ἀπέπλωον *R* ‖ 18. ἀφετὰς *R* ‖ 19. ὁ λήμνιος *d* ‖ 20. βασιλεῖ *AB* ‖ 21. αὐτῷ om. *R* ‖ 22. χώραν *R* ‖ 23. Ὡς – ἐγεγόνεε om. *B* ‖ δ' εὐφρόνη *R*, εὐφρόνη δ' *z*

ἐγίνετο δὲ ὕδωρ τε ἄπλετον διὰ πάσης τῆς νυκτὸς καὶ σκληραὶ βρονταὶ ἀπὸ τοῦ Πηλίου· οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια ἐξεφέροντο ἐς τὰς Ἀφέτας, καὶ περί τε τὰς πρώρας τῶν νεῶν εἰλέοντο καὶ ἐτάρασσον τοὺς ταρσοὺς τῶν κωπέων. οἱ δὲ στρατιῶται οἱ ταύτῃ ἀκούοντες ταῦτα ἐς φόβον κατιστέατο, ἐλπίζοντες πάγχυ ἀπολέεσθαι ἐς οἷα κακὰ ἧκον· πρὶν γὰρ ἢ καὶ ἀναπνεῦσαί σφεας ἔκ τε τῆς ναυηγίης καὶ τοῦ χειμῶνος τοῦ γενομένου κατὰ Πήλιον, ὑπέλαβε ναυμαχίη καρτερή, ἐκ δὲ τῆς ναυμαχίης ὄμβρος τε λάβρος καὶ ῥεύματα ἰσχυρὰ ἐς θάλασσαν ὁρμημένα βρονταί τε σκληραί. καὶ τούτοισι μὲν τοιαύτη νὺξ 13
ἐγίνετο, τοῖσι δὲ ταχθεῖσι αὐτῶν περιπλέειν Εὔβοιαν ἡ αὐτή περ ἐοῦσα νὺξ πολλὸν ἦν ἔτι ἀγριωτέρη, τοσούτῳ ὅσῳ ἐν πελάγεϊ φερομένοισι ἐπέπιπτε. καὶ τὸ τέλος σφι ἐγίνετο ἄχαρι· ὡς γὰρ δὴ πλέουσι αὐτοῖσι χειμών τε καὶ τὸ ὕδωρ ἐπεγίνετο ἐοῦσι κατὰ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης, φερόμενοι τῷ πνεύματι καὶ οὐκ εἰδότες τῇ ἐφέροντο ἐξέπιπτον πρὸς τὰς πέτρας. ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὅκως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικὸν μηδὲ πολλῷ πλέον εἴη. οὗτοι μέν 14
νυν περὶ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης διεφθείροντο· οἱ δ᾽ ἐν Ἀφέτῃσι βάρβαροι, ὥς σφι ἀσμένοισι ἡμέρη ἐπέλαμψε, ἀτρέμας τε εἶχον τὰς νέας καί σφι ἀπεχρᾶτο κακῶς πρήσσουσι ἡσυχίην ἄγειν ἐν τῷ παρεόντι. τοῖσι δὲ Ἕλλησι ἐπεβοήθεον νέες τρεῖς καὶ πεντήκοντα Ἀττικαί. αὗταί τε δή

περὶ τοῦ ἐπιγενομένου μετὰ τὴν ναυμαχίαν χειμῶνος ἐν ᾧ οἱ περιπλέοντες Εὔβοιαν βάρβαροι ἀπώλοντο

4. Λέξεις. — 8. ὑπέλαβε - 9 ὄμβρος Lexicon Vindob. p. 75. — 13. (Longinus) περὶ ὕψους 43

1. δὲ om. *C* ‖ ἄπλετόν τε *R* ‖ βρονταὶ σκληραὶ *Pdz* ‖ 2. ναυάγια *B* ‖ ἐξεφορέοντο *R* ‖ 3. ἀφετὰς *R* ‖ τῶν] καὶ τῶν *B* ‖ 6. ἀπολέσθαι *R* ‖ ἐς om. *C* ‖ ἢ om. *R* ‖ 7. γινομένου *R* ‖ 8. καρτερὴ *Pdz*: κρατερή ceteri, om. Lex. Vind. ‖ 9. τε om. *R* ‖ ὄμβρος κατέλαβεν Lex. Vind. ‖ λάμβρος *C*, καρτερὸς *R* ‖ ἐς] κατὰ *CPz* ‖ 10. ὁρμημένα *ABR*: ὡρμημένα ‖ ἡ νὺξ Schaefer ‖ 11. αὐτῶν *R*: αὐτέων ‖ περιπλώειν *Rz* ‖ 13. πελάγει *AB* ‖ τὸ om. *R* ‖ ἐγένετο *Rz* ‖ 14. ἀχάριστον Long. ‖ πλώουσι *R* ‖ τὸ om. *d* ‖ 16. ἐξεφέροντο *R* ‖ 17. τοῦ om. *z* ‖ ἐξισωθῇ *C* ‖ 18. τὸ περσικὸν *R* ‖ 19. δὲ ἐν ἀφετῇσι *R* ‖ 21. ἀτρέμας *Rz*: ἀτρέμα ‖ ἀπεχρέετο *Rz*, ἀπεχρῆτο ceteri ‖ 22. ἐπεβώθεον νῆες *R* ‖ 23. πεντήκοντα καὶ τρεῖς *ABCd*

σφεας ἐπέρρωσαν ἀπικόμεναι καὶ ἅμα ἀγγελίη ἐλθοῦσα, ὡς τῶν βαρβάρων οἱ περιπλέοντες τὴν Εὔβοιαν πάντες εἴησαν διεφθαρμένοι ὑπὸ τοῦ γενομένου χειμῶνος. φυλάξαντες δὴ τὴν αὐτὴν ὥρην, πλέοντες ἐπέπεσον νηυσὶ Κιλίσσῃσι· ταύτας δὲ διαφθείραντες, ὡς εὐφρόνη ἐγένετο, ἀπέπλεον ὀπίσω ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον.

15 Τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ δεινόν τι ποιησάμενοι οἱ στρατηγοὶ τῶν βαρβάρων νέας οὕτω σφι ὀλίγας λυμαίνεσθαι, καὶ τὸ ἀπὸ Ξέρξεω δειμαίνοντες, οὐκ ἀνέμειναν ἔτι τοὺς Ἕλληνας μάχης ἄρξαι, ἀλλὰ παρακελευσάμενοι κατὰ μέσον ἡμέρης ἀνῆγον τὰς νέας. συνέπιπτε δὲ ὥστε τὰς αὐτὰς ἡμέρας τάς τε ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας καὶ τὰς πεζομαχίας τὰς ἐν Θερμοπύλῃσι. ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγὼν τοῖσι κατὰ θάλασσαν περὶ τοῦ Εὐρίπου, ὥσπερ τοῖσι ἀμφὶ Λεωνίδην τὴν ἐσβολὴν φυλάσσειν. οἱ μὲν δὴ παρεκελεύοντο ὅκως μὴ παρήσουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα τοὺς βαρβάρους, οἱ δ' ὅκως τὸ Ἑλληνικὸν στρά-
16 τευμα διαφθείραντες τοῦ πόρου κρατήσουσι. ὡς δὲ ταξάμενοι οἱ Ξέρξεω ἐπέπλεον, οἱ Ἕλληνες ἀτρέμας εἶχον πρὸς τῷ Ἀρτεμισίῳ. οἱ δὲ βάρβαροι μηνοειδὲς ποιήσαντες τῶν νεῶν ἐκυκλεῦντο, ὡς περιλάβοιεν αὐτούς. ἐνθεῦτεν οἱ Ἕλληνες ἐπανέπλεόν τε καὶ συνέμισγον. ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ παραπλήσιοι ἀλλήλοισι ἐγίνοντο. ὁ γὰρ Ξέρξεω στρατὸς ὑπὸ μεγάθεός τε καὶ πλήθεος αὐτὸς ὑπ' ἑωυτοῦ ἔπιπτε, ταρασσομενέων τε τῶν νεῶν καὶ περιπιπτουσέων περὶ ἀλλήλας·

ὅτι Κιλίσσας ναῦς διέφθειραν οἱ Ἕλληνες τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ ἀναχθέντες   ἐπίπλους τῶν βαρβάρων κατὰ τῶν Ἑλλήνων   ὅτι καθ' ἃς ἐναυμάχησαν ἡμέρας καὶ ἐν Θερμοπύλαις ἐγίνοντο πεζομαχίαι   ναυμαχία Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων καὶ διάκρισις ἑκατέρων ὁμοία

2. περιπλώοντες *R* ‖ 3. δὲ *ABCd* ‖ 4. πλώοντες *Rz* ‖ ἔπεσον *R* ‖ 5. ἐγίνετο *AB* ‖ ἀπέπλωον *Rz* ‖ 8. νῆας οὕτω σφέας *R* ‖ 10. παρασκευασάμενοι *R* ‖ ἀνήγαγον τὰς νῆας *R* ‖ 11. τὰς αὐτὰς ταύτας ἡμέρας *R*, ταῖς αὐταῖς ἡμέραις ceteri ‖ τάς τε *R*: τὰς ‖ 14. λεωνίδεα *PRz* ‖ 15. παρήσωσι *Rz* ‖ 16. δὲ *R* ‖ 17. κρατήσουσι *P*: κρατήσωσι ‖ 18. ἐπέπλωον *Rz* ‖ 20. νηῶν *R* ‖ ἐκυκλεῦντο Reiske: ἐκυκλέοντο *R*, ἐκυκλεύοντο ceteri ‖ 21. ἐπανέπλωόν *R* ‖ συνέσμιγον *A* ‖ 22. ἐγίνοντο *ABd*: ἐγένοντο ‖ 23. ταρασσομένων *Ad*, παρατασσομένων *B* ‖ νηῶν *R*

ὅμως μέντοι ἀντεῖχε καὶ οὐκ εἶχε· δεινὸν γὰρ χρῆμα ἐποιεῦντο ὑπὸ νεῶν ὀλιγέων ἐς φυγὴν τράπεσθαι. πολλαὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων νέες διεφθείροντο πολλοὶ δὲ ἄνδρες, πολλῷ δ' ἔτι πλεῦνες νέες τε τῶν βαρβάρων καὶ ἄνδρες. οὕτω δὲ ἀγωνιζόμενοι διέστησαν χωρὶς ἑκάτεροι. ἐν ταύτῃ τῇ ναυ- 17
μαχίῃ Αἰγύπτιοι μὲν τῶν Ξέρξεω στρατιωτέων ἠρίστευσαν, οἳ ἄλλα τε μεγάλα ἔργα ἀπεδέξαντο καὶ νέας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἷλον Ἑλληνίδας πέντε. τῶν δὲ Ἑλλήνων κατὰ ταύτην τὴν ἡμέρην ἠρίστευσαν Ἀθηναῖοι καὶ Ἀθηναίων Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω, ὃς δαπάνην οἰκηίην παρεχόμενος ἐστρατεύετο ἀνδράσι τε διηκοσίοισι καὶ οἰκηίῃ νηί.

Ὡς δὲ διέστησαν, ἄσμενοι ἑκάτεροι ἐς ὅρμον ἠπείγοντο. 18
οἱ δὲ Ἕλληνες ὡς διακριθέντες ἐκ τῆς ναυμαχίης ἀπηλλάχθησαν, τῶν μὲν νεκρῶν καὶ τῶν ναυηγίων ἐπεκράτεον, τρηχέως δὲ περιεφθέντες, καὶ οὐκ ἥκιστα Ἀθηναῖοι τῶν αἱ ἡμίσεαι τῶν νεῶν τετρωμέναι ἦσαν, δρησμὸν δὴ ἐβούλευον ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα. νόῳ δὲ λαβὼν ὁ Θεμιστοκλέης ὡς, εἰ 19
ἀπορραγείη ἀπὸ τοῦ βαρβάρου τό τε Ἰωνικὸν φῦλον καὶ τὸ Καρικόν, οἷοί τε εἴησαν τῶν λοιπῶν κατύπερθε γίνεσθαι, ἐλαυνόντων τῶν Εὐβοέων πρόβατα ἐπὶ τὴν θάλασσαν ταύτην, συλλέξας τοὺς στρατηγοὺς ἔλεγέ σφι ὡς δοκέοι ἔχειν τινὰ παλάμην, τῇ ἐλπίζοι τῶν βασιλέος συμμάχων ἀποστήσειν τοὺς ἀρίστους. ταῦτα μέν νυν ἐς τοσοῦτο παρεγύμνου, ἐπὶ

περὶ Κλεινίου τοῦ Ἀλκιβιάδου πῶς ἐπέσχεν Θεμιστοκλῆς Ἑλλήνων δρασμόν

15. τρηχέως - 17 Ἑλλάδα Plutarchus mor. p. 867. — 21. ἔλεγε - 23 τοὺς ἀρίστους Suidas v. παλάμη

1. ἐποιέοντο *PRz* ‖ 2. ὀλίγων *L* ‖ φυγεῖν *B* ‖ τραπέσθαι *L* ‖ 4. νέες om. *A*[1], νῆες *R* ‖ δὲ] τε *R* ‖ 5. ἀγωνισάμενοι Schweighaeuser ‖ 7. ἔργα μεγάλα *R* ‖ νῆας *R* ‖ 9. κλεινίης *Rz*: κλεινίας ‖ 10. οἰκίην *C* ‖ 12. οἱ δὲ ὡς διέστασαν *R* ‖ 14. ναυγίων *R* ‖ 15. τρηχέος *R* ‖ περιενεχθέντες Plut. ‖ 16. ἡμίσεαι z: ἡμίσειαι *ABPd*, ἡμίσεε *C*, ἡμίσεες *R* ‖ νηῶν *R* ‖ ἔσαν z ‖ δρησμῷ *d* ‖ δὴ et ἔσω om. Plut. ‖ ἐβουλεύοντο *Cdz* ‖ 17. ὁ om. *R* ‖ θεμιστοκλῆς *d* ‖ 18. βαρβαρικοῦ z ‖ τό τε om. *C* ‖ φῦλον post Καρικὸν z ‖ 19. ἦσαν *C*. εἴησαν ἂν Werfer ‖ γενέσθαι *PRz* ‖ 20. θάλασσαν. ταύτῃ συλλέξας *R* ‖ 21. τινὰ om. Suid. ‖ 22. ἐλπίζει *Pdz* ‖ βασιλέως *C*, βασιλῆος z ‖ 23. τοσοῦτον *R*

δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιητέα σφι εἶναι ἔλεγε, τῶν τε προβάτων τῶν Εὐβοϊκῶν καταθύειν ὅσα τις ἐθέλοι· κρέσσον γὰρ εἶναι τὴν στρατιὴν ἔχειν ἢ τοὺς πολεμίους· παραίνεέ τε προειπεῖν τοῖσι ἑωυτῶν ἑκάστους πῦρ ἀνακαίειν· κομιδῆς δὲ πέρι τὴν ὥρην αὐτῷ μελήσειν, ὥστε ἀσινέας ἀπικέσθαι ἐς τὴν Ἑλλάδα. ταῦτα ἤρεσέ σφι ποιέειν, καὶ
20 αὐτίκα πῦρ ἀνακαυσάμενοι ἐτράποντο πρὸς τὰ πρόβατα. οἱ γὰρ Εὐβοέες, παραχρησάμενοι τὸν Βάκιδος χρησμὸν ὡς οὐδὲν λέγοντα, οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν οὔτε προσεσάξαντο ὡς παρεσομένου σφι πολέμου, περιπετέα τε ἐποιήσαντο σφίσι αὐτοῖσι τὰ πρήγματα. Βάκιδι γὰρ ὧδε ἔχει περὶ τούτων ὁ χρησμός.

φράζεο, βαρβαρόφωνος ὅταν ζυγὸν εἰς ἅλα βάλλῃ
βύβλινον, Εὐβοίης ἀπέχειν πολυμηκάδας αἶγας.

τούτοισι δὲ οὐδὲν τοῖσι ἔπεσι χρησαμένοισι ἐν τοῖσι τότε παρεοῦσί τε καὶ προσδοκίμοισι κακοῖσι παρῆν σφι συμφορῇ χρᾶσθαι πρὸς τὰ μέγιστα.

21 Οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἔπρησσον, παρῆν δὲ ὁ ἐκ Τρηχῖνος κατάσκοπος. ἦν μὲν γὰρ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ κατάσκοπος Πολύας, γένος Ἀντικυρεύς, τῷ προσετέτακτο, καὶ εἶχε πλοῖον κατῆρες ἕτοιμον, εἰ παλήσειε ὁ ναυτικὸς στρατός, σημαίνειν τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι· ὣς δ' αὔτως ἦν Ἀβρώνιχος ὁ Λυσικλέος Ἀθηναῖος καὶ παρὰ Λεωνίδῃ ἕτοιμος τοῖσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἐοῦσι ἀγγέλλειν τριηκοντέρῳ, ἤν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον τὸν πεζόν. οὗτος ὦν ὁ Ἀβρώνιχος ἀπικόμενός σφι ἐσήμαινε

20. (Hesychius v. κατεῖρες ?). — (idem v. παλήσειε)

1. τῆσι *R* ‖ εἶναί σφι *PRz* ‖ 2. εὐβοεικῶν *CPz* ‖ καταθύειν post ἐθέλοι z ‖ θέλοι *R* ‖ 4. ειπεῖν (προ supra) *P*, εἰπεῖν *d* ‖ ἑκάστοις *C* ‖ πυρὴν ἀνακαίειν z ‖ 5. αὐτῶν *C* ‖ 6. ἐς] ἐπὶ z ‖ 7. καυσόμενοι *R* ‖ ἐτρέποντο *ABCd* ‖ 9. οὔτ' *Rz* ‖ τι om. *PRz* ‖ προεσάξαντο *Rz* ‖ 11. τουτέων z ‖ 13. βαρβαρόφωνος Valla (*barbaricus*): βαρβαρόφωνον ‖ ὅτ' ἂν *A*, ἐστὰν *B* ‖ ἄλλα *R* ‖ 14. βύβλιον *R* ‖ πολὺ μηκάδας *s* ‖ 15. δὲ om. *ABd* ‖ 17. χρᾶσθαι *R*: χρῆσθαι ‖ 20. κρατῆρες z ‖ 21. ἑτοῖμον *CPdz* ‖ παλαίσειεν *C*, παλήσιεν *R*. ἀπελάσειε Valla (*discessisset*), τι πταίσειε Valckenaer ‖ 22. ἐοῦσι - 23 Ἀρτεμισίῳ om. *C* ‖ ως *AB*, ὡς *Pdz* ‖ ἀβρόνιχος *B*, ἀβρόνυχος *d*, Ἀβρώνυχος z ‖ 23. κλεωνίδῃ *d* ‖ ἑτοῖμος *CPdz* ‖ 25. ἀβρόνυχος *d*, Ἀβρώνυχος z ‖ σφι ἐσήμηνε *R*, ἐσήμαινέ σφι z

τὰ γεγονότα περὶ Λεωνίδην καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ. οἱ δὲ ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, οὐκέτι ἐς ἀναβολὰς ἐποιεῦντο τὴν ἀποχώρησιν, ἐκομίζοντο δὲ ὡς ἕκαστοι ἐτάχθησαν, Κορίνθιοι πρῶτοι, ὕστατοι δὲ Ἀθηναῖοι. Ἀθηναίων δὲ νέας τὰς ἄριστα 22
πλεούσας ἐπιλεξάμενος Θεμιστοκλέης ἐπορεύετο περὶ τὰ πότιμα ὕδατα, ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοισι γράμματα, τὰ Ἴωνες ἐπελθόντες τῇ ὑστεραίῃ ἡμέρῃ ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐπελέξαντο. τὰ δὲ γράμματα τάδε ἔλεγε. "ἄνδρες Ἴωνες, οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι καὶ τὴν Ἑλλάδα καταδουλούμενοι. ἀλλὰ μάλιστα μὲν πρὸς ἡμέων γίνεσθε· εἰ δὲ ὑμῖν ἐστι τοῦτο μὴ δυνατὸν ποιῆσαι, ὑμεῖς δὲ ἔτι καὶ νῦν ἐκ τοῦ μέσου ἡμῖν ἕζεσθε καὶ αὐτοὶ καὶ τῶν Καρῶν δέεσθε τὰ αὐτὰ ὑμῖν ποιέειν. εἰ δὲ μηδέτερον τούτων οἷόν τε γίνεσθαι, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μέζονος κατέζευχθε ἢ ὥστε ἀπίστασθαι, ὑμεῖς δὲ ἐν τῷ ἔργῳ, ἐπεὰν συμμίσγωμεν, ἐθελοκακέετε, μεμνημένοι ὅτι ἀπ' ἡμέων γεγόνατε καὶ ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ἔχθρη πρὸς τὸν βάρβαρον ἀπ' ὑμέων ἡμῖν γέγονε." Θεμιστοκλέης δὲ ταῦτα ἔγραφε, δοκέειν ἐμοί, ἐπ' ἀμφότερα νοέων, ἵνα ἢ λαθόντα τὰ γράμματα βασιλέα Ἴωνας ποιήσῃ μεταβαλεῖν καὶ γενέσθαι πρὸς ἑωυτῶν, ἢ ἐπείτε ἀνενειχθῇ καὶ διαβληθῇ πρὸς Ξέρξην, ἀπίστους ποιήσῃ τοὺς Ἴωνας καὶ τῶν ναυμαχιέων αὐτοὺς ἀπόσχῃ.

Θεμιστοκλέης μὲν ταῦτα ἐνέγραψε· τοῖσι δὲ βαρβάροισι 23
αὐτίκα μετὰ ταῦτα πλοίῳ ἦλθε ἀνὴρ Ἱστιαιεὺς ἀγγέλλων

τίνα γράψας Θεμιστοκλῆς ἐν ταῖς πέτραις ἔπεισεν Ἴωνας ἀποστῆναι βασιλέως

3 sq. Plutarchus mor. p. 868. — 9. Eustathius Dion. 423. — 23. τοῖσι - p. 292, 3 προκατοψομένας Plutarchus mor. p. 867

1. λεωνίδεα *Rz* ‖ 2. ἐποιέοντο *PRz* ‖ 4. νῆας *R* ‖ 5. πλωούσας *Rz* ‖ 6. τὰ - 8 γράμματα om. *R* ‖ 8. τάδε ἔλεγε] λέγοντα τάδε *R* ‖ 10. γίνεσθαι *A¹BC* ‖ 11. ὑμέες *PRz* ‖ 12. ἔσεσθε *Rz* ‖ 13. δέεσθαι *B* ‖ ταῦτα *R* ‖ μηδ' ἕτερον *R* ‖ τουτέων *z* ‖ 14. ἀνάγκης μείζονος *ABd* ‖ 15. ἀφίστασθαι *z*, ///ἀπίστασθαι *P*, μὴ ἀπίστασθαι *R* ‖ ὑμέες γε *PRz* ‖ συμμίξωμεν *d* ‖ 17. ἀρχῆθεν post ἔχθρη *d* ‖ ἡ om. *R* ‖ 18. δὲ om. *R* ‖ ἔγραψε *R* ‖ 19. βασιλῆα *z* ‖ 20. ποιήσει *Rd* ‖ μεταβαλέειν *PR* ‖ 21. ἀνενεχθῇ *ABd* ‖ ξέρξεα *PRz* ‖ ποιήσει *Rd* ‖ 22. ναυμαχιέων *d*, συμμαχιέων *z* ‖ 23. ταῦτα μὲν *d*, μέν νυν ταῦτα *z* ‖ 24. ἱστιεὺς *Pd*, ἱστιεὺς *C*, Ἱστιεὺς *z*, Ἑστιαιεὺς Plut.

τὸν δρησμὸν τὸν ἀπ' Ἀρτεμισίου τῶν Ἑλλήνων. οἱ δ' ὑπ' ἀπιστίης τὸν μὲν ἀγγέλλοντα εἶχον ἐν φυλακῇ, νέας δὲ ταχέας ἀπέστειλαν προκατοψομένας· ἀπαγγειλάντων δὲ τούτων τὰ ἦν, οὕτω δὴ ἅμα ἡλίῳ σκιδναμένῳ πᾶσα ἡ στρατιὴ ἐπέπλεε ἁλὴς ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον. ἐπισχόντες δὲ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ μέχρι μέσου ἡμέρης, τὸ ἀπὸ τούτου ἔπλεον ἐς Ἱστιαίην· ἀπικόμενοι δὲ τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἱστιαιέων, καὶ τῆς Ἐλλοπίης μοίρης γῆς δὲ τῆς Ἱστιαιώτιδος τὰς παραθαλασσίας κώμας πάσας ἐπέδραμον.

24 Ἐνθαῦτα δὲ τούτων ἐόντων, Ξέρξης ἑτοιμασάμενος τὰ περὶ τοὺς νεκροὺς ἔπεμπε ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν κήρυκα· προετοιμάσατο δὲ τάδε. ὅσοι τοῦ στρατοῦ τοῦ ἑωυτοῦ ἦσαν νεκροὶ ἐν Θερμοπύλῃσι (ἦσαν δὲ καὶ δύο μυριάδες), ὑπολιπόμενος τούτων ὡς χιλίους, τοὺς λοιποὺς τάφρους ὀρυξάμενος ἔθαψε, φυλλάδα τε ἐπιβαλὼν καὶ γῆν ἐπαμησάμενος, ἵνα μὴ ὀφθείησαν ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ. ὡς δὲ διέβη ἐς τὴν Ἱστιαίην ὁ κῆρυξ, σύλλογον ποιησάμενος παντὸς τοῦ στρατοπέδου ἔλεγε τάδε. "ἄνδρες σύμμαχοι, βασιλεὺς Ξέρξης τῷ βουλομένῳ ὑμέων παραδίδωσι ἐκλιπόντα τὴν τάξιν καὶ ἐλθόντα θεήσασθαι ὅκως μάχεται πρὸς τοὺς ἀνοήτους τῶν ἀνθρώπων, οἳ ἤλπισαν τὴν βασιλέος δύναμιν ὑπερβαλέεσθαι."

25 ταῦτα ἐπαγγειλαμένου, μετὰ ταῦτα οὐδὲν ἐγίνετο πλοίων σπανιώτερον· οὕτω πολλοὶ ἤθελον θεήσασθαι. διαπεραιωθέντες δὲ ἐθηεῦντο διεξιόντες τοὺς νεκρούς· πάντες δὲ ἠπι-

4. Eustathius Il. p. 691. — 15. Λέξεις

1. ἀπ' om. Plut. ‖ τὸν τῶν *Cd*. Plut. ‖ δὲ *R*. Plut. ‖ ὑπὸ Plut. ‖ 2. νῆας *Rz* ‖ ταχείας *L*. Plut. ‖ 3. τούτων *PR*: τουτέων ‖ 4. οὕτωι *B* ‖ ἅμ' *CPdz* ‖ 5. ἔπλεε *P*, ἔπλωε *Rz* ‖ αλὴς *A*, ἀλὴς *B*, ἀλλὴς *R*, ἀλὴς μὲν *d* ‖ 6. τοαπὸ *P* ‖ ἔπλωον *Rz* ‖ 7. ἰστιαίην *Cd* ‖ Ἱστιαιέων *s*: ἱστιαίων ‖ 8. τῆς om. *Ppr*. ‖ ἐλλοπίης *C*, ἐλλογίμης *R* ‖ ἱστιαιώτιδος *Cd*, ἱστιαιήτιδος *R* ‖ τὰς om. *R* ‖ παραθαλασσίους *d* ‖ 10. τουτέων *z* ‖ τὰ om. *R* ‖ 11. στρατὸν om. *R* ‖ 12. προητοιμάσατο *ABd* ‖ στρατοῦ τοῦ] στρατοῦ *C* ‖ ἔσαν *z* ‖ ὑπολειπόμενος

13. ἔσαν *z* ‖ ὑπολιπόμενος *C*, ὑπολειπόμενος *d*, ὑπολοιπόμενος *z* ‖ 15. φυλάδα *A*[1] ‖ ἐπιβάλλων *R* ‖ 17. ἰστιαίην *Cd* ‖ 18. ξύμμαχοι *z* ‖ 19. καὶ om. *R* ‖ 21. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ ὑπερβαλέσθαι *Rd* ‖ 22. ἐγένετο *CP* ‖ 23. θεήσεσθαι *z* ‖ 24. ἐθηεῦντο - δὲ om. *R*

στέατο τοὺς κειμένους εἶναι πάντας Λακεδαιμονίους καὶ Θεσπιέας, ὁρέοντες καὶ τοὺς εἵλωτας. οὐ μὲν οὐδ' ἐλάνθανε τοὺς διαβεβηκότας Ξέρξης ταῦτα πρήξας περὶ τοὺς νεκροὺς τοὺς ἑωυτοῦ· καὶ γὰρ δὴ καὶ γελοῖον ἦν· τῶν μὲν χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροὶ κείμενοι, οἱ δὲ πάντες ἐκέατο ἁλέες συγκεκομισμένοι ἐς τὠυτὸ χωρίον, τέσσερες χιλιάδες. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην πρὸς θέην ἐτράποντο, τῇ δ' ὑστεραίῃ οἱ μὲν ἀπέπλεον ἐς Ἱστιαίην ἐπὶ τὰς νέας, οἱ δὲ ἀμφὶ Ξέρξην ἐς ὁδὸν ὁρμέατο.

Ἧκον δέ σφι αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης ὀλίγοι 26
τινές, βίου τε δεόμενοι καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι. ἄγοντες δὲ τούτους ἐς ὄψιν τὴν βασιλέος ἐπυνθάνοντο οἱ Πέρσαι περὶ τῶν Ἑλλήνων τί ποιέοιεν· εἷς δέ τις πρὸ πάντων ἦν ὁ εἰρωτέων αὐτοὺς ταῦτα. οἱ δέ σφι ἔλεγον ὡς Ὀλύμπια ἄγουσι καὶ θεωρέοιεν ἀγῶνα γυμνικὸν καὶ ἱππικόν. ὁ δὲ ἐπείρετο ὅ τι τὸ ἄεθλον εἴη σφι κείμενον, περὶ ὅτευ ἀγωνίζονται· οἱ δ' εἶπον τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον. ἐνθαῦτα εἴπας γνώμην γενναιοτάτην Τιγράνης ὁ Ἀρταβάνου δειλίην ὦφλε πρὸς βασιλέος. πυνθανόμενος γὰρ τὸ ἄεθλον ἐὸν στέφανον ἀλλ' οὐ χρήματα, οὔτε ἠνέσχετο σιγῶν εἶπέ τε ἐς πάντας τάδε, "παπαῖ Μαρδόνιε, κοίους ἐπ' ἄνδρας ἤγαγες μαχησομένους ἡμέας, οἳ οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιεῦνται ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς." τούτῳ μὲν δὴ ταῦτα εἴρητο.

ὅτι Ξέρξου ἐπιόντος Ὀλύμπια ἠγωνίζοντο οἱ Ἕλληνες

22 sq. (Choricius p. 35 Boiss.)

2. ὁρῶντες *AB*, ὁρέωντες *C* ‖ 3. διαβεβηκότας—ξέρξης //// *P*, διαβεβηκότας ξέρξης δὲ *R* ‖ 5. ἀλέες *A*, ἀλέες *B* ‖ 6. τέσσαρες *Cd* ‖ 7. δὲ *R* ‖ ὡρμέατο 8. ἀπέπλωον *Rd* ‖ ἱστιαίην *d* ‖ νῆας *Rz* ‖ ξέρξεα *R* ‖ 9. ὁρμέατο *C*, ὡρμέατο *Pdz* ‖ 11. ἀγαγόντες *CPdz* ‖ 12. τὴν βασιλέως *C*, τὴν βασιλῆος *z*, τῷ βασιλεῖ *d* ‖ 13. τί] τὰ *Rz* ‖ ποιέειν *Cd* ‖ εἰρωτέων *R*: εἰρωτῶν *ABd*, ἠρωτῶν *C*, ἐρωτέων *P*, ἐρωτῶν *z* ‖ 14. ἄγοιεν *PR*, διάγοιεν *z* ‖ 15. θεωρέοιεν *R*: θεωροῖεν ‖ τε καὶ cod. Paris (44) ‖ ὅτι *AB* ‖ 16. προκείμενον *z* ‖ ὅτεο *R* ‖ δὲ *R* ‖ 18. τριτανταίχμης *R* ‖ ὤφλεε *Rz* ‖ 19. βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ πυθόμενος *PRz* ‖ τὸν ἄεθλον ἐόντα *R* ‖ 20. σιγᾶν *d* ‖ εἶπε δὲ *R* ‖ εἰς *C*, πρὸς *Pdz* ‖ 21. τόδε *R* ‖ παπαῖ *AB*: παπαὶ ‖ 22. τὸν om. *R* ‖ 23. ἀλλ' ἀρετῆς *R*. Choric. ‖ ἤρετο *C*, εἴρετο *d*

27 Ἐν δὲ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ, ἐπείτε τὸ ἐν Θερμοπύλῃσι τρῶμα ἐγεγόνεε, αὐτίκα Θεσσαλοὶ πέμπουσι κήρυκα ἐς Φωκέας, ἅτε σφι ἔχοντες αἰεὶ χόλον, ἀπὸ δὲ τοῦ ὑστάτου τρώματος καὶ τὸ κάρτα. ἐσβαλόντες γὰρ πανστρατιῇ αὐτοί τε οἱ Θεσσαλοὶ καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτῶν ἐς τοὺς Φωκέας, οὐ πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον ταύτης τῆς βασιλέος στρατηλασίης, ἑσσώθησαν ὑπὸ τῶν Φωκέων καὶ περιέφθησαν τρηχέως. ἐπείτε γὰρ κατειλήθησαν ἐς τὸν Παρνησὸν οἱ Φωκέες ἔχοντες μάντιν Τελλίην τὸν Ἠλεῖον, ἐνθαῦτα ὁ Τελλίης οὗτος σοφίζεται αὐτοῖσι τοιόνδε. γυψώσας ἄνδρας ἑξακοσίους τῶν Φωκέων τοὺς ἀρίστους, αὐτούς τε τούτους καὶ τὰ ὅπλα αὐτῶν, νυκτὸς ἐπεθήκατο τοῖσι Θεσσαλοῖσι, προείπας αὐτοῖσι, τὸν ἂν μὴ λευκανθίζοντα ἴδωνται, τοῦτον κτείνειν. τούτους ὦν αἵ τε φυλακαὶ τῶν Θεσσαλῶν πρῶται ἰδοῦσαι ἐφοβήθησαν, δόξασαι ἄλλο τι εἶναι τέρας, καὶ μετὰ τὰς φυλακὰς αὐτὴ ἡ στρατιὴ οὕτω ὥστε τετρακισχιλίων κρατῆσαι νεκρῶν καὶ ἀσπίδων Φωκέας, τῶν τὰς μὲν ἡμισέας ἐς Ἄβας ἀνέθεσαν τὰς δὲ ἐς Δελφούς· ἡ δὲ δεκάτη ἐγένετο τῶν χρημάτων ἐκ ταύτης τῆς μάχης οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες οἱ περὶ τὸν τρίποδα συνεστεῶτες ἔμπροσθε τοῦ νηοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖσι, καὶ ἕτεροι
28 τοιοῦτοι ἐν Ἄβῃσι ἀνακέαται. ταῦτα μέν νυν τὸν πεζὸν ἐργάσαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες πολιορκέοντας ἑωυτούς· ἐσβαλοῦσαν δὲ ἐς τὴν χώρην τὴν ἵππον αὐτῶν ἐλυμήναντο ἀνηκέστως. ἐν γὰρ τῇ ἐσβολῇ ἥ ἐστι κατὰ Ὑάμπολιν, ἐν ταύτῃ τάφρον μεγάλην ὀρύξαντες ἀμφορέας κενεοὺς ἐς αὐ-

περὶ τῆς Θεσσαλῶν εἰς Φωκέας ἀγγελίας καὶ τίς ἡ μεταξὺ αὐτῶν ἔχθρα

7 sq. Eustathius Il. p. 945

1. ἐπεὶ τάχιστα τὸ *R* ‖ 2. κήρυκας *R* ‖ 3. ἐνέχοντες *sz* ‖ 4. τοκάρτα *P* ‖ 5. αὐτέων *z* ‖ 6. βασιλέως *C*, βασιλῆος *d* ‖ στρατιῆς *d* ‖ 7. ἐσώθησαν *R* ‖ ὑπὸ] περὶ *C* ‖ 8. καὶ ἔπειτε *z* ‖ παρνησσὸν *Psz*, πάρνησον *d* ‖ 9. ηλεῖον *AB*[1], ἠλεῖον *B*[2]*PR* ‖ 11. αὐτέων *z* ‖ 13. λευκαθίζοντα *A*[1]*BCR* ‖ ἴδονται *d* ‖ 14. τε om. *B* ‖ ἰδοῦσαι om. *R* ‖ 16. ὥστε καὶ τρισχιλίων *R* ‖ 17. ἡμίσεας *C*, ἡμισέας ἀσπίδας *R* ‖ τὰς δὲ λοιπὰς *z* ‖ 19. τοῦ τρίποδος *R* ‖ 20. ἔμπροσθεν *Rz* ‖ 21. ἀνακέεται *R* ‖ ἐργάσαντο *ABR*: εἰργάσαντο ‖ 22. πολιορκέοντες *z*. fortasse πολιορκέοντα ‖ 23. ἐσβαλοῦσα *A*[1] ‖ αὐτέων *z* ‖ 24. ῇ *R* ‖ ὑάνπολιν *AB* ‖ 25. κεινοὺς *R* ‖ ἐς ταύτην *z*

τὴν κατέθηκαν, χοῦν δὲ ἐπιφορήσαντες καὶ ὁμοιώσαντες τῷ ἄλλῳ χώρῳ ἐδέκοντο τοὺς Θεσσαλοὺς ἐσβάλλοντας. οἱ δέ, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι ἐσέπεσον ἐς τοὺς ἀμφορέας. ἐνθαῦτα οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διεφθάρησαν. τούτων 29
δή σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον οἱ Θεσσαλοὶ πέμψαντες κήρυκα ἠγόρευον τάδε. "ὦ Φωκέες, ἤδη τι μᾶλλον γνωσιμαχέετε μὴ εἶναι ὅμοιοι ἡμῖν. πρόσθε τε γὰρ ἐν τοῖσι Ἕλλησι, ὅσον χρόνον ἐκεῖνα ἡμῖν ἥνδανε, πλέον αἰεί κοτε ὑμέων ἐφερόμεθα· νῦν τε παρὰ τῷ βαρβάρῳ τοσοῦτον δυνάμεθα ὥστε ἐπ' ἡμῖν ἐστι τῆς γῆς ἐστερῆσθαι καὶ πρὸς ἠνδραποδίσθαι ὑμέας. ἡμεῖς μέντοι τὸ πᾶν ἔχοντες οὐ μνησικακέομεν, ἀλλ' ἡμῖν γενέσθω ἀντ' αὐτῶν πεντήκοντα τάλαντα ἀργυρίου, καὶ ὑμῖν ὑποδεκόμεθα τὰ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώρην ἀποτρέψειν."
ταῦτά σφι ἐπαγγέλλοντο οἱ Θεσσαλοί. οἱ γὰρ Φωκέες μοῦνοι 30
τῶν ταύτῃ ἀνθρώπων οὐκ ἐμήδιζον, κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν, ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος εὑρίσκω, κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν· εἰ δὲ Θεσσαλοὶ τὰ Ἑλλήνων ηὖξον, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, ἐμήδιζον ἂν οἱ Φωκέες. ταῦτα ἐπαγγελλομένων Θεσσαλῶν, οὔτε δώσειν ἔφασαν χρήματα, παρέχειν τέ σφι Θεσσαλοῖσι ὁμοίως μηδίζειν, εἰ ἄλλως βουλοίατο· ἀλλ' οὐκ ἔσεσθαι ἑκόντες εἶναι προδόται τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπειδὴ δὲ ἀνηνείχθησαν οὗτοι οἱ λόγοι, οὕτω δὴ οἱ 31
Θεσσαλοὶ κεχολωμένοι τοῖσι Φωκεῦσι ἐγένοντο ἡγεμόνες τῷ βαρβάρῳ τῆς ὁδοῦ. ἐκ μὲν δὴ τῆς Τρηχινίης ἐς τὴν Δωρίδα

διὰ ποίας ἡγήσαντο Θεσσαλοὶ τῷ Ξέρξῃ καὶ ποίας ἐδῄωσαν χώρας

14. οἱ γὰρ - 18 Φωκέες Plutarchus mor. p. 868. — 16. ibidem

2. ἐσβαλόντας *B*, ἐσβαλέοντας *R* ‖ 3. ἐνέπεσον *R*, ἐσέπεσον b ‖ 4. τουτέων z ‖ 6. τί *C* ‖ 7. ὁμοῖοι *CP*bz ‖ πρόσθε *R*: πρόσθεν ‖ 8. ὅλον b ‖ ἥνδανε bz ‖ αἰεί] εἶ *R* ‖ 9. τοσούτω *R* ‖ ἐστὲ *R* ‖ 10. γῆς τε *R* ‖ καὶ προσηνδραποδίσθαι *CP*bz ‖ 11. ἡμέες *R* ‖ 12. αὐτέων *R* ‖ 13. ἐπιδεκόμεθα *R* ‖ ἐπιόντα om. *R* ‖ 14. ἐπηγγέλλοντο *ABC*b ‖ 15. ἄλλον *R* ‖ 16. συμβαλλεόμενος z ‖ εὑρίσκω om. b ‖ μετὰ *C* ‖ ἔχθος τὸ] ἔχθος τῶν sz ‖ 17. ηὖξων z ‖ δοκεῖ Plut. ‖ 18. οἳ ταῦτα *R* ‖ 19. ἔφασαν· χρήματα *AB* ‖ παρέχειν τε *R*z: τε παρέχειν ‖ σφίσι? ‖ 20. βούλοιντο b ‖ 22. ἐπεὶ δὲ δὴ *R* ‖ ἀνηνέχθησαν b ‖ 23. φωκεεῦσι *AB* ‖ ἐγίνοντο *R* ‖ 24. τρηχίνης *R*

ἐσέβαλον· τῆς γὰρ Δωρίδος χώρης ποδεὼν στεινὸς ταύτῃ
κατατείνει, ὡς τριήκοντα σταδίων μάλιστά κῃ εὖρος, κείμενος
μεταξὺ τῆς τε Μηλίδος καὶ Φωκίδος χώρης, ἥ περ ἦν τὸ πα-
λαιὸν Δρυοπίς· ἡ δὲ χώρη αὕτη ἐστὶ μητρόπολις Δωριέων
τῶν ἐν Πελοποννήσῳ. ταύτην ὦν τὴν Δωρίδα γῆν οὐκ ἐσί-
ναντο ἐσβαλόντες οἱ βάρβαροι· ἐμήδιζόν τε γὰρ καὶ οὐκ
32 ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι. ὡς δὲ ἐκ τῆς Δωρίδος ἐς τὴν Φωκίδα
ἐσέβαλον, αὐτοὺς μὲν τοὺς Φωκέας οὐκ αἱρέουσι. οἱ μὲν γὰρ
τῶν Φωκέων ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνησοῦ ἀνέβησαν· ἔστι δὲ
καὶ ἐπιτηδέη δέξασθαι ὅμιλον τοῦ Παρνησοῦ ἡ κορυφή,
κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένη ἐπ' ἑωυτῆς· Τιθορέα οὔνομα
αὐτῇ· ἐς τὴν δὴ ἀνηνείκαντο καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν· οἱ δὲ
πλεῦνες αὐτῶν ἐς τοὺς Ὀζόλας Λοκροὺς ἐξεκομίσαντο, ἐς
Ἄμφισσαν πόλιν τὴν ὑπὲρ τοῦ Κρισαίου πεδίου οἰκεομένην.
οἱ δὲ βάρβαροι τὴν χώρην πᾶσαν ἐπέδραμον τὴν Φωκίδα·
Θεσσαλοὶ γὰρ οὕτω ἦγον τὸν στρατόν· ὁκόσα δὲ ἐπέσχον,
πάντα ἐπέφλεγον καὶ ἔκειρον, καὶ ἐς τὰς πόλις ἐνιέντες πῦρ
33 καὶ ἐς τὰ ἱρά. πορευόμενοι γὰρ ταύτῃ παρὰ τὸν Κηφισὸν
ποταμὸν ἐδηίουν πάντα, καὶ κατὰ μὲν ἔκαυσαν Δρύμον πόλιν
κατὰ δὲ Χαράδραν καὶ Ἔρωχον καὶ Τεθρώνιον καὶ Ἀμφί-
καιαν καὶ Νέωνα καὶ Πεδιέας καὶ Τριτέας καὶ Ἐλάτειαν καὶ
Ὑάμπολιν καὶ Παραποταμίους καὶ Ἄβας, ἔνθα ἦν ἱρὸν

ποίας πόλεις ἐδῄωσαν καὶ ἔκαυσαν οἱ βάρβαροι

9—11. Pausanias X 32 9. — 11. Harpocratio v. Νεῶσι. — 12. ἐς - ἀνέβησαν (Eustathius Od. p. 1604). — 17. πάντα - ἔκειρον idem Il. p. 364. — 19 sq. idem Il. p. 638. — 20. Pausanias X 33 9. — 22. idem X 33 8. — 22. ἱρὸν - p. 297, 1 πλούσιον Eustathius Il. p. 278

1. ποδέων *C*b ‖ 2. τριάκοντα *R* ‖ 3. μηλίδος *R*: μηλιάδος ‖ καὶ τῆς φωκίδος b*z* ‖ ἥιπερ *AB*, ἦπερ *R* ‖ 4. δρυοπίης *R* ‖ 5. πελοπονήσω *R* ‖ 7. δ' *AB* ‖ 8. ἐσέβαλλον *BC* ‖ οὐκεραίοισι *B* ‖ 9. τοῦ] τὰ *z* ‖ παρνησοῦ *AB*b: παρνησσοῦ ‖ ἀνέβησαν - 10 Παρνησοῦ om. *R* ‖ 10. παρνησοῦ *A*b: παρνισοῦ *B*, παρνησσοῦ reliqui ‖ 11. Νεῶνα *d*. Paus. Harpocr. ‖ ὑπ' *z* ‖ τιθωρέα *R* ‖ 12. ἐς τὴν διάνηνείκαντο *R*, ἐς σπάρτην ἀνενείκαντο Eust. ‖ 13. αὐτέων *z* ‖ ὀζώλας b ‖ 14. ἄμφισαν *C*b ‖ κρισσαίου *R* ‖ κειμένην *C* ‖ 15. χώραν b ‖ 17. πόλιας *R*, πόλεις *C*b ‖ 18. καὶ ἵστα ἱρά *B*, καὶ ἕτερα *R* ‖ παρὰ om. *C* ‖ κηφισσὸν *PRz* ‖ 19. ἐδηΐουν *B*: ἐδήιουν *ACP*, ἐδῄουν *R*b, ἐδῄουν *z* ‖ δρυμὸν *R* ‖ 20. χαράνδραν *C*, χαράδρην *PRz* ‖ τεθρόνιον *R*, Θρόνιον Eust. ‖ ἀμφίκαια *R* ‖ 21. παιδιέας καὶ τριταίας b

Ἀπόλλωνος πλούσιον, θησαυροῖσί τε καὶ ἀναθήμασι πολ-
λοῖσι κατεσκευασμένον· ἦν δὲ καὶ τότε καὶ νῦν ἔτι χρηστή-
ριον αὐτόθι· καὶ τοῦτο τὸ ἱρὸν συλήσαντες ἐνέπρησαν. καί
τινας διώκοντες εἷλον τῶν Φωκέων πρὸς τοῖσι ὄρεσι, καὶ
γυναῖκάς τινας διέφθειραν μισγόμενοι ὑπὸ πλήθεος.

Παραποταμίους δὲ παραμειβόμενοι οἱ βάρβαροι ἀπίκοντο 34
ἐς Πανοπέας. ἐνθεῦτεν δὲ ἤδη διακρινομένη ἡ στρατιὴ αὐ-
τῶν ἐσχίζετο. τὸ μὲν πλεῖστον καὶ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ
ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ πορευόμενον ἐπ' Ἀθήνας ἐσέβαλε ἐς Βοιω-
τούς, ἐς γῆν τὴν Ὀρχομενίων. Βοιωτῶν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος
ἐμήδιζε, τὰς δὲ πόλις αὐτῶν ἄνδρες Μακεδόνες διατεταγμένοι
ἔσωζον, ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἀποπεμφθέντες· ἔσωζον δὲ τῇδε,
δῆλον βουλόμενοι ποιέειν Ξέρξῃ ὅτι τὰ Μήδων Βοιωτοὶ φρο-
νέοιεν. οὗτοι μὲν δὴ τῶν βαρβάρων ταύτῃ ἐτράποντο, ἄλλοι 35
δὲ αὐτῶν ἡγεμόνας ἔχοντες ὁρμέατο ἐπὶ τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελ-
φοῖσι, ἐν δεξιῇ τὸν Παρνησὸν ἀπέργοντες. ὅσα δὲ καὶ οὗτοι
ἐπέσχον τῆς Φωκίδος, πάντα ἐσιναμώρεον· καὶ γὰρ τῶν
Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπρησαν καὶ Δαυλίων καὶ Αἰολιδέων.
ἐπορεύοντο δὲ ταύτῃ ἀποσχισθέντες τῆς ἄλλης στρατιῆς
τῶνδε εἵνεκα, ὅκως συλήσαντες τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι βα-
σιλέι Ξέρξῃ ἀποδέξαιεν τὰ χρήματα. πάντα δ' ἠπίστατο τὰ
ἐν τῷ ἱρῷ ὅσα λόγου ἦν ἄξια Ξέρξης, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι,
ἄμεινον ἢ τὰ ἐν τοῖσι οἰκίοισι ἔλιπε, πολλῶν αἰεὶ λεγόντων,
καὶ μάλιστα τὰ Κροίσου τοῦ Ἀλυάττεω ἀναθήματα. οἱ Δελ- 36
φοὶ δὲ πυνθανόμενοι ταῦτα ἐς πᾶσαν ἀρρωδίην ἀπίκατο, ἐν
δείματι δὲ μεγάλῳ κατεστεῶτες ἐμαντεύοντο περὶ τῶν ἱρῶν

17. (Hesychius v. ἐσιναμώρευον)

2. δὲ] δέ τι z ‖ ἔστι R, ἐστι z ‖ 3. συλλήσαντες Rz ‖ 4. τῶν om. ABCb ‖ οὔρεσι CPbz ‖ 5. διέφθειρον R ‖ 7. αὐτέων z ‖ 9. ἐπ'] ἐς R ‖ 10. γῆν τῶν PR, τὴν τῶν z ‖ 11. ἐμήδιζον b ‖ πόλιας R, πόλεις b ‖ 12. ὑπ/// A ‖ τῇδε om. R ‖ 13. βουλόμενοι δῆλον z ‖ 15. αὐτέων z ‖ ἡγεμόνεῖς A ‖ ὡρμέατο CP ‖ 16. παρνησὸν ABb: παρνησσὸν ‖ 17. ἐσιναμώρευον Hes. ‖ 18. αἰολίδων Pz ‖ 19. ταύτην ABCb ‖ 20. εἵνεκεν R ‖ συλλήσαντες sz ‖ βασιλεῖ AB ‖ 21. δὲ ἐπιστέατο R ‖ 23. τὰ om. R ‖ 24. ἀλυάττεω PR ‖ οἱ δὲ δελφοὶ R ‖ 25. ἀρρωδίην P ‖ ἀπικέατο Pz ‖ 26. δειματί τε R

χρημάτων, εἴτε σφέα κατὰ γῆς κατορύξωσι εἴτε ἐκκομίσωσι ἐς ἄλλην χώρην. ὁ δὲ θεός σφεας οὐκ ἔα κινέειν, φὰς αὐτὸς ἱκανὸς εἶναι τῶν ἑωυτοῦ προκατῆσθαι. Δελφοὶ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες σφέων αὐτῶν πέρι ἐφρόντιζον. τέκνα μέν νυν καὶ γυναῖκας πέρην ἐς τὴν Ἀχαιίην διέπεμψαν, αὐτῶν δὲ οἱ μὲν πλεῖστοι ἀνέβησαν ἐς τοῦ Παρνησοῦ τὰς κορυφὰς καὶ ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον ἀνηνείκαντο, οἱ δὲ ἐς Ἄμφισσαν τὴν Λοκρίδα ὑπεξῆλθον. πάντες δὲ ὦν οἱ Δελφοὶ ἐξέλιπον τὴν
37 πόλιν, πλὴν ἑξήκοντα ἀνδρῶν καὶ τοῦ προφήτεω. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ ἦσαν οἱ βάρβαροι ἐπιόντες καὶ ἀπώρων τὸ ἱρόν, ἐν τούτῳ ὁ προφήτης, τῷ οὔνομα ἦν Ἀκήρατος, ὁρᾷ πρὸ τοῦ νηοῦ ὅπλα προκείμενα ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξενηνειγμένα ἱρά, τῶν οὐκ ὅσιον ἦν ἅπτεσθαι ἀνθρώπων οὐδενί. ὁ μὲν δὴ ἤιε Δελφῶν τοῖσι παρεοῦσι σημανέων τὸ τέρας· οἱ δὲ βάρβαροι ἐπειδὴ ἐγίνοντο ἐπειγόμενοι κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Προναίης Ἀθηναίης, ἐπιγίνεταί σφι τέρεα ἔτι μέζονα τοῦ πρὶν γενομένου τέρεος. θῶυμα μὲν γὰρ καὶ τοῦτο κάρτα ἐστί, ὅπλα ἀρήια αὐτόματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ· τὰ δὲ δὴ ἐπὶ τούτῳ δεύτερα ἐπιγινόμενα καὶ διὰ πάντων φασμάτων ἄξια θωυμάσαι μάλιστα. ἐπεὶ γὰρ δὴ ἦσαν ἐπιόντες οἱ βάρβαροι κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Προναίης Ἀθηναίης, ἐν τούτῳ ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραυνοὶ αὐτοῖσι ἐνέπιπτον, ἀπὸ δὲ τοῦ Παρνησοῦ ἀπορραγεῖσαι δύο κορυφαὶ ἐφέροντο πολλῷ πα-

περὶ τῆς εἰς Δελφοὺς τῶν βαρβάρων εἰσβολῆς καὶ τῶν φανέντων αὐτοῖς φασμάτων τε καὶ τεράτων

6. ἐς – 7 ἀνηνείκαντο Eustathius Od. p. 1604. 1704. — 15. Harpocratio v. Προναία indeque Photius ac Suidas v. Πρόνοια

1. σφεας *R* ‖ κατορύξουσι et ἐκκομίσουσι *Pz* ‖ εἴτ' *R* ‖ 2. κινεῖν *ABCb* ‖ φὰς om. b ‖ 4. αὐτέων z ‖ περιεφρόντιζον *BC* ‖ 5. καὶ om. *A*[1] ‖ ἀχαιΐην *R* ‖ αὐτέων z ‖ 6. παρνησοῦ *ABb*: παρνησσοῦ ‖ 7. κορύκειον b] ‖ ἀνηνείκατο *C*, ἀνενείκαντο Eust. ‖ ἄμφισαν *Cb* ‖ 8. ἐξέλειπον *B* ‖ 10. ἀγχοῦ τε *R*bz ‖ ἔσαν z ‖ ἀπώρων *ABR*: ἀπώρεον ‖ 12. ἐξενηνεγμένα *ABCb* ‖ 13. ἱρά et ἦν om. b ‖ ἀνθρώπω *R* ‖ 14. ἦε *C* ‖ 15. προνηΐης *R*. Harpocr. codd. Suid., προνοΐης sz, Προνοίης Harpocr. codd. Phot. ‖ 16. γεγενημένου *R*z ‖ 17. θώϋμα *R*, θῶμα *ABC* ‖ μὲν om. *R* ‖ 19. δὴ om. b ‖ γινόμενα *R*, ἐπιγενόμενα *P*z ‖ 20. θωϋμάσαι *R*, θωμάσαι *ABCb* ‖ ἔσαν z ‖ 21. προνηΐης *R*, προνοΐης sz ‖ Ἀθηναίης om. *A*[1] ‖ 22. κεραυνοὶ *B*[1] ‖ 23. παρνησοῦ *ABb*: παρνησσοῦ ‖ ἀπορραγῆσαι *AB*

τάγῳ ἐς αὐτοὺς καὶ κατέλαβον συχνούς σφεων, ἐκ δὲ τοῦ
ἱροῦ τῆς Προναίης βοή τε καὶ ἀλαλαγμὸς ἐγίνετο. συμμι- 38
γέντων δὲ τούτων πάντων, φόβος τοῖσι βαρβάροισι ἐνεπεπτώ-
κεε. μαθόντες δὲ οἱ Δελφοὶ φεύγοντάς σφεας, ἐπικαταβάντες
ἀπέκτειναν πλῆθός τι αὐτῶν. οἱ δὲ περιεόντες ἰθὺ Βοιωτῶν
ἔφευγον. ἔλεγον δὲ οἱ ἀπονοστήσαντες οὗτοι τῶν βαρβάρων,
ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ὡς πρὸς τούτοισι καὶ ἄλλα ὥρων θεῖα·
δύο γὰρ ὁπλίτας μέζονας ἢ κατ' ἀνθρώπων φύσιν [ἔχοντας]
ἕπεσθαί σφι κτείνοντας καὶ διώκοντας. τούτους δὲ τοὺς δύο 39
Δελφοὶ λέγουσι εἶναι ἐπιχωρίους ἥρωας, Φύλακόν τε καὶ
Αὐτόνοον, τῶν τὰ τεμένεά ἐστι περὶ τὸ ἱρόν, Φυλάκου μὲν
παρ' αὐτὴν τὴν ὁδὸν κατύπερθε τοῦ ἱροῦ τῆς Προναίης,
Αὐτονόου δὲ πέλας τῆς Κασταλίης ὑπὸ τῇ Ὑαμπείῃ κο-
ρυφῇ. οἱ δὲ πεσόντες ἀπὸ τοῦ Παρνησοῦ λίθοι ἔτι καὶ ἐς
ἡμέας ἦσαν σόοι, ἐν τῷ τεμένεϊ τῆς Προναίης Ἀθηναίης
κείμενοι, ἐς τὸ ἐνέσκηψαν διὰ τῶν βαρβάρων φερόμενοι.
τούτων μέν νυν τῶν ἀνδρῶν αὕτη ἀπὸ τοῦ ἱροῦ ἀπαλλαγὴ
γίνεται.

Ὁ δὲ Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου 40
Ἀθηναίων δεηθέντων ἐς Σαλαμῖνα κατίσχει τὰς νέας. τῶνδε
δὲ εἵνεκα προσεδεήθησαν αὐτῶν σχεῖν πρὸς Σαλαμῖνα Ἀθη-
ναῖοι, ἵνα αὐτοὶ παῖδάς τε καὶ γυναῖκας ὑπεξαγάγωνται ἐκ
τῆς Ἀττικῆς, πρὸς δὲ καὶ βουλεύσωνται τὸ ποιητέον αὐτοῖσι
ἔσται. ἐπὶ γὰρ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι βουλὴν ἔμελλον
ποιήσασθαι ὡς ἐψευσμένοι γνώμης. δοκέοντες γὰρ εὑρήσειν

περὶ τοῦ Ἑλλήνων ναυτικοῦ καὶ τῆς εἰς Σαλαμῖνα προσορμίσεως καὶ ἐν τίσιν Ἀθηναῖοι γυναῖκας καὶ παῖδας ὑπεξέθεντο

2. προνηΐης *R*, προνοΐης *sz* ‖ ἐγένετο b ‖ συμμισγέντων *C* ‖ 3. τουτέων z ‖ 5. ἀπέκτεινον *Ppr.* ‖ πλῆθος τὲ *R* ‖ αὐτέων z ‖ περιόντας *A*[1] ‖ ἰθὺ *Rz*: εὐθὺ ‖ 7. ὡς om. b ‖ 8. 'aut μεζόνως legendum aut μέζονα aut tandem delendum ἔχοντας' Reiske, μέζονα ἢ κατὰ ἄνθρωπον Wesseling ‖ κατὰ *ACz* ‖ ἐόντας Koen ‖ 9. τοὺς δύο δὲ τούτους z ‖ 10. εἶναι post ἥρωας *Pbz* ‖ 12. προνηΐης *R*, προνοΐης *sz* ‖ 14. παρνησοῦ *ABb*: παρνησσοῦ ‖ λίθου b ‖ 15. ἔσαν z ‖ σῶοι *CPz* ‖ τεμένει *AB* ‖ προνηΐης *R*, προνοΐης *sz* ‖ 16. ἀνέσκηψαν *B*, ἐνεσκήψαντο *R* ‖ 17. τουτέων z ‖ 20. κατασχεῖν *R* ‖ νῆας *Rz* ‖ τῶνδε] τῶν *R* ‖ 21. αὐτέων z ‖ 22. ἵν' *C* ‖ αὐτοὶ om. *R* ‖ ὑπεξάγονται b ‖ 23. βουλεύσονται b ‖ 25. ποιήσεσθαι *PRz*

Πελοποννησίους πανδημεὶ ἐν τῇ Βοιωτίῃ ὑποκατημένους τὸν
βάρβαρον, τῶν μὲν εὗρον οὐδὲν ἐόν, οἱ δὲ ἐπυνθάνοντο τὸν
Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείστου
τε ποιευμένους περιεῖναι καὶ ταύτην ἔχοντας ἐν φυλακῇ, τὰ
ἄλλα δὲ ἀπιέναι. ταῦτα πυνθανόμενοι οὕτω δὴ προσεδεήθη-
41 σάν σφεων σχεῖν πρὸς τὴν Σαλαμῖνα. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κα-
τέσχον ἐς τὴν Σαλαμῖνα, Ἀθηναῖοι δὲ ἐς τὴν ἑωυτῶν. μετὰ
δὲ τὴν ἄπιξιν κήρυγμα ἐποιήσαντο, Ἀθηναίων τῇ τις δύναται
σώζειν τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας. ἐνθαῦτα οἱ μὲν πλεῖστοι
ἐς Τροίζηνα ἀπέστειλαν, οἱ δὲ ἐς Αἴγιναν, οἱ δὲ ἐς Σαλαμῖνα.
ἔσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκθέσθαι τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι
ὑπηρετέειν καὶ δὴ καὶ τοῦδε εἵνεκα οὐκ ἥκιστα. λέγουσι
Ἀθηναῖοι ὄφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκροπόλιος ἐνδιαιτᾶσθαι
ἐν τῷ ἱρῷ. λέγουσί τε ταῦτα καὶ δὴ ὡς ἐόντι ἐπιμήνια ἐπι-
τελέουσι προτιθέντες· τὰ δ' ἐπιμήνια μελιτόεσσά ἐστι. αὕτη
δ' ἡ μελιτόεσσα ἐν τῷ πρόσθε αἰεὶ χρόνῳ ἀναισιμουμένη
τότε ἦν ἄψαυστος. σημηνάσης δὲ ταῦτα τῆς ἱρείης, μᾶλλόν
τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν ὡς καὶ
τῆς θεοῦ ἀπολελοιπυίης τὴν ἀκρόπολιν. ὡς δέ σφι πάντα
ὑπεξέκειτο, ἔπλεον ἐς τὸ στρατόπεδον.
42 Ἐπεὶ δὲ οἱ ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐς Σαλαμῖνα κατέσχον τὰς
νέας, συνέρρεε καὶ ὁ λοιπὸς πυνθανόμενος ὁ τῶν Ἑλλήνων
ναυτικὸς στρατὸς ἐκ Τροίζηνος· ἐς γὰρ Πώγωνα τὸν Τροι-

περὶ τοῦ ἐκλιπεῖν τὸν ἱερὸν ὄφιν τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν — περὶ τῶν εἰς Σαλαμῖνα συνελθόντων Ἑλλήνων

13. Photius v. οἰκουρὸν ὄφιν

1. πελοπονησίους *R* ‖ πανδημὶ *AB* ‖ 2. τῶν, οἱ μὲν z ‖ 3. τὴν] ἐς τὴν *P*z, εἰς τὴν *C*b, καὶ τὴν *R* ‖ πελοπόνησον *R* ‖ 4. τε post περιεῖναι *R* ‖ ποιεομένους *ABC*b ‖ ἔχοντες b ‖ τἄλλα *R*, τάλλα z ‖ 5. προπυνθανόμενοι b ‖ δὴ post ταῦτα *PR*bz ‖ 8. δὲ om. b ‖ 9. σώιζειν *C* ‖ τὰ τέκνα *R*z ‖ 10. τροιζῆνα *C*b ut videtur ‖ 11. ἔσπευσαν δὴ z ‖ τε] om. b, τε πειθόμενοι καὶ z ‖ 12. ὑπηρετεῖν *R* ‖ τοῦδε om. b, τούτου *P*z ‖ εἵνεκεν *R* ‖ 13. οἱ Ἀθηναῖοι z ‖ σφι *R* ‖ ἐνδιαιτέεσθαι *R* ‖ 14. λέγουσι δὲ *AB*b ‖ δὴ] δὴ καὶ *R* ‖ τελέουσι qz ‖ 15. δὲ *R* ‖ ἐστι μελιτόεσσα *R* ‖ 16. δὲ *R* ‖ πρόσθεν *L* ‖ ἐναισιμουμένη *R* ‖ 17. τῆς om. *R* ‖ ἱερείης *AB* ‖ 18. πρότερον *ABC*b ‖ ἐξέλειπον *AB* ‖ 19. ἀπολελοιποίης *AB* ‖ ὑπεξέκειτο πάντα *R* ‖ 20. ἔπλωον *PR*z ‖ 21. ἀπὸ et εἰς *R* ‖ 22. νῆας, συνέρεε *R* ‖ 23. τροιζῆνος *C*b ‖ τῶν *R*

ζηνίων λιμένα προείρητο συλλέγεσθαι. συνελέχθησάν τε δὴ
πολλῷ πλεῦνες νέες ἢ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἐναυμάχεον καὶ ἀπὸ
πολίων πλεύνων. ναύαρχος μέν νυν ἐπῆν ὡυτὸς ὅς περ ἐπ'
Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυκλείδεω ἀνὴρ Σπαρτιήτης,
οὐ μέντοι γένεος τοῦ βασιληίου ἐών· νέας δὲ πολλῷ πλεί-
στας τε καὶ ἄριστα πλεούσας παρείχοντο Ἀθηναῖοι. ἐστρα- 43
τεύοντο δὲ οἵδε, ἐκ μὲν Πελοποννήσου Λακεδαιμόνιοι ἑκκαί-
δεκα νέας παρεχόμενοι, Κορίνθιοι δὲ τὸ αὐτὸ πλήρωμα
παρεχόμενοι καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Σικυώνιοι δὲ πεντεκαίδεκα
παρείχοντο νέας, Ἐπιδαύριοι δὲ δέκα, Τροιζήνιοι δὲ πέντε,
Ἑρμιονέες δὲ τρεῖς, ἐόντες οὗτοι πλὴν Ἑρμιονέων Δωρικόν
τε καὶ Μακεδνὸν ἔθνος, ἐξ Ἐρινεοῦ τε καὶ Πίνδου καὶ τῆς
Δρυοπίδος ὕστατα ὁρμηθέντες. οἱ δὲ Ἑρμιονέες εἰσὶ Δρύο-
πες, ὑπὸ Ἡρακλέος τε καὶ Μηλιέων ἐκ τῆς νῦν Δωρίδος
καλεομένης χώρης ἐξαναστάντες. οὗτοι μέν νυν Πελοπον- 44
νησίων ἐστρατεύοντο, οἱ δὲ ἐκ τῆς ἔξω ἠπείρου, Ἀθηναῖοι
μὲν πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρεχόμενοι νέας ὀγδώκοντα
καὶ ἑκατόν, μοῦνοι· ἐν Σαλαμῖνι γὰρ οὐ συνεναυμάχησαν
Πλαταιέες Ἀθηναίοισι διὰ τοιόνδε τι πρῆγμα· ἀπαλλασσο-
μένων τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, ὡς ἐγίνοντο κατὰ
Χαλκίδα, οἱ Πλαταιέες ἀποβάντες ἐς τὴν περαίην τῆς Βοιω-
τίης χώρης πρὸς ἐκκομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετέων. οὗτοι
μέν νυν τούτους σώζοντες ἐλείφθησαν, Ἀθηναῖοι δὲ ἐπὶ μὲν
Πελασγῶν ἐχόντων τὴν νῦν Ἑλλάδα καλεομένην ἦσαν Πε-
λασγοί, ὀνομαζόμενοι Κραναοί, ἐπὶ δὲ Κέκροπος βασιλέος
ἐκλήθησαν Κεκροπίδαι, ἐκδεξαμένου δὲ Ἐρεχθέος τὴν ἀρχὴν
Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν, Ἴωνος δὲ τοῦ Ξούθου στρα-

23 - p. 302, 1 Eustathius Dion. 423. — 23—27. Scymnus 560 sqq.

1. προήρητο Ccorr., εἴρητο R ‖ 2. νῆες R ‖ 3. ὅπερ C ‖ 4. ὁ om. C ‖ 5. γένεός γε R ‖ νῆας R ‖ 6. πλωούσας Rz ‖ 7. οἶδε ABR ‖ πελοπονήσου R pro more suo ‖ 8. νῆας Rz ‖ 9. καὶ] τὸ καὶ Rz, ὃ καὶ ceteri ‖ 10. παρέσχοντο R ‖ νῆας Rz ‖ 11. ἑρμιόνες B ‖ 12. μακεδονικὸν sz ‖ 14. ἡρακλέους R ‖ 17. νῆας Rz ‖ 19. τι om. ABC ‖ 20. ὡς bis B ‖ 21. πτερίην R ‖ 22. κομιδὴν R ‖ 24. ἔσαν z ‖ 25. οὐνομαζόμενοι R ‖ βασιλέως C, βασιλῆος z ‖ 26. ἐπεκλήθησαν Rz ‖ ἐρεχθέως R ‖ 27. ζούθου b

τάρχεω γενομένου Ἀθηναίοισι ἐκλήθησαν ἀπὸ τούτου Ἴωνες.
45 Μεγαρέες δὲ τὠυτὸ πλήρωμα παρείχοντο καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Ἀμπρακιῶται δὲ ἑπτὰ νέας ἔχοντες ἐπεβοήθησαν, Λευκάδιοι δὲ τρεῖς, ἔθνος ἐόντες οὗτοι Δωρικὸν ἀπὸ Κορίν-
46 θου. νησιωτέων δὲ Αἰγινῆται τριήκοντα παρείχοντο. ἦσαν μέν σφι καὶ ἄλλαι πεπληρωμέναι νέες, ἀλλὰ τῇσι μὲν τὴν ἑωυτῶν ἐφύλασσον, τριήκοντα δὲ τῇσι ἄριστα πλεούσῃσι ἐν Σαλαμῖνι ἐναυμάχησαν. Αἰγινῆται δέ εἰσι Δωριέες ἀπὸ Ἐπιδαύρου· τῇ δὲ νήσῳ πρότερον οὔνομα ἦν Οἰνώνη. μετὰ δὲ Αἰγινήτας Χαλκιδέες τὰς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ εἴκοσι παρεχόμενοι καὶ Ἐρετριέες τὰς ἑπτά· οὗτοι δὲ Ἴωνές εἰσι. μετὰ δὲ Κήιοι τὰς αὐτὰς παρεχόμενοι, ἔθνος ἐὸν Ἰωνικὸν ἀπὸ Ἀθηναίων. Νάξιοι δὲ παρείχοντο τέσσερας, ἀποπεμφθέντες μὲν ἐς τοὺς Μήδους ὑπὸ τῶν πολιητέων κατά περ οἱ ἄλλοι νησιῶται, ἀλογήσαντες δὲ τῶν ἐντολέων ἀπίκατο ἐς τοὺς Ἕλληνας Δημοκρίτου σπεύσαντος, ἀνδρὸς τῶν ἀστῶν δοκίμου καὶ τότε τριηραρχέοντος· Νάξιοι δέ εἰσι Ἴωνες ἀπὸ Ἀθηναίων γεγονότες. Στυρέες δὲ τὰς αὐτὰς παρείχοντο νέας τάς περ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Κύθνιοι δὲ μίαν καὶ πεντηκόντερον, ἐόντες συναμφότεροι οὗτοι Δρύοπες. καὶ Σερίφιοί τε καὶ Σίφνιοι καὶ Μήλιοι ἐστρατεύοντο· οὗτοι γὰρ οὐκ ἔδοσαν
47 μοῦνοι νησιωτέων τῷ βαρβάρῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ. οὗτοι μὲν ἅπαντες ἐντὸς οἰκημένοι Θεσπρωτῶν καὶ Ἀχέροντος ποταμοῦ ἐστρατεύοντο· Θεσπρωτοὶ γάρ εἰσι ὁμουρέοντες Ἀμπρακιώτῃσι καὶ Λευκαδίοισι, οἳ ἐξ ἐσχατέων χωρέων ἐστρατεύοντο. τῶν δὲ ἐκτὸς τούτων οἰκημένων Κροτωνιῆται μοῦνοι ἦσαν

---

8. Eustathius Dion. 506. — 13—17. Plutarchus mor. p. 869. — 23—25. Eustathius Od. p. 1865. — 26 - p. 303, 2 idem Dion. 308

2. παρείχοντο bz: παρεῖχον τὸ *ABC*, παρείχοντο τὸ *PRz* ‖ 3. νῆας et ἐπεβωήθησαν (sic) *R* ‖ 4. οὗτοι om. *B* ‖ 5. τριήκοντα om. *C* ‖ ἔσαν z ‖ 6. μέν//////σφι *P*, μέν νυν σφι *R* ‖ νῆες *R*. νέες δυοκαίδεκα ? ‖ 7. πλωούσῃσι *R* ‖ 8. δέ εἰσι *AB*b ‖ 12. κεῖοι *ABCP*, κῖοι *R*bz ‖ ἐὸν om. *R* ‖ ἀθηνέων *P* ‖ 13. τέσσαρας *C*, τρεῖς Plut. ‖ 14. ὤλλοι *R* ‖ 15. ἀπίκοντο *PR* ‖ 16. πλεύσαντος *R* ‖ 17. ἀπ' *Rz* ‖ 18. νῆας *Rz* ‖ τάς περ] τὰς καὶ *R* ‖ 19. κύνθιοι *ABRz*, κίνθιοι *BC*b ‖ 21. σίφνιοί τε καὶ *R* ‖ ἔδωσαν *B* ‖ 23. πάντες *R* ‖ ποταμοῦ om. b ‖ 24. οἱ ὁμουρέοντες *Rz* ‖ 25. οἳ om. *R* ‖ 26. δ' *AB*b ‖ τουτέων z ‖ ἔσαν z.

οἳ ἐβοήθησαν τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ μιῇ νηί, τῆς ἦρχε ἀνὴρ τρὶς πυθιονίκης Φάυλλος· Κροτωνιῆται δὲ γένος εἰσὶ Ἀχαιοί. οἱ μέν νυν ἄλλοι τριήρεας παρεχόμενοι ἐστρατεύ- 48 οντο, Μήλιοι δὲ καὶ Σίφνιοι καὶ Σερίφιοι πεντηκοντέρους. Μήλιοι μὲν γένος ἐόντες ἀπὸ Λακεδαίμονος δύο παρείχοντο, Σίφνιοι δὲ καὶ Σερίφιοι Ἴωνες ἐόντες ἀπ' Ἀθηναίων μίαν ἑκάτεροι. ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέρων, τριηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.

Ὡς δὲ ἐς τὴν Σαλαμῖνα συνῆλθον οἱ στρατηγοὶ ἀπὸ τῶν 49 εἰρημενέων πολίων, ἐβουλεύοντο, προθέντος Εὐρυβιάδεω γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βουλόμενον, ὅκου δοκέοι ἐπιτηδεότατον εἶναι ναυμαχίην ποιέεσθαι τῶν αὐτοὶ χωρέων ἐγκρατέες εἰσί· ἡ γὰρ Ἀττικὴ ἀπεῖτο ἤδη, τῶν δὲ λοιπέων πέρι προετίθεε. αἱ γνῶμαι δὲ τῶν λεγόντων αἱ πλεῖσται συνεξέπιπτον πρὸς τὸν Ἰσθμὸν πλώσαντας ναυμαχέειν πρὸ τῆς Πελοποννήσου, ἐπιλέγοντες τὸν λόγον τόνδε, ὡς, εἰ νικηθέωσι τῇ ναυμαχίῃ, ἐν Σαλαμῖνι μὲν ἐόντες πολιορκήσονται ἐν νήσῳ, ἵνα σφι τιμωρίη οὐδεμία ἐπιφανήσεται, πρὸς δὲ τῷ Ἰσθμῷ ἐς τοὺς ἑαυτῶν ἐξοίσονται. ταῦτα τῶν ἀπὸ Πε- 50 λοποννήσου στρατηγῶν ἐπιλεγομένων, ἐληλύθεε ἀνὴρ Ἀθηναῖος ἀγγέλλων ἥκειν τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ πᾶσαν αὐτὴν πυρπολέεσθαι. ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπόμενος στρατὸς ἅμα Ξέρξῃ, ἐμπρήσας Θεσπιέων τὴν πόλιν αὐτῶν

ὅτι ἐν Σαλαμῖνι τοη συνῆλθον τριήρεις   βουλὴ Ἑλλήνων περὶ τοῦ τόπου ἐν ᾧ ναυμαχήσουσιν καὶ ἀγγελία περὶ τῆς Ἀθηνῶν πυρπολήσεως

6. ibidem 525.

1. οἳ ἐβώθησαν *R*, οἱ βοηθήσαντες z ‖ κινδυνεοῦσι *B* ‖ νηὶ μιῇ *PRz* ‖ 2. πυθόνικος *R* ‖ Φαῦλος Eust. ‖ 3. μὲν (νυν) *A*, μὲν sine νυν *R* ‖ παρέχοντες *R* ‖ 5. γεγονότες *ABC*d ‖ 6. σιρίφιοι *B* ‖ Ἀθηνῶν Eust. ‖ 7. νηῶν *R* ‖ 8 ὀκτὼ καὶ ἑβδομήκοντα καὶ τριηκόσιαι *R* ‖ 10. εἰρημένων *L* ‖ 11. δοκέει d ‖ ἐπιτηδεότατον *ABR*: ἐπιτηδεώτατον ‖ 12. ποιήσεσθαι *R* ‖ χώρων *R*, χωρίων z ‖ 13. ἀφεῖται *Pz*, ἀφεῖτο celeri ‖ λυπέων *C*, λοιπῶν *R* ‖ πέρι om. *R* ‖ 15. πλώσαντες z ‖ 16. τοῦτον *R* ‖ εἰ] ἢν *PRz* ‖ 17. μενέοντες *R* ‖ 18. οὐδὲ μίη *ABR*, οὐδεμίη sz ‖ (ἐπι)φανήσεται *P*, φανήσεται *R* ‖ 20. ἐληλύθεε Werfer: ἐλήλυθε ‖ 21. ἀγγέλων d ‖ 23. θεσπειέων d ‖ αὐτέων z, ἐκ τῶν *R*

ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον, καὶ τὴν Πλαταιέων ὡσαύ-
τως, ἧκέ τε ἐς τὰς Ἀθήνας καὶ πάντα ἐκεῖνα ἐδῄου. ἐνέ-
πρησε δὲ Θέσπειάν τε καὶ Πλάταιαν πυθόμενος Θηβαίων ὅτι
51 οὐκ ἐμήδιζον. ἀπὸ δὲ τῆς διαβάσιος τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔν-
θεν πορεύεσθαι ἤρξαντο οἱ βάρβαροι, ἕνα αὐτοῦ διατρίψαντες
μῆνα ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐν τρισὶ ἑτέροισι μησὶ
ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλλιάδεω ἄρχοντος Ἀθηναίοισι.
καὶ αἱρέουσι ἔρημον τὸ ἄστυ, καί τινας ὀλίγους εὑρίσκουσι
τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ ἱρῷ ἐόντας, ταμίας τε τοῦ ἱροῦ καὶ
πένητας ἀνθρώπους, οἳ φραξάμενοι τὴν ἀκρόπολιν θύρῃσί τε
καὶ ξύλοισι ἠμύνοντο τοὺς ἐπιόντας, ἅμα μὲν ὑπ' ἀσθενείης
βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες ἐς Σαλαμῖνα, πρὸς δὲ αὐτοὶ δοκέον-
τες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήιον τὸ ἡ Πυθίη σφι ἔχρησε, τὸ ξύ-
λινον τεῖχος ἀνάλωτον ἔσεσθαι· αὐτὸ δὴ τοῦτο εἶναι τὸ
52 κρησφύγετον κατὰ τὸ μαντήιον καὶ οὐ τὰς νέας. οἱ δὲ Πέρ-
σαι ἱζόμενοι ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὄχθον, τὸν
Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρήιον πάγον, ἐπολιόρκεον τρόπον τοι-
όνδε· ὅκως στυππεῖον περὶ τοὺς οἰστοὺς περιθέντες ἅψειαν,
ἐτόξευον ἐς τὸ φράγμα. ἐνθαῦτα Ἀθηναίων οἱ πολιορκεό-
μενοι ὅμως ἠμύνοντο, καίπερ ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ ἀπιγμένοι
καὶ τοῦ φράγματος προδεδωκότος· οὐδὲ λόγους τῶν Πεισι-
στρατιδέων προσφερόντων περὶ ὁμολογίης ἐνεδέκοντο, ἀμυ-
νόμενοι δὲ ἄλλα τε ἀντεμηχανέοντο καὶ δὴ καὶ προσιόντων
τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς πύλας ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν, ὥστε

περὶ πολιορκίας τε καὶ ἁλώσεως τῶν ἐν τῇ ἀκροπόλει καταφυγόντων Ἀθηναίων

---

23. καὶ δὴ - 24 ἀπίεσαν Suidas v. ὀλοίτροχος. — Eustathius Il. p. 925

1. τὴν] τῶν *R* ‖ 2. ἐδῄιου *B*, ἐδήιου *ABC*, ἐδήου *R*𝔡, ἐδῄου z ‖ 3. δὲ et τε om. *R* ‖ θέσπιαν *R*, Θέσπεάν z ‖ 6. μῆνα om. *R* ‖ μήνεσι *R* ‖ 8. ἐρῆμον *CP*𝔡z ‖ 9. ἱεροῦ *A* ‖ 12. ἐκχωρήσαντας z ‖ δὲ καὶ *R* ‖ 13. σφι om. 𝔡 ‖ 14. αὐτὸ] καὶ αὐτὸ sz ‖ εἶναι] ἔσεσθαι καὶ *R* ‖ 15. καὶ - 16 καταντίον om. *R* ‖ νῆας sz ‖ 16. κατάντίον *A*, κατάντιον *B* | 17. ἐπολιορκέοντο *R* ‖ 18. στυππεῖον *R*: στύππειον *AB*, στυπεῖον reliqui ‖ τοὺς] τὸ *P* ‖ 20. τοῦ κακοῦ z ‖ 21. φρήγματος z ‖ προσδεδωκότος *R* ‖ 23. ἀνεμηχανέοντο *R*, ἀντεμηχανῶντο *ABC*, ἀντιμηχανῶντο 𝔡 ‖ δὴ καὶ] δὴ Suid. ‖ 24. ὁλοιτρόχους *A*, ὀλυτρόχους *B*, ὁλοιτρόχους *P*z. Suid., ὅλοι τρόχους *R* ‖ ἀφίεσαν Eust. Suid.

Ξέρξην ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἀπορίῃσι ἐνέχεσθαι οὐ δυναμένόν
σφεας ἑλεῖν. χρόνῳ δ᾽ ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δή τις ἔσοδος 53
τοῖσι βαρβάροισι· ἔδεε γὰρ κατὰ τὸ θεοπρόπιον πᾶσαν τὴν
Ἀττικὴν τὴν ἐν τῇ ἠπείρῳ γενέσθαι ὑπὸ Πέρσῃσι. ἔμπροσθε
ὦν πρὸ τῆς ἀκροπόλιος, ὄπισθε δὲ τῶν πυλέων καὶ τῆς ἀνόδου, τῇ δὴ οὔτε τις ἐφύλασσε οὔτ᾽ ἂν ἤλπισε μή κοτέ τις κατὰ ταῦτα ἀναβαίη ἀνθρώπων, ταύτῃ ἀνέβησάν τινες κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου, καίτοι περ ἀποκρήμνου ἐόντος τοῦ χώρου. ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς ἀναβεβηκότας οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, οἱ μὲν ἐρρίπτεον ἑωυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω καὶ διεφθείροντο, οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφευγον. τῶν δὲ Περσέων οἱ ἀναβεβηκότες πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς πύλας, ταύτας δὲ ἀνοίξαντες τοὺς ἱκέτας ἐφόνευον· ἐπεὶ δέ σφι πάντες κατέστρωντο, τὸ ἱρὸν συλήσαντες ἐνέπρησαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν.

Σχὼν δὲ παντελέως τὰς Ἀθήνας Ξέρξης ἀπέπεμψε ἐς 54
Σοῦσα ἄγγελον ἱππέα Ἀρταβάνῳ ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν σφι εὐπρηξίην. ἀπὸ δὲ τῆς πέμψιος τοῦ κήρυκος δευτέρῃ ἡμέρῃ συγκαλέσας Ἀθηναίων τοὺς φυγάδας, ἑωυτῷ δὲ ἑπομένους, ἐκέλευε τρόπῳ τῷ σφετέρῳ θῦσαι τὰ ἱρὰ ἀναβάντας ἐς τὴν ἀκρόπολιν, εἴτε δὴ ὦν ὄψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, εἴτε καὶ ἐνθύμιόν οἱ ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν. οἱ δὲ φυγάδες τῶν Ἀθηναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα. τοῦ δὲ εἵνεκεν τούτων ἐπεμνήσθην, φράσω. ἔστι ἐν 55
τῇ ἀκροπόλι ταύτῃ Ἐρεχθέος τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι νηός, ἐν τῷ ἐλαίη τε καὶ θάλασσα ἔνι, τὰ λόγος παρὰ Ἀθη-

περὶ τοῦ ἐν τῇ ἀκροπόλει τῆς ἐλαίας θαλλοῦ καὶ τοῦ ῥοθίου

---

14. ἐπεὶ - κατέστρωντο Pollux IX 153

1. ξέρξεα *PRz* ‖ 2. δὲ *R* ‖ 4. ἐν] ἐπὶ *R* ‖ ἔμπροσθεν *R*bz ‖ 5. πρὸ om. *R* ‖ ὄπισθεν z ‖ πολεμίων b ‖ 6. οὐκοτέ τις sz ‖ 8. καίπερ *R* ‖ 9. δ᾽ *R* ‖ ἀναβεβηκότας εἶδον αὐτοὺς b ‖ 10. ἐς *R* ‖ αὐτοὺς b ‖ 11. ἀπὸ *Cd* ‖ 14. οἰκέτας *R*z ‖ 15. πᾶσαν om. *R* ‖ 16. ἔχων δὲ παντελῶς *R* ‖ 17. ἀρταβάνεω b ‖ ἀγγελλέοντα z ‖ 18. εὐπραξίην *AB*b, εὐταξίην *C* ‖ 20. ἀναβάντες b ‖ 22. ἐμπρήσαντα *A*[1]*C*b, ἐμπρήσοντα *B* ‖ 24. τουτέων z ‖ 25. ἀκροπόλει *R* ‖ Ερεχθῆος z ‖ 26. παρ᾽ z, ὑπὸ *R*

ναίων Ποσειδέωνά τε καὶ Ἀθηναίην ἐρίσαντας περὶ τῆς χώρης μαρτύρια θέσθαι. ταύτην ὦν τὴν ἐλαίην ἅμα τῷ ἄλλῳ ἱρῷ κατέλαβε ἐμπρησθῆναι ὑπὸ τῶν βαρβάρων· δευτέρῃ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς ἐμπρήσιος Ἀθηναίων οἱ θύειν ὑπὸ βασιλέος κελευόμενοι ὡς ἀνέβησαν ἐς τὸ ἱρόν, ὥρων βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχεος ὅσον τε πηχυαῖον ἀναδεδραμηκότα. οὗτοι μέν νυν ταῦτα ἔφρασαν.

56 Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες, ὥς σφι ἐξηγγέλθη ὡς ἔσχε τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, ἐς τοσοῦτον θόρυβον ἀπίκοντο ὥς ἔνιοι τῶν στρατηγῶν οὐδὲ κυρωθῆναι ἔμενον τὸ προκείμενον πρῆγμα, ἀλλ' ἔς τε τὰς νέας ἐσέπιπτον καὶ ἱστία ἀείροντο ὡς ἀποθευσόμενοι· τοῖσί τε ὑπολειπομένοισι αὐτῶν ἐκυρώθη πρὸ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυμαχέειν. νύξ τε ἐγίνετο καὶ οἳ διαλυθέντες ἐκ τοῦ συνεδρίου ἐσέβαινον ἐς τὰς νέας.

57 ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλέα ἀπικόμενον ἐπὶ τὴν νέα εἴρετο Μνησίφιλος ἀνὴρ Ἀθηναῖος ὅ τι σφι εἴη βεβουλευμένον. πυθόμενος δὲ πρὸς αὐτοῦ ὡς εἴη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νέας πρὸς τὸν Ἰσθμὸν καὶ πρὸ τῆς Πελοποννήσου ναυμαχέειν, εἶπε "οὔτ' ἄρα, ἢν ἀπαείρωσι τὰς νέας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις· κατὰ γὰρ πόλις ἕκαστοι τρέψονται, καὶ οὔτε σφέας Εὐρυβιάδης κατέχειν δυνήσεται οὔτε τις ἀνθρώπων ἄλλος ὥστε μὴ οὐ διασκεδασθῆναι τὴν στρατιήν· ἀπολέεταί τε ἡ Ἑλλὰς ἀβουλίῃσι.

ἐν τίσιν ἦσαν οἱ ἐν Σαλαμῖνι τῆς περὶ Ἀθηνῶν ἀγγελίας ἐλθούσης
γνώμη Μνησιφίλου διὰ Θεμιστοκλέους ὥστε περὶ Σαλαμῖνα γενέσθαι τὴν ναυμαχίαν

---

11. καὶ - 12 ἀποθευσόμενοι Lexicon Vindob. p. 100. — 15. ἐνθαῦτα - 21 τρέψονται Plutarchus mor. p. 869

4. Ἀθηναῖοί οἱ *z* ‖ βασιλέως *C*, βασιλῆος *z* ‖ 5. ἱ///ρὸν *A* ‖ 6. μὲν ὦν *R* ‖ 8. δ' *b* ‖ ἐξαγγέλθη *R* ‖ 9. τὰ om. *ABCb* ‖ 10. ὥστε *R* ‖ 11. νῆας *Rz* ‖ 12. θευσούμενοι Lex. Vind. ‖ 13. αὐτέων *Rz* ‖ ἐγένετο *R* ‖ 14. νῆας *Rz* ‖ 15. δὲ Plut. ‖ Θεμιστοκλῆα *z* ‖ ἐς *b* ‖ νῆα *Rz* ‖ ἤρετο *C* ‖ 16. μνησίφαλος *b* ‖ σφισιν *b* ‖ 17. ἐστὶ Plut. ‖ 18. νῆας *Rz* ‖ 19. εἶπε om. Plut. ‖ οὔτ'] οὗτοι *R*, οὐκ Plut. οὔ τοι Bekkerus ‖ ἀπαίρωσι *L*. Plut. ‖ νῆας *Rz* ‖ 20. περὶ οὐδὲ μιῆς *AB*, περὶ δὲ οὐδεμιῆς *R*, οὐδὲ περὶ μιῆς Plut. ‖ 21. πόλιας *PRz*, πόλεις *b*. Plut. ‖ 22. οὐ μὴ *ABCb*

ἀλλ' εἴ τις ἐστὶ μηχανή, ἴθι καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ βεβου-
λευμένα, ἤν κως δύνῃ ἀναγνῶσαι Εὐρυβιάδην μεταβουλεύ-
σασθαι ὥστε αὐτοῦ μενέειν." κάρτα τε τῷ Θεμιστοκλέι 58
ἤρεσε ἡ ὑποθήκη, καὶ οὐδὲν πρὸς ταῦτα ἀμειψάμενος ἤιε
ἐπὶ τὴν νέα τὴν Εὐρυβιάδεω. ἀπικόμενος δὲ ἔφη θέλειν οἱ
κοινόν τι πρῆγμα συμμῖξαι· ὁ δ' αὐτὸν ἐς τὴν νέα ἐκέλευε
ἐσβάντα λέγειν, εἴ τι θέλει. ἐνθαῦτα ὁ Θεμιστοκλέης παρι-
ζόμενός οἱ καταλέγει ἐκεῖνά τε πάντα τὰ ἤκουσε Μνησιφίλου,
ἑωυτοῦ ποιεύμενος, καὶ ἄλλα πολλὰ προστιθείς, ἐς ὃ ἀνέ-
γνωσε χρηίζων ἔκ τε τῆς νεὸς ἐκβῆναι συλλέξαι τε τοὺς
στρατηγοὺς ἐς τὸ συνέδριον. ὡς δὲ ἄρα συνελέχθησαν, πρὶν 59
ἢ τὸν Εὐρυβιάδην προθεῖναι τὸν λόγον τῶν εἵνεκα συνήγαγε
τοὺς στρατηγούς, πολλὸς ἦν ὁ Θεμιστοκλέης ἐν τοῖσι λόγοισι
οἷα κάρτα δεόμενος· λέγοντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Κορίνθιος στρα-
τηγὸς Ἀδείμαντος ὁ Ὠκύτου εἶπε "ὦ Θεμιστόκλεες, ἐν τοῖσι
ἀγῶσι οἱ προεξανιστάμενοι ῥαπίζονται." ὁ δὲ ἀπολυόμενος
ἔφη "οἱ δέ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανοῦνται." τότε μὲν 60
ἠπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο, πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιά-
δην ἔλεγε ἐκείνων μὲν ἔτι οὐδὲν τῶν πρότερον λεχθέντων,
ὡς ἐπεὰν ἀπαείρωσι ἀπὸ Σαλαμῖνος διαδρήσονται· παρεόν-
των γὰρ τῶν συμμάχων οὐκ ἔφερέ οἱ κόσμον οὐδένα κατη-
γορέειν· ὁ δὲ ἄλλου λόγου εἴχετο, λέγων τάδε. "ἐν σοὶ νῦν

ὅτι Θεμιστοκλῆς ἔπεισεν Εὐρυβιάδην τε καὶ τοὺς Ἕλληνας περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχῆσαι

---

1. ἀλλ' - 4 ἀμειψάμενος ibidem. — 7. ἐνθαῦτα - 9 προστιθείς ibidem

1. ἀλλὰ Plut. ‖ τίς ἐστι *AB* ‖ τε καὶ Plut. ‖ 2. εὐρυβιάδην *ABP*ᵬ: εὐρυβιάδεα ‖ μεταβαλέσθαι ὥστ' *R* ‖ 3. μένειν *AB*ᵬ, μενεῖν Plut. ‖ τε *R*: δὴ *z*, δὲ ceteri, om. Plut. ‖ τῷ om. *R* ‖ 5. νῆα *Rz* ‖ εὐρυβιάδεω *B* ‖ ἐθέλειν *ABC*ᵬ ‖ οἱ κοινόν] οἰκεῖον ᵬ ‖ 6. δὲ *R* ‖ νῆα *Rz* ‖ ἐκέλευε ἐσβάλοντα *B*, ἐμβάντα ἐκέλευε *R* ‖ 7. θέλοι *R* ‖ ὁ] om. *R*, δὲ Plut. ‖ παριζόμενός *R*: παρεζόμενός ceteri, ζόμενος Plut. codd. ‖ 8. οἱ om. Plut., γέ οἱ *R* ‖ καταλέγειν *R* ‖ κεῖνά *C*(?) *Rz*. Plut. ‖ πάντα om. Plut. ‖ 9. πολλὰ om. Plut. ‖ 10. νηὸς *Rz*, νεὼς ᵬ ‖ ἐκβῆναι] ἐκβῆναι τὸν εὐρυβιάδεα *Rz* ‖ 11. ἄρα om. *R* ‖ 12. εὐρυβιάδεα *Rz* ‖ προσθεῖναι *Apr*. *B* ‖ εἵνεκεν *R* ‖ 13. στρατηγοὺς ἐς τὸ συνέδριον ᵬ ‖ πολὺς *L* ‖ 15. ὁ om. *R* ‖ θεμιστόκλεις sine ὦ *R* ‖ 17. στεφανεῦνται *R* ‖ 18. ἠμείψατο *R* ‖ εὐρυβιάδεα *Rz* ‖ 19. ἔτι] οὐκέτι *R* ‖ 20. ἐπαίρωσι ᵬ, ἀπαίρωσι ceteri ‖ 21. ἔφερον κόσμον ᵬ

ἔστι σῶσαι τὴν Ἑλλάδα, ἤν ἐμοὶ πείθῃ ναυμαχίην αὐτοῦ μένων ποιέεσθαι, μηδὲ πειθόμενος τούτων τοῖσι λέγουσι ἀναζεύξῃς πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς νέας. ἀντίθες γὰρ ἑκάτερον ἀκούσας. πρὸς μὲν τῷ Ἰσθμῷ συμβάλλων ἐν πελάγεϊ ἀναπεπταμένῳ ναυμαχήσεις, ἐς τὸ ἥκιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι νέας ἔχουσι βαρυτέρας καὶ ἀριθμὸν ἐλάσσονας· τοῦτο δὲ ἀπολέεις Σαλαμῖνά τε καὶ Μέγαρα καὶ Αἴγιναν, ἤν περ καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχήσωμεν. ἅμα γὰρ τῷ ναυτικῷ αὐτῶν ἕψεται καὶ ὁ πεζὸς στρατός, καὶ οὕτω σφέας αὐτὸς ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον, κινδυνεύσεις τε ἁπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. ἢν δὲ τὰ ἐγὼ λέγω ποιήσῃς, τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστὰ εὑρήσεις. πρῶτα μὲν ἐν στεινῷ συμβάλλοντες νηυσὶ ὀλίγῃσι πρὸς πολλάς, ἢν τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίνῃ, πολλὸν κρατήσομεν· τὸ γὰρ ἐν στεινῷ ναυμαχέειν πρὸς ἡμέων ἐστί, ἐν εὐρυχωρίῃ δὲ πρὸς ἐκείνων. αὖτις δὲ Σαλαμὶς περιγίνεται, ἐς τὴν ἡμῖν ὑπεκκέεται τέκνα τε καὶ γυναῖκες. καὶ μὴν καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι, τοῦ καὶ περιέχεσθε μάλιστα· ὁμοίως αὐτοῦ τε μένων προναυμαχήσεις Πελοποννήσου καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ, οὐδέ σφεας, εἴ περ εὖ φρονέεις, ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον. ἢν δέ γε καὶ τὰ ἐγὼ ἐλπίζω γένηται καὶ νικήσωμεν τῇσι νηυσί, οὔτε ὑμῖν ἐς τὸν Ἰσθμὸν παρέσονται οἱ βάρβαροι οὔτε προβήσονται ἑκαστέρω τῆς Ἀττικῆς, ἀπίασί τε οὐδενὶ κόσμῳ, Μεγάροισί τε κερδανέομεν περιεοῦσι καὶ Αἰγίνῃ καὶ Σαλαμῖνι, ἐν τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν ἐστι τῶν ἐχθρῶν κατύπερθε γενέσθαι. οἰκότα μέν νυν βουλευομένοισι ἀνθρώποισι

---

1. σῶισαι *C* ‖ πείθει b ‖ 2. μένων om. *R* ‖ τουτέων z ‖ λόγοισι Krueger ‖ 3. νῆας *Rz* ‖ ἑκάτερα b ‖ 4. συμβαλὼν *R* ‖ πελάγει *AB* ‖ ἀναπεπταμένων *R* ‖ 5. ἐς ὃ *L* ‖ 6. νῆας *Rz*. an ἀνάγειν νέας? ‖ βραδυτέρας? ‖ ἐλάσσονα *ABC*b ‖ 7. ἤν περ τἆλλα *R* ‖ 8. ναυτικῷ στρατῷ αὐτέων z ‖ ἕπεται b ‖ 9. στρατός om. z ‖ αὐτοὺς *R* ‖ 11. ποιῇς *ABC*, ποιῇς b ‖ 12. συμβαλόντες *R* ‖ 13. ἐοικότα *ABC*b ‖ ἐκβαίη πολλῶν b ‖ 15. αὖθις σαλαμὶς *R* ‖ 16. νῦν ἔγκειται *R*, ὑπέκκειται ceteri ‖ γυναῖκας *B*[1] ‖ μὲν *R* ‖ 17. περιέχεσθαι *BP*bz, πέρι ἔχεσθαι *R* ‖ μάλιστα χρεών z ‖ 18. προναυμαχέεις *ABC*, προσναυμαχήσεις b, πρὸς ναυμαχήσεις *R* ‖ 19. τὴν om. *C* ‖ 20. ἢν *B*[1] ‖ γε καὶ om. *R*, καὶ om. b ‖ 21. ἡμῖν *Rz* ‖ 22. ἑκαστέρωι *P*, ἑκατέρωι *AB*, ἑκατέρω *CR*, ἑκαστέρῳ z ‖ 23. κερδανέωμεν b ‖ αἰγῖνι b

ὡς τὸ ἐπίπαν ἐθέλει γίνεσθαι· μὴ δὲ οἰκότα βουλευομένοισι
οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ θεὸς προσχωρέειν πρὸς τὰς ἀνθρωπηίας
γνώμας.” ταῦτα λέγοντος Θεμιστοκλέος αὖτις ὁ Κορίνθιος 61
Ἀδείμαντος ἐπεφέρετο, σιγᾶν τε κελεύων τῷ μή ἐστι πατρίς
καὶ Εὐρυβιάδην οὐκ ἐῶν ἐπιψηφίζειν ἀπόλι ἀνδρί· πόλιν
γὰρ τὸν Θεμιστοκλέα παρεχόμενον οὕτω ἐκέλευε γνώμας
συμβάλλεσθαι. ταῦτα δέ οἱ προέφερε ὅτι ἡλώκεσάν τε καὶ
κατείχοντο αἱ Ἀθῆναι. τότε δὴ ὁ Θεμιστοκλέης κεῖνόν τε
καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε, ἑωυτοῖσί τε
ἐδήλου λόγῳ ὡς εἴη καὶ πόλις καὶ γῆ μέζων ἤ περ ἐκείνοισι,
ἔστ' ἂν διηκόσιαι νέες σφι ἔωσι πεπληρωμέναι· οὐδαμοὺς
γὰρ Ἑλλήνων αὐτοὺς ἐπιόντας ἀποκρούσεσθαι. σημαίνων δὲ 62
ταῦτα τῷ λόγῳ διέβαινε ἐς Εὐρυβιάδην, λέγων μᾶλλον ἐπε-
στραμμένα. “σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ ἀγα-
θός· εἰ δὲ μή, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα· τὸ πᾶν γὰρ ἡμῖν
τοῦ πολέμου φέρουσι αἱ νέες. ἀλλ' ἐμοὶ πείθεο. εἰ δὲ ταῦτα
μὴ ποιήσῃς, ἡμεῖς μὲν ὡς ἔχομεν ἀναλαβόντες τοὺς οἰκέτας
κομιεύμεθα ἐς Σῖριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ, ἥ περ ἡμετέρη τε ἐστὶ
ἐκ παλαιοῦ ἔτι, καὶ τὰ λόγια λέγει ὑπ' ἡμέων αὐτὴν δέειν
κτισθῆναι· ὑμεῖς δὲ συμμάχων τοιῶνδε μουνωθέντες μεμνή-
σεσθε τῶν ἐμῶν λόγων.” ταῦτα δὲ Θεμιστοκλέος λέγοντος 63
ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβιάδης· δοκέειν δέ μοι, ἀρρωδήσας μά-
λιστα τοὺς Ἀθηναίους ἀνεδιδάσκετο, μή σφεας ἀπολίπωσι,
ἢν πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ἀγάγῃ τὰς νέας· ἀπολιπόντων γὰρ
Ἀθηναίων οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξιόμαχοι οἱ λοιποί. ταύτην δὲ
αἱρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντας διαναυμαχέειν.

Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα ἔπεσι ἀκροβολισάμενοι, 64

---

1. μὴ οἰκότα δὲ z ‖ 2. προγωρέειν b ‖ 3. θεμιστοκλέους *CR*bz ‖ αὖθις *R* ‖ 4. μὴ ἔστι *P*bz ‖ 5. εὐρυβιάδεα *R* ‖ ἐᾶν *R* ‖ ἀπόλει *C*, ἀπόλιδι *R*, ἄπολι z ‖ 6. Θεμιστοκλῆα z ‖ 7. προεφέρετο *ABC*b ‖ 8. αἱ om. *PR* ‖ δὲ *R* ‖ 9. καλὰ *R* ‖ 10. μέζω *R* ‖ κείνοισι z ‖ 11. νῆες *Rz* ‖ οὐδαμῶς *R* ‖ 12. ἀποκρούσεσθαι *BR*: ἀποκρούεσθαι ‖ 13. εὐρυβιάδεα *Rz* ‖ 14. μὲν μενέεις Werfer ‖ 16. αἱ om. *R* ‖ νῆες *R*bz ‖ 17. ποιήσῃς *BR*, ποιήσεις *P*bz ‖ 18. σίριν *CP*bz ‖ τέ ἐστι vulgo ‖ 19. ἔχει b ‖ αὐτέων z ‖ δεῖ *R*, δέον bz ‖ 20. τοιούτων *P*bz ‖ 21. θεμιστοκλέους *d*, Θεμιστοκλῆος z ‖ 22. Εὐρυβιάδης - 23 ἀνεδιδάσκετο om. *R* ‖ ἀρρωδήσας *P* ‖ 23. ἀπολείπωσι *B*[1] ‖ 24. ἀνάγῃ *R* ‖ νῆας *Rz* ‖ 25. δὲ] δὲ ὦν ? ‖ 26. ναυμαχέειν b ‖ 27. οὗτοι *R*

ἐπείτε Εὐρυβιάδῃ ἔδοξε, αὐτοῦ παρεσκευάζοντο ὡς ναυμαχήσοντες. ἡμέρη τε ἐγίνετο καὶ ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι σεισμὸς ἐγένετο ἔν τε τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ. ἔδοξε δέ σφι εὔξασθαι τοῖσι θεοῖσι καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς Αἰακίδας συμμάχους. ὡς δέ σφι ἔδοξε, καὶ ἐποίευν ταῦτα· εὐξάμενοι γὰρ πᾶσι τοῖσι θεοῖσι, αὐτόθεν μὲν ἐκ Σαλαμῖνος Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπεκαλέοντο, ἐπὶ δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας νέα ἀπέστελλον ἐς Αἴγιναν.

65 Ἔφη δὲ Δίκαιος ὁ Θεοκύδεος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος φυγάς τε καὶ παρὰ Μήδοισι λόγιμος γενόμενος τοῦτον τὸν χρόνον, ἐπείτε ἐκείρετο ἡ Ἀττικὴ χώρη ὑπὸ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ τοῦ Ξέρξεω ἐοῦσα ἔρημος Ἀθηναίων, τυχεῖν τότε ἐὼν ἅμα Δημαρήτῳ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἐν τῷ Θριασίῳ πεδίῳ, ἰδεῖν δὲ κονιορτὸν χωρέοντα ἀπ' Ἐλευσῖνος ὡς ἀνδρῶν μάλιστά κῃ τρισμυρίων, ἀποθωυμάζειν τέ σφεας τὸν κονιορτὸν ὅτεών κοτε εἴη ἀνθρώπων, καὶ πρόκατε φωνῆς ἀκούειν, καί οἱ φαίνεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν ἴακχον. εἶναι δ' ἀδαήμονα τῶν ἱρῶν τῶν ἐν Ἐλευσῖνι γινομένων τὸν Δημάρητον, εἴρεσθαί τε αὐτὸν ὅ τι τὸ φθεγγόμενον εἴη τοῦτο. αὐτὸς δὲ εἰπεῖν "Δημάρητε, οὐκ ἔστι ὅκως οὐ μέγα τι σίνος ἔσται τῇ βασιλέος στρατιῇ· τάδε γὰρ ἀρίδηλα, ἐρήμου ἐούσης τῆς Ἀττικῆς, ὅτι θεῖον τὸ φθεγγόμενον, ἀπ' Ἐλευσῖνος ἰὸν ἐς τιμωρίην Ἀθηναίοισί τε καὶ τοῖσι συμμάχοισι. καὶ ἢν μέν γε κατασκήψῃ ἐς τὴν Πελοπόννησον, κίνδυνος αὐτῷ τε βασιλέι

περὶ τῶν φανέντων φασμάτων Δικαίῳ καὶ Δημαρήτῳ τῆς Ἀττικῆς δῃουμένης

---

11. Eustathius Il. p. 364

2. ἐγένετο bz ‖ 3. ἐγίνετο *B* ‖ τε om. *R* ‖ 5. ἐποίεον *R* ‖ 6. τοῖσι πᾶσι b ‖ μὲν om. *R* ‖ τε καὶ] τὸν *R* ‖ 7. αἴακον *B* ‖ 8. νῆα z, νῆας *R* ‖ ἀπέστειλαν
ἀπέστελλον *C*, ἀπέστειλαν z ‖ 9. Δικαῖος z ‖ 11. τοῦ om. *C* ‖ 12. ἐρῆμος *CP*bz ‖ 13. δὲ om. z ‖ κορνιατὸν b ‖ 14. κου *ABC*b ‖ 15. ἀποθωμάζειν *ABC*b, ἀποθωϋμάζοντες sine τε *R* ‖ σφεας om. *B* ‖ ὀτέων *C* ‖ 18. ἰ///ρῶν *A* ‖ γενομένων *C* ‖ δημάριτον *B*[1] ‖ 19. τε om. *R* ‖ τοιοῦτον *CR* ‖ 20. εἶπε *R*, εἶπαι z ‖ δημάριτε *B* ‖ ὅκως om. b ‖ τί σινος *C*, τι σῖνος *PR*bz ‖ 21. βασιλέως *C*, βασιλῆος z ‖ 22. ἀπὸ ἐλευσῖνος *R*, om. b ‖ ἐὸν *R*z ‖ 23. ξυμμάχοισι z ‖ 24. τε om. *C*, τε τῷ b ‖ βασιλεῖ *AB*

καὶ τῇ στρατιῇ τῇ ἐν τῇ ἠπείρῳ ἔσται, ἢν δὲ ἐπὶ τὰς νέας τράπηται τὰς ἐν Σαλαμῖνι, τὸν ναυτικὸν στρατὸν κινδυνεύσει βασιλεὺς ἀποβαλεῖν. τὴν δὲ ὁρτὴν ταύτην ἄγουσι Ἀθηναῖοι ἀνὰ πάντα ἔτεα τῇ μητρὶ καὶ τῇ κούρῃ, καὶ αὐτῶν τε ὁ βουλόμενος καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μυέεται· καὶ τὴν φωνὴν τῆς ἀκούεις ἐν ταύτῃ τῇ ὁρτῇ ἰακχάζουσι." πρὸς ταῦτα εἰπεῖν Δημάρητον "σίγα τε καὶ μηδενὶ ἄλλῳ τὸν λόγον τοῦτον εἴπῃς· ἢν γάρ τοι ἐς βασιλέα ἀνενειχθῇ τὰ ἔπεα ταῦτα, ἀποβαλέεις τὴν κεφαλήν, καί σε οὔτε ἐγὼ δυνήσομαι ῥύσασθαι οὔτ' ἄλλος ἀνθρώπων οὐδὲ εἷς. ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος, περὶ δὲ στρατιῆς τῆσδε θεοῖσι μελήσει." τὸν μὲν δὴ ταῦτα παραινέειν, ἐκ δὲ τοῦ κονιορτοῦ καὶ τῆς φωνῆς γενέσθαι νέφος καὶ μεταρσιωθὲν φέρεσθαι ἐπὶ Σαλαμῖνος ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων· οὕτω δὲ αὐτοὺς μαθεῖν ὅτι τὸ ναυτικὸν τὸ Ξέρξεω ἀπολέεσθαι μέλλοι. ταῦτα μὲν Δίκαιος ὁ Θεοκύδεος ἔλεγε, Δημαρήτου τε καὶ ἄλλων μαρτύρων καταπτόμενος.

Οἱ δὲ ἐς τὸν Ξέρξεω ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες, ἐπειδὴ 66
ἐκ Τρηχῖνος θεησάμενοι τὸ τρῶμα τὸ Λακωνικὸν διέβησαν ἐς τὴν Ἱστιαίην, ἐπισχόντες ἡμέρας τρεῖς ἔπλεον δι' Εὐρίπου, καὶ ἐν ἑτέρῃσι τρισὶ ἡμέρῃσι ἐγένοντο ἐν Φαλήρῳ. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, οὐκ ἐλάσσονες ἐόντες ἀριθμὸν ἐσέβαλον ἐς τὰς Ἀθήνας, κατά τε ἤπειρον καὶ τῇσι νηυσὶ ἀπικόμενοι, ἢ ἐπί τε Σηπιάδα ἀπίκοντο καὶ ἐς Θερμοπύλας· ἀντιθήσω γὰρ τοῖσί τε ὑπὸ τοῦ χειμῶνος αὐτῶν ἀπολομένοισι καὶ τοῖσι

περὶ τοῦ Ξέρξου ναυτικοῦ καὶ τοῦ ἐν Φαλήρῳ αὐτῶν ἀπόπλου

---

6. Λέξεις. — 16. Δημαρήτου - καταπτόμενος Eustathius Il. p. 155

1. νῆας *Rz* ‖ 2. κινδυνεύσαι *R* ‖ 3. ἀποβαλέειν *Rz* ‖ δ' ἑορτὴν *C* ‖ 4. τῆ δήμητρι *R* ‖ κούρηι *APC*: κόρῃ ‖ αὐτέων z ‖ 5. μυεῖται *L* ‖ 6. ἰακχίζουσι *Ppr.* ut videtur ‖ εἶπαι z ‖ 7. δημάριτον *B*[1] ‖ 8. βασιλῆα z ‖ ἀνενεχθῆι *B* ‖ 9. οὔτε *AB* ‖ 10. οὐδὲ εἷς *ABC*: οὐδείς ‖ δὲ τῆς b ‖ 11. μελλήσει b ; ‖ δὴ om. *ABC*b ‖ ἐκ δὴ z ‖ 13. ἐς τὸ *R* ‖ τὸ om. b ‖ 15. ἀπολέσθαι *R*b ‖ μέλλει b ‖ δικαῖος sz ‖ 16. δημαρήτω b ‖ τε om. *ABC*b. Eust. ‖ τῶν ἄλλων *R*. Eust. ‖ καθαπτόμενος *AB*b ‖ 17. δ' *R* ‖ ξέρξεωι *B* ‖ στρατὸν om. b ‖ διαταχθέντες *C* ‖ 19. ἔπλωον *Rz* ‖ διὰ *AB* ‖ 21. δοκέει bz ‖ ἐσέβαλλον *C* ‖ 22. ἀπικόμενοι om. *R*[illegible] ‖ 23. ἐπεί z ‖ 24. αὐτέων z ‖ τῇσι *Pcorr.*

ἐν Θερμοπύλῃσι καὶ τῇσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίῃσι τούσδε τοὺς τότε οὔκω ἑπομένους βασιλέι, Μηλιέας καὶ Δωριέας καὶ Λοκροὺς καὶ Βοιωτοὺς πανστρατιῇ ἑπομένους πλὴν Θεσπιέων καὶ Πλαταιέων, καὶ μάλα Καρυστίους τε καὶ Ἀνδρίους καὶ Τηνίους τε καὶ τοὺς λοιποὺς νησιώτας πάντας, πλὴν τῶν πέντε πολίων τῶν ἐπεμνήσθην πρότερον τὰ οὐνόματα. ὅσῳ γὰρ δὴ προέβαινε ἐσωτέρω τῆς Ἑλλάδος ὁ Πέρσης, τοσούτῳ πλέω ἔθνεά οἱ εἵπετο.

67 Ἐπεὶ ὦν ἀπίκατο ἐς τὰς Ἀθήνας πάντες οὗτοι πλὴν Παρίων (Πάριοι δὲ ὑπολειφθέντες ἐν Κύθνῳ ἐκαραδόκεον τὸν πόλεμον κῇ ἀποβήσεται), οἱ δὲ λοιποὶ ὡς ἀπίκοντο ἐς τὸ Φάληρον, ἐνθαῦτα κατέβη αὐτὸς Ξέρξης ἐπὶ τὰς νέας, ἐθέλων σφι συμμῖξαί τε καὶ πυθέσθαι τῶν ἐπιπλεόντων τὰς γνώμας. ἐπεὶ δὲ ἀπικόμενος προΐζετο, παρῆσαν μετάπεμπτοι οἱ τῶν ἐθνέων τῶν σφετέρων τύραννοι καὶ ταξίαρχοι ἀπὸ τῶν νεῶν, καὶ ἵζοντο ὥς σφι βασιλεὺς ἑκάστῳ τιμὴν ἐδεδώκεε, πρῶτος μὲν ὁ Σιδώνιος βασιλεύς, μετὰ δὲ ὁ Τύριος, ἐπὶ δὲ ὦλλοι. ὡς δὲ κόσμῳ ἐπεξῆς ἵζοντο, πέμψας Ξέρξης Μαρδόνιον εἰρώτα ἀποπειρώμενος ἑκάστου, εἰ ναυμαχίην ποιέοιτο.

68 ἐπεὶ δὲ περιιὼν εἰρώτα ὁ Μαρδόνιος ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ Σιδωνίου, οἱ μὲν ἄλλοι κατὰ τὠυτὸ γνώμην ἐξεφέροντο κελεύοντες ναυμαχίην ποιέεσθαι, Ἀρτεμισίη δὲ τάδε ἔφη. (α "εἰπεῖν μοι πρὸς βασιλέα, Μαρδόνιε, ὡς ἐγὼ τάδε λέγω, οὔτε κακίστη γενομένη ἐν τῇσι ναυμαχίῃσι τῇσι πρὸς Εὐβοίῃ οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένη. δέσποτα, τὴν δὲ ἐοῦσαν γνώ-

βουλὴ Ξέρξου καὶ ἀπόπειρα περὶ τῆς ναυμαχίας γνώμη καὶ συμβουλὴ Ἀρτεμισίας περὶ τοῦ μὴ ναυμαχῆσαι

2. βασιλεῖ *AB* || 4. θεσπιέων τε καὶ *CPz* || 5. τε post Τηνίους om. *AB* || 6. ἐπεμνήσθημεν *ABC* || 7. προσέβαινε *Rz* || ἐσωτέρωι *ABP*, ἐνδοτέρω d || 8. πλέα d || οἱ om. d || εἵποντο *P* || 9. ἀπικέατο *Pz*, ἀπίκετο *R*, οὗτοι om. *qz* || 11. ἣ *R*, τῇ z || ἀφίκοντο d || 12. νῆας *Rz* || 13. θέλων *R* || ἐπιπλωόντων *R* || 14. ἀπικομένου sine προΐζετο d || 15. ταξιάρχαι *R* || 16. νηῶν *Rz* || ἐξέδωκε *R* || 18. ὤλλοι *AB*, ὦλλοι *CR*, ὡἶλλοι *P*, ὥλλοι d, ὤλλοι z || 19. ἠρώτα *CPz* || ποιοῖντο *AB*d, ποιέοιντο *C* || 20. ἠρώτα *CPz* || 21. μὲν δὴ ὦλλοι *R* || κατ' αὐτὸ d || ἐπεφέροντο *AB*, ἀπεφέροντο d || 23. εἶπαι z || μοι om. *R* || βασιλῆα z || λέγω. οὔτε vulgo || 24. κακίστην γενομένην *ABC* || 25. ἀποδεξαμένη *Pz*: ἀποδεξαμένην *ABC*, πω δεξαμένη d, προσδεξαμένη *R* || δέσποτα. *PRz* || τήνδε ἐοῦσαν s. Reiske

μην με δίκαιόν ἐστι ἀποδείκνυσθαι, τὰ τυγχάνω φρονέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ σά. καί τοι τάδε λέγω, φείδεο τῶν νεῶν μηδὲ ναυμαχίην ποιέο· οἱ γὰρ ἄνδρες τῶν σῶν ἀνδρῶν κρέσσονες τοσοῦτό εἰσι κατὰ θάλασσαν ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. τί δὲ πάντως δέει σε ναυμαχίῃσι ἀνακινδυνεύειν; οὐκ ἔχεις μὲν τὰς Ἀθήνας, τῶν περ εἵνεκα ὡρμήθης στρατεύεσθαι, ἔχεις δὲ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα; ἐμποδὼν δέ τοι ἵσταται οὐδείς· οἳ δέ τοι ἀντέστησαν, ἀπήλλαξαν οὕτω ὡς κείνους ἔπρεπε. τῇ δὲ ἐγὼ δοκέω ἀποβήσεσθαι τὰ τῶν ἀν- β) τιπολέμων πρήγματα, τοῦτο φράσω. ἢν μὲν μὴ ἐπειχθῇς ναυμαχίην ποιεύμενος, ἀλλὰ τὰς νέας αὐτοῦ ἔχῃς πρὸς γῇ μένων ἢ καὶ προβαίνων ἐς τὴν Πελοπόννησον, εὐπετέως τοι δέσποτα χωρήσει τὰ νοέων ἐλήλυθας. οὐ γὰρ οἷοί τε πολλὸν χρόνον εἰσί τοι ἀντέχειν οἱ Ἕλληνες, ἀλλά σφεας διασκεδᾷς, κατὰ πόλις δὲ ἕκαστοι φεύξονται. οὔτε γὰρ σῖτος πάρα σφι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, οὔτε αὐτοὺς οἰκός, ἢν σὺ ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον ἐλαύνῃς τὸν πεζὸν στρατόν, ἀτρεμιεῖν τοὺς ἐκεῖθεν αὐτῶν ἥκοντας, οὐδέ σφι μελήσει πρὸ τῶν Ἀθηνέων ναυμαχέειν. ἢν δὲ αὐτίκα ἐπειχθῇς ναυμαχῆσαι, γ) δειμαίνω μὴ ὁ ναυτικὸς στρατὸς κακωθεὶς τὸν πεζὸν προσδηλήσηται. πρὸς δὲ ὦ βασιλεῦ καὶ τόδε ἐς θυμὸν βάλευ, ὡς τοῖσι μὲν χρηστοῖσι τῶν ἀνθρώπων κακοὶ δοῦλοι φιλέουσι γίνεσθαι, τοῖσι δὲ κακοῖσι χρηστοί. σοὶ δὲ ἐόντι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων κακοὶ δοῦλοί εἰσι, οἳ ἐν συμμάχων λόγῳ λέ-

13. οὐ - 15 φεύξονται et 16 οὔτε αὐτοὺς - 20 προσδηλήσηται Plutarchus mor. p. 869 sq. — 21. πρὸς - 23 χρηστοί Stobaeus floril. LXII 51

2. εἰς *R* ‖ 3. νηῶν *PRz* ‖ ποιεε *R*, ποιέεο z ‖ τοί, γὰρ z ‖ 4. τοσοῦτό *ABC*: τοσοῦτόν ‖ 6. εἵνεκεν *R* ‖ ὁρμήθης *AB* ‖ 7. ἐμποδῶν *AB* ‖ 8. οἱ δ' ἔτι *C*, οἱ δέτϊ *R* ‖ ἀντιστάται *R* ‖ οὕτως *R* ‖ 9. ἐκείνοις bz ‖ δ' *ABPz* ‖ δοκέωι *B* ‖ 11. ποιεόμενος *R* ‖ νῆας *Rz* ‖ 12. ἢ om. *R* ‖ 14. ἔσονταί τοι Plut. ‖ διασκεδάσεις *A*[2]b ‖ 15. πόλις δὲ *AB*: πόλεις δὲ *C*b. Plut., δὲ πόλις *Pz*, πόλιας δέ τοι *R* ‖ σφίσι *L* ‖ 16. καὶ οὐκ εἰκὸς αὐτοὺς Plut. ‖ αὐτὸς *R* ‖ 17. σὺ om. *A*[1] ‖ ἐλαύνεις *R* ‖ ἀτρεμέειν *PR*bz, ἀτρεμήσειν Plut. ‖ 18. αὐτέων z ‖ μελήσειν Plut. ‖ 19. Ἀθηναίων Plut. ‖ ἐπιχθῇς *B* ‖ ναυμαχέειν *R* ‖ 20. καὶ τὸν sine πεζὸν Plut. ‖ προσδηλήσεται *AB*, προδηλήσεται *P*, προδηλήσηται *Rz* ‖ 21. βάλευ *R*: βαλεῦ *Pz*, βαλέο *AB*, βάλεο *C*b. Stob. ‖ 22. φιλοῦσι *ABC* ‖ 23. δ' *P* ‖ ὄντι b ‖ ἀνδρὶ *P* (γρ. ῶν) ‖ 24. δοῦλοί εἰσι *Az*: δοῦλοί εἰσι γίνεσθαι *C*, δοῦλοι εἰσὶ (s. εἰσὶν) ceteri ‖ ἐν om. *R*;

γονται εἶναι ἐόντες Αἰγύπτιοί τε καὶ Κύπριοι καὶ Κίλικες καὶ
69 Πάμφυλοι, τῶν ὄφελός ἐστι οὐδέν." ταῦτα λεγούσης πρὸς Μαρδόνιον, ὅσοι μὲν ἦσαν εὔνοοι τῇ Ἀρτεμισίῃ, συμφορὴν ἐποιεῦντο τοὺς λόγους ὡς κακόν τι πεισομένης πρὸς βασιλέος, ὅτι οὐκ ἐᾷ ναυμαχίην ποιέεσθαι· οἱ δὲ ἀγεόμενοί τε καὶ φθονέοντες αὐτῇ, ἅτε ἐν πρώτοισι τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων, ἐτέρποντο τῇ ἀνακρίσι ὡς ἀπολεομένης αὐτῆς. ἐπεὶ δὲ ἀνηνείχθησαν αἱ γνῶμαι ἐς Ξέρξην, κάρτα τε ἥσθη τῇ γνώμῃ τῇ Ἀρτεμισίης, καὶ νομίζων ἔτι πρότερον σπουδαίην εἶναι τότε πολλῷ μᾶλλον αἴνεε. ὅμως δὲ τοῖσι πλέοσι πείθεσθαι ἐκέλευε, τάδε καταδόξας, πρὸς μὲν Εὐβοίῃ σφέας ἐθελοκακέειν ὡς οὐ παρεόντος αὐτοῦ, τότε δὲ αὐτὸς παρεσκεύαστο θεήσασθαι ναυμαχέοντας.

70 Ἐπεὶ δὲ παρήγγελλον ἀναπλέειν, ἀνῆγον τὰς νέας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ παρεκρίθησαν διαταχθέντες κατ' ἡσυχίην. τότε μέν νυν οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη ναυμαχίην ποιήσασθαι· νὺξ γὰρ ἐπεγένετο· οἱ δὲ παρεσκευάζοντο ἐς τὴν ὑστεραίην. τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δέος τε καὶ ἀρρωδίη, οὐκ ἥκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου· ἀρρώδεον δέ, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι ὑπὲρ γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυμαχέειν μέλλοιεν, νικηθέντες τε ἐν νήσῳ ἀπολαμφθέντες πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν ἑωυτῶν ἀφύλακτον. τῶν δὲ βαρβάρων ὁ πεζὸς ὑπὸ τὴν παρεοῦσαν νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ
71 τὴν Πελοπόννησον. καίτοι τὰ δυνατὰ πάντα ἐμεμηχάνητο

ἀνάπλους τῶν βαρβάρων εἰς τὴν Σαλαμῖνα ἐπὶ τῷ ναυμαχῆσαι
περὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον εἰσβολῆς τοῦ τῶν βαρβάων πεζοῦ καὶ τῆς Ἑλλήνων ἐν τῷ Ἰσθμῷ σὺν Κλεομβρότῳ ἀντιπαρατάξεως

---

5. ἀγεόμενοι (Hesychius)

1. εἶναι om. *R* ‖ 2. πάμφιλοι *C* ‖ 3. ἔσαν z ‖ 4. ἐποιέοντο *R* ‖ βασιλῆος z ‖ 5. ἔα Reiske ‖ ἀγεόμενοί *BCPpr.* (ut videtur) sv. Hes.: ἀγαιόμενοί ‖ 6. τετιμημένη b, τετιμημένῃ z ‖ 7. ἐτέρπατο b ‖ ἀνακρίσει *AB*, κρίσει *R* ‖ 8. ἐπειδὴ δὲ *R* ‖ ξέρξη b, ξέρξεα *Rz* ‖ 9. τῆι ἀρτεμισίης *AB*: τῆς ἀρτεμισίης ‖ 11. πλείοσι *R*, πλέουσι b ‖ 14. ἐπει δὴ δὲ *R* ‖ παρήγγελον *A*[1], παρήγγειλον *C* ‖ ἀναπλώειν et νῆας *Rz* ‖ 16. ποιέεσθαι z ‖ 17. νὺξ τε γὰρ *R* ‖ ἐγένετο *Pbz* ‖ εἰς *B* ‖ 18. ἀρρωιδίη *R* ‖ 19. μὲν αὐτοὶ b ‖ 21. ἀπολα///φθέντες *B* ‖ 22. ἀφέντες *ABCb*

ὅκως κατ᾽ ἤπειρον μὴ ἐσβάλοιεν οἱ βάρβαροι. ὡς γὰρ ἐπύθοντο τάχιστα Πελοποννήσιοι τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην ἐν Θερμοπύλῃσι τετελευτηκέναι, συνδραμόντες ἐκ τῶν πολίων ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἵζοντο, καί σφι ἐπῆν στρατηγὸς Κλεόμβροτος ὁ Ἀναξανδρίδεω, Λεωνίδεω δὲ ἀδελφεός. ἱζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἰσθμῷ καὶ συγχώσαντες τὴν Σκιρωνίδα ὁδόν, μετὰ τοῦτο ὥς σφι ἔδοξε βουλευομένοισι, οἰκοδόμεον διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τεῖχος. ἅτε δὲ ἐουσέων μυριάδων πολλέων καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομένου, ἤνετο τὸ ἔργον· καὶ γὰρ λίθοι καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ φορμοὶ ψάμμου πλήρεες ἐσεφέροντο, καὶ ἐλίνυον οὐδένα χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι, οὔτε νυκτὸς οὔτε ἡμέρης. οἱ δὲ βοηθήσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν πανδημεὶ οἵδε ἦσαν 72
Ἑλλήνων, Λακεδαιμόνιοί τε καὶ Ἀρκάδες πάντες καὶ Ἠλεῖοι καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ Ἐπιδαύριοι καὶ Φλιάσιοι καὶ Τροιζήνιοι καὶ Ἑρμιονέες. οὗτοι μὲν ἦσαν οἱ βοηθήσαντες καὶ ὑπεραρρωδέοντες τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἔμελε οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροιχώκεε ἤδη. οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον 73
ἔθνεα ἑπτά. τούτων δὲ τὰ μὲν δύο αὐτόχθονα ἐόντα κατὰ χώρην ἵδρυται νῦν τῇ καὶ τὸ πάλαι οἴκεον, Ἀρκάδες τε καὶ Κυνούριοι· ἓν δὲ ἔθνος τὸ Ἀχαιϊκὸν ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἑωυτῶν, οἰκέει δὲ τὴν ἀλλο-

τίνες τῶν Ἑλλήνων ἐν τῷ Ἰσθμῷ συνῆλθον   περὶ τῶν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ ἐθνῶν

---

11. βοηθήσαντες – 12 Ἰσθμὸν Eustathius Il. p. 288. — 18. οἰκέει – 19 ἑπτά Eustathius Il. p. 289

1. ἐμβάλοιεν *R*, ἐσβάλλοιεν z ‖ 2. λεωνίδεα *R* ‖ 3. ἐκ] τὲ ἐκ *R* ‖ 4. ὁ om. *ABd* ‖ 6. συγνώσαντες *C* ‖ σκειρωνίδα *R*, σκληρωνίδα *C* ‖ 7. ᾠκοδόμεον z ‖ 8. δὴ z ‖ μυριάδων *ABP*: μυριαδεών ‖ πολέων b ‖ 9. ἤνετο *A*[1]*B*: ἤρετο *C*, ἠνύετο reliqui ‖ πλίνθοι καὶ om. *A*[1], eadem ante λίθοι b ‖ 10. φόρμοι *ABCd* ‖ ἐσεφορέοντο *R* ‖ ἐλίννυον b ‖ 11. βωθήσαντες *R*. Eust. ‖ 12. πανδημεὶ οἵδε *AB*, πανδήμιοι δὲ *R* ‖ ἔσαν z ‖ 13. πάντες] καὶ πάντες *R* ‖ ηλεῖοι *AB*[1], ἠλεῖοι *B*[2]*PR* ‖ 14. φλιάριοι b ‖ 15. ἔσαν z ‖ βωθήσαντες *R* ‖ 17. ἔμελε *P*b: ἔμελλεν *R*, ἔμελλε reliqui ‖ 18. κάρνια *PR* ‖ 19. τουτέων z ‖ αὐτόχθονα *B* ‖ 20. τῇ Schaefer: τε *L*. τὴν Koen, ante νῦν supplebant τῇ Reiske, τὴν Wesseling ‖ ἀρκάδας *C* ‖ τε om. z ‖ 21. κουνούριοι *B*, κινούριοι b ‖ ἀχαιϊκὸν *A*[2]*BP*: ἀχαϊκὸν

τρίην. τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνεα τῶν ἑπτὰ τέσσερα ἐπήλυδά ἐστι, Δωριέες τε καὶ Αἰτωλοὶ καὶ Δρύοπες καὶ Λήμνιοι· Δωριέων μὲν πολλαί τε καὶ δόκιμοι πόλιες, Αἰτωλῶν δὲ Ἦλις μούνη, Δρυόπων δὲ Ἑρμιών τε καὶ Ἀσίνη ἡ πρὸς Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ, Λημνίων δὲ Παρωρεῆται πάντες. οἱ δὲ Κυνούριοι αὐτόχθονες ἐόντες δοκέουσι μοῦνοι εἶναι Ἴωνες, ἐκδεδωρίευνται δὲ ὑπό τε Ἀργείων ἀρχόμενοι καὶ τοῦ χρόνου, ἐόντες Ὀρνεῆται καὶ οἱ περίοικοι. τούτων ὦν τῶν ἑπτὰ ἐθνέων αἱ λοιπαὶ πόλιες, πάρεξ τῶν κατέλεξα, ἐκ τοῦ μέσου κατέατο· εἰ δὲ ἐλευθέρως ἔξεστι εἰπεῖν, ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι ἐμήδιζον.

74 Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἰσθμῷ τοιούτῳ πόνῳ συνέστασαν, ἅτε περὶ τοῦ παντὸς ἤδη [δρόμου] θέοντες καὶ τῇσι νηυσὶ οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι ὅμως ταῦτα πυνθανόμενοι ἀρρώδεον, οὐκ οὕτω περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνοντες ὡς περὶ τῇ Πελοποννήσῳ. τέως μὲν δὴ αὐτῶν ἀνὴρ ἀνδρὶ παραστὰς σιγῇ λόγον ἐποιέετο, θῶυμα ποιεύμενοι τὴν Εὐρυβιάδεω ἀβουλίην· τέλος δὲ ἐξερράγη ἐς τὸ μέσον. σύλλογός τε δὴ ἐγίνετο καὶ πολλὰ ἐλέγετο περὶ τῶν αὐτῶν, οἱ μὲν ὡς ἐς τὴν Πελοπόννησον χρεὸν εἴη ἀποπλέειν καὶ περὶ ἐκείνης κινδυνεύειν μηδὲ πρὸ χώρης δοριαλώτου μένοντας μάχεσθαι, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Αἰγινῆται καὶ Μεγαρέες
75 αὐτοῦ μένοντας ἀμύνεσθαι. ἐνθαῦτα Θεμιστοκλέης ὡς ἑσ-

---

3. Eustathius Il. p. 303. — 4. Stephanus Byz. v. Καρδαμύλη. — 13. περὶ - θέοντες Eustathius Il. p. 342. 1264

1. τέσσαρα *CR*ᵭ ‖ 2. λίμυνοι vel λίμνυοι *C* ‖ καὶ Δωριέων z ‖ 3. πόλις *AB*, πόλεις *C*ᵭ ‖ ἦλις *AB*[1], ἤλις *B*[2]*PR* ‖ 4. δρυόπων τε *C* ‖ ἑρμιων *A*[1]*B*, ἑρμιῶν *R*, ἑρμιώνη *A*[2]*C*, ἑρμιόνη *P*ᵭz ‖ 5. παρωραιῆται *R* ‖ 6. ἐκδεδωρίευνται *P*z: ἐκ δὲ δωρίευνται *R*, ἐκδεδωριᾶται *A*[1]*B*ᵭ, ἐκδεδωριάτε *C*, ἐκδεδώρισται *A*[m]. ἐκδεδωρίωνται Valckenaer, ἐκδεδωρίδαται Dindorf ‖ 8. ὀρνεᾶται *ABC*ᵭ ‖ οἱ om. *R*. locus aut mutilatus est aut altius corruptus ‖ τουτέων *PR*z ‖ ὦν om. ᵭ ‖ 9. πόλις *AB*, πόλεις *C*ᵭ ‖ ἐκαθέατο *AB*ᵭ, ἐκατέατο reliqui ‖ 10. εἶπαι z ‖ 13. τὸν περὶ Eust. loco uno ‖ δρόμου expungebat Lobeck. δρόμον ᵭ. Eust. altero loco ‖ θέντες ᵭ ‖ 14. ἐνλάμψεσθαι *ABR*, ἐλάμψεσθαι ᵭz ‖ οἱ δὲ ἐν σαλαμῖνι Ἕλληνες *R*z ‖ πυνθανόμενοι ταῦτα *R*, ταῦτα πυθόμενοι ᵭ ‖ 15. ἀρρώιδεον *P* ‖ 16. τέως Reiske: ἕως ‖ αὐτέων z ‖ 17. θῶυμα *P*z: θῶμα ‖ ποιεύμενος *P*z, ποιεόμενος *R* ‖ 19. ἐγένετο ᵭ ‖ 20. αὐτέων z ‖ χρεὸν *ABR*: χρεὼν ‖ ἀποπλώειν *R*z ‖ 21. δορυαλώτου ᵭz ‖ 22. δὲ] τε *R* ‖ 23. μένοντές *R* ‖ ἀμυνέεσθαι *R*, ἀμύνασθαι z

σοῦτο τῇ γνώμῃ ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων, λαθὼν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ συνεδρίου, ἐξελθὼν δὲ πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα πλοίῳ ἐντειλάμενος τὰ λέγειν χρεόν, τῷ οὔνομα μὲν ἦν Σίκιννος, οἰκέτης δὲ καὶ παιδαγωγὸς ἦν τῶν Θεμιστοκλέος παίδων· τὸν δὴ ὕστερον τούτων τῶν πρηγμάτων Θεμιστοκλέης Θεσπιέα τε ἐποίησε, ὡς ἐπεδέκοντο οἱ Θεσπιέες πολιήτας, καὶ χρήμασι ὄλβιον. ὃς τότε πλοίῳ ἀπικόμενος ἔλεγε πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν βαρβάρων τάδε. "ἔπεμψέ με στρατηγὸς ὁ Ἀθηναίων λάθρῃ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων (τυγχάνει γὰρ φρονέων τὰ βασιλέος καὶ βουλόμενος μᾶλλον τὰ ὑμέτερα κατύπερθε γίνεσθαι ἢ τὰ τῶν Ἑλλήνων πρήγματα) φράσοντα ὅτι οἱ Ἕλληνες δρησμὸν βουλεύονται καταρρωδηκότες, καὶ νῦν παρέχει κάλλιστον ὑμέας ἔργων ἁπάντων ἐξεργάσασθαι, ἢν μὴ περιίδητε διαδράντας αὐτούς. οὔτε γὰρ ἀλλήλοισι ὁμοφρονέουσι οὔτε ἀντιστήσονται ὑμῖν, πρὸς ἑωυτούς τε σφέας ὄψεσθε ναυμαχέοντας τοὺς τὰ ὑμέτερα φρονέοντας καὶ τοὺς μή." ὁ μὲν ταῦτά σφι ση- 76
μήνας ἐκποδὼν ἀπαλλάσσετο· τοῖσι δὲ ὡς πιστὰ ἐγίνετο τὰ ἀγγελθέντα, τοῦτο μὲν ἐς τὴν νησῖδα τὴν Ψυττάλειαν, μεταξὺ Σαλαμῖνός τε κειμένην καὶ τῆς ἠπείρου, πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβιβάσαντο· τοῦτο δέ, ἐπειδὴ ἐγίνοντο μέσαι νύκτες, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυνόσουραν τεταγμένοι, κατεῖχόν τε μέχρι Μουνυχίης πάντα

ὅτι Θεμιστοκλῆς Σίκιννον ἔπεμψεν μηνύσοντα τοῖς βαρβάροις τὸν ἐκ Σαλαμῖνος τῶν Ἑλλήνων δρασμόν

---

19. ἐς – 20 ἠπείρου Stephanus Byz. v. Ψυττάλεια

3. χρεὸν *AB*: χρῆν *R*, χρεὼν ceteri || 4. σίκυννος *C*, σίκινος *Rz* || 5. θεμιστοκλοῦς *R*, Θεμιστοκλῆος z || τούτων post πρηγμάτων *R*, τουτέων z || 6. ὁ θεμιστοκλέης *R* || 7. πολιήτας *s*: πολίτας || 9. ἔπεμψεν ὁ *C*b, ἔπεμψε ὁ *AB*, sine με utrique || ὁ om. *ABC*b || 10. βασιλῆος z || 11. μᾶλλον om. *R* || κατυπέρτερα *R* || γενέσθαι *Pz* || 12. βούλονται *R* || 13. καταρρωιδηκότες *P* || 14. ἔργον πάντων *Rz*, om. b || 15. οὐτέτι ἀντιστήσονται *R*. οὔτ' ἔτι Schaefer || 16. τέ σφεας *AB* || τούς τε ? || 17. σφίσι σημάνας b || 18. ἐκποδῶν *AB* || ἀπηλλάσσετο *R* || ἐγένετο z || 19. εἰς Steph. || νησίδα *Pz* || ψυτάλειαν *C* || τὴν μεταξὺ Steph. || 20. τε om. Steph. || 21. ἀπεβηβάσαντο *B*, ἀπεβίβασαν *R* || 22. νύκτες μέσαι *R* || ἀπὸ *R* || 24. κατέχον z || πάντα] παρὰ *ABC*b

τὸν πορθμὸν τῇσι νηυσί. τῶνδε δὲ εἵνεκα ἀνῆγον τὰς νέας, ἵνα δὴ τοῖσι Ἕλλησι μηδὲ φυγεῖν ἐξῇ, ἀλλ' ἀπολαμφθέντες ἐν τῇ Σαλαμῖνι δοῖεν τίσιν τῶν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἀγωνισμάτων. ἐς δὲ τὴν νησῖδα τὴν Ψυττάλειαν καλεομένην ἀπεβίβαζον τῶν Περσέων τῶνδε εἵνεκεν, ὡς ἐπεὰν γίνηται ναυμαχίη, ἐνθαῦτα μάλιστα ἐξοισομένων τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν ναυηγίων (ἐν γὰρ δὴ πόρῳ τῆς ναυμαχίης τῆς μελλούσης ἔσεσθαι ἔκειτο ἡ νῆσος), ἵνα τοὺς μὲν περιποιέωσι τοὺς δὲ διαφθείρωσι. ἐποίευν δὲ σιγῇ ταῦτα, ὡς μὴ πυνθανοίατο οἱ ἐναντίοι.

77 Οἱ μὲν δὴ ταῦτα τῆς νυκτὸς οὐδὲν ἀποκοιμηθέντες παραρτέοντο. χρησμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν ὡς οὐκ εἰσὶ ἀληθέες, οὐ βουλόμενος ἐναργέως λέγοντας πειρᾶσθαι καταβάλλειν, ἐς τοιάδε πρήγματα ἐσβλέψας.

ἀλλ' ὅταν Ἀρτέμιδος χρυσαόρου ἱερὸν ἀκτὴν
νηυσὶ γεφυρώσωσι καὶ εἰναλίην Κυνόσουραν,
ἐλπίδι μαινομένῃ λιπαρὰς πέρσαντες Ἀθήνας,
δῖα δίκη σβέσσει κρατερὸν κόρον, ὕβριος υἱόν,
δεινὸν μαιμώοντα, δοκεῦντ' ἀν' ἅπαντα πιθέσθαι.
χαλκὸς γὰρ χαλκῷ συμμίξεται, αἵματι δ' Ἄρης
πόντον φοινίξει. τότ' ἐλεύθερον Ἑλλάδος ἦμαρ
εὐρύοπα Κρονίδης ἐπάγει καὶ πότνια Νίκη.

ἐς τοιαῦτα μὲν .. καὶ οὕτω ἐναργέως λέγοντι Βάκιδι ἀντιλογίης χρησμῶν πέρι οὔτε αὐτὸς λέγειν τολμέω οὔτε παρ' ἄλλων ἐνδέκομαι.

Βάκιδος χρησμὸς περὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων νίκης

---

1. δὲ om. *R* ‖ εἵνεκεν *R*𝔡 ‖ νῆας *Rz* ‖ 2. μὴ δὲ φυγεῖν *ABP*, μὴ φυγεῖν *C*, μὴ φυγέειν *R*, μηδὲ φυγέειν z. malim μὴ διαφυγεῖν ‖ ἀπολα///φθέντες *B* ‖ 3. τίσι z ‖ 4. νησῖδα *Pz* ‖ ψυτταλείαν *B* ‖ 5. εἵνεκα *ABz* ‖ γένηται *R*𝔡z ‖ ναυμαχίηι *B* ‖ 6. ἐξοισουμένων 𝔡 ‖ πόρρωι *C*, πόρρω 𝔡, πόῤῥῳ z ‖ τῆς om. *PRz* ‖ μαχίης *C* ‖ 8. ἔσεσθαι om. *R* ‖ περιποιῶσι *L* ‖ 9. ἐποίεον *ABC*𝔡 ‖

11. νυκτὸς - p. 321, 9 οὕτω δὴ om. *R* ‖ 14. ἐμβλέψας *A* ‖ 15. ἀλλ' om. *C* ‖ χρυσάορον z ‖ 18. διαδίκη *C* ‖ σβέσει 𝔡 ‖ 19. ἂν ἅπαντα Steger: ἀναπάντα *AB*, ἀνὰ πάντα reliqui ‖ πιθέσθαι *AP*: πειθεσθαι *B*, τίθεσθαι *C*𝔡, πυθέσθαι z ‖ 21. φοινίξῃ z ‖ 22. ἐπάγῃ 𝔡 ‖ 23. μὲν ἐσβλέψας ? ‖ βακχίδι ἀντιλογίω 𝔡 ‖ ἀντιλογίας Wesseling, ἀντιλογίην Reiske. mihi aut post οὔτε videtur τι aut οὐδὲν post τολμέω reddendum ‖ 24. τολμέωι *B*

Τῶν δὲ ἐν Σαλαμῖνι στρατηγῶν ἐγίνετο ὠθισμὸς λόγων 78
πολλός· ᾔδεσαν δὲ οὔκω ὅτι σφέας περιεκυκλεῦντο τῇσι
νηυσὶ οἱ βάρβαροι, ἀλλ' ὥσπερ τῆς ἡμέρης ὥρων αὐτοὺς
τεταγμένους, ἐδόκεον κατὰ χώρην εἶναι. συνεστηκότων δὲ 79
τῶν στρατηγῶν, ἐξ Αἰγίνης διέβη Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου,
ἀνὴρ Ἀθηναῖος μὲν ἐξωστρακισμένος δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου·
τὸν ἐγὼ νενόμικα, πυνθανόμενος αὐτοῦ τὸν τρόπον, ἄριστον
ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιότατον. οὗτος ὡνὴρ
στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον ἐξεκαλέετο Θεμιστοκλέα, ἐόντα μὲν
ἑωυτῷ οὐ φίλον ἐχθρὸν δὲ τὰ μάλιστα· ὑπὸ δὲ μεγάθεος
τῶν παρεόντων κακῶν λήθην ἐκείνων ποιεύμενος ἐξεκαλέετο,
θέλων αὐτῷ συμμῖξαι. προακηκόεε δὲ ὅτι σπεύδοιεν οἱ ἀπὸ
Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νέας πρὸς τὸν Ἰσθμόν. ὡς δὲ
ἐξῆλθέ οἱ Θεμιστοκλέης, ἔλεγε Ἀριστείδης τάδε. "ἡμέας
στασιάζειν χρεόν ἐστι ἔν τε τῷ ἄλλῳ καιρῷ καὶ δὴ καὶ ἐν
τῷδε περὶ τοῦ ὁκότερος ἡμέων πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα
ἐργάσεται. λέγω δέ τοι ὅτι ἴσον ἐστὶ πολλά τε καὶ ὀλίγα λέ-
γειν περὶ ἀποπλόου τοῦ ἐνθεῦτεν Πελοποννησίοισι. ἐγὼ γὰρ
αὐτόπτης τοι λέγω γενόμενος ὅτι νῦν οὐδ' ἢν θέλωσι Κορίν-
θιοί τε καὶ αὐτὸς Εὐρυβιάδης οἷοί τε ἔσονται ἐκπλῶσαι· πε-
ριεχόμεθα γὰρ ὑπὸ τῶν πολεμίων κύκλῳ. ἀλλ' ἐσελθών σφι
ταῦτα σήμηνον." ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσιδε. "κάρτα τε χρηστὰ 80
διακελεύεαι καὶ εὖ ἤγγειλας· τὰ γὰρ ἐγὼ ἐδεόμην γενέσθαι,
αὐτὸς αὐτόπτης γενόμενος ἥκεις. ἴσθι γὰρ ἐξ ἐμέο τὰ ποι-
εύμενα ὑπὸ Μήδων· ἔδεε γάρ, ὅτε οὐκ ἑκόντες ἤθελον ἐς
μάχην κατίστασθαι οἱ Ἕλληνες, ἀέκοντας παραστήσασθαι.
σὺ δὲ ἐπεί περ ἥκεις χρηστὰ ἀπαγγέλλων, αὐτός σφι ἀγγει-

περὶ Ἀριστείδου τοῦ δικαίου καὶ τῶν πρὸς Θεμιστοκλέα λεχθέντων

---

1. ὠθησμὸς *P* ‖ 2. περιεκυκλέοντο *AB*b, περικυκλέοντο *C*, περιεκυκλοῦντο *Pz* ‖ τοῖσι *P* ‖ 8. ὠνὴρ *C*, ὠνὴρ *Pz* ‖ 9. Θεμιστοκλῆα z ‖ 12. προακηκόεε **Matthiae**: προακήκοε ‖ 13. νῆας z ‖ 14. θεμιστοκλῆς b ‖ 15. χρεόν *AB*: χρεών ‖ τε om. z ‖ 16. τῇ πατρίδι z ‖ 17. ἐργάσηται b ‖ τοι om. *qz* ‖ ἶσον *d* ‖ 22. τοῖσιδε b: τοῖσδε ‖ 25. ἔθελον *Pz* ‖ 26. παραστήσεσθαι *C*

λον. ἢν γὰρ ἐγὼ αὐτὰ λέγω, δόξω πλάσας λέγειν καὶ οὐ πείσω ὡς οὐ ποιεύντων τῶν βαρβάρων ταῦτα. ἀλλά σφι σήμηνον αὐτὸς παρελθὼν ὡς ἔχει· ἐπεὰν δὲ σημήνῃς, ἢν μὲν πείθωνται, ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα, ἢν δὲ αὐτοῖσι μὴ πιστὰ γένηται, ὅμοιον ἡμῖν ἔσται· οὐ γὰρ ἔτι διαδρήσονται,
81 εἴ περ περιεχόμεθα πανταχόθεν, ὡς σὺ λέγεις." ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστείδης, φάμενος ἐξ Αἰγίνης τε ἥκειν καὶ μόγις ἐκπλῶσαι λαθὼν τοὺς ἐπορμέοντας· περιέχεσθαι γὰρ πᾶν τὸ στρατόπεδον τὸ Ἑλληνικὸν ὑπὸ τῶν νεῶν τῶν Ξέρξεω· παραρτέεσθαί τε συνεβούλευε ὡς ἀλεξησομένους. καὶ ὁ μὲν ταῦτα εἴπας μετεστήκεε, τῶν δὲ αὖτις ἐγίνετο λόγων ἀμφισβασίη· οἱ γὰρ πλεῦνες τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐπείθοντο
82 τὰ ἐσαγγελθέντα. ἀπιστεόντων δὲ τούτων ἧκε τριήρης ἀνδρῶν Τηνίων αὐτομολέουσα, τῆς ἦρχε ἀνὴρ Παναίτιος ὁ Σωσιμένεος, ἥ περ δὴ ἔφερε τὴν ἀληθείην πᾶσαν. διὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἐνεγράφησαν Τήνιοι ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τρίποδα ἐν τοῖσι τὸν βάρβαρον κατελοῦσι. σὺν δὲ ὦν ταύτῃ τῇ νηὶ τῇ αὐτομολησάσῃ ἐς Σαλαμῖνα καὶ τῇ πρότερον ἐπ' Ἀρτεμίσιον τῇ Λημνίῃ ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἕλλησι ἐς τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νέας· δύο γὰρ δὴ νεῶν τότε κατέδεε ἐς τὸν ἀριθμόν.

83 Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς πιστὰ δὴ τὰ λεγόμενα ἦν τῶν Τηνίων [ῥήματα], παρεσκευάζοντο ὡς ναυμαχήσοντες. ἠώς τε διέφαινε καὶ οἳ σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησάμενοι, προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων Θεμιστοκλέης, τὰ δὲ ἔπεα ἦν πάντα κρέσσω τοῖσι ἥσσοσι ἀντιτιθέμενα, ὅσα δὴ ἐν ἀνθρώπου φύσι καὶ καταστάσι ἐγγίνεται· παραινέσας δὲ τούτων

ἀγγελία Ἀριστείδου εἰς τοὺς Ἕλληνας περὶ τῆς τῶν βαρβάρων κυκλώσεως τίνος χάριν Τήνιοι ἐνεγράφησαν ἐν τῷ ἐν Δελφοῖς τρίποδι

5. ὁμοῖον *CP*bz ‖ 9. ξέρξεωι *B* ‖ 10. παραρτέεσθαι b ‖ 12. ἀμφισβησίη bz ‖ οἱ πλεῦνες γὰρ z ‖ 13. ἐξαγγελθέντα z ‖ τουτέων z ‖ 14. ἀνήρ] ἀνὴρ Τήνιος ? ‖ 15. ἀληθηΐην z ‖ 16. ἐγράφησαν *C* ‖ 19. Λημνίῃ] λίμνηι *C* ‖ 20. νῆας et νηῶν z ‖ 21. κατέδεον b ‖ 23. ῥήματα interclusi ‖ 24. τε δὴ ἔφαινε *AB* ‖ 26. κρείσσω *AB* ‖ ἥσσουσιν b ‖ ἀντιτιθέμενα ὅσα δὴ *A*[2]: ἀντιτιθέμενα· ὅσα δὲ ‖ 27. φύσει καὶ καταστάσει *ABC*b ‖ δὲ *BC*: δὴ ‖ τουτέων z

τὰ κρέσσω αἱρέεσθαι καὶ καταπλέξας τὴν ῥῆσιν, ἐσβαίνειν ἐκέλευε ἐς τὰς νέας. καὶ οὗτοι μὲν δὴ ἐσέβαινον, καὶ ἧκε ἡ ἀπ' Αἰγίνης τριήρης, ἣ κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀπεδήμησε. ἐν- 84
θαῦτα ἀνῆγον τὰς νέας ἁπάσας Ἕλληνες, ἀναγομένοισι δέ σφι αὐτίκα ἐπεκέατο οἱ βάρβαροι. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο καὶ ὤκελλον τὰς νέας, Ἀμεινίης δὲ Παλληνεὺς ἀνὴρ Ἀθηναῖος ἐξαναχθεὶς νηὶ ἐμβάλλει· συμπλακείσης δὲ τῆς νεὸς καὶ οὐ δυναμένων ἀπαλλαγῆναι, οὕτω δὴ οἱ ἄλλοι Ἀμεινίῃ βοηθέοντες συνέμισγον. Ἀθηναῖοι μὲν οὕτω λέγουσι τῆς ναυμαχίης γενέσθαι τὴν ἀρχήν, Αἰγινῆται δὲ τὴν κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδημήσασαν ἐς Αἴγιναν, ταύτην εἶναι τὴν ἄρξασαν. λέγεται δὲ καὶ τάδε, ὡς φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη, φανεῖσαν δὲ διακελεύσασθαι ὥστε καὶ ἅπαν ἀκοῦσαι τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπεδον, ὀνειδίσασαν πρότερον τάδε, "ὦ δαιμόνιοι, μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούεσθε;"

Κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους ἐτετάχατο Φοίνικες (οὗτοι γὰρ 85
εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσῖνός τε καὶ ἑσπέρης κέρας), κατὰ δὲ Λακεδαιμονίους Ἴωνες· οὗτοι δ' εἶχον τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τε καὶ τὸν Πειραιέα. ἐθελοκάκεον μέντοι αὐτῶν κατὰ τὰς Θεμιστοκλέος ἐντολὰς ὀλίγοι, οἱ δὲ πλεῦνες οὔ. ἔχω μέν νυν συχνῶν οὐνόματα τριηράρχων καταλέξαι τῶν νέας Ἑλληνίδας ἑλόντων, χρήσομαι δὲ αὐτοῖσι οὐδὲν πλὴν Θεομήστορός

ἀνάπλους τῶν Ἑλλήνων ἐκ Σαλαμῖνος καὶ ναυμαχία πρὸς τοὺς βαρβάρους· περὶ Θεομήστορος καὶ Φυλάκου τῶν Σαμίων καὶ ὅτι ὀροσάγγαι λέγονται οἱ βασιλέως εὐεργέται

6. ἐπὶ - νέας (Bachmanni Anecd. I p. 231. 352. Suidas v. ἐπὶ πρύμνην)

1. αιρέσθαι A^1, ἐρέεσθαι b ‖ καταπλήξας *C* ‖ κρῆσιν A^1B ‖ ἐκβαίνειν *C* ‖ 2. ἐκέλευσε *AB* ‖ νῆας z ‖ 4. νῆας ἁπάσας οἱ Ἕλληνες z ‖ 6. [ἐπὶ] Bekkerus ‖ ἀνέκρουόν τε Eltz ‖ ὤκειλον b, ὤκελον z ‖ νῆας z. Bachm. An., ναῦς Suid. ‖ ἀμηνίης b ‖ 7. Παλληνεὺς om. b ‖ 8. συμπλεκείσης A^1BCb ‖ νῆὸς *C*, νεὼς b, νηὸς z ‖ 10. μὲν] δὴ b ‖ γενέσθαι τῆς ναυμαχίης z ‖ 12. φάσμά σφι *ABP*, φάσμά σφισιν b ‖ 14. τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων z ‖ 15. ἀνακρούσεσθε Valla (*remos inhibebitis*) ‖ 19. δὲ *R* ‖ τὴν om. b ‖ 20. αὐτέων z ‖ θεμιστοκλέους b ‖ 22. τριηράρχων *R* (sic), τριηραρχῶν b ‖ νῆας z ‖ 23. θεμήστορός *B*, θεομίστορός *C*

τε τοῦ Ἀνδροδάμαντος καὶ Φυλάκου τοῦ Ἱστιαίου, Σαμίων ἀμφοτέρων. τοῦδε δὲ εἵνεκα μέμνημαι τούτων μούνων, ὅτι Θεομήστωρ μὲν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Σάμου ἐτυράννευσε καταστησάντων τῶν Περσέων, Φύλακος δὲ εὐεργέτης βασιλέος ἀνεγράφη καὶ χώρῃ ἐδωρήθη πολλῇ. οἱ δ᾽ εὐεργέται βασι-
86 λέος ὀροσάγγαι καλέονται περσιστί. περὶ μέν νυν τούτους οὕτω εἶχε· τὸ δὲ πλῆθος τῶν νεῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐκεραΐζετο, αἱ μὲν ὑπ᾽ Ἀθηναίων διαφθειρόμεναι αἱ δὲ ὑπ᾽ Αἰγινητέων. ἅτε γὰρ τῶν μὲν Ἑλλήνων σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν, τῶν δὲ βαρβάρων οὔτε τεταγμένων ἔτι οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδέν, ἔμελλε τοιοῦτό σφι συνοίσεσθαι οἷόν περ ἀπέβη. καίτοι ἦσάν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν ἢ πρὸς Εὐβοίῃ, πᾶς τις προθυμεόμενος καὶ δειμαίνων Ξέρξην, ἐδόκεέ τε ἕκαστος ἑωυτὸν θεήσασθαι βασιλέα.

87 Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους οὐκ ἔχω [μετεξετέρους] εἰπεῖν ἀτρεκέως ὡς ἕκαστοι τῶν βαρβάρων ἢ τῶν Ἑλλήνων ἠγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε ἐγένετο, ἀπ᾽ ὧν εὐδοκίμησε μᾶλλον ἔτι παρὰ βασιλέι. ἐπειδὴ γὰρ ἐς θόρυβον πολλὸν ἀπίκετο τὰ βασιλέος πρήγματα, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἡ νηῦς ἡ Ἀρτεμισίης ἐδιώκετο ὑπὸ νεὸς Ἀττικῆς· καὶ ἣ οὐκ ἔχουσα διαφυγεῖν, ἔμπροσθε γὰρ αὐτῆς ἦσαν ἄλλαι νέες φίλιαι, ἡ δὲ αὐτῆς πρὸς τῶν πολεμίων μάλιστα ἐτύγχανε ἐοῦσα, ἔδοξέ οἱ τόδε ποιῆσαι, τὸ καὶ συνήνεικε ποιησάσῃ· διωκο-

περὶ τῆς νεὼς τῆς Ἀρτεμισίας καὶ πῶς διέφυγε μὴ καταδυθῆναι

5. οἱ - 6 περσιστί Lexicon rhet. p. 674 Dobr. — 7. τὸ - ἐκεραΐζετο Eustathius Il. p. 364

1. ἱστιαίου B^2C ‖ 2. τοῦδε δὲ Reiske: τοῦ δὲ *AB*, τοῦ, δὲ *CP*, τοῦδε *R*dz ‖ τουτέων z ‖ μόνων *R* ‖ 4. βασιλῆος z ‖ 5. χώρηι *P*, χώρῃ οἱ z ‖ πολλῆι *P* ‖ δὲ d ‖ τοῦ βασιλῆος z ‖ 6. ὀροσάγγαι d ‖ 7. οὕτω] τοῦτο *B* ‖ νηῶν z ‖ 8. δ᾽ d ‖ ὑπὸ *CR*dz ‖ 10. οὔτε τεταγμένων Baiter: οὐ τεταγμένων ‖ 11. ἤμελλε *ABPR* ‖ τοιοῦτόν *R* ‖ 12. ἔσαν z ‖ 14. τε] τοι *B* ‖ 15. θεήσασθαι *CP*d: θηήσασθαι *AB*, θηήσεσθαι *B*, θεήσεσθαι z ‖ 16. μετεξετέρους seclusi: μετεξετέρως d ‖ εἴπαι z ‖ 17. ὡς om. *C* ‖ 19. βασιλεῖ codices, βασιλῆι z ‖ ἐπεὶ γὰρ z ‖ 20. βασιλῆος z ‖ 21. ναῦς *R* ‖ νεὼς *ABR*d, νηὸς z ‖ ἢ *R*d ‖ 22. ἔμπροσθεν *R*z ‖ ἔσαν ἄλλαι νῆες z ‖ 23. πρὸ d ‖ 24. συνήνεγκε *AB*

μένη γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς φέρουσα ἐνέβαλε νηὶ φιλίῃ ἀνδρῶν τε Καλυνδέων καὶ αὐτοῦ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυνδέων βασιλέος Δαμασιθύμου. εἰ μὲν καί τι νεῖκος πρὸς αὐτὸν ἐγεγόνεε ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ἐόντων, οὐ μέντοι ἔχω εἰπεῖν οὔτε εἰ ἐκ προνοίης αὐτὰ ἐποίησε, οὔτε εἰ συνεκύρησε ἡ τῶν Καλυνδέων κατὰ τύχην παραπεσοῦσα νηῦς. ὡς δὲ ἐνέβαλέ τε καὶ κατέδυσε, εὐτυχίῃ χρησαμένη διπλᾶ ἑωυτὴν ἀγαθὰ ἐργάσατο. ὅ τε γὰρ τῆς Ἀττικῆς νεὸς τριήραρχος ὡς εἶδέ μιν ἐμβάλλουσαν νηὶ ἀνδρῶν βαρβάρων, νομίσας τὴν νέα τὴν Ἀρτεμισίης ἢ Ἑλληνίδα εἶναι ἢ αὐτομολέειν ἐκ τῶν βαρβάρων καὶ αὐτοῖσι ἀμύνειν, ἀποστρέψας πρὸς ἄλλας ἐτράπετο. τοῦτο μὲν τοιοῦτο αὐτῇ συνήνεικε γενέσθαι διαφυγεῖν 88
τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι, τοῦτο δὲ συνέβη ὥστε κακὸν ἐργασαμένην ἀπὸ τούτων αὐτὴν μάλιστα εὐδοκιμῆσαι παρὰ Ξέρξῃ. λέγεται γὰρ βασιλέα θηεύμενον μαθεῖν τὴν νέα ἐμβαλοῦσαν, καὶ δή τινα εἰπεῖν τῶν παρεόντων "δέσποτα, ὁρᾷς Ἀρτεμισίην ὡς εὖ ἀγωνίζεται καὶ νέα τῶν πολεμίων κατέδυσε;" καὶ τὸν ἐπείρεσθαι εἰ ἀληθέως ἐστὶ Ἀρτεμισίης τὸ ἔργον, καὶ τοὺς φάναι, σαφέως τὸ ἐπίσημον τῆς νεὸς ἐπισταμένους· τὴν δὲ διαφθαρεῖσαν ἠπιστέατο εἶναι πολεμίην. τά τε γὰρ ἄλλα, ὡς εἴρηται, αὐτῇ συνήνεικε ἐς εὐτυχίην γενόμενα, καὶ τὸ τῶν ἐκ τῆς Καλυνδικῆς νεὸς μηδένα ἀποσωθέντα κατήγορον γενέσθαι. Ξέρξην δὲ εἰπεῖν λέγεται πρὸς τὰ φραζόμενα "οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί μοι γυναῖκες, αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες.' ταῦτα μὲν Ξέρξην φασὶ εἰπεῖν.

Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγὸς 89
Ἀριαβίγνης ὁ Δαρείου, Ξέρξεω ἐὼν ἀδελφεός, ἀπὸ δὲ ἄλλοι

2. Stephanus Byz. v. Κάλυνδα. — 24. οἱ μὲν - 25 ἄνδρες Eustathius Il. p. 664. 211

2. Καλυνδέω *C* ‖ 3. βασιλῆος z ‖ δαμασύθου *R* ‖ τοι b ‖ 4. εἶπαι z ‖ 6. κατατυχεῖν *B* ‖ ἐνέβαλλέ *C* ‖ 8. εἰργάσατο b ‖ νεὼς *A*b, νηὸς z ‖ 9. νῆα z ‖ 10. τὴν] τῆς b ‖ 12. τοιοῦτον *R* ‖ διαφυγέειν *L* ‖ 13. ἐργασαμένη b ‖ 14. τουτέων z ‖ 15. βασιλῆα z ‖ νῆα z ‖ ἐμβαλλοῦσαν *C* ‖ 16. εἰπεῖν om. *C*, εἶπαι z ‖ 17. διαγωνίζεται b ‖ νῆα z ‖ 18. ἐπειρέσθαι *R* ‖ 19. σαφῶς *P*bz ‖ νεὼς *R*b, νηὸς z ‖ 21. συνήνεικε *P*z: συνήνεικεν ‖ ἐς om. *C* ‖ 22. νεὼς b, νηὸς z ‖ ἀπωσθέντα *C* ‖ 23. εἶπαι z ‖ 27. ἀριβίγνης *C*b

πολλοί τε καὶ ὀνομαστοὶ Περσέων καὶ Μήδων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων, ὀλίγοι δέ τινες καὶ Ἑλλήνων· ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νέες διεφθείροντο, καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ ἀπολλύμενοι, ἐς τὴν Σαλαμῖνα διένεον. τῶν δὲ βαρβάρων οἱ πολλοὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ διεφθάρησαν, νέειν οὐκ ἐπιστάμενοι. ἐπεὶ δὲ αἱ πρῶται ἐς φυγὴν ἐτράποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῖσται διεφθείροντο· οἱ γὰρ ὄπισθε τεταγμένοι, ἐς τὸ πρόσθε τῇσι νηυσὶ παριέναι πειρώμενοι ὡς ἀποδεξόμενοί τι καὶ αὐτοὶ ἔργον βασιλέϊ, τῇσι σφετέρῃσι νηυσὶ φευγούσῃσι περιέπιπτον.

90 Ἐγένετο δὲ καὶ τόδε ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ. τῶν τινες Φοινίκων, τῶν αἱ νέες διεφθάρατο, ἐλθόντες παρὰ βασιλέα διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, ὡς δι' ἐκείνους ἀπολοίατο αἱ νέες, ὡς προδόντων. συνήνεικε ὦν οὕτω ὥστε Ἰώνων τε τοὺς στρατηγοὺς μὴ ἀπολέσθαι Φοινίκων τε τοὺς διαβάλλοντας λαβεῖν τοιόνδε μισθόν. ἔτι τούτων ταῦτα λεγόντων ἐνέβαλε νηὶ Ἀττικῇ Σαμοθρηικίη νηῦς. ἥ τε δὴ Ἀττικὴ κατεδύετο καὶ ἐπιφερομένη Αἰγιναίη νηῦς κατέδυσε τῶν Σαμοθρηίκων τὴν νέα. ἅτε δὴ ἐόντες ἀκοντισταὶ οἱ Σαμοθρήικες τοὺς ἐπιβάτας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης νεὸς βάλλοντες ἀπήραξαν καὶ ἐπέβησάν τε καὶ ἔσχον αὐτήν. ταῦτα γενόμενα τοὺς Ἴωνας ἐρρύσατο· ὡς γὰρ εἶδέ σφεας Ξέρξης ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπετο πρὸς τοὺς Φοίνικας οἷα ὑπερλυπεόμενός τε καὶ πάντας αἰτιώμενος, καί σφεων ἐκέλευσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμεῖν, ἵνα μὴ αὐτοὶ κακοὶ γενόμενοι τοὺς ἀμείνονας διαβάλλωσι. ὅκως γάρ τινα ἴδοι Ξέρξης τῶν ἑωυτοῦ ἔργον τι

τροπὴ τῶν βαρβάρων καὶ φθορὰ τῶν νεῶν

ὅτι ἀπετμήθησαν τὰς κεφαλὰς οἱ τοὺς Ἴωνας διαβαλόντες Φοίνικες

3. νῆες *ABRz* ‖ 6. ἐσφυγεῖν *B* ‖ 7. ὄπισθεν *R* ‖ 8. πρόσθεν *R*, ἔμπροσθε z ‖ 9. βασιλεῖ *AB* ‖ 12. Φοινίκων H. Stephanus: φοίνικες ‖ νῆες z ‖ διεφθειρέατο *P*, διεφθαρέατο ceteri ‖ βασιλῆα z ‖ 13. ἀπολλοίατο *C* ‖ νῆες z ‖ 15. διαβαλόντας z ‖ 16. τοιοῦτον z ‖ τουτέων z ‖ 17. νηῒ *B* ‖ σαμοθραικίη *BC*, σαμοθρακίη *A* ‖ 18. αἰγινέη *Rz* ‖ σαμοθρηκῶν *R* ‖ 19. νῆα z ‖ δὲ P^m ‖ 20. νεὼς *C*b, νηὸς z ‖ ἀπήραξαν bz ‖ 22. ὁ ξέρξης b ‖ 24. πᾶν *q*z ‖ 25. διαβάλωσιν *R*

ἀποδεικνύμενον ἐν τῇ ναυμαχίῃ, κατήμενος ὑπὸ τῷ ὄρεϊ τῷ ἀντίον Σαλαμῖνος τὸ καλέεται Αἰγάλεως, ἀνεπυνθάνετο τὸν ποιήσαντα, καὶ οἱ γραμματισταὶ ἀνέγραφον πατρόθεν τὸν τριήραρχον καὶ τὴν πόλιν. πρὸς δέ τι καὶ προσεβάλετο φίλος ἐὼν Ἀριαράμνης ἀνὴρ Πέρσης παρεὼν τούτου τοῦ Φοινικηίου πάθεος. οἱ μὲν δὴ πρὸς τοὺς Φοίνικας ἐτράποντο.

Τῶν δὲ βαρβάρων ἐς φυγὴν τραπομένων καὶ ἐκπλεόντων 91
πρὸς τὸ Φάληρον, Αἰγινῆται ὑποστάντες ἐν τῷ πορθμῷ ἔργα
ἀπεδέξαντο λόγου ἄξια. οἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θορύβῳ
ἐκεράιζον τάς τε ἀντισταμένας καὶ τὰς φευγούσας τῶν νεῶν,
οἱ δὲ Αἰγινῆται τὰς ἐκπλεούσας· ὅκως δέ τινες τοὺς Ἀθη-
ναίους διαφύγοιεν, φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰγινήτας.
ἐνθαῦτα συνεκύρεον νέες ἥ τε Θεμιστοκλέος διώκουσα νέα 92
καὶ ἡ Πολυκρίτου τοῦ Κριοῦ ἀνδρὸς Αἰγινήτεω νηὶ ἐμβα-
λοῦσα Σιδωνίῃ, ἥ περ εἷλε τὴν προφυλάσσουσαν ἐπὶ Σκιάθῳ
τὴν Αἰγιναίην, ἐπ' ἧς ἔπλεε Πυθέης ὁ Ἰσχενόου, τὸν οἱ
Πέρσαι κατακοπέντα ἀρετῆς εἵνεκα εἶχον ἐν τῇ νηὶ ἐκπαγλεό-
μενοι· τὸν δὴ περιάγουσα ἅμα τοῖσι Πέρσῃσι ἥλω νηῦς ἡ
Σιδωνίη, ὥστε Πυθέην οὕτω σωθῆναι ἐς Αἴγιναν. ὡς δὲ
ἐσεῖδε τὴν νέα τὴν Ἀττικὴν ὁ Πολύκριτος, ἔγνω τὸ σημήιον
ἰδὼν τῆς στρατηγίδος, καὶ βώσας τὸν Θεμιστοκλέα ἐπεκερτό-
μησε ἐς τῶν Αἰγινητέων τὸν μηδισμὸν ὀνειδίζων. ταῦτα μὲν
νυν νηὶ ἐμβαλὼν ὁ Πολύκριτος ἀπέρριψε ἐς Θεμιστοκλέα· οἱ
δὲ βάρβαροι τῶν αἱ νέες περιεγένοντο, φεύγοντες ἀπίκοντο
ἐς Φάληρον ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατόν.

φυγὴ βαρβάρων εἰς τὸ Φάληρον πῶς Πυθέας ὁ Αἰγινήτης ἐν Σκιάθῳ κατακοπεὶς ἀπεσώθη εἰς Αἴγιναν

---

2. Schol. Aeschyl. Pers. 465

1. ὄρει *ABR*, οὔρεϊ reliqui ‖ 2. αἰγιάλεος b ‖ 3 τόν τε ? ‖ 4. δέ τι Schaefer: δ' ἔτι *R*, δὲ ἔτι ceteri ‖ προσεβάλλετο *C*. προσελάβετο Reiske ‖ 5. ἐὼν Ἴωσι ? ‖ 9. ἀθηναῖοι καὶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ b ‖ 10. νηῶν z ‖ 13. συνέκυρον b ‖ νῆες z ‖ 14. αἰγινητέων *B* ‖ 16. αἰγινέην b ‖ Ἰσχενόου H. Stephanus: ἰσχένου ‖ 17. νιῆι *B* ‖ ἐκπλαγεόμενοι b ‖ 20. νῆα z ‖ 21. Θεμιστοκλῆα z ‖ 23. Θεμιστοκλῆα z ‖ 24. νῆες z

93 Ἐν δὲ τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγινῆται, ἐπὶ δὲ Ἀθηναῖοι, ἀνδρῶν δὲ Πολύκριτός τε ὁ Αἰγινήτης καὶ Ἀθηναῖοι Εὐμένης τε ὁ Ἀναγυράσιος καὶ Ἀμεινίης Παλληνεύς, ὃς καὶ Ἀρτεμισίην ἐπεδίωξε. εἰ μέν νυν ἔμαθε ὅτι ἐν ταύτῃ πλέοι Ἀρτεμισίη, οὐκ ἂν ἐπαύσατο πρότερον ἢ εἷλέ μιν ἢ καὶ αὐτὸς ἥλω. τοῖσι γὰρ Ἀθηναίων τριηράρχοισι παρεκεκέλευστο, πρὸς δὲ καὶ ἄεθλον ἔκειτο μύριαι δραχμαί, ὃς ἄν μιν ζωὴν ἕλῃ· δεινὸν γάρ τι ἐποιεῦντο γυναῖκα ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατεύεσθαι. αὕτη μὲν δή, ὡς πρότερον εἴρηται, διέφυγε· ἦσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἱ νέες περιεγεγόνεσαν, ἐν τῷ Φαλήρῳ.

94 Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν λέγουσι Ἀθηναῖοι αὐτίκα κατ' ἀρχάς, ὡς συνέμισγον αἱ νέες, ἐκπλαγέντα τε καὶ ὑπερδείσαντα, τὰ ἱστία ἀειράμενον οἴχεσθαι φεύγοντα, ἰδόντας δὲ τοὺς Κορινθίους τὴν στρατηγίδα φεύγουσαν ὡσαύτως οἴχεσθαι. ὡς δὲ ἄρα φεύγοντας γίνεσθαι τῆς Σαλαμινίης κατὰ ἱρὸν Ἀθηναίης Σκιράδος, περιπίπτειν σφι κέλητα θείῃ πομπῇ, τὸν οὔτε πέμψαντα φανῆναι οὐδένα, οὔτε τι τῶν ἀπὸ τῆς στρατιῆς εἰδόσι προσφέρεσθαι τοῖσι Κορινθίοισι. τῇδε δὲ συμβάλλονται εἶναι θεῖον τὸ πρῆγμα. ὡς γὰρ ἀγχοῦ γενέσθαι τῶν νεῶν, τοὺς ἀπὸ τοῦ κέλητος λέγειν τάδε. "Ἀδείμαντε, σὺ μὲν ἀποστρέψας τὰς νέας ἐς φυγὴν ὥρμησαι καταπροδοὺς τοὺς Ἕλληνας· οἱ δὲ καὶ δὴ νικῶσι, ὅσον αὐτοὶ ἠρῶντο ἐπικρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν." ταῦτα λεγόντων ἀπιστέειν γὰρ τὸν Ἀδείμαντον, αὖτις τάδε λέγειν, ὡς αὐτοὶ οἷοί τε εἶεν

τίνες τῶν Ἑλλήνων ἠρίστευσαν ἐν τῇ ναυμαχίῃ   περὶ τῆς Ἀδειμάντου καὶ Κορινθίων φυγῆς καὶ πῶς μετὰ τὸ ἔργον ὑπέστρεψαν

11. - p. 327, 7 Plutarchus mor p. 870

3. Αθηναῖος z ‖ εὐμενής *L* ‖ ἀναγυρράσιος *R* ‖ 4. ἀμινίης παλληνεύς *R* ‖ ἀπεδίωξε z ‖ 5. πλώει z ‖ ἡ ἀρτεμισίη bz, ἀρτεμισίην ἐπεδίωξεν *R* ‖ 7. παρακεκέλευστο *CP*bz ‖ 8. ἕλοι b ‖ γάρ om. b ‖ τοι z ‖ 10. διέφυγε om. *C* ‖ ἔσαν z ‖ οἱ *Pcorr.*, ἡ *R* ‖ 11. νῆες z ‖ 13. καταρχὰς *AB* ‖ νῆες z ‖ 15. φέρουσαν *C* ‖ 17. τὸ ἱρὸν bz ‖ σκιρράδος *R* ‖ περιπίπτει b ‖ 18. φάναι *C* ‖ 19. τῇ δὴ συμβάλλονται *P* ‖ 20. θεῖον εἶναι b ‖ 21. νηῶν z ‖ λέγει *C* ‖ 22. ναῦς *L* ‖ φυγεῖν *B* ‖ ὅρμησαι *AB* ‖ αὐτοὶ] αὖ *R*

ἀγόμενοι ὅμηροι ἀποθνήσκειν, ἢν μὴ νικῶντες φαίνωνται οἱ Ἕλληνες. οὕτω δὴ ἀποστρέψαντα τὴν νέα αὐτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους ἐπ᾽ ἐξεργασμένοισι ἐλθεῖν ἐς τὸ στρατόπεδον. τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει ὑπὸ Ἀθηναίων, οὐ μέντοι αὐτοί γε Κορίνθιοι ὁμολογέουσι, ἀλλ᾽ ἐν πρώτοισι σφέας αὐτοὺς τῆς ναυμαχίης νομίζουσι γενέσθαι· μαρτυρέει δέ σφι καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλάς.

Ἀριστείδης δὲ ὁ Λυσιμάχου ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τοῦ καὶ 95
ὀλίγῳ τι πρότερον τούτων ἐπεμνήσθην ὡς ἀνδρὸς ἀρίστου, οὗτος ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ τῷ περὶ Σαλαμῖνα γενομένῳ τάδε ἐποίεε. παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὁπλιτέων οἳ παρατετάχατο παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Σαλαμινίης χώρης, γένος ἐόντες Ἀθηναῖοι, ἐς τὴν Ψυττάλειαν νῆσον ἀπέβησε ἄγων, οἳ τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν τῇ νησῖδι ταύτῃ κατεφόνευσαν πάντας.

Ὡς δὲ ἡ ναυμαχίη διελέλυτο, κατειρύσαντες ἐς τὴν Σα- 96
λαμῖνα οἱ Ἕλληνες τῶν ναυηγίων ὅσα ταύτῃ ἐτύγχανε ἔτι ἐόντα, ἕτοιμοι ἦσαν ἐς ἄλλην ναυμαχίην, ἐλπίζοντες τῇσι περιεούσῃσι νηυσὶ ἔτι χρήσεσθαι βασιλέα. τῶν δὲ ναυηγίων πολλὰ ὑπολαβὼν ἄνεμος ζέφυρος ἔφερε τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ τὴν ἠιόνα τὴν καλεομένην Κωλιάδα. ὥστε ἀποπλησθῆναι τὸν χρησμὸν τόν τε ἄλλον πάντα τὸν περὶ τῆς ναυμαχίης ταύτης εἰρημένον Βάκιδι καὶ Μουσαίῳ, καὶ δὴ καὶ κατὰ τὰ ναυήγια τὰ ταύτῃ ἐξενειχθέντα τὸ εἰρημένον πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον

ὅτι Ἀριστείδης τοὺς ἐν τῇ Ψυτταλείᾳ Πέρσας πάντας ἐφόνευσεν
διάλυσις τῆς ναυμαχίας καὶ περὶ τῶν ναυαγίων

---

19. τῶν - 20 Ἀττικῆς Lexicon Vindob. p. 181

2. ἀποστρέψαντες z ‖ νῆα z ‖ 3. ἐπεξειργασμένοισι *C*bz ‖ 6. μαρτυρεῖ *L* ‖ 8. λυσίμαχος b ‖ 9. τι om. b ‖ τουτέων z ‖ ἐμνήσθην *P*bz ‖ 11. οἳ] οἱ *R*, οἱ πολλοὶ z ‖ 14. νησίδι *CP*bz ‖ 16. κατερύσαντες *CP*, κατερρύσαντες z ‖ 17. ταύτῃ] ταύτῃ ἔτι *R* ‖ 18. ἑτοῖμοι *CP*bz ‖ ἔσαν z ‖ 19. βασιλῆα z ‖ ναυαγίων Lex. Vind. ‖ 20. ὑποβαλὼν *C* ‖ ὁ ἄνεμος z ‖ ἐξέφερε Lex. Vind. ‖ τοῖς Ἀττικοῖς Lex. Vind. ‖ 21. κωλίδα b ‖ ἀποπλησθῆναι Valla (*ut impletum sit*): ἀποπλῆσαι *L*. ἀποπλῆσθαι Buttmann ‖ 23. καὶ Μουσέῳ z. fortasse spuria ‖ ναυάγια b ‖ 24. ἐξενεχθέντα *CR*

τούτων ἐν χρησμῷ Λυσιστράτῳ Ἀθηναίῳ ἀνδρὶ χρησμολόγῳ, τὸ ἐλελήθεε πάντας τοὺς Ἕλληνας,

Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖσι φρύξουσι.

τοῦτο δὲ ἔμελλε ἀπελάσαντος βασιλέος ἔσεσθαι.

97 Ξέρξης δὲ ὡς ἔμαθε τὸ γεγονὸς πάθος, δείσας μή τις τῶν Ἰώνων ὑποθῆται τοῖσι Ἕλλησι ἢ αὐτοὶ νοήσωσι πλέειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον λύσοντες τὰς γεφύρας, καὶ ἀπολαμφθεὶς ἐν τῇ Εὐρώπῃ κινδυνεύσῃ ἀπολέσθαι, δρησμὸν ἐβούλευε. θέλων δὲ μὴ ἐπίδηλος εἶναι μήτε τοῖσι Ἕλλησι μήτε τοῖσι ἑωυτοῦ, ἐς τὴν Σαλαμῖνα χῶμα ἐπειρᾶτο διαχοῦν, γαύλους τε Φοινικηίους συνέδεε, ἵνα ἀντί τε σχεδίης ἔωσι καὶ τείχεος, ἀρτέετό τε ἐς πόλεμον ὡς ναυμαχίην ἄλλην ποιησόμενος. ὁρέοντες δέ μιν πάντες οἱ ἄλλοι ταῦτα πρήσσοντα εὖ ἠπιστέατο ὡς ἐκ παντὸς νόου παρεσκεύασται μένων πολεμήσειν· Μαρδόνιον δ' οὐδὲν τούτων ἐλάνθανε ὡς μάλιστα ἔμπειρον ἐόντα τῆς ἐκείνου διανοίης.

98 Ταῦτά τε ἅμα Ξέρξης ἐποίεε καὶ ἔπεμπε ἐς Πέρσας ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν σφι συμφορήν. τούτων δὲ τῶν ἀγγέλων ἐστὶ οὐδὲν ὅ τι θᾶσσον παραγίνεται θνητὸν ἐόν· οὕτω τοῖσι Πέρσῃσι ἐξεύρηται τοῦτο. λέγουσι γὰρ ὡς ὁσέων ἂν ἡμερέων ᾖ ἡ πᾶσα ὁδός, τοσοῦτοι ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεστᾶσι, κατὰ ἡμερησίην ὁδὸν ἑκάστην ἵππος τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος· τοὺς οὔτε νιφετός, οὐκ ὄμβρος, οὐ καῦμα, οὐ νὺξ ἔργει μὴ οὐ κατανύσαι τὸν προκείμενον αὐτῷ δρόμον τὴν ταχίστην.

περὶ ὧν προσεποιεῖτο πράττειν ὁ Ξέρξης ὥστε λαθεῖν δρασμὸν βουλευόμενος — περὶ τῶν ἐν Πέρσαις ἀγγελιῶν καὶ τοῦ κατὰ διάδοχον δρόμον

3. Κωλιάδες – φρύξουσι (Strabo p. 398)

1. τουτέων z || 3. φρύξουσι Ioach. Kuhnius: φρίξουσι || 4. ἐπελάσαντος βασιλῆος z || 6. ὑπόθηται Rb || πλώειν z || 8. κινδυνεύσηι ἀπολέσθαι *ABR*: ἀπολέσθαι κινδυνεύσηι *Ccorr. P*, ἀπολέσθαι κινδυνεύσει *Cpr.* b, ἀπολέσθαι κινδυνεῦσαι z || ἐβούλευσε *Prz* || 9. ἐπίδημος *R* || 10. γαυλοὺς *L* || 13. ὁρῶντες *ABR*, ὁρέωντες *C* || 14. παρεσκεύαστο z || μὲν πολεμίζειν b || 15. τουτέων z || 16. ἐόντα om. *R* || 18. παρεοῦσάν *Pz*: παροῦσάν || τουτέων z || 19. ἔστι *PRz* || 20. ὅσον *A*, ὅσων ceteri || 21. ᾖ ἡ Schaefer: ἡ || 22. ἵππος τε καὶ ἀνὴρ om. z || ἵπποι *R*b || 23. τεταγμένοι z || ἐέργει z || 24. ἑωυτῷ z

ὁ μὲν δὴ πρῶτος δραμὼν παραδιδοῖ τὰ ἐντεταλμένα τῷ δευτέρῳ, ὁ δὲ δεύτερος τῷ τρίτῳ· τὸ δὲ ἐνθεῦτεν ἤδη κατ' ἄλλον καὶ ἄλλον διεξέρχεται παραδιδόμενα, κατά περ Ἕλλησι ἡ λαμπαδηφορίη τὴν τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελέουσι. τοῦτο τὸ δράμημα τῶν ἵππων καλέουσι Πέρσαι ἀγγαρήιον. ἡ μὲν 99
δὴ πρώτη ἐς Σοῦσα ἀγγελίη ἀπικομένη, ὡς ἔχοι Ἀθήνας Ξέρξης, ἔτερψε οὕτω δή τι Περσέων τοὺς ὑπολειφθέντας ὡς τάς τε ὁδοὺς μυρσίνῃ πάσας ἐστόρεσαν καὶ ἐθυμίων θυμιήματα καὶ αὐτοὶ ἦσαν ἐν θυσίῃσί τε καὶ εὐπαθείῃσι· ἡ δὲ δευτέρη σφι ἀγγελίη ἐπεξελθοῦσα συνέχεε οὕτω ὥστε τοὺς κιθῶνας κατερρήξαντο πάντες, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτῳ, Μαρδόνιον ἐν αἰτίῃ τιθέντες· οὐκ οὕτω δὲ περὶ τῶν νεῶν ἀχθόμενοι ταῦτα οἱ Πέρσαι ἐποίευν ὡς περὶ αὐτῷ Ξέρξῃ δειμαίνοντες.

Καὶ περὶ Πέρσας μὲν ἦν ταῦτα τὸν πάντα μεταξὺ χρό- 100
νον γενόμενον, μέχρι οὗ Ξέρξης αὐτός σφεας ἀπικόμενος ἔπαυσε. Μαρδόνιος δὲ ὁρέων μὲν Ξέρξην συμφορὴν μεγάλην ἐκ τῆς ναυμαχίης ποιεύμενον, ὑποπτεύων δὲ αὐτὸν δρησμὸν βουλεύειν ἐκ τῶν Ἀθηνέων, φροντίσας πρὸς ἑωυτὸν ὡς δώσει δίκην ἀναγνώσας βασιλέα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καί οἱ κρέσσον εἴη ἀνακινδυνεῦσαι ἢ κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα ἢ αὐτὸν καλῶς τελευτῆσαι τὸν βίον ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα· πλέον μέντοι ἔφερέ οἱ ἡ γνώμη κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα· λογισάμενος ὦν ταῦτα προσέφερε τὸν λόγον τόνδε. "δέσποτα, μήτε λυπέο μήτε συμφορὴν μηδεμίαν μεγάλην ποιεῦ τοῦδε τοῦ γεγονότος εἵνεκα πρήγματος. οὐ

συμβουλὴ Μαρδονίου πρὸς Ξέρξην περὶ τοῦ κατὰ γῆν ἀγωνίσασθαι

---

2. κατὰ *C* ‖ 3. καὶ ἄλλον reddidit primus Valla (*alium atque alium*) : om. *L* ‖ Ἕλλησι] παρὰ Ἕλλησι ? ‖ 4. λαμπαδιφορίη *R* ‖ 5. ἀγγειρήιον *R* ‖ 6. ἔχει b ‖ 8. μυρσίνῃσι z ‖ πάντες b ‖ 9. ἔσαν z ‖ εὐπαθίῃσι *L* ‖ 11. βοῇ] καὶ βοῇ ? ‖ ἐχρέοντο *P* ‖ 12. αἰτίῃσι *P*b ‖ θέντες b ‖ 13. νηῶν *ABR*z ‖ 16. γινόμενον Bekkerus ‖ 17. ὁρῶν *ABP* ‖ 18. ποιεύμενον ἐκ τῆς ναυμαχίης b ‖ δὲ om. *Apr.* ‖ 19. ἀθηναίων *CPpr. R*bz ‖ 20. βασιλῆα z ‖ 21. κρεῖσσον *ABR* ‖ καὶ ἢ b ‖ 22. ἢ αὐτὸν - 24. Ἑλλάδα om. *B*[1], eadem bis *R* ‖ 23. πλέων *Cpr.*, πλέω z ‖ οἱ om *B*[2] ‖ ἡ om. *R* ‖ 25. μηδεμίην bz

γὰρ ξύλων ἀγὼν ὁ τὸ πᾶν φέρων ἐστὶ ἡμῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων. σοὶ δὲ οὔτε τις τούτων τῶν τὸ πᾶν σφίσι ἤδη δοκεόντων κατεργάσθαι ἀποβὰς ἀπὸ τῶν νεῶν πειρήσεται ἀντιωθῆναι οὔτ' ἐκ τῆς ἠπείρου τῆσδε· οἵ τε ἡμῖν ἠντιώθησαν, ἔδοσαν δίκας. εἰ μέν νυν δοκέει, αὐτίκα πειρώμεθα τῆς Πελοποννήσου· εἰ δὲ καὶ δοκέει ἐπισχεῖν, παρέχει ποιέειν ταῦτα. μηδὲ δυσθύμεε· οὐ γάρ ἐστι Ἕλλησι οὐδεμία ἔκδυσις μὴ οὐ δόντας λόγον τῶν ἐποίησαν νῦν τε καὶ πρότερον εἶναι σοὺς δούλους. μάλιστα μέν νυν ταῦτα ποίεε· εἰ δ' ἄρα τοι βεβούλευται αὐτὸν ἀπελαύνοντα ἀπάγειν τὴν στρατιήν, ἄλλην ἔχω καὶ ἐκ τῶνδε βουλήν. σὺ Πέρσας, βασιλεῦ, μὴ ποιήσῃς καταγελάστους γενέσθαι Ἕλλησι· οὐδὲν γὰρ ἐν Πέρσῃσί τοι δεδήληται τῶν πρηγμάτων, οὐδ' ἐρέεις ὅκου ἐγενόμεθα ἄνδρες κακοί. εἰ δὲ Φοίνικές τε καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Κύπριοί τε καὶ Κίλικες κακοὶ ἐγένοντο, οὐδὲν πρὸς Πέρσας τοῦτο προσήκει τὸ πάθος. ἤδη ὦν, ἐπειδὴ οὐ Πέρσαι τοι αἴτιοί εἰσι, ἐμοὶ πείθεο. εἴ τοι δέδοκται μὴ παραμένειν, σὺ μὲν ἐς ἤθεα τὰ σεωυτοῦ ἀπέλαυνε τῆς στρατιῆς ἀπάγων τὸ πολλόν, ἐμὲ δὲ σοὶ χρὴ τὴν Ἑλλάδα παρασχεῖν δεδουλωμένην, τριήκοντα μυριάδας τοῦ στρατοῦ ἀπολεξάμενον."
101 ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη τε καὶ ἥσθη, πρὸς Μαρδόνιόν τε βουλευσάμενος ἔφη ὑποκρινέεσθαι ὁκότερον ποιήσει τούτων. ὡς δὲ ἐβουλεύετο ἅμα Περσέων τοῖσι ἐπικλήτοισι, ἔδοξέ οἱ καὶ Ἀρτεμισίην ἐς συμβουλίην μεταπέμψασθαι, ὅτι πρότερον ἐφαίνετο μούνη νοέουσα τὰ ποιητέα ἦν. ὡς δὲ ἀπίκετο ἡ Ἀρτεμισίη, μεταστησάμενος τούς ἄλλους τούς τε συμβούλους Περσέων καὶ τοὺς δορυφό-

βουλὴ Ξέρξου μετὰ Ἀρτεμισίας περὶ ὧν Μαρδόνιος συνεβούλευσεν

2. οὐδέ τις b ‖ τουτέων z ‖ σφι *L* ‖ 3. κατεργάσασθαι *Rdz* ‖ 6. παρέχειν *C*, παρέχεις b ‖ 7. δυσθύμεϊ *L* ‖ ἔτι b ‖ οὐδὲ μία *AB*, οὐδεμίη z ‖ 9. σοὺς] τοὺς *R* ‖ ποιέειν *R* ‖ 10. ἀπαγαγεῖν *R* ‖ 13. τοῖσι πέρσῃσι *R*, πέρσῃσι τοῖσι ceteri. Πέρσῃσί τοι τι Valckenaer, Πέρσῃσι τοισίδε Reiske ‖ 14. ἐρεῖς *L* ‖ 17. ἐμοὶ] μὴ b ‖ εἴ τι *R* ‖ μὴ om. *C* ‖ παραμενέειν *R* ‖ 18. τὰς εωυτοῦ *AB* ‖ 19. δέ σοι *L* ‖ 22. ὑποκρινέεσθαι Bredovius: ἀποκρινεῖσθαι codices, ἀποκρίνασθαι z ‖ 23. τουτέων z ‖ δ' b ‖ 24. ἐπὶ συμβουλὴν *PRz* ‖ 27. τῶν δορυφόρων b

ρους, ἔλεξε Ξέρξης τάδε. "κελεύει με Μαρδόνιος μένοντα
αὐτοῦ πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου, λέγων ὥς μοι Πέρσαι
τε καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς οὐδενὸς μεταίτιοι πάθεός εἰσι, ἀλλὰ
βουλομένοισί σφι γένοιτ' ἂν ἀπόδεξις. ἐμὲ ὦν ἢ ταῦτα κε-
λεύει ποιέειν, ἢ αὐτὸς ἐθέλει τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξά-
μενος τοῦ στρατοῦ παρασχεῖν μοι τὴν Ἑλλάδα δεδουλωμένην,
αὐτὸν δέ με κελεύει ἀπελαύνειν σὺν τῷ λοιπῷ στρατῷ ἐς
ἤθεα τὰ ἐμά. σὺ ὦν ἐμοί, καὶ γὰρ περὶ τῆς ναυμαχίης εὖ
συνεβούλευσας τῆς γενομένης οὐκ ἐῶσα ποιέεσθαι, νῦν τε
συμβούλευσον ὁκότερα ποιέων ἐπιτύχω εὖ βουλευσάμενος."
ὁ μὲν ταῦτα συνεβουλεύετο, ἡ δὲ λέγει τάδε. "βασιλεῦ, χα- 102
λεπὸν μέν ἐστι συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ ἄριστα εἴπασαν,
ἐπὶ μέντοι τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι δοκέει μοι αὐτὸν μὲν
σε ἀπελαύνειν ὀπίσω, Μαρδόνιον δέ, εἰ ἐθέλει τε καὶ ὑπο-
δέκεται ταῦτα ποιήσειν, αὐτοῦ καταλιπεῖν σὺν τοῖσι ἐθέλει.
τοῦτο μὲν γὰρ ἢν καταστρέψηται τά φησι θέλειν καί οἱ προ-
χωρήσῃ τὰ νοέων λέγει, σὸν τὸ ἔργον ὦ δέσποτα γίνεται·
οἱ γὰρ σοὶ δοῦλοι κατεργάσαντο. τοῦτο δὲ ἢν τὰ ἐναντία τῆς
Μαρδονίου γνώμης γένηται, οὐδεμία συμφορὴ μεγάλη ἔσται
σέο τε περιεόντος καὶ ἐκείνων τῶν πρηγμάτων περὶ οἶκον τὸν
σόν· ἢν γὰρ σύ τε περιῇς καὶ οἶκος ὁ σός, πολλοὺς πολλάκις
ἀγῶνας δραμέονται περὶ σφέων αὐτῶν οἱ Ἕλληνες. Μαρ-
δονίου δέ, ἤν τι πάθῃ, λόγος οὐδεὶς γίνεται· οὐδέ τι νικῶντες
οἱ Ἕλληνες νικῶσι, δοῦλον σὸν ἀπολέσαντες. σὺ δέ, τῶν
εἵνεκα τὸν στόλον ἐποιήσαο, πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπελᾷς."
Ἥσθη τε δὴ τῇ συμβουλίῃ Ξέρξης· λέγουσα γὰρ ἐπε- 103
τύγχανε τά περ αὐτὸς ἐνόεε. οὐδὲ γὰρ εἰ πάντες καὶ πᾶσαι

14. Μαρδόνιον – 15 καταλιπεῖν Lexicon Vindob. p. 185

2. ἀποπειρᾶσθαι z ‖ 4. ἀπόδιξις A, ἀπόδειξις R ‖ σφισι b ‖ 7. αὐτῷ δέ μοι b ‖ λυπῶι Apr. B[1] ‖ 8. τάμά z ‖ 9. τε] ἄγε? ‖ 10. ποιέω C ‖ 11. συνεβουλεύσατο b ‖ 13. μέν σε bz: μὲν σὲ ‖ 14. ἐθέλοι τε z, ἐθέλετε Lex. Vind. ‖ ὑποδέδεκται R ‖ 15. καταλειπεῖν B ‖ 16. τοῦτο – θέλειν om. R ‖ τά σφισι CP ‖ θέλειν A[2]B: θέλει A[1]CPb, ἐθέλει sz ‖ προχωρήσει Rd, προχωρήσοι z ‖ 19. οὐδὲ μία AB, οὐδεμίη z ‖ 22. αὐτέων z ‖ 25. ἐποιήσω L ‖ 26. δὴ om. R ‖ συμβουλῇ PRbz ‖ ἐτύγχανε b ‖ 27. ἐπενόεε z

συνεβούλευον αὐτῷ μένειν, ἔμενε ἂν δοκέειν ἐμοί· οὕτω
καταρρωδήκεε. ἐπαινέσας δὲ τὴν Ἀρτεμισίην, ταύτην μὲν
ἀποστέλλει ἄγουσαν αὐτοῦ τοὺς παῖδας ἐς Ἔφεσον· νόθοι
104 γάρ τινες παῖδές οἱ συνείποντο. συνέπεμπε δὲ τοῖσι παισὶ
φύλακον Ἑρμότιμον, γένος μὲν ἐόντα Πηδασέα, φερόμενον
δὲ οὐ τὰ δεύτερα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλέι· [οἱ δὲ Πη-
δασέες οἰκέουσι ὑπὲρ Ἁλικαρνησσοῦ· ἐν δὲ τοῖσι Πηδάσοισι
τουτέοισι τοιόνδε συμφέρεται πρῆγμα γίνεσθαι· ἐπεὰν τοῖσι
ἀμφικτυόσι πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος μέλλῃ
τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπόν, τότε ἡ ἱρείη αὐτόθι τῆς
Ἀθηναίης φύει πώγωνα μέγαν. τοῦτο δέ σφι δὶς ἤδη ἐγέ-
105 νετο. ἐκ τούτων δὴ τῶν Πηδασέων ὁ Ἑρμότιμος ἦν,] τῷ
μεγίστη τίσις ἤδη ἀδικηθέντι ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς
ἴδμεν. ἁλόντα γὰρ αὐτὸν ὑπὸ πολεμίων καὶ πωλεόμενον
ὠνέεται Πανιώνιος ἀνὴρ Χῖος, ὃς τὴν ζόην κατεστήσατο ἀπ'
ἔργων ἀνοσιωτάτων. ὅκως γὰρ κτήσαιτο παῖδας εἴδεος ἐπαμ-
μένους, ἐκτάμνων ἀγινέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἔφεσον
χρημάτων μεγάλων· παρὰ γὰρ τοῖσι βαρβάροισι τιμιώτεροί
εἰσι οἱ εὐνοῦχοι πίστιος εἵνεκα τῆς πάσης τῶν ἐνορχίων. ἄλ-
λους τε δὴ ὁ Πανιώνιος ἐξέταμε πολλούς, ἅτε ποιεύμενος ἐκ
τούτου τὴν ζόην, καὶ δὴ καὶ τοῦτον. καὶ οὐ γὰρ τὰ πάντα
ἐδυστύχεε ὁ Ἑρμότιμος, ἀπικνέεται ἐκ τῶν Σαρδίων παρὰ

ἀπόπεμψις Ἀρτεμισίας εἰς Ἔφεσον μετὰ τῶν νόθων Ξέρξου παίδων
περὶ Ἑρμοτίμου τοῦ Πηδασέως καὶ τῶν αὐτῷ συμβάντων περὶ τοῦ
τὴν ἐν Πηδάσοις ἱέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς φύειν πώγωνα ἐπὶ μελλούσαις συμ-
φοραῖς

---

3. Plutarchus mor. p. 870. — 8. τοιόνδε - γίνεσθαι Lexicon Vindob. p. 167

1. μενέειν *C* ‖ 2. καταρρωδήκεε *P* ‖ ταύτην] ταύτην τὴν *R* ‖ 3. τοὺς om. *ABC*𝔡 ‖ 4. συνέσποντο *AB*, συνέποντο *C* ‖ 5. πηδασσέα *B* ‖ 6. βασιλέι - 7 Πη(δάσοισι) om. *C* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ οἱ δὲ - 12 ἦν abiecit Valckenaer ‖ πηδασσέες *B* ‖ 7. ἁλικαρνησσοῦ *AB* ‖ Πηδασέοισι z ‖ 8. τούτοισι *PR*z ‖ τοιοῦτον Lex. Vind ‖ φέρεται *PR*z ‖ γενέσθαι 𝔡 ‖ 9. ἀμφικτύοσι *R*z ‖ 10. ἱερείη *ABC*, ἱρέη *R* ‖ 11. τρὶς ? ‖ 12. τουτέων z ‖ 15. παιώνιος *R* ‖ ζώην *C*, ζωὴν *R* ‖ κατεκτήσατο Cobet ‖ 16. ἀνοσιώτατον *B*[1] ‖ 17. ἐκταμὼν Reiske ‖ σάρδιάς τε καὶ ἐς ἔφεσον *R* ‖ 19. εἵνεκεν *R* ‖ ἐνορχέων *P*z, ἐνορχιέων *R* ‖ 20. παιώνιος *R* ‖ ποιεόμενος *R* ‖ 21. τουτέων z ‖ ζώην *C* ‖ καὶ δὴ] καὶ *A*[1]

βασιλέα μετ' ἄλλων δώρων, χρόνου δὲ προϊόντος πάντων τῶν εὐνούχων ἐτιμήθη μάλιστα παρὰ Ξέρξῃ. ὡς δὲ τὸ στράτευμα 106
τὸ Περσικὸν ὥρμα βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας ἐὼν ἐν Σάρδισι, ἐνθαῦτα καταβὰς κατὰ δή τι πρῆγμα ὁ Ἑρμότιμος ἐς γῆν τὴν Μυσίην, τὴν Χῖοι μὲν νέμονται Ἀταρνεὺς δὲ καλέεται, εὑρίσκει τὸν Πανιώνιον ἐνθαῦτα. ἐπιγνοὺς δὲ ἔλεγε πρὸς αὐτὸν πολλοὺς καὶ φιλίους λόγους, πρῶτα μέν οἱ καταλέγων ὅσα αὐτὸς δι' ἐκεῖνον ἔχοι ἀγαθά, δεύτερα δέ οἱ ὑπισχνεύμενος ἀντὶ τούτων ὅσα μιν ἀγαθὰ ποιήσει ἢν κομίσας τοὺς οἰκέτας οἰκέῃ ἐκείνῃ. ὥστε ὑποδεξάμενον ἄσμενον τοὺς λόγους τὸν Πανιώνιον κομίσαι τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα. ὡς δὲ ἄρα πανοικίῃ μιν περιέλαβε, ἔλεγε ὁ Ἑρμότιμος τάδε. "ὦ πάντων ἀνδρῶν ἤδη μάλιστα ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων τὸν βίον κτησάμενε, τί σε ἐγὼ κακὸν ἢ αὐτὸς ἢ τῶν ἐμῶν τίς σε προγόνων ἐργάσατο, ἢ σὲ ἢ τῶν σῶν τινα, ὅτι με ἀντ' ἀνδρὸς ἐποίησας τὸ μηδὲν εἶναι; ἐδόκεές τε θεοὺς λήσειν οἷα ἐμηχανῶ τότε· οἵ σε ποιήσαντα ἀνόσια, νόμῳ δικαίῳ χρεώμενοι, ὑπήγαγον ἐς χεῖρας τὰς ἐμάς, ὥστε σε μὴ μέμψασθαι τὴν ἀπ' ἐμέο τοι ἐσομένην δίκην." ὡς δέ οἱ ταῦτα ὠνείδισε, ἀχθέντων τῶν παίδων ἐς ὄψιν ἠναγκάζετο ὁ Πανιώνιος τῶν ἑωυτοῦ παίδων τεσσέρων ἐόντων τὰ αἰδοῖα ἀποτάμνειν, ἀναγκαζόμενος δὲ ἐποίεε ταῦτα· αὐτοῦ τε, ὡς ταῦτα ἐργάσατο, οἱ παῖδες ἀναγκαζόμενοι ἀπέταμνον. Πανιώνιον μέν νυν οὕτω περιῆλθε ἥ τε τίσις καὶ Ἑρμότιμος.

2. ὡς – 3 βασιλεύς ibidem p. 133. — 9. ἢν – 11 γυναῖκα Thomas M. p. 270

1. βασιλῆα z ‖ 2. μάλιστα ἐτιμήθη παρὰ βασιλεῖ ξέρξῃ *R* ‖ 3. ὅρμα *R* ‖ ὁ βασιλεὺς z ‖ ἐὸν *B* ‖ 4. ἐνθαῦτα δὲ *R*(sic) ‖ καβὰς *A*[1] ‖ 5. μὲν om. *R* ‖ ἀταρνέος *R* ‖ 6. παιώνιον *R* ‖ ἔλεγεν ἄρα πρὸς *R* ‖ 8. ἔχει b ‖ ὑπισχεύμενος *A*[1] ‖ 9. τουτέων z ‖ ποιήσει *R*: ποιήσειεν ‖ κομισάμενος *R* ‖ 10. οἰκέτας] παῖδας *CP*bz ‖ ἀποδεξάμενον *P* ‖ ἄσμενον om. Thom. ‖ 11. παιώνιον *R* ‖ 12. παροικίῃ b ‖ 14. τίς σε *CP*z: τις *R*, τις σε reliqui ‖ 15. προγόνων om. *R* ‖ bis ἢ *A* ‖ 17. χρεόμενοι *P* ‖ 18. ἐς om. *R* ‖ γέρας *CP*bz ‖ 19. τοι] του *R*, om. b ‖ ὠνείδιζε *CP*bz ‖ 20. παιώνιος *R* ‖ 21. τεσσάρων *C* ‖ 22. $\overset{\text{ὡ}}{\text{ὅ}}$ς *P*, ὃς b ‖ 23. παιώνιον *R* ‖ μὲν νῦν *C* ‖ 24. τε om. *R* ‖ ὁ ἑρμότιμος *CP*bz

107 Ξέρξης δὲ ὡς τοὺς παῖδας ἐπέτρεψε Ἀρτεμισίῃ ἀπάγειν ἐς Ἔφεσον, καλέσας Μαρδόνιον ἐκέλευσέ μιν τῆς στρατιῆς διαλέγειν τοὺς βούλεται, καὶ ποιέειν τοῖσι λόγοισι τὰ ἔργα πειρώμενον ὅμοια. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην ἐς τοσοῦτο ἐγίνετο, τῆς δὲ νυκτὸς κελεύσαντος βασιλέος τὰς νέας οἱ στρατηγοὶ ἐκ τοῦ Φαλήρου ἀπῆγον ὀπίσω ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ὡς τάχεος εἶχε ἕκαστος, διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλέι. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ ἦσαν Ζωστῆρος πλέοντες οἱ βάρβαροι, ἀνατείνουσι γὰρ ἄκραι λεπταὶ τῆς ἠπείρου ταύτης, ἔδοξάν τε νέας εἶναι καὶ ἔφευγον ἐπὶ πολλόν. χρόνῳ δὲ μαθόντες ὅτι οὐ νέες εἶεν ἀλλ' ἄκραι, συλλεχθέντες ἐκομίζοντο.

108 Ὡς δὲ ἡμέρη ἐγίνετο, ὁρέοντες οἱ Ἕλληνες κατὰ χώρην μένοντα τὸν στρατὸν τὸν πεζὸν ἤλπιζον καὶ τὰς νέας εἶναι περὶ Φάληρον, ἐδόκεόν τε ναυμαχήσειν σφέας παραρτέοντό τε ὡς ἀλεξησόμενοι. ἐπεὶ δὲ ἐπύθοντο τὰς νέας οἰχωκυίας, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐδόκεε ἐπιδιώκειν. τὸν μέν νυν ναυτικὸν τὸν Ξέρξεω στρατὸν οὐκ ἐπεῖδον διώξαντες μέχρι Ἄνδρου, ἐς δὲ τὴν Ἄνδρον ἀπικόμενοι ἐβουλεύοντο. Θεμιστοκλέης μέν νυν γνώμην ἀπεδείκνυτο διὰ νήσων τραπομένους καὶ ἐπιδιώξαντας τὰς νέας πλέειν ἰθέως ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον λύσοντας τὰς γεφύρας· Εὐρυβιάδης δὲ τὴν ἐναντίην ταύτῃ γνώμην ἐτίθετο, λέγων ὡς εἰ λύσουσι τὰς σχεδίας, τοῦτ' ἂν μέγιστον πάντων σφι κακῶν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσαιτο. εἰ γὰρ ἀναγκασθείη ἀπολαμφθεὶς ὁ Πέρσης μένειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, πειρῷτο ἂν ἡσυχίην μὴ ἄγειν, ὡς ἄγοντι μέν οἱ ἡσυχίην οὔτε

ἀναχώρησις τῶν ἐν Φαλήρῳ νεῶν εἰς Ἑλλήσποντον ἐπὶ τῷ φυλάξαι τὴν γέφυραν   ὅτι μέχρι Ἄνδρου ἐδίωξαν τοὺς βαρβάρους οἱ Ἕλληνες   βουλὴ Θεμιστοκλέους καὶ Εὐρυβιάδου περὶ τοῦ λῦσαι τὰς γεφύρας ἢ μή

1. ἀρτεμισίῃ ἐπέτρεψε *CP*bz ‖ 2. ἐκέλευέ *R* ‖ 3. τοὺς ἂν βούληται z ‖ 4. ὁμοῖα *CP*bz ‖ τοσοῦτον *R*z ‖ 5. βασιλῆος z ‖ νῆας *R*z ‖ 7. ταχέως sz ‖ ἔσχεν *R* ‖ φυλαξούσας *R*, διαφυλάξας b ‖ 8. βασιλεῖ *ABR*, βασιλῆα z ‖ ἔσαν z ‖ πλώοντες *PR*z ‖ 9. ἠπείρου, ταύτας *R* ‖ 10. νῆας *R*z ‖ 11. νέες *C*b: νῆες ‖ 12. ἐγίνετο *ABR*: ἐγένετο ‖ ὁρῶντες *AB*, ὁρέωντες *C* ‖ 13. νῆας *R*z ‖ 15. δ' *R* ‖ νῆας *R*z ‖ οἰχωκυῖα *R* ‖ 16. τὸν μὲν στρατὸν τὸν ξέρξεω οὐκ ἐπεῖδον *R* ‖ 19. ἐπεδείκνυτο *R* ‖ 20. νῆας *R*z ‖ πλώειν *R*z ‖ 23. σφέας *R*, σφεῖς z ‖ κακὸν *R* ‖ ἐργάσατο *R*, ἐργάσαιντο sz ‖ 24. ἐν τῇ εὐρώπῃ μένειν *R* ‖ 25. πειρῷτ' *AB*bz

τι προχωρέειν οἷόν τε ἔσται τῶν πρηγμάτων οὔτε τις κομιδὴ τὸ ὀπίσω φανήσεται, λιμῷ τέ οἱ ἡ στρατιὴ διαφθερέεται, ἐπιχειρέοντι δὲ αὐτῷ καὶ ἔργου ἐχομένῳ πάντα τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην οἷά τε ἔσται προσχωρῆσαι κατὰ πόλις τε καὶ κατὰ ἔθνεα, ἤτοι ἁλισκομένων γε ἢ πρὸ τούτου ὁμολογεόντων· τροφήν τε ἕξειν σφέας τὸν ἐπέτειον αἰεὶ τὸν τῶν Ἑλλήνων καρπόν. ἀλλὰ δοκέειν γὰρ νικηθέντα τῇ ναυμαχίῃ οὐ μενέειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τὸν Πέρσην· ἐατέον ὦν εἶναι φεύγειν, ἐς ὃ ἔλθῃ φεύγων ἐς τὴν ἑωυτοῦ· τὸ ἐνθεῦτεν δὲ περὶ τῆς ἐκείνου ποιέεσθαι ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐκέλευε. ταύτης δὲ εἴχοντο τῆς γνώμης καὶ Πελοποννησίων τῶν ἄλλων οἱ στρατηγοί.

109 ὡς δὲ ἔμαθε ὅτι οὐ πείσει τούς γε πολλοὺς πλέειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὁ Θεμιστοκλέης, μεταβαλὼν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (οὗτοι γὰρ μάλιστα ἐκπεφευγότων περιημέκτεον, ὁρμέατό τε ἐς τὸν Ἑλλήσποντον πλέειν καὶ ἐπὶ σφέων αὐτῶν βαλόμενοι, εἰ οἱ ἄλλοι μὴ βουλοίατο) ἔλεγέ σφι τάδε. "καὶ αὐτὸς ἤδη πολλοῖσι παρεγενόμην καὶ πολλῷ πλέω ἀκήκοα τοιάδε γενέσθαι, ἄνδρας ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα. ἡμεῖς δέ, εὕρημα γὰρ εὑρήκαμεν ἡμέας τε αὐτοὺς καὶ τὴν Ἑλλάδα, νέφος τοσοῦτο ἀνθρώπων ἀνωσάμενοι, μὴ διώκωμεν ἄνδρας φεύγοντας. τάδε γὰρ οὐχ ἡμεῖς κατεργασάμεθα, ἀλλὰ θεοί τε καὶ ἥρωες, οἳ ἐφθόνησαν ἄνδρα ἕνα τῆς τε Ἀσίης καὶ τῆς Εὐρώπης βασιλεῦσαι ἐόντα ἀνόσιόν τε καὶ ἀτάσθαλον· ὃς τά τε ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ ἐποιέετο, ἐμπιπράς τε καὶ καταβάλλων τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα· ὃς

δημηγορία Θεμιστοκλέους πρὸς Ἀθηναίους βουλομένους λῦσαι τὰς γεφύρας

2. οἱ om. b ‖ ἡ om. *Apr. R* ‖ διαφθαρέεται *ABC*b ‖ 3. ἐπιχωρέοντι *R* ‖ 4. ἔστι b ‖ προχωρῆσαι *C* ‖ 6. ἐπ' ἔτιον *R* ‖ τὸν τῶν *AB*: τῶν ‖ 7. ἀλλ' οὐ δοκεῖν *C* ‖ μένειν *C*b ‖ 8. πέρσεα *R*, Περσέα z ‖ 9. ἔλθοι *ABC*b ‖ 10. ἤδη om. b ‖ δὴ b ‖ 12. ἔμαθον b ‖ πλώειν *Rz* ‖ 13. πρὸς] ἔλεγε πρὸς *R* ‖ 14. ὁρμέατό *R*: ὡρμέατό ‖ 15. πλώειν *Rz* ‖ αὐτέων z ‖ βαλλόμενοι *C*(?)z, βουλόμενοι *R* ‖ 16. εἰ ὦλλοι *R* ‖ 17. πλείω *R* ‖ 19. προτέρην b ‖ 21. τοσοῦτο/// *A*, τοσοῦτον *PRz* ‖ ἀνωσάμενοι *Ppr. Rz* idemque *I*[m] sed eadem manu inductum: ἀνασωσάμενοι ‖ 24. τε om. *PRz* ‖ 26. ἐμπιπρεὶς *AB*, ἐμπιπρήσας *C*

καὶ τὴν θάλασσαν ἀπεμαστίγωσε πέδας τε κατῆκε. ἀλλ' εὖ γὰρ ἔχει ἐς τὸ παρεὸν ἡμῖν, νῦν μὲν ἐν τῇ Ἑλλάδι καταμείναντας ἡμέων τε αὐτῶν ἐπιμεληθῆναι καὶ τῶν οἰκετέων· καί τις οἰκίην τε ἀναπλασάσθω καὶ σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω, παντελέως ἀπελάσας τὸν βάρβαρον· ἅμα δὲ τῷ ἔαρι καταπλέωμεν ἐπὶ Ἑλλησπόντου καὶ Ἰωνίης." ταῦτα ἔλεγε ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι ἐς τὸν Πέρσην, ἵνα, ἦν ἄρα τί μιν καταλαμβάνῃ πρὸς Ἀθηναίων πάθος, ἔχῃ ἀποστροφήν· τά περ ὦν καὶ ἐγένετο.

110 Θεμιστοκλέης μὲν ταῦτα λέγων διέβαλλε, Ἀθηναῖοι δὲ ἐπείθοντο· ἐπειδὴ γὰρ καὶ πρότερον δεδογμένος εἶναι σοφὸς ἐφάνη ἐὼν ἀληθέως σοφός τε καὶ εὔβουλος, πάντως ἕτοιμοι ἦσαν λέγοντι πείθεσθαι. ὡς δὲ οὗτοί οἱ ἀνεγνωσμένοι ἦσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ὁ Θεμιστοκλέης ἄνδρας ἀπέπεμπε ἔχοντας πλοῖον, τοῖσι ἐπίστευε σιγᾶν ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικνεομένοισι, τὰ αὐτὸς ἐνετείλατο βασιλέι φράσαι· τῶν καὶ Σίκιννος ὁ οἰκέτης αὖτις ἐγένετο· οἳ ἐπείτε ἀπίκοντο πρὸς τὴν Ἀττικήν, οἱ μὲν κατέμενον ἐπὶ τῷ πλοίῳ, Σίκιννος δὲ ἀναβὰς παρὰ Ξέρξην ἔλεγε τάδε. "ἔπεμψέ με Θεμιστοκλέης ὁ Νεοκλέος, στρατηγὸς μὲν Ἀθηναίων ἀνὴρ δὲ τῶν συμμάχων πάντων ἄριστος καὶ σοφώτατος, φράσοντά τοι ὅτι Θεμιστοκλέης ὁ Ἀθηναῖος, σοὶ βουλόμενος ὑπουργέειν, ἔσχε τοὺς Ἕλληνας τὰς νέας βουλομένους διώκειν καὶ τὰς ἐν Ἑλλη-

ὅτι Θεμιστοκλῆς ἐμήνυσε Ξέρξῃ κωλῦσαι αὐτὸς τὴν τῶν γεφυρῶν διάλυσιν

---

3. καί τις - 4 ἐχέτω Eustathius Od. p. 1425

1. παῖδας b ‖ 2. ἡμῖν νῦν Bekkerus ‖ καταμείναντας[ες] *P*, καταμείναντες *Rz* ‖ 3. αὐτῶν *PR*: αὐτέων ‖ ἐπιμεληθῶμεν z ‖ 4. ἀναπλασσάσθω z. Eust. ‖ σπόρους *C*, σπορᾶς Eust. ‖ παντελέως *AB*: παντελῶς ‖ 6. ἑλλήσποντον *C* ‖ ὑποθήκην z ‖ 7. ποιήσασθαι *BR* ‖ πέρσεα *Rz* ‖ ἦν] εἰ *C* ‖ ἀρά τι *AB* ‖ μήν *B*[1] ‖ 8. ἔχει *R* ‖ 10. θεμιστοκλῆς b ‖ μὲν λέγων ταῦτα b, ταῦτα μὲν λέγων z ‖ διέβαλε z ‖ 11. ἐπύθοντο b ‖ 12. ἑτοῖμοι *CP*bz ‖ 13. ἔσαν z ‖ οὗτοι ἀνεγνωσμένη *R* ‖ ἔσαν z ‖ 14. ὁ om. *R* ‖ 15. ἐπίστευσε *R*, ἐπέστελλε z ‖ ἀφικνεομένοισι *C*, ἀπικομένοισι *PRz* ‖ 16. τὰ αὐτὸς] τούτοισιν *R* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ σίκινος *R*b ‖ 17. ἐπειδὴ *PRz* ‖ ἀπίκαντο b ‖ 18. σίκυννος *C*, σίκινος *R*b ‖ 19. ξέρξεα *Rz* ‖ 21. ὅτι] ὁ *C* ‖ 22. σοὶ] σὺ *C*, om. *R* ‖ ὑποργέειν *AB* ‖ 23. νῆας *Rz*

σπόντῳ γεφύρας λύειν. καὶ νῦν κατ' ἡσυχίην πολλὴν κομίζεο." οἱ μὲν ταῦτα σημήναντες ἀπέπλεον ὀπίσω.

Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπείτε σφι ἀπέδοξε μήτ' ἐπιδιώκειν ἔτι 111 προσωτέρω τῶν βαρβάρων τὰς νέας μήτε πλέειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον λύσοντας τὸν πόρον, τὴν Ἄνδρον περικατέατο ἐξελεῖν ἐθέλοντες. πρῶτοι γὰρ Ἄνδριοι νησιωτέων αἰτηθέντες πρὸς Θεμιστοκλέος χρήματα οὐκ ἔδοσαν, ἀλλὰ προϊ-* σχομένου Θεμιστοκλέος λόγον τόνδε, ὡς ἥκοιεν Ἀθηναῖοι περὶ ἑωυτοὺς ἔχοντες δύο θεοὺς μεγάλους, πειθώ τε καὶ ἀναγκαίην, οὕτω τέ σφι κάρτα δοτέα εἶναι χρήματα, ὑπεκρίναντο πρὸς ταῦτα λέγοντες ὡς κατὰ λόγον ἦσαν ἄρα αἱ Ἀθῆναι μεγάλαι τε καὶ εὐδαίμονες καὶ θεῶν χρηστῶν ἥκοιεν εὖ, ἐπεὶ Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπείνας ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκοντας, καὶ θεοὺς δύο ἀχρήστους οὐκ ἐκλείπειν σφέων τὴν νῆσον ἀλλ' αἰεὶ φιλοχωρέειν, πενίην τε καὶ ἀμηχανίην, καὶ τούτων τῶν θεῶν ἐπηβόλους ἐόντας Ἀνδρίους οὐ δώσειν χρήματα· οὐδέκοτε γὰρ τῆς ἑωυτῶν ἀδυναμίης τὴν Ἀθηναίων δύναμιν εἶναι κρέσσω. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ὑποκρινάμενοι καὶ οὐ 112 δόντες τὰ χρήματα ἐπολιορκέοντο. Θεμιστοκλέης δέ, οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεονεκτέων, ἐσπέμπων ἐς τὰς ἄλλας νήσους ἀπειλητηρίους λόγους αἴτεε χρήματα διὰ τῶν αὐτῶν ἀγγέλων, χρεώμενος τοῖσι καὶ πρὸς βασιλέα ἐχρήσατο, λέγων ὡς εἰ μὴ δώσουσι τὸ αἰτεόμενον, ἐπάξει τὴν στρατιὴν τῶν Ἑλλήνων καὶ πολιορκέων ἐξαιρήσει. λέγων ταῦτα συνέλεγε

πολιορκία Ἀνδρίων ὅτι μὴ χρήματα παρέσχον   ὅτι Θεμιστοκλῆς ἀπῄτει τοὺς νησιώτας χρήματα

8 sqq. Plutarchus Themist. 21

2. ἀπέπλωον *R* ‖ 4. προσωτέρωι *ABP* ‖ νῆας *Rz* ‖ μήτ' ἐπιπλώειν *R*, μήτε πλώειν z ‖ 5. περιεκατέατο *CP*z ‖ 6. ἐξελέειν *R* ‖ 7. Θεμιστοκλέος — προϊσχομένου om. *R* ‖ χρήματα ante αἰτηθέντες z ‖ 8. λόγον] τὸν λόγον *R* ‖ 11. τάδε *R* ‖ ἔσαν z ‖ ἄρα ante ἦσαν *R* ‖ αἱ om. *R* ‖ 13. ἀνδρείους *C* ‖ γεωπίνας *AB*[1]*R* ‖ μάλιστα *PR*z ‖ 14. χρηστοὺς *R* ‖ ἐλείπειν *A*[1]*B* ‖ 15. τουτέων z ‖ 16. ἐπηβούλους *C*, ἐπιβούλους *R* ‖ 17. οὐδέποτε b ‖ γὰρ ἂν Dobree ‖ 18. κρέσσω b ‖ 19. τὰ χρήματα *ABC*: χρήματα ‖ 21. αἴτε *R* ‖ αὐτέων z ‖ 22. χρεόμενος *P* ‖ τοῖσι *ABC*: λόγοισι τοῖσι ‖ βασιλέα *ABC*b: ἀνδρίους ‖ 23. ἐπάξειν *C*, ἀπάξει *R* ‖ 24. λέγων δὲ Reiske, λέγων ὦν Schaefer

χρήματα μεγάλα παρὰ Καρυστίων τε καὶ Παρίων, οἳ πυνθανόμενοι τήν τε Ἄνδρον ὡς πολιορκέοιτο διότι ἐμήδισε, καὶ Θεμιστοκλέα ὡς εἴη ἐν αἴνῃ μεγίστῃ τῶν στρατηγῶν, δείσαντες ταῦτα ἔπεμπον χρήματα. εἰ δὲ δή τινες καὶ ἄλλοι ἔδοσαν νησιωτέων, οὐκ ἔχω εἰπεῖν, δοκέω δέ τινας καὶ ἄλλους δοῦναι καὶ οὐ τούτους μούνους. καίτοι Καρυστίοισί γε οὐδὲν τούτου εἵνεκα τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο· Πάριοι δὲ Θεμιστοκλέα χρήμασι ἱλασάμενοι διέφυγον τὸ στράτευμα. Θεμιστοκλέης μέν νυν ἐξ Ἄνδρου ὁρμεόμενος χρήματα παρὰ νησιωτέων ἐκτᾶτο λάθρῃ τῶν ἄλλων στρατηγῶν.

113 Οἱ δ᾽ ἀμφὶ Ξέρξην ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ναυμαχίην ἐξήλαυνον ἐς Βοιωτοὺς τὴν αὐτὴν ὁδόν. ἔδοξε γὰρ Μαρδονίῳ ἅμα μὲν προπέμψαι βασιλέα, ἅμα δὲ ἀνωρίῃ εἶναι τοῦ ἔτεος πολεμέειν· χειμερίσαι τε ἄμεινον εἶναι ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ ἔπειτα ἅμα τῷ ἔαρι πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου. ὡς δὲ ἀπίκατο ἐς τὴν Θεσσαλίην, ἐνθαῦτα Μαρδόνιος ἐξελέγετο πρώτους μὲν τοὺς Πέρσας πάντας τοὺς ἀθανάτους καλεομένους, πλὴν Ὑδάρνεος τοῦ στρατηγοῦ (οὗτος γὰρ οὐκ ἔφη λείψεσθαι βασιλέος), μετὰ δὲ τῶν ἄλλων Περσέων τοὺς θωρηκοφόρους καὶ τὴν ἵππον τὴν χιλίην, καὶ Μήδους τε καὶ Σάκας καὶ Βακτρίους τε καὶ Ἰνδούς, καὶ τὸν πεζὸν καὶ τὴν ἄλλην ἵππον. ταῦτα μὲν ἔθνεα ὅλα εἵλετο, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων συμμάχων ἐξελέγετο κατ᾽ ὀλίγους, τοῖσι εἴδεά τε ὑπῆρχε διαλέγων καὶ εἴ τέοισί τι χρηστὸν συνῄδεε πεποιημένον· ἓν δὲ πλεῖστον ἔθνος Πέρσας αἱρέετο, ἄνδρας στρεπτοφόρους τε

Μαρδονίου ἐπιλογὴ τῶν ὀφειλόντων μεῖναι ἐν τῇ Εὐρώπῃ

1. τε om. Rb ‖ 3. Θεμιστοκλῆα z ‖ αἴνῃ] τιμῇ R ‖ 4. καὶ ἄλλων νησιωτέων ἔδωσαν R ‖ 5. εἶπαι Rz ‖ 6. μόνους Cb ‖ γε om. PRz ‖ 7. οὐδὲ Apr. ‖ εἵνεκε R ‖ 8. Θεμιστοκλῆα z ‖ ἔφυγον ABCb ‖ 9. ὁρμώμενος AB, ὁρμεώμενος Cb ‖ 10. ἐκτέατο ABCb, ἐκτέετο PR, ἠτέετο z. ἐκτητο Dindorf ‖ 11. δὲ b ‖ ξέρξεα PRz ‖ ἡμέρας ὀλίγας AB ‖ 13. γὰρ καὶ C ‖ βασιλῆα z ‖ ἀνωρίην PRz ‖ 14. τε] δὲ bz ‖ 15. Θετταλίῃ z ‖ ἔπειτε b ‖ 16. ἀπίκετο Rbz, ἀπικέατο P ‖ 17. τοὺς πέρσας AB: τοὺς μυρίους πέρσας R, πέρσας reliqui ‖ πάντας om. R ‖ 19. λήψεσθαι R ‖ βασιλέως R, βασιλῆος z ‖ 21. τε om. PRz ‖ 22. ἄλλην om. R ‖ εἵλατο R ‖ ἄλλων om. ABCbP[1] ‖ 24. εἰ τέοισί τε Cz, εἴ τι οἱ R ‖ συνείδεε ABC ‖ ἓν B[2]R: ἓν AB[1], ἐν reliqui

καὶ ψελιοφόρους, ἐπὶ δὲ Μήδους· οὗτοι δὲ τὸ πλῆθος μὲν οὐκ ἐλάσσονες ἦσαν τῶν Περσέων, ῥώμῃ δὲ ἥσσονες. ὥστε σύμπαντας τριήκοντα μυριάδας γενέσθαι σὺν ἱππεῦσι.

Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐν τῷ Μαρδόνιός τε τὴν στρα- 114 τιὴν διέκρινε καὶ Ξέρξης ἦν περὶ Θεσσαλίην, χρηστήριον ἐληλύθεε ἐκ Δελφῶν Λακεδαιμονίοισι, Ξέρξην αἰτέειν δίκας τοῦ Λεωνίδεω φόνου καὶ τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι. πέμπουσι δὴ κήρυκα τὴν ταχίστην Σπαρτιῆται, ὃς ἐπειδὴ κατέλαβε ἐοῦσαν ἔτι πᾶσαν τὴν στρατιὴν ἐν Θεσσαλίῃ, ἐλθὼν ἐς ὄψιν τὴν Ξέρξεω ἔλεγε τάδε. "ὦ βασιλεῦ Μήδων, Λακεδαιμόνιοί τέ σε καὶ Ἡρακλεῖδαι οἱ ἀπὸ Σπάρτης αἰτέουσι φόνου δίκας, ὅτι σφέων τὸν βασιλέα ἀπέκτεινας ῥυόμενον τὴν Ἑλλάδα." ὁ δὲ γελάσας τε καὶ κατασχὼν πολλὸν χρόνον, ὥς οἱ ἐτύγχανε παρεστεὼς Μαρδόνιος, δεικνὺς ἐς τοῦτον εἶπε "τοιγάρ σφι Μαρδόνιος ὅδε δίκας δώσει τοιαύτας οἵας ἐκείνοισι πρέπει." ὁ μὲν δὴ δεξάμενος τὸ ῥηθὲν ἀπαλλάσσετο, 115 Ξέρξης δὲ Μαρδόνιον ἐν Θεσσαλίῃ καταλιπὼν αὐτὸς ἐπορεύετο κατὰ τάχος ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ ἀπικνέεται ἐς τὸν πόρον τῆς διαβάσιος ἐν πέντε καὶ τεσσεράκοντα ἡμέρῃσι, ἀπάγων τῆς στρατιῆς οὐδὲν μέρος ὡς εἰπεῖν. ὅκου δὲ πορευόμενοι γινοίατο καὶ κατ' οὕστινας ἀνθρώπους, τὸν τούτων καρπὸν ἁρπάζοντες ἐσιτέοντο· εἰ δὲ καρπὸν μηδένα εὕροιεν, οἱ δὲ τὴν ποίην τὴν ἐκ τῆς γῆς ἀναφυομένην καὶ τῶν δενδρέων τὸν φλοιὸν περιλέποντες καὶ τὰ φύλλα καταδρέποντες κατήσθιον, ὁμοίως τῶν τε ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων, καὶ ἔλει-

περὶ τοῦ χρησμοῦ καὶ τῆς πρὸς Ξέρξην ἀγγελίας ὑπὲρ τοῦ δοῦναι δίκας αὐτὸν τοῦ Λεωνίδου φόνου — φυγὴ Ξέρξου ἐκ τῆς Ἑλλάδος καὶ φθορὰ τοῦ μετ' αὐτοῦ στρατοῦ

23. τῶν – 25 κατήσθιον Suidas v. δρέπου. — idem v. περιλέποντες

1. ψελλιοφόρους b ‖ τὸ om. *PRz* ‖ 2. ἔσαν z ‖ ἔσσονες z ‖ 6. ξέρξεα *Rz* ‖ 8. σπαρτιήτην b ‖ 11. γέ σε b ‖ αἰτέουσα *R* ‖ 12. βασιλῆα z ‖ 14. ἔτυχε *R* ‖ τοῦτον. εἶπετοι γάρ *A*[1]*B* ‖ 18. κατατάχος *P* ‖ 19. ἐν om. *R* ‖ τεσσαράκοντα *R* ‖ 20. εἶπαι z ‖ 21. τουτέων z ‖ 22. καρ ἀναρπάζοντες *R* ‖ ἐσιτεύοντο *C* ‖ 23. οἶδε *R* ‖ δένδρων *R*. Suid. altero loco ‖ 24. τῶν *R*. velim τόν τε ‖ περιβλέποντες *C* ‖ τὰ] κατὰ *R* ‖ καταδιέποντες *B* 25. ἤσθιον et ἐσθίοντες Suid. ‖ ἔλειπον *PR*: ἔλιπον

πον οὐδέν· ταῦτα δ' ἐποίεον ὑπὸ λιμοῦ. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν καὶ δυσεντερίη κατ' ὁδὸν ἔφθειρε. τοὺς δὲ καὶ νοσέοντας αὐτῶν κατέλειπε, ἐπιτάσσων τῇσι πόλισι, ἵνα ἑκάστοτε γίνοιτο ἐλαύνων, μελεδαίνειν τε καὶ τρέφειν, ἐν Θεσσαλίῃ τε τινὰς καὶ ἐν Σίρι τῆς Παιονίης καὶ ἐν Μακεδονίῃ· ἔνθα καὶ τὸ ἱρὸν ἅρμα καταλιπὼν τοῦ Διός, ὅτε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἤλαυνε, ἀπιὼν οὐκ ἀπέλαβε, ἀλλὰ δόντες οἱ Παίονες τοῖσι Θρήιξι ἀπαιτέοντος Ξέρξεω ἔφασαν νεμομένας ἁρπασθῆναι ὑπὸ τῶν ἄνω Θρηίκων τῶν περὶ τὰς πηγὰς τοῦ
116 Στρυμόνος οἰκημένων. ἔνθα καὶ ὁ τῶν Βισαλτέων βασιλεὺς γῆς τε τῆς Κρηστωνικῆς Θρῆιξ ἔργον ὑπερφυὲς ἐργάσατο· ὃς οὔτε αὐτὸς ἔφη τῷ Ξέρξῃ ἑκὼν εἶναι δουλεύσειν, ἀλλ' οἴχετο ἄνω ἐς τὸ ὄρος τὴν Ῥοδόπην, τοῖσί τε παισὶ ἀπηγόρευε μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. οἱ δὲ ἀλογήσαντες, ἢ ἄλλως σφι θυμὸς ἐγένετο θεήσασθαι τὸν πόλεμον, ἐστρατεύοντο ἅμα τῷ Πέρσῃ. ἐπεὶ δὲ ἀνεχώρησαν ἀσινέες πάντες ἓξ ἐόντες, ἐξώρυξε αὐτῶν ὁ πατὴρ τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τὴν
117 αἰτίην ταύτην. καὶ οὗτοι μὲν τοῦτον τὸν μισθὸν ἔλαβον, οἱ δὲ Πέρσαι ὡς ἐκ τῆς Θρηίκης πορευόμενοι ἀπίκοντο ἐπὶ τὸν πόρον, ἐπειγόμενοι τὸν Ἑλλήσποντον τῇσι νηυσὶ διέβησαν ἐς Ἄβυδον· τὰς γὰρ σχεδίας οὐκ εὗρον ἔτι ἐντεταμένας ἀλλ' ὑπὸ χειμῶνος διαλελυμένας. ἐνθαῦτα δὲ κατεχόμενοι σιτία τε πλέω ἢ κατ' ὁδὸν ἐλάγχανον, οὐδένα τε κόσμον ἐμπιπλάμενοι καὶ ὕδατα μεταβάλλοντες ἀπέθνησκον τοῦ στρατοῦ τοῦ

περὶ τοῦ Βισαλτῶν βασιλέως (καὶ) τῆς τῶν αὐτοῦ παίδων παρακοῆς καὶ πηρώσεως

2—4. Suidas v. μελεδαίνειν

1. δὲ b ‖ ἐποίευν z ‖ λιμός τε τὸν q, λιμὸς τότε z ‖ 2. διέφθειρε s ‖ 3. αὐτέων Rz ‖ κατέλειπον C, κατέλιπε bz, κατέλιπεν Suid. ‖ τῇσι om. b ‖ 4. ἑκάστοθι CR ‖ γίνηται z ‖ τε om. ABCb ‖ 5. τέ τινας vulgo ‖ παιονίας C ‖ 6. παιονες A, παιόνες BC ‖ 9. ἁρπαχθῆναι L ‖ καὶ τῶν περὶ C ‖ πηγὰς om. R ‖ 10. οἰκεομένων z ‖ 11. χρηστονικῆς R ‖ θρηὶξ AB, θρῆξ CR, θρήιξ reliqui ‖ εἰργάσατο z ‖ 12. τῷ om. R ‖ 13. ᾤιγετο ABC, ᾤχετο b ‖ οὖρος bz ‖ 14. ἀλογίσαντες z ‖ 15. ἐγίνετο b ‖ θηήσασθαι R ‖ 16. τῷ ξέρξῃ R ‖ 17. αὐτέων Rz ‖ 19. θρήικης AB, θρήκης R ‖ 21. οὐχ R ‖ ἐντετα//μένας A, ἐντεταγμένας C ‖ ἀλλὰ AB ‖ 22. δὴ z ‖ 23. τε om. PRz

περιεόντος πολλοί. οἱ δὲ λοιποὶ ἅμα Ξέρξῃ ἀπικνέονται ἐς
Σάρδις.
Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ὅδε λόγος λεγόμενος, ὡς ἐπειδὴ Ξέρ- 118
ξης ἀπελαύνων ἐξ Ἀθηνέων ἀπίκετο ἐπ' Ἠιόνα τὴν ἐπὶ
Στρυμόνι, ἐνθεῦτεν οὐκέτι ὁδοιπορίῃσι διεχρᾶτο, ἀλλὰ τὴν
μὲν στρατιὴν Ὑδάρνεϊ ἐπιτράπει ἀπάγειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον,
αὐτὸς δ' ἐπὶ νεὸς Φοινίσσης ἐπιβὰς ἐκομίζετο ἐς τὴν
Ἀσίην. πλέοντα δέ μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν
καὶ κυματίην. καὶ δὴ μᾶλλον γάρ τι χειμαίνεσθαι γεμούσης
τῆς νεός, ὥστε ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐπεόντων
συχνῶν Περσέων τῶν σὺν Ξέρξῃ κομιζομένων, ἐνθαῦτα ἐς
δεῖμα πεσόντα τὸν βασιλέα εἴρεσθαι βώσαντα τὸν κυβερνήτην
εἴ τις ἐστί σφι σωτηρίη, καὶ τὸν εἶπαι "δέσποτα, οὐκ
ἔστι οὐδεμία, εἰ μὴ τούτων ἀπαλλαγή τις γένηται τῶν πολλῶν
ἐπιβατέων." καὶ Ξέρξην λέγεται ἀκούσαντα ταῦτα
εἰπεῖν "ἄνδρες Πέρσαι, νῦν τις διαδεξάτω ὑμέων βασιλέος
κηδόμενος· ἐν ὑμῖν γὰρ οἶκε εἶναι ἐμοὶ ἡ σωτηρίη." τὸν
μὲν ταῦτα λέγειν, τοὺς δὲ προσκυνέοντας ἐκπηδᾶν ἐς τὴν
θάλασσαν, καὶ τὴν νέα ἐπικουφισθεῖσαν οὕτω δὴ ἀποσωθῆναι
ἐς τὴν Ἀσίην. ὡς δὲ ἐκβῆναι τάχιστα ἐς γῆν τὸν
Ξέρξην, ποιῆσαι τοιόνδε· ὅτι μὲν ἔσωσε βασιλέος τὴν
ψυχήν, δωρήσασθαι χρυσέῃ στεφάνῃ τὸν κυβερνήτην, ὅτι δὲ
Περσέων πολλοὺς ἀπώλεσε, ἀποταμεῖν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
οὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος περὶ τοῦ Ξέρξεω νόστου, οὐδα- 119
μῶς ἔμοιγε πιστὸς οὔτε ἄλλως οὔτε τὸ Περσέων τοῦτο

περὶ τοῦ κατά τινας Ξέρξου ἀπὸ Ἠιόνος ἀπόπλου καὶ τῆς συμβάσης αὐτῷ χειμασίας

1. περιόντος *B* ‖ 3. λεγόμενος λόγος *z* ‖ 4. ἀθηνέων *AP*: ἀθηναίων ‖ 5. ἐνθεῦτεν om. *R* ‖ διεχρῆτο *ABCd*, διεχρέετο reliqui ‖ 6. ὑδάρνει *ABPz* ‖ ἐπιτρέπει *L* ‖ 7. νεὼς *Cd*, νηὸς *Rz* ‖ 8. πλώοντα *R* ‖ 9. δεῖ *B* ‖ 10. νεὼς *Cd*, νηὸς *Rz* ‖ 12. βασιλῆα *z* ‖ κυβερνίτην *Bd*, κυβερνήτεα *Rz* ‖ 13. ἔστι *R* ‖ σφι om. *P* ‖ εἶπε *C* ‖ 14. οὐ δὲ μία *AB*, οὐδεμίη *z* ‖ εἰ] ἣν *R* ‖ τουτέων *z* ‖ 15. ξέρξεα *Rz* ‖ 16. εἶπαι *PRz* ‖ βασιλῆος *z* ‖ 17. ἔοικεν *R* ‖ ἐμοὶ εἶναι *z* ‖ ἡ om. *R* ‖ 18. ἐκπηδέειν *R* ‖ 19. νῆα *Rz* ‖ ἐπικουφισθῆναι *C*[d] ‖ 21. ξέρξεα *Rz* ‖ βασιλῆος *z* ‖ 22. χρυσέῳ στεφάνῳ *R* ‖ κυβερνίτην *Bd*, κυβερνήτεα *Rz* ‖ 24. ἄλλος *Rd*: ἄλλως ‖ λέγεται ὁ λόγος *CPz*, λόγος λέγεται *R* ‖ 25. ἄλλως *Rz*: ἄλλος. ni fuit potius ὁ ἄλλος ‖ τὸ post τοῦτο *R*

πάθος. εἰ γὰρ δὴ ταῦτα οὕτω εἰρέθη ἐκ τοῦ κυβερνήτεω πρὸς Ξέρξην, ἐν μυρίῃσι γνώμῃσι μίαν οὐκ ἔχω ἀντίξοον, μὴ οὐκ ἂν ποιῆσαι βασιλέα τοιόνδε, τοὺς μὲν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καταβιβάσαι ἐς κοίλην νέα ἐόντας Πέρσας καὶ Περσέων τοὺς πρώτους, τῶν δ' ἐρετέων ἐόντων Φοινίκων ὅκως οὐκ ἂν ἴσον πλῆθος τοῖσι Πέρσῃσι ἐξέβαλε ἐς τὴν θάλασσαν. ἀλλ' ὁ μέν, ὡς καὶ πρότερον εἴρηται, ὁδῷ χρεώ-

120 μενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρατῷ ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην. μέγα δὲ καὶ τόδε μαρτύριον· φαίνεται γὰρ Ξέρξης ἐν τῇ ὀπίσω κομιδῇ ἀπικόμενος ἐς Ἄβδηρα καὶ ξεινίην τέ σφι συνθέμενος καὶ δωρησάμενος αὐτοὺς ἀκινάκῃ τε χρυσέῳ καὶ τιήρῃ χρυσοπάστῳ. καὶ ὡς αὐτοὶ λέγουσι Ἀβδηρῖται, λέγοντες ἔμοιγε οὐδαμῶς πιστά, πρῶτον ἐλύσατο τὴν ζώνην φεύγων ἐξ Ἀθηνέων ὀπίσω, ὡς ἐν ἀδείῃ ἐών. τὰ δὲ Ἄβδηρα ἵδρυται πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου μᾶλλον ἢ τοῦ Στρυμόνος καὶ τῆς Ἠιόνος, ὅθεν δή μιν φασὶ ἐπιβῆναι ἐπὶ τὴν νέα.

121 Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐπείτε οὐκ οἷοί τε ἐγίνοντο ἐξελεῖν τὴν Ἄνδρον, τραπόμενοι ἐς Κάρυστον καὶ δηιώσαντες αὐτῶν τὴν χώρην ἀπαλλάσσοντο ἐς Σαλαμῖνα. πρῶτα μέν νυν τοῖσι θεοῖσι ἐξεῖλον ἀκροθίνια ἄλλα τε καὶ τριήρεας τρεῖς Φοινίσσας, τὴν μὲν ἐς Ἰσθμὸν ἀναθεῖναι, ἥ περ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν, τὴν δὲ ἐπὶ Σούνιον, τὴν δὲ τῷ Αἴαντι αὐτοῦ ἐς Σαλαμῖνα. μετὰ δὲ τοῦτο διεδάσαντο τὴν ληίην καὶ τὰ ἀκροθίνια ἀπέπεμψαν ἐς Δελφούς, ἐκ τῶν ἐγένετο ἀνδριὰς ἔχων ἐν τῇ

περὶ ὧν οἱ Ἕλληνες ἔπραξαν ὑποστρέψαντες ἀπὸ Ἄνδρου καὶ Καρύστου εἰς Σαλαμῖνα — περὶ τῶν ἐκ τῶν Μηδικῶν ἀναθημάτων

1. οὕτως *ABRb* ‖ ἠρέθη *C*, ἐρρέθη *R*, ἐρρήθη *Pz* ‖ 2. τὸν ξέρξεα *R*, Ξέρξεα z ‖ μίην bz ‖ 3. μὴ om. *R* ‖ βασιλῆα z ‖ ἐπὶ] ἐκ *R* ‖ 4. νῆα *Rz* ‖ 5. καὶ τῶν *R* ‖ δὲ *AB* ‖ ἐρετριέων *R* ‖ 6. ἶσον *Rb* ‖ 7. πρότερόν μοι *ABb* ‖ χρεόμενος *P* ‖ 9. τῶδε b ‖ 10. ξενίην *R* ‖ 11. τε om. *R* ‖ τιήρῃ *Rb*: τιήρει *AB*, τριήρει *CP*, τριήρεϊ z ‖ 12. οὐδαμῶς ἔμοιγε *R*, μὲν οὐδαμῶς ἐμοὶ z ‖ 13. ἀθηναίων *BCz*, ἀθηνέων *R* ‖ 14. πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου δὲ μᾶλλον τὰ Ἄβδηρα ἵδρυται ἢ z ‖ ἵδρυται πρὸς] εἴρηται πρὸ b ‖ 15. ἢ om. *R* ‖ 16. νῆα *Rz*. post hanc voculam haec addit *B*[m]: λεῖ στί κ h. e. λείπουσι στίχοι εἴκοσι ‖ 17. ἐγίνοντο *ABR*: ἐγένοντο ‖ ἐξελέειν *R* ‖ 18. δηώσαντες *Rb* ‖ αὐτέων z ‖ 21. ἀναθῆναι *C* ‖ καὶ om. *C* ‖ 22. δ' *AB* ‖ αὐτῷ b ‖ 23. τὰ om. *R* ‖ ἔπεμψαν *Rz*

χειρὶ ἀκρωτήριον νεός, ἐὼν μέγαθος δυώδεκα πηχέων·
ἑστήκεε δὲ οὗτος τῇ περ ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος ὁ χρύσεος.
πέμψαντες δὲ ἀκροθίνια οἱ Ἕλληνες ἐς Δελφοὺς ἐπειρώ- 122
τεον τὸν θεὸν κοινῇ εἰ λελάβηκε πλήρεα καὶ ἀρεστὰ τὰ
ἀκροθίνια. ὁ δὲ παρ' Ἑλλήνων μὲν τῶν ἄλλων ἔφησε
ἔχειν, παρὰ Αἰγινητέων δὲ οὔ, ἀλλὰ ἀπαίτεε αὐτοὺς τὰ ἀρι-
στήια τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. Αἰγινῆται δὲ πυθόμενοι
ἀνέθεσαν ἀστέρας χρυσέους, οἳ ἐπὶ ἱστοῦ χαλκέου ἑστᾶσι
τρεῖς ἐπὶ τῆς γωνίης, ἀγχοτάτω τοῦ Κροίσου κρητῆρος.
μετὰ δὲ τὴν διαίρεσιν τῆς ληίης ἔπλεον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸν 123
Ἰσθμὸν ἀριστήια δώσοντες τῷ ἀξιωτάτῳ γενομένῳ Ἑλλήνων
ἀνὰ τὸν πόλεμον τοῦτον. ὡς δὲ ἀπικόμενοι οἱ στρατηγοὶ
διένεμον τὰς ψήφους ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ, τὸν
πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες ἐκ πάντων, ἐνθαῦτα πᾶς
τις αὐτῶν ἑωυτῷ ἐτίθετο τὴν ψῆφον, αὐτὸς ἕκαστος δοκέων
ἄριστος γενέσθαι, δεύτερα δὲ οἱ πολλοὶ συνεξέπιπτον Θεμι-
στοκλέα κρίνοντες. οἱ μὲν δὴ ἐμουνοῦντο, Θεμιστοκλέης δὲ
δευτερείοισι ὑπερεβάλλετο πολλόν. οὐ βουλομένων δὲ ταῦτα 124
κρίνειν τῶν Ἑλλήνων φθόνῳ, ἀλλ' ἀποπλεόντων ἑκάστων
ἐς τὴν ἑωυτῶν ἀκρίτων, ὅμως Θεμιστοκλέης ἐβώσθη τε καὶ
ἐδοξώθη εἶναι ἀνὴρ πολλὸν Ἑλλήνων σοφώτατος ἀνὰ πᾶσαν
τὴν Ἑλλάδα. ὅτι δὲ νικῶν οὐκ ἐτιμήθη πρὸς τῶν ἐν Σα-
λαμῖνι ναυμαχησάντων, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐς Λακεδαίμονα
ἀπίκετο θέλων τιμηθῆναι· καί μιν Λακεδαιμόνιοι καλῶς μὲν

περὶ τῆς ἐν Ἰσθμῷ τῶν ἀρίστων κρίσεως καὶ τῆς Θεμιστοκλέους ἐκ δευτερείων πρωτείας

3. πέμψαντες - 7 ναυμαχίης Plutarchus mor. p. 871. — 12 sqq. idem Themist. 17. mor. p. 871. — 21. (Hesychius v. ἐδοξώθη)

1. χερὶ *bz* ‖ ἀκρωτήριον post ἔχων *R* ‖ νεὼς *CPR*, νηὸς *bz* ‖ μεγάθεος *b* ‖ δυωκαίδεκα *ABC* ‖ πήχεων *PR* ‖ 2. ἐστήκεε *C*, ἔστη *R* ‖ 3. ἐπειρώτων *ABb*, ἐπηρώτων *CPR*. Plut., ἐπηρώτεον *z* ‖ 4. τὰ om. Plut. ‖ 5. ὁ δὲ παλλήνων *A*[1] ‖ 6. ἔχει *z* ‖ παρ' *PRbz*. Plut. ‖ ἀλλ' *Pbz*. Plut. ‖ ἀριστεῖα Plut. ‖ 9. ἀγχοτάτωι *ABP* ‖ κροίσου *Pz*: χρυσοῦ *R*, κροίσεω reliqui ‖ 10. ἔπλωον *Rz* ‖ 13. διενέμοντο *Pbz*, ἔφερον *R* ‖ ποσειδέονος *B* ‖ 15. αὐτῶν om. *R*, αὐτέων *z* ‖ 16. δὲ om. *C* ‖ ξυνεξέπιπτον *R* ‖ Θεμιστοκλῆα *z* ‖ 17. ἐμουνοῦτο *A*[1], ἐμυνοῦντο *C* ‖ 18. ὑπερέβαλλε *R* ‖ 19. ἀποπλωόντων *Rz* ‖ 20. ἐβοήθη *C* ‖ 21. ἐδοξώσθη *z* ‖ πολλῶν *BCbz*

ὑπεδέξαντο, μεγάλως δὲ ἐτίμησαν. ἀριστήια μέν νυν ἔδοσαν .. Εὐρυβιάδῃ ἐλαίης στέφανον, σοφίης δὲ καὶ δεξιότητος Θεμιστοκλέι καὶ τούτῳ στέφανον ἐλαίης· ἐδωρήσαντό τέ μιν ὄχῳ τῷ ἐν Σπάρτῃ καλλιστεύσαντι. αἰνέσαντες δὲ πολλά, προέπεμψαν ἀπιόντα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οὗτοι οἵ περ ἱππέες καλέονται, μέχρι οὔρων τῶν Τεγεητικῶν. μοῦνον δὴ τοῦτον πάντων ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν Σπαρτιῆ-
125 ται προέπεμψαν. ὡς δὲ ἐκ τῆς Λακεδαίμονος ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἐνθαῦτα Τιμόδημος Ἀφιδναῖος τῶν ἐχθρῶν μὲν τῶν Θεμιστοκλέος ἐών, ἄλλως δὲ οὐ τῶν ἐπιφανέων ἀνδρῶν, φθόνῳ καταμαργέων ἐνείκεε τὸν Θεμιστοκλέα, τὴν ἐς Λακεδαίμονα ἄπιξιν προφέρων, ὡς διὰ τὰς Ἀθήνας ἔχοι τὰ γέρεα τὰ παρὰ Λακεδαιμονίων, ἀλλ' οὐ δι' ἑωυτόν. ὁ δέ, ἐπείτε οὐκ ἐπαύετο λέγων ταῦτα ὁ Τιμόδημος, εἶπε "οὕτω ἔχει τοι· οὔτ' ἂν ἐγὼ ἐὼν Βελβινίτης ἐτιμήθην οὕτω πρὸς Σπαρτιητέων, οὔτ' ἂν σὺ ὤνθρωπε ἐὼν Ἀθηναῖος." ταῦτα μέν νυν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο.

126 Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος ἀνὴρ ἐν Πέρσῃσι λόγιμος καὶ πρόσθε ἐών, ἐκ δὲ τῶν Πλαταιικῶν καὶ μᾶλλον ἔτι γενόμενος, ἔχων ἓξ μυριάδας στρατοῦ τοῦ Μαρδόνιος ἐξελέξατο, προέπεμπε βασιλέα μέχρι τοῦ πόρου. ὡς δὲ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ Ἀσίῃ, ὁ δὲ ὀπίσω πορευόμενος κατὰ τὴν Παλλήνην ἐγίνετο, ἅτε Μαρδονίου τε χειμερίζοντος περὶ Θεσσαλίην τε καὶ Μακεδονίην καὶ οὐδέν κω κατεπείγοντος ἥκειν ἐς τὸ ἄλλο στρατόπεδον, οὐκ ἐδικαίου ἐντυχὼν ἀπεστεῶσι Ποτιδαιήτῃσι μὴ

προπομπὴ Θεμιστοκλέους ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν   περὶ τῶν ὑπὸ Ἀρταβάζου τοῦ Φαρνάκους γενομένων

2. supplendum arbitror vel ἀνδραγαθίης vel e Plutarcho ἀνδρηίης ‖ 3. ἐδωρήσαντό τε *ABR*: ἐδωρήσαντο δὲ ‖ 4. καλλιστεύοντι *R* ‖ 5. ἀνιόντα *Pz* ‖ 6. οὔρων *B*[3]z ‖ 9. ἀφνιδαῖος b, ἀθηναῖος *R* ‖ μὲν om. *R* ‖ 10. ἀνδρῶν om. *R* ‖ 11. καταμαρπτέων *ABCz*, γρ. μαρπτέων *P*[m] ‖ ἀνείκεε b ‖ Θεμιστοκλῆα z ‖ ἐς σπάρτην *R* ‖ 12. ἔχει bz ‖ 13. ἑωυτῶν *B* ‖ 14. οὐκ] ἐνέκειτο καὶ οὐκ z ‖ ταῦτα λέγων bz ‖ οὕτως *R* ‖ 15. καὶ ἐὼν Valla (*etiam si*) ‖ βελβινήτης b ‖ πρὸ *A*[1] ‖ 16. οὔτε σὺ *R* ‖ ὤνθρωπε *Pz* ‖ νυν om. *ABC*b ‖ 17. τοσοῦτον *R*bz ‖ 19. πρόσθεν *R*bz ‖ πλατειχῶν b ‖ 20. τοῦ] ὃν z ‖ 21. βασιλῆα z ‖ ἦν om. *ABC* ‖ 22. ἐγένετο bz ‖ 24. ἄλλο om. b ‖ 25. ποτιδαιητῇσι *B*

οὐκ ἐξανδραποδίσασθαί σφεας. οἱ γὰρ Ποτιδαιῆται, ὡς βασι-
λεὺς παρεξεληλάκεε καὶ ὁ ναυτικὸς τοῖσι Πέρσῃσι οἰχώκεε
φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος, ἐκ τοῦ φανεροῦ ἀπέστασαν ἀπὸ τῶν
βαρβάρων· ὣς δὲ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ τὴν Παλλήνην ἔχοντες.
ἐνθαῦτα δὴ Ἀρτάβαζος ἐπολιόρκεε τὴν Ποτίδαιαν. ὑποπτεύ- 127
σας δὲ καὶ τοὺς Ὀλυνθίους ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλέος, καὶ
ταύτην ἐπολιόρκεε· εἶχον δὲ αὐτὴν Βοττιαῖοι ἐκ τοῦ Θερ-
μαίου κόλπου ἐξαναστάντες ὑπὸ Μακεδόνων. ἐπεὶ δέ σφεας
εἷλε πολιορκέων, κατέσφαξε ἐξαγαγὼν ἐς λίμνην, τὴν δὲ
πόλιν παραδιδοῖ Κριτοβούλῳ Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν καὶ τῷ
Χαλκιδικῷ γένεϊ, καὶ οὕτω Ὄλυνθον Χαλκιδέες ἔσχον. ἐξε- 128
λὼν δὲ ταύτην ὁ Ἀρτάβαζος τῇ Ποτιδαίῃ ἐντεταμένως προσ-
εῖχε· προσέχοντι δέ οἱ προθύμως συντίθεται προδοσίην Τι-
μόξεινος ὁ τῶν Σκιωναίων στρατηγός, ὅντινα μὲν τρόπον
ἀρχήν, ἔγωγε οὐκ ἔχω εἰπεῖν (οὐ γὰρ ὦν λέγεται), τέλος
μέντοι τοιάδε ἐγίνετο. ὅκως βυβλίον γράψειε ἢ Τιμόξεινος
ἐθέλων παρὰ Ἀρτάβαζον πέμψαι ἢ Ἀρτάβαζος παρὰ Τι-
μόξεινον, τοξεύματος παρὰ τὰς γλυφίδας περιειλίξαντες καὶ
πτερώσαντες τὸ βυβλίον ἐτόξευον ἐς συγκείμενον χωρίον.
ἐπάιστος δὲ ἐγένετο ὁ Τιμόξεινος προδιδοὺς τὴν Ποτίδαιαν·
τοξεύων γὰρ ὁ Ἀρτάβαζος ἐς τὸ συγκείμενον, ἁμαρτὼν τοῦ
χωρίου τούτου βάλλει ἀνδρὸς Ποτιδαιήτεω τὸν ὦμον, τὸν δὲ
βληθέντα περιέδραμε ὅμιλος, οἷα φιλέει γίνεσθαι ἐν πολέμῳ,
οἳ αὐτίκα τὸ τόξευμα λαβόντες ὡς ἔμαθον τὸ βυβλίον, ἔφε-
ρον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς· παρῆν δὲ καὶ τῶν ἄλλων Παλ-

προδοσία Ποτιδαίας ὑπὸ Τιμοξένου Σκιωναίου

13—25. (Aeneas Tact. 31)

3. ἐκ τῆς Σαλαμῖνος z ‖ ἀπέστησαν *C* ‖ 4. ὡς *ABRz* ‖ καὶ ὤλλοι *R* ‖ 5. ὁ ἀρτάβαζος *C* ‖ ἐπολιώρκεε d ‖ τὴν – 7 ἐπολιόρκεε om. *C* ‖ ποτιδαίην *Rz* ‖ 6. βασιλῆος z ‖ 7. ἐπολιώρκεε d ‖ βοτιαῖοι d ‖ ἐκ] οἱ ἐκ *Rz* ‖ 10. Τορωναίῳ om. *ABCd* ‖ ἐπιτρέπειν *ABCd* ‖ 11. γένει *AB* ‖ 13. συνετίθετο z ‖ τιμόξενος *R* ‖ 14. σκιωνέων d ‖ ἥντινα d ‖ τρόπων *Apr.* ‖ 15. εἶπαι z ‖ 16. βιβλίον *Pdz* ‖ τιμόξενος θέλων *R* ‖ 17. τιμόξενον *R* ‖ 18. περὶ Valckenaer ex Aenea ‖ γλαφίδας *R* ‖ 19. πληρώσαντες d ‖ βιβλίον *Pdz* ‖ 20. ἐγίνετο *ABCd* ‖ τιμόξενος *R* ‖ 21. ὁ om. *R* ‖ 23. περιέβαλλεν d ‖ 24 βιβλίον *Pdz*

ληναίων συμμαχίη. τοῖσι δὲ στρατηγοῖσι ἐπιλεξαμένοισι τὸ βυβλίον καὶ μαθοῦσι τὸν αἴτιον τῆς προδοσίης ἔδοξε μὴ καταπλῆξαι Τιμόξεινον προδοσίῃ τῆς Σκιωναίων πόλιος εἵνεκα, μὴ νομιζοίατο εἶναι Σκιωναῖοι ἐς τὸν μετέπειτα χρόνον αἰεὶ
129 προδόται. ὁ μὲν δὴ τοιούτῳ τρόπῳ ἐπάιστος ἐγεγόνεε· Ἀρταβάζῳ δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι ἐγεγόνεσαν τρεῖς μῆνες, γίνεται ἄμπωτις τῆς θαλάσσης μεγάλη καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. ἰδόντες δὲ οἱ βάρβαροι τέναγος γενόμενον παρήισαν ἐς τὴν Παλλήνην. ὡς δὲ τὰς δύο μὲν μοίρας διοδοιπορήκεσαν, ἔτι δὲ τρεῖς ὑπόλοιποι ἦσαν, τὰς διελθόντας χρῆν εἶναι ἔσω ἐν τῇ Παλλήνῃ, ἐπῆλθε πλημμυρὶς τῆς θαλάσσης μεγάλη, ὅση οὐδαμά κω, ὡς οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι, πολλάκις γινομένη. οἱ μὲν δὴ νέειν αὐτῶν οὐκ ἐπιστάμενοι διεφθείροντο, τοὺς δὲ ἐπισταμένους οἱ Ποτιδαιῆται ἐπιπλώσαντες πλοίοισι ἀπώλεσαν. αἴτιον δὲ λέγουσι Ποτιδαιῆται τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος καὶ τοῦ Περσικοῦ πάθεος γενέσθαι τόδε, ὅτι τοῦ Ποσειδέωνος ἐς τὸν νηὸν καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ ἐν τῷ προαστείῳ ἠσέβησαν οὗτοι τῶν Περσέων οἵ περ καὶ διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς θαλάσσης· αἴτιον δὲ τοῦτο λέγοντες εὖ λέγειν ἔμοιγε δοκέουσι. τοὺς δὲ περιγενομένους ἀπῆγε Ἀρτάβαζος ἐς Θεσσαλίην παρὰ Μαρδόνιον. οὗτοι μὲν οἱ προπέμψαντες βασιλέα οὕτω ἔπρηξαν.

130 Ὁ δὲ ναυτικὸς ὁ Ξέρξεω περιγενόμενος ὡς προσέμιξε τῇ Ἀσίῃ φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος καὶ βασιλέα τε καὶ τὴν στρατιὴν ἐκ Χερσονήσου διεπόρθμευσε ἐς Ἄβυδον, ἐχειμέριζε ἐν

περὶ τῆς τῶν μετὰ Ἀρταβάζου Περσῶν ἐκ τῆς θαλάσσης φθορᾶς
περὶ τῆς τοῦ Περσῶν ναυτικοῦ ἐν Σάμῳ συλλογῆς

1. συμμαχίηι *B* ‖ 2. βιβλίον *P*𝔡z ‖ μαθοῦσα *R* ‖ τὸ αἴτιον 𝔡 ‖ καταπλέξαι τιμόξενον *R* ‖ 3. πόλις *A*[1], πόλεως 𝔡 ‖ 5. ἐγένετο *P*𝔡z ‖ 8. τέναγος] τοῦτο 𝔡 ‖ παρῆσαν codices, παρίεσαν z ‖ 9. μὲν δύο *R* ‖ μόρας *Apr.* ‖ διοδοιπορήκεσαν *P*𝔡z ‖ 10. ἔσαν z ‖ ἔσω εἶναι *R*z ‖ 11. ὅσην *R* ‖ 12. γενομένης *R*, γενομένη z ‖ 13. αὐτέων z ‖ δ' *AB* ‖ 14. οἱ om. *PR*z ‖ ἐπιπλώσαντες – 15 Ποτιδαιῆται om. *B*[1] ‖ οἱ ποτιδαιῆται *C*𝔡 ‖ 17. ἐς post ὅτι *R* ‖ νεὸν *B* ‖ τὸ ἐν τῷ προαστείῳ om. *R* ‖ 18. ἐσέβησαν *AB* ‖ τοίπερ z ‖ 22. βασιλῆα z ‖ οὕτω ἔπρηξαν om. *ABC*𝔡 ‖ 23. ναυτικὸς στρατὸς z ‖ ὁ περιγενόμενος Krueger ‖ 24. βασιλῆα z ‖ τε om. *R* ‖ 25. χερονήσου *C*, χερρονήσου *PR* ‖ διεπόρθμευεν *R* ‖ ἐχειμέρισε *P*z

Κύμῃ. ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαντος πρώιος συνελέγετο ἐς Σάμον· αἱ δὲ τῶν νεῶν καὶ ἐχειμέρισαν αὐτοῦ· Περσέων δὲ καὶ Μήδων οἱ πλεῦνες ἐπεβάτευον. στρατηγοὶ δέ σφι ἐπῆλθον Μαρδόντης τε ὁ Βαγαίου καὶ Ἀρταΰντης ὁ Ἀρταχαίεω· συνῆρχε δὲ τοῖσι καὶ ἀδελφιδέος αὐτοῦ Ἀρταΰντεω προσελομένου Ἰθαμίτρης. ἅτε δὲ μεγάλως πληγέντες, οὐ προήισαν ἀνωτέρω τὸ πρὸς ἑσπέρης, οὐδ' ἐπηνάγκαζε οὐδείς, ἀλλ' ἐν τῇ Σάμῳ κατήμενοι ἐφύλασσον τὴν Ἰωνίην μὴ ἀποστῇ, νέας ἔχοντες σὺν τῇσι Ἰάσι τριηκοσίας. οὐ μὲν οὐδὲ προσεδέκοντο τοὺς Ἕλληνας ἐλεύσεσθαι ἐς τὴν Ἰωνίην ἀλλ' ἀποχρήσειν σφι τὴν ἑωυτῶν φυλάσσειν, σταθμεύμενοι ὅτι σφέας οὐκ ἐπεδίωξαν φεύγοντας ἐκ Σαλαμῖνος ἀλλ' ἄσμενοι ἀπαλλάσσοντο. κατὰ μέν νυν τὴν θάλασσαν ἑσσωμένοι ἦσαν τῷ θυμῷ, πεζῇ δὲ ἐδόκεον πολλῷ κρατήσειν τὸν Μαρδόνιον. ἐόντες δὲ ἐν Σάμῳ ἅμα μὲν ἐβουλεύοντο εἴ τι δυναίατο κακὸν τοὺς πολεμίους ποιέειν, ἅμα δὲ καὶ ὠτακούστεον ὅκῃ πεσέεται τὰ Μαρδονίου πρήγματα.

Τοὺς δὲ Ἕλληνας τό τε ἔαρ γινόμενον ἤγειρε καὶ Μαρ- 131
δόνιος ἐν Θεσσαλίῃ ἐών. ὁ μὲν δὴ πεζὸς οὔκω συνελέγετο, ὁ δὲ ναυτικὸς ἀπίκετο ἐς Αἴγιναν, νέες ἀριθμὸν δέκα καὶ ἑκατόν. στρατηγὸς δὲ καὶ ναύαρχος ἦν Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος τοῦ Ἡγησίλεω τοῦ Ἱπποκρατίδεω τοῦ Λευτυχίδεω τοῦ Ἀναξίλεω τοῦ Ἀρχιδήμου τοῦ Ἀναξανδρίδεω τοῦ Θεοπόμπου τοῦ Νικάνδρου τοῦ Χαρίλεω τοῦ Εὐνόμου τοῦ Πολυ-

συναγωγὴ τοῦ Ἑλλήνων ναυτικοῦ εἰς Αἴγιναν

1. δ' *AB* ‖ πρῶτον *R* ‖ 2. νηῶν *Rz* ‖ 3. δὲ ἐπῆλθόν σφι *C* ‖ 4. μαρδόνης b ‖ ἀρταύτης *C*, ἀρταβύτης b ‖ ἀρταχαίου *L* ‖ 5. τοῖσι *ABC*: τούτοισι ‖ ἀδελφιδεὸς *AB*, ἀδελφεὸς b ‖ ἀρταΰντεωι *B*, ἀρταΰτεω *C*, ἀρταβύτεω b ‖ προελομένου *R* ‖ 6. Ἰθαμίθρης Wesseling: ὁ ἀμίτηρ *R*, ὁ ἀμίτρης ceteri ‖ δὴ b ‖ προήισαν *AB*, προῆσαν b, προήεσαν *PR*, προσῆσαν *C*, προίεσαν z ‖ 7. ἀνωτέρωι *ABP* ‖ τὰ *PRz* ‖ οὐδὲ εἷς *R* ‖ 8. νῆας *Rz* ‖ 9. μὴν *ABC*b ‖ 10. προσελεύσεσθαι z ‖ τὴν om. *R* ‖ 11. ὅτί σφεας *A* ‖ 12. φεύγοντες *C* ‖ 13. ἑσσώμενοι ἔσαν z ‖ 14. πολλὸν *R* ‖ 15. ἐβουλεύσαντο *B* ‖ δυνέατο b, δύναιντο z ‖ 16. καὶ om. *B* ‖ ὅκηι *A*: ὅσῃ *C*, ὅκῃ ceteri ‖ 18. γενόμενον *PR*bz ‖ 19. ὅκου *C* ‖ 20. νῆες *ABRz* ‖ τὸν ἀριθμὸν b ‖ 21. λεωτυχίδης bis *A*[m] ‖ μενάριος *C* ‖ 22. ἡσίλεω *R* ‖ 24. χαρίλλου *R*, χαρίλου ceteri ‖ τοῦ ἡρακλέος τοῦ εὐνόμου *C* ‖ Πολυδέκτεω Valckenaer: πολυδέκτεος

δέκτεω τοῦ Πρυτάνιος τοῦ Εὐρυφῶντος τοῦ Προκλέος τοῦ Ἀριστοδήμου τοῦ Ἀριστομάχου τοῦ Κλεοδαίου τοῦ Ὕλλου τοῦ Ἡρακλέος, ἐὼν τῆς ἑτέρης οἰκίης τῶν βασιλέων. οὗτοι πάντες, πλὴν τῶν ἑπτὰ τῶν μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι βασιλέες ἐγένοντο Σπάρτης. Ἀθηναίων
132 δὲ ἐστρατήγεε Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος. ὡς δὲ παρεγένοντο ἐς τὴν Αἴγιναν πᾶσαι αἱ νέες, ἀπίκοντο Ἰώνων ἄγγελοι ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων, οἳ καὶ ἐς Σπάρτην ὀλίγῳ πρότερον τούτων ἀπικόμενοι ἐδέοντο Λακεδαιμονίων ἐλευθεροῦν τὴν Ἰωνίην· τῶν καὶ Ἡρόδοτος ὁ Βασιληΐδεω ἦν· οἳ στασιῶται σφίσι γενόμενοι ἐπεβούλευον θάνατον Στράττι τῷ Χίου τυράννῳ, ἐόντες ἀρχὴν ἑπτά· ἐπιβουλεύοντες δὲ ὡς φανεροὶ ἐγένοντο ἐξενείκαντος τὴν ἐπιχείρησιν ἑνὸς τῶν μετεχόντων, οὕτω δὴ οἱ λοιποὶ ἓξ ἐόντες ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου καὶ ἐς Σπάρτην τε ἀπίκοντο καὶ δὴ καὶ τότε ἐς τὴν Αἴγιναν, τῶν Ἑλλήνων δεόμενοι καταπλῶσαι ἐς τὴν Ἰωνίην· οἳ προήγαγον αὐτοὺς μόγις μέχρι Δήλου. τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν δεινὸν ἦν τοῖσι Ἕλλησι οὔτε τῶν χώρων ἐοῦσι ἐμπείροισι, στρατιῆς τε πάντα πλέα ἐδόκεε εἶναι, τὴν δὲ Σάμον ἐπιστέατο δόξῃ καὶ Ἡρακλέας στήλας ἴσον ἀπέχειν. συνέπιπτε δὲ τοιοῦτο ὥστε τοὺς μὲν βαρβάρους τὸ πρὸς ἑσπέρης ἀνωτέρω Σάμου μὴ τολμᾶν καταπλῶσαι καταρρωδηκότας, τοὺς δὲ Ἕλληνας, χρηιζόντων Χίων, τὸ πρὸς τὴν ἠῶ κατωτέρω Δήλου· οὕτω δέος τὸ μέσον ἐφύλασσέ σφεων.

περὶ τῆς Ἰώνων πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀγγελίας ὥστε αὐτοὺς ἐλευθεροῦν τὴν Ἰωνίαν

1. τοῦ πρυτάνιος om. *C*, τοῦ πρυτάνεος b ‖ Εὐρυπῶντος Valckenaer ‖ post Εὐρυφῶντος periit τοῦ Σόου ‖ 2. κλεοδέου b ‖ 3. τοῦ Ἡρακλέος om. *C* ‖ βασιλήων z ‖ 4. τῶν ἑπτὰ Palmerius: τῶν δυῶν *ABCP*, τῶν δοιῶν b, τῶν δυῶν z, om. *R* ‖ πρῶτον b ‖ 5. βασιλῆες z ‖ 7. νῆες z ‖ 8. ἐς τὴν z ‖ 9. τουτέων z ‖ 10. στασιῶται σφίσι *C*: στασιῶταί σφισι *ABd*, στασιῶταί σφι(η) *PRz* ‖ 11. γενόμενοι b ‖ στράττί *C*, στάττι *R*, στράντη b ‖ 13. ἐγίνοντο *ABC*b ‖ 14. οὕτω δὴ] οὗτοι *R* ‖ 15. τε om. *PRz* ‖ 17. προήγαγον δὲ sine οἳ *R* ‖ προσωτέρωι *AB*, προτέρω *R* ‖ 20. ἠπιστέατο *Pz* ‖ 21. τοιοῦτον *R*, τοιούτῳ z ‖ 22. ἀνωτέρωι *AB* ‖ ἀναπλῶσαι *P* ‖ καταρρωδηκότες *P* ‖ 23. χρηιζόντων *Apr.* b ‖ τῶν χίων *B* ‖ κατωτέρωι *ABP*, κατώτερον b ‖ 24. δῆλος *B*[1], δῆλος *B*[2] ‖ δέος *PRz*: δὲ ἐς ‖ ἐφύλασσόν z

Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἔπλεον ἐς τὴν Δῆλον, Μαρδόνιος 133
δὲ περὶ τὴν Θεσσαλίην ἐχείμαζε. ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεόμενος
ἔπεμπε κατὰ τὰ χρηστήρια ἄνδρα Εὐρωπέα γένος, τῷ οὔ-
νομα ἦν Μῦς, ἐντειλάμενος πανταχῇ μιν χρησάμενον ἐλθεῖν,
τῶν οἷά τε ἦν σφι ἀποπειρήσασθαι. ὅ τι μὲν βουλόμενος
ἐκμαθεῖν πρὸς τῶν χρηστηρίων ταῦτα ἐνετέλλετο, οὐκ ἔχω
φράσαι· οὐ γὰρ ὦν λέγεται· δοκέω δ' ἔγωγε περὶ τῶν πα-
ρεόντων πρηγμάτων καὶ οὐκ ἄλλων πέρι πέμψαι. οὗτος ὁ 134
Μῦς ἔς τε Λεβάδειαν φαίνεται ἀπικόμενος καὶ μισθῷ πείσας
τῶν ἐπιχωρίων ἄνδρα καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον, καὶ ἐς
Ἄβας τὰς Φωκέων ἀπικόμενος ἐπὶ τὸ χρηστήριον, καὶ δὴ καὶ
ἐς Θήβας πρῶτα ὡς ἀπίκετο, τοῦτο μὲν τῷ Ἰσμηνίῳ Ἀπόλ-
λωνι ἐχρήσατο· ἔστι δὲ κατά περ ἐν Ὀλυμπίῃ ἱροῖσι αὐ-
τόθι χρηστηριάζεσθαι· τοῦτο δὲ ξεῖνόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον
χρήμασι πείσας κατεκοίμησε ἐς Ἀμφιάρεω. Θηβαίων δὲ
οὐδενὶ ἔξεστι μαντεύεσθαι αὐτόθι διὰ τόδε. ἐκέλευσέ σφεας
ὁ Ἀμφιάρεως διὰ χρηστηρίων ποιεύμενος ὁκότερα βούλονται
ἑλέσθαι τούτων, ἑωυτῷ ἢ ἅτε μάντι χρᾶσθαι ἢ ἅτε συμμάχῳ,
τοῦ ἑτέρου ἀπεχομένους· οἱ δὲ σύμμαχόν μιν εἵλοντο εἶναι.
διὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἔξεστι Θηβαίων οὐδενὶ αὐτόθι ἐγκατακοι-
μηθῆναι. τότε δὲ θῶυμά μοι μέγιστον γενέσθαι λέγεται 135
ὑπὸ Θηβαίων. ἐλθεῖν ἄρα τὸν Εὐρωπέα Μῦν, περιστρωφώ-
μενον πάντα τὰ χρηστήρια, καὶ ἐς τοῦ Πτῴου Ἀπόλλωνος
τὸ τέμενος. τοῦτο δὲ τὸ ἱρὸν καλέεται μὲν Πτῷον, ἔστι δὲ
Θηβαίων, κέεται δὲ ὑπὲρ τῆς Κωπαΐδος λίμνης πρὸς ὄρεϊ

περὶ τῆς Μαρδονίου εἰς τὰ χρηστήρια πομπῆς τίνος χάριν ἐν Ἀμφιαράου Θηβαῖοι οὐ μαντεύονται

1. ἔπλωον *Rz* ‖ 2. ὁρμώμενος *AB*, ὁρμεώμενος *C*ᴅz ‖ 3. τὰ om. *R* ‖ Εὐρωμέα emendabam ‖ γένος τοὔνομα ᴅ ‖ 4. χρησόμενον *R* ‖ 6. ἐκμαθέειν z ‖ 7. δὲ *R* ‖ 8. περιπέμψαι *B* ‖ 9. λαβάδειαν *C* ‖ ἀπικόμενος φαίνεται z ‖ 10. ἀνδρῶν ἄνδρα ᴅ ‖ 11. δὴ καὶ] δὴ *R* ‖ 12. ἰσμινίῳ *R* ‖ 13. κατά] καὶ τά *B* ‖ 15. κατεκοίμισε *ABP*z ‖ ἀμφιάρεωι *B*, ἀμφιάραον qz ‖ 16. ἐκέλευέ *CP*ᴅz ‖ 17. ἀμφιάρεος *R*, Ἀμφιάραος z ‖ 18. ἐλέσθαι *A* ‖ τουτέων z ‖ μάντει *AB* ‖ χρῆσθαι *ABd*, χρέεσθαι reliqui ‖ 20. οὐδενὶ - 22 Θηβαίων om. *C* ‖ κατακοιμηθῆναι *PRz* ‖ 21. τόδε Wesseling nescio unde ‖ θῶμα *ABR*ᴅ ‖ 22. εὐρώπεα *B* ‖ 23. τὰ om. *R* ‖ πτώιου *A*: πτώου ‖ 24. καλέεται - p. 350, 1 ἱρὸν om. *R* ‖ πτώιον *AB*: πτῶον ‖ 25. κεῖται *ABCd* ‖ κοπαΐδος *A* ‖ ὄρει *A*[1]*Bs*

ἀγχοτάτω Ἀκραιφίης πόλιος· ἐς τοῦτο τὸ ἱρὸν ἐπείτε παρελθεῖν τὸν καλεόμενον τοῦτον Μῦν, ἕπεσθαι δέ οἱ τῶν ἀστῶν αἱρετοὺς ἄνδρας τρεῖς ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ὡς ἀπογραψομένους τὰ θεσπιέειν ἔμελλε, καὶ πρόκατε τὸν πρόμαντιν βαρβάρῳ γλώσσῃ χρᾶν. καὶ τοὺς μὲν ἑπομένους τῶν Θηβαίων ἐν θώυματι ἔχεσθαι ἀκούοντας βαρβάρου γλώσσης ἀντὶ Ἑλλάδος, οὐδὲ ἔχειν ὅ τι χρήσωνται τῷ παρεόντι πρήγματι· τὸν δὲ Εὐρωπέα Μῦν ἐξαρπάσαντα παρ' αὐτῶν τὴν ἐφέροντο δέλτον, τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ προφήτεω γράφειν ἐς αὐτήν, φάναι δὲ Καρίῃ μιν γλώσσῃ χρᾶν, συγγραψάμενον δὲ οἴχεσθαι ἀπιόντα ἐς Θεσσαλίην.

136 Μαρδόνιος δὲ ἐπιλεξάμενος ὅ τι δὴ λέγοντα ἦν τὰ χρηστήρια, μετὰ ταῦτα ἔπεμψε ἄγγελον ἐς Ἀθήνας Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντεω ἄνδρα Μακεδόνα, ἅμα μὲν ὅτι οἱ προσκηδέες οἱ Πέρσαι ἦσαν· Ἀλεξάνδρου γὰρ ἀδελφεὴν Γυγαίην, Ἀμύντεω δὲ θυγατέρα, Βουβάρης ἀνὴρ Πέρσης ἔσχε, ἐκ τῆς οἱ ἐγεγόνεε Ἀμύντης ὁ ἐν τῇ Ἀσίῃ, ἔχων τὸ οὔνομα τοῦ μητροπάτορος, τῷ δὴ ἐκ βασιλέος τῆς Φρυγίης ἐδόθη Ἀλάβανδα πόλις μεγάλη νέμεσθαι· ἅμα τε ὁ Μαρδόνιος πυθόμενος ὅτι πρόξεινός τε εἴη καὶ εὐεργέτης ὁ Ἀλέξανδρος ἔπεμπε. τοὺς γὰρ Ἀθηναίους οὕτω ἐδόκεε μάλιστα προσκτήσεσθαι, λεών τε πολλὸν ἄρα ἀκούων εἶναι καὶ ἄλκιμον, τά τε κατὰ τὴν θάλασσαν συντυχόντα σφι παθήματα κατεργασαμένους μάλιστα Ἀθηναίους ἐπίστατο. τούτων δὲ προσγενομένων κατήλπιζε εὐπετέως τῆς θαλάσσης κρατήσειν, τά περ ἂν καὶ

περὶ τοῦ Μαρδόνιον πέμψαι εἰς Ἀθήνας ἄγγελον Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντου

14. Pollux III 7 et 30. — 18. Stephanus Byz. v. Ἀλάβαστρα

1. ἀγχοτάτωι *ABP*, ἀγχοτάτῳ z ‖ ἀκραιφνίης *C* ‖ 2. δέ om. *R*z ‖ 4. θεσπιέειν *R*: θεσπιεῖν ‖ τὸν μάντιν *P*pr. ᴅ, τὴν πρόμαντιν z ‖ 6. θωῦματι *R*, θώματι *ABC*ᴅ ‖ 7. οὐδ' *R* ‖ χρήσωνται *ABP*corr.: χρήσονται ‖ χρήματι *C* ‖ 8. εὐρώπεα *B* ‖ αὐτέων z ‖ 9. γράφειν *B* ‖ 10. γλώσσῃ] φωνῇ *R* ‖ 12. ἦν λέγοντα *P*ᴅz ‖ 14. τὸν om. ᴅ ‖ οἱ *R* ‖ 15. ἔσαν z ‖ 17. τὸ om. *C* ‖ τοῦ] τὸ *PR* ‖ 18. τὸ *R* ‖ βασιλῆος z ‖ Ἀλάβαστρα Steph., vere opinor ‖ 20. πρόξενός *L* ‖ 21. προσκτήσασθαι *P*pr. *R* ‖ 22. καὶ om. *P*pr. ‖ 24. ἀθηναίης ᴅ ‖ ἐπιστέατο *R*, ἠπίστατο z ‖ τουτέων z ‖ 25. ἂν] ἦν z

ἦν, πεζῇ τε ἐδόκεε πολλῷ εἶναι κρέσσων, οὕτω τε ἐλογίζετο κατύπερθέ οἱ τὰ πρήγματα ἔσεσθαι τῶν Ἑλληνικῶν. τάχα δ' ἂν καὶ τὰ χρηστήρια ταῦτά οἱ προλέγοι, συμβουλεύοντα σύμμαχον τὸν Ἀθηναῖον ποιέεσθαι· τοῖσι δὴ πειθόμενος ἔπεμπε.

Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου τούτου ἕβδομος γενέτωρ Περδίκκης 137
ἐστὶ ὁ κτησάμενος τῶν Μακεδόνων τὴν τυραννίδα τρόπῳ τοιῷδε. ἐξ Ἄργεος ἔφυγον ἐς Ἰλλυριοὺς τῶν Τημένου ἀπογόνων τρεῖς ἀδελφεοί, Γαυάνης τε καὶ Ἀέροπος καὶ Περδίκκης, ἐκ δὲ Ἰλλυριῶν ὑπερβαλόντες ἐς τὴν ἄνω Μακεδονίην ἀπίκοντο ἐς Λεβαίην πόλιν. ἐνθαῦτα δὲ ἐθήτευον ἐπὶ μισθῷ παρὰ τῷ βασιλέι, ὁ μὲν ἵππους νέμων, ὁ δὲ βοῦς, ὁ δὲ νεώτατος αὐτῶν Περδίκκης τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων. ἡ δὲ γυνὴ τοῦ βασιλέος αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεσσε· ἦσαν γὰρ τὸ πάλαι καὶ αἱ τυραννίδες τῶν ἀνθρώπων ἀσθενέες χρήμασι, οὐ μοῦνον ὁ δῆμος. ὅκως δὲ ὀπτῴη, ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς τοῦ θητὸς Περδίκκεω διπλήσιος ἐγίνετο αὐτὸς ἑωυτοῦ. ἐπεὶ δὲ αἰεὶ τὠυτὸ τοῦτο ἐγίνετο, εἶπε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἑωυτῆς· τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε αὐτίκα ὡς εἴη τέρας καὶ φέροι μέγα τι. καλέσας δὲ τοὺς θῆτας προηγόρευέ σφι ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ γῆς τῆς ἑωυτοῦ. οἱ δὲ τὸν μισθὸν ἔφασαν δίκαιοι εἶναι ἀπολαβόντες οὕτω ἐξιέναι. ἐνθαῦτα ὁ βασιλεὺς τοῦ μισθοῦ πέρι ἀκούσας, ἦν γὰρ κατὰ τὴν καπνοδόκην ἐς τὸν οἶκον ἐσέχων

πῶς Περδίκκας ἕβδομος ἀπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀμύντου ἔσχε τῶν Μακεδόνων τυραννίδα

1. κρείσσων *R* ‖ 2. τῶν om. *C* ‖ ἑλλήνων. τάχα δὲ τὰ χρηστήρια *R* ‖ 3. προλέγει bz, προλέγουσι *R* ‖ 4. οἱ ποιήσασθαι *R* ‖ 6. περδίκης *BCR*b ‖ 8. ἰλλυρικοὺς *R* ‖ τημένου *R*: τημενοῦ ‖ 9. περδίκης *C* ‖ 10. ἐκ δὲ – 11 ἀπίκοντο ἐς om. *C* ‖ ἰλλύρων *R* ‖ ὑπερβαλλόντες *B* ‖ 11. δὲ] καὶ z ‖ 12. βασιλεῖ *AB* ‖ ἵππον b ‖ 13. αὐτέων z ‖ περδίκης *C*b ‖ ἡ δὲ – 14 ἔπεσσε sedem habebant infra 16. post δῆμος, unde huc retraxi ‖ 14. βασιλέως *R*, βασιλῆος z ‖ ἔπεσε *A*, ἔπεσεν b ‖ ἔσαν z ‖ γὰρ] δὲ *R* ‖ τοπάλαι *P*z ‖ 15. μοῦνον *AB*: μόνον reliqui. ni forte οὐ μόνον ὁ δῆμος spuriae orginis sunt sicut infra τοῦ θητὸς Περδίκκεω ‖ 16. ὀπτώιη *AB*: ὀπτῷτο ‖ 17. Περδίκεω *A*, τοῦ περδίκκεω *P*z, τοῦ περδίκεω *R*b ‖ ἐγένετο *R* ‖ ἑωυτῷ z ‖ 18. ἄνδρα τὸν] ἄνδρα z ‖ τὸν δὲ ακούσαντα] ὡς δὲ ἤκουσε qz ‖ 19. ἐπῆλθέ οἱ z ‖ φέρει b, φέροι ἐς *R*z ‖ τοι b ‖ 21. γῆς om. *Rd* ‖ ἔφασαν τὸν μισθὸν *R* ‖ δίκαιοι *AC*: δίκαιον ‖ εἶναι post ἔφασαν *R* ‖ ἀπολαβόντας *R*z ‖ 22. οὕτως *R*

ὁ ἥλιος, εἶπε θεοβλαβὴς γενόμενος "μισθὸν δὲ ὑμῖν ἐγὼ ὑμέων ἄξιον τόνδε ἀποδίδωμι," δείξας τὸν ἥλιον. ὁ μὲν δὴ Γαυάνης τε καὶ ὁ Ἀέροπος οἱ πρεσβύτεροι ἕστασαν ἐκπεπληγμένοι, ὡς ἤκουσαν ταῦτα· ὁ δὲ παῖς, ἐτύγχανε γὰρ ἔχων μάχαιραν, εἴπας τάδε "δεκόμεθα ὦ βασιλεῦ τὰ διδοῖς," περιγράφει τῇ μαχαίρῃ ἐς τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου τὸν ἥλιον, περιγράψας δέ, ἐς τὸν κόλπον τρὶς ἀρυσάμενος τοῦ ἡλίου, ἀπαλ-
138 λάσσετο αὐτός τε καὶ οἱ μετ' ἐκείνου. οἱ μὲν δὴ ἀπήισαν, τῷ δὲ βασιλέι σημαίνει τις τῶν παρέδρων οἷόν τι χρῆμα ποιήσειε ὁ παῖς καὶ ὡς σὺν νόῳ κείνων ὁ νεώτατος λάβοι τὰ διδόμενα. ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας καὶ ὀξυνθεὶς πέμπει ἐπ' αὐτοὺς ἱππέας ἀπολέοντας. ποταμὸς δέ ἐστι ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ, τῷ θύουσι οἱ τούτων τῶν ἀνδρῶν ἀπ' Ἄργεος ἀπόγονοι σωτῆρι. οὗτος, ἐπείτε διέβησαν οἱ Τημενίδαι, μέγας οὕτω ἐρρύη ὥστε τοὺς ἱππέας μὴ οἵους τε γενέσθαι διαβῆναι. οἱ δὲ ἀπικόμενοι ἐς ἄλλην γῆν τῆς Μακεδονίης οἴκησαν πέλας τῶν κήπων τῶν λεγομένων εἶναι Μίδεω τοῦ Γορδίεω, ἐν τοῖσι φύεται αὐτόματα ῥόδα, ἓν ἕκαστον ἔχον ἑξήκοντα φύλλα, ὀδμῇ τε ὑπερφέροντα τῶν ἄλλων. ἐν τούτοισι καὶ ὁ Σιληνὸς τοῖσι κήποισι ἥλω, ὡς λέγεται ὑπὸ Μακεδόνων. ὑπὲρ δὲ τῶν κήπων ὄρος κέεται Βέρμιον οὔνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος. ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεόμενοι, ὡς ταύτην ἔσχον, κατεστρέ-
139 φοντο καὶ τὴν ἄλλην Μακεδονίην. ἀπὸ τούτου δὴ τοῦ Περδίκκεω Ἀλέξανδρος ὧδε ἐγένετο. Ἀμύντεω παῖς ἦν Ἀλέξανδρος, Ἀμύντης δὲ Ἀλκέτεω, Ἀλκέτεω δὲ πατὴρ ἦν Ἀέροπος,

περὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἑξηκονταφύλλων ῥόδων καὶ τῆς λεγομένης ὑπὸ Μακεδόνων Σιληνοῦ κατοχῆς

2. τόδε *C* ‖ 3. καὶ ὁ] καὶ *R* ‖ πρεσβύτατοι *R* ‖ 5. τάδε ὧδε δεχόμεθα *ABC*𝔡 ‖ ὦ om. 𝔟 ‖ βασιλεὺς *C* ‖ 6. τοὔδαφος z ‖ 7. ἐκ τοῦ z ‖ 8. τε om. 𝔟 ‖ ἐκείνω *R*, αὐτοῦ z ‖ ἀπήισαν *AB*, ἀπῆσαν *C*𝔡, ἀπήεσαν *P*, ἀπίεσαν *R*z ‖ 9. βασιλεῖ *AB* ‖ 10. συνόωι *C*, συνόω *B* ‖ ἐκείνων *PR*z, κακείνων *C* ‖ 11. δεδομένα *P*z ‖ 13. τουτέων z ‖ σωτήρια z ‖ 14. οὕτως *AB* ‖ 15. τε om. *R* ‖ 17. μήδεω 𝔟 ‖ τοῖσι] τούτοισι *R* ‖ 19. σίληνος *R* ‖ 21. κεῖται *AB* ‖ οὖρος *CP*𝔡z ‖ βέρβιον *R* ‖ 22. ὁρμεώμενοι *C*𝔡z, ὁρμώμενοι reliqui ‖ 23. περδίκεω 𝔟, περδίκαιω *R* ‖ 24. ὧδε *P* ‖ ἐγεγόνεε *R*z ‖ Ἀλέξανδρος – 25 ἦν om. *R*

τοῦ δὲ Φίλιππος, Φιλίππου δὲ Ἀργαῖος, τοῦ δὲ Περδίκκης ὁ κτησάμενος τὴν ἀρχήν.

140 Ἐγεγόνεε μὲν δὴ ὧδε ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω· ὡς δὲ ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθεὶς ὑπὸ Μαρδονίου, ἔλεγε τάδε. "ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Μαρδόνιος τάδε λέγει. ἐμοὶ ἀγ- α) γελίη ἥκει παρὰ βασιλέος λέγουσα οὕτω. ‘Ἀθηναίοισι τὰς ἁμαρτάδας τὰς ἐς ἐμὲ ἐξ ἐκείνων γενομένας πάσας μετίημι· νῦν τε ὧδε Μαρδόνιε ποίεε. τοῦτο μὲν τὴν γῆν σφι ἀπόδος, τοῦτο δὲ ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἑλέσθων αὐτοί, ἥντινα ἂν ἐθέλωσι, ἐόντες αὐτόνομοι· ἱρά τε πάντα σφι, ἤν δὴ βούλωνταί γε ἐμοὶ ὁμολογέειν, ἀνόρθωσον, ὅσα ἐγὼ ἐνέπρησα.’ τούτων δὲ ἀπιγμένων ἀναγκαίως ἔχει μοι ποιέειν ταῦτα, ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον αἴτιον γένηται. λέγω δὲ ὑμῖν τάδε. νῦν τί μαίνεσθε πόλεμον βασιλέι ἀειρόμενοι; οὔτε γὰρ ἂν ὑπερβάλοισθε οὔτε οἷοί τε ἐστὲ ἀντέχειν τὸν πάντα χρόνον. εἴδετε μὲν γὰρ τῆς Ξέρξεω στρατηλασίης τὸ πλῆθος καὶ τὰ ἔργα, πυνθάνεσθε δὲ καὶ τὴν νῦν παρ' ἐμοὶ ἐοῦσαν δύναμιν· ὥστε καὶ ἢν ἡμέας ὑπερβάλησθε καὶ νικήσητε, τοῦ περ ὑμῖν οὐδεμία ἐλπὶς εἴ περ εὖ φρονέετε, ἄλλη παρέσται πολλαπλησίη. μὴ ὦν βούλεσθε παρισούμενοι βασιλέι στέρεσθαι μὲν τῆς χώρης, θέειν δὲ αἰεὶ περὶ ὑμέων αὐτῶν, ἀλλὰ καταλύσασθε. παρέχει δὲ ὑμῖν κάλλιστα καταλύσασθαι, βασιλέος ταύτῃ ὁρμημένου· ἔστε ἐλεύθεροι, ἡμῖν ὁμαιχμίην συνθέμενοι

α) πρεσβεία Μαρδονίου πρὸς Ἀθηναίους δι' Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντου

---

7. (Hesychius v. ἁμαρτάδας)

1. ἀργαῖος *R*: ἀραῖος *qz*, ἀρουραῖος b, αρραιος *A*, ἀρραῖος reliqui ‖ περδίκης *B*b, περιδίκης *C* ‖ 3. ὧδε post Ἀλέξανδρος b ‖ ὁ ante Ἀλέξανδρος om. *Apr.* *Rz* ‖ 4. πεμφθεὶς z ‖ 6. ἧκε z ‖ βασιλῆος z ‖ οὕτως *R* ‖ 7. ἐξ ἐκείνων ἐς ἐμὲ *Rz* ‖ μετίειμι *C* ‖ 8. ὧιδε μάρδονιε *P*, μάρδονιε ὧδε *R* ‖ ποίει *AB*, ποίε *R* ‖ 9. ἥντινα ἂν θέλωσι *R* ‖ 11. γε om. b ‖ ἀνόρθωσον b ‖ τουτέων z ‖ 13. ἀντίον Valckenaer ‖ τάδε νῦν. τί Bekkerus ‖ νῦν om. b ‖ 14. βασιλεῖ *AB* ‖ ἀνταειρόμενοι *Rz* ‖ οὔτοι γὰρ ἂν ὑπερβάλλοισθε *C* ‖ 16. τό τε ? ‖ 17. παρ' ἐμοὶ ἐοῦσαν *P*: παρεοῦσάν μοι *qz*, παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν reliqui ‖ 18. τε καὶ ? ‖ τοῦ z: τό ‖ οὐδεμίη z ‖ 19. φρονέοιτε z ‖ παρέστε *B* ‖ 20. βούλεσθαι *B*, βούλησθε *Pz* ‖ παρισεύμενοι *R* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 21. ἑωυτέων z ‖ καταλλάσσεσθε z ‖ 22. καταλύσασθαι. βασιλέος *P*, καταλύσασθαι. βασιλῆος z ‖ 23. ὡρμημένου *CP*bz ‖ ,ἐστὲ *Pz*, .ἐστὲ *R*b

β) ἄνευ τε δόλου καὶ ἀπάτης. Μαρδόνιος μὲν ταῦτα ὦ Ἀθηναῖοι ἐνετείλατό μοι εἰπεῖν πρὸς ὑμέας· ἐγὼ δὲ περὶ μὲν εὐνοίης τῆς πρὸς ὑμέας ἐούσης ἐξ ἐμεῦ οὐδὲν λέξω, οὐ γὰρ ἂν νῦν πρῶτον ἐκμάθοιτε, προσχρηΐζω δὲ ὑμέων πείθεσθαι Μαρδονίῳ. ἐνορέω γὰρ ὑμῖν οὐκ οἵοισί τε ἐσομένοισι τὸν πάντα χρόνον πολεμέειν Ξέρξῃ· εἰ γὰρ ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν, οὐκ ἄν κοτε ἐς ὑμέας ἦλθον ἔχων λόγους τούσδε· καὶ γὰρ δύναμις ὑπὲρ ἄνθρωπον ἡ βασιλέος ἐστὶ καὶ χεὶρ ὑπερμήκης. ἢν ὦν μὴ αὐτίκα ὁμολογήσητε, μεγάλα προτεινόντων ἐπ' οἷσι ὁμολογέειν ἐθέλουσι, δειμαίνω ὑπὲρ ὑμέων ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημένων τῶν συμμάχων πάντων αἰεί τε φθειρομένων μούνων, ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε τὴν γῆν ἐκτημένων. ἀλλὰ πείθεσθε· πολλοῦ γὰρ ὑμῖν ἄξια ταῦτα, εἰ βασιλεύς γε ὁ μέγας μούνοισι ὑμῖν Ἑλλήνων τὰς ἁμαρτάδας ἀπιεὶς ἐθέλει φίλος γενέσθαι."

141 Ἀλέξανδρος μὲν ταῦτα ἔλεξε. Λακεδαιμόνιοι δὲ πυθόμενοι ἥκειν Ἀλέξανδρον ἐς Ἀθήνας ἐς ὁμολογίην ἄξοντα τῷ βαρβάρῳ Ἀθηναίους, ἀναμνησθέντες τῶν λογίων ὥς σφεας χρεόν ἐστι ἅμα τοῖσι ἄλλοισι Δωριεῦσι ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου ὑπὸ Μήδων τε καὶ Ἀθηναίων, κάρτα τε ἔδεισαν μὴ ὁμολογήσωσι τῷ Πέρσῃ Ἀθηναῖοι, αὐτίκα τέ σφι ἔδοξε πέμπειν ἀγγέλους. καὶ δὴ συνέπιπτε ὥστε ὁμοῦ σφεων γίνεσθαι τὴν κατάστασιν· ἐπανέμειναν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι διατρίβοντες, εὖ ἐπιστάμενοι ὅτι ἔμελλον Λακεδαιμόνιοι πεύσεσθαι ἥκοντα παρὰ τοῦ βαρβάρου ἄγγελον ἐπ' ὁμολογίῃ, πυθόμενοί τε

πρεσβεία Λακεδαιμονίων πρὸς Ἀθηναίους περὶ τοῦ μὴ πείθεσθαι Ἀλεξάνδρῳ

2. εἶπαι z ‖ 3. ἐξ ἐμεῦ ἐούσης R ‖ 4. προσχρήϊζω P, προσχρήζω CRd, προσχρήζω z ‖ 5. ἐνορέω Rz: ἐνορῶν B[1], ἐνορῶν B[2], ἐνορῶ ceteri ‖ 6. ἐν] ἐνὸν z ‖ 7. τοιούσδε z ‖ 8. βασιλῆος z ‖ 9. ὦν] οὖν C, om. R ‖ 10. ἐπ' οἷσι] ἐποίσει R ‖ 12. μοῦνον Cd. post hoc in libris non dividitur ‖ ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε C, ἐξαίρετον· μεταίχμιόν τε ABP: ἐξαίρετον· τὲ μεταίχμιον R, μεταίχμιον sine reliquis d, ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον z ‖ 13. ἐκτημένων z: κεκτημένων ‖ 15. ἀφιεὶς P, ἀφεὶς ABCd ‖ θέλει R ‖ 16. τοσαῦτα R ‖ 18. ἐς ἀθηναίους C ‖ ὡς σφέας R ‖ 19 χρεὸν CPdz ‖ ἐκ] ἀπὸ R ‖ 21. δέ σφι R ‖ ἔδοξεν AB ‖ 22. σφέων BCdz ‖ 25. ἐπομολογίην C ‖ πειθόμενοί R

πέμψειν κατὰ τάχος ἀγγέλους. ἐπίτηδες ὦν ἐποίευν, ἐν-
δεικνύμενοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι τὴν ἑωυτῶν γνώμην. ὡς 142
δὲ ἐπαύσατο λέγων Ἀλέξανδρος, διαδεξάμενοι ἔλεγον οἱ ἀπὸ
Σπάρτης ἄγγελοι "ἡμέας δὲ ἔπεμψαν Λακεδαιμόνιοι δεησο-
μένους ὑμέων μήτε νεώτερον ποιέειν μηδὲν κατὰ τὴν Ἑλ-
λάδα μήτε λόγους ἐνδέκεσθαι παρὰ τοῦ βαρβάρου. οὔτε γὰρ
δίκαιον οὐδαμῶς οὔτε κόσμον φέρον οὔτε γε ἄλλοισι Ἑλλή-
νων οὐδαμοῖσι, ὑμῖν δὲ δὴ καὶ διὰ πάντων ἥκιστα πολλῶν
εἵνεκα. ἠγείρατε γὰρ τόνδε τὸν πόλεμον ὑμεῖς οὐδὲν ἡμέων
βουλομένων, καὶ περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγένετο,
νῦν δὲ φέρει καὶ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα· ἄλλως τε τούτων
ἁπάντων αἰτίους γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι Ἕλλησι Ἀθη-
ναίους οὐδαμῶς ἀνασχετόν, οἵτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε
πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων. πιεζευμένοισι μέντοι
ὑμῖν συναχθόμεθα, καὶ ὅτι καρπῶν ἐστερήθητε διξῶν ἤδη
καὶ ὅτι οἰκοφθόρησθε χρόνον ἤδη πολλόν. ἀντὶ τούτων δὲ
ὑμῖν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι ἐπαγγέλλονται γυναῖ-
κάς τε καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα πάντα
ἐπιθρέψειν, ἔστ' ἂν ὁ πόλεμος ὅδε συνεστήκῃ. μηδὲ ὑμέας
Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἀναγνώσῃ, λεήνας τὸν Μαρδονίου
λόγον. τούτῳ μὲν γὰρ ταῦτα ποιητέα ἐστί· τύραννος γὰρ
ἐὼν τυράννῳ συγκατεργάζεται· ὑμῖν δὲ οὐ ποιητέα, εἴ περ
εὖ τυγχάνετε φρονέοντες, ἐπισταμένοισι ὡς βαρβάροισί ἐστι
οὔτε πιστὸν οὔτε ἀληθὲς οὐδέν." ταῦτα ἔλεξαν οἱ ἄγγελοι.
Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο τάδε. 143
"καὶ αὐτοὶ τοῦτό γε ἐπιστάμεθα ὅτι πολλαπλησίη ἐστὶ τῷ

ἀπόκρισις Ἀθηναίων πρὸς Ἀλέξανδρον

1. κατατάχος *P* ‖ 3. ἔλεγον post Σπάρτης 𝔡 ‖ 7. φέρων *R* ‖ οὔτι γε Werfer ‖ γε om. *R* ‖ 9. ἐγείρατε z ‖ τὸν πόλεμον τόνδε *R* ‖ ἡμεῖς οὐδὲν ὑμέων *C* ‖ 10. βουλευομένων *AB* ‖ ἀρχῆθεν Wesseling, ἀρχὴν Schaefer ‖ 11. τε] τε ἄνευ Reiske ‖ τουτέων *R*z ‖ 12. πάντων *R* ‖ 13. ἀνάσχετον *ABR* ‖ καὶ] κατὰ z ‖ τοπάλαι *P* ‖ 14. πιεζομένοισι *BC*z ‖ 15. ἐστέρησθε z ‖ 16. τουτέων z ‖ 17. οἱ λοιποὶ σύμμαχοι *R* ‖ 18. πάντα[γ] οἰκετέων[α] ἐχόμενα[β] *P* ‖ 19. ἐπιτρέψειν 𝔡 ‖ εστὰν *AB* ‖ συνεστήκει 𝔡 ‖ μὴ δὲ *L* ‖ 22. δὲ] δέ γε *R* ‖ 23. τυγχάνεται *R*, τυγχάνεσθε *P* ‖ βαρβάροισι ἐστὶ *P*, βαρβάροισιν ἔστιν *R*𝔡 ‖ 25. τοιάδε *R* ‖ 26. γε om. *R* ‖ τῶν μήδων *R*

Μήδῳ δύναμις ἤ περ ἡμῖν, ὥστε οὐδὲν δέει τοῦτό γε ὀνειδίζειν. ἀλλ' ὅμως ἐλευθερίης γλιχόμενοι ἀμυνεύμεθα οὕτω ὅκως ἂν καὶ δυνώμεθα. ὁμολογῆσαι δὲ τῷ βαρβάρῳ μήτε σὺ ἡμέας πειρῶ ἀναπείθειν οὔτε ἡμεῖς πεισόμεθα. νῦν τε ἀπάγγελλε Μαρδονίῳ ὡς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴῃ τῇ περ καὶ νῦν ἔρχεται, μήκοτε ὁμολογήσειν ἡμέας Ξέρξῃ· ἀλλὰ θεοῖσί τε συμμάχοισι πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι καὶ τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίαν ὄπιν ἔχων ἐνέπρησε τούς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. σύ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίνεο Ἀθηναίοισι, μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργέειν ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε· οὐ γάρ σε βουλόμεθα οὐδὲν ἄχαρι πρὸς Ἀθηναίων παθεῖν
144 ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φίλον." πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ταῦτα ὑπεκρίναντο, πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ Σπάρτης ἀγγέλους τάδε. "τὸ μὲν δεῖσαι Λακεδαιμονίους μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ βαρβάρῳ, κάρτα ἀνθρωπήιον ἦν· ἀτὰρ αἰσχρῶς γε οἴκατε ἐξεπιστάμενοι τὸ Ἀθηναίων φρόνημα ἀρρωδῆσαι, ὅτι οὔτε χρυσός ἐστι γῆς οὐδαμόθι τοσοῦτος οὔτε χώρη κάλλεϊ καὶ ἀρετῇ μέγα ὑπερφέρουσα, τὰ ἡμεῖς δεξάμενοι ἐθέλοιμεν ἂν μηδίσαντες καταδουλῶσαι τὴν Ἑλλάδα. πολλά τε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύοντα ταῦτα μὴ ποιέειν μηδ' ἢν ἐθέλωμεν, πρῶτα μὲν καὶ μέγιστα τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ οἰκήματα ἐμπεπρησμένα τε καὶ συγκεχωσμένα, τοῖσι ἡμέας ἀναγκαίως ἔχει τιμωρέειν ἐς τὰ μέγιστα μᾶλλον ἤ περ ὁμολογέειν τῷ ταῦτα ἐργασαμένῳ, αὖτις δὲ τὸ Ἑλληνικὸν ἐὸν ὅμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ θεῶν ἱδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι

ἀπόκρισις Ἀθηναίων πρὸς Λακεδαιμονίους

2. ἐλευθερίην σκεπτόμενοι *P' Rz*, γρ. ἐλευθερίης γλιχόμενοι *P^m* ‖ ἀμύνεσθαι *C* ‖ οὕτως *AB*𝔡 ‖ 3. καὶ om. *R* ‖ 4. ἡμέες z ‖ νῦν δὲ *R* ‖ 5. ἐστὰν *AB* ‖ 6. τὴν Cobet ‖ περ om. *ABC*𝔡 ‖ 7. πίσσυνοί *R* ‖ 8. οὐδὲ μίαν ὄπιν *AB*, ὄπιν οὐδεμίην *R*, οὐδεμίην ὄπιν z ‖ 10. τοιοῦσδε *AB* ‖ μὴ δὲ *ABPz*, μὴ 𝔡 ‖ 11. ἀθέμιτα 𝔡 ‖ ἐρδέειν *A*, ῥέζειν *R*, ἔρδειν z ‖ 12. παθέειν *R* ‖ 14. ὑπεκρίνατο *R* ‖ 16. κάρτα μὲν *R* ‖ γε om. *Apr.* ‖ 18. χώρῃ *B* ‖ κάλλει *AB* ‖ 21. μὴ δ' *ABP* ‖ 22. τά τε ? ‖ 23. ἐμπεπρημένα *ABC* ‖ τε καὶ συγκεχωσμένα om. 𝔡 ‖ 24. μάλιστα 𝔡 ‖ τοῖσι ταῦτα ἐργασαμένοισιν *R* ‖ 25. ἐὸν] ante Ἑλληνικὸν 𝔡, om. *Pz*

ἤθεά τε ὁμότροπα. τῶν προδότας γενέσθαι Ἀθηναίους οὐκ ἂν εὖ ἔχοι. ἐπίστασθέ τε οὕτω, εἰ μὴ πρότερον ἐτυγχάνετε ἐπιστάμενοι, ἔστ᾽ ἂν καὶ εἷς περιῇ Ἀθηναίων, μηδαμὰ ὁμολογήσοντας ἡμέας Ξέρξῃ. ὑμέων μέντοι ἀγάμεθα τὴν προνοίην τὴν πρὸς ἡμέας ἐοῦσαν, ὅτι προείδετε ἡμέων οἰκοφθορημένων οὕτω ὥστε ἐπιθρέψαι ἐθέλειν ἡμέων τοὺς οἰκέτας. καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπλήρωται, ἡμεῖς μέντοι λιπαρήσομεν οὕτω ὅκως ἂν ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέοντες ὑμέας. νῦν δέ, ὡς οὕτω ἐχόντων, στρατιὴν ὡς τάχιστα ἐκπέμπετε. ὡς γὰρ ἡμεῖς εἰκάζομεν, οὐκ ἑκὰς χρόνου παρέσται ὁ βάρβαρος ἐσβαλὼν ἐς τὴν ἡμετέρην, ἀλλ᾽ ἐπειδὰν τάχιστα πύθηται τὴν ἀγγελίην ὅτι οὐδὲν ποιήσομεν τῶν ἐκεῖνος ἡμέων προσεδέετο. πρὶν ὦν παρεῖναι ἐκεῖνον ἐς τὴν Ἀττικήν, ἡμέας καιρός ἐστι προβοηθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην." οἱ μὲν ταῦτα ὑποκριναμένων Ἀθηναίων ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην.

14. οἱ – 15 ἀπαλλάσσοντο Photius ac Suidas v. ὑποκρίνεσθαι. Eustathius Od. p. 1437

1. τῶν *R*: ὧν καὶ z, ὧν ceteri ‖ 2. μὴ] μὴ καὶ *R* ‖ 3. μηδαμᾶ *R*bz ‖ 5. πρὸς] εἰς *R* ‖ ὑμέας *B*[1] ‖ ἔχουσαν *R* ‖ οἰκοφορημένων *R* ‖ 7. ἡμέες *R*z ‖ λιπαρήσωμεν b ‖ 10. ἡμέες *R* ‖ οἰκάζομεν b ‖ ἐᾶις χρόνον *C* ‖ 12. προσεδέχετο *C* ‖ 13. ὑμέας Wesseling ‖ 14. προβωθῆσαι *R* ‖ οἱ – 15 Σπάρτην in principio libri noni habent *P*z, utrobique ceteri ‖ 15. ὑποκρινάμενοι testes ‖ Ἀθηναίων om Eust. ‖ ἀπηλλάττοντο testes

ΗΡΟΔΟΤΟΥ Η | ΧΧΗΗΗΔΔΙΙ *AB*, ἡροδότου ἱστοριῶν η' *CR*, ἡροδότου ἱστοριῶν ὀγδόη *P*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν ὀγδόης b, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΟΓΔΟΗ· z

I

1 Μαρδόνιος δέ, ὥς οἱ ἀπονοστήσας Ἀλέξανδρος τὰ παρὰ Ἀθηναίων ἐσήμηνε, ὁρμηθεὶς ἐκ Θεσσαλίης ἦγε τὴν στρατιὴν σπουδῇ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. ὅκου δὲ ἑκάστοτε γίνοιτο, τούτους παρελάμβανε. τοῖσι δὲ Θεσσαλίης ἡγεομένοισι οὔτε τὰ πρὸ τοῦ πεπρηγμένα μετέμελε οὐδὲν πολλῷ τε μᾶλλον ἐπῆγον τὸν Πέρσην, καὶ συμπροέπεμψέ τε Θώρηξ ὁ Ληρισαῖος Ξέρξην φεύγοντα καὶ τότε ἐκ τοῦ φανεροῦ παρῆκε
2 Μαρδόνιον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ἐπεὶ δὲ πορευόμενος γίνεται ὁ στρατὸς ἐν Βοιωτοῖσι, οἱ Θηβαῖοι κατελάμβανον τὸν Μαρδόνιον καὶ συνεβούλευον αὐτῷ λέγοντες ὡς οὐκ εἴη χῶρος ἐπιτηδεότερος ἐνστρατοπεδεύεσθαι ἐκείνου, οὐδὲ ἔων ἰέναι ἑκαστέρω, ἀλλ' αὐτοῦ ἰζόμενον ποιέειν ὅκως ἀμαχητὶ τὴν πᾶσαν Ἑλλάδα καταστρέψεται. κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, οἵ περ καὶ πάρος ταὐτὰ ἐγίνωσκον, χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι καὶ ἅπασι ἀνθρώποισι· "εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παραινέομεν," ἔφασαν λέγοντες, "ἕξεις ἀπόνως

ἐξόρμησις Μαρδονίου κατὰ Ἀθηναίων καὶ προτροπὴ Θηβαίων ὥστε ἐν τῇ Βοιωτίᾳ αὐτὸν στρατοπεδεῦσαι

ΚΑΛΛΙΟΠΗ Θ *A*, ΚΑΛΛΙΟΠΗ *B*, καλλιόπη θ' *C*, καλλιόπη ·: ἐνάτη *P*, καλλιόπη. *R*, καλλιόπη ἡροδότου ἱστοριῶν ἐννάτη ᴅ, ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΝΝΑΤΗ · ΚΑΛΛΙΟΠΗ · z

1. παρ' *R* ‖ 5. προτοῦ *ABP* ‖ μετέμελλεν *R*ᴅ ‖ 6. τε] τῷ *R*, om. *CP* ‖ ληρισσαῖος *PR*z ‖ 7. ξέρξεα *R*z ‖ παρεῖκε z ‖ 9. τὸν om. *R* ‖ 10. ἐπιτηδεότερος *ABR*: ἐπιτηδεώτερος ‖ 11. ἐνστρατεύεσθαι *C* ‖ ἑκαστέρωι *AB*, ἑκατέρω *R* ‖ 12. αὐτῷ ᴅ ‖ 13. καταστρέψεται Steger: καταστρέψηται codices, καταστρέψητε z ‖ γὰρ om. *P*[x] ‖ 14. ὁμοφρονέοντας] ὁμοφρονέοντας ῥηϊδίως μετὰ τῶν στασιωτέων *C* ‖ ταῦτα *R* ‖ 15. περιγενέσθαι *R* ‖ ποιήσειε q, ποιήσειας z ‖ 16. ἕξ *A*[1]

ἅπαντα τὰ ἐκείνων ἰσχυρὰ βουλεύματα. πέμπε χρήματα ἐς τοὺς δυναστεύοντας ἄνδρας ἐν τῇσι πόλισι, πέμπων δὲ τὴν Ἑλλάδα διαστήσεις· ἐνθεῦτεν δὲ τοὺς μὴ τὰ σὰ φρονέοντας ῥηιδίως μετὰ τῶν στασιωτέων καταστρέψεαι." οἱ μὲν ταῦτα 3
συνεβούλευον, ὁ δὲ οὐκ ἐπείθετο, ἀλλά οἱ δεινὸς ἐνέστακτο ἵμερος τὰς Ἀθήνας δεύτερα ἑλεῖν, ἅμα μὲν ὑπ' ἀγνωμοσύνης, ἅμα δὲ πυρσοῖσι διὰ νήσων ἐδόκεε βασιλέι δηλώσειν ἐόντι ἐν Σάρδισι ὅτι ἔχοι Ἀθήνας. ὃς οὐδὲ τότε ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀττικὴν εὗρε τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἔν τε Σαλαμῖνι τοὺς πλείστους ἐπυνθάνετο εἶναι ἔν τε τῇσι νηυσί, αἱρέει τε ἔρημον τὸ ἄστυ. ἡ δὲ βασιλέος αἵρεσις ἐς τὴν ὑστέρην τὴν Μαρδονίου ἐπιστρατηίην δεκάμηνος ἐγένετο.

Ἐπεὶ δὲ ἐν Ἀθήνῃσι ἐγένετο ὁ Μαρδόνιος, πέμπει ἐς 4
Σαλαμῖνα Μουρυχίδην ἄνδρα Ἑλλησπόντιον φέροντα τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν τοῖσι Ἀθηναίοισι διεπόρθμευσε. ταῦτα δὲ τὸ δεύτερον ἀπέστελλε προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ φιλίας γνώμας, ἐλπίζων δέ σφεας ὑπήσειν τῆς ἀγνωμοσύνης ὡς δοριαλώτου ἐούσης τῆς Ἀττικῆς χώρης καὶ ἐούσης ὑπ' ἑωυτῷ. τούτων μὲν εἵνεκα ἀπέ- 5
πεμψε Μουρυχίδην ἐς Σαλαμῖνα, ὁ δὲ ἀπικόμενος ἐπὶ τὴν βουλὴν ἔλεγε τὰ παρὰ Μαρδονίου. τῶν δὲ βουλευτέων Λυκίδης εἶπε γνώμην ὡς ἐδόκεε ἄμεινον εἶναι δεξαμένους τὸν λόγον, τόν σφι Μουρυχίδης προφέρει, ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον. ὁ μὲν δὴ ταύτην τὴν γνώμην ἀπεφαίνετο, εἴτε δὴ δεδεγμένος χρήματα παρὰ Μαρδονίου, εἴτε καὶ ταῦτά οἱ ἑάνδανε· Ἀθη-

δευτέρα κατάληψις Ἀθηνῶν ὑπὸ Μαρδονίου — πρεσβεία δευτέρα πρὸς Ἀθηναίους ἀπὸ Μαρδονίου διὰ Μουρυχίδου Ἑλλησποντίου

1. πάντα *ABCd* ‖ κείνων z ‖ ἰσχυρὰ om. *ABCd* ‖ 4. μετὰ στρατιωτέων *R* ‖ κατάστρεψαι *CR* ‖ 5. ἐπίθετο *R* ‖ δεινός τις *R* ‖ 6. δευρα *A*[1] ‖ 7. δρὰν ἤσων *B* ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ δηλώσει *R* ‖ 8. ἔχει d ‖ τὰς ἀθήνας *R* ‖ ὅσον d ‖ 10. ἐν τῇσι *R* ‖ 11. ἐρῆμον *CP*dz ‖ βασιλῆος z ‖ ὑστεραίην *CP*dz ‖ τὴν] τοῦ d ‖ 13. ἐν om. *R* ‖ ἀθηναίοισι d ‖ ὁ om. z ‖ 14. βουργίδην *C*, μουριχίδην *R*z ‖ 15. οὓς *ABCd* ‖ 17. ἐλπίσας δὲ σφέας *R* ‖ 18. δορυαλώτου dz ‖ τῆς] πάσης τῆς *R* ‖ 19. ἐούσης] ἐούσης ἤδη *R* ‖ τουτέων z ‖ ἕνεκα *ABCd*, εἵνεκεν *R* ‖ 20. Μουριχίδην z ‖ 21. βουλευτῶν d ‖ 22. ὥς οἱ excerpta Paris. (44.) ‖ δεξάμενος d ‖ 23. Μουριχίδης z ‖ ἐξενεῖκεν *R* ‖ 25. οἱ ante καὶ z ‖ ἅνδανε d

ναῖοι δὲ αὐτίκα δεινὸν ποιησάμενοι οἵ τε ἐκ τῆς βουλῆς καὶ οἱ ἔξωθεν ὡς ἐπύθοντο, περιστάντες Λυκίδην κατέλευσαν βάλλοντες, τὸν δὲ Ἑλλησπόντιον Μουρυχίδην ἀπέπεμψαν ἀσινέα. γενομένου δὲ θορύβου ἐν τῇ Σαλαμῖνι περὶ τὸν Λυκίδην, πυνθάνονται τὸ γινόμενον αἱ γυναῖκες τῶν Ἀθηναίων, διακελευσαμένη δὲ γυνὴ γυναικὶ καὶ παραλαβοῦσα ἐπὶ τὴν Λυκίδεω οἰκίην ἤισαν αὐτοκελέες, καὶ κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα κατὰ δὲ τὰ τέκνα.

6 Ἐς δὲ τὴν Σαλαμῖνα διέβησαν οἱ Ἀθηναῖοι ὧδε. ἕως μὲν προσεδέκοντο ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατὸν ἥξειν τιμωρήσοντά σφι, οἱ δὲ ἔμενον ἐν τῇ Ἀττικῇ· ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν μακρότερα καὶ σχολαίτερα ἐποίεον, ὁ δὲ ἐπιὼν καὶ δὴ ἐν τῇ Βοιωτίῃ ἐλέγετο εἶναι, οὕτω δὴ ὑπεξεκομίσαντό τε πάντα καὶ αὐτοὶ διέβησαν ἐς Σαλαμῖνα, ἐς Λακεδαίμονά τε ἔπεμπον ἀγγέλους ἅμα μὲν μεμψομένους τοῖσι Λακεδαιμονίοισι ὅτι περιεῖδον ἐμβαλόντα τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν ἀλλ' οὐ μετὰ σφέων ἠντίασαν ἐς τὴν Βοιωτίην, ἅμα δὲ ὑπομνήσοντας ὅσα σφι ὑπέσχετο ὁ Πέρσης μεταβαλοῦσι δώσειν, προεῖπαί τε ὅτι εἰ μὴ ἀμυνεῦσι Ἀθηναίοισι, ὡς καὶ αὐτοί τινα

7 ἀλεωρὴν εὑρήσονται. οἱ γὰρ δὴ Λακεδαιμόνιοι ὅρταζόν τε τοῦτον τὸν χρόνον καί σφι ἦν Ὑακίνθια, περὶ πλείστου δ' ἦγον τὰ τοῦ θεοῦ πορσύνειν· ἅμα δὲ τὸ τεῖχός σφι, τὸ ἐν τῷ Ἰσθμῷ ἐτείχεον, καὶ ἤδη ἐπάλξις ἐλάμβανε. ὡς δὲ ἀπίκοντο ἐς τὴν Λακεδαίμονα οἱ ἄγγελοι οἱ ἀπ' Ἀθηναίων, ἅμα ἀγόμενοι ἔκ τε Μεγάρων ἀγγέλους καὶ ἐκ Πλαταιέων, ἔλεγον

Λυκίδου λιθοβόλησις καὶ γυναικὸς καὶ παίδων διάβασις δευτέρα Ἀθηναίων εἰς Σαλαμῖνα καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους πρεσβεία

---

7. κατὰ μέν – 8 τέκνα Eustathius Il. p. 601

2. λυκίδεα Rz ‖ 3. μουριχίδεα R, Μουριχίδην z ‖ 4. λυκίδεα Pz ‖ 5. τῶν Ἀθηναίων αἱ γυναῖκες τὸ γινόμενον z ‖ αἱ om. C ‖ 7. ἤισαν AB, ἤεσαν PRz, ἦσαν Cb ‖ 9. οἱ om. Pz ‖ ὧιδε CP ‖ 10. τὸν ἐκ z ‖ 12. μακρότερά τε z ‖ ἐς τὴν βοιωτίην PRz ‖ 13. τε] τότε P ‖ 14. ἔπεμψαν s ‖

15. μεμψομένους R. Reiske: μεμφομένους ‖ 16. ἐμβαλόντα P (σ above μ), ἐσβαλόντα qz, ἐσβάλλοντα C ‖ 18. προεῖπέ τε C, προεῖπέται R ‖ 20. ὤρταζόν CPbz ‖ 21. δὲ R ‖ 23. ἤδη] δὴ Schaefer ‖ ἐπάλξις AB: ἐπάλξεις ‖ 24. ἀθηνέων AB

τάδε ἐπελθόντες ἐπὶ τοὺς ἐφόρους. "ἔπεμψαν ἡμέας Ἀθηναῖοι λέγοντες ὅτι ἡμῖν βασιλεὺς ὁ Μήδων τοῦτο μὲν τὴν χώρην ἀποδιδοῖ, τοῦτο δὲ συμμάχους ἐθέλει ἐπ' ἴσῃ τε καὶ ὁμοίῃ ποιήσασθαι [ἄνευ τε δόλου καὶ ἀπάτης], ἐθέλει δὲ καὶ ἄλλην χώρην πρὸς τῇ ἡμετέρῃ διδόναι, τὴν ἂν αὐτοὶ ἑλώμεθα. ἡμεῖς δὲ Δία τε Ἑλλήνιον αἰδεσθέντες καὶ τὴν Ἑλλάδα δεινὸν ποιεύμενοι προδοῦναι οὐ καταινέσαμεν ἀλλ' ἀπειπάμεθα, καίπερ ἀδικεόμενοι ὑπ' Ἑλλήνων καὶ καταπροδιδόμενοι, ἐπιστάμενοί τε ὅτι κερδαλεώτερόν ἐστι ὁμολογέειν τῷ Πέρσῃ μᾶλλον ἤ περ πολεμέειν· οὐ μὲν οὐδὲ ὁμολογήσομεν ἑκόντες εἶναι. καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας· ὑμεῖς δὲ ἐς πᾶσαν ἀρρωδίην τότε ἀπικόμενοι μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Πέρσῃ, ἐπείτε ἐξεμάθετε τὸ ἡμέτερον φρόνημα σαφέως, ὅτι οὐδαμὰ προδώσομεν τὴν Ἑλλάδα, καὶ διότι τεῖχος ὑμῖν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐλαυνόμενον ἐν τέλεΐ ἐστι, καὶ δὴ λόγον οὐδένα τῶν Ἀθηναίων ποιέεσθε, συνθέμενοί τε ἡμῖν τὸν Πέρσην ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην προδεδώκατε, περιείδετέ τε ἐσβαλόντα ἐς τὴν Ἀττικὴν τὸν βάρβαρον. ἐς μέν νυν τὸ παρεὸν Ἀθηναῖοι ὑμῖν μηνίουσι· οὐ γὰρ ἐποιήσατε ἐπιτηδέως. νῦν δὲ ὅτι τάχος στρατιὴν ἅμα ἡμῖν ἐκέλευσαν ὑμέας ἐκπέμπειν, ὡς ἂν τὸν βάρβαρον δεκώμεθα ἐν τῇ Ἀττικῇ· ἐπειδὴ γὰρ ἡμάρτομεν τῆς Βοιωτίης, τῆς γε ἡμετέρης ἐπιτηδεότατόν ἐστι μαχέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον." ὡς δὲ ἄρα ἤκουσαν οἱ ἔφοροι 8

ὅτι Λακεδαιμόνιοι τὸν Ἰσθμὸν τειχίζοντες ἀνεβάλλοντο τὴν πρὸς Ἀθηναίους ἀπόκρισιν

---

11. τὸ μὲν – 12 Ἕλληνας Lexicon Vindob. p. 127

1. ἐς τοὺς *R* ‖ 4. ἄνευ - ἀπάτης circumclusi ‖ 7. ἀλλὰ b, ἀλλὰ πάντα τε z ‖ 8 ὑπὸ *R* ‖ 10. πέρσει *R* ‖ εἴπερ *C* ‖ 11. ἀπ' ἡμέων] ἡμέτερον *P*bz ‖ οὕτω ἀκίβδηλον ἐὸν *CP*bz, οὕτως ἀκίβδηλον Lex. Vind. ‖ 12. ἐπὶ om. Lex. Vind. ‖ ἐς] ὡς b ‖ 13. ἐμάθετε *R* ‖ 14. οὐδαμᾶ *R*bz ‖ 15. καὶ ὅτι *R* ‖ τὸ διὰ ? ‖ 16 ἐν τέλει ἐστὶ *AB*, ἐντελές ἐστι z ‖ δὴ] δεῖ *C* ‖ 17. τῷ Πέρσῃ Reiske ‖ 18. τε om. *C* ‖ προσβαλόντα *AB*, προσβάλλοντα *C*. an fuit προεσβαλόντα ? ‖ 19. νῦν *P* ‖ 20. ἐπιτηδέως ἐποιήσατε b ‖ 21. ὑμῖν *B* ‖ 22. ἐπεὶ γὰρ *C* ‖ 23. ἐπιτηδεότατόν *AB*: ἐπιτηδέστατόν *R*, ἐπιτηδεώτατόν reliqui ‖ ἐμμαχέσασθαι *R* ‖ 24. ἄκουσαν z

ταῦτα, ἀνεβάλλοντο ἐς τὴν ὑστεραίην ὑποκρίνασθαι, τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἐς τὴν ἑτέρην· τοῦτο καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἐποίεον, ἐξ ἡμέρης ἐς ἡμέρην ἀναβαλλόμενοι. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ τὸν Ἰσθμὸν ἐτείχεον σπουδὴν ἔχοντες πολλὴν πάντες Πελοποννήσιοι, καί σφι ἦν πρὸς τέλεϊ. οὐδ' ἔχω εἰπεῖν τὸ αἴτιον διότι ἀπικομένου μὲν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος ἐς Ἀθήνας σπουδὴν μεγάλην ἐποιήσαντο μὴ μηδίσαι Ἀθηναίους, τότε δὲ ὤρην ἐποιήσαντο οὐδεμίαν, ἄλλο γε ἢ ὅτι ὁ Ἰσθμός σφι ἐτετείχιστο καὶ ἐδόκεον Ἀθηναίων ἔτι δέεσθαι οὐδέν· ὅτε δὲ Ἀλέξανδρος ἀπίκετο ἐς τὴν Ἀττικήν, οὔκω ἀπετετείχιστο,
9 ἐργάζοντο δὲ μεγάλως καταρρωδηκότες τοὺς Πέρσας. τέλος δὲ τῆς τε ὑποκρίσιος καὶ ἐξόδου τῶν Σπαρτιητέων ἐγένετο τρόπος τοιόσδε. τῇ προτεραίῃ τῆς ὑστάτης καταστάσιος μελλούσης ἔσεσθαι Χίλεος ἀνὴρ Τεγεήτης, δυνάμενος ἐν Λακεδαίμονι μέγιστον ξείνων, τῶν ἐφόρων ἐπύθετο πάντα λόγον τὸν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον· ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Χίλεος ἔλεγε ἄρα σφι τάδε. "οὕτω ἔχει, ἄνδρες ἔφοροι· Ἀθηναίων ἡμῖν ἐόντων μὴ ἀρθμίων τῷ δὲ βαρβάρῳ συμμάχων, καίπερ τείχεος διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐληλαμένου κρατεροῦ, μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτέαται ἐς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ. ἀλλ' ἐσακούσατε, πρίν τι ἄλλο Ἀθηναίοισι δόξαι σφάλμα φέρον
10 τῇ Ἑλλάδι." ὁ μέν σφι ταῦτα συνεβούλευε· οἱ δὲ φρενὶ λαβόντες τὸν λόγον αὐτίκα, φράσαντες οὐδὲν τοῖσι ἀγγέλοισι τοῖσι ἀπιγμένοισι ἀπὸ τῶν πολίων, νυκτὸς ἔτι ἐκπέμπουσι

περὶ τῆς ἐκπεμφθείσης ἀπὸ Λακεδαίμονος σὺν Παυσανίᾳ βοηθείας

4. Eustathius Il. p. 1178. — 11 sqq. Plutarchus mor. p. 871. — 17. Ἀθηναίων - 18 συμμάχων Suidas v. ἄρθμια. — Ἀθηναίων - ἀρθμίων Antonius Mon. p. 304. — 19 sq. Eustathius Il. p. 78. 412. (Hesychius v. κλισιάδες)

1. ἀνεβάλλοντο *ABb*z: ἀνεβάλλοντο ‖ ὑποκρίνεσθαι *AB* ‖ 2. τοῦτο post δέκα b ‖ 5. τέλει *AB* ‖ εἶπαι *R*z ‖ 8. ὤρην *ABR*: ὥρην ‖ οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδὲ μίην *R*, οὐδεμίην bz ‖ 9. δέεσθαι *R*: δεῖσθαι ‖ οὐδενός *R* ‖ 10. ὁ ἀλέξανδρος *CP*bz ‖ οὐκ ἔχω εἰπεῖν εἰ ἐτετείχιστο b ‖ 14. χίλεως b, Χείλεως Plut., Χίλεος οὐνόματι z ‖ τεγεήτις *R* ‖ 15. ἐφόρων] ἐφόρων ἕνα z ‖ 16. ταῦτα om. *ABC*b ‖ 17. οὕτως *AB* ‖ 18. ἡμῖν μὴ ἐόντων *R*, μὴ ἐόντων ἡμῖν Suid. Anton. ‖ τῷδε τῷ βαρβάρῳ *R* ‖ 19. κρατεροῦ z ‖ 20. ἀναπεπταίαται *A*[1]*B*, ἀναπέπτανται Eust. ‖ 21. ἐσακούσετε *B* ‖ τῇ ἑλλάδι φέρον *P*bz ‖ 22. ἐν φρενὶ *R*z ‖ 24. ἀπηγμένοισι *B*

πενταχισχιλίους Σπαρτιητέων καὶ ἑπτὰ περὶ ἕκαστον τάξαντες τῶν εἱλώτων, Παυσανίῃ τῷ Κλεομβρότου ἐπιτάξαντες ἐξάγειν. ἐγένετο μὲν ἡ ἡγεμονίη Πλειστάρχου τοῦ Λεωνίδεω· ἀλλ' ὁ μὲν ἦν ἔτι παῖς, ὁ δὲ τούτου ἐπίτροπός τε καὶ ἀνεψιός. Κλεόμβροτος γὰρ ὁ Παυσανίεω μὲν πατὴρ Ἀναξανδρίδεω δὲ παῖς οὐκέτι περιῆν, ἀλλ' ἀπαγαγὼν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ τὴν στρατιὴν τὴν τὸ τεῖχος δείμασαν μετὰ ταῦτα οὐ πολλὸν χρόνον τινὰ βιοὺς ἀπέθανε· ἀπῆγε δὲ τὴν στρατιὴν ὁ Κλεόμβροτος ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ διὰ τόδε· θυομένῳ οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ. προσαιρέεται δὲ ἑωυτῷ Παυσανίης Εὐρυάνακτα τὸν Δωριέος, ἄνδρα οἰκίης ἐόντα τῆς αὐτῆς. οἱ μὲν δὴ σὺν Παυσανίῃ ἐξεληλύθεσαν ἔξω Σπάρτης· 11
οἱ δὲ ἄγγελοι, ὡς ἡμέρη ἐγεγόνεε, οὐδὲν εἰδότες περὶ τῆς ἐξόδου ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς ἐφόρους, ἐν νόῳ δὴ ἔχοντες ἀπαλλάσσεσθαι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὴν ἑωυτοῦ ἕκαστος· ἐπελθόντες δὲ ἔλεγον τάδε. "ὑμεῖς μὲν ὦ Λακεδαιμόνιοι αὐτοῦ τῇδε μένοντες Ὑακίνθιά τε ἄγετε καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμμάχους· Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ἀδικεόμενοι ὑπὸ ὑμέων χήτεΐ τε συμμάχων καταλύσονται τῷ Πέρσῃ οὕτω ὅκως ἂν δύνωνται· καταλυσάμενοι δέ, δῆλα γὰρ ὅτι σύμμαχοι βασιλέος γινόμεθα, συστρατευσόμεθα ἐπ' ἣν ἂν ἐκεῖνοι ἐξηγέωνται. ὑμεῖς δὲ τὸ ἐνθεῦτεν μαθήσεσθε ὁκοῖον ἄν τι ὑμῖν ἐξ αὐτοῦ ἐκβαίνῃ." ταῦτα λεγόντων τῶν ἀγγέλων, οἱ ἔφοροι εἶπαν ἐπ' ὅρκου καὶ δὴ δοκέειν εἶναι ἐν Ὀρεσθείῳ στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. οἱ δὲ

1 sq. Plutarchus mor. p. 871. (Aristid. 10). — 25. Eustathius Il. p. 423. Servius ad Aeneid. IV 424

1. πενταχισχιλίων *R* ‖ καὶ - 2 εἱλώτων om. *R*. expungebat Wesseling ‖ 2. ἐπιτρέψαντες *R* ‖ 3. ἐγίνετο *PR* ‖ μέν νυν ἡ *R* ‖ 4. ἀνεψιός κλεόμβροτος· κλεόμβροτος γὰρ *R* ‖ 5. πατὴρ om. 𝔡 ‖ 6. ἀλλὰ 𝔡z ‖ 7. τὴν τὸ] τὸ *CR* ‖ πολλόν τινα χρόνον *R* ‖ 10. προσερέεται *R* ‖ 11. ὁ παυσανίης *R* ‖ ἐόντα οἰκίης 𝔡 ‖ 12. ἐξεληλύθησαν *Cz* ‖ 13. ἰδόντες *C* ‖ 15. ἐπὶ τῆς *Pz* ‖ 18. χήτεϊ z: χήτει *ABR*𝔡, χήτι *CP* ‖ 19. τε om. *R* ‖ οὔτως *AB*𝔡 ‖ δύνανται 𝔡 ‖ 20. γὰρ] γὰρ δὴ z ‖ βασιλῆος z ‖ 21. γενόμεθα *CR* ‖ ἐπὶ ἣν *ABC*𝔡, ἐπὶ τὴν *PRz*, τῇ s ‖ ἐξηγέονται *B* ‖ 22. ἡμῖν 𝔡 ‖ 23. ἐκβαίνει *C*, ἐκβαίη *R* ‖ ταῦτα δὲ *R* ‖ τῶν om. *A*[1] ‖ 24. ἐφόρκου *AB* ‖ ὀρεστείῳ 𝔡z, ὀρεστίῳ *R* ‖ στίχοντας *R* ‖ 25. ἐκάλουν *R* ‖ οἱ δὲ om. *C*

ὡς οὐκ εἰδότες ἐπειρώτεον τὸ λεγόμενον, ἐπειρόμενοι δὲ ἐξέμαθον πᾶν τὸ ἐόν, ὥστε ἐν θώυματι γενόμενοι ἐπορεύοντο τὴν ταχίστην διώκοντες· σὺν δέ σφι τῶν περιοίκων Λακεδαιμονίων λογάδες πεντακισχίλιοι ὁπλῖται τὠυτὸ τοῦτο ἐποίεον.

12 Οἱ μὲν δὴ ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἠπείγοντο· Ἀργεῖοι δὲ ἐπείτε τάχιστα ἐπύθοντο τοὺς μετὰ Παυσανίεω ἐξεληλυθότας ἐκ Σπάρτης, πέμπουσι κήρυκα τῶν ἡμεροδρόμων ἀνευρόντες τὸν ἄριστον ἐς τὴν Ἀττικήν, πρότερον αὐτοὶ Μαρδονίῳ ὑποδεξάμενοι σχήσειν τὸν Σπαρτιήτην μὴ ἐξιέναι· ὃς ἐπείτε ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας ἔλεγε τάδε. "Μαρδόνιε, ἔπεμψάν με Ἀργεῖοι φράσοντά τοι ὅτι ἐκ Λακεδαίμονος ἐξελήλυθε ἡ νεότης, καὶ ὡς οὐ δυνατοὶ αὐτὴν ἔχειν εἰσὶ Ἀργεῖοι μὴ οὐκ ἐξιέναι. πρὸς

13 ταῦτα τύγχανε εὖ βουλευόμενος." ὁ μὲν δὴ εἴπας ταῦτα ἀπαλλάσσετο ὀπίσω, Μαρδόνιος δὲ οὐδαμῶς ἔτι πρόθυμος ἦν μένειν ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὡς ἤκουσε ταῦτα. πρὶν μέν νυν ἢ πυθέσθαι ἀνεκώχευε, θέλων εἰδέναι τὸ παρ' Ἀθηναίων, ὁκοῖόν τι ποιήσουσι, καὶ οὔτε ἐπήμαινε οὔτε ἐσίνετο γῆν τὴν Ἀττικήν, ἐλπίζων διὰ παντὸς τοῦ χρόνου ὁμολογήσειν σφέας· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθε, πυθόμενος τὸν πάντα λόγον, πρὶν ἢ τοὺς μετὰ Παυσανίεω ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἐμβαλεῖν, ὑπεξεχώρεε ἐμπρήσας τε τὰς Ἀθήνας, καὶ εἴ κού τι ὀρθὸν ἦν τῶν τειχέων ἢ τῶν οἰκημάτων ἢ τῶν ἱρῶν, πάντα καταβαλὼν καὶ συγχώσας. ἐξήλαυνε δὲ τῶνδε εἵνεκεν, ὅτι οὔτε ἱππασίμη ἡ χώρη ἦν ἡ Ἀττική, εἴ τε νικῷτο συμβαλών, ἀπάλλαξις οὐκ ἦν ὅτι μὴ κατὰ στεινόν, ὥστε ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους

ὅτι Ἀργεῖοι ἐμήνυσαν Μαρδονίῳ τὴν Λακεδαιμονίων ἔξοδον   Μαρδονίου ἐξ Ἀθηνῶν ἀναχώρησις εἰς τὴν Βοιωτίαν

1. ἐπειρώτεον *R*: ἐπειρώτων *ABb*, ἐπηρώτων *CP*, ἐπηρώτεον z ‖ ἐπηρόμενοι z ‖ 4. ὁπλῖται om. *R* ‖ τὠυτὸ - ἐποίεον secludebam ‖ 9. αὐτῷ *R* ‖ 10. ἐπείτε] ἐπεὶ *R*, om. *C* ‖ 12. σοι *ABCb* ‖ ἐλήλυθεν *C* ‖ 13. αὐτοὶ *R* ‖ ἴσχειν *R*. possis etiam σχεῖν ‖ 16. ἤκουε *C* ‖ 17. ἢ] om. *PRz*, ἢ *A* ‖ παρὰ *ABb* ‖ 18. ἐσινέετο *R* ‖ 20. τὸν om. *ABC* ‖ πρινὴ *ABR* ‖ 21. ἐσβαλεῖν *R* ‖ 22. τε] δὲ *Apr. C* ‖ 24. ἐξέλαυνε z ‖ δὲ om. *ABCbz* ‖ εἵνεκα z ‖ 25. ἦν ἡ] ἦν *C* ‖ νικῶντε b ‖ 26. καὶ ὀλίγους *Rz*

ἴσχειν. ἐβουλεύετο ὧν ἐπαναχωρήσας ἐς τὰς Θήβας συμβαλεῖν πρὸς πόλι τε φιλίῃ καὶ χώρῃ ἱππασίμῳ.

Μαρδόνιος μὲν δὴ ὑπεξεχώρεε, ἤδη δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐόντι 14
αὐτῷ ἦλθε ἀγγελίη πρόδρομον ἄλλην στρατιὴν ἥκειν ἐς Μέγαρα, Λακεδαιμονίων χιλίους· πυθόμενος δὲ ταῦτα ἐβουλεύετο θέλων εἴ κως τούτους πρῶτον ἕλοι. ὑποστρέψας δὲ τὴν στρατιὴν ἦγε ἐπὶ τὰ Μέγαρα· ἡ δὲ ἵππος προελθοῦσα κατιππάσατο χώρην τὴν Μεγαρίδα. ἐς ταύτην δὴ ἑκαστάτω τῆς Εὐρώπης τὸ πρὸς ἡλίου δύνοντος ἡ Περσικὴ αὕτη στρατιὴ ἀπίκετο. μετὰ δὲ ταῦτα Μαρδονίῳ ἦλθε ἀγγελίη ὡς 15
ἀλέες εἴησαν οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ Ἰσθμῷ. οὕτω δὴ ὀπίσω ἐπορεύετο διὰ Δεκελέης· οἱ γὰρ βοιωτάρχαι μετεπέμψαντο τοὺς προσχώρους τῶν Ἀσωπίων, οὗτοι δὲ αὐτῷ τὴν ὁδὸν ἡγέοντο ἐς Σφενδαλέας, ἐνθεῦτεν δὲ ἐς Τάναγραν· ἐν Τανάγρῃ δὲ νύκτα ἐναυλισάμενος, καὶ τραπόμενος τῇ ὑστεραίῃ ἐς Σκῶλον, ἐν γῇ τῇ Θηβαίων ἦν. ἐνθαῦτα δὲ τῶν Θηβαίων καίπερ μηδιζόντων ἔκειρε τοὺς χώρους, οὔτι κατὰ ἔχθος αὐτῶν ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μεγάλης ἐχόμενος ἔρυμά τε τῷ στρατοπέδῳ ποιήσασθαι, καὶ ἤν συμβαλόντι οἱ μὴ ἐκβαίνῃ ὁκοῖόν τι ἐθέλοι, κρησφύγετον τοῦτο ἐποιέετο. παρῆκε δὲ αὐτοῦ τὸ στρατόπεδον ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων παρὰ Ὑσιάς, κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν, παρὰ τὸν Ἀσωπὸν ποταμὸν τεταγμένον. οὐ μέντοι τό γε τεῖχος τοσοῦτο ἐποιέετο, ἀλλ' ὡς ἐπὶ δέκα σταδίους μάλιστά κῃ μέτωπον ἕκαστον.

---

17. Eustathius Il. p. 364

1. ἀθήνας *Cpr. R*𝔡 ‖ συμβάλλειν *R* ‖ 2. πόλει *C*𝔡 ‖ ἐν χώρῃ Schweighaeuser. malim ἐν χώρῳ ‖ ἱππασίμῃ z ‖ 3. δὴ] δὴ οὕτω z ‖ ὑπεχώρεεν *R* ‖ 4. πρόδρομον Schweighaeuser: πρόδρομος ‖ 6. λέγων θέλων *B* ‖ 7. ἦγε ἐπὶ τὰ Μέγαρα om. *A*[1] ‖ προελθοῦσα *R*: προσελθοῦσα *P*, προσελθοῦσα ceteri ‖ 8. δὲ *R* ‖ ἑκαστάτωι *ABP* ‖ 9. στρατιὴ αὕτη *AB*𝔡 ‖ 10. ἧκε *P*𝔡z ‖ 11. ἀλέες *B* ‖ 12. δεκελέης *R*: δεκελείης ‖ 14. ἐν σφενδαλέα 𝔡 ‖ ἐς τανάγρην *R* ‖ ἐν ταναγόρηι *C* ‖ 16. κῶλον *q*z ‖ θηβαίω *R* ‖ 17. οὔτε Bekkerus ‖ ἔχθρος *Apr.* ‖ αὐτέων z ‖ 18. ὑπὸ 𝔡 ‖ ἐχόμενος] ἐχόμενος βουλόμενος *P*[m] *R*z ‖ 19. στρατῶι *B*[2]*CP*𝔡 ‖ οἱ] οὐ *C* ‖ 20. θέλη *R*, ἐθέλει 𝔡z ‖ 21. ἀπὸ τῶν 𝔡 ‖ Ερυθραίων z ‖ 22. περὶ τὸν z ‖ 23. τετυγμένον 𝔡. τεταμένον Reiske ‖ τοσοῦτον *CP*z, οὕτω *R*

16 Ἐχόντων δὲ τὸν πόνον τοῦτον τῶν βαρβάρων, Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος ἀνὴρ Θηβαῖος παρασκευασάμενος μεγάλως ἐκάλεε ἐπὶ ξείνια αὐτόν τε Μαρδόνιον καὶ πεντήκοντα Περσέων τοὺς λογιμωτάτους, κληθέντες δὲ οὗτοι εἵποντο· ἦν δὲ τὸ δεῖπνον ποιεύμενον ἐν Θήβῃσι. τάδε δὲ ἤδη τὰ ἐπίλοιπα ἤκουον Θερσάνδρου ἀνδρὸς μὲν Ὀρχομενίου, λογίμου δὲ ἐς τὰ πρῶτα ἐν Ὀρχομενῷ. ἔφη δὲ ὁ Θέρσανδρος κληθῆναι καὶ αὐτὸς ὑπὸ Ἀτταγίνου ἐπὶ τὸ δεῖπνον τοῦτο, κληθῆναι δὲ καὶ Θηβαίων ἄνδρας πεντήκοντα, καί σφεων οὐ χωρὶς ἑκατέρους κλῖναι, ἀλλὰ Πέρσην τε καὶ Θηβαῖον ἐν κλίνῃ ἑκάστῃ. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἦσαν, διαπινόντων τὸν Πέρσην τὸν ὁμόκλινον Ἑλλάδα γλῶσσαν ἱέντα εἴρεσθαι αὐτὸν ὁκοδαπός ἐστι, αὐτὸς δὲ ὑποκρίνασθαι ὡς εἴη Ὀρχομένιος. τὸν δὲ εἰπεῖν "ἐπεὶ νῦν ὁμοτράπεζός τέ μοι καὶ ὁμόσπονδος ἐγένεο, μνημόσυνά τοι γνώμης τῆς ἐμῆς καταλιπέσθαι θέλω, ἵνα καὶ προειδὼς αὐτὸς περὶ σεωυτοῦ βουλεύεσθαι ἔχῃς τὰ συμφέροντα. ὁρᾷς τούτους τοὺς δαινυμένους Πέρσας καὶ τὸν στρατὸν τὸν ἐλίπομεν ἐπὶ τῷ ποταμῷ στρατοπεδευόμενον; τούτων πάντων ὄψεαι ὀλίγου τινὸς χρόνου διελθόντος ὀλίγους τινὰς τοὺς περιγενομένους." ταῦτα ἅμα τε τὸν Πέρσην λέγειν καὶ μετιέναι πολλὰ τῶν δακρύων. αὐτὸς δὲ θωμάσας τὸν λόγον εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν "οὐκῶν Μαρδονίῳ τε ταῦτα χρεόν ἐστι λέγειν καὶ τοῖσι μετ' ἐκεῖνον ἐν αἴνῃ ἐοῦσι Περσέων;" τὸν δὲ μετὰ ταῦτα εἰπεῖν "ξεῖνε, ὅ τι δεῖ γενέσθαι ἐκ τοῦ θεοῦ ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπῳ· οὐδὲ γὰρ πιστὰ λέγουσι

ὅτι Ἀτταγῖνος Θηβαῖος Μαρδόνιον καὶ ν̅ λογίμους Περσῶν ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσεν καὶ περὶ τῶν ἐκεῖ λεχθέντων

24. ξεῖνε - p. 367, 3 κρατέειν Stobaeus floril. CVII 10

3. τοὺς om. *A*[1] ‖ 4. ἕποντο *z* ‖ 5. τὰ δὲ δὲ δὴ *R*, τὰ δὲ ἤδη *z* ‖ 10. κλιθῆναι Reiske, κλινῆναι G. Dindorf ‖ 11. ἔσαν *z* ‖ 12. ἱέντα (τε ‖ ποδαπός *R* ‖ 13. εἶπαι *z* ‖ 14. ἐγένετο *Rb* ‖ τοι] τε *C* ‖ 15. ἐθέλω *R* ‖ 16. ἑωυτοῦ *Cb* ‖ 17. τοὺς om. *A*[1]*C* ‖ 18. τουτέων *z* ‖ 20. ταῦτά τε ἅμα *R* ‖ 21. πολλοὺς *z* ‖ θωυμάσας *Pz*: θωμάσας ‖ 22 εἶπαι *z* ‖ χρεόν *ABC*: χρεὼν ‖ 23. μετὰ *AB* ‖ 24. εἶπαι *z*

ἐθέλει πείθεσθαι οὐδείς. ταῦτα δὲ Περσέων συχνοὶ ἐπιστάμενοι ἑπόμεθα ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένοι. ἐχθίστη δὲ ὀδύνη ἐστὶ τῶν ἐν ἀνθρώποισι αὕτη, πολλὰ φρονέοντα μηδενὸς κρατέειν." ταῦτα μὲν Ὀρχομενίου Θερσάνδρου ἤκουον, καὶ τάδε πρὸς τούτοισι, ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγοι ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλαταιῇσι τὴν μάχην.

Μαρδονίου δὲ ἐν τῇ Βοιωτίῃ στρατοπεδευομένου οἱ μὲν 17
ἄλλοι παρείχοντο ἅπαντες στρατιὴν καὶ συνεσέβαλον ἐς Ἀθήνας, ὅσοι περ ἐμήδιζον Ἑλλήνων τῶν ταύτῃ οἰκημένων, μοῦνοι δὲ Φωκέες οὐ συνεσέβαλον· ἐμήδιζον γὰρ δὴ σφόδρα καὶ οὗτοι, οὐκ ἑκόντες ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης. ἡμέρῃσι δὲ οὐ πολλῇσι μετὰ τὴν ἄπιξιν τὴν ἐς Θήβας ὕστερον ἦλθον αὐτῶν ὁπλῖται χίλιοι, ἦγε δὲ αὐτοὺς Ἁρμοκύδης ἀνὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος. ἐπεὶ δὲ ἀπίκατο καὶ οὗτοι ἐς Θήβας, πέμψας ὁ Μαρδόνιος ἱππέας ἐκέλευσέ σφεας ἐπ' ἑωυτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐποίησαν ταῦτα, αὐτίκα παρῆν ἵππος ἡ ἅπασα. μετὰ δὲ ταῦτα διεξῆλθε μὲν διὰ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ μετὰ Μήδων ἐόντος φήμη ὡς κατακοντιεῖ σφεας, διεξῆλθε δὲ δι' αὐτῶν Φωκέων τὠυτὸ τοῦτο. ἔνθα δή σφι ὁ στρατηγὸς Ἁρμοκύδης παραίνεε λέγων τοιάδε. "ὦ Φωκέες, πρόδηλα γὰρ ὅτι ἡμέας οὗτοι οἱ ἄνθρωποι μέλλουσι προόπτῳ θανάτῳ δώσειν, διαβεβλημένους ὑπὸ Θεσσαλῶν, ὡς ἐγὼ εἰκάζω· νῦν ἄνδρα πάντα τινὰ ὑμέων χρεόν ἐστι

περὶ τοῦ Φωκέων ἀκουσίου μηδισμοῦ καὶ ὅτι Μαρδόνιος κατακοντίσαι αὐτοὺς ἐνεχείρησεν   παραίνεσις Ἁρμοκύδου πρὸς Φωκέας καὶ τῆς Μαρδονίου βουλῆς ἀνακωχή

20. ἡμέας - 21 δώσειν Suidas v. πρόοπτος

1. πείθεσθαι θέλει *R*, θέλει πείθεσθαι Stob. ‖ 2. ἐνδεδυμένοι Stob. ‖ 3. ἐστὶ om. *P*[x], post ἀνθρώποισι *R* ‖ 4. κρατεῖν *C* ‖ τοῦ ὀρχομενίου *Rz* ‖ 5. λέγει *qz* ‖ ἀνθρώπους] ἄλλους Valckenaer ‖ 6. ἐν om. *R* ‖ πλαταίῃσι *AB*, πλαταίῃσι *R* ‖ 7. στρατευομένου *R* ‖ 8. συνέβαλον *C*, συνέβαλλον *P*[r]b, συνεσέβαλλον *P*[m] ‖ 10. συνεσέβαλλον *PR*, συνέβαλλον b ‖ γὰρ σφόδρα *CR*, γὰρ μεγάλως z ‖ 12. αὐτέων *Rz* ‖ 13. ἁρμοκύδης *B* ‖ 14. δυνατώτατος *ABC* ‖ ἀπικέατο *Pz* ‖ ἐς τὰς θήβας *R* ‖ 15. ἱππέας ὁ μάρδονιος ἐκέλευέ *R* ‖ ἀπ' *R* ‖ 16. ἐπεὶ] ὡς *R* ‖ ἡ ἵππος ἅπασα *Rz* ‖ 19. σφεας *ABz*: σφέας ‖ αὐτέων z ‖ ταυτὸ τοῦτο *C* ‖ 20. ἁρμοκύδης *B* ‖ τάδε *B* ‖ 22. προόπτῳ θανάτῳ μέλλουσι προδώσειν Suid. ‖ 23. νῦν ὦν *Rz* ‖ ἄνδρα τινὰ πάντα *CPz*, πάντα τινα ἄνδρα *R* ‖ χρεὸν *ABR*: χρεών

γενέσθαι ἀγαθόν· κρέσσον γὰρ ποιεῦντάς τι καὶ ἀμυνομένους τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα ἤ περ παρέχοντας διαφθαρῆναι αἰσχίστῳ μόρῳ. ἀλλὰ μαθέτω τις αὐτῶν ὅτι ἐόντες βάρβαροι

18 ἐπ' Ἕλλησι ἀνδράσι φόνον ἔρραψαν." ὁ μὲν ταῦτα παραίνεε· οἱ δὲ ἱππέες ἐπεί σφεας ἐκυκλώσαντο, ἐπήλαυνον ὡς ἀπολέοντες, καὶ δὴ διετείνοντο τὰ βέλεα ὡς ἀπήσοντες, καί κού τις καὶ ἀπῆκε. καὶ οἳ ἀντίοι ἔστησαν, πάντῃ συστρέψαντες ἑωυτοὺς καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλιστα. ἐνθαῦτα οἱ ἱππόται ὑπέστρεφον καὶ ἀπήλαυνον ὀπίσω. οὐκ ἔχω δ' ἀτρεκέως εἰπεῖν οὔτε εἰ ἦλθον μὲν ἀπολέοντες τοὺς Φωκέας δεηθέντων Θεσσαλῶν, ἐπεὶ δὲ ὥρων πρὸς ἀλέξησιν τραπομένους, δείσαντες μὴ καὶ σφίσι γένηται τρώματα, οὕτω δὴ ἀπήλαυνον ὀπίσω· ὥς γάρ σφι ἐνετείλατο Μαρδόνιος· οὔτ' εἰ αὐτῶν πειρηθῆναι ἠθέλησε εἴ τι ἀλκῆς μετέχουσι. ὡς δὲ ὀπίσω ἀπήλασαν οἱ ἱππόται, πέμψας Μαρδόνιος κήρυκα ἔλεγε τάδε. "θαρσέετε ὦ Φωκέες· ἄνδρες γὰρ ἐφάνητε ἐόντες ἀγαθοί, οὐκ ὡς ἐγὼ ἐπυνθανόμην. καὶ νῦν προθύμως φέρετε τὸν πόλεμον τοῦτον· εὐεργεσίῃσι γὰρ οὐ νικήσετε οὔτ' ὦν ἐμὲ οὔτε βασιλέα." τὰ περὶ Φωκέων μὲν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο.

19 Λακεδαιμόνιοι δὲ ὡς ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἦλθον, ἐν τούτῳ ἐστρατοπεδεύοντο. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ Πελοποννήσιοι τοῖσι τὰ ἀμείνω ἑάνδανε, οἱ δὲ καὶ ὁρέοντες ἐξιόντας Σπαρτιήτας, οὐκ ἐδικαίευν λείπεσθαι τῆς ἐξόδου Λακεδαιμονίων. ἐκ δὴ ὦν τοῦ Ἰσθμοῦ καλλιερησάντων ἱρῶν ἐπορεύοντο πάντες καὶ ἀπικνέονται ἐς Ἐλευσῖνα· ποιήσαντες δὲ

κῆρυξ Μαρδονίου πρὸς Φωκέας ἀντιστάντας τοῖς ἱππεῦσιν   Ἑλλήνων σύνοδος εἰς Ἐλευσῖνα καὶ ἐπιστράτευσις εἰς τὴν Βοιωτίαν

1. κρέσσον - 3 μόρῳ Suidas v. παρέχοντας

1. γίνεσθαι *R* ‖ τι] τε b ‖ 3. αὐτέων z ‖ 4. μὲν ὦν H. Stephanus ‖ 5. ἐπεί τέ σφεας *R* ‖ ἀπολεῦντες *R* ‖ 6. δὴ] δὴ καὶ *B*, om. *C* ‖ ἀφήσοντες *ABC*b ‖ 7. ἀφῆκε *ABC*b, ἀπήκετο z ‖ καὶ οἳ *A*bz: καὶ οἱ *BCP*, καὶ *R* ‖ ἔστησαν *ABR*: ἔστασαν *C*b, ἔστασαν *P*z ‖ στρέψαντες *ABC*b ‖ 8. κυκλώσαντες *R* ‖ 9. δ' om. b, δὲ *R* ‖ 10. εἶπαι z ‖ εἰ om. *CR* ‖ 11. ὥρων *PR*z: ἑώρων ‖ 12. καὶ σφισι *R* ‖ 13. ὡς *ABC*, ὃς *R* ‖ οὔτε *R* ‖ αὐτέων z ‖ 18. οὔτε ἐμὲ οὔτε βασιλῆα z ‖ 19. τοσοῦτον *R*bz ‖ 22. ὁρῶντες *ABR* ‖ 23. Λακεδαιμονίων melius aberit ‖ 24. καλλιερρησάντων b

καὶ ἐνθαῦτα ἱρά, ὥς σφι ἐκαλλιέρεε, τὸ πρόσω ἐπορεύοντο, Ἀθηναῖοι δὲ ἅμα αὐτοῖσι, διαβάντες μὲν ἐκ Σαλαμῖνος, συμμιγέντες δὲ ἐν Ἐλευσῖνι. ὡς δὲ ἄρα ἀπίκοντο τῆς Βοιωτίης ἐς Ἐρυθράς, ἔμαθόν τε δὴ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ στρατοπεδευομένους, φρασθέντες δὲ τοῦτο ἀντετάσσοντο ἐπὶ τῆς ὑπωρέης τοῦ Κιθαιρῶνος. Μαρδόνιος δέ, ὡς οὐ κατέ- 20 βαινον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸ πεδίον, πέμπει ἐς αὐτοὺς πᾶσαν τὴν ἵππον, τῆς ἱππάρχεε Μασίστιος εὐδοκιμέων παρὰ Πέρσῃσι, τὸν Ἕλληνες Μακίστιον καλέουσι, ἵππον ἔχων Νησαῖον χρυσοχάλινον καὶ ἄλλως κεκοσμημένον καλῶς. ἐνθαῦτα ὡς προσήλασαν οἱ ἱππόται πρὸς τοὺς Ἕλληνας, προσέβαλλον κατὰ τέλεα, προσβάλλοντες δὲ κακὰ μεγάλα ἐργάζοντο καὶ γυναῖκάς σφεας ἀπεκάλεον. κατὰ συντυχίην δὲ Μεγαρέες 21 ἔτυχον ταχθέντες τῇ τε ἐπιμαχώτατον ἦν τοῦ χωρίου παντός, καὶ πρόσοδος μάλιστα ταύτῃ ἐγίνετο τῇ ἵππῳ. προσβαλλούσης ὦν τῆς ἵππου οἱ Μεγαρέες πιεζόμενοι ἔπεμπον ἐπὶ τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων κήρυκα, ἀπικόμενος δὲ ὁ κῆρυξ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγε τάδε. "Μεγαρέες λέγουσι. ἡμεῖς, ἄνδρες σύμμαχοι, οὐ δυνατοί εἰμεν τὴν Περσέων ἵππον δέκεσθαι μοῦνοι, ἔχοντες στάσιν ταύτην ἐς τὴν ἔστημεν ἀρχήν· ἀλλὰ καὶ ἐς τόδε λιπαρίῃ τε καὶ ἀρετῇ ἀντέχομεν καίπερ πιεζόμενοι. νῦν τε εἰ μή τινας ἄλλους πέμψετε διαδόχους τῆς τάξιος, ἴστε ἡμέας ἐκλείψοντας τὴν τάξιν." ὁ μὲν δή σφι ταῦτα ἀπήγγελλε, Παυσανίης δὲ ἀπεπειρᾶτο τῶν Ἑλλή-

ἱππομαχία Μεγαρέων καὶ Ἀθηναίων πρὸς τοὺς βαρβάρους παρὰ τὸν Κιθαιρῶνα

---

12. προσβάλλοντες - 13 ἀπεκάλεον Eustathius Il. p. 668

1. ἐκαλλιέρεε, τὸ πρόσω Suevern: ἐκαλλιρέετο, πρόσω *R*, ἐκαλλιερέετο, πρόσω ceteri || ἐπορεύετο *R* || 5. δὲ] τε Schaefer || 6. ὑπωρείης *L* || 7. ἐπ' αὐτοὺς bz || 8. ἵππαρχε *R* || 9. Μακίστιον z || νισαῖον b || 10. ^τε^καὶ *P*, τε καὶ *Rz* || 11. τοὺς om. *C* || προσέβαλον *PR* || 12. προσβάλλοντες v. Eust.: προσβαλόντες || εἰργάζοντο Eust. || 13. σφεας om. Eust. || 14. ἥ τε *R*, ᾗ τὸ *P*, ᾗ τὸ reliqui || 15. καὶ ἡ πρόσοδος *R* || προσβαλλούσης *AB*: προσβαλούσης || 19. δυνατοὶ ἦμεν b || 20. ἐπ' ἣν *R* || 22. πιεζεύμενοι *R* || διαδόχους πέμψητε *R* || 24. ἀπήγγειλε *Cz*, ἀπήγγελε b

νων εἴ τινες ἐθέλοιεν ἄλλοι ἐθελονταὶ ἰέναι τε ἐς τὸν χῶρον τοῦτον καὶ τάσσεσθαι διάδοχοι Μεγαρεῦσι. οὐ βουλομένων δὲ τῶν ἄλλων Ἀθηναῖοι ὑπεδέξαντο καὶ Ἀθηναίων οἱ τριηκόσιοι λογάδες, τῶν ἐλοχήγεε Ὀλυμπιόδωρος ὁ Λάμπωνος.
22 οὗτοι ἦσαν οἵ τε ὑποδεξάμενοι καὶ οἱ πρὸ τῶν ἄλλων τῶν παρεόντων Ἑλλήνων ἐς Ἐρυθρὰς ταχθέντες, τοὺς τοξότας προσελόμενοι. μαχομένων δέ σφεων ἐπὶ χρόνον τέλος τοιόνδε ἐγένετο τῆς μάχης. προσβαλλούσης τῆς ἵππου κατὰ τέλεα, ὁ Μασιστίου προέχων τῶν ἄλλων ἵππος βάλλεται τοξεύματι τὰ πλευρά, ἀλγήσας δὲ ἵσταταί τε ὀρθὸς καὶ ἀποσείεται τὸν Μασίστιον· πεσόντι δὲ αὐτῷ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτίκα ἐπεκέατο. τὸν δὴ ἵππον αὐτοῦ λαμβάνουσι καὶ αὐτὸν ἀμυνόμενον κτείνουσι, κατ' ἀρχὰς οὐ δυνάμενοι. ἐνεσκεύαστο γὰρ οὕτω· ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτόν, κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος κιθῶνα φοινίκεον ἐνεδεδύκεε. τύπτοντες δὲ ἐς τὸν θώρηκα ἐποίευν οὐδέν, πρίν γε δὴ μαθών τις τὸ ποιεύμενον παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμόν. οὕτω δὴ ἔπεσέ τε καὶ ἀπέθανε. ταῦτα δέ κως γινόμενα ἐλελήθεε τοὺς ἄλλους ἱππέας· οὔτε γὰρ πεσόντα μιν εἶδον ἀπὸ τοῦ ἵππου οὔτε ἀποθνήσκοντα, ἀναχωρήσιός τε γινομένης καὶ ὑποστροφῆς οὐκ ἔμαθον τὸ γινόμενον. ἐπείτε δὲ ἔστησαν, αὐτίκα ἐπόθεσαν, ὥς σφεας οὐδεὶς ἦν ὁ τάσσων· μαθόντες δὲ τὸ γεγονός, διακελευσάμενοι ἤλαυνον τοὺς ἵππους πάντες, ὡς ἂν τὸν νεκρὸν ἀγε-
23 λοίατο. ἰδόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι κατὰ τέλεα προσελαύνοντας τοὺς ἱππέας ἀλλὰ πάντας, τὴν ἄλλην στρατιὴν ἐπεβώσαντο. ἐν ᾧ δὲ ὁ πεζὸς ἅπας ἐβοήθεε, ἐν τούτῳ μάχη

ἀναίρεσις Μασιστίου τοῦ τῶν βαρβάρων ἱππάρχου

21. σφεας - p. 371, 10 ὑποζύγια Eustathius Il. p. 1292

2. μεγαρεεῦσι ‖ 4. λάμπονος *R* ‖ 5. ἔσαν z ‖ τε om. *R* ‖ 7. προελόμενοι *B* ‖ 8. ἐγένετο *PRz*: ἐγένετο ἐπὶ *P*ᵐb, ἐγίνετο ἐπὶ *ABC* ‖ προσβαλλούσης *ABC*: προσβαλούσης ‖ 10. τε om. *PR*bz ‖ 11. ἀπεκέατο *R* | 12. τὸν δὲ *Pz*, τόν τε δὴ *R* ‖ 13. καταργὰς *Pz* ‖ οὕτως *PR* ‖ 15. χιτῶνα φοινίκεον ἐνδεδύκεε *R* ‖ 16. θώρηκα αὐτοῦ z ‖ 21. γινάμενον *R* ‖ ἔστησαν bz ‖ 23. τόν γε νεκρὸν *R* ‖ 25. ἀλλ' ἅμα *R* ‖ 26. ἐβώθεε *R*

ὀξέα περὶ τοῦ νεκροῦ γίνεται. ἕως μέν νυν μοῦνοι ἦσαν οἱ
τριηκόσιοι, ἑσσοῦντό τε πολλὸν καὶ τὸν νεκρὸν ἀπέλειπον·
ὡς δέ σφι τὸ πλῆθος ἐπεβοήθησε, οὕτω δὴ οὐκέτι οἱ ἱππόται
ὑπέμενον οὐδέ σφι ἐξεγένετο τὸν νεκρὸν ἀνελέσθαι, ἀλλὰ
πρὸς ἐκείνῳ ἄλλους προσαπώλεσαν τῶν ἱππέων. ἀποστήσαν-
τες ὦν ὅσον τε δύο στάδια ἐβουλεύοντο ὅ τι χρεὸν εἴη ποιέειν·
ἐδόκεε δέ σφι ἀναρχίης ἐούσης ἀπελαύνειν παρὰ Μαρδόνιον.
ἀπικομένης δὲ τῆς ἵππου ἐς τὸ στρατόπεδον πένθος ἐποιή- 24
σαντο Μασιστίου πᾶσά τε ἡ στρατιὴ καὶ Μαρδόνιος μέγιστον,
σφέας τε αὐτοὺς κείροντες καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια
οἰμωγῇ τε χρεώμενοι ἀπλέτῳ· ἅπασαν γὰρ τὴν Βοιωτίην
κατεῖχε ἠχὼ ὡς ἀνδρὸς ἀπολομένου μετά γε Μαρδόνιον λο-
γιμωτάτου παρά τε Πέρσῃσι καὶ βασιλέι. οἱ μέν νυν βάρ- 25
βαροι τρόπῳ τῷ σφετέρῳ ἀποθανόντα ἐτίμων Μασίστιον·
οἱ δὲ Ἕλληνες ὡς τὴν ἵππον ἐδέξαντο προσβάλλουσαν καὶ
δεξάμενοι ὤσαντο, ἐθάρσησάν τε πολλῷ μᾶλλον καὶ πρῶτα
μὲν ἐς ἅμαξαν ἐσθέντες τὸν νεκρὸν παρὰ τὰς τάξις ἐκόμιζον·
ὁ δὲ νεκρὸς ἦν θέης ἄξιος μεγάθεος εἵνεκα καὶ κάλλεος. τῶν
δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίευν· ἐκλείποντες τὰς τάξις ἐφοίτεον
θεησόμενοι Μασίστιον. μετὰ δὲ ἔδοξέ σφι ἐπικαταβῆναι ἐς
Πλαταιάς· ὁ γὰρ χῶρος ἐφαίνετο πολλῷ ἐὼν ἐπιτηδεότερός
σφι ἐνστρατοπεδεύεσθαι ὁ Πλαταιικὸς τοῦ Ἐρυθραίου τά τε
ἄλλα καὶ εὐυδρότερος. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον καὶ ἐπὶ τὴν
κρήνην τὴν Γαργαφίην τὴν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ ἐοῦσαν ἔδοξέ
σφι χρεὸν εἶναι ἀπικέσθαι καὶ διαταχθέντας στρατοπεδεύ-

τροπὴ τῶν βαρβάρων καὶ πένθος ἐπὶ Μασιστίῳ   Ἑλλήνων ἐπι-
κατάβασις εἰς Πλάταιαν

18. ὁ - κάλλεος Eustathius Il. p. 626

1. ὀξεῖα *L* ‖ ἐγίνετο *R* ‖ ἔσαν z ‖ 2. ἀπέλιπον z ‖ 4. ἐπέμενον z ‖ 5. προσαπόλεσαν *R* ‖ 6. χρεὸν *ABR*: χρεὼν ‖ ἐστι 𝔡 ‖ 8. ἐποιήσατο *R* ‖ 11. χρεόμενοι *P* ‖ 12. γε om. *R* ‖ 13. τε om. 𝔡 ‖ βασιλεῖ *AB* ‖ 14. ἐτίμων ἀποθανόντα *R* ‖ 15. προβαλοῦσαν *R* ‖ 16. ἐθάρρησάν *Pz* ‖ τε om. *R* ‖ 17. ἅμαξαν *R* ‖ ἐνθέντες 𝔡 ‖ τάξεις *C*𝔡 ‖ ἐκομίζοντο *R* ‖ 18. ἔην z ‖ μεγάθεός τε ? ‖ τῶνδε εἵνεκα z ‖ 19. ἐποίεον *PRz* ‖ ἐκλιπόντες *R*𝔡 ‖ τάξεις *BC*𝔡 ‖ ἐφοίτεον *R*: καὶ ἐφοίτων z, ἐφοίτων ceteri ‖ 21. πλαταίας *ABR* ‖ ἐπιτηδεότερός *ABR*: ἐπιτηδεώτερός ‖ 22. πλαταϊκὸς *AB* ‖ 25. χρεὼν *P*𝔡z

εσθαι. ἀναλαβόντες δὲ τὰ ὅπλα ἤισαν διὰ τῆς ὑπωρέης τοῦ Κιθαιρῶνος παρὰ Ὑσιὰς ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν, ἀπικόμενοι δὲ ἐτάσσοντο κατὰ ἔθνεα πλησίον τῆς τε κρήνης τῆς Γαργαφίης καὶ τοῦ τεμένεος τοῦ Ἀνδροκράτεος τοῦ ἥρωος, διὰ ὄχθων τε οὐκ ὑψηλῶν καὶ ἀπέδου χώρου.

26 Ἐνθαῦτα ἐν τῇ διατάξι ἐγένετο λόγων πολλῶν ὠθισμὸς Τεγεητέων τε καὶ Ἀθηναίων· ἐδικαίευν γὰρ αὐτοὶ ἑκάτεροι ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, καὶ καινὰ καὶ παλαιὰ παραφέροντες ἔργα. τοῦτο μὲν οἱ Τεγεῆται ἔλεγον τάδε "ἡμεῖς αἰεί κοτε ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξιος ἐκ τῶν συμμάχων ἁπάντων, ὅσαι ἤδη ἔξοδοι κοιναὶ ἐγένοντο Πελοποννησίοισι καὶ τὸ παλαιὸν καὶ τὸ νέον, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐπείτε Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο μετὰ τὸν Εὐρυσθέος θάνατον κατιόντες ἐς Πελοπόννησον· τότε εὑρόμεθα τοῦτο διὰ πρῆγμα τοιόνδε. ἐπεὶ μετὰ Ἀχαιῶν καὶ Ἰώνων τῶν τότε ἐόντων ἐν Πελοποννήσῳ ἐκβοηθήσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἱζόμεθα ἀντίοι τοῖσι κατιοῦσι, τότε ὦν λόγος Ὕλλον ἀγορεύσασθαι ὡς χρεὸν εἴη τὸν μὲν στρατὸν τῷ στρατῷ μὴ ἀνακινδυνεύειν συμβάλλοντα, ἐκ δὲ τοῦ Πελοποννησίου στρατοπέδου τὸν ἂν σφέων αὐτῶν κρίνωσι εἶναι ἄριστον, τοῦτόν οἱ μουνομαχῆσαι ἐπὶ διακειμένοισι. ἔδοξέ τε τοῖσι Πελοποννησίοισι ταῦτα εἶναι ποιητέα καὶ ἔταμον ὅρκιον ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε, ἢν μὲν Ὕλλος νικήσῃ τὸν Πελοποννησίων ἡγεμόνα, κατιέναι Ἡρακλείδας ἐπὶ τὰ πατρώια, ἢν δὲ νικηθῇ, τὰ ἔμπαλιν Ἡρακλείδας ἀπαλλάσ-

Ἀθηναίων καὶ Τεγεητῶν ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ τὸ ἕτερον ἔχειν κέρας

---

20. Eustathius Il. p. 233

1. εἴησαν b ‖ ὑπωρείης *L* ‖ 2. περὶ z ‖ ὑασιὰς *R* ‖ 4. δι' *PRz* ‖ 5. χώρου *ABR*: χωρίου ‖ 6. διατάξι *Pz*: διατάξει ‖ πολλῶν^ός *P*, πολλὸς *R* ‖ 7. ἐδικαίουν *AB* ‖ αὐτέων z ‖ 9. ἀεὶ *R* ‖ 10. τάξιος – 11 ἐγένοντο om. *R* ‖ στάσιος z ‖ 11. ἔξοδοι ἤδη *AB*b ‖ τοπαλαιὸν *P*, τὸ πάλαι *R* ‖ 12. τονέον *P* ‖ ἐπεὶ *qz* ‖ 13. εὐρυσθένεος b ‖ 15. μετ' *PRz* ‖ 16. ἀντίον *B* ‖ 17. ἀγορήσασθαι *C.* Grashof ‖ χρεὼν *CP*bz ‖ 18. συμβάλλοντα *R*: συμβαλοντα ‖ 19. ἂν σφεων *A*bz ‖ αὐτέων z ‖ 20. εἶναι om. *P*[1] ‖ 22. ὅρκια *BC* ‖ 23. ἐπὶ – 24 Ἡρακλείδας om. *R* ‖ 24. πατρώια *AB*, πατρῶα *C*b, πατρῷα z

σεσθαι καὶ ἀπάγειν τὴν στρατιὴν ἑκατόν τε ἐτέων μὴ ζητῆσαι κάτοδον ἐς Πελοπόννησον. προεκρίθη τε δὴ ἐκ πάντων τῶν συμμάχων ἐθελοντὴς Ἔχεμος ὁ Ἠερόπου τοῦ Φηγέος στρατηγός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς ἡμέτερος, καὶ ἐμουνομάχησέ τε καὶ ἀπέκτεινε Ὕλλον. ἐκ τούτου τοῦ ἔργου εὑρόμεθα ἐν Πελοποννησίοισί γε τοῖσι τότε καὶ ἄλλα γέρεα μεγάλα, τὰ διατελέομεν ἔχοντες, καὶ τοῦ κέρεος τοῦ ἑτέρου αἰεὶ ἡγεμονεύειν κοινῆς ἐξόδου γινομένης. ὑμῖν μέν νυν ὦ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἀντιεύμεθα, ἀλλὰ διδόντες αἵρεσιν ὁκοτέρου βούλεσθε κέρεος ἄρχειν παρίεμεν· τοῦ δὲ ἑτέρου φαμὲν ἡμέας ἱκνέεσθαι ἡγεμονεύειν κατά περ ἐν τῷ πρόσθε χρόνῳ. χωρίς τε τούτου τοῦ ἀπηγημένου ἔργου ἀξιονικότεροί εἰμεν Ἀθηναίων ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν. πολλοὶ μὲν γὰρ καὶ εὖ ἔχοντες πρὸς ὑμέας ἡμῖν, ἄνδρες Σπαρτιῆται, ἀγῶνες ἀγωνίδαται, πολλοὶ δὲ καὶ πρὸς ἄλλους. οὕτω ὦν δίκαιον ἡμέας ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας ἤ περ Ἀθηναίους· οὐ γάρ σφι ἐστὶ ἔργα οἷά περ ἡμῖν κατεργασμένα, οὔτ᾽ ὦν καινὰ οὔτε παλαιά."

οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον, Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο 27
τάδε. "ἐπιστάμεθα μὲν σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα συλλεγῆναι πρὸς τὸν βάρβαρον, ἀλλ᾽ οὐ λόγων· ἐπεὶ δὲ ὁ Τεγεήτης προέθηκε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ ἑκατέροισι ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ κατέργασται χρηστά, ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι πρὸς ὑμέας ὅθεν ἡμῖν πατρώιόν ἐστι ἐοῦσι χρηστοῖσι αἰεὶ πρώτοισι εἶναι μᾶλλον ἢ Ἀρκάσι. Ἡρακλείδας, τῶν οὗτοί φασι ἀποκτεῖναι τὸν ἡγεμόνα ἐν Ἰσθμῷ, τοῦτο μὲν τούτους, πρότερον ἐξελαυνομένους ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων ἐς

Ἀθηναίων ἀξίωσις ὑπὲρ τοῦ (τὸ) ἕτερον ἔχειν κέρας

14. ibidem p. 234

3. τῶν συμμάχων *ABb*: συμμαχων || ἠρόπου *C*, ἠροπέου b || φύγέος *R*. immo Κηφέος || 5. τε] σε *R* || ἐν τοῖσι z || 6. γε scripsi: τε *ABC*, om. reliqui || 7. dei *R* || 10. ἐς ἡμέας Koen || 11. ἱκέσθαι *C* || πρόσθεν *ABz* || 12. ἀξιονικώτεροι ἦμεν b || 13. γάρ τε καὶ z || 14. ἀγῶνας z || 15. πρὸς πολλοὺς *R* || ἡμέας δίκαιον z || 16. σφί ἐστι *ABR* || 21. καὶ παλαιά? || 23. πατρώιόν ἐστι *AB*, πατρώιον ἐστὶ *P*, πατρωϊον ἐστὶν b, πατρῷόν ἐστι z || 25. οὗτοι post φασι *Pz*, om. b || τοῦτο μὲν om. *R* || 26. πάντων τῶν *Cz*

τοὺς ἀπικοίατο φεύγοντες δουλοσύνην πρὸς Μυκηναίων, μοῦνοι ὑποδεξάμενοι τὴν Εὐρυσθέος ὕβριν κατείλομεν, σὺν ἐκείνοισι μάχῃ νικήσαντες τοὺς τότε ἔχοντας Πελοπόννησον. τοῦτο δὲ Ἀργείους τοὺς μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θήβας ἐλάσαντας, τελευτήσαντας τὸν αἰῶνα καὶ ἀτάφους κειμένους, στρατευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Καδμείους ἀνελέσθαι τε τοὺς νεκρούς φαμεν καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσῖνι. ἔστι δὲ ἡμῖν ἔργον εὖ ἔχον καὶ ἐς Ἀμαζονίδας τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος ποταμοῦ ἐσβαλούσας κοτὲ ἐς γῆν τὴν Ἀττικήν. καὶ ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι πόνοισι οὐδαμῶν ἐλειπόμεθα. ἀλλ' οὐ γάρ τι προέχει τούτων ἐπιμεμνῆσθαι· καὶ γὰρ ἂν χρηστοὶ τότε ἐόντες ὡυτοὶ νῦν ἂν εἶεν φλαυρότεροι, καὶ τότε ἐόντες φλαῦροι νῦν ἂν εἶεν ἀμείνονες. παλαιῶν μέν νυν ἔργων ἅλις ἔστω· ἡμῖν δὲ εἰ μηδὲν ἄλλο ἐστὶ ἀποδεδεγμένον, ὥσπερ ἐστὶ πολλά τε καὶ εὖ ἔχοντα εἰ τέοισι καὶ ἄλλοισι Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου ἄξιοί εἰμεν τοῦτο τὸ γέρας ἔχειν καὶ ἄλλα πρὸς τούτῳ, οἵτινες μοῦνοι Ἑλλήνων δὴ μουνομαχήσαντες τῷ Πέρσῃ καὶ ἔργῳ τοσούτῳ ἐπιχειρήσαντες περιεγενόμεθα καὶ ἐνικήσαμεν ἔθνεα ἓξ τε καὶ τεσσεράκοντα. ἆρ' οὐ δίκαιοί εἰμεν ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν ἀπὸ τούτου μούνου τοῦ ἔργου; ἀλλ' οὐ γὰρ ἐν τῷ τοιῷδε τάξιος εἵνεκα στασιάζειν πρέπει, ἄρτιοί εἰμεν πείθεσθαι ὑμῖν ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἵνα δοκέει ἐπιτηδεότατον ἡμέας εἶναι ἑστάναι καὶ κατ' οὕστινας· πάντῃ γὰρ τεταγμένοι πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί. ἐξηγέεσθε δὲ ὡς πεισομένων." οἱ μὲν ταῦτα ἀμείβοντο, Λακεδαιμονίων δὲ ἀνέβωσε ἅπαν τὸ στρατόπεδον Ἀθηναίους ἀξιονικοτέρους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἤ περ Ἀρ-

2. εὐρυσθενέος *P*, Εὐρυσθένεος z ‖ κείνοισι z ‖ 7. τῆς om. z ‖ 8. ἀμαζίδας *A*[1]*B*[1], ἀμαζωνίδας *B*[2] ‖ τὰς] τὰς ἀποθήκας τὰς z ‖ θερμόδοντος *R* ‖ 9. ποτε b ‖ 10. ἡρωϊκοῖσι *R* ‖ οὐδαμῶν om. *P* ‖ ἐλιπόμεθα *AB*, λειπόμεθα *R* ‖ 11. προύχει τουτέων z ‖ ἂν om. z ‖ χρηστοί τε s ‖ 12. ὡυτοὶ ~ ἐόντες om. *B*[1] ‖ ὡυτοὶ *C*, ὠυτοὶ *Pz*, ἑωυτοὶ *R* ‖ φλαυρότερον *R* ‖ 13. ἅλις ἔστω om. b ‖ 14. ἡμῖν – 15 ἔχοντα om. b ‖ ἀποδεδειγμένον z ‖ ὥσπέρ ἐστι *ABP* ‖ 16. ἦμεν b ‖ 19. τεσσαράκοντα *CR* ‖ 21. μόνου *BR*b ‖ 22. ἄρτιοί μεν *B*[1], ἄρτι εἴοιμεν *R*, ἄρτιοι εἶμεν b ‖ 23. δοκέῃ z ‖ ἐπιτηδεότατον *ABR*: ἐπιτηδεώτατον ‖ 24. πάντοι *R*

κάδας. οὕτω δὴ ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ὑπερεβάλοντο τοὺς Τεγεήτας.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐτάσσοντο ὧδε οἱ ἐπιφοιτέοντές τε καὶ οἱ 28 ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας εἶχον Λακεδαιμονίων μύριοι· τούτων δὲ τοὺς πεντακισχιλίους ἐόντας Σπαρτιήτας ἐφύλασσον ψιλοὶ τῶν εἱλώτων πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι, περὶ ἄνδρα ἕκαστον ἑπτὰ τεταγμένοι. προσεχέας δὲ σφίσι εἵλοντο ἑστάναι οἱ Σπαρτιῆται τοὺς Τεγεήτας καὶ τιμῆς εἵνεκα καὶ ἀρετῆς· τούτων δ' ἦσαν ὁπλῖται χίλιοι καὶ πεντακόσιοι. μετὰ δὲ τούτους ἵσταντο Κορινθίων πεντακισχίλιοι, παρὰ δὲ σφίσι εὕροντο παρὰ Παυσανίεω ἑστάναι Ποτιδαιητέων τῶν ἐκ Παλλήνης τοὺς παρεόντας τριηκοσίους. τούτων δὲ ἐχόμενοι ἵσταντο Ἀρκάδες Ὀρχομένιοι ἑξακόσιοι, τούτων δὲ Σικυώνιοι τρισχίλιοι. τούτων δὲ εἴχοντο Ἐπιδαυρίων ὀκτακόσιοι. παρὰ δὲ τούτους Τροιζηνίων ἐτάσσοντο χίλιοι, Τροιζηνίων δὲ ἐχόμενοι Λεπρεητέων διηκόσιοι, τούτων δὲ Μυκηναίων καὶ Τιρυνθίων τετρακόσιοι, τούτων δὲ ἐχόμενοι Φλιάσιοι χίλιοι. παρὰ δὲ τούτους ἔστησαν Ἑρμιονέες τριηκόσιοι. Ἑρμιονέων δὲ ἐχόμενοι ἵσταντο Ἐρετριέων τε καὶ Στυρέων ἑξακόσιοι, τούτων δὲ Χαλκιδέες τετρακόσιοι, τούτων δὲ Ἀμπρακιητέων πεντακόσιοι. μετὰ δὲ τούτους Λευκαδίων καὶ Ἀνακτορίων ὀκτακόσιοι ἔστησαν, τούτων δὲ ἐχόμενοι Παλέες οἱ ἐκ Κεφαλληνίης διηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους Αἰγινητέων πεντακόσιοι ἐτάχθησαν. παρὰ δὲ τούτους ἐτάσσοντο Μεγαρέων τρισχίλιοι. εἴχοντο δὲ τούτων Πλαταιέες ἑξακόσιοι.

Ἑλλήνων ἀριθμὸς καὶ τάξις

---

1. ὑπερεβάλλοντο bz ‖ 3. ταῦτα om. P^d ‖ ἐπιφοιτῶντές *L* ‖ 4. ἀρχὴν ἐθέλοντες *B*, ἄρχειν ἐθέλοντες bz ‖ 5. τουτέων z ‖ 6. εἱλώτων *C*, εἱλωτέων *Rz* ‖ 8. δέ σφισι *C*, δέ σφιν *R*b, δέ σφι reliqui ‖ 9. τουτέων z ‖ δὲ *R* ‖ ἔσαν z ‖ 11. δέ σφισι *ABC*z, δέ σφιν *R* ‖ 12. τουτέων z ‖ 13. τουτέων z ‖ 14. τουτέων z ‖ δ' *R* ‖ 15. δὲ om. P^d ‖ 15. τούτους – 18 παρὰ δὲ om. *R* ‖ 16. Λεπραιετέων et τουτέων z ‖ 17. τουτέων z ‖ 18. ἔστησαν *B*: ἐστησαν *A*, ἔστησαν *C*b, ἔστασαν *P*, ἔστασαν *Rz* ‖ 19. τε om. *R* ‖ 20. τούτων – τετρακόσιοι om. *R* ‖ τουτέων z ‖ δὲ] δὲ ἐχόμενοι ἵσταντο b, δὲ ἐχόμενοι z ‖ τουτέων z ‖ 21. ἀμπρακιωτέων *R* ‖ 22. ἐστησαν *AB*, ἔστησαν *Cd*, ἔστασαν *P*, ἔστασαν *Rz* ‖ τουτέων z ‖ 24. πεντηκόσιοι *ABC* ‖ 25. τουτέων z

τελευταῖοι δὲ καὶ πρῶτοι Ἀθηναῖοι ἐτάσσοντο, κέρας ἔχοντες
τὸ εὐώνυμον, ὀκτακισχίλιοι· ἐστρατήγεε δ' αὐτῶν Ἀριστεί-
29 δης ὁ Λυσιμάχου. οὗτοι, πλὴν τῶν ἑπτὰ περὶ ἕκαστον τετα-
γμένων Σπαρτιήτῃσι, ἦσαν ὁπλῖται, σύμπαντες ἐόντες ἀρι-
θμὸν τρεῖς τε μυριάδες καὶ ὀκτὼ χιλιάδες καὶ ἑκατοντάδες
ἑπτά. ὁπλῖται μὲν οἱ πάντες συλλεγέντες ἐπὶ τὸν βάρβαρον
ἦσαν τοσοῦτοι, ψιλῶν δὲ πλῆθος ἦν τόδε, τῆς μὲν Σπαρτιη-
τικῆς τάξιος πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἄνδρες ὡς ἐόντων
ἑπτὰ περὶ ἕκαστον ἄνδρα, καὶ τούτων πᾶς τις παρήρτητο ὡς
ἐς πόλεμον· οἱ δὲ τῶν λοιπῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἑλλή-
νων ψιλοί, ὡς εἷς περὶ ἕκαστον ἐὼν ἄνδρα, πεντακόσιοι καὶ
30 τετρακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἦσαν. ψιλῶν μὲν δὴ τῶν ἁπάν-
των τῶν μαχίμων ἦν τὸ πλῆθος ἓξ τε μυριάδες καὶ ἐννέα
χιλιάδες καὶ ἑκατοντάδες πέντε, τοῦ δὲ σύμπαντος τοῦ Ἑλ-
ληνικοῦ τοῦ συνελθόντος ἐς Πλαταιὰς σύν τε ὁπλίτῃσι καὶ
ψιλοῖσι τοῖσι μαχίμοισι ἕνδεκα μυριάδες ἦσαν, μιῆς χιλιάδος,
πρὸς δὲ ὀκτακοσίων ἀνδρῶν, καταδέουσαι. σὺν δὲ Θεσπιέων
τοῖσι παρεοῦσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἕνδεκα μυριάδες· παρῆσαν
γὰρ καὶ Θεσπιέων ἐν τῷ στρατοπέδῳ οἱ περιεόντες, ἀριθμὸν
ἐς ὀκτακοσίους καὶ χιλίους· ὅπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον. οὗτοι
μέν νυν ταχθέντες ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ ἐστρατοπεδεύοντο.
31 Οἱ δὲ ἀμφὶ Μαρδόνιον βάρβαροι ὡς ἀπεκήδευσαν Μασί-
στιον, παρῆσαν, πυθόμενοι τοὺς Ἕλληνας εἶναι ἐν Πλα-
ταιῇσι, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν τὸν ταύτῃ ῥέοντα. ἀπικό-
μενοι δὲ ἀντετάσσοντο ὧδε ὑπὸ Μαρδονίου. κατὰ μὲν Λακε-
δαιμονίους ἔστησε Πέρσας. καὶ δὴ πολλὸν γὰρ περιῆσαν

ὁπλῖται Ἕλληνες ἐν Πλαταιαῖς ͵γͅηψ, ψιλοὶ ͵ξθφ, οἱ πάντες μετὰ Θε-
σπιέων ια — Περσῶν ἀριθμὸς καὶ ἀντιπαράταξις

---

2. δὲ *R* ‖ αὐτέων z ‖ 4. ἔσαν z ‖ συνάπαντες *R* ‖ ἐόντες om. *A*[1] ‖ 5. τρίς *R* ‖ τε om. z ‖ 7. ἔσαν z ‖ 9. τουτέων z ‖ 12. ἔσαν z ‖ 13. τῶν supplevi ‖ μὲν ἦν b ‖ καὶ ἐννέα χιλιάδες om. *R* ‖ 14. σύμπαντος στρατοῦ ? ‖ τοῦ om. *R* ‖ 15. πλαταίας *AB* ‖ 16. ἔσαν z ‖ 17. ἀνδρῶν om. *R* ‖ 18. αἱ om. b ‖ ἔνδεκα *C* 'constanter' ‖ 19. γὰρ] δὲ b ‖ 20. ἐς om. *R* ‖ οὐκ οὗτοι *C* ‖ 22. δὲ *ABR*: δ' ‖ ἀμφὶ περὶ *C* ‖ 23. πλαταίῃσι *AB*, πλαταίησι *R* ‖ 25. ἐτάσσοντο *B* ‖ ὧδε *P* ‖ 26. περίεσαν *ABCPcorr.* bz, περιέασαν *R*

πλήθεϊ οἱ Πέρσαι, ἐπί τε τάξις πλεῦνας ἐκεκοσμέατο καὶ ἐπεῖχον τοὺς Τεγεήτας. ἔταξε δὲ οὕτω· ὅ τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον πᾶν ἀπολέξας ἔστησε ἀντίον Λακεδαιμονίων, τὸ δὲ ἀσθενέστερον παρέταξε κατὰ τοὺς Τεγεήτας. ταῦτα δ' ἐποίεε φραζόντων τε καὶ διδασκόντων Θηβαίων. Περσέων δὲ ἐχομένους ἔταξε Μήδους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Κορινθίους τε καὶ Ποτιδαιήτας καὶ Ὀρχομενίους τε καὶ Σικυωνίους. Μήδων δὲ ἐχομένους ἔταξε Βακτρίους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἐπιδαυρίους τε καὶ Τροιζηνίους καὶ Λεπρεήτας τε καὶ Τιρυνθίους καὶ Μυκηναίους τε καὶ Φλιασίους. μετὰ δὲ Βακτρίους ἔστησε Ἰνδούς· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἑρμιονέας τε καὶ Ἐρετριέας καὶ Στυρέας τε καὶ Χαλκιδέας. Ἰνδῶν δὲ ἐχομένους Σάκας ἔταξε, οἳ ἐπέσχον Ἀμπρακιήτας τε καὶ Ἀνακτορίους καὶ Λευκαδίους καὶ Παλέας καὶ Αἰγινήτας. Σακέων δὲ ἐχομένους ἔταξε ἀντία Ἀθηναίων τε καὶ Πλαταιέων καὶ Μεγαρέων Βοιωτούς τε καὶ Λοκροὺς καὶ Μηλιέας τε καὶ Θεσσαλοὺς καὶ Φωκέων τοὺς χιλίους· οὐ γὰρ ὦν ἅπαντες οἱ Φωκέες ἐμήδισαν, ἀλλά τινες αὐτῶν καὶ τὰ Ἑλλήνων ηὖξον περὶ τὸν Παρνησσὸν κατειλημένοι, καὶ ἐνθεῦτεν ὁρμεόμενοι ἔφερόν τε καὶ ἦγον τήν τε Μαρδονίου στρατιὴν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἐόντας Ἑλλήνων. ἔταξε δὲ καὶ Μακεδόνας τε καὶ τοὺς περὶ Θεσσαλίην οἰκημένους κατὰ τοὺς Ἀθηναίους. ταῦτα μὲν τῶν ἐθνέων τὰ 32
μέγιστα ὠνόμασται τῶν ὑπὸ Μαρδονίου ταχθέντων, τά περ ἐπιφανέστατά τε ἦν καὶ λόγου πλείστου. ἐνῆσαν δὲ καὶ ἄλλων ἐθνέων ἄνδρες ἀναμεμιγμένοι, Φρυγῶν τε καὶ Θρηίκων

ὅτι χίλιοι μόνον Φωκέων καὶ οὐ πάντες ἐμήδιζον

1. πλήθει *AB* ‖ οἱ om. *Pz* ‖ ἐπεί *R* ‖ τάξεις *C* ‖ 2. τοὺς] καὶ τοὺς *R* ‖ οὕτως *R* ‖ αὐτῶν Pavius ‖ 4. δὲ *R* ‖ 9. λεπριήτας *AB*, λεπρηίτας b, Λεπραιήτας z ‖ τε om. *AB* ‖ τυρινθίους *B*[1] ‖ 10. φλειασίους *AB*, φλυασίους b ‖ 11. ἐρετριέας τε καὶ ἑρμιονέας b ‖ 13. ἀμβρακιώτας *R* ‖ λευκαδίους τε καὶ *R* ‖ 14. παλαίας *B*, παλαίας *C*, παλλέας b ‖ 15. ἀντίον *R* ‖ 16. μηλέας b ‖ τε om. *PRz* ‖ 17. πάντες *R*b ‖ οἱ om. *R* ‖ 18. αὐτέων z ‖ παρνησὸν bz ‖ κατειλημμένοι *ABRz* ‖ 19. ὁρμεόμενοι *P*: ὁρμώμενοι *ABR*, ὁρμεώμενοι *C*bz ‖ 21. λακεδαίμονας *C*b ‖ Θεσσαλίην – 22 ἐθνέων om. *R* ‖ 22. οἰκεομένους z ‖ 23. ὀνόμασται z ‖ 24. τε om. *C* ‖ ἦσαν *R* ‖ 25. θρηικῶν *ACP*, θριτηικῶν *B*, θρηκῶν *R*

καὶ Μυσῶν τε καὶ Παιόνων καὶ τῶν ἄλλων, ἐν δὲ καὶ Αἰθιόπων τε καὶ Αἰγυπτίων οἵ τε Ἑρμοτύβιες καὶ οἱ Καλασίριες καλεόμενοι μαχαιροφόροι, οἵ περ εἰσὶ Αἰγυπτίων μοῦνοι μάχιμοι. τούτους δὲ ἔτι ἐν Φαλήρῳ ἐὼν ἀπὸ τῶν νεῶν ἀπεβιβάσατο ἐόντας ἐπιβάτας· οὐ γὰρ ἐτάχθησαν ἐς τὸν πεζὸν τὸν ἅμα Ξέρξῃ ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας Αἰγύπτιοι. τῶν μὲν δὴ βαρβάρων ἦσαν τριήκοντα μυριάδες, ὡς καὶ πρότερον δεδήλωται· τῶν δὲ Ἑλλήνων τῶν Μαρδονίου συμμάχων οἶδε μὲν οὐδεὶς ἀριθμόν· οὐ γὰρ ὦν ἠριθμήθησαν· ὡς δὲ ἐπεικάσαι, ἐς πέντε μυριάδας συλλεγῆναι εἰκάζω. οὗτοι οἱ παραταχθέντες πεζοὶ ἦσαν, ἡ δὲ ἵππος χωρὶς ἐτέτακτο.

33 Ὡς δὲ ἄρα πάντες οἱ ἐτετάχατο κατὰ ἔθνεα καὶ κατὰ τέλεα, ἐνθαῦτα τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ ἐθύοντο καὶ ἀμφότεροι. Ἕλλησι μὲν Τισαμενὸς Ἀντιόχου ἦν ὁ θυόμενος· οὗτος γὰρ δὴ εἵπετο τῷ στρατεύματι τούτῳ μάντις· τὸν ἐόντα Ἠλεῖον καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων [Κλυτιάδην] Λακεδαιμόνιοι ἐποιήσαντο λεωσφέτερον. Τισαμενῷ γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι περὶ γόνου ἀνεῖλε ἡ Πυθίη ἀγῶνας τοὺς μεγίστους ἀναιρήσεσθαι πέντε. ὁ μὲν δὴ ἁμαρτὼν τοῦ χρηστηρίου προσεῖχε γυμνασίοισι ὡς ἀναιρησόμενος γυμνικοὺς ἀγῶνας, ἀσκέων δὲ πεντάεθλον παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν Ὀλυμπιάδα, Ἱερωνύμῳ τῷ Ἀνδρίῳ ἐλθὼν ἐς ἔριν. Λακεδαιμόνιοι δὲ μαθόντες οὐκ ἐς γυμνικοὺς ἀλλ᾽ ἐς ἀρηίους ἀγῶνας φέρον τὸ Τισαμενοῦ μαντήιον, μισθῷ ἐπειρῶντο πείσαντες Τισαμενὸν ποιέεσθαι ἅμα Ἡρακλειδέων τοῖσι βασιλεῦσι ἡγεμόνα τῶν πολέμων. ὁ δὲ ὁρέων περὶ πολλοῦ ποιευμένους Σπαρτιήτας

βαρβάρων μυριάδες λ̄ — τὰ κατὰ Τισαμενὸν τὸν Ἠλεῖον μάντιν

1. καὶ Μυσῶν supra post Φρυγῶν τε *R* haud inepte || 4. ἐὼν ἐν Φαλήρῳ z || νηῶν *Rz* || ἀπεβήσαντο b || 6. ἐς τὰς Ἀθήνας bz || 7. ἔσαν z || πρότερόν μοι z || 9. ἠρίθμησαν *R*b || ἐπεικάσαι ἐστὶ *ABC*, ἀπεικάσαι ἐστὶ *P*z, ἀπεικάσαι sine ἐστὶ *R*b || 11. ἔσαν z || 12. πάντες om. *R* || καὶ τὰ ἔθνεα *B*, κατά τε ἔθνεα *R* || 15. ηλεῖον *AB*, ἠλεῖον *PR* || 16. Κλυτιάδην abiecit Valckenaer || 17. λεὼ σφέτερον *AB* || 20. τοῖσι γυμνασίοισι z || 21. πένταθλον *R* || 22. ἀνδρείῳ *C*b || μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι z || 23. ἀρχίους bz || 24. σπείσαντες *C* || 26. πολεμίων bz || ὁρῶν *AB*

φίλον αὐτὸν προσθέσθαι, μαθὼν τοῦτο ἀνετίμα, σημαίνων
σφι ὡς, ἤν μιν πολιήτην σφέτερον ποιήσωνται τῶν πάντων
μεταδιδόντες, ποιήσει ταῦτα, ἐπ' ἄλλῳ μισθῷ δ' οὔ. Σπαρ-
τιῆται δὲ πρῶτα μὲν ἀκούσαντες δεινὰ ἐποίευν τε καὶ μετίε-
σαν τῆς χρησμοσύνης τὸ παράπαν, τέλος δὲ δείματος με-
γάλου ἐπικρεμαμένου τοῦ Περσικοῦ τούτου στρατεύματος
καταίνεον μετιέντες. ὁ δὲ γνοὺς τετραμμένους σφέας οὐδ'
οὕτω ἔτι ἔφη ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι, ἀλλὰ δεῖν ἔτι τὸν
ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ Ἡγίην γίνεσθαι Σπαρτιήτην ἐπὶ τοῖσι αὐ-
τοῖσι λόγοισι τοῖσι καὶ αὐτὸς γίνεται. ταῦτα δὲ λέγων οὗτος 34
ἐμιμέετο Μελάμποδα, ὡς εἰκάσαι βασιληίην τε καὶ πολιτηίην
αἰτεομένους. καὶ γὰρ δὴ καὶ Μελάμπους τῶν ἐν Ἄργεϊ γυ-
ναικῶν μανεισέων, ὥς μιν οἱ Ἀργεῖοι ἐμισθοῦντο ἐκ Πύλου
παῦσαι τὰς σφετέρας γυναῖκας τῆς νούσου, μισθὸν προετεί-
νατο τῆς βασιληίης τὸ ἥμισυ. οὐκ ἀνασχομένων δὲ τῶν Ἀρ-
γείων ἀλλ' ἀπιόντων, ὡς ἐμαίνοντο πλεῦνες τῶν γυναικῶν,
οὕτω δὴ ὑποστάντες τὰ ὁ Μελάμπους προετείνατο ἤισαν δώ-
σοντές οἱ ταῦτα. ὁ δὲ ἐνθαῦτα δὴ ἐπορέγεται ὁρέων αὐτοὺς
τετραμμένους, φάς, ἢν μὴ καὶ τῷ ἀδελφεῷ Βίαντι μεταδῶσι
τὸ τριτημόριον τῆς βασιληίης, οὐ ποιήσειν τὰ βούλονται. οἱ
δὲ Ἀργεῖοι ἀπειληθέντες ἐς στεινὸν καταινέουσι καὶ ταῦτα.
ὣς δὲ καὶ Σπαρτιῆται, ἐδέοντο γὰρ δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ, 35
πάντως συνεχώρεόν οἱ. συγχωρησάντων δὲ καὶ ταῦτα τῶν
Σπαρτιητέων, οὕτω δὴ πέντε σφι μαντευόμενος ἀγῶνας τοὺς
μεγίστους Τισαμενὸς ὁ Ἠλεῖος, γενόμενος Σπαρτιήτης, συγ-
καταιρέει. μοῦνοι δὲ δὴ πάντων ἀνθρώπων ἐγένοντο οὗτοι

τὰ κατὰ Μελάμποδα τὸν Πύλιον μάντιν

---

1. προθέσθαι *R* || 2. ποιήσονται *R* || 4. ἐποιεῦντο καὶ [*R*. Reiske || μετήεσαν b || 7. μετιόντες *R*b || οὐδὲ *AB*b || 8. οὕτω *Rz*: οὕτως || ἔφη ἔτι z || ἔτι] ἔτι καὶ z || 9. αὐτοῦ *P*b || γενέσθαι *qz* || 12. αἰτεομένους correxi: αἰτεόμενος *L*. αἰτεόμενον Reiske || ἄργει *AB*, ἄργειν *R* || 13. μανασέων z || 14. νόσου *CR*b || προετείνετο z || 16. ἀλλὰ *AB* || πολλῷ πλεῦνες *Rz* || 17. προετείνετο *C* || ἤεισαν b || δώσοντες οἱ *R* || 18. ἐπορέγετο z || ὁρῶν *AB* || 19. ἢν καὶ μὴ *R* || ἀδελφῶ b || μεταδώσει *Rpr*. b || 22. ὡς *ABRz* || καὶ om. *R* || 23. πάντα Schaefer || 25. ηλεῖος *AB*, ἠλεῖος *PR*

Σπαρτιήτῃσι πολιῆται. οἱ δὲ πέντε ἀγῶνες οἵδε ἐγένοντο, εἷς μὲν καὶ πρῶτος οὗτος ὁ ἐν Πλαταιῇσι, ἐπὶ δὲ ὁ ἐν Τεγέῃ πρὸς Τεγεήτας τε καὶ Ἀργείους γενόμενος, μετὰ δὲ ὁ ἐν Διπαιεῦσι πρὸς Ἀρκάδας πάντας πλὴν Μαντινέων, ἐπὶ δὲ ὁ Μεσσηνίων ὁ πρὸς Ἰθώμῃ, ὕστατος δὲ ὁ ἐν Τανάγρῃ πρὸς Ἀθηναίους τε καὶ Ἀργείους γενόμενος· οὗτος δὲ ὕστατος κατεργάσθη τῶν πέντε ἀγώνων.

36 Οὗτος δὴ τότε τοῖσι Ἕλλησι ὁ Τισαμενός, ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων, ἐμαντεύετο ἐν τῇ Πλαταιίδι. τοῖσι μέν νυν Ἕλλησι καλὰ ἐγίνετο τὰ ἱρὰ ἀμυνομένοισι, διαβᾶσι δὲ τὸν
37 Ἀσωπὸν καὶ μάχης ἄρχουσι οὔ. Μαρδονίῳ δὲ προθυμεομένῳ μάχης ἄρχειν οὐκ ἐπιτήδεα ἐγίνετο τὰ ἱρά, ἀμυνομένῳ δὲ καὶ τούτῳ καλά. καὶ γὰρ οὗτος Ἑλληνικοῖσι ἱροῖσι ἐχρᾶτο, μάντιν ἔχων Ἡγησίστρατον ἄνδρα Ἠλεῖόν τε καὶ τῶν Τελλιαδέων ἐόντα λογιμώτατον, τὸν δὴ πρότερον τούτων Σπαρτιῆται λαβόντες ἔδησαν ἐπὶ θανάτῳ ὡς πεπονθότες πολλά τε καὶ ἀνάρσια ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἐχόμενος, ὥστε τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς πρό τε τοῦ θανάτου πεισόμενος πολλά τε καὶ λυγρά, ἔργον ἐργάσατο μέζον λόγου. ὡς γὰρ δὴ ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ, ἐσενειχθέντος κως σιδηρίου ἐκράτησε, αὐτίκα δὲ ἐμηχανᾶτο ἀνδρηιότατον ἔργον πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· σταθμησάμενος γὰρ ὅκως ἐξελεύσεταί οἱ τὸ λοιπὸν τοῦ ποδός, ἀπέταμε τὸν ταρσὸν ἑωυτοῦ. ταῦτα δὲ ποιήσας, ὡς φυλασσόμενος ὑπὸ φυλάκων, διορύξας τὸν τοῖχον ἀπέδρη ἐς Τεγέην, τὰς μὲν νύκτας πορευόμενος, τὰς δὲ

τίνες ἦσαν οἱ πέντε ἀγῶνες οὓς Τισαμενὸς μετὰ Λακεδαιμονίων ἠγωνίσατο περὶ Ἡγησιστράτου τοῦ Ἠλείου μάντεως ὃς ἐθύετο Μαρδονίῳ

22. σταθμησάμενος - 23 ἑωυτοῦ Suidas v. σταθμησάμενος

2. πλαταίῃισι *AB* ‖ ἐπεὶ *C* ‖ ἐν τῇ γέῃ *R* ‖ 3. τε om. *PR*bz ‖ ὁ ἐν - 4 δὲ ὁ om. *C* ‖ 4. ὁ om. z ‖ 5. Ἰθώμῃ Palmerius: τῷ ἰσθμῷ *R*z, ἰσθμῷ reliqui ‖ 8. ἀγόντων] ἀγὼν *R* ‖ 10. ἐγένετο b ‖ ἱερὰ *A* ‖ 11. προθυομένωι *CP*b, προθυμένω *R* ‖ 13. οὕτω *C* ‖ ἐχρᾶτο *R*: ἐχρέετο *P*z, ἐχρέατο reliqui ‖ 14. ἠλεῖόν *B*²*PR* ‖ τελλαδέων *B* ‖ 16. τε om. *R* ‖ 18. πησόμενος bz ‖ 20. ἐδέετο *R* ‖ ἐσενεχθέντος *R* ‖ κω *C* ‖ 21. δὴ *R* ‖ ἀνδρειώτατον b, ἀνδρειότατον ceteri ‖ πάντων ἔργον *R* ‖ 24. ὥστε *R*

ἡμέρας καταδύνων ἐς ὕλην καὶ αὐλιζόμενος, οὕτω ὥστε Λακεδαιμονίων πανδημεὶ διζημένων τρίτῃ εὐφρόνῃ γενέσθαι ἐν Τεγέῃ, τοὺς δὲ ἐν θώυματι μεγάλῳ ἐνέχεσθαι τῆς τε τόλμης, ὁρέοντας τὸ ἡμίτομον τοῦ ποδὸς κείμενον, κἀκεῖνον οὐ δυναμένους εὑρεῖν. τότε μὲν οὕτω διαφυγὼν Λακεδαιμονίους καταφεύγει ἐς Τεγέην ἐοῦσαν οὐκ ἀρθμίην Λακεδαιμονίοισι τοῦτον τὸν χρόνον· ὑγιὴς δὲ γενόμενος καὶ προσποιησάμενος ξύλινον πόδα κατεστήκεε ἐκ τῆς ἰθέης Λακεδαιμονίοισι πολέμιος. οὐ μέντοι ἔς γε τέλος οἱ συνήνεικε τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους συγκεχυρημένον· ἥλω γὰρ μαντευόμενος ἐν Ζακύνθῳ ὑπ' αὐτῶν καὶ ἀπέθανε.

Ὁ μέντοι θάνατος ὁ Ἡγησιστράτου ὕστερον ἐγένετο τῶν 38
Πλαταιικῶν, τότε δὲ ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ Μαρδονίῳ μεμισθωμένος οὐκ ὀλίγου ἐθύετό τε καὶ προεθυμέετο κατά τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων καὶ κατὰ τὸ κέρδος. ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε ὥστε μάχεσθαι οὔτε αὐτοῖσι Πέρσῃσι οὔτε τοῖσι μετ' ἐκείνων ἐοῦσι Ἑλλήνων (εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἑωυτῶν μάντιν Ἱππόμαχον Λευκάδιον ἄνδρα), ἐπιρρεόντων δὲ τῶν Ἑλλήνων καὶ γινομένων πλεύνων, Τιμηγενίδης ὁ Ἕρπυος ἀνὴρ Θηβαῖος συνεβούλευσε Μαρδονίῳ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κιθαιρῶνος φυλάξαι, λέγων ὡς ἐπιρρέουσι οἱ Ἕλληνες αἰεὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην καὶ ὡς ἀπολάμψοιτο συχνούς. ἡμέραι δέ σφι ἀντι- 39
κατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτώ, ὅτε ταῦτα ἐκεῖνος συνεβούλευε Μαρδονίῳ. ὁ δὲ μαθὼν τὴν παραίνεσιν εὖ ἔχουσαν, ὡς εὐφρόνη ἐγένετο, πέμπει τὴν ἵππον ἐς τὰς ἐκβολὰς τὰς Κιθαιρωνίδας αἳ ἐπὶ Πλαταιέων φέρουσι, τὰς Βοιωτοὶ μὲν Τρεῖς κεφαλὰς καλέουσι, Ἀθηναῖοι δὲ Δρυὸς κεφαλάς. πεμ-

---

7. **Plutarchus mor. p. 479 b**

1. ὡς *ABC* ‖ 2. πανδημὶ *AB* ‖ 3. θώυματι *Pz*: θώματι ‖ τε] τότε *R* ‖ 4. ὁρέοντας *Pbz*: ὁρῶντας *ABR*, ὁρέωντας *C* ‖ κείμενον] τοῦτο κείμενον z ‖ 6. καταφεύγειν *R* ‖ 8. ἐκ] ἐπὶ *C* ‖ ἰθείης *L* ‖ 9. γε ἐς *R* ‖ 10. συγκεχωρησμένον *R*. συγκεχρημένον Reiske ‖ 12. μέν νυν *R* ‖ 13. δ' *CPz* ‖ τῷ Μαρδονίῳ z ‖ 14. προθυμέετο *ABC*b ‖ τε om. *PRz* ‖ ἔχθος τὸ] ἔχθος τῶν *R* ‖ 18. ἐπιρεόντων *AB* ‖ 19. τιμηγενίδης *R*: τιμογενίδης ‖ ἕρπυος *C* ‖ 20. κιθερῶνος *AB*b ‖ 21. ἐπιρέουσι *AB* ‖ 22. ἀπολάμψαιτο *R* ‖ 24. εὐέχουσαν *A* ‖ 25. ἐσβολὰς *R*, ἐμβολὰς b

φθέντες δὲ οἱ ἱππόται οὐ μάτην ἀπίκοντο· ἐσβάλλοντα γὰρ ἐς τὸ πεδίον λαμβάνουσι ὑποζύγιά τε πεντακόσια, σιτία ἄγοντα ἀπὸ Πελοποννήσου ἐς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἀνθρώπους οἳ εἵποντο τοῖσι ζεύγεσι· ἑλόντες δὲ ταύτην τὴν ἄγρην οἱ Πέρσαι ἀφειδέως ἐφόνευον, οὐ φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίου οὐδενὸς οὔτε ἀνθρώπου. ὡς δὲ ἅδην εἶχον κτείνοντες, τὰ λοιπὰ αὐτῶν ἤλαυνον περιβαλόμενοι παρά τε Μαρδόνιον καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον.

40 Μετὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἑτέρας δύο ἡμέρας διέτριψαν, οὐδέτεροι βουλόμενοι μάχης ἄρξαι· μέχρι μὲν γὰρ τοῦ Ἀσωποῦ ἐπήισαν οἱ βάρβαροι πειρώμενοι τῶν Ἑλλήνων, διέβαινον δὲ οὐδέτεροι. ἡ μέντοι ἵππος ἡ Μαρδονίου αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας· οἱ γὰρ Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον τὸν πόλεμον καὶ αἰεὶ κατηγέοντο μέχρι μάχης, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου παραδεκόμενοι Πέρσαι τε καὶ Μῆδοι μάλα ἔσκον οἳ ἀπεδείκνυντο ἀρετάς.

41 Μέχρι μέν νυν τῶν δέκα ἡμερέων οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν ἐγίνετο τούτων· ὡς δὲ ἑνδεκάτη ἐγεγόνεε ἡμέρη ἀντικατημένοισι ἐν Πλαταιῇσι, οἵ τε δὴ Ἕλληνες πολλῷ πλεῦνες ἐγεγόνεσαν καὶ Μαρδόνιος περιημέκτεε τῇ ἕδρῃ, ἐνθαῦτα ἐς λόγους ἦλθον Μαρδόνιός τε ὁ Γοβρύεω καὶ Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκεος, ὃς ἐν ὀλίγοισι Περσέων ἦν ἀνὴρ δόκιμος παρὰ Ξέρξῃ. βουλευομένων δὲ αἵδε ἦσαν αἱ γνῶμαι, ἡ μὲν Ἀρταβάζου ὡς χρεὸν εἴη ἀναζεύξαντας τὴν ταχίστην πάντα τὸν στρατὸν ἰέναι ἐς τὸ τεῖχος τὸ Θηβαίων, ἔνθα σῖτόν τέ σφι ἐσενηνεῖχθαι πολλὸν καὶ χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοισι, κατ' ἡσυ-

Μαρδονίου καὶ Ἀρταβάζου γνῶμαι περὶ τοῦ τί δεῖ ποιεῖν

---

6. ὡς – 7 ἤλαυνον Suidas v. ἅδην

1. ἐσβαλόντα γὰρ εἰς *R* ‖ 2. τε om. 𝔡 ‖ 4. οἱ *R* ‖ 5. οὐ om. *Rz* ‖ 7. αὐτέων z ‖ περιβαλλόμενοι 𝔡z ‖ παρά τε om. *C*, τε om. *AB*𝔡 ‖ 10. γὰρ om. 𝔡 ‖ 11. ἐπήεισαν 𝔡 ‖ 14. ἐφέροντο πόλεμον *C* ‖ 16. μάλιστα *R*, καλὰ *C* ‖ 18. τουτέων z ‖ ἐνδεκάτη *C* ‖ ἡμέρη ἐγεγόνεε 𝔡 ‖ 19. ἐν] ἀλλήλοισι ἐν z ‖ πλαταίῃσι *AB* ‖ 20. Μαρδόνιος – 21 ἦλθον om. *R* ‖ 21. γοβρύεω *P*𝔡: γωβρύεω ‖ 23. βουλομένων *R* ‖ ἔσαν z ‖ μὲν γὰρ *R* ‖ 24. χρεὸν *ABR*: χρεὼν ‖ ἀναζεύξαντες *C* ‖ 25. Θηβαῖον *R* ‖ 26. ἐνηνέχθαι *R*

χίην τε ἱζομένους διαπρήσσεσθαι ποιεῦντας τάδε· ἔχειν γὰρ χρυσὸν πολλὸν μὲν ἐπίσημον πολλὸν δὲ καὶ ἄσημον, πολλὸν δὲ ἄργυρόν τε καὶ ἐκπώματα· τούτων φειδομένους μηδενὸς διαπέμπειν ἐς τοὺς Ἕλληνας, Ἑλλήνων δὲ μάλιστα ἐς τοὺς προεστεῶτας ἐν τῇσι πόλισι, καὶ ταχέως σφέας παραδώσειν τὴν ἐλευθερίην· μηδὲ ἀνακινδυνεύειν συμβάλλοντας. τούτου μὲν ἡ αὐτὴ ἐγίνετο καὶ Θηβαίων γνώμη, ὡς προειδότος πλεῦν τι καὶ τούτου, Μαρδονίου δὲ ἰσχυροτέρη τε καὶ ἀγνωμονεστέρη καὶ οὐδαμῶς συγγινωσκομένη· δοκέειν τε γὰρ πολλῷ κρέσσονα εἶναι τὴν σφετέρην στρατιὴν τῆς Ἑλληνικῆς, συμβάλλειν τε τὴν ταχίστην μηδὲ περιορᾶν συλλεγομένους ἔτι πλεῦνας τῶν συλλελεγμένων, τά τε σφάγια τὰ Ἡγησιστράτου ἐᾶν χαίρειν μηδὲ βιάζεσθαι, ἀλλὰ νόμῳ τῷ Περσέων
χρεωμένους συμβάλλειν. τούτου δὲ οὕτω δικαιεῦντος ἀντέ- 42
λεγε οὐδείς, ὥστε ἐκράτεε τῇ γνώμῃ· τὸ γὰρ κράτος εἶχε τῆς στρατιῆς οὗτος ἐκ βασιλέος, ἀλλ' οὐκ Ἀρτάβαζος. μεταπεμψάμενος ὦν τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων καὶ τῶν μετ' ἑωυτοῦ ἐόντων Ἑλλήνων τοὺς στρατηγοὺς εἰρώτα εἴ τι εἰδεῖεν λόγιον περὶ Περσέων ὡς διαφθερέονται ἐν τῇ Ἑλλάδι. σιγώντων δὲ τῶν ἐπικλήτων, τῶν μὲν οὐκ εἰδότων τοὺς χρησμούς, τῶν δὲ εἰδότων μὲν ἐν ἀδείῃ δὲ οὐ ποιευμένων τὸ λέγειν, αὐτὸς Μαρδόνιος ἔλεγε "ἐπεὶ τοίνυν ὑμεῖς ἢ ἴστε οὐδὲν ἢ οὐ τολμᾶτε λέγειν, ἀλλ' ἐγὼ ἐρέω ὡς εὖ ἐπιστάμενος. ἔστι λόγιον ὡς χρεόν ἐστι Πέρσας ἀπικομένους ἐς τὴν Ἑλλάδα διαρπάσαι τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, μετὰ δὲ τὴν διαρπαγὴν ἀπολέσθαι πάντας. ἡμεῖς τοίνυν αὐτὸ τοῦτο ἐπι-

---

16. μεταπεμψάμενος - 17 τελέων Thomas M. p. 363

1. διαπρήσεσθαι *C* ‖ 3. δὲ] δὲ καὶ *CP*𝔡z ‖ τουτέων z, τούτων δὲ *R* ‖ 7. μέν νυν ἡ αὐτὴ ἐγένετο z ‖ 8. ἰσχυροτέρηι *B*, ἰσχυρωτέρη 𝔡 ‖ τε καὶ om. *C*, τε om. *R* ‖ ἀγνωμονεστέρηι *B*, om. *C* ‖ 9. συγγιγνωσκομένη *AB* ‖ 10. κρέσσονας *Apr. Bpr.*, κρέσσον *C* ‖ σφετέραν 𝔡 ‖ στρατηΐην *R* ‖ 12. πλεῦνας] πλεῦνας γίνεσθαι z ‖ συλλεγομένων *A*¹*P*z ‖ 14. χρεομένους *P* ‖ 16. ἐκ βασιλέως *C*, ἐκ βασιλῆος z, om. *R* ‖ 17. οὖν Thom. ‖ 18. ὄντων 𝔡 ‖ ἠρώτα *CP*z ‖ εἰδοῖεν z ‖ 19. διαφθερέονται *P*: διαφθορεῦνται *R*, διαφθερέοντας *q*z, διαφθαρέονται reliqui ‖ 21. ἀδείαι *P* ‖ 22. αὐτός τε *R* ‖ ἡμεῖς *C* ‖ 24. χρεόν ἐστι *AB*: χρεόν τι *R*, χρεών ἐστι reliqui ‖ 26. ἁρπαγὴν *R*

στάμενοι οὔτε ἴμεν ἐπὶ τὸ ἱρὸν τοῦτο οὔτε ἐπιχειρήσομεν διαρπάζειν, ταύτης τε εἵνεκα τῆς αἰτίης οὐκ ἀπολεόμεθα. ὥστε ὑμέων ὅσοι τυγχάνουσι εὔνοοι ἐόντες Πέρσῃσι, ἥδεσθε τοῦδε εἵνεκα ὡς περιεσομένους ἡμέας Ἑλλήνων." ταῦτά σφι εἴπας δεύτερα ἐσήμαινε παραρτέεσθαί τε πάντα καὶ εὐκρινέα ποιέεσθαι ὡς ἅμα ἡμέρῃ τῇ ἐπιούσῃ συμβολῆς ἐσομένης.

43 Τοῦτον δ' ἔγωγε τὸν χρησμόν, τὸν Μαρδόνιος εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν, ἐς Ἰλλυριούς τε καὶ τὸν Ἐγχελέων στρατὸν οἶδα πεποιημένον, ἀλλ' οὐκ ἐς Πέρσας. ἀλλὰ τὰ μὲν Βάκιδι ἐς ταύτην τὴν μάχην ἐστὶ πεποιημένα,

τὴν δ' ἐπὶ Θερμώδοντι καὶ Ἀσωπῷ λεχεποίῃ
Ἑλλήνων σύνοδον καὶ βαρβαρόφωνον ἰυγήν,
τῇ πολλοὶ πεσέονται ὑπὲρ λάχεσίν τε μόρον τε
τοξοφόρων Μήδων, ὅταν αἴσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ, —

ταῦτα μὲν καὶ παραπλήσια τούτοισι ἄλλα Μουσαίῳ ἔχοντα οἶδα ἐς Πέρσας. ὁ δὲ Θερμώδων ποταμὸς ῥέει μεταξὺ Τανάγρης τε καὶ Γλίσαντος.

44 Μετὰ δὲ τὴν ἐπειρώτησιν τῶν χρησμῶν καὶ παραίνεσιν τὴν ἐκ Μαρδονίου νύξ τε ἐγίνετο καὶ ἐς φυλακὰς ἐτάσσοντο. ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς προελήλατο καὶ ἡσυχίη ἐδόκεε εἶναι ἀνὰ τὰ στρατόπεδα καὶ μάλιστα οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐν ὕπνῳ, τηνικαῦτα προσελάσας ἵππῳ πρὸς τὰς φυλακὰς τὰς Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω, στρατηγός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς Μακεδόνων, ἐδίζητο τοῖσι στρατηγοῖσι ἐς λόγους ἐλθεῖν. τῶν δὲ φυλάκων οἱ μὲν πλεῦνες παρέμενον, οἱ δ' ἔθεον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς, ἐλθόντες δὲ ἔλεγον ὡς ἄνθρωπος ἥκοι ἐπ' ἵππου

Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀμύντου μήνυσις εἰς τοὺς Ἕλληνας τῶν Μαρδονίῳ βεβουλευμένων

1. οὔτε] οὔτοι τε z ‖ ἦμεν b ‖ τοῦτο om. *R* ‖ 2. ταύτῃ *C* ‖ 4. περισομένους *R* ‖ 5. ἐσήμενε *R* ‖ εὐρικρενέα *B* ‖ 6. συμβουλῆς *R* ‖ 8. ἐς τοὺς b ‖ τῶν *R* ‖ ἐγχελέων *R*: ἐγχέλεον *B*, ἐγχέλεων ceteri ‖ 9. τάδε μὲν *R* ‖ 10. ἔστι *PR*, ἐστὶ post Βάκιδι z ‖ 11. θερμόδοτον *R* ‖ δὲ et λαχεποίῃ b ‖ 13. πολλὴ et λάχεσί *R* ‖ 14. ἔσιμον *B* ‖ 15. Μουσαίου Bekkerus ‖ 17. γλισάντος *AB* ‖ 18. ἐπηρώτησιν *C* ‖ 19. ἐγένετο sz ‖ 20. προσελήλατο *R* ‖ ἡσυχίῃ *B*, ἡσυχίη τε *R* ‖ 22. φυλακὰς τῶν ἀθηναίων *Pz* ‖ 25. δὲ *R* ‖ 26. ἥκει bz

ἐκ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μήδων, ὃς ἄλλο μὲν οὐδὲν παρα-
γυμνοῖ ἔπος, στρατηγοὺς δὲ ὀνομάζων ἐθέλειν φησὶ ἐς λό-
γους ἐλθεῖν. οἱ δὲ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσαν, αὐτίκα εἵποντο ἐς τὰς 45
φυλακάς· ἀπικομένοισι δὲ ἔλεγε Ἀλέξανδρος τάδε. "ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, παραθήκην ὑμῖν τὰ ἔπεα τάδε τίθεμαι, ἀπόρρητα
ποιεύμενος πρὸς μηδένα λέγειν ὑμέας ἄλλον ἢ Παυσανίην,
μή με καὶ διαφθείρητε· οὐ γὰρ ἂν ἔλεγον, εἰ μὴ μεγάλως
ἐκηδόμην συναπάσης τῆς Ἑλλάδος· αὐτός τε γὰρ Ἕλλην
γένος εἰμὶ τὠρχαῖον καὶ ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ
ἂν ἐθέλοιμι ὁρᾶν τὴν Ἑλλάδα. λέγω δὲ ὦν ὅτι Μαρδονίῳ
τε καὶ τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι·
πάλαι γὰρ ἂν ἐμάχεσθε. νῦν δέ οἱ δέδοκται τὰ μὲν σφάγια
ἐᾶν χαίρειν, ἅμ' ἡμέρῃ δὲ διαφωσκούσῃ συμβολὴν ποιέ-
εσθαι· καταρρώδηκε γὰρ μὴ πλεῦνες συλλεχθῆτε, ὡς ἐγὼ
εἰκάζω. πρὸς ταῦτα ἑτοιμάζεσθε. ἢν δὲ ἄρα ὑπερβάληται
τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος καὶ μὴ ποιέηται, λιπαρέετε μένον-
τες· ὀλιγέων γάρ σφι ἡμερέων λείπεται σιτία. ἢν δὲ ὑμῖν
ὁ πόλεμος ὅδε κατὰ νόον τελευτήσῃ, μνησθῆναί τινα χρὴ
καὶ ἐμεῦ ἐλευθερώσιος πέρι, ὃς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕτω ἔργον
παράβολον ἔργασμαι ὑπὸ προθυμίης, ἐθέλων ὑμῖν δηλῶσαι
τὴν διάνοιαν τὴν Μαρδονίου, ἵνα μὴ ἐπιπέσωσι ὑμῖν ἐξαί-
φνης οἱ βάρβαροι μὴ προσδεκομένοισί κω. εἰμὶ δὲ Ἀλέξαν-
δρος ὁ Μακεδών." ὁ μὲν ταῦτα εἴπας ἀπήλαυνε ὀπίσω ἐς τὸ
στρατόπεδον καὶ τὴν ἑωυτοῦ τάξιν.

Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων ἐλθόντες ἐπὶ τὸ δεξιὸν 46

13. ἅμ' — ποιέεσθαι Lexicon Vindob. p. 51. — 16. (Photius v. λιπαρέετε. Suidas v. λιπαρεῖν)

2. ἐθέλειν σφι *C*, ἐθέλει σφίσιν b, ἐθέλει φησὶ z ‖ 3. ἕποντο *CP*bz ‖ 5. τάδε τὰ ἔπεα *R* ‖ τίθημι b ‖ 7. καὶ om. *CP*z ‖ οὐ δὲ γὰρ z ‖ 9. ἐλευθερίης b ‖ 10. ἔλοιμι *R* ‖ 12. δέ οἱ om. *R* ‖ μὲν τὰ *R* ‖ 13. ἅμα *R*, ἐν Lex. Vind. ‖ διαφωσκούσηι A^2: διαφασκούσηι A^1B. Lex. Vind., διαφαυσκούσῃ reliqui ‖ σύμβουλὴν *R* ‖ 14. καταρρώιδηκε *P*, καταρρωδήκεε *R* ‖ συλλεγῆτε *R*, συναχθῆτε z ‖ 15. ἆρα *AB* ‖ 16. ποιεῖται b, ποιῆται ceteri ‖ 17. ὀλίγων *L* ‖ ὁ πόλεμος ὑμῖν b ‖ 18. τελευτήισηι *B* ‖ 19. ἐμὲ *C* ‖ ἔργον οὕτω *R*, τοῦτο τὸ ἔργον οὕτω z ‖ 22. οἱ $\overset{\beta}{\text{βάρβαροι}}$ $\overset{\alpha}{\text{ἐξαίφνης}}$ *P*, οἱ βάρβαροι sine ἐξαίφνης *R* ‖ μὴ/// *P*, μὴ δὲ b ‖ 23. ἀπέλαυνεν *R*

κέρας ἔλεγον Παυσανίῃ τά περ ἤκουσαν Ἀλεξάνδρου. ὁ δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ καταρρωδήσας τοὺς Πέρσας ἔλεγε τάδε. "ἐπεὶ τοίνυν ἐς ἠῶ ἡ συμβολὴ γίνεται, ὑμέας μὲν χρεόν ἐστι τοὺς Ἀθηναίους στῆναι κατὰ τοὺς Πέρσας, ἡμέας δὲ κατὰ τοὺς Βοιωτούς τε καὶ τοὺς κατ' ὑμέας τεταγμένους Ἑλλήνων, τῶνδε εἵνεκα. ὑμεῖς ἐπίστασθε τοὺς Μήδους καὶ τὴν μάχην αὐτῶν ἐν Μαραθῶνι μαχεσάμενοι, ἡμεῖς δὲ ἄπειροί τε εἰμὲν καὶ ἀδαέες τούτων τῶν ἀνδρῶν· Σπαρτιητέων γὰρ οὐδεὶς πεπείρηται Μήδων, ἡμεῖς δὲ Βοιωτῶν καὶ Θεσσαλῶν ἔμπειροί εἰμεν. ἀλλ' ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα χρεόν ἐστι ἰέναι ὑμέας μὲν ἐς τόδε τὸ κέρας, ἡμέας δὲ ἐς τὸ εὐώνυμον." πρὸς δὲ ταῦτα εἶπαν οἱ Ἀθηναῖοι τάδε. "καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πάλαι ἀπ' ἀρχῆς, ἐπείτε εἴδομεν κατ' ὑμέας τασσομένους τοὺς Πέρσας, ἐν νόῳ ἐγένετο εἰπεῖν ταῦτα τά περ ὑμεῖς φθάντες προφέρετε· ἀλλὰ ἀρρωδέομεν μὴ ὑμῖν οὐκ ἡδέες γένωνται οἱ λόγοι. ἐπεὶ δ' ὦν αὐτοὶ ἐμνήσθητε, καὶ ἡδομένοισι ἡμῖν
47 οἱ λόγοι γεγόνασι καὶ ἕτοιμοί εἰμεν ποιέειν ταῦτα." ὡς δ' ἤρεσκε ἀμφοτέροισι ταῦτα, ἠώς τε διέφαινε καὶ διαλλάσσοντο τὰς τάξις. γνόντες δὲ οἱ Βοιωτοὶ τὸ ποιεύμενον ἐξαγορεύουσι Μαρδονίῳ. ὁ δ' ἐπείτε ἤκουσε, αὐτίκα μετιστάναι καὶ αὐτὸς ἐπειρᾶτο, παράγων τοὺς Πέρσας κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους. ὡς δὲ ἔμαθε τοῦτο τοιοῦτο γινόμενον ὁ Παυσανίης, γνοὺς ὅτι οὐ λανθάνει, ὀπίσω ἦγε τοὺς Σπαρτιήτας ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας· ὣς δὲ αὔτως καὶ ὁ Μαρδόνιος ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου.

48 Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν ἐς τὰς ἀρχαίας τάξις, πέμψας ὁ

Μαρδόνιος διὰ κήρυκος ὀνειδίζων Λακεδαιμονίοις λιποταξίαν

---

3. ἠῶ 𝔡 ‖ χρεόν *ABR*: χρεών ‖ 5. τε om. *ABC*𝔡 ‖ 6. εἵνεκεν 𝔡z ‖ ἐπίστασθαι *BR* ‖ 7. αὐτέων z ‖ ἐν] ἐπὶ *P*z ‖ 8. τῶν ἀνδρῶν τουτέων *R*, τουτέων τῶν ἀνδρῶν z ‖ 9. πεπείραται 𝔡 ‖ ἡμεῖς τε *ABC* ‖ 10. ἧμεν 𝔡 ‖ ἀλλὰ *AB* ‖ ἀναλαβόντες 𝔡 ‖ χρεόν *ABR*: χρεών ‖ 14. εἶπαι z ‖ 15. ἀλλὰ γὰρ *R* ‖ γίνωνται *R* ‖ 16. ὑμῖν *R*z ‖ 17. ἑτοῖμοι *CP*𝔡z ‖ ἧμεν 𝔡 ‖ 18. ἠώς τε *B*𝔡, ἠώστε *R* ‖ διάλασον *R* ‖ 19. τάξεις *CR*𝔡 ‖ δ' *R* ‖ 20. δὲ *R* ‖ 22. τοιοῦτον *R* ‖ γενόμενον *P*𝔡z ‖ 24. ὡς *L* ‖ δ' *CP*z ‖ καὶ αὐτὸς ὁ μαρδόνιος ἐπὶ τὸ εὐώνυμον omisso αὔτως *R* ‖ 26. τάξεις *CR*𝔡 ‖ ὁ om. *R*

Μαρδόνιος κήρυκα ἐς τοὺς Σπαρτιήτας ἔλεγε τάδε. "ὦ Λακεδαιμόνιοι, ὑμεῖς δὴ λέγεσθε εἶναι ἄνδρες ἄριστοι ὑπὸ τῶν τῇδε ἀνθρώπων, ἐκπαγλεομένων ὡς οὔτε φεύγετε ἐκ πολέμου οὔτε τάξιν ἐκλείπετε, μένοντές τε ἢ ἀπόλλυτε τοὺς ἐναντίους ἢ αὐτοὶ ἀπόλλυσθε. τῶν δ' ἄρ' ἦν οὐδὲν ἀληθές· πρὶν γὰρ ἢ συμμῖξαι ἡμέας ἐς χειρῶν τε νόμον ἀπικέσθαι, καὶ δὴ φεύγοντας καὶ στάσιν ἐκλείποντας ὑμέας εἴδομεν, ἐν Ἀθηναίοισί τε τὴν πρόπειραν ποιευμένους αὐτούς τε ἀντία δούλων τῶν ἡμετέρων τασσομένους. ταῦτα οὐδαμῶς ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργα, ἀλλὰ πλεῖστον δὴ ἐν ὑμῖν ἐψεύσθημεν· προσδεκόμενοι γὰρ κατὰ κλέος ὡς δὴ πέμψετε ἐς ἡμέας κήρυκα προκαλεύμενοι καὶ βουλόμενοι μούνοισι Πέρσῃσι μάχεσθαι, ἄρτιοι ἐόντες ποιέειν ταῦτα οὐδὲν τοιοῦτο λέγοντας ὑμέας εὕρομεν ἀλλὰ πτώσσοντας μᾶλλον. νῦν ὦν ἐπειδὴ οὐκ ὑμεῖς ἤρξατε τούτου τοῦ λόγου, ἀλλ' ἡμεῖς ἄρχομεν. τί δὴ οὐ πρὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων ὑμεῖς, ἐπείτε δεδόξωσθε εἶναι ἄριστοι, πρὸ δὲ τῶν βαρβάρων ἡμεῖς, ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν ἐμαχεσάμεθα; καὶ ἢν μὲν δοκέῃ καὶ τοὺς ἄλλους μάχεσθαι, οἱ δ' ὦν μετέπειτα μαχέσθων ὕστεροι· εἰ δὲ καὶ μὴ δοκέοι ἀλλ' ἡμέας μούνους ἀποχρᾶν, ἡμεῖς δὲ διαμαχεσώμεθα· ὁκότεροι δ' ἂν ἡμέων νικήσωσι, τούτους τῷ ἅπαντι στρατοπέδῳ νικᾶν." ὁ μὲν ταῦτα εἴπας τε καὶ ἐπισχὼν χρόνον, ὡς 49
οἱ οὐδεὶς οὐδὲν ὑπεκρίνατο, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω, ἀπελθὼν δὲ ἐσήμαινε Μαρδονίῳ τὰ καταλαβόντα. ὁ δὲ περιχαρὴς γενόμενος καὶ ἐπαερθεὶς ψυχρῇ νίκῃ ἐπῆκε τὴν ἵππον ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. ὡς δὲ ἐπήλασαν οἱ ἱππόται, ἐσίνοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν τὴν Ἑλληνικὴν ἐσακοντίζοντές τε καὶ τοξεύοντες

ἔφοδος Μαρδονίου καὶ τῶν ἱππέων κατὰ τοῦ Ἑλλήνων στρατοῦ

1. κήρυκας *Cb* ‖ 2. λέγεσθαι *R* ‖ 3. ἐκπλαγεομένων *R* ‖ 5. δὲ *AB* ‖ 6. ὑμέας *R* ‖ 7. στάσιν] τάξιν *R* ‖ ἐκλιπόντας *Rb* ‖ 8. πεῖραν *R* ‖ ἀντὶ *R* ‖ 9. ταῦτα δὲ *z* ‖ 10. προσδοκώμενοι *C* ‖ 12. μοῦνοι *z*. μοῦνοι μούνοισι Koen ‖ 13. τοιοῦτον *R* ‖ ὑμέας om. *R* ‖ 14 πτώσοντας *b* ‖ 15. ἄρξομεν *R* ‖ οὐ ὦν *R* ‖ 18. δοκῆι *ABC*, δοκεῖς *b* ‖ 19. ὕστερον *R* ‖ 20. διαμαχεσόμεθα *Rz* ‖ 23. οἱ om. *Cb* ‖ ὑπεκρίνετο *R* ‖ 24. ἐσήμηνε *R* ‖ 25. ἐπαρθεὶς *L* ‖ 26. ἐσινέοντο *R* ‖ 27. ἐστοξεύοντες *R*

ὥστε ἱπποτοξόται τε ἐόντες καὶ προσφέρεσθαι ἄποροι· τήν τε κρήνην τὴν Γαργαφίην, ἀπ' ἧς ὑδρεύετο πᾶν τὸ στράτευμα τὸ Ἑλληνικόν, συνετάραξαν καὶ συνέχωσαν. ἦσαν μὲν ὦν κατὰ τὴν κρήνην Λακεδαιμόνιοι τεταγμένοι μοῦνοι, τοῖσι δὲ ἄλλοισι Ἕλλησι ἡ μὲν κρήνη πρόσω ἐγίνετο, ὡς ἕκαστοι ἔτυχον τεταγμένοι, ὁ δὲ Ἀσωπὸς ἀγχοῦ· ἐρυκόμενοι δὲ τοῦ Ἀσωποῦ οὕτω δὴ ἐπὶ τὴν κρήνην ἐφοίτεον· ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ γάρ σφι οὐκ ἐξῆν ὕδωρ φορέεσθαι ὑπό τε τῶν ἱππέων καὶ τοξευμάτων.
50 τούτου δὲ τοιούτου γινομένου οἱ τῶν Ἑλλήνων στρατηγοί, ἅτε τοῦ τε ὕδατος στερηθείσης τῆς στρατιῆς καὶ ὑπὸ τῆς ἵππου ταρασσομένης, συνελέχθησαν περὶ αὐτῶν τε τούτων καὶ ἄλλων, ἐλθόντες παρὰ Παυσανίην ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας. ἄλλα γὰρ τούτων τοιούτων ἐόντων μᾶλλόν σφεας ἐλύπεε· οὔτε γὰρ σιτία εἶχον ἔτι, οἵ τε σφέων ὀπέωνες ἀποπεμφθέντες ἐς Πελοπόννησον ὡς ἐπισιτιεύμενοι ἀπεκεκλήατο ὑπὸ τῆς ἵππου, οὐ δυνάμενοι ἀπικέσθαι ἐς τὸ στρατόπεδον.
51 βουλευομένοισι δὲ τοῖσι στρατηγοῖσι ἔδοξε, ἢν ὑπερβάλωνται ἐκείνην τὴν ἡμέρην οἱ Πέρσαι συμβολὴν ποιεύμενοι, ἐς τὴν νῆσον ἰέναι. ἡ δέ ἐστι ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ καὶ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης, ἐπ' ἧ ἐστρατοπεδεύοντο τότε, δέκα σταδίους ἀπέχουσα, πρὸ τῆς Πλαταιέων πόλιος. νῆσος δὲ οὕτω ἂν εἴη ἐν ἠπείρῳ· σχιζόμενος ὁ ποταμὸς ἄνωθεν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος ῥέει κάτω ἐς τὸ πεδίον, διέχων ἀπ' ἀλλήλων τὰ ῥέεθρα ὅσον περ τρία στάδια, καὶ ἔπειτα συμμίσγει

περὶ Ὠερόης τῆς νήσου ἥν φασι θυγατέρα Ἀσωποῦ τοῦ ποταμοῦ

23. ῥέει – 24 ῥέεθρα Thomas M. p. 84

1. ὥστε b ‖ ἱπποτοξόται ἐόντες C, καὶ ἱπποτοξόται ἐόντες R ‖ εὔποροι z ‖ 3. ἔσαν z ‖ 4. μοῦνοι τεταγμένοι z ‖ τοῖσι – 6 τεταγμένοι om. B ‖ 5. ἄλλησι b ‖ ἐγένετο z ‖ 7. τοῦ ABR: ἀπὸ τοῦ ‖ ἐφοίτων ABR, ἐφοίτεον C ‖ 8. ὕδωρ om. R ‖ 9. γενομένου b ‖ 12. αὐτέων τε τουτέων z ‖ Παυσανίην ἐπὶ om. z ‖ 13. ἄλλα A²bs: ἀλλὰ ‖ τουτέων z ‖ μᾶλλον σφέας AB ‖ 14. ἐπελύπεε CP ‖ τέ σφεων vulgo ‖ 15. ὀπεῶνες R ‖ 16. ἀποκεκλέατο Rz, ἀπεκεκλέατο ceteri ‖ ἀπὸ C ‖ ἀπικέεσθαι R ‖ 18. κείνην z ‖ μὴ ποιεύμενοι R ‖ 19. δὲ ἐστι AB, δ' ἔστιν R ‖ 20. ἐπ' ἧ R: ἐς τὴν z, ἐπ' ἣν ceteri ‖ 21. ἔχουσα R ‖ 22. οὕτω δ' ἂν R ‖ 24. ὅσον περὶ b. malim ὅσον τε

ἐς τὠυτό. οὔνομα δέ οἱ Ὠερόη· θυγατέρα δὲ ταύτην λέγουσι εἶναι Ἀσωποῦ οἱ ἐπιχώριοι. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον ἐβουλεύσαντο μεταναστῆναι, ἵνα καὶ ὕδατι ἔχωσι χρᾶσθαι ἀφθόνῳ καὶ οἱ ἱππέες σφέας μὴ σινοίατο, ὥσπερ κατιθὺ ἐόντων. μετακινέεσθαί τε ἐδόκεε τότε ἐπεὰν τῆς νυκτὸς ᾖ δευτέρη φυλακή, ὡς ἂν μὴ ἰδοίατο οἱ Πέρσαι ἐξορμεομένους καί σφεας ἑπόμενοι ταράσσοιεν οἱ ἱππόται. ἀπικομένων δὲ ἐς τὸν χῶρον τοῦτον, τὸν δὴ ἡ Ἀσωπὶς Ὠερόη περισχίζεται ῥέουσα ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος, ὑπὸ τὴν νύκτα ταύτην ἐδόκεε τοὺς ἡμίσεας ἀποστέλλειν τοῦ στρατοπέδου πρὸς τὸν Κιθαιρῶνα, ὡς ἀναλάβοιεν τοὺς ὀπέωνας τοὺς ἐπὶ τὰ σιτία οἰχομένους· ἦσαν γὰρ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένοι.

Ταῦτα βουλευσάμενοι κείνην μὲν τὴν ἡμέρην πᾶσαν 52
προσκειμένης τῆς ἵππου εἶχον πόνον ἄτρυτον· ὡς δὲ ἥ τε ἡμέρη ἔληγε καὶ οἱ ἱππέες ἐπέπαυντο, νυκτὸς δὴ γινομένης καὶ ἐούσης τῆς ὥρης ἐς τὴν συνέκειτό σφι ἀπαλλάσσεσθαι, ἐνθαῦτα ἀερθέντες οἱ πολλοὶ ἀπαλλάσσοντο, ἐς μὲν τὸν χῶρον ἐς τὸν συνέκειτο οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες, οἱ δὲ ὡς ἐκινήθησαν ἔφευγον ἄσμενοι τὴν ἵππον πρὸς τὴν Πλαταιέων πόλιν, φεύγοντες δὲ ἀπικνέονται ἐπὶ τὸ Ἥραιον· τὸ δὲ πρὸ τῆς πόλιός ἐστι τῆς Πλαταιέων, εἴκοσι σταδίους ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης ἀπέχον· ἀπικόμενοι δὲ ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱροῦ τὰ ὅπλα. καὶ οἱ μὲν περὶ τὸ Ἥραιον ἐστρατοπεδεύοντο, 53
Παυσανίης δὲ ὁρέων σφέας ἀπαλλασσομένους ἐκ τοῦ στρατοπέδου παρήγγελλε καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα ἰέναι κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς προϊόντας, νομίσας αὐτοὺς ἐς τὸν χῶρον ἰέναι ἐς τὸν συνεθήκαντο. ἐνθαῦτα οἱ μὲν ἀλ-

ἀναχώρησις Ἑλλήνων πρὸς τῷ Ἡραίῳ τῆς Πλαταιέων πόλεως

18—20. Plutarchus mor. p. 872

1. ἐς τοῦτο. οὔνομα δὲ, ὁ, ὠερόη *R* ‖ 6. ἐξορμεωμένους *ABR*, ἐξορμεωμένους *C*𝔡 ‖ 11. ὀπεώνας *B*, ὀπάονας *R* ‖ ἔσαν z ‖ 13. ἐκείνην *R* ‖ 14. προκειμένης *R* ‖ ἔχον z ‖ 15. δὴ τε vel τε δὴ ? ‖ 16. θεούσης *ABC*𝔡 τὴν δὴ *R* ‖ 17. ἀπαλλάσσοντο om. 𝔡 ‖ 18. ἐς ὃν *ABC*𝔡 ‖ ὡς] ἐς *C* ‖ 20. ἡραῖον *R* ‖ δὴ *R* ‖ τῆς] τῶν 𝔡 ‖ 23 τὸ ἱρὸν *R* ‖ 24. ὁρῶν *ABR* ‖ 25. παρήγγελε z

λοι ἄρτιοι ἦσαν τῶν ταξιάρχων πείθεσθαι Παυσανίῃ, Ἀμομφάρετος δὲ ὁ Πολιάδεω λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου οὐκ ἔφη τοὺς ξείνους φεύξεσθαι οὐδὲ ἑκὼν εἶναι αἰσχυνέειν τὴν Σπάρτην, ἐθώυμαζέ τε ὁρέων τὸ ποιεύμενον ἅτε οὐ παραγενόμενος τῷ προτέρῳ λόγῳ. ὁ δὲ Παυσανίης τε καὶ ὁ Εὐρυάναξ δεινὸν μὲν ἐποιεῦντο τὸ μὴ πείθεσθαι ἐκεῖνον σφίσι, δεινότερον δὲ ἔτι, κείνου ταῦτ' ἀναινομένου, ἀπολιπεῖν τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην, μὴ ἢν ἀπολίπωσι ποιεῦντες τὰ συνεθήκαντο τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι, ἀπόληται ὑπολειφθεὶς αὐτός τε Ἀμομφάρετος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ταῦτα λογιζόμενοι ἀτρέμας εἶχον τὸ στρατόπεδον τὸ Λακωνικόν, καὶ ἐπει-
54 ρῶντο πείθοντές μιν ὡς οὐ χρεὸν εἴη ταῦτα ποιέειν. καὶ οἱ μὲν παρηγόρεον Ἀμομφάρετον μοῦνον Λακεδαιμονίων τε καὶ Τεγεητέων λελειμμένον, Ἀθηναῖοι δὲ ἐποίευν τοιάδε. εἶχον ἀτρέμας σφέας αὐτοὺς ἵνα ἐτάχθησαν, ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαιμονίων φρονήματα ὡς ἄλλα φρονεόντων καὶ ἄλλα λεγόντων. ὡς δὲ ἐκινήθη τὸ στρατόπεδον, ἔπεμπον σφέων ἱππέα ὀψόμενόν τε εἰ πορεύεσθαι ἐπιχειρέοιεν οἱ Σπαρτιῆται, εἴτε καὶ τὸ παράπαν μὴ διανοεῦνται ἀπαλλάσσεσθαι, ἐπείρεσθαί
55 τε Παυσανίην τὸ χρεὸν εἴη ποιέειν. ὡς δὲ ἀπίκετο ὁ κῆρυξ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους, ὥρα τε σφέας κατὰ χώρην τεταγμένους καὶ ἐς νείκεα ἀπιγμένους αὐτῶν τοὺς πρώτους. ὡς γὰρ δὴ παρηγορέοντο τὸν Ἀμομφάρετον ὅ τε Εὐρυάναξ καὶ ὁ Παυσανίης μὴ κινδυνεύειν μένοντας μούνους Λακεδαιμονίους, οὔ κως ἔπειθον, ἐς ὃ ἐς νείκεά τε συμπεσόντες ἀπίκατο καὶ ὁ κῆρυξ τῶν Ἀθηναίων παρίστατό σφι ἀπιγμένος. νειχέων δὲ ὁ

περὶ τοῦ Ἀμομφάρετον μὴ βούλεσθαι ἀναχωρῆσαι ἀγνοίᾳ τῶν βεβουλευμένων

---

1. ἔσαν z ‖ ταξιαρχέων *R*, ταξιηρχέων z ‖ Ἀμομφάρετος δὲ om. *C* ‖ 2. λοχηγέων om. b, λοχηγετέων z ‖ Πιτανήτεω Koen ‖ 4. ἐθώυμαζέ *Pz*: ἐθώμαζέ ‖ 7. δ' ἔτι *ABCz* ‖ ἐκείνου ταῦτα νενωμένου *R* ‖ 8. πιτανίτην *C* ‖ 9. ὑπολειφθεὶς *R* ‖ 11. ἐπειρώτων b ‖ 12. χρεὸν *ABR*: χρεὼν ‖ 13. παρηγορέοντο Bekkerus ‖ μούνων *B* ‖ 15. ἀτρέμα *AB* ‖ 17. δ' *AB*b ‖ 18. ἐπιχειροῖεν *AB* ‖ 19. τοπαράπαν *Pz* ‖ 20. χρεὸν *ABR*: χρεὼν ‖ 21. τε σφέας *R*: τέ σφεας ‖ 22. αὐτέων z ‖ 23. παρηγόρεον *PRz* ‖ καὶ om. *C* ‖ 25. οὔκων ? ‖ ἀπικέατο *Pz* ‖ 26. ὁ om. b

Ἀμομφάρετος λαμβάνει πέτρον ἀμφοτέρῃσι τῇσι χερσὶ καὶ τιθεὶς πρὸ ποδῶν τῶν Παυσανίεω ταύτῃ τῇ ψήφῳ ψηφίζεσθαι ἔφη μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους, λέγων τοὺς βαρβάρους. ὁ δὲ μαινόμενον καὶ οὐ φρενήρεα καλέων ἐκεῖνον, πρός τε τὸν Ἀθηναίων κήρυκα ἐπειρωτέοντα τὰ ἐντεταλμένα λέγειν ὁ Παυσανίης ἐκέλευε τὰ παρεόντα σφι πρήγματα, ἐχρήιζέ τε τῶν Ἀθηναίων προσχωρῆσαί τε πρὸς ἑωυτοὺς καὶ ποιέειν περὶ τῆς ἀπόδου τά περ ἂν καὶ σφεῖς. καὶ ὁ μὲν ἀπαλλάσ- 56
σετο ἐς τοὺς Ἀθηναίους· τοὺς δὲ ἐπεὶ ἀνακρινομένους πρὸς ἑωυτοὺς ἠὼς κατελάμβανε, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ κατήμενος ὁ Παυσανίης, οὐ δοκέων τὸν Ἀμομφάρετον λείψεσθαι τῶν ἄλλων Λακεδαιμονίων ἀποστειχόντων, τὰ δὴ καὶ ἐγένετο, σημήνας ἀπῆγε διὰ τῶν κολωνῶν τοὺς λοιποὺς πάντας· εἵποντο δὲ καὶ Τεγεῆται. Ἀθηναῖοι δὲ ταχθέντες ἤισαν τὰ ἔμπαλιν ἢ Λακεδαιμόνιοι· οἱ μὲν γὰρ τῶν τε ὄχθων ἀντείχοντο καὶ τῆς ὑπωρέης τοῦ Κιθαιρῶνος φοβεόμενοι τὴν ἵππον, Ἀθηναῖοι δὲ κάτω τραφθέντες ἐς τὸ πεδίον. Ἀμομφά- 57
ρετος δὲ ἀρχήν γε οὐδαμὰ δοκέων Παυσανίην τολμήσειν σφέας ἀπολιπεῖν, περιείχετο αὐτοῦ μένοντας μὴ ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν· προτερεόντων δὲ τῶν σὺν Παυσανίῃ, καταδόξας αὐτοὺς ἰθέῃ τέχνῃ ἀπολιπεῖν αὐτόν, ἀναλαβόντα τὸν λόχον τὰ ὅπλα ἦγε βάδην πρὸς τὸ ἄλλο στῖφος· τὸ δὲ ἀπελθὸν ὅσον τε δέκα στάδια ἀνέμενε τὸν Ἀμομφαρέτου λόχον, περὶ ποταμὸν Μολόεντα ἱδρυμένον Ἀργιόπιόν τε χῶρον καλεόμενον, τῇ καὶ Δήμητρος Ἐλευσινίης ἱρὸν ἧσται. ἀνέμενε δὲ τοῦδε εἵνεκα, ἵνα, ἢν μὴ ἀπολείπῃ τὸν χῶρον ἐν τῷ ἐτετάχατο ὁ

---

2. τῶν] τὸν *B* ‖ 3. λέγων] ξείνους λέγων *R* ‖ 4. οὐ] ὡς *B*, om. 𝔡 ‖ καλέων — 5 ἐπειρωτέοντα om. *R* ‖ 5. ἀθηναῖον *ABCcorr.* ‖ κήρυκα τραπόμενος ? ‖ ἐπηρωτῶντα *C*, ἐπειρωτῶντα ceteri ‖ 6. ἔχρηιζέ *ABP*, ἔχρηζέ *R*𝔡𝔷 ‖ 7. πρὸς *P* (τε supra), πρὸς sine τε *R* ‖ καὶ ποιέειν — 10 ἑωυτοὺς om. *R* ‖ 10. ἠῶς 𝔡 ‖ 12. ἀποστιχόντων *ABR* ‖ καὶ om. *R* ‖ 14. ἤισαν *AB*, ἦσαν *C*, om. 𝔡 ‖ 16. ὑπωρείης *L* ‖ 17. στραφθέντας *C*, τραφέντες *R* ‖ 18. γε Schweighaeuser: τε ‖ οὐδαμᾶ 𝔡𝔷 ‖ 20. καταδόξαντας *R*, κάρτα δόξας 𝔡 ‖ 21. θείῃ *R*, ἰθείῃ ceteri ‖ ἀπολείπειν *AB*𝔡 ‖ τὸν λόγον om. 𝔷 ‖ 22. ἄγειν 𝔡 ‖ ἄλλο om. *R* ‖ στίφος *CR* ‖ 23. παρὰ 𝔡 ‖ 24. μόεντα *R*. μελόεντα 𝔡 ‖ ἀργίοπτόν 𝔡 ‖ 25. ἵστα *R* ‖ 26. εἵνεκεν *R* ‖ ἀπολείπηι *ABP*𝔡: ἀπολίπῃ ‖ ἐν ᾧι *ABC*𝔡

Ἀμομφάρετός τε καὶ ὁ λόχος, ἀλλ᾽ αὐτοῦ μένωσι, βοηθέοι ὀπίσω παρ᾽ ἐκείνους. καὶ οἵ τε ἀμφὶ τὸν Ἀμομφάρετον παρεγίνοντό σφι καὶ ἡ ἵππος ἡ τῶν βαρβάρων προσέκειτο πᾶσα. οἱ γὰρ ἱππόται ἐποίευν οἷον καὶ ἐώθεσαν ποιέειν αἰεί, ἰδόντες δὲ τὸν χῶρον κεινὸν ἐν τῷ ἐτετάχατο οἱ Ἕλληνες τῇσι προτέρῃσι ἡμέρῃσι, ἤλαυνον τοὺς ἵππους αἰεὶ τὸ πρόσω καὶ ἅμα καταλαβόντες προσεκέατό σφι.

58 Μαρδόνιος δὲ ὡς ἐπύθετο τοὺς Ἕλληνας ἀποιχομένους ὑπὸ νύκτα εἶδέ τε τὸν χῶρον ἔρημον, καλέσας τὸν Ληρισαῖον Θώρηκα καὶ τοὺς ἀδελφεοὺς αὐτοῦ Εὐρύπυλον καὶ Θρασυδήιον ἔλεγε "ὦ παῖδες Ἀλεύεω, ἔτι τί λέξετε τάδε ὁρέοντες ἔρημα; ὑμεῖς γὰρ οἱ πλησιόχωροι ἐλέγετε Λακεδαιμονίους οὐ φεύγειν ἐκ μάχης, ἀλλὰ ἄνδρας εἶναι τὰ πολέμια πρώτους· τοὺς πρότερόν τε μετισταμένους ἐκ τῆς τάξιος εἴδετε, νῦν τε ὑπὸ τὴν παροιχομένην νύκτα καὶ οἱ πάντες ὁρέομεν διαδράντας· διέδεξάν τε, ἐπεί σφεας ἔδεε πρὸς τοὺς ἀψευδέως ἀρίστους ἀνθρώπων μάχῃ διακριθῆναι, ὅτι οὐδένες ἄρα ἐόντες ἐν οὐδαμοῖσι ἐοῦσι Ἕλλησι ἐναπεδεικνύατο. καὶ ὑμῖν μὲν ἐοῦσι Περσέων ἀπείροισι πολλή ἔκ γε ἐμεῦ ἐγίνετο συγγνώμη, ἐπαινεόντων τούτους τοῖσί τι καὶ συνῃδέατε· Ἀρταβάζου δὲ θῶυμα καὶ μᾶλλον ἐποιεύμην τὸ καὶ καταρρωδῆσαι Λακεδαιμονίους καταρρωδήσαντά τε ἀποδέξασθαι γνώμην δειλοτάτην, ὡς χρεὸν εἴη ἀναζεύξαντας τὸ στρατόπεδον ἰέναι ἐς τὸ Θηβαίων ἄστυ πολιορκησομένους· τὴν ἔτι πρὸς ἐμεῦ βασιλεὺς πεύσεται. καὶ τούτων μὲν ἑτέρωθι ἔσται λόγος·

Μαρδόνιος μεγαλαυχῶν ἐπὶ τῇ Λακεδαιμονίων ἀναχωρήσει

1. βοηθέει b ‖ 2. παρεγένοντό z ‖ 4. ἀεί *AB* ‖ 5. ἐκεῖνον bz ‖ ἐν ᾧ *CP*bz ‖ 6. ἀεὶ *AB* ‖ 9. τε om. *R* ‖ ἐρῆμον *CP*bz ‖ ληρισσαῖον *R* ‖ 10. θρασύδηιον *ABCP*, θρασύδηον b, θρασυδαῖον *R*, Θρασύδιον z ‖ 11. ἀλεύετω *B* ‖ τί om. *C*b ‖ ὁρέοντες bz: ὁρέωντες *C*, ὁρῶντες reliqui ‖ 12. ἐρῆμα *CP*bz ‖ λέγετε *CP*z ‖ 13. ἀλλ᾽ *PR* ‖ 15. ὁρέομεν *P*z: ὁρῶμεν *ABR*, ὁρέωμεν *C*b ‖ διαδράντες *C* ‖ 19. ἔκ τε *R* ‖ 20. συνηιδέατε A^2: συνηδέατε b, συνηιδέατε (αι) *P*, συνηιδέαται A^1BC, συνηδέαται *R*z ‖ 21. θώϋμα *R*, θῶμα *ABC*b ‖ καὶ om. *R* ‖ καταρρωιδῆσαι *P* ‖ 22. καταρρωιδήσαντά *P* ‖ 23. χρεὼν *ABR*: χρεῶν ‖ 25. τουτέων z

νῦν δὲ ἐκείνοισι ταῦτα ποιεῦσι οὐκ ἐπιτρεπτέα ἐστί, ἀλλὰ
διωκτέοι εἰσὶ ἐς ὃ καταλαμφθέντες δώσουσι ἡμῖν τῶν δὴ
ἐποίησαν Πέρσας πάντων δίκας." ταῦτα εἴπας ἦγε τοὺς 59
Πέρσας δρόμῳ διαβάντας τὸν Ἀσωπὸν κατὰ στίβον τῶν Ἑλ-
λήνων ὡς δὴ ἀποδιδρησκόντων, ἐπεῖχέ τε ἐπὶ Λακεδαιμονί-
ους τε καὶ Τεγεήτας μούνους· Ἀθηναίους γὰρ τραπομένους
ἐς τὸ πεδίον ὑπὸ τῶν ὄχθων οὐ κατώρα. Πέρσας δὲ ὁρέον-
τες ὁρμημένους διώκειν τοὺς Ἕλληνας οἱ λοιποὶ τῶν βαρ-
βαρικῶν τελέων ἄρχοντες αὐτίκα πάντες ἤειραν τὰ σημήια,
καὶ ἐδίωκον ὡς ποδῶν ἕκαστοι εἶχον, οὔτε κόσμῳ οὐδενὶ κο-
σμηθέντες οὔτε τάξι. καὶ οὗτοι μὲν βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ ἐπήι- 60
σαν ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Ἕλληνας· Παυσανίης δέ, ὡς
προσέκειτο ἡ ἵππος, πέμψας πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἱππέα
λέγει τάδε. "ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀγῶνος μεγίστου προκειμένου
ἐλευθέρην εἶναι ἢ δεδουλωμένην τὴν Ἑλλάδα, προδεδόμεθα
ὑπὸ τῶν συμμάχων ἡμεῖς τε οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ ὑμεῖς οἱ
Ἀθηναῖοι ὑπὸ τὴν παροιχομένην νύκτα διαδράντων. νῦν ὦν
δέδοκται τὸ ἐνθεῦτεν τὸ ποιητέον ἡμῖν· ἀμυνομένους γὰρ
τῇ δυνάμεθα ἄριστα περιστέλλειν ἀλλήλους. εἰ μέν νυν ἐς
ὑμέας ὥρμησε ἀρχὴν ἡ ἵππος, χρῆν δὴ ἡμέας τε καὶ τοὺς
μετ' ἡμέων τὴν Ἑλλάδα οὐ προδιδόντας Τεγεήτας βοηθέειν
ὑμῖν· νῦν δέ, ἐς ἡμέας γὰρ ἅπασα κεχώρηκε, δίκαιοί ἐστε
ὑμεῖς πρὸς τὴν πιεζομένην μάλιστα τῶν μοιρέων ἀμυνέοντες
ἰέναι. εἰ δ' ἄρα αὐτοὺς ὑμέας καταλελάβηκε ἀδύνατόν τι
βοηθέειν, ὑμεῖς δ' ἡμῖν τοὺς τοξότας ἀποπέμψαντες χάριν
θέσθε. συνοίδαμεν δὲ ὑμῖν ὑπὸ τὸν παρεόντα τόνδε πόλεμον

Παυσανίας δηλῶν Ἀθηναίοις βοηθῆσαι αὐτῷ τῶν Περσῶν ἐπικειμένων

2. ἐσὸ *AB* ‖ 3. ἐποιήσαντο *z* ‖ 4. τὸν om. *z* ‖ 7. ὁρῶντες *ABR* ‖ 8. ὁρμημένους *AB*: ὡρμημένους ‖ 9. ἅπαντες *R* ‖ ἤιραν *AB*, ἦραν reliqui ‖ 10. ἕκαστος *Rbz* ‖ ἦχον *R* ‖ 11. τάξει *Rb* ‖ ἐπήισαν *A*, ἐπῆσαν *Bb* ‖ 12. ἀναρπασάμενοι *Acorr.*, ἀρπασόμενοι *R* ‖ 13. ἱππέα] ἄνδρα b ‖ 15. ἐλευθερίην b ‖ 18. τοενθεῦτεν *Pz* ‖ τὸ om. *R* ‖ ἡμῖν *Pcorr.* *Rz*: ὑμῖν ‖ 20. ἡμέας b ‖ ὅρμησε *ABRbz* ‖ χρὴν *AB* ‖ 21. μετ' ἡμέας *z* ‖ 24. δὲ *ABd* ‖ ἄρα *AB* ‖ 25. δὲ *R* ‖ 26. θέσθαι[ε] *C*, θέσθαι *R* ‖ ὑμῖν χάριν b

ἐοῦσι πολλὸν προθυμοτάτοισι, ὥστε καὶ ταῦτα ἐσακούειν."
61 ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ὡς ἐπύθοντο, ὁρμέατο βοηθέειν καὶ τὰ
μάλιστα ἐπαμύνειν· καί σφι ἤδη στείχουσι ἐπιτίθενται οἱ
ἀντιταχθέντες Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλέος γενομένων, ὥστε
μηκέτι δύνασθαι βοηθῆσαι· τὸ γὰρ προσκείμενόν σφεας
ἐλύπεε. οὕτω δὴ μουνωθέντες Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεῆται,
ἐόντες σὺν ψιλοῖσι ἀριθμὸν οἱ μὲν πεντακισμύριοι Τεγεῆται
δὲ τρισχίλιοι (οὗτοι γὰρ οὐδαμὰ ἀπεσχίζοντο ἀπὸ Λακεδαι-
μονίων), ἐσφαγιάζοντο ὡς συμβαλέοντες Μαρδονίῳ καὶ τῇ
στρατιῇ τῇ παρεούσῃ. καὶ οὐ γάρ σφι ἐγίνετο τὰ σφάγια
χρηστά, ἔπιπτον δὲ αὐτῶν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολλοὶ καὶ
πολλῷ πλεῦνες ἐτρωματίζοντο· φράξαντες γὰρ τὰ γέρρα οἱ
Πέρσαι ἀπίεσαν τῶν τοξευμάτων πολλὰ ἀφειδέως, οὕτω ὥστε
πιεζομένων τῶν Σπαρτιητέων καὶ τῶν σφαγίων οὐ γινομέ-
νων ἀποβλέψαντα τὸν Παυσανίην πρὸς τὸ Ἥραιον τὸ Πλα-
ταιέων ἐπικαλέσασθαι τὴν θεόν, χρηίζοντα μηδαμῶς σφέας
62 ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος. ταῦτα δ' ἔτι τούτου ἐπικαλεομένου
προεξαναστάντες πρότεροι οἱ Τεγεῆται ἐχώρεον ἐς τοὺς βαρ-
βάρους, καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι αὐτίκα μετὰ τὴν εὐχὴν
τὴν Παυσανίεω ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά· ὡς
δὲ χρόνῳ κοτὲ ἐγίνετο, ἐχώρεον καὶ οὗτοι ἐπὶ τοὺς Πέρσας,
καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι τὰ τόξα μετέντες. ἐγίνετο δὲ πρῶτον
περὶ τὰ γέρρα μάχη. ὡς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκεε, ἤδη ἐγίνετο
ἡ μάχη ἰσχυρὴ παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον καὶ χρόνον ἐπὶ
πολλόν, ἐς ὃ ἀπίκοντο ἐς ὠθισμόν· τὰ γὰρ δόρατα ἐπιλαμ-

συμβολὴ ἐν Πλαταιαῖς Ἑλλήνων καὶ Περσῶν

2. ὁρμέατο *AB*: ὡρμέατο ‖ βοηθεῖν *C* ‖ ! ταμάλιστα *P* ‖ 3. στίχουσι *ABCR* ‖ 4. βασιλῆος z ‖ ὥστε] ὥστε καὶ *R* ‖ 5. προκείμενον *Rz* ‖ σφέας *ABRz* ‖ 8. οὐδαμᾶ *Rbz* ‖ 11. δ' *AB*, δι' *C*. τε Schaefer ‖ 12. γέβρα *A*, γέρα *R* ‖ 13. τῶν om. z ‖ 15. ἡραῖον *R* ‖ 16. χρήιζοντα *A*, χρήζοντα *Cb*, χρῄζοντα z ‖ σφεας z ‖ 17. ἐπικαλευμένου z ‖ 18. πρότερον *R* ‖ 20. ἐγένετο *AB* ‖ 22. ἀντίοι ἔστασαν ? ‖ 23. γεβρα *R* ‖ 24. ἡ μάχη *P*, μάχη sine ἡ *R* ‖ 25. ἐσὸ *AB* ‖ ὠθησμόν *Cpr*. *P*

βανόμενοι κατέκλων οἱ βάρβαροι. λήματι μέν νυν καὶ ῥώμῃ
οὐκ ἥσσονες ἦσαν οἱ Πέρσαι, ἄνοπλοι δὲ ἐόντες καὶ πρὸς
ἀνεπιστήμονες ἦσαν καὶ οὐκ ὅμοιοι τοῖσι ἐναντίοισι σοφίην,
προεξαΐσσοντες δὲ κατ' ἕνα καὶ δέκα, καὶ πλεῦνές τε καὶ
ἐλάσσονες συστρεφόμενοι, ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Σπαρτιήτας καὶ
διεφθείροντο. τῇ δὲ ἐτύγχανε αὐτὸς ἐὼν Μαρδόνιος, ἀπ' ἵπ- 63
που τε μαχόμενος λευκοῦ ἔχων τε περὶ ἑωυτὸν λογάδας Περ-
σέων τοὺς ἀρίστους χιλίους, ταύτῃ δὲ καὶ μάλιστα τοὺς ἐναν-
τίους ἐπίεσαν. ὅσον μέν νυν χρόνον Μαρδόνιος περιῆν, οἱ
δὲ ἀντεῖχον καὶ ἀμυνόμενοι κατέβαλλον πολλοὺς τῶν Λακε-
δαιμονίων· ὡς δὲ Μαρδόνιος ἀπέθανε καὶ τὸ περὶ ἐκεῖνον
τεταγμένον ἐὸν ἰσχυρότατον ἔπεσε, οὕτω δὴ καὶ οἱ ἄλλοι
ἐτράποντο καὶ εἶξαν τοῖσι Λακεδαιμονίοισι. πλεῖστον γάρ
σφεας ἐδηλέετο ἡ ἐσθὴς ἔρημος ἐοῦσα ὅπλων· πρὸς γὰρ
ὁπλίτας ἐόντες γυμνῆτες ἀγῶνα ἐποιεῦντο. ἐνθαῦτα ἥ τε δίκη 64
τοῦ φόνου τοῦ Λεωνίδεω κατὰ τὸ χρηστήριον τοῖσι Σπαρτιή-
τῃσι ἐκ Μαρδονίου ἐπετελέετο, καὶ νίκην ἀναιρέεται καλλί-
στην ἁπασέων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν Παυσανίης ὁ Κλεομβρότου
τοῦ Ἀναξανδρίδεω· τῶν δὲ κατύπερθέ οἱ προγόνων τὰ οὐ-
νόματα εἴρηται ἐς Λεωνίδην· ὡυτοὶ γάρ σφι τυγχάνουσι
ἐόντες. ἀποθνήσκει δὲ Μαρδόνιος ὑπὸ Ἀειμνήστου ἀνδρὸς ἐν
Σπάρτῃ λογίμου, ὃς χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὰ Μηδικὰ ἔχων
ἄνδρας τριηκοσίους συνέβαλε ἐν Στενυκλήρῳ πολέμου ἐόντος
Μεσσηνίοισι πᾶσι, καὶ αὐτός τε ἀπέθανε καὶ οἱ τριηκόσιοι.

Μαρδονίου ἀναίρεσις καὶ νίκη Ἑλλήνων — περὶ Ἀ[ει]μνήστου τοῦ ἀνελόντος Μαρδόνιον

1. λήματι - 2 ἦσαν Plutarchus mor. p. 874. — 13. πλεῖστον - 15 ἐποιεῦντο ibidem p. 874. — 17 sq. idem Aristid. et Caton. comp. 2

1. λήματι *Pb*: λήμματι ‖ 2. ἔσσονες ἔσαν z ‖ 3. ἔσαν z ‖ ἦσαν] ἦσαν οἱ πέρσαι *R* ‖ ὁμοῖοι *CPb*z ‖ ἀντίοισι *R* ‖ 4. κατὰ *R* ‖ καὶ πλεῦνες] πλεῦνες *R* ‖ 5. ἐλάττονες *Cb* ‖ 6. μαρδόνιος ἐὼν b ‖ 8. δὴ z ‖ 9. οἳ δὲ *C*, οἶδεν *R* ‖ 10. κατεβάλλοντο ‖ τῶν] τοὺς *R* ‖ 12. ἐὼν *Apr*. *B*, om. b ‖ οἱ ἄλλοι om. *C* ‖ 14. ἐδηλήσατο Plut. ‖ ἐρῆμος *CPb*z ‖ 15. γυμνῆτας *B* ‖ ἀγῶνας *R* ‖ ἐποιέοντο Plut. ‖ 16. τοῖσι] τὸ τοῖσι *R* ‖ 17. ἐπιτελέετο *R* ‖ 20. οὗτοι *ABCb* ‖ 21. ἀϊμνήστου *AB*, ἀριμνήστου *R*. (Plut. Aristid. 19) ‖ ἀνδρὸς ἐόντος ἐν b ‖ 22. χρόνον b ‖ 23. συνέβαλλε *C* ‖ 24. μεσηνίοισι *CR*, Μεσσηνίοισί τε z

65 ἐν δὲ Πλαταιῇσι οἱ Πέρσαι ὡς ἐτράποντο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἔφευγον οὐδένα κόσμον ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ ἑωυτῶν καὶ ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον τὸ ἐποιήσαντο ἐν μοίρῃ τῇ Θηβαΐδι. θῶυμα δέ μοι ὅκως παρὰ τῆς Δήμητρος τὸ ἄλσος μαχομένων οὐδὲ εἷς ἐφάνη τῶν Περσέων οὔτε ἐσελθὼν ἐς τὸ τέμενος οὔτε ἐναποθανών, περί τε τὸ ἱρὸν οἱ πλεῖστοι ἐν τῷ βεβήλῳ ἔπεσον. δοκέω δέ, εἴ τι περὶ τῶν θείων πρηγμάτων δοκέειν δεῖ, ἡ θεὸς αὐτή σφεας οὐκ ἐδέκετο ἐμπρήσαντας τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον.

66 Αὕτη μέν νυν ἡ μάχη ἐπὶ τοσοῦτο ἐγένετο. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος αὐτίκα τε οὐκ ἠρέσκετο κατ' ἀρχὰς λειπομένου Μαρδονίου ἀπὸ βασιλέος, καὶ τότε πολλὰ ἀπαγορεύων οὐδὲν ἤνυε, συμβάλλειν οὐκ ἐῶν· ἐποίησέ τε αὐτὸς τοιάδε ὡς οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖσι πρήγμασι τοῖσι ἐκ Μαρδονίου ποιευμένοισι. τῶν ἐστρατήγεε ὁ Ἀρτάβαζος (εἶχε δὲ δύναμιν οὐκ ὀλίγην ἀλλὰ καὶ ἐς τέσσερας μυριάδας ἀνθρώπων περὶ ἑωυτόν), τούτους, ὅκως ἡ συμβολὴ ἐγίνετο, εὖ ἐξεπιστάμενος τὰ ἔμελλε ἀποβήσεσθαι ἀπὸ τῆς μάχης, ἦγε κατηρτημένως, παραγγείλας κατὰ τὠυτὸ ἰέναι πάντας τῇ ἂν αὐτὸς ἐξηγέηται, ὅκως ἂν αὐτὸν ὁρέωσι σπουδῆς ἔχοντα. ταῦτα παραγγείλας ὡς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν στρατόν. προτερέων δὲ τῆς ὁδοῦ ὥρα καὶ δὴ φεύγοντας τοὺς Πέρσας· οὕτω δὴ οὐκέτι τὸν αὐτὸν κόσμον κατηγέετο, ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἐτρόχαζε φεύγων οὔτε ἐς τὸ ξύλινον οὔτε ἐς τὸ Θηβαίων τεῖχος ἀλλ' ἐς Φωκέας, ἐθέλων ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸν Ἑλλή-
67 σποντον ἀπικέσθαι. καὶ δὴ οὗτοι μὲν ταύτῃ ἐτράποντο· τῶν

φυγὴ Ἀρταβάζου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ εἰς Φωκέας

1. πλαταίῃισι *AB*, πλαταίησι *R* ‖ ἐτράπησαν z ‖ 2. ἔς τε τὸ ? ‖ ἑωυτὸν *R* ‖ 4. θῶυμα *Pz*: θῶμα ‖ περὶ τῆς z ‖ 6. περὶ τὸ ἱρόν· οἱ δὲ πλεῖστοι *PRz* ‖ 8. δοκεῖν *A* ‖ ἐδέξατο *CP*bz ‖ 9. ἐλευσῖνοι *R* ‖ ἀνακτόριον *P*corr. *Rz* ‖ 10. τοσοῦτον *Rz* ‖ 11. ἀρέσκετο z ‖ καταργὰς *ABRz* ‖ λιπομένου z ‖ 12. βασιλῆος z ‖ 15. ὁ om. *ABC* ‖ 16. τέσσαρας *ACR* ‖ 17. αὐτὸν *R* ‖ ἐγένετο *R* ‖ 18. ἦγε *PRz*: ἤϊε ‖ κατηρτημένως *AB*: κατηρτημένος *CP*b, κατηρτισμένως *R*, κατηρτισμένος z ‖ 19. κατ' αὐτὸ *Pz*, κατὰ τοῦτο *R* ‖ ἐξηγέηται *Rz*: ἐξηγῆται ‖ 20. ἂν om. *R* ‖ ὁρέωσι z: ὁρῶσι ‖ 21. προτερέως *C*, προτερεύων z ‖ 22. ὁρᾶι *ABC*, ὁρᾶ b ‖ 24. εἰς *R* ‖ 25. ἀλλὰ *AB*b

δὲ ἄλλων Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλέος ἐθελοκακεόντων Βοιωτοὶ Ἀθηναίοισι ἐμαχέσαντο χρόνον ἐπὶ συχνόν. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων, οὗτοι εἶχον προθυμίην οὐκ ὀλίγην μαχόμενοί τε καὶ οὐκ ἐθελοκακέοντες, οὕτω ὥστε τριηκόσιοι αὐτῶν οἱ πρῶτοι καὶ ἄριστοι ἐνθαῦτα ἔπεσον ὑπὸ Ἀθηναίων· ὡς δὲ ἐτράποντο καὶ οὗτοι, ἔφευγον ἐς τὰς Θήβας, οὐ τῇ περ οἱ Πέρσαι καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ὁ πᾶς ὅμιλος, οὔτε διαμαχεσάμενος οὐδενὶ οὔτε τι ἀποδεξάμενος, ἔφευγον. δηλοῖ τέ μοι ὅτι πάντα τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἤρτητο 68
ἐκ Περσέων, εἰ καὶ τότε οὗτοι πρὶν ἢ καὶ συμμῖξαι τοῖσι πολεμίοισι ἔφευγον, ὅτι καὶ τοὺς Πέρσας ὥρων. οὕτω τε πάντες ἔφευγον πλὴν τῆς ἵππου τῆς τε ἄλλης καὶ τῆς Βοιωτίης· αὕτη δὲ τοσαῦτα προσωφέλεε τοὺς φεύγοντας, αἰεί τε πρὸς τῶν πολεμίων ἄγχιστα ἐοῦσα ἀπέργουσά τε τοὺς φιλίους φεύγοντας ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων. οἱ μὲν δὴ νικῶντες εἵποντο, 69
τοὺς Ξέρξεω διώκοντές τε καὶ φονεύοντες. ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φόβῳ ἀγγέλλεται τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι τοῖσι τεταγμένοισι περὶ τὸ Ἥραιον καὶ ἀπογενομένοισι τῆς μάχης ὅτι μάχη τε γέγονε καὶ νικῷεν οἱ μετὰ Παυσανίεω· οἱ δὲ ἀκούσαντες ταῦτα, οὐδένα κόσμον ταχθέντες, οἱ μὲν ἀμφὶ Κορινθίους ἐτράποντο διὰ τῆς ὑπωρέης καὶ τῶν κολωνῶν τὴν φέρουσαν ἄνω ἰθὺ τοῦ ἱροῦ τῆς Δήμητρος, οἱ δὲ ἀμφὶ Μεγαρέας τε καὶ Φλιασίους διὰ τοῦ πεδίου τὴν λειοτάτην τῶν ὁδῶν. ἐπείτε δὲ ἀγχοῦ τῶν πολεμίων ἐγίνοντο οἱ Μεγαρέες καὶ Φλιάσιοι, ἀπιδόντες σφέας οἱ τῶν Θηβαίων ἱππόται ἐπει-

νίκη Ἀθηναίων καὶ Θηβαίων τροπή τροπὴ Μεγαρέων καὶ Φλιασίων ὑπὸ τῶν Θηβαίων ἱπποτῶν καὶ τειχομαχία ἐν Θήβαις Περσῶν καὶ Ἑλλήνων

1. βασιλέως *R*, βασιλῆος z ‖ 2. ἐπὶ συχνόν om. *R* ‖ 3. ἔχον z ‖ 4. μαχόμενοί *PR*: μαχεόμενοί ‖ αὐτέων z ‖ 6. οὐκ ᾗ *L* ‖ 8. οὐδὲν *R* ‖ οὔτε ἀποδεξάμενός τι *Pz* ‖ 9. δηλοῖ - 11 ἔφευγον om. b ‖ τε ἐμοὶ *R* ‖ ἤρτητο *R* ‖ 10. πριν ἢ *ABR* ‖ 11. ὅτε? ‖ ὥρων *R*: ἑώρων ‖ 14. ἀπείργουσά *L* ‖ 16. τε om. *Pz* ‖ 17. φόνωι *A*² ‖ ἄλλοισι om. *R* ‖ 18. περὶ τὸ ἱραῖον τεταγμένοισι *R* ‖ 19. τε om. b ‖ παυσανίεωι *B* ‖ 21. ὑπωρείης *R* ‖ τὸν κολωνὸν b ‖ 22. ἄνω om. *R* ‖ 25. ἀποδιδόντες z ‖ τῶν om. *R* ‖ ἐπηγομένους b

γομένους οὐδένα κόσμον ἤλαυνον ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἵππους, τῶν ἱππάρχεε Ἀσωπόδωρος ὁ Τιμάνδρου, ἐσπεσόντες δὲ κατεστόρεσαν αὐτῶν ἑξακοσίους, τοὺς δὲ λοιποὺς κατήραξαν διώκοντες ἐς τὸν Κιθαιρῶνα.

70 Οὗτοι μὲν δὴ ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλοντο· οἱ δὲ Πέρσαι καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος, ὡς κατέφυγον ἐς τὸ ξύλινον τεῖχος, ἔφθησαν ἐπὶ τοὺς πύργους ἀναβάντες πρὶν ἢ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπικέσθαι, ἀναβάντες δὲ ἐφράξαντο ὡς ἠδυνέατο ἄριστα τὸ τεῖχος· προσελθόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων κατεστήκεέ σφι τειχομαχίη ἐρρωμενεστέρη. ἕως μὲν γὰρ ἀπῆσαν οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ δ' ἠμύνοντο καὶ πολλῷ πλέον εἶχον τῶν Λακεδαιμονίων ὥστε οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχέειν· ὡς δέ σφι Ἀθηναῖοι προσῆλθον, οὕτω δὴ ἰσχυρὴ ἐγίνετο τειχομαχίη καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. τέλος δὲ ἀρετῇ τε καὶ λιπαρίῃ ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τείχεος καὶ ἤριπον, τῇ δὴ ἐσεχέοντο οἱ Ἕλληνες· πρῶτοι δὲ ἐσῆλθον Τεγεῆται ἐς τὸ τεῖχος, καὶ τὴν σκηνὴν τὴν Μαρδονίου οὗτοι ἦσαν οἱ διαρπάσαντες, τά τε ἄλλα ἐξ αὐτῆς καὶ τὴν φάτνην τῶν ἵππων ἐοῦσαν χαλκέην πᾶσαν καὶ θέης ἀξίην. τὴν μέν νυν φάτνην ταύτην τὴν Μαρδονίου ἀνέθεσαν ἐς τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης Τεγεῆται, τὰ δὲ ἄλλα ἐς τὠυτό, ὅσα περ ἔλαβον, ἐσήνεικαν τοῖσι Ἕλλησι. οἱ δὲ βάρβαροι οὐδὲν ἔτι στῖφος ἐποιήσαντο πεσόντος τοῦ τείχεος, οὐδέ τις αὐτῶν ἀλκῆς ἐμέμνητο, ἀλύκταζόν τε οἷα ἐν ὀλίγῳ χώρῳ πεφοβημένοι τε καὶ πολλαὶ μυριάδες κατειλημέναι ἀνθρώπων. παρῆν τε τοῖσι Ἕλλησι φονεύειν οὕτω ὥστε τριήκοντα μυριάδων στρα-

ὅτι Τεγεῆται εἷλον τὴν Μαρδονίου σκηνὴν καὶ περὶ τῆς φάτνης πόσοι ἐν τῇ μάχῃ ἔπεσον βαρβάρων τε καὶ Ἑλλήνων καὶ τίνες ἠρίστευσαν

3. κατεστώρεσαν *B* ‖ αὐτέων z ‖ κατήρραξαν bz ‖ 7. πριν ἢ *ABR* ‖ 8. ἐφράζοντο *R* ‖ 11. ἐπήεσαν *R* ‖ οἷδε *R* ‖ ἔχον z ‖ 13. οἱ ἀθηναῖοι bz ‖ 15. ἤρειπον bz ‖ 16. εἰσῆλθον b ‖ 17. σκηνὴν τοῦ *Rz* ‖ 19 τὴν μὲν – 21 Τεγεῆται om. *P*[a] ‖ 20. ἀγελέης *A*[2] ‖ 22 ἐσηνείκαντο *R* ‖ τοῖς b ‖ στίφος *Rb* ‖ 23. οὐδέ scripsi: οὔτε ‖ τις] τῆς *B* ‖ αὐτέων z ‖ 24. χρόνω *Cpr.* *Rz* ‖ 25. κατειλημέναι *P*: κατειλλημμέναι *R*, κατειλημμέναι reliqui ‖ 26. μυριαδέων *Cb*

τοῦ, καταδεουσέων τεσσέρων τὰς ἔχων Ἀρτάβαζος ἔφευγε, τῶν λοιπέων μηδὲ τρεῖς χιλιάδας περιγενέσθαι. Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης ἀπέθανον οἱ πάντες ἐν τῇ συμβολῇ εἷς καὶ ἐνενήκοντα, Τεγεητέων δὲ ἑκκαίδεκα, Ἀθηναίων δὲ δύο καὶ πεντήκοντα.

Ἠρίστευσε δὲ τῶν βαρβάρων πεζὸς μὲν ὁ Περσέων, ἵπ- 71
πος δὲ ἡ Σακέων, ἀνὴρ δὲ λέγεται Μαρδόνιος· Ἑλλήνων δέ, ἀγαθῶν γενομένων καὶ Τεγεητέων καὶ Ἀθηναίων, ὑπερεβάλοντο ἀρετῇ Λακεδαιμόνιοι. ἄλλῳ μὲν οὐδενὶ ἔχω ἀποσημήνασθαι (ἅπαντες γὰρ οὗτοι τοὺς κατ' ἑωυτοὺς ἐνίκων), ὅτι δὲ κατὰ τὸ ἰσχυρότερον προσηνείχθησαν καὶ τούτων ἐκράτησαν. καὶ ἄριστος ἐγένετο μακρῷ Ἀριστόδημος κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέρας, ὃς ἐκ Θερμοπυλέων μοῦνος τῶν τριηκοσίων σωθεὶς εἶχε ὄνειδος καὶ ἀτιμίην. μετὰ δὲ τοῦτον ἠρίστευσαν Ποσειδώνιός τε καὶ Φιλοκύων καὶ Ἀμομφάρετος ὁ Σπαρτιήτης. καίτοι γενομένης λέσχης ὃς γένοιτο αὐτῶν ἄριστος, ἔγνωσαν οἱ παραγενόμενοι Σπαρτιητέων Ἀριστόδημον μὲν βουλόμενον φανερῶς ἀποθανεῖν ἐκ τῆς παρεούσης οἱ αἰτίης, λυσσῶντά τε καὶ ἐκλείποντα τὴν τάξιν ἔργα ἀποδέξασθαι μεγάλα, Ποσειδώνιον δὲ οὐ βουλόμενον ἀποθνήσκειν ἄνδρα γενέσθαι ἀγαθόν· τοσούτῳ τοῦτον εἶναι ἀμείνω. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ φθόνῳ ἂν εἴποιεν· οὗτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάντες, πλὴν Ἀριστοδήμου, τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ τίμιοι ἐγένοντο· Ἀριστόδημος δὲ βουλόμενος ἀποθανεῖν διὰ τὴν προειρημένην αἰτίην οὐκ ἐτιμήθη.

περὶ Ἀριστοδήμου τοῦ ἐκ Θερμοπυλῶν φυγόντος

12. ἄριστος - 13 ἡμετέρας Suidas v. μακρῷ. — 16. καίτοι - 17 ἄριστος Suidas v. λέσχη

1. ἔφυγε b ‖ 3. συμβουλῆι C ‖ 4. καὶ om. R ‖ 7. ὁ R ‖ 8. ὑπερέβαλον b ‖ 10. πάντες R ‖ 11. ἰσχυρότατον PRz ‖ προσηνέχθησαν B ‖ τουτέων z ‖ 13. τὰς ἐμὰς Suid. ‖ 14. ἔχε z ‖ τε καὶ ? ‖ τούτων AB ‖ 16. ὁ σπαρτιήτης ABC: σπαρτιήτης. an fuit ὁ Πιτανήτης ? Σπαρτιῆται Krueger ‖ αὐτέων z ‖ 18. μὲν] δὲ b ‖ 19. ἐκλιπόντα R ‖ 20. μεγάλα ἀποδέξασθαι R ‖ 22. ἀμείνω R ‖ εἴποιμεν ABCb ‖ 23. πάντες R: πάντας

72 Οὗτοι μὲν τῶν ἐν Πλαταιῇσι ὀνομαστότατοι ἐγένοντο. Καλλικράτης γὰρ ἔξω τῆς μάχης ἀπέθανε, ἐλθὼν ἀνὴρ κάλλιστος ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν τότε Ἑλλήνων, οὐ μοῦνον αὐτῶν Λακεδαιμονίων ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων· ὅς, ἐπειδὴ ἐσφαγιάζετο Παυσανίης, κατήμενος ἐν τῇ τάξι ἐτρωματίσθη τοξεύματι τὰ πλευρά. καὶ δὴ οἱ μὲν ἐμάχοντο, ὁ δ' ἐξενηνειγμένος ἐδυσθανάτεέ τε καὶ ἔλεγε πρὸς Ἀρίμνηστον ἄνδρα Πλαταιέα οὐ μέλειν οἱ ὅτι πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐχρήσατο τῇ χειρὶ καὶ ὅτι οὐδέν ἐστί οἱ ἀποδεδεγμένον ἔργον ἑωυτοῦ ἄξιον προθυμευμένου ἀποδέξασθαι.

73 Ἀθηναίων δὲ λέγεται εὐδοκιμῆσαι Σωφάνης ὁ Εὐτυχίδεω, ἐκ δήμου Δεκελεῆθεν, Δεκελέων δὲ τῶν κοτε ἐργασαμένων ἔργον χρήσιμον ἐς τὸν πάντα χρόνον, ὡς αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι. ὡς γὰρ δὴ τὸ πάλαι κατὰ Ἑλένης κομιδὴν Τυνδαρίδαι ἐσέβαλον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν σὺν στρατοῦ πλήθεϊ καὶ ἀνίστασαν τοὺς δήμους, οὐκ εἰδότες ἵνα ὑπεξέκειτο ἡ Ἑλένη, τότε λέγουσι τοὺς Δεκελέας, οἱ δὲ αὐτὸν Δέκελον ἀχθόμενόν τε τῇ Θησέος ὕβρι καὶ δειμαίνοντα περὶ πάσῃ τῇ Ἀθηναίων χώρῃ, ἐξηγησάμενόν σφι τὸ πᾶν πρῆγμα κατηγήσασθαι ἐπὶ τὰς Ἀφίδνας, τὰς δὴ Τιτακὸς ἐὼν αὐτόχθων καταπροδιδοῖ Τυνδαρίδῃσι. τοῖσι δὲ Δεκελεῦσι ἐν Σπάρτῃ ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἀτελείη τε καὶ προεδρίη διατελέει ἐς τόδε αἰεὶ ἔτι ἐοῦσα, οὕτω ὥστε καὶ ἐς τὸν πόλεμον τὸν ὕστερον πολλοῖσι ἔτεσι τούτων γενόμενον Ἀθηναίοισί τε καὶ Πε-

περὶ Καλλικράτους περὶ Σωφάνους Ἀθηναίου

4. ὅς – 6 πλευρά Suidas v. σφαγιάζειν. — 7. Pollux III 106. — 18. Stephanus Byz. v. Δεκέλεια. — 21. Harpocratio v. Τιτακίδαι

1. πλαταίῃσι *AB*, πλαταίῃσιν *R* ‖ 3. τότε om. ᵭ ‖ οὐ – 4 Ἑλλήνων om. *B* ‖ μόνων *R*, μόνον z ‖ 4. αὐτέων z ‖ 5. τάξι *Pz*: τάξει ‖ 6. ὁ δὲ *R* ‖ 7. ἐξεινηνειγμένος z ‖ τε om. *R* ‖ ἀείμνηστον sz ‖ 8. μέλλειν *BR*ᵭ ‖ ἀποθνήσκειν *C* ‖ 9. χερὶ z ‖ 13. ἐκ] ἐὼν Koen ‖ δεκελῆθεν *PR*ᵭz, δὲ κελῆθεν *C* ‖ ποτε *L* ‖ 15. τοπάλαι *Pz* ‖ 16. πλήθει *AB* ‖ 17. ἡ om. *C* ‖ 18. καὶ τοὺς z ‖ δεκελεὸν *R* ‖ 19. ὕβρει *C*ᵭ ‖ δημαίνοντα *C* ‖ 21. ἀφνίδας *R* ‖ τὰς δή τοι κακὸς ᵭ ‖ 22. ἐν Σπάρτῃ post ἔργου z ‖ 23. προεδρίηι *B*, προεδρείη ᵭ ‖ 25. σινεομένων *R*

λοποννησίοισι, σινομένων τὴν ἄλλην Ἀττικὴν Λακεδαιμο-
νίων, Δεκελέης ἀπέχεσθαι. τούτου τοῦ δήμου ἐὼν ὁ Σωφά- 74
νης καὶ ἀριστεύσας τότε Ἀθηναίων διξοὺς λόγους λεγομένους
ἔχει, τὸν μὲν ὡς ἐκ τοῦ ζωστῆρος τοῦ θώρηκος ἐφόρεε χαλ-
κέῃ ἁλύσι δεδεμένην ἄγκυραν σιδηρέην, τὴν ὅκως πελάσειε
ἀπικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι βαλέσκετο, ἵνα δή μιν οἱ πο-
λέμιοι ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος μετακινῆσαι μὴ δυναίατο·
γινομένης δὲ φυγῆς τῶν ἐναντίων δέδοκτο τὴν ἄγκυραν ἀνα-
λαβόντα οὕτω διώκειν. οὗτος μὲν οὕτω λέγεται, ὁ δ' ἕτερος
τῶν λόγων τῷ πρότερον λεχθέντι ἀμφισβατέων λέγεται, ὡς
ἐπ' ἀσπίδος αἰεὶ περιθεούσης καὶ οὐδαμὰ ἀτρεμιζούσης ἐφόρεε
ἄγκυραν, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ θώρηκος δεδεμένην σιδηρέην. ἔστι 75
δὲ καὶ ἕτερον Σωφάνεϊ λαμπρὸν ἔργον ἐξεργασμένον, ὅτι
περικατημένων Ἀθηναίων Αἴγιναν Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον
ἄνδρα πεντάεθλον ἐκ προκλήσιος ἐφόνευσε. αὐτὸν δὲ Σω-
φάνεα χρόνῳ ὕστερον τούτων κατέλαβε ἄνδρα γενόμενον
ἀγαθόν, Ἀθηναίων στρατηγέοντα ἅμα Λεάγρῳ τῷ Γλαύκω-
νος, ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἠδωνῶν ἐν Δάτῳ περὶ τῶν μετάλλων
τῶν χρυσέων μαχόμενον.

Ὡς δὲ τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωντο οἱ βάρ- 76
βαροι, ἐνθαῦτά σφι ἐπῆλθε γυνὴ αὐτόμολος, ἣ ἐπειδὴ ἔμαθε
ἀπολωλότας τοὺς Πέρσας καὶ νικῶντας τοὺς Ἕλληνας, ἐοῦσα
παλλακὴ Φαρανδάτεος τοῦ Τεάσπιος ἀνδρὸς Πέρσεω, κοσμη-
σαμένη χρυσῷ πολλῷ καὶ αὐτὴ καὶ ἀμφίπολοι καὶ ἐσθῆτι
τῇ καλλίστῃ τῶν παρεουσέων, καταβᾶσα ἐκ τῆς ἁρμαμάξης
ἐχώρεε ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔτι ἐν τῇσι φονῇσι ἐόντας,

περὶ τῆς αὐτομόλου Κῴας γυναικὸς τῆς παλλακῆς Φαρναδάτους

18. Stephanus Byz. v. Δᾶτον. — 21 sqq. (Pausanias III 4)

2. τοῦ om. A[1] ‖ 5. ἁλύσει ABC ‖ 6. ἀπικνεουμένοισι τῇσι R ‖ βαλέσκετο Pz ‖ 7. κινῆσαι b ‖ 8. ἐδέδοκτο R ‖ 9. οὗτος] οὕτω B ‖ ὁ δ' - 10 λέγεται om. B ‖ 10. ἀμφισβητέων PRz ‖ 11. οὐδαμᾶ Rz ‖ 12. ἄγκυραν] ἐπίσημον ἄγκυραν R ‖ 13. σωφάνει AB ‖ ἐξειργασμένον b ‖ ὅτε R. Krueger ‖ 14. εὐρυβάντην b, εὐρυβιάδην R ‖ ἀρεῖον C ‖ 15. προβλήσιος R ‖ 16. τουτέων z ‖ 19. μαχόμενον om. R, μαχεόμενον z ‖ 20. πλαταίῃσι AB, πλαταίῃσι R ‖ 23. φαρναδάτεος R ‖ 24. αἱ ἀμφίπολοι Reiske ‖ 25. τῶν] ἐκ τῶν z ‖ ἁρμαμάξης B ‖ 26. φωνῇσιν b ‖ ἐόντας om. ABCb

ὁρέουσα δὲ πάντα ἐκεῖνα διέποντα Παυσανίην, πρότερόν τε τὸ οὔνομα ἐξεπισταμένη καὶ τὴν πάτρην ὥστε πολλάκις ἀκούσασα, ἔγνω τε τὸν Παυσανίην καὶ λαβομένη τῶν γουνάτων ἔλεγε τάδε. "ὦ βασιλεῦ Σπάρτης, λῦσαί με τὴν ἱκέτιν αἰχμαλώτου δουλοσύνης. σὺ γὰρ καὶ ἐς τόδε ὤνησας, τούσδε ἀπολέσας τοὺς οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὄπιν ἔχοντας. εἰμὶ δὲ γένος μὲν Κῴη, θυγάτηρ δὲ Ἡγητορίδεω τοῦ Ἀνταγόρεω. βίῃ δέ με λαβὼν ἐν Κῷ εἶχε ὁ Πέρσης." ὁ δὲ ἀμείβεται τοῖσιδε. "γύναι, θάρσεε καὶ ὡς ἱκέτις καὶ εἰ δὴ πρὸς τούτῳ τυγχάνεις ἀληθέα λέγουσα καὶ εἷς θυγάτηρ Ἡγητορίδεω τοῦ Κῴου, ὃς ἐμοὶ ξεῖνος μάλιστα τυγχάνει ἐὼν τῶν περὶ ἐκείνους τοὺς χώρους οἰκημένων." ταῦτα δὲ εἴπας τότε μὲν ἐπέτρεψε τῶν ἐφόρων τοῖσι παρεοῦσι, ὕστερον δὲ ἀπέπεμψε ἐς Αἴγιναν, ἐς τὴν αὐτὴ ἤθελε ἀπικέσθαι.

77 Μετὰ δὲ τὴν ἄπιξιν τῆς γυναικός, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἀπίκοντο Μαντινέες ἐπ' ἐξεργασμένοισι· μαθόντες δὲ ὅτι ὕστερον ἥκουσι τῆς συμβολῆς, συμφορὴν ἐποιεῦντο μεγάλην, ἄξιοί τε ἔφασαν εἶναι σφέας ζημιῶσαι. πυνθανόμενοι δὲ τοὺς Μήδους τοὺς μετὰ Ἀρταβάζου φεύγοντας, τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίης· Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας διώκειν. οἱ δὲ ἀναχωρήσαντες ἐς τὴν ἑωυτῶν τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατιῆς ἐδίωξαν ἐκ τῆς γῆς. μετὰ δὲ Μαντινέας ἧκον Ἠλεῖοι, καὶ ὡσαύτως οἱ Ἠλεῖοι τοῖσι Μαντινεῦσι συμφορὴν ποιησάμενοι ἀπαλλάσσοντο· ἀπελθόντες δὲ καὶ οὗτοι τοὺς ἡγεμόνας ἐδίωξαν. τὰ κατὰ Μαντινέας μὲν καὶ Ἠλείους τοσαῦτα.

78 Ἐν δὲ Πλαταιῇσι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν Αἰγινητέων

περὶ τῆς Μαντινέων μετὰ τὴν νίκην ἀφίξεως καὶ Ἠλείων

1. ὁρῶσα *L* ‖ 4. βασιλεὺς *C* ‖ ῥῦσαι *R* ‖ 5. δουλωσύνης *R*, δουλωσύνην *C* ‖ 8. βίη *B* ‖ ἐν Κῷ z: ἐκ κῶ *R*, ἐν κῶ ceteri ‖ ἔχε z ‖ ἀμείβετο bz ‖ 9. ὧδε *R*, τοῖσδε ceteri ‖ θάρσει *L* ‖ 10. τοῦτο *R* ‖ εἷς *R*: εἰ *AB*, εἰ reliqui ‖ 12. κείνους *R* ‖ οἰκεομένων z ‖ 13. 'an μέν μιν ?' Bekkerus ‖ 14. ἠθέλησεν b ‖ ἀπικέσθαι om. *R* ‖ 16. ὕστεροι bz ‖ 17. συμβουλῆς *CR* ‖ 18. εἶναι ἔφασαν *R* ‖ 23. ἠλεῖοι *PR* ‖ καὶ – Ἠλεῖοι om. *B*[1] ‖ ἠλεῖοι *BR* ‖ μαντιεῦσι *C* ‖ 25. τὰ om. *R* ‖ ἠλείους *PR* ‖ 27. πλαταίῃσι *AB*, πλαταίησιν *R*

ἦν Λάμπων Πυθέω, Αἰγινητέων τὰ πρῶτα, ὃς ἀνοσιώτατον ἔχων λόγον ἵετο πρὸς Παυσανίην, ἀπικόμενος δὲ σπουδῇ ἔλεγε τάδε. "ὦ παῖ Κλεομβρότου, ἔργον ἔργασταί τοι ὑπερφυὲς μέγαθός τε καὶ κάλλος, καί τοι θεὸς παρέδωκε ῥυσάμενον τὴν Ἑλλάδα κλέος καταθέσθαι μέγιστον Ἑλλήνων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. σὺ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπὶ τούτοισι ποίησον, ὅκως λόγος τέ σε ἔχῃ ἔτι μέζων καί τις ὕστερον φυλάσσηται τῶν βαρβάρων μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα ποιέων ἐς τοὺς Ἕλληνας. Λεωνίδεω γὰρ ἀποθανόντος ἐν Θερμοπύλῃσι Μαρδόνιός τε καὶ Ξέρξης ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν ἀνεσταύρωσαν· τῷ σὺ τὴν ὁμοίην ἀποδιδοὺς ἔπαινον ἕξεις πρῶτα μὲν ὑπὸ πάντων Σπαρτιητέων, αὖτις δὲ καὶ πρὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων· Μαρδόνιον γὰρ ἀνασκολοπίσας τετιμωρήσεαι ἐς πάτρων τὸν σὸν Λεωνίδην." ὁ μὲν δοκέων χαρίζε- 79
σθαι ἔλεγε τάδε, ὁ δ' ἀνταμείβετο τοῖσιδε. "ὦ ξεῖνε Αἰγινῆτα, τὸ μὲν εὐνοέειν τε καὶ προορᾶν ἄγαμαί σευ, γνώμης μέντοι ἡμάρτηκας χρηστῆς· ἐξαείρας γάρ με ὑψοῦ καὶ τὴν πάτρην καὶ τὸ ἔργον, ἐς τὸ μηδὲν κατέβαλες παραινέων νεκρῷ λυμαίνεσθαι, καὶ ἢν ταῦτα ποιέω, φὰς ἄμεινόν με ἀκούσεσθαι· τὰ πρέπει μᾶλλον βαρβάροισι ποιέειν ἤ περ Ἕλλησι· καὶ ἐκείνοισι δὲ ἐπιφθονέομεν. ἐγὼ δ' ὦν τούτου εἵνεκα μήτε Αἰγινήτῃσι ἅδοιμι μήτε τοῖσι ταῦτα ἀρέσκεται· ἀποχρᾷ δέ μοι Σπαρτιήτῃσι ἀρεσκόμενον ὅσια μὲν ποιέειν, ὅσια δὲ καὶ λέγειν. Λεωνίδῃ δέ, τῷ με κελεύεις τιμωρῆσαι, φημὶ μεγάλως τετιμωρῆσθαι, ψυχῇσί τε τῇσι τῶνδε ἀναριθμήτοισι τετίμηται αὐτός τε καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν Θερμοπύ-

περὶ τῶν ὑπὸ Λάμπωνος τοῦ Αἰγινήτου πρὸς Παυσανίαν λεχθέντων

1. ὁ πυθέω *R*, ὁ Πύθεω z ‖ τὰ πρῶτα φέρων z ‖ 2. λόγον ἔχων z ‖ ιετο *A*, ἵετο ceteri ‖ 7. μείζων *AB* ‖ 8. ποιέειν *R* ‖ 11. ἐσταύρωσαν *R* ‖ 12. ὑπὸ τῶν Σπαρτιητέων πάντων z ‖ 13. ἀνασκολοπήσας *B* ‖ τετιμωρήσεαι Süvern: τετιμώρησαι ‖ 15. δὲ *R* ‖ τοῖσιδε b: τοῖσι δε *C*, τοῖσδε ceteri ‖ 16. εὐνοεῖν *PR*z ‖ πρώραν *B* ‖ σου *AB*b ‖ 17. ἐξάιρας *AB*, εξάρας z, ἐξάρας reliqui ‖ 18. κατέβαλλες? ‖ 19. ποιέωι *B*, ποιέῳ z ‖ 20. βαρβάροισι μᾶλλον *R* ‖ 21. κἀκείνοισι *R*, κᾀκείνοισι z ‖ 22. ἁδοιμι *A*, ἅδοιμι *B* ‖ ταὐτὰ Bekkerus ‖ 23. δέ τέ μοι *R* ‖ 25. τῇσι om. bz

λησι τελευτήσαντες. σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιόνδε μήτε προσέλθῃς ἔμοιγε μήτε συμβουλεύσῃς, χάριν τε ἴσθι ἐὼν ἀπαθής."

80 Ὁ μὲν ταῦτα ἀκούσας ἀπαλλάσσετο. Παυσανίης δὲ κήρυγμα ποιησάμενος μηδένα ἅπτεσθαι τῆς ληίης, συγκομίζειν ἐκέλευε τοὺς εἵλωτας τὰ χρήματα. οἱ δὲ ἀνὰ τὸ στρατόπεδον σκιδνάμενοι εὕρισκον σκηνὰς κατεσκευασμένας χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ, κλίνας τε ἐπιχρύσους καὶ ἐπαργύρους, κρητῆράς τε χρυσέους φιάλας τε καὶ ἄλλα ἐκπώματα· σάκκους τε ἐπ' ἁμαξέων εὕρισκον, ἐν τοῖσι λέβητες ἐφαίνοντο ἐνεόντες χρύσεοί τε καὶ ἀργύρεοι· ἀπό τε τῶν κειμένων νεκρῶν ἐσκύλευον ψέλιά τε καὶ στρεπτοὺς καὶ τοὺς ἀκινάκας ἐόντας χρυσέους, ἐπεὶ ἐσθῆτός γε ποικίλης λόγος ἐγίνετο οὐδείς. ἐνθαῦτα πολλὰ μὲν κλέπτοντες ἐπώλεον πρὸς τοὺς Αἰγινήτας οἱ εἵλωτες, πολλὰ δὲ καὶ ἀπεδείκνυσαν, ὅσα αὐτῶν οὐκ οἷά τε ἦν κρύψαι· ὥστε Αἰγινήτῃσι οἱ μεγάλοι πλοῦτοι ἀρχὴν ἐνθεῦτεν ἐγένοντο, οἳ τὸν χρυσὸν ἅτε ἐόντα χαλκὸν δῆθεν παρὰ τῶν

81 εἱλώτων ὠνέοντο. συμφορήσαντες δὲ τὰ χρήματα καὶ δεκάτην ἐξελόντες τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ, ἀπ' ἧς ὁ τρίπους ὁ χρύσεος ἀνετέθη ὁ ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφιος τοῦ χαλκέου ἐπεστεὼς ἄγχιστα τοῦ βωμοῦ, καὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίῃ θεῷ ἐξελόντες, ἀπ' ἧς δεκάπηχυν χάλκεον Δία ἀνέθηκαν, καὶ τῷ ἐν Ἰσθμῷ θεῷ, ἀπ' ἧς ἑπτάπηχυς χάλκεος Ποσειδέων ἐξεγένετο, ταῦτα ἐξελόντες τὰ λοιπὰ διαιρέοντο καὶ ἔλαβον ἕκαστοι τῶν ἄξιοι ἦσαν, καὶ τὰς παλλακὰς τῶν Περσέων καὶ τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον καὶ ἄλλα χρήματα τε καὶ ὑποζύγια.

Παυσανίας παραγγέλλων τοῖς εἵλωσι συγκομίζειν τὴν λείαν   πόθεν πολὺς πλοῦτος προσεγένετο τοῖς Αἰγινήταις   περὶ τῶν ἐκ τῆς δεκάτης ἀνατεθέντων ἀγαλμάτων καὶ τοῦ χρυσοῦ τρίποδος

1. ἔτι om. b ‖ 2. ἔμοιγε] ἐμὲ *R* ‖ συμβουλεύῃς *P*bz, συμβουλεύεις (η) *C* ‖ τε ἴσθι z: ἴσθι τε ‖ 6. ἐκέλευσε *R* ‖ 9. φιάλας] καὶ φιάλας *R*z ‖ ἄλλα] ἄλλα καὶ *C* ‖ θάκους *C* ‖ 10. ἐόντες *R* ‖ 12. ψέλλιά bz ‖ 13. οὐδὲ εἷς *R* ‖ 14. οἱ om. *R* ‖ 15. αὐτῶν (β) ὅσα (α) *P*, ὅσα αὐτέων *R*z ‖ 18. εἱλώτων *C*, εἱλωτέων *R*, εἱλωτέων z ‖ 20. ὕφεος z ‖ ἐφεστεὼς *R* ‖ 22. ἀνέθηκε *R* ‖ 23. ἐγένετο *R* ‖ 25. ἦσαν om. b, ἔσαν z ‖ παλακὰς *C* ‖ 26. τὸν ἄργυρον *PR*z: ἄργυρον ‖ τἆλλα ?

ὅσα μέν νυν ἐξαίρετα τοῖσι ἀριστεύσασι αὐτῶν ἐν Πλαταιῇσι ἐδόθη, οὐ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν, δοκέω δ' ἔγωγε καὶ τούτοισι δοθῆναι· Παυσανίῃ δὲ πάντα δέκα ἐξαιρέθη τε καὶ ἐδόθη, γυναῖκες ἵπποι τάλαντα κάμηλοι, ὣς δὲ αὕτως καὶ τἆλλα χρήματα.

Λέγεται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι, ὡς Ξέρξης φεύγων ἐκ τῆς 82
Ἑλλάδος Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν καταλίποι τὴν ἑωυτοῦ· Παυσανίην ὦν ὁρέοντα τὴν Μαρδονίου κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ παραπετάσμασι ποικίλοισι κατεσκευασμένην, κελεῦσαι τούς τε ἀρτοκόπους καὶ τοὺς ὀψοποιοὺς κατὰ ταὐτὰ καθὼς Μαρδονίῳ δεῖπνον παρασκευάζειν. ὡς δὲ κελευόμενοι οὗτοι ἐποίευν ταῦτα, ἐνθαῦτα τὸν Παυσανίην ἰδόντα κλίνας τε χρυσέας καὶ ἀργυρέας εὖ ἐστρωμένας καὶ τραπέζας τε χρυσέας καὶ ἀργυρέας καὶ παρασκευὴν μεγαλοπρεπέα τοῦ δείπνου, ἐκπλαγέντα τὰ προκείμενα ἀγαθὰ κελεῦσαι ἐπὶ γέλωτι τοὺς ἑωυτοῦ διηκόνους παρασκευάσαι Λακωνικὸν δεῖπνον. ὡς δὲ τῆς θοίνης ποιηθείσης ἦν πολλὸν τὸ μέσον, τὸν Παυσανίην γελάσαντα μεταπέμψασθαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς, συνελθόντων δὲ τούτων εἰπεῖν τὸν Παυσανίην, δεικνύντα ἐς ἑκατέρην τοῦ δείπνου παρασκευήν, "ἄνδρες Ἕλληνες, τῶνδε εἵνεκα ἐγὼ ὑμέας συνήγαγον, βουλόμενος ὑμῖν

περὶ τῆς πολυτελοῦς παρασκευῆς τοῦ Ξέρξου ἤτοι Μαρδονίου δεῖπνον ὁ Παυσανίας πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀντιπαραθεὶς τὸ Περσικὸν δεῖπνον τῷ Λακωνικῷ

---

6. Ξέρξης - p. 406, 2 ἔχοντας Athenaeus p. 138

1. αὐτῶν *ABP*: αὐτέων ‖ πλαταίῃσι *AB*, πλαταίῃσιν *R* ‖ 2. δὲ *R* ‖ 3. τε καὶ ἐδόθη om. *R* ‖ 4. τάλαντα] ἅρματα ? ‖ ὡς δὲ *Pz*, ὡς δ' *R* ‖ 5. τὰ ἄλλα *R* ‖ 7. παρασκευὴν Athen. ‖ καταλίπει *C* ‖ 8. ὁρέοντα *Pbz*: ὁρῶντα *ABR*, ὁρέωντα *C*, ἰδόντα Athen. ‖ παρασκευὴν Athen. σκηνὴν Schweighaeuser ‖ τε om. Athen. ‖ 9. ποικίλῃσι *C* ‖ κατασκευασμένην *A*, παρασκευασμένην *C* ‖ 10. τοὺς ἀρτοποιοὺς Athen. ‖ τοὺς om. Athen. ‖ 11. καθ' ὡς *A*. καὶ Schaefer. possit etiam ὡς καὶ ‖ κατασκευάζειν *R*, παρασκευάσαι Athen. ‖ 13. τε om. Athen. ‖ εὖ - 14 ἀργυρέας om. *B*[1]*sz* ‖ τε χρυσέας καὶ om. Athen. ‖ 14. τε post χρυσέας *R* ‖ τοῦ om. Athen ‖ 15. ἀγαθὰ om. Athen. ‖ 16. τοῖς ἑαυτοῦ διακόνοις Athen. ‖ 19. τουτέων *CRz* ‖ εἶπαι z ‖ 20. ἐς om. *R* ‖ ἑκατέρου τῶν δείπνων Athen. ‖ τὴν παρασκευὴν *R*. Athen. ‖ 21. ὑμέας ἐγὼ b ‖ ἡμῖν *R*

τοῦδε τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν ἀφροσύνην δέξαι, ὃς τοιήνδε
δίαιταν ἔχων ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω ὀϊζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρη-
σόμενος." ταῦτα μὲν Παυσανίην λέγεται εἰπεῖν πρὸς τοὺς
83 στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων. ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ μετὰ
ταῦτα καὶ τῶν Πλαταιέων εὗρον συχνοὶ θήκας χρυσοῦ καὶ
ἀργύρου καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων. ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστε-
ρον ἐπὶ τούτων τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας·
συνεφόρεον γὰρ τὰ ὀστέα οἱ Πλαταιέες ἐς ἕνα χῶρον. εὑρέθη
κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίαν ἀλλ' ἐξ ἑνὸς ἐοῦσα
ὀστέου· ἐφάνη δὲ καὶ γνάθος, καὶ τὸ ἄνω τῆς γνάθου, ἔχουσα
ὀδόντας μουνοφυέας ἐξ ἑνὸς ὀστέου πάντας τούς τε ὀδόντας
84 καὶ γομφίους· καὶ πενταπήχεος ἀνδρὸς ὀστέα ἐφάνη. ἐπείτε
δὲ Μαρδονίου δευτέρῃ ἡμέρῃ ὁ νεκρὸς ἠφάνιστο, ὑπὸ ὅτευ
μὲν ἀνθρώπων τὸ ἀτρεκὲς οὐκ ἔχω εἰπεῖν, πολλοὺς δέ τινας
ἤδη καὶ παντοδαποὺς ἤκουσα θάψαι Μαρδόνιον, καὶ δῶρα
μεγάλα οἶδα λαβόντας πολλοὺς παρὰ Ἀρτόντεω τοῦ Μαρδο-
νίου παιδὸς διὰ τοῦτο τὸ ἔργον· ὅστις μέντοι ἦν αὐτῶν ὁ
ὑπελόμενός τε καὶ θάψας τὸν νεκρὸν τὸν Μαρδονίου, οὐ δύ-
ναμαι ἀτρεκέως πυθέσθαι, ἔχει δέ τινα φάτιν καὶ Διονυσο-
85 φάνης ἀνὴρ Ἐφέσιος θάψαι Μαρδόνιον. ἀλλ' ὁ μὲν τρόπῳ
τοιούτῳ ἐτάφη. οἱ δὲ Ἕλληνες ὡς ἐν Πλαταιῇσι τὴν ληίην
διείλοντο, ἔθαπτον τοὺς ἑωυτῶν χωρὶς ἕκαστοι. Λακεδαιμό-
νιοι μὲν τριξὰς ἐποιήσαντο θήκας· ἔνθα μὲν τοὺς ἰρένας

περὶ τῶν εὑρεθέντων ἐν τοῖς Περσῶν ὀστέοις παραδόξων — περὶ τῆς Μαρδονίου ταφῆς — περὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχῃ πεσόντων Ἑλλήνων ταφῆς

---

9. Pollux II 37. VII 81. — 23. Λέξεις

1. τοῦδε om. *R* ‖ βασιλῆος z ‖ δεῖξαι *L*, ἐπιδεῖξαι Athen. ‖ 2. οὕτως *R* ‖ 3. παυσανίης *R* ‖ εἶπαι z ‖ 7. ἐπὶ] ἔτι Valckenaer ‖ τουτέων z ‖ 8. ὀστᾶ *C* ‖ 9. οὐδεμίην z ‖ ἀλλὰ bz ‖ 10. κατὰ τὸ ἄνω sine τῆς γνάθου? ‖ ἐπάνω *PRz* ‖ 11. μουνοφυέας – ὀδόντας om. *B*[1] ‖ μονοφυέας *R* ‖ ὀδόντας] προσθίους? ‖ 12. τοὺς γομφίους z ‖ πεντεπήχεος *AB* ‖ ἐπεὶ δὲ *R*. malim ἐπεί γε δὴ ‖ 13. ἠφάνισται qz ‖ ὑπὸ ὅτευ *ABP*: ὑπ' ὅτευ *C*b, ὑπό τευ *R*, ὑπὸ ὅτεω z ‖ 14. ἀτρεκέως *R* ‖ εἶπαι z ‖ 17. αὐτέων *C*bz ‖ 18. ὑπονοσούμενος *R* ‖ τοῦ μαρδονίου b ‖ 19. διονυσοφάνης *R*b: διονυσιοφάνης ‖ 21. πλαταίῃισι *AB*, πλαταίησι *R* ‖ 22. διείλαντο *R* ‖ 23. ἰρένας Valckenaer: ιρέας *AB*, ἱερέας b, ἱρέας reliqui, εἰρένας gloss.

ἔθαψαν, τῶν καὶ Ποσειδώνιος καὶ Ἀμομφάρετος ἦσαν καὶ Φιλοκύων τε καὶ Καλλικράτης. ἐν μὲν δὴ ἑνὶ τῶν τάφων ἦσαν οἱ ἰρένες, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ οἱ ἄλλοι Σπαρτιῆται, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ οἱ εἵλωτες. οὗτοι μὲν οὕτω ἔθαπτον, Τεγεῆται δὲ χωρὶς πάντας ἀλέας, καὶ Ἀθηναῖοι τοὺς ἑωυτῶν ὁμοῦ, καὶ Μεγαρέες τε καὶ Φλιάσιοι τοὺς ὑπὸ τῆς ἵππου διαφθαρέντας. τούτων μὲν δὴ πάντων πλήρεες ἐγένοντο οἱ τάφοι· τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι καὶ φαίνονται ἐν Πλαταιῇσι ἐόντες τάφοι, τούτους δέ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης ἑκάστους χώματα χῶσαι κεινὰ τῶν ἐπιγινομένων εἵνεκεν ἀνθρώπων, ἐπεὶ καὶ Αἰγινητέων ἐστὶ αὐτόθι καλεόμενος τάφος, τὸν ἐγὼ ἀκούω καὶ δέκα ἔτεσι ὕστερον μετὰ ταῦτα δεηθέντων τῶν Αἰγινητέων χῶσαι Κλεάδην τὸν Αὐτοδίκου ἄνδρα Πλαταιέα, πρόξεινον ἐόντα αὐτῶν.

Ὡς δ' ἄρα ἔθαψαν τοὺς νεκροὺς ἐν Πλαταιῇσι οἱ Ἕλλη- 86
νες, αὐτίκα βουλευομένοισί σφι ἐδόκεε στρατεύεσθαι ἐπὶ τὰς Θήβας καὶ ἐξαιτέειν αὐτῶν τοὺς μηδίσαντας, ἐν πρώτοισι δὲ αὐτῶν Τιμηγενίδην καὶ Ἀτταγῖνον, οἳ ἀρχηγέται ἀνὰ πρώτους ἦσαν· ἢν δὲ μὴ ἐκδιδῶσι, μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι. ὡς δέ σφι ταῦτα ἔδοξε, οὕτω δὴ ἑνδεκάτῃ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς συμβολῆς ἀπικόμενοι ἐπολιόρκεον Θηβαίους, κελεύοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας· οὐ βουλομένων δὲ τῶν Θηβαίων ἐκδιδόναι, τήν τε γῆν αὐτῶν ἔταμνον καὶ προσέβαλλον πρὸς τὸ τεῖχος. καὶ οὐ γὰρ ἐπαύοντο σινό- 87

Θηβαίων πολιορκία ὑπὸ Ἑλλήνων ἐπὶ τῇ τῶν μηδισάντων ἐκδόσει

7. τῶν δὲ - 11 ἀνθρώπων Plutarchus mor. p. 872

1. τῶν καὶ] τῶν *R*b ‖ ποσειδόνιος *R* ‖ ἔσαν z ‖ 3. ἰρένες Valckenaer: ἰρέες *AB*, ἱερέες b, ἱρέες ceteri ‖ 4. οὕτω μὲν οὗτοι ἔθαφθεν *R* ‖ 5. πάντας ἔθαψαν *R*z ‖ αλέας *AB*, ἀλέας b ‖ τοὺς ἑωυτῶν ὁμοῦ om. *R* ‖ 7. τουτέων *C*bz ‖ τῶν δὲ - 8 τάφοι om. *R* ‖ 8. πλαταίῃισι *AB* ‖ 9. δὴ z ‖ ἀπαισχυνομένους *ABC*, ἀπεσχοινισμένους b, αἰσχυνομένους Plut. ‖ ἀποεστοῖ *R* ‖ 10. ἑκάστη b ‖ κοινὰ qz ‖ ἐπιγεινομένων *ABC* ‖ 11. εἵνεκα z, εἵνεκ' Plut. ‖ 12. τῶν *R* ‖ 13. τῶν om. *PR*z ‖ ἀλεάδην *ABC*b ‖ 14. πρόξενον *R* ‖ ὄντα *C* ‖ ἑωϋτῶν z ‖ 15. δὲ *R* ‖ πλαταίῃισι *AB*, πλαταίῃσιν *R* ‖ 16. βουλομένοισί σφιν *C* ‖ στρατεύειν *ABC* ‖ 17. αὐτέων z ‖ 18. αὐτέων z ‖ ἀτταγῖνον *P* ‖ 19. ἔσαν z ‖ ἀπὸ - 20 ἐξέλωσι om. *R* ‖ 21. ἐνδεκάτηι *C* ‖ 23. αὐτέων z ‖ 24. προσέβαλον b ‖ σινεόμενοι *R*

μενοι, εἰκοστῇ ἡμέρῃ ἔλεξε τοῖσι Θηβαίοισι Τιμηγενίδης τάδε. "ἄνδρες Θηβαῖοι, ἐπειδὴ οὕτω δέδοκται τοῖσι Ἕλλησι, μὴ πρότερον ἀπαναστῆναι πολιορκέοντας ἢ ἐξέλωσι Θήβας ἢ ἡμέας αὐτοῖσι παραδῶτε, νῦν ὦν ἡμέων εἵνεκα γῆ ἡ Βοιωτίη πλέω μὴ ἀναπλήσῃ, ἀλλ' εἰ μὲν χρημάτων χρηίζοντες πρόσχημα ἡμέας ἐξαιτέονται, χρήματά σφι δῶμεν ἐκ τοῦ κοινοῦ (σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμηδίσαμεν, οὐδὲ μοῦνοι ἡμεῖς), εἰ δὲ ἡμέων ἀληθέως δεόμενοι πολιορκέουσι, ἡμεῖς ἡμέας αὐτοὺς ἐς ἀντιλογίην παρέξομεν." κάρτα τε ἔδοξε εὖ λέγειν καὶ ἐς καιρόν, αὐτίκα τε ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Παυσανίην οἱ Θη-
88 βαῖοι θέλοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας. ὡς δὲ ὡμολόγησαν ἐπὶ τούτοισι, Ἀτταγῖνος μὲν ἐκδιδρήσκει ἐκ τοῦ ἄστεος, παῖδας δὲ αὐτοῦ ἀπαχθέντας Παυσανίης ἀπέλυσε τῆς αἰτίης, φὰς τοῦ μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταιτίους. τοὺς δὲ ἄλλους ἄνδρας τοὺς ἐξέδοσαν οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν ἐδόκεον ἀντιλογίης τε κυρήσειν καὶ δὴ χρήμασι ἐπεποίθεσαν διωθέεσθαι· ὁ δὲ ὡς παρέλαβε, αὐτὰ ταῦτα ὑπονοέων τὴν στρατιὴν τὴν τῶν συμμάχων ἅπασαν ἀπῆκε καὶ ἐκείνους ἀγαγὼν ἐς Κόρινθον διέφθειρε. ταῦτα μὲν τὰ ἐν Πλαταιῇσι καὶ Θήβῃσι γενόμενα.

89 Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος φεύγων ἐκ Πλαταιέων καὶ δὴ πρόσω ἐγίνετο. ἀπικόμενον δέ μιν οἱ Θεσσαλοὶ παρὰ σφέας ἐπί τε ξείνια ἐκάλεον καὶ ἀνειρώτευν περὶ τῆς στρατιῆς τῆς ἄλλης, οὐδὲν ἐπιστάμενοι τῶν ἐν Πλαταιῇσι γενομένων. ὁ δὲ Ἀρτάβαζος γνοὺς ὅτι, εἰ ἐθέλει σφι πᾶσαν τὴν

Τιμαγενίδης συμβουλεύων Θηβαίοις ἢ χρήμασιν ἢ ἐκδόσει διαλῦσαι τὴν πολιορκίαν ἔκδοσις τῶν μηδισάντων φυγὴ Ἀρταβάζου καὶ παρὰ Θετταλοῖς ξενία

3. πρὶν ἢ z ‖ 4. ἡμέας παραδότε *R* ‖ βοιωτίηι *B* ‖ 5. ἀνατλήσῃ z ‖ εἰ] ἢ *B*, ἢν *R* ‖ χρήματα b ‖ χρήιζοντες *P*, χρήζοντες *R*, χρῄζοντες z ‖ 6. ἐξαιτέωνται *R* ‖ 7. οὐ δὴ μοῦνοι ἡμέες z ‖ 8. ἀληθῶς b ‖ ἡμεῖς δὲ Krueger ‖ ἑωυτοὺς z ‖ 9. εἰς *R* ‖ εὖ om. b ‖ 12. ἐκ] ἐπὶ *C* ‖ ἀτταΐνος *Apr. P* ‖ 13. αὐτοῦ om. *R* ‖ 15. ἄνδρας οὓς *ABC*b ‖ 16. κηρήσειν *R*, κηρύσειν b ‖ ἐπεπύθεον *AB*, ἐπεπόθεον *C*b, ἐπεπείθεσαν *qz* ‖ διώσασθαι *R* ‖ 17. ὁ δὲ ὡς *PRz*: ὡς δὲ ‖ τὴν τῶν] τῶν b ‖ 19. πλαταίῃσι *AB*, πλαταίῃσι *R* ‖ γινόμενα z ‖ 21. δὴ] δὴ καὶ b ‖ ἐγένετο *R* ‖ παρὰ σφεας *B* ‖ 22. ἐπεὶ *R* ‖ ξένια *AB* ‖ ἀνειρώτευν b: ἀνειρώτων *ABR*, ἀνηρώτευν *CPz* ‖ 23. πλαταίῃσι *AB*, πλαταίῃσι *R* ‖ γινομένων *AB*b ‖ 24. ὁ δὲ – p. 409, 1 ἀγώνων om. *R* ‖ ἐθέλει *ABCsv*: ἐθέλοι

ἀληθείην τῶν ἀγώνων εἰπεῖν, αὐτός τε κινδυνεύσει ἀπολέσθαι καὶ ὁ μετ᾽ αὐτοῦ στρατός· ἐπιθήσεσθαι γάρ οἱ πάντα τινὰ οἴετο πυνθανόμενον τὰ γεγονότα· ταῦτα ἐκλογιζόμενος οὔτε πρὸς τοὺς Φωκέας ἐξηγόρευε οὐδὲν πρός τε τοὺς Θεσσαλοὺς ἔλεγε τάδε. "ἐγὼ μὲν ὦ ἄνδρες Θεσσαλοί, ὡς ὁρᾶτε, ἐπείγομαί τε τὴν ταχίστην ἐλῶν ἐς Θρηίκην καὶ σπουδὴν ἔχω, πεμφθεὶς κατά τι πρῆγμα ἐκ τοῦ στρατοπέδου μετὰ τῶνδε· αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαρδόνιος καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ οὗτος κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων προσδόκιμός ἐστι. τοῦτον καὶ ξεινίζετε καὶ εὖ ποιεῦντες φαίνεσθε· οὐ γὰρ ὑμῖν ἐς χρόνον ταῦτα ποιεῦσι μεταμελήσει." ταῦτα δὲ εἴπας ἀπήλαυνε σπουδῇ τὴν στρατιὴν διὰ Θεσσαλίης τε καὶ Μακεδονίης ἰθὺ τῆς Θρηίκης, ὡς ἀληθέως ἐπειγόμενος καὶ τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ. καὶ ἀπικνέεται ἐς Βυζάντιον, καταλιπὼν τοῦ στρατοῦ τοῦ ἑωυτοῦ συχνοὺς ὑπὸ Θρηίκων κατακοπέντας κατ᾽ ὁδὸν καὶ λιμῷ συστάντας καὶ καμάτῳ· ἐκ Βυζαντίου δὲ διέβη πλοίοισι. αὐτὸς μὲν οὕτω ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην.

Τῆς δὲ αὐτῆς ἡμέρης τῆς περ ἐν Πλαταιῇσι τὸ τρῶμα 90
ἐγένετο, συνεκύρησε γενέσθαι καὶ ἐν Μυκάλῃ τῆς Ἰωνίης. ἐπεὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Δήλῳ κατέατο οἱ Ἕλληνες οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ ἅμα Λευτυχίδῃ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἀπικόμενοι, ἦλθόν σφι ἄγγελοι ἀπὸ Σάμου Λάμπων τε Θρασυκλέος καὶ Ἀθηναγόρης Ἀρχεστρατίδεω καὶ Ἡγησίστρατος Ἀρισταγόρεω,

περὶ τῶν ἐκ Σάμου ἐλθόντων ἀγγέλων καὶ Ἡγησιστράτου πρὸς Λευτυχίδην καὶ τὸν ναυτικὸν τῶν Ἑλλήνων ἐν Δήλῳ

---

1. ἀληθηίην z ‖ εἶπαι z ‖ 2. αὐτὸν b ‖ 3. οἴετο Rz: ὤιετο AB, ὠίετο C, ὤιετο P, ὤετο b ‖ 4. τοὺς om. b ‖ ἐξαγόρευε Cb ‖ οὐδεὶς C ‖ 6. τὴν ταχίστην scripsi: κατὰ ταχίστην AB, κατὰ ταχίστηί B, καταταχίστην CP, κατὰ τὴν ταχίστην bz. nec asperner κατὰ τάχος ‖ ἐλῶν b, ἐλθεῖν z ‖ θρήικην A, θρήκην R ‖ 8. αὐτοῦ om. b ‖ 9. ἐμεῦ om. R, μου z. μευ Krueger ‖ καὶ om. qz ‖ 10. καὶ om. C ‖ ποιοῦντες b ‖ 11. ἀπέλαυνε Rz ‖ 12. σπουδὴ b ‖ 13. θρήκης R ‖ μεσόγεαν R ‖ 14. καὶ om. b ‖ βυζάντιον (ει) R ‖ 15. θρηικῶν AB, θρηκῶν R ‖ τε κατακοπέντας Rz ‖ 16. βυζαντείου R ‖ 17. αὐτὸς] οὕτως R, οὗτος sv ‖ 18. πλαταίῃισι AB, πλαταίῃσι R ‖ 19. συνεκήρυσε z ‖ 20. ἐπειδὴ γὰρ PRz ‖ καθέατο R, ἐκατέατο z ‖ 22. τε ὁ R ‖ θρασυκλέους ABb, θρασικλέους C, Θρασυκλῆος z ‖ 23. ἀρχιστρατίδεω R ‖ ἀρισταγόρεωι B

πεμφθέντες ὑπὸ Σαμίων λάθρῃ τῶν τε Περσέων καὶ τοῦ τυ-
ράννου Θεομήστορος τοῦ Ἀνδροδάμαντος, τὸν κατέστησαν
Σάμου τύραννον οἱ Πέρσαι. ἐπελθόντων δέ σφεων ἐπὶ τοὺς
στρατηγοὺς ἔλεγε Ἡγησίστρατος πολλὰ καὶ παντοῖα, ὡς ἢν
μοῦνον ἴδωνται αὐτοὺς οἱ Ἴωνες ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων,
καὶ ὡς οἱ βάρβαροι οὐχ ὑπομενέουσι· ἢν δὲ καὶ ἄρα ὑπο-
μείνωσι, οὐκ ἑτέρην ἄγρην τοιαύτην εὑρεῖν ἂν αὐτούς· θεούς
τε κοινοὺς ἀνακαλέων προέτραπε αὐτοὺς ῥύσασθαι ἄνδρας
Ἕλληνας ἐκ δουλοσύνης καὶ ἀπαμῦναι τὸν βάρβαρον. εὐπε-
τές τε αὐτοῖσι ἔφη ταῦτα γίνεσθαι· τάς τε γὰρ νέας αὐτῶν
κακῶς πλέειν καὶ οὐκ ἀξιομάχους κείνοισι εἶναι. αὐτοί τε,
εἴ τι ὑποπτεύουσι μὴ δόλῳ αὐτοὺς προάγοιεν, ἕτοιμοι εἶναι ἐν
91 τῇσι νηυσὶ τῇσι ἐκείνων ἀγόμενοι ὅμηροι εἶναι. ὡς δὲ πολ-
λὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος ὁ Σάμιος, εἴρετο Λευτυχίδης, εἴτε
κληδόνος εἵνεκεν θέλων πυθέσθαι εἴτε καὶ κατὰ συντυχίην
θεοῦ ποιεῦντος, "ὦ ξεῖνε Σάμιε, τί τοι τὸ οὔνομα;" ὁ δὲ
εἶπε "Ἡγησίστρατος." ὁ δὲ ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον,
εἴ τινα ὥρμητο λέγειν ὁ Ἡγησίστρατος, εἶπε "δέκομαι τὸν
οἰωνὸν τὸν Ἡγησιστράτου, ὦ ξεῖνε Σάμιε. σὺ δὲ ἡμῖν ποίεε
ὅκως αὐτός τε δοὺς πίστιν ἀποπλεύσεαι καὶ οἱ σὺν σοὶ ἐόντες
οἵδε, ἦ μὲν Σαμίους ἡμῖν προθύμους ἔσεσθαι συμμάχους."
92 ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε καὶ τὸ ἔργον προσῆγε· αὐτίκα γὰρ οἱ
Σάμιοι πίστιν τε καὶ ὅρκια ἐποιεῦντο συμμαχίης πέρι πρὸς
τοὺς Ἕλληνας. ταῦτα δὲ ποιήσαντες οἱ μὲν ἀπέπλεον· μετὰ
σφέων γὰρ ἐκέλευε πλέειν τὸν Ἡγησίστρατον, οἰωνὸν τὸ οὔ-
νομα ποιεύμενος· οἱ δὲ Ἕλληνες ἐπισχόντες ταύτην τὴν

συμμαχία Σαμίων πρὸς τοὺς Ἕλληνας

---

2. θεομήτορος *A*, θεομνήτορος *R* ‖ 3. τύραννον σάμου *R* ‖ 6. ὑπονέουσιν *C* ‖ ἆρα *AB* ‖ οὐκ ὑπομενέουσι *C* ‖ 7. ἂν om. *R* ‖ 8. προέτρεπε *L* ‖ 10. νῆας αὐτέων z ‖ 12. προαγάγοιεν *R* ‖ ἑτοῖμοι *CPb*z ‖ ἐν τῇσι νηυσὶ ante ἑτοῖμοι z ‖ 13. κείνων *AB* ‖ 14. ὁ Σάμιος] σάμιος *CP* ‖ ἤρετο *C* ‖ ὁ λεωτυχίδης *R* ‖ 15. κληδόνος z ‖ εἵνεκε *Rz* ‖ καὶ om. *R* ‖ 16. τὸ om. *R* ‖ 17. ὑφαρπάσας *ABb* ‖ 19. τὸν ἡγησίστρατον *R*. eiecta volebat Valckenaer ‖ 21. μὴν *Rz* ‖ προθύμως z ‖ 22. προῆγεν *R* ‖ 24. τοὺς om. *Cb* ‖ μὲν] 'an μὲν δύο ?' Bekkerus ‖ μετά σφεων *PRz* ‖ 25. ποιέειν z ‖ τὸν Ἡγησίστρατον om. *R*

ἡμέρῃ τῇ ὑστεραίῃ ἐκαλλιερέοντο, μαντευομένου σφι Δηιφόνου τοῦ Εὐηνίου ἀνδρὸς Ἀπολλωνιήτεω, Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ. τούτου τὸν πατέρα κατέλαβε Εὐή- 93
νιον πρῆγμα τοιόνδε. ἔστι ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ ταύτῃ ἱρὰ ἡλίου πρόβατα, τὰ τὰς μὲν ἡμέρας βόσκεται παρὰ Χῶνα ποταμόν, ὃς ἐκ Λάκμονος ὄρεος ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρης ἐς θάλασσαν παρ' Ὤρικον λιμένα, τὰς δὲ νύκτας ἀραιρημένοι ἄνδρες οἱ πλούτῳ τε καὶ γένεϊ δοκιμώτατοι τῶν ἀστῶν, οὗτοι φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκαστος· περὶ πολλοῦ γὰρ δὴ ποιεῦνται Ἀπολλωνιῆται τὰ πρόβατα ταῦτα ἐκ θεοπροπίου τινός· ἐν δὲ ἄντρῳ αὐλίζονται ἀπὸ τῆς πόλιος ἑκάς. ἔνθα δὴ τότε ὁ Εὐήνιος οὗτος ἀραιρημένος ἐφύλασσε. καί κοτε αὐτοῦ κατακοιμήσαντος φυλακὴν παρελθόντες λύκοι ἐς τὸ ἄντρον διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἑξήκοντα. ὁ δὲ ὡς ἐπήισε, εἶχε σιγῇ καὶ ἔφραζε οὐδενί, ἐν νόῳ ἔχων ἀντικαταστήσειν ἄλλα πριάμενος. καὶ οὐ γὰρ ἔλαθε τοὺς Ἀπολλωνιήτας ταῦτα γενόμενα, ἀλλ' ὡς ἐπύθοντο, ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον κατέκριναν, ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμήσαντα, τῆς ὄψιος στερηθῆναι. ἐπείτε δὲ τὸν Εὐήνιον ἐξετύφλωσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα οὔτε πρόβατά σφι ἔτικτε οὔτε γῆ ἔφερε ὁμοίως καρπόν. πρόφαντα δέ σφι ἔν τε Δωδώνῃ καὶ ἐν Δελφοῖσι ἐγίνετο, ἐπείτε ἐπειρώτευν [τοὺς προφήτας] τὸ

τὰ κατὰ Δηίφονον τὸν Ἀπολλωνιάτην μάντιν καὶ Εὐήνιον τὸν αὐτοῦ πατέρα καὶ περὶ τῶν ἐν Ἀπολλωνίᾳ λεγομένων ἡλίου προβάτων

---

4 sq. Eustathius Od. p. 1717. — 5. Theognostus canon. 794. — 7. Eustathius Dion. 398

1. μαντευομένους *R* ‖ δηϊοφόνου *C* ‖ 3. ἰωνικῶ *R* ‖ τούτου] τοῦ *R* ‖ 5. ἃ *R* ‖ Χῶνα reddidi e Theognosto: om. *L* ‖ 6. λακμόνος *B*, Λάκμωνος *z* ‖ οὔρεος *CP*𝔟*z* ‖ Ἀπολλωνιήτιδος Valla (*per apolloniatem agrum*) ‖ 7. χώρης om. 𝔟 ‖ ὤρηκον *R*, ὤρικον 𝔟 ‖ 8. ἀναιρημένοι *C* ‖ γένει *AB* ‖ 9. ἕκαστον *Apr.*, ἕκαστοι *C* ‖ 10. γὰρ δὴ] τε δὴ *R*, γὰρ *C*𝔟 ‖ 12. ἀφαιρημένος *R* ‖ 13. κατακοιμίσαντος Reiske ‖ φυλακὴν (τὴν above) *P*, τὴν φυλακὴν *Rz* ‖ 15. ἐπήισε *ABC*, ἐπῆσαν 𝔟 ‖ ἔφραξεν *R* ‖ 17. γινόμενα *B* ‖ ἀλλά κως? ‖ ὑπάγοντες *R* ‖ 18. ὑπὸ] εἰς τὸ *q*, ἐς τὸ *z* ‖ κατέκριναν om. *R* ‖ κατακοιμίσαντα *R*. Reiske ‖ 21. καρπόν om. *R* ‖ πρόβατα *R* ‖ 22. ἐγένετο *R* ‖ ἐπείτε Reiske: ἔπειτα ‖ ἐπειρώτευν 𝔟: ἐπειρώτων *ABR*, ἐπηρώτευν *CP*, ἐπερώτευν *z* ‖ seclusi τοὺς προφήτας

αἴτιον τοῦ παρεόντος κακοῦ, [οἱ δὲ αὐτοῖσι ἔφραζον] ὅτι ἀδίκως τὸν φύλακον τῶν ἱρῶν προβάτων Εὐήνιον τῆς ὄψιος ἐστέρησαν· αὐτοὶ γὰρ ἐπορμῆσαι τοὺς λύκους, οὐ πρότερόν τε παύσεσθαι τιμωρέοντες ἐκείνῳ πρὶν ἢ δίκας δῶσι τῶν ἐποίησαν, ταύτας τὰς ἂν αὐτὸς ἕληται καὶ δικαιοῖ· τούτων δὲ τελεομένων αὐτοὶ δώσειν Εὐηνίῳ δόσιν τοιαύτην τὴν πολ-
94 λούς μιν μακαριεῖν ἀνθρώπων ἔχοντα. τὰ μὲν χρηστήρια ταῦτά σφι ἐχρήσθη, οἱ δὲ Ἀπολλωνιῆται ἀπόρρητα ποιησάμενοι προέθεσαν τῶν ἀστῶν ἀνδράσι διαπρῆξαι· οἱ δέ σφι διέπρηξαν ὧδε. κατημένου Εὐηνίου ἐν θώκῳ ἐλθόντες οἱ παρίζοντο καὶ λόγους ἄλλους ἐποιεῦντο, ἐς ὃ κατέβαινον συλλυπεύμενοι τῷ πάθεϊ. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες εἰρώτεον τίνα δίκην ἂν ἕλοιτο, εἰ ἐθέλοιεν Ἀπολλωνιῆται δίκας ὑποστῆναι δώσειν τῶν ἐποίησαν. ὁ δὲ οὐκ ἀκηκοὼς τὸ θεοπρόπιον εἵλετο εἴπας εἴ τίς οἱ δοίη ἀγρούς, τῶν ἀστῶν ὀνομάσας τοῖσι ἠπίστατο εἶναι καλλίστους δύο κλήρους τῶν ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ, καὶ οἴκησιν πρὸς τούτοισι τὴν ᾔδεε καλλίστην ἐοῦσαν τῶν ἐν πόλι· τούτων δὲ ἔφη ἐπήβολος γενόμενος τοῦ λοιποῦ ἀμήνιτος εἶναι, καὶ δίκην οἱ ταύτην ἀποχρᾶν γενομένην. καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε, οἱ δὲ πάρεδροι εἶπαν ὑπολαβόντες "Εὐήνιε, ταύτην δίκην Ἀπολλωνιῆται τῆς ἐκτυφλώσιος ἐκτίνουσί τοι κατὰ θεοπρόπια τὰ γενόμενα." ὁ μὲν δὴ πρὸς ταῦτα δεινὰ ἐποιέετο, ἐνθεῦτεν πυθόμενος τὸν πάντα λόγον, ὡς ἐξαπατηθείς· οἱ δὲ πριάμενοι παρὰ τῶν ἐκτημένων διδοῦσί οἱ τὰ εἵλετο. καὶ μετὰ ταῦτα αὐτίκα ἔμφυτον μαντικὴν εἶχε, ὥστε
95 καὶ ὀνομαστὸς γενέσθαι. τούτου δὴ ὁ Δηΐφονος ἐὼν παῖς τοῦ Εὐηνίου ἀγόντων Κορινθίων ἐμαντεύετο τῇ στρατιῇ. ἤδη

18. τούτων - 19 εἶναι (Lexicon Vindob. p. 66)

1. seclusi οἱ δὲ αὐτοῖσι ἔφραζον ‖ 2. ἱρῶν om. *C* ‖ 3. ἐς τοὺς *C* ‖ 4. παύσασθαι *R* ‖ τιμωρέοντας *R*b ‖ πρινὴ *AB* ‖ δῶσι *P*bz: δώσειν ‖ 5. ἕλοιτο b ‖ τουτέων z ‖ 6. τελεουμένων b ‖ δόσιν εὐηνίω δώσειν *R*, δώσειν εὐηνίω δίκην b ‖ 9. ἀστέων z ‖ 10. ἐπρηξαν *Apr.* ‖ ὡδε *P* ‖ 12. πάθει *AB* ‖ εἰρώτεον b: εἰρώτων *ABR*, ἠρώτων *C*, ἠρώτεον *P*z ‖ 17. ἐν πόλει *ABC*, ἐν τῇ πόλει b, ἐν τῇ πόλι z ‖ ‖18. τουτέων z ‖ ἐπίβολος *B* ‖ 21. τοι] τε *C* ‖ 22. κατὰ τὰ z ‖ γινόμενα *B* ‖ 24. κεκτημένων *C* ‖ 26. καὶ om. b ‖ οὐνομαστὸς z ‖ δὴ ὁ om. *R* ‖ 27. ἀγαγόντων *R*

δὲ καὶ τόδε ἤκουσα, ὡς ὁ Δηίφονος ἐπιβατεύων τοῦ Εὐηνίου
οὐνόματος ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα, οὐκ ἐὼν Εὐη-
νίου παῖς.

Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς ἐκαλλιέρησε, ἀνῆγον τὰς νέας ἐκ 96
τῆς Δήλου πρὸς τὴν Σάμον. ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο τῆς Σαμίης
πρὸς Καλαμίσοισι, οἱ μὲν αὐτοῦ ὁρμισάμενοι κατὰ τὸ Ἥραιον
τὸ ταύτῃ παρεσκευάζοντο ἐς ναυμαχίην, οἱ δὲ Πέρσαι πυθό-
μενοί σφεας προσπλέειν ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν ἤπειρον
τὰς νέας τὰς ἄλλας, τὰς δὲ Φοινίκων ἀπῆκαν ἀποπλέειν.
βουλευομένοισι γάρ σφι ἐδόκεε ναυμαχίην μὴ ποιέεσθαι· οὐ
γὰρ ὦν ἐδόκεον ὅμοιοι εἶναι. ἐς δὲ τὴν ἤπειρον ἀπέπλεον,
ὅκως ἔωσι ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατὸν τὸν σφέτερον ἐόντα ἐν τῇ
Μυκάλῃ, ὃς κελεύσαντος Ξέρξεω καταλελειμμένος τοῦ ἄλλου
στρατοῦ Ἰωνίην ἐφύλασσε· τοῦ πλῆθος μὲν ἦν ἓξ μυριάδες,
ἐστρατήγεε δὲ αὐτοῦ Τιγράνης κάλλεϊ καὶ μεγάθεϊ ὑπερφέ-
ρων Περσέων. ὑπὸ τοῦτον μὲν δὴ τὸν στρατὸν ἐβουλεύσαντο
καταφυγόντες οἱ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγοὶ ἀνειρύσαι τὰς νέας
καὶ περιβαλέσθαι ἕρκος ἔρυμα τῶν νεῶν καὶ σφέων αὐτῶν
κρησφύγετον. ταῦτα βουλευσάμενοι ἀνήγοντο. ἀπικόμενοι δὲ 97
παρὰ τὸ τῶν Ποτνιέων ἱρὸν τῆς Μυκάλης ἐς Γαίσωνά τε καὶ
Σκολοπόεντα, τῇ Δήμητρος Ἐλευσινίης ἱρόν, τὸ Φίλιστος ὁ
Πασικλέος ἱδρύσατο Νείλεῳ τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος ἐπὶ
Μιλήτου κτιστύν, ἐνθαῦτα τάς τε νέας ἀνείρυσαν καὶ περιε-

ἀπόπλους Ἑλλήνων εἰς Σάμον — φυγὴ τοῦ Περσῶν ναυτικοῦ εἰς Μυκάλην ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατόν

22. Νείλεῳ – 23 κτιστύν Eustathius Dion. 823. — 23. idem Il. p. 1180

1. ὁ om. *R* ‖ ἐπιβατεύων post Εὐηνίου b, ἐπιβατέων *B*[1]*R* ‖ 2. ὀνόματος *PR*b ‖ ἐπὶ] ἐπιών Reiske ‖ 4. νῆας z ‖ 6. λαμίσισιν *R*. Καλάμοισι Larcher ex Athenaeo p. 572 f. ‖ ὁρμισάμενοι z: ὡρμισάμενοι b, ὁρμησάμενοι ceteri ‖ ἡραῖον *R* ‖ 7. ὡς ἐς z ‖ πυθόμενοι σφέας *B* ‖ 9. νῆας z ‖ 11. ὁμοῖοι *CP*bz ‖ ἀπέπλεον om. *ABC*b ‖ 12. στρατὸν τὸν] στρατὸν b ‖ 14. ἰωνίην τε *R* ‖ πλήθεος *R* ‖ 15. κάλλει *AB*, κάλλεΐ τε z ‖ μεγέθει *AB* ‖ 16. ἐπὶ τοῦτον z ‖ 17. νῆας z ‖ 18. ἔρυμά τε ? ‖ καί σφεων *AB*: κέσφεων *R*, καὶ σφέων reliqui ‖ αὐτέων z ‖ 20. γέσωνά *R*, γέσονά b ‖ 21. ἐστὶ ἱρόν *R* ‖ 22. Πασικλῆος z ‖ νειλέω *R*, Νήλεῳ Eust. ‖ ἐπισπομένου *AB*b ‖ 23. κτιστὴν *R*bz ‖ τε om. b ‖ νῆας z

βάλοντο ἕρκος καὶ λίθων καὶ ξύλων, δένδρεα ἐκκόψαντες ἥμερα, καὶ σκόλοπας περὶ τὸ ἕρκος κατέπηξαν, καὶ παρεσκευάδατο ὡς πολιορκησόμενοι καὶ ὡς νικήσοντες· ἐπ' ἀμφότερα ἐπιλεγόμενοι γὰρ παρεσκευάζοντο.

98 Οἱ δὲ Ἕλληνες ὡς ἐπύθοντο οἰχωκότας τοὺς βαρβάρους ἐς τὴν ἤπειρον, ἤχθοντο ὡς ἐκπεφευγότων ἀπορίῃ τε εἴχοντο ὅ τι ποιέωσι, εἴτε ἀπαλλάσσωνται ὀπίσω εἴτε καταπλέωσι ἐπ' Ἑλλησπόντου. τέλος δ' ἔδοξε τούτων μὲν μηδέτερα ποιέειν, ἐπιπλέειν δὲ ἐπὶ τὴν ἤπειρον. παρασκευασάμενοι ὦν ἐς ναυμαχίην καὶ ἀποβάθρας καὶ ἄλλα ὅσων ἔδεε, ἔπλεον ἐπὶ τῆς Μυκάλης. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ τε ἐγίνοντο τοῦ στρατοπέδου καὶ οὐδεὶς ἐφαίνετό σφι ἐπαναγόμενος, ἀλλ' ὥρων νέας ἀνελκυσμένας ἔσω τοῦ τείχεος, πολλὸν δὲ πεζὸν παρακεκριμένον παρὰ τὸν αἰγιαλόν, ἐνθαῦτα πρῶτον μὲν ἐν τῇ νηὶ παραπλέων, ἐγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα, Λευτυχίδης ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων "ἄνδρες Ἴωνες, οἳ ὑμέων τυγχάνουσι ἐπακούοντες, μάθετε τὰ λέγω· πάντως γὰρ οὐδὲν συνήσουσι Πέρσαι τῶν ἐγὼ ὑμῖν ἐντέλλομαι. ἐπεὰν συμμίσγωμεν, μεμνῆσθαί τινα χρὴ ἐλευθερίης μὲν πάντων πρῶτον, μετὰ δὲ τοῦ συνθήματος Ἥβης. καὶ τάδε ἴστω καὶ ὁ μὴ ἀκούσας ὑμέων πρὸς τοῦ ἀκούσαντος." ὠυτὸς δὲ οὗτος ἐὼν τυγχάνει νόος τοῦ πρήγματος καὶ ὁ Θεμιστοκλέος ὁ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· ἢ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἔπειτα ἀνενειχθέντα ἐς τοὺς βαρβάρους ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι.

ἐπίπλους Ἑλλήνων εἰς Μυκάλην καὶ ἀπόβασις

2. παρὰ b || κατέκοψαν R^{1} || 3. νικήσοντες ἐπ' ἀμφότερα ἐπιλεγόμενα *AC*, νικήσοντες ἐπ' ἀμφότερα· ἐπιλεγόμενοι reliqui || 4. παρεσκευάδατο z || 6. ἐν ἀπορίῃ τε ἤχοντο *R* || 7. ὅ τι] ὃ b, τί *R* || ἀπαλλάσσονται b || 8. δὲ *R* || τουτέων z || μὲν] δὲ *R* || μηδετέρα *B*, μηδ' ἕτερα *R* || 10. καὶ τὰ ἄλλα ὅσον *R* || ἔπλεεν *R*b || 12. σφιν ἐφαίνετο *R*, ἐγένετό σφι b || νῆας z || 15. ἐγχρίψας *C*z || ταμάλιστα *P*z || 16. οἳ] ὅσοι *R* || 17. μάθε *R* || πάντες b || 19. συμμισγῶμεν *R* || 21. ἐσακούσας *ABC*. ἐπακούσας Bekkerus || ἐπακούσαντος *R* || ωυτὸς *AB*, ὡυτὸς *CR*z, ὡὗτός *P* || 22. πρήγματος] aut ῥήματος lege aut κηρύγματος || ὁ om. *R* || Θεμιστοκλῆος z || 24. ἐπείτε *R*. idem et ἀνενειχθῇ Koen. an ἐκεῖθεν ?

99 Λευτυχίδεω δὲ ταῦτα ὑποθεμένου δεύτερα δὴ τάδε ἐποίευν οἱ Ἕλληνες· προσσχόντες τὰς νέας ἀπέβησαν ἐς τὸν αἰγιαλόν. καὶ οὗτοι μὲν ἐτάσσοντο, οἱ δὲ Πέρσαι ὡς εἶδον τοὺς Ἕλληνας παρασκευαζομένους ἐς μάχην καὶ τοῖσι Ἴωσι παραινέσαντας, τοῦτο μὲν ὑπονοήσαντες τοὺς Σαμίους τὰ Ἑλλήνων φρονέειν ἀπαιρέονται τὰ ὅπλα. οἱ γὰρ ὦν Σάμιοι ἀπικομένων Ἀθηναίων αἰχμαλώτων ἐν τῇσι νηυσὶ τῶν βαρβάρων, τοὺς ἔλαβον ἀνὰ τὴν Ἀττικὴν λελειμμένους οἱ Ξέρξεω, τούτους λυσάμενοι πάντας ἀποπέμπουσι ἐποδιάσαντες ἐς Ἀθήνας· τῶν εἵνεκεν οὐκ ἥκιστα ὑποψίην εἶχον, πεντακοσίας κεφαλὰς τῶν Ξέρξεω πολεμίων λυσάμενοι. τοῦτο δὲ τὰς διόδους τὰς ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης φερούσας προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν ὡς ἐπισταμένοισι δῆθεν μάλιστα τὴν χώρην· ἐποίευν δὲ τούτου εἵνεκεν, ἵνα ἐκτὸς τοῦ στρατοπέδου ἔωσι. τούτους μὲν Ἰώνων, τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι, τρόποισι τοιούτοισι προεφυλάσσοντο οἱ Πέρσαι, αὐτοὶ δὲ συνεφόρησαν τὰ γέρρα ἕρκος εἶναι σφίσι.

100 Ὡς δὲ ἄρα παρεσκευάδατο τοῖσι Ἕλλησι, προσήισαν πρὸς τοὺς βαρβάρους· ἰοῦσι δέ σφι φήμη τε ἐσέπτατο ἐς τὸ στρατόπεδον πᾶν καὶ κηρυκήιον ἐφάνη ἐπὶ τῆς κυματώγης κείμενον· ἡ δὲ φήμη διῆλθέ σφι ὧδε, ὡς οἱ Ἕλληνες τὴν Μαρδονίου στρατιὴν νικῷεν ἐν Βοιωτοῖσι μαχόμενοι. δῆλα δὴ πολλοῖσί τεκμηρίοισί ἐστι τὰ θεῖα τῶν πρηγμάτων, εἰ καὶ τότε, τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπιπτούσης τοῦ τε ἐν Πλαταιῇσι καὶ τοῦ ἐν Μυκάλῃ μέλλοντος ἔσεσθαι τρώματος, φήμη τοῖσι Ἕλλησι τοῖσι ταύτῃ ἐσαπίκετο, ὥστε θαρσῆσαί τε τὴν στρα-

τὰ ἐν Μυκάλῃ ὑπὸ Περσῶν γενόμενα καὶ εἰς Σαμίους — ὅτι αὐθημερὸν ἦλθεν φήμη τοῖς ἐν Μυκάλῃ Ἕλλησι τῆς ἐν Πλαταιαῖς νίκης

1. λευτυχίδεω *AB* ‖ δὴ om. z ‖ 2. προσχόντες *PR*bz ‖ νῆας z ‖ 6. ὦν] ἂν *R* ‖ 8. οἱ] ὑπὸ *R* ‖ 9. ἐς τὰς ἀθήνας sz ‖ 10. ἔχον z ‖ 12. ἐς κορυφὰς z ‖ 15. καὶ om. *R* ‖ 16. νεωχμὸν *C* ‖ 18. σφι *L* ‖ 19. 'παρεσκεύαστο aut addendum πάντα' Reiske ‖ προσίησαν *Bqz*, προσείησαν b ‖ 21. κηρύκιον *CP* ‖ 22. ὧδε *CP* ‖ 24. δὲ *R* ‖ 25. συμπίπτοντος Reiske ‖ τ' *R* ‖ πλαταίῃσι *AB*, πλαταίῃσι *R* ‖ 26. φήμη δὲ *R* ‖ 27. τοῖσι om. b

τιὴν πολλῷ μᾶλλον καὶ ἐθέλειν προθυμότερον κινδυνεύειν.
101 καὶ τόδε ἕτερον συνέπεσε γενόμενον, Δήμητρος τεμένεα Ἐλευσινίης παρὰ ἀμφοτέρας τὰς συμβολὰς εἶναι· καὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Πλαταιίδι παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον ἐγίνετο, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἡ μάχη, καὶ ἐν Μυκάλῃ ἔμελλε ὡσαύτως ἔσεσθαι. γεγονέναι δὲ νίκην τῶν μετὰ Παυσανίεω Ἑλλήνων ὀρθῶς σφι ἡ φήμη συνέβαινε ἐλθοῦσα· τὸ μὲν γὰρ ἐν Πλαταιῇσι πρωὶ ἔτι τῆς ἡμέρης ἐγίνετο, τὸ δὲ ἐν Μυκάλῃ περὶ δείλην. ὅτι δὲ τῆς αὐτῆς ἡμέρης συνέβαινε γίνεσθαι μηνός τε τοῦ αὐτοῦ, χρόνῳ οὐ πολλῷ σφι ὕστερον δῆλα ἀναμανθάνουσι ἐγίνετο. ἦν δὲ ἀρρωδίη σφι, πρὶν τὴν φήμην ἐσαπικέσθαι, οὔτι περὶ σφέων αὐτῶν οὕτω ὡς τῶν Ἑλλήνων, μὴ περὶ Μαρδονίῳ πταίσῃ ἡ Ἑλλάς. ὡς μέντοι ἡ κληδὼν αὕτη σφι ἐσέπτατο, μᾶλλόν τι καὶ ταχύτερον τὴν πρόσοδον ἐποιεῦντο. οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες καὶ οἱ βάρβαροι ἔσπευδον ἐς τὴν μάχην, ὥς σφι καὶ αἱ νῆσοι καὶ ὁ Ἑλλήσποντος ἄεθλα
102 προέκειτο. τοῖσι μέν νυν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖσι προσεχέσι τούτοισι τεταγμένοισι, μέχρι κου τῶν ἡμισέων, ἡ ὁδὸς ἐγίνετο κατ' αἰγιαλόν τε καὶ ἄπεδον χῶρον, τοῖσι δὲ Λακεδαιμονίοισι καὶ τοῖσι ἐπεξῆς τούτοισι τεταγμένοισι κατά τε χαράδραν καὶ ὄρεα. ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι περιήισαν, οὗτοι οἱ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ κέρεϊ ἔτι καὶ δὴ ἐμάχοντο. ἕως μέν νυν τοῖσι Πέρσῃσι ὄρθια ἦν τὰ γέρρα, ἠμύνοντό τε καὶ οὐδὲν ἔλασσον εἶχον τῇ μάχῃ· ἐπεὶ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν προσεχέων ὁ στρατός, ὅκως ἑωυτῶν γένηται τὸ ἔργον καὶ μὴ Λακεδαιμονίων, παρακελευσάμενοι ἔργου εἴχοντο προθυμότερον, ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ πρῆγμα. διωσάμενοι

συμβολὴ βαρβάρων καὶ Ἑλλήνων ἐν Μυκάλῃ

4. ἐγένετο *P*𝔟, οὐ ἐγένετο *z* ‖ 5. εἴρητο *P* ‖ ἔσεσθαι ὡσαύτως *R* ‖ 8. πλαταίῃ *R* ‖ 11. πρωνὶ *R* ‖ 12. παρὰ 𝔟 ‖ αὐτέων *z* ‖ τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων? ‖ 13. κληδὼν *z* ‖ 14. σφι] τοι 𝔟 ‖ τι] τοι 𝔟 ‖ 18. κου] κατὰ *qz* ‖ ἡμισέων *Cz*: ἡμίσεων ‖ ἡ om. *C* ‖ 19. δὲ om *C* ‖ 20. χαράνδραν *C*, χαράδρην *Pz* ‖ 21. οὔρεα *CP*𝔟*z* ‖ 22. κέραϊ *Rz* ‖ ἔτι eiecit Schaefer: rectius sedem habebit ante περιήισαν ‖ 25. γένοιτο *z*

γὰρ τὰ γέρρα οὗτοι φερόμενοι ἐσέπεσον ἁλέες ἐς τοὺς Πέρ-
σας, οἱ δὲ δεξάμενοι καὶ χρόνον συχνὸν ἀμυνόμενοι τέλος
ἔφευγον ἐς τὸ τεῖχος. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σι-
κυώνιοι καὶ Τροιζήνιοι (οὕτω γὰρ ἦσαν ἐπεξῆς τεταγμένοι)
συνεπισπόμενοι συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος. ὡς δὲ καὶ τὸ
τεῖχος ἀραίρητο, οὔτ' ἔτι πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο οἱ βάρβαροι
πρὸς φυγήν τε ὁρμέατο οἱ ἄλλοι πλὴν Περσέων· οὗτοι δὲ
κατ' ὀλίγους γινόμενοι ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος
ἐσπίπτουσι Ἑλλήνων. καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν Περσικῶν
δύο μὲν ἀποφεύγουσι, δύο δὲ τελευτῶσι· Ἀρταΰντης μὲν
καὶ Ἰθαμίτρης τοῦ ναυτικοῦ στρατηγέοντες ἀποφεύγουσι,
Μαρδόντης δὲ καὶ ὁ τοῦ πεζοῦ στρατηγὸς Τιγράνης μαχό-
μενοι τελευτῶσι. ἔτι δὲ μαχομένων τῶν Περσέων ἀπίκοντο 103
Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ μετ' αὐτῶν, καὶ τὰ λοιπὰ συνδιεχείρι-
ζον. ἔπεσον δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων συχνοὶ ἐνθαῦτα
ἄλλοι τε καὶ Σικυώνιοι καὶ στρατηγὸς Περίλεως. τῶν τε
Σαμίων οἱ στρατευόμενοι ἐόντες τε ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῷ
Μηδικῷ καὶ ἀπαραιρημένοι τὰ ὅπλα, ὡς εἶδον αὐτίκα κατ'
ἀρχὰς γινομένην ἑτεραλκέα τὴν μάχην, ἔρδον ὅσον ἐδυνέατο
προσωφελέειν ἐθέλοντες τοῖσι Ἕλλησι. Σαμίους δὲ ἰδόντες
οἱ ἄλλοι Ἴωνες ἄρξαντας οὕτω δὴ καὶ αὐτοὶ ἀποστάντες ἀπὸ
Περσέων ἐπέθεντο τοῖσι βαρβάροισι. Μιλησίοισι δὲ προσε- 104
τέτακτο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τηρέειν σωτηρίης
εἵνεκά σφι, ὡς, ἣν ἄρα σφέας καταλαμβάνῃ οἷά περ κατέ-
λαβε, ἔχοντες ἡγεμόνας σώζωνται ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκά-
λης. ἐτάχθησαν μέν νυν ἐπὶ τοῦτο τὸ πρῆγμα οἱ Μιλήσιοι

---

1. ἐσέπεσον – Πέρσας Eustathius Il. p. 373

1. γὰρ] δὲ *R* ‖ ἐπέπεσον ϑ ‖ ἀλέες *A*, ἀλέες *B*. Eust. ‖ 2. καὶ om. *C* ‖ 4. οὗ-τοι *Rz* ‖ ἔσαν z ‖ οἱ ἐπεξῆς *R* ‖ 5. συνέπιπτον *R*ϑz ‖ καὶ om. *qz* ‖ 6. οὔτέ τι *CR*, οὔτέ τι *P*ϑ, οὔτε τι z ‖ καὶ πρὸς *R* ‖ 7. ὡρμέατο *P*ϑ ‖ 8. κατὰ λόγους *B* ‖ 11. Ἰθραμίτρης z ‖ 14. αὐτέων z ‖ 15. αὐτέων z ‖ τῶν om. *R* ‖ 16. Σικυνώνιος sive Σικυωνίων στρατηγὸς ? ‖ περίλεος *Rz* ‖ τε] δὲ *R* ‖ 17. τε om. *Rz* ‖ 18. καταρχὰς *ABPz* ‖ 19. ὑπεραλκέα *R* ‖ ἔρδον *P*: ἔρδον *AB*, ἔρδον reliqui ‖ 22. μιλήσιοι *R* ‖ 23. μὲν om. *R*. suspicor fuisse ἐκ vel μὲν ἐκ ‖ τηρεῖν *L* ‖ 24. ἄρά *AB* ‖ 25. σώιζονται *C*, σώζονται *Ppr*. *R*ϑz

τούτου τε εἵνεκεν καὶ ἵνα μὴ παρεόντες τῷ στρατοπέδῳ τι νεοχμὸν ποιέοιεν· οἱ δὲ πᾶν τοὐναντίον τοῦ προστεταγμένου ἐποίεον, ἄλλας τε κατηγεόμενοί σφι ὁδοὺς φεύγουσι, αἳ δὴ ἔφερον ἐς τοὺς πολεμίους, καὶ τέλος αὐτοί σφι ἐγίνοντο κτείνοντες πολεμιώτατοι. οὕτω δὴ τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἀπὸ Περσέων ἀπέστη.

105 Ἐν δὲ ταύτῃ τῇ μάχῃ Ἑλλήνων ἠρίστευσαν Ἀθηναῖοι καὶ Ἀθηναίων Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθοίνου, ἀνὴρ παγκράτιον ἐπασκήσας. τοῦτον δὲ τὸν Ἑρμόλυκον κατέλαβε ὕστερον τούτων, πολέμου ἐόντος Ἀθηναίοισί τε καὶ Καρυστίοισι, ἐν Κύρνῳ τῆς Καρυστίης χώρης ἀποθανόντα ἐν μάχῃ κεῖσθαι ἐπὶ Γεραιστῷ. μετὰ δὲ Ἀθηναίους Κορίνθιοι καὶ Τροιζήνιοι καὶ Σικυώνιοι ἠρίστευσαν.

106 Ἐπείτε δὲ κατεργάσαντο οἱ Ἕλληνες τοὺς πολλοὺς τοὺς μὲν μαχομένους τοὺς δὲ καὶ φεύγοντας τῶν βαρβάρων, τὰς νέας ἐνέπρησαν καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν, τὴν ληίην προεξαγαγόντες ἐς τὸν αἰγιαλόν, καὶ θησαυρούς τινας χρημάτων εὗρον· ἐμπρήσαντες δὲ τὸ τεῖχος καὶ τὰς νέας ἀπέπλεον. ἀπικόμενοι δὲ ἐς Σάμον οἱ Ἕλληνες ἐβουλεύοντο περὶ ἀναστάσιος τῆς Ἰωνίης, καὶ ὅκῃ χρεὸν εἴη τῆς Ἑλλάδος κατοικίσαι τῆς αὐτοὶ ἐγκρατέες ἦσαν, τὴν δὲ Ἰωνίην ἀπεῖναι τοῖσι βαρβάροισι· ἀδύνατον γὰρ ἐφαίνετό σφι εἶναι ἑωυτούς τε Ἰώνων προκατῆσθαι φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον, καὶ ἑωυτῶν μὴ προκατημένων Ἴωνας οὐδεμίαν ἐλπίδα εἶχον χαίροντας πρὸς τῶν Περσέων ἀπαλλάξειν. πρὸς ταῦτα Πελοποννησίων μὲν τοῖσι ἐν τέλεϊ ἐοῦσι ἐδόκεε τῶν μηδισάντων

Ἰωνίας ἀπόστασις ἀπὸ Περσῶν — περὶ τῶν ἐν Μυκάλῃ ἀριστευσάντων Ἑλλήνων — ἀπόπλους Ἑλλήνων εἰς Σάμον καὶ βουλὴ περὶ τῆς Ἰωνίας

1. τε] γε *AB*b, om. *R* ‖ εἵνεκα bz ‖ ἐν τῷ *R* ‖ 2. τὸ ἐναντίον *R*b ‖ 3. δὴ ἔφερον z: διέφερον ‖ 4. αὐτοῖς *R* ‖ 5. ἰωνίη τὸ δεύτερον *R* ‖ 7. ἀρίστευσαν b ‖ 8. εὐθόνου *AB*, εὐθύνου *R* ‖ 10. τουτέων z ‖ 12. γεραίστῳ *R* ‖ 16. νῆας z ‖ 18. νῆας z ‖ 19. περὶ τῆς b ‖ ἀναστάσεος z ‖ 20. ὅπηι *AB*, ὅπη *CR*, ὅποι *P*bz ‖ χρεὸν *ABR*: χρεὼν ‖ κατοικῆσαι *R*z ‖ 21. ἔσαν z ‖ ἀπεῖναι *R*: ἀφεῖναι ‖ 23 φρουρέων *R* ‖ 24. οὐδὲ μίαν *AB*, οὐδεμίην z ‖ ἔχον z ‖ 26. τέλει *AB*, τέλεσι z

ἐθνέων τῶν Ἑλληνικῶν τὰ ἐμπόρια ἐξαναστήσαντας δοῦναι τὴν χώρην Ἴωσι ἐνοικῆσαι, Ἀθηναίοισι δὲ οὐκ ἐδόκεε ἀρχὴν Ἰωνίην γενέσθαι ἀνάστατον οὐδὲ Πελοποννησίοισι περὶ τῶν σφετερέων ἀποικιέων βουλεύειν· ἀντιτεινόντων δὲ τούτων προθύμως, εἶξαν οἱ Πελοποννήσιοι. καὶ οὕτω δὴ Σαμίους τε καὶ Χίους καὶ Λεσβίους καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας, οἳ ἔτυχον συστρατευόμενοι τοῖσι Ἕλλησι, ἐς τὸ συμμαχικὸν ἐποιήσαντο, πίστι τε καταλαβόντες καὶ ὁρκίοισι ἐμμενέειν τε καὶ μὴ ἀποστήσεσθαι. τούτους δὲ καταλαβόντες ὁρκίοισι ἔπλεον τὰς γεφύρας λύσοντες· ἔτι γὰρ ἐδόκεον ἐντεταμένας εὑρήσειν. οὗτοι μὲν δὴ ἐπ' Ἑλλησπόντου ἔπλεον.

Τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων ἐς τὰ ἄκρα τῆς Μυκάλης 107
κατειληθέντων, ἐόντων οὐ πολλῶν, ἐγίνετο κομιδὴ ἐς Σάρδις. πορευομένων δὲ κατ' ὁδὸν Μασίστης ὁ Δαρείου παρατυχὼν τῷ πάθεϊ τῷ γεγονότι τὸν στρατηγὸν Ἀρταΰντην ἔλεγε πολλά τε καὶ κακά, ἄλλα τε καὶ γυναικὸς κακίω φὰς αὐτὸν εἶναι τοιαῦτα στρατηγήσαντα, καὶ ἄξιον εἶναι παντὸς κακοῦ τὸν βασιλέος οἶκον κακώσαντα. παρὰ δὲ τοῖσι Πέρσῃσι γυναικὸς κακίω ἀκοῦσαι δέννος μέγιστός ἐστι. ὁ δὲ ἐπεὶ πολλὰ ἤκουσε, δεινὰ ποιεύμενος σπᾶται ἐπὶ τὸν Μασίστην τὸν ἀκινάκην, ἀποκτεῖναι θέλων. καί μιν ἐπιθέοντα φρασθεὶς Ξειναγόρης ὁ Πρηξίλεω ἀνὴρ Ἁλικαρνησσεὺς ὄπισθε ἑστεὼς αὐτοῦ Ἀρταΰντεω, ἁρπάζει μέσον καὶ ἐξαείρας παίει ἐς τὴν γῆν· καὶ ἐν τούτῳ οἱ δορυφόροι οἱ Μασίστεω προέστησαν. ὁ δὲ Ξειναγόρης ταῦτα ἐργάσατο χάριτα αὐτῷ τε Μασίστῃ

Μασίστου καὶ Ἀρταΰντου φιλονεικία

---

18. παρὰ - 19 ἐστι Eustathius Il. p. 668

1. ἐμπόλια *ABC*𝔡 ‖ ἐπαναστήσαντας *R* ‖ 3. Πελοποννησίους Schweighaeuser ‖ 4. σφετέρων *L* ‖ ἀποικίων *R*, ἀποικεέων 𝔡 ‖ τουτέων z ‖ 7. στρατευόμενοι *R* ‖ 8. πίστει *C*𝔡 ‖ τε om. *ABC* ‖ ὁρκίοισι ἦ μὲν Krueger ‖ ἐμμένειν *R*𝔡z, ἐμμενεῖν reliqui ‖ ἀπονοστήσεσθαι-sz ‖ 12. ἄκρα] ἄκρα τε *R* ‖ 13. ἐγένετο *R* ‖ σάρδεις *R* ‖ 15. πάθει *AB* ‖ 16. τε καὶ om. 𝔡 ‖ 17. εἶναι om. 𝔡 ‖ 18. βασιλῆος z ‖ 20. ποιησάμενος z ‖ ἀκινάκεα z ‖ 21. φθὰς z ‖ 22. ὁ πρη- om. *R* ‖ ἁλικαρνησεὺς *CR*𝔡 ‖ ὄπισθεν *PR*𝔡 ‖ 23. ἐξαίρας *AB*, ἐξάρας z, ἐξάρας reliqui ‖ 24. οἱ om. *R*𝔡z ‖ 25. χάριτας et θέμενος 𝔡

τιθέμενος καὶ Ξέρξῃ, ἐκσώζων τὸν ἀδελφεὸν τὸν ἐκείνου· καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Ξειναγόρης Κιλικίης πάσης ἦρξε δόντος βασιλέος. τῶν δὲ κατ' ὁδὸν πορευομένων οὐδὲν ἔτι πλέον τούτων ἐγένετο, ἀλλ' ἀπικνέονται ἐς Σάρδις.

108 Ἐν δὲ τῇσι Σάρδισι ἐτύγχανε ἐὼν βασιλεὺς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπείτε ἐξ Ἀθηνέων προσπταίσας τῇ ναυμαχίῃ φυγὼν ἀπίκετο. τότε δὴ ἐν τῇσι Σάρδισι ἐὼν ἄρα ἤρα τῆς Μασίστεω γυναικός, ἐούσης καὶ ταύτης ἐνθαῦτα. ὡς δέ οἱ προσπέμποντι οὐκ ἐδύνατο κατεργασθῆναι, οὐδὲ βίην προσεφέρετο προμηθεόμενος τὸν ἀδελφεὸν Μασίστην· τὠυτὸ δὲ τοῦτο εἶχε καὶ τὴν γυναῖκα· εὖ γὰρ ἐπίστατο βίης οὐ τευξομένη· ἐνθαῦτα δὴ Ξέρξης ἐργόμενος τῶν ἄλλων πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον τῷ παιδὶ τῷ ἑωυτοῦ Δαρείῳ, θυγατέρα τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ Μασίστεω, δοκέων αὐτὴν μᾶλλον λάμψεσθαι ἢν ταῦτα ποιήσῃ. ἁρμόσας δὲ καὶ τὰ νομιζόμενα ποιήσας ἀπήλαυνε ἐς Σοῦσα· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖ τε ἀπίκετο καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωυτοῦ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα, οὕτω δὴ τῆς Μασίστεω μὲν γυναικὸς ἐπέπαυτο, ὁ δὲ διαμειψάμενος ἤρα τε καὶ ἐτύγχανε τῆς Δαρείου μὲν γυναικὸς Μασίστεω δὲ θυγατρός·

109 οὔνομα δὲ τῇ γυναικὶ ταύτῃ ἦν Ἀρταΰντη. χρόνου δὲ προϊόντος ἀνάπυστα γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. ἐξυφήνασα Ἄμηστρις ἡ Ξέρξεω γυνὴ φᾶρος μέγα τε καὶ ποικίλον καὶ θέης ἄξιον διδοῖ Ξέρξῃ. ὁ δὲ ἡσθεὶς περιβάλλεταί τε καὶ ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀρταΰντην· ἡσθεὶς δὲ καὶ ταύτῃ ἐκέλευσε αὐτὴν αἰτῆσαι ὅ τι βούλεταί οἱ γενέσθαι ἀντὶ τῶν αὐτῷ ὑπουργημένων·

ἔρως Ξέρξου τῆς Μασίστου γυναικὸς καὶ μετὰ ταῦτα τῆς θυγατρὸς Ἀρταΰντης γαμετῆς δὲ τοῦ ἑαυτοῦ παιδὸς Δαρείου

10. Priscianus XVIII 283

2. ἦρξε κιλικίης πάσης *P*, πάσης ἦρξε Κιλικίης z ‖ 3. βασιλῆος z ‖ πορευομένων βαρβάρων *Rz* ‖ ἔτι] ἐπὶ Werfer ‖ 4. ἐγένετο τούτων *CP*b, ἐγένετο τουτέων z ‖ ἀλλὰ et σάρδεις b ‖ 5. Ἐν] ἐπὶ *R* ‖ σάρδησιν *R*b ‖ 6. ἀθηναίων *BCRz* ‖ 7. δὲ *R* ‖ ἔρα *R*. an ἠράσθη? ‖ 9. προσέφερε *R* ‖ 10. προμυθεόμενος b ‖ ἀδελφὸν b. Prisc. ‖ ταυτὸ *C* ‖ 11. ἔχε z. an ἔσχε? ‖ εὖ τε γὰρ *PRz* ‖ ἠπίστατο b ‖ τεξομένη *B*[1] ‖ 12. πρήσει *C* ‖ 14. λάμψασθαι *C* ‖ 16. ἐκεῖ τε *ABC*z ἐκεῖσε ‖ 19. μὲν om. b ‖ μασίστεωι *B* ‖ 22. φάρος *BR*bz ‖ ποικίλω b ‖ 21. ταύτῃ] αὐτῇ *R* ‖ 25. ὃ βούλεται *R* ‖ οἱ om. *ABC*b ‖ ὑπουργημένων *R*

πάντα γὰρ τεύξεσθαι αἰτήσασαν· τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε πανοιχίῃ γενέσθαι, πρὸς ταῦτα εἶπε Ξέρξῃ "δώσεις μοι τὸ ἄν σε αἰτήσω;" ὁ δὲ πᾶν μᾶλλον δοκέων κείνην αἰτῆσαι ὑπισχνέετο καὶ ὤμοσε. ἡ δὲ ὡς ὤμοσε ἀδεῶς αἰτέει τὸ φᾶρος. Ξέρξης δὲ παντοῖος ἐγίνετο οὐ βουλόμενος δοῦναι, κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν, φοβεόμενος δὲ Ἄμηστριν, μὴ καὶ πρὶν κατεικαζούσῃ τὰ γινόμενα οὕτω ἐπευρεθῇ πρήσσων· ἀλλὰ πόλις τε ἐδίδου καὶ χρυσὸν ἄπλετον καὶ στρατόν, τοῦ ἔμελλε οὐδεὶς ἄρξειν ἀλλ' ἢ ἐκείνη. Περσικὸν δὲ κάρτα ὁ στρατὸς δῶρον. ἀλλ' οὐ γὰρ ἔπειθε, διδοῖ τὸ φᾶρος. ἡ δὲ περιχαρὴς ἐοῦσα τῷ δώρῳ ἐφόρεέ τε καὶ ἀγάλλετο. καὶ ἡ Ἄμη- 110
στρις πυνθάνεταί μιν ἔχουσαν· μαθοῦσα δὲ τὸ ποιεύμενον τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ εἶχε ἔγκοτον, ἡ δὲ ἐλπίζουσα τὴν μητέρα αὐτῆς εἶναι αἰτίην καὶ ταῦτα ἐκείνην πρήσσειν, τῇ Μασίστεω γυναικὶ ἐβούλευε ὄλεθρον. φυλάξασα δὲ τὸν ἄνδρα τὸν ἑωυτῆς Ξέρξην βασιλήιον δεῖπνον προτιθέμενον· τοῦτο δὲ τὸ δεῖπνον παρασκευάζεται ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεύς· οὔνομα δὲ τῷ δείπνῳ τούτῳ περσιστὶ μὲν τυκτά, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν τέλειον· τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται μοῦνον βασιλεὺς καὶ Πέρσας δωρέεται· ταύτην δὴ τὴν ἡμέρην φυλάξασα ἡ Ἄμηστρις χρηίζει τοῦ Ξέρξεω δοθῆναί οἱ τὴν Μασίστεω γυναῖκα. ὁ δὲ δεινόν τε καὶ ἀνάρσιον ἐποιέετο τοῦτο μὲν ἀδελφεοῦ γυναῖκα παραδοῦναι, τοῦτο δὲ ἀναιτίην ἐοῦσαν τοῦ πρήγματος τούτου· συν-

περὶ τοῦ παρὰ Πέρσαις γενεθλιακοῦ δείπνου τοῦ βασιλέως ὅπερ λέγεται Περσιστὶ τυκτά — Ἄμηστρις ἐπιβουλεύουσα τῇ Μασίστου γαμετῇ

15. Suidas v. φυλάξαντες. — 16. βασιλήιον – 20 δωρέεται Athenaeus p. 146

1. αἰτήσασα b ‖ 2. εἶπαι z ‖ 3. ἐάν *R* ‖ πάντα *R* ‖ ἐκείνην z ‖ αἰτήσεσθαι ὑπισχνέεται *R* ‖ 4. ὄμοσε *AB* ‖ φάρος *BR*bz ‖ 5. ἐγένετο *CP*z ‖ 6. φοβούμενος *R* ‖ δὲ om. *C* ‖ ἄμιστριν *C* ‖ καὶ om. *R* ‖ 7. κατεικαζούσῃ z : κατεικάζουσα ‖ γενόμενα b ‖ ἐπορεύθη *CR* ‖ 8. πόλεις *C*d ‖ 9. ὁ στρατὸς κάρτα *R* ‖ 10. φάρος *R*bz ‖ 11. ἐγάλλετο *R*, ἠγάλλετο *P*bz ‖ 12. ἔχουσα *C* ‖ 13. αὐτῇ *R* ‖ ἔχε z ‖ 17. ἐν ἡμέρῃ *R*. Athen. ‖ 18. ἐγίνετο *A* ‖ ὁ βασιλεύς *R*. Athen. ‖ τούτῳ om. Athen. ‖ 19. Ἑλληνιστὶ δὲ Athen. ‖ 20. τὴν om. *R* ‖ Πέρσαις z. Athen. ‖ 21. χρήιζει *P*z, χρήζει b, χρήξει *R*, χρῄζει z

111 ἧκε γὰρ τοῦ εἵνεκεν ἐδέετο. τέλος μέντοι ἐκείνης τε λιπαρεούσης καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξεργόμενος, ὅτι ἀτυχῆσαι τὸν χρηίζοντα οὔ σφι δυνατόν ἐστι βασιληίου δείπνου προκειμένου, κάρτα δὴ ἀέκων κατανεύει, καὶ παραδοὺς ποιέει ὧδε. τὴν μὲν κελεύει ποιέειν τὰ βούλεται, ὁ δὲ μεταπεμψάμενος τὸν ἀδελφεὸν λέγει τάδε. "Μασίστα, σὺ εἶς Δαρείου τε παῖς καὶ ἐμὸς ἀδελφεός, πρὸς δ' ἔτι τούτοισι καὶ εἶς ἀνὴρ ἀγαθός. γυναικὶ δὴ ταύτῃ τῇ νῦν συνοικέεις μὴ συνοίκεε, ἀλλά τοι ἀντ' αὐτῆς ἐγὼ δίδωμι θυγατέρα τὴν ἐμήν. ταύτῃ συνοίκεε· τὴν δὲ νῦν ἔχεις, οὐ γὰρ δοκέει ἐμοί, μὴ ἔχε γυναῖκα." ὁ δὲ Μασίστης ἀποθωυμάσας τὰ λεγόμενα λέγει τάδε. "ὦ δέσποτα, τίνα μοι λόγον λέγεις ἄχρηστον, κελεύων μοι γυναῖκα, ἐκ τῆς μοι παῖδες νεηνίαι τε εἰσὶ καὶ θυγατέρες, τῶν καὶ σὺ μίαν τῷ παιδὶ τῷ σεωυτοῦ ἠγάγεο γυναῖκα, αὐτή τέ μοι κατὰ νόον τυγχάνει κάρτα ἐοῦσα, ταύτην με κελεύεις μετέντα θυγατέρα τὴν σὴν γῆμαι; ἐγὼ δὲ βασιλεῦ μεγάλα μὲν ποιεῦμαι ἀξιεύμενος θυγατρὸς τῆς σῆς, ποιήσω μέντοι τούτων οὐδέτερα. σὺ δὲ μηδαμῶς βιῶ πρήγματος τοιοῦδε δεόμενος· ἀλλὰ τῇ τε σῇ θυγατρὶ ἀνὴρ ἄλλος φανήσεται ἐμεῦ οὐδὲν ἥσσων, ἐμέ τε ἔα γυναικὶ τῇ ἐμῇ συνοικέειν." ὁ μὲν δὴ τοιούτοισι ἀμείβεται, Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς λέγει τάδε. "οὕτω τοι, Μασίστα, πέπρηχται· οὔτε γὰρ ἄν τοι δοίην θυγατέρα τὴν ἐμὴν γῆμαι, οὔτε ἐκείνῃ πλεῦνα χρόνον συνοικήσεις, ὡς

Ξέρξου πρὸς Μασίστην συμβουλὴ ὑπὲρ τοῦ μηκέτι συνεῖναι τῇ οἰκείᾳ γαμετῇ

---

22. οὔτε - 23 ἐμήν Thomas M. p. 92

1. ἕνεκεν b ‖ μέντοι γε *R* ‖ κείνης sine τε *C* ‖ 3. χρήιζοντα *P*, χρήζοντα *R*b, χρῄζοντα z ‖ 4. ὧιδε *P* ‖ 5. μεταμειψάμενος b ‖ 8. δὰ *R*bz ‖ νυν *AB* ‖ ἀλλὰ - 9 συνοίκεε om. *R* ‖ 10. δοκέεις μοι *R* ‖ 11. ἀποθωυμάσας *P*z: ἀποθωμάσας ‖ 12. λόγον μοι *A* ‖ 13. με *R* ‖ τε ante νεηνίαι *ABC*b ‖ εἰσὶ τρεῖς z ‖ τῶν καὶ] τῶ *R* ‖ 14. μία *R*, μίην z ‖ παιδὶ τῷ] παιδὶ *C*b ‖ ἠγάγετο *R*, ἤγαγες b ‖ αὐτή *ABR*: αὕτη ‖ 15. τυγχάνει κατὰ νόον *C* ‖ με om. *CP*, μὲν *R* ‖ μετέντα *R*: μεθέντα ‖ 16. τὴν om. *R* ‖ σὴν] σεωυτοῦ z ‖ μέγα *R* ‖ 17. ἀξιόμενος b ‖ τουτέων z ‖ οὐδέτερον *R* ‖ 18. τοιούτου *R* ‖ 20. ἥσσω z ‖ συνοικεῖν *R* ‖ 21. τούτοισιν ἀμείβετο *R* ‖ 22. τοι] δή τοι z ‖ δώιην *AB*. Thom. (codicum pars), δώην *CP*b, δοίην ἔτι *R* ‖ 23. γῆμαι] γυναῖκα *R* ‖ πλεῦνα] ἔτι πλεῦνα *R*z ‖ ὡς om. b

μάθῃς τὰ διδόμενα δέκεσθαι." ὁ δὲ ὡς ταῦτα ἤκουσε, εἴπας τοσόνδε ἐχώρεε ἔξω "δέσποτα, οὐ δή κου με ἀπώλεσας;" ἐν 112
δὲ τούτῳ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ, ἐν τῷ Ξέρξης τῷ ἀδελφεῷ διελέγετο, ἡ Ἄμηστρις μεταπεμψαμένη τοὺς δορυφόρους τοῦ Ξέρξεω διαλυμαίνεται τὴν γυναῖκα τοῦ Μασίστεω· τούς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα κυσὶ προέβαλε καὶ ῥῖνα καὶ ὦτα καὶ χείλεα καὶ γλῶσσαν ἐκταμοῦσα ἐς οἰκόν μιν ἀποπέμπει διαλελυμασμένην. ὁ δὲ Μασίστης οὐδέν κω ἀκηκοὼς τούτων, 113
ἐλπόμενος δέ τί οἱ κακὸν εἶναι, ἐσπίπτει δρόμῳ ἐς τὰ οἰκία. ἰδὼν δὲ διεφθαρμένην τὴν γυναῖκα, αὐτίκα μετὰ ταῦτα συμβουλευσάμενος τοῖσι παισὶ ἐπορεύετο ἐς Βάκτρα σύν τε τοῖσι ἑωυτοῦ υἱοῖσι καὶ δή κου τισὶ καὶ ἄλλοισι ὡς ἀποστήσων νομὸν τὸν Βάκτριον καὶ ποιήσων τὰ μέγιστα κακῶν βασιλέα· τά περ ἂν καὶ ἐγένετο, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, εἴ περ ἔφθη ἀναβὰς ἐς τοὺς Βακτρίους καὶ τοὺς Σάκας· καὶ γὰρ ἔστεργόν μιν καὶ ἦν ὕπαρχος τῶν Βακτρίων. ἀλλὰ γὰρ Ξέρξης πυθόμενος ταῦτα ἐκεῖνον πρήσσοντα, πέμψας ἐπ' αὐτὸν στρατιὴν ἐν τῇ ὁδῷ κατέκτεινε αὐτόν τε ἐκεῖνον καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ τὴν στρατιὴν τὴν ἐκείνου. κατὰ μὲν τὸν ἔρωτα τὸν Ξέρξεω καὶ τὸν Μασίστεω θάνατον τοσαῦτα ἐγένετο.

Οἱ δὲ ἐκ Μυκάλης ὁρμηθέντες Ἕλληνες ἐπ' Ἑλλησπόντου 114
πρῶτον μὲν περὶ Λεκτὸν ὅρμεον, ὑπὸ ἀνέμων ἀπολαμφθέντες, ἐνθεῦτεν δὲ ἀπίκοντο ἐς Ἄβυδον καὶ τὰς γεφύρας εὗρον διαλελυμένας, τὰς ἐδόκεον εὑρήσειν ἔτι ἐντεταμένας, καὶ τούτων οὐκ ἥκιστα εἵνεκεν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἀπίκοντο. τοῖσι μέν νυν ἀμφὶ Λευτυχίδην Πελοποννησίοισι ἔδοξε

Ἄμηστρις λυμαινομένη τὴν Μασίστεω γυναῖκα καὶ ἀναίρεσις Μασίστου περὶ τῶν ἐπ' Ἑλλησπόντου πλευσάντων Ἑλλήνων ὑποστροφὴ Πελοποννησίων καὶ πολιορκία Σηστοῦ ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων

1. ἤκουσε ταῦτα *R* ‖ 2. δή κω Schaefer ‖ ἀπώλεσας. vulgo ‖ 3. ἐν ᾧ *R* ‖ ἀδελφῷ b ‖ 5. ξέρξεω *B* ‖ τοῦ] τὴν *Rz* ‖ μασίστεω *B* ‖ 6. μαστοὺς *R* ‖ 7. μιν om. b ‖ 8. κω om. b ‖ τουτέων z ‖ 9. δ' ἔτι οἱ *R* ‖ 11. βάκτραν *C* ‖ 12. που b ‖ νόμον *CR*b ‖ 13. κακὸν b ‖ βασιλῆα z ‖ 14. δοκέει z ‖ 15. ἔστεργόν τε μιν *R*bz ‖ 18. κατέκτεινεν *Bpr.* b, κτείνει *R*, κατέκτειναν z ‖ πέδας z ‖ αὐτοῦ z ‖ 21. ἐπὶ b ‖ 22. ὅρμεον *ABsv*: ὥρμεον ‖ ὑπὸ ἀνέμων om. b ‖ 25. τουτέων et ἕνεκα z ‖ 26. λευτυχίδεα *R*bz

ἀποπλέειν ἐς τὴν Ἑλλάδα, Ἀθηναίοισι δὲ καὶ Ξανθίππῳ τῷ στρατηγῷ αὐτοῦ ὑπομείναντας πειρᾶσθαι τῆς Χερσονήσου. οἱ μὲν δὴ ἀπέπλεον, Ἀθηναῖοι δὲ ἐκ τῆς Ἀβύδου δια-
115 βάντες ἐς τὴν Χερσόνησον Σηστὸν ἐπολιόρκεον. ἐς δὲ τὴν Σηστὸν ταύτην, ὡς ἐόντος ἰσχυροτάτου τείχεος τῶν ταύτῃ, συνῆλθον, ὡς ἤκουσαν παρεῖναι τοὺς Ἕλληνας ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ἔκ τε τῶν ἀλλέων τῶν περιοικίδων, καὶ δὴ καὶ ἐκ Καρδίης πόλιος Οἰόβαζος ἀνὴρ Πέρσης, ὃς τὰ ἐκ τῶν γεφυρέων ὅπλα ἐνθαῦτα ἦν κεκομικώς. εἶχον δὲ ταύτην ἐπιχώριοι Αἰολέες, συνῆσαν δὲ Πέρσαι τε καὶ τῶν ἄλλων συμ-
116 μάχων συχνὸς ὅμιλος. ἐτυράννευε δὲ τούτου τοῦ νομοῦ Ξέρξεω ὕπαρχος Ἀρταΰκτης, ἀνὴρ μὲν Πέρσης, δεινὸς δὲ καὶ ἀτάσθαλος, ὃς καὶ βασιλέα ἐλαύνοντα ἐπ' Ἀθήνας ἐξηπάτησε, τὰ Πρωτεσίλεω τοῦ Ἰφίκλου χρήματα ἐξ Ἐλαιοῦντος ὑπελόμενος. ἐν γὰρ Ἐλαιοῦντι τῆς Χερσονήσου ἐστὶ Πρωτεσίλεω τάφος τε καὶ τέμενος περὶ αὐτόν, ἔνθα ἦν χρήματα πολλὰ καὶ φιάλαι χρύσεαι καὶ ἀργύρεαι καὶ χαλκὸς καὶ ἐσθὴς καὶ ἄλλα ἀναθήματα, τὰ Ἀρταΰκτης ἐσύλησε βασιλέος δόντος. λέγων δὲ τοιάδε Ξέρξην διεβάλετο. "δέσποτα, ἔστι οἶκος ἀνδρὸς Ἕλληνος ἐνθαῦτα, ὃς ἐπὶ γῆν σὴν στρατευσάμενος δίκης κυρήσας ἀπέθανε· τούτου μοι δὸς τὸν οἶκον, ἵνα καί τις μάθῃ ἐπὶ γῆν τὴν σὴν μὴ στρατεύεσθαι." ταῦτα λέγων εὐπετέως ἔμελλε ἀναπείσειν Ξέρξην δοῦναι ἀνδρὸς οἶκον, οὐδὲν ὑποτοπηθέντα τῶν ἐκεῖνος ἐφρόνεε. ἐπὶ γῆν δὲ τὴν βασιλέος στρατεύεσθαι Πρωτεσίλεων ἔλεγε νοέων τοιάδε·

ὅτι ἀπατήσας Ἀρταΰκτης Ξέρξην τὰ ἐν τῷ Πρωτεσιλάου τάφῳ ἀφείλετο χρήματα

5. Eustathius Dion. 513

2. χερρονήσου *CP* ‖ 3. διαβαλόντες *R* ‖ 4. χερρόνησον *CP* ‖ 7. ἄλλων *L* ‖ δὴ καὶ] δὴ *R* ‖ 8. οἰάβαζος *R* ‖ 9. ἔχον z ‖ 11. τούτου post νομ *R* ‖ νόμου *C*b ‖ 12. δεινός τε *CR* ‖ 13. βασιλῆα z ‖ 14. προτεσίλεω *B* ‖ ἐξ] τὰ ἐξ ? ‖ ἐλεοῦντος *ABR*z ‖ 15. ὑφελόμενος *L* praeter *R* qui αἰτήσας ‖ ἐλεοῦντι *ABR*z ‖ χερρονήσου *CP*b ‖ προτεσίλεω *B* ‖ 16. ἔην z ‖ 18. βασιλῆος z ‖ 19. Ξέρξεα z ‖ διεβάλλετο *R*b ‖ οἰκός ἐστιν *R* ‖ 20. γῆν τὴν σὴν *R* ‖ στρατευόμενος *PR*z ‖ 22. τις καὶ *R* ‖ λέγων om. b ‖ 23. Ξέρξεα z ‖ δοῦναί οἱ τοῦ ἀνδρὸς ? ‖ 25. βασιλέως b, βασιλῆος z ‖ ποιέων *R*

τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι ἑωυτῶν εἶναι Πέρσαι καὶ τοῦ
αἰεὶ βασιλεύοντος. ἐπεὶ δὲ ἐδόθη τὰ χρήματα, ἐξ Ἐλαιοῦν-
τος ἐς Σηστὸν ἐξεφόρησε καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε καὶ ἐνέμετο,
αὐτός τε ὅκως ἀπίκοιτο ἐς Ἐλαιοῦντα ἐν τῷ ἀδύτῳ γυναιξὶ
ἐμίσγετο. τότε δὲ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων οὔτε παρε-
σκευασμένος ἐς πολιορκίην οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλλη-
νας, ἀφύκτως δέ κως αὐτῷ ἐπέπεσον. ἐπεὶ δὲ πολιορκεομέ- 117
νοισί σφι φθινόπωρον ἐπεγίνετο, καὶ ἤσχαλλον οἱ Ἀθηναῖοι
ἀπό τε τῆς ἑωυτῶν ἀποδημέοντες καὶ οὐ δυνάμενοι ἐξελεῖν
τὸ τεῖχος, ἐδέοντό τε τῶν στρατηγῶν ὅκως ἀπάγοιέν σφεας
ὀπίσω, οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν πρὶν ἢ ἐξέλωσι ἢ τὸ Ἀθηναίων
κοινόν σφεας μεταπέμψηται· οὕτω δὴ ἔστεργον τὰ πα-
ρεόντα. οἱ δὲ ἐν τῷ τείχεϊ ἐς πᾶν ἤδη κακοῦ ἀπιγμένοι 118
ἦσαν, οὕτω ὥστε τοὺς τόνους ἕψοντες τῶν κλινέων ἐσιτέ-
οντο. ἐπείτε δὲ οὐδὲ ταῦτα ἔτι εἶχον, οὕτω δὴ ὑπὸ νύκτα
οἴχονται ἀποδράντες οἵ τε Πέρσαι καὶ ὁ Ἀρταΰκτης καὶ ὁ
Οἰόβαζος, ὄπισθε τοῦ τείχεος καταβάντες, τῇ ἦν ἐρημότατον
τῶν πολεμίων. ὡς δὲ ἡμέρη ἐγένετο, οἱ Χερσονησῖται ἀπὸ
τῶν πύργων ἐσήμηναν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὸ γεγονὸς καὶ τὰς
πύλας ἄνοιξαν. τῶν δὲ οἱ μὲν πλεῦνες ἐδίωκον, οἱ δὲ τὴν
πόλιν εἶχον. Οἰόβαζον μέν νυν ἐκφεύγοντα ἐς τὴν Θρηίκην 119
Θρήικες Ἀψίνθιοι λαβόντες ἔθυσαν Πλειστώρῳ ἐπιχωρίῳ
θεῷ τρόπῳ τῷ σφετέρῳ, τοὺς δὲ μετ' ἐκείνου ἄλλῳ τρόπῳ
ἐφόνευσαν. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἀρταΰκτην ὕστεροι ὁρμηθέντες

δίωξις Περσῶν τῶν ἀπολιπόντων Σηστὸν καὶ Ἀρταΰκτου καὶ τοῦ παιδὸς ἀναίρεσις

---

18. Χερσονησῖται – 19 γεγονός (Stephanus Byz. v. Χερρόνησος)

1. ἅπασαν *R* ‖ πέρσαι εἶναι *Pz* ‖ 2. ἐλεοῦντος *ABRz* ‖ 4. ἐλεοῦντα *ABRz* ‖ 7. ἀφυλάκτω τε κως *R* ‖ 8. ἐπεγένετο *PR*bz ‖ καὶ om. *R*b ‖ ἤσχαλον (λ supra) *A*, ἤσχαλον *CRz* ‖ 10. ἀπαγάγοιεν *Rz* ‖ σφέας *L* ‖ 11. πρινὴ *AB* ‖ 12. κοινὸν σφέας z ‖ 13. δ' *ARz* ‖ τείχει *ABR* ‖ ἐς] ἀμφὶ τὸν ἀρταΰκτεα ἐς *Rz* ‖ ἤδη] δὴ *R* ‖ 14. ἔσαν z ‖ οὕτως *ABR* ‖ ἕψοντες *R*, ἑψῶντες b ‖ 15. ἔχον z ‖ δὴ om. *R* ‖ 16. οἴχοντο *R*. Krueger ‖ καὶ οἰόβαζος *ABP*b ‖ 17. ὄπισθεν *R* ‖ τοῦ ἦν ἐρημότατος *R* ‖ 18. τῶν om. z ‖ χερρονησῖται Steph. codd. ‖ 19. ἐσημήναντο *R*. Steph. ‖ 20. πλεῦνες om. *P'*b ‖ 21. ἔχον z ‖ ἐκφυγόντα *R* ‖ θρήκην *R* ‖ 22. θρήικες *AB*, θρῆκες *R* ‖ 24. ἀρταΰντην *C* ‖ ὕστερον *CR*

φεύγειν, καὶ ὡς κατελαμβάνοντο ὀλίγον ἐόντες ὑπὲρ Αἰγὸς ποταμῶν, ἀλεξόμενοι χρόνον ἐπὶ συχνὸν οἱ μὲν ἀπέθανον οἱ δὲ ζῶντες ἐλάμφθησαν. καὶ συνδήσαντές σφεας οἱ Ἕλληνες ἦγον ἐς Σηστόν, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ Ἀρταΰκτην δεδεμένον
120 αὐτόν τε καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ. καί τεῳ τῶν φυλασσόντων λέγεται ὑπὸ Χερσονησιτέων ταρίχους ὀπτῶντι τέρας γενέσθαι τοιόνδε· οἱ τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ἐπάλλοντό τε καὶ ἤσπαιρον ὅκως περ ἰχθύες νεοάλωτοι. καὶ οἱ μὲν περιχυθέντες ἐθώυμαζον, ὁ δὲ Ἀρταΰκτης ὡς εἶδε τὸ τέρας, καλέσας τὸν ὀπτῶντα τοὺς ταρίχους ἔφη "ξεῖνε Ἀθηναῖε, μηδὲν φοβέο τὸ τέρας τοῦτο· οὐ γὰρ σοὶ πέφηνε, ἀλλ' ἐμοὶ σημαίνει ὁ ἐν Ἐλαιοῦντι Πρωτεσίλεως ὅτι καὶ τεθνεὼς καὶ τάριχος ἐὼν δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι. νῦν ὦν ἄποινά μοι τάδε ἐθέλω ἐπιθεῖναι, ἀντὶ μὲν χρημάτων τῶν ἔλαβον ἐκ τοῦ ἱροῦ ἑκατὸν τάλαντα καταθεῖναι τῷ θεῷ, ἀντὶ δ' ἐμεωυτοῦ καὶ τοῦ παιδὸς ἀποδώσω τάλαντα διηκόσια Ἀθηναίοισι περιγενόμενος." ταῦτα ὑπισχόμενος τὸν στρατηγὸν Ξάνθιππον οὐκ ἔπειθε· οἱ γὰρ Ἐλαιούσιοι τῷ Πρωτεσίλεῳ τιμωρέοντες ἐδέοντό μιν καταχρησθῆναι, καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ ταύτῃ νόος ἔφερε. ἀπαγαγόντες δὲ αὐτὸν ἐς τὴν ἀκτὴν ἐς τὴν Ξέρξης ἔζευξε τὸν πόρον, οἱ δὲ λέγουσι ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν ὑπὲρ Μαδύτου πόλιος, σανίδας προσπασσαλεύσαντες ἀνεκρέμασαν· τὸν δὲ παῖδα ἐν ὀφθαλμοῖσι τοῦ
121 Ἀρταΰκτεω κατέλευσαν. ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἀπέπλεον ἐς

περὶ τοῦ ἐπὶ τοῖς ὀπτωμένοις ταρίχοις φανέντος τέρατος

7. τάριχοι - 8 νεοάλωτοι Eustathius Od. p. 1728. — οἱ τάριχοι - 8 ἤσπαιρον Athenaeus p. 119. Lexicon Vindob. p. 177. Crameri Anecd. Paris. IV p. 248. — 10. Bekkeri Anecd. p. 309

1. καὶ om. z ‖ 2. ποταμοῦ sz ‖ 4. ἤγαγον R ‖ ἐπὶ b ‖ αὐτέων z ‖ 5. καὶ τέωι P ‖ 6. χερρονησιτέων CPR, χερσονητέων R, χερσονησιωτέων z ‖ ταρίχου R ‖ τέρας τὲ γενέσθαι R ‖ 7. τε om. Athen. Lex. Vind. Cram. An. ‖ 8. ἔσπαιρον bz, ἔσπερον R. Lex. Vind., ἤσπερον Eust. ‖ οἱ ἰχθύες R ‖ νεάλωτοι Rz. Eust. ‖ 9. ἐθώμαζον ABCb ‖ 11. φοβέετο τὸ R ‖ 12. ἐλεοῦντι Rz ‖ πρωτεσίλεος AB ‖ 13. συνέσθαι R ‖ 14. μοι Pavius: οἱ ‖ ἐπιχθῆναι ABC, ἐπαχθῆναι b ‖ μὲν γὰρ b ‖ 16. ἀντὶ δ' om. R ‖ 17. ὑποσχόμενος bz ‖ 18. ἐλεούσιοι R, Ἐλεούντιοι z ‖ Πρωτεσιλάῳ z ‖ 20. ὁ νόος z ‖ 22. πόλεος z ‖ σανίδα z. σανίδι Reiske, πρὸς σανίδα Dobree

τὴν Ἑλλάδα, τά τε ἄλλα χρήματα ἄγοντες καὶ δὴ καὶ τὰ ὅπλα τῶν γεφυρέων ὡς ἀναθήσοντες ἐς τὰ ἱρά. καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο οὐδὲν ἔτι πλέον τούτων ἐγένετο.

Τούτου δὲ τοῦ Ἀρταΰκτεω τοῦ ἀνακρεμασθέντος προ- 122
πάτωρ Ἀρτεμβάρης ἐστὶ ὁ Πέρσῃσι ἐξηγησάμενος λόγον τὸν ἐκεῖνοι ὑπολαβόντες Κύρῳ προσήνειχαν λέγοντα τάδε. "ἐπεὶ Ζεὺς Πέρσῃσι ἡγεμονίην διδοῖ, ἀνδρῶν δὲ σοὶ Κῦρε, κατελὼν Ἀστυάγην, φέρε, γῆν γὰρ ἐκτήμεθα ὀλίγην καὶ ταύτην τρηχέαν, μεταναστάντες ἐκ ταύτης ἄλλην ἔχωμεν ἀμείνω. εἰσὶ δὲ πολλαὶ μὲν ἀστυγείτονες πολλαὶ δὲ καὶ ἑκαστέρω, τῶν μίαν σχόντες πλέοσι ἐσόμεθα θωυμαστότεροι. οἰκὸς δὲ ἄνδρας ἄρχοντας τοιαῦτα ποιέειν· κότε γὰρ δὴ καὶ παρέξει κάλλιον ἢ ὅτε γε ἀνθρώπων τε πολλῶν ἄρχομεν πάσης τε τῆς Ἀσίης;" Κῦρος δὲ ταῦτα ἀκούσας, καὶ οὐ θωυμάσας τὸν λόγον, ἐκέλευε ποιέειν ταῦτα, οὕτω δὲ αὐτοῖσι παραίνεε κελεύων παρασκευάζεσθαι ὡς οὐκέτι ἄρξοντας ἀλλ' ἀρξομένους· φιλέειν γὰρ ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς γίνεσθαι· οὐ γάρ τι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι καρπόν τε θωυμαστὸν φύειν καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. ὥστε συγγνόντες Πέρσαι οἴχοντο ἀποστάντες, ἑσσωθέντες τῇ γνώμῃ πρὸς Κύρου, ἄρχειν τε εἵλοντο λυπρὴν οἰκέοντες μᾶλλον ἢ πεδιάδα σπείροντες ἄλλοισι δουλεύειν.

ἀπόπλους Ἀθηναίων εἰς τὴν Ἑλλάδα περὶ τῆς πρὸς Κῦρον Ἀρτεμβάρους γνώμης ἐπὶ τοῦ μεταναστῆναι ////// περσίδος (*B*)

3. ἐπὶ Werfer ‖ πλέον om. *C* ‖ τουτέων z ‖ 5. λόγον] τὸν λόγον *R* ‖ 6. λέγον *R* ‖ 7. σὺ s. cod. Palat. 152 (25.) ‖ 8. Ἀστυάγεα z ‖ 9. τρηχεῖαν *R*, τρηχέην ceteri ‖ σχῶμεν *R* ‖ 10. καὶ om. *R* ‖ ἑκαστέρωι *ABP*, ἑκατέρω *C* ‖ 11. μίην z ‖ σχῶντες *C*, ἔχοντες *R* ‖ πλείοσι *ABC*b ‖ θωμαστότεροι *ABC*b, θωμαϋστότεροι *R* ‖ οἰκὸς *PR*: εἰκὸς ‖ ἄνδρας ἄρχοντας *AB*: ἄνδρας ἔχοντας *R*, ἄρχοντας ἄνδρας reliqui ‖ 12. κότερα γὰρ *R* ‖ 13. ὅτε] οὔτε *R* ‖ 14. θωμάσας *ABC*b ‖ 15. παραίνεε s: παρῄνεε ‖ 16. ἀρξαμένους *C* ‖ 17. μαλακοὺς ἄνδρας *R* ‖ 18. τοι bz ‖ θωμαστὸν *ABC*b

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Θ̄ | ΧΧΗΗΗΠΙ *AB*, ἡροδότου ἱστοριῶν ἐνάτη *C*, ἡροδότου ἱστοριῶν θ̄. *R*, τέλος ἡροδότου ἱστοριῶν θ'. b, ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΗΡΟΔΟΤΟΥ. z

ΣΧΟΛΙΑ

Σ Χ Ο Λ Ι Α

Tom. I. A

p. 7, 17 ὁ Ἄτυς οὗτος καὶ Λυδὸς ὕστερος Τρώων μάχης. A^2 B^2 *Rd* c. 7

16, 21 ἀνακῶς] ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς. B^3 24

21, 9 σπερχθεὶς] ῥιφείς, λυπηθείς, ταραχθείς, θυμωθείς. A^2. ταραχθείς, θυμωθείς. B^2 32

22, 15 ἄτην] ζημίαν. *A*

27, 4 ἤια] παρεγενόμην. *B* 42

22 περιημεκτέων] δυσφορῶν. B^2 44

33, 10 σὺ μὲν ὦ Κροῖσε τῷ ἐν Δελφοῖς χρηστηρίῳ θαρρήσας κατὰ τοῦ Κύρου ἐξώρμησας· ὁ δὲ Κῦρος τὸν μέγιστον προφήτην Δανιὴλ μετακαλεσάμενος καὶ ἐρωτήσας καὶ μαθὼν ἐξ αὐτοῦ ὅτι σε καὶ ἡττήσει καὶ αἰχμάλωτον λήψεται, τὸν πρὸς σὲ συνεκρότησε πόλεμον, καὶ ὁ μὲν σοὶ δοθεὶς χρησμὸς ἐψεύσθη, ἡ δὲ τοῦ Δανιὴλ προφητεία ἠλήθευσε. *R* 53

34, 16 Πίνδος πόλις τὸ νῦν μέρος. *q* 56

41, 1 χρησμὸς ἐν τοῖς Θησέως βίοις ἀναφερόμενος. 65
Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ ὃς νῦν κατὰ λάϊνον οὐδόν
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρηστήριον εἰσαναβαίνει.
Ἤλυθεν εὐνομίην διζήμενος, αὐτὰρ ἐγώ τοι
Δώσω ἣν οὐκ ἄλλη ἐπιχθονίων πόλις ἕξει. *A*

46, 5 ἀναξυρὶς καλεῖται τὸ δερμάτινον ὑπόδημα. πρῶτοι δὲ Πέρσαι καταδεδείχασι τοιαῦτα. οἱ γὰρ Ἕλληνες τὸ πρὶν πεδίλοις ἐχρῶντο ἃ οὐ σκύτινα ἀλλὰ λίνεα ἢ εἴρινα . . . . λέγουσιν ὡς ἀναξυρίδες εἰσὶ τὰ παρὰ Ἕλλησι βρακία λεγόμενα. *BR* 71

---

71. 3. ἢ — ὡς et εἰσὶ om. *R*

Tom. I. A

p. 47, 4 ἀναισιμοῦνται] διανύονται. *B*. διανύονται, ἀναλοῦνται. *R* c. 72

48, 11 συνήνειχε] συμβέβηκεν. *B* 74

50, 23 ἐνένωτο] ἐνενοεῖτο τὸ πλῆρες. *R* 77

56, 14 εὐεστοῖ] εὐθηνίᾳ. *A* 85

εὐεστοῖ. εὐθηνίᾳ, καταστάσει. εὐεστώ. ὅτι Δημόκριτος ὁ Ἀβδηρίτης τέλος τῆς εὐθυμίας εἶναι λέγει, οὐ τὴν αὐτὴν οὖσαν τῇ ἡδονῇ, ὡς ἔνιοι παρακούσαντες ἐξεδέξαντο, ἀλλὰ καθ' ἣν γαληνῶς καὶ εὐσταθῶς ἡ ψυχὴ διάγει, ὑπὸ μηδενὸς τυραννουμένη φόβου ἢ δεισιδαιμονίας ἢ ἄλλου τινὸς πάθους. καλεῖ δὲ αὐτὴν καὶ εὐεστὼ καὶ πολλοῖς ἄλλοις ὀνόμασιν. *B*[3] (e Suida v. εὐεστώ)

58, 2 λιπαρεόντων] ἐγκειμένων, ὀχλούντων. *B* 86

60, 7 λεγόντων] λεγέτωσαν. *B* 89

63, 18 οὖροι] οὖρος ὁ τῆς γῆς ὅρος καὶ φύλαξ παρὰ τούτῳ μόνῳ τῷ Ἡροδότῳ. *B*[3] 93

65, 17 μετεξέτεροι] αὐτῶν ἔνιοι. *B*[3] 95

68, 1 σανδαράκινοι] ὃ λαζουρὶ φασίν. *B*[2] 98

9 τοῦτο καὶ νῦν φυλάττεται παρὰ τῶν Τούρκων. *B*[3] 99

72, 2 ἀνδρὸς ὡραίην] ἐπίκαιρον ἀνδρί, πρὸς γάμου καιρὸν ἀφιγμένην. *A*[3] *B* 107

73, 5 οὐ τῇ] οὐχ ὡς ἐνετείλατο. *A*[3] *B* 109

75, 6 πρόκα. εὐθύς, παραχρῆμα. *B*[3] 111

24 χάρτα] πάνυ. *B* 113

76, 25 περιημέκτεε] ἐδυσχέραινεν οἰκτιζόμενος, ταρασσόμενος, χαλεπῶς φέρων. *A*[3] *B* 114

79, 11 πάλιν] ἐναντίως, κεχρυμμένως. *A*[3] *B* 118

81, 27 ἐς φαῦλον] ἐς τὸ εὐτελές. *B* 120

83, 19 τὸ βυβλίον] τὴν ἐπιστολήν. *B* 124

84, 14 ἁλίην] ἄθροισιν. *B* 125

21 Οἱ Πέρσαι Ἀρταῖοι τὸ παλαίτατον ὠνομάζοντο. ἐπεὶ δὲ Περσεὺς ὁ ἐκ Δανάης τῆς Ἀκρισίου ἐξ Ἄργους παρεγένετο αὐτοῖς καὶ γήμας Ἀνδρομέδαν τὴν Κηφέως Πέρσην ἐποιήσατο παῖδα, ἐκ τοῦδε Πέρσαι ἐπωνομάσθησαν. γήμαντος δὲ τοῦ Ἀχαιμένους τὴν

85, 2. τὴν εὐθυμίαν Suid. et Diogen. L. IX. 45 ‖ 93. οὖρος cod. ‖ 107. ἀφικομένην *A*[3]

Tom. I. A

θυγατέρα Βήλου τοῦ Ἀσσυρίου, ὁ ἐξ αὐτῶν τεχθεὶς Ἀχαιμένης ἐκλήθη, καὶ βασιλεύσας μετὰ τὸν φύντα, ἐκάλεον αὐτὸν Ἀχαιμενίδαν. *B*[2]

p. 86, 20 ἀνέγνωσαν] ἀνέπεισαν. *B* c. 128

24 ἐσσώθη] ἡττήθη. *B*

90, 4 στέγαρχος] ὁ τοῦ οἴκου κύριος ἢ ὁ ἄρχων στέγης. *B*[2] 133

20 σχο. οἱ ἄγχιστα. οἱ τρίτοι. *AB* 134

22 σχο. τὸ ἐγγύτερον τῶν Μήδων. *A*

91, 4 κακὸν τὸ διδασκάλιον. *B*[2] 135

5 τοῦτο ἔτι παρὰ τοῖς νῦν Τούρκοις τηρεῖται. *B*[3]

99, 16 σινάμωρον. πορνικόν. καὶ σινάμωρος. ὁ κακόσχολος. Ἡρόδοτος. καὶ σιναμωρουμένη. συνεχῶς ἀνδρὶ συνουσιάζουσα. οὕτως Ἀριστοφάνης. *B*[3] 152

100, 6 καθ' ἣν Βαλτάσαρ ὁ Ναβουχοδονοσόρου παῖς κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ἐβασίλευεν· ὃν καὶ ἀνεῖλεν Κῦρος χρώμενον ἐπὶ τραπέζης τοῖς ἐξ Ἱερουσαλὴμ χρυσέοις ἱεροῖς σκεύεσι. *B* 153

101, 4 ἀναμάξας] ἀναφυράσας, σκευάσας. *B* 155

104, 18 τειχήρεας] ἀντὶ εἴσω τοῦ τείχους. *B*[3] 162

105, 13 ἐρεῖψαι, ἐκ τοῦ ἐρείπω, οἷον προμαχῶνα καταβαλεῖν ἕνα καὶ οἴκημα ἓν ἐδαφίσαι. ὧν τὸ μὲν ἐκ τοῦ ἐρείπω, τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἀρῶ, ἀρόσω, ἀρόσαι. *B* 164

114, 8 ἀναισιμώθη] ἐξεχοίσθη, ἐξεφορήθη, ἀνετέθη πλινθευθεῖσα. ἐν ἄλλοις ἡ λέξις σημαίνει τὸ ἠνύσθη καὶ ἐδαπανήθη. *B* 179

118, 7 ἀναισίμου] ἀνεσώριζεν, ἀνετίθει χέουσα παρὰ τὰ χείλη τοῦ ποταμοῦ, τουτέστι κατεδαπάνα. *B* 185

124, 3 χηλωνηίοισι] γερανίοις. ἐκ τοῦ χηλόν. Ὅμηρος· αὖα περίκηλα. *B* 193

125, 4 κωνώπια εἰσὶν οἱ ψῆνες τὰ γινόμενα ἐν τοῖς ὀλόνθοις. *ABd*

15 βίκους] ἀγγεῖα. *B*[2] 194

126, 7 εἰρίνεον] μάλινον. *B* 195

128, 19 θώμιγγος] σπαρτίου, λίνου. *B* 199

129, 14 ὑπέροισι] τριβεῦσι. *B* 200

133, 9 ἑσσωθεὶς] ἡττηθείς. *B* 207

Tom. I. A

p. 137, 21 σαγάρις] κοπίδας. εἰσὶ δὲ εἴδη μαχαιρῶν πλατειῶν οὐ τόσον ὅσον αἱ σπάθαι μῆκος ἔχουσαι. σημαίνει δὲ καὶ πελέκεας. *BR* c. 215

B

p. 145, 21 ἀναισιμοῦνται] διανύονται. ἐν ἄλλοις σημαίνει ἡ λέξις τὸ δαπανῶνται καὶ ἀναλίσκονται. *BR* c. 11

146, 1 ῥηχίη] αὐχμός, ξηρότης. ἐκ τοῦ ἀναπεπόσθαι καὶ ὑποχωρῆσαι τὸ ὕδωρ. *BR*. ῥιχίη. αὐχμός. *P*

11 προαναισιμωμένῳ] προπαρῳχημένῳ, προηνυσμένῳ. *BR*

147, 3 ἀργιλωδεστέρην] λεπτογειοδεστέραν ἢ λευκόγειον. *BR* 12

149, 3 ἀπήσουσι] ἀφήσουσι, λέξουσι. *BR* 15

150, 8 τριφασίας] τριπλασίους, τριφώνους. *BR* 17

19 ἰθαγενέα] οὐ γνήσια, οὐχ ἴδια. *B*

154, 1 ἀλεεινῆς] θερμῆς. *B* 25

7 ὑετώτατοι] βροχωδέστατοι, ὀμβρωδέστατοι. *B*

156, 2 δίνας] συστροφάς. *BR* 28

παλιρροίην] κίνησιν ὀπισθόρμητον, κίνησιν ἐναντίαν τῇ προτέρᾳ. *BR*

158, 14 ἀναισιμούμενοι] νῦν σημαίνει ἡ λέξις τὸ ἀριθμούμενοι, διανυόμενοι. *BR* 31

162, 10 μετεξέτεροι] ἔνιοι. *BR* 36

163, 1 διασμῶντες] καθαίροντες. *BR* 37

13 πεσσόμενα] ὀπτώμενα. *BR*

18 πατέονται] γεύονται. *BR*

164, 6 βύβλῳ] σχοινίῳ ἐκ παπύρου εἰργασμένῳ. *BR* 38

22 ἐπίσπεισιν] ἐπίχυσιν, θυσίαν. *BR* 39

165, 10 καταγίζουσι] θύουσι, πυρὶ κατακαίουσι. *BR* 40

166, 6 βάριες] πλοῖα. πολυσήμαντος δέ ἐστι ἡ λέξις. σημαίνει γὰρ καὶ τείχη καὶ πύργους καὶ μεγίστους οἴκους καὶ σφύρας καὶ αὐλὰς καὶ στοὰς μεγάλας. *BR* 41

167, 2 νάκος] τὸ δέρμα. *BR* 43

168, 16 ἀπέφθου] παναπάλου ἢ πολυεψήτου, ἅτε πλει- 44

---

38. εἰργασμένης *B* ‖ 41, 3 καὶ σφύρας om. *R*.

Tom. I. B

στάκις ἐν χωνευτηρίῳ δοκιμασθέντος. λέγει τὸν καθαρὸν καὶ ἀμιγῆ χρυσόν. *B*

p. 169, 5 τῷ μὲν θυσίας προσφέρουσι, τῷ δὲ χοὰς ἐπιχέουσιν, ἅτινα μέτεστι νεκροῖς ἐπιχεόμενα εἴδη, μέλι καὶ ἄλφιτα καί τινα ἄλλα. μέλι, ὅτι φροντίδος ἀμοιροῦσιν οἱ νεκροί· ἄλφιτα, ὅτι οὐκ ἀναθηλήσειν δύνανται ὡς οὐδὲ τὰ ἄλφιτα. καὶ αὕτη μὲν δόξα Ἑλλήνων, οὐ θεοσεβῶν δὲ ἀνδρῶν. *BR* c. 44

171, 1 καταγίζει] κατακαίει. *B* 47

174, 2 ἀνεῖλε] ἔχρησεν. *B* 53

177, 8 βάρι] πλοίῳ. *B* 60

13 τωθάζουσι] σκώπτουσι. *B*

18 ἀναισιμοῦται] νῦν σημαίνει ἡ λέξις τὸ δαπανᾶται καὶ ἀναλίσκεται. *BR*

179, 4 τιμωρέοντες] βοηθοῦντες. *BR* 63

12 οὐκ ὁπωπότας] οὐκ ἰδόντας. *BR*

180, 8 μελεδωνοί] φροντισταί. *BR* 65

23 αἰελούρους] παρὰ τὸ αἰολεῖν ἤτοι κινεῖν τὸ οὔραιον λέγεται αἴλουρος. *B* 66

182, 14 λεπιδωτόν] φολιδωτόν. *R* 68

185, 20 δεινῶς] ἱκανῶς. πολυσήμαντός ἐστιν ἡ λέξις. σημαίνει γὰρ τὸν πανοῦργον, τὸν ἀσύνετον, τὸν φρόνιμον, τὸν φοβερόν, τὸν ἔμπειρον, τὸν σοφόν, τὸν ἀκολάκευτον, καὶ τὸν ἀπρεπῆ παρὰ τὸ δέω τὸ πρέπω. *BR* 71

186, 10 μακρῷ] διαφερόντως. *B* 77

11 συρμαΐζουσι] καθαίρουσι. *B*

15 ἄλλως] φύσει. σημαίνει ἡ λέξις καὶ τὸ πάνυ. *B*

20 οἴνῳ] σκευαστῷ ἐκ περινοίας, τῷ λεγομένῳ ζύθῳ. γίνεται δὲ ἐκ μέλιτος καὶ κρίθης. *BR*

23 τεταριχευμένον ἐστὶ τὸ ἁλσὶ πεπασμένον καὶ ἡλίῳ κατεξηραμένον καὶ ἐψυγμένον. *BR*

187, 15 Λίνον] τὴν ἐκ λίνου πεποιημένην κιθάραν. αἱ μὲν γὰρ τῶν κιθαρῶν ἐκ λίνου εἶχον τὰς νευρὰς ἤτοι τὰς χορδάς, αἱ δὲ ἐκ τῶν προβατείων ἐντέρων. *BR* 79

44, 2 ἅτινά εἰσιν τοῖς νεκροῖς *R* ‖ 44, 5 δύναται *B* ‖ 63, 2 εἰδότας *R* ‖ 77, 4. σκευαστῶν *B* ‖ 7. ἐξηραμένον *B* ‖ ἐψηγμένον *R*

Tom. I. B

p. 188, 9 εἰρίνεα] μάλινα. *B* c. 81

ἐπαναβληδόν] ἐπάνω φοριρίως (sic). *B*

14 εἰρινέοισι] ἐκ τοῦ εἶρος, ὃ σημαίνει τὸν τοῦ προβάτου μαλλόν. καὶ Ὅμηρος· ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα. *BR*

190, 11 διηθήσαντες] διυλίσαντες. *B* 86

15 λίτρῳ] νίτρῳ. *B*

193, 20 ἐγγλύσσει] ἐγγλυκάζει. *AB* 92

24 πυρὴν ὁ κόκκος τῆς ἐλαίας. *B*

194, 13 ἀνακάπτουσι] κατεσθίουσι. *B* 93

195, 23 ἀπιποῦσι] ἐκπιέζουσιν, ἐκ τοῦ ἶπος ἰπῶ. *B* 94

196, 18 νομεῦσι] τοῖσι τῶν πλοίων ἀγκυλίοις. *AB* 96

21 βυβλίνοισι] ψιαθώδεσι. *B*

197, 19 λογίμη] ἀποκεκληρωμένη καὶ ἐψηφισμένη. ἢ ὅτι ἐν αὐτῇ ἐλλόγιμοί τινές εἰσι. νοεῖσθαι δὲ δύναται ἐκ τοῦ λογίζεσθαι, τοῦ λογαριάζειν, ἐξ οὗ καὶ λογιστής. *BR* 98

199, 8 καινοῦν] καινέον ἢ καινοῦν: λόγῳ καινῷ χρήσασθαι. *B* 100

202, 14 σκευήν] ὁπλισμόν. *BR* 106

19 μετεξέτεροι] ἔνιοι. *B*

203, 1 περινῆσαι] σωρεῦσαι. *B* 107

10 τισάμενος] τιμωρησάμενος. *BR* 108

204, 3 ἀποφορήν] τὸ τέλος τὸ ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις τελούμενον. *B* 109

205, 10 ζημίης] ἐπιτιμήσεως. *B* 111

206, 22 ἀπιστέαται] ἀφίστανται. *B* 113

210, 5 ἀφ' ὧν ὁ Πρωτεὺς ἐποίησεν, νῦν παραγράφονται. *B* 118

19 ἐπάιστος] φανερός. δύναται δὲ εἶναι τὸ ᾱ νῦν ἐπιτατικόν, οὐ στερητικόν, ἰστὸς ἄιστος, καὶ ἐπάιστος ὁ ἐπίδηλος καὶ φανερός. *B* 119

213, 9 οὐκ ἀνιέναι] οὐκ ἐνδιδόναι. *B* 121^{β}

214, 13 ἀπαμμένους] κρεμαμένους. *B* 121^{δ}

20 πραΰνεσθαι, σχηματίζεσθαι καὶ ἔνδοσιν ποιεῖσθαι τῆς ὀργῆς. *B*

81, 4. μαλόν *B*, μᾶλλον *R* ‖ καὶ om. *B* ‖ 96, 2 ψιανθώδεσι cod.

Tom. I. B

p. 216, 17 συγκυβεύειν] συνταβλίζειν. κυβευταὶ γὰρ οἱ ταβλισταί, καὶ κύβος πᾶν τετράγωνον. *B* c. 122

217, 13 περιήλυσιν] ἔφοδον, πορείαν. *B* 123

219, 7 συρμαίην] εἶδος πλακοῦντος καθαρτικοῦ. *AB* 125

ἀναισιμώθη] ἐδαπανήθη. *Bd*

9 ἐπιλεγόμενος] ἀναγινώσκων. *B*

25 πλέθρου] εἶδος μέτρου. *B* 126

220, 21 τετρυμένον] ὠδυνημένον, καταπεπονημένον, κακοπαθείᾳ πολλῇ χρησάμενον. *B* 129

τρυχόμενον χρόνῳ μακρῷ. *B*

221, 18 κολοσσοί] ἀγάλματα. *B* 130

222, 10 ζωή] ζῶσα. *B* 132

20 πάτρως] ὁ τοῦ πατρὸς ἀδελφός. *B* 133

223, 4 κατακεχριμένων] ταῦτα αὐτῷ ἐχρίθη. *B*

5 ὄκως] ὁπότε γίνοιτο. *B*

8 ἐνηβητήρια] εὐωχητήρια. *B*

18 ἀναισίμωνται] δεδαπάνηνται. *B* 134

224, 10 ἐπαφρόδιτος] ἐπιθυμητὴ κατὰ ἀσέλγειαν τοῖς τότε ἀνθρώποις. *B* 135

18 ὀβελοὺς βουπόρους. μεγάλους. *B*

20 συννενέαται] συνηγμένοι, πεπυκνωμένοι, συνειλεγμένοι. *B*

225, 1 οὐκ ἐφλυαρήθη παρά τισι τοσαῦτα περὶ αὐτῆς, ἀκαίρως οὐκ ἐλέχθη ὅσα καὶ περὶ τῆς ἄλλης. τὸ γὰρ εἰπεῖν τινας πυραμίδας αὐτὴν πεποιηκέναι φλυαρίαν ὁ ἱστορικὸς ἐλογίσατο. διὰ τοῦτο εἶπεν· ἧσσον πειριλεσχήνευτος. *B*

22 κατονοσθῇς] καταμέμφοιο. *B* 136

228, 14 Σαναχάριβον] τὸν Σεναχηρεὶμ λέγει. *B* 141

25 χειρώνακτας] χειροτέχνας καὶ τῆς μέσης. *B*

229, 3 τὰ ὄχανα] τοὺς πόρπακας, τοὺς δεσμούς. *B*

231, 17 λογιζόμενοι] ψηφίζοντες. *B* 145

234, 23 κολοσσός] ἄγαλμα, ἀνδριάς. *B* 149

238, 20 ὁλκοί] ὁλκός ἐστιν ὁ ἀγωγὸς τοῦ ῥεύματος καὶ τὸ τοῦ δράκοντος σύρμα καὶ τὸ τῆς τρόπιδος ἔκταμα. *B* 154

243, 25 τῷ] Ἀμάσιδι. *B* 162

244, 7 ἀπεματάισε] ἐματαιολόγησεν, ἐμώρανεν. *B*

17 περιθύμως] πάνυ ὀργίλως. *B*

Tom. I. B

p. 246, 5 ἀποτιμοτέρους] ἀτίμους, ἀδόξους, ἀδοκιμωτέρους. *B* c. 167

20 ἑκατὸν δραχμαὶ ποιοῦσιν μνᾶν μίαν. *B* 168

247, 14 ἧ] ὅπου. *B* 169

248, 1 δείκηλα] εἴδωλα, ὁμοιώματα. *B* 171

249, 14 θωκέοντα] καθήμενον. *B* 173

250, 15 ἀνδρόσφιγγας] ἀνδριάντας μεγάλους ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γενομένους. *B*. σύνθετον σῶμα ἐστὶν ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός. *d* 175

Γ

261, 4 ἀπηλικέστερον] πρεσβύτερον. B^2 c. 14

266, 12 εὐλέων] σκωλήκων. *d* 16

267, 10 οὐδ' εἴ μοι τὴν ἡλίου διδοίης τράπεζαν καὶ τὸ Βάττου σίλφιον καὶ τὸν Κολοφώνιον χρυσὸν καὶ τοὺς Κροίσου θησαυροὺς καὶ ὅσα ἄλλα. B^2 18

272, 1 γνωσιμαχέειν τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν καὶ τὴν τῶν ἐναντίων ἰσχύν. B^2 25

9 σημείωσαι ὅτι στόλον καὶ τὸν στρατόν φησι. B^2

280, 4 οὐ καταπροΐξεσθαι] οὐ καταφρονήσειν. A^2 36

295, 2 Διονύσιος ὁ Μιλήσιος Πανξούθην ὀνομάζεσθαι τοῦτον λέγει. B^2 61

335, 13 ὑπείσας] ἔνερθε αὐτῷ διά τινων ἀνδρῶν καθεσθῆναι ἐποίησεν. καὶ Ὅμηρος· ἂψ ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόγον εἶσαν ἄγοντες. — ἔστιν οὖν ὁ ἀόριστος εἶσα, ἡ μετοχὴ εἴσας. *B* 126

347, 20 γόργυρα τὸ κατὰ γῆς ὄρυγμα. B^3 145

353, 2 βαλανάγρα. ἡ κλείς, ἀπὸ τοῦ ἀγρεύειν τὴν βάλανον. βάλανος δέ ἐστι τὸ εἰς τὸν μόχλον σιδήριον, ὃ καλοῦμεν μάγκανον. B^3 155

Δ

358, 21 σάγαριν] πέλεκυς, τὸ ἀγοραίως λεγόμενον τριχούριον. *R* c. 5

371, 21 ἀποσφακελίζουσι] διασπῶνται, πηδῶσιν, ὑποτρέμουσι. λέγεται καὶ σφακελισμὸς ἡ παραπληξία. B^3 28

381, 4 οἶμαι περὶ τῶν Κομάνων λέγει. *R* 46

Tom. I. — Δ

p. 389, 13 βαίτας] διφθέρας. B^3 — c. 64

392, 11 ἡ ταφὴ τῶν Σχυθῶν καθὼς ἀκούομεν καὶ νῦν ποιοῦντας τοὺς Κομάνους. *R* — 71

437, 4 ἀποσιεύμενος] ἤτοι ἀφοσιούμενος. ἔστι δὲ τὸ ἀφοσιώσασθαι κατ' Ἰσαῖον τὸ μὴ ἐντελῶς τι ποιῆσαι, ἀλλ' οἷα ἀπάρξασθαι ἢ σχηματίσασθαι. B^3 — 154

453, 26 οἴσπῃ] κόπρῳ, ῥύπῳ. *C* — 187

454, 1 τοῦτο βλέπω καὶ εἰς τ' χομαγο$^{\pi\lambda}$ (sic). *R*

458, 2 χυματώγην] ὑπαγωγὴν αἰγιάλειον. *d* — 196

8 τοῦτο ἤκουσα γινόμενον καὶ εἰς Ἰνδίοις περὶ τῶν πωλούντων τὰς ξυλαλόας Ἰνδῶν. *R*

462, 16 εὐλέων] σχωλήκων. B^3 *R* — 204

Tom. II. — E

p. 18, 15 θαλαμία. ἡ ὀπὴ τῆς νεὼς δι' ἧς ἐξέρχεται ἡ κώπη. B^3 — c. 33

26, 24 ἀναξυρίδας] ὑποδήματα. *B* — 49

— 25 κυρβασίας] περικεφάλαιον. *B*

40, 6 ἐπίστιον. στρατιωτικὸν κατάλυμα. B^3 — 72

54, 4 κυψέλην] οἰνηρὸν ἀγγεῖον. B^3 — 92$^{\vartheta}$

63, 21 οὐ καταπροΐξονται] οὐ καταφρονήσουσι. σημαίνει καὶ τὸ προδώσουσιν. *B* — 105

Z

81, 4 γαύλους] πλοῖα φορτηγά. B^3 — c. 17

93, 11 δοσίδικοι] ἔκδοτοι τῆς δίκης. B^3 — 42

107, 12 λάσθῃ] ἄθυρμα τῶν Σπαρτιατῶν. B^3 — 67

115, 22 ἄρθμια] φίλια. B^3 — 83

121, 6 οἱ παχέες] οἱ πλούσιοι. B^3 — 91

9 ἐκθύσασθαι] ἐξιλεώσασθαι. B^3

11 ἐπισπαστῆρες. τῶν θυρῶν τὰ προσηλωμένα σιδήρια. B^3

134, 19 ἄφλαστον. τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης. B^3 — 114

135, 11 ἀνακωχεύσαντες] ἐνδόντες τε καὶ συστείλαντες τὴν ὀθόνην διὰ τὸν χειμῶνα, διὰ τῶν κωπῶν τὴν — 116

116, 5 αὔω cod.

Tom. II — Z

εἰρεσίαν ἐποιοῦντο. ἐποίησαν δὲ τὸ ῥῆμα ἐκ τοῦ ἀναχωχή, ὅ ἐστιν ἔνδοσις, ἀνάπαυσις· τοῦτο παρὰ τὸ ἄνω τὴν ἀκωχὴν ἔχειν. *B*

p. 140, 13 ἐξήειρεν, οἷον ἐπῆρεν, ὕψωσεν, περίδοξον ἐποίησεν. *B* — c. 126

146, 23 σφακελίσαντος] διασπασθέντος. σημαίνει δὲ τὸ σφακελίσαι καὶ τὸ διασαπῆναι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ ἐπὶ τοῦ ὀστέου ἢ τῶν σαρκῶν λαμβάνεται. *B* — 136

H

151, 1 ἐπρέσβευε] πρῶτος ὧν προεῖχεν ἐν τῷ τῆς ἡλικίας χρόνῳ *B*. — c. 2

161, 4 τῇ σὺ λέγεις] ὡς σὺ λέγεις. τὸ τῇ νῦν μὲν ἀντὶ τοῦ ὡς, ἐν ἄλλῳ τόπῳ ἀντὶ τοῦ ὅπου. *B* — 10

175, 14 ἀνακωχεύῃ] νῦν ἀναβαστάζει. *B* — 36

199, 1 τύχους] ὄρυξ, λιθοξοϊκὸν ἐργαλεῖον. *P* — 89

227, 2 λάξιν. μίξιν, μερισμόν, κλῆρον κατὰ Ἡρόδοτον. B^3 — 144

ὀρχηδόν] ἡβηδόν. *AB*

Θ

304, 24 ὀλοιτρόχους] στρογγύλους, τροχοειδεῖς λίθους. B^3 — c. 52

324, 20 ἀπήραξαν] ἀπέκοψαν, ἀπῆραν, ὕψωσαν. B^3 — 90

336, 4 ἀνακῶς] ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς. B^3 — 109

337, 13 γεωπεῖναι οἱ μικρὰν καὶ λυπρὰν ἔχοντες γῆν· παρὰ δὲ Ἡροδότῳ οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. B^3 — 111

I

372, 5 ἄπεδον. τὸ ἰσόπεδον καὶ ὁμαλόν. B^3 — c. 25

398, 24 ἀλυκτάζειν. δυσφορέειν, ἀγανακτεῖν. B^3 — 70

ΛΕΞΕΙΣ

Editionibus aliquot Herodoti inde a Iungermanniana, hoc est ab anno MDCVIII, tamquam subsidium emendationis explicationisque subiunctum est lexicon vocabulorum Herodoteorum, quod ne nos quidem neglegere debebamus aut ab edendi consilio secludere, non propter insignem aliquam utilitatem dignitatemve, quam quidem ipsum per se perexiguam habet, verum quia hic eius quasi proprius esse locus videbatur, neve desiderarent homines graecarum litterarum cupidi quod in adparatu horum studiorum requirere consuevissent. cumque de origine eius et auctoritate parum adhuc certi exploratum esse ac quaedam etiam perversa credi intellegerem, haud gravatus sum tantum in eo pertractando operae collocare, quantum rei non gravitas sed difficultas quaedam et obscuritas posceret, sperans simul fore ut aliquid inde fructus, si minus ad ipsum Herodotum, ad illustrandam tamen grammaticae graecae historiam nasceretur.

Exstat autem huius libelli duplex forma, altera quam littera ***A*** signabo, per singulos Historiarum libros ad perpetuitatem orationis adcommodata, altera ad litterarum ut aiunt ordinem disposita, quam ***B*** littera notabo. quarum utramque prius separatim proponam ad codicum fidem expressam quam de communi fonte omnique earum et inter se et cum aliis vetustis lexicis graecis ratione quaerere instituam.

Et ***A*** quidem nunc servata est in uno codice eoque nobilissimo, qui est inter Coislinianos sive Seguerianos numero 345, saeculi, ut constans de eo est iudicium, decimi. ex quo tamquam thesauro variae supellectilis grammaticae et rhetoricae postquam Montfaucon Bibliothecae Coislinianae inde a f. 457, ut monstraret libri lautitiam, potissima quaedam de-

cerpserat, quadraginta annis post Ruhnkenius in lucem excitavit *Timaei Sophistae* Ἐκ τῶν τοῦ Πλάτωνος λέξεων, deinde Villoison *Apollonii Sophistae* Λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας, pleraque denique reliqua exhausit Immanuel Bekkerus Anecdoton Graecorum volumine primo atque ex parte post illum explevit idemque membranas ipsas adcurate descripsit Ludovicus Bachmannus duobus Anecdoton Graecorum voluminibus. in eo igitur codice inde a folio 165 verso usque ad folium 167 rectum leguntur haece quas infra posui Ἡροδότου λέξεις. e quibus cum a Montfaucone primae quaeque partes singulorum librorum exhibitae essent, Wesseling suae quam anno 1763 emisit Herodoti editioni plenas adiunxit, opera in exscribendis membranis usus diligenti Ioannis Caperronerii eius qui indidem Ruhnkenio apographum Timaei confecerat. sed in eo Wesselingii consilium minus probabile fuit, quod non edidit sicut in Coisliniano scriptae sunt integras, sed cum altero illo vocabulario (*B*) ita confudit et contaminavit, ut quidquid illud aut plus aut melius habere animadverteret, huic continuo immiscere non dubitaret. itaque ego nunc separavi quae illinc importata erant, et restitui, quantum quidem recte potui sine codicis ipsius ope, antiquam scripturam, correctis tamen paucis quibusdam quae medelam et flagitarent et tamquam sponte reciperent. nam Schweighaeuser satis habuit exemplum Wesselingianum plane imitari, nec post illum quisquam quod sciam retractavit. supposui autem singulis interpretamentis similes lexicorum vetustiorum explicationes: cuius instituti ratio infra reddetur.

Huius igitur unus est codex duaeque antehac editiones, alterius contra (*B*) et codices sunt et editiones multo plures. atque illorum hodie qui exstant longe antiquissimus est, hoc est saeculi undecimi,

1. *C* Florentinus sive Schellersheimianus, quo de exposui Praefat. Herod. tom. I p. VIII sqq. in eius enim folio ut nunc est ultimo, quod est 310, eoque averso legitur par-

ticula lexici inde ab initio usque ad hanc notationem: διφροφορευμένους. φορείοις φερομένους. reliqua, quae alterum folium totum complevisse facilis est coniectura, cum eo ipso perierunt. nec vero ipsum illud principium integrum est: adeso enim detritoque membranae margine et praescriptio, si modo ulla fuit, et prima vocula ἀνέλῃ absumptae sunt, nec reliqua scriptura propter pallorem atramenti situmque chartae satis ubique adparet. primus huius ab editionibus differentiam lectionis exscripsit Schweighaeuser explicavitque Herodoti tom. VI, 2 p. 338 sq., post quem et ipse denuo tractavi et pauca quaedam aliter se habere repperi atque ille narravisset.

Huius quae nunc deficit plurima pars ut non magnopere desideretur facit

2. *m* Monacensis gr. 529, papyraceus, saeculi XIV, diversae plurium scripturae, qui praeter multa varii argumenti, de quibus Hardt catal. vol. V p. 318—329, foliis duobus et dimidio (110r. — 112r.) has λέξεις pernitide scriptas continet aliquantoque editionibus ceterisque praeter *C* codicibus et pleniores et emendatiores, adeo ut haud dubie ad huius fere exemplum edendas censuerim. cuius ut aditum mihi usumque aperiret cum rogassem Carolum Halmium, v. cl., bibliothecae Monacensis praefectum, misit ille officiosissime liberalissimeque ipsum libellum transscriptum e codice a iuvene docto speique optimae Laubmanno tam singulari cura ac fide tantaque, ubi lectio propter evanidam scripturam obscurior vel impeditior esset, religione et sollertia, ut iam prorsus mihi instar codicis fuerit. de genere scribendi illud memorabile, quod, cum primae quaeque singularum notationum litterae post absoluta demum cetera a librario rubrica adpictae sint, hic illic ea res errores peperit leviculos statim fere ab eodem correctos.

3. *t* Taurinensis CCLXXI (B. VI. 10), forma quadrata. pars prior (fol. 1—44) membranea saeculi XIV vel XV continet praeter alia quaedam ἰσαὰκ μοναχοῦ περὶ μέτρων ποιητικῶν, γεωργίου γραμματικοῦ τοῦ χοιροβοσκοῦ περὶ τῶν ποιητι-

κῶν τρόπων. posterior deinde a folio 45 bombycina saeculi XV vel XVI varia grammatica habet, velut θεοδοσίου γραμματικοῦ ἀλεξανδρείου εἰσαγωγικοὶ κανόνες ἐν ἐπιτομῇ, σχόλια σὺν θεῷ εἰς τοὺς ῥηματικοὺς κανόνας θεοδοσίου ἀπὸ φωνῆς γεωργίου γραμματικοῦ τοῦ χοιροβοσκοῦ, αἰλίου ἡρωδιανοῦ περὶ μονήρους λέξεως, (ἰωάννου?) τοῦ χάρακος περὶ ὀρθογραφίας, ἰωάννου γραμματικοῦ ἀλεξανδρείου τονικῶν παραγγελμάτων ἐπιτομή, in folio autem 107 λεξικὸν τῶν ἡροδοτείων λέξεων.

4. *u* Ambrosianus, G. 69 Sup., in qu., et ipse miscellaneus, partim bombycinus partim chartaceus, saeculi XV vel XVI. praeter alia multa grammatici generis in fine habet λεξικὸν τῶν ἡροδοτείων λέξεων.

5. 6. Ambrosiani, 7. Neapolitanus, 8. Parisinus, qui sunt inter Herodoteos 17. 19. 23. 33. (vide Praefat. p. XV sqq.).

9. Vaticanus 895, miscellaneus, XV vel XVI saeculi. insunt inde a fol. 280 v. λέξεις παρεκβληθεῖσαι ἀπὸ τῆς βίβλου τοῦ ἡροδότου κατὰ ἀλφάβητον. Incip. ἀνέλη. χρήσει, desin. φῶσαν. θάλ //// αν.

10. Barberinianus 385, papyr. in oct., XVI saec. in hoc inde a fol. 17 λέξεις παρεκβληθεῖσαι ἀπὸ τῆς βίβλου τοῦ ἡροδότου κατὰ ἀλφάβητον. Incip. ἀνέλῃ, desin. // ῶσαν θάλπουσαν. praeter hos, quos ipse vidi, in censum veniunt

11. *g* Goldasti, 12. *h* Henrici Stephani, 13. *w* Remigianus Wesselingii.

Ex his igitur eorum adhibui lectionem quos litterarum signis notavi, plenam autem explicavi duorum optimorum qui sunt *Cm*: reliqui enim aut praeter modum sordent (*tu*) aut parum cogniti sunt (*ghw*). nec dubium quin plures etiam in bibliothecis delitescant, velut Parisinus 2662 adpellatur a Bastio ad Gregor. Cor. p. 51. 505. 514 al. idemque Wesselingio ni fallor adfuit. verum nihil attinet in tantula re nimium et sine fructu moliri.

Quis primus ediderit si quaeras, mirum accidet quod narrabo. nam qui primus in publicum prompsit, Henricus Stephanus, non videtur satis quid rei esset vidisse sed ad Hippocratea potius rettulisse, Iungermannus autem, cum recte

ille quidem ad Herodoti explicationem pertinere statueret, mirabili errore et inaudita quadam socordia primus et sibi in lucem protulisse videbatur quod ter ante ipsum typis expressum esset, et credebatur a posterioribus, donec Schweighaenser huius saeculi anno XVI rem patefecit (Herod. tom. VI, 2 p. 336 sqq.). Stephanus enim cum anno 1564 *Dictionarium medicum* ederet a se compositum, praefixit ei, ut ipse ait, lexica duo in Hippocratem, unum Erotiani alterum Galeni, minus ille quidem quam reapse praestitit professus: nam Galeniano subiunxit p. 105—109 hoc ipsum de quo quaerimus Λεξικὸν τῶν Ἡροδοτείων λέξεων, e codice ni fallit coniectura Parisino, quem supra notavi *h*, descriptum. qui si non ipse in eo erravit, alios certe in errorem deduxit. biennio enim post Bartholomaeus Eustachius, homo Italus, medicus illa aetate multum celebratus, in editione Erotiani latina easdem has λέξεις tamquam Hippocrateas et ab Herodoto quodam compositas ita repetiit, ut vocabulis graecis explicandis interpretationem adponeret non graecam illam sed eandem latinam. hinc easdem sumptas Hieronymus Mercurialis in grandi illa Hippocratis editione Veneta anni 1588 cum Erotiani Galenique interpretamentis plane venditavit pro Hippocrateis inscripsitque *Herodoti Dictionarium vocum Hippocratis*. in Genevensi rursus anni 1657 exemplum Stephanianum renovatur, at in Parisina Charteri nobilissima anni 1679 tom. II p. 140—144 graeca Stephani cum latinis Eustachii coniuncta hanc iam habent praescriptionem: Ἡροδότου Λεξικὸν τῶν παρ' Ἱπποκράτει λέξεων τινῶν, simulque uti ordinem vocabulorum ad ipsam normam alphabeti refictum sic insignia illa Stephaniani exemplaris vitia, velut ἀφιδέας; ἀποφρήν ἀχαιρεσίη, sedulo servata. quid quod anno 1780 Io. Ge. Frider. Franzius, dum tria haec iam dudum societate quadam copulata glossaria singulari editione reponit, nihil ille suspicans aut curans quid interim vel Iungermanus vel Galeus vel Gronovius vel paucis ante annis Wesseling in hoc genere administrassent, mirifica securitate infelix illud denuo resuscitavit, ampliato scilicet titulo mactatum, *Hero-*

doti Dictionarium Vocum Hippocratis Antiquarum Graecolatinum cum omnibus omnium superiorum foeditatibus. nec ipse Adrianus Heringa, prudentis homo iudicii, Observationum criticarum quas edidit anno 1749 p. 2 veritatem rei aperuit magis quam coniectando temptavit, quae tamen tum per ducentos prope annos in communi luce et tamquam in propatulo erat posita. Gothofredus enim Iungermanus editionis suae Herodoti, quae prodiit a. 1608, prolegomenis p. 35 sq. inseruerat Λεξικὸν τῶν Ἡροδοτείων λέξεων. *Ex ms. Codice Melchioris Haiminsfeldii Goldasti*, deque eo in praefatione ita narraverat: *Nos adiecimus* ***Lexicon***, *uti quidem titulus praescribitur, vel potius, ut mihi videtur, glossas notabiliorum in Herodoto vocabulorum. Misit id ad nos ita transcriptum, quo exemplo edimus, e suo ms. vir nob. et cl. Melch. Haiminsfeldius Goldastus.* hinc a. 1679 repetiit Thomas Gale in Londinensi Herodoti editione, admixtis tamen perverso consilio multis aliis e Galeni, Hesychii, Gregorii etiam Corinthii collectionibus, Iacobus rursus Gronovius a. 1715 tale quale Iungermanus Herodoto suo subiunxit, nec quidquam postea ab illius exemplo mutatum est sed ingenti mendorum operariorum numero vitiatum in altero Reizianae volumine a. 1820 p. 516 sqq. nam Oxoniensem anni 1809 eiusdem Reizii nomen ementientem, cuius volumini alteri *Goldasti lexicon* inesse dicitur, non vidi.

A.

Ἡροδότου λέξεις.

Ἱστορίας A.

Ἀνέλῃ. χρήσῃ. (c. 13)

Ἐξ ἠθέων. ἐκ τόπων οἷς συναναστρέφονται. (c. 15)

Πηκτίς. ὄργανον ψαλτήριον, αὐλός, εἶδος ἀκολάστου σχήματος. (c. 17)

Διθύραμβος. ὕμνος εἰς Διόνυσον. (c. 23)

Σκευή. ὅπλισις καὶ στολή. (c. 24)

Ἑδώλοισιν. ὑποστρώμασι νηός, ζυγαῖς, καθέδραις. (ibidem)

Ὄρθιον νόμον θαμύρα. ὁ κιθαρῳδικὸς τρόπος τῆς μελῳδίας, ἁρμονίαν ἔχων τακτὴν καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον. ἦσαν δὲ ζ, ὧν εἷς ὁ ὄρθιος. (ibidem)

Ἀναχῶς. ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς. (ibidem)

A. 1. Suidas ἀνέλῃ. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ χρήσει. — 2. Antonius ἐξ ἠθέων. ἐκ τῶν συνήθων τόπων. Suidas ἐξ ἠθέων. ἐκ τῶν συνήθων τόπων ἐν οἷς συναναστρέφονται. — 3. Hesychius πηκτίς. πανδούριον, ψαλτήριον, σύριγξ, ὄργανον. Suidas πηκτίς . . παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει ἐν Θεσμοφοριαζούσαις εἶδος ὀργάνου κιθαρῳδικοῦ . . . ἢ εἶδος ἀκολάστου σχήματος. — 4. eadem Timaeus et Suidas. — 5. Suidas. σκευή. ὅπλισις ἢ στολή. ὁ δὲ ἱερεὺς σκευὴν ἐσκευάζετο τὴν τοῦ δημίου κτλ. — 6. Harpocratio ἐδωλιάσαι . . . καὶ ἑδώλια αἱ ἐν ταῖς ναυσὶ καθέδραι. Ἡρόδοτος α'. Antonius ἑδώλια. αἱ καθέδραι. κυρίως δὲ τὰ τῆς νεὼς ζυγὰ ἐν οἷς κάθηνται οἱ κωπηλάται. Suidas ἑδώλια . . καθέδραι . . . καὶ ἑδωλίοισι. παρὰ Ἡροδότῳ ὑποστρώμασι νηός. idem ζυγοί. παρὰ Ἡροδότῳ καθέδραι. — 7. Suidas νόμος. ὁ κιθαρῳδικὸς τρόπος τῆς μελῳδίας, ἁρμονίαν ἔχων τακτὴν καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον. ἦσαν δὲ ἑπτὰ οἱ ὑπὸ Τερπάνδρου, ὧν εἷς ὄρθιος, τετράδιος, ὀξύς. idem ὄρθιος νόμος. ὁ κιθαρῳδικὸς τῆς ἁρμονίας. ἦσαν δὲ ἑπτά. κτλ. — 8. Eustathius Od. p. 1425 ἔστι γὰρ ἐν χρήσει τὸ ἀνακῶς ἀντὶ τοῦ φροντιστικῶς, ἐπιμελῶς, πεφυλαγμένως . . . Παυσανίας δὲ λέγων καὶ αὐτὸς τὸ ἀνακῶς ἀντὶ τοῦ φυλακτικῶς καὶ προνοητικῶς παρά τε Ἡροδότῳ καὶ Θουκυδίδῃ

Ξενίην συνεθήκατο. ἀντὶ τοῦ ὡς ξένιον ἐδωρήσατο. (c. 27)
Ἐπιστρεφέως. ἀπατητικῶς ἢ ἐπιμελῶς. (c. 30)
Ἡκούσης. ἐχούσης. (ibidem)
Σπερχθείς. ταραχθείς. θυμωθείς. (c. 32)
Χρήματος. πράγματος. (ibidem)
Ἀνδρεών. μέγας οἶκος. (c. 34)
Ἐπίστιος. ἔποικος. (c. 35)
Ἐξηρτυμένοι. κατεσκευασμένοι, ἡτοιμασμένοι. (c. 43)
Ἡμεκτέων. δυσφορῶν. (c. 44)
Ἑταιρεῖος. ὁ Ζεὺς παρὰ Κρησίν. (ibidem)
Συνηλίζοντο. συνηθροίζοντο. (c. 62)
Μετεξέτεροι. ἔνιοι, τινές. (c. 63)
Συνωμοτία. τάξις τις παρὰ Ἀττικοῖς. (c. 65?)
Τριηκάδας. δεῖπνα κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸς λ' ἀνδρῶν. (ibidem)
Ἐλινύειν. ἡσυχάζειν (c. 67)
Ἐννώσας. διανοηθείς. (c. 68)

κτλ. Erotianus ἀνακῶς. ἐπιμελῶς καὶ πεφυλαγμένως. ἔστι δὲ ἡ λέξις δωρική. Hesychius ἀνακῶς. ἐπιμελῶς, πεφροντισμένως. Bekkeri Anecd. p. 391 ἀνακῶς. φυλακτικῶς ἢ βασιλικῶς, καὶ ἀνακῶς ἔχειν φροντίζειν. Etym. M. p. 96, 39 ἀνακῶς. ἐπιμελῶς ἢ πεφροντισμένως. Antonius ἀνακῶς. ἐπιμελῶς, πεφροντισμένως, πεφυλαγμένως. Suidas ἀνακῶς. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς ἢ βασιλικῶς, καὶ ἀνακῶς ἔχειν φροντίζειν. προειρημένον τούτοις ὅπως ἀνακῶς ἕξουσιν κτλ. — 9. Suidas ξενίην συνεθήκατο. παρὰ Ἡροδότῳ ὡς ξένιον ἐδωρήσατο. — 10. Antonius ἐπιστρεφέως. ἐπιμελῶς παρὰ Ἡροδότῳ καὶ ἀπατητικῶς. Suidas ἐπιστρεφέως. ἀντὶ τοῦ ἐπιμελῶς παρὰ Ἡροδότῳ καὶ ἀπατητικῶς. — 11. Antonius ἠκούσης. ἀντὶ τοῦ ἐχούσης. οὕτως Ἡρόδοτος. Suidas ἠκούσης. ἐχούσης παρὰ Ἡροδότῳ. — 12. Suidas σπερχθείς. παρ' Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ταραχθείς, θυμωθείς. — 13. Suidas χρῆμα . . καὶ χρήματα παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ πράγματα. — 14. Bekkeri Anecd. p. 81 ἀνδρών. ἐπὶ τοῦ μεγάλου οἴκου. Ἡρόδοτος πρώτῳ. Antonius et Suidas ἀνδρεών. ὁ μέγας οἶκος παρ' Ἡροδότῳ. — 15. Antonius ἐπίστιος. ὁ ἔποικος παρ' Ἡροδότῳ. Suidas ἐπίστιος. παρὰ Ἡροδότῳ ὁ ἔποικος. — 16. Suidas ἐξηρτυμένος. παρὰ Ἡροδότῳ κατεσκευασμένος, ἡτοιμασμένος. — 17. Suidas ἡμέκτεον. ἀντὶ τοῦ ἐδυσφόρουν. καὶ ἡμεκτέων παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ δυσφορῶν. — 18. Hesychius ἑταιρεῖος. Ζεὺς ἐν Κρήτῃ. Antonius et Suidas ἑταιρεῖος. ὁ Ζεὺς παρὰ Κρησί. σημαίνει δὲ καὶ τὸν φίλον. — 19. Suidas συνηλίζοντο. συνηθροίζοντο. — 20. Suidas μετεξέτεροι. παρ' Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ἔνιοι. οἱ δὲ μετεξέτεροι αὐτῶν οἱ μὲν πρὸς κύβους οἱ δὲ πρὸς ὕπνον ἐτράποντο. — 21. Suidas συνωμοσία. ἡ μεθ' ὅρκου φιλία. παρὰ δὲ Ἀττικοῖς συνωμοσία τάξις τις. — 22. vide p. 478. — 23. Antonius ἐλινύω. βραδύνω, ἡσυχάζω. Suidas ἐλινύειν. ἡσυχάζειν, βραδύνειν. — 24. Antonius ἐννώσας. διανοηθεὶς παρὰ Ἡροδότῳ. Suidas ἐννώσας. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ διανοη-

Ἀναξυρίδας. τὰ βαθέα καὶ βασιλικὰ τῶν ὑποδημάτων, ἢ τὰ νῦν βρακία λεγόμενα. (c. 71)
Ἀβρόν. καλόν, αὔθαδες, σεμνόν, τρυφερόν (ibidem)
Ἀναισιμοῦν. δαπανᾶν, ἀναλίσκειν. (c. 72)
Ἴλη. συστροφή, τάξις ὄχλου ἱππική. (c. 73)
Ἀνέγνωσεν. ἀνέπεισεν, ἀνεδίδαξεν. (c. 87)
Κνάφος. ἄκανθα ἕλκουσα ἱμάτια. (c. 92)
Οὖροι. ὁροθεσία. (c. 93)
Πεσσοί. ψῆφοι ἐν αἷς ἔπαιζον. (c. 94)
Φαρμάκοισι. βαφαῖς. (c. 98)
Ἐλόγισεν. εἰς λόγους κατέταξεν. (c. 103)
Κατὰ τέλεα. τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ συντελεῖν εἰς τάγμα. (ibidem)
Εὔτυκτα. ἕτοιμα, ῥᾴδια, εἰργασμένα (c. 119)
Ἐπιφορήματα. τραγήματα. (c. 133)
Λεύκη. πάθος τι περὶ ὅλον τὸ σῶμα. (c. 138)
Πρυτανεῖον. θεσμοθέσιον, θόλος, καὶ ἡ τοῦ σίτου θήκη. (c. 146)
Ἔπιπλα. ἡ μὴ ἔγγαιος κτῆσις ἀλλ' ἐπιπόλαιος. (c. 150)
Ἤθεα. τόποι ἐν οἷς ἀναστρέφονται. (c. 156)

θεῖς. — 25. Hesychius ἀναξυρίδες . . . ὑποδήματα βαθέα ἢ βασιλικά. Etym. M. ἀναξυρίδας. φαμινάλια, βρακία, ἢ τὰ βαθέα καὶ ἄβατα ὑποδήματα. Bekkeri Anecd. p. 391 et Suidas ἀναξυρίδες. φιμινάλια, βρακία, ἢ τὰ βαθέα καὶ ἄβατα ὑποδήματα. — 26. vide p. 478. — 27. Hesychius ἀναισιμοῦν. δαπανᾶν, ἀναλίσκειν. Suidas ἀναισίμου . . . καὶ ἀναισιμοῦν. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ δαπανᾶν, ἀναλίσκειν. — 28. Antonius et Suidas Ἴλη. σύστημα, συστροφή, τάξις ὄχλου ἱππικοῦ. — 29. Antonius et Suidas ἀνέγνωσαν. ἀνέπεισαν, ἀνεδίδαξαν, ἠρέθισαν. Ἡρόδοτος· τοὺς ὀνειροπόλους ἀνεσκολόπισεν οἵ μιν ἀνέγνωσαν μετεῖναι τὸν Κῦρον (A 128). — 30. vide p. 477. — 31. Suidas οὖροι. ὁ τῆς γῆς ὅρος καὶ φύλαξ. παρὰ δὲ Ἡροδότῳ οὖροι οἱ ὅροι, τὰ ὁροθέσια. — 32. Suidas πεσσούς. κύβους. καὶ πεσσοί. ψῆφοι παρὰ Ἡροδότῳ ἐν οἷς ἔπαιζον. — 33. Suidas φαρμάκοισι. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ βαφαῖς. — 34. Antonius ἐλόγησε. παρὰ τῷ Ἡροδότῳ εἰς λόγους κατέταξεν. Suidas ἐλόγησε. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ εἰς λόγους κατέταξεν. — 35. vide p. 478. — 36. Suidas εὔτυκτα. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ῥᾴδια, ἕτοιμα, εἰργασμένα, καλῶς κατεσκευασμένα. — 37. Antonius ἐπιφορήματα. τὰ τραγήματα παρὰ Ἡροδότῳ. Suidas ἐπιφορήματα. παρὰ Ἡροδότῳ τραγήματα. — 38 Suidas λεύκη. παρὰ Ἡροδότῳ πάθος τι περὶ ὅλον τὸ σῶμα. — 39. Schol. Platon. p. 321 πρυτανεῖον. θεσμοθέσιον, θόλος. Suidas πρυτανεῖον. θεσμοθέτιον, θόλος. παρὰ δὲ Ἀθηναίοις οἰκίσκος δημόσιος κτλ. — 40. eadem Antonius et Suidas. — 41. Antonius ἤθεα. παρὰ τῷ Ἡροδότῳ οἱ τόποι καὶ αἱ διατριβαὶ ἔνθα ἀναστρέφονται. Suidas ἤθεα. παρὰ Ἡροδότῳ οἱ τόποι ἐν οἷς

Πρόχυσις. τὸ ἀποσπεῖσαι. (c. 160)

Μύδρον. σίδηρον ἀργόν. (c. 165)

Ἔμβολος. χάλκωμα περιτιθέμενον κατὰ πρώραν ταῖς ναυσίν. (c. 166)

Ἐναγίζειν. τὰς χοὰς ἐπιφέρειν, ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις, ἢ τὸ διὰ πυρὸς δαπανᾶν. (c. 167)

Ἡβηδόν. μετὰ ἰσχύος, μετὰ ἀκολασίας. (c. 172)

Ἀντίξοον. τὸ ἐναντιούμενον. (c. 174)

Ταρσοὶ καλάμων. πρασιὰ ἐν ᾗ ἐξήραινον τὴν πλίνθον. (c. 179)

Φάρσος. τρύφος, κλάσμα, ἀκρωτήριον. (c. 180)

Αἱμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τειχίον, ὃ νῦν ἑρμακιὰς καλοῦσιν. (ibidem)

Λαῦραι. ῥύμαι, ἄμφοδοι. (ibidem)

Ἔλυτρον. σκέπη, θήκη, δέρμα. (c. 185)

Συμψήσας. συντρίψας. (c. 189)

Καταγωγή. πανδοχεῖον. (c. 181)

Σχοινοτενές. μακρόν, ὀρθόν (c. 189? immo H 23)

Ψῆνες. κωνώπια τὰ ἐν τοῖς ὀλύνθοις γινόμενα. (c. 193)

ἀναστρέφονται. — 42. Suidas πρόχυσις. παρὰ Ἡροδότῳ τὸ ἀποσπεῖσαι. — 43 Hesychius μύδρος. ὁ ἀργὸς σίδηρος . . . σίδηρος πεπυρακτωμένος. Suidas μύδρος. σίδηρος ἀργός, πεπυρακτωμένος. — 44. Suidas ἔμβολος. χάλκωμα πεπυρωμένον περιτιθέμενον κατὰ πρῷραν ταῖς ναυσίν. — 45. Erotianus ἐναγίζειν. τοῖς κατοιχομένοις ἢ τοῖς καταχθονίοις θύειν. Hesychius ἐναγίζειν. τὸ χοὰς ἐπιφέρειν ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις ἢ διὰ πυρὸς (δαπανᾶν) ἢ φονεύειν. Antonius ἐναγίζειν. τὸ χοὰς φέρειν ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις. οὕτως Ἡρόδοτος. Suidas ἐναγίζειν. παρὰ Ἡροδότῳ τὸ χοὰς φέρειν ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις ἢ τὸ διὰ πυρὸς δαπανᾶν. — 46. vide p. 477. — 47. Suidas ἀντίξοον. ἐναντίον, πολέμιον. Ἡρόδοτος· καὶ στρατὸν συλλέγειν ἀντίξοον Πέρσῃσι (Z 7). — 48. Suidas ταρσοὶ καλάμων. παρ' Ἡροδότῳ ἡ πρασιά, οὗ ἐξήραινον τὴν πλίνθον. — 49. Hesychius φάρσος. τρύφος, κλάσμα, πτερύγιον. Photius et Bachmanni Anecd. I 403 φάρσος. τρύφος, ῥάκος, πτερύγιον, ἀκρωτήριον, κλάσμα. Suidas φάρσος. κλάσμα, τρύφος, ῥάκος, πτερύγιον, ἀκρωτήριον. — 50. vide p. 476. — 51. Hesychius λαύρη. δημόσιος στενωπὸς καὶ ἄμφοδον, ῥύμη, ὁδὸς δι' ἧς οἱ λαοὶ ῥέουσιν. Bachmanni Anecd. I p. 287 et Suidas λαύρα. δημόσιος στενωπός, ἄμφοδος, ῥύμη δι' ἧς οἱ λαοὶ ῥέουσιν. — 52. Hesychius ἔλυτρον. δέρμα, θήκη, λέπυρον, ἐνείλημα, κάλυμμα, σκέπασμα. Suidas ἔλυτρον. κάλυμμα, ἐκπέτασμα, καὶ ἐνείλημα ὁμοίως καὶ ἡ θήκη τοῦ δόρατος. idem σκέπη. παρὰ Ἡροδότῳ θήκη, δέρμα. — 53. Suidas συμψήσας. συντρίψας. Ἡρόδοτος· τῶν τις ἱερῶν ἵππων κτλ. — 54. Suidas καταγωγή. παρὰ Ἡροδότῳ πανδοχεῖον. — 55. Hesychius σχοινοτενές. ὀρθόν, μακρόν. Suidas σχοινοτενές. παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ μακρόν, ὀρθόν. — 56. eadem Hesychius et Suidas.

Ἀλεξομένους. ἀμυνομένους. (c. 211)
Σαγάρεις. πελέκεις, τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. (215)
Ἄρδις. φαρέτρας, βέλη. (ibidem)
Φάλαρα. τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα. (ibidem)

Ἱστορίας Β.

Κνυζημάτων. τῶν γοερῶν ἀποφθεγμάτων. (c. 2)
Γεωπεῖναι. οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. (c. 6)
Ἀπόσας. ἱκανώσας. (?)
Μυχοί. αἱ καταδύσεις, τὰ ἔνδον, λιμένες, κοιλότητες, τὰ ἔσχατα, ἔσω. (c. 11)
Ἐπιεικεστάτη. μετρία, εὐγνώμων, καλῶς ἔχουσα. (c. 22)
Βυσσός. βυθός. (c. 28)
Χοιράδες. πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ. (c. 29)
Εὐμαρέη. ἀπόπατος. (c. 35)
Πεσσόμενα. ὀπτώμενα. (c. 37)
Βάρις. ναῦς. (c. 41)
Ὄσιρις. ὁ Διόνυσος λέγεται. (c. 42)
Ἐγχρίμψαι. ἐμπεσεῖν, παραπελάσαι. (c. 60)

---

57. Suidas ἀλεξόμενον. ἀμυνοῦντα . . . καὶ ἀλεξομένους παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ἀμυνομένους ἢ ἐπιβοηθοῦντας. τριτημορὶς τῶν Μασσαγετῶν κτλ. — 58. Suidas σάγαρις. κοπὶς ἢ πέλεκυς . . . ἢ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. — 59. Hesychius ἄρδιας. τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. Suidas ἄρδιν. ἀκίδα βέλους ἢ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. Ἡρόδοτος καὶ ἄρδις πληθυντικῶς ἀντὶ τοῦ φαρέτρας. — 60. Photius φάλαρα. τὰς προμετωπίδας . . . ἢ τὰ τῶν γνάθων σκεπάσματα. Suidas φάλαρα. τὰς προμετωπίδας . . . παρὰ δὲ Ἡροδότῳ τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα.

B. 1. Suidas κνυζημάτων. παρὰ Ἡροδότῳ, τουτέστι τῶν γοερῶν ἀποφθεγμάτων. — 2. Etym. M. γεωπεῖναι. παρὰ Ἡροδότῳ οἱ ὀλίγην γῆν ἔχοντες οἱονεὶ πεινῶντες γῆς. Ὧρος. Hesychius γεωπεῖναι. οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. Suidas γεωπεῖναι. οἱ μικρὰν καὶ λυπρὰν γῆν ἔχοντες (quae item Timaeus). παρὰ δὲ Ἡροδότῳ οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. — 4. Hesychius μυχοί. αἱ καταδύσεις, οἱ ἐνδότατοι καὶ ἀπόκρυφοι τόποι, λιμένες, κοιλότητες, ἔσχατα, καὶ τὰ ποιήματα (?), ἢ τὰ ἐσώτερα μέρη. Suidas μυχοί. παρὰ Ἡροδότῳ καταδύσεις, τὰ ἔνδον. — 5. Suidas ἐπιεικεστάτη. παρὰ Ἡροδότῳ μετρία, εὐγνώμων, καλῶς ἔχουσα. — 6. Antonius βυσσός. ὁ βυθὸς παρὰ Ἡροδότῳ. Suidas βυσσός. βάθος . . καὶ βυσσός. βυθὸς παρὰ Ἡροδότῳ. — 7. Bachmanni Anecd. I 416 χοιράδες. πέτραι, ἢ ἐξοχαί, ἢ ὄχθαι πετρῶν. Suidas χοιράδες. πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ, ἢ ἐξοχαί, ἢ ὄχθοι πετρῶν. — 8. Antonius εὐμαρέη. ἀπόπατα παρὰ Ἡροδότῳ. Suidas εὐμαρέη. ἀπόπατος παρὰ Ἡροδότῳ. — 9. Suidas πεσσόμενα. παρὰ Ἡροδότῳ ὀπτώμενα. — 11. Suidas Ὄσιρις. τοῦτον οἱ μὲν λέγουσιν εἶναι τὸν Διόνυσον οἱ δὲ ἄλλον κτλ. — 12. Antonius ἐγχρίψαι. ἐμπεσεῖν, παραπολαῦσαι παρ' Ἡρο-

Κορύνη. ξύλον ἐπικαμπές. (c. 63)
Πρόπολος. νεωκόρος. (c. 64)
Μελεδωνοί. φροντισταί. (c. 65)
Ἀμφιδέας. ἁλύσεις, οἱ δὲ ψέλλια. (c. 69)
Κρέξ. ὄρνεον δυσοιωνιστὸν τοῖς γαμοῦσιν. (c. 76)
Συρμαΐζειν. καθαίρειν πόματι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος. (c. 77)
Λίνον. ᾠδῆς ὄνομα ἢ λύρας χορδή. (c. 79)
Θύσανοι. κόρυμβοι, κροσσοί. (c. 81? immo Δ 189)
Ἐσηθήσαντες. ὑλίσαντες. (c. 87)
Κάπτοντες. ἀποδεχόμενοι. (c. 93?)
Ῥιπίς. πλέγμα. (c. 96?)
Καινοῦν. χρήσασθαι καινῷ λόγῳ. (c. 100)
Ἀποφορήν. τὴν τελουμένην τιμὴν ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις. (c. 109)
Ἤλυσιν. ἔφοδον, πορείαν. (c. 123)
Συρμαίην. λάχανον σελίνῳ ἐοικός,· ἢ βρῶμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος. (c. 125)
Ἐνηβητήρια. ἐνευωχητήρια. (c. 133)

δότῳ. Suidas ἐγχρίψαι. παρ' Ἡροδότῳ ἐμπεσεῖν, παραπολαῦσαι. — 13. Hesychius κορύνη . . οἱ δὲ ῥόπαλον . . οἱ δὲ ξύλον ἐπικαμπές. Antonius κορύνη. ἡ ῥάβδος ἢ ῥόπαλον. οἱ δὲ ξίφος. ἕτεροι ξύλον ἐπικαμπές. κτλ. Suidas κορύνη. ῥόπαλον. οἱ δὲ ξίφος. οἱ δὲ ξύλον ἐπικαμπές. — 14. Suidas πρόπολος. δούλη προπολεύουσα . . παρὰ δὲ Ἡροδότῳ πρόπολος ὁ νεωκόρος. — 15. Photius μελεδωνοί. ἐπίτροποι, φροντισταί, προεστηκότες. Hesychius μελεδωνοί. φροντισταὶ καὶ τὰ ὅμοια. Suidas μελεδωνοί. ἐπίτροποι, φροντισταὶ παρ' Ἡροδότῳ. κτλ. — 16. Antonius ἀμφιδέας. ἁλύσεις παρ' Ἡροδότῳ. οἱ δὲ ἢ ψέλια ἢ περισκελίδας. Hesychius ἀμφιδέας. ἁλύσεις παρ' Ἡροδότῳ. οἱ δὲ ψέλια περισκελίδας Suidas ἀμφιδέας. ἁλύσεις παρ' Ἡροδότῳ. οἱ δὲ ψέλια. — 17. Tzetzes ad Lycophr. 513 Καλλίμαχος δὲ ἐν τοῖς περὶ ὀρνέων φησὶ τοῖς γαμοῦσι δυσοιωνιστὸν εἶναι (τὴν κρέκα). Suidas κρέξ. ὄρνεον δυσοιωνιστὸν τοῖς γαμοῦσιν. κτλ. 18. Suidas συρμαΐζειν. καθαίρειν πόματι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος. καὶ συρμαίη. παρὰ τῷ αὐτῷ λάχανον σελίνῳ ἐοικός . . καὶ συρμαΐζειν . . τὸ κενοῦσθαι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος. οὕτως Ἡρόδοτος. ἢ λάχανον σελίνῳ ἐοικός. ἢ βρῶμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος. — 19. Hesychius λίνον. ᾠδῆς ὄνομα. κτλ. Suidas λίνος. εἶδος ὕμνου . . . ἢ λύρας χορδή. — 20. Hesychius θύσανοι. κροσσοί, κόρυμβοι. Antonius θύσανοι. οἱ κροσσοί . . . θυσανωτός. χιτὼν ὁ κροσσωτός. Suidas θυσάνοις. κορύμβοις, κροσσοῖς. — 22. Hesychius κάπτοντες. ἀποδεχόμενοι, ἐσθίοντες. — 23. Suidas ῥιπῆς. ὁρμῆς, φορᾶς, βολῆς. ῥιπὶς δὲ πλέγμα παρὰ Ἡροδότῳ. — 24. Suidas καινοῦν. παρὰ Ἡροδότῳ τὸ λόγῳ τῷ καινῷ χρήσασθαι. — 25. Suidas ἀποφορή. παρὰ Ἡροδότῳ ἡ τελουμένη παρὰ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις. — 26. Suidas ἤλυσις. ἔλευσις, ἄφιξις, ἔφοδος, πορεία. — 27. Hesychius συρμαία . . ἔστι δὲ βρωμάτιον διὰ στέατος καὶ μέλιτος. Suidas: vide supra 18. — 28 Antonius ἐνηβητήρια. εὐωχητήρια παρ' Ἡροδότῳ. Suidas ἐνηβητήρια. ἐνευωχητήρια παρὰ Ἡροδότῳ.

Ποινή. ἀντέκτισις, τίσις. (c. 134)

Βουπόρους. ὀβελοὺς μεγάλους. (c. 135)

Ἀμυρταίου. εἱμαρτοῦ. (c. 140)

Ὄχανα. ἀσπίδων πόρπακες καὶ οἱ δεσμοί. (c. 141)

Τριφάσιοι. τριπλάσιοι καὶ τρίφωνοι. (c. 156)

Ἀπεματάϊσεν. ἐματαιολόγησεν, ἐμώρανεν. (c. 162)

Ἀποτιμοτέρους. ἀτίμους. (c. 167)

Ἀνδρόσφιγγας. σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός. (c. 175)

Ἱστορίας Γ.

Ἀπηλικέστερον. πρεσβύτερον. (c. 14)

Ἐπάϊστος. φανερός. (c. 15)

Εὐλέων. σκωλήκων. (c. 16)

Φρενήρης. σώφρων. (c. 25)

Γνωσιμαχεῖν. τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν τήν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν. (ibidem)

Οὐ καταπροΐξεσθαι. προῖκα ποιῆσαι, ἀτιμωρητί, οἷον καταφρονήσας. (c. 36)

Παταΐκοισι. θεοὶ οἱ Πατάϊκοι Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις ἱδρυμένοι. (c. 37)

---

29. Bachmanni Anecd. I 344 et Suidas ποινήν. τιμωρίαν, ἀντέκτισιν πρόστιμον. — 30. Hesychius βουπόρους ὀβελούς. μεγάλους ὀβελίσκους. Antonius βουβόρους. ὀβολοὺς μεγάλους. Suidas βοπόρους. παρὰ Ἡροδότῳ ὀβελοὺς μεγάλους. — 32. Hesychius ὄχανον. ὁ τῆς ἀσπίδος πόρπαξ καὶ ὁ δεσμός. Photius et Suidas ὀχάνοις, δεσμοῖς. — 33. Hesychius τριφάσιοι. τριπλάσιοι, τρίφωνοι. — 36. Hesychius ἀνδρόσφιγγες. σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς (?) ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός.

Γ. 1. Suidas ἀφηλικέστερος . . . ἐπὶ γὰρ τοῦ πρεσβυτέρου λέγεται. — 2. Hesychius ἐπάϊστος. φανερός, κατάφωρος. — 3. Antonius εὐλαί. σκώληκες οἱ ἐν τοῖς τραύμασι γινόμενοι. καὶ εὐλαίων. σκωλήκων. ζῶσα γὰρ ἐξέζεσεν εὐλαίων. Suidas εὐλαί. σκώληκες. καὶ εὐλαίων. τῶν σκωλήκων. ἡ δὲ Φερέτιμα . . . ζῶσα γὰρ ἐξέζεσεν εὐλέων, ὅ ἐστι σκωλήκων. Hesychius εὐλέων. σκωλήκων. — 5. Hesychius γνωσιμαχῆσαι. τινὲς μὲν τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν τήν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν. κτλ. Etym. M. γνωσιμαχῆσαι . . . ἢ τὸ νοεῖν τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν τήν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν (item Bekkeri Anecd. p. 233). Antonius et Suidas γνωσιμαχῆσαι . . . ἢ τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν καὶ τῶν ἐναντίων τὴν ἰσχύν. — 6. Hesychius καταπροϊξάμενος. καταφρονήσας καὶ οὐκ εὐλαβηθείς, προῖκα δὲ αὐτὸ ποιήσας. Suidas καταπροΐξεται. καταφρονήσει, καταπροδώσει, οἷον προῖκα ἐκφύγοι κτλ. (item Photius et Bachmanni Anecd. I 271). — 7. Hesychius Παταϊκοί. θεοὶ Φοίνικες οὓς ἱστᾶσι κατὰ τὰς πρύμνας τῶν νεῶν. Suidas Πάταικοι. θεοὶ Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις

Ἐπίλαμπτος. καταφανής. (c. 69)
Αἰγυπιῶν. γυπῶν. (c. 76)
Ἀμύσσειν. ταράσσειν, ἑλκοῦν, ξέειν. (ibidem)
Φριμάξασθαι. φρυάξασθαι, φυσῆσαι. (c. 87)
Φορμός. πλέγμα ὡς κόφινος. (c. 98)
Διασφάγες. αἱ διεστῶσαι πέτραι. (c. 117)
Γαυλός. πλοῖον Φοινικικόν. (c. 136)
Σκυτάλοις. ῥάβδοις. (c. 137)
Γοργύνη. δεσμωτήριον ὑπόγαιον. (c. 145)
Διφροφορευμένους. φορείοις φερομένους. (c. 146)
Βαλανάγρας. κλεῖς. (c. 155)
Οὐ καταπροΐξεται. προΐκτης. ἡ πρὸ ἀντὶ τῆς παρά, παρὰ τὸ προϊκνεῖσθαι. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἵξεσθαι, ὅ ἐστι δωρεάν τι λαβεῖν. Ἀρχίλοχος· ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροΐξεται. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἐν Ἐπιμερισμοῖς παρὰ τὸ ἴσσω φησί, ὡς καὶ Ἀρχίλοχος· προτείνω χεῖρα καὶ προΐσσομαι. (c. 156)

ἱδρυμένοι. — 8. Antonius et Suidas ἐπίλαμπος. καταφανής παρ' Ἡροδότῳ. — 9. Suidas αἰγυπιόν. οὕτως οἱ παλαιοὶ ἀλλ' οὐ γῦπα. αἰγυπιῶν δὲ πληθυντικῶς, γυπῶν. Ἡρόδοτος. κτλ. — 10 Hesychius ἀμύσσειν. ξέειν, σπαράττειν, λυπεῖν. Bekkeri Anecd. p. 348 ἀμύσσει. ξέει. σπαράσσει. Antonius ἀμύσσω. ξέω, σπαράσσω. Suidas ἀμύσσειν. ταράσσειν, ἑλκοῦν, ξέειν, σπαράσσειν. — 11. Suidas φριμάξασθαι. παρὰ Ἡροδότῳ τὸ φρυάξασθαι, πεφυσῆσθαι. — 12. Hesychius φορμός. ἀγγεῖόν τι πλεκτὸν ψιάθοις ὡς κόφινος. Suidas φορμός. προκάλυμμα, ἢ πλεκτὸν ἀγγεῖον ἐκ φλοιοῦ κτλ. φορμὸς οὖν πλέγμα ὡς κόφινος. φησὶν Ἡρόδοτος. — 13. Hesychius διασφάγες. αἱ διεστῶσαι πέτραι τῶν ὀρῶν. Antonius διασφάγες. διεστῶσαι πέτραι ἢ διατομαὶ ὅρους κτλ. Suidas διασφάξ. διατομὴ ὅρους. καὶ διασφάγες διεστῶσαι πέτραι. — 14. Hesychius γαυλοί. τὰ ποιμενικὰ τοῦ γάλακτος ἀγγεῖα, καὶ τὰ Φοινικικὰ πλοῖα γαῦλοι. Suidas γαῦλος . . ἢ πλοῖόν τι φορτηγὸν Φοινικικὸν ἢ ἄκατος. κτλ. — 15. Suidas σκυτάλαι. στρογγύλα καὶ λεῖα ξύλα. παρὰ δὲ Ἡροδότῳ ῥάβδος. — 16. Harpocratio γοργύρα. τὸ κατὰ γῆς ὄρυγμα. Δείναρχος. Αἰσχίνης. ἔστι καὶ παρ' Ἡροδότῳ ἐν γ'. Suidas γοργύνη. δεσμωτήριον ὑπόγειον. κτλ. idem deinceps γόργυρα. τὸ κατὰ γῆς ὄρυγμα. οὕτως Δείναρχος καὶ Ἡρόδοτος καὶ ἄλλοι. — 17. Etym M. p. 279, 40 Ἡρωδιανὸς (leg. Ἡρόδοτος) τοὺς Πέρσας φορείοις φερομένους διφροφορουμένους. Bachmanni Anecd. II p. 367 Ἡρόδοτος γὰρ διφροφορευμένους λέγει τοὺς φορείοις φερομένους. Hesychius διφροφορουμένους. τοὺς φορείοις φερομένους. Suidas διφροφορουμένους. Ἡρόδοτος. παρὰ Πέρσαις φορείοις φερομένους. — 18. Hesychius βαλανάγρα. κλείς. Etym. M. Suidasque βαλανάγρα. ἡ κλείς. παρὰ τὸ ἀγρεύειν κτλ. — 19. Etym. M. (et fere Antonius ac Suidas) προΐκτης. προσαίτης. ἡ πρὸ ἀντὶ τῆς παρά. παρὰ τὸ ἰκνεῖσθαι. τινὲς δὲ

Ἱστορίας Δ.

Λάξιν. μίξιν, μερισμόν, κλῆρον. (c. 21)
Παλάθας. λέγεται καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα. κυρίως δὲ ἡ τῶν σύκων ἐπάλληλος θέσις. (c. 23)
Ὀργίσας. μαλάξας. (c. 64)
Ἀνδρόγυνος. ἄνανδρος, ἑρμαφρόδιτος. (c. 67)
Ἐνάριες. οἱ ὁπλῖται. (ibidem)
Τόρνον. τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. (c. 72)
Σῶστρα. σωτήρια, μήνυτρα, μέτρα. (c. 9)
Σώχουσι. τρίβουσι. (c. 75)
Ἄρδιν. ἀκίδα βέλους καὶ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. (c. 81)
Σισύρα. βαρβαρικὸς χιτών. (c. 109)
Εὐμάρεια. ἡσυχία καὶ ἀπόπατος. (c. 113)
Ὑβρίζοντες. σκιρτῶντες. (c. 129)
Κομιδή. ἡ ἀνάσωσις, ἐπιμέλεια. (c. 134)
Ἀμβολάδην. καθ' ὑπερβολήν. (c. 181)
Οἴσπη. ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. (c. 187)
Αἰγίς. ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν. (c. 189)
Ἀνθερίκων. νῦν τοὺς καυλούς φησι τῶν ἀσφοδέλων. εἰσὶ δὲ εὔθραυστοι. (c. 190)

παρὰ τὸ ἵζεσθαι ὅ ἐστι δωρεάν τινα λαμβάνειν. ὡς Ἀρχίλοχος. κτλ. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς παρὰ τὸ ἴσσω. κτλ.

Δ. 1. Suidas λάξιν. μίξιν, μερισμόν, κλῆρον. Ἡρόδοτος. — 2. Hesychius παλλάθη. ἡ τῶν σύκων ἐπάλληλος θέσις. Suidas παλάθαι . . . ἢ τὰ ἐκ τρυγὸς πλάσματα, ἢ ἡ ἐπάλληλος θέσις τῶν σύκων. — 3. Timaeus, Hesychius, Photius, Suidas ὀργάσας. μαλάξας. — 4. Hesychius ἀνδρόγυνος. ὁ ἑρμαφρόδιτος καὶ ὁ ἀσθενὴς ἤγουν ὁ ἀνίσχυρος. Suidas ἀνδρόγυνος. ὁ Διόνυσος . . . ἢ ἄνανδρος καὶ ἑρμαφρόδιτος. — 6. Suidas τόρνος. ξύλον στρογγύλον, ἢ τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. — 7. Hesychius, Photius, Bachmanni Anecd. I p. 379 σῶστρα. σωτήρια, μήνυτρα, λύτρα. — 8. Schol. Nicandr. Ther. 591 σώχειν ἐστὶ τὸ τρίβειν καὶ λειοῦν. Hesychius σώχειν. τρίβειν. Suidas σώχουσι. τρίβουσιν. Ἡρόδοτος. — 9. vide ad A 58. 59. — 11. Hesychius εὐμάρεια. εὐχέρεια, ἡσυχία, ἀπόπατος. Antonius εὐμάρεια. ἡ εὐκολία . . καὶ ἡ ἡσυχία. Ἡρόδοτος. Suidas εὐμάρεια. ἡσυχία. Ἡρόδοτος. — 12. Suidas ὑβρίζοντες. σκιρτῶντες. Ἡρόδοτος. — 13. Antonius κομιδή. ἡ ἐπιμέλεια κτλ. Suidas κομιδή. ἡ ἀνάσωσις. Ἡρόδοτος. κτλ. idem κομιδήν. ἐπιμέλειαν κτλ. — 14. Suidas ἀμβολάδην. ἀναβάλλων. Ἡρόδοτος καθ' ὑπερβολήν. — 15. Suidas οἴσπη. ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. Ἡρόδοτος. — 16. Hesychius αἰγίς . . καὶ ἣν αἱ Λίβυσσαι φέρουσι δοράν. Antonius ac Suidas αἰγίς. ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν. — 17. Schol. Venet. Il. υ 227 κυρίως δ' ἀνθέρικος καλεῖται ὁ τοῦ ἀσφοδέλου καυλός. ἐστὶ δὲ τὸ φυτὸν λαχανῶδες. Etym. M. ἀνθέρικος . . καὶ ὁ καυλὸς τοῦ ἀσφοδέλου. ἐστὶ δὲ φυτὸν εὔθραυστον. Suidas ἀνθέρικες . . Ἡρόδοτος δὲ τοὺς καυλούς φησι τῶν ἀσφοδέλων. εἰσὶ δὲ ἄθραυστοι.

Σχοίνου συμβολεῖς. οἱ ψιαθοπλόκοι, καὶ σχοῖνος ἡ ψίαθος. (ibidem)

Περιφορητά. ἀκτά. (ibidem).

Στρόφος. τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον ὅ ἐστιν ἐρεοῦν. (c. 60)

Κυματώγη. ὑπαγωγή, αἰγιαλός. (c. 196)

Ἱστορίας Ε.

Φυλάξαντες. ἐπιτηρήσαντες. (c. 12)

Νεοχμῶσαι. νεωστὶ κινῆσαι. (c. 19)

Φερέγγυος. βεβαιωτής. (c. 30).

Παχέων. τῶν πλουσίων. (ibidem)

Ἔφεδρον. ἐπίκληρον. (c. 41)

Σταθμός. στρατιωτικὴ κατάλυσις. (c. 52)

Ἐπίστιον. ἔποικον κατάλυμα. (c. 72)

Ἀγηλατέειν. διώκειν. (ibidem)

Λῆμα. ἀξία καὶ ἀνδρεία. (ibidem)

Κληρούχους. γεωργούς. (c. 77)

Σινάμωρον. κατόσχολον. (c. 92)

Κρησφύγετον. καταφυγή, ὀχύρωμα. (c. 124)

— 18. eadem Suidas. — 19. Suidas περιφορητά. ἀκτά. Ἡρόδοτος. — 20. vide p. 477. — 21. Hesychius κυματωγή. ῥαχία, αἰγιαλοῦ ὑπαγωγή.

E. 1. Suidas φυλάξαντες. ἐπιτηρήσαντες. Ἡρόδοτος. καὶ φυλάξασα. καιροφυλακτήσασα, εὐκαίρως ἐπιτηρήσασα (I 110). — 2. Suidas νεοχμώσαντες. νεωστὶ κινήσαντες. Ἡρόδοτος. — 3. Hesychius φερέγγυος. ἀξιόπιστος ἐγγυητὴς καὶ βεβαιωτής. Suidas φερέγγυος. ἀσφαλής, ἀξιόπιστος ἐγγυητής. Ἡρόδοτος· αὐτὸς μὲν ὑμῖν κτλ. — 4. Photius παχεῖς Ἀττικοὶ τοὺς πλουσίους καλοῦσι συνήθως. Suidas παχεῖς Ἀττικοὶ τοὺς πλουσίους καλοῦσι συνήθως. Ἀριστοφάνης . . . καὶ Ἡρόδοτος· ἔφυγον ἄνδρες κτλ. — 5. Hesychius ἔφεδρος. ταβλιστὴς τρίτος, ἐνεδρεύων, καὶ ὁ ὑφ' ἡμῶν ἐπίκληρος. — 6. Hesychius σταθμοί . . καὶ στρατιωτικὴ κατάλυσις. Suidas σταθμός. στρατιωτικὴ κατάλυσις. — 7. Hesychius ἐπίστιον. οἴκημα, κατάλυμα. Antonius ac Suidas ἐπίστιον. στρατιωτικὸν κατάλυμα. Ἡρόδοτος· ὁ δὲ ἀγηλατέει τὰ ἐπίστια Ἀθηναίων. eidem ἐπίστιος. παρὰ Ἡροδότῳ ὁ ἔποικος. — 8. Hesychius ἀγηλατεῖν. διώκειν, ὡς ἄγος ἐξελαύνειν. φυγαδεύειν. Crameri Anecd. Paris. IV 91 ἀγηλατεῖν. διώκειν, φυγαδεύειν, ἐπιτάττειν. Ἡρόδοτος ἀντὶ τοῦ ὑβρίζειν. Antonius ἀγηλατέειν. διώκειν, φυγαδεύειν. Suidas ἀγηλατέειν. διώκειν, φυγαδεύειν, ἐπιτάττειν. Ἡρόδοτος ὑβρίζειν. — 9. Hesychius λῆμα. βουλή, ἀξίωμα, ἀνδρεία καὶ φρόνημα. Suidas λῆμα. ἀξία καὶ ἀνδρεία, φρόνημα . . . Ἡρόδοτος· ἡ δὲ Ἀρτεμισίη κτλ. — 10. Schol. Demosth. de Cherson. 6 Ἡρόδοτος δὲ κληρούχους λέγει τοὺς γεωργούς.. Suidas κληρούχους. γεωργούς. — 11. Hesychius σινάμωρος. κακόσχολος. Antonius σινάμορον. πορνικόν. καὶ σινάμορος. ὁ κακόσχολος. Suidas σινάμωρον. πορνικόν. καὶ σινάμωρος ὁ κακόσχολος. Ἡρόδοτος ἔφη. — 12. Hesychius, Photius,

Ἱστορίας Ζ.

Ἰθαγενεῖς. οἱ γνήσιοι παῖδες. (c. 53)

Πρόξενοι. οἱ προστάται πόλεων καὶ φροντισταὶ καὶ ξένους ὑποδεχόμενοι. (c. 57)

Ἀρχαιρεσίη. τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι. (c. 58)

Ψῶσαν. θάλπουσαν. (c. 61)

Ἔκνιζεν. ἔδακεν, ἀπὸ τῆς πόας. (c. 62? immo H 12)

Οὐχ ἰκνευμένως. οὐ προσηκόντως, οὐ καθηκόντως. (c. 65)

Γυμνοπαιδία. ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ, ἐν ᾗ γυμνοὶ χοροὺς ἱστᾶσιν. (c. 67)

Λάσθη. αἰσχύνη. (ibidem)

Χορδεύων. τέμνων. (c. 75)

Καταγινέων. καταλύων. (ibidem)

Ἄρθμια. φίλια. (c. 83)

Πολέμαρχος. ἄρχων πρὸς ὃν κατηγγυῶντο τοὺς ξένους. (c. 109)

Ἄφλαστον. τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης. (c. 114)

Αἰωρηθέντες. μετεωρισθέντες. (c. 116)

Bachmanni Anecd. I 283 κρησφύγετα. τὰ πρὸς τοὺς χειμῶνας στεγνὰ καὶ ὀχυρώματα. Suidas eadem et καὶ καταφυγή.

Z. 1. Etym. M. ἰθαγενής. ὁ γνήσιος καὶ αὐτόχθων . . καὶ ἰθαγενεῖς. οἱ γνήσιοι παῖδες κτλ. Suidas ἰθαγενής. αὐτόχθων, γνήσιος παῖς. — 2. Hesychius πρόξενοι. οἱ προστάται καὶ ξενίας ἐπιμελούμενοι ἤγουν τοὺς ξένους ὑποδεχόμενοι. Suidas πρόξενος. ὁ προστάτης . . καὶ πρόξενοι οἱ προστάται τῶν πόλεων καὶ φροντισταὶ καὶ ξενίαις ὑποδεχόμενοι. — 3. vide p. 478. — 4. Hesychius ψῶσαι. θάλψαι. Snidas ψῶσαν. θάλπουσαν. Ἡρόδοτος. — 5. Antonius et Suidas ἔκνιζεν. ἔδακνεν. ἀπὸ τῆς πόας. Ἡρόδοτος. — 6. Hesychius ἰκνουμένως. προσηκόντως. Suidas οὐκ ἐκνεομένως. οὐ προσηκόντως. Ἡρόδοτος. — 8. Hesychius λάσθη. χλευή . . . αἰσχρολογία, αἰσχύνη. Antonius λαίστη. ἡ αἰσχύνη. Suidas λαίσθη. αἰσχύνη. — 9. Hesychius χορδεῦσαι. κακοποιῆσαι, τεμεῖν. Suidas χόρδευε. τέμνε. κτλ. — 10. Hesychius κατάγειν. ἐπὶ τοῦ ναύσταθμον ἄγειν ἢ καταλῦσαι. Suidas καταγινέων. καταλύων. Ἡρόδοτος. — 11. Antonius ἄρθμια. φίλια. Ἡρόδοτος· Ἀθηναίων μὴ ἐόντων ἡμῖν ἀρθμίων (I 9). τὸ ἐόντων δὲ ἀντὶ τοῦ ὑπαρχόντων. Suidas ἄρθμια. φίλια. Ἡρόδοτος· Ἀθηναίων μὴ ἐόντων ἡμῖν ἀρθμίων τῷ δὲ βαρβάρῳ συμμάχων. — 12. Suidas eadem. Schol. Platon. p. 313 ὁ πολέμαρχός ἐστιν ἄρχων ᾧ κατηγγύων τοὺς ξένους. ἔστι δὲ κτλ. — 13. Suidas eadem. Hesychius ἄφλαστον. τὸ ἀκροστόλιον, τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης ἀποτεταμένον εἰς ὕψος. — 14. Suidas eadem. Antonius αἰωρηθέντες. κρεμα-

Ἀναιρεόμενον. τὸ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον. (c. 69?)
Ἀναχωχεύσαντες. ἀναχωρήσαντες. (c. 116)
Γαῦλος. φρέατος ἀντλητήρ. (c. 119)
Ἐμμέλειαν. χορικὴν ὄρχησιν. (c. 129)
Ζάκορος. νεωκόρος, ἱερεύς. (c. 134)
Πρόκα. εὐθὺς καὶ παραχρῆμα. (ibidem)

Ἱστορίας Η.

Ἐπικάρσιον. πλάγιον, οὐκ εὐθύ. (c. 36)
Ἐλῶν. ἐλάσας. (33)
Δημιοεργοί. οἱ εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες. (c. 31)
Ὄνος. τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συστρεφόμενον. (c. 31)
Χυτόν. χῶμα καὶ ὁ ξεστὸς λίθος. (c. 37)
Ῥηχίης. φραγμὸς ἢ δεσμοὶ τῶν φραγμάτων. (ibidem)
Σαυρωτήρ. ξεστὸν δόρυ ἢ στύραξ, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν οὐρίαχον. (c. 41)
Κυρβασίας. τιάρας. (c. 64)
Ζειρά. μίτρα, ταινία, διάδημα, ἱμάτιον, ζώνη, πορφυροῦν ἔνδυμα. (c. 69)

σθέντες, μετεωρισθέντες. — 15. Suidas ἀναιρεῖν. τὸ ἐν γαστρὶ συλλαβεῖν .. καὶ Ἡρόδοτος ἀναιρεόμενον ἀντὶ τοῦ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον. — 16. Hesychius ἀνακωχήσαντες. ἀναχωρήσαντες, ἢ μετεώρως κατέχοντες τὰς ναῦς. — 17. Antonius et Suidas γαῦλος .. ἢ γαυλὸς ὁ τοῦ φρέατος ἀντλητήρ. — 18. Suidas ἐμμέλεια. χορικὴ ὄρχησις. κτλ. — 19. Hesychius ζάκοροι. νεωκόροι, ἱερεῖς κτλ. Photius ac Suidas ζάκορος. νεωκόρος ... ἢ ὁ ἱερεὺς κτλ. — 20. Suidas πρόκα. εὐθύς, παραχρῆμα. Ἡρόδοτος· καὶ πρόκατε φρίκης κτλ.

H. 1. Hesychius ἐπικάρσια .. πλάγια, οὐ κατ᾽ εὐθεῖαν φερόμενα. Antonius et Suidas ἐπικάρσιον, οὐκ εὐθύ. Ἡρόδοτος. — 2. Suidas ἐλῶν. ἐλάσας. Ἡρόδοτος. — 4. Suidas eadem. Hesychius ὄνος .. καὶ τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν ζῶον καὶ συστρεφόμενον ὡς κύαμος. — 5. vide p. 478. — 6. vide p. 478. — 7. Etym. M. σαυρωτήρ. ξυστὸν δόρυ ἢ ὁ στύραξ, ὃν ἔνιοι καὶ οὐρίαχον καλοῦσιν, ὅπου ἐμπήσσεται τὸ σιδήρειον τοῦ δόρατος. Suidas σαυρωτῆρσι .. ἢ ξυστὸν δόρυ ἢ στύραξ, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν οὐρίαχον. — 8. Hesychius κυρβασία. ὀρθὴ τιάρα. κτλ. Photius κυρβασία. τιάρα. — 9. Etym. M. ζειραί. χιτῶνες ἀνακεκολπωμένοι .. ἄλλοι δὲ ζώνην . τινὲς δὲ παρὰ τὴν δέσιν δειρά, ἱμάτιον ἢ ἐφαπτὶς ἢ διάδημα ἢ πορφυροῦν ἔνδυμα. Hesychius ζειρά. οἱ μὲν εἶδος χιτῶνος, οἱ δὲ ζώνην. βέλτιον δὲ ἄλλο τι ἐπιβόλαιον κατὰ τῶν ὤμων φορούμενον ἐοικὸς ἐφαπτίδι. καὶ Ἡρό-

Κέρκουρος. νεὼς εἶδος. (c. 97)
Ἱστία. δεῖπνα. (c. 135)
Ῥῆχος. φραγμός (c. 142)
Ὀρχηδόν. ἡβηδόν. (c. 144)
Καλλιερεῖσθαι. ἐπὶ τοῦ θύειν ἔντομα λέγεται. (c. 167)
Τέμπεα. τὰ στενὰ τῶν ὀρῶν καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι. (c. 173)
Ναυλόχιον. λιμένα ἢ εὐδίαν. (c. 193?)

Ἱστορίας Θ.

Ταρσούς. ταρσὸς κυρίως τῶν ὀρνίθων ἡ πτέρωσις, ἀφ' οὗ καὶ ὁ τῶν κωπῶν ὅμοιος σχηματισμός. (c. 12)
Ἐπαμησάμενος. ἀνακινήσας. (c. 24)
Ἰαχχάζουσιν. λέγουσι, φυλλολογοῦσι.

δοτος μαρτυρεῖ ἐν ζ^Ψ καὶ Θεόπομπος ὁ Χῖος. idem ζείρη. μίτρα, ταινία, διάδημα κτλ. Antonius ζειρά. ἡ ζώνη . . ἢ ζειρὰς τὰς γλαμύδας λέγουσί τινες . . ἢ μίτρας. οὕτως Ἡρόδοτος. idem ζώνη . . παρ' Ἡροδότῳ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. Suidas ζειραί. χιτῶνες . . ἢ μίτρα. Ἡρόδοτος. idem ζώνη. πορφυροῦν ἱμάτιον. Ἡρόδοτος. — 10. eadem Suidas. — 11. Hesychius ἱστία. ἡ ὑφαίνουσα γυνή, καὶ οἰκία, καὶ δεῖπνον. — 12. Hesychius ῥηχός. φραγμός. Suidas ῥῆχος. φραγμός. Ἡρόδοτος. — 13. Hesychius eadem. Suidas ὀρχηδόν, ὡς ἡβηδόν. Ἡρόδοτος. — 14. Suidas καλλιερεῖσθαι. ἐπὶ τοῦ θύειν ἔντομα. Ἡρόδοτος. — 15. Hesychius τέμπη. τὰ σύνδενδρα χωρία. τινὲς δὲ τὰ στενὰ τῶν ὀρῶν. Suidas τέμπη . . . καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι . . καὶ οἱ στενοὶ τόποι. Ἡρόδοτος. — 16. vide p. 478.

Θ. 1. eadem Suidas addito οὕτως Ἡρόδοτος. — 2. Antonius ἐπαμησάμενος. ἀνακινήσας καὶ ἀντὶ τοῦ θερίσας. Suidas ἐπαμησάμενος. ἀνακινήσας. Ἡρόδοτος. — 3. Hesychius ἰαχχάζει. φυλλολογεῖ, καταβοᾷ. Antonius ἰαχχάζουσιν. τὸν Διόνυσον ἑορτάζουσιν ἢ ἐπιβοῶσιν. Ἡρόδοτος δὲ ἀντὶ τοῦ λέγουσι καὶ φυλάττουσιν. Suidas ἰαχχάζουσιν. λέγουσι, φυλάττουσι. Ἡρόδοτος.

Notatio critica. A. 2. οἷς συναναστρέφονται cod. teste Bastio ad Gregor. p. 494 : ἐν οἷς ἀναστρέφονται edit. || 3. ὄργανον, ψαλτήριον cod. || 6. leg. ζυγοῖς || 26. αὐθάδες cod. || 31. leg. ὁροθέσια. || 40. ἐγγαῖος cod. teste Bastio p. 516 : ἐγγαία edit. || 48. leg. τρασιά. || 50. ἑρμακιὰς cod. (v. Bast p. 511) : ἑρμακίας edit. || 56. κωνώπια cod. (v. Bast. p. 902) : κωνωπεῖα edit. — B. 3. ἀπόσας cod. (v. Montfaucon p. 584. Bast p. 519) : ἀπώσας edit. || 4. ἔνδον. Λιμένες. cod. — Γ. 9. αἰγυπτίων cod. (v. Bast p. 748) || 10. leg. σπαράσσειν || 16. leg. γοργύρη || 19. ἀντὶ τοῦ] leg. ἀπὸ τοῦ || ὥς ἐστι cod. || λαβεῖν om. cod. — Δ. 1. 2. codex habet in Γ || 1. μίξιν] leg. λῆξιν || 2. συκῶν cod. || 7. μέτρα] leg. λύτρα. — E. 1. 2. codex habet in Δ. — Z] ϛ cod. — H] Z cod. || 7. ξεστὸν] leg. ξυστόν. — Θ] H cod.

B.

Λέξεις παρεκβληθεῖσαι ἀπὸ τῆς βίβλου τοῦ Ἡροδότου κατ᾽ ἀλφάβητον.

A.

Ἀνέλῃ. χρήσῃ.
Ἀνδρεών. μέγας οἶκος ἀνδρῶν.
Ἀναξυρίδες. τὰ βαθέα καὶ βασιλικὰ τῶν ὑποδημάτων.
Αὐλός. εἶδος ἀκολάστου σχήματος.
Ἀναχῶς. ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς.
Ἁβρόν. καλόν, αὔθαδες, τρυφερόν.
Ἀναισιμοῦν. δαπανᾶν, ἀναλίσκειν.
Ἀνέγνωσεν. ἀνέπεισεν, ἀνεδίδαξεν.
Ἀντίξοον. τὸ ἐναντιούμενον.
Ἀλεξομένους. ἀμυνομένους.
Ἄρδις. φαρέτρας. σημαίνει καὶ τὸ βέλος.
Αἱμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τειχίον, καὶ ὁ ἐξ ἀκανθῶν φραγμός.
Ἀπίσας. ἱκανώσας.
Ἀμφιδέας. ἁλύσεις, οἱ δὲ ψέλλια.
Ἀποφορήν. τὴν τελουμένην ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις.
Ἀποτιμοτέρους. ἀτίμους.
Ἀπεματάϊσεν. ἐμώρανεν.
Ἀπηλικέστερον. πρεσβύτερον.
Ἀμύσσειν. ταράσσειν, ἑλκοῦν, ξέειν.

λέξεις — ἀλφάβητον *m*: λεξικὸν τῶν ἡροδοτείων λέξεων ceteri, praeter *C* de quo supra p. 445.

A. 1. 2. 3. om. *tu* ‖ 1. . . . χρήσης *C*, Ἀνέλη: χρήσει *m* ‖ 2. om. *ghw* ‖ Ἀνδρεῶν *m* ‖ 3. ἀναξυρίδες *Cm*: ἀναξυρίδας ‖ τὰ βασιλικὰ καὶ βαθέα *m* ‖ 4. σχήματος *C*: ὀρχήματος ‖ 6. om. *tu* ‖ ἀβρόν *Cm*: ἀβρόν ‖ αὔθαδες *Cmpr.* ‖ 8. ἀνετεῖνεν *C* ‖ 11. ἄρδης *m* ‖ σημαίνει καὶ τὸ βέλος *m*: om. *C*, καὶ τὸ βέλος ceteri ‖ 12. uni *Cm* habent ‖ ἄνευ πηλοῦ οἰκοδομημένον *m* ‖ καὶ — φραγμός om. *C* ‖ 13. ἀτίσας *C*, ἀπήσας *w* ‖ 14. ἀφιδέας codd. et editt. ‖ ἀλύσους *C* ‖ ψέλια *m* ‖ 15. ἀποφορὴν *C*: ἀποφρὴν ‖ τελουμένην τιμὴν *gh* ‖ 19. om.

Ἀνδρόσφιγγας. σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός.

Ἀτιμωρητί. οἷον καταφρονήσας.

Αἰγυπιῶν. γυπῶν.

Ἀνδρόγυνος. ἄνανδρος καὶ ἑρμαφρόδιτος.

Ἄρδιν. ἀκίδα βέλους ἢ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα.

Ἀμβολάδην. καθ' ὑπερβολήν.

Αἰγίς. ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν.

Ἀνθερίκων. νῦν τοὺς καυλοὺς τῶν ἀσφοδέλων.

Ἀγηλατέειν. διώκειν, φυγαδεύειν, ἐπιτάττειν, ὑβρίζειν.

Ἀρχαιρεσίη. τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν, καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι.

Ἄφλαστον. τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης.

Ἀρθμία. φιλία.

Αἰωρηθέντες. μετεωρισθέντες.

Ἀναιρεόμενον. τὸ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον.

Ἀνακωχεύσαντες. ἀναχωρήσαντες.

Ἀκανθόπληξ. ὁ πλησσόμενος.

Ἄβιος. ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κεκτημένος, ὥσπερ ἄξυλος ὁ πολύξυλος.

B.

Βυσσός. βυθός.

Βάρις. ναῦς.

Βουπόρους. ὀβελοὺς μεγάλους.

Βαλανάγρας. κλεῖς.

tu ‖ 20. ἀνδρόσφιγγα. σύνθετον ἄνθρωπος καὶ σφὶγξ δημιούργημα *ghtu* (hi duo om. δημιούργημα) ‖ 21. οἷον *Cm*: ἤγουν ‖ 22. habent *Cm* ‖ 23. 24. om. *tu* ‖ 23. ἄνανδρος καὶ ἑρμαφρόδιτος *Cm*: ἑρμαφρόδιτος ‖ 24. uni *Cm* ‖ ἄρδην: ἀκίνα βέλους *C*, Ἄρδην, ἀκίδα. βέλος. *m* ‖ 27. ἀνθερίκων *C*: ἀνθέρικας ‖ νῦν τοὺς *Cm*: τοὺς ‖ 28. ἀγηλαλατέειν *m* ‖ διώκειν om. *tu* ‖ φυγαδεύειν ἐπιτάττειν om. *C* ‖ 29. ἀρχαιρεσίη *Cm*: ἀχαιρεσίη ‖ πολλοῖς *m*: πολλῶν *C*, τοῖς πολλοῖς reliqui ‖ 33. ἀναιρέομαι et συλλαμβάνειν *C* ‖ 34. uni *Cm* ‖ 36. ὥσπερ *m*: ἧπερ *C*, ὡς reliqui ‖ ἄξυλον τὸ πολύξυλον *C*

B. 4. βαλανάγρας *Cm*: βαλανάγρα ‖ κλεὶς *gh*

Γ.

Γνωσιμαχεῖν. τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν τήν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν.

Γαυλοί. πλοῖον φοινίκιον, καὶ φρέατος ἀντλητήριον. καὶ γαλακτοδόχον ἀγγεῖον.

Γεωπεῖναι. οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἄποροι.

Γοργύρη. δεσμωτήριον ὑπόγαιον.

Γυμνοπαιδία. ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ ἐν ᾗ γυμνοὶ χοροὺς ἱστᾶσιν. 5

Δ.

Δημιοεργοί. οἱ εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες.

Διθύραμβος. ὕμνος εἰς Διόνυσον.

Διασφάγες. αἱ διεστῶσαι πέτραι.

Διφροφορευμένους. φορείοις φερομένους. 4

Ε.

Ἐγχρίμψαι. ἐμπεσεῖν, προσπελάσαι.

Ἐσηθήσαντες. ὑλίσαντες.

Ἐνηβητήρια. ἐνευωχητήρια.

Ἐλόχισεν. εἰς λόχους κατέταξεν.

Εὐλέων. σκωλήκων. 5

Ἐπιφορήματα. τραγήματα.

Ἐπίλαμπτος. καταφανής.

Ἔπιπλα. ἡ μὴ βεβαία κτῆσις ἀλλ' ἐπιπόλαιος. ἔπιπλα καὶ τὰ ἐπάνω τῶν στρωμάτων.

Ἐπάϊστος. φανερός.

Εὔτυκτα. ῥαδίως εἰργασμένα. 10

Ἐπιεικεστάτη. μετρία, εὐγνώμων.

Γ. 1. καὶ τὴν *tu* ‖ 2. γαυλός *gh* ‖ καὶ φρέατος — ἀγγεῖον om. *C* ‖ 3. γεωπεῖναι: . . . *C*, γεωπειν ἢ γῆς *m* ‖ πεινῶν τε καὶ *C* ‖ 4. ὑπόγαιον *C*: ὑπόγεων ‖ 5. γυμνοὺς sine χοροὺς *C*

Δ. 1. δημιοεργοί *C*: δημοεργοί ‖ 2. om. *tu* ‖ οἱ εἰς *m*: . . . . . *C*, εἰς reliqui

Ε. 1. Ἐγχρίμψαι *m*: ἐγχρίψαι ‖ 2. ἐσηθίσαντες codd. ‖ 5. εὔλεων *hm* ‖ 7. ἐπίλαμπος *hm* ‖ 8. 9. *m*: 9. 8. ‖ 8. ἐπιπολεος *m* ‖ 10. 11. om. *tu* ‖ 11. unus *m*

Ἐννώσας. διανοηθείς.

Εὐμάρεια. ἡσυχία, εὐκολία.

Ἔμβολος. χάλκωμα περιτιθέμενον περὶ τὴν πρώραν ταῖς ναυσίν.

Ἐνάριες. οἱ ὁπλῖται.

Ἐξ ἠθέων. ἐκ τῶν τόπων οἷς συνανεστρέφοντο.

Ἔφεδρον. ἐπίκληρον.

Ἐπίστιον. ἔποικον κατάλυμα.

Ἔκνιζεν. ἔδακνεν, ἀπὸ τῆς πόας.

Ἐναγίζειν. χοὰς ἐπιφέρειν τοῖς κατοιχομένοις.

Ἐμμέλειαν. χορικὴν ὄρχησιν.

Ἑδώλοισιν. ὑποστρώμασι νηός.

Ἐκύρησεν. ἔτυχεν.

Ἐπικάρσιον. πλάγιον, οὐκ εὐθύ.

Ἐπιστρεφέως. ἐπιμελῶς.

Ἐλῶν. ἐλάσας.

Ἑταιρεῖος. ὁ Ζεύς.

Ἐπαμησάμενος. ἀνακινήσας.

Ἐνωμοτία. τάξις παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς.

Ἑρμίς. ὁ κλινόπους.

Ἔλυτρον. σκέπη, δέρμα.

Εἰρήν. παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ ὁ παῖς ῥωβίδας καλεῖται, τῷ δευτέρῳ προκομιζόμενος, τῷ τρίτῳ μικιζόμενος, τῷ τετάρτῳ πρόπαις, τῷ πέμπτῳ παῖς, τῷ ἕκτῳ μελείρην. ἐφηβεύει δὲ παρ᾽ αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων μέχρι καὶ εἴκοσιν. βαρυτόνως δὲ τὸ μελείρην, ὥσπερ πυθμὴν ἀπύθμην, αὐχὴν ὑψαύχην.

12. διανοηθείς *m*: ἐννοήσας ‖ 14. ἐπιτιθέμενον εἰς *tu* ‖ 15. unus *m* ‖ 17. ἐπίκληθρον *m* ‖ 18. ἐπέστιον *m* ‖ 19. ἔδακνεν *m*: ἔδακεν ‖ post 20. *m* inserit haec: Ἐπιστάται. ἡγεμόνες:· λαμπρὸς. περιφανής:· ζυγωτῶν. ζευγνυμένων:· βοιωτία. τὰ περὶ τὰς θήβας χωρία:· κατέστησαν. ἤγουν κατὰ τάξιν ἔστησαν:· ‖ 21. unus *m* ‖ Εὐμέλειαν *m* ‖ 22. ἐδώλοισιν codd. ‖ 23. om. *tu* ‖ 24. οὐκ εὐθύ unus *m* ‖ 26. ἐλῶν *mtu* ‖ 27. unus *m* ‖ 29. Ἐνωμότια *m* ‖ 30. ἑρμὶς *ghm* ‖ 32, 6 καὶ om. *m*

Ἐπίδοξα. ἀντὶ τοῦ προσδόκιμα.
Εὐεστώ. εὐημερία, εὐετηρία, ἡ καλλίστη τῶν ἐτῶν διαγωγή. Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ' γράφει.

Ζ.

Ζειρά. μίτρα, ζώνη.
Ζυγαῖς. καθέδραις.
Ζώνη. πορφυροῦν ἔνδυμα.
Ζάχορος. νεωκόρος, ἱερεύς.

Η.

Ἡμεκτέων. δυσφορῶν.
Ἤθεα. τόποι ἐν οἷς ἀναστρέφονται.
Ἡβηδόν. μετ' ἰσχύος, μετ' ἀκολασίας, ὀρχηδόν.
Ἤλυσιν. ἔφοδον, πορείαν.

Ι.

Ἴλη. συστροφή, τάξις ὄχλου ἱππική.
Ἰθαγενεῖς. οἱ γνήσιοι παῖδες.
Ἱστία. δεῖπνα.
Ἰαχάζουσι. λέγουσι, φλυαροῦσιν.

Κ.

Κνάφος. ἄκανθα ἕλκουσα ἱμάτια.
Κατατέλεα. τὰ ἀναλώματα καὶ συνέδρια.
Καταγωγή. πανδοχεῖον.
Κνυζημάτων. τῶν γοερῶν ἀποφθεγμάτων.
Κορύνη. ξύλον ἐπικαμπές.
Κρέξ. ὄρνεον δυσοιώνιστον τοῖς γαμοῦσι.

---

33. τοῦ om. *m* ‖ 34. εὐεστώ *w*: Εὐέ (ς) *m*, ἡ εὐεστή reliqui ‖ εὐημερία: — Εὐετηρία *m*

Ζ. 1. ζειρὰ *m*: εἰρὰ

Η. 1. Ἠμακτέων *m* ‖ 2. unus *m*

Ι. 1. τάξις ἱππική, συστροφή *gh*, τάξις. ἱππικὴ στροφή *tu* ‖ 3. ἱστία codd.

Κ. 3. unus *m* ‖ 4. τῶν γοερῶν *m*: γοερῶν

Κάπτοντες. ἀποδεχόμενοι.
Καινοῦν. τὸ χρήσασθαι λόγῳ καινῷ.
Κομιδή. ἀνάσωσις, ἐπιμέλεια.
Κέρχουρος. νεὼς εἶδος.
Κληρούχους. γεωργούς.
Κρησφύγετον. καταφυγή, ὀχύρωμα.
Καταγινέων. καταλύων.
Καλλιερεῖσθαι. ἐπὶ τοῦ θύειν τέτακται ἔντομα.
Κυματώγη. ὑπαγωγή, αἰγιαλός.
Κυρβασίας. τιάρας.

Λ.

Λεύκη. πάθος περὶ ὅλον τὸ σῶμα.
Λαῦραι. ῥύμαι, ἄμφοδα.
Λίνον. λύρας χορδὴ ἢ ᾠδῆς ὄνομα.
Λάξιν. λῆξιν, μερισμόν, κλῆρον.
Λῆμα. ἀνδρεία, ἀξία, φρόνημα.
Λάσθη. αἰσχύνη.

Μ.

Μετεξέτεροι. ἔνιοι, τινές.
Μύδρον. σίδηρον ἀργόν.
Μελεδωνοί. φροντισταί.
Μυχοί. καταδύσεις.

Ν.

Νεοχμῶσαι. νεωστὶ κινῆσαι.
Ναυλόχιον. λιμένα.

Ξ.

Ξενίην συνεθήκατο. ἀντὶ τοῦ ὡς ξένον ἐδωρήσατο.

---

9. ἀνάλωσις *m* ‖ 14. om. *tu* ‖ ἐπὶ τοῦ et τέτακται ἔντομα om. *gh*
Λ. 1. πάθος post σῶμα *m* ‖ 2. ἄμφοδα *m*. Paris. 2662: ἄμφοδοι *tu*, ἀμφόδια *gh* ‖ 3. λῖνον *mtu* ‖ 4. λῆξιν] μίξιν *m* ‖ 5. unus *m* ‖ 6. λάσθαι *m*
Μ. 1. ἔνιοι τινὲς *m*: τινὲς
Ξ. 1. ξεινίην *m* ‖ ἀντὶ τοῦ ὡς *m*: ὡς ‖ ξενίης *gh*

Ο.

Ὄρθιος νόμος. τρόπος μελῳδίας ἁρμονίαν ἔχων καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον.

Οὖροι. ὁροθέσια.

Ὄχανα. ἀσπίδων πόρπακες καὶ δεσμοί.

Οὐ καταπροΐξεσθαι. προῖκα ποιῆσαι.

Ὀργίσας. μαλάξας. 5

Οἰσύπη. ῥυπαρὰ προβάτων ἔρια.

Οὐχ ἱκνεομένως. οὐ προσηκόντως.

Ὄνος. τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συστρεφόμενον.

Ὀρχηδόν. ἡβηδόν. 9

Π.

Πηκτίς. ὄργανον ψαλτήριον.

Πεσσοί. ψῆφοι.

Πρυτανεῖον. θεσμοθέσιον, θόλος, καὶ ἡ τοῦ σίτου θήκη.

Πρόχυσις. τὸ ἀποσπεῖσαι.

Πρόπολος. νεωκόρος. καὶ ὁ δοῦλος μετὰ τοῦ σ΄. 5

Ποινή. ἀντέκτισις.

Παταΐκοισι. θεοὶ Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις ἱδρυμένοι.

Παλάθας. τὰ ἐκ τρυγὸς πλάσματα. κυρίως δὲ ἡ τῶν σύκων ἐπάλληλος θέσις.

Περιφορητά. ἀκτά.

Παχέων. πλουσίων. 10

Πρόξενοι. προστάται πόλεων, φροντισταί.

Ο. 1. om. *tu* ‖ ἁρμονίαν — ὡρισμένον unus *m* ‖ ἔχον *m* ‖ 2. ὁροθέσια *m*. Paris. 2662: ὁροθεσία ‖ 3. ὄρχανα *m* ‖ 4. καταπροΐξεσθαι *h* ‖ 6. οἰσίπη *mtu* ‖ 7. ἱκνεομένως *gm*

Π. 1. ὄργανον, ψαλτήριον *gh* ‖ 3. θεσμοθέσιον *m*: θεσμοθέτιον ‖ 5. om. *tu* ‖ μετὰ του σ̄ ὁ δοῦλος sine καὶ *gh* ‖ 6. unus *m* ‖ post 6. *m* habet haec: ξανθαῖσι πώλοις, ἤγουν συν ξανθαῖς πώλοις :· Ὑπερβάλοι: ἀντὶ τοῦ παρέλθοι :· Εἶργεν, ἀντὶ ἐπίσχεν :· βία φέρουσιν, ἀντὶ ἐξήνεγκαν ἀπειθεῖς γενόμενοι ταῖς ἡνίαις :· Συν βία εἵλκυσαν, ἔξω τοῦ πρέποντος :· ‖ 7. Παταίκοισι *m*, πάταικοι *gh*, παταίκοι *tu* ‖ φοινικοῖ *m* ‖ 10. unus *m* ‖ 11. om. *tu* ‖ πόλεων φροντισταί *m*, om. *gh*

Πολέμαρχος. ἄρχων πρὸς ὃν κατηγγυῶντο τοὺς ξένους.

Πρόκα. εὐθὺς καὶ παραχρῆμα.

Ρ.

Ῥιπίς. πλέγμα.

Ῥηχίης. φραγμοῦ ἢ δέσμης τῶν φραγμῶν.

Ῥῆχος. φραγμός. 3

Σ.

Σκευή. ὅπλισις καὶ στολή.

Σπερχθείς. ταραχθείς, θυμωθείς.

Συμψήσας. συντρίψας.

Σαγάρεις. πελέκεις.

Σχοινοτενές. μακρόν. 5

Συρμαΐζειν. καθαίρειν πόματί τῳ ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος.

Σπαδίξας. ἐκδείρας. σπάδιξ γὰρ φλοιὸς ῥίζης πρινίνης. οἱ δὲ φοίνικος ῥάβδον. σπάδακες δὲ καὶ οἱ κύνες. καὶ σπάδιξ ὄργανόν τι κιθαριστικόν.

Συρμαίην. βρῶμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος, ἢ λάχανον σελίνῳ ἐοικός.

Σκυτάλαις. ῥάβδοις.

Σῶστρα. σωτήρια, λύτρα. 10

Σώχουσι. τρίβουσι.

Σισύρα. χιτὼν βαρβαρικὸς ἐκ δερμάτων.

Σχοίνου συμβολεῖς. οἱ ψιαθοπλόκοι.

Στρόφος. τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν ἐρεοῦν.

Σταθμός. κατάλυμα, ὁδοῦ μέτρον. 15

Σινάμωρον. κακόσχολον.

Σαυρωτήρ. ξεστὸν δόρυ ἢ στύραξ, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν οὐρίαχον.

---

12. ἄρχων τῶν ξένων sine reliquis *ghtu* ‖ κατεγγυῶντο *m* ‖ 13. καὶ παραχρῆμα om. *ghtu*

Ρ. 1. ῥιπὶς *m* : ῥηπὶς ‖ 2. δέσμη *m*

Σ. 1. 2. *m* : 2. 1. ceteri ‖ θυμωθεὶς unus *m* ‖ 6. πόματι. τὸ ἐκ *m* ‖ 8. Συρμαίην *m* : συρμαία ‖ 10. om. *tu* ‖ σωτηρία *m* ‖ 12. unus *m* ‖ 15. ὁδοῦ μέτρον, κατάλυμα *ghtu* ‖ 17. ξυστὸν, δόρυ *gh*

Τ.

Τριηκάδας. δεῖπνα κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸς ἀνδρῶν τριάκοντα.
Ταρσοὶ καλάμων. τρασιὰ ἐν ᾗ ἐξήραινον τὴν πλίνθον.
Τριφάσιοι. τρίφωνοι, τριπλάσιοι.
Τόρνιον. τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό.
Τέμπεα. τὰ στενὰ τῶν ὀρῶν καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι.
Ταινία. διάδημα.
Ταρσός. ἡ τῶν ὀρνίθων πτέρωσις.

Φ.

Φαρμάχοις. βαφαῖς.
Φάλαρα. τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα.
Φάρσος. τρύφος, κλάσμα.
Φρενήρης. σώφρων.
Φριμάξασθαι. φρυάξασθαι, φυσῆσαι.
Φορμός. πλέγμα, ὁ κόφινος.
Φυλάξαντες. ἐπιτηρήσαντες.
Φερέγγυος. βεβαιωτής.

Χ.

Χρήματος. πράγματος.
Χοιράδες. πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ.
Χορδεύων. τέμνων.

Ψ.

Ψῆνες. κωνώπια τὰ ἐν τοῖς ὀλύνθοις τοῖς ἄρσεσι.
Ψῶσαν. θάλπουσαν.

Τ. 1. ἀριθμὸς *m*: ἀριθμοὺς ‖ 2. καλάμων: — Τρασιὰ *m*, καλάμων. πρασιὰ *gh* ‖ 6. ταινίαν *gh*

Φ. 1. 2. om. *tu* ‖ 3. κλάσμα *m*: κλᾶσμα ‖ 4 — 8. om. *tu*

Χ. 1. om. *tu* ‖ 3. χορδεύων, τράγων τέμνον. ἡσύχιος. χορδεῦσαι κακοποιῆσαι. τεμεῖν *tu*

Ψ. 1. κώνωπες οἱ ἐν *m* ‖ 2. unus *m*

Ipsam harum dictionum explicationumque materiam tametsi in *AB* adeo non diversam esse manifestum est, ut plurima earum pars plane congruat, haud leviter tamen etiam praeter ordinis discrepantiam inter se differunt. nam *A* quidem nunc quoque, postquam *B* Florentini ope et maxime Monacensis aliquammulta recuperavit quae antehac omnino non habuisse videbatur, et amplior est numero vocabulorum explanatorum et ipsam explanationem habet in nonnullis copiosiorem. desunt enim in *B* Ἀμυρταίου. ἐλινύειν. ἐξηρτυμένοι. ἠκούσης. θύσανοι. Ὄσιρις. πεσσόμενα. συνηλίζοντο. ὑβρίζοντας. χυτόν. contra *A* sive codex Coislinianus et ipse quaedam desiderat sed pauciora: e quibus unum εἰρήν, quod peperit egregiam Valckenarii emendationem I 85, casus abstulit una cum exitu libelli, quattuor ἐχύρησεν. ἐπίδοξα. εὐεστώ. σπαδίξας, si vera sunt et genuina, scribentium neglegentia omisit, tria denique ἄβιος. ἀκανθόπληξ. ἑρμίς ab Herodoti sermone alienissima sive casus sive error huc devexit, non secus ac Monacensia illa, quae in adnotatione critica abieci, ἐπιστάται. λαμπρός. ζυγωτῶν. βοιωτία. κατέστησαν et ὑπερβάλοι. εἶργεν. βίᾳ φέρουσιν, levissimi generis interpretamenta aperte spectantia ad Sophoclis Electrae v. 685 — 725. gravius paulo est quod in *B* explanatio nonnullorum contracta in brevius aut praecisa est, ut in ἀνθερίκων. ἀπεματάϊσεν. ἔλυτρον. ἐναγίζειν. ἐπιστρεφέως. κατὰ τέλεα. μυχοί. ὄρθιος νόμος. στρόφος. σχοινοτενές. σχοίνου συμβολεῖς. et in hoc quidem ultimo ea ipsa neglecta sunt καὶ σχοῖνος ἡ ψίαθος quibus locus Herodoti Δ 190 significatur. omisi autem quae in editionibus breviora legebantur quam nunc e *Cm* restituta sunt (ἀνδρόγυνος. ἐπικάρσιον. καλλιερεῖσθαι. πολέμαρχος. πρόκα. πρόξενοι). atque ex tali quidem discrepantia vides non posse quicquam certi ad alterius utrius principatum concludi. at illud sane premendum quod in *B* perverse in unum conflata sunt in γαυλοί quae recte *A* in duo distribuit (γαυλός Γ 136, γαῦλος Ζ 119), similemque ob causam praetermissa ἐπίστιος. εὐμαρέη. οὐ καταπροΐξεται (Γ 156): contra quae in ἐδώλοισιν (Α 24). ζειρά (Η 69). οὐ καταπροΐξεσθαι (Γ 36). πηκτίς (Α 17) in *A* con-

iunctim leguntur, ea manifesto distribuentis errore in altero in bina aut terna quaeque membra discerpta sunt (vid. ἐδώλοισιν. ζυγαῖς, ζειρά. ταινία. ζώνη, οὐ καταπροΐξεσθαι. ἀτιμωρητί, πηκτίς. αὐλός). quod quidem eo arbitror accidisse quod is, qui has λέξεις in ordinem alphabeticum primus composuit, non suo ille quidem ingenio inventas verum ex tali collectione, qualis hodie in Coisliniano exstat, sumptas novaque indutas forma, lexici speciem procudit, haud ita multum videlicet impendens operae diligentiaeque negotio tumultuario, adeo ut id ipsum quod novabat ac de suo adferebat, ut seriem vocabulorum ad ordinem elementorum deduceret, flagitiosa inertia administraverit. ac similem prorsus fortunam experta est olim Erotiani Τῶν παρ' Ἱπποκράτει λέξεων συναγωγή, quae nunc quidem ordinem alphabeti praefert non subtilius institutum quam in hac Herodotea, cum ipse auctor, id quod post Adrianum Heringam nuper luculenter demonstravit Iosephus Klein (Erotian. praefat. p. XIII sqq.), 'non litterarum sed librorum Hippocraticorum ordinem secutus voces uniuscuiusque libri explicare studuerit eo ordine quo in Hippocrate sese invicem excipiebant.' et supersunt adhuc eius operis quod condidit Erotianus per codices Hippocrateos dispersae aliquot particulae ab eodem Kleinio sollerter compositae p. 1 — 25. qui idem p. XVII scite et huius Herodotei glossarii similem transformationem memoravit et Oppianei, quod quidem cum Ianus Rutgersius lect. var. VI, 5 p. 552 'e vetusto codice' primum edidisset secundum alphabeti ordinem adcurate digestum et Fridericus Strunzius Wittembergensis ad Oppiani Halieutica pertinere docuisset, Dorvillius in Miscell. observ. vol. IX, 1 p. 100 codicem illum esse Amstelodamensem demonstravit pristinumque ad versuum continuitatem ordinem in eo fideliter servari, a Rutgersio autem cupidius tacitoque in novam esse speciem mutatum.

Quod si et *A* referre antiquiorem lexici formam planum est, et ea re illud continuo efficitur ut ab initio singulas separatim interpretationes tamquam scholia suo quamque

loco marginibus codicis Historiarum adscriptas fuisse recte colligamus, sicut etiam nunc in aliquot libris vetustis maximeque in Angelicano (*B*) factum esse scholia illinc nobis edita ostendunt, sequitur iam ut de ipso hoc interpretationis genere auctoritate fontibus disseramus. nam ad orationem Herodoti ubi adhibueris, illud statim animum non advertet potius quam offendet, quod longe plurima eorum, in quibus haesitat lectio interpretisque sollertia circumspicitur, plane neglecta sunt, velut haec praeter Herodotum non inventa atque ut aiunt ἅπαξ λεγόμενα: κραυγανώμενον (Α 111), προβοσκῶν (Α 113), ἐγγλύσσει (Β 92), ἀπιποῦν (Β 94), περιλεσχήνευτος (Β 135), χρηίσκονται (Γ 117), εὐκομιδεστάτας (Δ 53), διεπρήστευσε (Δ 79) quod quidem nemo adhuc expedivit, ἀντιθευσόμενοι (Ε 22), ναυκρατέες (Ε 36), ἀκρομανής (Ε 42), εὐεπέα (Ε 50), προλελεσχηνευμένων (Ζ 4), κατωμοσίην (Ζ 65), ψηφιδοφόρος (Ζ 109), ἀρύσσονται (Ζ 119), συνεστίῃ (Ζ 128), παλήσειε (Θ 21), ἐκδεδωρίευνται (Θ 73), ἀλύκταζον (Ι 70). contra non nulla opis nihil indigentia illustrata sunt, ut ἀβρόν. ἀνέλῃ. δημιοεργοί. ἐπίδοξα. ἔπιπλα. μύδρον. πεσσοί. ψῆνες. sunt etiam non pauca quae nihil orationi Herodoteae adferant lucis, sed molesta eruditione retardent magis quam expediant intellectum (vid. ἀγηλατέειν. αἰγίς. ἔλυτρον. ζειρά. μυχοί. ὄρθιον νόμον. οὐ καταπροΐξεται. Παταΐκοισι. πηκτίς. πολέμαρχος. ταρσοὶ χαλάμων. τέμπεα. φάρσος. χυτόν). et haec forsitan quis ita excusaverit ut reliquias esse ditioris doctrinae ac similia in quovis veterum interpretum abundare defendat. illud vero non ineptum modo et abundans sed plane absurdum et insanum, quod quaedam a scriptoris sententia remotissima et ad quemlibet alium quam ad hunc aptiora pro interpretationibus iactantur, ut istud ad Η 36 στρεβλοῦντες ὄνοισι (*suculis*) ξυλίνοισι τὰ ὅπλα (*funes*) commentum: ὄνος. τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συστρεφόμενον (sc. ζῷον), aut ad Β 71 (ἶβις) μέγαθος ὅσον κρέξ hoc: κρέξ. ὄρνεον δυσοιωνιστὸν τοῖς γαμοῦσιν. ac similiter absona quae subiuncta sunt his vocibus: ἀρχαιρεσίῃ. ἑταιρεῖος. ἱστία. κατὰ τέλεα. ναυλόχιον. πρόχυσις. στρόφος. σχοίνου συμβολεῖς, nec

ea fere per se ipsa contemnenda, sed quia eis locis adhibita sunt a quorum sententia vehementer abhorreant. his si addis ea vocabula quae ne leguntur quidem in Herodoto ea specie quam in lexico praeferunt, αἰωρηθέντες (Z 116 ὑπεραιωρηθέντες), ἡμεκτέων (A 44 περιημεκτέων), χορδεύων (Z 75 καταχορδεύων), σώχουσι (Δ 75 κατασώχουσι), ἤλυσιν (B 123 περιήλυσιν), ζάκορος (Z 134 ὑποζάκορον), κάπτοντες (B 93 ἀνακάπτουσι), ῥιπίς (B 96 ῥίπεϊ), συνωμοτία (A 65 ἐνωμοτίας atque ita correctum in *B*), τόρνον (Δ 72): nam obscurum illud ἀπόσας vel ἀπίσας volens omitto: tam miri operis si causam et consilium quaeris, tamquam sponte oritur suspitio non esse haec omnino a principio Herodoti causa excogitata et conscripta, sed ab homine aliquo male sedulo nulliusque iudicii ac paene vecordi aliunde raptim decerpta atque ad Herodotum comportata et per eius libros, quo quidque loco festinanter inspicienti aptum videretur, temere disposita, postea ab altero e marginibus codicis Herodotei corrasa et singulari libello, qualis hodie exstat *A*, comprehensa. idque ita reapse factum esse non suspitione tantum sed certis argumentis colligitur. potest enim etiam nunc unde maxima pars notationum venerit aperiri, nec inutiliter videor supra, ut ea res sponte et ubique patefieret, ad singula lexici vocabula adscripsisse vetustiorum lexicorum explicationes simillimas aut plane congruentes. nunc insignibus aliquot utar exemplis remque generatim exsequar.

Enarrantur igitur vocabula Herodotea, seclusis tribus illis quae nihil ad illum pertinentia temere irrepsere atque inexplicabili illo ἀπόσας sive ἀπίσας additisque quae praeterea *B* servavit quinque, omnino centum nonaginta unum. ex eo numero paucissima non inveniuntur alibi eadem explicatione instructa, quae sunt: Ἀμορταίου. εἱμαρτοῦ, — ἀπεματάϊσεν. ἐματαιολόγησεν, ἐμώρανεν (et haec quidem in scholiis codicis Angelicani), — βᾶρις. ναῦς (cuius loco in lexicis est πλοῖον). — γυμνοπαιδία. ἑορτὴ ἐν ᾗ γυμνοὶ χοροὺς ἱστᾶσιν (conf. Pausanias III 11, 9 ἑορτὴ δὲ εἴ τις ἄλλη καὶ αἱ γυμνοπαιδίαι διὰ σπουδῆς Λακεδαιμονίοις εἰσίν. ἐν ταύταις οὖν οἱ ἔφηβοι χοροὺς ἱστᾶσι

τῷ Ἀπόλλωνι). — ἐνάριες. ὁπλῖται, — ἐσηθήσαντες. ὑλίσαντες, — εὐεστώ. εὐημερία, εὐετηρία κτλ. cum docta Diogeniani mentione, — nec minus erudita verbi σπαδίξας interpretatio, — φρενήρης. σώφρων (Hesychius ἀρτίφρων), — postremo egregia illa de εἰρήν similibusque aetatum puerilium adpellationibus, quae haud dubie venerunt e nobili illo Aristophanis Byzantii libro περὶ ἡλικιῶν sive περὶ ὀνομασίας ἡλικιῶν. reliqua omnia in grandibus illis lexicis, quae e variis superiorum copiis, nihil praeter digerendi describendique sedulitatem de suo adferentes, varie composuerunt Hesychius Photius Antonius Suidas, aut in lexicorum commentariorumque reliquiis epitomisve ita fere ut in *AB* leguntur. e quibus is qui aetate novissimus est, Suidas, praecipue in comparationem vocandus est, propterea quod et plurima cum his glossis habet communia et omnino idoneam praebet materiam, unde de glossographi fonte ac ratione existimes.

Suidas enim, qui, uno excepto Eustathio, longe plurima ex Historiis Herodoti sumpta habet tum singula explicandi causa vocabula tum totos locos tamquam exempla antiquae consuetudinis, non lectitavit ille quidem eam ob rem ipse Herodotum atque in usum vocavit, quemadmodum nimis honorifice vel ut aperte dicam parum considerate de eo iudicavit Bernhardy (Suidae tom. II p. XLIV), non magis quam aut reliquos illos sermonis Attici auctores aut posteriorum temporum scriptores, verum, quae erat illius aevi iners industria, praeter multa alia historici litteratique generis, lexicorum maxime rhetoricorum, quae Hadriani inprimis saeculum doctum sollersque et multa et uberrima condiderat, ingentes copias compilavit vel potius ab aliis compilatas et constructas pro arbitrio denuo discerpsit novoque molimine in novi lexici orbem colligavit. quae res postquam nuper Meieri potissimum de omni hoc genere lexicorum rhetoricorum ac post illum Cobeti, Naberi, Rindfleischii commentationibus de Aelii Dionysii Pausaniaeque nobilissimis lexicis eorumque apud Photium Suidam Eustathium aliosque reliquiis satis illustrata est, non iam habere videtur dubitationem. Hero-

dotea autem congessit Suidas, nisi egregie fallit rei species, e tribus lexicis nec aetate nec dignitate nec denique amplitudine paribus. de quibus unum aut vetustum fuit aut non multum aberat ab vetustorum illorum bonitate, auctorum nominibus exemplisque largiter instructum ac per varias vocabulorum sententias ordine deductum. ex eo igitur velut haec fluxit notatio. ἀπαρτί. ἐπίρρημά ἐστιν ὡς ἀμογητί, παρὰ τὸ ἀπηρτισμένον καὶ πλῆρες. Ἡρόδοτος (B 158)· ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδιοι ο΄ ἀπαρτί. καὶ Φερεκράτης ἐν Κραπατάλοις· φράσον μοι. ἀπαρτὶ δήπου προσλαβεῖν. καὶ Ἀριστοφάνης Πλούτῳ· ἔγωγε καὶ τοὺς δεξιοὺς καὶ σώφρονας ἀπαρτὶ πλουτῆσαι ποιήσω: sed multum decurtata. sic enim in epitoma lexici rhetorici Coisliniana (Bekkeri Anecd. I p. 418), quam sunt qui ad ipsos Aelium Dionysium Pausaniamque revocent: ἀπαρτί. παρ' Ἡροδότῳ σημαίνει τὸ ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς· ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδιοι χίλιοι ἀπαρτὶ (quod amiserunt codices Herodotei) εἰς τὸν Ἀραβικὸν κόλπον. παρὰ δὲ τοῖς κωμικοῖς τὸ ἐκ τοῦ ἐναντίου. Φερεκράτης (sequitur et illud e Crapatalis exemplum plenius et alterum e Coriannis). Πλάτων Κλεοφῶντι· ἀλλ' αὖτ' ἀπαρτὶ τἀλλότρι' οἰχήσει φέρων. τάχα δὲ ὁ Τηλεκλείδης ὁμοίως τῷ Ἡροδότῳ κέχρηται· σὺ δὲ φρόνιμος αὐτὸς ὢν ἀπαρτὶ ταύτης τῆς τέχνης. μήποτ' οὖν τὸ μὲν πλῆρες καὶ ἀπηρτισμένον ὅταν σημαίνῃ, ὀξυτονεῖται, τὸ δὲ ἐναντίον βαρύνεται. quibus adiungo de maceriae vocabulo graeco αἱμασιά quae commentus erat idem Aelius Dionysius in primo περὶ ὀνομάτων Ἀττικῶν libro, talia qualia nunc exstant. Eustath. Od. p. 1851 Αἴλιος δὲ Διονύσιος, εἰπὼν καὶ αὐτὸς ὅτι αἱμασιὰ τὸ ἀπὸ χαλίκων τειχίον, ἐπάγει· ἣν τινες καὶ ἅρπεζον, ὡς καὶ Ἴωνες. δηλοῖ δέ φησι τοῦτο καὶ Ἡρόδοτος. Bekkeri Anecd. I p. 356 (Bachmanni Anecd. I p. 44), αἱμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον τειχίον, κυρίως δὲ (ἐπὶ) τοῖς ἠκανθωμένοις λέγεται φραγμοῖς, ἣν τινες ἅρπεζον, καὶ οἱ Ἴωνες οὕτω χρῶνται. δηλοῖ δὲ Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ. φαύλως δὲ οἱ πολλοὶ κτλ. Suidas αἱμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον τειχίον ἄνευ πηλοῦ παρὰ Ἡροδότῳ, ἣν τινες ἅρπεζον. καὶ Ἴωνες οὕτω χρῶνται. δηλοῖ δὲ Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ. φαύλως δὲ οἱ πολλοὶ κτλ. alterum autem unde

Suidas Herodotea sua petiisse videtur lexicon aliquanto illo exilius fuit atque testimoniis parcius ornatum, et ipsum tamen nec bonae frugis expers et fortasse e vetustiori deductum. eo rettulerim velut ἀφὰς λύχνων. Ἡρόδοτος λέγει, et huic continuam ἀφάσσων. ψηλαφῶν. Ἡρόδοτος, vel has διδαχή. ἀντὶ τοῦ διδασκαλία. Ἡρόδοτος γ', — χώματα χοῦν. Ἡρόδοτος ἱστοριῶν β' ἀντὶ τοῦ γῆν ὑψοῦν, — ἐξέπλωσας. Ἡρόδοτος· πῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν σεωυτὸν διαφθείρας; ἀντὶ τοῦ ἐξέπλευσας, τουτέστι παρετράπης καὶ ἐξώκειλας. praeter haec igitur et alia eiusmodi exhibet Suidas multa adeo similia eis quae in *AB* leguntur, ut haud dubie altero utro eorum usus esse dicendus sit. nec ea res fugit Wesselingium, qui tamen in eo nimius fuit quod praeter Suidam etiam Hesychium ac Timaeum tale λεξικόν, ut ait, usurpasse arbitrabatur. nec enim ipse Suidas ea quae habet nunc cum hoc glossario communia sumpsit inde omnia, sed ea dumtaxat quibus nomen Herodoti fere adscripsit, falso saepe aut perverse, quippe deceptus λέξεων Ἡροδοτείων inscriptione, reliqua nomine auctoris nuda ex alio aliquo lexico in suum transtulit aeque ac multa alia quae non sunt in Herodoteo. quin etiam est ubi duo haec genera aut in unum confundat, velut quae supra de αἱμασιά descripsi, aut iuxta adponat ac separatim. κνάφος. ὄργανόν τι ἐν κύκλῳ κέντρα ἔχον δι' οὗ τοὺς βασανιζομένους κτείνουσι, ὅμοιον δέ ἐστι κναφικῷ κτενί, quae perapta sunt loco Herodoteo A 92 ἐπὶ κναφηίου ἕλκων et emendando et explicando: idem deinceps, sicuti est in glossario, κνάφος. παρὰ Ἡροδότῳ ἄκανθα ἕλκουσα ἱμάτια. vel ἡβηδόν. σὺν πάσῃ ἡλικίᾳ recta est loci Herodotei A 172 ἐνδύντες τὰ ὅπλα ἅπαντες Καύνιοι ἡβηδόν vel Z 21 πάντες ἡβηδὸν ἀπεκείραντο τὰς κεφαλάς explicatio, quibus tamen continuat illa, quod ad Herodotum trahuntur, ineptissima παρὰ δὲ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ μετ' αἰσχύνης, μετ' ἀκολασίας. insignia autem inprimis exempla et oscitantiae eius qui initio glossas compilavit et qui ab illo rursus accepit Suidae haec sunt. vocabuli στρόφος in lexico nescio cuius rhetorico varii sensus expositi erant, sed is locus pridem describentium

socordia miserum in modum mutilatus ac perturbatus est: eius nunc supersunt haec frustula. Antiattic. p. 113 Bekker. στρόφον. τὸν δεσμόν. Ἡρόδοτος (idque satis recte: sic enim ille Δ 60 τὸ μὲν ἱρήιον αὐτὸ ἐμπεποδισμένον τοὺς ἐμπροσθίους πόδας ἕστηκε· ὁ δὲ θύων ὄπισθε τοῦ κτήνεος ἑστεὼς σπάσας τὴν ἀρχὴν τοῦ στρόφου καταβάλλει μιν). Photius στροφιοπανοῦργος. τὸν δεσμόν. Ἡρόδοτος, quippe exciderunt aliquammulta ante τὸν δεσμόν, quorum partem complet excerptor: στρόφος. τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον ὅ ἐστιν ἐρεοῦν, unde rursus Suidas haec in στρόφιον post alia quaedam: λέγεται καὶ στρόφος τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον ὅ ἐστιν ἐρεοῦν. Ἡρόδοτος. explicabatur in lexico vetusto verbi quod est ἀρχαιρεσιάζειν (*ambiendi*) vis ac sententia: τὸ πρὸς χάριν τοῖς πολλοῖς ζῆν (cf. Bekkeri Anecd. p. 449. Hesych. Etym. M.) ἢ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι. quibus haec praemissa erat notatio: ἀρχαιρεσία. ἡ περὶ ἀρχῶν ἐκλογή (Anton. Suid.), adiuncta Herodoti auctoritate (Z 58 οὐδ' ἀρχαιρεσίη συνίζει). haec igitur sive codicis vitio sive sua culpa excerptor hunc in modum pervertit: ἀρχαιρεσίη. τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν, καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι, quae eadem nihil mali suspicans Suidas illis suis de ἀρχαιρεσία continuat, addens nimirum Ἡρόδοτος. glossator nescio quid designans hoc e vetusto fonte arripuit frustulum: ναυλόχιον. λιμένα ἢ εὐδίαν, nec tamen usquam id vocabulum in Herodoto legitur aut vero, si legebatur, duos simul recipiebat sensus longe diversos. at Suidas in ναύλοχον praeter alia satis sana παρὰ δὲ Ἡροδότῳ λιμὴν ἢ εὐδία. et de varietate ista explicationis conferas τριηκάδας. παρὰ Ἡροδότῳ δεῖπνα ἢ δήμους ἢ ἀριθμὸν τριάκοντα ἡμερῶν (quae aliquanto emendatiora in glossario), — ἁβρόν. παρὰ Ἡροδότῳ καλόν, αὔθαδες, σεμνόν, τρυφερόν, — χυτόν. χῶμα καὶ ὁ ξεστὸς λίθος. Ἡρόδοτος (apud quem haec leguntur H 37 οἵ τε χυτοὶ περὶ τὰ στόματα τῆς διώρυχος, de glossae autem origine cf. Hesych. in χυτόν), — ῥαχίης. φραγμοῦ ἢ δέσμαι τῶν φραγμάτων. Ἡρόδοτος (cf. Hesych. et Phot. in ῥαχοί). sed ne taedium moveam ineptias ineptorum exagitando, uno absolvam exemplo longe absurditatis plenissimo. τέλος vocula et τέλη

quantam haberent sensus ususque varietatem docta exstabat in lexico antiquo observatio, unde haec reliqua in Hesychiano: τέλη. τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν ἀρχῇ. καὶ τὸ συντέμνειν τάγμα (leg. συντελεῖν εἰς τάγμα). τάξις: nec opinor omissa erant Herodotea A 103 καὶ πρῶτός τε ἐλόχισε (Κυαξάρης) κατὰ τέλεα (h. e. κατὰ τάξεις) τοὺς ἐν τῇ Ἀσίῃ. inde igitur haec in glossario consuta: κατὰ τέλεα (sive κατατέλεα). τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ συντελεῖν εἰς τάγμα, sedulo scilicet a Suida propagata: κατατέλεα. παρὰ Ἡροδότῳ τὰ ἀναλώματα κτλ. qui quod κατατέλεα contraxit, item est in *B*, nec improbabilis coniectura eam ipsam lexici speciem illi usurpatam esse, qui quidem praeterea cum ea habet communia et vitiosum illud γοργύνην et ζειρά vocabuli explicationem tripertito eiusque quod est ἐδώλοισιν bipertito discerptam.

Secundum Suidam Hesychiumque non est inter lexicographos ullus huic collectioni affinior eo quem ego non iam, ut adhuc vulgo consueverant, Ioannis Zonarae nomine sed Antonii Monachi adpello. itaque id ipsum quo facere iure videar docendum est prius quam de illa similitudine disserendum. *Ioannis Zonarae lexicon ex tribus codicibus manuscriptis primum edidit Io. Aug. Henr. Tittmann* theologus Lipsiensis anno 1808 tomis duobus. sic enim ille inscripsit, haud indubitanter sane, *ac libenter cessurus si postea alius monstratus argumentis et indiciis certis auctor fuerit* (Prolegom. p. LXIII). nam hoc lexicon sive, ut fere inscribitur, συναγωγὴ λέξεων συλλεγεῖσα ἐκ διαφόρων βιβλίων τῆς παλαιᾶς τέ φημι γραφῆς καὶ τῆς νέας καὶ αὐτῆς δήπου τῆς θύραθεν (h. e. *et veteris scripturae et novae et ipsius nimirum profanae*), cum codicibus, praeter tres illos e quibus expressum est, sat multis contineatur amplitudine et bonitate valde disparibus, in eo autem similibus ut omnis vis ac materia vocabulorum praeter litterarum seriem per quinque sermonis partes (ἀρσενικόν, θηλυκόν, οὐδέτερον, ῥῆμα, ἐπίρρημα) adcurate distributa sit, adpareatque apud multos olim diuque laude atque usu floruisse, id quod vere observat Tittmann p. LXXI:

ex tot tamen libris manu scriptis, quos ille aut ipse usurpavit aut per alios cognovit, *ne unus quidem adscriptum habet Zonarae nomen ab manu eius qui ipsum codicem scripsit* (ibid. p. LXIX). at Vindobonensi XXXII. saeculi XV, qui fuit antea Io. Sambuci, subscripsit recentior manus, quae eadem exitus defectum complevit, μέχρι τῶνδε ὁ ζωναρᾶς. ἀναπλήρωσις τῶν λειπόντων ἐκ τῆς κυρίλλου λεγομένης εἶναι λέξεων συναγωγῆς κατὰ στοιχεῖον (ibid. p. XXXII. LXVIII). similiterque alteri Vindobonensi CLIV. item olim Sambuciano recens quaedam manus haec praescripsit obscuriora: *In eo quod forma folii compaginatum praefert nomen* Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Ζωναρᾶ, *hic praemittitur titulus:* Συναγωγή etc. (ibidem). denique codex Marcianus, quo de vid. Morellius bibl. D. Marci I p. 87, haec praefert 'antiquo charactere' adnotata: *De rebus Grammaticis Commentarii* Ἰωάννου τοῦ μοναχοῦ, ὡς ἐγὼ νομίζω (ibid. p. XXXVI. LXIX), quae nemo prudens ante saeculum XV scripta esse contendet. de nomine igitur Zonarae planum est quam levibus stet causa indiciis: omitto enim sciens quae praeterea Tittmann ad eam sublevandam oravit nullius prorsus ponderis: qui tamen haud procul aberat a vero inveniendo, modo iudicio uti vellet. cognorat enim e Bandini catalogo (I p. 16) codicem Mediceum plut. V. 7. saec. XV, ita inscriptum σύνταξις λέξεων κατὰ ἀλφάβητον συλλεγεισῶν ἐκ διαφόρων βιβλίων ἑκατέρας τῆς θείας φωνῆς καὶ αὐτῆς δήπου τῆς θύραθεν τάξει καὶ πλήθει πάνυ κεκοσμημένη, haec habere in exitu a manu librarii: ἀντεγράφη ἀπὸ πρωτοτύπου πάνυ ἐσφαλμένου μὲν παλαιοῦ δέ. ἔτει γὰρ ϛωνε' (= 1347 p. Chr.) γέγραπται. ἐπὶ τέλους εἶχεν νῦν ἐξακισχιλιοστοῦ ϡπβ' ὄντος (ita enim reapse est in codice ut coniecit Tittmann, non quod Bandinus dedit ϛπβ', est autem annus p. Chr. 1474). τὸν δ' αὐθέντην καὶ συντακτὴν τοῦ ἔργου οὐκ ἐξεγένετο μαθεῖν. ἡ γὰρ ἐπιγραφὴ τοῦ βιβλίου οὐδενὸς ἐμέμνητο. ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ὑποβλεφάρῳ ἐνεγέγραπτο ἐρυθροῖς καὶ τοῦ μέλανος μείζοσι γράμμασιν Ἀντωνίου, τίνος δὲ καὶ πόθεν καὶ κατὰ τίνα χρόνον οὐδαμῶς. τὸ μὲν οὖν βιβλίον πλούσιον ὂν καὶ θείων καὶ παλαιῶν λέξεων τιμητέον καὶ ἀσπαστέον, τὸν δ' αὐθέντην αὐτοῦ τοῖς θέλουσιν ἐξέστω ἐρευ-

νᾶν. inspexi ego olim hunc librum attentius repperique continere lexicon Tittmannianum in modum multo breviorem contractum satisque neglegenter scriptum. Antonium autem Tittmanni acumen ita amoliri conatum est, ut possessorem libri non auctorem fuisse contenderet (p. XLII): mihi tum, cum eum locum in codice legi, quid rei esset non iam dubium erat. nam praeter Ambrosianum (M. 80. sup., saec. XIV) initio olim mutilatum eamque ob causam titulo carentem, inveni egregium vetustumque huius lexici apographum inter paucos illos codices graecos quos possidet bibliotheca Universitatis Bononiensis, cuius in fronte ita scriptum exstat: ἀντωνίου α (h. e. μοναχοῦ), deinde sequuntur nota illa συναγωγὴ λέξεων συλλεγεῖσα κτλ., in exitu autem leguntur ἐτελειώθη τὸ παρὸν λεξικὸν σὺν θεῷ ἁγίῳ ἐν ἔτει ͵ϛψϙθ (= 1291 p. Chr.): quae omnia ab eadem manu sunt.

Antonius hic Monachus qui fuerit —, plures enim eo cognomine utebantur, vid. Fabric. bibl. gr. XI. p. 577 sq. Harl. —, cuiusque saeculi, nunc non vacat aut opus est exquirere, si modo exquiri potest nullis certis indiciis. videtur quidem, donec liquidius res exploretur, non distinguendus esse ab eo Antonio Monacho, cuius exstat collectio sententiarum sive gnomologium Μέλισσα inscripta, in editionibus vulgo cum eclogis S. Maximi Confessoris coniuncta ac confusa (vid. Ritschl. opusc. I p. 731 sq. 835 sqq.), idque si recte statuatur, non ultra saeculum octavum deprimendus esse (vid. Fabric. bibl. gr. VIII p. 744 sq.). lexici autem, quod eius nomini addiximus, tribus adhuc locis contigit memoriam indagare. in codice Suidae, qui fuit olim inter Nanianos numero CCXCIX (vid. Mingarellii catal. codd. Nanian. p. 500), in ultimo folio notavit haec quae infra posui homo aliqui Byzantini aevi: λεξικὰ εὑρίσκονται ταῦτα. πολυδεύκους τοῦ ῥήτορος. διονυσίου τοῦ ἁλικαρνασσέως (h. e. Aelii Dionysii). εὐδήμου τοῦ ῥήτορος. ἀντωνίου μοναχοῦ. τοῦ θεσσαλονίκης κυροῦ εὐσταθίου. τοῦ σουίδα. τοῦ ἁγίου κυρίλλου. ἡρωδιανός. ἀμμώνιος. διονύσιος. ῥωκανίς. in catalogo bibliothecae Vossianae p. 402 memoratur *Lexicon Cyrilli compositum*

παρὰ τοῦ κυροῦ Ἀντωνίου τοῦ φιλοσόφου. Milleri catalogue des manuscrits grecs de la bibl. de l'Escurial p. 320: *En papier de coton. Lexique du moine Antoine.* de auctoritate autem lexici nostra memoria unus, nisi quis me fugit, Bernhardy pronuntiavit (Suidae II p. XXXI sq.), ingenti ille quidem fastidio et saeva quadam Tittmannianae operae insectatione: quam id immerito nimisque cupide, scilicet ne quid de Suidae sui laude deperiret, demonstrarem si hic locus ferret. tantum moneo, quod creber usus docuit, et Antonium, quem aetate priorem non dignitate pono, et Suidam quidquid commune habent eisdem fere fontibus hausisse. quibus in fontibus ipsum hoc lexicon Herodoteum fuit. itaque in eo exscribendo non fere differunt nisi nomine auctoris varie illato. velut Antonius ἠκούσης. ἀντὶ τοῦ ἐχούσης. οὕτως Ἡρόδοτος: at Suidas ἠκούσης. ἐχούσης. παρὰ Ἡροδότῳ. quamquam sunt etiam quae alter altero pleniora praebeat (vide ad A 41. 45. B 16. Θ 2. 3).

Praeter hos duos et aliquanto post magistellorum Byzantinorum facile ineptissimus, Gregorius metropolita Corinthius, dum libellum de dialectis raptim ignaveque compingit, cum alia aliorum tum harum dictionum partem haud exiguam in eam farraginem immisit, occultato scriptoris nomine, tamquam ionismi scilicet documenta. quem nominasse satis fuerit ac fortasse nimium.

De fontibus vero lexici altius etiam inquirere non videbatur operae pretium, si quidem nihil plane inest, quod e vetustiorum studiis Herodoteis fluxisse videatur: tam penitus, nisi quid in scholiis latet, periere et Sallustii, Heronis, Irenaei εἰς Ἡρόδοτον ὑπομνήματα et praeter duo frustula (Etym. M. in κωφός. σοφιστής) Apollonii Dyscoli nobilissimi grammatici ἐξήγησις τῶν Ἡροδότου γλωσσῶν.

INDEX NOMINUM

INDEX NOMINUM.

Corrigenda.

Tomi I p. XXXII, 11 correcta
p. LIII, 30 lydia
p. LIV, 7 Προναίης
p. LVII, 23 copulandum
p. LXXIII, 10 addas: ὁρμᾶν (praeter ὥρμων) ὁρμᾶσθαι
p. LXXIV, 29 habeant
p. LXXV, 27 'Etymologico' sive 'Lexico Vindobonensi'
p. 31, 10 τέσσερα
p. 49, 10 ἀπορέοντος
p. 54, 3 Μαλέων
p. 109, 3 μηδὲν ἧσσον
p. 123, 3 βασιλέι
p. 263, 1 ὁμοίως καὶ sine ἂ cum Schaefero
p. 433, 24 ἐπ' οὗ
Tomi II p. 121, 3 εἵποντο

Impresserunt Breitkopf et Haertel Lipsienses.

Typis Breitkopfii et Härtelii, Lipsiae.